

ОЛИЙ ТАЪЛИМ
МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАР
ТЎПЛАМИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ

МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

I

Тошкент – 2013

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири
проф. Ходиев Боходир Юнусовичнинг умумий таҳрири остида

Т у з у в ч и л а р :

И.Мажидов, Б.Рахимов, Р.Мусурмонов, С.Бузрукхонов, Б.Ражабов, Р.Ражаббоев,
Ҳ.Назаров, Ш.Авезов, Б.Қодиров.

Олий таълим. Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар тўплами: Б.Ю.Ходиев таҳрири остида шакллантирилди; Тузувчилар: И.Мажидов, Б.Рахимов, Р.Мусурмонов, С.Бузрукхонов, Б.Ражабов, Р.Ражаббоев, Ҳ.Назаров, Ш.Авезов, Б.Қодиров.—Т.: «Tafakkur-Bo'stoni», 2013. —576 б.

1. И.Мажидов; тузувчилар.

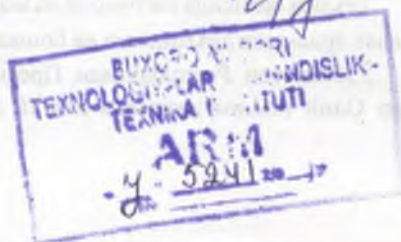
Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар тўламида узлуксиз таълим тизимидаги қўлланилаётган методологик асослари, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури изчил тадбиқ этилишидаги тажрибаларнинг таҳлили, шунингдек олий таълим соҳасида янгидан қабул қилинган ва такомиллаштирилган ҳуқуқий, меъёрий ва услубий ҳужжатлар камраб олинган.

Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар тўлами таълим соҳаси етакчи ходимлари, илм-фан, ишлаб чиқариш, давлат ва жамоат бошқаруви органлари, талабалар, илмий тадқиқотчилар, услубчилар ва кенг жамоатчиликка мўлжалланган.

Тўламнинг тузилиши ва келтирилган ҳужжатлар республика олий таълим муассасалари бошқарув вазибалари бўйича тизимлаштирилган.

ТЎПЛАМДА ФЙДАЛАНИЛГАН ҚИСҚАРТМА СЎЗЛАР

- АКТ - ахборот коммуникация технологиялари
АЛ - академик лицей
БМИ - битирув малакавий иши
ВМ - Вазирлар Маҳкамаси
ДТС - давлат таълим стандарти
ЖБ - жорий баҳолаш
ИД - инновацион дастур
ИПКТ - илмий педагогик кадрлар тайёрлаш
ИТИ - илмий тадқиқот ишлари
КТМД - Кадрлар тайёрлаш миллий дастури
КХК - касб-хунар коллежи
МД - магистрлик диссертацияси
МК - Мувофиқлаштирувчи кенгаш
МТ - мустақил таълим
ОБ - оралик баҳолаш
ОМ - Олий Мажлис
ОТ - олий таълим
ОТМ - олий таълим муассасаси
ОЎМТВ - Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
ОЎМКХТРМ - Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази
ПД - Президент девони
ПТ - педагогик технология
ТМ - таълим муассасалари
УТТ - узлуксиз таълим тизими
ФД - фундаментал дастур
ХХ - халқаро ҳамкорлик
ЭД - электрон дарслик
ЭЎҚ - электрон ўқув қўлланма
ЯБ - якуний баҳолаш
ЯДА - якуний давлат аттестацияси
ЎА - ўқув адабиёти
ЎД - ўқув дастури
ЎМКХТ - ўрта махсус, касб-хунар таълими
ЎМКХТМ - Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази
ЎР - ўқув режа
ЎК - ўқув қўлланма

СЎЗ БОШИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг қабул қилинганидан буён таълим мазмуни тубдан ўзгарди. Таълим муассасаларининг таълим-тарбия жараёнига узлуксиз таълимнинг давлат таълим стандартлари ва давлат талаблари жорий этилди. Меҳнат бозори талабларига мувофиқ кадрлар тайёрлаш тизими шаклан ва мазмунан барқарорлашмоқда.

Республикамызда узлуксиз таълимнинг жорий этилиши таълим соҳасининг бошқаруви органлари зиммасига бир қатор вазифаларни ҳал этиш ва уларни доимо такомиллаштириб, ривожлантириб боришни тақозо этмоқда. Бу ўринда таълим жараёнини сифатли меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан ўз вақтида таъминлаш муҳим аҳамият касб этади.

Ўтган давр ичида зикр қилинган қонунларнинг ижроси бўйича қуйидаги соҳаларда қонунчиликка оид ва меъёрий ҳужжатлар қайта қабул қилинди:

Таълим-тарбия тизимини бошқариш;

Таълим жараёнини мазмунан ислох қилиш;

Молиялаштириш ва моддий-техник таъминот;

Педагог ва илмий-педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

Таълим хизматлари бозорини ривожлантириш;

Таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасида халқаро алоқалар;

Чет тилларни ўрганиш;

Электрон кутубхоналар яратиш ва ягона тармоққа бирлаштириш;

Таълим соҳасида ижтимоий ва молиявий давлат ёрдамини таъминлаш ва бошқалар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий таълим тизимига оид 10 дан ор-

тик фармонлари ва қатор фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг 50 дан ортик қарор ва фармойишлари, шунингдек Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ваколатига кирувчи масалалар юзасидан меъёрий-услубий ҳужжатлар қабул қилинди.

Олий таълим соҳасида орттирилган тажрибалар асосида Ўзбекистон Республикаси қонунчилигидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлари доимий равишда такомиллаштирилмоқда.

Олий таълимнинг такомиллаштирилган Давлат таълим стандартларини тайёрлаш борасида таълимнинг узлуксизлиги ва узвийлиги тамойиллари асосида умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълимнинг фан дастурлари модернизациялашмоқда.

Ўтган йиллар давомида Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, хусусан, айрим иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларини жадал юксалтириш, янги олий таълим муассасалари ва уларнинг филиалларини ташкил этиш ҳақидаги бир қатор қарорларга, шунингдек олий маълумотли кадрларнинг асосий истеъмолчилари бўлган вазирлик ва идоралар (ташкilotлар, муассасалар) ҳамда бевосита олий таълим муассасаларининг таклифларига асосан таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори тайёрланди.

Мазкур тўпلام ҳозирга қадар тўпланган тажрибани таҳлил этиш ва умумлаштириш асосида узлуксиз таълим тизимида сўнгги йилларда янгидан қабул қилинган ва қайта ишланган ҳамда такомиллаштирилган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни ўз ичига олди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 20 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини та-

комиллаштириш тўғрисида»ги 341-сонли Қарори билан ташкил этилган Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказининг вазифаларидан келиб чиқиб, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқув жараёнининг ўзаро боғлиқлиги ва узлуксизлигини методик таъминлаш ва бошқа масалалар бўйича вазирлик томонидан чиқарилган буйруқлар, кўрсатмаларнинг ўз муддатида бажарилишини таъминлашга кўмаклашиш мақсадида ушбу тўплам тайёрланди.

Мазкур тўплам қуйидаги мақсадларга хизмат қилади:

- мамлакат лицейлари, коллежлари ва

олий таълим муассасаларида ўқув жараёнининг ўзаро боғлиқлиги ва узлуксизлигини методик таъминлаш;

- ўқитишнинг интерактив методларини, замонавий ахборот технологияларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг фаолият кўрсатишини илмий-методик таъминлаш, рақобатбардошли кадрлар тайёрлашга йўналтирилган тадқиқот ишларини амалга ошириш;

- илгор жаҳон тажрибасини ўрганиш асосида республикада юқори малакали кадрлар тайёрлашни ташкил этишни такомиллаштириш.

комиллаштириш тўғрисида»ги 341-сонли Қарори билан ташкил этилган Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказининг вазифаларидан келиб чиқиб, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқув жараёнининг ўзаро боғлиқлиги ва узлуксизлигини методик таъминлаш ва бошқа масалалар бўйича вазирлик томонидан чиқарилган буйруқлар, кўрсатмаларнинг ўз муддатида бажарилишини таъминлашга қўмаклашиш мақсадида ушбу тўплам тайёрланди.

Мазкур тўплам куйидаги мақсадларга хизмат қилади:

- мамлакат лицейлари, коллежлари ва

олий таълим муассасаларида ўқув жараёнининг ўзаро боғлиқлиги ва узлуксизлигини методик таъминлаш;

- ўқитишнинг интерактив методларини, замонавий ахборот технологияларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг фаолият кўрсатишини илмий-методик таъминлаш, рақобатбардошли кадрлар тайёрлашга йўналтирилган тадқиқот ишларини амалга ошириш;

- илғор жаҳон тажрибасини ўрганиш асосида республикада юқори малакали кадрлар тайёрлашни ташкил этишни такомиллаштириш.

1 БОБ

1.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ:

41-модда. ҳар ким билим олиш ҳуқуқига эга...

1.1.1 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУИИ

ТАЪЛИМ ТЎҒРИСИДА

(Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 9-сон, 225-модда)

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонун фуқароларга таълим, тарбия бериш, касб-хунар ўргатишнинг ҳуқуқий асосларини белгилайди ҳамда ҳар кимнинг билим олишдан иборат конституциявий ҳуқуқини таъминлашга қаратилган.

2-модда. Таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонундан ҳамда бошқа қонун ҳужжатларидан иборат.

Қорақалпоғистон Республикасида таълим соҳасидаги муносабатлар Қорақалпоғистон Республикасининг қонун ҳужжатлари билан ҳам тартибга солинади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатларидагидан ўзгача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Таълим соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий принциплари

Таълим Ўзбекистон Республикаси ижтимоий тараққиёти соҳасида устувор деб эълон қилинади.

Таълим соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:

таълим ва тарбиянинг инсонпарвар, демократик характерда эканлиги;

таълимнинг узлуксизлиги ва изчиллиги; умумий ўрта, шунингдек ўрта махсус, касб-хунар таълимининг мажбурийлиги;

ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишини: академик лицейда ёки касб-хунар коллежида ўқишни танлашнинг ихтиёрийлиги;

таълим тизимининг дунёвий характерда эканлиги;

давлат таълим стандартлари доирасида таълим олишнинг ҳамма учун очиклиги;

таълим дастурларини танлашга ягона ва табақалаштирилган ёндашув;

билимли бўлишни ва истеъдодни рағбатлантириш;

таълим тизимида давлат ва жамоат бошқарувини уйғунлаштириш.

4-модда. Билим олиш ҳуқуқи

Жинси, тили, ёши, ирқи, миллий мансублиги, эътиқоди, динга муносабати, ижтимоий келиб чиқиши, хизмат тури, ижтимоий мавқеи, турар жойи, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қанча вақт яшаётганлигидан қатъи назар, ҳар кимга билим олишда тенг ҳуқуқлар кафолатланади.

Билим олиш ҳуқуқи:

давлат ва нодавлат таълим муассасаларини ривожлантириш;

ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда таълим олишни ташкил этиш;

таълим ва кадрлар тайёрлаш давлат дастурлари асосида бепул ўқитиш, шунингдек таълим муассасаларида шартнома асосида тўлов эвазига касб-хунар ўргатиш;

барча турдаги таълим муассасаларининг битирувчилари кейинги босқичдаги ўқув юртларига киришда тенг ҳуқуқларга эга бўлиши;

оилада ёки ўзи мустақил равишда билим олган фуқароларга аккредитациядан ўтган таълим муассасаларида экстернат тартибида аттестациядан ўтиш ҳуқуқини бериш орқали таъминланади.

Бошқа давлатларнинг фуқаролари Ўзбекистон Республикасида халқаро шартномаларга мувофиқ билим олиш ҳуқуқига эга.

Республикада истиқомат қилаётган фуқаролиги бўлмаган шахслар билим олишда Ўзбекистон Республикаси фуқаролари билан тенг ҳуқуқларга эга.

5-модда. Педагогик фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқи

Тегишли маълумоти, касб тайёргарлиги бор ва юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган шахслар педагогик фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқига эга.

Педагог ходимларни олий ўқув юртига ишга қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган Низомга мувофиқ танлов асосида амалга оширилади.

Педагогик фаолият билан шуғулланиш суд ҳукмига асосан ман этилган шахсларнинг таълим муассасаларида бу фаолият билан шуғулланишига йўл қўйилмайди.

6-модда. Таълим муассасасининг ҳуқуқий мақоми

Таълим муассасасини аккредитациялаш ваколатли давлат органи томонидан аттестацияга асосан амалга оширилади.

Таълим муассасаси юридик шахс бўлиб, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда барпо этилади. Нодавлат таълим муассасаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгиланган тартибда давлат аккредитациясидан ўтган пайтдан бошлаб юридик шахс ҳуқуқлари ва таълим фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқига эга бўлади.

Таълим муассасаси қонун ҳужжатларига мувофиқ ишлаб чиқилган устав асосида фаолият кўрсатади.

Таълим муассасаси аттестация натижаларига биноан давлат аккредитациясидан маҳрум этилиши мумкин.

Таълим муассасалари ўқув-тарбия мажмуиларига ҳамда ўқув-илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ва уюшмаларига бирлашишга ҳақли.

Таълим муассасалари уставда белгиланган вазифаларига мувофиқ пулли таълим хизматлари кўрсатиш, шунингдек тадбиркорлик фаолиятининг бошқа турлари билан шуғулланишга ҳақли.

7-модда. Давлат таълим стандартлари

Давлат таълим стандартлари умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунаар ва олий таълим мазмунига ҳамда сифатига қўйиладиган талабларни белгилайди.

Давлат таълим стандартларини бажариш Ўзбекистон Республикасининг барча таълим муассасалари учун мажбурийдир.

8-модда. Таълим бериш тили

Таълим муассасаларида таълим бериш тилидан фойдаланиш тартиби Давлат тили ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Қонуни билан тартибга солинади.

II. ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ВА ТУРЛАРИ

9-модда. Таълим тизими

Ўзбекистон Республикасининг таълим тизими қуйидагиларни ўз ичига олади:

давлат стандартларига мувофиқ таълим дастурларини амалга оширувчи давлат ва нодавлат таълим муассасалари;

таълим тизимининг фаолият кўрсатиши ва ривожланишини таъминлаш учун зарур бўлган тадқиқот ишларини бажарувчи илмий-педагогик муассасалар;

таълим соҳасидаги давлат бошқарув органлари, шунингдек уларга қарашли корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар.

Ўзбекистон Республикасининг таълим тизими ягона ва узлуксиздир.

10-модда. Таълим турлари

Ўзбекистон Республикасида таълим қуйидаги турларда амалга оширилади:

мактабгача таълим;

умумий ўрта таълим;

ўрта махсус, касб-хунаар таълими;

олий таълим;

олий ўқув юртидан кейинги таълим;

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш;

мактабдан ташқари таълим.

11-модда. Мактабгача таълим

Мактабгача таълим бола шахсини соғлом ва етук, мактабда ўқишга тайёрланган тарзда шакллантириш мақсадини кўзлайди. Бу таълим олти-етти ёшгача оилада, болалар боғчасида ва мулк шаклидан қатъи назар, бошқа таълим муассасаларида олиб борилади.

Бошқа давлатларнинг фуқаролари Ўзбекистон Республикасида халқаро шартномаларга мувофиқ билим олиш ҳуқуқига эга.

Республикада истиқомат қилаётган фуқаролиги бўлмаган шахслар билим олишда Ўзбекистон Республикаси фуқаролари билан тенг ҳуқуқларга эга.

5-модда. Педагогик фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқи

Тегишли маълумоти, касб тайёргарлиги бор ва юксак ахлоқий фазилагларга эга бўлган шахслар педагогик фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқига эга.

Педагог ходимларни олий ўқув юртига ишга қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган Низомга мувофиқ танлов асосида амалга оширилади.

Педагогик фаолият билан шуғулланиш суд ҳукмига асосан ман этилган шахсларнинг таълим муассасаларида бу фаолият билан шуғулланишига йўл қўйилмайди.

6-модда. Таълим муассасасининг ҳуқуқий мақоми

Таълим муассасасини аккредитациялаш ваколатли давлат органи томонидан аттестацияга асосан амалга оширилади.

Таълим муассасаси юридик шахс бўлиб, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда барпо этилади. Нодавлат таълим муассасаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгиланган тартибда давлат аккредитациясидан ўтган пайтдан бошлаб юридик шахс ҳуқуқлари ва таълим фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқига эга бўлади.

Таълим муассасаси қонун ҳужжатларига мувофиқ ишлаб чиқилган устав асосида фаолият кўрсатади.

Таълим муассасаси аттестация натижаларига биноан давлат аккредитациясидан маҳрум этилиши мумкин.

Таълим муассасалари ўқув-тарбия мажмуиларига ҳамда ўқув-илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ва уюшмаларига бирлашишга ҳақли.

Таълим муассасалари уставда белгиланган вазифаларига мувофиқ пулли таълим хизматлари кўрсатиш, шунингдек тадбиркорлик фаолиятининг бошқа турлари билан шуғулланишга ҳақли.

7-модда. Давлат таълим стандартлари

Давлат таълим стандартлари умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим мазмунига ҳамда сифатига қўйиладиган талабларни белгилайди.

Давлат таълим стандартларини бажариш Ўзбекистон Республикасининг барча таълим муассасалари учун мажбурийдир.

8-модда. Таълим бериш тили

Таълим муассасаларида таълим бериш тилидан фойдаланиш тартиби Давлат тили ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Қонуни билан тартибга солинади.

II. ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ВА ТУРЛАРИ

9-модда. Таълим тизими

Ўзбекистон Республикасининг таълим тизими қуйидагиларни ўз ичига олади:

давлат стандартларига мувофиқ таълим дастурларини амалга оширувчи давлат ва нодавлат таълим муассасалари;

таълим тизимининг фаолият кўрсатиши ва ривожланишини таъминлаш учун зарур бўлган тадқиқот ишларини бажарувчи илмий-педагогик муассасалар;

таълим соҳасидаги давлат бошқарув органлари, шунингдек уларга қарашли корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар.

Ўзбекистон Республикасининг таълим тизими ягона ва узлуксиздир.

10-модда. Таълим турлари

Ўзбекистон Республикасида таълим қуйидаги турларда амалга оширилади:

мактабгача таълим;

умумий ўрта таълим;

ўрта махсус, касб-хунар таълими;

олий таълим;

олий ўқув юртидан кейинги таълим;

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш;

мактабдан ташқари таълим.

11-модда. Мактабгача таълим

Мактабгача таълим бола шахсини соғлом ва етук, мактабда ўқишга тайёрланган тарзда шакллантириш мақсадини кўзлайди. Бу таълим олти-етти ёшгача оилада, болалар боғчасида ва мулк шаклидан қатъи назар, бошқа таълим муассасаларида олиб борилади.

12-модда. Умумий ўрта таълим

Умумий ўрта таълим босқичлари қуйидагича:

бошланғич таълим (I – IV синфлар);

умумий ўрта таълим (I – IX синфлар).

Бошланғич таълим умумий ўрта таълим олиш учун зарур бўлган саводхонлик, билим ва кўникма асосларини шакллантиришга қаратилгандир. Мактабнинг биринчи синфига болалар олти-етти ёшидан қабул қилинади.

Умумий ўрта таълим билимларнинг зарур ҳажмини беради, мустақил фикрлаш, ташкилотчилик қобилияти ва амалий тажриба кўникмаларини ривожлантиради, дастлабки тарзда касбга йўналтиришга ва таълимнинг навбатдаги босқичини танлашга ёрдам беради.

Болаларнинг қобилияти, истеъдодини ривожлантириш учун ихтисослаштирилган мактаблар ташкил этилиши мумкин.

13-модда. Ўрта махсус, касб-хунар таълими

Ўрта махсус, касб-хунар таълим олиш мақсадида ҳар ким умумий ўрта таълим асосида академик лицейда ёки касб-хунар коллежида ўқишнинг йўналишини ихтиёрий равишда танлаш ҳуқуқига эга.

Академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари эгалланган касб-хунар бўйича ишлаш ҳуқуқини берадиган ҳамда бундай иш ёки таълимни навбатдаги босқичда давом эттириш учун асос бўладиган ўрта махсус, касб-хунар таълими беради.

Академик лицей ўқувчиларнинг интеллектуал қобилиятларини жадал ўстиришни, уларнинг чуқур, табақалаштирилган ва касб-хунарга йўналтирилган билим олишларини таъминлайдиган уч йиллик ўрта махсус ўқув юртидир.

Касб-хунар коллежи ўқувчиларнинг касб-хунарга мойиллиги, маҳорат ва малакасини чуқур ривожлантиришни, танланган касблар бўйича бир ёки бир неча ихтисос олишни таъминлайдиган уч йиллик ўрта касб-хунар ўқув юртидир.

14-модда. Олий таълим

Олий таълим юқори малакали мутахассислар тайёрлашни таъминлади.

Олий маълумотли мутахассислар тайёр-

лаш олий ўқув юртларида (университетлар, академиялар, институтлар ва олий мактабнинг бошқа таълим муассасаларида) ўрта махсус касб-хунар таълими асосида амалга оширилади.

Олий таълим икки босқичга: давлат томонидан тасдиқланган намунадаги олий маълумот тўғрисидаги ҳужжатлар билан далилланувчи бакалаврият ва магистратурага эга.

Бакалаврият олий таълим йўналишларидан бири бўйича пухта билим берадиган, ўқиш муддати камида тўрт йил бўлган таянч олий таълимдир.

Магистратура аниқ мутахассислик бўйича бакалаврият негизида камида икки йил давом этадиган олий таълимдир.

Фуқаролар иккинчи ва ундан кейинги олий маълумотни шартнома асосида олишга ҳақлидирлар.

15-модда. Олий ўқув юртидан кейинги таълим

Олий ўқув юртидан кейинги таълим жамиятнинг илмий ва илмий-педагогик кадрларга бўлган эҳтиёжларини таъминлашга қаратилгандир. Олий ўқув юртидан кейинги таълим олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот муассасаларида (аспирантура, адъюнктура, докторантура, мустақил тадқиқотчилик) олиниши мумкин.

Илмий ва илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш, илмий даражалар ва унвонлар бериш тартиби қонун ҳужжатларида белгиланади.

16-модда. Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш

Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш касб билимлари ва кўникмаларини чуқурлаштириш ҳамда янгилашни таъминлайди.

Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

17-модда. Мактабдан ташқари таълим

Болалар ва ўсмирларнинг якка тартибдаги эҳтиёжларини қондириш, уларнинг бўш вақти ва дам олишини ташкил этиш учун давлат органлари, жамоат бирлашмалари, шунингдек бошқа юридик ва жисмоний

шахслар маданий-эстетик, илмий, техникавий, спорт ва бошқа йўналишларда мактабдан ташқари таълим муассасаларини ташкил этишлари мумкин.

Мактабдан ташқари таълим муассасаларига болалар, ўсмирлар ижодиёти саройлари, уйлари, клублари ва марказлари, болалар-ўсмирлар спорт мактаблари, санъат мактаблари, мусиқа мактаблари, студиялар, кутубхоналар, соғломлаштириш муассасалари ва бошқа муассасалар киради.

Мактабдан ташқари таълим муассасаларининг фаолият кўрсатиш тартиби қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилади.

18-модда. Оиладаги таълим ва мустақил равишда таълим олиш

Давлат оилада таълим олишга ва мустақил равишда таълим олишга кўмаклашади. Болаларни оилада ўқитиш ва мустақил равишда таълим олиш тегишли таълим муассасаларининг дастурлари бўйича амалга оширилади. Таълим олувчиларга ваколатли давлат муассасалари томонидан услубий, маслаҳат ва бошқа йўсинда ёрдам кўрсатилади.

19-модда. Таълим тўғрисидаги ҳужжатлар

Аккредитация қилинган таълим муассасаларининг битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжат (шаҳодатнома, диплом, сертификат, гувоҳнома) берилади. Давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжат оилада таълим олган ёки мустақил равишда билим олган ва аккредитация қилинган таълим муассасаларининг тегишли таълим дастурлари бўйича экстерн тартибда имтиҳонлар топширган шахсларга ҳам берилади, давлат таълим муассасаларида ўқитилиши шарт бўлган ва рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгилаб қўйиладиган мутахассисликлар бундан мустасно.

Олий маълумот тўғрисидаги дипломга ўзлаштирилган фанлар рўйхати, уларнинг ҳажмлари ва фанларга қўйилган баҳолар ёзилган варақа илова қилинади.

Диссертация ҳимоя қилган шахсларга белгиланган тартибда фан номзоди ёки фан доктори илмий даражаси берилади ва давлат томонидан тасдиқланган намунадаги диплом

топширилади.

Давлат таълим стандартларига мос келган тақдирда Ўзбекистон Республикаси билан хорижий давлатларнинг ҳукуматлари ўртасидаги икки томонлама битимлар асосида ҳар икки томоннинг маълумот тўғрисидаги ҳужжатлари белгиланган тартибда ўзаро тан олиниши мумкин.

Тегишли босқичдаги таълимни тугалламаган шахсларга белгиланган намунадаги маълумотнома берилади.

Давлат тасдиқлаган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжат навбатдаги босқич таълим муассасаларида таълим олишни давом эттириш ёки тегишли ихтисослик бўйича ишлаш ҳуқуқини беради.

III. ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИ ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ҚИЛИШ

20-модда. Таълим олувчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш

Таълим муассасасида таълим олувчилар қонун ҳужжатларига ва норматив ҳужжатларга мувофиқ имтиёзлар, стипендия ва ётоқхонада жой билан таъминланади.

21-модда. Таълим муассасалари ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш

Таълим муассасалари ходимларига иш вақтининг қисқартирилган муддати белгиланади, ҳақи тўланадиган йиллик узайтирилган таътилар ҳамда қонун ҳужжатларида назарда тутилган имтиёзлар берилади.

Таълим муассасалари иш ҳақига мўлжалланган мавжуд маблағлар доирасида мустақил равишда ставкалар, мансаб окладларига табақалаштирилган устама белгилашга ҳамда меҳнатга ҳақ тўлаш ва уни рағбатлантиришнинг турли шакллари қўлланишга ҳақли.

22-модда. Етим болаларни ва ота-оналарининг ёки бошқа қонуний вакилларининг васийлигисиз қолган болаларни ўқитиш

Етим болаларни ва ота-оналарининг ёки бошқа қонуний вакилларининг васийлигисиз қолган болаларни ўқитиш ва уларни боқиш давлатнинг тўла таъминоти асосида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

23-модда. Жисмоний ёки рухий ривожланишида нуқсони бўлган болалар ва ўсмирларни ўқитиш

Жисмоний ёки рухий ривожланишида нуқсони бўлган, шунингдек узоқ вақт давола­нишга муҳтож бўлган болалар ва ўсмирларни ўқитиш, уларни тарбиялаш ҳамда даволаш учун ихтисослаштирилган таълим муассасалари ташкил этилади. Болалар ва ўсмирларни ушбу таълим муассасаларига юбориш ва улардан чиқариш ота-оналарининг ёки бошқа қонуний вакилларининг розилиги билан психологик-тиббий-педагогик комиссиянинг хулосасига биноан амалга оширилади.

Ихтисослаштирилган таълим муас­сасаларининг ўқувчилари қисман ёки тўла давлат таъминотида бўлади.

24-модда. Ижтимоий ёрдамга ва тик­ланишга муҳтож бўлган шахслар учун ўқув-тарбия муассасалари

Алоҳида шароитларда тарбияланиш ва ўқишга муҳтож бўлган болалар ва ўспиринлар учун уларнинг билим олиши, касб тайёргарлиги ва ижтимоий тикланишини таъминлайдиган ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасалари ташкил этилади.

Озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ўташ муассасаларида сакланаётган шахсларнинг таълим олиши ва мустақил би­лим олиши учун қонун ҳужжатларида белги­ланган тартибда шароитлар яратилади.

IV. ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИ БОШҚАРИШ

25-модда. Ўзбекистон Республикаси Ва­зирлар Маҳкамасининг таълим соҳа­сидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Ва­зирлар Маҳкамасининг таълим соҳасидаги ваколат­ларига қуйидагилар қиради:

таълим соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга ошириш;

таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органларига раҳбарлик қилиш;

таълимни ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

таълим муассасаларини ташкил этиш, қайта ташкил этиш ва тугатиш тартибини белгилаш;

таълим муассасаларини аккредитация­дан, педагог, илмий кадрларни аттестациядан ўтказиш тартибини белгилаш;

бошқа давлатларнинг таълим муассаса­ларига Ўзбекистон Республикасининг ху­ду­дида таълим фаолияти билан шугулланиш ҳу­қу­қини берувчи рухсатномалар бериш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ хори­жий давлатларнинг таълим тўғрисидаги ҳужжатларини тан олиш ва ҳужжатларнинг эквивалент эканлигини қайд этиш тартибини белгилаш;

давлат таълим стандартларини тас­диқлаш;

давлат томонидан тасдиқланган наму­надаги маълумот тўғрисидаги ҳужжатларни тасдиқлаш ва уларни бериш тартибини бел­гилаш;

давлат грантлари миқдори ва таълим му­ассасаларига қабул қилиш тартибини белги­лаш;

давлат олий таълим муассасасининг рек­торларини тайинлаш;

таълим олувчиларни аккредитация қи­линган бир таълим муассасасидан бошқасига ўтказиш тартибини белгилаш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ва­колатлар.

26-модда. Таълимни бошқариш бў­йича махсус ваколат берилган давлат ор­ганларининг ҳуқуқ доираси

Таълимни бошқариш бўйича махсус ва­колат берилган давлат органларининг ҳуқуқ доирасига қуйидагилар қиради:

таълим соҳасида ягона давлат сиёсатини рўёбга чиқариш;

таълим муассасалари фаолиятини муво­фиқлаштириш ва услуб масалаларида уларга раҳбарлик қилиш;

давлат таълим стандартлари, мутахас­сисларнинг билим савияси ва касб тайёргар­лигига бўлган талаблар бажарилишини таъ­минлаш;

ўқитишнинг илғор шакллари ва янги пе­дагогик технологияларни, таълимнинг тех­ник ва ахборот воситаларини ўқув жараёнига жорий этиш;

ўқув ва ўқув-услугият адабиётларини нашр этишни ташкил қилиш;

таълим олувчиларнинг якуний дав­лат аттестацияси ва давлат таълим муас­сасаларида экстернат тўғрисидаги низомлар­ни тасдиқлаш;

давлат олий таълим муассасасининг ректорини тайинлаш тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиш;

педагог ходимларни тайёрлашни, уларнинг малакасини оширишни ва қайта тайёрлашни ташкил этиш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатлар.

27-модда. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг таълим соҳасидаги ваколатлари

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари: таълим муассасалари фаолиятининг минтақаларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш эҳтиёжларига мувофиқлигини таъминлайдилар;

таълим муассасаларини ташкил этадилар, қайта ташкил этадилар ва тугатадилар (республика тасарруфида бўлган муассасалар бундан мустасно), уларнинг уставларини рўйхатга оладилар;

ўз ҳудудларидаги таълим муассасаларини ваколат доирасида молиялаш миқдорларини ва имтиёзларни белгилайдилар;

таълим сифати ва даражасига, шунингдек педагог ходимларнинг касб фаолиятига бўлган давлат талабларига риоя этилишини таъминлайдилар;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга оширадилар.

28-модда. Таълим муассасасини бошқариш

Таълим муассасасини унинг раҳбари бошқаради.

Таълим муассасаларида қонун ҳужжатларига мувофиқ фаолият кўрсатадиган жамоат бошқаруви органлари ташкил этилиши мумкин.

29-модда. Таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органлари билан нодавлат таълим муассасалари ўртасидаги ўзаро муносабатлар

Таълим соҳасидаги давлат бошқаруви органлари нодавлат таълим муассасаларида таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини назорат қилади.

Нодавлат таълим муассасалари таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузган тақдирда, аккредитация қилган органлар уларнинг фаолиятини қонун ҳужжатларига мувофиқ тўхтатиб қўйишга ҳақли.

Нодавлат таълим муассасаларига қабул давлат ўқув юртлари учун белгиланган тартибда ва муддатларда амалга оширилади.

V. ЯКУНЛОВЧИ ХУЛОСАЛАР

30-модда. Ота-оналар ёки қонуний вакилларнинг вазифалари

Вояга етмаган болаларнинг ота-оналари ёки қонуний вакиллари боланинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишлари шарт ҳамда уларнинг тарбияси, мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълими олишлари учун жавобгардирлар.

31-модда. Таълимни молиялаш

Давлат таълим муассасаларини молиялаш республика ва маҳаллий бюджетлар маблағлари, шунингдек бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан амалга оширилади.

32-модда. Таълимни ривожлантириш фондлари

Таълимни ривожлантириш фондлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда юридик ва жисмоний шахсларнинг шу жумладан чет эллик юридик ва жисмоний шахсларнинг ихтиёрий бадаллари ҳисобидан ташкил этилиши мумкин.

33-модда. Халқаро ҳамкорлик

Таълим муассасалари таълим муаммолари юзасидан халқаро ҳамкорликда иштирок этадилар, чет давлатларнинг тегишли ўқув юртлари билан бевосита алоқалар ўрнатиш, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда улар билан қўшма ўқув юртлари ташкил этиш ҳуқуқига эга.

34-модда. Таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Таълим тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузишда айбдор бўлган шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ**

Тошкент ш.,
1997 йил 29 август, 464-I-сон

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKACИ OЛИЙ MAЖЛИCИНИНГ ҚАРОРИ

«ТАЪЛИМ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKACИ ҚОНУНИНИ АМАЛГА КИРИТИШ ТАРТИБИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни эълон қилинган қондан эътиборан амалга киритилсин.
2. Белгилаб қўйилсинки, «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг умумий ўрта таълим олишга, уч йиллик академик лицейларда ва касб-хунар коллежларида ўқишга ҳамда олий маълумотли мутахассислар тайёрлашга тааллуқли 12, 13 ва 14-моддаларидаги қоидалар Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган муддатларда жорий этилади.
3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳукумат қарорларини «Таълим тўғрисида»ги Қонунга мувофиқлаштирсин, вазирликлар ва идоралар мазкур Қонунга зид бўлган ўз норматив ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.
4. Белгилаб қўйилсинки, Қонун ҳужжатлари «Таълим тўғрисида»ги Қонунга мувофиқлаштирилгунга қадар Ўзбекистон Республикаси амалдаги Қонун ҳужжатларининг мазкур Қонунга зид бўлмаган қисми қўлланилади.
5. 1992 йил 2 июлда қабул қилинган «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, № 9, 342-модда; 1993 йил, № 6, 268-модда) ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлисининг раиси

Тошкент шаҳри, 1997 йил 29 август

1.1.2. ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKACИНИНГ ҚОНУНИ

КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ МИЛЛИЙ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

- Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тасдиқлансин.
- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини босқичма-босқич рўёбга чиқариш юзасидан комплекс тадбирлар режасини ишлаб чиқиб амалга оширсин. Давлат бюджетини тасдиқлашда миллий дастурнинг молиявий ва моддий таъминотига алоҳида эътибор берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом ҚАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1997 йил 29 август

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ МИЛЛИЙ ДАСТУРИ

УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Ўзбекистон Республикаси инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этилишини, жамиятнинг маънавий янгиланишини, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини шакллантиришни, жаҳон ҳамжамиятига қўшилишни таъминлайдиган демократик ҳуқуқий давлат ва очиқ фуқаролик жамияти курмоқда.

Инсон, унинг ҳар томонлама уйғун камол топиши ва фаровонлиги, шахс манфаатларини рўёбга чиқаришнинг шароитларини ва таъсирчан механизмларини яратиш, эскирган тафаккур ва ижтимоий ҳулқ-атворнинг андозаларини ўзгартириш республикада амалга оширилаётган ислоҳотларнинг асосий мақсади ва ҳаракатлантирувчи кучидир. Халқнинг бой интеллектуал мероси ва умумбашарий кадриятлар асосида, замонавий маданият, иқтисодиёт, фан, техника ва технологияларнинг ютуқлари асосида кадрлар тайёрлашнинг мукамал тизимини шакллантириш Ўзбекистон тараққиётининг муҳим шартидир.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг қоидаларига мувофиқ ҳолда тайёрланган бўлиб, миллий тажрибанинг таҳлили ва таълим тизимидаги жаҳон миқёсидаги ютуқлар асосида тайёрланган ҳамда юксак умумий ва касб-ҳунар маданиятига, ижодий ва ижтимоий фаолликка, ижтимоий-сиёсий ҳаётда мустақил равишда мўлжални тўғри ола билиш маҳоратига эга бўлган, истиқбол вазибаларини илгари суриш ва ҳал этишга қодир кадрларнинг янги авлодини шакллантиришга йўналтирилгандир.

Дастур кадрлар тайёрлаш миллий моделини рўёбга чиқаришни, ҳар томонлама камол топган, жамиятда турмушга мослашган, таълим ва касб-ҳунар дастурларини онгли равишда танлаш ва кейинчалик пухта ўзлаштириш учун ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий, психологик-педагогик ва бошқа тарздаги шароитларни яратишни, жамият,

давлат ва оила олдида ўз жавобгарлигини ҳис этадиган фуқароларни тарбиялашни назарда тутди.

1. МУАММОЛАР ВА КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ИСЛОҲ ҚИЛИШ ОМИЛЛАРИ

1.1. Ривожланишнинг эришилган даражаси

Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигига эришиб, иқтисодий ва ижтимоий ривожланишнинг ўзига хос йўлини танлаши кадрлар тайёрлаш тузилмаси ва мазмунини қайта ташкил этишни зарур қилиб қўйди ва қатор чора-тадбирлар кўришни: «Таълим тўғрисида»ги Қонунни жорий этишни (1992 йил); янги ўқув режалари, дастурлари, дарсликларини жорий этишни, замонавий дидактик таъминотни ишлаб чиқишни; ўқув юртларини аттестациядан ўтказишни ва аккредитациялашни, янги типдаги таълим муассасаларини ташкил этишни тақозо этди.

Мактабгача таълим соҳасида уйларда ташкил этиладиган болалар боғчалари ҳамда «болалар боғчаси-мактаб» мажмуи тармоғи ривожланиб бормоқда. Болаларга чет тилларни, хореография, тасвирий ва мусиқа санъати, компьютер саводхонлиги асосларини ўргатувчи 800 дан ортиқ гуруҳ ташкил этилган.

Янги типдаги мактаблар ва умумтаълим ўқув юртлари тармоғи ривожланиб бормоқда. Ҳозирги кунда 238 лицей ва 136 гимназия ишлаб турибди. «Соглом авлод учун», «Маънавият ва маърифат», «Иқтисодий таълим», «Қишлоқ мактаби», «Ривожланишда нуқсонли бўлган болаларни тиклаш» ва бошқа тармоқ дастурлари рўёбга чиқарилмоқда. Республика умумтаълим мактабларида 435 мингдан ортиқ ўқитувчи ишламоқда, уларнинг 73 фоизи олий маълумотлидир.

Меҳнат бозорини, энг аввало кишлоқ жойларда меҳнат бозорини шакллантиришнинг ҳудудий хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ҳунар-техника таълимини қайта ташкил этишга киришилди. Ҳозирги

кунда бу тизимда жами 221 минг кишини таълим билан қамраб олган 442 ўқув юрти, шу жумладан, 209 касб-хунар мактаби, 180 касб-хунар лицейи ва 53 бизнес-мактаб ишлаб турибди. Бугунги кунда бошланғич касб-хунар таълими ўқув юртларида қарийб 20 минг ўқитувчи ва малакали мутахассислар ишламоқда.

Республикада жами 197 минг киши таълим олаётган 258 ўрта касб-хунар таълими ўқув юрти ишлаб турибди. Уларда қарийб 16 минг ўқитувчи ва муҳандис-педагог ходимлар меҳнат қилмоқда.

Ўзбекистон олий мактаби тизими 58 олий ўқув юртини, шу жумладан 16 университет ва 42 институтни ўз ичига олади, уларда 164 минг талаба таълим олмоқда; 16 университетнинг ўн иккитаси Ўзбекистон мустақилликка эришган дастлабки икки йилда ташкил топди. Олий ўқув юртларида ишлаётган 18,5 минг ўқитувчининг 52 фоизи фан доктори ва фан номзодларидир. Олий таълимда кадрлар тайёрлашни марказлаштиришдан ҳуқуқий йўналишга ўтказиш иши олиб борилмоқда, ўқув юртларининг тармоғи кенгаймоқда, университет таълими ривожланмоқда. Билимларнинг янги тармоқлари бўйича кадрлар тайёрлаш бошлаб юборилди, олий мактабни кўп bosқичли тизимга ўтказиш амалга оширилмоқда. Абитуриентлар ва талабаларнинг билим даражасини тест ва рейтинг асосида баҳолашнинг илғор усуллари жорий этилмоқда.

Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар сифатига ошган талабларга мувофиқ аспирантура ва докторантурада кадрлар тайёрлаш иши кенгаймоқда. Олий аттестация комиссияси ташкил этилди. Республикада қарийб 4 минг аспирант бўлиб, улардан 69 фоизи олий таълим тизимида ва 31 фоизи илмий-тадқиқот институларида таълим олмоқда. Жами илмий ва илмий-педагог кадрларнинг 8 фоизини фан докторлари ва 37 фоизини фан номзодлари ташкил этади.

Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш тизимида 23 институт, 16 факультет, 4 марказ ва 14 малака ошириш курслари ишлаб турибди.

Иқтидорли болалар ва ўқувчи ёшларни қўллаб-қувватлаш бўйича давлат сиёсати

собиққадамлик билан олиб борилмоқда. Истеъдодли ўсмир ва қизларни излаб топиш, уларга кўмаклашиш, уларнинг қобилияти ва истеъдодини ўстириш бўйича махсус фондлар ташкил этилди, қобилиятли ёшларни чет эллардаги етакчи ўқув юртлари ва илмий марказларда ўқитиш ва стажировкадан ўтказиш йўлга қўйилди.

Фан ва таълим соҳасида халқаро алоқалар кенгайиб бормоқда.

Шунга қарамай, содир этилган ўзгаришлар кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш талабларига мувофиқ бўлишини таъминлай олмади.

1.2. Камчиликлар ва муаммолар

Кадрлар тайёрлаш тизимининг демократик ўзгаришлар ва бозор ислохотлари талабларига мувофиқ эмаслиги, ўқув жараёнининг моддий-техника ва ахборот базаси етарли эмаслиги, юқори малакали педагог кадрларнинг етишмаслиги сифатли ўқув-услубий ва илмий адабиёт ҳамда дидактик материалларнинг камлиги, таълим тизими, фан ва ишлаб чиқариш ўртасида пухта ўзаро ҳамкорлик ва ўзаро фойдали интеграциянинг йўқлиги кадрлар тайёрлашнинг мавжуд тизимидаги жиддий камчиликлар сирасига киради.

Таълим-тарбия ва ўқув жараёнларининг таркибини, bosқичларини бир-бири билан узвий боғлаш, яъни узлуксиз таълим-тарбия тизimini ташкил қилиш муаммолари ҳал қилинган эмас. Амалдаги таълим тизими замонавий, тараққий топган демократик давлатлар талабларига жавоб бера олмайtir.

Мутахассислар тайёрлаш, таълим-тарбия тизими жамиятда бўлаётган ислохот, янгилаш жараёнлари талаблари билан боғланмаган.

Мактабгача таълим ва тарбия аҳволи қониқарсизлигича қолмоқда. Боғча ёшидаги болаларнинг 25 фоизигина мактабгача тарбия муассасаларига қамраб олинган, холос. Мактабгача болалар муассасаларидан ва оиладан мактабга келган болаларнинг тайёргарлик даражаси ўртасида сезиларли тафовут мавжуд.

Мактабларда ва бошқа ўқув юртларида таълим жараёнининг ўзидаги ва ўқитиш ус-

лубиятидаги ҳар хил камчиликлар оқибатида билим беришда юзага келган нодемократик ҳамда жамият учун зарарли муҳит шунга олиб келдики ўқувчиларда мустақил фикрлаш ривожланмай қолаёпти, оқилона ҳаётий ечимлар қабул қилиш учун етарли тайёргарлик йўқ. 9-11 синфларни тамомлаган ёшлар мустақил ҳаётда ўз ўрнини аниқлай олмайди. Уларда ўзларига ишонч шаклланган эмас, ўрта мактаб битирувчиларининг 10 фоизигина олий ўқув юртларига ўқишга кирмоқда, холос.

Мажбурий тўққиз йиллик таълимга асосланган ўн бир йиллик умумий ўрта таълим илмий асосланмагандир, у ўқувчиларда касбга йўналтириш ва таълимнинг амалий йўналганлиги етарли даражада бўлиши ҳамда мустақил фикр юритиш, меҳнат фаолияти кўникмалари шаклланишини таъминламаёпти. Ҳар йили таянч мактабларнинг 100 минг нафарга яқин битирувчиси ишлаб чиқариш соҳасида ҳамда касб-хунар таълимини давом эттириш учун талаб этилмай қолдирилмоқда.

Таълим тизимидаги мавжуд умумтаълим ва касб-хунар дастурлари ўртасида узвийлик ва ворисликнинг йўқлиги сабабли таянч ва ўрта мактаб битирувчиларида касбга йўналтирилганлик ва меҳнат фаолияти кўникмалари шаклланмай қолаёпти. Натижада йигит ва қизлар ўз қобилиятлари, истаклари, ижодий ва меҳнат мойилликларига монанд ҳаёт йўлини белгилаб олишда жиддий қийинчиликлар сезмоқдалар.

Ўқув жараёни билим даражаси ўртача бўлган ўқувчиларга мўлжалланган бўлиб, таълимнинг иқтидорли ёшлар билан яқка тартибдаги ўқув дастурлари бўйича ишлаш каби механизмларидан яхши фойдаланилмаяпти. Ўқув дастурлари мафқуравий сарқитлардан тўлиқ ҳоли бўлганича йўқ, уларда маънавий ва ахлоқ асосларини ўргатувчи, ҳуқуқий, эстетик билимларни берувчи фанларга етарлича ўрин берилмаяпти.

Хунар-техника билим юртларидан янги типдаги таълим муассасаларига ўтиш кўпроқ оғизда бўлиб, амалда эса уларда таълим эскириб қолган моддий-техника ва ўқув-услубий базасида, тегишли қайта тайёргарликдан ўтмаган ўқитувчи кадрлар билан амалга оширилмоқда.

Бир босқичли олий таълим меҳнат бозори эҳтиёжларини, ишлаб чиқаришдаги таркибий ўзгаришларни ва илғор халқаро тажрибани тўлиқ ҳажмда ҳисобга олмаётир. Ўқув-тарбия жараёнини ташкил этишда ўқув юртлари етарлича мустақилликка эга эмас, улар касбий меҳнат бозорининг ўзгарувчан шароитларига яхши мослашиб бормаяпти.

Илмий муассасалар, ишлаб чиқариш ва ижтимоий институтлар кадрларни тайёрлаш жараёнига етарли даражада қўшилганлари йўқ. Давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, таълим муассасаларини давлат аттестацияси ва аккредитациясидан ўтказиш вазифалари белгилаб олинмаган. Ўқувчиларнинг билим даражасини баҳолаш тизими объективлик ва тезкорликни таъминламайди.

Касб-хунар таълимининг обрўси ҳамда ўқитувчилар, тарбиячилар ва мураббийларнинг, илмий ва илмий-педагог кадрларнинг ижтимоий мақоми пасайиб бормоқда. Таълим хизмати кўрсатиш ва кадрлар тайёрлаш соҳасида маркетинг мавжуд эмас, таълим тизимини кўп вариантли молиялаш схемаси ишлаб чиқилмаган. Олий малакали кадрлардан самарали фойдаланилмаяпти. Кадрлар билими ва улар тайёргарлигининг сифатини назорат қилиш ҳамда баҳолаш тизими қониқарсиз ишламоқда.

Ўқитувчилар, педагоглар ва тарбиячиларнинг каттагина қисми яхши тайёргарлик кўрмаганлиги, уларнинг билим ва касб савияси пастлиги жиддий муаммо бўлиб қолмоқда, малакали педагог кадрлар етишмаслиги сезилмоқда. Мактабгача таълим соҳасидаги жами тарбиячи ва педагогларнинг атиги 20 фоизи олий маълумотлидир. Мактабларнинг ўқитувчилар билан таъминланганлиги ўртача 93 фоизни ташкил этгани ҳолда, бу кўрсаткич айрим вилоятларда 77-80 фоиздан, муайян фанлар бўйича эса 50 фоиздан ошмайди.

Илмий ва илмий-педагог кадрларнинг ўртача ёши «улғайиб» бормоқда. Республика олий ўқув юртларида 40 ёшга тўлмаган фан докторлари жами фан докторларининг 0,9 фоизини, 50 ва ундан катта ёшдагилари эса 79 фоизини ташкил этади. Фан докторлари илмий даражасига тасдиқланганлар ўртача 50, фан номзодлари эса 36 ёшдадир.

лубиятидаги ҳар хил камчиликлар оқибатида билим беришда юзага келган нодемократик ҳамда жамият учун зарарли муҳит шунга олиб келдики ўқувчиларда мустақил фикрлаш ривожланмай қолаёти, оқилона ҳаётий ечимлар қабул қилиш учун етарли тайёргарлик йўқ. 9-11 синфларни тамомлаган ёшлар мустақил ҳаётда ўз ўрнини аниқлай олмайди. Уларда ўзларига ишонч шаклланган эмас, ўрта мактаб битирувчиларининг 10 фоизигина олий ўқув юртларига ўқишга кирмоқда, холос.

Мажбурий тўққиз йиллик таълимга асосланган ўн бир йиллик умумий ўрта таълим илмий асосланмагандир, у ўқувчиларда касбга йўналтириш ва таълимнинг амалий йўналганлиги етарли даражада бўлиши ҳамда мустақил фикр юритиш, меҳнат фаолияти кўникмалари шаклланишини таъминламаяпти. Ҳар йили таянч мактабларнинг 100 минг нафарга яқин битирувчиси ишлаб чиқариш соҳасида ҳамда касб-хунар таълимини давом эттириш учун талаб этилмай қолдирилмоқда.

Таълим тизимидаги мавжуд умумтаълим ва касб-хунар дастурлари ўртасида узвийлик ва ворисликнинг йўқлиги сабабли таянч ва ўрта мактаб битирувчиларида касбга йўналтирилганлик ва меҳнат фаолияти кўникмалари шаклланмай қолаёпти. Натижада йигит ва қизлар ўз қобилиятлари, истаклари, ижодий ва меҳнат мойилликларига монанд ҳаёт йўлини белгилаб олишда жиддий қийинчиликлар сезмоқдалар.

Ўқув жараёни билим даражаси ўртача бўлган ўқувчиларга мўлжалланган бўлиб, таълимнинг иқтидорли ёшлар билан яқка тартибдаги ўқув дастурлари бўйича ишлаш каби механизмларидан яхши фойдаланилмаяпти. Ўқув дастурлари мафқуравий сарқитлардан тўлиқ ҳоли бўлганича йўқ, уларда маънавийят ва ахлоқ асосларини ўргатувчи, ҳуқуқий, эстетик билимларни берувчи фанларга етарлича ўрин берилмаяпти.

Хунар-техника билим юртларидан янги типдаги таълим муассасаларига ўтиш кўпроқ оғизда бўлиб, амалда эса уларда таълим эскириб қолган моддий-техника ва ўқув-услубий базасида, тегишли қайта тайёргарликдан ўтмаган ўқитувчи кадрлар билан амалга оширилмоқда.

Бир босқичли олий таълим меҳнат бозори эҳтиёжларини, ишлаб чиқаришдаги таркибий ўзгаришларни ва илғор халқаро тажрибани тўлиқ ҳажмда ҳисобга олмайди. Ўқув-тарбия жараёнини ташкил этишда ўқув юртлари етарлича мустақилликка эга эмас, улар касбий меҳнат бозорининг ўзгарувчан шароитларига яхши мослашиб бормаяпти.

Илмий муассасалар, ишлаб чиқариш ва ижтимоий институтлар кадрларни тайёрлаш жараёнига етарли даражада қўшилганлари йўқ. Давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, таълим муассасаларини давлат аттестацияси ва аккредитациясидан ўтказиш вазифалари белгилаб олинмаган. Ўқувчиларнинг билим даражасини баҳолаш тизими объективлик ва тезкорликни таъминламайди.

Касб-хунар таълимининг обрўси ҳамда ўқитувчилар, тарбиячилар ва мураббийларнинг, илмий ва илмий-педагог кадрларнинг ижтимоий мақоми пасайиб бормоқда. Таълим хизмати кўрсатиш ва кадрлар тайёрлаш соҳасида маркетинг мавжуд эмас, таълим тизимини кўп вариантли молиялаш схемаси ишлаб чиқилмаган. Олий малакали кадрлардан самарали фойдаланилмаяпти. Кадрлар билими ва улар тайёргарлигининг сифатини назорат қилиш ҳамда баҳолаш тизими қониқарсиз ишламоқда.

Ўқитувчилар, педагоглар ва тарбиячиларнинг каттагина қисми яхши тайёргарлик кўрмаганлиги, уларнинг билим ва касб савияси пастлиги жиддий муаммо бўлиб қолмоқда, малакали педагог кадрлар етишмаслиги сезилмоқда. Мактабгача таълим соҳасидаги жами тарбиячи ва педагогларнинг атиги 20 фоизи олий маълумотлидир. Мактабларнинг ўқитувчилар билан таъминланганлиги ўртача 93 фоизни ташкил этгани ҳолда, бу кўрсаткич айрим вилоятларда 77-80 фоиздан, муайян фанлар бўйича эса 50 фоиздан ошмайди.

Илмий ва илмий-педагог кадрларнинг ўртача ёши «улғайиб» бормоқда. Республика олий ўқув юртларида 40 ёшга тўлмаган фан докторлари жами фан докторларининг 0,9 фоизини, 50 ва ундан катта ёшдагилари эса 79 фоизини ташкил этади. Фан докторлари илмий даражасига тасдиқланганлар ўртача 50, фан номзодлари эса 36 ёшдадир.

Биринчи босқич (1997-2001 йиллар) -мавжуд кадрлар тайёрлаш тизимининг ижобий салоҳиятини сақлаб қолиш асосида ушбу тизимни ислоҳ қилиш ва ривожлантириш учун ҳуқуқий, кадрлар жиҳатидан, илмий-услубий, молиявий-моддий шарт-шароитлар яратиш.

Ушбу босқичда қуйидагиларни амалга ошириш зарур:

- «Таълим тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ таълим тизими мазмунини таркибий қайта қуриш ва тубдан янгилаш;

- педагог ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини оширишни замон талабларига жавоб берадиган даражада ташкил этиш;

- таълим оловчиларнинг юксак тайёргарлик даражаси, малакаси, маданий ва маънавий-ахлоқий савиясининг сифатига нисбатан қўйиладиган зарур талабларни белгилаб берувчи давлат таълим стандартларини яратиш ва жорий этиш;

- ўқув-услубий мажмуаларнинг ҳамда таълим жараёни дидактик ва ахборот таъминотининг янги авлодини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- ўрта махсус, касб-хунар таълими учун зарур моддий-техника, ўқув-услубий ва кадрлар базасини тайёрлаш;

- таълим ва кадрлар тайёрлашга бюджетдан ташқари маблағлар жалб этишнинг механизмларини такомиллаштириш, давлат таълим муассасалари билан бир қаторда нодавлат таълим муассасаларини ривожлантиришни ҳам назарда тутган ҳолда таълим хизмати кўрсатиш соҳасида рақобатга асосланган муҳитни вужудга келтириш;

- таълим муассасалари фаолиятига баҳо беришнинг рейтинг тизимини, кадрлар тайёрлаш сифати ва уларга бўлган эҳтиёжнинг мониторингини олиб бориш тизимини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- халқаро алоқаларни кенгайтириш ва кучайтириш, кадрлар тайёрлашда халқаро донорлик ташкилотлари ва фондлари фаолиятига тегишли шароитлар яратиш, шунингдек республика таълим соҳасига чет эл инвестицияларини жалб этиш бўйича реал чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш;

- Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўйбга чиқаришнинг мониторингини олиб бориш.

Ушбу босқичда болаларни олти-етти ёшдан мактабга қабул қилиш, уларнинг жисмоний ва ақлий жиҳатдан ривожланганлигини эътиборга олган ҳолда амалга оширилади. Тақозо этилаётган ўқувчи ўринлари зарур моддий-техника шарт-шароитлари ва педагог кадрлар билан таъминланган ҳолда изчил тайёрланади.

Биринчи босқич бажарилишининг мониторинги асосида Миллий дастурни рўйбга чиқариш йўналишларига аниқликлар киритилади.

Иккинчи босқич (2001-2005 йиллар) – Миллий дастурни тўлиқ рўйбга чиқариш, меҳнат бозорининг ривожланиши ва реал ижтимоий-иқтисодий шароитларни ҳисобга олган ҳолда унга аниқликлар киритиш.

Мажбурий умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълимига, шунингдек ўқувчиларнинг қобилиятлари ва имкониятларига қараб, табақалаштирилган таълимга ўтиш тўлиқ амалга оширилади.

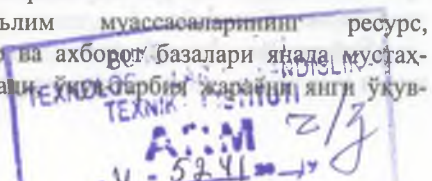
Таълим муассасаларини махсус тайёрланган малакали педагог кадрлар билан тўлдириш таъминланади, уларнинг фаолиятида рақобатга асосланган муҳит вужудга келтирилади.

Таълим муассасаларининг моддий-техника ва ахборот базасини мустаҳкамлаш давом эттирилади, ўқув-тарбия жараёни юқори сифатли ўқув адабиётлари ва илғор педагогик технологиялар билан таъминланади. Узлуксиз таълим тизимини ахборотлаштириш амалга оширилади.

Таълим хизмат кўрсатиш бозорини шакллантириш механизмлари тўлиқ ишга солинади.

Учинчи босқич (2005 ва ундан кейинги йиллар) – тўпланган тажрибани таҳлил этиш ва умумлаштириш асосида, мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш истиқболларига мувофиқ кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш ва янада ривожлантириш.

Таълим муассасаларининг ресурс, кадрлар ва ахборот базалари янада мустаҳкамланади.

услубий мажмуалар, илгор педагогик технологиялар билан тўлиқ таъминланади.

Миллий (элита) олий таълим муассасаларини қарор топтириш ва ривожлантириш амалга оширилади. Касб-хунар таълими муассасаларининг мустақил фаолият юртиши ва ўзини ўзи бошқариши шакллари мустаҳкамланади.

Таълим жараёнини ахборотлаштириш, узлуксиз таълим тизими жаҳон ахборот тармоғига уланадиган компьютер ахборот тармоғи билан тўлиқ қамраб олинади.

3. КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ МИЛЛИЙ МОДЕЛИ

Кадрлар тайёрлаш миллий моделининг асосий таркибий қисмлари қуйидагилардан иборатдир:

- шахс – кадрлар тайёрлаш тизимининг бош субъекти ва объекти, таълим соҳасидаги хизматларнинг истеъмолчиси ва уларни амалга оширувчи;

- давлат ва жамият - таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимининг фаолиятини тартибга солиш ва назорат қилишни амалга оширувчи кадрлар тайёрлаш ва уларни қабул қилиб олишнинг кафиллари;

- узлуксиз таълим-малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлашнинг асоси бўлиб, таълимнинг барча турларини, давлат таълим стандартларини, кадрлар тайёрлаш тизими тузилмаси ва унинг фаолият кўрсатиш муҳитини ўз ичига олади;

- фан-юқори малакали мутахассислар тайёрловчи ва улардан фойдаланувчи, илгор педагогик ва ахборот технологияларини ишлаб чиқувчи;

- ишлаб чиқариш – кадрларга бўлган эҳтиёжни, шунингдек уларнинг тайёргарлик сифати ва савиясига нисбатан қўйиладиган талабларни белгилувчи асосий буюртмачи, кадрлар тайёрлаш тизимини молия ва моддий-техника жиҳатидан таъминлаш жараёнининг қатнашчиси.

Давлат ва жамият узлуксиз таълим ва кадрлар тайёрлаш тизими барча учун очик бўлишини ва ҳаёт ўзгаришларига мослашувчанлигини таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси томонидан инсон ҳуқуқлари, таълим, бола ҳуқуқи соҳа-

сидаги шартномалар ва конвенцияларнинг бажарилиши, кадрлар тайёрлаш соҳасида жаҳон илгор тажрибасини ҳисобга олиш узлуксиз таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимининг барча жиҳатларига дахлдор бўлиб, унинг ривожланиши омилларидан биридир.

3.1. Шахс

Кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сиёсати инсонни интеллектуал ва маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш билан узвий боғлиқ бўлган узлуксиз таълим тизими орқали ҳар томонлама баркамол шахс-фуқарони шакллантиришни назарда тутди. Шу тарзда фуқаронинг энг асосий конституциявий ҳуқуқларидан бири билим олиш, ижодий қобилиятни намоён этиш, интеллектуал жиҳатдан ривожланиш, касби бўйича меҳнат қилиш ҳуқуқи рўёбга чиқарилади.

«Таълим тўғрисида»ги Қонун умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими стандартлари орқали сифатли таълим олиш шунингдек таълим ва касб-хунар жиҳатдан тайёргарликнинг шакллари ва турларини танлашни, узлуксиз малака ошириб бориш зарурат тақозо этса, тегишли қайта тайёргарликдан ўтиш ҳуқуқини ва кенг имкониятларини назарда тутди.

Таълим хизматларининг истеъмолчиси сифатида шахсга давлат таълим олиш ва касб-хунар тайёргарлиги кўриш кафолатланади. Таълим олиш жараёнида шахс давлат таълим стандартларида ифода этилган талабларни бажариши шарт.

Шахс таълим хизматларининг яратувчиси сифатида тегишли малака даражасини олгач, таълим, моддий ишлаб чиқариш, фан маданияти ва хизмат кўрсатиш соҳасида фаолият кўрсатади ва ўз билими ва тажрибасини ўргатишда иштирок этади.

3.2. Давлат ва жамият

Давлат ва жамият кадрлар тайёрлаш тизими амал қилиши ва ривожланишининг кафиллари, юқори малакали рақобатбардош мутахассисларни тайёрлаш бўйича таълим муассасаларининг фаолиятини уйғунлаштирувчи сифатида фаолият кўрсатади.

Давлат ва жамият қуйидагиларга, чунончи:

услубий мажмуалар, илғор педагогик технологиялар билан тўлиқ таъминланади.

Миллий (элита) олий таълим муассасаларини қарор топтириш ва ривожлантириш амалга оширилади. Касб-хунар таълими муассасаларининг мустақил фаолият юритиши ва ўзини ўзи бошқариши шакллари мустахкамланади.

Таълим жараёнини ахборотлаштириш, узлуксиз таълим тизими ҳақон ахборот тармоғига уланадиган компьютер ахборот тармоғи билан тўлиқ қамраб олинади.

3. КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ МИЛЛИЙ МОДЕЛИ

Кадрлар тайёрлаш миллий моделининг асосий таркибий қисмлари қуйидагилардан иборатдир:

- шахс – кадрлар тайёрлаш тизимининг бош субъекти ва объекти, таълим соҳасидаги хизматларнинг истеъмолчиси ва уларни амалга оширувчи;

- давлат ва жамият - таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимининг фаолиятини тартибга солиш ва назорат қилишни амалга оширувчи кадрлар тайёрлаш ва уларни қабул қилиб олишнинг қафиллари;

- узлуксиз таълим-малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлашнинг асоси бўлиб, таълимнинг барча турларини, давлат таълим стандартларини, кадрлар тайёрлаш тизими тузилмаси ва унинг фаолият кўрсатиш муҳитини ўз ичига олади;

- фан-юқори малакали мутахассислар тайёрловчи ва улардан фойдаланувчи, илғор педагогик ва ахборот технологияларини ишлаб чиқувчи;

- ишлаб чиқариш – кадрларга бўлган эҳтиёжни, шунингдек уларнинг тайёргарлик сифати ва савиясига нисбатан қўйиладиган талабларни белгилувчи асосий буюртмачи, кадрлар тайёрлаш тизимини молия ва моддий-техника жиҳатидан таъминлаш жараёнининг қатнашчиси.

Давлат ва жамият узлуксиз таълим ва кадрлар тайёрлаш тизими барча учун очик бўлишини ва ҳаёт ўзгаришларига мослашувчанлигини таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси томонидан инсон ҳуқуқлари, таълим, бола ҳуқуқи соҳа-

сидаги шартномалар ва конвенцияларнинг бажарилиши, кадрлар тайёрлаш соҳасида ҳақон илғор тажрибасини ҳисобга олиш узлуксиз таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимининг барча жиҳатларига дахлдор бўлиб, унинг ривожланиши омилларидан биридир.

3.1. Шахс

Кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сиёсати инсонни интеллектуал ва маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш билан узвий боглиқ бўлган узлуксиз таълим тизими орқали ҳар томонлама баркамол шахс-фуқарони шакллантиришни назарда тутати. Шу тарзда фуқаронинг энг асосий конституциявий ҳуқуқларидан бири билим олиш, ижодий қобилиятни намоён этиш, интеллектуал жиҳатдан ривожланиш, касби бўйича меҳнат қилиш ҳуқуқи рўёбга чиқарилади.

«Таълим тўғрисида»ги Қонун умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими стандартлари орқали сифатли таълим олиш, шунингдек таълим ва касб-хунар жиҳатдан тайёргарликнинг шакллари ва турларини танлашни, узлуксиз малака ошириб бориш, зарурат тақозо этса, тегишли қайта тайёргарликдан ўтиш ҳуқуқини ва кенг имкониятларини назарда тутати.

Таълим хизматларининг истеъмолчиси сифатида шахсга давлат таълим олиш ва касб-хунар тайёргарлиги кўриш кафолатланади. Таълим олиш жараёнида шахс давлат таълим стандартларида ифода этилган талабларни бажариши шарт.

Шахс таълим хизматларининг яратувчиси сифатида тегишли малака даражасини олгач, таълим, моддий ишлаб чиқариш, фан, маданият ва хизмат кўрсатиш соҳасида фаолият кўрсатади ва ўз билими ва тажрибасини ўргатишда иштирок этади.

3.2. Давлат ва жамият

Давлат ва жамият кадрлар тайёрлаш тизими амал қилиши ва ривожланишининг қафиллари, юқори малакали рақобатбардош мутахассисларни тайёрлаш бўйича таълим муассасаларининг фаолиятини уйғунлаштирувчи сифатида фаолият кўрсатади.

Давлат ва жамият қуйидагиларга, чунончи:

Фуқароларнинг билим олиш, касб танлаш ва ўз малакасини ошириш ҳуқуқлари рўёбга чиқарилишига;

- Мажбурий умумий ўрта таълим ҳамда академик лицей ёки касб-хунар коллежида таълим олиш йўналишини танлаш ҳуқуқи асосида мажбурий ўрта махсус, касб-хунар таълими олишга;

- Давлат грантлари ёки пуллик-шартномавий асосда олий таълим ва олий ўқув юртидан кейинги таълим олиш ҳуқуқига;

- Давлат таълим муассасаларини маблаг билан таъминлашга;

-Таълим олувчиларнинг ўқиши, турмуши ва дам олиши учун шарт-шароитлар яратиш борасидаги вазифалар ҳал этилишида жамоатчилик бошқарувини ривожлантиришга;

- Таълим жараёни қатнашчиларини ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга;

- Соғлиқ ва ривожланишда нуқсонли бўлган шахслар таълим олишига кафолат берадилар.

3.3. Узлуксиз таълим

Узлуксиз таълим кадрлар тайёрлаш тизимининг асоси, Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий-иқтисодий тараққиётини таъминловчи, шахс, жамият ва давлатнинг иқтисодий, ижтимоий, илмий-техникавий ва маданий эҳтиёжларини қондирувчи устувор соҳадир.

Узлуксиз таълим ижодкор, ижтимоий фаол, маънавий бой шахс шаклланиши ва юқори малакали рақобатбардош кадрлар илдам тайёрланиши учун зарур шарт-шароитлар яратади.

3.3.1. Узлуксиз таълимни ташкил этиш ва ривожлантириш принциплари

Узлуксиз таълимнинг фаолият кўрсатиш принциплари қуйидагилардан иборат:

- таълимнинг устуворлиги унинг ривожланишининг биринчи даражали аҳамиятга эга эканлиги, билим, таълим ва келажак интеллектнинг нуфузи;

- таълимнинг демократлашуви таълим ва тарбия услубларини танлашда ўқув юртлари мустақиллигининг кенгайиши, таълимни бошқаришнинг давлат-жамият тизимидаги ўтилиши;

-таълимнинг инсонпарварлашуви инсон қобилиятларининг очилиши ва унинг таълимга нисбатан бўлган турли-туман эҳтиёжларининг қондирилиши, миллий ва умумбашарий қадриятлар устуворлигининг таъминланиши, инсон, жамият ва атроф-муҳит ўзаро муносабатларининг уйғунлашуви;

- таълимнинг ижтимоийлашуви таълим олувчиларда эстетик бой дунёқарашни ҳосил қилиш, уларда юксак маънавият, маданият ва ижодий фикрлашни шакллантириш;

- таълимнинг миллий йўналтирилганлиги таълимнинг миллий тарих, халқ анъаналари ва урф-одатлари билан узвий уйғунлиги, Ўзбекистон халқларининг маданиятини сақлаб қолиш ва бойитиш, таълимни миллий тараққиётнинг ўта муҳим омили сифатида эътироф этиш, бошқа халқларнинг тарихи ва маданиятини ҳурматлаш;

- таълим ва тарбиянинг узвий боғлиқлиги, бу жараённинг ҳар томонлама камол топган инсонни шакллантиришга йўналтирилганлиги;

- иқтидорли ёшларни аниқлаш, уларга таълимнинг энг юқори даражасида, изчил равишда фундаментал ва махсус билим олишлари учун шарт-шароитлар яратиш.

3.3.2. Узлуксиз таълимни ислоҳ қилиш йўналишлари

Узлуксиз таълим соҳасидаги ислохотлар қуйидагиларни назарда тутати:

- таълим тизимининг кадрлар салоҳиятини тубдан яхшилаш, тарбиячи, ўқитувчи, муаллим ва илмий ходимнинг касбий нуфузини ошириш;

- давлат ва нодавлат таълим муассасаларининг ҳар хил турларини ривожлантириш;

- таълим тизимини таркибий жиҳатдан қайта қуриш, таълим, фан, техника ва технологиянинг, иқтисодиёт ва маданиятнинг жаҳон миқёсидаги замонавий ютуқларини ҳисобга олган ҳолда таълим ва касб-хунар таълими дастурларини тубдан ўзгартириш;

- мажбурий умумий ўрта таълимдан ўрта махсус, касб-хунар таълимига ўтилишини таъминлаш;

- махсус, касб-хунар таълимининг марказлари сифатида фан ва ишлаб чиқариш интеграциялашган янги типдаги ўқув муассасаларини вужудга келтириш;

- илғор технологияларни кенг ўзлаштириш, иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришлар, чет эл инвестициялари кўламларининг кенгайиши, тадбиркорлик, кичик ва хусусий бизнесни ривожлантириш билан боғлиқ, янги касб-хунар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар, шу жумладан бошқарув тизими кадрларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш;

- миллий мустақиллик принциплари ва халқнинг бой интеллектуал мероси ҳамда умумбашарий кадрларнинг устуворлиги асосида таълимнинг барча даражалари ва бўғинларида таълим олувчиларнинг маънавий ва ахлоқий фазилатларини ривожлантириш;

- таълимни бошқариш тизимини такомиллаштириш, таълим муассасаларини минтақалаштириш;

- таълим олишда, шунингдек болалар ва ёшларни маънавий-ахлоқий, интеллектуал ва жисмоний жиҳатдан тарбиялашда оила, ота-оналар, жамоат ташкилотлари, маҳаллалар, хайрия ва халқаро фондларнинг ролини кучайтириш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ҳамда уларни амалга ошириш;

- таълим жараёни ва кадрлар тайёрлаш сифатиغا холис баҳо бериш тизимини яратиш ва жорий этиш;

- таълим тизимини молиявий, моддий-техника ва бошқа тарздаги ресурслар билан таъминлаш механизмларини шакллантириш;

- узлуксиз таълимни фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциялаштиришнинг пухта механизмларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- таълим ва илм-фан билан боғлиқ чет эл ҳамда халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни кенгайтириш ва ривожлантириш;

- туб ерли миллатга мансуб бўлмаган шахслар зич яшайдиган жойларда улар ўз она тилларида таълим олишлари учун ташкилий ва педагогик шарт-шароитлар яратиш;

- таълимнинг барча даражаларида таълим олувчиларнинг ҳуқуқий, иқтисодий, экологик ва санитария-гигиена таълими ҳамда тарбиясини такомиллаштириш.

3.3.3. Узлуксиз таълим тизими ва турлари

Узлуксиз таълим тизимининг фаолият олиб бориши давлат таълим стандартлари асосида, турли даражалардаги таълим дастурларининг изчиллиги асосида таъминланади ва қуйидаги таълим турларини ўз ичига олади:

- мактабгача таълим;

- умумий ўрта таълим;

- ўрта махсус, касб-хунар таълими;

- олий таълим;

- олий ўқув юртидан кейинги таълим;

- кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш;

- мактабдан ташқари таълим.

Кадрлар тайёрлаш миллий моделининг ўзига хос хусусияти мустақил равишдаги тўққиз йиллик умумий ўрта ҳамда уч йиллик ўрта махсус, касб-хунар таълимини жорий этишдан иборатдир. Бу эса, умумий таълим дастурларидан ўрта махсус, касб-хунар таълими дастурларига изчил ўтилишини таъминлайди.

Умумий таълим дастурлари: мактабгача таълим, бошланғич таълим (I-IV синфлар), умумий ўрта таълим (I-IX синфлар), ўрта махсус, касб-хунар таълимини қамраб олади.

Мактабгача таълим

Мактабгача таълим бола соғлом, ҳар томонлама камол топиб шаклланишини таъминлайди, унда ўқишга интилиш ҳиссини уйғотади, уни мунтазам таълим олишга тайёрлайди. Мактабгача таълим бола олти-етти ёшга етгунича давлат ва нодавлат мактабгача тарбия болалар муассасаларида ҳамда оилаларда амалга оширилади. Мактабгача таълим мақсади ва вазифаларини рўёбга чиқаришда маҳаллалар, жамоат ва хайрия ташкилотлари, халқаро фондлар фаол иштирок этади.

Мактабгача тарбияни ривожлантириш учун қуйидагиларни амалга ошириш лозим бўлади;

- малакали тарбиячи ва педагог кадрларни устувор равишда тайёрлаш;

- мактабгача таълимнинг самарали психологик-педагогик услубларини излаш ва жорий этиш;

- болаларни оилада тарбиялашни ташкилий, психологик, педагогик ва услубий жиҳатдан таъминлаш;

- замонавий ўқув-услубий қўлланмалар, техник воситалар, ўйинчоқлар ва ўйинлар яратиш ҳамда уларни ишлаб чиқариш;

- мактабгача ёшдаги болаларни халқнинг бой маданий-тарихий мероси ва умумбашарий кадриятлар асосида маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш учун шарт-шароитлар яратиш;

- мактабгача муассасаларнинг ҳар хил турлари учун турли вариантлардаги дастурларни танлаб олиш, мактабгача тарбиянинг барча масалалари бўйича малакали консултация хизмати кўрсатиш имкониятини яратиш;

- мактабгача тарбия ва соғломлаштириш муассасалари тармоғини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш механизмини ишлаб чиқиш.

Умумий ўрта таълим

Тўққиз йиллик (I-IX синфлар) ўқишдан иборат умумий ўрта таълим мажбурийдир. Таълимнинг бу тури бошланғич таълимни (I-IV синфлар) қамраб олади ҳамда ўқувчиларнинг фанлар асослари бўйича мунтазам билим олишларини, уларда билим ўзлаштириш эҳтиёжини, асосий ўқувилмай ва умуммаданий билимларни, миллий ва умумбашарий кадриятларга асосланган маънавий-ахлоқий фазилатларни, меҳнат кўникмаларини, ижодий фикрлаш ва атрофмуҳитга онгли муносабатда бўлишни ва касб танлашни шакллантиради. Умумий ўрта таълим тугалланганидан кейин таълим фанлари ва улар бўйича олинган баҳолар кўрсатилган ҳолда давлат томонидан тасдиқланган намунадаги аттестат берилади.

Умумий ўрта таълимнинг янгича тизими ва мазмунини шакллантириш учун қуйидагилар зарур:

- мактабнинг I-IX синфлари доирасида сифатли умумий ўрта таълим олишни таъминловчи давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, бунда академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларидан кейин олинадиган таълим дастурлари билан манتيкий боғлиқлик ҳисобга олинishi лозим;

- юқори малакали педагог кадрлар тайёрлаш;

- ҳудудларнинг жўғрофий ва демографик хусусиятларига, шахс, жамият ва давлатнинг эҳтиёжларига мувофиқ равишда таълим муассасалари тармоқларини ривожлантириш;

- ўқувчиларнинг қобилиятлари ва имкониятларига мувофиқ равишда таълимга табақалаштирилган ёндашувини жорий этиш;

- таълим беришнинг илғор педагогик технологияларини, замонавий ўқув-услубий мажмуаларни яратиш ва ўқув-тарбия жараёнини дидактик жиҳатдан таъминлаш;

- ўқувчилар касб-ҳунар танлайдиган ва психологик-педагогик жиҳатдан маслаҳатлар оладиган марказлар тармоқларини ташкил этиш.

Ўрта-маҳсус, касб-ҳунар таълими

Умумий ўрта таълим негизида ўқиш муддати уч йил бўлган мажбурий ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими узлуксиз таълим тизимидаги мустақил турдир. Ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими йўналиши – академик лицей ёки касб-ҳунар коллежи ўқувчилар томонидан ихтиёрий танланади.

Академик лицей давлат таълим стандартларига мувофиқ, ўрта маҳсус таълим беради. Ўқувчиларнинг имкониятлари ва кизиқишларини ҳисобга олган ҳолда уларнинг жадал интеллектуал ривожланиши чуқур, соҳалаштирилган, табақалаштирилган, касбга йўналтирилган таълим олишини таъминлайди.

Академик лицейларда ўқувчилар ўзлари танлаб олган таълим йўналиши бўйича (гуманитар, техника, аграр ва бошқа соҳалар) билим савияларини ошириш ҳамда фанни чуқур ўрганишга қаратилган маҳсус касб-ҳунар кўникмаларини ўзларида шакллантириш имкониятига эга бўладилар. Бу кўникмаларни ўқишни муайян олий таълим муассасаларида давом эттириш ёки меҳнат фаолиятида рўёбга чиқаришлари мумкин.

Касб-ҳунар коллежи тегишли давлат таълим стандартлари доирасида ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими беради; ўқувчиларнинг касб-ҳунарга мойиллиги, билим ва кўникмаларини чуқур ривожлантириш, танлаб олинган касб-ҳунар бўйича бир ёки бир неча ихтисосни эгаллаш имконини беради.

Касб-хунар коллежлари жиҳозланганлик даражаси, педагогик таркибнинг танланганлиги, ўқув жараёнининг ташкил этилиши жиҳатидан янги типдаги таълим муассасалари ҳисобланади. Улар бир ёки бир неча замонавий касб-хунарни эгаллаш ҳамда тегишли ўқув фанларидан чуқур назарий билим олиш имконини беради.

Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларида таълим олиш ўқувчиларга ўз билимларини чуқурлаштириш ва танлаган ихтисосликларига эга бўлишни таъминлайди. Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги дипломлар берилади. Бу дипломлар таълимнинг кейинги босқичларида ўқишни давом эттириш ёки эгалланган ихтисос ва касб-хунар бўйича меҳнат фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқини беради.

Ўрта махсус, касб-хунар таълимини ташкил этиш ва ривожлантириш учун куйидагилар зарур:

- академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари фаолият кўрсатишининг норматив базаларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- соҳа учун олий таълим муассасаларининг, ишлаб чиқариш, фан ва маданият соҳасининг мутахассисларини жалб этган ҳолда юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни, шу жумладан чет элларда тайёрлаш ва қайта тайёрлашни ташкил этиш;

- ўрта махсус, касб-хунар таълими ўқув муассасалари учун таълим ва касб-хунар дастурларни, ўқув-услубий мажмуалар ишлаб чиқиш;

- академик лицейларнинг ўқувчилари меҳнат фаолияти кўникмаларини эгаллашлари учун ихтисослаштирилган дастурлар ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- касб-хунар коллежларида тайёрландиган мутахассисларга нисбатан ихтисос ва касб-хунар, малака талабларининг рўйхатини ишлаб чиқиш;

- худудларнинг жуғрофий ва демографик шарт-шароитларини ва тегишли соҳадаги мутахассисларга бўлган маҳаллий эҳтиёжларни ҳисобга олган ҳолда ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими таълим му-

ассасаларининг ташкил этилишини ва улар оқилона жойлаштирилишини таъминлаш, уларга ўқувчиларни имкон қадар оиласидан ажратмаган ҳолда қамраб олиш;

- академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг моддий-техника ва ахборот базаларини мустаҳкамлаш.

Олий таълим

Олий таълим ўрта махсус, касб-хунар таълими негизига асосланади ҳамда икки (бакалаврият ва магистратура) босқичга эга.

Олий таълим муассасаларига талабалар қабул қилиш давлат грантлари негизидан пуллик-шартномавий асосда амалга оширилади.

Бакалаврият – мутахассисликлар йўналиши бўйича фундаментал ва амалий билим берадиган, таълим муддати камида тўрт йил давом этадиган таянч олий таълимдир.

Бакалаврлик дастури тугалланганидан сўнг битирувчиларга давлат аттестацияси яқунларига биноан касб бўйича «бакалавр» даражаси берилади ва давлат томонидан тасдиқланган намунадаги, касб-хунар фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқини берадиган диплом топширилади.

Магистратура – аниқ, мутахассислик бўйича фундаментал ва амалий билим берадиган, бакалаврият негизидан таълим муддати камида икки йил давом этадиган олий таълимдир.

«Магистр» даражасини берадиган давлат малака аттестацияси магистрлик дастурининг интиҳосидир. Магистрларга давлат томонидан тасдиқланган намунадаги, касб-хунар фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқини берадиган диплом топширилади.

Икки босқичли олий таълим тизимини ташкил этиш ва ривожлантириш учун куйидагиларни амалга ошириш зарур:

- бакалаврият ва магистратура учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

- олий таълим муассасалари учун профессор-ўқитувчи кадрлар тайёрлаш, шу жумладан чет эллардаги етакчи ўқув ва илмий марказларда тайёрлаш;

- олий таълим муассасаларида таркибий ўзгартиришлар ўтказиш;

- олий таълим муассасалари бошқарувини такомиллаштириш, бу муассасаларнинг мустақиллигини кучайтириш, муассислар, васийлар кенгашлари, жамоат назорат кенгашлари шаклидаги жамоат бошқарувини жорий этиш;

- таълимнинг фан ва ишлаб чиқариш билан интеграцияси таъсирчан механизмларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш;

- ўқишни, мустақил билим олишни индивидуаллаштириш ҳамда дистанцион таълим тизими технологияси ва воситаларини ишлаб чиқиш ва ўзлаштириш;

- янги педагогик ва ахборот технологиялари, тайёргарликнинг модул тизимидан фойдаланган ҳолда талабаларни ўқитишни жадаллаштириш;

- халқнинг бой маънавий ва интеллектуал мероси ва умумбашарий қадриятлар асосида таълимнинг инсонпарварлик йўналишини таъминлаш.

Олий ўқув юртидан кейинги таълим

Олий ўқув юртидан кейинги таълим жамиятнинг олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларга бўлган эҳтиёжларини қондиришга, шахснинг ижодий таълим касбуна манфаатларини қаноатлантиришга қаратилган.

Олий ўқув юртидан кейинги таълимни олий ўқув юртлирида ва илмий-тадқиқот муассасаларида (аспирантура, адъюнктура, докторантура, мустақил тадқиқотчилик) олиш мумкин. Олий ўқув юртидан кейинги таълим босқичлари (аспирантура, докторантура) диссертация ҳимояси билан якунланади.

Яқуний давлат аттестацияси натижаларига кўра тегишли равишда фан номзоди ва фан доктори илмий даражаси берилиб, давлат томонидан тасдиқланган намунадаги дипломлар топширилади.

Олий ўқув юртидан кейинги таълимни қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш тадбирлари қуйидагиларни ўз ичига олади:

«Таълим тўғрисида»ги Қонунга ҳамда мамлакатни ижтимоий ва иқтисодий ривожлантириш истиқболларига мувофиқ олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш;

- касб таълими тизими учун олий малакали илмий-педагог кадрларни ҳамда илғор педагогик технологиялар соҳасида илмий кадрларни устувор равишда тайёрлаш;

- ривожланган мамлакатларнинг илғор таълим муассасалари ва илмий марказларида устувор йўналишлар бўйича олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрланиши учун шароитлар яратиб бериш;

- фан, технология ва таълим соҳасида ривожланган мамлакатлар билан халқаро ҳамкорликни чуқурлаштириш.

Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш

Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш мутахассисларнинг касб билимлари ва кўникмаларини янгилаш ҳамда чуқурлаштиришга қаратилган. Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим муассасаларидаги ўқиш натижаларига кўра давлат томонидан тасдиқланган намунадаги гувоҳнома ёки сертификат топширилади.

Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш тизимини ташкил этиш ва ривожлантириш учун қуйидагилар зарур:

- кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш тизими фаолиятида янгича таркиб, мазмун ҳамда бу тизимни бошқаришни шакллантириш;

- юқори малакали ўқитувчи-мутахассис кадрлар тайёрлаш ва соҳани улар билан тўлдириб боришни таъминлаш;

- кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш тизимининг бу соҳада рақобатга асосланган муҳитни шакллантиришни ва самарали фаолият олиб боришни таъминловчи норматив базасини яратиш;

- кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим муассасаларини давлат аттестацияси ва аккредитациясидан ўтказиш тизимини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш;

- иқтисодиётнинг давлат ва нодавлат секторлари, мулкчиликнинг турли шаклидаги ташкилот ва муассасаларнинг талаб-эҳтиёжларига мувофиқ кадрлар ва мутахассисларни илдам қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни таъминловчи давлат

ва нодавлат таълим муассасаларини ташкил этиш ва ривожлантиришга кўмаклашиш;

- профессионал тренингнинг илғор технология ва ускуналарини, шунингдек мураккаб фан ютуқларини талаб қилувчи технология жараёнлари имитаторларини ишлаб чиқиш, яратиш ва амалий ўзлаштириб олиш.

Мақтабдан ташқари таълим

Болалар ва ўсмирларнинг таълимга бўлган, яқка тартибдаги, ортиб боровчи талаб-эҳтиёжларини қондириш, уларнинг бўш вақтини ва дам олишини ташкил этиш учун давлат органлари, жамоат ташкилотлари, шунингдек бошқа юридик ва жисмоний шахслар маданий эстетик, илмий, техникавий, спорт ва бошқа йўналишларда мақтабдан ташқари давлат ва нодавлат таълим муассасаларини ташкил этадилар.

Мақтабдан ташқари таълимни ривожлантириш, унинг тузилмаси ва мазмун-мундарижасини такомиллаштириш вазифаларини ҳал этиш учун куйидагиларни амалга ошириш керак:

- таълим бериш ва камол топтиришга йўналтирилган хизматлар кўрсатувчи муассасалар тармоғини кенгайтириш ва бундай хизматлар турларини кўпайтириш;

- миллий педагогик қадриятларга асосланган ва жаҳондаги илғор тажрибани инobatга олувчи дастурлар ва услубий материаллар ишлаб чиқиш;

- ўқувчиларнинг бўш вақтини ташкил этишнинг, шу жумладан оммавий спорт ва жисмоний тарбия-соғломлаштириш тадбирларининг, болалар туризмининг, халқ хунармандчилигининг мавжуд турлари ва шаклларини такомиллаштириш, миллий турлари ва шаклларини тиклаш ҳамда амалиётга жорий этиш.

3.4. Кадрлар тайёрлаш тизимида фан

Кадрлар тайёрлаш миллий модели салмоқли элемент сифатида фанни ўз ичига олади, бу соҳада:

- табиат ва жамият тараққиёти қонуниятлари тўғрисидаги янги фундаментал ва амалий билимлар шаклланади, кадрлар тайёрлаш тизимида оммалаштириш, ўрганиш ва фойдаланиш учун керакли илмий натижалар

жамланади:

- олий малакали илмий ва педагог кадрлар тайёрлаш амалга оширилади;

- кадрлар тайёрлаш жараёнини илмий-тадқиқот жиҳатидан таъминлаш инфраструктураси вужудга келтирилади, таълимнинг ахборот тармоқларида фойдаланиш мақсадида билимнинг турли соҳалари бўйича ахборот базаси шакллантирилади;

- мамлакатимиз илм-фанининг жаҳон илм-фанига интеграцияси содир бўлади, замонавий илм-фан ва технологияларнинг энг муҳим муаммоларини ҳал этиш учун илмий ютуқлар ва кадрларни халқаро миқёсда алмашинув амалга оширилади.

Кадрлар тайёрлаш тизимида илм-фаннинг узвий равишда кириб бориши учун куйидагилар зарур:

- илғор педагогик технологияларни яратиш ва ўзлаштириш юзасидан мақсадли инновация лойиҳаларини шакллантириш ва амалга ошириш йўли билан илм-фаннинг таълим амалиёти билан алоқасини таъминлаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

- илғор ахборот ва педагогик технологияларни жорий этиш учун экспериментал майдончалар барпо этиш орқали илмий тадқиқотлар натижаларини ўқув-тарбия жараёнига ўз вақтида жорий этиш механизмини рўёбга чиқариш;

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини самарали тарзда бажаришни таъминлаш юзасидан илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш;

- юқори малакали кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, ёшларнинг илмий ижодиётини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш;

- таълим муассасаларида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар даражасини баҳолашга замонавий ёндашувни рўёбга чиқариш, илмий тадқиқотлар ва технологик ишланмалар натижалари тижоратлашуви асосида олимларнинг обрў эътибори ва ижтимоий мақомини ошириш;

- мамлакат илм-фанининг халқаро илмий ҳамжамиятга интеграциясини фаоллаштириш, таълим соҳаси ва кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш мақсадида илмий ютуқлар ва олимлар билан ўзаро алмашинув жараёнини кучайтириш;

3. Олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежларида тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни амалга оширувчи профессор-ўқитувчилар ҳамда соҳа муҳандис-техник кадрларининг малакасини ошириш ҳамда тармоқнинг янги истиқболли йўналишларини ривожлантириш				
3.1	Малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни амалга оширувчи профессор-ўқитувчилар ҳамда Уюшма таркибига кирувчи корхоналарда фаолият кўрсатаётган муҳандис-техник ходимларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш ишларини йўлга қўйиш	2010-2014 йиллар	Олий таълим муассасалари, малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар	Таълим муассасаларидаги профессор-ўқитувчилар ҳамда ассосация тизимидаги муҳандис-техник ходимларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш ишлари йўлга қўйилади
3.2	«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда келишув асосида тегишли олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежлари профессор-ўқитувчиларининг қисқа муддатли малакасини оширишни йўлга қўйиш	2010-2014 йиллар	Олий таълим муассасалари, малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар	Корхоналарда олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежлари профессор-ўқитувчиларининг қисқа муддатли малака ошириши йўлга қўйилади
3.3	«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар учун кичик мутахассис, бакалавр ва магистрларни мақсадли тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш	2010-2014 йиллар III-IV чорак	Олий таълим муассасалари, Малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар	Кичик мутахассис, бакалавр ва магистрларни мақсадли тайёрлаш тизими такомиллаштирилади
3.4	Касб-хунар коллежлари ва Олий таълим муассасаларида Ахборот-ресурс марказларини замонавий ўқув адабиётлари билан бойитиш ҳамда таълим жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш.	2010-2014 йиллар I-II чорак	Олий таълим муассасалари, касб-хунар коллежлари, малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари.	Ахборот-ресурс марказлари замонавий ўқув адабиётлари билан бойитилади ва таълим жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологиялари жорий этилади

3-илова

«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг муҳандис-техник кадрлар ҳамда ўрта махсус маълумотли техник мутахассисларга бўлган асосий эҳтиёжларига мос келувчи таълим йўналишлари ва мутахассисликлари рўйхати:

1. Касб-хунар коллежлари бўйича:

шамоллатиш тизимлари, совутиш криоген техникалари агрегатлари ва машиналарини монтаж қилиш, созлаш ва ишлатиш;

металл кесувчи дастгоҳлар
пуфлаб шиша пластикларга ишлов бериш.

2. Олий таълим муассасаларининг бакалавриати бўйича:

электр энергетикаси (тармоқлар бўйича)
машинасозлик технологияси, жиҳозлари ва машинасозлик ишлаб чиқариши;
электр техникаси, электр механикаси ва электр технологиялари (тармоқлар бўйича);
метрология, стандартлаштириш ва сертификатлаштириш (тармоқлар бўйича);
электроника ва микроэлектроника;
автоматлаштириш ва бошқарув (тармоқлар бўйича);
информатика ва ахборот технологиялари (тармоқлар бўйича);
радиотехника;
кимёвий технология (ишлаб чиқариш турлари бўйича);
маҳсулот сифати менежменти (маҳсулот турлари бўйича);
экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (тармоқлар бўйича);
иссиқлик энергетикаси;
машинасозлик технологияси, жиҳозлари ва машинасозликда ишлаб чиқаришни автомат-
лаштириш;

технологик машиналар ва жиҳозлар (тармоқлар бўйича);
энергия тежамкорлиги (тармоқлар бўйича);
электрокимё;
менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича);

3. Олий таълим муассасаларининг магистратураси бўйича:

иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича);
маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича);
электр таъминоти (тармоқлар бўйича);
машинасозлик технологияси (тармоқлар бўйича);
электр механикаси (тармоқлар бўйича);
метрология, стандартлаштириш ва сифатни бошқариш (тармоқлар бўйича);
саноат электроникаси;
физик электроника;
электрон техника яримўтказгичлари ва материаллари технологияси;
технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш (тармоқлар бўйича);
экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (тармоқлар бўйича);
бошқарувнинг автоматлаштирилган тизимлари;
ахборотни бошқариш ва ишлов бериш;
кимёвий технология жараёнлари ва ускуналари;
электр ва электрон аппаратлар;
қаттиқ жинсли электроника, микроэлектроника;
электр станциялари;
электр энергетикаси тизимлари ва мажмуалари;
рангли ва нодир металллар металлургияси;
композицион ва кукунли материаллар, қопламалар;
пайвандлаш ишлари технологияси ва жиҳозлари.

2010-2014 йилларда «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда олий маълумотли мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжлар тўғрисида маълумот

Вилоят, туман (шаҳар) номи	№	Корхона номи	Корхона манзили	Корхона учун зарур бўлган таълим йўналишлари ва мутахассисликлар				Таълим йўналишлари ва мутахассисликларига мувофиқ йиллар бўйича олий маълумотли кадрларга бўлган жорий ва истиқболли эҳтиёжлар (бўш иш ўринлари) сони											
				Бакалаврият йўналишлари		Магистратура мутахассисликлари		2010		2011		2012		2013		2014			
				шифр	номи	шифр	номи	Б	М	Б	М	Б	М	Б	М	Б	М		
	1																		
	2																		
	3																		
	4																		
	5																		
	6																		
	п																		
		Уюшма бўйича жами:																	

Изоҳ: Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг шифри ва номи «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Таснифлагичи» бўйича аниқланади

Б - Бакалаврият йўналишига мос лавозимларда бўш иш ўринлари сони

М - Магистратура мутахассислигига мос лавозимларда бўш иш ўринлари сони

Таълим муассасаларини ҳудудий йўналишга ўтказиш ва таркибий тузилмасини ўзгартириш иши амалга оширилади. Узлуксиз таълим тизимини ривожлантириш ва унинг самарадорлигини баҳолаш мониторинги амалга оширилади.

Узлуксиз таълим тизими учун педагог кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш устуворлиги таъминланади.

4.2. Педагог ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш

Педагог кадрларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашнинг замон талабларига мослашувчан, таълимнинг юқори сифатли ва барқарор ривожланишини кўзловчи тизими вужудга келтирилади. Педагог кадрларни илдам қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, рақобатбардош даражада уларнинг касб сифатини қўллаб-қувватлаш таъминланади.

Олий таълим муассасаларида давлат таълим стандартларига мос юқори малакали ўқитувчилар тайёрлаш бўйича махсус факультетлар, шунингдек республика вилоятларида умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими учун ўқитувчилар ва мутахассислар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш юзасидан махсус марказлар ташкил этилади.

4.3. Таълим жараёнини мазмунан ислох қилиш

Кадрларни ўқитиш ва тарбиялаш миллий тикланиш принциплари ва мустақиллик ютуқлари, халқнинг бой миллий, маънавий ва интеллектуал салоҳияти ҳамда умумбашарий қадриятларга таянган, инсонпарварликка йўналтирилган таълимнинг мазмуни давлат таълим стандартлари асосида ислох қилинади. Таълим олувчининг шахсига, унда таълим ва билимларга бўлган иштиёқни кучайтиришга, мустақил иш тутишни, ифтихор ва инсоний кадр-қиммат туйғусини шакллантиришга алоҳида эътибор берилади.

Педагог кадрларнинг обрў-эътибори, масъулияти ва касб қўникмасини ошириш юзасидан собитқадам давлат сиёсати олиб борилади. Илгор педагогик технологиялар,

таълимнинг янги шакл ва услублари, ўқув, шу жумладан дифференциялашган дастурлар амалиётга жорий этилади.

4.4. Маънавий-ахлоқий тарбия ва маърифий ишлар

Ёш авлодни маънавий-ахлоқий тарбиялашда халқнинг бой миллий маданият-тарихий анъаналарига, урф-одатлари ҳамда умумбашарий қадриятларга асосланган самарали ташкилий, педагогик шакл ва воситалари ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий этилади. Шахсни тарбиялаш ва уни ҳар томонлама камол топтиришнинг устуворлиги таъминланади. Умумий ҳамда педагогик маданиятни ошириш мақсадида, мамлакат аҳолиси орасидаги маърифий ишлар такомиллаштириб борилади.

Ўзбекистон мустақиллиги принцип-ларига садоқатли ҳамда жамият тараққиётига муносиб ҳисса қўшишга қодир шахсни шакллантириш мақсадида таълим муассасалари ота-оналар, оила, маҳалла қўмиталари, «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, жамоат ташкилотлари, фондлар билан ўзаро пухта ҳамкорлик қиладилар.

4.5. Иқтидорли болалар ва истеъдодли ёшлар

Иқтидорли болалар ва истеъдодли ёшларни аниқлаш ва ўқитиш услубияти, психологик-педагогик ва ташкилий шароитлари яратилади, бундай болалар ва ёшларга оид маълумотларнинг республика банки ва мониторинги шаклланади. Махсус ўқув дастурлари ва прогрессив педагогик технологиялар ишлаб чиқиш учун энг яхши педагог ва олимлар жалб қилинади, ўқув-тарбия жараёнида уларнинг фаол иштироки таъминланади. Фан ва техникани, сиёсат ва иқтисодни, маданият ва санъатни ўргатиш марказлари кабилидаги ҳамда миллий (элита) таълим муассасалари ташкил этилади.

Иқтидорли болалар ва истеъдодли ёшларни чет элларда умумий ва касбий жиҳатдан тайёргарликдан ўтказишга қаратилган собитқадам фаолият амалга оширилади. Академик лицейларнинг ўқувчиларига, биринчи навбатда иқтидорли, юксак истеъдод соҳибларига, билимнинг тегишли соҳалари ва

фаннинг аниқ йўналишлари бўйича ўз табиий қобилиятларини намоён этиш ва ривожлантириш, ўзларидаги ноёб истеъдодни рўёбга чиқариш учун кенг имкониятлар яратилади.

4.6. Таълим тизимини бошқариш

Ўзлуксиз таълим тизими ва кадрлар тайёрлашнинг давлат ва нодавлат таълим муассасаларини таркибий жиҳатдан ўзгартириш ва уларни изчил ривожлантириш давлат йўли билан бошқариб борилади. Барча даражадаги таълим бошқарув органларининг ваколат доиралари «Таълим тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ белгиланади. Таълимнинг норматив-ҳуқуқ базаси ривожлантирилади. Молия-хўжалик фаолияти олиб бориш ҳамда таълим жараёнини ташкил этишда ўқув юртларининг ҳуқуқлари кенгайди ва мустақиллиги таъминланади. Таълим муассасалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда аттестациядан ўтказилади ҳамда аккредитацияланади. Аккредитация якунларига кўра таълим соҳасида фаолият кўрсатиш ҳуқуқи берилади.

Муассис ташкилотларнинг, маҳаллий ҳокимият органларининг, савдо-саноат доираларининг, жамоат ташкилотларининг, фондларнинг ва ҳомийларнинг вакилларини ўз ичига олувчи васийлик ва кузатув кенгашлари тузиш орқали таълим муассасаларининг самарали жамоат бошқаруви тизими жорий этилади.

4.7. Касб-ҳунар таълими сифатини назорат қилиш тизимини шакллантириш

Таълим бошқаруви органларига боғлиқ бўлмаган, касб-ҳунар таълими сифатини аттестациядан ўтказувчи давлат хизмати ташкил этилади. Мамлакатни иқтисодий ва ижтимоий ривожлантиришнинг истиқбол талабларига монанд давлат таълим стандартлари ишлаб чиқилади ўқув юртлари фаолиятини, профессор-педагог кадрлар сифатини ҳамда таълим олувчиларнинг билимини рейтинг асосида баҳолаш тизими тadbик этилади. Кадрларни тайёрлаш сифатини назорат қилишнинг давлат ва жамоат шакллари ривожлантирилади. Таълим муассасалари битирувчиларини якуний аттестациялаш тизими такомиллаштирилади.

4.8. Таълим тизимини молиялаш

Таълимни ва кадрлар тайёрлашни молиялаш тизими такомиллаштирилади, унинг кўп вариантли (бюджетдан ажратиладиган ва бюджетдан ташқари манбалардан) тизими жорий этилади, таълим муассасаларининг ўзини ўзи пул билан таъминлаши ривожлантирилади, хусусий ҳамда чет эл инвестицияларини таълим соҳасига жалб этиш рағбатлантирилади.

Республика фуқаролари учун кейинчалик уларни тўлашнинг мослашувчан тизимига асосланган таълим кредитлари бериш механизми шакллантирилади. Ўзлуксиз таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашда донорлар ва ҳомийларнинг мавқеи кучайиб боради.

Пулик таълим хизматлари кўрсатиш, тadbиркорлик, маслаҳат, эксперт, ноширлик, ишлаб чиқариш, илмий ҳамда уставда белгилаб қўйилган вазифаларга мувофиқ бошқа тарздаги фаолият ҳисобидан таълим муассасаларининг даромадлари кўпайиши таъминланади.

4.9. Моддий-техника таъминоти

Ҳар бир минтақанинг демографик ва жўғрофий хусусиятларидан келиб чиқиб, академик лицейлар, касб-ҳунар коллежлари тармоғи барпо этилади. Таълим олувчиларни оиладан ажралмаган ҳолда ўқишга имкон қадар кўпроқ қамраб олинади.

Мавжуд таълим муассасаларини капитал таъмирлаш ва янги таълим муассасалари қуриш, уларни норматив талабларга мувофиқ, замонавий техника ва технологияларнинг даражасини ҳисобга олган ҳолда жиҳозланишини таъминлаш чоралари кўрилади.

Ўқув-тарбия муассасаларини зарур ускуналар, инвентарлар, ашёлар, таълимнинг техникавий, дастурий ва дидактик воситалари билан жиҳозлаш юзасидан ихтисослаштирилган ишлаб чиқаришларни вужудга келтириш қўллаб-қувватланади. Барча босқичдаги таълим жараёнларини компьютерлаштириш ва ахборотлаштириш амалга оширилади.

4.10. Таълим тизимининг яхлит ахборот маконини вужудга келтириш

Замонавий ахборот технологиялари, компьютерлаштириш ва компьютерлар тар-

моқлари негизида таълим жараёнини ахборот билан таъминлаш ривожланиб боради. Таълим жараёнида оммавий ахборот воситаларининг мавқеи ошиб боради, телевидение ва радионинг таълим дастурлари интеллектуаллашуви таъминланади. Фан ва таълимнинг нашриёт базаси ривожлантирилади, ўқув, ўқув-услубий, илмий, қомусий адабиётлар ва маълумотномалар билан таъминлашнинг барқарор тизими шакллантирилади.

4.11. Таълим хизмати кўрсатиш бозорини ривожлантириш

Таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасида маркетингни ривожлантириш йўли билан таълим хизмати кўрсатишнинг рақобатга асосланган бозори шакллантирилади. Давлат ва нодавлат таълим муассасалари ривожлантирилади, таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасида рақобатга асосланган муҳит вужудга келтирилади, таълим хизмати кўрсатиш бозори давлат йўли билан бошқариб борилади. Асосий таълим дастурларида назарда тутилмаган консултив ва қўшимча таълим хизматларидан иборат пуллик таълим хизмати кўрсатиш тизими ривожлантирилади.

4.12. Таълим соҳасида ижтимоий кафолатларни таъминлаш ҳамда бу соҳани давлат томонидан қўллаб-қувватлаш

Педагогик фаолиятнинг обрў-эътиборини ва ижтимоий мақомини ошириш юзасидан давлат сиёсати рўёбга чиқарилади. Таълим олувчиларнинг ва педагогларнинг ўқиши, соғлиги ва дам олиши учун зарур шароитлар яратилади.

Таълим муассасалари ва соғлиқни сақлаш органлари болалар ҳамда ўқувчи ёшларнинг соғлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш учун зарур чораларни кўрадилар. Ўқув-тарбия жараёнининг соғломлаштиришга қаратилган йўналишини рўёбга чиқариш, соғлом турмуш тарзи нормаларини жорий этиш учун шароитлар таъминланади. Таълим олувчиларнинг тиббий-гигиена маданиятини ошириш, уларнинг жисмоний тарбия ва спорт бобидаги фаоллигини кучайтириш ҳамда жисмоний камолот даражасини ошириш учун ташкилий-услубий ёндашувлар такомиллаштирилади. Соғлиқ ва ривожлани-

шида нуқсонли бўлган болалар учун муносиб муҳит яратилади.

4.13. Фан билан таълим жараёни алоқаларини ривожлантириш

Таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасида илғор амалий илмий тадқиқотлар ўтказилади, таълим сифати давлат таълим стандартларига мувофиқ келишини ташкил этиш ва таъминлаш мақсадида педагогика ва таълим соҳасида илмий тадқиқотлар ва илмий-услубий қўлланмалар ишлаб чиқиш фаоллаштирилади. Фундаментал ва амалий фан соҳасидаги илмий кадрларнинг таълим жараёнидаги иштироки рағбатлантирилади, педагогик ва илмий-тадқиқот жараёнларининг алоқаси таъминланади. Ёшларнинг фан-техника соҳасидаги ижодкорлиги ҳар томонлама қўллаб-қувватланади.

4.14. Ишлаб чиқариш ва таълим тизими интеграциялашувини ривожлантириш

Ўқув-ишлаб чиқариш мажмуаларини (марказларини) ташкил этиш ва уларни ривожлантириш, замонавий ускуналар, аппаратлар ва асбоблар билан жиҳозлаш рағбатлантирилади. Кадрлар тайёрлаш ва биргаликдаги илмий-технологик ечимлар яратишда корхоналарнинг ишлаб чиқариш салоҳиятидан самарали фойдаланилади. Ишлаб чиқаришда кадрлар тайёрлаш қўллаб-қувватланади. Илғор технология соҳасида педагог кадрларнинг малакаси бевосита ишлаб чиқаришда мунтазам равишда ошириб борилади.

4.15. Таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги халқаро ҳамкорлик

Кадрлар тайёрлаш соҳасидаги ҳамкорликнинг халқаро ҳуқуқий базаси яратилади, халқаро ҳамкорликнинг устувор йўналишлари рўёбга чиқарилади, халқаро таълим тизимлари ривожлантирилади, илмий-педагог кадрлар, талабалар ва ўқувчилар алмашиш кенгайди. Таълим тўғрисидаги миллий ҳужжатлар халқаро миқёсда эътироф этилиши учун асос яратилади. Манфаатдор вазирликлар ва идораларнинг, Ўзбекистон Республикасининг чет эллардаги элчихоналарининг кадрлар тайёрлаш соҳасига чет эл инвестицияларини бевосита ва билвосита кенг жалб

килиш борасидаги фаолият кучайтирилади.

5. МИЛЛИЙ ДАСТУРНИ РЎЁБГА ЧИҚАРИШГА ДОИР ТАШКИЛИЙ ЧОРА-ТАДБИРЛАР

Миллий дастурни амалга ошириш мақсадида:

- Миллий дастурнинг йўналиш ва бошқичларини амалга оширишнинг аниқ механизмлари, муддатлари, ижрочилари, молиявий ва ресурслар таъминоти ифодаланган ечим ва чора-тадбирлар тизими ишлаб чиқилади;

- Миллий дастурни бажариш юзасидан давлат ва жамоат институтларининг фаолияти ҳамда вазибалари белгиланади;

- Миллий дастурнинг аниқ йўналишларини ишлаб чиқиш жараёнига малакали чет эл экспертлари жалб этилади;

- Миллий дастурни бажаришда давлат ва нодавлат ташкилотлар фаолияти мувофиқлаштирилиб, халқаро ташкилотлар қатнашуви ташкил этилади;

- Миллий дастурнинг мониторинги ва бажарилишини экспертиза қилиш асосида унинг айрим қондалари ва тадбирларига тузатишлар киритилади;

- оммавий ахборот воситаларини жалб этган ҳолда, кадрлар тайёрлаш миллий модели рўёбга чиқарилишини таъминлаш масалалари юзасидан семинарлар ва конференциялар ўтказиш орқали Миллий дастурнинг принципиал ёндашувлари ҳамда асосий қондаларини кенг қўламда тушунтириш ишлари олиб борилади;

- Миллий дастурнинг мақсад ва вазибаларини амалга ошириш жараёнига жамоат бирлашмалари ва марказлари, республика аҳолиси кенг табақаларининг фаол иштироки таъминланади;

- оммавий ахборот воситаларида Миллий дастурнинг бажарилиши мунтазам ёришиб борилади.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш юзасидан Республика комиссияси ташкил этилади, Бу комиссиянинг зиммасига дастурни бажаришга доир барча ишлар ва тадбирларни ташкил этиш ҳамда мувофиқлаштириш, шу жумладан куйидаги вазибалар юкланади:

- узлуксиз таълимнинг тегишли турлари учун давлат таълим стандартларига қўйилган умумий талабларни ишлаб чиқиш;

- умумий ўрта таълим учун давлат таълим стандартларини ва бошқа зарур норматив ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

- ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими учун давлат таълим стандартларини, академик лицей ва касб-хунар коллежларидан иборат таълим тизимини жорий этиш дастурларини ишлаб чиқиш;

- ўрта умумий таълимга эга бўлган ўқувчиларни академик лицей ва касб-хунар коллежлари тизими билан тўла қамраб олиш тадбирларини, бу тизимни ҳудудларнинг демографик, жўрофик хусусиятлари ва кадрларга бўлган эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда жойлаштириш, унинг моддий-техника асосини яратиш;

- академик лицей ва касб-хунар коллежларида ишлайдиган ўқитувчилар ва педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш учун таълим муассасаларини ташкил этиш ҳамда уларнинг самарали ишлашини таъминлаш;

- олий таълим муассасалари тизимини Миллий дастур талабларига биноан ислоҳ қилиш, бу борада тегишли давлат таълим стандартларини яратиш ва жорий этиш;

- мактабгача таълим ва тарбия муассасалари фаолиятини такомиллаштириш, болалар тарбиясида ва уларни мактабга тайёрлашда оила, маҳалла ҳамда жамоат ташкилотларининг масъулиятини ошириш;

- таълим муассасаларини зарур дарсликлар ва адабиётлар билан таъминлаш, бу ишга йирик олимлар, юқори малакали мутахассисларни жалб этиш, таълим ва илм-фан соҳасининг нашриёт базасини ривожлантириш;

- профессор ва педагог кадрларни ривожланган мамлакатлардаги етакчи таълим муассасаларида тайёрлаш ва малакасини ошириш мақсадида махсус Республика жамғармаси ташкил этиш ва унинг фаолиятини таъминлаш;

- узлуксиз таълим тизимида чет тилларни фаол ўргатиш учун зарур шароит яратиш, уларни ўргатишнинг жадаллаштирилган услубларини жорий этиш, ўзбекча-чет тиллар

луғатларини, давлат тилидаги махсус адабиётларни нашр этиш;

- узлуксиз таълим соҳаси ўқитувчилари ва педагог кадрларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва қўллаб-қувватлаш, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш ва рағбатлантириш тизимини қайта кўриб чиқиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

- таълим муассасаларини аттестациядан ўтказиш ва аккредитациялаш, кадрлар тайёрлашнинг малака талабларини аниқлаш ҳамда сифатини баҳолаш ишларини ташкил қилиш ва мувофиқлаштириш бўйича таълим тизими

бошқарувига боғлиқ бўлмаган ягона давлат хизматини ташкил этиш;

- таълимни ахборот билан таъминлаш тизимини шакллантириш ва ривожлантириш, уни жаҳон ахборот тизими билан боғлаш, оммавий ахборот воситаларининг таълим соҳасидаги вазифаларини белгилаш;

- касб-ҳунар таълими соҳасида кадрларга бўлган талаб ва таклифни ўрганишни ташкил этиш, таълим хизмати кўрсатиш ва касбий меҳнатнинг рақобатга асосланган бозорини ҳамда кадрлар тайёрлаш соҳасида маркетингни шакллантириш.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ

КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ МИЛЛИЙ ДАСТУРИГА ЎЗГАРТИРИШ КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 й., 15-сон, 150-модда)

Қонунчилик палатаси томонидан 2007 йил 26 январда қабул қилинган. Сенат томонидан 2007 йил 29 мартда маъқулланган.

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августда қабул қилинган 463-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 11-12, 295-модда) 4.4-бандининг иккинчи хатбо-

шисидаги «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази» деган сўзлар «Республика Маънавият тарғибот маркази, Миллий ғоя ва мафкура илмий-амалий маркази» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
Ислом КАРИМОВ

Тошкент ш., 2007 йил 9 апрель, ЎРҚ-87-сон

1.1.3. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНING ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ ФАОЛИЯТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 29-сон, 332-модда; 2006 й., 40-сон, 396-модда; 2010 й., 23-сон, 183-модда; 2011 й., 4-5-сон, 33-модда)

Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан олий таълим муассасаларининг кадрлар тайёрлаш, профессор-ўқитувчилар малакасининг талаб этиладиган

даражасини таъминлаш, ўқитишнинг инновация усулларини жорий этиш, молиявий ресурслардан самарали фойдаланиш ҳамда талаба ёшлар ўртасида тарбиявий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш

масалаларидаги фаолияти устидан назорат бўшаштириб юборилганлигини, бу мутахассислар тайёрлаш сифатига салбий таъсир кўрсатаётганлигини қайд этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш, мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устуворликларига мувофиқ кадрларни сифатли ўқитиш ва тарбиялашни ташкил этиш мақсадида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Республика давлат бошқаруви органлари тизимини такомиллаштириш тўғрисида» 2003 йил 9 декабрдаги ПФ-3358-сон Фармонини бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг қарорига кўра ходимларнинг умумий сони 387 нафар бўлган 8 та хўжалик ҳисобидаги Вазирлик тасаруфидаги ташкилот унинг тузилмасидан чиқарилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими соҳасида юксак маънавий-ахлоқий фазилатли, мустақил фикрлашга қодир бўлган, ҳозирги замон бозор шароитларида ишни ташкил этишнинг илғор усуллари ва шакллари эгаллаб олган юқори маълумотли, малакали кадрлар тайёрлашга йўналтирилган ягона давлат сиёсатини амалга ошириш;

илғор жаҳон тажрибасини ҳисобга олган ҳолда республикада олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш ва такомиллаштириш;

олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими соҳасида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида мўлжалланган вазифалар бажарилишини таъминлаш;

идоравий бўйсунушидан ва мулкчилик шаклларида қатъи назар, республиканинг олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларига ўқув-педагогик ва илмий-методик раҳбарликни амалга ошириш, улар фаолиятини мувофиқлаштириш, уларда давлат таълим стандартлари талаблари ва

таълим даражасига ва мазмунига, мутахассисларнинг касбий тайёргарлиги сифатига кўйиладиган бошқа талаблар бажарилишини таъминлаш;

мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устуворликларига мувофиқ кадрлар тайёрлашнинг мавжуд ва истиқболли йўналишлари бўйича корхоналар ва ташкилотлар, шунингдек фуқаролар томонидан таълим хизматларига бўлган талабни ўрганиш ва унинг қондирилишини таъминлаш;

ўқув-тарбия жараёнида ўқитишнинг илғор шакллари, шу жумладан масофадан туриб ўқитиш шаклини, янги педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва улардан самарали фойдаланишни ташкил этиш;

Узлуксиз таълим тизими учун янги авлод ўқув адабиёти яратиш концепцияси талабларига мувофиқ дарсликлар ва ўқув-методик адабиётлар яратилиши, таржима қилиниши ва нашр этилишини ташкил этиш;

педагог кадрлар ва мутахассислар тайёрлаш, уларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ташкил этиш ва такомиллаштириш;

олий ўқув юртлирида илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш, уларнинг самардорлигини ошириш ва тадқиқотларнинг натижаларини амалиётга кенг жорий этиш, олий таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг мустаҳкам ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш;

барча манбалар, айниқса тўлов-контракт шакли бўйича олий таълим муассасалари даромадлари шакллантирилиши ва улардан самарали фойдаланилиши устидан назорат қилиш.

3. Қуйидагилар:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимининг ташкилий тузилмаси 1-иловага мувофиқ ;

(3-банднинг иккинчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 2 октябрдаги 207-сонли қарори таҳририда – Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й., 40-сон, 396-модда)

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тўғрисидаги низом 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ходимларининг белгиланган умумий сони доирасида Вазирлик марказий аппарати тузилмасига ўзгартиришлар киритиш ҳуқуқи берилсин.

4. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимни ривожлантириш марказига айлантирилсин.

Қуйидагилар Марказнинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимининг давлат таълим стандартларини, педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга талабларни ишлаб чиқиш ва такомиллаштириш, шунингдек мамлакат лицейлари, коллежлари ва олий таълим муассасаларида ўқув жараёнининг ўзаро боғлиқлиги ва узлуксизлигини методик таъминлаш;

ўқитишнинг интерактив методларини, замонавий ахборот технологияларидан фойдаланишга асосланган мультимедий ўқитиш дастурларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

лицейлар, коллежлар, бакалаврият ва магистратура таълим дастурларига кирувчи барча фанлар бўйича янги авлод ўқув адабиётлари тайёрлашни ва улар билан таълим муассасаларини таъминлашни ташкил этиш;

олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимининг фаолият кўрсатишини илмий-методик таъминлаш, рақобатбардошли кадрлар тайёрлашга йўналтирилган тадқиқот ишларини амалга ошириш;

илғор жаҳон тажрибаси асосида республикада юқори малакали кадрлар тайёрлашни ташкил этишни такомиллаштириш.

5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Молия вазирлигининг Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармасини ташкил этиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

Белгилаб қўйилсинки, Жамғарма даромадлари хайрия берувчилар маблағлари, халқаро ташкилотларнинг грантлари,

шунингдек олий таълим муассасаларининг тўлов-контракт шаклида ўқитишдан тушадиган маблағларининг 5 фоизи миқдоридаги ажратмалари ҳисобига шакллантирилади ҳамда янги авлод дарсликлари ва ўқув қўлланмаларини яратишга, ўқув бинолари ва талабалар яшаш жойларининг моддий ҳолатини яхшилашга, шу жумладан уларни жорий ва мукамал таъмирлашни амалга оширишга, замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этишга, олий таълим муассасаларида ижтимоий, тарбиявий, психологик ва бошқа ўқув-услубий, илмий лойиҳалар ҳамда тадқиқотларни ташкил этиш ва ўтказишга, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорларига кўра ўтказиладиган спорт-соғломлаштириш ва бошқа тадбирларга сарфланади.

(5-банднинг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 26 январдаги 18-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2011 й., 4-5-сон, 33-модда)

6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бир ой муддатда:

Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш марказининг Низомини ҳамда унинг тузилмасини;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда – Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси даромадларини шакллантириш ва унинг маблағларидан фойдаланиш тартибини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқласин.

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда амалдаги қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

8. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.А. Азизхўжаев зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
Ислом КАРИМОВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги (кейинги ўринларда матнда Вазирлик деб юритилди) республикада олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимига раҳбарлик қилувчи давлат бошқарув органи ҳисобланади.

Вазирлик ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ҳисоб беради.

2. Вазирлик тизимига Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази, идоровий мансуб олий ўқув юртлири қиради.

3. Вазирлик ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг қарорларига ва бошқа ҳужжатларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, шунингдек мазкур Низомга амал қилади.

4. Вазирлик ўз фаолиятини давлат бошқарувининг бошқа органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, жамоат бирлашмалари ва бошқа ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорликда амалга оширади.

5. Вазирлик фаолияти Вазирликка ажратиладиган маблағлар доирасида давлат бюджети маблағлари ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобига молиялаштирилади.

6. Вазирлик юридик шахс ҳисобланади, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга эга бўлади.

II. Вазирликнинг вазифалари ва функциялари

7. Қуйидагилар Вазирликнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таъли-

ми соҳасида юксак маънавий-ахлоқий фазилатли, мустақил фикрлашга қодир бўлган, ҳозирги замон бозор шароитларида ишни ташкил этишнинг илғор усуллари ва шакллари эгаллаб олган юқори маълумотли, малякали кадрлар тайёрлашга йўналтирилган ягона давлат сиёсатини амалга ошириш;

илғор жаҳон тажрибасини ҳисобга олган ҳолда республикада олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш ва такомиллаштириш;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими соҳасида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида мўлжалланган вазифалар бажарилишини таъминлаш;

идоровий бўйсунушидан ва мулкчилик шаклларида қатъи назар, республиканинг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига ўқув-педагогик ва илмий-методик раҳбарликни амалга ошириш, улар фаолиятини мувофиқлаштириш, уларда давлат таълим стандартлари талаблари ҳамда таълим даражаси ва мазмунига, мутахассисларнинг касбий тайёргарлиги сифатига қўйиладиган бошқа талаблар бажарилишини таъминлаш;

мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устуворликларига мувофиқ кадрлар тайёрлашнинг мавжуд ва истиқболли йўналишлари бўйича корхоналар ва ташкилотлар, шунингдек фуқаролар томонидан таълим хизматларига бўлган талабни ўрганиш ва унинг қондирилишини таъминлаш;

ўқув-тарбия жараёнида ўқитишнинг илғор шакллари, шу жумладан масофадан туриб ўқитиш, янги педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва улардан самарали фойдаланишни ташкил этиш;

Узлуксиз таълим тизими учун янги авлод ўқув адабиёти яратиш концепцияси талабларига мувофиқ дарсликлар ва ўқув-методик адабиётлар яратилиши, таржима қилиниши ва нашр этилишини ташкил этиш;

педагог кадрлар ва мутахассислар тайёрлаш, уларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ташкил этиш ва такомиллаштириш;

олий ўқув юртларида илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш, уларнинг самарадорлигини ошириш ва тадқиқотларнинг натижаларини амалиётга кенг жорий этиш, олий таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг мустақкам ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш;

барча манбалар, айниқса тўлов-контракт шакли бўйича олий таълим муассасалари даромадлари шакллантирилиши ва улардан самарали фойдаланилиши устидан назорат қилиш.

8. Вазирлик ўзига юкланган вазифаларни бажариш учун қуйидаги функцияларни амалга оширади:

олий таълим муассасаларида ва Вазирлик тизимидаги бошқа идоровий мансуб ташкилотларда «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастури бажарилишини таъминлайди;

бакалаврият таълими ва магистратура мутахассисликлари йўналишлари бўйича давлат таълим стандартларини, олий таълим фанларининг намунавий ўқув режалари ва дастурларини, шунингдек олий таълим муассасалари фаолиятининг аниқ турларини тартибга солувчи норматив ҳужжатларни ишлаб чиқади ва тасдиқлайди;

Иқтисодиёт вазирлиги ҳамда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги билан биргаликда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига мувофиқ бакалаврият таълими ва магистратура мутахассисликларининг истиқболли йўналишлари рўйхатини белгилайди;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан келишган ҳолда Олий таълимнинг йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритади;

ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот-коммуникация технологиялари, янги авлод ўқув ва ўқув-методик адабиётлар, электрон кутубхоналар жорий этилишини таъминлайди;

олий таълим тизимида Кадрлар тайёрлаш миллий дастури амалга оширилиши мониторингини олиб боради;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида миллий мустақиллик ғояларига, халқнинг бой миллий ва маданий-тарихий анъаналари ва умуминсоний қадриятларга асосланган ўсиб келаётган авлодни маънавий-ахлоқий тарбиялаш ташкил этилишини амалга оширади;

олий таълим муассасасининг намунавий уставини ишлаб чиқади ва тасдиқлайди ҳамда олий таълим муассасаларининг ва Вазирлик тизимидаги бошқа идоровий мансуб ташкилотларининг уставларини тасдиқлайди;

Давлат тест маркази билан биргаликда олий таълим сифатини ошириш чора-тадбирларини ишлаб чиқади ва амалга оширади, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига республиканинг олий таълим муассасаларига абитуриентларни танлаш ва қабул қилишни такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритади;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимнинг давлат таълим стандартлари ва олий ўқув юртидан кейинги таълимга, шунингдек педагог кадрлар ва мутахассисларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга қўйиладиган давлат талаблари амалга оширилишини таъминлайди;

педагог кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашни ташкил этишнинг самарали шаклларини, шу жумладан масофадан туриб ўқитиш шаклини ишлаб чиқади ва амалга оширади;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг раҳбарлари, педагоглари ва муҳандис-педагог ходимларига қўйиладиган малака талабларини ишлаб чиқади ва тасдиқлайди;

олий таълим муассасасининг ректори, проректори ва факультет декани лавозимига номзодларни танлаш ва кўрсатиш тартибини ишлаб чиқади ва тасдиқлайди;

таълим сифатини оширишга, рақобатбардош кадрлар тайёрлашга, педагог кадрларнинг самарали фаолиятини рағбатлантиришга йўналтирилган норматив ҳужжатларни ишлаб чиқади, тасдиқлайди ва ўқув жараёнига жорий этади;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг педагог кадрларини ишга қабул қилишнинг танлов тизими тўғрисидаги низомни ишлаб чиқади ва белгиланган тартибда тасдиқлаш учун тақдим этади ҳамда уларнинг амалга оширилишини назорат қилади;

олий таълим соҳасида маркетинг тадқиқотларини ташкил этади, республиканинг олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлашнинг мавжуд ва истикболли йўналишлари бўйича қабул кўрсаткичларини ишлаб чиқади ва уларни кўриб чиқиш учун Вазирлар Маҳкамасига киритади;

Вазирлик тизимининг олий таълим муассасаларини, шунингдек ўқув-тарбия жараёнини моддий-техник жиҳозлашни молиялаштиришнинг давлат нормативларини белгилаш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқади;

олий таълим муассасалари, Вазирлик корхоналари ва ташкилотларининг хўжалик, ишлаб чиқариш ва молиявий фаолияти устидан назоратни амалга оширади;

идоровий мансуб олий таълим муассасалари ва ташкилотларининг таъминотиغا харажатлар сметасини тасдиқлайди ҳамда белгиланган тартибда уларни молиялаштиришни амалга оширади;

Вазирликнинг идоровий мансуб муассасалари ва ташкилотлари бошқарув ходимлари сонини белгиланган тартибда тасдиқлайди;

ўқитишнинг тўлов-контракт шакли даромадлари ва харажатлари сметасини тасдиқлайди ҳамда бюджетдан ташқари маблағлар тушуми ва сарфланиши устидан назорат қилади;

Вазирликка марказлаштирилган тартибда ажратиладиган маблағларни тақсимлаш ва қайта тақсимлаш учун Ўзбекистон Республикасининг тижорат банкида жорий, ҳисоб-китоб рақамлари ва бошқа ҳисоб рақамлари очади;

республика илмий-техник дастурлари бўйича фундаментал ва амалий илмий тадқиқотларни бажаришда олий мактабнинг илмий-техник салоҳиятидан самарали фойдаланилишини таъминлайди;

мутасаддилик қилинадиган олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасаларида

фундаментал, амалий ва инновацион тадқиқотларнинг илмий-техника дастурларини шакллантиради ва амалга оширади;

(8-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 26 январдаги 18-сонли қарорига мувофиқ йигирма бешинчи хатбоши билан тўлдирилган – ЎР ҚХТ, 2011 й., 4-5-сон, 33-модда)

талабалар ўртасида Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат стипендиатларини аниқлайди;

(8-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 26 январдаги 18-сонли қарорига мувофиқ йигирма олтинчи хатбоши билан тўлдирилган – ЎР ҚХТ, 2011 й., 4-5-сон, 33-модда)

илмий ва илмий-педагог кадрлар аспирантура ва докторантура орқали белгиланган тартибда тайёрланишини ташкил этади;

олий таълим соҳасида халқаро ҳамкорликни амалга оширади, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари ва битимлари асосида хорижий шериклар билан тўғридан-тўғри алоқалар ўрнатади;

идоровий мансублиги ва мулкчилик шаклиридан қатъи назар, республиканинг олий таълим муассасаларида хорижий мамлакатлар учун мутахассислар тайёрланишини мувофиқлаштиради;

Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги билан биргаликда давлат тилида ва бошқа тилларда дарсликлар ва ўқув қўлланмаларини нашр этиш ва уларнинг нусхаларини кўпайтиришнинг йиллик ва истикболли режаларини ишлаб чиқади;

Вазирлик тизими ходимларини Ўзбекистон Республикасининг давлат мукофотларига тақдим этишга материалларни кўриб чиқади ва хулоса беради;

талабалар учун белгиланган тартибда универсиадалар ва бошқа спорт тадбирларини ўтказиши, уларнинг ғолибларини халқаро танловлар ва мусобақаларга юборади;

олий мактабни ривожлантириш, фан ва техниканинг долзарб масалалари бўйича белгиланган тартибда республика ва халқаро кенгашлар, конференциялар, симпозиумлар ўтказиши;

идоровий мансуб таркибий бўлинмалар,

марказлар, Вазирлик тизимига кирадиган корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар раҳбарларини тайинлайди.

9. Вазирлик ўзига юкланган вазифалар ва функцияларни бевосита, шунингдек ўзига идоровий мансуб ташкилотлар ва муассасалар орқали ҳал қилади.

III. Вазирликнинг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги

10. Вазирлик ўзига юкланган вазифалар ва функцияларни бажариш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг кўриб чиқиши учун республикада олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тузилмасини такомиллаштириш ва бошқариш масалалари бўйича таклифлар киритиш;

ҳайъат мажлисларида олий ва ўрта махсус ўқув юртларига эга бўлган республика вазирликлари ва идоралари раҳбар ходимларининг ахбороти (маърузалари)ни кўриб чиқиш;

давлат органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлардан ва мансабдор шахслардан кадрларга бўлган эҳтиёж тўғрисидаги ахборотни, шу жумладан шартнома асосида тайёрланган мутахассисларнинг ишга жойлаштирилиши мониторингини юритиш учун зарур бўлган таҳлилий материалларни ва бошқа материалларни сўраш ва белгиланган тартибда олиш;

идоровий бўйсунуши ва мулкчилик шаклларида қатъи назар, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида таълим тўғрисидаги амалдаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини, Вазирликнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари бажарилишини назорат қилиш;

идоровий бўйсунуши ва мулкчилик шаклларида қатъи назар, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларини ташкил этиш, қайта ташкил этиш ва тугатиш масалалари бўйича эксперт хулосалар бериш;

барча манбалар, айниқса ўқитишнинг тўлов-контракт шакли бўйича олий таълим муассасалари даромадлари шакллантирилиши ва улардан самарали фойдала-

нилиши устидан назорат қилиш;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш факультетлари ташкил этиладиган олий таълим муассасалари рўйхатини белгилаш;

республика вазирликлари, идораларидан ва бевосита олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларидан Вазирликка юкланган вазифаларни бажариш учун зарур бўлган материалларни ҳамда олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими бўйича белгиланган статистика ҳисоботини олиш ва Вазирликнинг таълим муассасаларида ҳисоб ва ҳисоботнинг ҳолати устидан назорат қилиш;

янги авлод дарсликлари ва ўқув қўлланмаларини яратиш, ўқув бинолари ва талабалар яшаш жойларининг моддий ҳолатини яхшилаш, шу жумладан уларни жорий ва мукамал таъмирлашни амалга ошириш, замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш, олий таълим муассасаларида ижтимоий, тарбиявий, психологик ва бошқа ўқув-услубий, илмий лойиҳалар ва тадқиқотларни ташкил этиш ва ўтказиш, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорларига кўра ўтказиладиган спорт-соғломлаштириш ва бошқа тадбирларни ўтказиш мақсадида хайрия берувчилар маблағлари, халқаро ташкилотларнинг грантлари, шунингдек олий таълим муассасаларининг тўлов-контракт шаклида ўқитишдан тушадиган маблағларининг 5 фоизи миқдоридagi ажратмалари ҳисобига шакллантириладиган Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармасини ташкил этиш;

(10-банднинг ўнинчи хатбоиши Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 26 январдаги 18-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2011 й., 4-5-сон, 33-модда)

ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш ва Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда банк муассасаларида ва бошқа кредит муассасаларида валюта ҳисоб рақамларига эга бўлиш;

мутахассисларни шартнома асосида мақсадли тайёрлаш учун идоровий мансуб олий таълим муассасаларида белгиланган тартибда махсус курслар, кафедралар, факультетлар ва лабораториялар очиш;

муаммоли лабораториялар ташкил этиш ва уларни ёпиш ҳамда манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан келишган ҳолда – Вазирлик тизимининг олий таълим муассасаларида тармоқ илмий-тадқиқот лабораториялари ташкил этиш ва уларни ёпиш;

(10-банднинг ўн учинчи хатбоши-си Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 2 октябрдаги 207-сонли қарори таҳририда – Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й., 40-сон, 396-модда)

Вазирликда республиканинг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари бўйича таклифларни кўриб чиқиш учун етакчи олимлар, юқори малакали ўқитувчилар ва мутахассислардан илмий-методик кенгашлар ташкил этиш;

марказий аппаратнинг тасдиқланган тузилмасига Вазирликнинг меҳнатга ҳақ тўлаш фонди ва аппарат ходимларининг чекланган сони доирасида бошқарувнинг технологияси ва техникасини такомиллаштириш заруряти туфайли келиб чиққан ўзгартиришлар киритиш;

идоровий мансуб муассасаларнинг амалдаги қонун ҳужжатлари, Вазирликнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари бузилган ҳолда чиқарилган буйруқларини бекор қилиш;

белгиланган тартибда Вазирликнинг мукофотлари, кўкрак белгилари ва фахрий ёрликларини таъсис этиш ҳамда улар билан илғор ходимларни ва профессор-ўқитувчилар тартибни, шунингдек энг яхши илмий ва экспериментал конструкторлик ишлари учун олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талабалари ва ўқувчиларини мукофотлаш;

олий таълим муассасаларининг талабаларини белгиланган тартибда бир ўқув муассасасидан бошқасига ўтказиш, талабаликка тиклаш ва талабаликдан чиқариш, якуний давлат аттестациясини қайта топширишга рухсатнома бериш;

олий таълим муассасалари фаолиятини белгиланган тартибда текшириш.

Вазирлик Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

11. Вазирлик ўз ваколатлари доирасида олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларига эга бўлган вазирликлар ва идоралар бажариши мажбурий бўлган, таълим сифатини оширишга, рақобатбарбош кадрлар тайёрлашга, педагог ходимларнинг самарали ишини рағбатлантиришга йўналтирилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлашга ҳақлидир.

12. Вазирлик, зарур ҳолларда, бошқа вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар билан биргаликда қўшма қарорлар ва бошқа ҳужжатлар чиқаришга ҳақлидир.

13. Вазирлик олий таълим соҳасида давлат сиёсати амалга оширилиши, Вазирлик маблағларидан самарали фойдаланилиши, шунингдек ўзига юкланган вазифаларнинг самарали бажарилиши учун жавоб беради.

IV. Вазирлик фаолиятини ташкил этиш

14. Вазирликка Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тасдиқланадиган ва лавозимдан озод қилинадиган Вазир бошчилик қилади.

Вазирнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод қилинадиган тўрт нафар ўринбосарлари, шу жумладан икки нафар биринчи ўринбосарлари бўлади. Биринчи ўринбосарлардан бири Вазирликнинг Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази директори ҳисобланади.

(14-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 5 июндаги 108-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 23-сон, 183-модда)

15. Вазир:

Вазирлик фаолиятига яқка бошчилик асосида умумий раҳбарлик қилади;

Вазирлик ваколатига кирувчи масалалар бўйича қарорлар қабул қилади ҳамда Вазирликка юкланган вазифалар ва функцияларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

Ўз ўринбосарларининг ваколатларини белгилайди, улар ўртасида вазифаларни тақсимлайди, Вазирлик тизимидаги бошқа мансабдор шахсларнинг ваколатларини, ўз ўринбосарларининг ва бошқа мансабдор шахсларнинг Вазирлик фаолияти алоҳида участкаларига раҳбарлиги ва тасарруфидаги ташкилотлар ва муассасалар ишлари учун жавобгарлиги даражасини белгилайди;

Вазирлик тизими ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

Вазирлик марказий аппарати тузилмасига ўзгартиришлар киритади, ходимларнинг белгиланган чекланган умумий сони доирасида Вазирлик марказий аппаратининг штат жадвалини, шунингдек Вазирлик марказий аппаратининг, тасарруфидаги органлар ва муассасаларнинг харажатлар сметасини тасдиқлайди;

Вазирликнинг таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомларни, Вазирлик тизимига кирадиган тасарруфидаги бошқа ташкилотлар ва муассасаларнинг низомлари (уставлари)ни белгиланган тартибда тасдиқлайди;

олий таълим муассасасининг ректори лавозимига тайинлаш учун номзодларни белгиланган тартибда тасдиқлаш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим этади, Вазирлик марказий аппарати ходимларини, олий таълим муассасалари проректорларини, Вазирлик тизимига кирадиган бошқа идоравий мансуб ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарларини лавозимга тайинлайди ва лавозимдан озод этади, уларни аттестациядан ўтказишни ташкил этади (ректорлардан ташқари);

педагог кадрлар тайёрлаш, уларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш соҳасида хорижий шериклар билан ҳамкорлик тўғрисида идоралараро битимлар, шартномалар тузади.

Вазир конун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

16. Вазирликда Вазир (ҳайъат раиси), унинг ўринбосарлари (лавозимига кўра), шунингдек Вазирлик фаолиятининг асосий йўналишларини мувофиқлаштирувчи таркибий бўлинмалари раҳбарларидан иборат таркибда ҳайъат ташкил этилади.

Ҳайъатнинг аъзолари сони ва шахсий таркиби Вазирнинг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

Ҳайъат куйидагилар билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқади:

Вазирлик фаолиятининг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими соҳасида юксак маънавий-ахлоқий фазилатли, мустақил фикрлашга қодир бўлган, ҳозирги замон бозор шароитларида ишни ташкил этишнинг илғор усуллари ва шакллари эгаллаган юқори маълумотли, малакали кадрлар тайёрлашга йўналтирилган ягона давлат сиёсатини амалга оширишни давом эттириш, илғор жаҳон тажрибасини ҳисобга олган ҳолда республикада олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш ва такомиллаштириш, шунингдек олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими соҳасида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида мўлжалланган мақсад ва вазифалар бажарилишини таъминлаш бўйича ушбу Низомда белгиланган асосий йўналишларини тайёрлаш ва амалга ошириш;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги номенклатурасига кирадиган лавозимларга кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, тайёрлаш ва қайта тайёрлаш;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларида, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорлари ва фармойишларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича ижро интизомини мустаҳкамлаш, уларнинг ўз вақтида ва сифатли амалга оширилишини таъминлаш учун Вазирлик раҳбарлари ва ходимларининг шахсий жавобгарлигини ошириш.

Ҳайъат Вазирлик ваколатига тааллуқли бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқиш ҳуқуқига эга.

Ҳайъат мажлисига Вазирлик ваколатига кирадиган масалалар бўйича бошқа вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар раҳбарлари таклиф этилиши мумкин.

Ҳайъат унинг мажлисида таркибининг ярмидан кўпи қатнашган тақдирда ваколат-

ли бўлади. Кўриб чиқилаётган масалалар бўйича қарорлар оддий кўпчилик овоз билан қабул қилинади.

Ҳайъат қарорлари Вазирнинг буйруқлари билан амалга оширилади. Вазир ва ҳайъат аъзолари ўртасида келишмовчиликлар пайдо бўлган тақдирда Вазир пайдо бўлган келишмовчиликлар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ахборот берган ҳолда мустақил равишда қарор қабул қилади. Ҳайъат аъзолари ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига хабар қилишлари мумкин.

Ҳайъат фаолияти тартиби унинг ҳайъат тасдиқлайдиган регламентида белгиланади.

(16-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 5 июндаги 108-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 23-сон, 183-модда)

17. Вазирликнинг идоравий мансуб олий таълим муассасалари ва бошқа ташкилотлари ўз фаолиятини белгиланган тартибда Вазирлик томонидан тасдиқланган уставлар ва низомларга мувофиқ амалга оширадилар.

18. Вазирлик фуқароларнинг мурожатларида ўртага қўйилган масалалар тўғри ва адолатли ҳал этилишига эришиб, амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ фуқароларнинг хатлари, шикоятлари ва аризалари ўз вақтида кўриб чиқирилишини ташкил этади ҳамда Вазирлик тизимининг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари, корхоналари ва ташкилотлари фаолиятида аниқланган камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирларини кўради.

19. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигини қайта ташкил этиш ва тугатиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

1.2. ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИ БОШҚАРИШ

1.2.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасасининг Иамунавий ички тартиб қоидалари ҳамда Уставини тасдиқлаш ҳақида» 2010 йил 1 июндаги 257-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 174-моддасига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги 5-сонли қарори билан тасдиқланган таълим муассасаси уставини ишлаб чиқиш тартибига мувофиқ, шунингдек Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 20 июлдаги 341-сонли «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ идоравий бўйсунушидан ва мулкчилик шаклларида қатъий назар республиканинг олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасасининг Намунавий Ички тартиб қоидалари ҳамда Устави 1 ва 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига:

олий таълим муассасаси Ички тартиб қоидаларини ҳамда Уставини ишлаб чиқишда ушбу ҳужжатлардан фойдаланиш тавсия этилсин.

3. Ушбу ҳужжатларда тавсия этилаётган тартиб асосида ишлаб чиқилган олий таълим муассасасининг Ички тартиб қоидалари ҳамда Устави Илмий кенгашда муҳокама қилиб, шунингдек таълим муассасасининг касаба уюшмаси кўмиталари билан келишиб ректор томонидан тасдиқланган (Устав – давлат рўйхатидан ўтказилган) кундан бошлаб кучга кириши ва қўлланиши белгилаб қўйилсин.

4. Вазирликнинг 1998 йил 19 январдаги 15-сонли «Меъёрий ҳужжатни тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Ташкенбаев зиммасига юклатилсин.

ДАВЛАТ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИНИНГ НАМУНАВИЙ УСТАВИ

(олий таълим муассасасининг тўлиқ номи)

I. Умумий қондалар

1. _____

(олий таълим муассасасининг номи ва кейинги ўринларда унинг қисқача номи. ОТМнинг тўлиқ номи латин алифбосида ёзилади. *Масалан: Toshkent arxitektura qurilish instituti (кейинги ўринларда матнда ТАҚИ деб юритилади)*)

(таъсис этилиши тўғрисидаги ҳужжат ким томонидан қабул қилинган, унинг номи, санаси, рақами)

асосида ташкил қилинган ва _____ НИНГ
(вазирлик ёки идоранинг номи)

ташкилий тузилмасига киради.

2. _____

давлат олий таълим муассасаси

(олий таълим муассасасининг номи)

ҳисобланиб, олий таълимнинг асосий ва қўшимча (ёки фақат асосий) таълим Дастурларини бажариш бўйича таълим фаолияти билан шуғулланади, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ ўқув-педагогик ва илмий-методик, шунингдек бошқа фаолиятни амалга оширади ҳамда таълим хизматларини кўрсатади.

3. _____

ўз фаолиятида

(олий таълим муассасасининг номи)

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, «Таълим тўғрисида»ги Қонуни, Кадрлар таёрлаш миллий дастури, Олий Мажлис палаталарининг қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари ва мазкур Уставга амал қилади.

4. _____

юримдик шахс

(олий таълим муассасасининг номи)

ҳисобланади. Оператив бошқарувида ўзига хос махсус мол-мулкка эга ва ушбу мол-мулк бўйича ўз мажбуриятларига мувофиқ жавоб беради, ўз номидан мол-мулк сотиб олиши ва мулккий ҳамда номулкий ҳуқуқларни амалга ошириш, зиммасига мажбурият олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

Мустақил балансга, банк муассасаларида ҳисоб-китоб ва бошқа шу жумладан валюта бўйича ҳисоб рақамларига, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга, штамплар ва бошқа реквизитларга эга.

_____ жойлашган

(олий таълим муассасасининг номи)

манзил: _____

(олий таълим муассасаси амалда жойлашган юридик манзили ва реквизитлари)

нинг ўзбек,

(олий таълим муассасасининг номи)

рус ва инглиз тилларидаги расмий тўлик (қисқа) номи:

II. Олий таълим муассасасининг асосий вазифалари

5. _____ нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- шахснинг интеллектуал, маданий ва маънавий-ахлоқий камол топишига бўлган эҳтиёжларини олий таълим ва олий таълимдан кейинги маълумот олиши орқали эришишни қондириш;

- ҳар томонлама ривожланган ва содиқ шахсни, мустақил давлат фуқаросини, ўз ватани фидойиси, халқ, жамият ва оила олдидаги ўз масъулиятини ҳис қилувчи, миллий ва умуминсоний қадриятларни ҳурмат қилувчи, халқ анъаналарини бойитувчи ва мустаҳкамловчи, ватанимиз келажаги учун виждонан ва ҳалол меҳнат қилувчи этиб шакллантириш;

- илмий-педагогик ходимлар ва таълим олувчиларнинг тадқиқотлари ва ижодий фаолиятлари орқали фанни тараққий эттириш, олинган натижалардан таълим жараёнида фойдаланиш;

- иқтисодиётнинг мувофиқ соҳаларидаги олий маълумотли мутахассисларни ва илмий - педагогик кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш;

- жамиятнинг ахлоқий, маданий ва илмий қадриятларини сақлаш ва бойитиш;

- аҳоли ўртасида билимларни тарқатиш, унинг маънавий-маърифий ва маданий даражасини кўтариш.

III. Ўқув-тарбиявий ва илмий-методик ишларнинг субъектлари, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

а) Талабалар:

6. _____ ректорининг

(олий таълим муассасасининг номи)

буйруғи билан ўқишга қабул қилинган шахс _____

нинг талабаси

(олий таълим муассасасининг номи)

ҳисобланади. Талабага талабалик гувоҳномаси ҳамда рейтинг дафтарчаси берилади.

га

(олий таълим муассасасининг номи)

қонунчиликда белгиланган тартибда умумий ўрта, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маълумотиغا эга бўлган шахслар аризаларига биноан Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига талабаларни қабул қилиш тартиби ва қоидаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси томонидан тест синовлари натижаларига кўра тўшланган балларнинг рейтинг тизими бўйича амалга оширилади.

Олий таълим муассасаларига қабул барча учун (ҳам грантлар, ҳам тўлов-контракт бўйича) тенг ҳуқуқлилиқ, ягона қабул қоидалари ва ягона танлов асосида амалга оширилиб, тест синовларида энг юқори балл тўплаган абитуриентларнинг давлат грантлари бўйича биринчи навбатда қабул қилиниш ҳуқуқи таъминланади. Қолган абитуриентлар тест баллари рейтинги асосида белгиланган тўлов-контракт квоталари доирасида қабул қилиниш ҳуқуқига эгадирлар. Қонунчиликка мувофиқ тест синовларисиз муайян имтиёз асосида ҳам ўқишга қабул қилиш кафолатланади.

(олий таълим муассасасининг номи)

талабалари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- фан, техника, замонавий технологиялар ютуқларига мос келувчи билимлар олиш;
- олий таълим муассасаси ахборот ресурс марказида мавжуд бўлган китоблар, даврий нашрлар, электрон таълим воситаларидан белгиланган тартибда бепул фойдаланиш;
- бепул маслаҳатлар ва йўл-йўриқлар олишга;
- аудиториялар, таълим жараёнига оид воситалардан ўрнатилган тартибда бепул фойдаланиш;
- таълим жараёни самарадорлиги ва таълим сифатини ошириш юзасидан ўз таклиф-мулоҳазаларини, танқидий фикрларини белгиланган тартибда таълим муассасаси, деканат ва кафедра раҳбариятига билдиришга ва уларни кўриб чиқилишини талаб қилиш;
- олий таълим муассасаси ва факультет миқёсида ўтказиладиган оммавий тадбирларда иштирок этиш;
- илмий тадқиқот ишларида ва илмий конференцияларда қатнашишга ва уларнинг натижаларини нашр этишга ва бу ҳақда ахборотлар бериш;
- олий таълим муассасасида қонуний равишда фаолият юритаётган жамоат бирлашмаларига аъзо бўлиш ва улар ишида қатнашиш.

Талаба сифатли ва юқори савияда билим олиши, танлаган ихтисослиги бўйича юқори малакали мутахассис бўлиб этишиш учун зарур бўлган қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланишга ҳақлидир.

Талаба ўз ҳуқуқларини суистеъмол қилмаслиги, бу ҳуқуқлардан ўзга шахслар манфаати-га зид мақсадларда фойдаланмаслиги шарт.

8. Давлат грантлари бўйича ва тўлов-контракт асосида ўқитишнинг ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолдаги шаклида таълим олаётган талабалар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартиб ва миқдорда стипендия билан таъминланадилар.

Талабалар тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат стипендияси ва Беруний, Ибн Сино, Навоий ва Улуғбек номидаги Давлат стипендиялари, шунингдек, ўқишга йўллаган юридик ва жисмоний шахслар тайинлаган стипендияларни олиш ҳуқуқига эгадирлар.

9. Ҳарбий хизматни ўташ, саломатлигини тиклаш, ҳомиладорлик ва туғиш, шунингдек болаларни парвариш қилиш таътиллари даврида талабага Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган тартиб асосида академик таътил берилиши мумкин.

10. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ кундузги ўқув шаклида таълим олаётган талабаларга олий таълим муассасасида ўқиётган вақти давомида ҳарбий хизматга чақириш муддатини кечиктириш имкони берилади.

11. Олий таълим муассасасининг Талабалар турар жойига муҳтож талабалар олий таълим муассасасининг талабалар турар жойларидан санитария меъёрлари ва қоидаларига жавоб берадиган жой билан таъминланади. Талабалар турар жойларида талабаларга коммунал-маиший хизматлар учун тўловларни инobatга олиб, олий таълим муассасаси томонидан белгиланади. Турар жойга муҳтож талабалар мавжуд бўлган ҳолда, олий таълим муассасасининг талабалар турар жойлари майдонидан бошқа мақсадларга фойдаланиш (ижарага бериш, бошқа келишувлар)га рухсат этилмайди.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқув шаклида таълим олаётган талабаларга ўқишдан бўш вақтларида олий таълим муассасасининг ўзида, шунингдек, бошқа жойларда ишлашга рухсат этилади.

12. _____ дан ўз хоҳиши

(олий таълим муассасасининг номи)

ёки узрли сабабларга кўра четлаштирилган талаба, талабалар ўқишини кўчириш, қайта

тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидалари асосида қайта ўқишга тикланиш ҳуқуқига эга.

Илгари олий таълим муассасасидан маъмуриятнинг ташаббуси билан четлаштирилган шахсларни, барча ўқув шакллари бўйича талабалар сафига қайта тиклаш тўлов-контракт асосида амалга оширилади.

_____нинг талабалари

(олий таълим муассасасининг номи)

белгиланган тартиб ва қоидалар асосида бошқа олий таълим муассасаларига ўқишларини кўчириш (ўқишга қайта тикланиш) ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида таълим фаолиятини олиб бориш учун лицензияга эга бўлмаган нодавлат олий таълим муассасалари ва бошқа мамлакатлар олий таълим муассасаларининг филиаллари (марказлар, бўлимлар, ўқув-маслаҳат пунктлари ва бошқалар)дан талабаларни

_____га ўқишини кўчириш (ўқишга тиклаш) мумкин эмас.

(олий таълим муассасасининг номи)

Талабалар ўқишини бир олий таълим муассасасидан бошқасига кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

13. _____талабалари

(олий таълим муассасасининг номи)

олий таълимнинг таълим дастурлари ва ўқув режасида назарда тутилган билимларни эгаллашлари, топшириқларнинг барча турларини белгиланган муддатда бажаришлари зарур ҳамда _____нинг Уставига,

(олий таълим муассасасининг номи)

ички тартиб қоидалари ва талабалар турар жойлари қоидаларига риоя этишлари шарт.

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати қарорларида назарда тутилган ҳоллардан ташқари, талабаларни ўқиш вақти ҳисобидан таълим жараёни билан боғлиқ бўлмаган ишларга жалб этиш ман этилади.

14. Ушбу Устав ва олий таълим муассасасининг Ички тартиб қоидаларида назарда тутилган мажбуриятларни бузгани тақдирда талабага нисбатан қуйидаги интизомий жазо чоралари кўрилади: ҳайфсан ҳамда талабалар сафидан четлатиш.

Талаба олий таълим муассасасидан қуйидаги ҳолларда четлаштирилиши мумкин:

- а) ўз ҳоҳишига биноан;
- б) ўқишнинг бошқа таълим муассасасига кўчирилиши муносабати билан;
- в) саломатлиги туфайли (тиббий комиссияси маълумотномаси асосида);
- г) академик ўзлаштира олмаганлиги (қарздорлиги) учун;
- д) ўқув интизомини ва олий таълим муассасасининг ички тартиб-қоидаларини бузганлиги учун;
- е) бир семестр давомида дарсларни узрли сабабларсиз 74 соатдан ортиқ қолдирганлиги сабабли;
- ж) ўқиш учун белгиланган тўлов ўз вақтида амалга оширилмаганлиги сабабли (тўлов-контракт бўйича таҳсил олаётганлар учун);
- з) талаба суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги муносабати билан;
- и) вафот этганлиги сабабли.

Олий таълим муассасаси маъмурияти ташаббуси билан талабаларни ўқишдан четлаштириш талабалар касаба уюшмасининг ёзма розилигини инobatга олган ҳолда (касаба уюшмаси аъзоси бўлган талабалар учун) амалга оширилади. Шунингдек, талаба мазкур қоидаларнинг 14-банди «д» кичик бандига кўра четлаштирилатган ҳолда, таълим муассасасининг «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти билан ҳам келишилиши мумкин.

Интизомий жазога тортилган талаба ўзига қўлланилган жазо чорасининг қонунийлиги

ва адолатлилиги юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда норозилик билдириши мумкин.

Талабага нисбатан қўлланилган интизомий жазо юзасидан маълумот унинг шахсий йиғма жилдида сақланади.

Интизомий жазолар талабаларнинг касаллик ёки таътилда бўлган вақти ҳисобга олинмаган ҳолда ҳатти - ҳаракат аниқлангандан сўнг бир ойдан ва ҳатти - ҳаракат содир этилганидан сўнг олти ойдан кечиктирилмай қўлланилади. Талабалар касаллик пайтида, академик таътил ёки ҳомиладорлик ва туғиш ҳолати билан боғлиқ бўлган таътил пайтларда талабалар сафидан четлаштириш мумкин эмас.

Касаллик пайти талаба (ёки унинг ота-онаси) ариза ва тегишли маълумотномалар билан, одатда, бир ҳафтадан кечиктирилмасдан олий таълим муассасасига маълум қилинади.

15. _____ да таълимнинг

(олий таълим муассасасининг номи)

ишлаб чиқаришдан ажралган ёки ажралмаган ҳолдаги ўқув шаклларида муваффақиятли ўқиётган талабаларга уларнинг иш жойидан Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг тегишли моддаларида назарда тутилган имтиёзлар (маош сақланган ёки сақланмаган ҳолда қўшимча таътил, олий таълим муассасаси жойлашган манзилга бориш ва келиш учун йўл ҳақи ва бошқалар) берилади.

б) Тингловчилар:

16. _____ қошида малака

(олий таълим муассасасининг номи)

ошириш ва қайта тайёрлаш институти (маркази, факультети)да ўқиётган шахслар тингловчилар ҳисобланади. Тингловчиларнинг мақоми таълим хизматларини олиш қисми бўйича олий таълим муассасасида мувофиқ ўқув шаклида таълим олаётган талабанинг мақоми билан тенглаштирилади.

Кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тартиби, тингловчиларни ўқитиш шартлари ва ҳуқуқлари қонун ҳужжатларига мувофиқ тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан белгиланади.

в) Аспирант (адъюнкт)лар, докторантлар, мустақил тадқиқотчилар:

17. _____ нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

аспирант (адъюнкт)лари, докторантлари ва мустақил тадқиқотчилари бўлиб, муайян йўналиш бўйича илмий тадқиқот олиб бораётган ва тегишли илмий даражани олиш учун диссертация тайёрлаётган шахслар ҳисобланади.

Олий маълумотли мутахассис ёки магистр дипломига эга, олий таълим муассасасининг аспирантурасида таҳсил олаётган ва фан номзоди илмий даражасини олиш учун илмий тадқиқот ишини олиб бораётган шахс - аспирант ҳисобланади.

Фан номзоди илмий даражасига эга бўлган ва фан доктори илмий даражасини олиш мақсадида диссертация тайёрлаш учун олий таълим муассасасининг докторантурасига қабул қилинган шахслар - докторант ҳисобланади.

Олий таълим муассасасига (кафедрага) бириктирилган ва фан номзоди ёки доктори илмий даражасини олиш учун диссертация тайёрлаётган шахс – мустақил тадқиқотчи ҳисобланади.

18. _____ аспирантура

(олий таълим муассасасининг номи)

(адъюнктура)сига олий маълумотли мутахассис дипломига ёки магистр даражасига эга бўлган, илмий изланиш олиб бориш қобилиятини намоён эта олган шахслар уч йиллик муддатга қабул қилинади.

Аспирантурада ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда амалга оширилади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда аспирантурада ўқиш уч йилдан ошмаслиги керак. Магистрлик

дипломини тақдим этишда, бакалаврлик дипломини ҳам кўрсатиш лозим.

_____ докторантурасига

(олий таълим муассасасининг номи)

докторлик диссертациясига асос бўла оладиган салмоқли илмий ютуқларга эришган, фундаментал тадқиқотларни юксак савияда олиб бориш ва муҳим ижтимоий-иқтисодий аҳамиятга эга бўлган илмий муаммоларни ҳал қилишга қобилиятли, фан номзоди илмий даражасига эга бўлган истеъдодли илмий ва илмий-педагогик ходимлар қабул қилинади.

Докторантурада ўқиш муддати бир йилдан уч йилгача ҳисобланади.

Олий малакали илмий ва илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш аспирантура ёки докторантурадан ташқари, мустақил тадқиқотчилик шаклида ҳам амалга оширилиши мумкин.

Фан номзоди илмий даражасини олиш учун мустақил тадқиқотчиликка магистр даражаси бўйича академик даражалар жорий этилгунга қадар олинган олий маълумотга эга бўлган, номзодлик диссертацияси устида мустақил изланишлар олиб бораётган, фан ва техниканинг тегишли соҳасида етарли билимга ҳамда танлаган ихтисослиги бўйича камида бир йиллик стажга эга бўлган шахслар иштирок этишлари мумкин.

Фан доктори илмий даражасини олиш учун мустақил тадқиқотчиликка докторлик диссертацияси устида мустақил изланишлар олиб бораётган, фан ва техниканинг долзарб муаммолари ҳамда назарий масалалари бўйича илмий тадқиқотлари юзасидан салмоқли натижаларга эришган, шунингдек тегишли фан ва техника соҳасида чуқур билимларга эга бўлган фан номзодлари даъвогарлик қилишлари мумкин.

Аспирантура ва докторантурага қабул қилиш, шунингдек олий таълим муассасасига мустақил тадқиқотчиларни бириктириш ҳамда аспирантлар, докторантлар ва изланувчиларга диссертация устида ишлаётганликлари учун имтиёзлар бериш тартиби, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилаш «Аспирантура (докторантура) тўғрисидаги низом»га мувофиқ амалга оширилади.

2) Олий таълим муассасасининг профессор - ўқитувчилари таркиби, ўқув-ёрдамчи ва маъмурий - хўжалик ходимлари (персонали)

19. _____ да профессор-ўқитувчилар

(олий таълим муассасасининг номи)

таркиби, илмий ходимлар, муҳандислик - техника, маъмурий - хўжалик, ишлаб чиқариш, ўқув - ёрдамчи ва бошқа хизматчилар лавозимлари мавжуд.

Профессор - ўқитувчилар таркибига кафедра мудири, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи, ассистент ва ўқитувчи-стажёр лавозимлари киради (ўқитувчи-стажёр лавозими ЎзР ВМнинг 2008 йил 1 август «Республика олий таълим муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини тасдиқлаш тўғрисида»ги 164-сон қарорига асосан киритилди).

20. Профессор - ўқитувчилар таркибидаги лавозимларни эгаллаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 20-сонли қарори билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ танлов асосида меҳнат шартномаси бўйича амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 9 март Ф-137-сонли фармойишига мувофиқ олий таълим муассасасининг проректори ректор тавсиясига кўра _____ раҳбари томонидан

(ОТМ бўйсунадиган вазирлик ёки идоранинг номи)

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони билан келишилган ҳолда тайинланади. Факультет декани _____ билан келишилган ҳолда

(олий ОТМ бўйсунадиган вазирлик номи)

таълим муассасаси ректорининг буйруғи билан тайинланади.

(олий таълим муассасасининг номи)

ўқитувчилар таркиби ва илмий ходимлари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- белгиланган тартибда олий таълим муассасаси ва факультет Илмий кенгашларига сайлаш ва сайланиш;
- олий таълим муассасасининг фаолиятига тааллуқли масалаларни муҳокама қилишда иштирок этиш;
- олий таълим муассасасининг ахборот-ресурс маркази, ўқув ва илмий бўлинмаларнинг хизматларидан, шунингдек, ижтимоий-маиший, тиббий ва бошқа бўлимлар хизматидан жамoa шартномасига мувофиқ фойдаланиш;
- ўқитишнинг услуб ва воситаларини танлаш, ўқув ва илмий жараённинг юқори сифатини таъминловчи илмий тадқиқот ишларини амалга ошириш;
- олий таълим муассасаси маъмуриятининг буйруқ ва фармойишлари юзасидан қонунчиликда белгиланган тартибда мурожаат қилиш;
- қонунчиликда белгиланган тартибда танловларда қатнашиш, лавозимларни эгаллаш;
- ўзлари ишлаётган кафедра, факультетдан ташқари бошқа факультет, кафедра, ташкилотларда ўриндошлик асосида ишлаш (асосий иш жойи билан келишилган ҳолда);
- хорижий ҳамкасбларнинг соҳага доир илмий ва ўқув-услубий адабиётлари билан танишиш ва улар билан фикр алмашиш;
- ўз фани бўйича сифатли дарсликлар ва ўқув қўлланмалар тайёрлаш;
- назарий билимларини амалий тажрибасини, илмий тадқиқот олиб бориш услубини, педагогик маҳоратини такомиллаштириб бориш;
- талабаларнинг илмий тадқиқот ишларига раҳбарлик қилиш;
- грантлар, илмий лойиҳалар, хўжалик шартномаларида иштирок этиш;
- Ўзбекистон Республикасининг таълим соҳасига оид қонунчилигида белгиланган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланиш.

(олий таълим муассасасининг номи)

профессор-ўқитувчилар таркиби ва илмий ходимларининг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

- таълим тўғрисидаги қонунчилик, меҳнат ва технология интизоми, муассаса Устави, Ички меҳнат тартиби қондаларига қатъий риоя қилиш; ўзининг хизмат вазибаларини виждонан бажариш ва ўқитувчилик шаънига доғ туширмаслик;
- иш жараёнида мулоқот қиладиган муассаса ходимлари, талабалари ва бошқа шахслар билан ҳушфёъл муносабатда бўлиш;
- иш берувчининг қонуний фармойишларини бажариш, ҳар йили тасдиқланадиган шахсий режа асосида ўқув-услубий, илмий ва маънавий-маърифий ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш, хусусан:
 - а) ўқув юктамалари ҳажмини, ўқув-услубий, илмий ўқув-ташкилий ишларни тасдиқланган шахсий режа асосида бажариш ва маънавий-маърифий ишларда иштирок этиш;
 - б) дарслик, ўқув қўлланма тайёрлаш, ўқув адабиётлар, илмий мақолалар, монографиялар ёзиш;
 - в) тарбиявий ишларни олиб бориш, талабалар билан маънавий-маърифий ишларда бевосита иштирок этиш, шу жумладан дарсдан ташқари вақтларда ўтказиладиган тадбирларда;
 - д) Илмий кенгаш томонидан тасдиқланган кафедра илмий мавзуларида иштирок этиш;
 - е) ўз малакасини мунтазам равишда ошириш;
- меҳнатни муҳофаза қилиш хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қондаларига риоя қилиш;
- муассасанинг мол-мулкни авайлаш, ундан оқилона фойдаланиш;
- иш берувчига бевосита етказилган ҳақиқий моддий зарарни қоплаш;

- муассаса жамоатчилик ишларида қатнашиш;
 - педагогик ва илмий жараённинг самарадорлигини таъминлаш;
 - замонавий цивилизация ва демократия шароитида таълим олувчиларнинг танлаган йўналиши (мутахассислиги) бўйича юксак касбий тайёргарликни, меҳнатга бўлган қобилиятни шакллантириш;
 - чет тили ва ахборот технологияларидан саводхонлигини ошириб бориш;
 - таълим олувчиларда мустақил фикрлаш, ташаббускорлик, ижодий қобилиятни шакллантириш;
 - «Устоз-шогирд» тизимида иштирок этиб, ўзига бириктирилган шогирдлар билан илмий, маънавий-маърифий, тарбиявий ишларни амалга ошириш;
 - ўзининг одоби, маданияти, маънавий савияси билан ўрнатилган бўлиш;
 - кийиниш маданиятига риоя этиш;
 - республикада амалга оширилаётган ислохотлар ва жаҳонда рўй бераётган янгилликлардан хабардор бўлиш;
 - муассаса, факультет, кафедра томонидан ташкил этиладиган маданий, маънавий, маърифий тадбирларда фаол иштирок этиш;
 - ўзи ўқитадиган фан дастурини мунтазам фан ва техника ютуқлари асосида бойитиб бориш;
 - дарсларни юқори савияда ўтиш;
 - фан йўналишига тегишли янги манбаларни топиш ва улар билан талабаларни таништириб бориш;
 - ҳар ўқув йили бошлангунга қадар ўзи ўқитадиган фан(лар)нинг ишчи ўқув дастури, календарь режаси ва рейтинг назоратлари жадвалини ишлаб чиқиш ва кафедра мажлисида тасдиқлаш;
 - рейтинг тадбирларини ўз вақтида ўтказиш;
 - талабалар билимини холисона баҳолаш;
 - янги педагогик технологияларни дарс жараёнида қўллаш;
 - илмий салоҳият ва педагогик маҳоратини ошириш;
 - талабалар илмий-тадқиқот ишларига раҳбарлик қилиш;
 - олий таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотларда фаол қатнашиш;
23. Муассаса профессор-ўқитувчи ходимларининг чет эл хизмат сафарлари Вазирликнинг 2005 йил 13 апрелдаги 81-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларидан хорижий сафарларга бориш тартиби тўғрисида»ги муваққат йўриқнома асосида амалга оширилади.

24. _____ олий таълим
(олий таълим муассасасининг номи)

муассасасининг профессор-ўқитувчилари таркиби уч йилда камида бир маротаба малакасини ошириш қафолатини таъминлайди.

25. _____ нинг
(олий таълим муассасасининг номи)

маъмурий-хўжалик, муҳандислик-техника, ўқув-ёрдамчи ва бошқа хизмат ходимларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари олий таълим муассасасининг Ички тартиб-қоидалари ва лавозим йўриқномалари билан белгиланади.

IV. Ўқув-тарбиявий ва илмий-методик ишлар

26. _____ куйидаги
(олий таълим муассасасининг номи)

йўналиш ва мутахассисликлар бўйича олий таълим ва олий ўқув юртдан кейинги таълимнинг асосий таълим дастурлари, қўшимча таълим (кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш)нинг дастурларини амалга оширади:

1) Олий таълим (бакалавриат ва магистратура):

- а) ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (бакалавриат) ўқув шакли _____
(йўналишлар номи)
- б) ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда (бакалавриат) ўқув шакли _____
(йўналишлар номи)
- в) магистратура _____
(мутахассисликлар номи)

27. _____
(олий таълим муассасасининг номи)

таълимнинг асосий таълим дастурларини икки босқичда амалга оширади: бакалавриат ва магистратура.

Бакалавриат – таълим йўналиши бўйича фундаментал ва амалий билимлар берувчи, ўқиш муддати 4 йилдан кам бўлмаган таянч олий таълимдир.

Бакалавр дастурини тугатган битирувчиларга давлат аттестацияси яқунлари бўйича таълим йўналиши бўйича «бакалавр» даражаси берилади ҳамда давлат намунасидаги диплом топширилади.

Магистратура – йўналишнинг муайян мутахассислиги бўйича фундаментал ва амалий билимлар берувчи, бакалавриат негизда, ўқиш муддати 2 йилдан кам бўлмаган олий таълимдир.

Магистр дастурини тугатган битирувчиларга давлат аттестацияси яқунлари бўйича тайёрланган муайян мутахассислик бўйича «магистр» даражаси берилади ва давлат намунасидаги диплом топширилади.

Бакалавр ва магистрлик давлат намунасидаги диплом унинг эгаларига касбий фаолият билан шуғулланиш ёки танланган таълим йўналишига ва мутахассислигига мувофиқ таълим муассасаларининг навбатдаги босқичларида ўқишни давом эттириш ҳуқуқини беради.

Олий таълимнинг турли босқичида асосий таълим дастурлари бўйича дастлабки таълим олиш, иккинчи олий таълим олиш сифатида қаралмайди.

28. _____ да таълим
(олий таълим муассасасининг номи)

жараёнини ташкил этиш, таянч олий таълим муассасаси томонидан ишлаб чиқиладиган ва ўрнатилган тартибда тасдиқланадиган ўқув режалари ва фанларнинг дастурлари, олий таълим муассасаси ректори (ўқув ишлари бўйича проректор) томонидан тасдиқланган йиллик календарь ўқув жадвали ҳамда машғулотлар жадвали билан тартибга солинади.

Таълим жараёнини мақсадли йўналтириш йўли билан ташкил этиш, яъни таълим шакллари, услуб ва воситаларни танлаш йўли билан олий таълим муассасаси талабаларига олий таълимнинг асосий касбий таълим дастурларини ўзлаштириш учун зарурий шароитларини яратиб берилиши лозим.

Таълим-тарбия жараёнининг бирлиги давлат таълим стандартлари билан таъминланади. Олий таълим муассасасининг ижтимоий - иқтисодий ва гуманитар фанлари кафедралари, маънавий-маърифий ва спорт бўғинларига, талабалар ва бошқа жамоатчилик ташкилотларига, раҳбарлик қилиш ва уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб бориш маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича проректор томонидан амалга оширилади.

29. _____ да
(олий таълим муассасасининг номи)

ўқув машғулотларининг куйидаги асосий турлари белгиланган: маъруза, консультация, семинар, амалий машғулот, лаборатория иши, яқка машғулот (амалий ижрочилик билан боғлиқ бўлган санъат йўналишларида), назорат иши, коллоквиум, мустақил иш, амалиёт, курс лойиҳаси (курс иши), бакалаврлик битирув малакавий иши ҳамда магистрлик диссертацияси.

Аудитория машғулотларининг барча турлари учун 45 (ёки 40 минутлик танаффуссиз қўшма маъруза) дақиқалик академик соат белгиланган. Ўқув машғулотлари орасидаги танаффус камида 10 дақиқа бўлади.

Таълим ва тарбия олиб бориладиган тиллар:

Ўзбек ҳамда _____ ҳисобланади.

(тилларнинг номи)

30. _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

кадрлар тайёрлаш ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда олиб борилади.

Олий таълимнинг асосий касбий таълим дастури доирасида таълим олишнинг барча шакллари учун ўрнатилган тартибда ишлаб чиқилган ва «Ўзстандарт» агентлигида давлат рўйхатидан ўтказилган давлат таълим стандарти қўлланилади.

31. _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

ўқув йили икки (ёки уч) семестрга бўлинади ва унинг ҳар бирида талабаларнинг ўзлаштириши рейтинг назорати шаклида олиб борилади.

Ўзлаштирувчи талабаларни курсдан курсга ўтказиш факультет деканининг тавсияси-га биноан ректор буйруғи билан амалга оширилади. Талабаларни курсдан курсга шартли ўтказиш мумкин эмас.

Олий таълимнинг таълим дастурларини ўзлаштириш, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган ва Адлия вазирлигидан давлат рўйхатидан ўтказилган Олий таълим муассасалари талабалари билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида»ги низомга мувофиқ тартибга солинади, «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида»ги низомга асосан битирувчиларнинг якуний аттестацияси билан тугалланади.

32. _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

илгор педагогик ва ахборот технологиялари, таълимни индивидуаллаштириш ва мустақил таълим олиш воситаларини, модул тизими ҳамда масофавий таълим беришни қўллаш ҳисобига мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишга йўналтирилган илмий-услубий ишлар амалга оширилади.

2) Олий ўқув юртидан кейинги таълим:

а) аспирантура _____

(ихтисосликлар номлари)

б) докторантура _____

(ихтисосликлар номлари)

33. _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

олий ўқув юртидан кейинги таълим доирасида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий Аттестация Комиссияси томонидан тасдиқланган «Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар мутахассисликлари рўйхати»га мувофиқ тегишли вазирлик (идора) рухсати асосида аспирантура ва докторантура орқали илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш, шунингдек фан номзоди ёки доктори илмий даражасини олиш учун диссертациялар тайёрлаш ва ҳимоя қилиш учун олий таълим муассасасига изланувчиларни бириктириш ишлар амалга оширилади.

Олий ўқув юртидан кейинги таълимга оид муносабатлар ўрнатилган тартибда тасдиқланган ва Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган «Аспирантура (докторантура) тўғрисидаги низом» билан тартибга солинади.

да

(олий таълим муассасасининг номи)

(ихтисосликларнинг номлари) ихтисосликлар бўйича фан номзоди ҳамда (ихтисосликларнинг номлари) ихтисосликлар бўйича фан доктори илмий даражасини бериш юзасидан ихтисослашган кенгаш(лар) фаолият кўрсатади.

34.

Ўзбекистон Республикаси

(олий таълим муассасасининг номи)

Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 феврал 25-сонли «Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш факультетида ходимлар учун қўшимча касбий таълим дастурлари амалга оширилади.

(ишлаб чиқариш мутахассисликлар бўйича)

мутахассисликлари

(мутахассисликларнинг номлари)

бўйича _____ ой (йил) гача қисқа муддатли пуллик касбий курслар ташкил этилган.

Кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти (марказ, факультети)да ўқиш натижаларига кўра ўрнатилган тартибда тасдиқланган давлат намунасидаги сертификат (диплом) берилади.

35.

илмий

(олий таълим муассасасининг номи)

кенгашнинг тематик режалар бўйича, бажариладиган ишларнинг сифати ҳамда меҳнат хавфсизлигини таъминлаган ҳолда талабалар, аспирантлар ва докторантларни кенг жалб этиб, илмий-тадқиқот ва ижодий ишларни олиб боради.

Илмий тадқиқотлар куйидаги маблағлар ҳисобидан молиялаштирилади:

- фан, техника ва маданиятнинг муҳим йўналишлари бўйича фундаментал, амалий ҳамда инновацион тадқиқотларни бажариш учун ажратиладиган давлат бюджети маблағлари;

- шартнома асосида соҳавий вазирликлар, идоралар, корхоналар, бирлашмалар ва бошқалар, шу жумладан хорижий ташкилотлар маблағлари.

V. Олий таълим муассасасининг таркиби

36.

нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

таркибига куйидагилар киради:

а)

(факультетларнинг номи)

б)

(кафедраларнинг номи)

в)

(илмий лабораторияларнинг номи)

г)

(бошқа бўлимларнинг номи)

д)

Олий таълим муассасаси қошида академик лицей фаолият кўрсатади (қисқача маълумот берилади).

_____ қошида академик лицей

(олий таълим муассасасининг номи)

очилган (уларнинг қисқача тавсифи).

VI. Олий таълим муассасасини бошқариш

37.

ни

(олий таълим муассасасининг номи)

бошқариш Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ҳамда ушбу Уставга мувофиқ якка

раҳбарлик ва олий таълим муассасасининг Илмий кенгаши, Васийлар кенгаши орқали жамоатчилик бошқарувни уйғунлаштириш тамойили асосида амалга оширилади.

38.

ни

(олий таълим муассасасининг номи)

беvosита бошқариш Ўзбекистон Республикаси Президентнинг 1992 йил 9 март 137-ф фармойишида белгиланган тартиб асосида тайинланадиган ректор томонидан амалга оширилади.

Ректор олий таълим муассасаси фаолиятига, шунингдек, олий таълим муассасасининг Ички тартиб қоидалари, Олий таълим тўғрисидаги Низом ҳамда мазкур Уставада белгиланган мажбуриятлар учун тўла масъулдир.

Ректор Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ олий таълим муассасаси номидан иш олиб боради, барча идоралар, муассасалар, корхоналарда унинг вакили сифатида қатнашади, олий таълим муассасасининг мол-мулкига масъуллик қилади, шартномалар тузади, ишончномалар беради, банк муассасаларида олий таълим муассасасининг ҳисоб рақамларини очади, молиявий маблағлардан ўрнатилган тартибда фойдаланиш бўйича фармойишлар беради.

Ректор олий таълим муассасасининг ваколати доирасида:

- олий таълим муассасасининг барча ходимлари, талабалари ва бошқа таълим олаётганлар учун мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва топшириқлар беради;

- бўйсунувчи вазирлик (идора) билан келишилган ҳолда факультет деканлари ва бош бухгалтерни лавозимига тайинлайди ҳамда лавозимидан озод қилади;

- олий таълим муассасаси проректорлари лавозимига номзодларни тавсия этади ва проректорлар, деканларнинг муайян вазифалари ҳамда масъулиятларини белгилайди;

- олий таълим муассасаси ходимлари ва хизматчиларини, шунингдек илмий-педагогик ходимларини Ўзбекистон Республикаси меҳнат қончилиги ва Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда ишга олиш ва бўшатишни амалга оширади;

- олий таълим муассасаси таркибига кирган илмий тадқиқот, тажриба-экспериментал ҳамда бошқа ташкилот ва бўлинмаларнинг вазифаларини белгилайди ва улар тўғрисидаги низомларни тасдиқлайди;

- олий таълим муассасаси ходимларининг лавозим маошларига ҳар ойлик устамалар ва кўшимчаларни белгилайди;

- касаба уюшма қўмитаси ёки олий таълим муассасасининг бошқа ваколатли органи билан келишган ҳолда Ички тартиб қоидаларини тасдиқлайди;

- олий таълим муассасасининг амалдаги қонун ҳужжатлари ёки Вазирликнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари бузилган ҳолда чиқарилган буйруқларини бекор қилади;

- олий таълим муассасасида Намунавий штат бирликларига мувофиқ ажратилган маблағлар ҳамда иш ҳақи фонди, тасдиқланган олий таълим муассасаси ходимларининг сони ва лавозим маошлари, тариф сеткаси доирасида олий таълим муассасаси профессор - ўқитувчилари таркиби ва олий таълим муассасаси ходимларининг штат бирлигини тасдиқлайди ҳамда лавозим маошларини белгилайди;

- олий таълим муассасаси Илмий кенгашининг тавсиясига кўра ўрнатилган тартибда тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ факультетларни, кафедраларни очиш ёки ёпиш қарорларини тасдиқлайди.

«Олий таълим муассасасининг кафедраси тўғрисидаги низом» талабларидан келиб чиққан ҳолда олий таълим муассасаси Илмий кенгашининг тавсиясига кўра кафедралар ташкил этилади ёки тугатилади.

Олий таълим муассасаси ректорига ўзи ишлаётган олий таълим муассасасида ва ундан ташқарида ҳақ тўланадиган бошқа раҳбарлик лавозимида (илмий ва илмий -методик раҳбарликдан ташқари) ўриндошлик бўйича ишлашга руҳсат этилмайди. Ректор ўз вазифаларини ўриндошлик бўйича бажариши мумкин эмас.

39. «Олий таълим тўғрисидаги Низом»га мувофиқ _____

(олий таълим муассасасининг номи)

да олий таълим муассасаси фаолиятининг асосий масалаларини кўриш учун Илмий кенгаш ташкил этилади.

Илмий кенгаш таркибига ректор киради ва Илмий кенгаш раиси ҳисобланади, проректорлар, факультетлар деканлари ҳамда мутахассислар тайёрловчи кафедралар мудирлари, шунингдек, талабалар ва олий таълим муассасаси ходимлари касаба уюшмаси кенгаши вакиллари киради. Илмий кенгашнинг бошқа аъзолари умумий мажлисда (конференцияда) яширин овоз бериш йўли билан сайланади. Профессор-ўқитувчилар таркибидан Илмий кенгашга сайланадиганлар сони ректор буйруғи билан белгиланади.

Илмий кенгашнинг ваколати, уни сайлаш ва фаолият юритиш тартиби таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланган «Олий таълим муассасасининг Илмий кенгаши тўғрисидаги Низом» билан белгиланади.

40. _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

Васийлар кенгаши олий таълим муассасасини бошқарувчи жамоатчилик органи ташкил этилади ва унинг таркибига муассис вазирликлар, маҳаллий ҳокимият, ишбилармон доиралар, жамоатчилик ташкилотлари, жамғарма ва васийлар, бошқа таълим муассасаларининг вакиллари киради.

Васийлар кенгашининг таркиби, ваколатлари, шакллантириш таркиби ва фаолияти «Васийлар кенгаши тўғрисидаги Низом» билан белгиланади.

41. _____ да касаба уюшмалари ва

(олий таълим муассасасининг номи)

бошқа жамоатчилик ташкилотлари фаолият кўрсатади. Талабалар ва ходимлар манфаатларини ҳимоялашни таълим ва фан касаба уюшмалари ҳамда уларнинг олий таълим муассасасида сайланган органлари амалга оширади. Талабалар ва ходимларни ваколат органларининг ҳуқуқлари ва уларга нисбатан олий таълим муассасаси маъмуриятининг мажбуриятлари куйидагилардир:

(ҳуқуқ ва мажбуриятлари саналади)

Амалдаги низомларга мувофиқ _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

илмий ва ихтиёрий жамиятлар, илмий-услубий, илмий-техник кенгашлар ва комиссиялар, ёш олимлар кенгаши ва бошқалар ташкил этилиши мумкин.

Ректорат ва Илмий кенгаш ўз фаолиятида олий таълим муассасаси жамоатчилик ташкилотларининг тавсияларини кўриб чиқади ва ўз фаолиятларида уларни ҳисобга олади.

42. _____ нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

факультетини _____ вазирлик (идора) билан келишилган ҳолда

(ваколатли орган)

ректор томонидан тайинланадиган декан бошқаради.

Факультет декани ўз фаолиятида «Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида»ги Низомга амал қилади.

«Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида»ги Низомга мувофиқ факультетда Илмий кенгаш ташкил этилиши мумкин.

Илмий кенгашнинг таркиби, ваколатлари, шакллантириш ва фаолиятининг тартиби «Олий таълим муассасаси факультетининг Илмий кенгаши тўғрисида»ги низом билан белгиланади.

Кафедра фаолиятига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган Низомга мувофиқ танлов асосида олий таълим муассасасининг Илмий кенгаши

томонидан сайланадиган мудир раҳбарлик қилади.

Кафедра мудирининг ваколатлари ва кафедра фаолиятининг тартиби «Олий таълим муассасасининг кафедраси тўғрисидаги низом» билан белгиланади.

VII. Молия - ҳужалик фаолияти ва моддий-техник база

43. _____ га ушбу

(олий таълим муассасасининг номи)

Уставда назарда тутилган фаолиятни амалга ошириш мақсадида оператив бошқариш ҳуқуқи билан давлат (таъсисчи) томонидан бинолар, иншоотлар, мулкӣ мажмуалар, олий таълим муассасасининг паспортига мувофиқ асбоб-ускуналар, шунингдек истеъмол, ижтимоӣ, маданий ва бошқа мақсадлар учун зарур бўлган мулклар бириктирилган.

(олий таълим муассасасининг номи)

фақат Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан амалга ошириладиган давлат тасарруфидан чиқариладиган ва хусусийлаштириладиган объектлар қаторига киритилган.

_____ га ажратилган

(олий таълим муассасасининг номи)

ер участкалари олий таълим муассасасига муддатсиз текин фойдаланиш учун бириктирилган.

44. _____ жисмоний ва юридик

(олий таълим муассасасининг номи)

шахслардан совға, ҳадя ёки васият бўйича берилган пул маблағлари, мол-мулк ва бошқа мулкӣ объектларга, олий таълим муассасаси фаолиятининг самараси ҳисобланган интеллектуал ва ижодий маҳсулотларга, шунингдек ўз фаолияти орқали оладиган даромадлар ва бу даромадлар ҳисобидан сотиб олинадиган мулкӣ объектларга эгалик қилиш ҳуқуқи берилган.

45. _____ мол-мулкни

(олий таълим муассасасининг номи)

ижарага олувчи ва мол-мулкни ижарага берувчи сифатида фаолият кўрсатиш ҳуқуқига эга. Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган «Давлат мулкни ижарага бериш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ олий таълим муассасаси ўзига бириктирилган ижарага берилиши қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бинолар, иншоотлар ва уларнинг қисмлари, асбоб-ускуналар, транспорт воситалари шаклидаги давлат мулки ва бошқа мол-мулкларни Илмий кенгашнинг розилиги билан тасарруф этиш ҳуқуқисиз, белгиланган нархлар бўйича ижарага беришни амалга оширади.

Ижара ҳақи сифатида олинган маблағлар таълим жараёнини таъминлаш ва уни ривожлантириш учун фойдаланилади.

46. _____ нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

таълим фаолиятини молиявий таъминлаш давлат грантлари асосида мутахассислар тайёрлаш учун ажратилган бюджет маблағлари, давлат томонидан белгиланган нормативлардан келиб чиққан ҳолда қайта тайёрлаш ва ходимларнинг малакасини ошириш ҳисобига ажратилган маблағлар, шунингдек бюджетдан ташқари маблағлар, жумладан талабалар ва тингловчиларни ўқитиш учун белгиланган тартибда олинган тўлов-шартнома асосидаги маблағлар ҳисобига амалга оширилади.

47. _____ олий таълим

(олий таълим муассасасининг номи)

муассасасининг асосий фаолиятига зарар етмайдиган тартибда таълим ва бошқа соҳаларда пуллик хизмат фаолиятини амалга ошириш мумкин. Олий таълим муассасаси шугулланадиган тадбиркорлик фаолияти унинг уставида белгиланган вазифаларга мос келиши керак.

Олий таълим муассасаси ўз мулки билан хўжалик жамиятлари ва ширкатларнинг устав жамғармасида қатнашиш, пуллик таълим хизматлари, консультациялар ва бошқа хизматлар учун нархларни белгилаш, солиқ ва қонунчиликда назарда тутилган бошқа мажбурий тўловлардан сўнг қолган даромадни мустақил тасарруф этиш ҳуқуқига эга.

Олий таълим муассасасининг пуллик таълим хизматлари кўрсатишни бюджетдан ажратиладиган маблағлар ҳисобидаги таълим фаолияти доирасида ва унинг ўрнига амалга оширилиши мумкин эмас.

Олий таълим муассасаси Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига ҳамда мазкур уставга зид бўлмаган шартномаларни тузиш, мажбуриятлар ва бошқа шартларни белгилаш бўйича масалаларни мустақил ҳал қилади.

48. _____ да

(олий таълим муассасасининг номи)

лавозим маошлари меҳнат шарномаси (битими) тузилаётганда «Олий таълим муассасалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида»ги Низом ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг ягона тариф сеткасига мувофиқ белгиланади. Олий таълим муассасаси ходимига лавозим маоши (ставка), ўз функционал вазифаларни ҳамда меҳнат шартномасида назарда тутилган ишларни бажарганлиги учун тўланади. Қўшимча маош, устама ва бошқа моддий рағбатлантириш тадбирларининг ҳажмини олий таълим муассасаси мустақил, иш ҳақи фонди доирасида қонунчиликда назарда тутилган тартибда ва ҳажмда белгилайди.

Белгиланган маошлар аттестация натижасига кўра фақат уни ошириш мақсадида қайта кўриб чиқилиши мумкин.

49. _____ олий таълим

(олий таълим муассасасининг номи)

муассасасида ташкил этилган жамоат ташкилотларига фаолият кўрсатишлари учун зарур бўлган хоналарни ажратади ва уларни тозалашни ташкил этади.

Олий таълим муассасаси қошидаги тиббий - санитар муассасасига, шунингдек, унинг ҳудудида жойлашган ёки олий таълим муассасасининг балансида бўлган ҳамда талаба, тингловчи ва ходимларга хизмат кўрсатувчи ошхона ва бошқа умумий овқатланиш муассасаларига иситиш, ёритиш ва сув таъминоти билан таъминланган хоналар ажратилади.

Олий таълим муассасасининг тегишли биноларини таъмирлаш, реконструкция қилиш ёки янгиларини қуриш, уларнинг молиявий таъминоти қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилади.

VIII. Халқаро ҳамкорлик

50. _____ Ўзбекистон

(олий таълим муассасасининг номи)

51. _____

(олий таълим муассасасининг номи)

Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Қонунининг 33-моддасига мувофиқ таълим муаммолари юзасидан халқаро ҳамкорликда иштирок этадилар, чет давлатларнинг тегишли ўқув юртлари билан бевосита алоқалар ўрнатиш, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда улар билан қўшма ўқув юртлари ташкил этиш ҳуқуқига эга.

Чет эл фуқароларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, таълим муассасаси илмий - педагогик ходимларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида ўқитувчилик ва илмий - тадқиқотчилик ишлари давлатлараро органининг хорижий давлатларнинг таълимни бошқариш бўйича тегишли органлари орасидаги шартномалар,

шунингдек _____ нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

қонунчиликка мувофиқ чет эл фуқаролари ва хорижий юридик шахслар билан бевосита тузган шартномалари асосида амалга оширилади.

52. _____ куйидаги

(олий таълим муассасасининг номи)

ҳуқуқларга эга:

- халқаро нодавлат ташкилотларга кириш;
- Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари деб қаралиши мумкин бўлмаган, хорижий шериклар билан ҳамкорликдаги фаолият тўғрисида белгиланган тартиб асосида шартномалар тузиш;
- хорижий шериклар иштирокида олий таълим муассасасининг таркибий бўлинмалари (марказлар, лабораториялар, техник саройлар ва бошқа бўлинмалар)ни қонунчиликда кўзда тутилган тартибда ташкил этиш.

53. _____ Ўзбекистон

(олий таълим муассасасининг номи)

Республикасининг қонунчилигига мувофиқ ушбу Уставда назарда тутилган ва «Таълим тўғрисида»ги қонуни ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни бажаришга, шунингдек халқаро алоқаларни ривожлантиришга йўналтирилган ташқи иқтисодий фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқига эга.

54. _____ нинг

(олий таълим муассасасининг номи)

ташқи иқтисодий фаолиятдан тушган валюта, моддий тушумлари қонунчиликка биноан унинг уставида белгиланган фаолиятини таъминлаш учун ишлатилади.

IX. Якуний қоидалар

55. _____ Ўзбекистон

(олий таълим муассасасининг номи)

Республикасининг қонунчилигида белгиланган тартибда куйидагиларга жавоб беради:

- унинг ваколатига киритилган вазифаларни бажармаганлиги;
- таълим жараёнида ўқув режа ва жадвалларга мувофиқ таълим дастурлари ҳажмини тўлиқ бажармаганлиги;
- таълим жараёни вақтида олий таълим муассасасида таълим олувчилар ва ходимларининг ҳаёти ва соғлиги;
- таълим олувчилар ва олий таълим муассасаси ходимларининг ҳуқуқ ва эркинликларининг бузилганлиги;
- Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигида назарда тутилган бошқа ҳатти-ҳаракатлар.

56. _____ Ўзбекистон

(олий таълим муассасасининг номи)

Республикаси қонунчилигига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартиб асосида қайта ташкил қилиниши ёки тугатилиши мумкин.

57. Олий таълим муассасасининг Устави ушбу намунавий Уставда белгиланган тавсияларни инobatга олган ҳолда ишлаб чиқиши мумкин.

Олий таълим муассасаси томонидан ишлаб чиқилган Устав тегишли вазирликлар ва идоралар томонидан тасдиқланиб, ўрнатилган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилади ва кучга киритилади.

Олий таълим муассасасининг Уставига ўзгартириш ёки қўшимчалар киритиш белгиланган тартибда амалга оширилади.

58. Мазкур Уставни ишлаб чиқиш жараёнида тасарруфида олий таълим муассасала-

ри мавжуд бўлган Ўзбекистон Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» ДАК, Давлат солиқ қўмитаси, Бадний академия, Навоий кон-металлургия комбинати, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлигидан тушган таклифлари ва фикр-мулоҳазалари инобатга олинган.

2- илова

ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИНИНГ НАМУНАВИЙ ИЧКИ ТАРТИБ-ҚОИДАЛАРИ

1. Умумий қоидалар

1.1. Олий таълим муассасасининг Намунавий ички тартиб қоидалари «Таълим тўғрисида»ги Қонуни, Кадрлар таёрлаш миллий дастури, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг олий таълим тизимини такомиллаштиришга йўналтирилган қарорлари, фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 1999 йил 14 июнь 746-тартиб рақами билан рўйхатга олинган «Қорхона, муассаса, ташкилот ички меҳнат тартибининг намунавий қоидалари»га мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.2. Олий таълим муассасасининг (кейинги ўринларда матнда – муассаса деб юритилади) Намунавий Ички тартиб қоидалари:

а) ходимларга нисбатан: меҳнат шартномасини тузиш, ўзгартириш ва бекор қилишни, иш вақти ва дам олиш вақтидан фойдаланишни;

б) талабалар, аспирантлар, тингловчиларга (кейинги ўринларда матнда – таълим олувчилар деб юритилади) нисбатан ўқиш жараёнини ташкил этишни, уларни ўқишга қабул қилишни, бошқа таълим йўналишига ўқишини кўчиришни, қайта тиклашни ва ўқишдан четлаштиришни, ҳомиладорлик ва туғиш таътилларида, бола парваришlash таътилларида фойдаланишни, меҳнат ва ўқув интизомини, иш берувчи билан ходим ҳамда таълим олувчилар ўртасида юзага келадиган бошқа ҳуқуқий муносабатлар масалаларини тартибга соладиган асосий норматив ҳужжат ҳисобланади.

1.3. Қоидалар муассасанинг ходимлари ва талабалари касаба уюшма қўмитаси билан келишиб, ректор томонидан тасдиқланган кундан бошлаб кучга киради ва муассасада қўлланади.

1.4. Қоидаларга риоя қилиш иш берувчи, ходим ҳамда таълим олувчилар учун мажбурий ҳисобланади, уни бажармаслик қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгарликка тортиш учун асос бўлиб хизмат қилади.

2. Иш берувчи (ректор)нинг мажбуриятлари:

2.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент қарорлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва ёш авлодни тарбиялаш соҳасидаги қарорларини амалга оширишни ташкил этиш;

2.2. Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури тадбирларини босқичма-босқич амалга оширишда Давлат таълим стандартлари бажарилишини таъминлаш;

2.3. Ходимларнинг меҳнатини, таълим олувчиларнинг ўқишини ташкил этиш, ўқиш сифатини ошириш ҳамда меҳнат унвдорлигини юксалтириш, шунингдек қонун ҳужжатлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда, меҳнат шартномасида, тўлов-контракт асосида мутахассис тайёрлаш бўйича контрактда кўзда тутилган шарт-шароитларни яратиш;

2.4. Ходимга у бажарган иш учун белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш шартларига мувофиқ ўз вақтида ва тўлиқ ҳажмда ҳақ тўлаш ҳамда таълим олувчилар стипендияларини белгиланган муддатда берилишини таъминлаш;

2.5. Меҳнат, ижро ва ўқув интизомини, меҳнатни муҳофаза қилиш шарт-шароитини таъминлаш;

2.6. Қонунчиликда кўзда тутилган тартибга мувофиқ хўжалик ва молия-иқтисодиёт фаолиятини бошқариш, таълим муассасасининг барча моддий-техник базаси ва мол-мулкани сақлаш ва улардан самарали фойдаланиш ҳамда молия-хўжалик фаолият натижалари бўйича қабул қилинган қарорлар бўйича тўлиқ жавоб бериш;

2.7. Қонунчиликда ва университет Уставида белгиланган ваколат доирасида молия-хўжалик фаолият билан боғлиқ масалаларни ҳал этади, фаолиятнинг баъзи йўналишлари бўйича масъул ўринбосарлари ва бўлинмалар бошлиқларини масъул деб белгилаш ҳамда улар томонидан юклатилган вазифаларни бажарилишини таъминлаш;

2.8. Қонунчиликка, жамоа ва меҳнат шартномасига мувофиқ ходимлар томонидан дам олиш ҳуқуқини амалга оширишни, уларга кафолатли ва бадал тўловлари тўланишни таъминлаш;

2.9. Меҳнат мажбуриятларини бажариши муносабати билан унга етказилган зарар учун ходимга ҳақ тўлаш;

2.10. Ходимлар ҳамда таълим оловчиларининг ваколатли органлари ҳуқуқларига риоя қилиш, уларнинг фаолиятига кўмаклашиш, меҳнат, ўқиш ва ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича музокаралар олиб бориш;

2.8. Меҳнат Кодексига мувофиқ жамоа шартномаларини тузиш;

2.9. Ўқув тарбиявий ишларни ташкил қилиш, меҳнат ва ўқув маданияти ва интизоми, таълим сифатини кўтарилишига эришиш, ходимларнинг касб маҳоратини юксалтириш;

2.10. Ходимлар учун касбий тайёргарлик, бошқа касбга ўргатиш, малака ошириш ишларини олиб бориш;

2.11. Профессор-ўқитувчиларнинг «Истеъдод» жамғармаси, Давлат грантлари ва талабаларни Давлат ва номдор стипендиялари, жамоат ташкилотлари кўрик танловларида қатнашишини ташкил қилиш;

2.12. Муассаса Илмий, Васийлик ҳамда ихтисослашган кенгашларга раҳбарлик қилиш;

2.13. Факультетлар ва кафедраларни, бошқа таркибий бўлим ва бўлинмаларини бошқариш;

2.14. Қонунчиликда кўзда тутилган тартибга мувофиқ ногирон ходимнинг меҳнат қилиш ҳуқуқини амалга оширишини таъминлаш, ногирон билан меҳнат шартномаси тузишдан ёки хизмат юзасидан уни юқори лавозимга кўтаришдан бош тортишга, маъмурият ташаббуси билан ишдан бўшатишга, ногиронлиги учун уни ўз розилигисиз бошқа ишга ўтказишга йўл қўймаслик (Тиббий-ижтимоий экспертизанинг хулосасига кўра ногироннинг саломатлиги бу касб вазифаларини бажаришга монелик қилган ёки ногироннинг ёҳуд бошқа кишиларнинг саломатлиги ва меҳнат хавфсизлигига таҳдид қилган ҳоллар бундан мустасно);

2.15. Меҳнат жамоасини моддий-техник ресурслар ва молиявий маблағлар билан ўз вақтида таъминлаб бориш, муассасанинг молиявий аҳволи ҳақида меҳнат жамоасини мунтазам хабардор қилиш;

2.16. Барча ходимлар меҳнат таътилини белгиланган тартибда расмийлаштириш;

2.17. Муассаса ходимлари ва талабалари Касаба уюшмалари билан ҳамкорлик қилиш, ўзаро таклифлар ва талабларни ўз вақтида кўриб чиқиш;

2.18. Ходим ўз меҳнат вазифаларини бажариши билан боғлиқ ҳолда меҳнатда майиб бўлиши, касб касаллигига чалиниши ёки соғлигининг бошқача тарзда шикастланиши муносабати билан унинг ҳаёти ёки соғлигига етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш бўйича ўз фуқаролик жавобгарлигини Ўзбекистон Республикасининг «Иш беврувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисида»ги Қонунда белгиланган шартлар асосида ва тартибда суғурталаш;

2.19. Ўзбекистон Республикаси «Фуқаролар мурожаатлари тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ фуқароларнинг ёзма ва оғзаки мурожаатларини белгиланган тартибда ва муддатда холисона кўриб чиқишни таъминлаш;

2.20. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, шунингдек муассаса бўйсунадиган вазирлик ва идоралар лавозимлари номенклатурасига қарашли бўлган проректор, декан лавозимларига номзодларни ўрнатилган тартибда мутасадди вазирлиги ва идорасига

киритиш ҳамда уларнинг қарорлари билан тайинланган (деканлар учун - келишилган) номзодлар билан меҳнат шартномасини тузиш;

2.21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ муассаса ходимлари томонидан ижро интизомига риоя этиш ҳамда ходимлар томонидан ижро интизомига қатъий риоя этилишини таъминлаш.

3. Ходимлар ва таълим олувчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари.

3.1. Ўқув ишлари бўйича проректор:

3.1.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва фармойишлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги қарорларини, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлариши, кўрсатмаларини амалга ошириш;

3.1.2. Давлат таълим стандартлари асосида таълим жараёнини ташкил этиш ва малакали кадрлар тайёрлашни таъминлаш, давлат таълим стандартларига мувофиқ билимлар мазмуни ва тайёргарлик даражасига кўйиладиган талаблар мажмуасини барча деканлар, кафедра мудирлари ва педагог кадрлар томонидан тўлиқ ўзлаштирилишини ташкил этиш;

3.1.3. Ўқув жараёнларига оид масалалар бўйича муассасанинг Илмий кенгаши қарорлари ва ректор буйруқларининг бажарилишини ташкил қилиш;

3.1.4. Илғор мамлакатлар таълим тизимининг ривожланиш тенденцияларини ўрганиш, «Таълим тўғрисида»ги Қонунда, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа таълимга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда кўрсатилган вазифаларни амалга ошириш борасидаги услуб ва воситаларини ишлаб чиқилишини ташкил этиш ва уларни амалга оширилишини таъминлаш;

3.1.5. Ўқув-тарбия жараёнида ўқитишнинг илғор шаклларини, янги педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш;

3.1.6. Узлуксиз таълим тизими учун янги авлод ўқув адабиётларини яратиш концепцияси талабларига мувофиқ дарсликлар ва ўқув-методик адабиётлар яратилиши, таржима қилинишини, дарслик, ўқув-услубий мажмуалар таъминоти бўйича нашриёт ишларини ташкил этиш;

3.1.7. Педагог кадрлар ва мутахассисларни тайёрлаш, уларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этиш, профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш режаларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга раҳбарлик қилиш;

3.1.8. Барча таълим йўналишларини ўқув режа ва дастурлари билан таъминлаш;

3.1.9. Услубий кенгашга раҳбарлик қилиш, ўқув жараёнини таъминлайдиган бўлимлар, деканатлар ишларини мувофиқлаштириш, ташкил этиш ва назорат қилиш;

3.1.10. Ўқув услубий бўлимлар, факультет ва кафедралар иш режаларини тасдиқлаш ва уларнинг бажарилишига раҳбарлик қилиш;

3.1.11. Талабаларнинг ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш;

3.1.12. Ўтилаётган дарсларнинг сифатини ошириш, профессор-ўқитувчилар томонидан шахсий иш режалари мазмуни бўйича жавоб бериш ҳамда бажарилиши устидан назорат олиб бориш ва бажарилишини таъминлаш;

3.1.13. Ўқув режаларини такомиллаштириш бўйича таклифлар тайёрлаш;

3.1.14. Ўқув ва услубий конференцияларни ташкил этиш, муассасанинг услубий комиссияси кенгаш ишларига раҳбарлик қилиш, илғор услубий тажрибаларни умумлаштириш;

3.1.15. Илмий ишлар бўйича проректор билан биргаликда талабаларни Республика ва халқаро миқёсдаги олимпиада танловларига мақсадли тайёрлаш, олимпиада натижаларини таҳлил қилиш, талабаларни Президент ва давлат стипендияларига тайёрлаш ишларини узлуксиз шаклда ташкил этиш ва бошқариш;

3.1.16. Талабалар билимини баҳолашнинг замонавий рейтинг тизимларини татбиқ этиш, талабаларни билимларини объектив баҳолашни ташкил этиш;

3.1.17. Фанларни ўзлаштира олмайётган талабаларни олий таълим муассасасидан четлаштириш, ўқишдан четлаштирилганларни ўрнатилган тартибда қайта тиклаш, талабаларни курсдан курсга ўтказиш, стипендия тайинлаш ишларини ташкил этиш ҳамда назоратини олиб бориш;

3.1.18. Ўқув машғулоти жадвалини тузиш, тасдиқлаш ва бажарилишини назорат этиш, кафедралар ўқув юктамалари ва йиллик ҳисоботларини таҳлил қилиш ва ўқув жараёнини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

3.1.19. Талабаларни мустақил таълим олишлари учун замонавий усул ва воситаларини татбиқ этишни ташкил қилиш;

3.1.20. Профессор-ўқитувчилар ва ўқув ишига ёрдамлашувчи ходимлар штатлари бўйича таклифларни ишлаб чиқиш, кафедралар, бўлимларни малакали кадрлар билан таъминлаш ишларини ташкил этиш, кафедра мудири ва факультет декани лавозимларига истиқболли ёшларни мақсадли тайёрлашни ташкил этиш;

3.1.21. Педагог кадрлар вакант лавозимларига танлов асосида ишга қабул қилишни ташкил этиш, аспирант ва магистрларни ишга олиб қолиш бўйича таклифлар тайёрлаш;

3.1.22. Ўқув хоналаридан унумли фойдаланиш масалалари бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

3.1.23. Биринчи курсга талабалikka қабул қилиш ишларини ташкил қилиш, деканларнинг талабаларни ўқишдан четлаштириш, академик таътил бериш тўғрисидаги таклифларини кўриб чиқиш;

3.1.24. Муассаса Илмий кенгаши режаси асосида ўқув жараёнига тегишли масалаларни белгиланган муддатда сифатли тайёрлашни ташкил қилиш;

3.1.25. Талабалар амалиётларини ташкил этиш ва ўқув ишларни ишлаб чиқариш корхоналари билан интеграциясини ташкил этиш;

3.1.26. Ўқув-услугий ҳисоботларни белгиланган шаклларда ректоратга тақдим этишни таъминлаш;

3.1.27. Ўқув жараёнларини самарали ва сифатли ташкил этиш, бўйича кафедралар фаолиятини назорат этиш;

3.1.28. Меҳнат ва ўқув интизомини бузган педагогларга нисбатан чора кўриш, ва улар билан шартномани бекор қилиш бўйича таклифлар тайёрлаш;

3.1.29. Кафедралар ва факультетларнинг йиллик фаолияти ҳисоботларини ўтказиш, таҳлил қилиш ва хулосалар чиқариш, профессор-ўқитувчиларнинг ўқув-услугий фаолиятини замонавий усулларда баҳолашни амалга ошириш;

3.1.31. Олий таълим муассасалари билан ўқув-услугий йўналишда доимий ҳамкорликни амалга ошириш, конференция, семинарларда профессор-ўқитувчиларнинг фаол иштирокини таъминлаб бўлган маҳаллий ҳокимиятлар билан ҳамкорликда ишлаш;

3.1.32. Олий таълим муассасасини ўрнатилган тартибда доимий ички аттестациядан ўтказиш, ташқи аттестацияга тайёрлаш ва ўтказишда фаол иштирок этиш;

3.1.33. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, меҳнат ва ўқув интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.2. Маънавий-ахлоқий ва тарбия ишлари бўйича проректор:

3.2.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва фармойишлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги қарорларини, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини, кўрсатмаларини амалга ошириш;

3.2.2. Юксак маънавий-ахлоқий фазилатли, мустақил фикрлашга қодир бўлган юқори маълумотли, малакали кадрлар тайёрлашни таъминлаш;

3.2.3. Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедралари фаолиятини мувофиқлаштириш ҳамда уларни муассасанинг маънавий-маърифий ишларида фаол қатнашишларини таъминлаш;

3.2.4. Талабалар онгига миллий ғояни сингдириш, маънавий-ахлоқий тарбия ишларини олиб боришнинг амалий, таъсирчан механизмларини шакллантириш, маънавий-маърифий жараёнини бошқариш ва изчил такомиллаштириб бориш;

3.2.5. Маънавий-маърифий ишларнинг жорий ва истиқболли режаларини ишлаб чиқиш ҳамда уларнинг қатъий амалга оширилишини назорат қилиш тизимини вужудга келтириш;

3.2.6. Маънавий-маърифий ишлар тизими учун зарур меъёрий ҳамда услубий ҳужжатларни, амалий тадбирлар режаларини ишлаб чиқиш;

3.2.7. Ўзбекистон Республикаси Президенти ва ҳукумати томонидан қабул қилинган фармон ва қарорлар мазмун-моҳиятини талабаларга, профессор-ўқитувчиларга ўз вақтида тушунтириш ишларини ташкил қилиш. Бунинг учун доимий ҳуқуқий саводхонликни ошириш махсус курслар ташкил этиш, турли мавзулардаги маънавий-маърифий учрашувлар, баҳс-мунозаралар, мулоқотлар, суҳбатлар, савол-жавоб кечаларини уюштириш;

3.2.8. Вазирликнинг маънавий-маърифий масалалар бўйича қабул қилган ҳужжатларини олий таълим муассасаси жамоасига ўз вақтида етказиш ва улардаги тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш;

3.2.9. Таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ва талабалари ўртасида жамиятни эркинлаштириш талабларига мос ижтимоий муҳитни шакллантириш учун керакли шароитларни яратиш;

3.2.10. Талабаларда маънавий боқимандалик кайфиятини йўқотиш ва уларда ўз тафаккурини доимий ривожлантириш эҳтиёжини шакллантириш;

3.2.11. Ҳуқуқий тарбияни амалга ошириш ва ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш мақсадида ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ҳамкорликда ишлаш;

3.2.12. Мамлакат ва халқаро ҳаётга оид ахборотларни кенг жамоатчиликка, педагог-

лар ва талабаларга етказиш тизимини ташкил этиш;

3.2.13. Маънавий-маърифий масалаларга оид илмий, услубий ва амалий адабиётлар, қўлланмалар тайёрлаш ҳамда уларни чоп этириш ишларини йўлга қўйиш;

3.2.14. Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар кафедраларининг услубий ва инфорацион (адабиёт, қўлланма ва ҳ.к.) таъминлаш, профессор-ўқитувчилар салоҳияти ва малакаси масалаларини ўрганиш, таҳлил қилиш, тегишли таклифлар тайёрлаш;

3.2.15. Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлардан якуний давлат аттестацияси комиссиялари таркибини шакллантириш бўйича тегишли таклифлар тайёрлаш;

3.2.16. Талабаларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишни ташкил қилиш бўйича маънавий-маърифий тадбирларни амалга ошириш, ижодий-бадий, спорт-соғломлаштириш тўғарақларини ташкил этиш;

3.2.17. Муассаса спорт клублари фаолиятини такомиллаштириш, талабаларни спорт турлари бўйича тайёрлаш, «Универсиада» спорт мусобақаларида фаол қатнашишини таъминлаш;

3.2.18. Таълим муассасасида талабалар турар жойларининг шароитларини унда истиқомат қилаётган талабалар талабларига ҳар томонлама жавоб беришини мунтазам назорат остига олиш;

3.2.19. Талаба-ўқувчилар орасида бадий адабиётни, хусусан Ўзбекистонда мустақиллик йилларида яратилган юксак савияли бадий асарларни ўқиш ва ўрганиш ишларига алоҳида эътибор бериш. Бу мақсадда бадий асарларнинг энг яхши талқини, таҳлили ва тақриси учун махсус кўрик-танловлар, китобхонлар конференциялари, муаллиф ва адиблар билан учрашувлар уюштириш, голибларни рағбатлантириш. Таълим муассасаси ахборот ресурс марказини турли бадий, публицистик асарлар, илмий-оммабоп нашрлар билан бойитиб бориш;

3.2.20. Таълим муассасаси спорт-соғломлаштириш, маиший хизмат, овқатланиш, дам олиш, маданий ҳордиқ чиқариш тизимларининг узлуксиз ва сифатли ишлашини таъминлаш масалаларини назорат қилиш;

3.2.21. Кам таъминланган, кўп болали оилалардан чиққан талабаларнинг моддий аҳволи ҳақидаги маълумотларни олиш ва уларни ижтимоий муҳофаза қилиш бўйича мунтазам иш олиб бориш;

3.2.22. Талабаларнинг ота-оналари, маҳаллий ҳокимиятлар, хайрия жамғармалари, маҳаллалар билан факультетлар ва таълим муассасасининг ҳамкорликда олиб борадиган ишларини ташкил этиш ҳамда назорат қилиш;

3.2.23. Кўп нусхали ва деворий газета-ларнинг мунтазам чиқишини таъминлаш, уларда таълим муассасасида маънавий-маърифий масалалар бўйича амалга оширилаётган ишларни доимий ёритиб бориш;

3.2.24. Конкурслар, фестиваллар, бадий ҳаваскорлик тўғарақлари кўриқларини ва олимпиадаларни мунтазам ўтказишни ташкил этиш;

3.2.25. Республика, вилоят ва шаҳар миқёсида бўладиган турли жамоат ишларида, тадбирларда профессор-ўқитувчилар ва талабаларнинг фаол иштирокини таъминлаш;

3.2.26. Маънавий-маърифий ва тарбиявий ишлар йўналишлари ҳамда уларнинг самарадорлигини ошириш бўйича таклифлар киритиш;

3.2.27. Профессор-ўқитувчилар ва талабалар муносабатида одоб-ахлоқ меъёрлари ва юқори муомила маданиятини таркиб топтириш;

3.2.28. Университет ходимлари, талабаларини чет элга юбориш, шунингдек университетда элчихоналар, чет эл ташкилотлар ҳамда чет мамлакатлар вакиллари иштироки билан тадбирларни (семинар, учрашув, суҳбат ва ҳ.к.) ўрнатилган тартибда ўтказилишини таъминлаш;

3.2.29. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, меҳнат ва ўқув интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда

таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.3. Илмий ишлар бўйича проректор:

3.3.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва фармойишлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги қарорларини, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини, кўрсатмаларини амалга ошириш;

3.3.2. Муассасанинг муаммоли илмий лаборатория, кафедра ва бошқа илмий бўлинмаларининг фаолиятига умумий раҳбарлик қилиш ва назоратини олиб бориш ҳамда илмий лойиҳалар ва грантларни жалб этиш, тадқиқот ишларининг натижавий самарадорлиги юзасидан мунтазам мониторинг олиб бориш, ишлаб чиқариш корхоналари билан инновацион ҳамкорликни йўлга қўйиш, инновацияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш масалаларини ҳал қилиш, илмий-технологик ишланмаларни турли ярмарка ва кўргазмаларда тақдимот этилишини таъминлаш;

3.3.3. Илмий ишлар материалларини, шу жумладан, журналлар ва илмий ишлар тўпламларини муассаса ходимлари томонидан тайёрлаш ва нашр этиш жараёни ҳамда муассасанинг барча таълим ва илмий фаолияти йўналишлари бўйича ўқув-услубий ва илмий даврий нашрлар билан кутубхона фондини тўлдириб бориш бўйича умумий раҳбарликни олиб бориш;

3.3.4. Илмий, илмий-амалий анжуманларни режалаштириш, ташкил этиш ва ўтказишни мувофиқлаштириш ҳамда бошқа ташкилот ва корхоналарда ўтказиладиган илмий анжуманларда муассаса профессор-ўқитувчилари ва ходимларининг қатнашишини таъминлаш, муассасада илмий мактабларни шаклланишига қўмаклашиш, ҳар қандай самарали илмий фаолиятни рағбатлантириш ишларини олиб бориш;

3.3.5. Муассасада магистратура, аспирантура ва докторантурани ривожлантириш орқали юқори малакали илмий-педагогик кадрларни тайёрлашини таъминлаш ҳамда

муассаса ходимларининг ўз вақтида илмий унвонларни олишига ва ихтисослашган кенгашларни очилишига кўмаклашиш;

3.3.6. Иқтидорли ёшларни қидириш, саралаш ва улар билан ишлаш жараёнларини бошқариш ва уларга кўмаклашиш;

3.3.7. Халқаро бўлим билан ҳамкорликда чет эл грантларининг илмий тадқиқот қисми мавзусини ва мазмунини шакллантиришда ҳамда тасдиқлашда қатнашиш, барча илмий тадқиқот ишлари, лойиҳалари ва грантларни бажариш, илмий анжуманларни ўтказиш мониторингини олиб бориш, юқори ташкилотлар учун барча зарур ҳисоботларни шакллантириш ва тақдим этиш;

3.3.8. Аспирантлар орасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти, талабалар орасидан Навоий, Бегматов, Улугбек, Зульфия ва бошқа номдор нуфузли стипендия совриндорларини тайёрлаш жараёнини бошқариш;

3.3.9. Муассасада илмий фаолиятни ривожлантириш учун зарур моддий техника базасини яратиш, тегишли илмий асбоб-ускуналар билан таъминлаш ва тақсимлаш жараёнларини бошқариш ва мувофиқлаштириш;

3.3.10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, меҳнат ва ўқув интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.4. Молия ва иқтисодиёт ишлари бўйича проректор:

3.4.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва фармойишлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги қарорларини, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини, кўрсатмаларини амалга ошириш;

3.4.2. Таълим муассасаси молия-иқтисодиёт ишларини бошқариш ва мувофиқлаштириш;

3.4.3. Режа-молия бўлими, бизнес мактаблари, бухгалтерия, хўжалик, шунингдек ректор буйруғи асосида бириктирилган бошқа бўлимлар ишини бошқариш ва мувофиқлаштириш;

3.4.4. Қурилиш таъмирлаш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларини ташкил этиш, бошқариш ва мувофиқлаштириш;

3.4.5. Олий таълим муассасасининг мавжуд моддий-техник базаси имконияти доирасида қўшимча пулли хизматларни (ноширлик, маиший хизматлар, пулли ўқитиш курслари, ижара, ҳомийлик, дивидент ва ҳ.к.) йўлга қўйиш орқали бюджетдан ташқари маблағларни жалб қилишни кенгайтириш ва шу орқали профессор-ўқитувчилар ва ишчи хизматчиларни моддий рағбатлантириш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш;

3.4.6. Талабаларни тўлов-контракт асосида ўқитишдан тушган бюджетдан ташқари маблағлар ва бошқа махсус бюджетдан ташқари маблағларни шакллантириш;

3.4.7. Давлат бюджети, талабаларни тўлов-контракт асосида ўқитишдан тушган ва тадбиркорлик асосида топилган маблағларнинг даромадлар ва харажатлар сметаларини ишлаб чиқиш, Молия вазирлигидан рўйхатдан ўтказилишини таъминлаш;

3.4.8. Олий таълим муассасаси харажатлар сметаларининг бажарилиши, молиявий хўжалик фаолияти, валюта операцияларини ҳисобини олиб борилишини назорат қилиш;

3.4.9. Олий таълим муассасасининг ўқув лаборатория бинолари, талабалар турар жойлари ҳамда бошқа ёрдамчи бино ва иншоотларни куз-қиш мавсуми ва янги ўқув йилига тайёрлаш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларнинг бажарилишини таъминлаш;

3.4.10. Иқтисодиётни эркинлаштириш шароитида олий таълим муассасасини моддий техника базаси ҳолатини ўрганиб, уни ривожлантириш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва бажарилишини назорат қилиш;

3.4.11. Таълим муассасасига инвестициялар жалб қилиш бўйича фаолиятни таш-

кил этиш, мавжуд бино ва иншоотларни реконструкция ва капитал таъмирлаш ишлари лойиҳа – смета ҳужжатларини кўриб чиқиб, шартномалар тузиш, бажарилган ишларни қабул қилиш ва сифатини назорат қилиш;

3.4.12. Штат, бюджет ва ҳисоб интизомига тўғри риоя қилинишини ва бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини назоратини ташкил қилиш;

3.4.13. Бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлардан, шунингдек коммунал хизмат турларидан оқилона ва тежамкорлик билан фойдаланиш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларнинг бажарилишини таъминлаш;

3.4.14. Олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари ва ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш шароитларини яхшилаш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини ривожлантириш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва ўрнатилган тартибда амалга ошириш;

3.4.15. Олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари ва ходимлари ойлик маошлари ва талабалар стипендияларини ўз вақтида тўланишини таъминлаш;

3.4.16. Пулли контракт асосида ўқиётган талабалардан ўқиш учун тўловларни амалга ошириш устидан назорат қилиш;

3.4.17. Курилиш-таъмирлаш ишларини ташкил этиш, бошқариш ва мувофиқлаштириш, қора ва рангли металл чиқиндиларини топшириш режасининг бажарилишини таъминлаш;

3.4.18. Мавжуд бино ва иншоотларни реконструкция ва капитал таъмирлаш ишлари лойиҳа-смета ҳужжатларини кўриб чиқиб, шартномалар тузиш, бажарилган ишларни қабул қилиш ва сифатини назорат қилиш;

3.4.19. Талаба ва ходимларни фавқулоддаги ҳолатларда ҳамда меҳнат хавфсизлигини таъминлаш бўйича тадбирлар режасини тузиш ва унинг бажарилишини таъминлаш;

3.4.20. Университет биноларини барқарорлигини таъминлаш, ёнғинга қарши кураш жиҳозлари билан таъминлаш, уларнинг санитар-гигиеник ҳолатларини талаб даражасида тутишни таъминлаш;

3.4.21. Талабалар ошхоналари, буфетлари, спорт-соғломлаштириш мажмуаси,

тиббий пунктлар ишларини режасини тузиш ва уларнинг ишлашини таъминлаш, талабалар турар жойи эҳтиёжларини доимий таъминлаб бориш;

3.4.22. Университетда маданий-хордик чиқариш тадбирларни ташкил этиш;

3.4.23. Ўқитишни замонавий компьютер техникалари билан жиҳозланган махсус ўқув аудиторияларда ташкил қилиш;

3.4.24. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, меҳнат ва ўқув интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.5. Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректор:

3.5.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва фармойишлари, Олий мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги қарорларини амалга ошириш;

3.5.2. Олий таълим муассасаси ва академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан ўқув, методик, илмий ва профессионал алоқаларни ташкил этиш ва ривожлантириш;

3.5.3. Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларни академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ўқув жараёнига жалб этиш;

3.5.4. Илғор мамлакатлар таълим тизимининг ривожланиш тенденцияларини ўрганиш, «Таълим тўғрисида»ги қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида кўрсатилган вазифаларни амалга ошириш борасидаги услуб ва воситаларини ишлаб чиқиши ва уларни амалга оширилишини таъминлаш;

3.5.5. Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини Олий таълим муассасаларига кириш ва иш билан таъминлаш ишларига қўмаклашиш;

3.5.6. Ўқув-тарбия жараёнида ўқишнинг илгор шакллари, шу жумладан масофадан туриб ўқитиш, янги педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва улардан самарали фойдаланишда ОТМ, ва АЛ, КХК ҳамкорлигини ташкил этиш;

3.5.7. Узлуксиз таълим тизими учун янги авлод ўқув адабиёти яратиш концепцияси талабларига мувофиқ дарсликлар ва ўқув-методик адабиётлар яратилиши, таржима қилинишида ҳамкорликни ташкил этиш;

3.5.8. Академик лицей ва касб-хунар коллежлари учун педагог кадрлар тайёрлаш, уларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишда ҳамкорликни ташкил этиш;

3.5.9. Академик лицей ва касб-хунар коллежларида самарали ўқув жараёнини таъминлаш учун олий таълим муассасаси билан ҳамкорлик ишларини мувофиқлаштириш, ташкил этиш ва назорат қилиш;

3.5.10. Дарслик, ўқув-услубий мажмуалар таъминоти ишларида ҳамкорликни ташкил этиш;

3.5.11. Академик лицей ва касб-хунар коллежларида ўқув режаларини такомиллаштириш бўйича таклифлар тайёрлаш, дарсликлар, ўқув қўлланмаларни тайёрлаш бўйича ишларни ташкил этиш;

3.5.12. Ўқув ва услубий конференцияларни ташкил этиш, академик лицей ва касб-хунар коллежлари ўқитувчиларини педагогик маҳоратни ошириш ишларида салоҳиятини жалб қилиш, илгор услубий тажрибаларни умумлаштириш;

3.5.13. Академик лицей ва касб-хунар коллежлари ўқув хоналаридан унумли фойдаланиш, аудитория ва лабораторияларни техник жиҳозлашни такомиллаштириш масалаларида ҳамкорлик режаларини ишлаб чиқиш;

3.5.14. Таълим мазмунини такомиллаштириш, мутахассис-кадрларни халқаро талаблар асосида тайёрлашни таъминлаш мақсадида чет мамлакатлар турдош академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ҳамкорликда кафедралар ташкил этиш бўйича таклифлар тайёрлаш;

3.5.15. Академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ўқув-услубий йўналишда доимий ҳамкорликни амалга ошириш, кон-

ференция, семинарларда олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларнинг фаол иштирокини таъминлаш;

3.5.17. Академик лицей ва касб-хунар коллежларини ўрнатилган тартибда доимий ички аттестациядан ўтказиш, ташқи аттестацияга тайёрлаш ва ўтказишда фаол иштирок этиш;

3.5.18. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январ 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чоратадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, меҳнат ва ўқув интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимида доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.6. Факультет декани:

3.6.1. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва фармойишлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги қарорларини, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини, кўрсатмаларини амалга ошириш;

3.6.2. Меҳнат интизомига риоя қилиш, иш берувчининг қонунга мувофиқ келадиган фармойишлар ва кўрсатмаларини ўз вақтида ҳамда аниқ бажариш;

3.6.3. Меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидаларга риоя қилиш;

3.6.4. Муассасанинг мол-мулкига авайлаб муносабатда бўлиш ва ундан оқилона фойдаланиш;

3.6.5. Муассаса жамоаси аъзолари (маъмурият, ходимлари, талабалари) ва иш жараёнида алоқа қиладиган бошқа шахслар билан хушфёъл муносабатда бўлиш, кийиниш маданиятига риоя этиш;

3.6.6. Факультетда ўқув-илмий, маънавий-маърифий ва илмий-услубий ишларга раҳбарлик қилиш, тарбиявий ишларни ташкил қилиш;

3.6.7. Факультетни тамомлаганлар билан алоқа ўрнатиш, уларнинг амалий ишлари сифатини таҳлил қилиш;

3.6.8. Факультет ихтисослиги бўйича халқ хўжалигида банд бўлган олий маълумотли мутахассисларининг малака оширишини ташкил этиш;

3.6.9. Ўз ваколати доирасида, факультетнинг барча ходимлари, талабалари ва бошқа ўқувчилари учун мажбурий бўлган фармойиш, йўриқнома ёки кўрсатмалар чиқариш;

3.6.10. Таълим мазмунини давлат таълим стандартлари асосида шакллантириш;

3.6.11. Факультетда ўқитиладиган фанларни мазмунан ва ўқув аудитория соатлари ҳажми бўйича замонавий ахборот, услублар, янгилик ва бошқалар билан бойитиш чораларини кўриш;

3.6.12. Таълим тизимида ахборот-ресурс манбалари базасини кенгайтириш ва янгилаб бориш;

3.6.13. Таълимни ривожлантириш бўйича устувор илмий-тадқиқотларни ривожлантириш ва истиқбол режаларини тузиш;

3.6.14. Талабалар турар жойларида яшаётган ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш ва фойдали меҳнат машғулотлари билан шуғулланишларини таъминлашга йўналтирган тадбирлар ташкил этиш, талабаларни ҳар хил норасмий оқимларга қўшилиб қолишларининг олдини олиш;

3.6.15. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларида қўйилган талаблари асосида талабаларнинг ҳафталик ўқув юктамалари ва мустақил иш соатлари ҳажмини ўқитиладиган фанлар тизимига мувофиқлаштириш;

3.6.16. Ўқув интизомини яхшилаш механизминини янада такомиллаштириш, талабалар фаоллигини оширишга қаратилган тадбирларини амалиётга тадбиқ қилиш;

3.6.17. Ўқув-тарбия тизимига янги ахборот технологияларининг жорий этилишини назорат қилиш;

3.6.18. Факультет илмий-услубий кенгаши қошида устозлар тажрибасини ўрганиш, янги педагогик технологияларни жорий қилиш ва малака ошириб келган профессор-ўқитувчиларнинг ҳисоботларини муҳокама қилиш бўйича семинарлар ташкил этиш;

3.6.19. Муассаса ва факультет Илмий кенгаши қарорларининг бажарилишини назорат қилиш;

3.6.20. Ўқув-тарбия жараён ҳамда талабаларнинг битирув малакавий иши, магистрлик диссертацияси ва амалиёти устидан назорат қилиш;

3.6.21. Ўқув машғулотлари жадвалини тузишга раҳбарлик қилиш, унинг бажарилишини назорат қилиш, талабалар давомати учун масъуллик;

3.6.22. Талабаларнинг мустақил иши, шунингдек уларнинг билимини рейтинг тизими асосида баҳолаш устидан назоратни ташкил этиш;

3.6.23. Талабаларни курсдан курсга ўтказиш, давлат аттестациясига, битирув малакавий ишларини ва магистрлик диссертациясини ҳимоя қилишга киритиш, академик таътил бериш ва стипендия тайинлаш, исми, шарифи, фамилиясини ўзгартирган талабалар тўғрисида буйруқ лойиҳаларини тайёрлаш, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг тегишли Низомларида кўзда тутилган ҳолларда маъмурият ташаббуси билан талабалар сафидан четлаштиришга тавсия бериш, факультетда хорижий талабалар мавжуд бўлган ҳолларда, улар билан ишлашни таълим муассасасининг халқаро бўлими билан келишилган ҳолда амалга ошириш;

3.6.24. Иқтидорли талабаларни излаш ва улар билан ишлаш, уларни Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат стипендияси, номдор стипендиялар, «Истеъдод» жамғармаси ҳамда фанлар бўйича ўтказиладиган олимпиадалар танловида иштирок этишга тайёрлаш тадбирларини ташкил этиш;

3.6.25. Талабалар илмий-ижодий фаолиятини тизимли асосда ташкил этиш, иқтидорли талабаларни аниқлаш ва уларни илмий тадқиқотларга жалб этиш, иждодий фаолиятини рўёбга чиқариш учун зарур ташкилий, услубий ва моддий-техникавий шартшароитлар яратиш;

3.6.26. Аспирантлар ва докторантларни тайёрлаш, профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш бўйича ишларни мувофиқлаштириш, алоҳида ўрнатилган кўрсаткичларни турли танловларда иштирок этишлари учун тавсия этиш;

3.6.27. Факультет таркибига кирувчи кафедраларнинг фанлари бўйича, шу жумладан хорижий олимлар билан ҳамкорликда, дарслик, ўқув ва услубий қўлланмаларни тайёрлашга умумий раҳбарликни амалга ошириш, компьютер саводхонлиги бўйича машгулотлар ташкил этиш;

3.6.28. Факультет Илмий кенгашига раҳбарлик қилиш, кафедралараро йиғилишлар, илмий-услубий конференцияларни (шу жумладан, хорижий мутахассислар иштирокида) ташкил этиш;

3.6.29. Муассасанинг маркетинг хизмати билан ҳамкорликда корхона ва муассасаларнинг факультетда тайёрланаётган малакали мутахассисларга бўлган эҳтиёжини ўрганиш, шунингдек педагог кадрлар, талабалар ва илмий ахборотлар билан ўзаро алмашиш учун бошқа таълим муассасалари билан ўзаро ҳамкорлик алоқаларни ўрнатиш;

3.6.30. Таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга оширишга жавоб бериш, бюджетдан ташқари маблағларни топиш ва уларни ўқув мақсадларида фойдаланишини амалга ошириш;

3.6.31. Маънавий-маърифий ишларга раҳбарлик қилиш; шу жумладан, факультетга бириктирилган талабалар турар жойларида;

3.6.32. Ўзбекистон Республикаси «Фуқаролар мувофиқ фуқароларни қабул қилиш ва белгиланган муддатда мувофиқатларни кўриб чиқиш»;

3.6.33. Муассаса худудининг факультетга ажратилган худудини ободонлаштиришни таъминлаш;

3.6.34. Олий таълимга оид қонунчиликда белгиланган бошқа мажбуриятлар ва ҳуқуқлардан фойдаланиш;

3.6.35. Деканларнинг элчихоналар, чет эл ташкилотлар ҳамда чет мамлакатлар вакиллари иштироки билан ўтказиладиган тадбирлари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2005 йил 12 августдаги 183-сонли буйруғига биноан халқаро алоқалар кенгаши қарори билан ёки истисно тарихида ректор фармойиши асосида Вазирлик орқали амалга оширилади;

3.6.36. Декан ходимларининг чет эл хизмат сафарлари Вазирликнинг 2005 йил 13

апрелдаги 81-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларидан хорижий сафарларга бориш тартиби тўғрисида»ги муваққат йўриқнома асосида амалга оширилишига тўла рияз қилиш;

3.6.37. Декан фаолияти Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 30 май 159-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаси факультети тўғрисида»ги Низом асосида амалга оширишни таъминлаш;

3.6.38. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, ўқув ва меҳнат интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қондалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қондалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда кўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига рияз этиш.

Профессор-ўқитувчилари (кафедра мудири, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи, ассистент):

3.7. Кафедра мудири:

3.7.1. Меҳнат интизомига рияз қилиш, иш берувчининг қонунга мувофиқ келадиган фармойишлар ва кўрсатмаларини ўз вақтида ҳамда аниқ бажариш;

3.7.3. Муассасанинг мол-мулкани авайлаб муносабатда бўлиш ва ундан оқилона фойдаланиш;

3.7.4. Муассаса жамоасининг аъзолари (маъмурият, ходимлари, талабалари) ва иш жараёнида алоқа қиладиган бошқа шахслар билан хушфёъл муносабатда бўлиш, кийиниш маданиятига рияз этиш;

3.7.5. Муассаса миқёсида кафедра фаолиятига тааллуқли масалалар муҳокамаси ва ҳал этилишида иштирок этиш;

3.7.6. Кафедра иш режаси, профессор-ўқитувчи ва ходимларининг шахсий иш режалари ҳамда кафедра фаолияти доирасидаги бошқа ҳужжатларни тасдиқлаш;

3.7.7. Кафедра педагог ходимларига ўқув юктамаларини тақсимлаш ҳамда уларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини назорат қилиш;

3.7.8. Кафедрага ишга олиш, ишдан бўшатиш ва ходимларни янги вазифаларга тайинлаш, уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, шунингдек, интизомий чора қўллаш тўғрисида муассаса раҳбариятига белгиланган тартибда таклифлар киритиш;

3.7.9. Муассасанинг тегишли хизмат бўлинмаларидан ўқув-тарбиявий ва илмий-тадқиқот жараёнини талаб даражасида ўтказиш учун зарур бўлган шароитларни таъминлашни талаб этиш;

3.7.10. Белгиланган тартиб ва муддатларда ўқув йилидаги фаолияти бўйича кафедра ҳисоботини тайёрлаш, Илмий кенгаш мажлисларида ҳисобот бериш;

3.7.11. Тасдиқланган режага мувофиқ илмий-тадқиқот ишларини ишлаб чиқариш муаммолари билан боғлаган ҳолда олиб бориш, тугалланган илмий-тадқиқот ишларини таълим, фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциясини- инновацион ҳамкорликни таъминлаш;

3.7.12. Кафедра ўқитувчиларининг шахсий иш режаларидаги ўқув, илмий-услубий, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ва ташкилий-услубий ишларини кўриб чиқиш, тажрибали ўқитувчилар фаолиятини ўрганиш, умумлаштириш ва илгор тажрибаларини оммалаштиришга қаратилган ишларни ташкил этиш;

3.7.13. Замоनावий педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларининг жорий этиш, педагогик фаолият билан шуғулланишни бошлаган ёш ўқитувчиларга педагогик малака ва кўникмаларни эгаллашда ёрдам бериш, ахборот базасини яратиш, ўқув машғулотларида замоनावий ўқув-техника воситаларидан, яқка тартибда ўқитиш ва мустақил таълим олиш услубларидан самарали фойдаланишни йўлга қўйиш, масофали ўқитиш элементларини ривожлантириш;

3.7.14. Илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш, кафедра мутахассислигига мос ёки турдош ихтисосликлар бўйича номзодлик ва докторлик диссертацияларини илмий семинарларда муҳокама қилиш, таъ-

лим ҳужжатларининг меъёр талабларига жавоб беришини белгилаш бўйича эксперт гуруҳлари таркибиде иштирок этиш;

3.7.15. Битирувчиларни ишга тақсимлаш, битирув малакавий иш, магистрлик диссертациялар мавзуларини шакллантириш, бюджетдан ташқари маблағларни жалб этиш, шунингдек, илмий-техникавий ёрдам кўрсатиш мақсадида ишлаб чиқариш корхоналари ва бошқа ҳўжаликлар билан алоқа ўрнатиш;

3.7.16. Олий таълим муассасаси ва мазкур кафедрада аспирантурани битирганлар билан мунтазам алоқаларни ташкил этиш, битирувчилар мониторингини олиб бориш;

3.7.17. Кафедра ихтисослиги бўйича мутахассислар малакасини оширишга йўналтирилган тадбирлар ўтказиш;

3.7.18. Хорижий таълим муассасалари билан таълим соҳасидаги ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш;

3.7.19. Талабаларнинг қизиқишларини эътиборга олган ҳолда турли мавзулар, йўналишлар ва ихтисосликлар, касб-хунар турлари бўйича тўғарақлар ташкил қилиш, талабаларни дарсдан бўш вақтини унумли ва фойдали меҳнат билан банд қилишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш;

3.7.20. Кафедрада ўқитиладиган фанлардан лаборатория ишларини тўлиқ ва сифатли ўтказилишини таъминлаш ҳамда кафедра лабораторияларини замоनावий ускуна, қурилма ва жиҳозлар билан жиҳозланиши бўйича таклифлар киритиш;

3.7.21. Муассаса ахборот ресурс марказини кафедра таълим йўналишлари ва мутахассисликларига оид янги ўқув, илмий-техникавий ва даврий адабиётлар билан узлуксиз тўлдириб бориш ва янгилианишини доимий ўрганиб бориш;

3.7.22. Барча ўқув шакллари (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолларда) бўйича олий таълимнинг давлат таълим стандартларига мувофиқ тузилган ўқув режалардаги фанлар бўйича белгиланган машғулот турларини юксак назарий, илмий-услубий ва касбий даражада ўтказиш, таълим сифатини таъминлаш;

3.7.23. Талабаларнинг малакавий амалиёти, курс лойиҳалари (ишлари), битирув малакавий ишлари, магистрлик диссертаци-

цияларига, шунингдек мустақил ишлари ва илмий-тадқиқот ишларига раҳбарликни ташкил қилиш;

3.7.24. Талабалар билимининг рейтинг назоратини жорий этиш, талабаларнинг мустақил ишларини ташкил этиш бўйича тадбирлар ўтказиш;

3.7.25. Кафедра фанлари бўйича ўқув дастурларни ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиққа тақдим этиш, шунингдек турдош кафедралар томонидан тайёрланган ўқув дастурларга тақриз ва хулосалар тайёрлаш;

3.7.26. Дарслик, ўқув, услубий ва кўргазмаларни қўлланмаларни тайёрлаш, қайта нашр этиладиган дарслик, ўқув қўлланма ва ўқув-услубий адабиётларга хулосалар тузиш;

3.7.27. Кафедра йўналишлари ва мутахассисликлар бўйича ДТС, ўқув режалари ва дастурларини ривожланган хорижий мамлакатларнинг таълим дастурлари билан қиёсий таҳлилини олиб бориш ва такомиллаштириш;

3.7.28. Иқтидорли талабаларни танлаш ва уларни тарбиялаш, олимпиада ва танловларда иштирок этишга тайёрлаш, талабаларнинг мустақил ишлаш шакл ва услубларини такомиллаштириш бўйича чоралар кўриш;

3.7.29. Талабалар илмий-ижодий фаолиятини тизимли асосда ташкил этиш, иқтидорли талабаларни аниқлаш ва уларни илмий тадқиқотларга жалб этиш, илмий-тадқиқот ишларини индивидуал ва жамоа бўлиб бажаришга ўргатиш, уларнинг илмий-ижодий фаолиятини рўёбга чиқариш учун зарур ташкилий, услубий шарт-шароитлар яратиш;

3.7.30. Меҳнат қонунчилигида белгиланган бошқа мажбуриятлар ва ҳуқуқлардан фойдаланиш.

3.7.31. Кафедра мудирининг элчихоналар, чет эл ташкилотлари ҳамда чет мамлакатлар вакиллари иштироки билан ўтказиладиган тадбирлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги (кейинги ўринларда матнда «Вазирлик» деб юритилди) томонидан белгиланган тартибда халқаро алоқалар кенгаши қарори билан ёки истисно тариқасида ректор фармойиши асосида Вазирлик орқали амалга оширилади;

3.7.32. Кафедра мудирининг чет эл хизмат сафарлари Вазирликнинг 2005 йил 13 апрелдаги 81-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларидан хорижий сафарларга бориш тартиби» тўғрисидаги муваққат йўриқнома асосида амалга оширилади;

3.7.33. Кафедра мудирининг фаолияти Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 30 май 159-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаси кафедралари тўғрисида»ги Низом асосида амалга оширилади;

3.7.34. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, ўқув ва меҳнат интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда кўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.8. Профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи, ассистент:

3.8.1. Белгиланган тартибда муассаса ва факультет Илмий кенгашларига сайлаш ва сайланиш;

3.8.2. Муассасанинг фаолиятига тааллуқли масалаларни муҳокама қилишда иштирок этиш;

3.8.3. Муассасанинг кутубхонаси, ўқув ва илмий бўлинмаларнинг хизматларидан, шунингдек, ижтимоий-маиший, тиббий ва бошқа бўлимлар хизматидан жамоа шартномасига мувофиқ фойдаланиш;

3.8.4. Ўқитишнинг услуб ва воситаларини танлаш, ўқув ва илмий жараённинг юқори сифатини таъминловчи илмий тадқиқот ишларини амалга ошириш;

3.8.5. Муассаса маъмуриятининг буйруқ ва фармойишлари юзасидан Қонунчиликда белгиланган тартибда мурожаат қилиш;

3.8.6. Қонунчиликда белгиланган тар-

тибда лавозимларни эгаллаш, танловларда қатнашиш;

3.8.7. Ўзлари ишлаётган кафедра, факультетдан ташқари бошқа факультет, кафедра, ташкилотларда ўриндошлик асосида ишлаш;

3.8.8. Хорижий ҳамкасбларнинг соҳага доир илмий ва ўқув-услубий адабиётлари билан танишиш ва улар билан фикр алмашиш;

3.8.9. Ўз фани бўйича сифатли дарсликлар ва ўқув қўлланмалар тайёрлаш;

3.8.10. Назарий билимларини, амалдаги тажрибасини, илмий тадқиқот олиб бориш услубини, педагогик маҳоратини тараққий қилдириш;

3.8.11. Грантлар, илмий лойиҳалар, хўжалик шартномаларида иштирок этиш;

3.8.12. Ўзбекистон Республикаси олий таълимга оид қонунчиликда белгиланган бошқа ҳуқуқларни амалга ошириш.

3.8.13. Иш берувчининг қонуний фармойишларини бажариш, ҳар йили тасдиқланадиган шахсий режа асосида ўқув-услубий, илмий ва маънавий-маърифий ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш, хусусан:

а) ўқув юқламалари ҳажмини, ўқув-услубий, илмий ўқув-ташкилий ишларни тасдиқланган шахсий режа асосида бажариш ва маънавий-маърифий ишларда иштирок этиш;

б) дарслик, ўқув қўлланма тайёрлаш, ўқув адабиётлар, илмий мақолалар, монографиялар ёзиш;

в) тарбиявий ишларни олиб бориш, талабалар билан маънавий-маърифий ишларда бевосита иштирок этиш, шу жумладан дарсдан ташқари вақтларда ўтказиладиган тадбирларда;

д) Илмий кенгаш томонидан тасдиқланган кафедра илмий мавзуларида иштирок этиш;

е) ўз малакасини мунтазам равишда ошириш;

3.8.14. Муассасанинг мол-мулкани авайлаш, ундан оқилона фойдаланиш;

3.8.15. Иш берувчига бевосита етказилган ҳақиқий моддий зарарни қоплаш;

3.8.16. Муассаса жамоатчилик ишларида қатнашиш;

3.8.17. Педагогик ва илмий жараённинг самарадорлигини таъминлаш;

3.8.18. Замоनावий цивилизация ва демократия шароитида таълим олувчиларнинг танлаган йўналиши (мутахассислиги) бўйича юқсак касбий тайёргарликни, меҳнатга бўлган қобилиятни шакллантириш;

3.8.19. Чет тили ва ахборот технологияларидан саводхонлигини ошириб бориш;

3.8.20. Таълим олувчиларда мустақил фикрлаш, ташаббускорлик, ижодий қобилиятни шакллантириш;

3.8.21. Ўзининг одоби, маданияти, маънавий савияси билан ўрнак бўлиш;

3.8.22. Кийиниш маданиятига риоя этиш;

3.8.23. Республикада амалга оширилаётган ислохотлар ва жаҳонда рўй бераётган янгилеклардан хабардор бўлиш;

3.8.24. Муассаса, факультет, кафедра томонидан ташкил этиладиган маданий, маънавий, маърифий тадбирларда фаол иштирок этиш;

3.8.25. Ўзи ўқитадиган фан дастурини мунтазам фан ва техника ютуқлари асосида бойитиб бориш;

3.8.26. Дарсларни юқори савияда ўтиш;

3.8.27. Фан йўналишига тегишли янги манбаларни топиш ва улар билан талабаларни таништириб бориш;

3.8.28. Ҳар ўқув йили бошлангунга қадар ўзи ўқитадиган фан(лар)нинг ишчи ўқув дастури, календар режаси ва рейтинг назоратлари жадвалини ишлаб чиқиш ва кафедра мажлисида тасдиқлаш;

3.8.29. Рейтинг тадбирларини ўз вақтида ўтказиш;

3.8.30. Талабалар билимини ҳолисона баҳолаш;

3.8.31. Янги педагогик технологияларни дарс жараёнида қўллаш;

3.8.32. Илмий салоҳият ва педагогик маҳоратини ошириш;

3.8.33. Олий таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотларда фаол қатнашиш;

3.8.34. Муассаса профессор-ўқитувчи ходимларининг чет эл хизмат сафарлари Вазирликнинг 2005 йил 13 апрелдаги 81-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларидан хорижий сафарларга бориш тартиби» тўғрисидаги муваққат Йўриқнома асосида амалга оширилади;

3.8.35. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, ўқув ва меҳнат интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.9. Илмий кенгаш котиби:

3.9.1. Янги ўқув йили учун Илмий кенгаш иш режасини ҳамда ҳар бир Илмий кенгаш йиғилишининг кун тартибини тузиш (режа асосида);

3.9.2. Ҳар бир Илмий кенгаш кун тартибида кўриладиган масалаларни тайёрлайдиган масъул шахслар билан биргаликда ишлаш ҳамда ҳужжатларни сифатли ва ўз вақтида тайёрланишини таъминлаш;

3.9.3. Илмий кенгаш бўлиб ўтгандан кейинги материал ва маърузаларни қарорга асосан тайёрлаш ва нашр қилинишини таъминлаш;

3.9.4. Илмий кенгаш қарорларининг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини назорат қилиш;

3.9.5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 10 февраль 20-сонли қарори билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаларига педагог ходимлари танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низом талаблари ҳақида факультетлар ва кафедралар кесимида тушунтириш ишларини ўтказиш ҳамда ушбу Низомга қатъий риоя қилган ҳолда университетнинг кафедра мудирлари, профессори, доценти, катта ўқитувчиси, ўқитувчиси (ассистенти) лавозимларига ўз вақтида танлов ўтказилишини таъминлаш:

а) Оммавий ахборот воситалари орқали вакант лавозимларга, шунингдек танлов муддати тугаётган лавозимларга камида икки ой илгари танлов эълон қилиш;

б) Университет педагог кадрлари ла-

возимларига танловда иштирок этиш учун тушган аризаларни қабул қилиш;

в) номзодларнинг «Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомнинг 16 банди асосида тегишли кафедраларда муҳокамасини тўғри ташкил этилиши ҳамда ҳар бир альтернатив номзод бўйича кафедранинг тавсияси (ижобий ёки салбий) ни берилиши устидан назорат олиб бориш;

г) Илмий кенгашда танловда иштирок этаётган номзодлар ҳақида, шунингдек кафедранинг ҳулосаси юзасидан ахборот бериш;

д) ходимлар бўлими билан биргаликда вакант педагог кадрлар лавозимларига ўз вақтида танлов ўтказилганлиги ҳамда танлов натижасида улар билан тузилган шартномаларнинг мониторингини олиб бориш ҳамда маълумотлар банкини яратиш ва янгиллаб бериш;

е) кафедра мудирлиги лавозимига, профессор, доцент илмий даражасини бериш учун профессор-ўқитувчиларнинг номзодини бериш ва конкурс асосида танлаш ва қайта танлаш билан боғлиқ керакли ҳужжатларни тайёрлаш;

3.9.6. Илмий кенгаш мажлиси баённомаларини тайёрлаш ва тасдиқлаш, Илмий кенгаш мажлисида аспирант ва докторант, тадқиқотчиларнинг мавзулари тасдиқланганлиги тўғрисида Илмий кенгаш қароридан кўчирма тайёрлаш;

3.9.7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, ўқув ва меҳнат интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.10. Илмий ходимлари:

3.10.1. Белгиланган тартибда муассасанинг Илмий кенгашига сайлаш ва сайланиш;

3.10.2. Муассасанинг фаолиятига таал-

лукли масалаларни муҳокама этиш ва ҳал қилишда иштирок этиш;

3.10.3. Муассасанинг ахборот ресурс маркази, ўқув ва илмий бўлилма лабораторияларидан, шунингдек, ижтимоий-маиший, тиббий ва муассаса тузилмасидаги бошқа бўлимлар хизматидан фойдаланиш;

3.10.4. Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланиш.

3.10.5. Ўзининг хизмат вазифаларини виждонан бажариш ва ўз шаънига доғ туширмаслик;

3.10.6. Иш жараёнида мулоқот қиладиган муассаса ходимлари, талабалари ва бошқа шахслар билан хушфёъл муносабатда бўлиш;

3.10.7. Иш берувчининг қонуний фармойишларини ўз вақтида ва аниқ бажариш;

3.10.8. Белгиланган муддатда илмий-тадқиқот ишларини юқори сифатда бажариш;

3.10.9. Илмий-тадқиқот натижаларини ўрнатилган тартибда ишлаб чиқариш ва ўқув жараёнида қўллаш;

3.10.10. Ўқув жараёнида иштирок этиш, турли нашрларда илмий мақолаларни нашр эттириш;

3.10.11. Меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси қоидаларига риоя қилиш;

3.10.12. Кийиниш маданиятига риоя этиш. Муассаса ҳудудида, жумладан дарс ўтаётган хоналар ва бошқа бинолар ва ташқи жойларида ибодат либосларини (ўранган ҳолда) ёки диққат эътиборни ўта жалб қилувчи кийимларда юрмаслик;

3.10.13. муассаса бинолари ва лабораторияларидаги жиҳозларни асраш ва шикаст етказмаслик, иш жойини озода тутиш, иш вақтини тўлақонли, унумли ўтказиш;

3.10.14. Илмий ходимларининг чет эл хизмат сафарлари Вазирликнинг 2005 йил 13 апрелдаги 81-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларидан хорижий сафарларга бориш тартиби» тўғрисидаги муваққат Йўриқнома асосида амалга оширилади;

3.10.15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги

12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, ўқув ва меҳнат интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қоидалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига риоя этиш.

3.11. Ўқув-ёрдамчи ходимлари:

3.11.1. Жамоатчилик ташкилотларига сайлаш ва сайланиш;

3.11.2. Ўқув жараёнида амалий машғулотларни ўтказиш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилиш ва уларни ҳал қилиш бўйича таклифлар киритиш;

3.11.3. Муассасанинг ахборот ресурс маркази, ижтимоий-маиший, тиббий ва бошқа бўлимлар хизматидан фойдаланиш;

3.11.4. Муассаса маъмуриятининг буйруқ ва фармойишлари юзасидан қонунчиликда белгиланган тартибда мурожаат қилиш;

3.11.5. Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ бошқа ҳуқуқлардан фойдаланиш.

3.11.6. Иш жараёнида мулоқот қиладиган муассаса ходимлари, талабалари ва бошқа шахслар билан хушфёъл муносабатда бўлиш;

3.11.7. Иш берувчининг қонунга мувофиқ келадиган фармойиш ва кўрсатмаларини ўз вақтида ҳамда аниқ бажариш;

3.11.8. Меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қоидаларга риоя қилиш;

3.11.9. Кийиниш маданиятига риоя қилиш. Муассаса ҳудудида, жумладан, дарс ўтаётган хоналар ва бошқа бинолар ва ташқи жойларида ибодат либосларини (ўралган ҳолда) киймаслик (Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисида Кодексининг 184-1-моддаси) ёки диққат эътиборни ўта жалб қилувчи кийимларда юрмаслик;

3.11.10. Муассаса бўлимлари, факультет, кафедра ва лаборатория мол-мулкига авайлаб муносабатда бўлиш;

3.11.11. Муассаса лаборатория асбоб-ускуналари ва бошқа жиҳозларини бинодан ташқарига олиб чиқиб кетмаслик;

3.11.12. Амалий машғулотлар бошланиши олдидан дарс мавзусига мос қурилма ва асбобларни ўз вақтида тайёрлаш;

3.11.13. Лаборатория ишлари тавсифномаларини тадбиқ қилиш;

3.11.14. Талабаларга амалий ва лаборатория машғулотларини бажаришда ёрдам бериш;

3.11.15. Дарс тугагач, лаборатория хоналарини тартибга келтириш;

3.11.16. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги 12-сонли «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ижро интизомига, ўқув ва меҳнат интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитариясига доир қондалар, университетнинг Устави, Ички тартиб қондалари, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимига доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг хизмат вазифаларига роя этиш.

3.12. Олий таълим муассасаси талабалари:

3.12.1. Муассаса таълим олувчилари сифатли ва юқори савияда билим олиши, танлаган ихтисослиги бўйича юқори малакали мутахассис бўлиб етишиши учун зарур бўлган ҳуқуқлардан фойдаланиши;

3.12.2. Фан, техника, замонавий технологиялар ютуқларига мос келувчи билимлар олиш;

3.12.3. Олий таълим муассасаси АРМида мавжуд бўлган китоблар, даврий нашрлар, электрон таълим воситаларидан белгиланган тартибда бепул фойдаланиш;

3.12.4. Бепул маслаҳатлар ва йўл-йўриқлар олиш;

3.12.5. Аудиториялар, таълим воситалари саналувчи ашёлардан ўрнатилган тартибда бепул фойдаланиш;

3.12.6. Таълим жараёни самарадорлиги ва таълим сифатини ошириш юзасидан ўз тақлиф-мулоҳазаларини, танқидий фикрларини белгиланган тартибда таълим муассасаси, деканат ва кафедра раҳбариятига билдиришга ва уларни кўриб чиқилишини талаб қилиш;

3.12.7. Муассаса ва факультет миқёсида ўтказиладиган оммавий тадбирларда иштирок этиш;

3.12.8. Илмий тадқиқот ишларида ва илмий конференцияларда қатнашишга ва уларнинг натижаларини нашр этишга ва бу ҳақда ахборотлар бериш;

3.12.9. Олий таълим муассасасида қонуний равишда фаолият юритаётган жамоат бирлашмаларига аъзо бўлиш ва улар ишида қатнашиш;

3.12.10. Қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқлардан фойдаланиш;

3.12.11. Ватанига ва халқига ҳалол хизмат қилишга тайёр, юқори билимли ва юксак маънавиятли мутахассис бўлиб етишиш учун фидокорона билим олиш, ўз касбий салоҳиятини шакллантириш ва такомиллаштириш;

3.12.12. Таълим олиш жараёнида жамиятнинг ахлоқий принципларига, маънавий қадриятларимизга, қонун талабларига, ўзаро муносабатларнинг юксак талабларига жавоб беришга қатъий амал қилиш;

3.12.13. Танлаган ихтисослиги бўйича чуқур назарий билим олиш, бўлғуси касби бўйича амалий кўникмалар ҳосил қилиш;

3.12.14. Ўқув жараёни талабларига бўйсунуши, ўқув машғулотларини узрли сабабсиз қолдирмаслик, дарсларга кеч қолиб келмаслик, машғулотлар тамом бўлмасидан аввал кетиб қолмаслик;

3.12.15. Таълим жараёни билан боғлиқ вазифаларни ўз вақтида ва сифатли бажариш, ўқитувчиларнинг фанни ўзлаштириш билан боғлиқ топшириқларини ўз вақтида ва талаб даражасида бажариш, машғулотларга зарур ўқув қуроллари билан келиш;

3.12.16. Тегишли кафедра ва деканат билан мустаҳкам алоқада бўлиш, деканатнинг топшириқларини ўз вақтида бажариш;

3.12.17. Билимларни эгаллашда ташаббус ва ғайрат кўрсатиш, лоқайдликка йўл қўймаслик;

3.12.18. Ўз курсдошлари, бошқа талабалар, профессор-ўқитувчилар билан ҳушмуомалада бўлиш;

3.12.19. Муассаса мулкларига эҳтиёткор ва тежамкор муносабатда бўлиш, уларга қасддан ёки эҳтиётсизликдан зиён етказмаслик, зиён етказгани тақдирда зарар ўрнини ўрнатилган тартибда қоплаш, ашёларни аудиториядан ёки бинодан ташқарига олиб чиқмаслиги;

3.12.20. Бино ичида, йўлакларда, аудиторияларда санитария қоидаларига риоя қилиши, ифлослантирмаслиги, тамаки чекмаслик;

3.12.21. Кийиниш маданиятига риоя қилиш, диний ибодат кийимларида юрмаслик, безак ва тақинчоқларга ҳирс қўймаслик. Ташқи кўриниши ва ёмон хулқ-атвори билан бошқалардан ажралиб турмаслиги, ахлоқодоб нормаларига сўзсиз бўйсунуши;

3.12.22. Ўқув машғулотиغا келмаган (шу жумладан, касаллиги туфайли) уч кундан кечикмасдан бевосита ўзи ёхуд гуруҳ раҳбари орқали деканатни ёзма равишда хабардор қилиш, қатнашмаслик сабабларини кўрсатиш;

3.12.23. Хорижий ташкилотлар грантларида қатнашгани тақдирда бу ҳақда факультет деканини хабардор қилиш, грант билан боғлиқ ҳолда чет элга жўнаб кетишдан аввал ўрнатилган тартибда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги раҳбариятининг розилигини олиши;

3.12.24. Ўз илмий, маънавий-ахлоқий, гоёвий-сиёсий савиясини мунтазам ошириб бориши, мамлакатимизда амалга ошириладиган ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий соҳалардаги ислохотлар ва янгиланишлардан хабардор бўлиш;

3.12.25. Муассаса Устави, ички тартиб қоидалари, ўқув интизомига, Илмий кенгаш қарорлари, ректор буйруқлари ҳамда таълим тизимида доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда қўйилган мақсад ва вазифаларга, шунингдек ўзининг мажбуриятларига риоя этиш.

4. Олий таълим муассасаси ҳудудида қуйидагилар таъқиқланади:

4.1. Муассаса ҳудудида, биноларда, йў-

лакларда, аудиторияда, махсус ажратилмаган бошқа жойларда сигарет чекиш;

4.2. Алкоголли ичимликлар (пиво, вино ва бошқалар), гиёҳвандлик моддалари истеъмол қилиш, шунингдек шу ҳолатда бўлиш;

4.3. Безорилик қилиш, уятли сўзлар айтиш, сўқиниш, ўзгаларга шилқимлик қилиш, одамлар осоишталигига путур етказадиган ҳатти-ҳаракатлар содир этиш;

4.4. Диний мазмундаги ёзма ёки электрон воситалардаги материалларни тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш;

4.5. Миллий, ирқий, этник, диний адоватни тарғиб қилувчи ҳар қандай шаклдаги материалларни тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ва тарғиб этиш;

4.6. Беҳаёликни тарғиб қилувчи порнографик материалларни қандай шаклда бўлишидан қатъий назар (расм, аудио, видео, босма нашр) тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш, тарғиб қилиш;

4.7. Муассаса ҳудудида азарт ўйинларни ўйнаш;

4.8. Бино ичида бош кийимда ва устки кийимда (пальто, пўстин, куртка) юриш, баланд овоз билан гапириш, шовқин солиш, машғулотлар бўлаётган чоғда коридор бўйлаб юриш, аудитория эшигини сабабсиз очиб қараш;

4.9. Муассасага диний ибодат либосларида келиш;

4.10. Муассаса ҳудудида одамлар диққатини тортадиган майка, мини юбка, шортик ва бошқа умумэтироф этилган ахлоқодоб нормаларига зид келувчи кийимларда юриш, гайритабiiий тақинчоқлар тақиб олиш, пардоз-андознинг экстравагант усулларини қўллаш;

4.11. Талабалар одми, аммо покиза кийинишлари, соч турмакларни ғайриоддий бўлишига йўл қўймаслик;

4.12. Зебу-зийнатдан фойдаланишда меъёрга риоя қилишлари, ўзларининг дидсизликларини кўрсатиб қўймаслик;

4.13. Муассаса ҳудудига уяли алоқа воситалари билан келиш мумкин, бироқ, ўқув юрти ҳудудида уларни «овозсиз» режимга ўтказиш;

4.14. Ўқув машғулотлари чоғида уяли алоқа воситалари тўлиқ ўчириб қўйилиши

лозим ва рухсатсиз фойдаланиш. Фақат фавкулдда ҳолларда (касаллик юз бериши ва бошқа ҳолларда) алоқа воситаси орқали ота-онаси ёки бошқа яқинларига хабар бериш учун алоқа воситасидан фойдаланишга рухсат берилиши мумкин.

4.15. Уяли алоқа воситасидан фойдаланганда ҳақоратомуз ва уятли сўзларни сўзлаш, овозини баланд кўтариб гаплашиш;

4.16. Уяли алоқа воситаларидан фойдаланган ҳолда инсон шаъни ва қадр-қимматини ерга урувчи, маънавий бузуқликнинг ҳар қандай кўринишларини (порнография, алкогольизм, кашандалик, гиёҳвандлик,) тарғиб этувчи, талаба ёшларнинг маънавий камол топишига зиён етказувчи, умумэтироф этилган ахлоқий қадриятларга путур етказувчи, миллий, диний, этник низолар келтириб чиқарувчи, диний ақидапарастлик, миссионерлик, фундаментализмни тарғиб қилувчи ҳар қандай маълумотларни олиб кириш, тарқатиш, тарғиб этиш;

4.17. Уяли алоқа воситасини безатишда (фон расмлари) ёшига мос бўлмаган, ахлоқий зарарли бўлган тасвирлардан фойдаланиш.

Талабалар турар жойида соат 22.00 дан 06.00 гача фуқаролар осойишталигини бузадиган, дам олишларига ҳалақат берадиган ҳатти-ҳаракатларга йўл қўйиш (радиоприёмник, телевизор, магнитофон ва бошқа овоз кучайтириш воситаларидан фойдаланиш); муассаса ҳудудига, машғулотларга бегона (ОТМга алоқадор бўлмаган) шахсларни бошлаб келиш маън этилади.

5. Ўқиш ва дам олиш вақтини тартибга солиш талаблари

5.1. Муассасада ўқув машғулотлари белгиланган тартибда тасдиқланган ўқув режаси асосида тузилган дарс жадвали бўйича олиб борилади.

5.2. Кундузги таълим шаклида талабаларга ўқув йили давомида икки мартадан кам бўлмаган миқдорда умумий давомийлиги ўқув режаларида тасдиқланган муддатга тенг таътил белгиланади.

5.3. Дарс жадвали семестр учун тузилади ва семестр бошланишидан 10 кундан кечиктирмай осиб қўйилади. Факультатив машғулотлар ўтказиш учун алоҳида жадвал

тузилади.

5.4. Академик соатнинг давомийлиги 40 минут (танаффуссиз қўшма дарс 80 минут). Ўқув машғулоти бошланиши ва тугаши ҳақида ўқитувчи ва талабалар кўнғироқ билан огоҳлантирилади. Ҳар жуфтлик машғулотлар ўртасида 10 минут танаффус белгиланади.

5.5. Ўқув куни давомида тушлик танаффус 40 минутдан ошмаслиги керак. Дарс бошлангандан кейин барча ўқув хоналарида тинчлик ва тартиб таъминланиши лозим. Ўқув машғулотларини бўлиш, дарс пайтида аудиторияга сабабсиз кириш ва чиқиб кетишга йўл қўйилмайди.

5.6. Ҳар бир ўқув машғулоти бошлангунга қадар (машғулотлар орасидаги танаффус пайтида) аудитория, лаборатория, ўқув устахоналари ва кабинетларида лаборантлар зарур ўқув қўлланмалар ва ускуналарни дарсга тайёрлайди.

5.6. Аудитория, лаборатория, ўқув устахоналарида амалий машғулотлар ўтиш учун ҳар бир курс икки гуруҳга бўлинади. Талабалар гуруҳининг таркиби амалий машғулотлар характеридан келиб чиқиб тегишли буйруқ асосида белгиланади.

5.7. Ҳар бир гуруҳда факультет декани томонидан интизомли ва дарсга улгурувчи талабалар ичидан гуруҳ раҳбари (сардори) белгиланади.

Гуруҳ раҳбари (сардор)и бевосита факультет декани, декан муовинлари ва гуруҳ мураббийсига бўйсунди, ўз гуруҳида уларнинг барча кўрсатма ва буйруқларини бажаради.

5.8. Гуруҳ раҳбари (сардори)нинг вазифасига куйидагилар қиради:

а) ўқув машғулотларининг ҳамма турлари бўйича талабаларни шахсан ҳисобга олиш;

б) ҳар куни факультет деканига дарсга келмаган ва кечиккан талабалар тўғрисида, уларнинг сабабларини кўрсатган ҳолда маълумот бериш;

в) маъруза ва амалий машғулот дарсларида гуруҳда ўқув фанининг боришини кузатиш, шунингдек, ўқув ускуналари ва жиҳозларнинг сақланиши ҳақида жавобгарлик;

г) гуруҳ талабалари ўртасида дарслик, ўқув қўлланмаларини ўз вақтида олиш ва тарқатишни ташкил қилиш;

д) факультет декани томонидан машғулотлар жадвалига киритилган ўзгаришларни талабаларга етказиш;

е) ҳар куни тартиб бўйича гуруҳ навбатчисини белгилаш;

ж) гуруҳ талабаларининг стипендияларини ўз вақтида олинишини назорат қилиш;

Ҳамма гуруҳ талабалари учун гуруҳ раҳбари (сардор)нинг юқорида кўрсатилган вазифалари деканнинг буйруғи асосида етказилади.

5.9. Ҳар бир гуруҳ учун белгиланган шаклдаги гуруҳ журнали шакллантирилиб, унда барча дарслар бўйича дарсга келмаган талабалар гуруҳ раҳбари (сардори) томонидан белгилаб борилади. Мазкур журнал деканатда сақланади. Ҳар кунлик дарслар бошланиши олдидан гуруҳ раҳбари (сардори) деканатдан журнални олиб, шу куни дарслар тугагач деканатга топширади.

Аудитория, лаборатория ва ўқув хоналаридаги жиҳозлар ва бошқа ашёлар бутлиги, мавжудлиги ва яроқли ҳолдалиги учун гуруҳнинг барча талабалари моддий жавобгардирлар.

6. Талабаларни ўқиш ва жамоат ишларидаги ютуқлари учун рағбатлантириш.

6.1. Талабалар ўқишда юқори кўрсаткичларга эришганлиги, илмий-тадқиқот ишлари ва олий таълим муассасаси ижтимоий ҳаётида фаол иштироки учун куйидаги тартибда рағбатлантирилади:

- ташаккурнома эълон қилиш;
- стипендияга қўшимча қилиш ёки мукофотлаш;
- фахрий ёрлик ёки қимматбаҳо совға билан тақдирлаш.

6.2. Рағбатлантириш олий таълим муассасаси «Қамолот» ЁИҲ бошланғич ташкилоти, Хотин-қизлар қўмитаси, талабалар Касаба уюшмаси томонидан ёки уларнинг тавсиялари асосида ректор буйруғига мувофиқ амалга оширилади.

6.3. Рағбатлантиришга тегишли маълумот ва буйруқдан кўчирма талабанинг шахсий ҳужжатлар тўпламида сақланади.

7. Интизомий таъсир чоралари.

7.1. Талаба ўзига юклатилган юқоридаги мажбуриятларни бузгани тақдирда унга нисбатан куйидаги интизомий жазо чоралари кўрилади: ҳайфсан ҳамда талабалар сафидан четлатиш.

Талаба олий таълим муассасасидан куйидаги ҳолларда четлаштирилиши мумкин:

а) ўз хоҳишига биноан;

б) ўқишнинг бошқа таълим муассасасига кўчирилиши муносабати билан;

в) саломатлиги туфайли (тиббий комиссия маълумотномаси асосида);

г) академик ўзлаштира олмаганлиги (қарздорлиги) учун;

д) ўқув интизомини ва олий таълим муассасасининг ички тартиб-қоидаларини бузганлиги учун;

е) бир семестр давомида дарсларни узрли сабабларсиз 74 соатдан ортиқ қолдирганлиги сабабли;

ж) ўқиш учун белгиланган тўлов ўз вақтида амалга оширилмаганлиги сабабли (тўлов-контракт бўйича таҳсил олаётганлар учун);

з) талаба суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги муносабати билан;

и) вафот этганлиги сабабли.

7.2. Олий таълим муассасаси маъмурияти ташаббуси билан талабаларни ўқишдан четлаштириш талабалар касаба уюшмасининг ёзма розилигини инобатга олган ҳолда (касаба уюшмаси аъзоси бўлган талабалар учун) амалга оширилади. Шунингдек, талаба мазкур қоидаларнинг 7.1-банди «д» кичик бандига кўра четлаштирилаётган ҳолда, таълим муассасасининг «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти билан ҳам келишилиши мумкин.

7.3. Интизомий жазога тортилган талаба ўзига қўлланилган жазо чорасининг қонунийлиги ва адолатлилиги юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят билан Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига ёки суд идораларига мурожаат этиши мумкин.

7.4. Талабага нисбатан қўлланилган интизомий жазо юзасидан маълумот унинг шахсий ҳужжатлар тўпламида сақланади.

7.5. Ҳарбий хизматни ўташ, саломатлигини тиклаш, ҳомиладорлик ва туғиш, шу-

нингдек болаларни парвариш қилиш таътиллари даврида талабага Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган тартиб асосида академик таътил берилиши мумкин.

8. Меҳнат муносабатлари.

8.1. Меҳнат шартномасини (контрактини) тузиш, ўзгартириш ва бекор қилиш тартиби.

8.1.1. Ишга қабул қилиш иш берувчига тўғридан-тўғри мурожаат қилиш орқали амалга оширилади;

8.1.2. Ишга қабул қилишга ўн олти ёшдан йўл қўйилади;

Ёшларни меҳнатга тайёрлаш учун умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-ҳунаар ўқув юртларининг ўқувчиларини уларнинг соғлиғига ҳамда маънавий ва ахлоқий камол топишига зиён етказмайдиган, таълим олиш жараёнини бузмайдиган енгил ишни ўқишдан бўш вақтида бажариши учун - улар ўн беш ёшга тўлганидан кейин ота-онасидан бирининг ёки ота-онасининг ўрнини босувчи шахслардан бирининг ёзма розилиги билан ишга қабул қилишга йўл қўйилади. (ЎзРнинг 24.09.2009 йил ЎРҚ-239-сон Қонунининг 1-моддасини 1-бандига асосан таҳрирга 2 қисм киритилди). Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилиш Меҳнат Кодекснинг 241-моддасида назарда тутилган талабларга риоя этилган ҳолда амалга оширилади.

8.1.3. Ишга қабул қилинаётганда ишга кирувчи куйидаги ҳужжатларни тақдим этиши шарт:

паспорт (ёки унинг ўрнини босувчи ҳужжат), ўн олти ёшга етмаган шахслар эса туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ва яшаш жойидан маълумотнома.

чет эл фуқаролари, паспортдан ташқари, Ўзбекистон Республикасида яшаш ва меҳнат гувоҳномасини тақдим этишлари шарт. Фуқаролиги бўлмаган шахслар эса фуқаролиги йўқ шахснинг гувоҳномаси ва Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳномани тақдим этадилар;

8.1.4. Ишга биринчи марта кираётган шахслардан бошқалар меҳнат дафтарчасини тақдим этадилар;

8.1.5. Ўриндошлик асосида ишга кираётган шахс меҳнат дафтарчасининг ўрнига асосий иш жойидан маълумотнома тақдим этиши керак;

8.1.6. Ҳарбий билет (ҳарбий хизматчилар учун) ёки қайд гувоҳномаси (армияга чақирилувчилар учун);

8.1.7. Бажариш учун қонунчиликка мувофиқ фақат махсус маълумотга ёки махсус тайёргарликка эга бўлган шахсларгина қўйилиши мумкин бўлган ишга кириш пайтида маълумот тўғрисида давлат намунасидаги ҳужжат (диплом);

8.1.8. Профессор-ўқитувчилар (кафедра мудир, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи, ассистент) таркибидаги лавозимларни эгаллаш Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги қонунининг 5-моддасига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 10 февралдаги 20-сон қарори билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ танлов асосида амалга оширилади. Танловдан ўтган мутахассислар билан меҳнат шартномаси беш йилга тузилиб, ректор буйруғи асосида тегишли лавозимда ишлаш учун расмийлаштирилади;

8.1.9. Меҳнат шартномасига мувофиқ ишга қабул қилиш иш берувчининг буйруғига асосан расмийлаштирилади (ЎзР Меҳнат Кодекси 82-модда).

Иш берувчи ишга кираётган шахсдан бошқа ҳужжатларни талаб қилишга ҳақли эмас.

Қуйидаги ҳолларда ишга қабул қилишга йўл қўйилмайди:

8.1.10. Мазкур қоидаларнинг 8.1.3-8.1.7; педагог кадрлар учун – 8.1.3.-8.1.8 бандларида кўрсатилган ҳужжатлар бўлмаганда.

8.1.11. 15 ёшга тўлмаган шахслар (8.1.2-банди иккинчи хат бошида кўрсатилган таълим олувчи ёшлар тоифасидан ташқари).

8.1.12. Тиббий кўрикдан ўтиш қонунчиликда кўзда тутилган ҳолларда тиббий кўрикдан ўтмаган шахслар, шунингдек, тиббий хулосага мувофиқ мазкур ишни бажаришга соғлиғи йўл қўймайдиган ходимлар.

8.1.13. Суд ҳукмига кўра муайян лавозимни эгаллаш ёки уни бажариши таъқиқланган, ишда муайян фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум қилинган шахслар.

8.1.14. Агар уларнинг иши бевосита бўйсунми ёки бирининг иккинчисига назорати остида бўлиши билан боғланган бўлса, ўзаро яқин қариндош бўлган шахслар (ота-оналар, ака-укалар, опа-сингиллар, ўғиллар, қизлар, эр-хотинлар, шунингдек, эр-хотинларнинг ота-оналари, ака-укалари, опа-сингиллари ва фарзанддари).

8.1.15. Қонунчиликда кўзда тутилган бошқа ҳолларда.

8.1.16. Ишга кирувчининг ишга қабул қилиш тўғрисидаги мурожаати махсус ҳисоб дафтарида рўйхатга олинмиши, рақамланиши, тикланиши ва корхонасининг муҳри билан тасдиқланиши керак, у кадрлар бўлимида, девонхонада ёки раҳбарнинг қабулхонасида иш берувчи томонидан ўрнатилган тартибда белгиланган жойда сақланади.

Кадрлар бўлимининг ходимлари (мурожаатни рўйхатга олган бошқа шахслар ишга кирувчини бўлажак меҳнат шартномаси тўғрисида иш берувчи ваколат берган тегишли мансабдор шахслар билан музокаралар юритиш учун шарт-шароитни таъминлашлари шарт.

8.1.17. Меҳнат шартномаси томонларнинг келишувлари бўйича музокараларида белгилаб олинади:

а) иш жойи;

б) ишга кирувчининг меҳнат мажбуриятлари у ишлайдиган ихтисослик, малака, лавозим;

в) меҳнатга ҳақ тўлашнинг миқдори ва шартлари;

г) меҳнат шартномасини муайян муддатга тузиш вақтида унинг амал қилиш муддати;

д) ишни бошлаш куни;

е) ўриндошлик бўйича ишга қабул қилиш пайтида ҳар кунги ишнинг давомийлиги;

ё) меҳнат шартномасини тузиш пайтида меҳнатга доир бошқа шартлар ҳам тилга олинмиши мумкин;

8.1.18. Меҳнат шартномасида кўзда тутилган меҳнат шартлари даражаси қонун-

чиликда, жамоа келишувида, шунингдек, жамоа шартномасида, бошқа ҳужжатларда меъёрий белгиланган даражадан паст бўлиши мумкин эмас;

8.1.19. Агар меҳнат шартномасида унинг амал қилиш муддати кўрсатилмаган бўлса, у номуайян муддатга тузилган деб ҳисобланади;

8.1.20. Фақат қуйидаги ҳолларда муддатли меҳнат шартномалари тузилиши мумкин:

8.1.21. Бўлажак иш муддатли характерда бўлганлиги сабабли меҳнат шартномасини тузишни талаб қилса (касаллиги, малакасини ошириш учун юборилганлиги, таътилда шу, жумладан болага қараш бўйича таътилда бўлган вақтинчалик иш жойида бўлмаган бошқа ходимнинг ўрнига ишга қабул қилиш ва ҳ.к.);

8.1.22. Ходим ана шундай шартнома тузишдан манфаатдор бўлса ва унинг ёзма аризаси мавжуд бўлса;

8.1.23. Муддатли шартномани тузиш қонунда кўзда тутилган бўлса.

8.1.24. Ишга қабул қилинаётган ҳар бир ходим (шу жумладан, ўриндошлик йўли билан кирувчилар) билан меҳнат шартномаси бир хил кучга эга бўлган, камида икки нусхада ёзма шаклда тузилади, улар томонларнинг ҳар бирига сақлаш учун топширилади. Меҳнат шартномаси ходим ва муассаса раҳбарининг имзолари билан тасдиқланади. Раҳбарнинг имзоси муассаса муҳри билан тасдиқланади. Ходимнинг талабига кўра меҳнат шартномаси у билган тилда тузилади ва давлат тилида тузилган шартнома нусхаси билан бир хил юридик кучга эга бўлади;

8.1.25. Ходим билан тузилган меҳнат шартномаси уни томонлар имзолаган пайдан бошлаб кучга киради. Ходим меҳнат шартномасида кўрсатилган кундан бошлаб меҳнат мажбуриятларини бажаришга киришади. Агар унда ишнинг бошланиш санаси кўрсатилмаган бўлса, ходим шартнома имзолаган кундан кейинги иш кунидан (сменани) кечиктирмай ишга киришиши керак. Муассаса раҳбари томонидан ёки унинг рухсати билан ишга қабул қилишни тегишлича расмийлаштирмасдан туриб ишга қўйилган

шахс ишга тушган биринчи кундан бошлаб ишга қабул қилинган деб ҳисобланади;

8.1.26. Меҳнат шартномаси тузилганидан кейин иш берувчи меҳнат шартномасининг мазмунига мувофиқ ишга қабул қилиш тўғрисида буйруқ чиқаради ва шахсни (имзо куйдирган ҳолда) бундан хабардор қилади.

8.1.27. Иш берувчи қуйидаги ҳолларда ишга қабул қилишдан бош тортишга ҳақли эмас:

а) агар рад этиш ходимнинг амалий хислатлари билан боғлиқ бўлмаган сабаблар бўйича амалга оширилган бўлса;

б) иш берувчининг ўзи томонидан ишга қабул қилинган шахсларни;

в) ногиронларни, 18 ёшдан ёш бўлган шахсларни ва жойлардаги давлат ҳокимияти органи томонидан муассасага белгиланган энг кам миқдордаги иш ўринлари ҳисобига ишга маҳаллий меҳнат органлари юборган бошқа шахсларни, шунингдек, муқобил хизматдаги хизматчиларни ва ҳ.к.

г) ҳомиладор аёлларни ва 3 ёшдаги болалари бўлган аёлларни;

д) қонунда кўзда тутилган бошқа ҳолларда;

8.1.28. Ходим иш берувчидан ишга қабул қилиш рад этилганлигининг сабабларини ёзма равишда асослашни талаб қилишга ҳақлидир. Иш берувчи уч кун ичида унга ёзма асос кўрсатиши шарт. Ҳомиладор аёлларга ва уч ёшгача боласи бўлган аёлларга иш берувчи, агар улар шундай талаб билан мурожаат этмаганлари тақдирда ҳам ишга қабул қилишни рад этиш сабабини ёзма шаклда хабар қилади. Ишга қабул қилиш ғайриқонуний равишда рад этилганда ходим назорат қилувчи органга ёки судга шикоят қилишга ҳақлидир;

8.1.29. Ишга қабул қилиш пайтида меҳнат шартномасида дастлабки синов тўғрисидаги шарт таъкидланиши мумкин. Бундай таъкид бўлганида синов шarti ишга қабул қилиш тўғрисидаги буйруқда акс эттирилади. Бироқ дастлабки синов билан ишга қабул қилинган ходимнинг меҳнат дафтарчасида дастлабки синов тўғрисидаги шартлар кўрсатилмаган ҳолда ишга қабул тўғрисида ёзилади;

Дастлабки синов муддати уч ойдан ошмайдиган муддатга белгиланиши мумкин. Дастлабки синов муддатининг аниқ давомийлиги (уч ой доирасида) меҳнат шартномаси томонларнинг келишуви бўйича белгиланади ва улар томонидан синов муддати белгиланган даврда иш берувчи ҳам, ходим ҳам меҳнат шартномасини бекор қилиб, бу ҳақда бошқа томонни уч кун олдин ёзма равишда огоҳлантиришга ҳақлидир. Бунда иш берувчи синовнинг қониқарсиз натижаси хусусида ишончли исботларга эга бўлиши керак. Ходим эса ишни давом эттиришдан бош тортиш сабабини иш берувчига тушунтиришга мажбур эмас.

Агар томонлар тарафидан белгиланган синов муддати тугагунига қадар томонларнинг бирортаси меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида баёнот бермаса, шартноманинг амал қилиши давом этади.

Ходим узрли сабаблар билан (вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик, ҳарбий йиғинларда қатнашиш, донорлик вазифаларини бажариш, суд маслаҳатчиси сифатида судда қатнашиш ва ҳ.к) ишда бўлмаган даврлар дастлабки синов муддатига киритилмайди.

Дастлабки синов шarti билан ишга қабул қилинган ходим бошқа ходимлар билан баравар меҳнат қонунчилигида белгиланган барча ҳуқуқлардан фойдаланади ва жавобгар бўлади.

Қуйидагиларга нисбатан ишга қабул қилиш пайтида синов муддатини белгилашга йўл қўйилмайди:

Профессор - ўқитувчи лавозимига танловдан ўтган педагог ходимларга, ҳомиладор аёллар, шунингдек, уч ёшгача болалари бўлган аёлларга;

корхона учун белгиланган иш жойларининг энг кам миқдори ҳисобига маҳаллий органлари томонидан ишга юборилган шахсларга;

улар билан меҳнат шартномаси 6 ойгача муддатга тузиладиган ходимларга.

Ходим бошқа ишга ўтказилаётганида дастлабки синов белгиланмайди.

8.1.30. Ишга биринчи марта тушган ва муассасада беш кундан ортиқ ишлаган шахсларга иш берувчи меҳнат дафтарчаларини

юритиши шарт, ўриндошлар бундан мустасно.

Кадрлар бўлимининг ходимлари етти кунлик муддатдан кечиктирмай ходимнинг меҳнат дафтарчасига тегишли ёзувни киритишлари ва у киритилиши керак бўлган шахсий варақа-Т-2-шаклига имзо қўйдирган ҳолда ёзувнинг меҳнат дафтарчасидаги ёзув билан аниқ мувофиқлигини таништиришлари шарт.

Ходимнинг хоҳишига қараб меҳнат дафтарчасига корхона ичида ўриндошлик бўйича ишга қабул қилиш тўғрисидаги буйруқ ёки бошқа корхонада ўриндошлик бўйича ишлаш тўғрисидаги маълумотнома асосида ўриндошлик бўйича ишлаш даврлари тўғрисидаги ёзув киритилади.

8.1.31. Иш берувчи ва унинг манфаатларини ҳимоя қиладиган бошқа мансабдор шахслар ходимидан унинг меҳнат мажбуриятларига кирмайдиган ишларни бажаришни, қонунга зид ҳаракатларни содир этишни, шунингдек, ходимнинг ёки бошқа шахснинг ҳаёти ва соғлигини хавф остига қўядиган, орномуси ва шаънини камситадиган ҳаракатлар содир этишини талаб қилишга ҳақли эмаслар.

8.1.32. Куйидаги ҳолларда ва тартибда иш берувчининг ёки ходимнинг талабига кўра меҳнат шартларини ўзгартиришга йўл қўйилади:

8.1.32.1. Иш берувчи, агар меҳнат шартларини сақлашнинг имкони бўлмаса ёки бундай ўзгаришларни технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги, ходимлар сонини ёки иш тарзини ўзгартиришга олиб келган ишлар (маҳсулот, хизматлар) ҳажмини қисқартиришдаги ўзгаришлар белгиланган бўлса, уларни ўзгартиришга ҳақлидир. Меҳнат шартларини кейинги ўзгартириш тўғрисида ходим камида икки ой олдин ёзма равишда, тилхат берган ҳолда огоҳлантирилиши керак. Бу муддатни қисқартиришга фақат ходимнинг розилиги билан йўл қўйилади.

Бу ҳолда меҳнат шартномасини бекор қилишга куйидаги мажбурий шартлар мавжуд бўлганда йўл қўйилади:

а) агар ходим меҳнатнинг янги шарт-шароитида ишлашни давом эттиришга рози бўлмаса;

б) агар корхонада меҳнатнинг илгариги шарт-шароитини сақлаб қолиш мумкин бўлмаса.

8.1.33. Ходим қонунчиликда кўзда тутилган ҳолларда меҳнат шартларини ўзгартиришни ёзма равишда талаб қилишга ҳақлидир (ҳомиладор аёл ёки 14 ёшгача боласи бўлган 16 ёшгача ногирон боласи бўлган) аёллар илтимосига кўра тўлиқ бўлмаган иш кунини ёки тўлиқ бўлмаган иш ҳафтасини белгилаш, тиббий хулосага кўра ҳомиладор аёлларга, ногиронларга ВТЭЖ тавсияларига кўра меҳнат шартномасини ўзгартириш ва ҳ.к.

8.1.34. Иш берувчи ходимнинг талабини у берилганидан кейин уч кун ичида кўриб чиқиши шарт. Талабни қондиришдан бош тортилган ҳолда иш берувчи ходимга бош тортиш сабабини маълум қилиши шарт.

8.1.35. Ходим иш берувчи томонидан меҳнат шартлари ўзгартирилиши, шунингдек, унинг ходим талабига кўра меҳнат шартларини ўзгартиришни рад этиши хусусида судга шикоят қилишга ҳақлидир.

8.1.36. Иш берувчи ходимнинг фақат унинг розилиги билан бошқа доимий ёки вақтинчалик ишга ўтказиши мумкин.

8.1.37. Томонларнинг келишувига биноан ишга қабул қилиш пайтида ҳам, ундан кейин ҳам ходим томонидан асосий иш бўйича вазифалардан ташқари касблар (лавозимлар)ни ўриндошлик асосида олиб бориш, хизмат кўрсатиш ҳудудини кенгайтириш, бажариладиган ишлар ҳажмини кўпайтириш (бундан кейин-касбларни ўриндошлик асосида олиб бориш) тартибда қўшимча мажбуриятларни бажариши келишиб олиниши мумкин.

Кўрсатилган ишларни ходим асосий иш учун ажратилган вақтда бажаради. Уларни бажариш тартиби ва меҳнатга ҳақ тўлаш миқдори томонларнинг келишуви билан белгиланади.

Касбларни бирга олиб бориш тартибда ишларни бажаришнинг қанча давом этиши муайян муддатга ҳам, уни чекламасдан ҳам шартлаб қўйилиши мумкин.

Шартланган муддат тугаганидан сўнг касбларни бир-бирига қўшиб олиб бориш хусусида мазкур ходим билан белгиланган шартлар бекор қилинади.

Касбларни ўриндошлик асосида олиб бориш ва уни бекор қилиш меҳнат шартномасида акс эттирилади ва иш берувчи муассасанинг тегишли буйруғи билан расмийлаштиради.

8.1.38. Ходим мазкур қоидаларнинг 4.25-бандида белгиланган тартибда меҳнат шартномасини исталган вақтда бекор қилишга ҳақлидир.

8.1.39. Ўзининг меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги нияти хусусида ходим тегишли аризани кадрлар бўлимига (иш берувчи томонидан белгиланган бошқа жойга) топшириш йўли билан икки ҳафта олдин иш берувчини ёзма равишда огоҳлантиришга мажбурдир. Ҳатто томонлар келишилган тақдирда ҳам бу муддатни узайтиришга йўл қўйилмайди.

8.1.40. Ходимнинг берган аризаси рўйхатга олинishi шарт. Ариза рўйхатга олинishидан қатъи назар у берилган кундан бошлаб огоҳлантириш муддати бошланади.

8.1.41. Ходим томонидан берилган ариза у берилган кундан кейинги кундан кечиктирмай муассаса раҳбариятига топширилади.

Ходимнинг аризаси узрли сабаблар бўйича ишни давом эттириш мумкин эмаслиги билан шартланган ҳолда иш берувчи меҳнат шартномасини аризада кўрсатилган муддатда бекор қилишга мажбурдир.

Узрли сабабларга қуйидагилар қиради: ўқув юртларига ўқишга қабул қилиниш;

пенсияга чиқиш;

сайланадиган лавозимга сайланиш;

ходим ёки унинг яқин қариндошларининг тиббий хулосага кўра парваришга муҳтож бўлган саломатлиги, бу хулосани ВТЭК, ВКК беради;

мазкур ишни давом эттириш мумкин эмаслигини белгилайдиган бошқа узрли сабаблар.

Қонун билан белгиланган огоҳлантириш муддати ходим билан муассаса раҳбари (меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳуқуқига эга бўлган бошқа мансабдор шахс) ўртасидаги келишувга кўра қисқартирилиши мумкин, бу эса ходимнинг аризасида меҳнат шартномасини бекор қилишнинг аниқ санасини кўрсатган ва меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳуқуқига эга бўлган шахснинг

тегишли рухсати кўринишида акс эттирилиши керак.

Мазкур бандда кўрсатилган шахслардан ташқари бошқа мансабдор шахслар, шу жумладан, мазкур ходим меҳнат қиладиган таркибий бўлинмаларнинг раҳбарлари огоҳлантириш муддатини қисқартириш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли эмаслар.

8.1.42. Меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги аризани ходим исталган вақтда, шу жумладан, вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик, таътилда, хизмат сафарида бўлган даврда ва ҳоказоларда топширишга ҳақлидир. Кўрсатилган даврларнинг ҳаммаси меҳнат шартномасининг бекор қилиш тўғрисида белгиланган огоҳлантириш муддатига ҳисобланади.

8.1.43. Огоҳлантириш муддати мобайнида меҳнат шартномасининг шартларини томонлар одатдаги тартибда бажаришда давом этадилар.

Ходимнинг огоҳлантириш муддати мобайнида аризани қайтариб олиш ҳуқуқи сақланади.

Агар қонунчиликда белгиланган муддатлар тугаганидан сўнг меҳнат шартномаси бекор қилинмаса, меҳнат муносабатлари давом эттирилади.

8.1.44. Муайян муддатга ёки муайян ишни бажариш вақтига тузилган шартноманинг муддати тугаганда томонларнинг исталган меҳнат муносабатларини шартнома бўйича ишлаш муддати тугаган кунда ҳам, у тугагандан сўнг етти календар кун мобайнида ҳам бекор қилишга ҳақлидир.

Етти кунлик муддат шартнома муддати тугагандан кейинги кундан бошланади. Агар етти кунлик муддатнинг тугаши ишланмайдиган кунга тўғри келса, унинг тугаши кейинги ишланадиган кунга кўчирилади.

Иш жойи сақланиб турадиган ходимнинг йўқлиги вақтида тузилган меҳнат шартномасининг муддати ана шу ходим ишга қайтиб келган кундан бошлаб тугайди.

8.1.45. Номуайян муддатга тузилган меҳнат шартномасини, шунингдек муддатли меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббусига кўра унинг муддати тугашидан олдин бекор қилишга қуйидаги ҳолларда йўл қўйилади:

технологиядаги, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил қилишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штатлари) ўзгаришига ёки ишлар тарзларининг ўзгаришига ёхуд корхонани тугатишга олиб келган иш ҳажмларининг қисқариши;

малакаси етарли эмаслиги ёки соғлигининг ёмонлиги оқибатида ходимнинг бажараётган ишга мувофиқ эмаслиги;

ходимнинг айбли ҳатти-ҳаракатлари;

иш берувчининг ташаббуси билан ЎзР МКодексининг 100-моддаси 2-қисмида акс эттирилган сабабларнинг бирига кўра муассаса ходимлари, шу жумладан педагог ходимлар билан меҳнат шартномаси белгиланган тартибда бекор қилинади ҳамда ЎзР МК нинг 67-69, 101-105, 107-119, 237- моддалари асосида қўшимча қафолатлар қўлланилади;

илгари эгаллаб келган лавозими учун танловдан ўтмаган, шунингдек танловда қатнашиш учун ариза бермаган педагог кадрлар билан меҳнат шартномаси янги муддатга танловдан ўтмаганлиги ёхуд танловда қатнашишни рад этганлиги сабабли ўқув йили тугагандан кейин меҳнат қонунчилигига мувофиқ бекор қилинади;

педагог ходимнинг малакаси етарли бўлмаганлиги сабабли, меҳнат шартномасининг бекор қилиниши аниқ далиллар билан исботланиши лозим, яъни белгиланган тартибда ўтказилган аттестация натижалари ҳамда Илмий кенгаш қарорига кўра;

иш берувчининг ташаббусига кўра ўриндошлар билан меҳнат шартномасини бекор қилишга, кўрсатилган ҳоллардан ташқари, шунингдек ўриндош бўлмаган бошқа ходимни ишга қабул қилиш муносабати билан ёки меҳнат шартларига кўра ўриндошлик бўйича ишларни чеклаш натижасида йўл қўйилади.

8.1.46. Меҳнат шартномасини иш берувчи ташаббуси билан бекор қилиш, корхонани тугатиш ва корхона раҳбари билан меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳолатидан ташқари, касаба уюшма кўмитасининг олдиндан розилигини олмасдан туриб йўл қўйилмайди. Иш берувчи меҳнат шартномасини касаба уюшма кўмитасининг розилигини олган кундан бошлаб бир ойдан кечиктирмай, айбли ҳатти-ҳаракатлар учун эса,

бундан ташқари, интизомий жазони белгилаш учун кўрсатилган муддатлардан кечиктирмай бекор қилишга ҳақлидир.

8.1.47. Иш берувчининг ташаббусига кўра қуйидаги ҳолларда меҳнат шартномасини бекор қилишга йўл қўйилмайди:

вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик даврида ёки ходимнинг меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ёки бошқа меъёрий ҳужжатларда кўзда тутилган таътилда бўлган вақтида;

корхона тўлиқ тугатилиб, ходимларни мажбурийатли равишда ишга жойлаштириш билан меҳнат шартномаси бекор қилинган ҳоллардан ташқари ҳомиладор аёллар ва уч ёшгача болалари бўлган аёлларга нисбатан меҳнат шартномаси бекор қилинмайди.

8.1.48. Иш берувчи ходимни меҳнат шартномасини бекор қилиш нияти тўғрисида ёзма равишда (тилхат олиб) қуйидаги муддатларда огоҳлантириши шарт.

Технологиянинг ўзгариши, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, иш ҳажмларининг қисқариши, ходимлар сони (штати) ўзгариши ёки ишлар тарзининг ўзгариши ёхуд корхонани тугатиш муносабати билан меҳнат шартномасини бекор қилаётганда, камида икки ой олдин;

Ходимнинг малакаси етарли эмаслиги ёки соғлигининг ёмонлашгани оқибатида бажараётган ишига мувофиқ келмаслиги муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилинаётганида, камида икки ҳафта олдин.

Ходимнинг огоҳлантириш муддатига вақтинчалик лаёқатсизлик даврлари, шунингдек, унинг давлат ёки жамоат вазифаларини бажарган вақти киритилмайди.

8.1.49. Агар тиббий хулосага кўра ходимнинг ўз зиммасига юкланган ишни бажаришни давом эттириши мумкин бўлмаса, иш берувчи меҳнат шартномасини огоҳлантиришсиз бекор қилиши ва ходимга икки ҳафталик иш ҳақи ҳажмида бадал тўлаши шарт.

Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишувга кўра ушбу қоидаларда кўзда тутилган огоҳлантириш муддатлари ҳам уларнинг давом этиш муддати билан ўлчанадиган пулли бадал билан алмаштирилиши мумкин.

8.1.50. Ходимнинг айбли характерлари оқибатида меҳнат шартномасини бекор

қилиш ҳолатида иш берувчи камида уч кун олдин ходимни меҳнат муносабатларининг бекор қилиниши тўғрисида хабардор қилиши ёки бунинг ўрнига керакли ҳажмда бадал тўлаши керак.

8.1.51. Иш берувчи ходим айбли ҳатти-ҳаракатлар қилган тақдирда у билан меҳнат шартномасини куйидаги асослар бўйича бекор қилишга ҳақлидир:

ходим ўзининг меҳнат мажбуриятларини (муассаса ички меҳнат тартиб қоидаларини) мунтазам бузиб келган бўлса;

ходим ўзининг меҳнат мажбуриятларини бир марта қўпол бузса.

8.1.52. Бир марта қўпол бузганлик учун меҳнат шартномасини бекор қилиш мумкин бўлган қўпол бузишларга куйидагилар киритилади:

ижро интизомини бузиш (Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, фармойишлари ва топшириқларида, Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қарорлари ва фармойишларида, юқори орган, ҳокимлик ва иш берувчининг қарорларида қўйилган вазифаларни амалга оширишни ўз вақтида ва тўлиқ ҳажмда таъминламаганлик);

ишга узрсиз сабаблар билан чиқмаслик (ишда узрсиз сабаблар билан иш куни мобайнида узлуксиз ёки вақти-вақти билан жами 3 соатдан кўпроқ бўлмаганлик);

ишга алкоғолли ичимликлар, гиёҳвандлик ёки захарвандлик воситаларини истеъмол қилиб келиш, буни гувоҳларнинг кўрсатмалари асосида тузилган далолатнома ёки тиббий хулоса тасдиқлаган бўлса;

иш жойида муассасанинг мол-мулкини ўғирлашни содир этиш, буни гувоҳлар тасдиқлаган бўлса;

тарбиячилик вазифаларини бажараётган профессор-ўқитувчи, ходимнинг мазкур ишда ишлашини давом эттириш мумкин бўлмаган ғайрияхлоқий иш ҳаракатни содир этиши;

профессор-ўқитувчилар, ходим томонидан таълим олувчиларга руҳий ва жисмоний таъсир ўтказган бўлса;

муассаса ходимларининг, таълим олувчиларнинг шу жумладан, тартиббузарнинг ҳам ҳаёти ёки соғлиғига хавф туғдирадиган

тарзда хавфсизлик техникасини, ишлаб чиқариш технологиясини қўпол равишда бузиш;

махфийлиги меҳнат шартномасида шарт қилиб қўйилган сирининг ходим томонидан ошкор қилиниши;

бевосита пул ёки товар бойликларига хизмат кўрсатадиган ходим томонидан айбли ҳатти-ҳаракатлар содир этилиши, агар бу ҳатти-ҳаракатлар иш берувчи томонидан унга нисбатан ишончнинг йўқолиши учун асос бўлса.

8.1.53. Меҳнат шартномаси куйидаги ҳолларда ҳам бекор қилиниши мумкин:

ходим ҳарбий ёки муқобил хизматга қақирилганда;

илгари шу ишни бажарган ходим ишга қайта тикланганда;

ходим илгариги ишини давом эттиришига имкон бермайдиган жазога ҳукм қилиниб, қонуний кучга кирганда, шунингдек, суднинг қарорига кўра ходим ихтисослаштирилган даволаш-профилактика муассасасига юборилганда;

ишга қабул қилишнинг белгиланган қоидалари бузилганда, агар йўл қўйилган бузилишни бартараф этиш мумкин бўлмаса ва ишни давом эттиришга тўсқинлик қилса;

ходим вафот этганида;

агар ишни давом эттириш уларнинг соғлиғига хавф солса ёки улар учун бошқа зарар келтириш билан боғлиқ бўлса, ота-оналарнинг, васийлар (ҳомийлар), меҳнатни муҳофаза қилиш устидан назорат қилиш органлари, 18 ёшдан ёш бўлган шахслар билан ишлаш бўйича комиссиялар талабига кўра.

8.1.54. Меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги буйруқда Меҳнат Кодекси ёки бошқа меъёрий ҳужжатларнинг тегишли банди ва моддасини ҳавола қилган ҳолда меҳнат шартномасини бекор қилишнинг асоси кўрсатилади.

Меҳнат шартномаси ходимнинг ташаббусига кўра мазкур қоидаларда кўзда тутилган узрли сабабларга кўра ва қонунчиликда муайян имтиёзлар ва афзалликларни бериш билан боғлиқ бошқа сабабларга кўра бекор қилинганда меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги буйруқда ушбу сабаблар кўрсатилади.

Муассаса ходими билан меҳнат шартномаси бекор қилиниши ЎзР МКнинг 106-моддасига биноан тарафларнинг ихтиёрига боғлиқ бўлмаган ҳолатлар бўйича ҳам амалга оширилади. Шунингдек, ЎзР МКнинг 97-моддаси 6-бандига биноан янги муддатга сайланмаганлиги (танлов бўйича ўтмаганлиги) ёхуд сайланишда (танловда) қатнашишни рад этганлиги муносабати билан педагогик ходимлар билан меҳнат шартномаси ўқув йили (семестри) тугаганидан кейин бекор қилинади.

8.1.55. Муддатли меҳнат шартномасида уни муддатидан олдин бекор қилиш пайтида жарима тўлаш тўғрисида тарафларнинг ўзаро мажбурияти кўзда тутилган тақдирда:

иш берувчи мазкур қоидаларда кўзда тутилган асослар бўйича меҳнат шартномасини бекор қилиш пайтида ходимга жарима тўлаши шарт, бундан меҳнат муносабатларини ходимнинг айбли ҳатти-ҳаракатлари учун бекор қилиш ҳолатлари мустасно;

агар меҳнат шартномаси унинг муддати тугашига қадар ходимнинг ташаббусига кўра, шунингдек, унинг айбли ҳатти-ҳаракатлари билан боғлиқ асослар бўйича бекор қилинган бўлса, ходим иш берувчига жарима тўлаши шарт;

агар меҳнат шартномасида жариманинг ҳажми белгиланмаган бўлса, томонлар уни тўлашдан озод этилади.

9. Меҳнат интизомини таъминлаш ва жавобгарлик

9.1. Муассасада меҳнат интизومي меҳнат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига, жамoa шартномаси шартларига, ушбу қоидаларга ва технология интизомини, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси, ишлаб чиқариш санитарияси бўйича талаблар, шунингдек, ҳар бир ходим билан тузилган меҳнат шартномаси шартларини кўзда тутадиган муассасанинг бошқа локал ҳужжатларига риоя қилишни ўз ичига олади.

9.2. Меҳнат мажбуриятларини тегишли равишда бажариш, меҳнатда юқори натижаларга эришиш, муассасада узоқ муддат намунали ишлаш ва ишдаги бошқа ютуқлари учун муассаса ходимларига нисбатан қуйидаги рағбатлантиришлар қўлланиши мумкин.

миннатдорчилик;
пул мукофоти билан тақдирлаш;
қимматбаҳо совға билан мукофотлаш.

Жамият ва давлат олдидаги алоҳида хизматлари учун ходимлар қонунчиликда белгиланган тартибда давлат мукофотларига тавсия этилиши мумкин.

9.3. Тақдирлашлар одатда мазкур ходим ишлаётган таркибий бўлинма раҳбарининг ёки меҳнат жамоасининг тавсияномасига кўра муассаса раҳбари томонидан чиқариладиган буйруққа биноан муассаса Илмий кенгашида эълон қилинади.

9.4. Ходимга меҳнат интизомини бузганлиги учун иш берувчи қуйидаги интизомий жазо чораларини қўллашга ҳақли:

1) ҳайфсан;

2) ўртача ойлик иш ҳақининг ўттиз фоиздан ортиқ бўлмаган миқдорда жарима.

Меҳнат интизомини мунтазам равишда бузган ходимга ўртача ойлик иш ҳақининг эллик фоиздан ортиқ бўлмаган миқдорда жарима солиш ҳоллари ҳам назарда тутилиши мумкин. Ходимнинг иш ҳақидан жарима ушлаб қолиш ушбу Кодекснинг 164-моддаси талабларига риоя қилинган ҳолда иш берувчи томонидан амалга оширилади; (ЎзР 20.08.1999 й. 832-1-сон қонуни тахриридаги банд).

3) меҳнат шартномасини бекор қилиш (100-модда иккинчи қисмининг 3 ва 4-бандлари).

Ушбу моддада назарда тутилмаган интизомий жазо чораларини қўлланиш таъқиқланади (ЎзР МК нинг 181-моддаси).

9.5. Интизомий жазолар ишга қабул қилиш ҳуқуқи берилган шахслар (органлар) томонидан қўлланилади (ЎзР МК нинг 182-моддаси).

9.6. Интизомий жазо қўлланилишидан аввал ходимдан ёзма равишда тушунтириш хати талаб қилиниши лозим. Ходимнинг тушунтириш хати беришдан бош тортиши унинг содир қилган ноҳўя ҳатти-ҳаракати учун жазо қўллашга тўсик бўла олмайди. Ходимнинг тушунтириш беришдан бош тортиши далолатнома билан расмийлаштирилади.

9.7. Интизомий жазони қўлланишда содир этилган ноҳўя ҳатти-ҳаракатнинг қай даражада оғир эканлиги, шу ҳатти-ҳаракат со-

дир этилган вазият, ходимнинг олдинги иши ва хулқ-атвори ҳисобга олинади.

9.8. Ҳар бир ноҳўя ҳатти-ҳаракат учун фақат битта интизомий жазо қўлланиши мумкин.

9.9. Интизомий жазо бевосита ноҳўя ҳатти-ҳаракат аниқлангандан кейин, аммо бу ҳатти-ҳаракат аниқлангандан бошлаб, ходимнинг касал ёки таътилда бўлган вақтини ҳисобга олмасдан, узоғи билан бир ой ичида қўлланилади.

9.10. Ноҳўя ҳатти-ҳаракат содир этилган кундан бошлаб олти ой ўтганидан, молия-хўжалик фаолиятини тафтиш этиш ёки текшириш натижасида аниқланганда эса содир этилган кундан бошлаб икки йил ўтганидан кейин жазони қўллаб бўлмайди. Жиноий иш бўйича иш юритилган давр бу муддатга кирмайди.

9.11. Интизомий жазо берилгани тўғрисидаги буйруқ (фармойиш) ёки қарор ходимга маълум қилиниб, тушунтириш хати олинади. (ЎЗР МКнинг 182-моддаси)

9.12. Интизомий жазонинг амал қилиш муддати жазо қўлланилган кундан бошлаб бир йилдан ошиб кетиши мумкин эмас. Агар ходим шу муддат ичида яна интизомий жазога тортилмаса, у интизомий жазо олмаган деб ҳисобланади. Бундай ҳолда интизомий жазони бекор қилиш тўғрисида буйруқ чиқарилмайди.

9.13. Интизомий жазони қўллаган иш берувчи ўз ташаббуси билан, ходимнинг илтимосига биноан, меҳнат жамоаси ёки ходимнинг бевосита раҳбари илтимосномасига кўра жазони бир йил ўтмасдан олдин ҳам олиб ташлашга ҳақли (ЎЗР МКнинг 183-моддаси).

Ходимдан интизомий жазони муддатидан олдин олиб ташлаш иш берувчининг буйруғи билан расмийлаштирилади.

9.14. Интизомий жазо устидан ходим Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 184-моддасида белгиланган тартибда шикоят қилиши мумкин.

9.15. Иш берувчига ходим бевосита тўғридан-тўғри зарар етказган ҳолда интизомий жазо ва таъсир кўрсатишнинг бошқа чораларини қўллашдан қатъи назар, ходим, бундан ташқари, қонунчиликда белгиланган

тартибда моддий жавобгарликка ҳам тортилиши мумкин.

9.16. Меҳнат интизомини бузганлик учун ходимларга нисбатан, интизомий жавобгарликдан ташқари, локал ҳужжатлар билан таъсир кўрсатишнинг бошқа чоралари ҳам қўлланиши мумкин (мукофотдан, иш якуналари бўйича йил учун мукофотдан тўлик ёки қисман маҳрум қилиш ва ҳ.к.).

9.17. Муассасанинг мансабдор шахслари меҳнат тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун қонунга биноан кўзда тутилган ҳолларда маъмурий ёки жиноий жавобгарликка тортилади.

Бундай жавобгарлик куйидаги ҳолларда юзага келади:

меҳнат шартномасини ғайриқонуний эканлигини билиб туриб бекор қилиш ёки ишга тиклаш тўғрисидаги суд қарорини бажармаслик, шунингдек, ҳомиладорлиги ёки болага қарши кераклигини важ қилиб аёлларни ишга қабул қилишдан билиб туриб ғайриқонуний тарзда бош тортиш; ишга қабул қилишнинг белгиланган тартибини бузиш (маҳаллий меҳнат органлари томонидан юборилган шахсларни қабул қилишдан бош тортиш);

муқобил хизмат хизматчилари, ҳарбий хизматга мажбурларни ҳужжатсиз ёки ҳақиқий бўлмаган шахсни тасдиқловчи ҳужжатлар билан қабул қилиш;

қонуний кучга кирган суд ҳукми билан муайян лавозимларни эгаллаш ёки фаолият билан шуғулланиш тақиқланган шахсларни ишга қабул қилиш;

ёнғинга қарши қоидалар ва хавфсизлик техникасини, ишлаб чиқариш санитарияси ёки ходимга зарар келтиришга сабаб бўлган бошқа меҳнат қоидаларини бузганлик учун;

ходимнинг мурожаатини кўриб чиқишдан бош тортиш ёки уни ўз вақтида кўриб чиқмаслик ёхуд улар бўйича асоссиз зид қарор қабул қилиш, ногиронларни ишга жойлаштириш учун иш жойларининг энг кам сонини яратиш бўйича маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорларини ижро этмаганлик ва ҳоказолар учун.

10. Бино ичидаги тартиб

10.1. Ўқув биноларининг зарурий жи-

хозлар (мебель, ўқув ускуналари, нормал температура, ёритилиш ва бошқалар) билан таъминланиши учун муассаса молия-иқтисодий ишлар бўйича проректори жавобгардир.

Лаборатория ва кабинетларда ўқув жиҳозларининг мавжудлиги ва бутлиги учун лаборатория мудирини ҳамда моддий жавобгар шахслар жавоб беради.

муассаса биноси ичида:

а) бош кийимда ва устки кийимда (пальто ва ҳ.к.) юриш;

б) каттик гапириш, шовқин, дарс пайтида коридор бўйлаб кезиш;

в) чекиш;

г) спиртли ичимликлар ичиш, шунингдек шу ҳолатда бўлиш қатъиян маън этилади.

Муассасанинг маъмурияти бинони қўриқлашни, жиҳозлар, ускуналар ва бошқа зарур нарсаларнинг сақланиши, шунингдек, ўқув ва маиший бино ичида зарур тартибни таъминлашга мажбур.

Бинони қўриқлаш жиҳозларнинг сақланиши ва ёнғинга қарши ҳамда санитария қоидаларини таъминлаш муассаса ректори буйруғи асосида маъмурий-хўжалик бўлим ходимлари томонидан амалга оширилади.

10.2. Муассасада фуқароларни оғзаки мурожаатлари билан қабул қилиш учун куйидаги қабул вақтлари белгиланади:

10.2.1. Муассаса ректори:

ҳафтанинг белгиланган куни:

жума: соат 14:00 дан 16:00 гача.

10.2.2. Муассаса проректорлари ва ҳуқуқшунос маслаҳатчи:

ҳафтанинг жадвалда белгиланган кунлари.

10.2.3. Факультет деканлари ва уларнинг ўринбосарларининг қабул вақти ҳафта давомида белгиланади.

10.3. Ўқув биноси хоналари, лаборатория ва кабинетларнинг калитлари навбатчи-қўриқлаш ходимида сақланади.

10.4. Ички тартиб қоидалари ёки ундан кўчирма муассасанинг порталида, факультет ва бўлимларида кўринарли жойга осиб қўйилади.

11. Иш вақти ва дам олиш вақти

11.1. Ходим ушбу қоидаларга, навбатчилик жадвалларига ва меҳнат шартномаси

шартларига мувофиқ ўзининг меҳнат мажбуриятларини бажариши керак бўлган вақт иш вақти ҳисобланади.

11.2. Муассасада ҳар кунги иш вақти 7 соатни ташкил этадиган олти кунлик иш ҳафтаси белгиланган. Профессор-ўқитувчилар таркибига 6 соатлик иш куни белгиланган.

Барча ходимлар учун ҳар ҳафталик дам олиш вақти бир дам олиш кунини (якшанба) ташкил этади. Ходимнинг иш вақти ҳафтасига 40 соатдан ошмаслиги керак. (ЎзР МКнинг 115-моддаси)

11.3. Муассасанинг куйидаги ходимлари учун иш вақтининг қисқартирилган муддати белгиланади:

16 дан 18 ёшгача бўлган шахсларга ҳафтада 36 соатдан ошмайдиган (ЎзР МКнинг 242-моддаси);

I ва II гуруҳ ногиронларига ҳафтада 36 соатдан ошмайдиган (ЎзР МКнинг 220-моддаси);

ноқулай меҳнат шароитларидаги ишларда банд бўлган ходимлар учун иш вақтининг қисқартирилган муддати. (ЎзР МКнинг 117-моддаси);

профессор-ўқитувчилар учун иш вақти муддати ҳафтасига 36 соатдан ошмаслиги лозим. (ЎзР МКнинг 118-моддаси);

11.4. Ҳар кунги ишнинг давомийлик вақти куйидаги ҳолларда бир соатга қисқартирилади:

байрам (ишланмайдиган) кунлари арафасида;

тунги вақтда ишларни бажарганда (соат 22.00 дан то 6.00 гача бўлган вақт тунги вақт ҳисобланади);

конунчиликда кўзда тутилган бошқа ҳолларда.

11.5. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишув бўйича ишга қабул қилиш пайтида ҳам, кейинчалик ҳам тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтаси белгиланиши мумкин.

Иш берувчи куйидаги ҳолларда тўлиқсиз иш вақтини белгилаши мумкин:

хомиладор аёллар; 14 ёшгача боласи (16 ёшгача ногирон боласи) бўлган аёллар, шу жумладан, унинг ҳомийлигида ёки тиббий ҳулосага мувофиқ оиланинг касал аъзоси-

ни боқаётган шахснинг илтимосига кўра, қонунчиликда кўзда тутилган ҳолларда.

тўлиқсиз иш вақти шароитида ишлаш ходим учун ҳар йилги таътил муддатини меҳнат стажини ҳисоблаш ва бошқа меҳнат ҳуқуқларини бирор-бир тарзда чеклашларга сабаб бўлмайдиган ва ишланган вақтга мутаносиб ҳолда ҳақ тўланади.

11.6. Муассасада ҳар кунги ишнинг бошланиш ва тугаш ҳамда дам олиш ва овқатланиш учун танаффус вақти қуйидагича белгиланади, масалан:

ҳар кунги ишнинг бошланиш вақти: соат 9:00.

ҳар кунги ишнинг тугаш вақти: соат 17:00 (шанба 15.00).

овқатланиш учун танаффус вақти: соат 13:00 дан 14:00 гача.

Дарс машғулотлари тасдиқланган жадвалга мувофиқ бошланади ва тугайди. Профессор-ўқитувчилар кунлик иш режаси дарс жадвалига мувофиқлаштирилади.

11.7. Иш шароитларига кўра тушки танаффус вақтини белгилаш мумкин бўлмаган ходимларга овқатланиш учун иш вақтида камида 30 минут берилади. Бундай ишлар рўйхати, овқатланишнинг бошланиш ва тугаш вақти ҳамда жойини иш берувчи касаба уюшма қўмитаси билан келишилган ҳолда тасдиқлайдиган навбатчилик жадвалига биноан белгиланади.

11.8. Навбат билан ишлайдиган бўлинмаларда (участкаларда) иш навбатининг вақти, уларнинг навбатланиш тартиби, тушки танаффус вақти ёки овқатланиш вақти, дам олиш кунларини бериш корхона раҳбари касаба уюшмаси қўмитаси билан келишган ҳолда тасдиқлаган навбатчилик жадвалига кўра белгиланади.

Ходимни ишга икки навбат давомида кетма-кет жалб этиш таъқиқланади.

Ишнинг тугаши билан унинг кейинги кунда бошланиши (навбатда) ўртасидаги ҳар кунги дам олиш вақти 12 соатдан кам бўлмаслиги керак.

11.9. Ҳар кунги иш вақти (навбат) дан ортиқча белгиланган иш ходим учун иш кунидан ташқари меҳнат вақти ҳисобланади.

Иш кунидан ташқари меҳнат қилишга фақат ходимнинг розилиги билан йўл қўйилади.

Иш кунидан ташқари ишлашнинг вақти икки кунда ҳар бир ходим учун тўрт соатдан (зарарли ва оғир меҳнат шароитларида ишлашда-кунига икки соатдан) ва бир йилда 120 соатдан ошмаслиги керак.

Муассаса ходимлари, шу жумладан, профессор-ўқитувчилар таркибининг қуйидаги ишлари ўриндошлик иши ҳисобланмайди:

йилига 240 соатдан ошмаган ҳажмда соатбай тартибдаги педагогик иши;

мустақил тадқиқотчиларга йилига 25 соат, аспирантларга йилига 50 соат ҳажмда соатбай илмий раҳбарлик.

Қонунчиликка мувофиқ бошқа иш бажариш.

Иш вақтидан ташқари ишлашга қуйидагиларга рухсат берилмайди:

Иш навбатининг вақти 12 соатни ташкил этадиган ходимлар;

18 ёшгача бўлган ходимлар;

ноқулай меҳнат шароитларида иш бажараётган ходимлар.

11.10. Ходимларнинг айрим тоифаларини дам олиш ва байрам (ишланмайдиган) кунларида ишга жалб этишга фақат фавқулодда ҳолларда иш берувчининг ёзма фармойиши билан ўрнатилган тартибда йўл қўйилади.

11.11. 18 ёшгача бўлган шахсларни тунги ишларга ҳамда дам олиш ва байрам кунларида ишлашга жалб этиш тақиқланади.

Ногиронлар, ҳомиладор аёллар ва 14 ёшгача болалари бўлган аёллар кўрсатилган ишларга фақат уларнинг розилиги билан жалб этилиши мумкин.

Бунда ногиронлар бундай ишлар тиббий тавсиялар билан уларга тақиқланмаслиги шарти билан жалб этилади. Шунга ўхшаш тиббий тавсияси бўлган ва ўзи розилик билдирган ҳомиладор аёллар ва уч ёшгача болалари бўлган аёллар кўрсатилган ишларга жалб этилиши мумкин.

11.12. Барча ходимларга, шу жумладан, ўриндошларга ҳам иш жойи ҳамда ўрғача иш ҳақини сақлаб қолган ҳолда ҳар йилги меҳнат таътиллари берилади.

11.13. Ҳар йилги таътиллари (асосий ва қўшимча) вақти уларга ҳақ тўлаш ва ҳисоблаш тартиби, шунингдек, таътил олиш-

га ҳуқуқ берадиган иш стажини ҳисоблаш қонунчиликда кўзда тутилган тартибда амалга оширилади.

11.14. Ходимнинг аризасига кўра унга иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилиши мумкин, унинг қанча давом этиши томонларнинг келишуви билан белгиланади.

11.15. Ҳар йилги асосий таътил қуйидагича берилади: ишланган биринчи йил учун олти ой ишлагандан кейин;

иккинчи ва кейинги йиллардаги иш учун таътиллار жадвалига мувофиқ иш йилининг нисбатан вақтида, педагог ходимларга ўқув йили тугатгандан кейин берилади.

11.16. Таътил ҳар йили у бериладиган иш йили тугашига қадар берилиши керак. Таътил ходимнинг ёзма аризасига кўра қисмларга бўлиб берилиши мумкин. Таътил қисмларидан биринчиси камида 12 иш кунини ташкил этиши керак.

Фақат ходимнинг розилиги билан таътидан чақириб олиш мумкин. Таътилнинг фойдаланилмаган қисми жорий йилда берилди ёки кейинги йилга кўчирилади.

Шунингдек, таътидан чақириб олинган ходимнинг хоҳишига қараб энг кам муддатдан (15 иш кунидан) ортиқча йиллик таътил учун пул бадали тўланиши мумкин.

11.17. Ижтимоий таътилларнинг барча турлари, шунингдек, ноқулай иш шароитларида ишлаш, ишнинг алоҳида тарзи, оғир ва ноқулай табиий иқлим шароитларида ишлаганлик учун қўшимча таътилларнинг барча турларидан албатта фойдаланилиши керак, уларни пул бадали билан алмаштиришга йўл қўйилмайди;

-ўқиш билан боғлиқ таътиллار (ЎЗР МКнинг 254-257-моддалари);

-ижодий таътил (ЎЗР МКнинг 258-моддаси);

11.18. Ҳар йили бериладиган таътиллار календарь йили бошланишига қадар муассаса касаба уюшма қўмитаси билан келишилган ҳолда раҳбар томонидан тасдиқланган жадвал асосида белгиланади.

Ходим таътилни бериш вақти тўғрисида унинг бошланишидан кўпи билан 15 кун олдин хабардор қилиниши керак.

11.19. Таътил учун ҳақ таътил бошлангандан кундан олдинги кунда тўланиши керак.

Ходимнинг унга таътил вақти учун ҳақ

тўлангунгача берган аризасига кўра таътил бошқа муддатга кўчирилиши мумкин.

11.20. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги, келишувга кўра меҳнат шартномаси бекор қилинганда (шу жумладан, унинг муддати тугаши муносабати билан ҳам) ходимнинг хоҳишига кўра меҳнат муносабатларини кейин тугатган ҳолда ҳар йилги асосий ва қўшимча таътиллари берилиши кўзда тутилиши мумкин.

Мазкур ҳолда таътилнинг тугаш куни меҳнат шартномасини бекор қилиш санаси деб ҳисобланади.

Кейин ишдан бўшатиши шарт билан таътилга ёки томонларнинг келишувига кўра белгиланган меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида огоҳлантириш муддати тугаган бўлса, меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги аризани қайтариб олишга ҳақли бўлмайди.

12. Яқуний қондалар

12.1. Низоларни ҳал этиш тартиби

12.1.1. Ҳар бир ходим ва таълим олувчи қонунчиликда, мазкур қондаларда, муассасанинг бошқа локал ҳужжатларида ҳамда меҳнат ва мутахассис тайёрлаш бўйича шартномаларида кўзда тутилган ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, шу жумладан, судга мурожаат қилиш ҳуқуқига эгадир.

12.1.2. Ўзининг ҳуқуқларини бузилган деб ҳисобловчи ходим ва таълим олувчи мустақил равишда ёки касаба уюшмаси қўмитаси орқали иш берувчига оғзаки ёки ёзма шаклда мурожаат қилишга ҳақлидир. Ходимнинг мурожаати қонунчиликда кўзда тутилган тартибда рўйхатга олинishi керак.

12.1.3. Ёзма жавоб ходимга унинг мурожаати моҳиятига кўра, бевосита кўриб чиқилгандан кейин юборилади.

Меҳнат шароитларини ўзгартириш тўғрисидаги мурожаатга жавоб ходимга бундай ўзгаришга бўлган ҳуқуқ қонунда кўзда тутилган уч кундан кечиктирмай жўнатилиши керак.

Ходим билан иш берувчи ўртасида кўрсатилган ҳолдаги ихтилоф пайтида ёки иш берувчининг жавобидан қониқмаганда ходим ўзининг танлашига кўра меҳнат низосини ҳал этиш учун меҳнат низолари бўйича

комиссияга (бундан кейин МНК) ёки бевосита судга, шунингдек, ваколатига кирадиган муассаса ходимларини ҳимоя қилиш бошқа органларга мурожаат қилишга ҳақлидир.

12.1.4. Ходим томонидан берилган ариза МНКда рўйхатга олинади ва ариза берган ходим иштирокида у берилган кундан бошлаб 10 кундан кечиктирмай кўриб чиқилади. Ходимнинг аризасини кўриб чиқишда иштирок этмаслигига фақат унинг ёзма аризасига кўра йўл қўйилади. Комиссиянинг мажлисига ходим узрли сабабларсиз келмаган тақдирда мазкур аризани кўриб чиқмаслик тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин, бу эса ходимни қайтадан ариза топшириш ҳуқуқидан маҳрум қилмайди.

12.1.5. МНК қарори устидан манфаатдор

ходим ёки иш берувчи МНКнинг кўчирма нусхасини олгандан кейин 10 кун ичида судга мурожаат қилиши мумкин.

12.1.6. Ходим судга ёки МНКга куйидаги муддатларда мурожаат қилишга ҳақлидир:

ишга тиклаш тўғрисидаги низолар бўйича ходимга у билан меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги буйруқнинг кўчирма нусхаси топширилган кундан бошлаб кўпи билан бир ой ичида;

бошқа низолар бўйича – ходим ўз ҳуқуқининг бузилгани тўғрисида билган ёки билиши керак бўлган кундан бошлаб уч ойдан кечиктирмай;

ходимнинг соғлиғига етказилган зарарни тўлаш тўғрисидаги низолар бўйича судга мурожаат қилиш муддати белгиланмайди.

1.2.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирлик Регламентини тасдиқлаш ҳақида»ги 2011 йил 11 ноябрдаги 447-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига юклатилган вазифаларни ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш ҳамда ижро интизомини мустаҳкамлаш мақсадида

БУЮРАМАИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Регламенти иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Вазир ўринбосарлари, бошқарма ва бўлим ходимлари, олий таълим муассасалари ва ташкилотлари раҳбарлари:

- ўз фаолиятларини ушбу Регламентга қатъий риоя қилган ҳолда амалга оширсин;
- ҳужжатлар лойиҳаларини юзаки, сифатсиз тайёрлаш ҳолатларига йўл қўймаслик

ҳақида огоҳлантирилсин;

- ҳужжатларни тайёрлашда уларнинг тўғрилиги ва сифати учун лойиҳани тайёрловчи шахс жавобгар эканлиги белгилаб қўйилсин;

- зарур ҳолларда, ўзига юкланган вазифаларни ва функционал вазифаларни талаб даражасида бажарилишини таъминламаётган мутахассислар бўйича раҳбариятга тегишли таклифлар киритилсин.

3. Вазирликнинг 2007 йил 25 январдаги 15-сонли, 2008 йил 10 июндаги 169-сонли, 2009 йил 8 сентябрдаги 309-сонли буйруқлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ушбу буйруқ, ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари М.Арипджанов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИНИНГ РЕГЛАМЕНТИ

1. Умумий қондалар

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Регламенти Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Қонуни, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги «Олий таълим муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-1533-сонли ҳамда 2006 йил 7 август «Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-436-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 20 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 341-сонли, 2004 йил 19 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги таркибига ўзгартириш киритиш тўғрисида»ги 484-сонли, 2011 йил 26 январдаги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида» 2004 йил 20 июлдаги 341-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 18-сонли қарорлари ҳамда таълим тизимида доир бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган вазифаларни бажариш мақсадида ишлаб чиқилган бўлиб, вазирлик фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Вазирлик Ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази, Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази, Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази (ЎМКХТМ) раҳбари, Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази (ОЎМКХТМ), Маънавият ва маърифат маркази (МваММ), Буюртмачи хизмати инжиниринг компанияси ва олий таълим муассасаларини бошқаради.

Идоравий бўйсунуши ва мулкчилик шаклидан қатъи назар, олий таълим муассасаларига ўқув-услубий раҳбарликни амалга оширади ҳамда улар томонидан Ўзбекистон Республикасининг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимидаги қонунчилигига риоя этилишини таъминлайди ва назорат қилади.

Вазирлик ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси олдида жавобгардир.

3. Вазирликка юклатилган вазифалар Вазир, вазирнинг биринчи ўринбосари, вазирнинг биринчи ўринбосари - Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази директори, вазир ўринбосарлари, бошқарма ва бўлимлар ходимларининг ташкилий-амалий иши билан амалга оширилади.

4. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятига раҳбарликни Вазир амалга оширади. Вазир топширигига биноан вазирнинг биринчи ўринбосари вазирлик аппаратининг ишини ташкил қилади ҳамда Вазирлик бошқарма ва бўлимлари ишларини мувофиқлаштириб боради. Вазир бўлмаган ҳолларда (хизмат сафари, меҳнат таътили вақтида) – вазир вазифасини бажаради.

5. Вазирлик аппарати ва унинг таркибий бўлинмаларининг иш тартиби вазир томонидан тасдиқланган тегишли низомлар ва режалар билан белгиланади.

II. Вазирлик ишини режалаштириш

6. Вазирликнинг иши ярим йиллик режаларига мувофиқ олиб борилади. Иш режалар вазир ўринбосарлари, бошқарма ва бўлим бошлиқлари томонидан, Ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази (ЎМКХТМ) раҳбари, Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази (ОЎМКХТМ), Маънавият ва маърифат маркази (МваММ), Буюртмачи хизмати ягона инжиниринг компанияси (БХЯИК) раҳбарлари ва олий

таълим муассасалари ректорларининг таклифларини ҳисобга олган ҳолда, ҳар йили 20 шонгача биринчи ярим йиллик ҳамда 20 декабрғача иккинчи ярим йиллик иш режасига киритилган таклифлар асосида июль ва январь ойларининг биринчи ўн кунлигида Вазир томонидан тасдиқланади.

7. Иш режаларида белгиланган вазифаларни ҳамда бошқа топшириқларни барча ходимлар ижро интизомига қатъий риоя қилган ҳолда ўз вақтида, сифатли ҳамда зарур даражада бажариши лозим.

8. Ҳужжат лойиҳаларини сифатсиз тайёрлаш ҳолатларига йўл қўйган масъул ходимларга нисбатан ўрнатилган тартибда интизомий жазо чоралари кўрилади.

9. Муҳим давлат, хўжалик ва ижтимоий-маданий муаммоларни ҳал этиш учун вазирликнинг комплекс ёки мақсадли тадбирлари ишлаб чиқилади, улар вазирнинг ўринбосарлари томонидан вазирлик Ҳайъатига кўриб чиқиш учун киритилади.

10. Вазирликнинг марказий аппарати, олий таълим муассасалари ва ташкилотларида ижро интизоми ҳолатини мақсадли ва комплекс ўрганишлар бўйича ҳар чоракда режа тузилади ҳамда вазир буйруғи билан тасдиқланиб амалга оширилади. Ўрганиш натижалари бир ой муддат ичида муҳокама қилинади ва тегишли чоралар кўрилади.

11. Иш режаларига қўшимча масалаларни киритиш тўғрисидаги таклифлар вазирлик бошқарма ва бўлим бошлиқлари томонидан ўрнатилган тартибда раҳбариятга тақдим этилади.

12. Тасдиқланган режага ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш вазирнинг кўрсатмаси билан ёки вазир рухсати билан вазирнинг биринчи ўринбосари томонидан амалга оширилади.

III. Вазирликка масалаларни киритиш тартиби

13. Вазирликка ҳужжатлар олий таълим муассасалари ректорлари, вазирлик тасарруфидаги ташкилот ва муассасалар раҳбарлари, улар бўлмаган (буйруқ асосида хизмат сафари, меҳнат таътилида бўлган) ҳолларда эса уларнинг биринчи ўринбосарлари томонидан киритилади.

14. Вазирликка кўриб чиқиш учун киритиладиган ҳар бир масала давлат тилида аниқ баён қилинган, зарур бўлганда, асосланган қарор ёки буйруқ (хат) лойиҳаси, шунингдек ҳужжатнинг моҳияти баён этилган қисқача хат билан тақдим этилади. Янги таълим йўналиши (мутахассислик) очиш ёки амалга оширилиши қўшимча моддий харажатларни талаб қиладиган қарорлар, буйруқлар лойиҳаларини тақдим этишда молиявий-иқтисодий ва бошқа асослар илова қилинади.

15. Олий таълим муассасаларини ривожлантириш Жамғармасидан маблағ ажратишга оид мурожаатлар билан бирга ушбу харажатларни мақсадли ишлатиш учун тузилган харажатлар сметаси, лойиҳа-смета (проектно-сметная документация) ва бошқа тегишли ҳужжатлар тақдим этилади.

Вазирликка киритиладиган ҳужжатлар Ўзбекистон Республикаси норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлаш тартиб ва қоидаларига жавоб бериши лозим.

16. Ҳужжатларнинг асосланганлиги ва сифати, келтирилган маълумотлар ва бошқа материалларнинг тўғрилиги учун Вазирлик олдида шахсан олий таълим муассасалари ректорлари ҳамда ташкилот ва муассасалар раҳбарлари жавоб берадилар.

17. Ушбу Регламентда кўрсатилган талабларга риоя қилинмасдан вазирликка киритилган ҳужжатлар кўриб чиқилмасдан қайтарилади.

18. Вазирликнинг топшириқлари олий таълим муассасалари, вазирлик тасарруфидаги ташкилот ва муассасалари томонидан ҳужжат жўнатилган кундан бошлаб, (агар бошқа муддат белгиланмаган бўлса) 10 календарь кун мобайнида бажарилиши керак.

19. Вазирликда Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги буйруқлари ва Ҳайъат қарорлари мониторинги ташкил этилади. Ушбу ҳужжатларни ижроси юзасидан олий таълим муассасалари ва ташкилотларининг ҳисоботлари 1 ва 2-жадвалларга мувофиқ электрон шакли ҳар ойнинг 2-сана-

сида, қоғоз шакли ҳар ойнинг 5-санасигача Назорат ва мониторинг бошқармасига топширилади.

20. Хужжатларнинг бошқа турларини тайёрлаш ва вазирлик раҳбариятига тақдим этиш, шунингдек улар бўйича ижрочиларга топшириқлар (кўрсатмалар, резолюциялар) ни етказиш вазирликнинг иш юритиш тартиби бўйича амалга оширилади.

IV. Вазирлик Ҳайъати ва Аппарат Кенгаши йиғилишини тайёрлаш ва ўтказиш тартиби

21. Вазирлик Ҳайъатида олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантиришга оид муҳим устувор вазифалар, қабул қилинган қарорлар бажарилишини текширишнинг, кадрларни танлаш ва улардан фойдаланишнинг асосий масалалари, энг муҳим буйруқлар ва йўриқномалар лойиҳалари, Вазирлик бошқармалари ва бўлимларининг, таълим муассасалари раҳбарларининг ҳисоботлари кўриб чиқилади ва улар бўйича қарорлар қабул қилинади. Ҳайъатнинг йиллик иш режаси вазирлик бошқарма ва бўлимларининг таклифлари асосида шакллантирилади ва Ҳайъат раиси томонидан тасдиқланади.

22. Вазирлик Ҳайъат йиғилишлари, одатда, ҳар ойнинг учинчи жума кунинда ўтказилади. Йиғилишларни вазир ёки унинг топширигига биноан вазирнинг биринчи ўринбосари олиб боради. Ҳайъат йиғилишларига, одатда, олий таълим муассасалари ректорлари, муассаса ва ташкилотлар раҳбарлари таклиф этилади. Зарурат туғилганда шошилинч масалаларни кўриб чиқиш учун Ҳайъат режасидан ташқари йиғилишлар ўтказилиши мумкин.

23. Ҳайъат йиғилишига тайёргарлик кўриш ва ўтказишни мувофиқлаштириш мақсадида вазир ёки вазир топширигига биноан вазирнинг биринчи ўринбосари томонидан вазир ўринбосарлари ёки бошқарма бошлиқлари таркибидан масъул ходим белгиланади. Масъул ходим Ҳайъат йиғилишининг кун тартибидаги масалалар бўйича маълумотнома ва қарор лойиҳаларини тайёрлаш сифатини, йиғилиш бўлиб ўтадиган жойни белгилаш, йиғилишга таклиф этиладиган

ходимларни белгилаш ҳамда Ҳайъат қарорларини ўрнатилган тартибда расмийлаштириб, жойларга ўз вақтида етказишга оид барча ишларни назорат қилади. Амалга оширилган ишлар ҳақида вазирликнинг Аппарат Кенгашига ахборот беради.

Ҳайъат қарорлари ва уларга оид хужжатлар аниқ ифодаланиши, қонун хужжатларига мувофиқ келиши, кўриб чиқилаётган масаланинг пухта таҳлилини ва холис баҳосини ўзига олган бўлиши, ижрочилар олдига аниқ мақсад ва вазифалар қўйиши, уларни бажаришнинг аниқ муддатларини белгилаши керак.

Йиғилишнинг кун тартиби, одатда, йиғилиш ўтказиладиган кундан 10 кун олдин тайёрланади ва Ҳайъат аъзоларига Ҳайъат котиби томонидан тарқатилади.

Йиғилишда куриладиган масалалар бўйича 5 кун олдин Ҳайъат қарорлари лойиҳалари тааллуқли маълумотномалар ва асослар билан масъул бошқарма (бўлим) томонидан келишиш учун Ҳайъат раиси ва аъзоларига тарқатилади. Ҳайъат қарорлари бўйича Ҳайъат аъзолари ўртасида жиддий келишмовчиликлар мавжуд бўлса, улар бу ҳақда Вазирга ёзма ахборот беришлари лозим. Ҳайъат аъзоси бир соат ичида лойиҳа билан танишиб, тегишли қўшимча ва таклифлар билан қайтаради. Масалани Ҳайъат муҳокамасига киритувчи масъул бошқарма (бўлим) лойиҳа юзасидан билдирилган фикр ва мулоҳазаларни инobatга олган ҳолда уни қайта ишлаб чиқиб, Ҳайъат аъзоларига имзога (визага) киритади.

24. Ҳайъат қарори лойиҳалари Ҳайъат аъзолари томонидан имзоланган (асосан қарор қисмидан иборат бўлган) тегишли маълумотнома (илова шаклида) киритилаётган масаланинг қисқача ахбороти билан, Ҳайъат йиғилиши ўтказиладиган кундан 3 кун илгари Ҳайъат котибига топширилади. Ҳайъат котиби кун тартибидаги масалалар бўйича тайёрланган қарор лойиҳаларини Ҳайъат раиси ва аъзоларига йиғилишдан олдин тарқатилишини таъминлайди.

Йиғилишда Ҳайъат аъзолари ва вазир топшириғи билан таклиф этилган олий таълим муассасалари ректорлари, ташкилот ва муассаса раҳбарлари ва масъул ходимлари иштирок этади.

Таклиф этилганлар рўйхати вазир ёки унинг топширигига кўра вазирнинг биринчи ўринбосари билан келишилади.

25. Бошқарма ва бўлим бошлиқлари, Ҳайъат котиби Ҳайъат йиғилишига тайёргарлик кўришда ўз фаолиятини ушбу Ҳайъат йиғилишини ўтказишга масъул бўлган ходим билан келишилган ҳолда амалга оширади.

26. Йиғилишда сўзга чиқувчилар Ҳайъат кун тартибига қуйидагича риоя қилади:

- муҳокама этиладиган асосий масала бўйича маъруза - 10 дақиқа;
- таклиф ва мулоҳазалар учун - 5 дақиқа;
- маълумот (саволлар) учун - 3 дақиқа.

Ҳайъат қарорлари Вазирнинг буйруғи билан тасдиқланади ва ижро учун жойларга етказилади.

27. Ҳайъат қарорлари одатда Ҳайъат йиғилишларида муҳокама қилинади. Муҳокама даврида уларни қабул қилиш бўйича овозга қўйилади. Ҳар бир Ҳайъат аъзоси битта овозга эга бўлган ҳолда овоз беришда иштирок этади. Олий таълим муассасалари ректорлари, шунингдек бошқа таклиф этилган шахслар овоз беришда катнашмайди.

Айрим шошилиш масалалар ёки муҳокама этилиши зарур бўлмаган масалалар бўйича қарорлар лойиҳалари йиғилиш ўтказилмасдан, Ҳайъат аъзолари билан келишилган ҳолда Ҳайъат раисига тасдиқлаш учун киритилиши мумкин.

Ҳайъат қарорини, Ҳайъат йиғилиши баёнини расмийлаштириш, йиғилиш қатнашувчиларини таклиф этиш, ҳужжатларни ўз вақтида тегишли муассаса ва ташкилотларга тарқатиш, Ҳайъат қарорларида белгиланган топшириқларни бажарилишини назорат қилиш учун Ҳайъат котиби масъул шахс деб ҳисобланади.

28. Вазирлик ҳамда унинг тасарруфида бўлган муассаса ва ташкилотларда ижро интизомини мустаҳкамлаш мақсадида ҳар ҳафтада бир марта, одатда, сешанба кuni соат 09-00 да вазир ёки вазир топширигига биноан вазирнинг биринчи ўринбосари томонидан вазир ўринбосарлари, ЎМКХТ Маркази, ОЎМКХТР Маркази, МваММ ва Буюртмачи хизмати ягона инжиниринг компанияси раҳбарлари, бошқарма бошлиқлари,

ҳуқуқшунос ва Ҳайъат котиби (илова 1) ҳамда йиғилишга таклиф этилган маърузачилар иштирокида Аппарат Кенгаши йиғилишлари, шунингдек Аппарат Кенгашининг кенгайтирилган таркиби (илова 2) иштирокида ҳар кuni соат 9-00 да тезкор йиғилишлар ўтказилади. Уларда Ўзбекистан Республикаси ҳукумати топшириқлари, фуқаролар мурожаатларининг кўриб чиқилиши, ижро, меҳнат ва молия интизоми мониторинги, Вазирлик Ҳайъатида муҳокама этиладиган қарор лойиҳалари, вазирлик иш режасининг ўтган давр мобайнида қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ҳисоботлар ҳамда вазирлик апаратининг жорий фаолияти масалалари вазирликнинг Аппарат Кенгаши йиғилишида мунтазам равишда кўриб чиқилади.

Вазирлик Аппарати Кенгаши йиғилишлари баён билан расмийлаштирилади ва йиғилиш ўтказилган кuni соат 16-00гача ижрочиларга тарқатилади. Кун тартиби йиғилиш ўтказилишидан камида 3 кун илгари тайёрланади. Белгиланган топшириқларнинг бажарилиши юзасидан навбатдаги Аппарат Кенгаши йиғилишида Ҳайъат котиби ва масъул ходимлар ахборот беради (3 мин.).

Аппарат Кенгаши йиғилишларини расмийлаштириш ва топшириқларнинг бажарилишини назорати Ҳайъат котиби зиммасига юклатилади.

V. Олий таълим муассасаларини ривожлантириш Жамғармаси Кенгаши йиғилишларини ўтказиш тартиби

29. «Олий таълим муассасаларини ривожлантириш Жамғармаси тўғрисида»ги Низомда белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Вазирликда Олий таълим муассасаларини ривожлантириш Жамғармаси Кенгаши ташкил этилади. Жамғарма Кенгаши аъзолари вазир томонидан ўрнатилган тартибда тасдиқланади.

Жамғарма Кенгаши йиғилишлари одатда, ҳар чоракнинг учинчи ойининг охириги ўн кунлигида ўтказилади. Зарур ҳолларда Жамғарма Кенгаши йиғилишлари навбатдан ташқари ўтказилиши ҳам мумкин. Йиғилишларни Жамғарма Кенгаши Раиси – Вазир ёки унинг топширигига биноан вазир ўринбосари олиб боради.

30. Жамғарма Кенгаши йиғилишларига керакли ҳужжатлар: смета лойиҳаси, ҳисоботлар, маблағ ажратиш ҳақидаги олий таълим муассасаларининг мурожаатлари, Жамғармадан ажратилган маблағларни мақсадли ишлатилиши ҳақида маълумотномалар – Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси томонидан; Вазирлик аппарати ва таълим тизими ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва моддий рағбатлантириш бўйича таклифлар – Кадрлар бошқармаси ҳамда Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси билан келишилган ҳолда Вазирликнинг Касаба уюшмаси томонидан киритилади.

31. Жамғарма Кенгашида кўриб чиқилиши учун «Олий таълим муассасаларини ривожлантириш Жамғармаси тўғрисида»ги Низомда курсатилган куйидаги масалалар киритилади:

- Жамғарма харажатлар сметасини тузиш ва тасдиқлаш – ҳар йили декабрь ойида;

- Жамғарма харажатлар сметасига қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш – зарурат бўлганда ҳар чоракда бир марта;

- Жамғарма харажатлар сметасини ижроси бўйича ҳисобот–ҳар чоракда бир марта;

- Жамғарма харажатлар сметасини бажарилиши бўйича йиллик ҳисоботни Вазирлик Ҳайъатига киритиш учун тасдиқлаш – ҳар йили февраль ойида;

- Жамғарма Кенгашига янги аъзоларни қабул қилиш – зарурат бўлганда;

- Вазирлик аппарати ва тизими ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида маблағ ажратиш ҳақида - байрам кунларидан 10 кун олдин, шунингдек зарурат бўлганда;

- Жамғармадан олий таълим муассасаларини ривожлантирилишига йўналтирилган мақсадли маблағ ажратиш ҳақида ва ҳ.к. – навбатдаги Кенгаш йиғилишида;

- Жамғармадан ажратилган маблағларни ишлатилиши ҳақида ҳисоботлар – ҳар чоракда.

32. Жамғарма Кенгаши кўриб чиқиши учун ҳужжатларни киритиш тартиби Регламентининг 14-16 бандлари талабларига катъий риоя қилган ҳолда амалга оширилади.

Жамғарма Кенгаши йиғилишлари баёни Кенгаш аъзолари имзолагандан сўнг Раис

томонидан тасдиқланади ҳамда ўрнатилган тартибда расмийлаштирилади. Баённинг асл нусхаси маблағ ажратиш ҳақидаги буйруқнинг асл нусхаси билан – девонхонага, буйруқнинг нусхаси асослари билан бирга Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (бош ҳисобчи)га топширилади. Кенгаш баёнининг қарори Вазирнинг буйруғи билан жорий этилади ҳамда нусхаси Назорат ва мониторинг бошқармасига назорат учун берилади.

Жамғармадан ажратилган маблағларнинг мақсадли ишлатилиши устидан назорат Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси томонидан амалга оширилади.

VI. Вазирлик буйруқларини ва қарорларини расмийлаштириш ва тарқатиш

33. Вазирлик буйруқлар чиқаради ҳамда Ҳайъат қарорлари ва Аппарат Кенгаши йиғилиши баёнларини қабул қилади. Вазирликнинг норматив-ҳуқуқий тусдаги ёки муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлари буйруқ шаклида чиқарилади. Умуммажбурий тусдаги буйруқлари Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилиши таъминланади. Тезкор ва бошқа жорий масалалар бўйича ҳужжатлар вазирлик Аппарати Кенгаши йиғилиши баёни шаклида расмийлаштирилади.

34. Вазирлик Ҳайъати йиғилишларида муҳокама этиш давомида мулоҳазалар билдирилган, қўшимчалар ёки ўзгартиришлар киритилган қарорлар лойиҳалари, тегишли бошқарма ва бўлим бошлиқлари томонидан қайта ишлаб чиқилади ва икки кун муддат ичида ўрнатилган тартибда Ҳайъат Раиси – Вазирга имзолаш учун тақдим этилади.

35. Вазирлик Ҳайъати йиғилишларида қисқа баён олиб борилади. Йиғилиш баёнини расмийлаштириш икки кун ичида амалга оширилади. Унга Ҳайъат Раиси - Вазир ва Ҳайъат котиби имзо қўяди.

36. Буйруқ лойиҳалари, одатда, бошқарма ва бўлим бошлиғи томонидан вазир топширигига мувофиқ ёки ўзининг ташаббуси билан вазир ўринбосарлари, бошқа бошқарма ва бўлим бошлиқлари, ҳуқуқшунос билан келишилган ҳолда киритилади. Кели-

шиш муддати бир иш кунидан ошмаслиги лозим. Имзоланган буйруқ девонхонага асослари билан рўйхатдан ўтказиш учун асл нусхаси тақдим этилади ва тарқатиш рўйхати (реестри) бўйича дарҳол Ишлар бошқармаси оператори томонидан олий таълим муассасалари, девонхона томонидан Назорат ва мониторинг бошқармасига ҳамда вазирлик аппарати ходимлари (ижрочиларига) ва бошқа мутасадди ташкилотларга тарқатилади.

37. Вазирлик буйруқ ва Ҳайъат қарорларининг асл нусхалари Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган Вазирликнинг муҳри билан тасдиқланади ва девонхонада темир шкафларда ўрнатилган тартибда сақланади. Ҳар чорак архивга топшириш талабларига риоя қилган ҳолда тўпламга жамлаб борилади ва ўрнатилган муддатда архивга сақлаш учун топширилади ва фаолиятда буйруқ, Ҳайъат қарори ва Аппарат Кенгаши йиғилиши баёнларининг иккинчи нусхаларидан фойдаланилади.

39. Раҳбарият томонидан олий таълим муассасалари ва ташкилотларига юборилаётган топшириқлар вазирликнинг хат бланклари орқали расмийлаштирилади.

40. Вазирликнинг буйруқлари, Ҳайъат қарорлари, агар уларда бошқа муддатлар белгиланмаган бўлса, имзоланган вақтидан бошлаб кучга киради ва электрон почта орқали рўйхат асосида юборилади. Ишлар бошқармаси томонидан ҳар ой брошюра шаклида тасарруфида олий таълим муассасалари бор вазирлик ва идораларга ҳамда олий таълим муассасаларига тарқатилади.

Вазирликнинг умуммажбурий тусдаги норматив-ҳуқуқий буйруқлари рўйхатдан ўтказилган кундан ўн кун ўтгандан кейин кучга киради. Давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлган, аммо Давлат рўйхатидан ўтказилмаган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳуқуқий кучга эга эмас деб ҳисобланади.

41. Вазир, Вазир бўлмаган ҳолларда вазирнинг биринчи ўринбосари томонидан Олий таълим муассасалари бош бошқармаси билан биргаликда ўқув жараёнига оид куйидаги ҳужжатлар тасдиқланади:

- Давлат таълим стандартлари;
- Намунавий ўқув режалари ва ўқув дастурлари.

42. Ўрнатилган тартибда тасдиқланган таълим ҳужжатлари Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган муҳр қўйилиб барча олий таълим муассасаларига етказилади. Ҳар бир таълим ҳужжатларининг турлари намуна шаклида вазирликда сақланади.

43. Вазирликда Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳри, «Девонхона» ва вазирликнинг бурчак тамғаси (девонхона мудирида), «Ходимлар бўлими» муҳри (Кадрлар бошқармаси бошлиғида), «Пакетлар учун - Махфий бўлим» ва «Биринчи бўлим» муҳрлари (махфий-сафарбарлик бўлими бошлиғида) сақланади. Муҳр ва тамгадан фойдаланиш тартиби ҳамда уларни сақлаш учун масъул шахслар белгиланган тартибда буйруқ билан расмийлаштирилади.

Вазирликнинг Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳри билан вазир, вазирнинг биринчи ўринбосари ва вазир ўринбосарлари томонидан вазирликнинг тегишли ҳужжатларига қўйилган имзолари тасдиқланади. Шу билан бирга Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат статистика қўмитаси ва бошқа мутасадди идоралар томонидан ўрнатилган тартибда тасдиқланган шакллар бўйича Вазирлик томонидан фақат бош ҳисобчи имзоси билан топшириладиган ҳисоботлар ва бошқа ҳужжатлар Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳр билан тасдиқланади.

VII. Вазирликнинг доимий, вақтинчалик комиссиялари ва бошқа ишчи органлари

44. Ҳукумат қарорлари, вазирлик топшириқларини ҳаётга татбиқ этишга қўмаклашиш, қабул қилинган ҳужжатларнинг олий таълим муассасалари ва вазирлик тасарруфидаги ташкилот ва муассасаларида қандай бажарилаётганини назорат қилиш ҳамда «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш бўйича вазирлик томонидан унинг доимий комиссиялари, ишчи гуруҳлари тузилиши мумкин.

Вазирлик уларнинг вазифаларини, функцияларини ҳамда фаолият тартибини алоҳида буйруқлар билан белгилайди.

VIII. Вазирликда ҳукумат қарорлари ва бошқа ҳужжатларни кўриб чиқилиши

45. Вазирликка келиб тушган ҳукумат қарорлари, топшириқлари девонхонада рўйхатга олинади ва зудлик билан раҳбариятга киритилади. Вазир ёрдамчиси иштирокида Олий Мажлис, Президент Девони, Вазирлар Маҳкамаси ҳужжатларини бажариш бўйича, ҳужжатлар олинган вақтдан бошлаб бир соат мобайнида, бўлинмалар бажариши керак бўлган топшириқлар тайёрланади. Вазир резолюцияси билан девонхона томонидан бир соат ичида масъул ходимларга етказилади ва бир нусхаси ўрнатилган тартибда назорат учун тақдим этилади.

46. Олий Мажлис, Президент Девони, Вазирлар Маҳкамаси ва вазирликнинг ҳужжатлари бўйича ижро муддати, агар бошқа муддат белгиланмаган бўлса, 10 кунгача этиб белгиланади.

Агар топшириқ бир неча ижрочиға тааллуқли бўлса, у ҳолда уни бажаришга масъул бўлган раҳбар, мувофиқлаштириш (чақириш) учун топширилган мансабдор шахс, унинг бажарилишини ташкил этишга мажбурдир. Ижрочилар топшириқларнинг ўз вақтида бажарилиши учун баробар жавоб берадилар. Бажариш муддати фақат топшириқни имзолаган раҳбар ёки унинг рухсати билан биринчи ўринбосари томонидан узайтирилиши мумкин.

Топшириқда кўйилган масалалар ҳал қилинган ёки асосий масала бўйича жавоб берилган тақдирда у бажарилган ҳисобланади.

47. Олий Мажлис, Президент Девони, Вазирлар Маҳкамасига таклифлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг регламентига қатъий риоя қилган ҳолда вазир томонидан, вазир бўлмаган ҳолларда вазирнинг биринчи ўринбосари томонидан киритилади.

48. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ўрнатилган тартибда киритилиши лозим бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари билан бирга ушбу

ҳужжатнинг ишлаб чиқилиши ҳамда уни келишуви хронологияси ҳақида маълумотнома тайёрланади.

49. Ҳужжатлар билан ишлашни ташкил этиш ҳамда ижро интизомининг мониторингини олиб бориш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 2009 йил 28 августда тасдиқданган «Вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар, хўжалик бирлашмалари, уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлинмаларида ҳужжатлар билан ишлашни ташкил этиш ҳамда ижро интизоми аҳволи мониторингини олиб бориш тартиби»га мувофиқ амалга оширилади.

50. Ижро интизомини узрсиз сабабларга кўра кўпол бузилишига йўл қўйган вазирлик аппарати, шунингдек номенклатурасида бўлган раҳбар ва масъул шахсларга нисбатан интизомий жазо чоралари меҳнат қонунчилигига мувофиқ Вазир буйруғи асосида қўлланилади.

VIII. Вазирлик томонидан назорат қилиш ваколатларини амалга ошириш тартиби

51. Вазирлик ўзининг ваколатига кирувчи масалалар бўйича олий таълим муассасалари, ЎМКХТМ, ОЎМКХТРМ, М ва ММ ва БХЯИКнинг фаолияти устидан мунтазам назоратни амалга оширади.

52. Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорлари, фармонлари ва фармойишлари, Ҳукумат қарорлари ва фармойишлари, Вазирлик буйруқлари, Ҳайъат қарорлари ва Аппарат Кенгаши баёнлари бажарилишини ташкил этиш, олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими соҳасида қонунчиликка риоя қилиш, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини ҳаётга татбиқ этиш ишларнинг аҳволини аниқлаш мақсадида таълим муассасалари ва ташкилотларида мақсадли ва комплекс ўрганишлар ўтказилади.

53. Ўрганиш якунлари Ҳайъат ёки Аппарат Кенгашининг кенгайтирилган йиғилишларида кўриб чиқилади.

54. Ҳукумат ва вазирлик топшириқларида кўйилган вазифаларни ўз вақтида ва тўлиқ бажарилишини таъминламаган олий таълим муассасалари ректорлари, ташкилот

ва муассаса раҳбарлари, мансабдор шахслар, шунингдек вазирлик ходимларига нисбатан жавобгарлик чораларининг кўрилишини таъминлайди.

IX. Фуқароларнинг ёзма ва оғзаки мурожаатларини кўриб чиқиш ҳамда фуқароларни қабул қилиш

55. Вазирлик аппаратида Фуқароларнинг ёзма ва оғзаки мурожаатларини кўриб чиқиш ҳамда фуқароларни қабул қилиш тартиби «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ва шу асосда ишлаб чиқилган Вазирликнинг тегишли Низоми билан белгиланади.

56. Фуқароларни оғзаки мурожаатлари билан қабул қилиш вазир ўринбосарлари, бошқарма ва бўлим бошлиқлари томонидан ўрнатилган тартибда тасдиқланган жадвалга мувофиқ амалга оширилади.

57. Фуқароларнинг хатлари, аризалари ва шикоятлари билан ишлашни ҳамда фуқароларни қабул қилишни ташкил этиш учун масъулият Ишлар бошқармаси (девонхона)га юклатилади.

X. Иш юритиш

58. Вазирлик аппаратида иш юритиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 29 мартдаги «Ўзбекистон Республикаси давлат ҳокимияти ва бошқарув органларида ва иш юритиш ва ижро назоратини ташкил этиш бўйича норматив ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида»ги 140-сон, 1999 йил 12 январь «Ижро интизомини янада мустаҳкамлаш тўғрисида»ги 12-сон қарорлари, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Бош вазири томонидан 2009 йил 28 августда тасдиқланган «Вазирликлар, давлат кўмиталари, идоралар, хўжалик бирлашмалари, уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлинмаларида ҳужжатлар билан ишлашни ташкил этиш ҳамда ижро интизомининг аҳволи мониторингини олиб бориш тартиби» талаблари асосида ишлаб чиқилган Вазирликнинг Иш юритиш тартиби ҳақидаги йўриқномасига мувофиқ амалга оширилади.

XI. Жавобгарлик

59. Ушбу Регламент талабларини бузган ходимларга нисбатан ўрнатилган тартибда тегишли интизомий жазо чоралари кўрилади.

**1.2.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Олий таълим тизимида бошқарув кадрлари захирасини узлуксиз тайёрлашни
ташқил этиш тўғрисида»ги 2010 йил 25 февралдаги 86-сонли**

БУЙРУҒИ

Олий таълим муассасалари фаолиятини замон талабларига мос ҳолда ташқил этиш ва истиқболли режалар асосида ривожлантиришга муносиб ҳисса қўша оладиган бошқарув лавозимларида фаолият кўрсатаётган, шунингдек, бошқарув лавозимларига тайёрланаётган ва захирага олинган ҳалол, пок, фидоий, билимдон, мустақил фикрлай оладиган, масъулиятли, маънавий етуқ кадрларни бошқарув маҳоратини эгаллашга ўқитишни узлуксиз ва босқичма-босқич ташқил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасаси раҳбар ходимлари (кафедра мудири, декан, проректор) ни узлуксиз тайёрлаш тажрибавий ўқув режаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Тажрибавий ўқув режасига киритилган ўқув курслари мавзулари бўйича дастурлар, ахборот ва ўқув-услугий таъминотни яратиш, ўрнатилган тартибда экспертизадан ўтказиш ва Мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига киритиш вазифаси 2-иловада келтирилган олий таълим муассасаларига топширилсин.

3. Ўқув курслари мавзулари бўйича дастурлар, ахборот ва ўқув-услугий таъминот Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси, «Истеъдод» фонди, малака ошириш институтлари ҳамда таянч олий таълим муассасалари материаллари ва тажрибасидан фойдаланилган ҳолда ишлаб чиқилсин.

4. Захирага олинган номзодларда бошқарув маҳорати ва компетентликни шакллантириш мақсадида семинар, тренинг, стажировка, малака орттириш машғулотлари бўйича тайёрланадиган ўқув-услугий материалларнинг амалий малака ва кўникмаларни

ривожлантиришга йўналтирилганлигига асосий эътибор қаратилсин.

5. Ўқув курслари бўйича тайёрланган ўқув-услугий материалларни умумлаштиришга масъул олий таълим муассасаси ректорларига материалларни ўрнатилган муддатларда Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш марказига топшириш вазифаси кўлатилсин.

6. Олий таълим муассасалари ректорларига:

кафедра мудири, декан, проректор ва ректор лавозимларига муносиб, бошқарувчилик, раҳбарлик қобилиятларига эга бўлган кадрларни танлаш, номзодлар билан суҳбат ўтказиш;

бошқарув фаолияти учун истиқболли деб топилган номзодни захирага киритиш ва уларга тегишли лавозимларда стажировка ўтишлари ва тажриба орттириши олий таълим муассасаси бўйича ташкилий ишларга фаол жалб этиш, илмий фаолиятларини жалдаллаштириш имкониятларини яратиш;

захирага олинган кадрлар бўйича маълумотларни умумлаштириш, маълумотлар базасини шакллантириш;

захира кадрлар фаолияти мониторингини олиб бориш, раҳбар ходимларни узлуксиз тайёрлаш курсларига тавсиялар бериш вазифалари топширилсин.

7. Вазирликнинг Кадрлар бошқармаси (К.Ғофуров)га бошқарув лавозимлар захирасига номзодлар базасини яратиш, фаолияти мониторинги ва ўқувларини ташқил этиш масалаларини мувофиқлаштириш топширилсин.

8. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазир ўринбосари А.Марахимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Олий таълим муассасаси раҳбар ходимлари (кафедра мудири, декан, проректор)ни узлуксиз тайёрлаш намунавий ўқув режасига киритилган ўқув курслари мавзулари бўйича дастурлар, ахборот ва ўқув-услубий таъминотни яратиш

№	Ўқув курслари ва мавзулари	Ижро муддати	Масъул олий таълим муассасалари
1	Олий таълим муассасалари ишини ташкил этиш ва бошқариш	2010 йил август	ЎзМУ, ГулДУ, АндДУ (ЎзМУ - умумлаштирувчи)
	Олий таълим муассасалари фаолиятини режалаштириш		
	Кафедра фаолияти		
	Факультет фаолияти		
	Ректорат фаолияти		
	Олий таълим муассасаси бўлимлари фаолияти		
	Олий таълим муассасасида тадбирлар турлари, уларни ўтказиш технологиялари		
	Хўжалик юритиш		
	Ижронини ташкил этиш, назорати ва мониторинги		
Хорижий таълим тажрибаси			
2	Олий таълим муассасаларида маънавий-ахлоқий тарбияни ташкил этиш	2010 йил август	ТДШИ, ЎзДЖТУ, ТДМИ (ТДШИ - умумлаштирувчи)
	Юксак маънавиятли шахсни шакллантириш дастури		
	Мафкуравий иммунитет ва гоёвий курашчанликни шакллантириш		
	Сиёсий-ҳуқуқий билим ва маданиятни шакллантириш масалалари		
	Соғлом турмуш тарзи ва жисмоний маданиятни шакллантириш		
	Шахснинг маънавий камолоти		
	Экологик билим ва маданиятни шакллантириш		
Диний бағрикенглик (толерантлик) маданиятини шакллантириш			
3	Иқтисод ва молия	2010 йил август	ТМИ, Солиқ академияси (ТМИ - умумлаштирувчи)
	Умумий Иқтисодий билимлар		
	Олий таълим муассасасини молиялаштириш		
	Олий таълим муассасаси моддий-техник базаси		
	Маркетинг ва таълим хизматлари		
	Таълим менеджменти		
	Профессор-ўқитувчилар меҳнатини меъёрлаш ва ҳақ тўлаш		
	Таълимда инвестициялар		
Солиқ ва Солиққа тортиш			
4	Кадрлар сиёсати ва бошқаруви	2010 йил август	ТДИУ, АндМИИ, Плеханов номидаги Россия Иқтисодиёт академияси филиали (ТДИУ - умумлаштирувчи)
	Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси		
	Кадрларни излаш, танлаш ва мақсадли тайёрлаш		
	Кадрлар захирасини шакллантириш ва тайёрлаш		
	Профессор-ўқитувчилар лавозимлари малакавий талаблари		
	Профессор-ўқитувчиларни танлов асосида ишга қабул қилиш		
	Профессор-ўқитувчилар ва ходимлар ижтимоий ҳимояси		
Кадрларни бошқариш			

5	Илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш ва бошқариш	2010 йил август	ТТЕСИ, ТДТУ, СамДУ (ТТЕСИ - умумлаштирувчи)
	Илмий-тадқиқот ишлари ва уларни ташкил этиш		
	Аспирантура ва докторантура		
	Илмий лойиҳалар, грантлар тайёрлаш		
	Чет эл лойиҳаларида иштирок этиш		
6	Иқтидорли талабаларни излаш, танлаш ва мақсадли тайёрлаш	2010 йил август	ТДИУ, Плеханов номидаги Россия иқтисодийт академияси филиали (ТДИУ - умумлаштирувчи)
	Илмий-тадқиқот ишларини бошқариш		
	Инсон ресурсларини бошқариш		
	Бошқарув психологияси		
	Ижтимоий психология		
	Раҳбар ва ташкилот маданияти. Раҳбар меҳнатини ташкил этиш		
	Лидерлик. Жамоа бўлиб ишлаш		
7	Бошқарув қарорларини қабул қилиш	2010 йил август	«Истеъдод» фонди, ТДЮИ («Истеъдод» - умумлаштирувчи)
	Мажлисни ташкил этиш ва ўтказиш		
	Низоларнинг олдини олиш		
	Бошқарувда ахборот тизимлари		
	Қўшимча курс (танлов мавзулари)		
	Бошқарувнинг иқтисодий-математик усуллари		
	Бошқарувнинг асосий принцип ва усуллари		
	Ташкилот маданияти		
Бошқарувда инсон омили			
Бошқарувни такомиллаштириш			
Хужжат юритиш			
Ҳуқуқ асослари			
Патентшунослик			

1.2.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 26 февралдаги «Тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларнинг ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш тўғрисида»ги 93-сонли

БУЙРУҒИ

Таълим соҳасида ягона давлат сиёсатини рўёбга чиқариш, таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш ва услуб масалаларида уларга раҳбарлик қилиш, идоравий бўйсунушдан ва мулкчилик шаклларида қатъи назар республика олий таълим муассасаларида ўқув-педагогик ва илмий-методик ишларни замонавий талаблар даражасида йўлга қўйиш ва ривожлантириш, барча олий таълим муассасалари ўқув жараёнида илгор педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш, эришилган илгор тажрибаларни ўрганиш, таҳлил қилиш ва мамлакатимиз олий таълим муассасаларида кенг ёйиш, тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларнинг

ўзаро ҳамкорлигини ривожлантириш ҳамда улар ихтиёридаги замонавий технологиялар, моддий-техник база, молия, кадрлар ва бошқа ресурсларни жалб этган ҳолда узлуксиз таълим тизимида кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. «Тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларнинг ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш чора-тадбирлари» 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур чора-тадбирларни тайёрлашда тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларнинг таклиф ва мулоҳазалари инobatга олинганлиги ва улар

билан келишилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

3. Чора-тадбирлар ижроси юзасидан ба-
жарилган ишлар натижалари август ойида
Ўтказиладиган проректорлар семинарида та-
сарруфида олий таълим муассасалари бўлган

вазирлик ва идоралар вакиллари иштирокида
муҳокама қилинсин.

4. Мазкур буйруқнинг назорати вази-
р Уринбосари А.Марахимов зиммасига юкла-
тилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Тасарруфида таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларнинг ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш чора-тадбирлари

№	Тадбирлар	Ижро шакли	Муддати	Масъуллар
1. Норматив-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш				
1.	Олий таълимга оид нор- матив-ҳуқуқий ҳужжатлар (ДТС, ўқув режа, фан дас- турлари, Низомлар, Йўриқ- нома ва ҳ.к.)ни ҳамкорликда ишлаб чиқишни ташкил этиш	1. Таянч олий таълим муассасалари- да ишчи гуруҳлар тузиш. 2. ДТС, ўқув режа ва фан дастурла- рини ишлаб чиқишни ташкил этиш. 3. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳасини тегишли вазирлик, бу- юртмачи ташкилот ва корхоналар келишувидан ўтказиш. 4. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўрнатилган тартибда тасдиқлаш.	2010 йил март-апрель Ўқув йили давомида	Тасарруфида ОТМ- лари бўлган вази- рлик ва идоралар, уларнинг масъул булинмалари, Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таъли- мини ривожланти- риш маркази (ОЎМКҚТРМ), таянч ОТМлари
2.	Олий таълим муассасаларида норматив- ҳуқуқий ҳужжатларни татбиқ этиш бўйича семинар-тренинглар ташкил этиш	1. ОТМларида тажрибали профессор-ўқитувчилардан иборат ишчи гуруҳлар ташкил этиш. 2. Кафедра, факультетлар кесимида норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тадбиқи бўйича семинар-тренинг- лар ўтказиш режасини тузиш. 3. Талабаларни норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таништириш, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари- ни тушунтириш	Режа асосида (Ўқув йили давомида 2-3 марта)	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, улар- нинг масъул булинмалари, ОЎМКҚТРМ, ОТМлари
3.	Олий таълим муассасаларида норматив- ҳуқуқий ҳужжатларни татбиқ этиш ҳолатини ўрганиш	1. Вазирлик буйруғи билан ишчи гуруҳлар ташкил этиш. 2. Ишчи гуруҳлар таркибига вазирлик ва идоралар тасарруфидаги ОТМлари вакилларини киритиш. 3. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тадбиқ этиш ҳолатини ўрганиш, таҳлил қилиш ва тақлифлар тайёрлаш. 4. Ўрганиш натижаларини ўқув ишлари бўйича проректорларнинг ҳар йилги август семинарларида муҳокама қилиш. 5. Амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни такомиллаштириш, янгиларини яратиш бўйича бўйича тақлифлар ишлаб чиқиш.	Ўқув йили давомида Август ойининг 3 декадаси	Тасарруфида ОТМлари бўлган. Вазирлик ва идоралар, улар- нинг масъул булинмалари, ОЎМКҚТРМ

II. Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш

4	Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга оид норматив ва ўқув-методик ҳужжатларни ишлаб чиқиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ишчи гуруҳлар тузиш. 2. Иш режасини тузиш. 3. Ҳужжатлар лойиҳасини келишувдан ўтказиш 4. Ҳужжатларни ўрнатилган тартибда тасдиқлаш 	Режада белгиланган муддатларда	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, таянч ОТМлари, Малака ошириш, қайта тайёрлаш муассасалари (МОҚТМ)
5	Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш жараёни мониторинги олиб бориш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирларини белгилаш ҳамда ўзаро тажриба алмашиш ишларини йўлга қўйиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мониторинг натижаларини таҳлил қилиш асосида тегишли тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш 2. Ўзаро тажриба алмашиш ишларини йўлга қўйишга бағишланган семинар ва қўшма анжуманлар ташкил этиш 	Доимий режа асосида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, МОҚТМ
6	Вазирлик ва идоралар ҳамда улар тасарруфида бўлган корхона ва ташкилотлар мутахассисларини кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш муассасаларида ўқув жараёнига жалб қилиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вазирлик ва идоралар ҳамда корхона ва ташкилотларнинг малакали мутахассислари рўйхатини тузиш 2. Тегишли дастурларни ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва мутахассисларни бириктириш 3. Ўқув жараёнини ташкил этиш 	Режа асосида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, МОҚТМ
7	Вазирлик ва идоралар тасарруфидаги корхона ва ташкилотларда малака ошириш курслари тингловчиларининг ўқув амалиётларини ташкил этиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Корхона ва ташкилотларда ўтказиладиган ўқув амалиёти дастурларини ишлаб чиқиш 2. Ўқув амалиётини ўтказиш ва натижаларини кенгайтирилган ҳайъат мажлисларида муҳокама қилиш 	Ўқув амалиёти режаси ва дастурлари асосида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, МОҚТМ
8	Кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш муассасаси йўналишлари бўйича хорижий мутахассисларни муассасанинг ўқув жараёнига жалб қилиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Йўналишлар бўйича хорижий малакали мутахассислар рўйхатини тузиш 2. Тегишли дастурларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш 3. Ўқув жараёнини ташкил этиш 	Режа асосида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, МОҚТМ

9	Кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш муассасаси моддий-техник базасини мустаҳкамлаш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш муассасаси таълим жараёни учун зарур бўладиган замонавий ўқув-лаборатория воситаларини аниқлаш. 2. Мазкур воситаларни харид қилиш манбаларини топиш. 3. Ушбу воситалар билан кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш муассасаларини жиҳозлаш. 	Режа асосида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОУМКХТРМ, ОТМлари, МОҚТМ
10	Кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини такомиллаштиришга қаратилган умумий ҳайъатлар ўтказиш ва муаммоларни биргаликда ҳал этиш чора-тадбирларини белгилаш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Умумий Ҳайъатга қўйиладиган масалаларни келишиб олиш. 2. Масалаларга тайёргарлик кўриш. 3. Ҳайъатни ўтказиш ва Ҳайъат қарорлари ижросини таъминлаш бўйича чора-тадбирларни белгилаб, уларни амалга ошириш. 	Режа асосида	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги (ОУМТВ), тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОУМКХТРМ
III. Олий таълим муассасалари битирувчиларини ишга тақсимлаш				
11	Тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларда битирувчиларни ишга тақсимлаш ва ёш мутахассислар фаолияти мониторингини олиб бориш ишларини мувофиқлаштирувчи Махсус комиссиялари фаолиятини амалий йўлга қўйиш.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Махсус комиссиялар иш режасини қайта кўриб чиқиш ва мувофиқлаштириш. 3. Битирувчиларни битирув олди амалиёти ва битирув ишларини ишга тақсимланган корхона фаолиятдан келиб чиққан ҳолда амалга ошириш. 	2010 йил январь-февраль	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар раҳбарлари, уларнинг масъул бўлинмалари, ОТМлари
12	Вазирликлар ва идоралар ҳамкорлигида олий таълим муассасаларининг иш берувчи корхона, ташкилот ва муассасалар билан ҳамкорлигига доир тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Олий таълим муассасасининг иш берувчилар билан ҳамкорлигига доир тадбирлар комплекси»ни ишлаб чиқиш. 2. Тадбирлар комплексини тегишли вазирлик, идора буйруғи билан амалиётга жорий этиш. 	2010 йил март 2010 йил май	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари

13	<p>Вазирликлар ва идораларнинг узаро ҳамкорлигида олий таълим муассасалари битирувчилари ҳақида (таълим йўналишлари ва мутахассисликлар кесимида давлат гранти ва гулов-шартнома асосида кундузги ва махсус сиртки таълим шакллари буйича фамилияси, исми-шарифи кўрсатилган ҳолда) аниқ маълумотлар (электрон) банкни яратиш ва манфаатдор вазирлик ва идораларга узатиш тизимини йўлга қўйиш.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Битирувчилар» маълумотлар (электрон) банкни яратиш ва жорий этиш буйича йуриқнома ишлаб чиқиш. 2. Йуриқномани қўшма қарор билан амалиётга жорий этиш. 3. Битирувчилар маълумот базасини яратишда вазирлик, идораларнинг ҳамкорлигини йўлга қўйиш. 	<p>2010 йил май</p> <p>2010 йил июль</p> <p>доимий</p>	<p>Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОТМлари</p>
14	<p>Вазирликлар ва идораларнинг узаро ҳамкорлигида олий таълим муассасалари битирувчиларининг ишга жойлашганлик ҳолатини инвентаризациядан ўтказиш тартиби буйича йуриқнома ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Битирувчиларининг ишга жойлашганлик ҳолатини инвентаризациядан ўтказиш тартиби буйича йуриқнома» ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш. 	<p>2010 йил август</p>	<p>ОЎМТВ, тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари</p>
15	<p>Вазирликлар ва идораларнинг узаро ҳамкорлигида олий таълимни корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардаги унумли меҳнат билан, шу жумладан ишлаб чиқариш амалиёти жараёнидаги меҳнат билан қўшиб олиб бориш орқали битирувчиларни ишга тақсимлаш ва жойлаштиришга кўмаклашишни йўлга қўйиш</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Талабаларнинг ишлаб чиқариш амалиёти жараёнидаги меҳнатини рағбатлантириш. 2. Битирувчиларни амалиёт ўтган корхонасига ишга тақсимлаш ва жойлаштиришда вазирлик ва идоралар билан ҳамкорлик қилиш. 	<p>Малакавий амалиёт даврида</p> <p>тақсимот жараёнида</p>	<p>Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОТМлари</p>

IV. Кадрлар тайёрлаш, янги таълим йўналишлари ва мутахассисликларини очиш				
16	Иқтисодийёт тармоқлари ва соҳаларининг ривожланиш тенденциялари ва уларнинг олий маълумотли кадрларга бўлган талаб-эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда вазирлик ва идоралар тасарруфидаги корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар тақлифлари асосида янги таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича бакалавр ва магистр кадрлар тайёрлашни йўлга қўйиш бўйича тақлифлар тайёрлаш	2. Тасарруфидаги корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардан кадрларни мақсадли тайёрлаш бўйича тақлифлар олиш. 3. Тақлифларни муҳокама қилиб умумлаштириш ва раҳбариятга тақдим этиш.	2010 йил февраль-март 2010 йил апрель	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОТМлари
17	Вазирлик ва идоралар тасарруфидаги потенциал иш берувчи корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардаги бўш иш ўринлари ҳамда бакалавр ва магистр кадрларга бўлган реал эҳтиёжларга мувофиқ шартномалар асосида таълим йўналишлари ва мутахассисликлар, туманлар (шаҳарлар) ва вилоятлар кесимида «буюртмалар портфели» ҳақида маълумотлар (электрон) банки ва олий таълим муассасаларининг қабул квоталарига тақлифларни шакллантириш.	1. «Бўш иш ўринлари», «Буюртмалар портфели», «Қабул квоталарига тақлифлар» маълумотлар банкини, уларнинг электрон вариантини яратиш ва жорий этиш бўйича йўриқнома ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.	2010 йил октябрь	ОЎМТВ, тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари
V. Маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш				
18.	Маънавий-маърифий ишларни самарали ташкил этишнинг услубий асосларини такомиллаштириш	Маънавий-маърифий ишларни самарадорлигини оширишга қаратилган долзарб мавзуларда яратиладиган услубий адабиётлар рўйхатини тузиш. Талаба ёшларнинг мазкур адабиётларга бўлган қизиқишларини орттириш учун уларни тайёрлашда замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан кенг фойдаланиш. Услубий адабиётларни яратиш бўйича ижодий гуруҳлар таркибини шакллантириш ва уларнинг фаолияти учун зарур шароитлар яратиш. 3. Услубий адабиётларни нашрга тайёрлаш ва чоп этилишини таъминлаш.	2010 йил январь 2010 йил февраль 2010 йил август	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, Маънавият бўлимлари, «Устоз-шоғирд» кенгаши

19.	Таълим муассасаларида маънавий-маърифий ишлар таъсирчанлигини аниқлаш ва баҳолаш механизмини такомиллаштириш	<p>1. Соҳа мутахассислари ва олимларидан иборат таркибда Илмий-ижодий гуруҳ шакллантириб, маънавий-маърифий ишлар таъсирчанлигини аниқлаш ва баҳолашнинг педагогик асосларини ишлаб чиқиш. Маънавий-маърифий ишлар таъсирчанлигини аниқлаш ва баҳолашнинг тизимли йўлга қўйиш чора-тадбирларини амалга ошириш. Таълим муассасаларида маънавий-маърифий ишлар таъсирчанлигини аниқлаш ва баҳолаш механизмини такомиллаштириш учун ҳар бир академик гуруҳда ҳар ойда ўтказиладиган йиғилишларда сўровнома ўтказиш ва талабалар таклифларини ўрганиб чиқиш учун ишчи гуруҳ ташкил этиш.</p> <p>4. Талабалар таклиф ва истақлари асосида тузилган маънавий-маърифий ишлар режасининг асосий ижрочилари этиб ташаббускор талабаларни тайинлаш ва улар фаолияти мониторингини мунтазам олиб бориб, керакли курсатмалар бериб бориш.</p>	<p>2010 йил май</p> <p>2010 йил сентябрдан бошлаб</p> <p>Мунтазам</p>	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлимлари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, Маънавият бўлимлари, «Устоз-шоғирд» кенгаши
20.	«Маънавий-маърифий ишларни самарали ташкил этишнинг шакл ва усуллари» мавзуда илмий-назарий ва услубий конференцияни ўтказишни йўлга қўйиш	<p>1. Конференцияни ўтказиш тартибини ишлаб чиқиш.</p> <p>2. Ҳар ўқув йилининг май-июнь ойларида «Маънавий-маърифий ишларни самарали ташкил этишнинг шакл ва усуллари» мавзусида илмий-назарий ва услубий конференция ўтказиш. Конференцияда билдирилган таклифларни янги ўқув йили режасини тузишда эътиборга олиш.</p> <p>3. Конференция материалларини чоп этиш.</p>	<p>2010 йил февраль</p> <p>2010 йил май-июнь</p> <p>2010 йил август</p>	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлимлари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари, Маънавият бўлимлари, «Устоз-шоғирд» кенгаши
VI. Илмий-педагог кадрлар тайёрлаш самарадорлигини ошириш ва иқтидорли ёшлар илмий ижодиётини ташкиллаштириш				
21.	Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш соҳасини такомиллаштиришга оид таклифлар ишлаб чиқиш	<p>1. Олий ўқув юртидан кейинги таълимга Давлат талаблари лойиҳасини ишлаб чиқиш.</p> <p>2. Республиканинг барча олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасалари аспирантура ва докторантураларига умумий илмий-услубий раҳбарлик қилиш ва мувофиқлаштириш ваколатини амалга оширувчи давлат бошқарув органини белгилаш бўйича таклифлар тайёрлаш.</p> <p>3. Аспирантура ва докторантураларни даврий равишда (ҳар 5 йилда) аттестация ва давлат аккредитациясидан ўтказиш бўйича таклифлар тайёрлаш.</p>	2009-2010 ўқув йили давомида.	ОЎМТВ, тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлимлари, ОТМлари

22.	Мақсадли аспирантура ва докторантурада илмий кадрлар тайёрлаш бўйича ўзаро ҳамкорлик ишларини йўлга қўйиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мақсадли аспирантура ва докторантурага эҳтиёж бўйича таклифларни йиғиш ва умумлаштириш. 2. Мақсадли аспирантура ва докторантураларга бўлган эҳтиёжни ҳам инobatга олган ҳолда қабул бўйича буйруқ лойиҳасини тайёрлаш. 3. Танловни эълон қилиш ва қабул жараёнини амалга ошириш. 	Ҳар йили аспирантура ва докторантура қабулида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОТМлари
23.	Ўзаро ҳамкорликда олий таълим муассаса (ОТМ)лари иқтидорли талабалари, аспирант ва докторантлари илмий ишларининг республика танловини ташкил этиш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Танловни ташкил қилиш бўйича ишчи гуруҳ таркибини шакллантириш. 2. Танловни ўтказиш тартибини белгиловчи Низом ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш. 3. Танловни эълон қилиш, ҳужжатларни қабул қилиш. 4. Танловни ўтказиш, ғолибларни аниқлаш ва тақдирлаш. 	2010 йил май	ОЎМТВ, тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОТМлари
24.	Идоравий бўйсинувдан катъий назар республиканинг барча ОТМларида ўтказиладиган илмий анжуманларда тасарруфдаги ОТМларда тегишли йўналишларда фаолият курсатаётган профессор-ўқитувчиларнинг иштирокини таъминлаш	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вазирлар Маҳкамасининг тегишли фармойиши асосида ички буйруқларни расмийлаштириш. 2. Тасарруфдаги ОТМларда ўтказиладиган илмий анжуманлар бўйича ўзаро ахборот алмашинувини амалга ошириш. 3. Анжуманлар тўғрисидаги маълумотларни ОТМларга етказилишини таъминлаш. 	Ҳар йили Вазирлар Маҳкамасининг тегишли Фармойиши ва ички буйруқлар билан тасдиқланадиган илмий анжуманлар режаси асосида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКҲТМ, ОТМлари
VII. Ўқув жараёнига ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш				
25.	Ахборот-коммуникация технологиялари йўналишидаги республика ёки минтақа миқёсидаги тадбирларни (семинар, конференция, танлов, чемпионат) ташкил этиш ва ўтказишда вазирлик ва идораларнинг ўзаро ҳамкорликда иштирок этишини таъминлаш.	<ol style="list-style-type: none"> 1. АКТ йўналишидаги тадбирлар ўтказиш бўйича режа ишлаб чиқиш. 2. Тадбирларда вазирлик ва идоралар иштирокини таъминлаш. 	2010 йил январь Режа асосида	ОЎМТВ, тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКҲТМ, ОТМлари
26.	Вазирликлар ва идоралар томонидан ўз тасарруфидаги ОТМлар ахборот-таълим ресурсларини шакллантириш, веб-сайтларини такомиллаштиришга алоҳида мақсадли маблағ ажратилишини ҳамкорликда ташкил этиш.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ОТМ веб-сайти ҳамда яратилаётган ахборот-таълим ресурслари сифатини ўрганиш. 2. Веб-сайти ҳамда яратилаётган ахборот-таълим ресурсларини ривожлантириш учун ҳамкорликда таклифлар тайёрлаш ва амалга ошириш чораларини белгилаш. 	Ўқув йили давомида Ўқув семестри ва йили якунида	Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКҲТМ

27	<p>Вазирликлар ва идоралар томонидан ўз тасарруфидаги ОТМда ўқув жараёнида фойдаланиладиган компьютер техникаларини янгилаш, тармоқ техникалари билан таъминлаш учун мақсадли маблаг ажратилишини ҳамкорликда ташкил этиш.</p>	<p>1. ОТМда Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича қатор ҳукумат қарорлари ижросини таъминлаш мақсадида талабаларнинг компьютер билан таъминланганлик даражасини ошириш бўйича режа ишлаб чиқиш ва амалга ошириш. 2. Интернет ва турли тармоқларга уланиш масалалари бўйича ҳамкорликда режа ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.</p>	<p>Ўқув йили давомида режа асосида</p>	<p>Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари</p>
28	<p>Ахборот-коммуникация технологиялари соҳасида амалга оширилаётган ишлар, тадбирлар, ягиликлар, лойиҳалар ҳақидаги маълумотларни вазирлик идоралараро алмашинувини таъминлаш.</p>	<p>1. Вазирлик идоралараро ахборот алмашинуви чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш. 2. Режага биноан тегишли муддатларда маълумотларни жамлаш ва ОТМларда ёритиш.</p>	<p>Ўқув йили давомида, режа асосида</p>	<p>Тасарруфида ОТМлари бўлган вазирлик ва идоралар, уларнинг масъул бўлинмалари, ОЎМКХТРМ, ОТМлари</p>

II БОБ

2.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ, АТТЕСТАЦИЯ ВА ДАВЛАТ АККРЕДИТАЦИЯСИДАН ЎТКАЗИШ

2.1.1. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИ ДАВЛАТ АККРЕДИТАЦИЯСИДАН ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й., 6-7-сон, 37-модда;
2011 й., 25-сон, 261-модда; 2012 й., 37-сон, 429-модда)

Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Қонунининг 6 ва 25-моддаларига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан

Ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С. Қосимов зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 10 февраль, 21-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2006 йил 10 февралдаги
21-сон қарорига илова

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан Ўтказиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Қонунининг 6 ва 25-моддаларига мувофиқ идоравий мансублиги ва мулкчилик шаклидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фаолият кўрсатаётган мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар, олий, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим муассасалари (кейинги ўринларда – таълим муассасалари)ни давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини белгилайди.

2. Таълим муассасалари давлат аккредитацияси Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Қонунлари, Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат тест мар-

кази таркибида кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилиш, педагог кадрлар ва таълим муассасалари аттестацияси бошқармасини ташкил этиш тўғрисида» 1998 йил 11 мартдаги 109-сон, «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида» 2004 йил 24 июндаги 293-сон қарорлари ҳамда мазкур Низом асосида ўтказилади.

3. Таълим муассасасини аккредитациялаш Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази (кейинги ўринларда – Давлат тест маркази) томонидан аттестацияга асосан амалга оширилади.

Аттестация таълим муассасаси фаолиятини баҳолашда давлат назоратининг асо-

сий шакли ҳисобланиб, таълим муассасасида кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари ҳамда давлат талабларига мувофиқлигини аниқлашдан иборат.

4. Давлат аккредитацияси таълим муассасаси фаолиятининг давлат таълим стандартлари мезон ва талабларига жавоб беришининг давлат томонидан эътироф этилиши ҳамда унинг битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжатларни топшириш ҳуқуқини беришдан иборат.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарори билан ташкил этилган таълим муассасалари биринчи аттестациядан ўтгунга қадар аккредитацияланган деб ҳисобланади.

6. Лицензияга эга бўлган, давлат аккредитациясидан ўтмаган нодавлат таълим муассасалари битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжат аккредитация қилинган таълим муассасаларининг тегишли таълим дастурлари бўйича имтиҳонлар топширгандан кейин берилади.

7. Таълим муассасалари аттестацияси Давлат тест маркази томонидан ташкил этилади ҳамда ўтказилади.

II. Аттестация ўтказиш тартиби

8. Таълим муассасаси 5 йилда бир марта режа бўйича аттестациядан ўтказилади.

9. Янги ташкил этилган таълим муассасаси аттестацияси биринчи битирув якунларига кўра таълим олувчилар тайёрлаш даври тўла тугагандан сўнг ўтказилади.

10. Аттестация жараёнида таълим турлари бўйича таълим муассасаларининг охириги уч йиллик фаолиятини комплекс таҳлил этиш асосида қуйидагиларга алоҳида эътибор берилади:

- а) мактабгача таълим муассасаларида:
 - таълим-тарбия жараёнининг давлат талабларига мувофиқ ташкил этилганлиги;
 - тарбияланувчиларнинг таълим-тарбия дастурларини ўзлаштириш даражаси;
 - тарбиячи-педагог кадрлар салоҳияти;
 - болалар ривожини учун ўйинчоқлар, услу-

бий қўлланма ва болалар адабиёти билан таъминланганлиги, спорт майдончалари ва зарур шароитларнинг яратилганлиги, овқатланиш ҳамда дам олиш хоналарининг белгиланган санитария-гигиеник ва эстетик талабларга мослиги, шунингдек, фойдаланиш ҳолати;

- б) умумий ўрта таълим муассасаларида:
 - таълим жараёнига давлат таълим стандартларининг жорий этилганлиги;
 - ўқувчилар билим даражаларининг давлат таълим стандартларига мувофиқлиги;
 - ўқув-услубий ишларнинг олиб борилиши ва ўқувчиларнинг дарслик ҳамда услубий қўлланмалар билан таъминланганлик даражаси;

- педагог кадрлар салоҳияти;
- таълим жараёнига замонавий ўқитиш услублари ва ахборот технологияларининг жорий этилганлиги;

- моддий-техник салоҳиятни ривожлантириш бўйича давлат дастурининг бажарилиш ҳолати;

- маънавий-маърифий ишларнинг ташкил этилиш сифати;

- ўқувчиларни касб-хунарга йўналтириш ишларининг сифати;

- рейтинг баҳолаш тизимининг қўлланилиш сифати;

- в) ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида:

- ўқув-тарбиявий жараёнининг давлат таълим стандартларига мувофиқ ташкил этилганлиги;

- таълим муассасаларининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таъминланганлик даражаси ва уларнинг таълим-тарбия жараёнига жорий этилганлик ҳолати;

- ўқувчиларнинг ўқув режасидаги фанларни ўзлаштириш даражаси (билими);

- педагог, муҳандис-педагог кадрлар билан таъминланганлик даражаси ва уларнинг сифат таркиби;

- ўқув режасидаги фанлар бўйича зарур ўқув адабиётлари (дарслик, ўқув қўлланма, лугат, маърузалар тўплами, услубий қўлланма, электрон дарслик)нинг мавжудлиги ва кутубхона фондининг улар билан тўлдирилганлиги;

- кутубхонанинги ўқитиш тилига мос ҳолда ўқув, услубий, сиёсий-ижтимоий, маънавий-

маърифий ва бадий адабиётлар билан бойитилиши;

-моддий-техник таъминоти, ўқув, лаборатория ва амалиёт хоналари ҳамда устаноналарнинг жиҳозланиши, ахборот коммуникацион технологияларининг жорий этилганлиги, компьютерлаштириш даражаси, моддий-техник базасининг мавжуд таълим йўналишларига мослиги;

-мавжуд ўқув-лаборатория жиҳозлари, дастгоҳ, асбоб-ускуна ва техникаларнинг ўқув жараёнида ишлатилиши;

-замонавий педагогик технологияларнинг ўқув жараёнида қўлланилиши;

иктидорли ўқувчилар, республика ва халқаро фан олимпиадалари, кўрик-танловлар ғолиблари салмоғи;

-таълимнинг фан ва ишлаб чиқариш билан интеграцияси, таълим муассасаларида васийлик кенгашларининг ташкил этилганлиги ҳамда улар фаолиятининг самараси;

-касбга йўналтириш бўйича тарғибот-ташвиқот ишларининг самарадорлиги, таълим муассасасига ўқувчилар қабул қилиш жараёнининг ташкил этилиши ва амалга оширилиши;

-битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга кириш ҳамда ишга жойлашиш даражаси;

-маънавий-маърифий ишларнинг режа асосида ташкил этилганлиги ва унинг самараси;

-ўқитувчи ва ўқувчилар учун яратилган ижтимоий-маиший шароитлар ҳамда уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш ҳолати;

г) олий таълим муассасаларида:

-давлат таълим стандартларининг ўқув жараёнига жорий этилиши;

-талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими);

-профессор-ўқитувчиларнинг илмий-педагогик салоҳияти;

-илмий-тадқиқот ишларининг истеъмомчилар талабларидан келиб чиқиб олиб борилаётганлиги;

-талабаларнинг дарслик (жумладан, электрон дарсликлар) ва ўқув қўлланмалари билан таъминланганлик даражаси;

-моддий-техник таъминоти, ўқув-лаборатория жиҳозлари, компьютерлаштириш

салмоғи, уларнинг замонавий асбоб-ускуналар билан тўлдирилиш ҳолати ва улардан фойдаланилиши ҳамда фойдали ўқув-лаборатория майдони билан таъминланганлик даражаси;

-замонавий педагогик ва ахборот технологияларининг жорий этилиши;

-таълимнинг ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграцияси;

-аспирантура ва докторантура орқали ҳамда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш фаолияти;

-ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари билан ҳамкорлиги;

-маънавий-маърифий фаолияти;

-битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга ёки ишга жойлашиши;

-халқаро ҳамкорликнинг йўлга қўйилганлиги;

д) кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш муассасаларида:

-давлат талабларининг ўқув жараёнига жорий этилиши;

-моддий-техник, ўқув-лаборатория таъминоти, уларнинг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланиш ҳолати;

-илмий-педагогик кадрлар салоҳияти ва улар фаолиятининг самарадорлиги;

-ўқув-тарбия жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларининг жорий этилиши (жумладан, мультимедиа ва бошқа услубларнинг қўлланилиши);

-таълимнинг ишлаб чиқариш билан интеграцияси ҳамда халқаро ҳамкорлик фаолияти.

11. Таълим муассасалари аттестацияси ҳолислик, тўла ошкоралик, даврийлик ва педагогик этика меъёрларига амал қилинган ҳолда ўтказилади.

12. Давлат тест маркази Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ҳамда тасарруфида таълим муассасалари бўлган бошқа вазирлик ва идоралар билан келишган ҳолда таълим муассасаларини аттестациядан ўтказиш мезонлари ва технологияларини ишлаб чиқади ҳамда аттестация улар асосида ўтказилади.

13. Тасарруфида таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар аттестация жадвалини ҳамда аттестация текширувиغا

оид ҳужжатларни аттестация бошланишидан 3 ой олдин Давлат тест марказидан оладилар.

14. Давлат тест марказида аттестация қилинувчи таълим муассасаси учун аттестация билан боғлиқ бўлган ҳужжатлар йиғма жилди расмийлаштирилади. Унда:

Давлат тест маркази директорининг комиссия тузиш ҳақидаги буйруғи;

таълим муассасасининг комиссияга тақдим этган ҳужжатлари нусхалари;

аттестация натижалари бўйича комиссия хулосаси;

аттестация натижалари бўйича Давлат тест маркази директорининг буйруғи жамланади.

Ҳужжатлар йиғма жилди навбатдаги аттестация ўтказилгунга қадар Давлат тест марказида сақланади.

III. Аттестация комиссияларини ташкил этиш ва уларнинг таркиби

15. Мактабгача ва умумий ўрта таълим муассасаларини аттестациядан ўтказиш учун Давлат тест маркази Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимликлари билан ҳамкорликда қўшма қарор қабул қилади. Аттестация комиссия (кейинги ўринларда – Комиссия)лари таркибига маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг масъул ходимлари, халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш туман (шаҳар) бўлими мутахассислари, фан ва таълим касаба уюшмаси ҳамда жамоатчилик вакиллари жалб этилади. Комиссияни туман (шаҳар) ҳокимининг масъул ўринбосари бошқаради.

Давлат тест маркази таълим муассасалари аттестациясини ташкил этиш ва ўтказиш юзасидан таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари ҳамда маҳаллий давлат ҳокимият органлари фаолиятини мувофиқлаштиради ва назорат қилади.

(15-банднинг биринчи хатбошиси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 20 июндаги 184-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2011 й., 25-сон, 261-модда)

16. Бевосита Халқ таълими вазирлиги тизимидаги умумий ўрта мактаб таълим

муассасалари учун Комиссиялар таркибига ушбу вазирлик ҳамда унинг вилоятлардаги бошқармалари мутахассислари, таълим муассасалари педагоглари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг масъул ходимлари жалб этилади. Комиссия Давлат тест маркази томонидан тузилиб, унга Давлат тест маркази ходими раҳбарлик қилади.

17. Олий таълим муассасалари, қайта тайёрлаш ва малака ошириш муассасалари ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун Комиссиялар таркибига таълим муассасалари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларининг етакчи олимлари, таълимни бошқарув бўйича ваколатли давлат органларининг масъул ходимлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари вакиллари ва тегишли ишлаб чиқариш корхоналарининг юқори малакали мутахассислари жалб этилади ҳамда улар аттестация қилинаётган таълим муассасаларига алоқадор бўлмаслиги лозим.

Комиссия Давлат тест маркази томонидан тузилиб, унга Давлат тест маркази ходими раҳбарлик қилади.

18. Комиссия аъзоларининг хизмат сафарлари билан боғлиқ бўлган харажатлар уларнинг асосий иш жойи маблағлари ҳисобидан қопланади. Бюджет ташкилотларида тасдиқланган харажатлар сметасида хизмат сафари учун кўзда тутилган маблағлар доирасида амалга оширилади.

19. Комиссиялар таркиби ва иш муддати таълим муассасаларининг тури ҳамда таълим йўналишларига қараб белгиланади.

IV. Аттестация якунлари

20. Комиссия таълим муассасасидаги таълим дастурлари, йўналишлар ва мутахассисликларни аттестация қилиб, уларда кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари ҳамда давлат талабларига мувофиқлиги ҳақида хулоса тайёрлайди.

21. Комиссия таълим муассасаси раҳбарияти билан биргаликда аттестациядан ўтмаган таълим йўналишлари ва мутахассисликлари ҳамда таълим муассасаси фаолиятида аниқланган камчиликларни барта-

раф этиш чора-тадбирлари режасини ишлаб чиқади. Давлат тест маркази аттестациядан ўтказиш жараёнида аниқланган камчиликлар ва нуқсонларни ўз вақтида бартараф этиш устидан назоратни ташкил қилади.

22. Мактабгача таълим муассасалари аттестацияси бўйича экспертлар томонидан тарбияланувчилар учун ўтказилган назорат ишлари натижалари, давлат талабларини ўзлаштириш даражаси, таълим муассасаси уставида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши бўйича таълим муассасаси тўғрисида қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

ўтказилган назорат ишларида тарбияланувчиларнинг 80 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, таълим муассасаси фаолияти мезонда белгиланган умумий баллнинг 80 фоизи ва ундан юқори балл тўплаганда «Аттестациядан ўтди»;

ўтказилган назорат ишларида тарбияланувчиларнинг 60 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, таълим муассасаси мезонда белгиланган умумий баллнинг 65 фоизи ва ундан юқори баҳоланганда «Аттестациядан шартли ўтди»;

ўтказилган назорат ишларида тарбияланувчиларнинг 60 фоизидан кам ижобий баҳоланиб, таълим муассасаси мезонда белгиланган умумий баллнинг 65 фоизидан паст баҳоланганда «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

23. Мактабгача таълим муассасалари «Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилганда, улар бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади.

24. Мактабгача таълим муассасалари «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилганда:

уларни тугатиш ёки қайта ташкил этиш; лицензиянинг амал қилишини тугатиш (нодавлат таълим муассасалари учун);

лицензия муддатини узайтиришга рад жавобини бериш (нодавлат таълим муассасалари учун) масаласи қўйилади.

25. Умумий ўрта таълим муассасалари аттестацияси бўйича сўнгги уч йилда таълим муассасаси битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси ва экспертлар томонидан ўтказилган назорат ишлари натижалари, таъ-

лим муассасаси давлат таълим стандартлари ва уставида белгиланган вазифаларнинг бажарилиш даражаси асосида таълим муассасаси тўғрисида қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

битирувчиларнинг 75 фоизи ва ундан кўпи, назорат ишларида ўқувчиларнинг 60 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, таълим муассасаси мезонда белгиланган умумий баллнинг 70 фоизи ва ундан кўпини тўплаганда «Аттестациядан ўтди»;

битирувчиларнинг 60 фоизи ва ундан кўпи, назорат ишларида ўқувчиларнинг 50 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, таълим муассасаси мезонда белгиланган умумий баллнинг 55 фоизи ва ундан кўпини тўплаганда «Аттестациядан шартли ўтди»;

битирувчиларнинг 50 фоизи ва ундан кам «қониқарли» баҳоланган бўлиб, назорат ишларида ўқувчиларнинг 50 фоизи ва ундан кўпи «қониқарсиз» баҳоланиб, таълим муассасаси мезонда белгиланган умумий баллнинг 55 фоизидан кам балл тўплаганда «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

Умумий ўрта таълим муассасалари «Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилганда, улар бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади.

26. Умумий ўрта таълим муассасаси «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилса:

таълим муассасаси раҳбарларини навбатдан ташқари аттестацияга жалб этиш;

таълим муассасаси битирувчиларининг якуний давлат аттестациясини бошқа таълим муассасаси битирувчилари билан қўшиб ўтказиш;

лицензиянинг амал қилишини тугатиш (нодавлат таълим муассасалари учун);

лицензия муддатини узайтиришга рад жавобини бериш (нодавлат таълим муассасалари учун) масаласи қўйилади.

27. Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларидаги мавжуд таълим йўналишларининг 70 ва ундан кўп фоизи аттестациядан ўтган ҳолда таълим муассасаси «Аттестациядан ўтди», 30 дан 70 фоизгача – «Аттестациядан шартли ўтди», 30 ва ундан кам фоизида «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

28. «Аттестациядан ўтди» ва «Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилган ўрта-махсус, касб-хунар таълими муассасасининг аттестациядан ўтмаган таълим йўналишлари бўйича кўрсатилган камчилик ва нуқсонларни тугатиш учун бир йил муддат берилади ва ушбу муддат тугагандан сўнг бу йўналишлар қайта аттестациядан ўтказилади.

29. Қайта аттестация натижаларига кўра «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган таълим йўналишлари тугатилади.

30. «Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилган таълим муассасалари бўйича таълимни бошқарув давлат органларига таълим муассасаси раҳбарияти, аттестациядан ўтмаган йўналишларга масъул бўлим бошлиқлари ва кафедра мудирларининг ўз лавозимларига лойиқлиги масаласини кўриб чиқиш ҳамда аттестация жараёнида аниқланган камчилик ва нуқсонларни тугатиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш тавсия қилинади.

31. «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари тўғрисида қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

таълим муассасаси фаолиятини қайта ташкил этиш бўйича таълимни бошқарув давлат органларига таклиф киритиш;

лицензиянинг амал қилишини тугатиш (нодавлат таълим муассасалари учун);

лицензия муддатини узайтиришга рад жавобини бериш (нодавлат таълим муассасалари учун).

32. Олий таълим муассасасида мавжуд йўналишлар ва мутахассисликларнинг умумий сонига нисбатан 75 ва ундан кўп фоизи «Аттестациядан ўтди» деб хулоса қилинса, таълим муассасаси «Аттестациядан ўтди», 67 фоиздан 75 фоизгача – «Аттестациядан шартли ўтди», 67 ва ундан кам фоизда «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

33. «Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган олий таълим муассасасининг аттестациядан ўтмаган йўналишлари ва мутахассисликларига кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш учун бир йил вақт берилади. Ушбу муддат тугаганидан сўнг олий таълим муассасасининг аттестациядан ўтмаган

йўналишлари ва мутахассисликлари қайта аттестациядан ўтказилади ҳамда таълим муассасаси фаолиятида қайд этилган бошқа камчиликларнинг бартараф этилганлиги ўрганилади.

34. «Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилган олий таълим муассасасининг проректорлари, аттестациядан ўтмаган йўналишлар ва мутахассисликларга масъул деканлари навбатдан ташқари аттестациядан ўтказилади. Тегишли мутахассис чиқарувчи кафедралар мудирларининг ўз вазифаларини қониқарсиз бажараётганликларини қайд этиб, олий таълим муассасаси ректорига келгусида уларнинг кафедраларни бошқариши ёки бошқармаслиги масаласини олий таълим муассасаси Илмий кенгашига киритиш бўйича тавсия берилади.

Аттестациядан ўтмаган йўналишлар ва мутахассисликлар бир йилдан сўнг қайта аттестациядан ўтказилади.

35. Қайта аттестация натижаларига кўра «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари ёпилади.

36. Барча ҳолларда олий таълим муассасаларининг аттестациядан ўтмаган йўналиш ва мутахассисликлари битирувчилари яқиний давлат аттестациясини Давлат тест маркази вакиллари иштирокидаги давлат аттестация комиссияси ўтказилади.

37. «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган олий таълим муассасаси тўғрисида қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

таълим муассасасини қайта ташкил этиш ёки тугатиш;

таълим муассасасининг мақомини ўзгартириш;

лицензиянинг амал қилишини тугатиш (нодавлат олий таълим муассасалари учун);

лицензия муддатини узайтиришга рад жавоби бериш (нодавлат олий таълим муассасалари учун).

38. Кадрларни қайта тайёрлаш ва малякасини ошириш муассаса (МОН)лари бўйича:

МОН нинг давлат талаблари ва уставида белгиланган вазифалари, ўқув жараёнининг ташкил этилиши, илмий-педагог кадрлар

салоҳияти ва улар фаолиятининг самарадорлиги, моддий-техник ва ўқув-лаборатория таъминоти, маънавий-маърифий ишлари, ишлаб чиқариш билан интеграция ва халқаро ҳамкорлик бўйича фаолияти Давлат тест маркази томонидан ишлаб чиқилган мезонда белгиланган максимал баллнинг 75 фоизидан кам бўлмаган балл билан баҳоланса, MOM «Аттестациядан ўтди», максимал баллнинг 55–75 фоизи билан баҳоланса, «Аттестациядан шартли ўтди» ва максимал баллнинг 55 фоизидан кам балл билан баҳоланса, «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

«Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилган MOM бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади.

«Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган MOM тўғрисида куйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

таълим муассасасини қайта ташкил этиш;

лицензиянинг амал қилишини тугатиш (нодавлат олий таълим муассасалари учун);

лицензия муддатини узайтиришга рад жавоби бериш (нодавлат олий таълим муассасалари учун).

39. Давлат тест маркази таълим муассасалари аттестацияси жараёнида аниқланган камчилик ва нуқсонларнинг ўз вақтида бар-тараф этилишини мунтазам назорат қилади.

40. «Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган таълим муассасасини аккредитациялаш учун зарур ҳужжатлар Давлат тест марказига тақдим этилади.

V. Давлат аккредитациясини ўтказиш тартиби

41. Таълим муассасасини аккредитациялаш учун Давлат тест маркази қошида доимий фаолият кўрсатувчи Аккредитация комиссияси тузилади. Комиссия таркиби Давлат тест маркази буйруғи билан тасдиқланади. Ҳуқуқшунос кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни амалга оширувчи таълим муассасаларини аккредитациядан ўтказишда Аккредитация комиссияси таркибига Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги масъул ходими жалб этилади. Давлат тест маркази директори Аккредитация комиссиясининг раиси ҳисобланади.

(41-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 13 сентябрдаги 268-сонли қарори тахририда – ЎР ҚХТ, 2012 й., 37-сон, 429-модда)

42. Давлат аккредитацияси таълим муассасасининг аттестацияси хулосаларига кўра амалга оширилади. Аккредитация комиссияси таълим муассасаси фаолиятининг давлат таълим стандартлари ва давлат талаблари мезони ҳамда талабларига жавоб беришини эътироф этиш билан биргаликда унинг мақомини ҳам белгилайди.

43. Таълим муассасасини аккредитациялаш учун Аттестация комиссияси томонидан Аккредитация комиссиясига куйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

ўқув концепцияси, ўқув режалари ва дастурлари;

таълим муассасаси аттестацияси хулосаси;

нодавлат таълим муассасасига берилган лицензия нусхаси.

44. Таълим муассасасини давлат аккредитациясидан ўтказиш ҳақидаги қарор ҳужжатлар топширилгандан кейин бир ой муддатда қабул қилинади.

Таълим муассасасини аккредитациялаш юзасидан ижобий қарор қабул қилинган тақдирда, таълим муассасасига 2 ҳафта давомида давлат аккредитацияси ҳақида ушбу Низомнинг 1-иловасида келтирилган шаклдаги сертификат берилади.

Сертификатда таълим муассасасининг ташкилий-ҳуқуқий шакли, тури, мақоми ва сертификатнинг амал қилиш муддати қайд этилади.

Сертификатга таълим муассасасининг таълим дастурлари, йўналиш ва мутахассисликлари рўйхати илова қилинади (2-илова).

Сертификат 5 йил муддатга берилади.

Сертификат бланкалари қатъий ҳисобда турадиган ҳужжатлар ҳисобланади, ҳисобга олиш сериясига, тартиб рақамига ва химояланганлик даражасига эга бўлади.

Сертификат бланкалари намуналари Давлат тест маркази томонидан ишлаб чиқилади ва унинг буюртмасига кўра «Давлат белгиси» давлат-ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланади. Давлат тест маркази директори сертификат бланкалари

ҳисобга олиниши, сақланиши ва улардан мақсадли фойдаланилиши учун шахсан жавобгар ҳисобланади.

45. Таълим муассасаси қайта ташкил этилган ёки тугатилган тақдирда давлат аккредитацияси ҳақидаги сертификат ўз кучини йўқотади.

46. Давлат аккредитациясидан ўтган таълим муассасаси томонидан таълимга оид қонунлар бузилганлиги ёки амалга оширилаётган таълим хизматлари Давлат таълим стандартлари талабларига мос келмаслиги ёки сертификатда белгиланган кўрсаткичлар дои-

расидан четга чиқишлар аниқланган тақдирда Давлат тест маркази томонидан белгиланган тартибда давлат аккредитацияси ҳақидаги сертификат бекор қилиниши мумкин.

47. Давлат аккредитациясидан ўтган таълим муассасалари Давлат тест марказида рўйхатга олинади ва оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

48. Таълим муассасалари аттестацияси ва давлат аккредитацияси натижаларидан нозори бўлган таълим муассасалари раҳбарлари ёки уларнинг таъсисчилари белгиланган тартибда судга муурожаат қилишлари мумкин.

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисида низомга
1-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ГЕРБИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИ

Давлат аккредитацияси ҳақида

СЕРТИФИКАТ

200__ й. «__» _____

№ 0000

Ушбу ҳужжат аттестация натижаларига кўра _____

(юридик манзили)

манзилида жойлашган _____

(таълим муассасасининг номи)

нинг

давлат аккредитацияси _____

(таълим муассасасининг тури)

(таълим муассасасининг мақоми)

мослигини тасдиқлайди ва битирувчиларга мазкур сертификат иловасига мувофиқ таълим йўналиш (мутахассислик)лари, дастурлари, босқичлари бўйича давлат намунасидаги таълим ҳақидаги ҳужжатларни бериш ҳуқуқини кафолатлайди (сертификат иловаси билан ҳақиқийдир).

Амал қилиш муддати _____ йил

М.Ў.

Давлат тест маркази
директори

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.Ш.)

Серия № 0000

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ
ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИ

200__ йил «__» _____ да №__ - рақами билан қайд этилган
Давлат аккредитацияси тўғрисидаги сертификатга илова

(таълим муассасасининг тўлиқ номи ва юридик манзили)

Таълим йўналиш (ихтисослик, мутахассислик)лари
Р Ў Й Х А Т И

Т/р	Таълим йўналиш (ихтисослик, мутахассислик)лари шифри ва номи	Таълим шакли (кундузги, сиртки)	Кадрлар тайёрлаш даражаси
1	2	3	4

2.1.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ўқув юртлари ректорларининг республика ва минтақавий кенгашлари таркибини тасдиқлаш тўғрисида»ги 1998 йил 22 апрелдаги 101-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур тўғрисида»ги Қонунларини бевосита бажарилишини ҳамда республика ва минтақаларнинг истиқболли ривожланишини назарда тутган ҳолда, кадрлар тайёрлашнинг аниқ ва равшан дастурларини тузиш ва уларни босқичма-босқич амалга оширишни таъминлаш, шунингдек олий таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотларни барча олий ўқув юртлари фаолиятида бир тарзда татбиқ этиш ва таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг ўзаро узвийлигини янада такомиллаштириш ва шу тариқа олий ўқув юртларида таълим олаётган талабалардаи юқори малакали, рақобатбардош ва атрофлича камол

топган мутахассисларни тайёрлаш мақсадида
БУЙРАМАН:

1. Олий ўқув юртлари ректорларининг республика ва минтақавий кенгашларининг таркиблари ва Низомлари 1 ва 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

2. Вилоят ҳокимликларидан Минтақавий ректорлар кенгашларининг фаолиятига бевосита раҳбарлик қилиш ва амалий ёрдам кўрсатиш сўралсин.

3. Олий ўқув юртлари ректорларининг республика ва минтақавий кенгашлари фаолиятининг йиллик ҳисоботлари Вазирлик Хайъати мажлисларида муҳокама этилсин.

4. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ РЕКТОРЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

1. Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши (бундан буён матнда Республика кенгаши деб юритилади) олий ўқув юртлари фаолиятини энг мақбул тарзда мувофиқлаштириб бориш, «Таълим тўғрисида»ги Қонун ҳужжатлари ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалиётга жорий этиш, олий ўқув юртларининг ижобий тажрибаларини умумлаштириш ва оммалаштириш мақсадида ташкил қилинади.

2. Республика кенгаши ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари ва Фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари ва фармойишлари, Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг буйруқлари, ушбу Низом ва бошқа норматив ҳужжатларга амал қилади.

3. Республика кенгашининг асосий мақсади ва вазифалари:

3.1. Республика кенгашининг асосий мақсади:

Республика кенгашининг асосий мақсади Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастури»ни амалга ошириш мақсадида олий ўқув юртлари фаолиятларини мувофиқлаштириш, ўқув жараёнларини, маънавият ва маърифат ва илмий-тадқиқот ишларини такомиллаштириш, олий ўқув юртлари ўқитувчиларини «Устоз» жамғармаси орқали малакаларини ошириш, таълим, фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялашни ташкил этишнинг ижобий тажрибаларини умумлаштириш ва тарқатиш, ҳамда иқтидорли талабаларни «Умид» жамғармаси орқали чет элларга ўқишга юбориш, янги педагогик технологияларни ўқув жараёнига жорий қилиш, республика ривож учун рақобатбардош мутахассисларни тайёрлаш.

3.2. Республика кенгашининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

3.2.1. Ўзбекистон Республикасида олий таълимни янада раванқ топтириш бўйича тақлифлар тайёрлаш ва юқори органлар муҳокамасига киритиш ҳамда ўз ваколат доирасида ушбу Низомда белгиланган бошқа вазифаларни амалга ошириш;

3.2.2. Мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш юзасидан олий ўқув юртларининг ўзаро ўрганиш ва тажриба алмашиш ишларини ташкил этиш ҳамда илғор тажриба ва ибратли ташаббусларини республика миқёсида кенг ёйиш;

3.2.3. Академик лицей ва касб-хунар коллежларни ташкил қилиш ва уларнинг фаолиятини кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур талабларига риоя қилган ҳолда таъминлаш.

3.2.4. Касб-хунар коллежларга патронат қилишни таъминлаш.

4. Республика кенгаши ўз олдига қўйилган мақсадларга мувофиқ равишда:

4.1. Республика халқ хўжалигининг мутахассисларга бўлган талабларини инобатга олиб, ёшларни касбга йўналтириш ишлари самарадорлиги ва савиясини устиришда, олий ўқув юртларининг ўзаро ҳамкорлик усулларидадан фойдаланиб, олий ўқув юртларига иқтидорли талабалар қабул қилишга қаратилган фаолиятини изчил амалга оширади.

4.2. Таълим сифатини яхшилаш, ўқитишнинг илғор усуллари ва воситаларини жорий этиш, малакали мутахассислар тайёрлаш ва улардан талаб даражасида фойдаланишда олий ўқув юртларининг корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлаш борасидаги ижобий тажрибаларни аниқлаш ва кенг ёйишда кўмаклашади.

4.3. Олий ўқув юртлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва йўналтириб бориш асосида ўқитувчилар малакаси ва касб маҳоратини ошириш тизимини такомиллаштиришда ёрдам беради ва бу ишга тажрибали педагог кадрлар, таниқли олимлар, мутахассислар, раҳбар ходимлар ва ишлаб чиқариш ташкилотчиларини жалб этишда кўмаклашади, илмий-педагог кадрларни жойлаштириш ва улардан талаб даражасида фойдаланиш масалаларини мукамаллаштириш бўйича таклифлар тайёрлашда иштирок этади.

4.4. Олий ўқув юртлари маблағларини ва моддий-техник ресурсларини бирлаштириш, олий ўқув юртлари ҳамкорлигининг илғор шаклларини ривожлантириш асосида фаннинг муҳим йўналишлари бўйича илмий-тадқиқот ишлари самарадорлигини ва сифатини оширишга, фанни ўқув жараёни билан узвий бириктиришга, илмий-тадқиқот ишлари олиб боришга кўмак берувчи олий ўқув юртлараро марказлар ташкил этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқишга йўналтирилган фаолиятни амалга оширади.

4.5. Олий мактабнинг долзарб масалалари, ҳамда республика олий ўқув юртларида хорижлик талаба, аспирант ва тажриба ортирувчи тадқиқотчиларни ўқитиш муаммолари бўйича хорижий давлатлар олий ўқув юртлари билан алоқаларни мустаҳкамлашга кўмаклашади.

4.6. Талабаларнинг яшаш ва маиший шароитини, уларга маданий ва тиббий хизмат кўрсатишни яхшилашга, олий ўқув юртларининг соғломлаштириш, жисмоний тарбия ва спорт ишларини ривожлантиришга ёрдам беради; олий ўқув юртларининг олий ўқув юртлараро ўқув-моддий негизини, шу жумладан ўқув-услубий, илмий-тадқиқот ва яшаш ҳамда маиший хизматга мўлжалланган негизларни ривожлантириш ва

мустаҳкамлашга қаратилган ҳаракатларини бирлаштиради ва мувофиқлаштиради.

5. Республика кенгаши таркибига республика олий ўқув юртлари ректорлари, тегишли йирик корхона, муассаса ва ташкилотлар раҳбарлари кирадилар.

Республика кенгаши таркиби Вазирлар Маҳкамаси билан келишилган ҳолда, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъати томонидан 5 йиллик муддатга тасдиқланади.

6. Республика кенгаши фаолиятига Кенгашнинг умумий мажлисида тасдиқданган режага мувофиқ раис раҳбарлик қилади. Жорий ишларни олиб бориш ва ҳужжатларни расмийлаштириш учун раис тажрибали илмий-педагог ходимлардан Ректорлар кенгаши котибиятини тайинлайди.

7. Ўз олдига қўйилган вазифаларни бажариш учун республика кенгаши раёсати фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича шуббалар, турдош кафедралар, ўқитувчиларнинг илмий-услубий кенгашлари каби жамоатчилик асосида ишчи органлари тузиши мумкин.

Ишчи органларининг таркиби, вазифа ҳамда ваколатлари, режа ва дастурлари, шунингдек фаолият юзасидан ҳисоботлари республика кенгашининг умумий мажлисида тасдиқланади.

8. Республика кенгашининг алоҳида маъмурий аппарати бўлмайди. Кенгаш ўз аъзолари – олий ўқув юртлари ректорлари ўртасидаги фаолият турлари тақсимотини ҳисобга олган ҳолда, Кенгаш таркибига кирувчи олий ўқув юртлари негизида ишлайди.

9. Республика кенгаши ўз иши ҳақида Вазирлар Маҳкамасига ва унинг топшириғига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига ҳисобот беради.

Ўқув йилида қилинган ишлар юзасидан ҳар йили 15 июлгача ҳисобот берилади.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ РЕКТОРЛАРИНИНГ МИНТАҚАВИЙ КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

1. Олий ўқув юртлари ректорларининг минтақавий кенгаши (бундан буён матнда Минтақавий кенгаш деб юритилади) олий ўқув юртлари фаолиятини энг мақбул тарзда мувофиқлаштириб бориш, «Таълим тўғрисида»ги Қонун ҳужжатлари ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалиётга жорий этиш, ўқув жараёнини ташкил қилишнинг ижобий тажрибасини умумлаштириш ва кенг ёйиш, тарбиявий ва илмий-тадқиқот ишларини яхшилаш, олий ўқув юртлари ўқитувчиларнинг малакасини ошириш ва ташқи алоқаларни ривожлантириш мақсадида ташкил этилади.

2. Минтақавий Кенгаш Ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ҳамда Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури талабларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари ва Фармойишларига, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари, фармойиш ва кўрсатмаларига, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қарор ва буйруқларига, ушбу Низом ва бошқа норматив ҳужжатларга асосланиб иш юритади.

3. Минтақавий кенгашнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

3.1. Минтақа олий ўқув юртларида олий таълимни ривожлантириш ва такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш ва улар белгиланган тартибда маъқулланганидан кейин амалиётга жорий этиш.

3.2. Мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш юзасидан олий ўқув юртларини ўзаро ўрганиш ва ижобий тажриба алмашиш ишларини ташкил қилиш ҳамда илғор тажриба ва ибратли ташаббусларни республика миқёсида кенг ёйиш.

4. Минтақавий кенгаш ўзига юклатилган вазифаларга мувофиқ:

4.1. Минтақа бўйича тўғрик ҳужжалигининг мутахассисларга бўлган талаб-эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда, олий ўқув юртлари талабаларини комплекташни яхшилашга, ёшларнинг касб танлаш даражаси ва самарадорлигини ошириш, курс ишларини такомиллаштиришга йўналтирилган фаолиятни амалга оширади, шу мақсадда олий ўқув юртлараро ҳамкорлик усулларидан фойланади.

4.2. Таълим сифатини яхшилаш, ўқитишнинг илғор усуллари ва воситаларини жорий этиш, малакали мутахассислар тайёрлаш ва улардан талаб даражасида фойдаланишда олий ўқув юртларининг қорхоналар, муассасалар ва ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлаш юзасидан саъй-харакатларини бирлаштираётган олий ўқув юртларининг ижобий тажрибасини аниқлаш ва кенг ёйишда кўмаклашади.

4.3. Минтақадаги олий ўқув юртлари фаолиятини талаба ёшлар билан олиб борилаётган маънавият ва маърифат ишларидаги ижобий тажрибани алмашиш, ижтимоий фанларни ўқитишнинг энг яхши усулларини ривожлантириш сари йўналтиради.

4.4. Олий ўқув юртларининг фаолиятини мувофиқлаштириш ва йўналтириб бориш асосида ўқитувчиларнинг касб маҳорати ва малакасини ошириш тизимини ривожлантиришга ёрдам беради. Бу ишга тажрибали педагог кадрларни, таникли олимлар, мутахассислар, раҳбар ҳодимлар ва ишлаб чиқариш ташкилотчиларини жалб этишда кўмаклашади, илмий-педагог кадрларни жойлаштириш ва улардан талаб даражасида фойдаланиш юзасидан таклифлар тайёрлашда иштирок этади.

4.5. Илмий-тадқиқот ишлари сифати ва самарадорлигини оширишда олий ўқув юртларининг моддий-техника ресурсларидан,

фаннинг устувор йўналишидаги, олий ўқув юртлараро илғор усулларни ривожлантириш асосида фан ва ўқув жараёнини бирлаштирган ҳолда фойдаланишга ҳаракат қилади, амалий натижаларга эришмоқ учун олий ўқув юртлараро марказлар имкониятларидан кенг фойдаланиш чораларини кўради.

4.6. «Умид» жамгармаси орқали чет элларда талабалар, аспирант ва стажёрларни ўқитиш, олий мактаб муаммолари бўйича хорижий олий ўқув юртлари билан ҳамкорликни ривожлантиришга ҳаракат қилади.

4.7. Талабаларнинг яшаш шароитини, уларга маданий ва тиббий хизмат кўрсатишни, оммавий соғломлаштириш ва спорт ишларининг ўқув-моддий базасини, ўқув-услубий, илмий-тадқиқот негизлари билан таъминланиш шароитини яхшилашга имкон яратади.

5. Минтақавий кенгаш таркибига олий ўқув юртларининг ректори, профессор-ўқитувчилари, тегишли йирик корхона, муассаса, ва ташкилотларнинг раҳбарлари киритилади.

Минтақавий кенгаш таркиби Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири томонидан 5 йиллик муддатга тасдиқланади.

6. Минтақавий кенгаш илмий-педагогик тажрибага эга бўлган, тегишли режани амалга ошириш учун йўл кўрсата оладиган, кенгаш раиси раҳбарлигида иш олиб боради.

7. Минтақавий кенгаш зиммадаги вазифаларни тўғри ҳал этиш учун: Кенгаш Раёсати, фаолиятнинг асосий йўналиши бўйича ҳайъат, мутахассислигига яқин кафедра ўқитувчиларининг илмий-услубий кенгаши сингари жамоатчилик асосида ишчи органлар тузиши мумкин.

Ишчи органларнинг вазифалари, режалари ва таркиби, шунингдек қилинган ишлар юзасидан ҳисоботлари Минтақавий кенгашнинг ялпи мажлисида тасдиқланади.

8. Минтақавий кенгашнинг алоҳида маъмурий аппарати бўлмайди. Кенгаш ўз аъзолари ўртасида вазифаларни тақсимлаган ҳолатда иш олиб боради.

9. Минтақавий кенгашнинг мажлиси сайёр (кўчма) тартибда камида ҳар уч ойда бир марта ўтказилади. Кенгаш мажлиси

ўтказиладиган олий ўқув юртининг ректори шу сайёр (кўчма) мажлисга раислик қилади ва вилоят ривожланиши талабларидан келиб чиқадиган илмий, педагогик кадрлар ва ўз илм даргоҳининг фаолиятига доир масалаларни мажлис муҳокамасига қўяди.

10. Минтақавий кенгаш ўз фаолияти ҳақида Ўзбекистон Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши Раёсатида ҳисобот беради. Ўқув йилида қилинган ишлар юзасидан ҳисобот ҳар йили 15 июлгача тақдим қилинади.

Олий ўқув юртлари ректорларининг республика Кенгаши шўъбаларининг мақсадлари ва асосий вазифалари

1. 1997 йил 29 августда қабул қилинган «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»ни ҳаётга татбиқ этиш, ўқув жараёнларини такомиллаштириш бўйича билдирилган ғоя ва таклифларнинг шўъбалар мавзулари мажмуасига тегишли қисмларини олий ўқув юртлари томонидан амалга ошириш тадбир-чораларини ишлаб чиқиш.

2. Олий ўқув юртлари фаолиятига тегишли масалаларни ўрганиб чиқиш ва Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши раёсатининг мажлисларида кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикасида олий таълимни ривожлантириш ва тараққий қилдириш концепциясини амалга ошириш бўйича илмий асосланган таклиф ва тавсияларни киритиш.

3. Олий ўқув юртлари олдида турган масалаларни ҳал этиш учун олий ўқув юртлари сайёр-ҳаракатларини мувофиқлаштириш ва бирлаштириш.

4. Ҳар бир шўъба мавзулари мажмуаси бўйича олий ўқув юртлараро тадбирлар тайёрлаш ва ўтказиш (анжуманлар, семинар, танловлар ва ҳоказо).

Шўъбалар ишларини ташкил қилиш

1. Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши шўъбалари «Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши тўғрисидаги Низом»га мувофиқ масалаларни ҳал этиш учун олий мактаб фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича тузилади.

2. Шуъбаларни барпо этиш ва қайта ташкил қилиш, уларнинг фаолиятлари йўналишларини белгилаш ва таркибларини тасдиқлаш Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши раёсати томонидан амалга оширилади.

3. Шуъбалар раҳбарияти таркибига шуъба раиси, унинг ўринбосари ва илмий котиб кирази.

4. Шуъбалар ўз фаолиятида Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши ягона иш режаси билан мувофиқлаштирилган, белгиланган тартибда тасдиқланган иш режасига амал қиладилар.

5. Шуъба раиси шуъба мажлисларини ўтказишни ташкил қилади ва доимий ишчи гуруҳлари раҳбарлари орқали уларнинг ишларига раҳбарликни амалга оширади.

6. Шуъба ўзининг иш йўналишига мувофиқ олий мактабнинг долзарб масалаларини муҳокама қилиш учун мунтазам равишда мажлислар ўтказиб туради. Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгашига бериш учун таклифлар ва олий ўқув юртлари учун тавсиялар ишлаб чиқади, заруратга қараб муваққат ишчи гуруҳлари тузади, олий ўқув юртлариаро режалаштирилган тадбирлар ўтказиши.

7. Шуъбанинг барча ташкилий ишларини унинг илмий котиби амалга оширади. Қўрсатилган ишларни бажариш учун котиб ҳафтада бир кун дарс машғулотларидан озод этилади.

8. Барча илмий котиблар Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши қошидаги назорат гуруҳи таркибига кирадилар.

9. Ўқув жараёнлари ва олий ўқув юртлари моддий-техника базасини такомиллаштириш борасида шуъбалар олдида қўйилган вазифалар куйидагилардан иборат:

ўқув жараёнини Ўзбекистон Республикасининг Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва «Таълим тўғрисида»ги Қонуни асосида такомиллаштириш;

мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишни таъминловчи ўқув жараёнларини ташкил этишнинг самарали шакллари-ни ўрганиш ва кенг ёйиш. Талабаларнинг мустақил равишда самарали ишлаши учун

зарур бўлган ўқув жараёнининг қўшимча услубий таъминотини тайёрлаш;

маърузавий дарслар ўтиш сифатини оширишга қаратилган тадбирларни ўтказиш, энг яхши маърузавий дарс ўтишга эришган ўқитувчилар тажрибасини кенг ёйиш. Ўзбекистон Республикасининг атоқли олимлари ва олий ўқув юртлари педагогларининг очик маърузавий дарсларини ўтказиш;

ўқув жараёнини компьютерлаштириш ва ўқитишнинг замонавий техник воситаларини тадбиқ қилиш, амалий ва тажриба ишлари самарасини ошириш тадбирларини ишлаб чиқиш;

имтихон сессиясини, ўқув жараёнини ташкил қилишни, талабалар билимини рейтинг назорати орқали аниқлашни такомиллаштириш;

иктидорли талабаларни саралаш ишларини такомиллаштириш ва «Умид» жамғармаси орқали хорижий давлатларнинг етакчи университетларига юборишга тайёрлаш;

олий ўқув юртлариаро илмий - услубий семинарлар ўтказиш, услубий ўқув қўлланмалари ва бошқа ўқув адабиётларининг кўргазмаларини ташкил этиш;

олий ўқув юртларининг кутубхоналари фаолиятларини мувофиқлаштириш;

шаклланаётган бозор иқтисодиёти шароитларини инобатга олиб, ёш муттаҳассисларнинг тақсимоли ва улардан талаб даражасида фойдаланишни назорат қилиш тадбирларини ишлаб чиқиш;

сиртки таълим тизимида умумтаълим фанларини ўқитиш услубидаги илғор тажрибаларни умумлаштириш ва кенг ёйиш;

мамлакатимиз ва хорижий давлат университетларида «Устоз» жамғармаси орқали ўқитувчилар малакасини ошириш, юқори малакали мутахассисларни педагогик ишга жалб қилиш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

факультетлар ва бўлимларнинг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш ишларини мувофиқлаштириш;

олий ўқув юртларининг техник таъминотини такомиллаштириш ва моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасида таклифлар ишлаб чиқиш;

янги ўқув-тажриба, асбоб-ускуналарни, ўқитишнинг янги педагогик технология ва техник воситаларини яратиш бўйича илмий-конструкторлик режаларини ишлаб чиқиш ва бажариш бўйича олий ўқув юртлари сазъ-ҳаракатларини мувофиқлаштириш;

олий ўқув юртларидаги капитал курилиш режаларини кўриб чиқиш;

олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгашига капитал курилиш бўйича таклифлар тайёрлаш;

маънавият ва маърифат ишларини юқори савияда олиб бориш;

талабаларни Ватанга садоқатли қилиб тайёрлаш, миллий қадриятларга чуқур эътибор бериш;

олий ўқув юртларида бажарилаётган курилиш-таъмирлаш ишларининг боришини назорат қилиш;

олий ўқув юртларининг вестибюль ва дарсхоналар, махсус ўқув ва тажриба хоналарини эстетик безаш борасида тажрибаларини умумлаштириш ва кенг ёйиш;

олий ўқув юртларининг ўқув-моддий асослари кўрикларини ўтказиш;

олий ўқув юртлариаро муассасалар, шу жумладан технопаркларни лойиҳалаш ва қуришни ташкил этишда иштирок этиш.

10. Шўъбалар ўз ишларини олий ўқув юртларининг йўналишлари таклифлари асосида олиб боради.

1. Маънавият ва маърифат ишларини такомиллаштириш шўъбаси

Республика олий ўқув юртларида олиб бориладиган маънавият ва маърифат ишларини ўқув жараёни орқали талабалар ва профессор-ўқитувчилар орасида кенг жорий этиш;

Гуманитар фанлар дастурларини мувофиқлигини ўрганиб чиқиш ва таклифлар бериш;

Таълим ва тарбия ишларини юқори савияда ўтказиш ва бу соҳада юқори кўрсаткичларга эришган олий ўқув юртларининг тажрибасини бошқа олий ўқув юртларига татбиқ қилиш.

2. Давлат стандартларини ишлаб чиқиш ва ҳаётга татбиқ этиш шўъбаси

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги қонуни ва кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида:

Йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича классификаторни қайта кўриб чиқиш ва Миллий дастур талабларига жавоб берадиган мутахассисликлар рўйхатини тайёрлаш бўйича ишчи гуруҳларни ташкил қилиш ва уларнинг ишини бошқаришда фаол иштирок этиш;

касб-хунар коллежларининг ўқувчилари эгаллайдиган касб-хунар йўналишларини белгилаш, уларнинг дастурларини тузиш, таълим муассасаларини жиҳоз ва дастгоҳлар билан таъминланишини ташкил қилишда фаол иштирок этиш;

таълим йўналишлари бўйича давлат стандартларини қайта ишлаб чиқишда фаол иштирок этиш;

намунавий ўқув режа ва дастурларини тузишда фаол иштирок этиш ва уларни ўқув жараёнига татбиқ этиш.

3. Академик лицейларнинг ўқув стандартларини такомиллаштириш ва тажриба алмашиш шўъбаси

«Таълим тўғрисида»ги қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида Академик лицейлар давлат стандартларини, намунавий ўқув режаси ва предметлар бўйича намунавий дастурлар тайёрлашда фаол иштирок этиш.

Академик линейлар ўқитувчиларини қайта тайёрлашда, моддий – лаборатория базаларини ташкил этишда, замонавий ускуналар ва дастгоҳлар билан таъминлашни режалаштириш ва амалга оширишда фаол иштирок этиш.

4. Малака ошириш ва «Устоз» жамғармаси ишида фаол иштирок этиш шўъбаси

Амалдаги илғор тажрибани ўрганиш ва ўқув жараёнини ташкил этиш бўйича ўқув-услубий марказ булиб қолган ўқитувчилар малакасини ошириш факультетларининг ижобий тажрибаларини умумлаштириш ва кенг ёйиш;

олий ўқув юртларида маърузалар ўқиш ва ссминарлар олиб бориш учун юқори мала-

кали юрижий мамлакатлар ўқитувчиларини таклиф этиш;

профессор-ўқитувчиларни ривожланган хорижий давлатларнинг университетларига малака ошириш ва стажировкаларга «Устоз» жамғармаси орқали юбориш ва жамғарма ишида фаол иштирок этиш;

малака ошириш институтларининг ишларини қайта кўриб чиқиш;

«Таълим тўғрисида»ги қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талабларини амалга ошириш ишларини ташкил қилишда фаол иштирок этиш;

олий ўқув юртлари ва тармоқ ўқув юртлари малака ошириш тизимларининг халқ хўжалиғи ходимлари билимларини узлуксиз янгилаб бориш, уларни фан, техника, маданият ва илғор тажриба ютуқларини ўзлаштиришларига йўналтирилган ишларни мувофиқлаштириш;

малака ошириш ва халқ хўжалиғи кадрларини қайта тайёрлаш тизимида ўқув машғулотларининг илмий-услубий савиясини ошириш бўйича тавсиялар тайёрлаш;

малака ошириш ва кадрларни қайта тайёрлаш соҳасида олий ўқув юртларининг корхоналар, турдош корхоналар гуруҳлари, тармоқлар ёки ҳудудий идоралар билан ҳамкорлик тажрибаларини таҳлил қилиш, умумлаштириш ва кенг ёйиш;

Халқ хўжалиғи тармоқлари бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш тизимида ишлайдиган ўқитувчиларнинг малакаларини ошириш бўйича тадбирлар ўтказиш.

5. Халқаро алоқаларни ривожлантириш ва такомиллаштириш шўъбаси

Республика олий ўқув юртлари билан хорижий олий ўқув юртлари ҳамкорлигини ҳамда ўзаро ўқитувчилар ва талабалар билан алмашишни мувофиқлаштириш;

Ривожланаётган давлатлар учун миллий кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш;

Республика олий ўқув юртларини битирган хорижлик мутахассислар билан алоқаларни кенгайтириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Чет эллик талабалар учун ўқув жараёнини ташкил этиш, уларни ўқитиш услубларидаги ижобий тажрибаларни умумлаштириш

ва кенг ёйиш;

Ривожланаётган давлатлар миллий байрамларига бағишланган олий ўқув юртлараро тадбирлар ташкил қилиш;

Хорижлик талабаларни ўқиш ва яшаш шароитини яхшилаш масалалари бўйича таклифлар тайёрлаш;

Чет давлатлар олий ўқув юртлари билан ҳамкорлик шартномаларини амалга ошириш бўйича ижобий тажрибаларни умумлаштириш ва кенг ёйиш;

Чет элга хизмат сафарига бориш учун мутахассисларни танлаш ва тайёрлаш;

Чет давлатлар олий ўқув юртлари билан халқаро илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш.

6. Бюджетдан ташқари маблағдан самарали фойдаланиш ва ижтимоий муҳофаза қилиш, тиббий хизмат кўрсатиш, талабалар ва ўқитувчилар жисмоний тарбияси шўъбаси

Олий ўқув юртларининг бюджетдан ташқари маблағини кўпайтириш масалаларини ҳал қилиш билан бир қаторда, бундай маблағни ўқув жараёнининг моддий-техника базасини ривожлантириш, компьютерлаштириш, замонавий ўқув-илмий лаборатория ускуналари билан жиҳозлаш, маънавият ва маърифат ишларини талаб даражасида йўлга қўйиш, профессор-ўқитувчиларни рағбатлантириш, профессор-ўқитувчиларни «Устоз» жамғармаси орқали малака оширишга юбориш каби муҳим муаммоларни тўғри қилишда тежамкорлик билан сарфлаш режаларини ишлаб чиқиш. Минтақалардаги олий ўқув юртларига ўқув лабораторияларини жиҳозлашда кўмаклашиш;

талабалар ётоқхоналарининг маъмурияти, ётоқхоналардаги талабалар кенгаши раисларининг малакаларини ошириш, уларнинг тажриба алмашишини ташкил этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

талабалар ётоқхоналарининг кўриктанловларини ташкил қилиш;

олий ўқув юртларида умумий овқатланиш тармоқдари ишининг сифатини яхшилаш ва хизмат кўрсатишнинг илғор шакллари тадбиқ этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

олий ўқув юртларидаги талабалар ошхоналари ва буфетларининг ишини назорат қилишни ташкил этиш ва улар ишларини яхшилаш бўйича таклифлар тайёрлаш;

талабалар ошхоналарининг кўрик-танловларини ташкил этиш;

олий ўқув юртларининг талаба ёшлар билан оммавий-маданий тадбирлар ўтказишни ташкил этиш борасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш;

олий ўқув юртлари жамоаларининг бадий-ҳаваскорлик кўрикларини ташкил этиш ва ўтказиш, талабалар бадий-ҳаваскорлик ишларини ривожлантириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш;

ётоқхоналарда маданий-маърифий ишларни ташкил қилишнинг илгор тажрибаларини умумлаштириш ва кенг ёйиш;

олий ўқув юртлари талабаларига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш борасидаги фаолиятни мувофиқлаштириш;

талабалар соғлигини сақлаш ишининг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш ва уни ташкил этишнинг оқилона шаклларини ишлаб чиқиш;

талабаларнинг касалланиш сабабларини таҳлил қилиш ва улар саломатликларини сақлаш тадбирлари тўғрисида тавсиялар тайёрлаш;

талабалар орасида санитария-гигиена билимларини ташвиқотини ташкил этиш;

санаторий-профилакторийлар, спорт-соғломлаштириш базалари ва лагерлари ташкил қилиш, олий ўқув юртларининг тиббий шаҳобчалари моддий базасини мустаҳкамлаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

олий ўқув юртлари тиббиёт ходимларининг малакасини ошириш ва уларнинг иш тажрибаларини кенг ёйиш тадбирларини ишлаб чиқиш;

энг яхши санаторий-профилакторий, спорт-соғломлаштириш базаси ва лагерларининг иш тажрибаларини кенг ёйиш;

олий ўқув юртларининг тиббий шаҳобчалари шифокорлари учун хизмат фаолиятига тегишли долзарб масалалар бўйича тавсиялар тайёрлаш;

олий ўқув юртлари талабалар поликлинаикалари иши устидан назоратни амалга

ошириш;

олий ўқув юртлари жамоалари ўртасида жисмоний тарбия ва спортни оммалаштириш борасида тадбирлар ишлаб чиқиш;

жисмоний тарбия кафедраларининг ўқитувчилари, спорт шўъбалари раҳбарлари малакасини ошириш ва тажриба алмашишни ташкил этиш тадбирларини такомиллаштириш;

талаба – ёшлар жисмоний тарбиясининг долзарб муаммоларини муҳокама қилиш мақсадида жисмоний тарбия кафедралари ўқитувчиларининг олий ўқув юртлараро шўъбаларини ташкил қилиш;

олий ўқув юртларида оммавий-жисмоний тарбия ишлари энг яхши йўлга қўйилганлигини аниқлаш бўйича кўрик-танловлар ўтказиш;

олий ўқув юртлараро спорт мусобақаларини ташкил этиш;

олий ўқув юртлараро спорт муассасаларини ташкил этиш тўғрисида таклифлар тайёрлаш;

Республика олий ўқув юртлари талабалари ва ўқитувчиларини ижтимоий ҳимоя қилиш, уларга тиббий хизмат кўрсатиш ва жисмоний тарбия бўйича Олий ўқув юртлари ректорларининг республика кенгаши таклифларини ишлаб чиқиш.

7. Иқтидорли талабаларни саралаш ва «Умид» жамғармаси орқали чет элларга ўқитишга тайёрлаш шўъбаси

Олий ўқув юртларида иқтидорли талабалар билан мунтазам иш олиб бориш мақсадида уларни аниқлаш ва саралаш усулларини ишлаб чиқиш;

иқтидорли талабаларни яқка тартибдаги ўқув режаси асосида ўқитишни ташкил қилиш масалаларини мувофиқлаштириш. Уларни илмий ишларга жалб қилиш, илмий маърузалар билан анжуманларда чиқишларини ташкил қилиш ва мақолаларини чоп этиш масалаларини ҳал қилиш. Саралаш асосида Президент ва давлат стипендияларига лойиқ кўриладиган иқтидорли талабалар номзодини тайёрлаш тартибини ишлаб чиқишда иштирок этиш. «Умид» жамғармаси орқали: хорижий давлатларга ўқишга юборишда фаол иштирок этиш.

8. Ўқув жараёнини такомиллаштириш, сессиясиз ўқув услубётини кенг тарғиб этиш шўъбаси

Ўзбекистон Республикасининг Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, «Таълим тўғрисида»ги Қонун асосида ўқув жараёнини такомиллаштириш, рақобатбардош мутахассислар тайёрлаш, педагогик технологияларни жорий этиш, ўқув жараёнини имтиҳон сессиясиз ташкил қилиш, талабалар билимини рейтинг назорати орқали аниқланишини такомиллаштириш. Блокли ва модулли ўқув жараёнини ўрганиб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида таклифлар бериш. Олий ўқув юртлараро илмий-услубий семинарлар, услубий ўқув қўлланмалари ва адабиётлари кўргазмаларини ташкил этиш, ўқув жараёнида компьютерларни қўллаш ва таълимнинг замонавий техник воситаларини татбиқ қилиш.

9. Ўқув дарсликлари ва қўлланмалари билан таъминлаш шўъбаси

Кўп босқичли таълим тизимидаги бакалавр ва магистрлар учун намунавий ўқув режалари ва ўқув дастурлари асосида ўқув дарсликларини ёзишга етук олим ва професор-ўқитувчиларни жалб қилиш, дарсликларни танлов асосида аниқлаш ва уларни керакли нусхада чоп этиш масалаларни тўғри қилишда фаол иштирок этиш. Ўқув фанлари бўйича дарсликлар тайёрланишига қадар, маъруза матнларини тайёрлаш ва чоп этишни ташкил этиш масалаларини режалаштириш.

Олий таълим йўналишлари бўйича ўқув қўлланмалари ва услубий кўрсатмаларни тайёрлаш ва тарқатишни режалаштириш.

Ўқув дарсликлари ва қўлланмалари муаллифларини моддий рағбатлантириш масалаларини ишлаб чиқиш юзасидан таклифлар бериш.

10. Олий ўқув юртларининг моддий-техника базасини ривожлантириш шўъбаси

олий ўқув юртларида табиий ва умуммуҳандислик ва умумкасбий фанлар бўйича лаборатория ускуналарини тайёрлайдиган ва таъмирлайдиган ишлаб чиқаришни

ташкил қилиш масалаларини ўрганиб чиқиш ва таклифлар киритиш. Ўқув жараёнида қўлланиладиган плакат ва бошқа қўлланмаларни тайёрлаш масаласини ўрганиш ва таклиф бериш, уларни тайёрлашни имконият доирасида ташкил этиш масаласини тўғри қилиш.

бюджетдан ташқари маблағлардан, ҳомийлар орқали, хорижий давлатларнинг илмий дастурлари ёрдамида мутахассислик ва йўналиш бўйича ўқув-илмий лаборатория жиҳозлари билан таъминлаш масалаларини режалаштириш ва бу ишда фаол иштирок этиш.

11. Илмий-тадқиқот ишларини такомиллаштириш шўъбаси

Республика олий ўқув юртлари илмий ишларининг мавзулари режасини таҳлил қилиш. Олий ўқув юртлари олимларининг салоҳияти ва имкониятларини, фан ва техниканинг устувор йўналишлари бўйича тадқиқотлар ўтказиш борасидаги ҳаракатларини бирлаштириш, халқ хўжалигининг муҳим муаммолари бўйича фундаментал ва амалий ишларини ҳар томонлама ривожлантириш;

Ўзбекистон Республикасини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш масалаларини ҳал этиш юзасидан олий ўқув юртларида олиб борилаётган илмий ишларни мувофиқлаштириш;

шартномалар бўйича бажариладиган илмий тадқиқот ва синов-конструкторлик ишларини яхши ташкил қилишга қаратилган тадбирларни ўтказиш;

олий ўқув юртлараро синов-конструкторлик ишлари базасини яратиш имкониятларини ўрганиш ва тегишли таклифлар киритиш;

олий ўқув юртларининг тармоқлараро илмий-техникавий тизимлар бўйича иш тажрибаларини умумлаштириш ва кенг ёйиш;

Илмий тадқиқот ишлари натижаларини тезкорлик билан ўқув жараёнига тадбиқ қилиш, ўқитувчилар малакасини ошириш бўйича тавсиялар тайёрлаш;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси институтлари билан ҳамкорликни кенг доирада ташкил этиш;

талабаларнинг илмий-тадқиқот ишлари кенгашлари фаолиятини мувофиқлаштириш, талабалар илмий жамиятлари фаолиятини такомиллаштириш. Олий ўқув юртлараро талабалар илмий ишлари ва диплом лойиҳалари кўрик-танловларини ўтказиш, талабаларни республика ва халқаро олимпиадаларда фаол иштирок этишини таъминлаш;

докторантура ва аспирантура бўйича кадрлар тайёрлаш борасидаги аҳволни таҳлил қилиш ва уларнинг иш самарадорлигини ошириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш;

илмий-педагог кадрларни жойлаштириш ва улардан талаб даражасида фойдаланишга эришиш бўйича тавсиялар тайёрлаш;

профессор-педагог кадрларнинг таркибини мос негизли маълумотга эга бўлган мутахассислар билан жамлаш тадбирларини ишлаб чиқиш ва малака ошириш (биринчи навбатда умумилмий кафедраларда);

олий ўқув юртлараро мавзули семинарлар ва маърузавий тизимлар, педагогик маҳорат мактаблари ташкил қилиш;

олий ўқув юртларининг илғор ўқитиш услубларини, ўқитувчиларнинг услубий маҳоратини ошириш борасида ижобий тажрибаларни кенг ёйиш;

олий ўқув юртларини ўқитувчилар билан жамлашнинг энг мақбул тизимига эришиш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқиш.

Олий ўқув юртлари ректорларининг Минтақавий кенгаши илмий котибининг

лавозим йуриқномаси

1. Олий ўқув юртлари ректорларининг Минтақавий кенгаши режалаштираётган ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш.

2. Олий ўқув юртлари ректорлари минтақавий кенгаши ҳайъатининг ялпи ва оддий мажлисини тайёрлаш ва ўтказишни ташкил қилиш.

3. Олий ўқув юртлари ректорларининг Минтақавий кенгаши ҳайъатининг ялпи ва оддий мажлисларини юритиш.

4. Олий ўқув юртлари ректорларининг Минтақавий кенгаши мажлисида ҳамда Кенгаш ҳайъатида қабул қилинган қарорлар ва тавсияларни расмийлаштириш ва уларни кенгаш аъзоларига тарқатиш.

5. Олий ўқув юртлари ректорларининг минтақавий кенгаши томонидан олий ўқув юртларида ўтказиладиган тадбирларни тайёрлаш ва бу тадбирларда иштирок этиш.

6. Олий ўқув юртлари ректорларининг Минтақавий кенгаши иши тўғрисида йиллик ҳисобот ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига ахборот ва маълумотномалар тайёрлаш.

7. Олий ўқув юртлари ректорларининг минтақавий кенгашининг ишлари рўйхатига мувофиқ иш юритишни ташкил қилиш.

Олий ўқув юртлари ректорларининг Минтақавий кенгаши ҳайъати пленумлари ва мажлислари қатнашчилар ҳисобини олиб бориш.

**2.1.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Меъёрий ҳужжатни тасдиқлаш тўғрисида»ги 1998 йил
9 декабрдаги 345-сонли**

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида белгиланган вазибаларнинг бажарилишини жадаллаштириш ҳамда олий ўқув юртлари-ни меъёрий ҳужжатлар билан таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

«Олий ўқув юртининг Илмий кенгаши тўғрисида»ги Низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 9 декабрдаги 345-сонли буйруғига илова

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИНИНГ ИЛМИЙ КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

1. Олий таълим тўғрисидаги Низомга мувофиқ олий ўқув юртининг фаолиятига тегишли асосий масалаларни кўриб чиқиш учун ректор раислигида Илмий кенгаш ташкил этилади.

2. Илмий кенгашнинг асосий вази-фаси - олий ўқув юрти жамоаси саъй-ҳаракатларини қуйидаги масалаларни бажаришга қаратилган фаолиятни бирлаштириш ҳисобланади: Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалга ошириш, замонавий педагогик технология ва компьютёрлаштириш асосида юқори сифатли бакалавр ва магистрлар тайёрлашни таъминлаш, илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш, ёшларда ватанпарварлик, фуқоролик, ўз Ватани билан фахрланиш, маънавий-маърифий ва маданий хусусиятларни шакллантириш.

Низом бўйича Илмий кенгаш таркиби-га қуйидагилар ки-ради: ректор (раис), про-ректорлар, факултет деканлари, олий ўқув юрти таркибига кирувчи мустақил ташки-лот ва тармоқлар директорлари, мутахассис чиқарувчи кафедралар мудир, шунингдек, олий ўқув юрти талабалари ва ходимлари касаба уюшмаларининг вакиллари. Илмий кенгашнинг бошқа аъзолари факултетнинг умумий мажлисида (конференцияда) яши-

рин овоз бериш йўли билан сайланадилар. Профессор-ўқитувчилар таркибидан Илмий кенгашга сайланувчи аъзоларнинг сони ректорнинг буйруғи билан белгиланади. Илмий кенгаш таркибига олий ўқув юртининг му-айян йўналиш муаммолари бўйича ишловчи, йирик олим ва мутахассислар, шунингдек, давлатлараро ва бевосита алоқалари бўлган хорижий ўқув юртларининг вакиллари киритилиши мумкин. Ваколат муддати – 5 йил.

3. Илмий кенгаш таркиби олий ўқув юрти ректорининг буйруғи билан тасдиқланади. Ҳар ўқув йилининг бошида, ҳар хил сабабларга кўра Илмий кенгаш таркиби-дан чиққанлар ўрнига, янги аъзолар сайлана-ди ёки низом бўйича киритилади.

4. Олий ўқув юртларининг кенгаши:

- Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурига мувофиқ давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва дастурларнинг қатъий бажарилишини кўриб чиқади;

- хорижий мамлакатлар олий ўқув юрт-лари билан бирлашган Илмий кенгашларни ташкил этишнинг мақсадга мувофиқлигини белгилайди;

- факультетларнинг ўқув илмий-тадқиқот ва маънавий-маърифий ишлари тўғрисидаги ҳисоботларни, шунингдек, лицейлар, олий

Ўқув юрти қошидаги илмий жамиятларнинг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни эшитиб боради, қабул натижалари тўғрисида қабул комиссиясининг, халқ хўжалигининг битирувчи мутахассисларга бўлган эҳтиёжи, буюртмалар билан алоқалар тўғрисида маркетинг хизматининг ҳисоботларини эшитади;

- талабаларнинг йирик малакавий амалиётига яқун ясайди ва уларни яхшилаш бўйича тавсиялар беради;

- илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ишларнинг режаларини ва профессор-ўқитувчилар таркибининг малака ошириш масалаларини муҳокама этади;

- хорижий мамлакатларнинг олий ўқув юртлари билан алоқаларни ўрнатиш бўйича қарорлар қабул қилинади;

- факультет ва кафедраларни очиш, бекитиш, ўзгартиришга боғлиқ бўлган масалалар бўйича қарор қабул қилади;

- маркетинг хизмати таклифларини ҳисобга олган ҳолда янги таълим йўналишларини (мутахассисликларни) очиш тўғрисида таклиф киритади;

- дарслик, ўқув қўлланма ва илмий ўқув-услубий адабиётларни тайёрлаш ва нашр этиш масалаларини кўриб чиқади;

- «олий ўқув юртлари педагогик ходимларни ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ профессор-ўқитувчилар лавозимларини эгаллаш учун танловлар ўтказилади;

- профессор, доцент илмий унвонини олишга интилаётган изланувчиларнинг ҳужжатларини кўриб чиқади ва белгиланган тартибда илмий унвонга тасдиқлашга тақдим этади;

- аспирантура, докторантура ва олий ўқув юрти таълимидан кейинги бошқа шаклларга номзодни тавсия этади;

- аълочи-талабалар сафидан ва профессор-ўқитувчилар таркибидан номзодларни «Устоз», «Умид» жамғармалари орқали хорижий олий ўқув юртларига стажировкага тавсия этади;

- таълим хизматлари билан шуғулланувчи кичик корхоналар, фирма ва курслар фаолияти ҳақида раҳбарларнинг ҳисоботларини эшитади;

- ушбу олий ўқув юртининг битирувчилари сафидан номзодларни аспирантура-

га қабул қилишга тавсия этади, шунингдек, олий ўқув юрти факультетларга бўлинмаган ёки факультетда кенгаш ташкил этилмаган ҳолларда, аспирантларнинг шахсий режаларини ва номзодлик диссертацияси мавзуларини тасдиқлайди;

- олий ўқув юртининг аълочи-талабалари ва аспирантлари сафидан номзодларни номли степендияларни олишга тавсия этади;

- факультет деканларининг факультетни тамомлаганлар ва аспирантурани битирганлар билан алоқалари тўғрисидаги ҳисоботларини эшитади, кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш бўйича тадбирларни ишлаб чиқади;

- «Соғлом авлод учун» жамғармаси билан ҳамкорликда талабаларнинг жисмоний тарбияси ва уларнинг соғлиқларини янада яхшилаш бўйича тадбирлар ишлаб чиқади;

- олий ўқув юрти талабалари ва ходимларининг техника хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазасини такомиллаштириш бўйича тадбирларни белгилайди;

- олий ўқув юрти ривожланишининг жорий (йиллик) истиқболий режаларини тасдиқлайди ва молиявий-хўжалик фаолияти натижаларини эшитади;

- олий маълумотли мутахассисларнинг малака ошириш режаларининг лойиҳаларини муҳокама этади, олий ўқув юртининг малака ошириш тармоқлари раҳбарларининг ҳисоботини эшитади.

5. Илмий кенгаш ўз ишини ҳар ўқув йили учун ишлаб чиқилган режага мувофиқ амалга оширади. Илмий кенгаш режаси Илмий кенгаш томонидан кўриб чиқилгандан сўнг, олий ўқув юртининг ректори томонидан тасдиқланади.

6. Ўқув ва илмий ишларнинг барча масалалари бўйича Илмий кенгашнинг қарорлари очиқ овоз бериш тартибда кўпчиликнинг овоз билан қабул қилинади. Профессор-ўқитувчилар таркиби лавозимларини эгаллашга ўтказилган танловлар, профессор ва доцент илмий унвонларини беришга тақдимномалар эса ёпиқ овоз бериш йўли билан белгиланган тартибда қабул қилинади.

7. Илмий кенгаш қарорлари, олий ўқув юртининг ректори тасдиқлаганидан сўнг кучга киради.

8. Илмий кенгашнинг мажлиси баённома билан расмийлаштирилади. Баённомалар Илмий кенгашнинг раиси ва Илмий котиби томонидан имзоланади.

9. Илмий кенгаш раиси мунтазам ра-

вишда Илмий кенгаш қарорлари бажарилиши бўйича текширувларни ташкил этади ва Илмий кенгаш аъзоларига қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши ҳақида ахборот беради.

2.1.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Биринчи проректор ҳақидаги Низомнинг тўла амал қилишини таъминлаш тўғрисида» ги 2000 йил 26 июлдаги 206-сонли

БУЙРУҒИ

«Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» Қонунларини таълим тизимларига тўла жорий этишни таъминлаш, замон талабларига жавоб берадиган юқори малакали мутахассис кадрларни тайёрлашда Республика Президенти Фармонлари, Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасининг Қарорларида назарда тутилган тадбирларни амалга ошириш, талаба-ёшларни чуқур ватанпарварлик, фидойилик, миллий ғоя ва мустақиллик мафқураси руҳида тарбиялаш ишларини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини оширишда олий ўқув юртлирининг маънавий-маърифий масалалар бўйича биринчи проректорлари масъулиятини янада кўтариш талабларидан келиб чиқиб

БУЮРАМАН:

1. Олий ўқув юрти ректорига:

1.1. «Олий ўқув юртининг маънавий-маърифий масалалар бўйича биринчи проректори ҳақида низом», унда белгиланган вазифалар, тадбирлар ва топшириқларни ўқув юртида тўла амалга ошириш юзасидан раҳбарлик учун қабул қилинсин.

1.2. Низомнинг олий таълим муассасасида тўла амал қилишини таъминлайдиган таъсирчан чора-тадбирлар кўрилсин. Ўқув юртида таълим-тарбия жараёнларини ўзаро мувофиқлаштириб олиб бориш ва уларнинг самарадорлигини таъминлаш ишларида Биринчи проректорга, унинг фаолиятини

қўллаб-қувватлайдиган ёрдам кўрсатиш мунтазам йўлга қўйилсин.

1.3. Низом ўқув юрти Илмий кенгашида атрофлича кенг ўрганиб чиқилсин, унинг мазмунидан жамоа тўла хабардор қилинсин. Илмий кенгашда Биринчи проректор ва ижтимоий-гуманитар фанлар кафедралари фаолияти ҳар йили камида икки марта муҳокама этилиши белгилаб қўйилсин.

1.4. Вазирликнинг 1996 йил 16 сентябрдаги 221-рақамли «Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида» ги фармонини бажариш вазифалари ҳақида» ҳамда «Ўқув юртлирида маънавий-маърифий ислохотларни янада чуқурлаштириш ва уларнинг самарадорлигини ошириш тўғрисида» (1998 й. 28 июль №205) ги буйруқларида, шунингдек гуманитар таълим ва тарбиявий ишлар бўйича қабул қилинган ҳужжатларда белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича олиб борилаётган ишлар қатъий назорат остига олинсин ва уларнинг ўз вақтида сифатли бажарилиши таъминлансин.

1.5. Масала юзасидан амалга оширилган ишлар тўғрисида Вазирликка ҳар чоракда тегишли равишда ёзма ахборот бериб борилсин.

2. Мазкур буйруқнинг ижросини назорат қилиш Вазирнинг биринчи ўринбосари Р.Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**2.1.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Олий таълимга оид меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги
2000 йил 22 сентябрдаги 251-сонли**

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни амалга ошириш ҳамда олий таълим муассасаларини меъёрий ҳужжатлар билан таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. «Олий таълим муассасаси факультетнинг кенгаши тўғрисида»ги Низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2000 йил 22 сентябрдаги 251-сонли буйругига илова

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ ФАКУЛЬТЕТИНИНГ
КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА**

НИЗОМ

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 5 декабрдаги 343-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида»ги Низомга мувофиқ, факультет декани қошида ва унинг раислигида факультет кенгаши ташкил этилади.

2. Факультет кенгашининг асосий вазифаси – Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва дастурлари, таълимни фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциялаштириш ҳамда талабалар ўртасида маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш асосида юқори сифатли мутахассисларни тайёрлашни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» қонунларининг бажарилишига факультет жамоасининг саъй-ҳаракатларини бирлаштириш ҳамда унинг фаолиятини демократлаштириш ҳисобланади.

3. Кенгаш таркиби факультет декани (раис) ва унинг ўринбосарлари, кафедра мудирлари, факультетнинг айрим жамоат ташкилотлари раҳбарларидан ташкил этилади. Шунингдек, кенгаш таркибига мувофиқ академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг раҳбарлари, хорижий олимлар,

корхона, ташкилот ва муассасаларнинг мутахассислари киритилиши мумкин. Факультетнинг етакчи ўқитувчилари, шунингдек, бошқа илмий-педагогик ходимлари олий таълим муассасасининг ректори белгиланган квоталарга мувофиқ факультет кенгаши таркибига сайланадилар.

4. Факультет кенгаши аъзоларининг сони ва шахсий таркиби олий таълим муассасасининг ректори томонидан уч йил муддатга тасдиқланади.

5. Факультет кенгаши:

- ишчи ўқув режа ва дастурлар лойиҳаларини, битирув малакавий ишлар мавзуларини, магистрлик диссертацияларни кўриб чиқади ва тасдиққа тавсия этади;

- ўқув йили натижалари бўйича ўқитувчиларнинг шахсий режаларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларни, кафедра-ларнинг ўқув-услубий ва илмий-тадқиқот фаолияти ҳамда талабалар билимини баҳолаш рейтинг тизимини кўриб чиқади;

- факультет профессор-ўқитувчилари таркибининг илмий-тадқиқот ишлари ва малака ошириш режаларини муҳокама этади;

- факультетнинг ўқув, ўқув-услубий, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ишларига ва талабаларнинг малакавий амалиёт

ишларига яқун ясайди;

- деканнинг факультетдаги ўқув, ўқув-услубий, илмий ва маънавий-маърифий ишлар бўйича, шунингдек, ҳомийлар орқали бюджетдан ташқари маблагларни жалб этиш, таълим хизматларини кўрсатиш, корхоналар буюртмаларини бажариш ва бошқа соҳалардаги фаолияти юзасидан ҳисоботларини муҳокама этади;

- белгиланган тартибда профессор-ўқитувчилар таркибидаги бўш ўринларга танлов ўтказади;

- профессор ва доцент илмий унвонларини бериш учун тақдим этилган тавсияларни кўриб чиқади;

- фан номзоди илмий даражасига эга бўлган, докторлик диссертацияси устида ишлаётган ўқитувчилардан катта илмий ходим лавозимига ўтиш истагини билдирган номзодларни муҳокама қилади;

- «Устоз» ва «Умид» жамғармалари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат стипендиялари, Бегматов, Ибн Сино, Улуғбек ва Навоий Давлат стипендиялари танловларида иштирок этиш учун ёш ўқитувчилар, олимлар ва иқтидорли талабалар таркибидан кўрсатилган номзодларни муҳокама этади ва тавсиялар беради ҳамда иқтидорли ёшлар билан ишлаш режаларини муҳокама этади;

- ушбу олий таълим муассасаси магистратурасини битирувчилар таркибидан аспирантурага қабул қилиш учун номзодларни муҳокама қилади;

- аспирантларнинг шахсий иш режаларини тасдиқлайди ва ҳар йили уларни аттестациядан ўтказиш материалларини кўриб чиқади;

- кафедраларнинг факультетни битириб кетган бакалаврлар, магистрлар, аспирантлар ҳамда «Умид» жамғармаси орқали таълим олаётган талабалар билан алоқалари тўғрисидаги ҳисоботларини эшитади ва кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш бўйича тadbирларни ишлаб чиқади;

- кафедраларнинг профессор-ўқитувчилари томонидан дарслик, ўқув қўлланмалари, маъруза матнларини тайёрлаш бўйича, шу жумладан, академик лицей-

лар ва касб-хунар коллежлари учун ҳам, ҳисоботлар эшитади, уларнинг сифатини аниқлайди ва яхшиларини маънавий ва моддий рағбатлантиришга тақдим этади;

- бюджетдан ташқари маблагларнинг тушиши ва улардан ўқув мақсадида фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокамага киритади;

- олий таълим муассасасининг маркетинг хизмати билан биргаликда корхона ва ташкилотларнинг малакали кадрларга бўлган эҳтиёжини таҳлил этиш, бошқа таълим муассасалари билан алоқаларни ўрнатиш, ишлаб чиқариш билан интеграцияни такомиллаштириш, кафедралар филиалларини ташкил этиш билан боғлиқ бўлган масалаларни кўриб чиқади;

- ҳомийлар (васийлар) Кенгашига номзодларни тавсия қилади;

- кафедраларнинг мувофиқ академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари билан ўқув-услубий соҳадаги ҳамкорликлари бўйича режа ва ҳисоботларини муҳокама қилади;

- факультетнинг фаолиятига тегишли бўлган бошқа масалаларни кўриб чиқади.

6. Факультетнинг ўқув ва илмий ишларига тегишли барча масалалар юзасидан кенгаш қарори очик овоз бериш йўли билан, оддий кўпчиликнинг овози билан қабул қилинади. Профессор-ўқитувчилар таркиби бўйича ўтказиладиган танловларда ҳамда илмий унвонга тасдиқ этиш учун бериладиган тавсиялар муҳокамасида кенгаш қарори яширин овоз бериш йўли билан, белгиланган тартибда қабул қилинади. Овозлар тенг бўлганда, кенгаш раисининг овози ҳал қилувчи бўлиб ҳисобланади.

7. Кенгаш мажлиси, унинг таркибидаги аъзоларнинг 2/3 қисми иштирок этгандагина ҳақиқий ҳисобланади.

8. Кенгаш мажлиси баённома билан расмийлаштирилади. Баённомалар кенгаш раиси ва Илмий котиб томонидан имзоланади.

9. Кенгаш раиси мунтазам равишда қарорлар бажарилишининг назоратини ташкил этади ва кенгаш аъзоларига қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши бўйича ахборот бериб боради.

2.1.6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирликнинг 1996 йил 26 апрел 106-сонли республика таълим муассасаларининг давлат аттестацияси самарадорлигини ошириш ҳақидаги буйруғига Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқаришни мониторинги»ни амалга ошириш тўғрисида қўшимча киритиш» ҳақида»ги 2001 йил 23 апрелдаги 88-сонли

БУЙРУГИ

Ўзбекистон Республикасининг таълим соҳасидаги қонун ва меъёрий ҳужжатларини бажарилиши юзасидан фаолиятини назорат қилишни, шунингдек олий ўқув юртларида «Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини» тўлиқ рўёбга чиқариш, меҳнат бозорининг ривожланиши ва реал ижтимоий-иқтисодий шароитларни ҳисобга олган ҳолда унга аниқликлар киритиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқариш мониторинги билан боғлиқ бўлган вазифалар олий ўқув юртларида фаолият кўрсатаётган Ички назорат инспекциялари зиммасига юклатилсин.

2. Олий ўқув юртида «Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқаришни мониторинги»ни амалга ошириш тўғрисидаги вақтинча Низомни тасдиқлансин.

3. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Б.Раҳимов)га:

3.1. Уч ой муддат ичида Ички назорат инспекцияси ва «Мониторинг»нинг янги таҳрирдаги намунавий Низомни ишлаб чиқилсин ва тасдиққа киритилсин.

4. Олий ўқув юртлари ректорларига:

4.1. Республика ҳукуматининг қарор ва фармойишлари, олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъатининг қарори, буйруқ, йўриқ хат, модемограмма ва телефонограммаларини бажарилиши ҳақидаги мониторинг маълумотларини Вазирликнинг «Мониторинг» бўлимига ўз муддатида ва сифатли тақдим этиб бориш тизими шакллантирилсин ҳамда бажарилиши таъминлансин.

5. Мазкур буйруқ бажарилишининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари Р.С.Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2001 йил 23 апрел 88-сонли буйруғига илова

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИДА «КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ МИЛЛИЙ ДАСТУРИНИ РЎЁБГА ЧИҚАРИШНИ МОНИТОРИНГИ»НИ АМАЛГА ОШИРИШ ТЎҒРИСИДАГИ ВАҚТИНЧА

НИЗОМ

1. «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини рўёбга чиқаришни мониторинги» (бундан кейин «Мониторинг») олий ўқув юртидаги ички назорат инспекциясининг таркибий қисмидир.

2. «Мониторинг» ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, «Таълим тўғрисида», «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури тўғрисида»ги қонунларга, Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Фармон ва фармойишларига, республика ҳукуматининг қарорлари, олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Ҳайъат қарори, буйруқларига ва мазкур Низомга мувофиқ амалга оширади.

3. «Мониторинг» хизмати олий ўқув юртида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини ҳаётга тадбиқ этиш мониторингини амалга оширади, шунингдек, таълим муассасасида Ўзбекистон Республикаси-

нинг таълим соҳасидаги қонуни ва меъёрий ҳужжатларининг бажарилиши бўйича назорат қилади.

4. «Мониторинг» нинг асосий вазифалари куйидагилар ҳисобланади:

- таълим муассасасида Ўзбекистон Республикасининг олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимига оид қонунлари, юқори ташкилотларнинг қарор ва фармойишларини, вазирлик Ҳайъатининг қарори, буйруқ, йўриқ хат, модемограмма ва телефонограммаларини, шунингдек ўқув юртининг Кенгаш қарори ва буйруқларини бажарилиш назоратини таъминлаш;

- таълим олувчиларнинг юксак тайёргарлик даражаси, малакаси, маданий ва маънавий-ахлоқий савиясининг ва билим сифатига нисбатан қўйиладиган зарур талабларни белгилаб берувчи давлат таълим стандартларига ва бошқа меъёрий ҳужжатларга амал қилиниши;

- кадрлар тайёрлаш сифати, уларга бўлган эҳтиёж ва меҳнат бозорини ривожлантириш ҳамда олий ўқув юрти моддий-техника базасининг мониторингини олиб бориш тизимини ишлаб чиқиш.

5. «Мониторинг» ўзига юклатилган вазифаларни олий ўқув юрти ва унинг факультетлар, кафедралар ва бошқа таркибий бўлинмалари билан ҳамкорликда олиб боради.

6. «Мониторинг» ўзига юклатилган вазифалар доирасида:

- олий ўқув юртида таълим стандартлари мониторингини ташкил қилиш масалалари бўйича амалий ва услубий ёрдам кўрсатади;

- таълим муассасасида таълимнинг ҳолати ва ривожланиши ҳақида маълумотлар банки ташкил қилади ва тартибга солиб туради;

- олий таълимни бошқариш органлари (вазирлик, ректорат Илмий кенгаши) га таълимни ислоҳ қилиш ва такомиллаштириш бўйича таҳлилий материаллар ва таклифлар тайёрлайди;

- олий ўқув юртининг қарор ва буйруқларини ижросини таъминлаш тизимини ишлаб чиқади ва амалга оширади;

- таълим муассасасида ижрочилик фаолиятини таҳлил қилиш асосида аниқланган

камчиликларни бартараф этиш бўйича амалий ва услубий ёрдам кўрсатади;

- педагог кадрларнинг малакасини ошириш институтлари, ўқув юртларидаги илғор тажрибаларини ўрганеди, умумлаштиради ва уларни оммалаштиришга имконият яратади.

7. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқариш мониторинги таҳлил ва назорат тадбирлари натижалари бўйича:

- олий ўқув юртида Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида», «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунлари, таълим масалалари бўйича республика ҳукумати қарорлари, олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Ҳайъат қарори, буйруқ, йўриқ хат, модемограмма ва телефонограммаларини бажарилиши ҳақидаги мониторинг маълумотларини вазирликнинг «Мониторинг» бўлими ва тегишли бошқармаларига ўз муддатида, сифатли тақдим қилишни таъминлайди;

- хулоса, кўрсатилган камчиликлар ва муаммоларни бартараф ва ҳал қилиш тўғрисида таклифлар тайёрлайди.

8. «Мониторинг» куйидаги ҳуқуқларга эга:

- олий ўқув юртида Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида», «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунлари, таълим масалалари бўйича Республика ҳукумати қарорлари, олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Ҳайъат қарори, буйруқ йўриқ хат, модемограмма ва телефонограммаларини, шунингдек ўқув юртининг Кенгаш мажлиси қарори ва буйруқларини бажарилишини факультетларда, кафедраларда таҳлил қилиш;

- таълим муассасаси томонидан давлат таълим стандартларига ҳамда таълимга оид меъёрий ҳужжатларга амал қилинишини текшириш;

- таълим муассасасида бўладиган барча турдаги кенгаш ишларида иштирок этиш;

- ўқув юрти фаолиятини ўрганиш бўйича факультетлар, кафедралар ва бошқа таркибий бўлинмалардан ўз хизмат вазифаларини бажариш учун керакли ҳужжатларни талаб қилиш ва масалага оид мутахассисларни жалб қилиш;

- курс лойиҳаси (ишларини), битирув

малакавий ишларни ҳамда магистрлик диссертациясини ҳимоя қилиш ва давлат аттестацияларини ўтказилишини, барча турдаги назарий ва амалий машғулотларни кўриб чиқиш;

- «Мониторинг» ҳуқуқи доирасидаги масалаларни жойларда ўрганиш учун белгиланган тартибда ўқув юрти малакали профессор-ўқитувчиларни жалб қилган ҳолда гуруҳлар тузиш.

9. «Мониторинг» ўз фаолиятини вазирликнинг «Мониторинг» бўлими, билан келишилган ва олий ўқув юрти ректори тасдиқлаган йиллик режага мувофиқ амалга оширади.

10. «Мониторинг» фаолияти ҳар йили олий ўқув юрти Илмий кенгашида муҳокама қилинади ва бу ҳақдаги ҳисобот вазирликнинг «Мониторинг» бўлимига ўқув йилининг охирида тақдим этилади.

**2.1.7. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Ҳайъатининг «Республика олий ўқув юртларида академик лицей ва касб-хунар
коллежлари ва маркетинг хизматлари бўйича проректор лавозимини жорий этиш
ҳақида»ги 2001 йил 30 майдаги 5/6-сонли**

ҚАРОРИ

1. Академик лицей, касб-хунар коллежлари в маркетинг хизматлари бўйича проректор лавозимини жорий этилиши муносабати билан бошқарув аппарати лавозимлари сонини ўзгартирмаган ҳолда олий ўқув юртларининг иқтисодиёт ва тадбиркорлик масалалари бўйича проректори ўринбосари лавозими бекор қилинсин.

2. Барча олий ўқув юртларида академик лицей, касб-хунар коллежлари ва маркетинг

хизматлари бўйича проректор лавозими жорий этилсин...

3. Иқтисодиёт, инвестиция ва маркетинг хизмати Бош бошқармаси бошлиғи (М.Х.Саидов)га:

академик лицей, касб-хунар коллежлари ва маркетинг хизматлари бўйича проректор лавозимини белгиланган тартибда олий ўқув юртларининг штат бирлиги рўйхатига киритилсин.

**Олий ва ўрта махсус таълим вазири,
Ҳайъат раиси**

**2.1.8. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Республика олий ўқув юртлари томонидан академик лицей ва касб-хунар
коллежларига амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда маркетинг хизматини янада
такомиллаштириш ҳақида»ги 2001 йил 30 майдаги 125-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги қонуни, Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури, Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 24 февралдаги 77-сонли «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисида»ги ҳамда 1998 йил 28 январдаги 48-сонли «Таълим хизматлари кўрсатиш бозорини шакллантириш ва кадрлар тайёрлаш соҳасида маркетингни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари, Вазирликнинг 2001 йил 30 майдаги 5/6 рақамли

ҳайъат қарори ижросини амалга ошириш, академик лицей, касб-хунар коллежларида ўқув жараёнини замон талаблари даражасида ташкил этилишига амалий ёрдам кўрсатиш, таълим муассасалари ўртасида узвийликни таъминлаш ва маркетинг хизматини янада ривожлантириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Барча олий ўқув юртларида 2001 йил 1 июндан академик лицей, касб-хунар коллежлари ва маркетинг хизматлари бўйича проректор лавозими жорий этилсин.

2. Тошкент давлат педагогика университети, Бухоро озик-овқат ва энгил санот-ат технология институти ҳамда Наманган муҳандислик-педагогака институтларида академик лицей ва касб-хунар коллежларига педагогик ходимлар тайёрланишини инобатга олган ҳолда ушбу лавозимга биринчи проректор мақоми берилсин.

3. Академик лицей, касб-хунар коллежлари ва маркетинг хизматлари бўйича проректорнинг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгилансин:

3.1. Академик лицей ва касб-хунар коллежларида олий ўқув юртлари томонидан ташкил этилган кафедра филиаллари фаолиятини ўқув ишлари бўйича проректорлари билан ҳамкорликда мувофиқлаштириш, бозор талаблари асосида Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва дастурларини ишлаб чиқишда таълим узлуксизлигини амалга оширишни таъминловчи талаблар бажарилишини доимий бошқариб бориш;

3.2. Ихтисослашган кафедралар ва олий ўқув юртлари маркетинг хизмати бўлимлари фаолиятини такомиллаштириш, академик лицей ва касб-хунар коллежлари битирувчиларига бўлган бозор эҳтиёжининг минтақа ва соҳалар бўйича маркетинг изланишларига асосланган мунтазам таҳлилини амалга ошириш;

3.3. Минтақада ёшларнинг бандлик даражаси, билим ва хунар олишга бўлган эҳтиёжлари, уларнинг касбга йўналтирилганлиги ва истиқболда олий таълим муассасаларида ўқишга жалб этиш, таълим муассасаларини ўзгарувчан бозор талабларига тез мослашувчанлигини таъминлаш борасидаги изланишларни такомиллаштириш;

3.4. Академик лицей ва касб-хунар коллежларини ўқув-услубий таъминланганлик даражасини олий таълим муассасаларининг ўқув ишлари бўйича проректорлари билан

биргаликда таҳлил этиш, бу борадаги камчилик, муаммо ва вазифаларни аниқлаш, уларни бартараф этишга оид таклиф ҳамда тавсиялар ишлаб чиқиш ва уларни амалга оширилишини назорат этиш;

3.5. Академик лицей ва касб-хунар коллежларининг педагогик кенгашларида белгиланган режага мувофиқ иштирок этиш, ўқув жараёни сифатини оширишга оид вазифалар ҳақида таклифлар киритиш, бу борадаги таҳлилий хулоса ва таклифларни Вазирликка тақдим этиш;

3.6. Таълим хизматлари бозорида рақобатни ривожлантириш, таълим тизимининг демократик ва бозор ислохотлари талабларига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида маркетинг изланишларини янада такомиллаштириш;

3.7. Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг илмий салоҳиятини ҳамда магистратура талабалари, аспирант ва докторантларнинг академик лицей ва касб-хунар коллежларига ўриндошлик асосида жалб қилинишини таъминлаш;

3.8. Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси, Вазирлик олий таълим муассасалари илмий-педагогик салоҳиятларидан фойдаланиб, академик лицей ва касб-хунар коллежлари учун маъруза матнлари, дарслик ва ўқув қўлланмалари, диплом, курс ва лаборатория ишларини бажариш бўйича услубий қўлланмалар тайёрлашни олий таълим муассасаларининг ўқув ишлари бўйича проректорлари билан ҳамкорликда йўлга қўйиш ҳамда уларни кутубхоналарга етказилишининг назоратини олиб бориш;

3.9. Кутубхоналар ишини янги талаблар ва информация технология воситалари асосида ташкил қилиш, ўқув адабиёт фондларини уларнинг электрон версиялари билан бойитиш, улардан фойдаланиш шартшароитини яратиш ва шу кабилар.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирли

**2.1.9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Ҳайъатининг «Болонья декларацияси ва дипломларни тан олиш муаммолари
хақида»ги 2003 йил 28 май 5/6 сонли**

ҚАРОРИ

Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастурнинг (КТМД) иккинчи босқичи – сифат босқичининг асосий вазифаси Ўзбекистон Республикаси олий таълимнинг халқаро миқёсда рақобатбардошлигини таъминлаш ҳисобланади. Шундай вазифа бирлашган Европа олий таълим тизимлари олди-га қўйилгани Болонья декларациясида ўз аксини топган. Декларация миллийликни сақлаган ҳолда таълим сифатининг умумийлигига ва уларнинг стандартларига ишонч ҳосил қилишдан келиб чиқади.

Болонья декларациясининг урта асосий талаблари куйидагилардир:

- икки босқичли олий таълим тизимини жорий қилиш;

- синовлар бирлигини (зачетный единицы) тўплаш ва ўзга юртларда тан олиншини таъминловчи кредитларни тўплаш Европа системасини (КТЕС-Европейский Credit Transfer System (ECTS)) қўллаш;

- олий таълим муассасаси ва таълим дастурларини аккредитациядан ўтказишнинг адекват тартиб-қоидаларини яратиш.

Болонья декларациясининг принциплари 1999 йилда унга имзо чеккан 29 та Европа мамлакатларидан бирортасида ҳам ҳозирча тўла рўёбга чиққани йўқ. Болонья декларацияси принципларига кўра бу мамлакатлар Европанинг олий таълим тизимлари 2010 йилга келиб таққослай олиш, солиштири олиш, академик ва касбий дипломлар, малака ва даражаларни ойдинлаштири олиш ва тан олишларнинг зарурий ўлчовимезонига эга бўлишлари зарур. Натижада олий маълумотли мутахассисларнинг ҳамда профессор-ўқитувчиларнинг ишга жойлашувида эркинлик ва мобилликни таъминлайди. Алоҳида айтиб ўтиш керакки, бундай таълим инфраструктура яратишда бошқа давлатлар, шу жумладан Ўзбекистон ҳам ҳамкорликда қатнашиши мумкин.

Ўзбекистон олий таълим тизими қатор

позициялари билан Болонья декларацияси принциплари ва мақсадларига мос келади.

Биринчидан, Болонья декларациясининг мақсади (рақобатбардошлиқ, мобиллик, таълим сифати) – КТМД олий таълим олди-га қўйган мақсад ва вазифаларга мос келади.

Иккинчидан, Ўзбекистон Республикасининг икки босқичли олий таълим тизими Европада тузилаётган таълим тизими структурасига ўхшайди.

Ўзбекистон Республикаси олий таълимида мавжуд талаба билимини баҳолаш рейтинг тизими ECTSга осонгина ўтишга имкон беради.

Тўртинчидан, Болонья процесси олий таълим методологияси ва сифатини такомиллаштиришга рағбатлантиради.

Ўзбекистон Республикаси олий таълимини Болонья декларацияси принципларига мувофиқ равишда шакллантириш, унинг жаҳон миқёсида рақобатбардошлигини ва академик ҳамда касбий дипломлар, даража ҳамда малакаларнинг халқаро тан олиншига кўмаклашувчи Болонья принципларини амалга оширишга қўшилиш мақсадида

ҲАЙЪАТ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. ОУМММИ (Э.Имамов)га:

1.2. Янги ўқув йилидан бошлаб ОТМ раҳбар ходимларининг Болонья декларацияси принциплари ва қоидаларини ўрганиш бўйича курслар тўлов-шартнома асосида ташкил этилсин. ОУМММИ 36 соатлик курснинг таълим дастурини ишлаб чиқсин ва тасдиқлашга тақдим этсин.

Фан ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш, кадрлар бош бошқармаси (Ш.Бўтаев)га:

Болонья декларацияси принциплари ва қоидаларини ўрганиш курсларига ОТМ раҳбар ходимларининг қатнашишини тўла таъминласин.

Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш вазир ўринбосари Ш.А.Аюпов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири, Ҳайъат раиси

В Болонской декларации на предстоящее десятилетие чётко определена общая цель:

СПРАВКА

«О Болонской декларации и проблеме признания дипломов»

создание в Европе гармоничного пространства высшего образования для обеспечения:

мобильности и трудоустройства специалистов с высшим образованием и преподавателей;

международной конкурентоспособности и престижа европейского высшего образования в мире.

В рамках данной цели поставлены следующие задачи:

создание общей структуры классификации точно определённых и сопоставимых степеней;

введение двух уровней высшего образования:

бакалавриата и магистратуры, учитывающих потребности рынка труда;

образование совместимых с ECTS (European Credit Transfer System) систем кредитов;

обеспечение Европейского аспекта в контроле качества;

устранение препятствий к свободному перемещению студентов, аспирантов и преподавателей.

Болонская декларация не предполагает унификации систем образования. При сохранении многообразия национальных традиций она исходит из того, что надо иметь общее качество образования и уверенность в его стандартах.

Для реализации указанных целей и задач необходимо наличие эффективных средств, отвечающих современным условиям:

- для обеспечения свободы исследований и преподавания всем членам университетского сообщества должны быть предоставлены необходимые средства;

- подбор преподавателей и регламентирование их статуса должны соответствовать принципу неразделимости преподавательской и исследовательской деятельности;

- обеспечение студентам гарантий их

свободы и создание необходимых условий для достижений требуемого культурного и образовательного уровня;

- свободный взаимный обмен между университетами информацией и документами, а также увеличение числа совместных проектов;

- поощрение мобильности преподавателей и студентов;

- осуществление единой политики предоставления стипендий и равнозначности статуса, званий и экзаменов.

Тремя китами, определяющими архитектуру будущего Европейского высшего образования являются:

- введение двухступенчатой системы высшего образования (бакалавр - магистр);

- применение Европейской кредитной системы ECTS, обеспечивающей перенос и наполнение зачётных единиц;

создание адекватных процедур аккредитации образовательных программ и высших образовательных учреждений.

В конечном счете, Европейская система высшего образования к 2010 году должна приобрести необходимую меру конвергентности, синергии, сравнимости, сопоставимости, признания и прозрачности академических и профессиональных дипломов, степеней и квалификаций.

Нужен ли Болонский процесс высшему образованию Республики Узбекистан?

Во первых, цели Болонского процесса – конкурентоспособность, мобильность, качество – отвечают нашим интересам, поставленным перед страной Национальной программой по подготовке кадров.

Во - вторых, Болонский процесс окажет стимулирующее воздействие на совершенствование культуры и качества высшего образования. Возникает потребность в создании более совершенной системы аттестации и контроля качества.

В – третьих, система высшего образования Республики Узбекистан по своей структуре аналогична создаваемой Европей-

ской системе. Она также имеет два уровня: бакалавриат и магистратуру. Причём трудоёмкость образовательных программ бакалавриата Узбекистана эквивалентна 240 кредитных единиц ECTS (четыре года по 60 кредитных единиц в год).

В четвёртых, система оценивания знаний студентов в Республике Узбекистан легко трансформируется в систему, аналогичную ECTS.

Одним из условий формирования общеевропейского пространства высшего образования, связанного с Болонским процессом, является внедрение и применение Европейской системы зачетного перевода (ECTS).

ECTS (European Credit Transfer System) направлена на решение следующих вопросов:

- помочь студентам обучаться зарубежом;

- обеспечить способ измерения и сравнения результатов обучения при переходе из одного вуза в другой;

- помочь сотрудничеству вузов в облегчении доступа к зарубежным учебным

планам и обеспечении академического признания.

Что же дает система ECTS студенту?

- гарантирует академическое признание обучение зарубежом; обеспечивает доступ к полноценным учебным курсам (дисциплинам) и академической жизни в другом вузе;

- дает возможность дальнейшего обучения зарубежом.

Что делает вуз для реализации системы ECTS? обеспечивает прозрачность учебных планов (отражает детальную информацию о содержании учебного процесса);

- оказывает помощь при решении вопросов академического признания квалификаций (путем предварительного согласования содержания образовательной программы между студентом, его родным и принимающим университетом);

- четко отражает структуру курсов учебного плана, учебную нагрузку студентов и результаты обучения;

- сохраняет свою автономию и несет ответственность за все решения, касающиеся результатов обучения студентов.

ECTS		Система оценивания в Узбекистане в %
Обозначение	Определение	
A	Отлично	91-100
B	Очень хорошо	81-90
C	Хорошо	71-80
D	Удовлетворительно	61-70
E	Достаточно, т.е. выполнены минимальные требования	51-60
FY	Недостаточно: требуется определенная дополнительная работа	41-50
F	Недостаточно: требуется значительная дополнительная работа	Менее 40

2.1.10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси узлуксиз таълим тизими муассасаларининг давлат аттестацияси ва аккредитацияси тўғрисида» ва «Ўзбекистон Республикаси узлуксиз таълим тизими педагог, профессор-ўқитувчи ва раҳбар кадрлар аттестацияси ҳақида»ги Низомлар лойиҳаларини апробациядан ўтказиш ҳақида»ги 2004 йил 14 майдаги 138-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ижтимоий Комплексининг 2004 йил 4 майдаги 07/105-248-сонли топшириғи ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМИЗ:

1. Давлат тест маркази таркибидаги Кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилиш, педагог кадрлар ва таълим муассасалари аттестацияси бошқармаси томонидан тайёрланган «Ўзбекистон Республикаси узлуксиз таълим тизими муассасаларининг давлат аттестацияси ва аккредитацияси тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси узлуксиз таълим тизими педагог, профессор-ўқитувчи ва раҳбар кадрлар аттестацияси ҳақида»ги Низомлар лойиҳаларини апробациядан ўтказиш Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институтида 2004 йилнинг 17-29 май кунларига белгилансин.

2. Олий таълим муассасасини тажрибавий давлат аттестациясидан ўтказиш мазкур Низомларга мувофиқ ишлаб чиқилган Тартиб ва Мезонлар асосида амалга оширилсин.

3. Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институтининг тажрибавий давлат аттестациясига таълим муассасаларидан жамоатчи экспертларни танлаш ва жалб этиш, уларнинг фаолияти ҳолисоналиги ва компетентлигини таъминлаш масъуллиги бўлим

бошлиқлари Ш.Шоҳамидов ва Б.Ражабовлар зиммаларига юклатилсин.

4. Эксперт гуруҳи томонидан олий ўқув юртининг кадрлар тайёрлаш сифати, ўқув жараёнининг ташкил этилиши, таълим фаолиятининг асосий ҳужжатлари, ўқув ва илмий-услубий ишлар, моддий-техника ва ўқув-лаборатория базалари, маънавий-маърифий ҳамда халқаро ҳамкорлик соҳалардаги фаолиятлари, илмий-педагогик кадрлар салоҳияти ўрганилиб, апробация натижаларига кўра мазкур Низомлар лойиҳаларига тегишли ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритилсин ҳамда белгиланган тартибда жорий йилнинг 4 июнигача Бошқармага тақдим этилсин.

5. Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари институти ректорига:

- эксперт гуруҳининг самарали ишлаши учун барча шароитлар яратилсин;

- институт жамоасига ўтказилаётган тадбирнинг моҳияти ҳақида тўлиқ ахборот берилсин ва Давлат тест маркази томонидан апробацияга оид ҳужжатлар деканат, кафедра ва бўлимларга ўз вақтида етказилиши таъминласин.

6. Мазкур буйруқнинг ижроси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг ўринбосари Ш.А.Аюпов ва Бошқарма бошлиғи М.А.Закиров зиммаларига юклатилсин.

**Олий ва ўрта махсус таълим вазири,
Давлат тест маркази**

2.1.11. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасалари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларининг фуқаро муҳофазаси бўйича 2010 йилги вазифалари ҳақида»ги 2010 йил 5 январдаги 5-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси 226-сонли Қонуни – «Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2009 йилда бажарилган тадбирлар якуни ва 2010 йилдаги вазифалар тўғрисида»ги 2009 йил 17 декабридаги 9-сонли буйруғи ва Ўзбекистон Республикаси «Ёнғин хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонуни ижросини таъминлаш, шунингдек юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш, фавқулодда вазиятларда давлат тизими фаолиятини тўлақонли таъминлаш, таълим муассасалари ўқувчи-талаба ва ходимларини фавқулодда вазиятларда тезкор ҳаракат қилишга тайёрлаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари кўмитасининг 2009 йил 11 ноябрдаги 71-сонли Қарор ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. «Ўзбекистон Республикаси фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш Давлат тизимининг бошқарув органлари, кучлари ва аҳолини тайёрлаш бўйича 2010 йил учун ташкилий кўрсатма» ва «Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш Давлат тизимининг аҳоли ва ҳудудларни табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2010 йилги асосий тадбирлар режаси» ижро этиш учун қабул қилинсин.

2. Олий таълим муассасалари ректорлари, ўрта махсус касб-ҳунар коллежлари директорлари, фуқаро муҳофазаси бошлиқлари:

2.1. Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш Давлат тизимининг аҳоли ва ҳудудларни табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш бўйича 2010 йилги асосий тадбирлар режасида белгиланган вазифаларни мудда-

тида тўлиқ бажарилишини таъминласин;

2.2. Юзага келиши мумкин бўлган табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятларга оид маълумотлар ва ҳисоботларнинг белгиланган тартибда вазирликка мунтазам равишда тақдим этилиши амалга оширилсин;

2.3. Раҳбар ходимлар таркиби ишчи-хизматчиларни юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат қилишга ўргатиш белгиланган тартибда ташкил этилсин;

2.4. Зилзила, сел, сув тошқини ва кўчкилар билан боғлиқ ҳолда юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш, хавфларни тезкорлик билан бартараф этиш ишларини ташкиллаштириш мақсадида, ўз ичига муҳандислик техникасини олган (автокран, самосвал, автоюклагич, бульдозер, автобус, трейлер ва бошқалар) ҳаракатдаги механизация отрядлари тузилиши таъминлансин ва уларнинг навбатчилиги ташкиллаштирилсин;

2.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасарруфидаги олий таълим муассасалари ҳамда касб-ҳунар коллежлари, академик лицейларнинг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятларни олдини олиш ва муҳофаза қилиш бўйича 2010 йилдаги асосий тадбирлар режаси» 1-иловага, «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасарруфидаги олий таълим муассасаларининг фуқаро муҳофазаси институтига 2010 йилдаги тингловчилар билан таъминлаш режаси» 2-иловага, «Олий таълим муассасалари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларидаги ўқитувчи, ходим таркибидан ташкил топган тингловчиларни ўқитиш режаси» 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин;

2.6. Фуқаро муҳофазаси бошлиқлари бўлган олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларининг раҳбарлари, икки ҳафта муддатда юқорида кўрсатилган 1, 2, 3-иловаларга мувофиқ, «Таълим муассасаларидаги ходимларни фавқулдда вазиятлардан муҳофаза қилиш соҳасида фуқаро муҳофазасига тайёрлаш бўйича махсус соатларнинг мавзулари» 4-иловага, «Таълим муассасаларидаги фуқаро муҳофазаси тузилмалари шахсий таркибини тайёрлаш бўйича «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги» фанини узвий қисми бўлган фуқаро муҳофазаси ва ёнги хавфсизлиги махсус курс соатларининг мавзулари» 5-иловага, «Таълим муассасаларида ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасида ва фуқаро муҳофазасига тайёрлаш бўйича тавсия этиладиган мавзу-

лар» 6-иловага, «Таълим муассасаларининг раҳбарлар таркибини фавқулдда вазиятлардан муҳофаза қилиш соҳасида «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги»га тайёрлаш бўйича тавсия этиладиган мавзулар» 7-иловада кўрсатилган мавзуларни акс эттирган ҳолда ўз режаларини ишлаб чиқсинлар;

2.7. Фуқаро муҳофазаси борасидаги 2-сон ФМ шакли бўйича биринчи ярим йиллик ҳисоботни 2010 йилнинг 25 июнига қадар, 2010 йил якуни борасидаги ҳисоботни эса 2010 йилнинг 25 декабригача вазирликка тақдим этилишини таъминласин.

3. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазир ўринбосари А.Ғуломхўжаев ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази директорининг биринчи ўринбосари Р.Ниматовлар зиммасига юклатилсин.

Фуқаро муҳофазаси бошлиғи
Олий ва ўрта махсус таълими вазيري

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 5 январдаги 5-сонли буйруғига 1-илова

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулдда вазиятларни олдини олиш ва муҳофаза қилиш бўйича 2010 йилдаги асосий тадбирлар

РЕЖАСИ

т/р	Тадбирлар номи	Бажариш учун маъсул	Ўтказиш вақти	Бажарилишни назорат қилувчи	Кимга маълумот берилади
1	2	3	4	5	6
1. Ташкилий тадбирлар.					
1.	2010 йилдаги асосий вазифалари ижросини таъминлаш борасидаги ҳисобатлар муддати	ОЎМТВ тасарруфидagi барча таълим муассасалари	2010 йил 25-июнь 25-декабрига қадар	ОЎМТВ	Фавқулдда вазиятлар вазирлиги
2	ОТМ да авария-қутқарув гуруҳлари билан республика кутқарувчилари кўпқураш мусобақасини ўтказиш	ОЎМТВ тасарруфидagi барча таълим муассасалари	Сентябрь	ОЎМТВ	Фавқулдда вазиятлар вазирлиги
3	Республика миқёсида «Халқаро табиий офатлар хавфини камайтириш кунига» бағишланган тадбирларни (учрашувлар, илмий-амалий семинар ва давра суҳбатлари) амалга ошириш	ОЎМТВ тасарруфидagi барча таълим муассасалари	2010 йил октябр ойининг 2-чоршанбаси	ОЎМТВ	Фавқулдда вазиятлар вазирлиги

4	Фавкуллда вазиятларга тайёргарлик ҳолатини комплекс текширувдан ўтказиш ва амалий ёрдам кўрсатиш: Фаргона ва Андижон вилоятлари касб-хунар коллежлари ва академик лицейлари	Худудий бошкарма бошликлари	Апрель	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
5	Фавкуллда вазиятларга тайёргарлик ҳолатини текширувдан ўтказиш ва амалий ёрдам кўрсатиш. Самарқанд ва Бухоро вилоятлари олий таълим муассасалари	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Август	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
6	Фавкуллда вазиятларни олдини олиш, уларнинг оқибатларини бартараф этиш, худудларни табиий ҳамда техноген тусдаги фавкуллда вазиятлардан муҳофаза қилиш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
7	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги фанини ўқитиш жараёнида ўта муҳим деб белгиланган, хавfli омилларни камайтиришга асослаган услубият орқали етказиш, айниқса ёшларни тинчлик ва алоҳида даврда юзага келиши мумкин бўлган фавкуллда вазиятларда тўғри тезкор ҳаракат қилишга тайёрлаш борасида билим ва кўникмаларга эга бўлишишига эришиш	ОЎМТВ тасарруфидаги Самарқанд ва Бухоро таълим муассасаларидаги фуқаро муҳофазаси бошликлари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
8	Фавкуллда вазиятлар хавфини камайтириш бўйича комплекс профилактика тадбирларини ишлаб чиқиш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
9	Фавкуллда вазиятлар вужудга келганда потенциал хавф мавжуд бўлган объектларнинг барқарор фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратиш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
10	Ўта муҳим ва тоифаланган объектларни таҳлил этиб инсонлар ҳаёти ва саломатлигига хавф солувчи авария ҳолатларининг олдини олиш бўйича зарур чоралар кўриб хавфсизликни таъминлаш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
11	Кимёвий, ёнғин ва портлаш хавфи мавжуд бўлган жойларни аниқлаб, объектларнинг хавфсизлигини таъминлаш, қўриқлаш, жамоат тартиб-ини сақлаш юзасидан тегишли ишларини олиб боришда жойлардаги ташкилотлар билан тегишли ташкилий ишларни амалга ошириш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги
12	Мавжуд бинолар ва уларнинг худудларидagi моддий ва маданий бойликларни хавфсизлигини таъминлаш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавкуллда вазиятлар вазирлиги

13	Харакатдаги бошқарув пунктларини тайёргарлик даражасини ошириш, уларни жиҳозлаш ҳамда фойдаланиш имкониятларини такомиллаштириш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
14	Локал хабар бериш тизимини яратиш, уларни хабар бериш тизими билан боғлаш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
15	Табиий ҳамда техноген тусдаги фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш учун зарур молиявий ва моддий техника ресурслари захираларини яратиш ишларини давом эттириш	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
16	Таълим муассасаларида фуқаро муҳофазаси тизимларининг куч ва воситаларини юзага келиши мумкин бўлган табиий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат қилишга тайёрлаш борасида ўқув машғулотларида алоҳида эътибор қаратиш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
17	Академик лицей, касб-ҳунар коллежлари ва олий таълим муассасалари учун фавқулодда вазиятларда хавфсизликни таъминлаш бўйича ўқитиладиган фанларнинг мазмунан узвийлигини таъминлаган ҳолда 2010/2011 ўқув йилидан эътиборан «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги» таълим йўналиши бўйича таянч олий таълим муассаси томонидан ишлаб чиқилган намунавий ўқув дастури асосида тўлиқ таълим жараёнига жорий этиш	ОЎМТВ тасарруфидаги барча таълим муассасаларининг фуқаро муҳофазаси бошлиқлари	2010/2011 ўқув йилидан эътиборан	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
18	Фавқулодда вазиятларда Давлат тизими функционал ва ҳудудий куйи тизимнинг авария-қутқарув ва қидирув-қутқарув кучларини замонавий талабларга жавоб берадиган асбоб-ускуналар билан таъминлаш борасида тегишли маблағларни талабнома асосида таъминлаш	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	Режа асосида	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
19	Аҳолини фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш борасидаги ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишни давом эттириш	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
20	Юзага келиши мумкин бўлган табиий ҳамда техноген фавқулодда вазиятлар тўғрисида тарғибот-ташвиқот тадбирларини кучайтириш	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	Доимий	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги

21	Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасарруфидаги олий таълим муассасаларининг фуқаро муҳофазаси институтига 2010 йил тингловчилар билан таъминлаш режаси	ОЎМТВ тасарруфидаги олий таълим муассасалари	1-жадвал асосида	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
22	Академик лицей, касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасалари ўқитувчи-ходимларини юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат қилишга тайёрлаш тадбирлари махсус дастурлар асосида ўқув семинар, тренингларни хўжалик шартнома асосида амалга ошириш	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	ХФХ таълим йўналиши бўйича таянч олий таълим муассасаси томонидан тақдим этилган режа асосида	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
23	Академик лицей, касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида «Фуқаро муҳофазаси кунлари»ни ўтказиш	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	2010 йил октябрь ойининг 2-якшанба куни ўтказиш	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
24	Барча олий ҳамда академик лицей ва касб-хунар коллежларида биттадан ўқитувчи, ходим таркибидан тингловчилар иштирокини таянч олий таълим муассасасига таъминлаши ҳамда ўқитиш борасидаги харажатлар шартнома асосида ходимларнинг асосий иш жойидан қопланиши белгилаб қўйилсин.	Барча академик лицей ва касб-хунар ҳамда барча олий таълим муассасалари	2-жадвалдаги режа асосида	ОЎМТВ «ХФХ» таълим йўналиши бўйича таянч олий таълим муассасаси	ОЎМТВ
25	Таълим муассасида ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаларидаги ишчи ва хизматчиларни юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракат қилишга тайёрлаш тадбирлари, уларнинг иш жойларида 15 соатлик (мавзулар 3-жадвалга мувофиқ) хажмдаги машгулотлар ўтказиш йўли билан амалга оширилади	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	Режа асосида	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги
26	Фуқаро муҳофазаси тизимлари ходимларини тайёрлаш бевосита иш жойида 15 соат хажмда (бунда 10 соатлик умумий мавзулар ҳамма тузилмалар учун мажбурий) ташкил этилади (мавзулар 4 -жадвалга мувофиқ)	ОЎМТВ тасарруфидаги таълим муассасалари	Режа асосида	ОЎМТВ	Фавқулодда вазиятлар вазирлиги

27	<p>Фавкулудда вазиятларда тўғри ҳаракат қилиш бўйича тайёрлаш (жами 15 соат ҳажмда) суҳбатлар ўтказиш, маърузалар ўқиш, фуқаро муҳофазаси бўйича ўқув фильмларни намойиш этиш, шунингдек қўлланмалар, эсламаларни мустақил ўрганиш, радиоэшиттиришларни тинглаш, теледастурларни кўриш орқали (мавзулар 5-жадвалга мувофиқ) амалга оширилади</p>	<p>ОЎМТВ та- сарруфидаги таълим муасса- салари</p>	<p>Режа асо- сида</p>	<p>ОЎМТВ</p>	<p>Фавкулудда вазиятлар вазирлиги</p>
28	<p>Объект, корхона ва муассаса раҳбарлари таркибининг тайёргарлиги (фуқаро муҳофазаси бошлиқлари томонидан) ўқув йили учун 15 соат ҳажмдаги (мавзулар 6-жадвалга мувофиқ) дастур асосида иш жойларида ташкил этилади, фуқаро муҳофазаси бошлиқлари эса вилоят, шаҳар, туман фавкулудда вазиятлар бошқарма (бўлим)лари бошлиқлари раҳбарлигида ушбу дастур асосида тайёргарликдан ўтказилади</p>	<p>ОЎМТВ та- сарруфидаги таълим муасса- салари</p>	<p>Режа асо- сида</p>	<p>ОЎМТВ</p>	<p>Фавкулудда вазиятлар вазирлиги</p>
29	<p>Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 2007 йил 3 апрелдаги 71-сонли Қарори билан тасдиқланган «Фавкулудда вазиятларни прогнозлаштириш ва уларни олдини олиш мақсадли Давлат дастури асосида ЎРОЎМТВ 28 октябр 318-сонли буйруғини ижросини таъмирлаш борасида «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги» фанига 135 аудитория соат ажратилиши таъминлансин ва куйидаги тартибда амалга оширилиши белгилаб олинсин: - 7 семестр 90 аудитория соатидан 52 соат маъруза, 16 соат лаборатория ишлари, 22 соат амалий машғулотларига; - 8 семестрда 45 аудитория соатидан 27 соат маъруза ва 18 соат амалий машғулот соатларига ажратилсин; Шу билан бир қаторда малакавий битирув иши ва магистрлик диссертацияси ёзиш учун маслаҳат иши учун 2 соат (хар бир талабага) ҳамда «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги» фанидан машғулотлар олиб борган ўқитувчи бевосита иштирокида амалга оширилиши таъмин этилсин.</p>	<p>Барча олий таълим муассасалари- нинг фуқаро муҳофазаси бошлиқлари</p>	<p>Режа асосида 2010/2011 ўқув йили- дан</p>	<p>ОЎМТВ фуқаро муҳофазаси штаб бошлиги</p>	<p>ОЎМТВ</p>

30	«Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги» таълим йўналиши бўйича таянч олий таълим муассасида Фавкулдда вазиятлар, ва фуқаро муҳофазасига тегишли махсус жиҳозланган маъруза ва амалиётларни ўтказиш учун камидан 50-60 тингловчига мўлжалланган намунавий хона ажратилиб бюджетдан ташқари маблаг ҳисобидан қопланган ҳолда зарур жиҳоз, ўқув қўлланма ва адабиётлар билан таъминлансин.	«ҲФҲ» таълим йўналиши бўйича таянч олий таълим муассасининг Фуқаро муҳофазаси бошлиғи	2010 йил мобайнида	ОЎМТВ	ОЎМТВ штаб бошлиғи
----	---	---	--------------------	-------	--------------------

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 5 январдаги 5-сонли буйруғига 2-илова

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасарруфидаги олий таълим муассасаларининг фуқаро муҳофазаси институтига 2010 йилдаги тингловчилар билан таъминлаш РЕЖАСИ

т/р	Тингловчилар тоифаси	Дастур бўйича соатлар сони	Олий таълим муассасалари номи	Ўқитиш санаси	Ўқитилиш режалаштирилган тингловчилар сони
1	2	3	4	5	6
1	Фуқаро муҳофазаси бошлиқлари	40	ФДУ	11.01-15.01	1
			ФПИ	18.01-22.01	1
			НамДУ	01.02-05.02	1
			НамМИ	01.03-05.03	1
			АндДУ	26.04-30.04	1
			АндМИИ	13.09-17.09	1
			АндЧПИ	22.11-17.12	1
2	Худудий бошқармалар, фуқаро муҳофазаси бошлиқларининг ўринбосарлари (биринчи ўрин босарлари)	40	ТАЙИ	11.01-15.01	1
			ТДТУ	25.01-29.01	1
			ТДИУ	01.03-05.03	1
			ЎзМУ	13.09-07.09	1

3	Таркибий бўлинмалар раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари	40	ТошДПУ	18.01-22.01	2
			ТАҚИ	25.01-29.01	1
			ТМИ	01.02-05.02	2
			ТДШИ	08.02-12.02	1
			ТКТИ	01.03-05.03	1
			ГулДУ	22.03-26.03	1
			ҚҚДУ	26.04-30.04	1
			УРДУ	13.09-17.09	1
			БухДУ	22.11-26.11	2
			БухООЕСТИ	13.12-17.12	2
4	Худудий бошлиқларнинг, эвакуация комиссияси раислари ва уларнинг ўринбосарлари (умумий масалалар бўйича ўринбосарлари)	80	ТерДУ	31.05-11.06	1
5	Иқтисодиёт объектлари фаолиятининг барқарорлигини ошириш комиссияси раислари ва уларнинг ўринбосарлари	80	ЎзДЖТУ	15.02-26.02	1
			НамДУ	29.03-09.04	1
			НамМПИ	20.09-30.09	1
6	Олий ва ўрта махсус ўқув юрларининг фуқаро муҳофазаси ўқитувчилари ва цикл бошлиқлари	80	ЖизПИ	03.05-14.05	1
			СамИСИ	31.05-11.05	3
7	Фуқаро муҳофазаси бўйича масъул ходимлар	80	ТТЕСИ	15.02-26.02	1
			Анд.ДУ	29.03-09.04	1
			АДТПИ	12.04-23.04	1
8	Фуқаро муҳофазаси бўйича мутахассислар (ЎР ВМ нинг 1997 йил 23 декабрдаги 558 -сон қарорига мувофиқ киритилган	80	ҚорДУ	03.05-14.05	1
ЖАМИ:					37

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлигининг 2010 йил 5 январдаги
5-сонли буйруғига 4-илова

Таълим муассасаларидаги ходимларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш
соҳасида фуқаро муҳофазасига тайёрлаш бўйича махсус соатларининг
МАВЗУЛАРИ

т/р	Мавзу	Машғулот шакли	Соатлар
1	2	3	4
1	Фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш давлат тизими	маъруза	1
2	Юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятларнинг таснифи	маъруза	1
	Табий хусусиятли фавқулодда вазиятлар, уларнинг таснифи ва улардан муҳофазаланиш. Трансчегаравий фавқулодда вазиятлар	Гуруҳ машғулот	2
4	Техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар, уларнинг таснифи ва улардан муҳофазаланиш	Гуруҳ машғулот	2
5	«Диққат, ҳаммага!» сигналини бериш усули, огоҳлантириш сигнал берилганда ҳаракатланиш тартиби. Фавқулодда вазиятларда аҳолининг ҳаракати	Гуруҳ машғулот	2
6	Кучли таъсир этувчи заҳарли моддалардан аҳолини муҳофаза қилишни ташкиллаштириш. Шахсий ва жамоа ҳимоя воситалари	Амалий машғулот	2
7	Заҳарланганда, жароҳат олганда, куйганда, қон оқиши, суяклар синишида ўз-ўзига ва бошқаларга ёрдам бериш	Амалий машғулот	2
8	Муҳандислик-ҳимоя иншоотларининг қурилишини ўрганиш. Асосий ва ёрдамчи биналар, уларнинг жиҳозланиши, улардаги яшаш таъминоти тизими	Амалий машғулот	2
9	Террорчилик ҳаракатлари хавфи туғилганда ёки содир этилганда ҳаракат қилиш қондалари	Амалий машғулот	1
	ЖАМИ	-	15

ЭСЛАТМА: Объектларнинг фуқаро муҳофазаси бошлиқлари учун маҳаллий шароитлари ва соҳаларига қараб, ўқув соатларини қисқартирмаган ҳолда, мавзуларга қўшимчалар ва аниқликлар киритиш мумкин.

Таълим муассасаларидаги фуқаро муҳофазаси тузилмалари шахсий таркибини тайёрлаш бўйича «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги» фанини узвий қисми бўлган фуқаро муҳофазаси ва ёнгин хавфсизлиги махсус курс соатларининг МАВЗУЛАРИ

т/р	Мавзу	Соатлар
1	2	3
I. Умумий мавзулар		
1	Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва уларда ҳаракат қилиш Давлат тизими	2
2	Табий хусусиятли фавқулодда вазиятлар, улардан аҳоли ва ҳудудларни муҳофаза қилиш	2
3	Техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар, улардан аҳолини ва ҳудудларни муҳофаза қилиш	2
4	Фуқаро муҳофазаси тузилмаларни тайёр ҳолатга келтириш ва фавқулодда вазиятларда хабар бериш ҳамда алоқани ташкил этиш	2
5	Тузилмалар шахсий таркибини қидирув-қутқарув, авария қутқарув ва бошқа кечиктириб бўлмайдиган ишларни ўтказишда уларнинг муҳофазасини ташкил этиш	3
6	Террорчилик ва қўпуровчилик ҳаракатлари оқибатида юзага келган техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлардан аҳоли ва ҳудудларни муҳофаза қилиш	2
II. Махсус мавзулар бўйича амалий машғулотлар 1. Қутқарув тузилмалари		
1.1	Бузилган бинолар ва иншоотлар остида қолган одамларни қутқариш тартиби ва усуллари	2
1.2	Кучли таъсир этувчи заҳарли моддалар ва радиоактив моддалар билан заҳарланган ҳудудлардан одамларни қутқариш усуллари	3
2. Авария -тиклаш тузилмалари		
2.1	Коммунал-энергетика тармоқлари ва технологик линиялардаги авариялар. Аварияларни бартараф этиш усуллари	3
2.2	Объектлардаги кучли таъсир этувчи заҳарли моддалар ва радиоактив моддалар билан боғлиқ аварияларни бартараф этишда тузилмаларнинг ҳаракатлари	3
3. Радиацион -кимёвий разведка тузилмалари		
3.1	Аҳолини кучириш маршрутларини аниқлаш ва қидирув-қутқарув, авария -қутқарув ва бошқа кечиктириб бўлмайдиган ишларни амалга ошириш	2
3.2	Қисман ва тўлиқ санитария ишлови. Техника ва иншоотларни зарарсизлантириш. Шахсий химоя воситаларини тарқатиш пунктлари	3

4. Ёнгин хавфсизлиги тузилмалари

4.1	Ўт ўчириш воситалари, уларни ишлатиш тартиблари ва усуллари. Ўт ўчиришда қўлланиладиган ёнгинга қарши воситалар	3
4.2	Маиший иншоотлар ва саноат корхоналаридаги ёнгинларни ўчириш. Ёнгинга қарши профилактика тадбирлари	3

5. Жамоат тартибини сақлаш тузилмалари

5.1	Ўзбекистон Республикаси аҳолиси ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш ҳуқуқий - меъёрий ҳужжатлари	2
5.2	Эвакуация тадбирларида тузилмаларининг ҳаракати. Тартибсизлик вақтида саросимага тушмаслик, тартибни сақлаш ва моддий қийматга эга мулкларни талончиликдан сақлаш	3

6. Алоқа тузилмалари

6.1	Алоқа воситаларининг қуролли тузилмаларда жойлашиши ва эксплуатация қилиш усуллари	2
6.2	Бахтсиз ҳодисалар, авария, ҳалокатлар содир бўлганда ҳудудларда барқарор алоқани таъминлаш ва ташкиллаштириш.	3

7. Автомобиль тузилмалари

7.1	Табийий ва техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар содир бўлганда аҳолини, юкларни, шунингдек жабрланганлар учун хизмат курсатадиган автотранспортларнинг жиҳозланиши	2
7.2	Фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш учун хизмат қиладиган автотранспорт воситаларини ташкил этиш	3

8. Таъминот хизмати тузилмалари

8.1	Табийий ҳамда техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар хавфи юзага келган шароитда аҳолини хавфсиз жойга кўчириш пайтида уларни озиқ - овқат билан таъминлаш	3
8.2	Таъминот пунктининг жойлашиши ва жиҳозланиши	2

9. Панагоҳлар хизмати тузилмалари

9.1	Ҳимоя иншоотларининг жойлашиши ва ички жиҳозланиши, улардаги авария ва талофатларин бартараф этиш	3
9.2	Шахсий таркиб ва техникалар учун ҳимоя иншоотлари қурилаётганда тузилмаларнинг ҳаракати	2
10	Жами	60

ЭСЛАТМА: Объектларнинг фуқаро муҳофазаси бошлиқларига минтақа хусусиятига кўра белгиланган вазифаларни тайёрлаш учун ажратилган соатлар сонини қисқартирмасдан мавзуларга аниқликлар ва қўшимчалар киритишга руҳсат этилади. Амалий машғулотларни маърузалар билан алмаштириш тақиқланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлигининг 2010 йил 5 январдаги
5-сонли буйруғига 6-илова

Таълим муассасаларида ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасида
ходимларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш соҳасида ва фуқаро
муҳофазасига тайёрлаш бўйича тавсия этиладиган
МАНЗУЛАР

т/р	Мавзу	Соатлар миқдори	Шулардан	
			Сухбат, маъруза (учрашув)	Махсус -тактик ўқув машқи
1	Фавқулодда вазиятларда аҳоли ва ҳудудларни муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асослари	0,5	0,5	-
2	Фуқароларнинг фавқулодда вазиятларда муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асослари	0,5	0,5	-
3	Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятларда уларнинг олдини олиш ва ҳаракат қилиш Давлат тизими тўғрисида	0,5	0,5	
4	Табий хусусиятли фавқулодда вазиятлар. Трансчегаравий фавқулодда вазиятлар ва уларнинг қўлами	0,5	0,5	
5	Техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар	0,5	0,5	-
6	Маҳаллаларда содир бўлиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятлар	0,5	0,5	-
7	Маҳаллаларни фавқулодда вазиятларда огоҳлантиришни ташкиллаштириш	0,5	0,5	-
8	«Диққат ҳаммага!» сигнаolini бериш усули, огоҳлантирувчи сигнал берилганда ҳаракатланиш тартиби	0,5	0,5	
9	Фавқулодда вазиятларда жамоани ҳаракатланишга тайёрлаш (маҳалла мисолида)	0,5	0,5	-
10	Фавқулодда вазиятларни бартараф этишда маҳаллий имкониятлардан фойдаланиш (маҳалла мисолида)	0,5	0,5	-
11	Аҳолининг моддий ва бoshқа бойликларини сугўрталаш, унинг фавқулодда вазиятлардаги афзаллиги	0,5	0,5	-
12	Жароҳатланганларга биринчи ёрдам кўрсатиш (тиббий ёрдам етиб келгунга қадар)	0,5	0,5	-
13	Ўзбекистон республикаси ФВВ ҳудудий тизимлари Авария-кутқарув отрядларининг фаолияти	0,5	0,5	-
14	Фавқулодда вазиятлар пайтида эвакуация ишлари	0,5	0,5	-
15	Фавқулодда вазиятлар юз берганда жамоат тартибini сақлаш	0,5	0,5	-
16	Жамоа ва шахсий ҳимоя воситалари ҳамда улардан фойдаланиш	0,5	0,5	-
17	Кимёвий зарарланган ҳудудларни муҳофазаланиш усуллари	0,5	0,5	-

18	Терорчилик ва қупорувчилик ҳаракатлари оқибатида юзага келиши мумкин бўлган фавқулодда вазиятлар	0,5	0,5	-
	Жами: Назарий қисми	9 соат	9 соат	
19	Фавқулодда вазиятлар хавфи тугилганда ва содир бўлганда бошқарув органлари ва аҳолининг ҳаракатлари	6 соат	-	6 соат
	Жами: Амалий қисми	6 соат		6 соат
	Умумий:		15	

ЭСЛАТМА: Назарий қисм бўйича режалаштирилган ўқув машғулотлари жойларга чиққан ҳолда бир иш куни давомида амалга оширилади, Амалий қисим эса ФВДТ асосий тадбирлар режасига асосан махсус тактик ўқув машқлари давомида ўтказилади

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 5 январдаги 5-сонли буйругига 7-илова

Таълим муассасаларининг раҳбарлар таркибини фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш соҳасида «Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги»га тайёрлаш бўйича тавсия этиладиган
МАВЗУЛАР

т/р	Мавзу	Соатлар
1	Ўзбекистон -суверен, демократик давлат. Жамият тараққиётининг ҳозирги босқичда хавфсизлик ва барқарорликка таҳдид	2
2	Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асоси	1
3	Ўзбекистон Республикаси ФВДТ	2
4	Ҳудудларни ва аҳолини эпизотик ҳамда эпифитотик вазиятлардан муҳофаза қилишни ташкил этиш	1
5	Аҳоли ва ҳудудларни табиий хусусиятли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишни ташкил этиш: Гигиеник хавфли ҳодисалар; гидрометрологик хавфли ҳодисалар	2
6	Аҳоли ва ҳудудларни техноген хусусиятла фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишни ташкил этиш: Гидротехника иншоотлардаги авариялар; Ёнғин, портлаш объектларидаги авария ва ҳалокатлар; Транспорт, энергетика ва коммунал тизимлардаги авариялар; Кимёвий хавфли объектлардаги авариялар; Радиациявий хавфли объектлардаги авариялар	2
7	Аҳоли ва ҳудудларни террорчилик ҳаракатларидан муҳофаза қилишни ташкил этиш	2
8	Аҳоли ва ҳудудларни замонавий киргин воситаларидан муҳофаза қилишни ташкил этиш	2
9	Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишда бошқарувни ташкил этиш	2
10	Тармоқдар ва иқтисодиёт объектлари барқарорлигини ошириш: Хавфсизлик декларацияси	2
11	Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг муҳандислик -техник тадбирларни ташкил этиш	2
12	Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш тадбирларини режалаштириш	1
13	Фавқулодда вазиятлар хавфи тугилганда ва содир бўлганда аҳолини эвакуация қилиш	1
14	Фавқулодда вазият хавфи тугилганда ва содир бўлганда хабар бериш ва алоқани ташкил этиш	1

15	ФВДТ нинг фавқулдда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш кучлари ва воситалари	1
16	Аҳолини ФВДТ кучларини фавқулдда вазиятларда ҳаракат қилишга тайёрлашни ташкил этиш: Ўқув машқларини тайёрлаш ва ўтказиш услубиёти	2
17	Аҳолини фавқулдда вазиятлар оқибатларини бартараф қилишни ташкил этиш	2
18	Фавқулдда вазиятлар оқибатларини бартараф қилишни ташкил этиш	2
19	Аҳолини фавқулдда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг тиббий таъминотини ташкил этиш: Фавқулдда вазиятларда жароҳатланганларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш	1
20	Аҳолини ва ҳудудларни фавқулдда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг иқтисодий йўналишлари	1
21	Аҳоли ва ҳудудларни фавқулдда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг моддий -техник таъминотини ташкил этиш	2
22	Радиациявий кимёвий разведка ва дозиметрик назорат асбоблари	2
23	Хорижий мамлакатларда аҳоли ва ҳудудларни фавқулдда вазиятлардан муҳофаза қилишни ташкил этиш хусусиятлар	2

ЭСЛАТМА: Аниқ ва уларни ўрганиш учун ажратиладиган вақт объектларнинг Фуқаро муҳофазаси бошлиқлари томонидан тингловчиларнинг тайёргарлик даражаси, ишлаб чиқариш хусусияти ва маҳаллий шароитларни ҳисобга олган ҳолда белгиланади.

2.1.12. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ҳамкорликдаги чора-тадбирлар мажмуаси режаси ижросини таъминлаш ҳақида»ги 2010 йил 15 январдаги 27-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 30 декабрдаги 06/1-30-сонли топшириғи ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э.Р.Шоисматов томонидан тасдиқланган «И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ҳамкорликдаги чора-тадбирлар мажмуаси режаси» ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э.Р.Шоисматов томонидан тасдиқланган «И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ҳамкорликдаги чо-

ра-тадбирлар мажмуаси режаси» ижро учун қабул қилинсин (режа илова қилинади).

2. Вазир ўринбосарлари (А.Марахимов, А.Ғулломхўжаев), бошқарма бошлиқларига «И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ҳамкорликдаги чора-тадбирлар мажмуаси режаси»нинг тегишли бандлари бўйича уни амалга ошириш тадбирлари ишлаб чиқилиб, белгиланган муддатларда ижроси таъминласин.

3. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га «И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича биргаликдаги чора-тадбирлар мажмуаси режаси»да ўқув-услубий, ўқув-ташқилий ва-

зифалар билан боғлиқ тадбирлар ижросини таъминлаш борасида Филиалга амалий ёрдам кўрсатиб бориш юклатилсин.

4. Маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармаси (Э.Набиев)га:

«И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича биргаликдаги чора-тадбирлар мажмуаси режаси»нинг 7-банди ижросини белгиланган муддатларда таъминлаш;

ҳар ой якунида амалга оширилган ишлар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Ва-

зирлар Маҳкамасига ахборот бериб бориш вазифалари топширилсин.

5. ТДТУ (Ш.Шообидов), ТКТИ (С.Туробжонов), БухООЕСТИ (М.Ҳожиёв), ҚаршиМИИ (Р.Шодиев) ректорларига И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиалини илмий-педагогик кадрлар билан таъминлаш, илмий ишларни ривожлантириш борасида ҳамкорликни кўчайтириш вазифаси юклатилсин.

6. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазир ўринбосари А.Марахимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълими вазири

2.1.13. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим муассасаларида спорт иншоотларидан самарали фойдаланиш, уларни зарур спорт инвентарлари, асбоб-ускуналари ҳамда малакали кадрлар билан таъминлашни яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2010 йил 8 майдаги 178-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 5 майдаги «Болалар спорти объектларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 1332-сонли қарорида белгиланган топшириқлар ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 5 майдаги «Болалар спорти объектларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 1332-сонли қарори ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий таълим муассасалари ректорлари ва Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ўрта махсус, касб-ҳунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқларига:

Бир ой муддат ичида барча олий таълим муассасалари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларидаги мавжуд спорт заллари ва иншоотларидан фойдаланиш самарадорлигини ўрганиш;

Мунтазам равишда машғулот ва тренировкалар ўтказилаётган спорт турлари рўйхатини аниқлаш;

Таълим муассасаларида, айниқса қишлоқ жойларидаги касб-ҳунар коллежларида ўқувчи-қизларни спортнинг замонавий турлари, жумладан, бадий ва спорт гимнастикаси билан шуғулланишларига жиддий эътибор қаратиш;

Спорт билан шуғулланиш самарадорлиги, яъни 19 ёшгача бўлган спортчи болалар ва ёшлар орасидан етишиб чиққан республика ва халқаро мусобақалар совриндорларини аниқлаш ва уларни ҳар томонлама рағбатлантиришни йўлга қўйиш;

Мунтазам равишда спорт билан шуғулланувчи талаба-ўқувчилар учун яратилган шарт-шароитларни таҳлил қилиш;

Спорт иншоотларининг мунтазам машғулот ва тренировкалар ўтказиш учун зарур бўлган спорт инвентарлари ва асбоб-ускуналар билан жиҳозланиш ҳолатини инвентаризациядан ўтказиш;

Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими вилоят ҳудудий бошқармалари Халқ таълими

вилоят бошқармалари билан биргаликда болалар спорти объектларини тасдиқланган штатлар жадвалига мувофиқ малакали тренер кадрларга, шу жумладан, қишлоқ болалар спорти объектларини аёл тренерларга бўлган эҳтиёжини иловага мувофиқ Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг раҳбар ва педагогик кадрларни танлаш, улар билан ишлаш бошқармаси (Н.Каримов)га тақдим этиш;

Бир ой муддатда амалга оширилган ишлар ҳамда инвентаризация натижаларига кўра, болалар спортини янада ривожлантириш бўйича Вазирлар Маҳкамасига киритиш учун аниқ таклифларни Олий таълим муассасалари Бош бошқармаси ва Марказининг маънавий-ахлоқий тарбия ва спорт бошқармасига тақдим этиш вазифалари юклатилсин.

3. Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институти (О.Курбонов)га:

Болалар спорти объектларини тасдиқланган штатлар жадвалига мувофиқ малакали тренер кадрларга, шу жумладан, қишлоқ болалар спорти объектларини аёл тренерларга бўлган эҳтиёжларини қондириш мақсадида олий таълим муассасаси битирувчиларини мақсадли йўллаш режасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институти ва олий таълим муассасаларининг Жисмоний маданият факультетларида амида 2 йилда бир марта тренерлар малакасини ошириш тизими бўйича Халқ таълими, маданият ва спорт ишлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларининг тегишли бошқармалари билан келишилган таклифлар эҳтиёж ҳисоби, малака ошириладиган олий таълим муассасалари, малака ошириш жадваллари, ўқув режалари, ўқув дастурлари нарда тутилган) ишлаб чиқиш;

Бир ой муддатда амалга оширилган ишлар ҳақида олий таълим муассасалари бошқармасига маълумотнома киритиш вазифалари топширилсин.

4. Жисмоний маданият факультетлари мавжуд олий таълим муассасалари ректорига:

4.1. вилоятлардаги мавжуд болалар спорти объектларининг малакали тренер

кадрларга, жумладан аёл тренерларга бўлган эҳтиёжларини ўрганиш асосида уларни олий таълим муассасалари битирувчилари таркибидан тренер-мутахассислар билан таъминлашнинг жорий ва истиқболий (3 йиллик) дастурларини ишлаб чиқиш;

4.2. бир ой муддатда амалга оширилган ишлар ҳақида Олий таълим муассасалари бошқармасига маълумотнома киритиш вазифалари топширилсин.

5. Моддий-техника ва ўқув-методик таъминоти бўлими (С.Тожиев), Биноларни куриш ва эксплуатация қилиш мониторинги сектори (Ш.Мирзамухаммедов)ларга:

Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг спорт залларининг замонавий талабларга жавоб бериши ва тасдиқланган нормативлар бўйича спорт анжомлари, ҳамда инвентарлар билан жиҳозланишига алоҳида эътибор қаратиш;

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларидаги спорт заллари, иншоотлари ва уларнинг жиҳозланиши бўйича ўтказилган инвентаризация натижаларини умумлаштириш вазифалари юклатилсин.

6. Идоравий метрологик назорат хизмати (Ў.Хидиров)га;

6.1. Таълим муассасаларининг спорт заллари ва бошқа иншоотларини талаб даражасида сақлаш ва улардан самарали фойдаланиш ҳамда спорт инвентарлари ва тренажерларидан фойдаланиш муддатининг меъёрномага мос келишини ўрганиш;

6.2. Икки ой муддатда касб-хунар коллежлари ва академик лицейларнинг спорт залларини спорт инвентарлари ҳамда тренажерлар билан жиҳозланишини белгиланган меъёрларга мослигини таҳлил қилиш вазифалари топширилсин.

7. Моддий-техника ва ўқув-методик таъминоти бўлими (С.Тожиев)га;

Ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармаларининг талабномаларга асосан «Давлат таълим стандартлари талаблари асосида ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида таълим жараёнини моддий-техник таъминлашнинг жиҳозлаш меъёромаси»ги мувофиқ академик лицей ва касб-хунар коллежларининг спорт инвентарлари ҳамда тренажерларга бўлган эҳтиёжини аниқлаш;

Академик лицей ва касб-хунар коллежаларининг спорт заллари ҳамда бошқа иншоотлари учун сифатли спорт инвентарлари ҳамда жиҳозлар харид қилиш бўйича тендер савдоларини ташкил этиш вазифалари юклатилсин.

8. Раҳбар ва педагогик кадрларни танлаш, улар билан ишлаш бошқармаси (Н.Каримов)га:

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг жисмоний тарбия ўқитувчилари ва тренер кадрлар билан таъминланиш даражасини танқидий таҳлил қилиш;

Таълим муассасаларини юқори малакали, профессионал тренер кадрлар ва жисмоний тарбия ўқитувчилари, шу жумладан, хотин-қиз тренерлар билан таъминлаш бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва тренерларни камида 2 йилда бир марта Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институти ва олий таълим муассасаларининг Жисмоний маданият факультетларида малакасини ошириш тизими ташкил этиш бўйича таклифлар тайёрлаш;

8.3. Таълим муассасаларининг тасдиқланган штат жадваларига мувофиқ жисмоний тарбия ўқитувчилари ва тренер кадрлар билан таъминланиш мақсадида Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институти ва Жисмоний тарбия факультетлари мавжуд олий

таълим муассасалари билан кенг ҳамкорликни йўлга қўйиш вазифалари топширилсин.

9. Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг Маънавий-ахлоқий тарбия ва спорт бошқармаси (М.Комилов)га:

9.1. Академик лицейлар ва касб-хунар коллежаларида таълим олаётган болалар, қизлар ва ўсмирларнинг соғлигини мустаҳкамлашга, уларнинг маънавий камол топишига ёрдам берадиган спорт турлари, энг аввало, бадий ва спорт гимнастикаси, спортнинг ўйин турлари бўйича янги қўшимча секция ва гуруҳлар ташкил этиш ҳамда спорт секцияларининг сифатини оширишга амалий ёрдам кўрсатиш;

9.2. Ўрта махсус, касб-хунар таълими худудий бошқармалари томонидан спорт секциялари фаолияти тўғрисида тақдим этилган маълумотларни доимий равишда таҳлил этиш ва умумлаштирилган маълумотларни ҳар чоракда таҳлил этиб бориш ҳамда тегишли хулоса ва таклифлар тайёрлаш;

9.3. Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчиларини спорт билан мунтазам шугулланишини қамраб олиш ва спорт тадбирларини оммавий ахборот воситаларида кенг тарғибот қилиш вазифалари топширилсин.

10. Ушбу буйруқ ижросини назорат қилиш Вазирнинг биринчи ўринбосарлари Ш.Жавлоновлар зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлигининг 2010 йил 8 майдаги
178-сонли буйруғига илова

**вилояти халқ таълими ва ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий
бошқармалари тасарруфидаги болалар спорт объектларининг тренер кадрлар, шу
жумладан қишлоқ болалар спорт объектларининг аёл
тренерларга бўлган эҳтиёжлари тўғрисида маълумот**

Туман (шаҳар) номи	№	Болалар спорт объекти номи		Болалар спорт объекти номи	Болалар спорт объекти учун зарур бўлган таълим йўналишлари ва мутахассисликлари		Таълим йўналишлари ва мутахассисликларига мувофиқ йиллар бўйича олий маълумотли тренер кадрлар ва истиқболли эҳтиёжлар (буш иш ўринлари) сони																	
		Болалар спорт объекти жойлашган манзил			Бакалавриат йўналишлари	Магистратура мутахассисликлари																		
		шифр	номи					шифр	номи															
								2010				2011				2012			2013			2014		
									бак.	маг.	бак.	маг.	бак.	маг.	бак.	маг.	бак.	маг.	бак.	маг.	бак.	маг.		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		
						Жами																		
						Шу жумладан, аёл тренерлар																		

2.2. Профессор-ўқитувчиларни танлов асосида ишга қабул қилиш

2.2.1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

ҚАРОРИ

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й., 6-7-сон, 36-модда)

«Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 5-моддасига мувофиқ, олий таълим муассасаларига тегишли маълумотга, касбий тайёргарликка ва юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган шахсларни танлаб олиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Олий таълим муассасаларига педа-

гог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С. Қосимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 10 февраль, 20-сон

Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил
10 февралдаги 20-сон қарорига илова

Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида

НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом, «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 5-моддасига мувофиқ, олий таълим муассасаларига педагог ходимларни (профессор-ўқитувчилар таркибини) танлов асосида ишга қабул қилиш тартибини белгилайди.

Чуқур касбий билимларга ва илмий ютуқларга, ижодий, илмий салоҳиятга, юксак интеллектуал қобилиятлар ва ахлоқий фазилатларга эга бўлган, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талаблари даражасида мутахассислар тайёрлаш билан шуғулланишга муносиб бўлган энг малакали педагог кадрларни танлаш учун рақобат муҳитини яратиш ва таъминлаш танловнинг мақсади ҳисобланади.

II. Лавозимлари танлов бўйича эгалланадиган педагог ходимлар ва танлов қатнашчиларига қўйиладиган малака талаблари

2. Педагог ходимлар (профессор-педагоглар таркиби) тоифасига кафедра мудири, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи (ассистент) лавозимини эгаллаб турган шахслар кирази.

3. Олий таълим муассасасининг кафедра мудири, профессори, доценти, катта ўқитувчиси, ўқитувчиси (ассистенти) лавозими беш йил муддатга танлов бўйича эгалланади.

Беш йиллик муддат тамом бўлгандан кейин кўрсатиб ўтилган лавозимлар мазкур Низомга мувофиқ танлов асосида эгалланади.

Икки ва ундан ортиқ тенг лавозимларга бир вақтда танлов ўтказилмайди.

4. Кафедра мудири лавозимини эгаллаш учун танловда фан доктори, фан номзоди илмий даражасига, шунингдек профессор ёки доцент илмий унвонига эга бўлган шахслар қатнашиши мумкин.

Доцент (фан номзоди) кафедра мудири лавозимини эгаллашга бир беш йиллик муддатга қўйилади.

Бир муддат тамом бўлгандан кейин кафедра мудири лавозимини эгаллаб турган ва фан доктори илмий даражасини олмаган доцент (фан номзоди) олий таълим муассасаси ректорининг тақдимномасига кўра ва бўйсуншига кўра тегишли вазирлик ёки идоранинг рухсати билан кафедра мудири лавозимини эгаллашга фақат фавқулодда ҳолларда танловда яна қатнашиши мумкин.

Фан номзоди илмий даражасига ёки доцент илмий унвонига эга бўлган айнан бир шахснинг кафедра мудири лавозимига танловда кетма-кет учинчи муддатга қатнашишига йўл қўйилмайди.

Тиллар, жисмоний тарбия ва спорт, графика ва чизмачилик, маданият ва санъат йўналишлари кафедра мудирлари лавозимини эгаллаш учун танловда доцент илмий унвонига (фан номзоди илмий даражасига) эга бўлмаган, бироқ камида 5 йиллик методик, илмий-педагогик, ижодий ва ташкилий фаолият тажрибасига эга бўлган шахс қатнашиши мумкин.

5. Профессор лавозимини эгаллаш учун танловда, қоидага кўра, профессор илмий унвонига ёки фан доктори илмий даражасига эга бўлган шахс қатнашиши мумкин.

Профессор лавозимини эгаллаш учун танловда, шунингдек камида 5 йиллик илмий-педагогик иш стажига эга бўлган, мазкур кафедранинг таълим йўналишлари бўйича дарсликлар ва ўқув қўлланмалари муаллифи бўлган фан номзоди илмий даражасига ёки доцент илмий унвонига эга бўлган шахс бир муддатга қатнашиши мумкин.

6. Доцент лавозимини эгаллаш учун танловда, қоидага кўра, тегишли мутахассислик бўйича доцент, катта илмий ходим илмий унвонига ёки фан доктори (номзоди) илмий

даражасига эга бўлган шахс қатнашиши мумкин.

Бир муддатга доцент лавозимини эгаллаш учун танловда, шунингдек тегишли илмий унвонга ва илмий даражага эга бўлмаган, бироқ ушбу мутахассислик бўйича камида 3 йиллик амалий иш тажрибасига эга бўлган, мазкур кафедранинг таълим йўналишлари бўйича дарсликлар ва ўқув қўлланмалари муаллифи бўлган юқори малакали мутахассис ҳам қатнашиши мумкин.

7. Катта ўқитувчи лавозимини эгаллаш учун танловда олий маълумотга эга бўлган шахс (магистр, дипломли мутахассис), шунингдек илмий даража ва илмий унвонга эга бўлган ҳамда бундай даража ва унвонга эга бўлмаган, бироқ ўқитувчилик, илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш ишлари тажрибасига эга бўлган шахслар ҳам қатнашиши мумкин.

8. Ўқитувчи (ассистент) лавозимини эгаллаш учун танловда тегишли мутахассислик бўйича олий маълумотга эга бўлган шахс (магистр, дипломли мутахассис) қатнашиши мумкин.

9. Ҳомиладор аёллар, шунингдек уч ёшгача болалари бўлган аёллар эгаллаб турган лавозимларга танлов эълон қилинмайди.

10. Олий таълим муассасаларига ўқитувчи лавозимига соатбай ҳақ тўлаш шартларида ишга кираётган шахслар танловсиз, ректор буйруғи билан, белгиланган тартибда қабул қилинади.

11. Аспирантурани битирувчи тугатиш йилида, шунингдек олий таълим муассасасини битирган мутахассис тақсимот бўйича ўқитувчи лавозимига танловдан ташқари, 3 йил муддатга тайинланади.

III. Танловларни ўтказиш тартиби

12. Олий таълим муассасаси сайланиш муддати мазкур ўқув йилида тугайдиган кафедра мудирлари, профессорлар, доцентлар, катта ўқитувчилар, ўқитувчилар ва ассистентлар лавозимларини эгаллаш учун, шунингдек бўш лавозимларга танлов эълон қилади.

13. Танлов бўйича сайлов олий таълим муассасаларининг Илмий кенгашларида ёки

факультетларнинг Илмий кенгашларида ўтказилади. Олий таълим муассасасининг Илмий кенгашида ёки факультетнинг Илмий кенгашида сайланадиган лавозимларни белгилаш ҳуқуқи олий таълим муассасасининг ректорига тегишли бўлади.

Кафедра мудирлари ва профессорлар олий таълим муассасаларининг Илмий кенгашларида танлов бўйича ўтадилар.

14. Танловлар вақтли матбуотда ёки бошқа оммавий ахборот воситаларида, шу жумладан олий таълим муассасасининг кўп нусхали газетасида эълон қилинади. Танловда қатнашиш учун аризалар эълон чиққан кундан бошлаб бир ойдан кечикмай берилиши керак.

15. Танловда қатнашишни хоҳловчилар олий таълим муассасаси ректори номига ариза берадилар, аризага кадрларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа ва олий маълумот тўғрисидаги дипломлар нусхаси илова қилинади.

Қатнашувчиларда илмий даража, илмий унвон, шунингдек илмий ишлар ва ихтиролар мавжуд бўлган тақдирда улар тегишли дипломлар, аттестатлар нусхаларини ва илмий ишлар рўyxатини, малака ошириш тўғрисидаги гувоҳномаларни тақдим этишлари керак.

16. Танловга тушган барча ҳужжатлар олдиндан кафедра мажлисида кўриб чиқилади. Илгари кафедрада ишламаган шахсларнинг ҳужжатларини кўриб чиқишдан олдин улар томонидан синов лекциялари (мазкур олий таълим муассасаси ўқитувчилари учун – очик машғулотлар) ўтказилади. Синов лекциялари ва очик машғулотлар мавзулари кафедра предметлари бўйича ўқув дастури талабларига мувофиқ бўлиши керак. Танлов қатнашчиларини тест синовларидан ўтказишга йўл қўйилади. Кафедра мудир лавозимига номзодларни муҳокама қилиш бўйича мажлисни факультет декани (олий таълим муассасалари умумий кафедраларида – проректор) ўтказиши керак.

Илгари ўзи эгаллаб келган лавозим учун танловда қатнашувчи шахслар кафедра мажлисида танловдан олдинги даврдаги илмий-педагогик, методик, тарбиявий ва бошқа ишлари тўғрисида ҳисобот беради.

Кафедра илгари эгаллаб келган лавозими учун танловда қатнашувчи ҳар қайси номзод бўйича материалларни кўриб чиқиш натижаларига кўра, очик ёки яширин овоз берган ҳолда, кафедранинг штатдаги ўқитувчиларининг (шу жумладан ўриндошлик тартибида ишлаётган ўқитувчиларининг) ва илмий ходимларининг оддий кўпчилик овози билан тавсиянома қабул қилади ва уни ўқитувчининг ҳисоботи билан бирга олий таълим муассасаси (факультет) Илмий кенгашига жўнатади.

Факультетнинг кафедра аъзоси ҳисобланмайдиган декани (проректор) кафедра мудир лавозимига номзодлар бўйича тавсияномалар қабул қилишда овоз беришда қатнашмайди. Эгаллаш учун танлов эълон қилинган лавозимни эгаллаб турган шахс материалларни кўриб чиқиш чоғида овоз беришда қатнашмайди.

17. Ҳар қайси номзод бўйича Илмий кенгаш мажлисида яширин овоз беришни ўтказишдан олдин кафедранинг тавсияномаси ўқиб эшиттирилади.

18. Мазкур лавозим учун танловда қатнашувчи барча шахсларнинг фамилияси яширин овоз бериш учун битта бюллетенга киритилади.

Овоз бериш бюллетенда овоз берилаётган номзоднинг фамилияси рўпарасига тегишли белги қўйиш йўли билан амалга оширилади. Фақат битта номзод учун овоз беришга йўл қўйилади.

Агар бюллетенда овоз бериш учун бирорта ҳам белги қўйилмаган бўлса ёхуд белги икки ёки ундан кўп фамилиялар рўпарасига қўйилган бўлса, у ҳолда бундай бюллетень бузилган ҳисобланади ва овозларни ҳисоблашда ҳисобга олинмайди.

19. Овозларни ҳисоблаш учун Илмий кенгаш овоз бериш бошланишидан олдин таркибида Илмий кенгашнинг камида уч нафар аъзоси бўлган санок комиссиясини сайлайди. Санок комиссияси ҳар қайси номзод бўйича овоз бериш натижаларини эълон қилади.

Санок комиссияси протоколи Илмий кенгаш томонидан тасдиқланади ва танлов материалларига қўшиб қўйилади.

20. Танловни ўтказишда Илмий кенгаш

қарори, агар овоз беришда Илмий кенгашнинг тасдиқланган (руйхатдаги) таркибидаги аъзоларининг камида учдан икки қисми қатнашган бўлса, ваколатли ҳисобланади. Илмий кенгашнинг овоз беришда қатнашган аъзоларининг кўпчилик овозини, бироқ камида 50 фоиз овозини олган номзод танловдан ўтган ҳисобланади.

Бирортаси ҳам талаб қилинган миқдорда овоз ололмаган икки нафардан кўп номзодлар қатнашган тақдирда Илмий кенгашнинг айнан шу мажлисида дастлабки икки талабгор ўртасида тақрорий овоз бериш ўтказилади. Агар икки номзод қатнашган танловни ўтказишда овозлар сони тенг бўлиб қолса, раиснинг овози ҳал қилувчи ҳисобланади. Илмий кенгаш қарори олий таълим муассасаси ректорининг буйруғи билан тасдиқланади.

Танловда қатнашиш учун аризалар мавжуд бўлмаган тақдирда, шунингдек муайян лавозим учун фақат битта номзоддан ариза тушганда танлов ўтказилмаган ҳисобланади.

21. Лавозимларни эгаллаш учун ўқитувчиларни танлаш бўйича кафедра ва Илмий кенгаш мажлислари очиқ тартибда ўтади. Танловда қатнашувчиларга уларнинг номзодлари муҳокама қилинадиган кафедра ва Илмий кенгаш мажлисларида қатнашиш ёки уларнинг хоҳишига кўра кафедра ёки Илмий кенгаш қарори билан танишиш ҳуқуқи берилади.

22. Илмий кенгаш котиби танлов натижалари тўғрисида ўн кун муддатда унда қатнашган шахсларни ёзма равишда хабардор қилади.

23. Олий таълим муассасаси (факультет) Илмий кенгашининг қарори, агар у ушбу Низом талабларига риоя этилган ҳолда қабул қилинган бўлса, узил-кесил ҳисобланади.

IV. Меҳнат шартномаси (контракт)ни тузиш, ўзгартириш ва тўхтатиш

24. Ушбу олий таълим муассасасида ишламайдиган ва профессор-ўқитувчилар таркибидаги лавозимга танловдан ўтган шахслар билан белгиланган тартибда меҳнат шартномалари тузилади, меҳнат шартномалари асосида уларни 5 йил муддатга ишга

қабул қилиш тўғрисида буйруқ чиқарилади.

Меҳнат шартномаларида иш берувчи томонидан ҳар 5 йилда ходим эгаллаб келган лавозим учун танлов ўтказилиши белгилаб қўйилади, ходим эса танловда қатнашишга ҳақлидир.

Ходим меҳнат шартномаси тузилгандан кейин ишга киришиши шарт бўлган муддат томонларнинг келишувига кўра белгиланади, бироқ ушбу муддат уч ойдан ошиши мумкин эмас.

25. Мазкур олий таълим муассасасида ишлайдиган ва танлов бўйича сайланган шахсларнинг меҳнат шартномаларига қуйидагилар ёзиб қўйилади:

а) улар илгари эгаллаб келган лавозим учун – меҳнат муносабатларини янги муддатга узайтириш тўғрисидаги маълумотлар ёзилади ва тегишли буйруқ чиқарилади;

б) бошқа лавозимлар учун – танловдан ўтганлик тўғрисида Илмий кенгаш протоколи қайд этилган ҳолда тегишли ўзгартиришлар ёзилади ва бошқа лавозимга ўтказиш тўғрисида буйруқ чиқарилади.

Давлат бошқаруви органи қарорига кўра профессор-ўқитувчилар таркиби аттестациядан ўтказилган тақдирда аттестация яқунларига кўра иш берувчи ва ходимлар ўртасидаги меҳнат муносабатлари масалалари, шахснинг танлов бўйича эгалланадиган лавозимда бўлиш муддатидан қатъи назар, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал қилинади.

26. Илгари эгаллаб келган лавозими учун танловдан ўтмаган, шунингдек танловда қатнашиш учун ариза бермаган шахслар билан меҳнат шартномаси янги муддатга танловдан ўтмаганлиги ёхуд танловда қатнашишни рад этганлиги сабабли ўқув йили тугагандан кейин меҳнат қонунчилигига мувофиқ тўхтатилади.

27. Кафедралар бирлаштирилганда ёки кафедра бўлингандан профессор-ўқитувчилар таркиби бўйича муддатидан олдин танловлар ўтказишга йўл қўйилмайди.

Кафедралар бирлаштирилган тақдирда янгидан ташкил этилган кафедра мудири лавозимини эгаллаш тўғрисидаги масалани олий таълим муассасасининг Илмий кенга-

ши олдиндан танлов эълон қилмасдан, яширин овоз бериш йўли билан ҳал қилади.

Кафедра бўлинган тақдирда унинг мудири сайланган муддати ўтгунгача, ректор буйруғи билан янгидан ташкил этилган кафедралардан бирининг мудири лавозимига тайинланади. Бошқа кафедранинг мудири лавозимига танлов бўйича мудир тайинланади.

28. Олий таълим муассасаси ректорига танлов ўтказилгунгача кафедранинг етакчи ўқитувчиларидан биттасига ёки деканга бўш кафедра мудири лавозими бўйича вазифаларни бажаришни юклашга рухсат этилади.

Вакиллик органларида сайлаб қўйиладиган лавозимга сайланиши натижасида унинг билан меҳнат шартномаси тўхтатилган ўқитувчи унинг сайлов бўйича ваколатлари тугагандан кейин танлов натижаларига кўра сайланган муддати тугагунгача мазкур олий таълим муассасасининг илгари эгаллаб келган ёки унга тенг бўлган профессор-ўқитувчилар таркибидаги лавозимга тайинланади.

29. Олий таълим муассасаси ректорига олий таълим муассасаси (факультет) Илмий кенгашида кўриб чиқиш учун педагог ходимларнинг эгаллаб турган лавозимларига мувофиқлиги тўғрисидаги масалани киритиш ҳуқуқи берилади.

Олий таълим муассасаси (факультет) Илмий кенгашида педагог ходимнинг

эгаллаб турган лавозимига мувофиқлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқишдан олдин унинг ишлари ректор тасдиқлайдиган комиссия томонидан текширилиши керак. Илмий кенгаш қарори асосида педагог ходимни эгаллаб турган лавозимига номувофиқлиги бўйича вазифасидан озод қилишга унинг малакаси етарли бўлмаганлиги сабабли илмий-методик ва тарбиявий ишлар, шунингдек, лекциялар ва семинар машғулотлари ўтказиш даражаси паст бўлган тақдирда йўл қўйилади.

Агар Илмий кенгаш қарорига кўра кафедра мудири, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи (ассистент) эгаллаб турган лавозимига номувофиқ деб эътироф этилса, у ҳолда унинг билан тузилган меҳнат шартномаси белгиланган тартибда тўхтатилади.

Кафедра мудири билан тузилган меҳнат шартномаси, шунингдек кафедрага раҳбарлик қилиш бўйича ўз функционал вазифаларини бажармаганлиги ёки зарур даражада бажармаганлиги сабабли Илмий кенгаш қарорига биноан тўхтатилиши мумкин.

30. Олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилар таркибидаги шахслар билан тузилган меҳнат шартномасини тўхтатиш масалаларига доир меҳнат низолари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади

2.2.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларини педагог кадрлар билан таъминлаш ҳақида»ги 2008 йил 10 мартдаги 62 - сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 27 июлдаги «Умумий ўрта таълим мактабларининг битирувчиларини академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида ўқишини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-427-сонли, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2008 йилда

ислохотларни янада чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор вазифалари тўғрисидаги 1-сонли мажлис баёнларининг тегишли бандлари ижросини ҳамда олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари таркибини малакали, чуқур касбий билимли, юксак ахлоқий ва маънавий сифатларга эга бўлган ёш бакалавр ва магистр педагог кадрлар билан тўлдирилишини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқларига:

Бир ҳафта муддатда фаолият кўрсатаётган ҳамда 2008 йилда фойдаланишга топширилган академик лицей ва касб-хунар коллежлари кесимида педагог кадрларга бўлган эҳтиёжни аниқлаш ва жамланган маълумотларни 1-, 2- ва 3-иловаларга мувофиқ Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг Академик лицейлар ва Касб-хунар коллежлари бошқармаларига тақдим этиш;

Бир ҳафта муддатда тегишли олий таълим муассасалари билан битирувчи бакалавр ва магистрларнинг ишга тақсимоли масалаларини мувофиқлаштириш учун ҳудудий бошқарманинг масъул ходимини белгилаш ва у тўғрисидаги маълумотни Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказига ҳамда Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этиш;

1.3. Академик лицей ва касб-хунар коллежларига ишга тақсимланган ҳар битта олий таълим муассасаси битирувчиси билан 2008 йилнинг 1 июнига қадар иш жойига етиб келиш, ҳужжатларни расмийлаштириш, жойлашиш каби ташкилий масалалар бўйича шахсий мулоқот ўрнатиш;

1.4. 2008-2009 ўқув йилида таълим муассасаларининг педагог кадрларга бўлган эҳтиёжини тўлиқ қоплаш мақсадида тегишли академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан олий таълим муассасаси ўртасида ҳамкорлик алоқасини ўрнатиш, битирувчилар билан учрашувлар ташкил этиш, уларни таълим муассасаси фаолияти билан таништириш ҳамда ишга жалб этиш чораларини кўриш;

Тасарруфидаги академик лицей ва касб-хунар коллежларига ишга тақсимланган тегишли олий таълим муассасаси бакалаврлари ва магистрларини жорий йилнинг 15 августига қадар тўлиқ ишга қабул қилиш чораларини белгилаш ва ушбу жараён натижалари бўйича 20 август, 10 сентябрь кунлари Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказига ҳисобот тақдим этиш;

Анъанавий Август кенгашлари доирасида ишга қабул қилинаётган бакалаврлар, магистрлар ҳамда умумтаълим мактабларидан бўшаб қолаётган педагог кадрлар учун ўрта махсус, касб-хунар таълимнинг моҳияти бўйича амалий семинарлар ташкил этиш вазифалари юклатилсин.

2. Олий таълим муассасалари ректорлари ва филиаллари директорларига:

2.1. Бир ҳафта муддатда олий таълим муассасасининг бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликларини давлат гранти асосида тугатаётган бакалавр ва магистрлар рўйхатини йўналишлар, мутахассисликлар, вилоятлар ва туманлар кесимида 4-, 5-, 6- ва 7-иловаларга мувофиқ аниқлаб, Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этиш;

2.2. Бир ҳафта муддатда олий таълим муассасасининг бакалавр ва магистр кадрларга бўлган эҳтиёжини кафедралар (бўлинмалар) кесимида 8-иловага мувофиқ аниқлаб, Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этиш;

Жорий йилнинг 15 мартига қадар олий таълим муассасасини давлат гранти асосида тугатаётган бакалавр ва магистрларни олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг педагог кадрларга бўлган эҳтиёжини қоплаш бўйича тегишли олий таълим муассасаси ҳамда Ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармаси масъул ходими билан мувофиқлаштирилган ишга тақсимлаш режасини ишлаб чиқиш (мувофиқлаштирилган тақсимот) ва натижаларини Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этиш;

Зарурият бўлган ҳолларда олий таълим муассасасида тўлов - контракт асосида таълим олган бакалавр ва магистрларни уларнинг розилиги билан олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига ишга тақсимлаш;

Олий таълим муассасаси билан ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармаларининг тақсимот масалаларини мувофиқлаштирувчи масъул ходимлари ўртасида узвий мулоқот ўрнатиш;

Жорий йилнинг 1 майига қадар ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқар-

малари ҳамда тегишли олий таълим муассасалари билан ҳамкорликда (тақсимотнинг таълим муассасаларига тегишли қисмида) якуний тақсимотни тўлиқ якунлаш;

2.7. Битирувчиларнинг малакавий амалиётини улар ишга тақсимланган академик лицей ва касб-хунар коллежларида ўтказиш чора - тадбирларини кўриш;

Ишга тақсимланган бакалавр ва магистрларнинг тегишли олий таълим муассасалари ҳамда академик лицей ва касб-хунар коллежларига етиб бориши ва ишга жойлашишини тўлиқ таъминлаш, шунингдек мазкур жараённинг натижалари бўйича жорий йилнинг 20 август, 10 сентябрь кунлари Олий таълим муассасалари бош бошқармасига ҳисоботлар тақдим этиш;

2008-2009 ўқув йили бошлангунга қадар бириктирилган ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқув машғулотларини ўтказиш ва услубий ишларда ҳамкорлик қилишга олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчиларини жалб этишни таъминлаш вазифалари юклатилсин.

3. Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (А.Юнусов)га:

Бир ҳафта муддатда ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари томонидан тақдим этилган таълим муассасаларининг педагог кадрларга бўлган эҳтиёжини умумтаълим, умумкасбий, махсус фанлар, ўқув амалиёти машғулотлари ва таълим муассасалари кесимида таҳлил этиш;

Ўн кун муддатда педагог кадрларга бўлган эҳтиёжни Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этиш;

Олий таълим муассасалари бош бошқармаси билан ҳамкорликда 2008 йил 25 мартга қадар олий таълим муассасаларини давлат грантлари асосида тугатаётган бака-

лавр ва магистрларнинг ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига дастлабки тақсимоти натижаларини тегишли академик лицей ва касб-хунар коллежларига етказилишини таъминлаш;

3.4. Олий таълим муассасаларини битирувчи бакалавр ва магистрларнинг академик лицей ва касб-хунар коллежларига тақсимоти масалалари бўйича ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари ҳамда тегишли олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириб бориш;

3.5. Ишга тақсимланган бакалавр ва магистрларнинг академик лицей ва касб-хунар коллежларига ишга жойлашиши мониторингини олиб бориш вазифалари юклатилсин.

4. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га:

4.1. Ўн кун муддатда республика олий таълим муассасаларининг бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликларини давлат гранти асосида тугатаётган бакалавр ва магистрлар рўйхатини вилоятлар ва туманлар кесимида аниқлаш ва умумлаштириш;

4.2. Икки ҳафта муддатда олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг педагог кадрларга бўлган эҳтиёжлари тўғрисидаги маълумотларни барча олий таълим муассасаларига етказиш;

4.3. Идоравий бўйсунушидан қатъий назар барча олий таълим муассасаларини битирувчи бакалавр ва магистрларни олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига ишга тақсимлаш назоратини олиб бориш вазифалари юклатилсин.

5. Мазкур буйруқ ижросининг назорати Вазирнинг биринчи ўринбосарлари А.Муҳиддинов ва З.Сатторов зиммаларига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Жами

2. Янги ишта туширилаётган касб-хунар коллеждари бўйича

1																				
Жами																				
КХК бўйича																				
хаммаси																				

3. Фаолият кўрсатаётган академик лицейлар бўйича

1	Жами																			
---	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Янги ишта туширилаётган академик лицейлар бўйича

1	Жами																			
	Академик лицейлар бўйича																			
	Жами																			
	Умумий жами:																			

Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимда фаолият кўрсатаётган ва янги ишга туширилган таълим йўналишлари

№	Таълим муассасалари номи
1	Давлат тилида иш юритиш ва нутқ маданияти
2	Она тили ва адабиёт
3	Рус (Ўзбек) тили
4	Хорижий тил
5	Тарих
6	Шахс ва жамият
7	Математика
8	Информатика
9	Физика
10	Астрономия
11	Кимё
12	Биология ва экология
13	Иқтисодий география
14	ЁҚТ
15	Жисмоний тарбия
16	Давлат ва ҳуқуқ
17	Маънавий асослари
18	Информацион технологиялар
19	Оила психологияси
20	Эстетика
21	Миллий истиклол ғояси
22	Ўзбекистон конституцияси
23	Иқтисодиёт асослари
24	Чизмачилик
25	Жами
26	
27	

1. Фаолият кўрсатаётган касб-хунар коллежлари бўйича

Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида фаолият кўрсатаётган ва янги ишга тушириладиган касб-хунар коллежларининг 2008-2009 ўқув йили учун умумкасбий ва махсус фан ўқитувчиларига бўлган эҳтиёжи ҳақида маълумот

№	Таълим муассасалари номи	Умумкасбий ёки махсус фаннинг номи	Эҳтиёж	Изоҳ
Фаолият кўрсатаётган касб-хунар коллежлари бўйича				
1				
2				
3				
•••				
п				
	ЖАМИ:			
Янги ишга тушириладиган касб-хунар коллежлари бўйича				
1				
2				
3				
•••				
	ЖАМИ:			
	Умумий жами			

Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида фаолият кўрсатаётган касб-хунар коллежларининг 2008-2009 ўқув йили учун ишлаб чиқариш таълими усталарига бўлган эҳтиёжи ҳақида маълумот

№	Таълим муассасалари номи	Ўқув амалиётининг номи	Эҳтиёж	Изоҳ
Фаолият кўрсатаётган касб-хунар коллежлари бўйича				
1				
2				
3				
•••				
п				
	ЖАМИ:			

Янги ишга тушириладиган касб-хунар коллежлар бўйича				
1				
2				
3				
...				
п				
	ЖАМИ:			
	Жами ҳаммаси:			

4-илова

(ОТМ номи) нинг бакалавриат йўналишларини 2007-2008 ўқув йилида

давлат гранти асосида тугатаётган бакалаврлар рўйхати (йўналишлар кесимида)					
№	Бакалавриат йўналишларининг коди	Бакалавриат йўналишларининг номи	Битирувчининг фамилияси, исми шарифи	Доимий яшаш манзили	Изоҳ

Изоҳ: белгиланган муддатда Олий таълим муассасалари Бош бошқармасига (otmbb-market@edu.uz электрон манзилига фақат Мюғозой Ехсс1да) тақдим этилади.

5-илова

(ОТМ номи) нинг бакалавриат йўналишларини 2007-2008 ўқув йилида

давлат гранти асосида тугатаётган
бакалаврлар рўйхати
(вилоятлар ва туманлар кесимида)

Битирувчининг доимий яшаш манзили		№	Битирувчининг фамилияси, исми шарифи	Бакалавриат йўналишларининг коди	Бакалавриат йўналишларининг номи
вилояти	тумани				
Масалан					
ҚҚ Республикаси	Амударё	1			
		2			
	Элликқалъа	1			
Хоразм	Гурлан	1			
	Шовот	1			

Изоҳ: белгиланган муддатда Олий таълим муассасалари Бош бошқармасига (otmbb-market@edu.uz электрон манзилига фақат Мюғозой Ехсс1да) тақдим этилади.

**ОТМ номи) нинг магистратура мутахассисликларининг
2007-2008 ўқув йилида давлат гранти асосида тугатаётган магистрлар рўйхати
(мутахассисликлар кесимида)**

№	Магистратура мутахассисликлари коди	Магистратура мутахассисликлари номи	Битирувчининг фамилияси, исми шарифи	Доимий яшаш манзили	Изоҳ

Изоҳ: белгиланган муддатда Олий таълим муассасалари Бош бошқармасига (otmbb-market@edu.uz электрон манзилига фақат Мюгозой Excel да) тақдим этилади.

**(ОТМ номи) нинг магистратура мутахассисликларини 2007-2008 ўқув йилида давлат гранти асосида тугатаётган магистрлар рўйхати
(вилоятлар ва туманлар кесимида)**

Битирувчининг доимий яшаш манзили		№	Битирувчининг фамилияси, исми шарифи	Магистратура мутахассислиги коди	Магистратура мутахассислиги номи
Вилояти	тумани				
Масалан					
ҚҚ Республикаси	Амударё	1			
		2			
	Эликқалъа	1			
Хоразм	Гурлан	1			
	Шовот	1			

Изоҳ: белгиланган муддатда Олий таълим муассасалари Бош бошқармасига (otmbb-market@edu.uz электрон манзилига фақат Мюгозой Excel да) тақдим этилади.

(ОТМ номи) нинг 2008-2009 ўқув йилида бакалавр ва магистр кадрларга бўлган эҳтиёжлари

№	Кафедралар (булинмалар) номи	Кадрларга бўлган жами эҳтиёж (нафар)	Шу жумладан						
			Бакалаврлар		Магистрлар				
			Нафар	Бакалаврият йўналиши коди	Бакалаврият йўналиши номи	Нафар	Магистратура мутахассислиги коди	Магистратура мутахассислиги номи	

Изоҳ: белгиланган муддатда Олий таълим муассасалари Бош бошқармасига (otmbb-market@edu.uz электрон манзилига фақат Excel да) тақдим этилади.

2.3. ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ ИНТЕГРАЦИЯСИ

2.3.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 24 февралдаги «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисидаги 77-сонли Қарорини бажариш ҳақида»ги 1998 йил 27 февралдаги 50-сонли

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 24 февралдаги 77-сонли «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисида»ги Қарорини бажариш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 24 февралдаги 77-сонли «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисида»ги Қарори раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари, ўрта махсус, касб-хунар таълими Маркази раҳбари (бундан кейин Марказ) Р.Х.Жўраевга:

2.1. Республикада ўрта махсус, касб-хунар таълими фаолиятини мувофиқлаштириш ва бошқариш.

2.2. Академик лицей ва касб-хунар коллежларининг турлари ва йўналишларини белгилаш:

- академик лицей ва касб-хунар коллежларини республика минтақаларининг шароити ва хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда жойлаштириш;

- академик лицейларни ва касб-хунар коллежларни лойиҳалаштириш ва қуриш;

- ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасасига айлантириладиган мавжуд ўқув юрларини таъмирлаш ва қайта қуриш;

- давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш;

- академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини педагог ва педагог-муҳандис кадрлар билан таъминлаш ҳамда малакасини

ошириш ҳақида таклифлар тайёрлаш топширилсин.

2.3. Ўрта махсус, касб-хунар ўқув юрларида малакали кадрлар тайёрлаш бўйича жаҳондаги ривожланган мамлакатлар ва республикамиздаги илгор тажрибаларни умумлаштириш, ўрта махсус, касб-хунар таълимининг моддий ва таълим базаси сифатига қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш, ўқув юрларини ахборот воситалари, янги дарслик ва қўлланмалар билан таъминлаш, муассасалар фаолиятини тартибга солувчи меъёрий ҳужжатлар лойиҳаларини яратиш, академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини моддий-техник жиҳатдан таъминлаш.

2.4. Ходимлар сони ва штатлар жадвали бўйича Марказ тизимини ва жамоасини ташкил этиш.

2.5. Бир ҳафта муддатда Марказ тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш учун тақдим этиш.

2.6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, Тошкент шаҳар, вилоятлар ҳокимликлари билан ҳамкорликда ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармаларини ташкил этиш, уларни маблағ билан таъминлаш, жойлаштириш, моддий-техника жиҳозлашни таъминлаш ва улар фаолиятини тўла назорат қилиш.

2.7. Икки ҳафта муддатда: ўрта махсус, касб-хунар таълими тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига топшириш, академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари, шунингдек тармоқ вазирликлари ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда икки томонлама бўйсунмишдаги касб-хунар коллежларининг Намунавий уставини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиқлаш, 1998 йилда

тажриба тарикасида ташкил этилган академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари руйхатини аниқлаш.

2.8. Давлат тест маркази билан биргаликда академик лицейлар ва касб-хунар коллежларига ўқувчилар қабул қилиш тартибни икки ой муддатда ишлаб чиқиш ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этиш топширилсин.

3. Икки ҳафта муддатда вазирнинг биринчи ўринбосари (Р.Х.Жўраев) вазир ўринбосари (Қ.Р.Аллаев), Фан ва иқтисодиёт Бош бошқармаси (Ш.О.Бўтаев) ва тармоқ вазирликлари ҳамда бошқалар битирувчиларни ишга жойлаштириш масалалари бўйича таклифларни тайёрласинлар.

4. Бир ой мобайнида тегишли ташкилотлар билан биргаликда касб-хунар коллежларига васий белгилаш ҳақида таклиф киритсинлар.

5. Республика Фанлар академияси билан ҳамкорликда академия институтларининг академик лицейлар устидан, Олий таълим муассасаларининг эса касб-хунар коллежлари устидан хомийлиги ҳақида таклифлар тайёрласинлар ва бир ой муддатда васийлик ҳамда хомийлик тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиб, белгиланган тартибда амалга киритсинлар.

6. Икки ҳафта муддатда вазирнинг биринчи ўринбосари (Р.Х.Жўраев), вазир ўринбосари (У.Усмонов) билан биргаликда ташкил этилаётган Низомий номли Тошкент Давлат педагогика университети, ўрта махсус, касб-хунар таълимни ривожлантириш институти, Республика касб-хунар таълими ходимлари малакасини ошириш институти штатларини, мол-мулкни ва молиявий маблағларини белгиланган тартибда қабул қилиб олсин.

7. Касб-хунар коллежлари учун юқори малакали педагог ва педагог-муҳандислар тайёрлаш бўйича оталик олий таълим му-

ассасалари ҳисобланган Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти, Низомий номли Тошкент Давлат педагогика университети, Наманган муҳандислик-педагогика институтларида кадрлар тайёрлаш учун зарур шарт-шароитларни яратсинлар, шунингдек Вазирнинг ўринбосари (Р.И. Холмуродов) билан биргаликда 1998-1999 ўқув йилида ушбу институтлар қабул режасига касб-хунар коллежлари таснифномалари (классификаторлари) бўйича зарур таклифларни киритсинлар.

8. Бир ой муддатда вазирнинг биринчи ўринбосари (Р.Х.Жўраев) Молия вазирлиги ва Ўзбекистон Фан ва техника давлат қўмитаси билан келишилган ҳолда ўрта махсус, касб-хунар таълимни ривожлантириш институти тўғрисидаги Низомни, унинг илмий тадқиқотлар дастурини ва маблағ билан таъминлаш ҳажмларини ишлаб чиқиб тасдиқласинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус, касб-хунар таълими Марказининг Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 24 февралдаги 77-сонли «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисида»ги Қарорини амалга оширишга қаратилган тадбирлари иловага асосан тасдиқлансин.

10. Ўрта махсус, касб-хунар таълими Маркази раҳбари (Р.Х.Жўраев) Марказ ва ҳудудий бошқармалар ишини ташкил этиш жараёнида жойлардан тушган таклифлар асосида Марказ фаолиятини замон талаби бўйича янада такомиллаштириш учун тизимдаги баъзи ўзгариш ва қўшимчалар ҳақида юқори ташкилотларга таклифлар киритиб борсин.

11. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**2.3.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш
tizimini такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги
2001 йил 29 октябрдаги 263-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 4 октябрдаги 400-сонли қарорини эълон қиламан:

**Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ**

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш тизimini такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида кадрлар тайёрлаш даражаси ва сифатини янада ошириш ҳамда академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини давлат таълими стандартлари ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талабларига жавоб берадиган юқори малакада педагог ва муҳандис-педагог кадрлар билан таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қуйидагилар 2001-2010 йилларда академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари ўқитувчиларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизimini ривожлантиришнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

- академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари педагог кадрлари, шунингдек уларни ўқитишда иштирок этувчи олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилар таркиби касбий савиясининг узлуксиз равишда ўсиши ва малакаси ошириб борилишини таъминлаш;

- ўқитиш жараёнига замонавий хорижий методикалардан фойдаланиш ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими педагогларини тайёрлаш ва малакасини оширишни амалга оширувчи олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилар таркибининг ривожланган мамлакатларнинг етакчи ўқув марказларида тажриба ошириши амалиётини кенгайтириш орқали илгор халқаро педагогик тажрибаларни жорий этиш;

- замонавий технологияларга асосланган корхоналарнинг ишлаб чиқариш сало-

ҳиятидан фойдаланган ҳолда уларнинг ба-завий олий таълим муассасалари билан ко-операциялашувини ва ҳамкорлигини чуқурлаштириш йўли билан муҳандис-педагог кадрлар тайёрлаш;

- академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари раҳбарлари ва ўқитувчиларининг мунтазам равишда, камида уч йилда бир марта аттестациядан ўтказилишини ташкил этиш. Раҳбар ва ўқитувчиларнинг бўш лавозимларини танлов асосида тўлдириш;

- замонавий ахборот технологиялари ва Интернет халқаро ахборот тармоғи имкони-ятларидан кенг фойдаланган ҳолда педагог кадрларни масофадан туриб ўқитиш методи-ни жорий этиш.

2. Қуйидагилар:

- 2010 йилгача бўлган даврда ўрта махсус, касб-хунар таълими тизimini педагог ва муҳандис-педагог Кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш дастури 1 Иловага мувофиқ;

- ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими педагог ва муҳандис-педагог кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ихтисослаштирилган олий таълим, муассасаларининг рўйхати 2-Иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Давлат тест маркази Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази биргалиқда 2001/2002 ўқув йилидан бошлаб ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида кадрлар тайёрлаш сифати монито-

рингини олиб борсин ва давлат таълим стандартлари талабларига мувофиқ баҳолансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

- ҳар йили ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида кадрлар тайёрлаш касбий даражаси мониторинг натижаларига кўра академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва улар малакасини оширишнинг миқдорий кўрсаткичларини ва тартибини аниқласин. ...

**Вазирлар Маҳкамаси Раиси
Ислом КАРИМОВ**

**Вазирлар Маҳкамасининг мазкур
қарорини бажариш мақсадида
БУЮРАМАН:**

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўрта махсус, касб-ҳунар

таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2001 йил 4 октябрдаги 400-сон қарори раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий таълим муассасалари таркибидаги малака ошириш институтлари, факультетлари, марказлари ва курслари фаолиятига жавобгарлик академик лицей, касб-ҳунар коллеж ва маркетинг хизматлари бўйича проректор зиммасига юклатилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2001 йил 4 октябрдаги 400-сон қарори бўйича ишлаб чиқилган ва 1-иловада келтирилган тадбирлар дастури тасдиқлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2001 йил 4 октябрдаги 400-сонли қарори бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар

ДАСТУРИ

№	Тадбирлар	Муддат	Масъуллар
1	Академик лицей ва касб-хунар коллежи педагог кадрлари малакасини оширишнинг 2001-2010 йилларга мўлжалланган режаларининг бажарилишини таъминлаш	2001-2010 йиллар	УМКХТ Маркази, ҳудудий бошқармалар
9	Академик лицей ва касб-хунар коллеж педагоглари ва муҳандис-педагоглари малакасини ошириш жараёнида уларни энг илғор ишлаб чиқариш техникаси ва технологияларига эга бўлган қўшма корхоналарда амалиёт ўташларини ташкил қилиш	Ўқув йили давомида	Малака ошириш муассасалари, УМКХТРИ, ҳудудий бошқармалар
10	Малака ошириш таълими жараёнида видео-аудио, компьютер, мультимедиа каби техника воситаларидан фойдаланишни йўлга қўйиш, илғор педагогик технологиялар ва тажрибаларни видеокассета, плакат, тўплам, альбом ва дискеталар кўринишида тайёрлаш	2002 йилдан бошлаб	Малака ошириш муассасалари, УМКХТРИ
11	Замонавий компьютер тармоқлари, Интернет тизимидан фойдаланишни йўлга қўйиш. Ахборот технологияларига асосланган фанлар таркибини кенгайтириш. Ҳар бир малака оширувчининг компьютерда мустақил ишлашига эришиш	2002 йилдан бошлаб	Малака ошириш муассасалари, УМКХТРИ
12	Янги педагогик ва инфорацион технологияларни ўқув жараёнига жорий этиш, бу йўналишда илғор чет эл тажрибаларини татбиқ қилиш	2002 йилдан бошлаб	Малака ошириш муассасалари, УМКХТРИ
13	Кутубхоналар ишини янги талаблар ва инфорацион технология воситалари асосида ташкил қилиш, ўқув адабиети фондларини электрон версиялари билан бойитиш, янги адабиётлар рўйхатини «Интернет» орқали олишга эришиш	2002 йилдан бошлаб	Малака ошириш муассасалари, ўқув муассасалари
14	Академик лицей ва касб-хунар коллеж педагоглари, муҳандис-педагоглари Олий ўқув юрти профессор-ўқитувчилари, Ўзбекистон Фанлар академияси олимлари, ишлаб чиқариш корхоналари раҳбар ва йирик мутахассислари билан мунтазам учрашувлар ўтказишни ташкил қилиш режасини тузиш	Йил давомида	Малака ошириш муассасалари, ҳудудий бошқармалар
15	Республика «Устоз» жамғармаси билан ҳамкорликда ташаббускор ёш педагог ва муҳандис-педагоглارни ҳамда раҳбар ходимларни ривожланган хорижий давлатларга тажриба алмашишга юборишни ривожлантириш	Режа асосида	УМКХТ Маркази, «Устоз» жамғармаси
16	Малака ошириш ва қайта тайёрлаш педагогикаси ва методикасини ривожлантириш мақсадида УМКХТР институтига аспирантура ва докторантура очиш ва уларнинг илмий изланишларига УМКХТР йўналиши бўйича мавзуларни киритиш	2002 йилдан бошлаб	УМКХТ Маркази УМКХТРИ

18	Фан, олий таълим, иқтисодиёт, ишлаб чиқариш ва маданият соҳаларидан амалиётчи мутахассисларни қисқа муддатли курслар орқали қайта тайёрлаш йули билан академик лицей ва касб-хунар коллежларига жалб қилиш	Доимий	ЎМКХТ Маркази Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги
19	Малака ошириш курсларига маъруза ўқиш учун тажрибали хорижий мутахассисларни жалб қилиш	Доимий	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги. Республика «Ўстоз» жамғармаси маркази
20	Хорижий мамлакатларда тажриба алмашиб келган педагоглар, муҳандис-педагоглар иштирокида жойларда ўқишлар, семинар-кенгашлар ташкил этиш	Доимий	ЎМКХТ Маркази, Республика «Ўстоз» жамғармаси, ҳудудий бошқармалар
21	Хорижий мутахассислар иштирокида амалий психологларни тайёрлаш бўйича Низомий номли ТДПУ амалий психологларни тайёрлаш факультетида маърузалар курсини ташкил қилиш	2002-2010 йиллар	Республика «Ўстоз» жамғармаси, ЎМКХТ Маркази

**Педагог ва муҳандис-педагог кадрларнинг эксперимент тариқасида
малакасини оширишга мўлжалланган ҳудудлардаги замонавий жиҳозланган
таянч академик лицей ва касб-хунар коллежларининг
РЎЙХАТИ**

№	Ҳудудлар	Малака ошириш муассасалари	Малака оширувчилар	Малака оширишга белги-ланган таълим муассасалари
1	Қорақалпоғистон Республикаси	ҚҚДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Нукус қурилиш касб-хунар коллежи
2	Андижон	АндДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Андижон саноат касб-хунар коллежи, янгиси
3	Бухоро	БухДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Бухора шаҳар Ф.Хужаев туманидаги академик лицей
4	Қашқадарё	ҚарДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Карши тиббий касб-хунар коллежи
5	Наманган	НамДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	НамДУ қошидаги академик лицей
6	Самарқанд	СамДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Самарқанд шаҳар енгил саноат касб-хунар коллежи
7	Сурхондарё	ТермизДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Иқтисодиёт касб-хунар коллежи
8	Сирдарё	ГулДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	ГулДУ қошидаги академик лицей
9	Фарғона	ФарДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Фарғона ДУ қошидаги академик лицей
10	Хоразм	УргДУ	Умумтаълим фан ўқитувчилари	Урганч пахтакор- саноат касб-хунар коллежи
11	Тошкент шаҳри	Тошкент архитектура қурилиш институти	Мутахассислик фан ўқитувчилари	Тошкент қурилиш-комунал коллежи
12	Тошкент шаҳри	Тошкент ДТУ қошидаги ОМПИ	Мутахассислик фан ўқитувчилари	Тошкент қурилиш ва миллий хунарамандчилик касб-хунар коллежи

**2.3.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Ўзбекистон инглиз тили ўқитувчилари Ассоциацияси»га амалий ёрдам
кўрсатиш тўғрисидаги 2004 йил 4 майдаги 129-сонли**

БУЙРУҒИ

**2. ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-
ҲУНАР ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ
РАҲБАРЛАРИГА:**

2.1. «Ўзбекистон инглиз тили ўқитувчилари Ассоциацияси» билан узвий алоқаларни ўрнатиш, Ассоциация томонидан ўтказиладиган тадбирларда (конференция, малака ошириш курслари, «Йилнинг энг яхши инглиз тили ўқитувчиси» танлови) инглиз тили профессор-ўқитувчиларининг кенг иштирокини таъминлаш ва уларнинг хизмат сафари харажатларини бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан ажратиш, жиҳозланган хоналар ва компьютерлар билан таъминлаш топширилсин.

2.2. ЎЗДЖТУ ва Ассоциация томонидан инглиз тили фанидан таълим турлари ва ўқитувчилар тоифалари бўйича табақалаштирилган бир ҳафталик малака

ошириш курслари маъқуллансин ва улардан унумли фойдаланилсин, Ассоциация раҳбарияти билан келишилган ҳолда (жадвал асосида), профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш ташкил этилсин ҳамда Ассоциация томонидан малака оширганлик ҳақида берилган Сертификат (иловасида ўзлаштирилган янги билим ва кўникмалар кўрсатилган), профессор-ўқитувчиларнинг қисқа муддатли малака ошириш курсини ўтаганликлари ҳақидаги ҳужжат сифатида тан олинсин.

2.3. Ассоциация билан ҳамкорликда инглиз тилини ўқитишни такомиллаштириш учун чет эл инвестицияларини жалб этиш ҳамда республика ҳудудида фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотларнинг моддий ва услубий кўмагини кучайтириш ташкил этилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 31 августдаги
«Олий таълим муассасалари тасарруфидаги лицей ва лицей-интернатлар
негизида академик лицейлар ташкил этиш тўғрисида»ги
188-сонли қарорининг ижроси ҳақидаги
2007 йил 24 ноябрдаги 7/1-сонли**

ҲАЙЪАТ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикасида Олий ва ўрта махсус таълими, Соғлиқни сақлаш, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирликлари ҳамда Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги тасарруфидаги олий таълим муассасалари қошида 2005-2006 ўқув йилига қадар 5395 ўқувчи ўрнига мўлжалланган 20 та лицей ва лицей-интернатлар фаолият кўрсатган эди.

Мазкур лицей ва лицей-интернатларда ўқув жараёни икки йиллик ўқув режа асосида олиб борилган. Уларнинг ўқув бинолари, спорт иншоотлари, овқатланиш мажмуаси талаб даражасида эмаслиги, моддий-техника ва

ахборот ресурс базасини эскирганлиги ўқув жараёни замон талаб даражасида олиб бориш имконини бермас эди.

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунларида кўзда тутилган талабларга мавжуд лицей ва лицей-интернатлар жавоб бермаслигини ҳисобга олган ҳолда,

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 2006 йил 31 августда «Олий таълим муассасалари тасарруфидаги лицей ва лицей-интернатлар негизида академик ли-

цейлар ташкил этиш тўғрисида»ги 188-сонли қарор чиқарди.

Мазкур қарор асосида ўрта махсус касб-хунар таълим маркази ва тааллуқли вазирликларнинг 2006 йил сентябрь ойидаги кўшма буйруқлари билан 20 та лицей, лицей-интернатлар негизида академик лицейлар ташкил этилди.

Кўшма қарор асосида бир ой муддатда янги ташкил этилган академик лицейларнинг устави ҳамда штат жадвали ишлаб чиқилди ва ўрнатилган тартибда тасдиқланди.

Академик лицейларнинг қувватидан келиб чиққан ҳолда 2006-2007 ўқув йили учун ушбу таълим муассасаларига 3455 нафар, 2007-2008 ўқув йили учун 4197 нафар ўқувчилар қабул қилинди.

Академик лицейларнинг педагоглар таркиби танлов асосида малакали, чуқур касбий билимга эга бўлган ўқитувчилар билан тўлдирилди.

2006-2007 ўқув йилида лицей ва лицей-интернатлардаги 3770 нафар 11-синф ўқувчиларини умумий ўрта таълим ўқув дастурлари бўйича ўқишини тугатишлари таъминланди.

Ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази ҳудудий инжиниринг компаниялари билан биргаликда янги ташкил этилган ҳар бир академик лицей ўқув биноларининг ҳолатини ўрганиб чиқди. Ўрганиш натижасида Ўзбекистон Республикаси иқтисодий вазирлиги ва молия вазирлиги билан келишилган ҳолда 2007 йилги инвестиция дастурига киритиладиган академик лицейларнинг қурилиш манзилий рўйхати тасдиқланди. Бунинг асосида 2007 йилда 8 та (Бухоро давлат университети қошидаги 4-сон, Қарши давлат университети қошидаги 4-сон, Фарғона давлат университети қошидаги 3-сон, Кўкон давлат педагогика институти қошидаги 2-сон, Тошкент ахборот технологиялари университетини қошидаги 2-сон, Жиззах давлат педагогика институти қошидаги 2-сон, Тошкент давлат авиация институти ва Тошкент кимё-технология институти қошидаги) академик лицейлар учун янги бинолар қуриб берилди ва жиҳозланди. Қолган академик лицейлар учун янги бинолар қурилиши 2008-2009 йиллардаги қурилиш манзилий рўйхатига киритилди.

Ҳозирги кунда мазкур академик лицейларда 7652 ўқувчи таълим олмоқда. Уларга 782 нафар ўқитувчи дарс бермоқда. Дарс бераётган ўқитувчилардан 112 нафари (14%) илмий даражага эга. Ўқувчиларга дарс бериш учун олий таълим муассасаларининг 135 нафар профессор-ўқитувчилари жалб қилинган, уларнинг 76 (56%) нафари илмий даражаларга эга.

Юқорилардан келиб чиққан ҳолда, вазирлик Ҳайъати қарор қилади:

1. Вазирнинг биринчи ўринбосари, Марказ директори А.Каримовнинг ахбороти маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (А.Каримов)га:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 31 августдаги Олий таълим муассасалари тасарруфидаги лицей ва лицей-интернатлар негизида академик лицейлар ташкил этиш тўғрисида»ги 188-сонли қарори асосида ташкил этилган академик лицейларда ўқув жарёнини юқори даражада ташкил этилиши доимий назоратга олинсин.

Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 31 августдаги 188-сонли қарор асосида ташкил этилган академик лицейларда Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 29 октябридаги «Умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълимига изчил ўтишни таъминлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 473-сонли қарори билан тасдиқланган академик лицейлар қуриш бўйича 2008-2009 йиллар манзилий дастурда белгиланган қувватлар доирасида қуриладиган бинолар билан таъминланиши назоратга олинсин.

3. Барча олий таълим муассасалари ректорларига:

3.1. Олий таълим муассасалари қошида ташкил этилган академик лицейларда ўқув-тарбия жараёнини ташкил этишда олий таълим муассасаларининг юқори малакали профессор-ўқитувчилари салоҳиятидан кенг ва самарали фойдаланиш;

3.2. Олий таълим муассасаси томонидан ўтказиладиган умумтаълим фан олимпиадалари, илмий анжуманларга академик лицейларнинг иқтидорли ўқувчиларини жалб қилиш;

3.3. Олий таълим муассасалари ва ака-

демик лицейларнинг турдош кафедралари ўртасида ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш вазифалари юклатилсин.

4. Ушбу қарор ижросининг назорати вазирининг биринчи ўринбосарлари А.Парпиев ва А.Каримовлар зиммаларига юклатилсин.

**Олий ва ўрта махсус таълим вазири,
Ҳайъат раиси**

2.3.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирлик ва олий таълим муассасаларининг фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2008 йил 10 январдаги 2-сонли

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури вазифалари ижросини республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш истиқболларига мувофиқ янги босқичга кўтаришни таъминлаш ҳамда вазирлик ва олий таълим муассасаларининг фаолиятини такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Вазир ўринбосарлари (Х.Ҳайдаров, А.Марахимов, А.Ғулломхўжаев), олий таълим муассасалари бош бошқармаси бошлиғи (И.Мажидов), Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази (ОЎМКХТРМ) директори (Б.Раҳимов)ларга хорижий тажрибаларни қиёсий таҳлил қилиш асосида икки ҳафта муддатда:

вазирлик фаолиятини республика ижтимоий-иқтисодий, маънавий ва маданий соҳаларида амалга ошириладиган ислохотлар талаблари асосида қайта кўриб чиқиш ҳамда самарадорлигини ошириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиш;

Вазирлар Маҳкамасига вазирлик тузилмасини қайта кўриб чиқиш таклифини киритиш, унинг фаолиятини такомиллаштириш ва ташкил этиш ҳамда олий таълим муассасалари фаолиятини режалаштириш тартибини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш;

икки ой муддатда вазирлик ва олий таълим муассасаларида ижро интизоми назорати ва мониторингини олиб боришнинг Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12-январ 12-сонли қарори талаблари асосида компьютер дастурини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш;

бир ой муддатда вазирлик аппарати ва олий таълим муассасаларида иш юритиш ҳужжатлари, ҳисоботлар шакли ва тартибини қайта кўриб чиқиш, такомиллашган электрон вариантларини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш;

икки ой муддатда олий таълим муассасаларидаги бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари таркибини соҳалар ва иқтисодиёт тармоқларининг кадрларга бўлган аниқ эҳтиёжи асосида қайта кўриб чиқиш вазифалари юклатилсин.

2. Республика олий таълим муассасаларининг намунавий тузилмаларини ишлаб чиқиш бўйича ишчи гуруҳ таркиби 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин. Ишчи гуруҳга:

бир ой муддатда республика иқтисодиёти тармоқлари (ижтимоий-гуманитар, техника, транспорт, тиббиёт, таълим соҳалари ва бошқалар) ҳамда олий таълим муассасаларининг кадрлар тайёрлаш хусусиятларини эътиборга олган ҳолда олий таълим муассасаларининг намунавий тузилмасини ишлаб чиқиш ва вазирликка ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун тақдим этиш;

икки ой муддатда тасдиқланган намунавий тузилмалар асосида барча олий таълим муассасаларининг тузилмаларини қайта мувофиқлаштириш;

барча бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув-услубий, моддий-техник базасига қўйиладиган замонавий минимум талаблар мажмуасини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;

барча олий таълим муассасаларида моддий техник базага қўйиладиган минимум

талаблар асосида мавжуд камчиликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш бўйича режалар ишлаб чиқишни ташкил этиш вазифалари юклатилсин.

3. Вазир ўринбосари (Х.Ҳайдаров), маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси бошлиғи (Э.Набиев)га талаба ёшларнинг маънавий-ахлоқий тарбиясининг самарадорлиги, ғоявий курашчанлиги ва ижтимоий фаоллигини ошириш мақсадида бир ой муддатда:

талаба-ёшларнинг маънавий-қасбий қиёфаси ва унинг мониторингини олиб бориш тартиби тўғрисида Низом ишлаб чиқиш;

«Устоз-шогирд» тизими самарадорлигини танқидий қайта кўриб чиқиш, талаба-ёшларнинг вақт бюджетини режалаштириш, уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, ижодиётга жалб этиш бўйича аниқ таклиф ва тавсиялар тайёрлаш ҳамда амалиётга тадбиқ этиш;

маънавий-маърифий тадбирлар билан талаба ёшларни тўлиқ камраб олиш учун тадбирларни гуруҳий ва индивидуал шаклда ташкил этиш бўйича таклифлар тайёрлаш;

маънавий-ахлоқий тарбия ишларининг асосий йўналишлари, тадбирлар мавзулари ва мазмунини белгилаш, уларни самарали ташкиллаштиришни кафолатловчи педагогик технологияларни ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиш;

таълим муассасалари, ота-оналар, маҳалла, жамоат ташкилотлар ва фондлар билан ҳамкорликнинг такомиллаштирилган дастурларини ишлаб чиқиш вазифалари юклатилсин.

4. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов), маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси (Э.Набиев), олий таълим муассасалари ректорларига икки ой муддатда:

олий таълим муассасаларини Давлат тест маркази томонидан аттестациядан ўтказиш натижалари асосида ҳар бир профессор-ўқитувчи, кафедра мудири ва деканлар фаолиятига баҳо берилсин ва куйидаги кўрсаткичлар, олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асосларини билиш;

қасбий малака ва педагогик маҳорат; илмий-ижодий салоҳият;

маънавий баркамоллик, ғоявий курашчанлик ва ижтимоий фаоллик; компьютер саводхонлиги;

хорижий тилни ўзлаштириш даражаси бўйича профессор-ўқитувчилар фаолиятини баҳолаш мезонлари ҳамда тартиби ишлаб чиқилсин.

олий таълим муассасаларида профессор-ўқитувчиларнинг маънавий-ахлоқий тарбияни амалга ошириш шакл, услублари ҳамда тарбия мазмуни бўйича замонавий педагогик технологиялар борасидаги назарий ва амалий билимларини оширишга йўналтирилган тренинглар, махсус семинар ва курсларни улуксиз ташкил этиш;

мавжуд Давлат таълим стандартлари, ўқитиш услублари ва педагогик технологияларини танқидий кўриб чиқиш, камчилик ва афзалликларини аниқлаш ҳамда уларни тайёрланаётган кадрларнинг рақобатбардошлигини таъминлаш нуктаи назардан такомиллаштириш;

барча олий таълим муассасаларида профессор-ўқитувчиларнинг қасбий малакаси, педагогик маҳорати ва маънавий камолотини аниқлаш ва уларни ривожлантиришнинг индивидуал дастур-режасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Дастурда яқин уч йил ичида профессор-ўқитувчиларни малака ошириш ёки қайта тайёрлаш курсларига юбориш, илмий ёки ишлаб чиқариш корхоналарида стажировка ўташ, салоҳиятини ошириш бўйича ўз устида мустақил ишлаш, ижодий таътил ҳамда зарур ҳолларда лавозимини ўзгартириш каби тадбирларни кўзда тутиш;

талабалар билимини баҳолаш тизимини замонавий ахборот технологиялари асосида такомиллаштириш борасидаги илғор тажрибаларни ўрганиш ва оммалаштириш ҳамда миллий онг ва миллий мафқурани тўлиқ ўзлаштирган баркамол инсонни шакллантириш талабини ўзида акс эттирган рейтинг тизимини ишлаб чиқиш;

икки ҳафта муддатда ривожланган хорижий мамлакатлар таълим тизими тўғрисидаги маълумотлар базаси ва ахборотлар тўпламини яратиш ҳамда қиёсий-таҳлилий ишларни амалга ошириш, уларни таълим жараёнига тадбиқ этиш бўйича мунтазам таклифлар тайёрлайдиган ишчи гуруҳларини шакллантириш ва уларни режаларини тузиш вазифалари юклатилсин.

5. Вазир Уринбосари (А.Ғуломхўжаев)га икки ой муддатда:

олий таълим муассасалари бинолари ва талабалар турар жойларида яратилган маданий-маиший ва моддий-техник шарт-шароитларни таҳлилий ўрганиш, баҳолаш ва камчиликларни бартараф этиш бўйича олий таълим муассасаларининг молиявий ва моддий манбалари аниқлансин ҳамда юқоридаги вазифалар ижросига йўналтириш чора-тадбирлари ишлаб чиқилсин.

6. Вазир Уринбосарлари (А.Марахимов, А.Ғуломхўжаев)га:

бир ой муддатда вазирлик бошқарма ва бўлимлар ҳамда ОЎМКХТРМ билан ҳамкорликда олий таълим муассасаларининг барча йўналишдаги фаолиятлари самарадорлиги, ректор, проректор, декан, кафедра мудири фаолиятини ҳамда битирувчиларнинг меҳнат бозорида ўз ўрнини топиши натижаларини инобатга оладиган олий таълим муассасаларига баҳо бериш ва рағбатлантириш усули бўйича таклиф тайёрлансин ва ўрнатилган тартибда тасдиққа киритилсин;

7. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов), барча олий таълим муассасалари ректорларига:

икки ҳафта муддатда 2007 йил битирувчиларини ишга тақсимлаш натижалари ҳақида таҳлилий маълумот ҳамда 2008 йил битирувчиларини буюртмалар асосида корхона ва ташкилотларга ишга тақсимлашга тайёргарлик бўйича маълумотлар тайёрлансин;

битирувчиларни ишга тақсимлаш жараёнида уларнинг бўлғуси амалий иш фаолияти турларига мойиллиги ва қобилиятларини инобатга олиш, кадрлар буюртмачилари иштирокини таъминлаш ҳамда битирувчиларнинг мониторингини ташкил қилиш бўйича таклифлар киритилсин;

икки ҳафта муддатда Давлат тест маркази билан биргаликда олий таълим муассасалари аттестация натижаларини эътиборга олган ҳолда олий таълим муассасалари деканларини аттестациядан ўтказиш жадвали ишлаб чиқилсин ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этилсин;

олий таълим муассасалари раҳбариятига бир ой муддатда декан ўринбосарларини аттестациядан ўтказиб, натижаларини вазирликка етказиш вазифаси топширилсин.

8. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш бўйича ишчи гуруҳ таркиби 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

9. Кадрлар бошқармаси (К.Ғофуров) ва юристконсулт (Р.Сулейманова)га ўн кун муддатда:

вазирлик раҳбарияти вазифалари ва функционал мажбуриятлари қайта кўриб чиқилиб, ўрнатилган тартибда тасдиққа киритилсин.

10. ЎМКХТМ ва ОЎМКХТРМ раҳбарлари, бошқарма ва бўлим бошлиқлари, олий таълим муассасалари ректорларига:

жорий йилнинг 1 февралигача амалдаги олий ва ўрта махсус, касб хунар таълими тизимига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари қайта кўриб чиқилиб, уларга қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш, шунингдек янги ҳужжатларни яратиш бўйича таклифлар Ишчи гуруҳга ўрнатилган тартибда киритилсин.

11. Ишчи гуруҳ (И.Мажидов)га:

икки ой муддатда амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш юзасидан тушган таклифлар жамланиб, улар асосида тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўрнатилган тартиб ва муддатларда тайёрлаш ҳамда тасдиқлаш таъминлаб борилсин.

норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга киритилаётган қўшимча ва ўзгартиришлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Вазирлар Маҳкамаси иш регламентларига қатъий риоя қилган ҳолда киритилсин;

вазирлик буйруғи асосида тасдиқландиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар «Идоравий норматив ҳужжатларни тайёрлаш ва қабул қилиш тартиби» (давлат рўйхати 979, 16.10.2000 й.)га асосан тасдиққа тақдим этилиши белгилаб қўйилсин.

12. Ушбу буйруқ ижросининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

2.3.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида кадрлар тайёрлаш ишларининг ахволини инвентаризациядан ўтказиш, йўналишлар ва мутахассисликларнинг меҳнат бозори талабларига жавоб бериши ва уларга бўлган эҳтиёжни аниқлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2008 йил 18 февралдаги 36-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг 2008 йил 8 февралда Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги «Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш барча ислоҳот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир» маърузасидан келиб чиқадиган асосий вазифалар ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2008 йилда ислоҳотларни янада чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор вазифалари тўғрисидаги 1-сонли мажлис баёнининг 17-банди ижросини таъминлаш борасида олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича олий ва ўрта махсус маълумотли кадрлар тайёрлаш ишларининг ахволини пухта ўрганиб чиқиш ва инвентаризациядан ўтказиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг 2008 йил 8 февралда Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги «Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш – барча ислоҳот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир» мавзусидан келиб чиқадиган асосий вазифалар ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2008 йилда ислоҳотларни янада чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор вазифалари тўғрисидаги 1-сонли мажлис баёнининг тегишли бандлари раҳбарлик ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ихтисослик соҳалари ва тармоқларининг олий маълумотли мутахассис кадрларга бўлган талаб-эҳтиёжларини бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари кесимида инвентаризациядан ўтказиш ва таҳлил қилиш бўйича 1-иловага мувофиқ

худудий Ишчи гуруҳлар ташкил қилинсин ва уларнинг раҳбарлари тасдиқлансин.

3. Ишчи гуруҳ раҳбарларига:

3.1. «Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим йўналишлари, мутахассисликлар ва касблар таснифлагичи»га киритилган таълим йўналишлари, мутахассисликлар (касблар) ва «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига киритилган бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликларига бўлган талаб-эҳтиёжлар ҳудуд ҳокимликлари қошидаги Мувофиқлаштирувчи кенгашлар ҳамда тегишли вазирлик ва идораларнинг худудий бўлинмалари (иш берувчилар) билан ҳамкорликда жорий йилнинг 22 февралига қадар 2- 3- ва 4-иловаларга мувофиқ инвентаризациядан ўтказиш ни объектив таҳлил қилиш.

3.2. Ўтказилган инвентаризация натижаларини умумлаштириш ва таҳлил қилиш асосида «Ўрта махсус касб-хунар таълими тизимининг таълим йўналишлари, мутахассисликлар ва касблар таснифлагичи» ва «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори»нинг янги лойиҳалари учун жорий йилнинг 1 мартига қадар таклифлар ишлаб чиқиш;

3.3. Худуд ҳокимликлари қошидаги мувофиқлаштирувчи кенгашлар ҳамда худудий меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бош бошқармаси худудий иқтисодиёт бош бошқармаси билан ҳамкорликда:

3.3.1. Жорий йилнинг 25 февралига қадар охириги уч йил ичида худуддаги олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари битирувчиларининг ишга жойлашиш даражасини баҳолаш (олий ва ўрта махсус маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимининг самарадорлиги мониторинги)ни 5-, 6- на 7-иловаларга мувофиқ амалга ошириш;

3.3.2. Жорий йилнинг 25 феврали-

га қадар касб-хунар коллежларида таълим йўналишлари ва олий таълим муассасаларида бакалаврият ҳамда магистратура мутахассисликларига талаб-эҳтиёж бўлмаганларини қисқартириш ва янгиларини очиш бўйича 8-9- ва 10-иловаларга мувофиқ аниқ таклифлар тайёрлаш;

3.3.3. Жорий йилнинг 5 мартага қадар ҳудудларда фаолият кўрсатаётган ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг меҳнат бозори талабларига мувофиқлиги 11-иловага биноан аниқлаш;

3.3.4. Жорий йилнинг 5 мартага қадар ҳудудлар бўйича корхоналар (ташкilotлар, муассасалар)нинг олий маълумотли мутахассис кадрларга бўлган талаб эҳтиёжларини 11-12 иловаларга биноан аниқлаш;

3.3.5. Жорий йилнинг 25 мартага қадар ҳудудлар бўйича ҳар бир ўрта махсус, касб-хунар таълим йўналишлари ва олий таълим муассасасининг бакалаврият йўналишлари на магистратура кесимида қабул кўрсаткичлари ҳамда ҳажмини шакллантириш.

Амалга оширилаётган ишлар натижалари бўйича вазирликка белгиланган муддатларда тезкор ахборотларни бериб бориш вазифалари юклатилсин.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассис кадрларга бўлган талаб эҳтиёжларни инвентаризациядан ўтказиш ва таҳлил қилиш бўйича ҳудудий ишчи гуруҳлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва белгиланган вазифаларнинг ўз муддатида бажарилиши ҳамда маълумотларни вазирликда жамлашни таъминлаш мақсадида вазирликнинг ҳудудлар бўйича масъуллари таркиби 14-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (Р.Ниматов) ва Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (Мажидовга):

5.1. Ҳудудларда касб-хунар коллежларининг таълим йўналишлари, мутахассисликлари (касблар) ҳамда олий таълим муассасаларининг бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликларини инвентаризациядан ўтказиш бўйича навбатдаги

ишларни ташкил қилиш учун «Ўрта махсус касб-хунар таълими тизимининг таълим йўналишлари, мутахассислар ҳамда касблар таснифлагичи» ҳамда «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори»нинг янги лойиҳалари жорий йилнинг 5 мартага қадар етарли миқдорда кўпайтириб таълим муассасалари ҳамда манфаатдор вазирлик ва идораларга тарқатиш;

5.2. Ҳудудлардан йигилган маълумотларни умумлаштириш ва таҳлил қилиш асосида касб-хунар коллежларининг таълим йўналишлари ҳамда олий таълим йўналишларининг бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликларига тузатишлар киритиш ва уларни ўзгартириш бўйича жорий йилнинг 25 мартага қадар Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиш вазифалари юклатилсин.

6. Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (Р.Ниматов, О.Жўраев, А.Юнусов, Ж.Шосалимов)га янги академик лицейлар касб-хунар коллежларини фойдаланишга топшириш, фаолият кўрсатаётганларини мукамал реконструкция қилиш ва таъмирлаш бўйича 2008 йил учун белгиланган топшириқларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш, бунда 2009 йил якунларига кўра ўқувчиларнинг мажбурий уч йиллик ўрта махсус, касб-хунар таълими билан тўлиқ камраб олинишига эришиш вазифалари юклатилсин.

Қайд этилган вазифаларни ўз муддатида сифатли бажармаган ёки унга масъулиятсизлик билан юзаки ёндашган мансабдор шахсларга нисбатан лавозимидан озод этишгача бўлган чоралар кўрилсин.

Вазирликнинг ҳудудлар бўйича масъуллари таркиби 14-иловага мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларга 19 февралдан 1 мартгача муддатларда хизмат сафарига юборилсин. Хизмат сафари харажатлари ўрнатилган тартибда асосий иш жойларидан тўлансин.

9. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосарлари А.Мухитдинов ва З.Саттаров зиммаларига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**2.3.6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг мутахассисларга бўлган эҳтиёжларини аниқлаш, тармоқ корхоналари учун муҳандис-техник кадрлар ва ўрта махсус маълумотли техник мутахассислар тайёрлаш ҳамда таъминлаш дастурини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш тўғрисида»ги
2010 йил 18 январдаги № 32- / 22 / ққ/ 4-п**

ҚЎШМА ҚАРОР

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Раёсатининг 2009 йил 30 ноябрдаги 55-сон мажлис баёнининг 7-бандидаги топшириққа мувофиқ «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг олий ва ўрта махсус маълумотли техник-мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжларини аниқлаш, аниқланган реал эҳтиёжларга асосан олий таълим муассасаларида «Муҳандислик ва муҳандислик иши», «Электротехника, электромеханика ва электротехнология» таълим соҳалари бўйича бакалавр ва магистр кадрлар, шунингдек, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида «Машинасозлик технологияси, машинасозлик ишлаб чиқариш жиҳозлари ва уларни автоматлаштириш», «Технологик машиналар ва жиҳозлар (тармоқлар бўйича)» тайёрлов йўналишлари бўйича кичик мутахассислар тайёрлаш ҳамда истиқболда тармоқни мутахассис кадрлар билан тўлиқ таъминлаш дастурини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш, бу борада Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази ва «Ўзэлтехсаноат» уюшмасининг ўзаро амалий ҳамкорлигини йўлга қўйиш мақсадида:

ҚАРОР ҚИЛАМИЗ:

1. «Ўзэлтехсаноат» уюшмасининг мутахассисларга бўлган эҳтиёжини аниқлаш, тармоқ корхоналари учун муҳандис-техник кадрлар ҳамда ўрта махсус маълумотли техник мутахассислар тайёрлаш ва таъминлаш дастури» (кейинги ўринларда Дастур деб юритилади) 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин ва ижро учун қабул қилинсин.

2. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда

Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг Дастурини бажариш юзасидан ишлаб чиқилган чора-тадбирлар режаси 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. «Ўзэлтехсаноат» уюшмасининг олий маълумотли муҳандис-техник кадрлар ҳамда ўрта махсус маълумотли техник мутахассисларга бўлган асосий эҳтиёжларига мос келувчи таълим йўналишлари ва мутахассисликлар рўйхати 3-иловага мувофиқ белгилаб қўйилсин.

4. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхона раҳбарларига:

4.1. 2010-2014 йилларда Уюшма ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг олий маълумотли мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжи 4-иловага мувофиқ аниқлансин ва ҳар жорий йилнинг 1 февралига қадар тегишли олий таълим муассасаси ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин;

4.2. 2010-2014 йилларда Уюшма ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг ўрта махсус маълумотли кичик мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжи 5-иловага мувофиқ аниқлансин ва ҳар жорий йилнинг 1 февралига қадар Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказига тақдим этилсин;

4.3. Ҳар жорий йилнинг 15 февралига қадар тегишли олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежлари билан юқори курс талабалари (ўқувчилари)нинг малакавий амалиётини Уюшма ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда ташкил этиш (ўтказиш) ҳамда битирувчиларни малакалари ҳамда тугатган таълим йўналишлари ва мутахассисликларига мувофиқ иш жойи билан таъминлаш ҳақида шартномалар тўзилсин ва унда:

-талабалар (ўқувчилар)нинг малакавий амалиёти ўтказиладиган корхоналарда амалий-лаборатория машғулоти ҳамда ўқувишлар чикариш меҳнатини ташкил этиш бўйича зарурий шарт-шароитларни яратиш аниқ белгилансин;

-битирувчиларни малакалари ҳамда тугатган таълим йўналишлари ва мутахассисликларига мувофиқ иш жойи билан ўз вақтида таъминлаш, ёш мутахассислар учун зарур бўлган шарт-шароитларни яратиш кўзда тутилсин;

4.4. Уюшма таркибига кирувчи корхоналарда келишув асосида тегишли олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежлари профессор-ўқитувчиларининг малакасини оширишни ташкил этиш ишлари йўлга қўйилсин;

4.5. Дастур бўйича ишлаб чиқилган чора-тадбирлар режасидаги тегишли бандлар ижроси ўз вақтида таъминлансин.

5. Тегишли йўналиш ва мутахассисликларга мувофиқ кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасалари ректорлари ва ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқлари (касб-хунар коллежлари директорлари)га:

5.1. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси томонидан тақдим этилган олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассисларга бўлган истиқболли эҳтиёжларга мувофиқ ҳар жорий йилнинг 15 февралига қадар юқори курс талабалари (ўқувчилари)нинг малакавий амалиётини тегишли корхоналарда ташкил этиш бўйича шартномалар тузилсин ва малакавий амалиётнинг юқори савияда ўтказилиши таъминлансин;

5.2. «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси томонидан тақдим этилган олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассисларга бўлган истиқболли эҳтиёжларга мувофиқ битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича зарурий шарт-шароитларни яратиш аниқ белгилансин.

лумотли мутахассисларга бўлган истиқболли эҳтиёжларга мувофиқ битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича тузилган ўзаро шартномаларга асосан ҳар жорий йилнинг 1 майига қадар битирувчилар тегишли корхоналарга ишга тақсимлансин (тавсия этилсин) ҳамда уларнинг ишга жойлашиш жараёни ва меҳнат фаолияти мониторинги олиб борилсин.

5.3. Олий таълим муассасалари қошидаги малака ошириш ва қайта тайёрлаш марказларида шартнома асосида Ассоциация тизимидаги корхоналарда фаолият кўрсатаётган муҳандис-техник ходимларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш ишлари йўлга қўйилсин.

5.4. Дастур бўйича ишлаб чиқилган чора-тадбирлар режасидаги тегишли бандлар ижроси ўз вақтида таъминлансин.

6. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази ҳамда «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси масъул ходимларига олий таълим муассасалари, касб-хунар коллежлари билан Уюшма таркибига кирувчи корхоналар ўртасида шартномалар тузилиши, мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжларнинг аниқланиши, битирувчиларни ишга тақсимлаш (тавсия этиш), жойлаштириш ва уларнинг меҳнат фаолияти мониторингини йил давомида даврий равишда назоратга олишни таъминлаш вазифалари топширилсин.

7. Ушбу қўшма қарор ижросининг назорати Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўринбосари А.Марахимов, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази директорининг биринчи ўринбосари Р.Ниматов ва «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси раиси ўринбосари А.Расулов зиммаларига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий
ва ўрта махсус таълим вазирлиги

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
ўрта махсус таълим вазирлигининг
биринчи ўринбосари ўрта махсус,
касб-хунар таълими маркази
директори

«Ўзэлтехсаноат»
уюшмаси раиси

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги,
Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази ҳамда
«Ўзэлтехсаноат» уюшмасининг 2010 йил 18 январдаги
№ 32- / 22 /ққ/ 4-п –сонли қўшма қарорига 1-илова

«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг мутахассисларга бўлган эҳтиёжларини аниқлаш, тармоқ корхоналари учун муҳандис-техник кадрлар ҳамда ўрта махсус маълумотли техник мутахассислар тайёрлаш ва таъминлаш

ДАСТУРИ

Ҳозирги кунда «Ўзэлтехсаноат» уюшмасининг фаолияти ягона тизим ҳосил қилувчи таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси билан тавсифланмоқда.

Республикамиз олий таълим муассасаларида (Тошкент давлат техника университети, Тошкент кимё-технология институти, Тошкент ахборот технологиялари университети, Тошкент архитектура-қурилиш институти, Фаргона политехника институти, Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институти, Андижон муҳандислик-иқтисодиёт институти, Наманган муҳандислик-иқтисодиёт институти, Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти ва ҳ.к.), шунингдек, республикамиз турли ҳудудларидаги қатор касб-хунар коллежларида «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибига кирувчи корхоналарда фаолият кўрсатиши мумкин бўлган «Муҳандислик ва муҳандислик иши», «Иқтисодиёт ва бизнес» таълим соҳалари бўйича олий маълумотли бакалавр ва магистр кадрлар, металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, совутиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари, шишага ишлов бериш каби бир қанча мутахассисликлар бўйича ўрта техник маълумотли кичик мутахассислар тайёрлаб келинмоқда.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг мутахассисларга бўлган эҳтиёжларини аниқлаш, тармоқ корхоналари учун муҳандис-техник кадрлар ҳамда ўрта махсус маълумотли техник мутахассислар тайёрлаш ва таъминлаш дастури» (кейинги ўринларда «Дастур» деб юритилади) Ўзбекистон Республикаси Ва-

зирлар Маҳкамаси Раёсатининг 2009 йил 30 ноябрдаги 55-сонли мажлис баёнининг 7-бандидаги топшириққа мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, у «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда амалга оширилаётган илмий-техник, технологик ислохотларга мутахассис кадрлар тайёрлаш жиҳатидан кўмаклашиш принциплари асосланади.

Дастурнинг асосий қоидалари муҳандислик ва муҳандислик иши соҳасини барқарор ривожлантириш ҳамда олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида кичик мутахассис, бакалавр ва магистрлар тайёрлаш соҳасидаги таълим дастурлари ва лойиҳаларини ишлаб чиқишда ҳамда амалга оширишда ҳисобга олиниши керак.

I. Дастурнинг мақсади

Ушбу Дастур «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибига кирувчи ташкилот ва корхоналарнинг буюртмаларига мувофиқ тармоқни мутахассис кадрлар билан бутлаш, касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳалари бўйича кичик мутахассис, бакалавр ва магистрлар тайёрлаш, бу борада таълим сифати ва самарасини оширишга йўналтирилган чора-тадбирлар мажмуасини амалга ошириш мақсадида ишлаб чиқилган.

II. Дастурнинг асосий вазифалари

Кўрсатиб ўтилган мақсадга эришиш учун касб-хунар коллежлари, олий таълим ҳамда кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таъ-

лим соҳалари бўйича кадрлар тайёрлаш борасида қуйидаги вазифаларни ҳал этиш назарда тутилмоқда:

- ўқув-меъёрий ҳужжатлар базасини қайта инвентаризациядан ўтказиш ва такомиллаштириш;

- ўқувчи-талабалар касбий таълимини бевосита «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибига кирувчи корхоналарида ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларини ўтказиш билан ташкил этиш;

касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасалари битирувчиларини «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибига кирувчи корхоналарида иш ўринлари билан таъминлаш;

мазкур йўналиш бўйича мутахассислар тайёрлашни амалга оширувчи профессор-ўқитувчилар ҳамда соҳа муҳандис-техник кадрларининг малакасини ошириш;

соҳа учун мутахассислар тайёрлашнинг янги истиқболли йўналишларини ривожлантириш.

III. Дастурни амалга оширишнинг асосий йўналишлари

3.1. Касб-хунар коллежлари, олий таълим ҳамда кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳалари бўйича «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибига кирувчи корхоналар учун кадрлар тайёрлашга оид ўқув-меъёрий ҳужжатлар базасини такомиллаштириш.

Ушбу вазифага мувофиқ мазкур бўлимда қуйидаги тадбирлар назарда тутилмоқда:

- касб-хунар коллежларида металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, соvuтиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш бўйича мутахассис кадрлар тайёрлашга оид ўқув-меъёрий ҳужжатлар базасини қайта кўриб чиқиб, ДТС, ўқув режалари, ўқув дастурлари, ўқув фанлари мазмуни ва методикасини такомиллаштириш, дарсликлар ва ўқув-услубий адабиётларига бўлган эҳтиёжларни қондириш;

- олий таълим муассасаларида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳаларининг те-

гишли йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича мутахассис кадрлар тайёрлашга оид меъёрий-ҳуқуқий базани қайта кўриб чиқиб, ДТС, ўқув режалари, ўқув дастурлари, ўқув фанлари мазмуни ва методикасини такомиллаштириш, дарсликлар ва ўқув-услубий адабиётларига бўлган эҳтиёжларни қондириш;

- «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибидаги корхоналар билан касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасалари ўртасида кадрлар тайёрлаш, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларини корхоналарда ўтказиш бўйича шартномалар тузиш.

3.2. Ўқувчи-талабалар касбий таълимини бевосита «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси корхоналарида малака амалиётини ўтказиш йўли билан ташкил этиш ва битирувчиларни мазкур корхоналарда иш ўринлари билан таъминлаш.

Ушбу вазифага мувофиқ мазкур бўлимда қуйидаги тадбирлар назарда тутилмоқда:

«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналарда муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳаларининг тегишли йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича, металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, соvuтиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш мутахассисликлари бўйича назарий ва амалий машғулотларни сифатли ўтказиш учун шарт-шароитлар яратиш;

«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналар эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида кафедралар фаолиятини йўлга қўйиш ва мавжудларини тармоққа йўналтириш;

- «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналарда олий таълим муассасалари кафедралари филиалларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини битирувчиларнинг соҳа бўйича билим ва малакаларини оширишга йўналтириш;

«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналар эҳтиёжлари асосида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳаларининг тегишли йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича битирувчиларни иш билан таъминлаш

бўйича шартномалар тузиш.

3.3. Олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежларида тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни амалга оширувчи профессор-ўқитувчилар ҳамда соҳа муҳандис-техник кадрларининг малакасини ошириш ҳамда тармоқнинг янги истиқболли йўналишларини ривожлантириш.

Ушбу вазифага мувофиқ мазкур бўлимда куйидаги тадбирлар назарда тутилмоқда:

- малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни амалга оширувчи профессор-ўқитувчилар ҳамда Уюшма таркибидаги корхоналарда фаолият кўрсатаётган муҳандис-техник ходимларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш ишларини йўлга қўйиш;

уюшма таркибидаги корхоналарда келишув асосида тегишли олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежлари профессор-ўқитувчиларининг қисқа муддатли малакасини оширишни йўлга қўйиш;

«Ўзэлтехсанот» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналар учун кичик мутахассис, бакалавр ва магистрларни мақсадли тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

- касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида Ахборот-ресурс марказларини замонавий ўқув адабиётлари билан бойитиш ҳамда таълим жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш.

IV. Дастурни амалга ошириш механизми

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, «Ўзэлтехсанот» уюшмаси, таълим муассасалари билан ҳамкорликда мазкур Дастур чора-тадбирлари ижросининг мониторингини олиб боради. Дастур тадбирларининг бажарилишини бошқариш ва назорат қилиш Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, таълим муассасалари томонидан мувофиқлаштирилган ҳолда амалга оширилади, Вазирлик ва Марказ куйидаги функ-

цияларни бажаради:

мавжуд омиллар ва шарт-шароитларга мувофиқ тадбирларни аниқлаштиради ва уларга тузатишлар киритади;

тадбирларни амалга ошириш механизмларини такомиллаштириш усуллари ва шартлари бўйича таклифлар киритади.

Дастур босқичлари ва тадбирларининг ўз вақтида бажарилишини ва сифатини назорат қилади.

V. Дастурни амалга оширишдан кутилаётган натижалар

Ушбу дастурдан кутилаётган натижалар куйидагилардир:

- «Ўзэлтехсанот» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналар эҳтиёжларига мувофиқ металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, совутиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш мутахассислари бўйича малакали кичик, олий таълим муассасаларида эса муҳандислик ва муҳандислик иши, иктисодиёт ва бизнес таълим соҳаларининг мувофиқ йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича бакалавр ва магистрлар тайёрланади;

- касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасаларида тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича таълим мазмуни юқори даражада такомиллаштирилади;

- зарурий ҳолларда тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича «Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим йўналишлари, мутахассисликлар ва касблар таснифлагичи» ҳамда «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори»га, ДТС, ўқув режалари ва дастурларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилади;

тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича қайта ишлаб чиқилган намунавий ва ишчи ўқув дастурлари яратилади, янги дарсликлар ва бошқа ўқув-услубий қўлланмалар туркуми нашр этилади, самарали таълим технологиялари жорий этилади;

тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича ўқувчилар, талабалар ва тингловчиларнинг касбий тайёргарлик ва маданият даражасини ошириш, тайёрланаётган кадрларнинг сифатини яхшилаш таъминла-

нади;

таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари ҳамда «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибидаги корхоналарнинг му-

тахассис ходимлари соҳасидаги янги ютуқлар ва технологиялар билан таништирилади, уларнинг касбий тайёргарлик даражаси ва малакалари оширилади.

2-илова

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази ҳамда «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг мутахассисларга бўлган эҳтиёжларини аниқлаш, тармок корхоналари учун муҳандис-техник кадрлар ҳамда ўрта махсус маълумотли техник мутахассислар тайёрлаш ва таъминлаш дастури»ни бажариш юзасидан ишлаб чиқилган чора-тадбирлар

РЕЖАСИ

№	Тадбирлар мазмуни	Бажариш муддати	Масъул бажарувчилар	Кутилаётган натижалар
I. Касб-ҳунар коллежлари, олий таълим ҳамда кадрлар малакасини ошириш еа цайта тайёрлаш муассасаларида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳалари бўйича «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси таркибига кирувчи корхоналар учун кадрлар тайёрлашга оид ўқув-меъёрий хужжатлар базасини такомиллаштириш				
1.1	Олий таълим муассасалари ва касб-ҳунар коллежларида «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси эҳтиёжларига мувофиқ тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича амалдаги Таснифлагичга киритилган йўналишлари ва мутахассисликларни қайта таҳлил қилиш, зарур ҳолларда эҳтиёжга асосан қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш	2010-2014 йиллар, I-II- чорак	«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Олий ва ўрта махсус, таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази, Тегишли таълим муассасалари	Тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни янада такомиллаштириш мақсадида Таснифлагичдаги мавжуд йўналишлар ва мутахассисликлар қайта инвентаризациядан ўтказилади ва «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг таклифларига асосан қўшимча ва ўзгартиришлар киритилади.
1.2	«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси эҳтиёжларига мувофиқ тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича 2010-2014 йилларда кадрларга бўлган эҳтиёжлар буюртмасини шакллантириш	2010-2014 йиллар, I-чорак	«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Олий ва ўрта махсус, таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази, Тегишли таълим муассасалари	«Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг 2010-2014 йилларда олий ва ўрта махсус маълумотли кадрларга бўлган эҳтиёжлар базаси шакллантирилади

1.3	Касб-хунар коллежларида металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, совутиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш йўналишлари бўйича кадрлар тайёрлаш тизimini такомиллаштириш юзасидан таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурларини замон талаблари асосида такомиллаштириш	2010-2014 йиллар, III-чорак	«Ўзэлтханоат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази ва ҳудудий бошқармалари	Касб-хунар коллежларининг металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, совутиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш йўналишларининг ўқув-меъёрий ҳужжатлари иш берувчи корхоналарнинг талаблари асосида мазмунан такомиллаштирилади.
1.4	Касб-хунар коллежлари учун металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, совутиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш йўналишлари мутахассислик фанлари бўйича яратилиши лозим бўлган ўқув адабиётлари рўйхатини шакллантириш ва ҳудудлар кесимида мазкур ўқув адабиётларига бўлган эҳтиёжни аниқлаш	2010-2014 йиллар, II-чорак	Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари, «Ўзэлтханоат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар	Мазкур мутахассисликларнинг касбий фанлар бўйича яратилиши лозим бўлган ўқув адабиётларининг рўхати, муаллифлар гуруҳи ва яратиш муддатлари шакллантирилади.
1.5	Олий таълим муассасаларида «Ўзэлтханоат» уюшмаси эҳтиёжларига мувофиқ тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашга оид меъёрий-ҳуқуқий базани қайта кўриб чиқиб, ДТС, ўқув режалари, ўқув дастурлари, ўқув фанлари мазмуни ва методикасини такомиллаштириш, дарсликлар ва ўқув-услубий адабиётларига бўлган эҳтиёжларни қондириш	2010-2014 йиллар, III-чорак	Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази, Олий таълим муассасалари, «Ўзэлтханоат» уюшмаси	Олий таълим муассасаларида тегишли йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашга оид меъёрий-ҳуқуқий база такомиллаштирилади
1.6	«Ўзэлтханоат» уюшмаси билан касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлашда ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларини Уюшма таркибига кирувчи корхоналарда ўтказиш бўйича шартномалар тузиш	2010-2014 йиллар, I-чорак	Ўрта махсус, касб-хунар таълими, ҳудудий бошқармалари, тасарруфидаги касб-хунар коллежлари, Олий таълим муассасалари, «Ўзэлтханоат» уюшмаси	Шартномалар тузилади

2010-2014 йилларда «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда ўрта махсус маълумотли кичик мутахассис кадрларга бўлган эҳтиёжлар тўғрисида маълумот

Вилоят, туман (шаҳар) номи	№	Корхона номи	Корхона манзили	Корхона учун зарур бўлган таълим йўналишлари ва мутахассисликлар				Таълим йўналишлари ва мутахассисликларига мувофиқ йиллар бўйича олий маълумотли кадрларга бўлган жорий ва истиқболли эҳтиёжлар (буш иш уринлари) сони									
				Бакалаврият йўналишлари		Магистратура мутахассисликлари		2010		2011		2012		2013		2014	
				шифр	номи	шифр	номи	Б	М	Б	М	Б	М	Б	М	Б	М
								Б	М	Б	М	Б	М	Б	М	Б	М
	1																
	2																
	3																
	4																
	5																
	6																
	II																
		Уюшма бўйича жами:															

Изоҳ: Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим йўналишлари, мутахассисликлар ва касблар таснифлагичи бўйича аниқланади

ҲАЙЪАТ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Қонунларида таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграциясига алоҳида эътибор берилган. Шундан келиб чиққан ҳолда Вазирлик томонидан олий таълим, фан ва амалиётнинг ўзаро манфаатли ҳамкорлигини ташкил этишнинг инновацион механизмларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш йўлида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 15 июлдаги «Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга татбиқ этишни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-916 сонли Қарори бу борада амалга оширилаётган ишларни тизимли асосда давом эттиришга мустаҳкам замин яратди. Қарор ижроси юзасидан «Ўрта муддатли истиқболда инновацион махсулотлар ва технологияларни ривожлантириш чора-тадбирлари комплексида назарда тутилган вазифаларни амалга ошириш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг тадбирлар режаси» қабул қилинди ва ижроси таъминланмоқда. 2008 йилдан бошлаб ҳар йили мунтазам равишда ўтказилиб келинаётган «Инновацион гоълар, технологиялар ва лойиҳалар республика ярмаркаси»да аксарият олий таълим муассасаларининг sanoat, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш ва фармацевтика, ахборот-коммуникацион технологиялар, фан ва таълим каби соҳаларга амалий татбиқ этишга тайёр илмий-технологик ишланмалари муваффақиятли намоиш этиб келинмоқда, Мазкур ишланмаларни жорий қилиш юзасидан тегишли ишлаб чиқариш корхоналари билан хўжалик шартномалари, ҳамкорлик битимлари ва аҳдлашув баённомалари тузилиб, уларнинг ижро мониторинги йўлга қўйилди.

Шу билан бирга, олий таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг самарали интеграциясини таъминлаш масаласи ҳозирга қадар ўзининг тизимли асосдаги ечимини топ-

маганлигини таъкидлаш лозим. Ушбу муаммони ҳал қилиш учун эса олий таълим ва ишлаб чиқариш манфаатларининг ўзаро уйғунлигини ўзида акс эттирган барқарор ҳамкорлик механизмларини ишлаб чиқиш ва амалиётга киритиш зарур бўлади. Бу борада, олий таълим тизими ва унинг илм-фани олдида, энг аввало, олий таълим муассасалари, факультетлар, ва айниқса, мутахассис тайёрловчи кафедраларнинг тегишли ишлаб чиқариш соҳалари ва корхоналари билан ўзаро манфаатли ҳамкорлигини таъминлаш, мазкур ҳамкорликнинг ҳозирги кун талабидан келиб чиққан ҳолда замонавий шакл ва услубларини ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқини йўлга қўйиш каби қатор масалалар турибди. Таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича ҳудудлараро кесимда кадрларга бўлган жорий ва истиқболдаги эҳтиёжни аниқлашнинг самарали механизмларини яратиш, битирувчиларни иш ўринлари билан таъминлашни кафолатлашда бир томондан олий таълим тизими, иккинчи томондан эса потенциал истеъмолчи соҳаларнинг аниқ мажбуриятлар ва вазифаларини белгилаш, ишлаб чиқариш буюртмасига кўра мақсадли равишда кадрлар тайёрлаш, уларни малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш ишлари кўламини кескин ошириш каби вазифалар ўз ечимини кутмоқда.

Бундан ташқари, олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ва мутахассис-олимлари томонидан олиб борилаётган тадқиқотлар бўйича илмий-техника дастурларини шакллантиришда тегишли соҳа ва корхоналарда мавжуд реал илмий-технологик муаммолардан келиб чиқилишини таъминлаш, битирув малакавий ишлари, магистрлик, номзодлик ва дотсдорлик диссертациялари ҳамда хўжалик шартномалари доирасидаги тадқиқотларни айнан шу муаммолар асосида шакллантирилган намунавий мавзулар асосида ташкиллаштириш, қолаверса, ҳар бир корхона ва ишлаб

чиқариш ташкилотлари бўйича амалий муаммолар ва инвестицион лойиҳалар банкини яратиш ва мунтазам янгилаб боришни йўлга қўйиш каби масалалар ҳам ҳали тизимли асосдаги ечимини топмаган.

Ўз навбатида, ишлаб чиқариш олдида ҳам олий таълим тизимига нисбатан тенг ҳуқуқли ҳамкорлик позициясини эгаллаш, «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да ишлаб чиқаришга юклатилган вазифаларни тўлақонли амалга ошириш, мавжуд техника ва технологияларни такомиллаштириш ва модернизация қилишда Республика олий таълим тизимида яратилаётган тадқиқотлар натижаларига суяниш, хўжалик шартномалари асосида бажарилаётган илмий тадқиқотлар ҳажмини ошириш, ярмаркалар доирасида олий таълим муассасалари билан тузилаётган ҳамкорлик битимлари ва шартномалар ижроси бўйича масъулиятни кескин кучайтириш каби вазифалар турибди.

Кўрсатилган вазифалар ечими кўп жиҳатдан инновацион ҳамкорлик масаласига янгича ёндошув тамойилларини шакллантириш, ва энг аввало, мазкур ҳамкорликни тизимли асосда амалга оширилишини таъминлайдиган инфратузилмани яратиш, унинг ҳуқуқий-меъёрий, ташкилий-услубий асосларини ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этишни тақозо этади. Ишлаб чиқиладиган ҳужжатларда бир томондан олий таълим тизими, иккинчи томондан эса мазкур тизим тайёрлаётган кадрлар истеъмолчилари - соҳа корхоналари бажариши лозим бўлган вазифа ва мажбуриятлар аниқ белгиланиши лозим. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда, олий таълим муассасаси, фан ва ишлаб чиқаришнинг инновацион корпоратив (ўзаро манфаатли) ҳамкорлигининг самарали механизмини йўлга қўйиш, юқори малакали кадрлар тайёрлаш ва уларни иш ўринлари билан таъминлаш жараёнида ишлаб чиқаришнинг родини кучайтириш, олий таълим тизимида амалга оширилаётган тадқиқотларнинг натижавий самарадорлигини янада ошириш, профессор-ўқитувчилар ва мутахассис-олимлар томонидан олиб борилаётган илмий-тадқиқот фаолияти натижасида яратилаётган илмий-технологик ишланмаларнинг тегишли соҳаларга оператив татбиғини таъминлаш мақсадида

Вазирлик Ҳайъати Қарор қилади:

1. «Олий таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг инновацион корпоратив ҳамкорлигини ташкил этиш бўйича намунавий тадбирлар режаси» иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ишлаб чиқариш билан инновацион корпоратив ҳамкорликни йўлга қўйиш олий таълим муассасаси фаолиятининг устувор йўналишларидан бири эканлиги ҳамда шахсан ректор масъуллигида амалга оширилиши белгилаб қўйилсин.

3. Олий таълим муассасалари ректорларига бир ой муддатда «Олий таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг инновацион корпоратив ҳамкорлигини ташкил этиш бўйича намунавий тадбирлар режаси» асосида муассасанинг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда аниқ чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва қуйидагиларни назарда тутган ҳолда ижросини таъминлаш вазифаларни юклансин:

3.1. Муассасанинг мутахассис чиқарувчи кафедраларида етук профессор-ўқитувчи, аспирант, докторант, иқтидорли талабалар ва тегишли ишлаб чиқариш корхоналари вакиллари таркибидан иборат инновацион гуруҳларни шакллантириш ва ишлаб чиқариш билан икки томонлама имзоланган шартномалар асосида уларнинг фаолиятини йўлга қўйиш;

3.2. Инновацион гуруҳлар томонидан кафедралар ихтисослашувига мос замонавий корхоналар тўғрисида маълумотлар банки шакллантирилишини назоратга олиш;

3.3. Корхоналарда мавжуд илмий-технологик муаммоларнинг ягона базасини шакллантирилиши;

3.4. Муассаса кафедраларида инновацион гуруҳлар томонидан шакллантирилган ягона ахборот базаси асосида битирув малакавий ишлари, магистрлик, номзодлик ва докторлик диссертациялари мавзуларини шакллантириш, корхона манфаатига мувофиқ хўжалик шартномалари асосида изланишларни ташкил этиш;

3.5. Ишлаб чиқариш билан инновацион корпоратив ҳамкорлигининг жорий этилаётган механизмининг самарали тадбиғини йўлга қўйиш борасида муассасанинг ўқув ва илмий ишлар бўйича проректорлари, ўқув

2. Үқувчи - талабалар касбий таълимини бевосита «Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси корхоналарида малака амалиётини ўтказиш йўли билан ташкил этиш ва битирувчиларни мазкур корхоналарда иш ўринлари билан таъминлаш

2.1	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳаларининг тегишли йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича, металлларга ишлов бериш, шамоллатиш тизимлари, совутиш ва криоген техникалари агрегатлари ва машиналари ҳамда шишага ишлов бериш мутахассисликлари бўйича назарий ва амалий машғулотларни сифатли ўтказиш учун шарт-шароитлар яратиш	2010-2014 йиллар	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Олий таълим муассасалари, Касб-хунар коллежлари	Назарий ва амалий машғулотларни сифатли ўтказиш учун тегишли корхоналарда зарур шарт-шароитлар яратилади
2.2	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида кафедралар фаолиятини йўлга қўйиш ва мавжудларини тармоққа йўналтириш	2010-2014 йиллар	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Олий таълим муассасалари ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Касб-хунар коллежлари	Касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида кафедралар фаолияти йўлга қўйилади
2.3	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарда олий таълим муассасалари кафедралари филиалларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини битирувчиларнинг соҳа бўйича билим ва малакаларини оширишга йўналтириш	2010-2014 йиллар	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Олий таълим муассасалари	Корхоналарда олий таълим муассасалари кафедралари филиаллари ташкил этилади
2.4	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар эҳтиёжлари асосида муҳандислик ва муҳандислик иши, иқтисодиёт ва бизнес таълим соҳаларининг тегишли йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича битирувчиларни тайёрлаш ва уларни иш билан таъминлаш бўйича шартномалар тузиш	2010-2014 йиллар I-чорак	«Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналар, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази Олий таълим муассасалари, касб-хунар коллежлари	Битирувчилар «Ўзэлтэхсаноат» уюшмаси тасарруфидаги корхоналарда иш билан таъминланади

ва илмий бўлими бошлиқлари, тегишли факультет деканлари ҳамда мутахассислик кафедралари мудирларининг аниқ масъулиятлари белгиланишини таъминлаш ва уларнинг бу борадаги фаолиятларининг доимий назоратини олиб бориш.

4. Вазир ўринбосари (М.Каримов), Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов) ва Илмий-тадқиқот фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси (А.Даминов)га бир ой муддатда:

4.1. Олий таълим, фан ва ишлаб чиқариш ўртасидаги инновацион-корпоратив ҳамкорликни йўлга қўйишнинг намунавий тартиби ишлаб чиқилсин ва амалиётга жорий этилиши таъминлансин;

Жойларда инновацион ҳамкорлик механизмининг самарали тадбиғини таъминлаш мақсадида олий таълим муассасалари-

нинг тегишли мутасаддилари учун амалий семинар(лар) ўтказилсин;

Инновацион ҳамкорликни амалга оширишда ишлаб чиқариш корхоналарининг самарали иштирокини таъминлаш мақсадида тегишли соҳа вазирлик ва идоралари билан биргаликда амалга оширилиши лозим бўлган чора-тадбирлар юзасидан таклифлар ишлаб чиқилсин ва раҳбариятга тақдим этилсин;

Олий таълим муассасаларида «Олий таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг инновацион корпоратив ҳамкорлигини ташкил этиш бўйича намунавий тадбирлар режаси»нинг амалга оширилиши юзасидан мониторинг олиб бориш йўлга қўйилсин.

Ушбу Ҳайъат Қарори ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Ташкенбаев ва вазир ўринбосари М.Каримовлар зиммасига юклансин.

**Олий ва ўрта махсус таълим вазири,
Ҳайъат раиси**

2.4. ЎҚУВ-ТАРБИЯ МАЖМУАЛАРИ, ЎҚУВ-ФАН-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИ ВА УЮШМАЛАРИ

**2.4.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Ўқув - илмий - ишлаб чиқариш мажмуаси тўғрисидаги намунавий Низомни
тасдиқлаш ҳақида»ги 2008 йил 4 апрелдаги 94 - сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ ўқув-ишлаб чиқариш мажмуаларини ташкил этиш ва уларни ривожлантириш, илмий тадқиқот натижаларини ўқув жараёнига ва амалиётга татбиқ этиш, бу борадаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни такомиллаштириш, таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси самардорлигини ошириш ҳамда олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ва корхоналар ходимларининг малакасини оширишни ташкил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

«Ўқув-илмий ишлаб чиқариш мажмуаси тўғрисидаги намунавий Низом» (ЎИИЧМ) нинг такомиллаштирилган янги таҳрири ило-

вага мувофиқ тасдиқлансин.

Олий таълим муассасалари ректорларига бир ой муддатда мазкур намунавий Низомга мос равишда илмий тадқиқот муассасалари ва ташкилотлар билан шартнома асосида ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуаларини ташкил этиш бўйича таълим муассасасининг кадрлар тайёрлаш борасидаги хусусиятидан келиб чиққан ҳолда таклифлар ишлаб чиқиш ва Вазирликка тақдим этиш вазифаси юклатилсин.

Вазирликнинг 1999 йил 7 июлдаги 227-сонли буйруғи ўз кучини йўқотган деб хисоблансин.

Ушбу буйруқ ижросини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

ЎҚУВ-ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАЖМУАСИ ТЎҒРИСИДА НАМУНАВИЙ

НИЗОМ

(янги тахрири)

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1999 йил 7 июлдаги 227-сонли буйруғига биноан тасдиқланган «Ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуаси тўғрисида намунавий Низом» ўрнига жорий этилади.

I. Умумий қоидалар

Ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуаси (ЎИИЧМ) ассоциация уюшмаси бўлиб, олий таълим муассасаси (ОТМ), илмий тадқиқот муассасалари (ИТИ) ва тегишли иқтисодиёт соҳасининг корхоналари ташкилотларидан таркиб топади.

ЎИИЧМ ихтиёрийлик асосида ташкил этилиб, қатнашаётган томонларнинг қўшма қарори (буйруғи) асосида фаолият кўрсатади.

ЎИИЧМ Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг тегишли қарори, муассис ташкилот(лар) қарорига асосан таълим муассасаси ва илмий тадқиқот муассасалари, шунингдек таълим муассасаси ва корхоналарнинг қўшилиш йўли билан ҳам ташкил этилиши мумкин.

ЎИИЧМ ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги қонуни, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, бошқа қонун ҳамда норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, шунингдек мажмуа тўғрисидаги Низом ва мазкур намунавий Низом асосида амалга оширади.

II. ЎИИЧМнинг мақсад ва вазифалари

2.1. ЎИИЧМ мутахассислар тайёрлаш борасидаги ҳамкорликдаги фаолиятни мувофиқлаштириш, ўқув жараёни, илмий-тадқиқот ишлари ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, илмий тадқиқотлар натижалари, ишлаб чиқариш технологияларини ўқув жараёнида синовдан ўтказиш ва фойдаланиш, корхона ходимлари ва ўқитувчилар малакасини оширишни ташкил этиш мақсадларида тузилади.

ЎИИЧМ таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси шаклларида биридир.

2.3. ЎИИЧМ асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

Ўқув ва ўқув-услубий ишларда:

талабаларга ижодий ва мустақил фаолият юритиш, фан, ишлаб чиқариш ва бошқарув соҳаларида амалий кўникма, танқидий фикрлаш, касбий билимдонлик ва тўғри қарор қабул қилиш кўникмаларини сингдириш;

олий таълим муассасалари илмий-педагогик ходимлари, корхоналар мутахассисларининг малакасини ошириш, бозор муносабатлари шароитида қайта тайёрлаш;

замонавий ўқув-лаборатория ва илмий тадқиқот ишларини ўтказишда профессор-ўқитувчиларнинг илмий-педагогик салоҳиятидан самарали фойдаланиш, шунингдек амалий ва ишлаб чиқаришга оид муаммоларни ечишга юқори малакали мутахассисларни жалб этиш:

фуқоролик бурчи ва ватанпарварлик туйғуларини ривожлантириш;

ўсиб келаётган авлодни маънавий тарбиялаш;

- иқтисодиёт соҳалари ва мамлакатнинг илмий-техник ривожланиши учун бошқарув кадрлари захирасини яратиш;

жисмоний баркамоллик ва талабалар соғлигини мустаҳкамлаш бўйича тадбирларни амалга ошириш;

қобилиятли, истеъдодли ва ижодий салоҳиятли ёшларни излаб топиш ва қўллаб-қувватлаш;

талабалар малакавий амалиётини ишлаб чиқариш (илмий-тадқиқот муассасалари)да соҳа дастури асосида ташкил этиш;

талабалар узлуксиз таълимини таъминлаш, ҳал қилувчи босқичда меҳнат самарадорлиги асосида маъруза, лаборатория

ва амалий машғулотларни бевосита ишлаб чиқариш (ИТМ) ҳудудда ташкил этиш;

талаба ва ўқитувчиларга мўлжалланган ўқув-услубий ва меъёрий ҳужжатларини ишлаб чиқиш;

- таълим муассасаларининг моддий-техник ва лаборатория базаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш.

Илмий соҳада:

талабаларни илмий-тадқиқот, конструкторлик, технологик лойиҳаларни жорий этиш ишларига кенг жалб этиш асосида таълим ва кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш;

- талабаларни долзарб илмий ва технологик муаммоларни ечишда кенг иштирок этишга уларнинг бўлғуси мутахассисликларини эътиборга олган ҳолда таъминлаш;

- таълим жараёнига фан ва техниканинг илғор ютуқларини жорий этиш, уларни тадбиқ этилиш муддатларини қисқартириш;

соҳанинг энг долзарб муаммолари бўйича илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини олиб бориш;

синов-тадқиқот тадбирларини ишлаб чиқиш, яқунланган илмий-тадқиқот ишлари натижаларини таҳлил қилиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш, шунингдек ишлаб чиқаришга юқори самарали ишланмаларни жорий этилиши ва сотилишини таъминлаш;

талаба ёшлар (бакалаврият, магистратура) профессор-ўқитувчилар, аспирант ва докторантларни асосий ишдан бўш пайтда ёки малакавий амалиёт даврида корхона (муассасалар)да ишлашини ташкил этиш;

касбга йўналтириш бўйича ишларни амалга ошириш.

III. ЎИИЧМнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

3.1. ЎИИЧМ ҳуқуқлари:

- давлат буюртмаси асосида бажариладиган фундаментал ва амалий илмий тадқиқот ишларини бажариш учун танловларда иштирок этиш;

- минтақа ва соҳанинг илмий-техник дастур ва грантлари, шунингдек, жойлардаги инновацияга оид лойиҳаларда иштирок этиш;

- бажарилаётган илмий ишлар ва илмий-техник ишланмаларни экспертизадан ўтказиш ва хулоса бериш;

- ўзининг тугалланган ишлари асосида яратилган илмий ишланмаларни давлат ва шартнома баҳоларида сотиш;

- яратилган илмий маҳсулотдан фойдаланиш юзасидан муаллифлик назоратини амалга ошириш, мажмуа кучи билан яратилган илмий-техник ишланмаларга муаллифлик ҳуқуқига эга бўлиш;

- ўрнатилган тартибда ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш.

3.2. ЎИИЧМ аъзоларининг муносабатлари:

- ЎИИЧМ аъзоларининг ўзаро муносабатлари шартномалар асосида олиб борилади. Ўзаро мажбуриятлар сифатли олий маълумотли мутахассис тайёрлаш талаблари, шунингдек ўқув-лаборатория ва моддий базадан самарали фойдаланиш имкониятларидан келиб чиқади;

- ЎИИЧМ аъзоларининг молиявий ва моддий мажбуриятлари ўз ҳисоб рақамларидаги молиявий маблағлардан фойдаланишга асосланади.

3.3. ЎИИЧМ бошқаруви:

- ЎИИЧМни олий таълим муассасаси ректори раислигидаги Васийлик кенгаши бошқаради. Факультет деканлари, ЎИИЧМ таркибига кирувчи корхона ва ИТМ раҳбарлари Васийлик кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланади.

3.4. ЎИИЧМ Васийлик кенгаши:

- мутахассисларни узлуксиз касбий тайёрлаш доирасида ўқув-тарбия жараёнини ташкил этиш ва ўтказишга оид барча масалалар бўйича қарор қабул қилади;

- ўқув-илмий-ишлаб чиқариш фаолиятида моддий-техник базадан фойдаланиш билан боғлиқ масалаларни ҳал қилади;

ҳамкорликдаги илмий изланишлар ва уларнинг натижаларини жорий этиш бўйича режалар ишлаб чиқади;

ЎИИЧМ ўқув-илмий-техник фаолияти устидан услубий раҳбарликни амалга оширади;

- ЎИИЧМ ишини ташкил этиш ва бошқарувни такомиллаштириш масалаларини кўриб чиқади.

3.5. ОТМ мажбуриятлари:

ўқув жараёнини ИТМ лабораториялари ёки корхона цехлари, бўлимлари ва бошқа таркибий бўлинмаларида ўтказилишини режалаштириш;

курс лойиҳаси (иши) ни бажарилишини ташкил этиш, битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертациялари мавзуларини келишиш, илмий тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик, экспериментал-технологик ва корхона олдида турган ишлаб чиқариш муаммоларини ҳал қилишга оид мавзулар билан талабалар илмий тадқиқот ишлари мавзуларини мувофиқлаштириш;

- ходимлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш бўйича маърузалар ўқиш ва ўқув машғулотларини ўтказиш учун таълим муассасаси профессор-ўқитувчилари, илмий ходимларини корхоналар (муассасалар)га юбориш;

- илмий тадқиқот ва синов-конструкторлик ишларини корхона буюртмаси бўйича шартнома асосида ва ижодий ҳамкорликда амалга ошириш;

корхона (муассаса)нинг тажрибали мутахассисларини ўриндошлик ёки соатбай тўлов асосида ўқув жараёнида иштирок этиш учун жалб қилиш;

келгусида корхона (муассаса)да фойдаланишни кўзда тутган ҳолда келишилган дастурлар бўйича талабаларни корхона буюртмаси асосида мақсадли тайёрлашни амалга ошириш;

корхона мутахассисларининг илмий тадқиқот ишлари натижаларини ОТМ илмий тўпламларида чоп этиш;

корхона ходимларига илмий-ахборот хизмати кўрсатишни ташкил этиш;

- доктрантура ва мақсадли аспирантура орқали юқори малакали кадрлар тайёрлашни корхоналар буюртмасига кўра амалга ошириш;

- фан ва техниканинг алоҳида йўналишлари бўйича корхона ходимларига маслаҳатлар ва бошқа таълим хизматлари кўрсатишни ташкил этиш.

3.6. Корхона (ИТМ) мажбуриятлари:

ўз ходимларини олий таълим муассасида малака ошириш ва қайта тайёрлашга

ўрнатилган тартибда юбориш;

ишлаб чиқаришнинг етакчи мутахассисларини ўқув жараёнида ва қўшма лойиҳалар бўйича илмий-тадқиқот фаолиятида иштирок этишга йўллаш;

талабаларга лаборатория ускуналари-дан фойдаланиш, бўлим, цех ва бошқа таркибий бўлинмалар фаолияти билан танишиш имкониятини яратиб бериш, шунингдек уларга ОТМда таҳсил олаётган даврда ишлаб чиқаришда иштирок этишлари учун иш ўринларини ажратиб бериш;

- талабаларга курс лойиҳалари (ишлари)ни бажариш, ўқув илмий-тадқиқот фаолиятини юритиш, мавзу танлашда кўмаклашиш ва курс лойиҳаси, битирув малакавий иши магистрлик диссертациясини бажариш учун ишлаб чиқаришдан раҳбарлар (маслаҳатчилар) ажратиб бериш;

3.7. Васийлик кенгаши мажлисларида қуйидагилар кўриб чиқилиши кўзда тутилади:

режалаштирилган ишлар ёки босқичларининг натижаларини муҳокама қилиш;

талабаларнинг ишлаб чиқариш бошқарувини такомиллаштириш ва яхшилаш борасидаги корхоналар буюртмасига кўра бажарган ишлари ёки таклифлари;

зарур ҳолларда кафедра филиалларини ташкил этиш учун алоҳида хоналар ажратиб бериш ва моддий-техник базасини яратиш;

конструкторлик-технологик ишлар олиб борилишини таъминлаш, янги техника тажриба намуналарини яшаш, синаш, маромига етказиш ишларини тезкор ўзлаштириш;

талаба ва ўқитувчиларни корхонада қўлланилаётган техниканинг янги намуналари ҳамда янги технологиялар билан таништириш;

қонунчиликка зид бўлмаган бошқа шартнома ишларини бажариш.

IV. ЎИИЧМнинг низоми

4. Олий таълим ва илмий тадқиқот муассасалари билан корхоналарнинг ўзаро ҳамкорлиги асосида Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 43-моддаси ва мазкур намунавий Низомга мувофиқ мажмуа Низоми ишлаб чиқилади ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқланади.

V. Якуний қисм

5.1. ЎИИЧМ фаолиятини тугатиш ёки қайта ташкил этиш томонларнинг ўзаро келишувига мувофиқ ўрнатилган тартибда амалга оширилади.

2.4.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратура низомини тасдиқлаш тўғрисида» 2012 йил 29 октябрдаги 418-сонли

БУЙРУҒИ

**(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 51-сон, 581-модда)
[Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2012 йил 18 декабрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2405]**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 24 июлдаги ПФ-4456-сон «Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги Фармони (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012й., 30-сон, 346-модда) ва Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги 190-сон «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 й., 37-38-сон, 384-модда) мувофиқ буюраман:

1. Магистратура тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб топилсин:

5.2. Томонлар ўртасида пайдо бўладиган низолар ва келишмовчиликлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ ҳал қилинади.

Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2007 йил 29 декабрдаги 269-сон «Магистратура тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1765, 2008 йил 4 февраль) (Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2008 й., 6-7-сон 28-модда);

Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 22 сентябрдаги 363-сон «Магистратура тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш ҳақида»ги буйруғи (рўйхат рақами 1765-1, 2010 йил 30 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2010 й., 40-41-сон, 347-модда).

3. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгандан кейин кучга киради.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 9-сон, 225-модда) ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 11-12-сон, 295-модда) қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 24 июлдаги ПФ-4456-сон «Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги Фармониغا (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 30-сон, 346-модда), шунингдек Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сон «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2001 й., 15-16-сон, 104-модда) ва 2007 йил 10 сентябрдаги 190-сон «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 й., 37-38-сон, 384-модда) қарорларига мувофиқ магистратура фаолиятини тубдан такомиллаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш, кадрлар тайёрлаш сифати ва рақобатбардошлигини кучайтириш, «магистр» даражасини бериш бўйича диссертация иши мазмуни ва сифатиغا қўйиладиган мезонлар ва талаблар ҳамда халқаро таълим стандартлари даражасида олий таълим муассасаларида магистрлар тайёрлаш тартибини белгилайди.

I боб. Умумий қоидалар

1. Магистратурага қабул қилиш Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 18 июндаги 118-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2010 й., 24-25-сон, 195-модда) билан тасдиқланган Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ амалга оширилади.

2. Тегишли мутахассисликлар бўйича магистрларни тайёрлаш кадрлар буюртмачи-

ларининг таклифлари асосида, давлат аккредитациясидан ўтган олий таълим муассасаларида амалга оширилади.

3. Магистратура аниқ мутахассислик бўйича фундаментал ва амалий билим берадиган, бакалаврият негизида таълим муддати камида 2 йил давом этадиган олий таълимдир.

Магистратура таълим дастурини тугатган битирувчиларга якуний давлат аттестацияси натижаларига кўра таълим йўналишининг аниқ мутахассислиги бўйича «магистр» академик даражаси тўғрисидаги давлат томонидан тасдиқланган намунадаги диплом берилади.

Магистратура талабаларининг (бундан буён матнда талаба деб юритилади) якуний давлат аттестацияси Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисидаги низом (рўйхат рақами 1963, 2009 йил 5 июнь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2009 й., 23-сон, 267-модда) асосида амалга оширилади.

4. Таянч олий таълим муассасаларида магистратура мутахассисликлари бўйича олий таълим муассасалари ва кадрлар буюртмачиларининг (бундан буён матнда буюртмачилар деб юритилади) таклифлари асосида илмий-тадқиқот, илмий-педагогик ҳамда ишлаб чиқаришга йўналтирилган дастурлар бўйича мақсадли магистрлар тайёрлаш йўлга қўйилади.

5. Олий таълим муассасалари барча бўлинмаларининг магистрлар тайёрлаш бўйича фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш магистратура бўлими томонидан кафедра ва деканатлар билан бирга амалга оширилади.

6. Магистратурада иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот шартнома (тўлов-контракт) асосида олинади.

II боб. Магистрларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий талаблар

7. Магистрларнинг тайёргарлигига нисбатан қўйиладиган умумий малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сон «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги

қарорига мувофиқ, шунингдек аниқ мутахассислик бўйича магистрларнинг тайёргарлигига нисбатан қўйиладиган малака талаблари ушбу қарорга асосан олий таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланадиган магистратура мутахассисликлари давлат таълим стандартларида белгиланади.

8. Магистр:

танланган мутахассислик бўйича мустақил илмий-тадқиқот, илмий-педагогик ва касбга доир фаолиятини юритиш;

тайёргарлигига мувофиқ мутахассислик бўйича олий таълимдан кейин катта илмий ходим изланувчилар институтида таҳсил олиш;

кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланади.

9. Магистр ўзининг мутахассислиги, илмий-фаолият ва илмий-педагогик тайёргарлигига мувофиқ касбий фаолиятининг:

лойиҳа-конструкторлик;

лойиҳа-технологик;

илмий тадқиқот ва тажриба;

ишлаб чиқариш бошқаруви;

илмий-педагогик;

илмий-ижодий турлари, шунингдек бакалаврият таълим йўналишига мос бошқа мутахассисликлари бўйича ҳам шуғулланиши мумкин.

III боб. Магистратура таълим дастури ҳамда ўқув жараёнини ташкил этилиши

10. Магистратура таълим дастурларига нисбатан қўйиладиган умумий талаблар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сон «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, шунингдек аниқ мутахассислик бўйича магистратура таълим дастурларига нисбатан қўйиладиган талаблар ушбу қарорга асосан олий таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланадиган магистратура мутахассисликлари давлат таълим стандартларида белгиланади.

11. Магистратурада ўқув жараёни тегишли таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) бўйича таянч олий таълим

муассасаси томонидан ишлаб чиқилган, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Давлат тест маркази томонидан белгиланган тартибда экспертизадан ўтказилган ҳамда Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашда муҳокама қилиниб, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги (бундан буён матнда Вазирлик деб юритилади) томонидан тасдиқланган мутахассисликлар бўйича Олий таълимнинг давлат таълим стандартлари (бундан буён матнда Давлат таълим стандартлари деб юритилади) ва ўқув режалари асосида ташкил этилади.

Танлов фанлари магистрлик диссертацияларининг (бундан буён матнда диссертация деб юритилади) мавзуларидан ёки буюртмачилар томонидан мутахассис кадрларга қўйиладиган талаблар асосида белгиланган тартибда ўқув режага киритилади.

12. Айрим мутахассисликлар бўйича ўқув жараёнининг ўзига хос хусусиятларини ва магистратурада таҳсил олиш муддатларини (3 йиллиги) инобатга олиб, магистратурада ўқиш даврининг умумий ҳажми (назарий таълим, аттестация, амалиёт, таътил ва илмий фаолият тақсимоти)га Вазирлик билан келишилган ҳолда ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

13. Талабаларнинг мустақил иши ўқув режасидаги муайян фанни ўзлаштириш учун белгиланган ўқув жараёнининг ажралмас қисми бўлиб, билимларни мустақил ўзлаштириш қўникмаларини шакллантириш ва замонавий ахборот манбаларидан самарали фойдаланишга йўналтирилади.

14. Магистратура мутахассисликлари бўйича ўқув жараёнини ташкил этишга қуйидаги талаблар қўйилади:

давлат таълим стандартлари талаблари даражасида назарий ва амалий таълим, лаборатория машғулоти, илмий тадқиқот ишларини олиб бориш ҳамда диссертацияларни тайёрлаш учун зарурий ўқув-услубий ва моддий-техник базанинг мавжудлиги;

ташкilotларда давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларига мувофиқ талабаларнинг амалиётларини ўтказиш учун олий таъ-

лим муассасаси, факультет ёки кафедралар билан ташкилотлар ўртасида тузилган шартномаларнинг мавжудлиги;

магистрлар тайёрлаш жараёнига юқори малакали ўқитувчилар, фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар, шунингдек тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчиларнинг жалб этилиши.

15. Магистратурада талабанинг мазкур Низомнинг 1-илоvasида келтирилган намунавий шаклдаги шахсий календарь иш режаси (бундан буён матнда иш режа деб юритилади) асосида таълим олишига магистратура бўлими бошлиғи, тегишли факультет декани ва кафедра мудири ҳамда илмий раҳбар (илмий маслаҳатчи) масъул ҳисобланади.

Иш режа ўқув-услубий, илмий-тадқиқот, диссертацияни тайёрлаш, педагогик ва малакавий амалиёт фаолиятига оид таркибий қисмлардан иборат бўлади.

Айрим мутахассисликлар бўйича ўқув жараёнининг ўзига хос хусусиятларини ва магистратурада таҳсил олиш муддатларини (3 йиллиги) инобатга олиб иш режага ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

16. Илмий раҳбар билан биргаликда ишлаб чиқилган ва тегишли кафедрада тасдиқланган иш режа магистратура бўлими тавсияси асосида олий таълим муассасасининг ўқув ишлари бўйича проректори томонидан тасдиқланади.

17. Талаба иш режанинг бажарилиши бўйича ҳар ойда кафедра йиғилишида расмий ҳисобот беради. Бунда талабалар ҳисоботини эшитиш жадвали тегишли кафедра томонидан ишлаб чиқилади ва магистратура бўлими билан келишган ҳолда тегишли факультет декани томонидан тасдиқланади.

Кафедра мудири талабаларнинг фанларни ўзлаштириши, уларнинг илмий-тадқиқот ишлари ҳолати бўйича ҳар семестрда 1 марта тегишли факультет Илмий кенгаши (ўқув-услубий кенгаш)га ҳисобот бериши лозим.

Талаба илмий раҳбари иштирокида семестрлар якунида тегишли факультет Илмий кенгаши (ўқув-услубий кенгаш) ва магистратура бўлимига диссертациянинг бажарилиш ҳолати, илмий, услубий мақолалар тайёрланиши, ўтказилган ижодий ишлар ва

бошқалар ҳақида ёзма ҳисобот тақдим этади.

18. Талаба томонидан иш режасини тизимли равишда бузилиши ва талаба айби билан диссертациянинг ўз вақтида бажарилмаслиги ҳолатларида илмий раҳбар талабага илмий раҳбарлик қилишдан воз кечиши ва уни дастлабки химояга тавсия этмаслиги мумкин.

IV боб. Талабаларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

19. Талабалар қуйидаги ҳуқуқларга эга: таълим, фан, маданият, техника, иқтисодиёт, ижтимоий ёки бошқа соҳаларнинг замонавий тараққиёти даражасига мос келувчи билимларни олиш;

олий таълим муассасасининг муҳим масалаларини муҳокама этиш ва ҳал қилишда бевосита иштирок этиш;

ахборот-ресурс марказидаги ахборот ресурслари, ўқув, илмий, тиббий ва бошқа турдаги хизматлардан олий таълим муассасасининг уставида белгиланган тартибда бепул фойдаланиш;

илмий-тадқиқот ишларида, конференция ва симпозиумларда иштирок этиш;

ўз илмий-тадқиқот ишларини нашрга тақдим этиш;

олий таълим муассасаси раҳбариятининг қарорларидан норози бўлган тақдирда, уларнинг устидан шикоят қилиш;

талабалар учун белгиланган тартиб ва миқдордаги стипендия, шунингдек Давлат стипендиялари ҳамда ўқишга йўллаган юридик ва жисмоний шахслар томонидан тайинлаган стипендияларни олиш.

Талаба қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши мумкин.

20. Талабаларнинг мажбуриятлари: олий таълимнинг таълим дастурлари ва ўқув режада назарда тутилган билимларни эгаллаш;

ўқув режада назарда тутилган топшириқларнинг барча турларини, шунингдек диссертацияни белгиланган муддатда бажариш;

олий таълим муассасасининг Устави, ички тартиб қоидалари ва талабалар турар жойлари қоидаларига риоя этиш.

Талаба зиммасида қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

У боб. Диссертацияни тайёрлаш ва химоя қилишга қўйиладиган талаблар

1-§. Диссертация мавзуларини тасдиқлаш ва илмий раҳбарларни тайинлаш

21. Диссертация талабанинг таълим дастурларини ўзлаштиришни яқунловчи ва ўқиш даврида эгаллаган назарий ва амалий билимлари асосида бажарган илмий-тадқиқот ишларининг натижаси ҳисобланади.

22. Диссертацияларнинг намунавий мавзулари кафедраларнинг етакчи профессор - ўқитувчилари томонидан (ташкilotларнинг ўз ечимини кутаётган ва истиқболли масалаларини ҳисобга олган ҳолда) ўқув йили бошланишига шакллантирилади ва зарурият бўлганда буюртмачилар билан келишилган ҳолда, олий таълим муассасасининг илмий ишлар бўйича проректори томонидан тасдиқланади.

Диссертацияларнинг мавзулари олий таълим муассасасида шартнома ва лойиҳалар бўйича олиб борилаётган илмий-тадқиқот ишларининг бир қисми бўйича ҳам шакллантирилиши мумкин.

Диссертация мавзуси долзарб илмий-тадқиқот масалаларига ёки аниқ амалий вазифани ечишга бағишланган, шунингдек мутахассисликка мос бўлиши лозим.

23. Диссертацияга илмий раҳбарлик олий таълим муассасаси профессори, фан доктори, доценти ёки фан номзоди, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказлар олимлари ҳамда бошқа ташкilotларнинг тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилари томонидан амалга оширилади.

24. Диссертация мавзуси ва диссертацияга илмий раҳбар (илмий маслаҳатчи) талабанинг диссертация мавзусини тасдиқлаш ва илмий раҳбарни тайинлаш тўғрисидаги аризаси ҳамда тегишли кафедра тақдимномасининг факультет Илмий кенгаши (ўқув-услубий кенгаши) томонидан кўриб чиқилиши натижасига кўра 1-ўқув йилининг октябрь-ноябрь ойларида олий таълим муассасасининг ректори буйруғи билан расмийлаштирилади.

25. Диссертацияга талаба ўқиётган олий таълим муассасасидан бошқа ташкilotлардан илмий раҳбар тайинланган ҳолда, кафед-

ра аъзоларидан бири кафедра мудири томонидан мазкур талабага илмий маслаҳатчи этиб тайинланади.

Илмий маслаҳатчи диссертацияни белгиланган талаблар бўйича бажарилиши учун илмий раҳбар билан бир хилда масъул ҳисобланади.

26. Битта профессор ёки фан доктори бештагача, шунингдек битта доцент, фан номзоди, мутахассис ёки амалиётчи учтагача диссертацияга раҳбарлик қилиши мумкин.

27. Диссертацияларнинг мавзулари тасдиқлангандан ва илмий раҳбарлар тайинлангандан сўнг 1 ой муддатда улар ҳақидаги маълумот талабалар фамилияси, исми, отасининг исми ҳамда диссертация мавзулари қисқача мақсади ва вазифалари кўрсатилган ҳолда олий таълим муассасасининг расмий сайтида эълон қилинади.

28. Илмий раҳбар вазифаларига қуйидагилар қиради:

талабанинг иш режасини тузишда унга ёрдам бериш;

талабага тизимли равишда маслаҳатлар бериб бориш учун тегишли жадвални тузиш. Бунда илмий раҳбар талабага ҳафтасига камида 1 марта маслаҳат бериши кўзда тутилиши лозим;

тадқиқот услубларини танлаш ва уларни қўллашда талабага кўмаклашиш;

талаба томонидан иш режани бажарилишини назорат қилиш ва талабани баҳолаб бориш;

дастлабки химоя санасидан камида 3 кун олдин диссертацияга ёзма тақриз бериш.

29. Диссертация мавзуси ва илмий раҳбарнинг ўзгартирилиши талабанинг уларни ўзгартириш сабаблари асосланган ёзма аризаси асосида олий таълим муассасасининг ўқув-услубий кенгаши қарори билан амалга оширилади ва олий таълим муассасасининг ректори буйруғи билан янги диссертация мавзуси ва илмий раҳбар тайинланади.

Диссертация мавзусини ўзгартиришда илмий раҳбарнинг розилиги ҳисобга олинади.

Ўзгартирилган диссертация мавзуси ва илмий раҳбар тўғрисидаги маълумот 1 ҳафта муддатда талабалар фамилияси, исми, шарифи ҳамда диссертация мавзулари қисқача

мақсади ва вазифалари кўрсатилган ҳолда олий таълим муассасасининг расмий сайтида эълон қилинади.

2-§. Диссертациянинг таркиби ва унинг мазмунига қўйиладиган талаблар

30. Диссертация куйидаги таркибий қисмлардан иборат бўлиши керак:

титул варак;

икки тилдаги (Ўқитиш тили ва инглиз тилида) диссертациянинг қисқача аннотацияси;

мундарижа;

кириш;

асосий қисм;

хулоса;

фойдаланилган адабиётлар рўйхати;

иловалар (агар мавжуд бўлса).

Диссертациянинг титул varaғи, аннотацияси, мундарижаси ва фойдаланилган адабиётлар рўйхатининг намунавий шакли мазкур Низомнинг 2-5-иловаларида келтирилган.

31. Диссертациянинг кириш қисми куйидагиларни ўз ичига олиши лозим:

диссертация мавзусининг асосланиши ва унинг долзарблиги;

тадқиқот объекти ва предметининг белгиланиши;

тадқиқот мақсади ва вазифалари;

тадқиқотнинг асосий масалалари ва фарзлари;

мавзу бўйича қисқача адабиётлар таҳлили;

тадқиқотда қўлланилган услубларнинг қисқача тавсифи;

тадқиқот натижаларининг назарий ва амалий аҳамияти;

тадқиқотнинг илмий янгилиги;

диссертация таркибининг қисқача тавсифи.

32. Асосий қисм камида 3 бобдан иборат бўлиб, бунда тадқиқот масалалари тўлиқ ёритилиши лозим.

Асосий қисмнинг боблари ҳажм жиҳатидан ўзаро мутаносиб бўлиши ва куйидагиларни ўз ичига олиши лозим:

тадқиқот мавзуси бўйича бошқа манбаларда келтирилган назарий, амалий ва эмпирик тадқиқотлар натижаларининг танқидий таҳлилини;

талаба томонидан олиб борилган таҳлилий ишларнинг тавсифи, тадқиқот олиб боришда қўлланилган услублар ҳамда тадқиқот воситаларининг баёини;

диссертацияда талабанинг таълим, фан, маданият, техника, иқтисодиёт, ижтимоий ёки бошқа соҳаларнинг долзарб муаммоларини ҳал этишга қўшган шахсий ҳиссасини;

тадқиқот натижалари ва уларнинг муҳокамасини.

33. Диссертациянинг хулоса қисмида барча қисмларда баён этилган тадқиқот натижаларининг илмий ва амалий аҳамияти, тадқиқот муаммосининг ечими кўрсатилиши лозим. Ушбу қисм 4 бетдан ошмаслиги керак.

34. Диссертациянинг илова қисмига унинг мазмун моҳиятини тушуниш учун зарур бўлмаган, қўшимча сифатида қаралувчи маълумотлар киритилади. Бунда илованинг ҳажми диссертация умумий ҳажмининг 1/3 қисмидан ошмаслиги лозим.

35. Диссертацияда талабалар профессионал этика қоидаларини бузилишига (плагиат, маълумотларни сохталаштириш ҳамда ёлғон цитата келтириш) йўл қўймасликлари лозим.

36. Диссертация қоида тариқасида, стандарт варакда 1,5 қатор оралгида ёзилиши лозим, ҳар бир бет хошияси: юқоридан, пастдан ва ўнгдан 2 см, чапдан 3 см бўлиши, хатбоши беш ёки олти белгига тенг ва бир хилда бўлиши лозим.

Диссертация матнини компьютер воситасида босиб чиқаришда «Times New Roman» 14 ўлчамли шрифтида ёки шунга ўхшаш шрифтни қўллаган ҳолда Microsoft Word матн редакторидан фойдаланиш тавсия қилинади.

37. Диссертациянинг ҳажми титул варак, мундарижа, адабиётлар рўйхати ва иловалардан ташқари 80 бетдан ошмаслиги лозим.

38. Диссертация талаба ўқиган тилда (кафедра ёки магистратура бўлими тавсиясига мувофиқ чет тилда ҳам) ёзилиши мумкин. Чет тилда бажарилган диссертацияга давлат тилида аннотация илова этилади ҳамда дастлабки ва расмий ҳимоялар таржима билан ўтказилади.

39. Магистратура мутахассислиги хусусиятидан келиб чиққан ҳолда диссертация

таркибий қисмларининг мазмуни ва ҳажми ўзгартирилиши ва кенгайтирилиши мумкин.

3-§. Диссертацияни дастлабки ва расмий химоя қилиш

40. Диссертация расмий химоя санасидан камида 1 ой олдин дастлабки химоядан ўтказилиши лозим.

Талабалар кафедра томонидан тузилган комиссия ва илмий раҳбар (илмий маслаҳатчи) иштирокида дастлабки химоядан ўтади.

41. Дастлабки химояга киргунга қадар талаба диссертация мавзусига доир камида 2 та илмий мақола ёки тезисга, ички ва ташқи ҳамда илмий раҳбар тақризига эга бўлиши талаб этилади.

Талабаларнинг илмий фаолияти билан боғлиқ изланиш натижалари илмий нашрларда ва таълим муассасаларининг расмий сайтларида чоп этилиши мумкин.

Дастлабки химояга бошқа кафедралар ва олий таълим муассасаларидан мутахассисларни таклиф этиш мумкин. Дастлабки химоя натижалари баённома билан расмийлаштирилади.

42. Ички ва ташқи тақризчиларни олий таълим муассасасининг тегишли кафедраси тавсия этади ва уларнинг рўйхати олий таълим муассасасининг илмий ишлар бўйича проректори томонидан тасдиқланади.

43. Тақризчилар вазифаларига қуйидагилар қиради:

тақриз ёзиш учун унга тақдим этилган диссертацияда профессионал этика қоидаларинингбузилиш ҳолатларини (плагиат, маълумотларни сохталаштириш ҳамда ёлғон цитата келтириш) аниқлаш ва диссертациянинг долзарблиги, илмийлиги ва яқунланганлиги ҳақида хулосалар бериш;

белгиланган дастлабки химоя санасидан камида 3 кун олдин диссертацияга ёзма тақриз бериш.

44. Тақризчи диссертацияда талаба томонидан профессионал этика қоидалари бузилганлигини (плагиат, маълумотларни сохталаштириш ҳамда ёлғон цитата келтириш) аниқлаган тақдирда, мазкур қоида бузилишларини қисқа муддатда тузатиш имконияти мавжуд бўлмаса, мазкур диссертацияни дастлабки химояга тавсия этмаслик ҳақида

тақриз беради.

45. Талаба томонидан диссертация дастлабки химоя санасига қадар кафедрага босма муқоваланган ҳамда электрон шаклда тақдим этилиши лозим.

46. Дастлабки химоядан ўтмаган, шунингдек узрсиз сабабларга кўра расмий химояга тақдим этиш муддати ва тартиби бузилган диссертациялар расмий химоя қилишга рухсат этилмайди. Бунда узрли сабаблар деб талабанинг касаллиги (касаллик варақаси мавжуд бўлган ҳолда) ёки ўзига боғлиқ бўлмаган бошқа сабабларга мувофиқ олий таълим муассасасига келиш имконияти чекланган ҳолатлар тушунилади.

47. Дастлабки химоядан кейин 1 hafta муддатда химоядан ўтган диссертациянинг талаба фамилияси, исми, отасининг исми ҳамда илмий раҳбари, мутахассислиги кўрсатилган ҳолда аннотацияси олий таълим муассасасининг расмий сайтида эълон қилинади. Диссертациянинг аннотацияси танланган мавзунинг долзарблигини, тадқиқотнинг мақсади ва вазифасини, объекти ва предметини ҳамда тадқиқот босқичларининг қисқача тавсифи ва методологик асосларини ўз ичига олиши керак. Аннотация ҳажми 200 сўздан ошмаслиги лозим.

48. Диссертацияларнинг расмий химоя санаси олий таълим муассасаси ректори буйруғи билан тасдиқланган жадвалга мувофиқ белгиланади.

49. Диссертация расмий химояга тақдим этилганидан кейин унга ўзгартириш ва қўшимчалар киритишга рухсат этилмайди.

50. Таркиби тасарруфида олий таълим муассасаси бўлган вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар билан келишилган ҳолда магистратура мутахассисликлари бўйича шакллантириладиган ва Вазирлик томонидан тасдиқланадиган Магистрлик диссертацияларни химоя қилиш комиссиялар томонидан (бундан буён матнда Комиссия деб юритилади) диссертациянинг расмий химояси ўтказилади.

Расмий химоя натижалари Комиссия раиси томонидан тасдиқланадиган баённома билан расмийлаштирилади.

51. Диссертациянинг расмий химояси қуйидагиларни ўз ичига олади:

талабанинг тақдимотини;
талабанинг Комиссия аъзоларини савол-ларига берган жавобларини;

Комиссия аъзоларининг диссертация буйича шарҳларини;

Комиссия аъзолари томонидан диссертацияга берилган тавсия ва эътирозларга талабанинг билдирган фикрларини.

52. Талабанинг диссертация тақдимоти 20 дақиқадан ошмаган ҳолда электрон шаклдаги материаллар билан бойитилиши лозим.

53. Талабанинг диссертация тақдимотида қуйидаги масалалар ёритиб берилиши лозим:

диссертация мавзусининг долзарблиги;
диссертациянинг мақсад ва вазифалари;
диссертация таркиби;

тадқиқотнинг назарий пойдевори, яъни манбаларни танқидий кўриб чиқиш натижасида ҳосил бўлган ва диссертациянинг асосий қисмини ташкил этувчи тизимлаштирилган назарий билимлар;

тадқиқотнинг методологик асосининг тавсифи;

тадқиқот олиб борилишига доир фаразлар ва чекловчи шарт-шароитлар;

талаба томонидан диссертацияни бажариш давомида олинган асосий натижалар ва уларнинг диссертация мавзусига тўғри келиши, ишончлилиги ва қўлланилиш соҳаси;

талаба томонидан олинган натижаларнинг назарий ва амалий аҳамияти;

тадқиқот натижаларини ривожлантириш истиқболлари.

54. Талабадан тақдимотда ўрганилган муаммога тегишли масалаларни илгари суриш ва уларни ҳал этиш, умумий тенденциялар ва муайян ҳолатларни тизимли равишда ўрганиш, ҳодисаларни тадқиқ этиш, таҳлил қилиш ва прогностлашнинг методик услубларини билиши ва қўллай олишини намोён этиши талаб этилади.

55. Расмий ҳимояда Комиссиянинг ҳар бир аъзоси талабани қуйидаги мезонлар асосида баҳолайди:

диссертация мавзусининг долзарблиги, ундаги масалаларнинг аниқлиги ҳамда уларнинг мавзуга алоқадорлиги;

диссертация мавзусини очиб беришда ҳамда ундаги масалаларни ҳал қилишда та-

лабанинг мустақил ёндашуви;

диссертацияни ёритишда фойдаланилган илмий адабиётлар, илмий нашрлар, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, статистик маълумотлар, шунингдек чет тилдаги манбаларни танқидий таҳлилининг тўлиқлиги ва чуқурлиги;

диссертациянинг мақсади, ундаги масалалар ва фаразларни шакллантиришда назарий ёндашувларнинг ишлатилиш даражаси;

диссертациядаги масалаларни ҳал қилишда сифат ва миқдорий тадқиқот усулларида фойдаланишнинг асосланганлиги ҳамда фойдаланилган тадқиқот усуллари имкониятлари ва чегараларининг танқидий таҳлили;

талаба томонидан йиғилган ва шакллантирилган бирламчи ҳамда иккиламчи маълумотларнинг ҳажми ва янгилик даражаси, уларнинг диссертациядаги масалаларга мослигининг асосланиши, уларни тўплаш усулларида танқидий таҳлили;

талаба томонидан тўпланган ва шакллантирилган маълумотлар асосида олинган натижаларнинг диссертацияга мослиги, ишончлилиги ва қўлланилиш соҳаларининг мавжудлиги;

олинган натижалар асосида ишлаб чиқилган тавсияларни диссертациянинг назарий қисмига алоқадорлиги ҳамда мақсад ва вазифаларига мослиги;

диссертациянинг илмий янгилик даражаси ва унинг натижаларини маҳаллий ҳамда халқаро амалиётдаги аҳамияти;

тадқиқот натижаларини ривожлантириш истиқболларини талабанинг моҳиятан тушуниб етганлиги;

диссертация ёзилишида назарий ва амалий қисмларининг ўзаро мантиқий боғлиқлиги ва тизимлилиги.

Расмий ҳимояда Комиссия аъзолари томонидан талабанинг илмий мунозара олиб бориши ҳамда аудитория билан ишлаш маданияти даражаси ҳам ҳисобга олинади.

56. Илмий раҳбар ва тақризчиларнинг тақризларидаги, шунингдек Комиссия ҳар бир аъзосининг юқорида қайд этилган мезонларга кўра қўйган баҳолари умумлаштирилган ҳолда диссертацияга якуний баҳо қўйилади.

талабанинг тақдимотини;
талабанинг Комиссия аъзоларини савол-ларига берган жавобларини;

Комиссия аъзоларининг диссертация бўйича шарҳларини;

Комиссия аъзолари томонидан диссертацияга берилган тавсия ва эътирозларга талабанинг билдирган фикрларини.

52. Талабанинг диссертация тақдимоти 20 дақиқадан ошмаган ҳолда электрон шаклдаги материаллар билан бойитилиши лозим.

53. Талабанинг диссертация тақдимотида қуйидаги масалалар ёритиб берилиши лозим:

диссертация мавзусининг долзарблиги;
диссертациянинг мақсад ва вазифалари;
диссертация таркиби;

тадқиқотнинг назарий пойдевори, яъни манбаларни танқидий кўриб чиқиш натижасида ҳосил бўлган ва диссертациянинг асосий қисмини ташкил этувчи тизимлаштирилган назарий билимлар;

тадқиқотнинг методологик асосининг тавсифи;

тадқиқот олиб борилишига доир фаразлар ва чекловчи шарт-шароитлар;

талаба томонидан диссертацияни бажариш давомида олинган асосий натижалар ва уларнинг диссертация мавзусига тўғри келиши, ишончлилиги ва қўлланилиш соҳаси;

талаба томонидан олинган натижаларнинг назарий ва амалий аҳамияти;

тадқиқот натижаларини ривожлантириш истиқболлари.

54. Талабадан тақдимотда ўрганилган муаммога тегишли масалаларни илгари суриш ва уларни ҳал этиш, умумий тенденциялар ва муайян ҳолатларни тизимли равишда ўрганиш, ҳодисаларни тадқиқ этиш, таҳлил қилиш ва прогнозлашнинг методик услубларини билиши ва қўллаш олишини намоён этиши талаб этилади.

55. Расмий ҳимояда Комиссиянинг ҳар бир аъзоси талабани қуйидаги мезонлар асосида баҳолайди:

диссертация мавзусининг долзарблиги, ундаги масалаларнинг аниқлиги ҳамда уларнинг мавзуга алоқадорлиги;

диссертация мавзусини очиб беришда ҳамда ундаги масалаларни ҳал қилишда та-

лабанинг мустақил ёндашуви;

диссертацияни ёритишда фойдаланилган илмий адабиётлар, илмий нашрлар, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, статистик маълумотлар, шунингдек чет тилдаги манбаларни танқидий таҳлилининг тўлиқлиги ва чуқурлиги;

диссертациянинг мақсади, ундаги масалалар ва фаразларни шакллантиришда назарий ёндашувларнинг ишлатилиш даражаси;

диссертациядаги масалаларни ҳал қилишда сифат ва миқдорий тадқиқот усулларида фойдаланишнинг асосланганлиги ҳамда фойдаланилган тадқиқот усуллари имкониятлари ва чегараларининг танқидий таҳлили;

талаба томонидан йиғилган ва шакллантирилган бирламчи ҳамда иккиламчи маълумотларнинг ҳажми ва янгилик даражаси, уларнинг диссертациядаги масалаларга мослигининг асосланиши, уларни тўплаш усулларида танқидий таҳлили;

талаба томонидан тўпланган ва шакллантирилган маълумотлар асосида олинган натижаларнинг диссертацияга мослиги, ишончлилиги ва қўлланилиш соҳаларининг мавжудлиги;

олинган натижалар асосида ишлаб чиқилган тавсияларни диссертациянинг назарий қисмига алоқадорлиги ҳамда мақсад ва вазифаларига мослиги;

диссертациянинг илмий янгилик даражаси ва унинг натижаларини маҳаллий ҳамда халқаро амалиётдаги аҳамияти;

тадқиқот натижаларини ривожлантириш истиқболларини талабанинг моҳиятан тушуниб етганлиги;

диссертация ёзилишида назарий ва амалий қисмларининг ўзаро мантиқий боғлиқлиги ва тизимлилиги.

Расмий ҳимояда Комиссия аъзолари томонидан талабанинг илмий мунозара олиб бориши ҳамда аудитория билан ишлаш маданияти даражаси ҳам ҳисобга олинади.

56. Илмий раҳбар ва тақризчиларнинг тақризларидаги, шунингдек Комиссия ҳар бир аъзосининг юқорида қайд этилган мезонларга кўра қўйган баҳолари умумлаштирилган ҳолда диссертацияга якуний баҳо қўйилади.

57. Диссертация расмий химояга қўйилмаган ёки унга қониқарсиз баҳо қўйилган тақдирда талаба уни тайёрлаш ва химоя қилиш тартиб қоидаларига риоя қилган ҳолда кейинги 3 ўқув йили давомида қайта химоя қилиши мумкин. Ушбу муддат ўтгандан сўнг диссертацияни химоя қилишга ружсат берилмайди.

58. Расмий химоядан ўтмаган диссертация масаласи илмий раҳбар (илмий маслаҳатчи) иштирокида олий таълим муассасасининг Илмий кенгаши йиғилишида муҳокама этилади. Бунда олий таълим муассасасининг Илмий кенгаши диссертацияни химоядан ўтмаганлигига илмий раҳбарнинг узрсиз сабабларга кўра қилган камчилиги ёки масъулиятсизлиги оқибатида йўл қўйилган деб қарор қилган тақдирда, ушбу илмий раҳбар диссертацияларга илмий раҳбарлик қилиш ҳуқуқидан кейинги 3 йилгача бўлган муддатга маҳрум этилиши мумкин.

59. Расмий химоядан ўтган диссертациялар олий таълим муассасасида камида 10 йил сақланиши лозим.

VI боб. Талаба фаолиятининг самарадорлиги мониторинги

60. Талабалар тайёрлаш сифатини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сон «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ белгиланади.

61. Вазирлик тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар, давлат кўмиталари ва идоралар билан ҳамкорликда ҳар ўқув йилининг апрель-май ойларида талабалар фаолиятининг самарадорлиги мониторингини (бундан буён матнда Мониторинг деб юритилади) олиб боради.

62. Мониторинг жараёнида талабалар фаолияти қуйидаги мезонлар асосида таҳлил этилади:

- а) магистратуранинг 1-курсиди:
 - иш режанинг мавжудлиги ва унинг расмийлаштирилиши;
 - иш режасидаги топшириқларнинг муддатида бажарилганлиги;
 - талабанинг битта илмий мақола ёки тезис чоп этганлиги;

талабанинг илмий семинарларда иштирок этиши;

талабанинг фанларни ўзлаштириш даражаси.

б) магистратуранинг 2-курсиди:

- иш режасидаги топшириқларнинг муддатида бажарилганлиги;

магистратурада ўқиш муддати давомида камида 2 та илмий мақола ёки тезис чоп этганлиги;

диссертацияларнинг дастлабки химояси ўтказилган тақдирда диссертациянинг дастлабки химоядан муваффақиятли ўтганлиги;

ўқув режасидаги барча фанларни ўзлаштирганлиги.

63. Айрим мутахассисликлар бўйича ўқув жараёнининг ўзига хос хусусиятларини ва магистратурада таҳсил олиш муддатларини (3 йиллиги) инobatга олиб ушбу мезонларга тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

Мониторингни ўтказиш жараёнида талабалар билан суҳбат ўтказилиб, тегишли тавсия ва кўрсатмалар берилади.

64. Мониторинг натижалари олий таълим муассасаси ёки тегишли факультет ўқув-услубий кенгашида кўриб чиқилади ва тегишли чора-тадбирлар белгиланади ҳамда ушбу ўқув-услубий кенгаш тавсиясига мувофиқ талабанинг иш режасига тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин. Бунда ўқув-услубий кенгаш тавсиясига мувофиқ талабанинг иш режасига тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш магистратуранинг 2-курс, шунингдек магистратурада таҳсил олиш муддати 3 йил бўлган ҳолатларда 3-курс талабаларига татбиқ этилмайди.

65. Мониторинг натижалари олий таълим муассасалари бўйича умумлаштирилган ҳолда Вазирликда муҳокама этилади.

VII боб. Якуний қоидалар

66. Мазкур Низомда белгиланган масалалар бўйича низолар қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳал қилинади.

67. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси, Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш

вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси, «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акция-

дорлик компанияси, Давлат солиқ қўмитаси, Ўзбекистон Бадий академияси, Ташқи ишлар вазирлиги, «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонаси билан келишилган.

- Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази директори Б. ИСМАИЛОВ**
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси раиси Г. БАХАДИРОВ
Халқ таълими вазири Т. ШИРИНОВ
Соғлиқни сақлаш вазири А. АЛИМОВ
Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири З. РУЗИЕВ
Маданият ва спорт ишлари вазири Т. ҚУЗИЕВ
Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари
Давлат қўмитаси раиси Х. МИРЗАХИДОВ
«Ўзбекистон темир йўллари» ДАК раиси О. РАМАТОВ
Давлат солиқ қўмитаси раиси Б. ПАРПИЕВ
Ўзбекистон Бадий академияси раиси А. НУРИТДИНОВ
Ташқи ишлар вазири А. КАМИЛОВ
«Навоий кон-металлургия комбинати» ДК бош директори Қ. САНАҚУЛОВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Магистратура бўлими бошлиғи « ____ »

« ____ » _____ 20 й.

_____ нинг

(талабанинг Ф.И.О.)

_____ мутахассислиги бўйича

20__–20__ ўқув йилларига мўлжаллаган

ШАХСИЙ КАЛЕНДАРЬ ИШ РЕЖАСИ

Мазкур иш режа _____ кафедрасининг 20__ йил « ____ » _____ даги
_____-сон йиғилишида муҳокама қилинди.

Кафедра мудир:

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

Режа билан таништирилди:

Магистратура талабаси

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

Илмий раҳбар:

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

Иш режадаги «Талабанинг ўқув-услубий, илмий-тадқиқот, диссертацияни тайёрлаш, педагогик ва малакавий амалиёт фаолияти бўйича календарь иш режаси» магистратура талабасининг бутун магистратурада ўқиши давомидаги фаолиятини ташкил этиш учун мўлжалланган бўлиб, у магистратура талабасини қуйидаги йўналишлар бўйича мажбурий фаолияти ва уларни бажарилиш муддатларини белгилаб беради:

ўқув ва ўқув-услубий ишлар;

илмий-тадқиқот ишлари;

илмий-педагогик ишлар;

малакавий амалиёт фаолияти.

«Магистрлик диссертациясини бажаришнинг календарь режаси» магистрлик диссертациясини магистратурада ўқиш давомида тайёрлашга мўлжалланган ишлар кетма-кетлиги ва уларнинг таркибини белгилайди. Режада қайд этиладиган ишларни талаба илмий раҳбар билан келишган ҳолда тайёрлаши ва баён этиши керак.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Магистратура бўлими бошлиғи « ____ »

« ____ » _____ 20 й.

_____ нинг

(талабанинг Ф.И.О.)

_____ мутахассислиги бўйича

20__–20__ ўқув йилларига мўлжаллаган

ШАХСИЙ КАЛЕНДАРЬ ИШ РЕЖАСИ

Мазкур иш режа _____ кафедрасининг 20__ йил « ____ » _____ даги
_____-сон йигилишида муҳокама қилинди.

Кафедра мудири:

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

Режа билан таништирилди:

Магистратура талабаси

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

Илмий раҳбар:

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

Иш режадаги «Талабанинг ўқув-услубий, илмий-тадқиқот, диссертацияни тайёрлаш, педагогик ва малакавий амалиёт фаолияти бўйича календарь иш режаси» магистратура талабасининг бутун магистратурада ўқиши давомидаги фаолиятини ташкил этиш учун мўлжалланган бўлиб, у магистратура талабасини қуйидаги йўналишлар бўйича мажбурий фаолияти ва уларни бажарилиш муддатларини белгилаб беради:

ўқув ва ўқув-услубий ишлар;

илмий-тадқиқот ишлари;

илмий-педагогик ишлар;

малакавий амалиёт фаолияти.

«Магистрлик диссертациясини бажаришнинг календарь режаси» магистрлик диссертациясини магистратурада ўқиш давомида тайёрлашга мўлжалланган ишлар кетма-кетлиги ва уларнинг таркибини белгилайди. Режада қайд этиладиган ишларни талаба илмий раҳбар билан келишган ҳолда тайёрлаши ва баён этиши керак.

I боб. Талабанинг ўқув-услубий, илмий-тадқиқот, педагогик ва малакавий амалиёт фаолияти бўйича календарь иш режаси

1. Ўқув ва ўқув-услубий ишлар

№	Чора-тадбир номи	Бажарилиш муддати	Изоҳ
1.	Назарий таълим	1—3-семестрлар	1—3-семестрлар хафтасига соатдан
2.	Мустақил таълим учун ўқув топшириқларини бажарилиши	Ўқув даври мобайнида	Ҳар бир фаннинг ўқув режасига мувофик
3.	Ўқув фанларидан реферат, маърузалар тайёрлаш	1—3-семестрлар	Ҳар бир фаннинг ўқув режасига мувофик
4.	Мутахассислик фанлар бўйича: — Ўқув топшириқларни тўплами	3-семестр охиригача	Аниқ бир ўқув фани бўйича
	— Масала ва топшириқлар тўплами		Аниқ бир ўқув фани бўйича
	— Кейслар ишлаб чиқиш		Шартнома тузилган ташкилотлар материаллари асосида
5.	Давлат аттестациясидан ўтиш	4-семестр тугаганидан сўнг	Ўқув жараёни жадвали асосида

2. Илмий-тадқиқот ишлари

Т/р	Чора-тадбир номи	Бажарилиш муддати	Изоҳ
1.	Диссертациясини танлаш ва мавзусини тасдиқлашти	1 семестр бошида	Илмий раҳбар маслаҳати бўйича
2.	Магистрлик диссертацияси мавзуси бўйича мақолаларни тайёрлаш ва нашр этиш	Ўқув даври мобайнида (дастлабки ҳимояга киргунга қадар)	2 та мақоладан кам эмас (тезис)
3.	Амалиётга боғлиқ муаммоларни ўрганиб, уларни илмий ҳал қилиш бўйича аниқ тавсиялар ишлаб чиқиш	1—3 семестр	
4.	Танланган тадқиқот мавзуси бўйича илмий-тадқиқот, тажриба синов ишларини ўтказиш	Ўқув даври мобайнида	Тадқиқот дастурига мувофик
5.	Магистрлик диссертациясини тугаллаш	4 семестр охирида	
6.	Магистрлик диссертациясини ҳимоялаш	4 семестр охирида	Ўқув жараёни ўқув графиги бўйича
7.	Кафедранинг илмий ва инновация тадқиқотлари ва ҳужалик шартнома ишларида иштирок этиш	Ўқув даври мобайнида	Илмий раҳбар маслаҳати бўйича
8.	Талабалар ва ёш олимлар илмий конференцияларида иштирок этиш	Ўқув даври мобайнида	Илмий маъруза ёки мақола билан
9.	Талабалар фан олимпиадаларида иштирок этиш	Ўқув даври мобайнида	Илмий раҳбар тавсияси асосида
10.	Илмий тўгарак ва семинар ишларида фаол иштирок этиш	Ўқув даври мобайнида	Тадқиқот мавзуси бўйича

3. Илмий-педагогик ишлар

№	Чора-тадбир номи	Бажарилиш муддати	Изох
1.	Кафедранинг етакчи профессор-ўқитувчиларининг ўқув машғулотларига қатнашиш	1—3 семестр	Ўқув машғулотлари бакалаврият (коллеж, лицей) да илмий раҳбар маслаҳати ва кафедранинг қарори бўйича ўтказилади.
2.	Академик гуруҳларда машғулотлар ўтказиш (илмий раҳбар ёки етакчи профессор-ўқитувчилар иштирокида)		
3.	Фанлар бўйича педагогик технологияларни ишлаб чиқиш ва ўқув-услубий тупламларни тайёрлашда иштирок этиш	2-3 семестр	Аниқ ўқув фани бўйича
4.	Бакалаврият талабалари билан ўқув-маслаҳат ва тарбиявий ишларни ўтказиш	1—3 семестр	Факультет деканати тавсияси асосида

4. Малакавий амалиёт фаолияти

№	Чора-тадбир номи	Бажарилиш муддати	Изох
1.	Илмий-тадқиқот ва малакавий амалиёт фаолиятини ўтказиш учун ташкилот (корхона, бўлинма) билан шартнома тузиш. (Шартномани тузишда олиқ таълим муассасаси раҳбарияти ва илмий раҳбар магистратура талабасига амалий ёрдам кўрсатади)	Магистратурага қабул қилинганлиги тўғрисида буйруқ расмийлаштирилгандан сўнг 1 ой мобайнида	Магистратура талабаси бутун ўқув даври мобайнида илмий-тадқиқот ва амалий фаолиятини бевосита шартнома тузилган ташкилот (корхона, бўлинма) билан алоқада амалга оширади
2.	Шартнома тузилган ташкилотда малакавий амалиёт ўтиш	4 семестр	Ўқув режа асосида
3.	Тадқиқот мавзуси бўйича тақдимотни тайёрлаш	4 семестр, малакавий амалиёт тугагандан сўнг	Амалиёт раҳбари иштирокида, график бўйича

II боб. Магистрлик диссертациясини бажаришнинг календарь режаси

№	Иш босқичлари ва тадбирларнинг асосий мазмуни	Бажариш муддати	Натижалар: бажарилганлиги бўйича
1. Тадқиқот ўтказишга тайёргарлик			
1.	Тадқиқот объекти ва мавзусини аниқлаш		
2.	Тадқиқот мавзусини танлаш		
3.	Танланган мавзу бўйича библиография ва ахборот ресурслар, кутубхона фондлари ва электрон ресурслари билан танишиш. Библиографик рўйхат тузиш.		
4.	Кафедрада мавзунини тасдиқлаштириш		

5.	Ахборот манбалари ва ҳужжатларини (адабиёт ва электрон ресурслар) чуқур ўрганиш Библиографик рўйхатга қўшимча адабиётларни киритиш Конспект, аннотация ва тақризларни тайёрлаш Библиографик таҳлилни тузиш. Тадқиқот учун зарур бўлган усул ва йўналишлар рўйхатини тузиш Келтирилган усул ва йўналишларни ўрганиб чиқиш, улардан асосий ва ёрдамчиларини шахсий тадқиқот ўтказиш учун танлаш		
6.	Илмий-тадқиқот муаммосини шакллантириш ва тавсифлаш Тадқиқот жараёнида жавоблар олинadиган саволларни тузиш		
7.	Тадқиқот долзарблиги, янгилиги ва амалий аҳамиятга эгаллигини асослаш. Тадқиқот мавзуси бўйича мавжуд вазиятлар классификацияси ва нуқтаи назарлар қиссий таҳлилни амалга ошириш. Хулосаларда муаммонинг ўрганилганлик даражаси, илмий (назарий) жиҳатдан янгилик аломатлари, тадқиқот мавзусини долзарблигини акс эттириш Замонавий ҳолатдаги масалалар таҳлилни амалда қуриш. Хулосаларда амалий (қўшимча) жиҳатдан янгилик аломатлари, тадқиқот мавзусининг долзарблигини акс эттириш		
8.	Тадқиқот объектининг фарқловчи хусусиятларини аниқлаш ва шакллантириш		
9.	Ишчи гипотезани суриш ва шакллантириш		
10.	Ҳал бўлиши керак бўлган топшириқларни шакллантириш ва мақсадни ҳамда жавоб олиши керак бўлган тадқиқот саволларини аниқлаш.		
11.	Тадқиқот ҳажми, назарий ва тажрибавий материалларни танлаш гамойил (принципи)ни аниқлаш		
12.	Терминологияни аниқлаш. Қўлланиладиган терминлар (атамалар) картотекасини очиш, карточкаларга уларнинг мазмунини киритиб бориш		
II. Илмий-тадқиқот ишларни режалаштириш			
1.	Тадқиқот календарь (дастур) режасини тузиш Тадқиқот босқичларини кетма-кетлигини ва бажарилиш муддатини, ҳамда унинг айрим босқичлари ва масалаларини аниқлаш. Тушунтириш хатини тайёрлаш.		
2.	Магистрлик диссертациясининг структура-мантиқий схемасини тузиш		
III. Тадқиқотни амалга ошириш: материаллар йиғиш (ёки тажриба синовлар ўтказиш)			
1.	Мақсад, масалалар ва гипотезага мувофиқ тадқиқот усулини танлаш ва асосламоқ (процедура услуби, усули, асбоблари)		
2.	Тадқиқот терминологиясини аниқлаш: асосий тушунчаларни аниқланишини таҳлил этиш, солиштириш, классификациялаш, умумлаштириш ва бошқалар орқали терминологияга қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш Натижаларни қайд қилиш ва расмийлаштириш.		
3.	Танланган илмий услубларни қўллаб, таклиф этилаётган, олға сурилаётган гипотезани исботлайдиган, янги илмий ахборотни тадқиқот ўтказиш асосида олиш: Тажриба синовларни ўтказиш. Олинган маълумотларни дастлабки тизимлаштиришини ўтказиш Тажриба синов материалларини йиғиш Маълумотларни умумлаштириш, мавжуд маълумотлар билан солиштириш, таҳлил қилиш ва интерпертациясини ўтказиш, улар қандай маъно беришини аниқлаш		

4.	Олинган маълумот (натижалар)ни янгилик, объективлик ва шубҳасизлик, ишончлик ва бутунлик (тулиқлик) талабларига жавоб беришини текшириш. (Бунда математик статистика усулларини қўллаш)		
5.	Маълумот ва натижалар таҳлили тугалланган деган қарорга келиш: а) Асосий иш қисмини тутаган деб билиш; б) Маълумотларни қўшимча йиғиш ва танлаб олиш (саралаш)		
6.	Диссертациянинг асосий қисмини ёзиш		
7.	Ҳар бир иш қисмини (бўлимини) тугаллангани ва бутун иш ҳажмидаги ишончлик далилларини қайта текшириш.		
8.	Хулосалар ва таклифларни шакллантириш: а) қўйилган муаммонинг мавжудлиги ва ечимини изоҳлаш; б) натижаларнинг амалий аҳамияти ва олинган натижалардан фойдаланиш бўйича тавсияларни ишлаб чиқиш		
9.	Хулоса ёзиш		
10.	Олга сурилган гипотезани олинган хулосалар билан солиштириш		
11.	Мақсад таърифланиши, асосий масалалар ва уларни хулосаларга мослигини аниқлаш		
12.	Диссертация ишига кириш қисмини ёзиш		
IV. Илмий-тадқиқот ишларни натижаларини расмийлаштириш			
1.	Иш текстини дастлабки вариантини тайёрлаш		
2.	Ишни илмий раҳбарга тақдим этиш		
3.	Илмий раҳбарнинг ўзгартиришларини фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олиб ишни қайта кўриб чиқиш ҳамда ишга тегишли қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш		
4.	Диссертацияни талабга мувофиқ расмийлаштириш		
V. Илмий-тадқиқот ишнинг натижаларини ҳимояга тақдим этиш			
1.	Диссертацияга аннотация тайёрлаш		
2.	Диссертацияга 2 та (ички ва ташқи) тақриз олиш		
3.	Диссертацияга илмий раҳбарнинг тақризини олиш		
4.	Кафедра мудиридан диссертацияни ҳимоя қилишга рухсат олиш		
5.	Кўпи билан 20 дақиқалик маъруза ва тақдимот материалларини (слайдлар) тайёрлаш		
6.	Диссертация ишини дастлабки ҳимоясини кафедра(лар)дан (ишлаб чиқариш корхона-ташкilotдан) ўтиш		
7.	Дастлабки ҳимояда берилган таклиф ва тавсияларнинг зарур қисмларини диссертация ишига киритиш		
8.	Расмий ҳимоя учун тегишли ҳужжатларни расмийлаштириш ва топшириш		

Ушбу иш режа шакли олий таълим муассасаси (факультет)нинг ўқув-услубий кенгаш йиғилишида муҳокама қилинган ва 20__ йил _____ да _____-сон маъқулланган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

Факультет _____

Магистратура талабаси _____

Кафедра _____

Илмий раҳбар _____

Ўқув йили _____

Мутахассислиги _____

МАГИСТРЛИК ДИССЕРТАЦИЯСИ АННОТАЦИЯСИ

- мавзунинг долзарблиги;
- ишнинг мақсади ва вазифалари;
- тадқиқот объекти ва предмети;
- тадқиқот услубияти ва услублари;
- тадқиқот натижаларининг илмий жиҳатдан янгилик даражаси;
- тадқиқот натижаларининг амалий аҳамияти ва татбиқи;
- иш тузилиши ва таркиби;
- бажарилган ишнинг асосий натижалари;
- хулоса ва таклифларнинг қисқача умумлаштирилган ифодаси.

Илмий раҳбар _____

(имзо)

Магистратура талабаси _____

(имзо)

Магистратура тўғрисидаги низомга

3-ИЛОВА

«НАМУНА»

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

Қўлёзма ҳуқуқида

УДК

УМАРОВ РАСУЛ ТЕМУРОВИЧ

Иқтисодиёт тармоқларини модернизация қилиш даврида ташкилотларнинг ташқи иқтисодий фаолиятини такомиллаштириш йўллари (Westone Asiya мисолида)

5A340404 - Халқаро бизнес

Магистр

академик даражасини олиш учун ёзилган
диссертация

Илмий раҳбар:

и.ф.н. Юнусходжаев А.

МУНДАРИЖА

	Кириш	3
I боб.	Ташкилот ташқи иқтисодий фаолиятининг назарий асослари	8
1.	Ташкилотнинг ташқи иқтисодий фаолияти ва унинг турлари.	8
2.	Ташкилотнинг хорижий бозорларга кириш ва у ердаги маркетинг стратегиялари	15
3.	Ташкилотнинг маркетинг хизматини ташкил этиш тамойиллари.....	26
	I боб бўйича хулоса	
II	«WESTONE AZIYA» МЧЖ фаолиятининг таҳлили	36
боб.		
1.	«Westone Aziya» ташкилот фаолияти, таркибий тузилиши ва бошқарув тизими	36
2.	«Westone Aziya» ташкилотнинг молиявий-иқтисодий кўрсаткичлари таҳлили	40
3.	«Westone Aziya» ташкилотнинг ташқи иқтисодий ва маркетинг фаолияти	49
	II боб бўйича хулоса	
III	Иқтисодиёт тармоқларини модернизация қилиш даврида «WESTONE AZIYA»	
боб.	МЧЖнинг ташқи иқтисодий фаолиятини такомиллаштириш йўллари	60
	
	Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш орқали ташкилотларни ташқи иқтисодий	
1.	фаолиятини такомиллаштириш	60
2.	«Westone Aziya» ташкилот фаолиятини такомиллаштириш йўллари.	68
	III боб бўйича хулоса	74
	Хулоса	78
	Илова	84
	Адабиётлар рўйхати	90

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

- I. Ўзбекистон Республикаси қонунлари.
- II. Ўзбекистон Республикаси Президент фармонлари ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари.
- III. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг асарлари
- IV. Асосий адабиётлар
- V. Қўшимча адабиётлар
- VI. Даврий нашрлар, статистик тўпламлар ва ҳисоботлар
- VII. Интернет сайтлари

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати боблар бўйича келтирилади ва ундаги келтирилган манбалар бобдан бобга ўтишда кетма-кетлигини йўқотмаган ҳолда рақамланади.

Адабиётлар қуйидаги тарзда расмийлаштирилади:**Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:**

1. Ўзбекистон Республикаси «Хусусий корхоналар тўғрисида»ги Қонуни. 11 декабрь 2003 йил (ўзгартириш ва қўшимчалар билан).
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хўжалик бошқаруви органлари тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2003 йил 22 декабрдаги ПФ-3366-сонли Фармони.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 14 мартдаги «2005-2006-йилларда корхоналарни давлат тасаруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш дастури тўғрисида»ги ПҚ-29-сонли Қарори.

Дарслик ва ўқув қўлланмалар:

Дўсмуратов Р.Д. Аудит асослари. -Т.: «Ўзбекистон миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти, 2010. -604 б.

Илмий журналлардаги мақолалар:

Каримов А.А. Корпоратив бошқарув тизимида ички аудит хизмати // Жамият ва бошқарув. – Тошкент, 2007. – № 1. – Б. 57-58.

Интернет сайтлари қуйидаги тартибда келтирилади:

<http://www.mf.uz> (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги).

2.5. ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ ЙЎНАЛИШЛАРИ (МУТАХАССИСЛИКЛАРИ) БЎЙИЧА МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ

2.5.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2013 йил 13 март “Намунавий фан дастурларини тасдиқлаш ҳамда ўқув адабиётларини чоп этишга руҳсат бериш тўғрисида”ги 82-сонли

БУЙРУҒИ

Олий ва ўрта махсус, касб-хунарга таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2013 йил 7 мартдаги йиғилишининг 1-сонли баёнига мувофиқ олий таълим тизимини намунавий фан дастурлари, олий ва ўрта махсус, касб-хунарга

таълим тизимини ўқув адабиётлари билан таъминлаш мақсадида

Б У Ю Р А М А Н :

1. Олтига билим соҳасини қамраб олган Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг Классификатори 2012 йилдан

бошлаб жорий этилганлиги эътироф этилсин.

2. Ҳаракатдаги Классификаторга асосланган ҳолда Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг тузилмаси, Ўқув-услубий бирлашмалар ва Ўқув-услубий комиссияларнинг низомлари ва шахсий таркибига тегишли ўзгартиришлар ва қўшимчалар 1-, 2- ва 3-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

3. Олий таълим тизими учун яратилган намунавий фан дастурлари рўйхати 4-илова, олий таълим тизими учун яратилган ўқув адабиётлари рўйхати 5-илова, ўрта махсус, касб-хунар таълим тизими учун яратилган ўқув адабиётлари рўйхати 6-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг Ўқув-услубий бирлашма ва комиссиялари томонидан ижобий хулоса олинган ўқув адабиётлари (5- ва 6-илова)га вазирликнинг нашр рухсатномаси ўрнатилган тартибда расмийлаштирилиб, муаллифларга тақдим этилсин.

5. Олий таълим муассасалари ректорларига:

20 кун муддатда Мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамаси учун тақдим этилган ўқув адабиёти ва меъёрий ҳужжатга профессор-ўқитувчи томонидан берилган хулосани йиллик юкламада инobatга олиниши ёки рағбатлантирилиши бўйича таклифлар киритилсин;

яратилган ўқув адабиётлари ва меъёрий

ҳужжатларни олий таълим муассасасининг Илмий кенгашида муҳокама қилинишидан аввал жиддий тақриздан ўтказилиши ва чуқур таҳлил этилишини назоратга олиш белгилаб қўйилсин.

6. Мувофиқлаштирувчи кенгаш раёсати, Ўқув-услубий бирлашма ва Ўқув-услубий комиссиялар раисларига:

20 кун муддатда олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишларини қамраб олувчи таълим йўналишлари гуруҳларидан ташкил топган Ўқув-услубий бирлашмаларнинг янги таркибини шакиллантириш ва Мувофиқлаштирувчи кенгаш билан келишилган ҳолда тасдиқлаш;

кўриб чиқиладиган ҳужжатлар, уларга бериладиган хулоса ҳамда тақризларга жиддий эътиборни кучайтириш, бу борада экспертлар масъулиятини янада ошириш вазифалари юклатилсин.

7. Вазирликнинг 2008 йил 20 мартдаги 76-сонли буйруғи 1-иловасининг 16-, 17- ва 18-бандлари, 2-, 3-иловаси, 2012 йил 26 декабрдаги 507-сон буйруқнинг 1-иловаси ҳамда ушбу буйруқ асосида расмийлаштирилган 507-065-сонли ўқув адабиётининг нашр рухсатномаси ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

8. Ишлар бошқармаси (А.Арзиматов) мазкур буйруқни ўрнатилган тартибда жойларга етказилишини таъминласин.

9. Мазкур буйруқ ижросининг назоратини ўз зиммада қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалари
фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш
ТАРКИБИ

Т/р	Мувофиқлаштирувчи кенгаш фаолияти	Фамилияси исми, шарифи	МК даги вазифалари	Лавозими
1.	Мувофиқлаштирувчи кенгаш	Б.Ю.Ходиев	МК раиси	Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирли
2.	Дарслик ва ўқув қўлланмаларини чоп этишга рухсат олиш бўйича	Р.Ражаббаев А.Авлиякулов	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	Вазирнинг биринчи Ўринбосари ОЎМКХТРМ директори Ўринбосари ЎМКХТМ бўлим бошлиғи
3.	Ўзлуксиз таълимнинг илм-фан билан интеграциялашуви	Ш.Ш.Қаюмов Р.Қ.Мусурмонов Г.Ф.Голева	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	Вазир ўринбосари ОТВ ИТ бошқармаси бошлиғи ЎМКХТМ бош мутахассиси
4.	Таълим хизматлари соҳасини кенгайтириш	М.М.Ипоятов Т.Дадаев У.Хидиров	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	Вазир ўринбосари ОЎМКХТРМ Илмий котиби ЎМКХТМ бошқарма бошлиғи
5.	Таълимнинг янги йўналишлари бўйича кадрлар тайёрлашга рухсат бериш, ҳамда услубий ҳужжатларни такомиллаштириш	И.Маджидов Ш.Джураев З.Худойбердиев	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	ОТМ ББ бошлиғи ОЎМКХТРМ директор Ўринбосари ЎМКХТМ директор Ўринбосари
6.	Миллий гоя, ижтимоий-гуманитар соҳа	А.Т.Собиров М.Тожиёв Ш.Жумаев	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	ЎЭЯТМБМММ директори ОЎМКХТРМ бўлим бошлиғи ЎМКХТМ бўлим бошлиғи
7.	Давлат таълим стандартлари бўйича	Ғ.Муҳамедов А.Умаров Р.Рустамов	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	ЎЗМУ ректори ОЎМКХТРМ бўлим бошлиғи в.в.б. ЎМКХТМ бошқарма бошлиғи ўринбосари
8.	Кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш	У.Бегимкулов С.Тошпўлатов И.Алқаров	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	БИММ директори ЎМКХТКМО ва ҚТИ ректору ОЎМКХТРМ бўлим бошлиғи

9.	Янги тиндаги таълим муассасаларини ташкил этиш	Н.Й.Тураев М.Комилов А.Мавлянов У.Худойбердиев	МК раиси Ўринбосари Модераторлар	Ўз ФА Илмий-Ўқув маркази директори ОЎМТВ МАТБ бошлиги ОЎМКХТРМ бўлим бошлиги ЎМКХТМ бошқарма бошлиги ўринбосари
10.	Мувофиқлаштирувчи кенгаш котибияти	Д.У.Қучқаров	Масъул котиб	ОЎМКХТРМ бўлим бошлиги ўринбосари
11.	Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг ҳуқуқий масалалари бўйича маслаҳатчиси	Б.Қодиров		ОЎМТВ моддий-техника таъминоти бўлими бош мутахассиси
12.	Давлат таълим стандартлари, ўқув режа ва фаол дастурлари эталонларини сақлаш бўйича масъул	Ш.Далиев		ОТМ ББ бош мутахассиси

Ўқув – услубий бирлашмалар

Т/р	Ўқув – услубий бирлашма номи	Фамилияси исми, шарифи	МК даги вазифалари	Лавозими
1.	Педагогика	Д.Эргашев Ш.Қурбонов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТДПУ ректори в.в.б. Тошкент педагогика коллежи директори
2.	Ижтимоий соҳа ва гуманитар фанлар	А.Маннонов	Бирлашма раиси	ТДШИ ректори
3.	Математика ва табиий фанлар	А.Умаров	Бирлашма раиси	ЎЗМУ проректори
4.	Санъат	Б.Сайфуллаев М.Шонасиров	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ЎзСМИ ректори А.А.Хўжаев номли Республика дизайн коллежи директори
5.	Иқтисод	А.Вахобов А.Махмудов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТИДУ ректори Тошкент банк коллежи директори
6.	Ҳуқук	О.Мухаммаджонов Н.Темирова	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТДНОИ ректори Тошкент юридик коллежи директори
7.	Мухандислик иши ва ҳаётий фаолият хавфсизлиги	А.Адилходжаев Ж.Қулмухамедов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТДТУ ректори Тошкент автомобил йўллар КХК директори
8.	Ишлаб чиқаришлар технологияси ва атроф-муҳит муҳофазаси	С.Туробжонов Е.Давлетов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТКТИ ректори Тошкент гидрометеорология касб-хунар коллежи директори

9.	Архитектура ва қурилиш	Т.Низамов А.Санаев	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТАҚИ ректори Хамза қурилиш КХК директори
10.	Ахборот хавфсизлиги, компьютер технологиялари ва информатика	Х.А.Мухитдинов С.Ю.Юсупов О.О.Зарипов Ғ.У.Жураев А.Х.Махмудов А.Шин	Бирлашма раиси Бирлашма аъзолари ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТАТУ ректори ТАТУ профессори ТДТУ доценти ЎзМУ доценти РТАТМ катта ўқитувчиси Тошкент АТ КХК директори
11.	Қишлоқ, ўрмон, балиқ ҳўжалиги ва қишлоқ ҳўжалиги техникаси ҳамда фермер ҳўжалигини бошқариш ва юритиш	Ш.Нурматов И.Нуритов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТДАУ ректори Қибрай к/х КХК директори
12.	Ветеринария	Т.Останақулов Ш.Чориев	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	СамҚХИ ректори Кенсой к/х КХК директори
13.	Ирригация ва мелиорация	Ў.Умурзоқов И.Маматов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТИМИ ректори в.в.б. Мархамат сув ҳўжалиги КХК директори
14.	Соғлиқни сақлаш	Б.Даминов Л.Ю.Юсупова	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТПТИ ректори П.Ф.Боровский номидаги тиббиёт коллежи директори
15.	Хизмат кўрсатиш (сервис) соҳаси	Ғ.Қудратов Ф.Мамасаидов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	СамИСИ ректори Тошкент Радиотехника КХК директори
16.	Транспорт	М.Арипджанов Р.Хикматов	Бирлашма раиси ЎМКХТ бўйича раис ўринбосари	ТАИИ ректори Шайхонтохур транспорт касб- хунар коллежи директори
17.	Электрон ўқув адабиётлар	М.Омонбоев	Бирлашма раиси	ТМЭТЖЭМ директори
Ўқув – услубий комиссиялар				
Т/Р	Ўқув – услубий комиссия номи	Фамилияси исми, шарифи	МК даги вазифалари	ОТМ номи лавозими, илмий даражаси (унвои)
1.	Олий математика ва физика	Б.Шоимқулов	Комиссия раиси	ЎзМУ проректори, ф-м.ф.д., проф.
2.	Қимё ва экология	Ш.Муталов	Комиссия раиси	ТКТИ проректори, т.ф.н., доц.

3.	Информатика ва ахборот технологиялари	М.М.Каримов	Комиссия раиси	ТДТУ проректори, т.ф.д., проф.
4.	Умуммуҳандислик фанлари	О.Бозоров	Комиссия раиси	ТТЕСИ проректори, ф-м.ф.н., доц.
5.	Гуманитар фанлар	Р.Муртазаева	Комиссия раиси	ЎЗМУ, т.ф.д., проф.
6.	Иқтисодий фанлар	Н.Ҳайдаров	Комиссия раиси	ТМИ проректори, и.ф.д., проф.
7.	Ижтимоий ва спорт фанлари	Ш.Исроилов	Комиссия раиси	ЎДЖТИ проректори, п.ф.н., доц.
8.	Психологик-педагогик фанлар, замонавий педагогик технология ва педагогик маҳорат	Ф.Юзликаев	Комиссия раиси	ТДПУ п.ф.д., проф
9.	Она тили ва хорижий тиллар	Г.Бакиева	Комиссия раиси	ЎзДЖТУ проректо- ри, ф.ф.д., проф.
10.	Мутахассислик фанлари	Б.Тулаев	Комиссия раиси	ТДТУ, т.ф.д., проф.

Изоҳ: Мувофиқлаштирувчи кенгаш раёсати, таълим йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалари ҳамда фанлар бўйича Ўқув-услубий комиссиялар раҳбарларининг лавозимлари ўзгарган тақдирда, уларнинг ўрнига тайинланган шахсга ушбу вазифа юклатилади.

Мувофиқлаштирувчи кенгаш раиси хизмат сафари ёки бошқа сабабларга кўра иш жойида бўлмаган ҳолатларда, ўз ваколатини вазирнинг биринчи ўринбосари ёки ўринбосарларидан бирига МК йўналишларига вақтинчалик раислик қилиш ваколати юклатилиши мумкин.

3.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИГА ТАЛАБАЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ, ЎҚИШНИ КЎЧИРИШ, ЧЕТЛАТИШ ВА ҚАЙТА ТИКЛАШ

3.1.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 11 июлдаги 199-сонли

БҲЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури тўғрисида»ги қонунларини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Таълим-тарбия ва кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан ислох қилиш, баркамол авлоднинг вояга етказиш тўғрисида» ва «Ўзбекистон Республикасининг соғлиқни сақлаш тизимини ислох қилиш давлат дастури тўғрисида»ги фармонлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 2 июн «1999/2000 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида»ги 282-сонли қарорини бажариш, шунингдек, республика олий таълим муассасаларида замон талабларига жавоб берадиган юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш, умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежларини етук педагог кадрлар билан таъминлаш, олий таълим муассасаларига иқтидорли ва қобилиятли ёшларни танлаб олиш мақсадида

БҲЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «1999/2000 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида»ги 282-сонли қарори дастуруламал сифатида ижро учун қабул қилинсин.

2. Кадрлар илм-фан ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш Бош бошқармаси (О.С.Бухоров)га Вазирлар Маҳкамасининг 282-сонли қарори билан тасдиқланган бакалавр ва магистр дипломларининг давлат намуналарига мувофиқ, тегишли миқдорда дипломларни чоп этишга буюртмалар бериш ва олий таълим муассасаларини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

3. Олий ўқув юртлири Бош бошқармаси (Б.Ҳ.Рахимов)га:

3.1. Давлат тест маркази билан ҳамкорликда халқаро журналистика, журналистика, мусиқа таълими, чизмачилик ва тасвирий санъат, жисмоний маданият, санъат ва маданият, меъморчилик, дизайн, испан ва шарқ тиллари, чақириққача ҳарбий таълим ва жисмоний тарбия таълим йўналишлари бўйича абитуриентларни тест синовлари билан бир қаторда касбий (ижодий) имтиҳонлардан ўтказишни ташкил этиш ҳамда касбий (ижодий) имтиҳонларни ўтказишга оид меъёрий ҳужжатларни тайёрлаш бўйича Вазирлар Маҳкамасига бир ҳафта муддат ичида таклифлар киритиш топширилсин.

3.2. Бир ҳафта муддат ичида «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларида магистратурага қабул қилиш тартиби ва қоидалари тўғрисидаги Низом»ни ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига тасдиққа киритиш вазифаси юклатилсин.

3.3. Бир ҳафта давомида «Олий малакали ҳамширалар тайёрлаш тўғрисида Низом» ва тегишли давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига тасдиққа тақдим этиш топширилсин.

4. Илм, фан ва таълимни молиялаштириш Бош бошқармаси (М.Х.Саидов). Таълим тизими маркетинги Бош бошқармаси (Т.М.Мағрупов) билан ҳамкорликда жорий йилнинг 15 июнига қадар, «Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида ўқитишнинг тўлов-контракт шакли ва тушган маблағларни тақсимлаш тартиби тўғрисидаги Низом»ни ишлаб чиқиш ҳамда белгиланган тартибда Ўзбекистон

Республикаси Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказиш вазифаси юклатилсин.

5. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Э.З.Имомов)га жорий йилнинг 15 июлига қадар, магистратурага қабул рухсат этилган олий таълим муассасаларини тегишли Давлат таълим стандартлари, Намунавий ўқув режа ва дастурлар билан таъминлаш вазифаси юклатилсин.

6. Таълим тизими маркетинги Бош бошқармаси (Т.М.Магруппов)га бир ҳафта муддат давомида, Давлат тест маркази ва олий таълим муассасалари билан ҳамкорликда давлат грантлари ва тўлов-контракт асосидаги бакалаврият ва магистратура бўйича ўринлар квотасини ўқув шакллари ва тиллари бўйича тақсимлаш тўғрисидаги таклифларни Давлат комиссиясига тасдиқ учун кiritиш топширилсин.

7. Олий таълим муассасалари ректорларига:

7.1. 1998/99 ўқув йили якунида, олий таълим йўналишлари бўйича бакалаврлар тайёрлаш давлат таълим стандартлари ба-

жарилиши ва ўқув муддати тугаши муносабати билан, бакалавр кадрларнинг биринчи чиқшини таъминлаш топширилсин.

7.2. 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб, Вазирлар Маҳкамасининг 282 сонли қарорини 3-илловасида белгиланган олий таълим муассасаларида бакалаврият негизида аниқ мутахассисликлар бўйича магистратурага қабул ташкил этилсин.

7.3. Касбий (ижодий) имтиҳонлар ўтказилиши белгиланган фанлар бўйича дастурлар ва баҳолаш мезонлари ишлаб чиқиш ҳамда жорий йилнинг 15 июнига қадар, белгиланган тартибда Вазирликка тақдим этиш топширилсин.

Жорий йилнинг 20 июнига қадар, касбий (ижодий) имтиҳон ўтказилиши белгиланган фан бўйича комиссия таркибини тайинлаш ва унинг раисини белгиланган тартибда Вазирликка тасдиққа тақдим этиш вазифаси юклатилсин.

8. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг

«Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги

2004 йил 28 майдаги 146-сонли, 28 май 2004 йилдаги 01-132-сонли

ҚЎШМА БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 10 мартдаги «Муддатли ҳарбий, муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган фуқароларни бўшатиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси қуроли Кучларига навбатдаги чақирув тўғрисида»ги 116-сонли Қарорида белгиланган вазифаларининг бажарилишини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМИЗ:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

1.1. Жорий йилнинг 1 июнига қадар вилоят, шаҳар ва туман Мудофаа бўлимлари билан ҳамкорликда ҳарбий, муқобил хизмат-

ни ўтаб қайтган ёшлар ҳақидаги маълумотлар аниқлансин.

1.2. Бир ҳафта муддатда, жойларда ҳарбий, муқобил хизматни ўтаб қайтган ёшлар орасида касбга йўналтириш ишлари амалга оширилсин ва уларнинг қизиқишлари бўйича аниқлаш маълумотлар асосида, мувофиқ олий таълим муассасаларида бепул махсус тайёрлов курслари ташкил этилсин ҳамда уларнинг фаолият муддати жорий йилнинг 1 июнидан 28 июлгача деб белгилансин.

Касбга йўналтириш ишлари жараёнида ҳарбий, муқобил хизматни ўтаб қайтган ёшларга олий таълим муассасаларига ўқишга киришда ҳукумат томонидан берилган имтиёзлар тушунтирилсин.

Тингловчилар танлаган таълим йўналишлари жойлардаги олий таълим муассасаларида мавжуд бўлиши ёки бўлмаслигидан қатъий назар, улар танлаган таълим йўналишлари бўйича махсус тайёрлов курсларида ўқитиш ташкил этилсин.

1.3. Махаллий оммавий ахборот воситалари орқали ҳарбий, муқобил хизматни ўтаб қайтган ёшларга, танланган таълим йўналишлари бўйича, тегишли олий таълим муассасаларида ташкил этилган бепул махсус тайёрлов курслар ҳақидаги аниқ маълумотлар етказилсин.

1.4. Махсус тайёрлов курслари тингловчиларини сифатли тайёрлаш мақсадида ўқув жараёнига олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари жалб этилсин.

1.5. Махсус тайёрлов курсларининг дастурлари, таълим йўналишлари бўйича тест синовларида белгиланган фанлар блокларига мувофиқ ишлаб чиқилсин. Мазкур дастурларда шахснинг маънавий-маърифий юксалишига, Ватанга содиқлик ва уни ҳимоя қилиш, хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг Олий Мажлиснинг ўн тўртинчи сессиясидаги «Ватанимизнинг тинчлиги ва хавфсизлиги ўз куч-қудратимизга, халқимизнинг ҳамжиҳатлиги ва букилмас иродасига боғлиқ» мавзусида қилган нутқида белгиланган вазифалар, асосий йўналиш сифатида киритилсин.

Махсус тайёрлов курсларида тингловчиларнинг ҳафталик юкламаси 36 соат миқдоридан белгилансин.

1.6. Махсус тайёрлов курсларига ўқишга кирган ва ётоқхонага мухтож бўл-

ган тингловчиларга «Талабалар уйи»дан жой ажратилсин ҳамда тегишли шарт-шароитлар яратилсин.

1.7. Махсус тайёрлов курслари фаолияти билан боғлиқ бўлган барча маълумотлар ҳар 10 кунда Олий ўқув юртлари бош бошқармасига тақдим этилсин.

2. Давлат тест маркази (М.Тўхтаев)га:

2.1. Республика олий таълим муассасаларида жорий этилган махсус тайёрлов курслари тингловчиларига тест синовларини ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча тартиб-қоидаларни тушинтириш ишлари ташкил этилсин.

2.2. Махсус тайёрлов курслари дастурларига киритилган ҳар бир фан бўйича тингловчиларнинг тайёргарлик даражаси тест синовлари орқали мунтазам равишда аниқлаб борилсин.

3. Олий ўқув юртлари бош бошқармаси (А.Каримов)га:

3.1. Олий таълим муассасаларида ташкил этилган махсус тайёрлов курслари фаолиятига мунтазам равишда амалий ва услубий ёрдам кўрсатиш ҳамда уларнинг фаолиятини назорат этиш вазифалари юклатилсин.

3.2. Зарур ҳолларда Вазирлик ходимларини хизмат сафарига жўнатиш бўйича таклифлар киритиш топширилсин.

4. Махсус тайёрлов курслари фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ бўлган сарф-харажатлар олий таълим муассасаларининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан ажратилсин.

5. Ушбу қўшма буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммаларимизда қолдирамиз.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Рекомендация выдана на основании приказа командира войсковой части
00000 (начальника учреждения)

от « 20 г. № _____

Рекомендация № _____

от «__» 200__ года

_____, 19____ года рождения,
(фамилия, имя, отчество)

проходил военную службу в Вооруженных Силах Республики Узбекистан с ____ г.
по _____ г.
(месяц)

В соответствии с пунктом 3 Постановления Кабинета Министров Республики Узбекистан от 3 октября 1994 года № 496 «О дополнительных льготах военнослужащим срочной службы и членам их семей» _____
(фамилия, и.о.) рекомендуется в предоставлении льготных

условий при зачислении в высшие и средние специальные, профессиональные образовательные учреждения.

Командир войсковой части (Начальник учреждения)

Место

Печати _____
(воинское звание, подпись, инициал имени, фамилия)

Примечание: Бланк рекомендации нумеруется и является документом строгой отчетности.

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
Муддатли ҳарбий хизматни ўтаётганларнинг олий таълим муассасаларига ўқишга
киришга тайёрланиши учун яратилган шарт-шароитни янада такомиллаштириш
ҳақида 2010 йил 5 февралдаги 53 – сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 31 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Қуролли қучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларга бериладиган имтиёзлар тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-213-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 19 январдаги «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучларига фуқароларни навбатдаги чақирув ҳамда муддатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларда ўтаб бўлган ҳарбий хизматчиларни бўшатиш тўғрисида»ги ПҚ-1264-

сонли қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 19 январдаги «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучларига фуқароларни навбатдаги чақирув ҳамда муддатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларда ўтаб бўлган ҳарбий хизматчиларни бўшатиш тўғрисида»ги ПҚ-1264-сонли қарори ижросини таъминлаш бўйича амалга ошириладиган долзарб вазифалар тўғрисида»ги Мажлис баёни (07/1-56, 22.01.2010й.) да белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

1.1. Муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларни танлаган ихтисосликлари бўйича мамлакат олий таълим муассасаларига ўқишга киришлари учун ҳарбий қисмларда ҳафтасига камида 4 соатлик қўшимча машғулотлар ташкил этилсин.

1.2. Ҳарбий қисмларда ташкил этилган қўшимча машғулотларни олиб бориш учун юқори малакали, кўп йиллик педагогик тажрибага эга бўлган профессор-ўқитувчилар жалб этилсин.

1.3. Ўқитилаётган фанларни зарурий услубий қўлланмалар ва дарсликлар билан таъминлансин ҳамда таълим олувчилар билими таълим йўналишларига мос тест синови фанлари мажмуаси бўйича жадвал асосида назорат қилиб борилсин.

Муддатли ҳарбий хизматни ўтаганлар учун бепул асосида ташкил этилган тайёрлов курслари фаолияти такомиллаштирилсин.

Тайёрлов курслари зарурий услубий қўлланмалар ва дарсликлар билан таъминлансин, ўқув машғулотларини олиб бориш учун юқори малакали, кўп йиллик педагогик тажрибага эга бўлган профессор-ўқитувчилар жалб этилсин.

Таълим муассасаси сайтида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларни мамлакатимизнинг олий таълим муассасаларига ўқишга киришлари учун масофали касбга йўналтириш ва ўқитишга йўналтирилган мақсадли ахборот ресурслари яратилсин.

«ZiyoNET» ахборот таълим тармоғи муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларни масофадан касбга йўналтириш, ўқитиш ва услубий тайёрлаш бўйича таълим муассасасига тегишли мақсадли ахборот ресурслари билан мунтазам тўлдирилиб борилсин ва улардан фойдаланиш ишлари ташкил этилсин.

Амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳар чорак биринчи ойининг 5 санасида, март-июль ойлари эса ҳар душанба куни вазирликнинг олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га ҳисобот иловадаги 1-2-жадвалларга мувофиқ тақдим этиб

бориш давом эттирилсин.

Ҳарбий қисмларда ва муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ҳарбий хизматчилар учун ташкил этилган бепул тайёрлов курсларида дарс берган профессор-ўқитувчилар меҳнатига соатбай ҳақ тўлаш таълим муассасаси ўрнатилган тарифларда бюджет харажатлари сметасининг соатбай иш ҳақи жамғармаси ҳисобидан амалга оширилсин.

Олий таълим муассасасидан узоқ ҳудудда (бошқа шаҳар ёки туманда) жойлашган ҳарбий қисмларга бориб дарс берадиган профессор-ўқитувчиларнинг йўл харажатлари ўқув мақсадлари учун ажратилган сафар харажатлари маблағлари ёки бюджетдан ташқари маблағларнинг «Бошқа харажатлар» моддаси ҳисобидан ўрнатилган тартибда қопланиши ташкил этилсин,

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгашининг жойлардаги бўлимлари билан ҳамкорликда фуқароларни муддатли ҳарбий хизматга кузатиш ҳамда ҳарбий хизматдан қайтганларни кутиб олишга бағишланган тадбирларда муддатли ҳарбий хизматни ўтаб олий таълим муассасасида таҳсил олаётган етакчи талабаларнинг иштирокини таъминлаб, уларнинг ҳарбий хизмат давомида орттирган ҳаётини тажрибалари жамиятда ўз ўрнини топишида муҳим омил бўлиб хизмат қилаётгани тўғрисида ўз нутқлари билан чиқишлари ташкил этилсин ва мазкур банд бўйича амалга оширилган ишлар ҳақида Маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси (malb1969@mail.ru)га жорий йил март-июнь ойларида 20-санасигача ахборот берилсин.

Вазирликнинг Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов)га

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 31 октябрдаги ПҚ-213-сонли қарори 8-бандига мувофиқ олий таълим муассасаси ва ҳарбий қисмларда ташкил этилган тайёрлов курсларига жалб этилган ўқитувчилар меҳнатига ҳақ тўлашни олий таълим муассасаси сметасида кўзда тутилган харажатлар доирасида тўланишини ташкил этиш ва назорат этиш вазифаси юклатилсин.

Бошқарма бошлиғи (У.Муҳамедханов)га:

«ZiyoNET» ахборот таълим тармоғига жойлаштирилган таълим муассасаларига

тегишли ахборот ресурсларини мунтазам тўлдириб борилишини ташкил этиш;

Олий таълим муассасаларининг сайтларида ёшлар, жумладан, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларни олий таълим муассасаларига кириши учун

уларни қизиқтирадиган мавзуларнинг акс эттирилганлик ҳолати таҳлил қилиниб, назоратга олинсин.

Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазир ўринбосари А.Марахимовга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирини

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 5 февралдаги 53-сонли буйруғига илова

1 -жадвал

Ҳарбий қисмларда ташкил этилган қўшимча ўқув машғулотлари ҳақида маълумот

ОТМ номи	Ўқув машғулотлари ташкил этилган ҳарбий қисм рақами	Машғулотга жалб қилинган тингловчилар сони	Ўқитилаётган фан номи	Ўқув машғулотларини ўтказишга жалб этилган профессор-ўқитувчилар сони	Шу жумладан		Машғулотларни ўтказиш кунлари
					ф.н., доцент	ф.д., проф	

Ректор _____

ОТМ номи	Ўқув машғулотлари ташкил этилган ҳарбий қисм рақами	Машғулотга жалб қилинган тингловчилар сони	Ўқитилаётган фан номи	Ўқув машғулотларини ўтказишга жалб этилган профессор-ўқитувчилар сони	Шу жумладан		Машғулотларни ўтказиш кунлари
					ф.н., доцент	ф.д., проф	

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 18 июндаги «Олий таълим муассасаларига қабул қилиш, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида»ги
118-сонли қарори ижросини таъминлаш тўғрисида
2010 йил 22 июндаги 238 - сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 18 июндаги «Олий таълим муассасаларига қабул қилиш, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида»ги 118-сонли қарори ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 18 июндаги «Олий таълим муассасаларига қабул қилиш, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида»ги 118-сонли қарори ижро учун қабул қилинсин.

2. Вазирнинг биринчи ўринбосари У.Ташкенбаевга:

«Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги ва «Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомларга мувофиқ қабул жараёнларини ташкил этилиши;

талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштиришда «Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисида»ги Низомга катъий риоя этилишини назорат қилиш вазифаларини топширилсин.

3. Ўқув жараёнига ахборот-коммуникация технологияларни жорий этиш бошқармаси (У.Муҳамедханов)га «Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги, «Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги ва «Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисида»ги Низом-

лар вазирлик сайти(eei.ig)даги «Абитуриент-2010» саҳифасига жойлаштирилсин.

4. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га: талабалар қабули жараёнларини «Олий таълим муассасаларининг

бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги ва «Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомларга мувофиқ ташкил этилишини мувофиқлаштириб бориш;

Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари таълим йўналишлари рўйхати ва тест синовлари бўйича уларга мувофиқ келувчи фанлар мажмуаси ҳамда касбий (ижодий) имтиҳонлар ўтказиладиган таълим йўналишлари рўйхати ҳақида таклифлар тайёрлаш;

касбий (ижодий) имтиҳон ўтказиладиган фанлар бўйича дастур ва мезонларни тайёрланишини ташкил этиш;

олимпиада фани, танловлар билан олий таълим йўналишлари ўртасидаги касбий мувофиқлик бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

магистратурага қабул бўйича турдош олий таълим йўналишлари рўйхатини тузиш вазифаларини топширилсин.

5. Олий таълим муассасалари ректорларига: талабалар қабули жараёнларини «Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги ва «Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомларга мувофиқ ташкил этиш, Низомлар билан қабул комиссиясининг барча аъзоларини таништириш, абитуриентлар ва ота-оналар эътиборига ҳавола этиш учун эълон тахтасига илиб қўйиш;

талабалар ўқишини кўчириш, қайта

тиклаш ва ўқишдан четлаштиришда «Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисида»ги Низомга қатъий риоя этиш;

мазкур низомлар билан олий таълим муассасасининг тегишли бўлинмаларини таъминлаш вазифалари юклатилсин.

Олий таълим муассасасининг қабул бўйича эълонлар тахтаси, маслаҳатлар пунк-

ти ва сайтида олий таълим муассасаларига қабул қилиш, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартибларига оид барча Низомларни янгилаш ҳамда улардан бекор қилинган Низомларни чиқариб ташлаишини таъминлаш бўйича масъулият шахсан ректорлар зиммасига юклатилсин.

6. Ушбу буйруқнинг ижросини назорат қилишни ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

3.1.2. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ, ТАЛАБАЛАР ЎҚИШНИ КЎЧИРИШ, ҚАЙТА ТИКЛАШ ВА ЎҚИШДАН ЧЕТЛАШТИРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМЛАРНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2010 й., 24-25-сон, 195-модда; 2012 й., 22-сон, 254-модда; 2012 й., 28-сон, 320-модда)

«Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифалар ҳамда таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотларга мувофиқ олий таълим муассасаларига қабул қилиш, шунингдек талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидаларини такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қуйидагилар:

Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;

Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ;

Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан

четлаштириш тартиби тўғрисидаги низом 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Вазирликлар ва идоралар бир ой муддатда ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари ушбу қарорга мувофиқлаштирилишини таъминласинлар.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида» 1999 йил 12 июлдаги 342-сон қарори 1-бандининг иккинчи ва учинчи хатбоши ҳамда мазкур қарорга 1 ва 2-иловалар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.Н.Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент ш.,
2010 йил 18 июнь, 118-сон

3.1.3. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИНГ БАКАЛАВРИАТИГА ТАЛАБАЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг бакалавриатига талабаларни қабул қилиш тартибини белгилайди.

Ушбу Низом ҳарбий таълим муассасаларига нисбатан татбиқ этилмайди.

2. Олий таълим муассасалари қабулни Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан тасдиқланган давлат грантлари ва тўлов-контракт асосида қабул квоталарига мувофиқ амалга оширадилар.

3. Олий таълим муассасаларига талабаларни қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси (кейинги ўринларда Давлат комиссияси деб юритилади) томонидан тест синовлари натижаларига кўра тўпланган балларнинг рейтинг тизими бўйича амалга оширилади.

Олий таълим муассасаларига қабул барча учун (ҳам грантлар, ҳам тўлов-контракт бўйича) тенг ҳуқуқлик, ягона қабул қоидалари ва ягона танлов асосида амалга оширилиб, тест синовларида энг юқори балл тўплаган абитуриентларнинг давлат грантлари бўйича биринчи навбатда қабул қилиниш ҳуқуқи таъминланади. Қолган абитуриентлар тест баллари рейтинги асосида белгиланган тўлов-контракт квоталари доирасида қабул қилиниш ҳуқуқига эгадирлар.

Танлов ҳар бир олий таълим муассасаси бўйича таълим йўналишлари, ўқитиш тиллари ва шаклларига кўра алоҳида ўтказилади.

Тест синовлари, шунингдек уларни ўтказиш тартибини белгилаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дав-

лат тест маркази томонидан амалга оширилади.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ҳамда олий таълим муассасалари ректорлари жойларда тест синовларини ўтказиш учун зарур шароитларни таъминлайдилар.

4. Тест синовлари уч тилда – ўзбек, рус, Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудидаги олий таълим муассасаларида қорақалпоқ тилларида ўтказилади.

Олий таълим муассасасида таълим йўналишлари бўйича ўқитиш тили, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан тасдиқланган қабул квоталари доирасида ҳужжатлар қабул қилинишига қадар вазирликлар ва идоралар томонидан белгиланади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

Абитуриент тест синовларини олий таълим муассасасида ўқийдиган тилда топширади.

Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари таълим йўналишлари рўйхати ва тест бўйича уларга мувофиқ келувчи фанлар мажмуаси Давлат тест маркази ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ишлаб чиқилади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

Абитуриент чет тиллар сифатида инглиз, немис, француз тилларидан бири бўйича тест синови топширади. Абитуриент ўқиган чет тилидан қатъи назар, хоҳлаган (инглиз, немис, француз) чет тилидан тест топшириши мумкин.

Агар умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хуна таълими муассасасида инглиз, немис ёки француз тиллари ўтилмасдан бошқа чет тиллари ўқитилган ҳолда, шу чет тилидан

тест синови ўрнига кўп балли тизим бўйича имтихон топширилади.

Олий таълимнинг айрим йўналишлари бўйича тест синовлари билан бир қаторда қўшимча касбий (ижодий) имтихонлар ўтказилади. Касбий (ижодий) имтихонлар ўтказиладиган таълим йўналишлари рўйхати Давлат тест маркази ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ишлаб чиқилади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

5. Айрим таълим йўналишлари бўйича ўқитиш тожик, қозок, туркман ва қирғиз тилларида олиб бориладиган таълим йўналишларига қабул кўп балли тизим бўйича касбий (ижодий) имтихонлар ва тест синовлари асосида амалга оширилади. Касбий (ижодий) имтихонлар ўтказиладиган таълим йўналишлари рўйхати Давлат тест маркази ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ишлаб чиқилади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

Ушбу таълим йўналишларига аризалар кўрсатилган тилларда ўрта таълим муассасасини тугатган абитуриентлар ёки кўрсатилган тилларда умумий ўрта таълим муассасасини тугатиб, академик лицей (касб-хунар коллежи) дипломига эга бўлган абитуриентлардан қабул қилинади. Касбий (ижодий) имтихонлар, кўп балли имтихон баҳолари ва Давлат комиссияси тасдиқлаган тест синовлари натижаларининг умумий йиғиндиси шахсан олий таълим муассасаси ректори томонидан тасдиқланади.

(5-банднинг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъжамасининг 2012 йил 11 июлдаги 205-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2012 й., 28-сон, 320-модда)

6. Умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида испан, араб, форс, дари, ҳинд, урду, хитой, корейс, уйғур тилини чет тили сифатида ўқиган абитуриентлар мазкур тилдан кўп балли баҳо тизими бўйича имтихон топширадилар, қолган фанлар бўйича эса тест синовларидан ўтадилар.

Мазкур қонда роман-герман филологияси (инглиз, немис ва француз филологияси) йўналиши бўйича ўқишга қирадиган абитуриентларга нисбатан қўлланилмайди.

Ушбу фанлар бўйича ягона дастур ва баҳолаш мезонлари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланади ва олий таълим муассасаларига етказилади.

7. Олий таълим муассасаларида касбий (ижодий) ва кўп балли имтихонларни ўтказиш 1 ва 2-иловаларда белгиланган тартибда амалга оширилади.

8. Олий таълим муассасаларига кўзи ожиз абитуриентларни қабул қилиш 3-иловада белгиланган тартибда амалга оширилади.

9. Республика тиббиёт олий таълим муассасаларида ташкил этилган 3 йиллик «Олий ҳамширалик иши» таълим йўналишига қабул фақат ўрта махсус, касб-хунар тиббий маълумот (ҳамширалик, акушерлик иши ва фельдшерлик) негизда амалга оширилади. Мазкур йўналиш бўйича тест синовлари билан бир қаторда қўшимча касбий (ижодий) имтихонлар ўтказилади.

10. Олий таълим муассасалари таркибида ташкил этилган махсус сиртқи бўлимнинг таълим йўналишларига қабул фақат тегишли ёки турдош таълим йўналишига мувофиқ ўрта махсус, касб-хунар маълумотига ҳамда камида уч йил амалий иш стажига эга бўлган, ишлаб турган соҳадан тавсиянома берилган кадрлар ҳисобидан амалга оширилади.

II. Хорижий фуқароларни қабул қилиш

11. Олий таълим муассасаларига хорижий фуқароларни қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъжамасининг «Хорижий фуқароларни Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш ва ўқитиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида» 2008 йил 4 августдаги 169-сон қарори ҳамда Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари асосида амалга оширилади.

Республика фуқароларини хорижий олий таълим муассасаларига ўқишга жўнатиш давлатлараро шартномалар ва Давлат комиссиясининг тегишли қарорига, олий таълим муассасалараро шартномаларга ҳамда фуқароларнинг ташаббусига асосан амалга оширилади.

III. Хужжатларни қабул қилиш

12. Олий таълим муассасаларида ўқишга қабулни сифатли ташкил этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланган тартибда қабул комиссиялари ташкил этилади.

Абитуриентларнинг ўқишга қабул қилиш ҳақидаги аризалари олий таълим муассасалари қабул комиссиялари томонидан 20 июндан 20 июлгача (шу куни ҳам), Ўзбекистон давлат консерваторияси учун 20 июндан 15 июлгача қабул қилинади.

Абитуриент олий таълим муассасаси қабул комиссиясига қуйидаги хужжатларни тақдим этади:

таълим йўналиши, ўқув тили ва шакли кўрсатилган ҳолдаги ариза (аризада олий таълим муассасасини тугатганлиги ёки олий маълумоти йўқлиги, қайси чет тилидан тест топшириши, ҳарбий тавсияномага эга бўлганлар унинг рақамини кўрсатишлари ҳамда тест синовларини ўтказиш қоидалари ва жавоблар варақаларини тўғри тўлдириш билан танишганлиги кўрсатилади);

(12-банднинг тўртинчи хатбошичи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 11 июлдаги 205-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2012 й., 28-сон, 320-модда)

ўрта таълим (11-синф негизда) ёки ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасасини тугатганлиги ҳақидаги хужжатнинг асл нусхаси;

086-У – шакл бўйича тиббий маълумотнома;

паспорт (паспорт ёшига етмаганлар учун туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома) нинг нусхаси;

3.5 x 4.5 см ҳажмдаги 6 дона рангли фотосурат;

меҳнат дафтарчасидан белгиланган тартибда тасдиқланган кўчирма ва ишлаб турган соҳадан тавсиянома (махсус сиртқи бўлим абитуриентлари учун).

Ариза шакли Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланади.

Танловдан ташқари ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўлган халқаро ва республика олимпиадалари, танловлар ва мусобақалар

голиблари асл нусхадаги тасдиқловчи хужжатларни топширадилар.

Абитуриент аризасида «Ўзим ҳақимда қуйидагиларни маълум қиламан» графасига хужжатлар билан тасдиқловчи ҳолатлар (болалиқдан I ва II гуруҳ ногиронлари, чин етим ва етим, «Меҳрибонлик уйлари» тарбияланувчилари ва боқувчиси йўқ) қайд этилади.

Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқаролар ҳарбий қисм қўмондонлигининг тегишли тавсияномасининг аслини юқорида кўрсатилган хужжатлар билан биргаликда тақдим этадилар.

Ҳарбий қисм тавсияномасининг шакли ва уни бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги ва Миллий хавфсизлик хизмати томонидан белгиланади.

Абитуриент томонидан паспорт (паспорт ёшига етмаганлар туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома) ҳамда ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги хужжат қабул комиссиясига шахсан кўрсатилади.

Ҳарбий қисмлар қўмондонлиги тавсияномалари улар берилган кундан ҳамда муддатли ҳарбий хизматни тугатган даврдан бошлаб уч йил мобайнида ҳақиқий ҳисобланади.

Кўрсатиб ўтилган хужжатлар мавжуд бўлганда олий таълим муассасаси қабул комиссияси абитуриентнинг хужжатларини қабул қилишни рад этишга ҳақли эмас.

Хужжатлар қабул қилишнинг белгиланган муддатлари тугагандан сўнг хужжатларга қўшимчалар ва ўзгартиришлар киритиш қатъиян ман қилинади.

Абитуриент томонидан топширилган хужжатларнинг қалбакилиги аниқланса, у ҳолда абитуриент тест синовларидан (олий таълим муассасасидан) четлаштирилади ҳамда хужжатлари ўрнатилган тартибда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига юборилади.

Олий таълим муассасалари қабул комиссиялари 21 июль куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази орқали Давлат комиссиясига таълим йўналиши, ўқув шакли ва тили кўрсатилган ҳолда, абитуриентларнинг сони

ҳақида белгиланган шаклдаги маълумотни имтиёзга эга бўлганлар тўғрисидаги маълумотлар билан қўшиб тақдим этиладилар.

IV. Касбий (ижодий) имтиҳонлар

13. Касбий (ижодий) имтиҳонлар тест синовлари ўтказилишига қадар 11 июлдан 25 июлгача, тест мажмуаларида фаннинг ўрнига қараб унинг учун назарда тутилган энг кўп баллнинг 0 дан 100 фоизигача бўлган ораликда ягона кўп балли баҳолаш тизими бўйича амалга оширилади.

Касбий (ижодий) имтиҳонлар натижалари бўйича тушган норозилик (апелляция) аризалари олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан 26 июлга қадар бўлган муддатда кўриб чиқилади.

Касбий (ижодий) имтиҳонлар натижалари Давлат комиссиясига олий таълим муассасалари томонидан 27 июлгача тақдим этилади.

Касбий (ижодий) имтиҳонларнинг натижалари ҳақидаги маълумотлар олий таълим муассасалари қабул комиссиялари томонидан Давлат тест марказига белгиланган шаклларда кундузги ва махсус сиртки бўлимлар учун – 1 августда тақдим этилади.

V. Тест синовларига тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш

14. Тест синовлари кундузги ва махсус сиртки бўлимлар учун 1 августда ўтказилади.

15. Олий таълим муассасасида танланган таълим йўналишига қараб абитуриентлар тегишли равишда икки ёки уч фан мажмуалари бўйича тест синовларидан ўтадилар.

«Журналистика», «Халқаро журналистика» ва «Нутқ маданияти ва нотиклик санъати» таълим йўналишлари бўйича тест синовлари билан бир қаторда (0 билан 75,6 баллгача бўлган ораликда баҳоланувчи) ижодий имтиҳонлар ўтказилади.

Тест топшириқлари ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълими умумтаълим фанлари ўқув дастурларига мувофиқ тузилади.

16. Мажмуанинг ҳар бир фани 36 топшириқни ўз ичига олади.

Куйидаги вақт меъёрлари белгиланади:

а) 72 саволга – 2 соат;

б) 108 саволга – 3 соат.

Мажмуалар куйидаги фанлар бўйича

шаклланади:

1. Она тили ва адабиёти: ўзбек тили ва адабиёти

2. Она тили ва адабиёти: рус тили ва адабиёти

3. Она тили ва адабиёти: қорақалпоқ тили ва адабиёти

4. Математика

5. Физика

6. Кимё

7. Биология

8. Тарих

9. География

10. Чет тили: инглиз тили

11. Чет тили: немис тили

12. Чет тили: француз тили

Тест синовлари бошланишига қадар 30 дақиқагача абитуриентлар жавоблар варақасини тўғри тўлдириш тартиби билан танишадилар ва унинг тегишли жойига ўзлари тўғрисидаги маълумотларни ёздиладилар. Бу вақт тест ўтказиш учун ажратилган вақт меъёрига кирмайди.

Тест синовларини ташкил этиш ва уларни жойларда адолатли ўтказиш масъулияти, тест синовлари қоидаларига қатъий риоя этган ҳолда Давлат тест маркази вакиллари, олий таълим муассасалари қабул комиссиялари раислари, ҳокимликлар ва улар томонидан тайинланадиган аудиторияларнинг раҳбарларига юкланади.

Тест синови синов ўтадиган хонада синовни ўтказиш қоидалари талабларига қатъий риоя этилган тарзда тўғри ва адолатли ўтказилишини таъминлаш бўйича шахсий масъулият аудитория раҳбари ва кузатувчиси зиммасига юкланади.

Тест синови эрталаб соат 8 дан 30 дақиқа ўтганда бошланади.

Жавоблар варақаси абитуриент томонидан ҳаворанг пастаси бўлган шарикли ручка билан тўлдирилади.

Жавоблар варақасини тўлдиришга тест синови учун белгиланган вақт меъёрига қўшимча 20 дақиқа ажратилади.

Жавоблар варақаси тўғри тўлдирилиши учун абитуриент шахсан жавобгардир. Жавоблар варақасидаги тегишли доирачаларни нотўғри белгиланган абитуриентларнинг эътирози кўриб чиқилмайди.

Абитуриент томонидан уяли телефонлар ва бошқа алоқа воситаларини олиб кириш ва фойдаланиш қатъий ман этилади.

Тест синовлари ўтказиладиган бинога киришда абитуриент микрокалькулятор, лугат, жадвал, китоб, уяли телефон, компьютер, телекоммуникация воситалари ва шпаргалкалар олиб киришга ҳаракат қилса ёки олиб кирган бўлса, тест синовлари давомида тест материалларини бошқа абитуриентга узатса ёки ёрдам берса, абитуриент тест синовларини ўтказиш тартибини бузган ҳисобланади ва Давлат тест маркази вакили томонидан далолатнома тузилиб, у тест жараёнидан четлаштирилади;

(16-банднинг йигирма олтинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 11 июлдаги 205-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2012 й., 28-сон, 320-модда)

Тест синови жараёнида абитуриент томонидан саволлар китоби варағи йиртиб олинганлиги аниқланса, тест синовларини топшириш қоидалари бузилган ҳисобланади ва тест синовидан четлаштирилади.

Белгиланган вақтда тест синовларига келмаган абитуриентлар учун қўшимча тест синовлари ўтказилмайди.

VI. Абитуриентларни тўлов-контракт асосида қабул қилиш, ўқиш учун тўлов тартиби ва миқдори

17. Абитуриентларни тўлов-контракт асосида қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан тасдиқланган қабул квоталари доирасида ягона қабул қоидалари асосида тест синовларининг баллар рейтингини бўйича Давлат комиссияси томонидан амалга оширилади.

Давлат комиссияси томонидан абитуриентларни тўлов-контракт асосида талабалikka тавсия этиш тўғрисида қарор қабул қилингандан кейин олий таълим муассасаси билан юридик ёки жисмоний шахслар ўртасида белгиланган тартибда контрактлар расмийлаштирилади.

Белгиланган намунадаги контракт бланкалари олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан тест натижалари эълон

қилинган кундан бошлаб берилди ва юридик шахслар учун раҳбар ва бош бухгалтер томонидан имзоланган ҳолда 3 нусхада, жисмоний шахслар учун 2 нусхада расмийлаштирилади.

Давлат комиссияси томонидан тўлов-контракт асосида ўқишга тавсия этилган абитуриентлар учун тўлов ҳар йили контракт шартларида кўрсатилган муддатларда амалга оширилади.

Контракт шартлари ва томонларнинг мажбуриятлари, уларнинг амалга оширилиши тартиби қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

VII. Халқаро ва республика олимпиадалари, танловлари ва мусобақалари голибларини қабул қилиш

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон ўқувчи ёшларини рағбатлантириш чоралари тўғрисида» 1993 йил 5 февралдаги ПФ-555-сон Фармонида мувофиқ ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон иқтидорли ёшларини тақдирлаш ва моддий рағбатлантириш тўғрисида» 2008 йил 13 октябрдаги 226-сон қарори билан тасдиқланган Халқаро ва республика олимпиадалари, танловлари, мусобақалари голиблари бўлган академик лицейлар, касб-хунар коллежлари ва умумий ўрта таълим муассасалари ўқувчиларини тақдирлаш тартиби тўғрисидаги Низом ҳамда Республика олимпиадалари, танловлари ва спорт мусобақаларини ўтказиш тўғрисидаги Низомлар асосида халқаро ва республика олимпиадалари, танловлари ва мусобақалари голиблари ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази таъсис этилган махсус гувоҳномани олганлар Давлат комиссиясининг қарори билан тегишли олий таълим муассасаларининг мос таълим йўналишларига танловдан ташқари тест синовларисиз ва касбий (ижодий) имтиҳонларсиз давлат грантлари асосида қабул қилинадилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Зулфия номидаги Давлат мукофотини таъсис этиш бўйича тақлифларни қўллаб-қувватлаш тўғрисида» 1999 йил 10 июндаги ПФ-2326-сон Фармонида мувофиқ Зулфия

номидаги Давлат мукофотлари соҳибалари бўлган умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари мос таълим йўналишлари бўйича олий таълим муассасаларига танловдан ташқари тест синовларисиз ва касбий (ижодий) имтиҳонларсиз давлат грантлари асосида қабул қилинадилар.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ва тегишли вазирликлар, идоралар томонидан ҳар йили ўтказиладиган педагогика ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари битирувчилари ва таълим муассасалари тарбияланувчиларининг «Тарбиячи» республика танлови ғолиби, тиббиёт муассасалари ҳамшираларининг «Ҳамшира» республика танлови ғолиби, Бадий академиянинг тасвирий санъат бўйича республика танлови ғолиблари, «Ниҳол» мукофоти совриндорлари мазкур вазирликлар, идоралар ва жамғармалар тақдимномаларига мувофиқ Давлат комиссиясининг қарори билан тегишли олий таълим муассасаларига, мос таълим йўналишларига танловдан ташқари тест синовларисиз ва касбий (ижодий) имтиҳонларсиз давлат грантлари асосида қабул қилинадилар.

Олимпиада фани, танловлар билан олий таълим йўналишлари ўртасидаги касбий мувофиқлик Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ҳамда Маданият ва спорт ишлари вазирлиги томонидан ишлаб чиқилади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

Олий таълим муассасалари қабул комиссиялари олимпиадалар, танловлар ва мусобақалар ғолибларининг аризалари ҳақидаги маълумотларни, таълим йўналиши, ўқув шакли ва тили кўрсатилган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази орқали Давлат комиссиясига 22 июлгача бўлган муддатда тақдим этадилар. Давлат

комиссияси 31 июлгача ғолиб бўлганлар бўйича тегишли вазирликлар, идораларнинг тақдимномаси асосида алоҳида қарор қабул қилади.

VIII. Муддатли ҳарбий хизматни ўтаган абитуриентларни қабул қилиш

19. Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқароларни республика олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тасдиқланган Низом асосида белгиланган тартибда амалга оширилади.

(19-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 11 июлдаги 205-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚҲТ, 2012 й., 28-сон, 320-модда)

IX. Қабул қилиш тартиби

20. Давлат комиссиясининг абитуриентларни олий таълим муассасаларига қабул қилиш тўғрисидаги қарори 15 августдан кечикмай қабул қилинади ва у олий таълим муассасаларида 20 августга қадар абитуриентларни давлат грантлари бўйича талабалар сафига қабул қилиш ҳақидаги буйруқларни расмийлаштириш учун асос бўлади.

Тўлов-контракт асосида абитуриентларни ўқишга қабул қилиш юридик ёки жисмоний шахслар томонидан ўқиш учун контрактда белгиланган маблағ миқдори 15 сентябрдан кечиктирилмай, белгиланган тартибда ўтказилгандан сўнг, олий таълим муассасасининг буйруғи билан расмийлаштирилади.

Тўлов-контракт асосида талабаликка тавсия этилган абитуриентларни 2 сентябрдан бошлаб дарсларга қатнашишга рухсат этиш тўғрисида олий таълим муассасасининг буйруғи расмийлаштирилади.

X. Яқунловчи қоидалар

21. Мазкур Низомда белгиланган масалалар бўйича низолар конун ҳужжатларига мувофиқ ҳал қилинади.

3.1.4. Олий таълим муассасаларида ягона кўп балли баҳолаш тизими бўйича касбий (ижодий) имтиҳонларни ўтказиш ТАРТИБИ

1. Олий таълим муассасаларида ягона кўп балли баҳолаш тизими бўйича касбий (ижодий) имтиҳонлар (кейинги ўринларда – имтиҳонлар деб аталади) тест синовлари бошлангунга қадар Давлат комиссияси белгилаган муддатларда ўтказилади.

2. Тест синовларига қўшимча тарзда назарда тутилган касбий (ижодий) имтиҳонлар Давлат комиссияси тасдиқлаган таълим йўналишлари рўйхати бўйича ўтказилади.

3. Касбий (ижодий) имтиҳонларнинг бош мақсади абитуриентларнинг танланган мутахассислик бўйича ўқиш ва кейинчалик ишлаб кетиш имкониятларини аниқлаш, уларнинг танланган фанлар бўйича билимлари ва малакалари даражаларини, касбий кўникмаларини, ижодий ва жисмоний қобилиятларини баҳолашдир.

4. Имтиҳонлар саволлари ва топшириқларининг мазмуни умумий ўрта таълим ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари дастурларига қатъий мувофиқлаштирилган бўлиши лозим. Спорт фанлари бўйича имтиҳонлар топшириқлари абитуриентларнинг алоҳида тоифалари учун (жинси ва ёши бўйича) белгиланган меъёрий талабларга мувофиқ тузилади.

5. Абитуриентлардан касбий (ижодий) имтиҳонлар қабул қилиш учун олий таълим муассасасида фан бўйича имтиҳон комиссияси ташкил этилади.

Олий таълим муассасасида касбий (ижодий) имтиҳонларни ташкил этиш ва ўтказиш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

-имтиҳонлар бошланишидан бир ой олдин ректорнинг буйруғи билан олий таълим муассасасида тегишли фанлар бўйича имтиҳонларни ташкил этиш ва қабул қилиш масалалари бўйича тажрибали, малакали ва масъулиятли ўқитувчилар таркибидан фан бўйича имтиҳон комиссияси ташкил этилади;

-айрим ҳолларда олий таълим муассасаси фан бўйича имтиҳон комиссияси таркибига бошқа таълим муассасалари ўқитувчилари ва илмий-тадқиқот муассасалари ходимларининг асосий иш жойи маъмуриятининг тавсияларига биноан киритилишига йўл қўйилади;

-олий таълим муассасаси идоравий бўйсунушига қараб вазирлик (идора) билан келишган ҳолда фан бўйича имтиҳон комиссиясининг раислигига номзодни ўз вақтида тасдиқлаш учун Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этади;

-«Олий ҳамширалик иши» йўналиши бўйича имтиҳон комиссияларининг раислари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланади;

-имтиҳонлар тасдиқланган жадвалга қатъий риоя этилган ҳолда ўтказилади;

-имтиҳонларга ажратиладиган вақт олий таълим муассасаси қабул комиссиясининг қарори билан белгиланади;

-абитуриентларнинг ёзма шаклда бажарган имтиҳон ишларини текшириш ва баҳолаш кириш ёзма имтиҳонларини текшириш ва баҳолаш учун белгиланган тартибда амалга оширилади.

6. Имтиҳонлар тест синовлари мажмуаларидаги фаннинг эгаллаган ўрнига қараб белгиланган энг кўп баллнинг 0 дан 100 фоизгача бўлган оралиғида, ягона кўп балли тизим бўйича баҳоланади.

(6-банднинг биринчи хатбоши-си Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 11 июлдаги 205-сонли қарори тахририда – ЎР ҚХТ, 2012 й., 28-сон, 320-модда)

Имтиҳонларни баҳолаш мезонлари ҳар бир фанга ажратилган умумий баллар доирасида, абитуриентларга қўйилган талабларнинг хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда,

олий таълим муассасасининг фан имтиҳон комиссияси томонидан белгиланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги касбий (ижодий) имтиҳон ўтказиладиган фанлар бўйича ягона дастур ва баҳолаш мезонларини тасдиқлайди ва тегишлигига қараб олий таълим муассасаларига етказилади.

Агар имтиҳон таълим йўналиши доирасидаги қатор мустақил фанлар бўйича ўтказиладиган бўлса, унда уни баҳолаш учун белгиланган балларнинг умумий миқдори, ҳар бир фаннинг хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда, дифференциал тартибда, унинг таркибидаги фанларга бўлинади.

Олий таълим муассасаси қабул комиссияси имтиҳонлар бошланишидан бир ой олдин абитуриентлар эътиборига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган имтиҳон олинадиган фанлар дастурини, уларни баҳолаш мезонларини, маслаҳатлар ва имтиҳонлар жадвали-

ни маълум қилади. «Олий ҳамширалик иши» йўналиши бўйича ушбу тадбирлар Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан амалга оширилади.

7. Имтиҳонлар якунлари баллар миқдори сифатида, танлов тартибда имтиҳон варақасига ва имтиҳон рўйхатига киритилади. Бу ҳужжатларнинг ҳар бири фан бўйича имтиҳон комиссияси раиси ва олий таълим муассасаси қабул комиссиясининг масъул котиби томонидан имзоланади.

Имтиҳон қайдномалари олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан ўз вақтида Давлат тест марказига тақдим этилади.

8. Жадвал бўйича касбий (ижодий) имтиҳонларга келмаган абитуриентлар тест синовларига қўйилмайди.

9. Олий таълим муассасасида касбий (ижодий) имтиҳонлар ўтказилиши даврида белгиланган тартибда норозилик (апелляция) аризаларини кўриб чиқиш учун апелляция комиссияси иши ташкил этилади.

Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомга 2-ИЛОВА

3.1.5. Ўқитиш тожик, қозок, туркман ва қирғиз тилларида олиб бориладиган айрим таълим йўналишлари бўйича кириш имтиҳонларини қабул қилиш

ТАРТИБИ

1. Айрим таълим йўналишлари бўйича ўқитиш тожик, қозок, туркман ва қирғиз тилларида олиб бориладиган олий таълим муассасаларида, Давлат комиссияси билан келишган ҳолда, қабул қўп балли тизим бўйича касбий имтиҳонлар ва тест синовлари асосида амалга оширилади.

Бу таълим йўналишига аризалар фақат умумий ўрта таълим муассасасини ёки ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасасини кўрсатилган тилларда битирган абитуриентлардан қабул қилинади.

2. Қўп балли тизим бўйича касбий имтиҳонлар ва тест синовлари асосида қабулни амалга оширувчи олий таълим муассасалари кўрсатилган ҳолда ўқитиш тожик, қозок, туркман ва қирғиз тилларида олиб бориладиган таълим йўналишларининг рўйхатини, касбий имтиҳонлар ва тест синовлари фанларини Давлат комиссияси белгилайди.

3. Саволлар мазмуни ва имтиҳонлар топшириқлари умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими умумтаълим фанлари дастурларига қатъий мувофиқ бўлиши лозим.

4. Абитуриентлардан касбий (ижодий) имтиҳонларни қабул қилиш учун олий таълим муассасасида белгиланган тартибда фанлар бўйича имтиҳон комиссиялари ташкил этилади.

Олий таълим муассасаси идоравий бўйсунушига қараб вазирлик (идора) билан келишилган ҳолда фанлар бўйича имтиҳон комиссияларининг раислигига номзодларни ўз вақтида тасдиқлаш учун Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этади.

Имтиҳонлар тасдиқланган жадвалга қатъий риоя этилган ҳолда ўтказилади.

Имтиҳонларга ажратиладиган вақт олий

таълим муассасаси қабул комиссиясининг қарори билан белгиланади.

5. Имтиҳонлар тест синовлари мажмуаларидаги фаннинг эгаллаган ўрнига қараб (тегишли равишда 111,6 балл, 75,6 балл ёки 39,6 балл) белгиланган энг кўп баллнинг 0 дан 100 фоизгача бўлган оралиғида, ягона кўп балли тизим бўйича баҳоланади.

Имтиҳонларни баҳолаш мезонлари, ҳар бир фанга ажратилган умумий баллар доирасида, олий таълим муассасасининг имтиҳон комиссияси томонидан белгиланади.

Олий таълим муассасаси қабул комиссияси имтиҳонлар бошланишидан бир ой олдин, абитуриентлар эътиборига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган имтиҳон олинадиган фанлар дастури, уларни баҳолаш мезонлари, маслаҳатлар ва имтиҳонлар жадвалини маълум қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги касбий (ижодий) имтиҳон ўтказиладиган фанлар бўйича ягона дастур ва баҳолаш мезонларини тасдиқлайди ва тегишлигига қараб олий таълим муассаса-

ларига етказди.

6. Имтиҳонлар якунлари баллар миқдори сифатида, танлов тартибда имтиҳон varaқасига ва имтиҳон рўйхатига киритилади. Бу ҳужжатларнинг ҳар бири фан бўйича имтиҳон комиссияси раиси ва олий таълим муассасаси қабул комиссиясининг масъул котиби томонидан имзоланади.

Имтиҳонлар натижаларига кўра, олий таълим муассасаси қабул комиссияси белгиланган таълим йўналишлари бўйича тасдиқланган ўринлар квотасига танлов ўтказди.

7. Жадвал бўйича имтиҳонга келмаган абитуриентлар навбатдаги имтиҳонни топширишга киритилмайди.

8. Олий таълим муассасасида касбий имтиҳонлар ўтказилиши даврида белгиланган тартибда норозилик (апелляция) комиссиясининг иши ташкил этилади.

9. Касбий (ижодий) имтиҳонлар адолатли ва холисона ўтказилишини таъминлаш бўйича шахсий масъулият олий таълим муассасаси ректори ва қабул комиссияси масъул котиби зиммасига юкланади.

Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомга 3-илова

3.1.6. Олий таълим муассасаларига кўзи ожиз абитуриентларни қабул қилиш ТАРТИБИ

1. Кўзи ожизлар тоифасига махсус мактаб-интернатлар томонидан кўзи ожизлар учун берилган етуклик аттестати, имконияти чекланган шахслар учун ихтисослашган касб-ҳунар коллежлари томонидан кўзи ожизлар учун берилган диплом, ўрта таълим (11-синф базасида) ҳужжати ёки академик лицей (касб-ҳунар коллежи) дипломига эга бўлган кўзи бўйича 1-гуруҳ ногиронлиги тўғрисида белгиланган тартибда берилган шаклдаги маълумотномасига эга бўлган абитуриентлар қиради.

(1-банд Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 11 июлдаги 205-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚҚТ, 2012 й., 28-сон, 320-модда)

2. Кўзи ожиз абитуриентлар олий таълим муассасаларига кириш чоғларида кириш имтиҳонларини таълим йўналишлари бўйича Давлат комиссияси томонидан тест синовлари учун белгиланган фанлар мажмуасига мос келувчи кўп балли ёки уларга келтирилган беш балли баҳолаш тизими бўйича, анъанавий услубда топширадилар.

3. Фанлар бўйича кириш имтиҳонларини ўтказиш шакли (ёзма ёки оғзаки) Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан белгиланади.

4. Кўзи ожиз абитуриентлар билан тушунтириш ишларини олиб бориш учун олий

таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан махсус масъул ходим ажратилади.

5. Олий таълим муассасаси қабул комиссияси кириш имтиҳонларини ўтказиш учун фанлар бўйича комиссияларни ташкил этади.

6. Фан бўйича кириш имтиҳонларининг дастурлари умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-хунар таълими умумтаълим фанлари дастурларига тўла мувофиқ ҳолда тузилади ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланади.

7. Кириш имтиҳонларини ўтказувчи комиссия таркибига кўзи ожизлар ёки ногиронлар жамиятининг вакили киради.

8. Олий таълим муассасалари қабул комиссиялари кўзи ожиз абитуриентлар учун кириш имтиҳонлари фанлари бўйича махсус

тузилган жадвалга биноан маслаҳатлар ташкил этадилар.

9. Кўрсатилган абитуриентлар тоифаси учун кириш имтиҳонлари олий таълим муассасалари қабул комиссиялари томонидан 26 июлга қадар ўтказилади.

10. Мазкур тоифага кирадиган абитуриентлар ва кириш имтиҳонлари натижалари ҳақидаги маълумотлар 27 июлга қадар Давлат комиссиясига ва Давлат тест марказига топширилади.

11. Кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган абитуриентлар Давлат комиссияси билан келишилган ҳолда, олий таълим муассасаси қабул комиссияси мажлисининг баённомаси ва олий таълим муассасаси ректорининг буйруғи билан танловсиз давлат грантлари асосида қабул қилинадилар.

Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 18 июндаги 118-сон қарорига 2-илова

3.1.7. Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ олий таълим муассасаларининг магистратурасига (кейинги ўринларда Магистратура деб юритилади) талабаларни қабул қилиш тартибини белгилайди.

Ушбу Низом ҳарбий таълим муассасаларига ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси магистратурасига нисбатан татбиқ этилмайди.

(1-банднинг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 1 июндаги 160-сонли қарори таҳририда – ЎР ҚХТ, 2012 й., 22-сон, 254-модда)

2. Магистратурага қабул олий таълим муассасалари томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган давлат грантлари ва тўлов-контракт асосида қабул квоталарига мувофиқ амалга оширилади.

3. Магистратурага қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси (кейинги ўринларда – Давлат комиссияси) томонидан кириш синовлари натижаларига кўра, тўпланган балларнинг рейтинг тизими бўйича амалга оширилади.

Магистратурага қабул тегишли таълим йўналиши ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланган турдош (магистратурага қабул бўйича) олий таълим йўналишлари рўйхати бўйича бакалавр даражасига ёки дипломли мутахассис малакасига эга бўлган шахслар ўртасида танлов асосида амалга оширилади.

Бакалавр даражасига ёки дипломли мутахассис малакасига эга бўлган шахслар турдош таълим йўналишлари рўйхатидаги ихтисосликларнинг бирида танловда қатнашиш ҳуқуқига эгалар.

Магистратурага қабул барча учун (ҳам грантлар, ҳам тўлов-контракт бўйича) тенг ҳуқуқлилик, ягона қабул қоидалари ва яго-

на танлов асосида амалга оширилиб, кириш синовларида энг юқори балл тўплаган абитуриентларнинг давлат грантлари бўйича биринчи навбатда қабул қилиниш ҳуқуқи таъминланади. Қолган абитуриентлар баллар рейтингини асосида белгиланган тўлов-контракт квоталари доирасида қабул қилиниш ҳуқуқига эгадирлар.

Танлов ҳар бир олий таълим муассасаси бўйича магистрлик мутахассислиги, ўқитиш тили ва шаклига кўра алоҳида ўтказилади.

4. Кириш синовлари уч тилда – ўзбек, рус, Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудидаги олий таълим муассасаларида қорақалпоқ тилларида ўтказилади.

Магистратурада ўқитиш тили Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган қабул кўрсаткичлари доирасида ҳужжатлар қабул қилинишига қадар вазирликлар ва идоралар томонидан белгиланади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

5. Абитуриентлар магистратурага кириш синовларини олий таълим муассасасида ўқийдиган тилда топширади.

6. Магистратурага қабул қилиш ишлари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланадиган тартибга мувофиқ жорий ўқув йили учун тайинланган олий таълим муассасаси қабул комиссияси зиммасига юкланади ва магистратурага қабул қилиш ишлари бўйича қабул комиссияси масъул котибининг ўринбосари тайинланади.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат стипендиялари ва номли давлат стипендиялари совриндорлари олий таълим муассасалари магистратурасига бакалавриятнинг таълим йўналишига мос мутахассисликларга танловдан ташқари давлат гранти асосида қабул қилинадилар.

II. Хорижий фуқароларни қабул қилиш

8. Магистратурага хорижий фуқароларни қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Хорижий фуқароларни Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш ва ўқитиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида»

2008 йил 4 августдаги 169-сон қарори ҳамда Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари асосида амалга оширилади.

III. Ҳужжатларни қабул қилиш тартиби

9. Магистратурага кириш имтиҳонлари бошланишидан бир ой аввал, олий таълим муассасаси қабул комиссияси магистратурага қабул қилиш муддатлари, мутахассисликлар номлари ва ажратилган ўринлар ҳақидаги ахборотни белгиланган тартибда эълон қилади.

10. Магистратурага киришда абитуриентлар (бакалавр даражасига эга бўлганлар, дипломи мутахассислар) олий таълим муассасаси қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар:

магистратура мутахассислиги кўрсатилган ҳолда, олий таълим муассасаси ректори номига ариза;

олий маълумот тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси (ёки дипломдан кўчирма – Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларини давлат гранти бўйича ўқиб тугатганлар учун) ҳамда унга илова;

3.5 x 4.5 ҳажмдаги 6 дона рангли фотосурат;

086-У – шаклдаги тиббий маълумотнома;

11. Ҳужжатлар 1 июлдан 30 июлгача қабул қилинади.

12. Ҳужжатлар тақдим этилиши жараёнида абитуриентлар паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлик ҳақидаги ҳужжатларини шахсан кўрсатадилар.

13. Кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар мавжуд бўлганда олий таълим муассасаси қабул комиссияси абитуриентнинг ҳужжатларини қабул қилишни рад этишга ҳақли эмас.

IV. Кириш синовлари

14. Магистратурага кириш синови умумий баллари қуйидагилардан ташкил топади: магистратурага киришда танлаган мутахассислик бўйича билим даражасини белгилловчи махсус фанлардан синов ўтказилади (баҳолаш мезони 0 баллдан 150 баллгачани ташкил этади);

демократик жамият куриш назарияси ва амалиёти асослари бўйича синов ўтказилади

(баҳолаш мезони 0 баллдан 50 баллгачани ташкил этади).

Олий таълим муассасаси битирувчисининг умумий рейтинги ёки ўзлаштириш кўрсаткичи (ўзлаштириш тегишли равишда 55 баллдан 100 баллгача бўлган диапазонда ифодаланади) аниқланади.

Магистратурага ўқишга киришда энг кўп тўпланиши мумкин бўлган (максимал) балл – 300 ни ташкил этади.

15. Абитурientлар куйидаги фанлардан ёзма (ёки ижодий) кириш синовлари (махсус тест синовлари) топширадилар:

магистратура мутахассислигига мувофиқ келувчи таълим йўналишининг махсус фанлари;

демократик жамият куриш назарияси ва амалиёти.

16. Кириш синовлари (махсус тест синовлари) ўтказиш шакли ва фанлар бўйича синов дастурлари ҳамда абитуриентларнинг билимларини баҳолаш мезонлари олий таълим муассасасининг ректори томонидан тегишли вазирликлар, идоралар ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда тасдиқланади ва кириш синовлари бошланишидан бир ой аввал абитуриентлар эътиборига етказилади.

Демократик жамият куриш назарияси ва амалиёти курси бўйича ягона дастур ва баҳолаш мезонлари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланади ва тегишли олий таълим муассасаларига етказилади.

17. Кириш синовлари (махсус тест синовлари) 3-10 август кунлари ўтказилади.

18. Кириш синовлари (махсус тест синовлари) ўтказилишига қадар, олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан синов фанлари бўйича маслаҳатлар ташкил этилади. Маслаҳатлар жадвали олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан ишлаб чиқилади ва ректор томонидан тасдиқланади.

19. Кириш синовларини ўтказиш учун ректорнинг буйруғи билан ҳар бир синов фанлари бўйича комиссиялар ташкил этилади. Фанлар бўйича комиссия раислари, олий таълим муассасасининг идоравий бўйсунушига қараб, вазирликлар ва идора-

лар томонидан тасдиқланади.

20. Синов фанлари бўйича комиссия таркиби олий таълим муассасасининг етук ва тажрибали профессор-ўқитувчилари таркибидан ташкил этилади. Зарур ҳолларда унинг таркибига бошқа олий таълим муассасасининг ўқитувчилари ҳам жалб этилиши мумкин.

21. Синов фанлари бўйича комиссия раислари зиммасига қуйидаги масъулият юкланади:

кириш синовлари сифатли ўтказилишини таъминлаш мақсадида комиссия таркибига малакали, талабчан ва адолатли профессор-ўқитувчиларни жалб этиш;

комиссия аъзоларининг вазифаларини белгилаш (маслаҳатлар беришни ташкил этиш, имтиҳон саволларини тузиш, жавобларни баҳолаш мезонларини ишлаб чиқиш ва бошқалар);

синов жараёнига раҳбарлик қилиш ва назорат этиш.

22. Фанлар бўйича синовларни ўтказиш тартиби (ўқитувчиларни аудиторияларга тақсимлаш, жавобларни шифрлаш ҳамда текшириш ва ҳоказолар) олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан белгиланади.

23. Кириш синовларининг натижалари, баҳолаш мезонларига мувофиқ балл билан белгиланади ва қайдномаларга киритилади. Қайдномалар фан бўйича имтиҳон комиссиясининг аъзолари, қабул комиссиясининг масъул котиби томонидан имзоланади ва қабул комиссиясининг раисига тақдим этилади.

24. Олий таълим муассасасига ўқишга қабул қилинган абитуриентларнинг синов ишлари уларнинг шахсий ҳужжатлар йиғма жилдларига тикиб қўйилади.

Ўқишга қабул қилинмаганларнинг синов ишлари 6 ой давомида сақланади, сўнг белгиланган тартибда йўқ қилинади.

25. Кириш синовлари (махсус тест синовлари)ни қайта топшириш ман этилади.

26. Олий таълим муассасасида белгиланган тартибда апелляция (норозилик) комиссиясининг иши ташкил этилади.

Абитурient синов натижасидан норози бўлган тақдирда, синов натижалари эълон

қилинган вақтдан бошлаб 24 соат давомида синов ишини апелляция қилиш ҳақидаги ариза билан олий таълим муассасаси қабул комиссияси раиси ёки апелляция (норозилик) комиссияси раисига мурожаат этиши мумкин. Апелляция ҳақидаги аризани қўриб чиқиш муддати икки кундан ошмаслиги лозим.

27. Магистратурага кўзи ожиз абитуриентларни қабул қилиш Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 3-иловасига мувофиқ амалга оширилади.

V. Абитуриентни тўлов-контракт асосида қабул қилиш ва ўқиш учун тўлов тартиби

28. Магистратурага тўлов-контракт асосида қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган қабул квоталари доирасида ягона қабул қоидалари асосида кириш синовларининг баллар рейтинги бўйича Давлат комиссияси томонидан амалга оширилади.

Абитуриентларни тўлов-контракт асосида магистратурага тавсия этиш тўғрисида Давлат комиссиясининг қарори қабул қилингандан кейин олий таълим муассасаси билан юридик ёки жисмоний шахслар ўртасида белгиланган тартибда контракт расмийлаштирилади.

Белгиланган намунадаги контракт бланкалари олий таълим муассасаси қабул комиссияси томонидан синов натижалари эълон қилинган кундан бошлаб берилади ва юридик шахслар учун раҳбар ва бош бухгалтер томонидан имзоланган ҳолда 3 нусхада, жисмоний шахслар учун 2 нусхада расмийлаш-

тирилади.

Давлат комиссияси томонидан тўлов-контракт асосида ўқишга тавсия этилган абитуриентлар учун тўлов ҳар йили контракт шартларида кўрсатилган муддатларда амалга оширилади.

Контракт шартлари ва томонларнинг мажбуриятлари, уларни амалга ошириш тартиби қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

VI. Ўқишга қабул қилиш тартиби

29. Давлат комиссиясининг олий таълим муассасалари магистратурасига қабул қилиш тўғрисидаги қарори 20 августдан кечикмай қабул қилинади ва у олий таълим муассасаларида 25 августга қадар абитуриентларни давлат грантлари бўйича талабалар сафига қабул қилиш ҳақидаги олий таълим муассасалари ректорларининг буйруқларини расмийлаштириш учун асос бўлади.

Давлат комиссиясининг олий таълим муассасалари магистратурасига қабул қилиш тўғрисидаги қарорига мувофиқ тўлов-контракт асосида ўқишга қабул қилиш юридик ёки жисмоний шахслар томонидан ўқиш учун белгиланган маблағ миқдори 15 сентябрдан кечиктирилмай, белгиланган тартибда ўтказилгандан сўнг, олий таълим муассасасининг буйруғи билан расмийлаштирилади.

VII. Магистратурада ўқиш муддати

30. Магистратурада ўқиш муддати камида 2 йил.

VIII. Яқунловчи қоида

31. Мазкур Низомда белгиланган масалалар бўйича низолар қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳал қилинади.

3.1.8. Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом «Таълим тўғрисида», «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомнинг амал қилиши ҳарбий олий таълим муассасаларига нисбатан татбиқ этилмайди.

3. Талабалар ўқишини кўчириш ёки қайта тиклаш, одатда, ёзги таътил даврида, тегишли курс (семестр)да ўқув машғулотлари бошланишига қадар амалга оширилади.

4. Талабалар сафидан четлаштириш мазкур Низомда белгиланган ҳолларда олий таълим муассасаси ректорининг буйруғи билан амалга оширилади.

5. Талабалар ўқишини кўчириш ёки қайта тиклаш қуйидагиларнинг:

олий таълим муассасалари;

тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар;

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги Талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш идоралараро комиссияси (кейинги ўринларда – Идоралараро комиссия деб юритилади) қарорлари асосида амалга оширилади.

Идоралараро комиссия Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси (кейинги ўринларда – Давлат комиссияси деб юритилади) томонидан ташкил этилади. Унинг таркибига тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар вакиллари киритилади.

Идоралараро комиссиянинг раиси ва масъул котиби Давлат комиссияси қарори билан тайинланади.

6. Олий таълим муассасаси ректорининг қарори асосида талабалар ўқишини шу олий таълим муассасаси доирасида олий таълимнинг мос ва турдош йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича кўчириш ва тиклаш амалга оширилади.

7. Қуйидаги ҳолларда талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш талабани қабул қилаётган олий таълим муассасаси бўйсунадиган вазирлик (идора) қарори асосида амалга оширилади:

олий таълимнинг мос ва турдош йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича бир вазирлик (идора) доирасида бошқа олий таълим муассасасига;

олий таълимнинг мос ва турдош йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича турли вазирлик (идора) доирасида бир олий таълим муассасасидан бошқа олий таълим муассасасига кўчириш ва қайта тиклаш.

8. Қуйидаги ҳолларда талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш Идоралараро комиссия қарори билан амалга оширилади:

хорижий давлатларнинг аккредитацияга эга бўлган олий таълим муассасаларидан Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига;

бир олий таълим муассасаси доирасида ёки бир вазирлик (идора) ва турли вазирликлар (идоралар) тасарруфидаги олий таълим муассасаларига олий таълимнинг турдош бўлмаган йўналишлари (мутахассисликлари)га.

9. Олий таълимнинг турдош йўналишлари (мутахассисликлари) рўйхати Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги (кейинги ўринларда – Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги деб юритилади) томонидан ишлаб чиқилади ва Давлат комиссияси томонидан тасдиқланади.

10. Талабаларнинг ўқишини кўчириш ёки қайта тиклаш ҳақидаги аризалари мос равишда:

ушбу Низомнинг 6-бандида кўрсатилган ҳолатлар юзасидан – олий таълим муассасасининг қабул комиссиясига;

ушбу Низомнинг 7 ва 8-бандларида кўрсатилган ҳолатлар юзасидан – Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ташкил этиладиган ҳудудий ишчи гуруҳларга топширилади.

Ҳудудий ишчи гуруҳлар қабул қилинган ҳужжатларни умумлаштириб:

ушбу Низомнинг 7-бандида кўрсатилган ҳолатлар бўйича тасарруфида олий таълим муассасаси бўлган вазирликлар ва идораларга;

ушбу Низомнинг 8-бандида кўрсатилган ҳолатлар бўйича – Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этади.

Олий таълим муассасалари қабул комиссиялари ҳамда ҳудудий ишчи гуруҳлар талабалар ўқишини кўчириш ёки қайта тиклаш ҳақида келиб тушган аризалар тўғрисида белгиланган шаклда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига умумлаштирилган маълумот топширадилар.

11. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги талабалар ўқишини кўчириш ёки тиклаш ҳақидаги аризаларни мазкур Низомда белгиланган ваколатлар доирасида шакллантириб, Идоралараро комиссияга қарор қабул қилиш учун йўллайди.

12. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида таълим фаолиятини олиб бориш учун лицензияга эга бўлмаган нодавлат олий таълим муассасалари ва бошқа мамлакатлар олий таълим муассасаларининг филиаллари (марказлар, бўлимлар, ўқув-маслаҳат пунктлари ва бошқалар)дан Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш тақиқланади.

13. Биринчи курсга ўқишни кўчириш ва қайта тиклаш ман этилади (истисно тариқасида, талабага касаллик туфайли академик таътил берилиши мумкин).

14. Ўқишнинг барча шакллари бўйича олий таълимнинг мос ва турдош йўналишлари (мутахассислиги) бўйича давлат грантлари ўринларига кўчиришга фақат давлат грантлари асосида таҳсил олаётган талабалар аризага кўра муайян таълим йўналиши (мута-

хассислик)да олий таълим муассасаларига тегишли ўқув йилидаги қабул қилиш квоталарида белгиланган давлат грантларининг сони доирасида рухсат этилади.

15. Бошқа ҳолларда ўқишни кўчириш тўлов-контракт асосида амалга оширилади.

16. Ўқишни кўчириш ёки қайта тиклаш ҳақидаги аризага талабанинг рейтинг дафт-тарчаси ёки белгиланган шаклдаги академик маълумотнома нусхалари илова этилади.

17. Талабаларнинг ўқишини кўчириш ёки қайта тиклашни расмийлаштиришда олий таълим муассасаси ректори белгиланган тартибда ўқув режалари ва дастурлардаги мавжуд академик қарзларни ёки фарқларни (умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича фарқлар 4 тадан ошмаслиги лозим) топшириш тартиби ва муддатларини (икки ойдан ортиқ бўлмаган), ўқитиш курси ҳамда ўқишга қабул қилишнинг бошқа шартларини белгилайди.

18. Талабаларнинг ўқишини шартли равишда кўчириш ёки қайта тиклаш тақиқланади.

19. Давлат олий таълим муассасаларида ўқишни кўчириш ёки қайта тиклаш жараёни бепул амалга оширилади.

20. Тўлов-контракт асосида талабалар ўқишини кўчириш ёки қайта тиклашда тўлов-контрактни тузиш тартиби ва шартлари, жумладан, тўлов маблағлари ва муддатлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

II. Талабалар ўқишини кўчириш

21. Давлат грантлари асосида таҳсил олаётган талабалар ўқишини ўз таълим йўналишидан бошқа турдош бўлмаган таълим йўналишига кўчириш тўлов-контракт асосида амалга оширилади.

22. Ўқишни кўчириш ёки қайта тиклаш ҳақидаги ариза бир ой муддат ичида кўриб чиқилиши лозим.

Ариза кўриб чиқилиб, ижобий ҳал этилган тақдирда ушбу Низомнинг 6-бандида кўрсатилган ҳолатлар бўйича олий таълим муассасаси ректори тегишли қарор қабул қилади;

ушбу Низомнинг 7 ва 8-бандларида кўрсатилган ҳолатлар бўйича тегишли вазир-

лик (идора) ёки Идоралараро комиссия олий таълим муассасасига белгиланган шаклда хат йўллайди.

Тегишли вазирлик (идора) ёки Идоралараро комиссиянинг хати асосида олий таълим муассасаси ректорининг буйруғи билан ўқиши кўчирилаётган талаба дарсларга қўйилади ҳамда ушбу олий таълим муассасаси томонидан талаба илгари таълим олган олий таълим муассасасига унинг шахсий йиғма жилдини жўнатиш учун сўровнома юборилади.

Сўровнома олингандан сўнг, талаба илгари таълим олган олий таълим муассасаси ректорининг талабалар сафидан четлаштириш ҳақида буйруғи асосида уч кун муддатда талабанинг шахсий йиғма жилди (рўйхати билан) уни ўқишга қабул қилган олий таълим муассасасига жўнатилади.

Олий таълим муассасасида талабанинг академик маълумотномаси, рейтинг дафтарчаси, ўқув карточкаси, шунингдек жўнатилаётган ҳужжатлар рўйхатининг нусхаси қолдирилади.

Олий таълим муассасаси ректорининг талабани талабалар сафига қабул қилиш тўғрисидаги буйруғи талаба илгари таълим олган олий таълим муассасасидан унинг шахсий йиғма жилди олиниб, академик фарқлар баргараф этилгандан сўнг 10 кун муддатда чиқарилади.

Шахсий йиғма жилд жўнатилиши мумкин бўлмаган ҳолларда (ёпик йўналишлар ва мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш), талабани ўқишга қабул қилиш, олий таълим муассасаси ректори томонидан имзоланган ва гербли муҳр билан тасдиқланган академик маълумотнома олингандан сўнг амалга оширилади.

23. Олий таълим муассасасида юридик шахс билан тузилган тўлов-контракт асосида таълим олаётган талабалар ўқишини кўчириш ушбу юридик шахснинг розилиги билан амалга оширилади.

III. Ўқишни қайта тиклаш

24. Ўқишга қайта тиклаш ҳақидаги ариза бир ой муддатда кўриб чиқилади.

25. Қуйидаги ҳолларда талабалikka қайта тиклашни сўраб мурожаат қилган шахсга рад жавоби берилиши мумкин:

олий таълим муассасасида таълим олувчилар сони доирасида бўш ўринлар мавжуд бўлмаганлиги;

шахснинг академик қарздорлиги ҳамда тегишли мутахассислик бўйича зарур билимларни ўзлаштиришига тўсқинлик қилиш даражасидаги ўқув режалари ва дастурларида фарқ мавжуд бўлганлиги (мазкур Низомнинг 17-банди).

26. Барча ўқув шакллари бўйича талабалар сафига қайта тиклаш тўлов-контракт асосида мазкур Низом талабларига риоя қилинган ҳолда амалга оширилади.

Давлат грантлари бўйича таълим олган етимлар, I ва II гуруҳ ногиронлар, шунингдек муддатли ҳарбий хизматни ўтаган (захирага бўшаган кунларидан бошлаб уч йил мобайнида), академик таътилдан қайтган шахслар истисно тариқасида, ўқишга давлат грантлари ўринларига қайта тикланиши мумкин.

27. Ўқишдан четлаштирилган ўқув йилида талабани ўқишга қайта тиклашга йўл қўйилмайди.

28. Талабани бошқа олий таълим муассасасига ўқишга қайта тиклашда унинг илгари таълим олган олий таълим муассасаси розилиги талаб этилмайди.

29. Ўқишдан четлатилгандан кейин 5 йилдан ортиқ муддат (ҳарбий хизматда бўлганлик, уч ёшгача бўлган болаларни парвариш қилиш билан боғлиқ меҳнат таътили ҳамда соғлиқни қайта тиклаш вақтлари ушбу муддатга кирмайди) ўтган ҳолларда талабалар ўқишини қайта тиклаш Идоралараро комиссиянинг рухсати билан амалга оширилади.

IV. Талабалар сафидан четлаштириш

30. Талаба олий таълим муассасасидан қуйидаги ҳолларда четлаштирилиши мумкин:

- а) ўз хоҳишига биноан;
- б) ўқишнинг бошқа таълим муассасасига кўчирилиши муносабати билан;
- в) саломатлиги туфайли (тиббий комиссия маълумотномаси асосида);
- г) академик ўзлаштира олмаганлиги (қарздорлиги) учун;
- д) ўқув интизомини ва олий таълим муассасасининг ички тартиб-қоидаларини бузганлиги учун;

е) бир семестр давомида дарсларни узрли сабабларсиз 74 соатдан ортик қолдирганлиги сабабли;

ж) ўқиш учун белгиланган тўлов ўз вақтида амалга оширилмаганлиги сабабли (тўлов-контракт бўйича таҳсил олаётганлар учун);

з) талаба суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги муносабати билан;

и) вафот этганлиги сабабли.

Ҳарбий хизматни ўташ, саломатлигини тиклаш, ҳомиладорлик ва туғиш, шунингдек болаларни парвариш қилиш таътиллари даврида талабага Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган тартиб асосида академик таътил берилиши мумкин.

31. Олий таълим муассасаси маъмурияти ташаббуси билан талабаларни ўқишдан четлаштириш талабалар касаба уюшмасининг ёзма розилигини инобатга олган ҳолда (касаба уюшмаси аъзоси бўлган талабалар учун) амалга оширилади. Шунингдек, талаба мазкур Низомнинг 30-банди «д» кичик бандига кўра четлаштирилаётган ҳолда, таълим муассасасининг «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти билан ҳам келишилиши мумкин.

32. Талаба олий таълим муассасасидан четлаштирилганда, унга шахсий ҳужжатлари, белгиланган шаклдаги академик маълумотнома топширилади ва уларнинг нусхаси шахсий йиғма жилдга тикиб қўйилади.

V. Яқунловчи қоидалар

33. Талабалар ўқишини кўчириш ёки қайта тиклаш жараёнида ҳужжатлар тўлиқ тақдим этилмаган ёки белгиланган талабларга жавоб бермайдиган ҳужжатлар аниқланган ҳолларда олий таълим муассасаси ректори мазкур ҳужжатларни текшириш ва буйруқ чикармаслик ҳуқуқига эга.

34. Олий таълим муассасасига ўқишини

кўчирган ёки қайта тиклаган талабаларнинг шахсий йиғма жилдига тегишли буйруқдан кўчирма, ариза ва академик маълумотнома тикиб қўйилади.

35. Олий таълим муассасалари ҳар йили Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига зарур миқдордаги академик маълумотнома бланкаларига буюртмалар берадилар.

Академик маълумотнома бланкларининг қатъий ҳисоби юритилади.

Академик маълумотнома бланкаларининг олий таълим муассасаларида сақланиши, рўйхатга олиниши ва берилиши белгиланган тартибда амалга оширилади.

36. Талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тўғрисидаги тақдим этилган ҳужжатларнинг тўғри расмийлаштирилиши ва уларнинг қонунийлиги учун жавобгарлик олий таълим муассасаларига юкланади.

Зарурат бўлганда ректор ҳужжатларни юборган олий таълим муассасаларидан расмий хат билан маълумотлар тўғрилигини тасдиқлашни сўраши мумкин.

37. Олий таълим муассасаларига талабалар ўқишини кўчириш ва тиклашига асос бўлган барча ҳужжатлар ваколат доираси бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида, тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар, шунингдек олий таълим муассасаларида 3 йил давомида сақланиши лозим.

38. Талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тўғрисидаги қарорлардан норози бўлганлар белгиланган тартибда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига ёки судга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

39. Мазкур Низом талабалари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

**3.1.9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш бўйича ҳужжатларни
жойларда қабул қилишни ташкил этиш туғрисида»ги
2010 йил 5 июлдаги 265 – сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Олий таълим муассасаларига қабул қилиш, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби туғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида» 2010 йил 18 июндаги 118-сон қарори билан тасдиқланган «Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби туғрисида»ги Низомга мувофиқ ўқишни кўчириш ва ўқишга тиклаш масалалари бўйича мурожаат этаётган талабаларга ҳудудлар доирасида зарур

қулайликлар яратиш мақсадида
БУЙУРАМАН:

Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби туғрисидаги Низом ижро учун қабул қилинсин.

2. Мазкур Низомнинг 7-8 бандларига мувофиқ республика олий таълим муассасаларига ўқишни кўчириш ва тиклаш ҳақидаги аризаларни қабул қилиш учун қуйидаги олий таълим муассасаларида ҳудудий ишчи гуруҳлар ташкил этилсин:

№	Ҳудудлар	Олий таълим муассасасининг номи	Олий таълим муассаси ректори ишчи гуруҳ раҳбари
1.	Қорақалпоғистон Республикаси	Қорақалпоқ давлат университети	А.Матчанов
2.	Андижон вилояти	Андижон муҳандислик-Иқтисодиёт институти	А.Сотволдиев
3.	Бухоро вилояти	Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технология институти	М.Ҳожиев
4.	Жиззах вилояти	Жиззах политехника институти	И.Содиқов
5.	Қашқадарё вилояти	Қарши муҳандислик-Иқтисодиёт институти	Р.Шодиев
6.	Навоий вилояти	Навоий давлат кончилик институти	У.Носиров
7.	Наманган вилояти	Наманган муҳандислик-педагогика институти	П.Маткаримов
8.	Самарканд вилояти	Самарканд давлат университети	Т.Ширинов
9.	Сирдарё вилояти	Гулистон давлат университети	Х.Қаршибоев
10.	Сурхондарё вилояти	Термиз давлат университети	М.Ҳайдаров
11.	Фарғона вилояти	Фарғона давлат университети	М.Аҳмедов
12.	Хоразм вилояти	Урганч давлат университети	Р.Эшчанов
13.	Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти	Тошкент кимё-технология институти	С.Туробжонов

3. Олий таълим муассасалари ишчи гуруҳлари раҳбарларига:

ишчи гуруҳлар таркибига (5-7 киши) юқори малакали, тажрибали, юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган ходимларни жалб этиш;

ишчи гуруҳга нусха олиш аппарати (ксерокс), телефон ва интернет тармоғига

боғланган компьютерлар билан жиҳозланган хона ажратиш;

ишчи гуруҳнинг жорий йилнинг 15 июлидан 5 августига қадар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача (якшанба – дам олиш куни) фаолият кўрсатишини таъминлаш;

мазкур Низомнинг 7-8 бандларига мувофиқ ҳамда Ўзбекистон Республикаси

«Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонун талабларига катъий риоя қилган ҳолда Фуқаролар аризаларини иловада келтирилган шакллар бўйича қабул қилиш;

худудий ишчи гуруҳ раҳбари имзоси билан тасдиқланган якуний маълумотларни (Microsoft Word форматида, Times New Roman шрифтида) иловада келтирилган шакллар бўйича 2010 йилнинг 6 август куни вазирлик комиссиясига тақдим этиш;

худудий оммавий ахборот воситалари (радио, телевидение, газета) орқали ишчи гуруҳ фаолияти ҳақида эълон қилиш;

ишчи гуруҳга мурожаат этган Фуқароларга тегишли шарт-шароитлар яратиш ва «Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан

четлаштириш тартиби тўғрисида»ги Низом талабларини кенг тушунтириш ишларини олиб бориш вазифалари юклатилсин.

4. Фуқаролардан аризалар қабул қилиш жараёни уюшқоқлик билан ташкил этилиши, салбий ҳолатларга йўл қўйилмаслиги, ҳар бир тартиб бузарлик юзасидан хизмат текширувлари ўтказилиши ва тегишли чоралар кўрилиши шахсан ишчи гуруҳ раҳбари ректор зиммасига юклатилсин.

5. Мазкур Низомнинг 7-бандига мувофиқ фуқаролар ҳамда худудий ишчи гуруҳлар томонидан тақдим этилган аризаларни вазирликнинг ўз ваколати доирасида кўриб чиқиш комиссияси қуйидаги таркибда тасдиқлансин:

№	Ф.И.Ш.	Лавозими
1.	Ташкенбаев У.Н.	Вазирнинг биринчи ўринбосари, комиссия раиси
2.	Маджидов И.У.	Олий таълим муассасалари бош бошқармаси бошлиғи
3.	Даминов А.Д.	Илмий тадқиқот фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси бошлиғи
4.	Арипджанов М.М.	Олий таълим муассасалари бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари
5.	Абдурахимов Қ.С.	Кадрлар бошқармаси бош мутахассиси
6.	Абдуллаева Г.У.	Девонхона мудири
7.	Сулейманова Р.Х.	Ҳуқуқшунос

6. Комиссияга:

мазкур Низомнинг 7-8 бандларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги Талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш идоралараро комиссияси, шунингдек тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар ваколатлари доирасида кўриб чиқилиши лозим бўлган аризаларни жорий йилнинг 16 августига қадар тааллуқлиги бўйича Вазирлар Маҳкамасига, тегишли вазирлик ва идо-

раларга тақдим этиш;

жорий йилнинг 25 июлидан 20 августигача Низомга катъий риоя қилган ҳолда талабалар ўқишини кўчириш ва тиклаш ҳақидаги вазирлик ваколатида бўлган аризаларни кўриб бориш, таҳлил қилиш ҳамда натижалари тўғрисидаги маълумотларни тегишли олий таълим муассасаларига юбориш вазифалари юклатилсин.

7. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Ташкенбаев зиммасига юклансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

**Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига
қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги
Талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш
идоралараро комиссиясига**

**Олий таълим муассасаси доирасида талабалар ўқишини кўчириш (турдош
бўлмаган таълим йўналишлари, мутахассисликлари) ҳақида**

АРИЗА

Т/р	Талабанинг фамилияси, исми ва отасининг исми	Талаба ўқиётган ОТМ, курс, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи	Талаба ўқишини кўчираётган ОТМ, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи

2-қисм:

Менинг ўқишимни _____

_____ сабабига кўра кўчиришга рухсат беришингизни сўрайман.

Илова: 1. Рейтинг дафтари (академик маълумотнома)нинг нусхаси

Фамилияси, имзоси, манзили _____

Мурожат этган сана « ____ » 2010 й.

Текширди:

Худудий ишчи гуруҳ масъул ходими имзоси,

Ф.И.Ш. _____

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлигига (ёки талабани қабул қилаётган
ОТМ бўйсунадиган вазирлиги (идора)га)**

**Талабалар ўқишини бир олий таълим муассасасидан иккинчисига
кўчириш (мос ва турдош таълим йўналишлари, мутахассисликлари) ҳақида**

АРИЗА

Т/р	Талабанинг фамилияси, исми ва отасининг исми	Талаба ўқиётган ОТМ, курси, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи	Талаба ўқишини кўчираётган ОТМ, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи

2-қисм:

Менинг ўқишимни _____

_____ сабабига кўра кўчиришга рухсат беришингизни сўрайман.

Илова: 1. Рейтинг дафтари (академик маълумотнома)нинг нусхаси

Фамилияси, имзоси, манзили _____

Мурожаат этган сана « » 2010 й.

Текширди:

Худудий ишчи гуруҳ масъул ходими имзоси,

Ф.И.Ш. _____

**Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига
қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги
талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш
идоралараро комиссиясига**

**Талабалар ўқишини бир олий таълим муассасасидан иккинчисига кўчириш
(турдош бўлмаган таълим йўналишлари, мутахассисликлари) ҳақида**

АРИЗА

Т/р	Талабанинг фамилияси, исми ва отасининг исми	Талаба ўқийётган ОТМ, курси, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи	Талаба ўқишини кўчираётган ОТМ, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи

2-қисм:

Менинг ўқишимни _____

_____ са-
бабига кўра кўчиришга рухсат беришингизни сурайман.

Илова: 1. Рейтинг дафтари (академик маълумотнома)нинг нусхаси

Фамилияси, имзоси, манзили _____

Мурожаат этган сана « » 2010 й

Текширди:

Худудий ишчи гуруҳ масъул ходими имзоси
Ф.И.Ш. _____

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига
қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги
талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш
идоралараро комиссияси а

Хорижий давлатларнинг олий таълим муассасаларидан
Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига талабалар ўқишини
кўчириш ҳақида

АРИЗА

Т/р	Талабанинг фамилияси, исми ва отасининг исми	Талаба ўқиётган давлат, ОТМ, курси, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи	Талаба ўқишини кўчираётган ОТМ, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи

2-қисм:

Менинг ўқишимни _____

_____ сабабига

кўра кўчиришга рухсат беришингизни сураيمان.

Илова: 1. Рейтинг дафтари (академик маълумотнома)нинг нусхаси

Фамилияси, имзоси, манзили _____

Мурожаат этган сана « » 2010 й.

Текширди:

Худудий ишчи гуруҳ масъул ходими имзоси
Ф.И.Ш. _____

**Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига
қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги
талабалар ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш
идоралараро комиссиясига**

Талабалар ўқишини тиклаш ҳақида

АРИЗА

Т/р	Талабанинг фамилияси, исми ва отасининг исми	Талаба ўқиган ОТМ, курси, таълим йўналиши (мутахассислиги), шифри ва номи	Талаба ўқишини тиклаётган ОТМ, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи

2-қисм:

Менинг ўқишимни _____

_____ сабабига кўра қайта тиклашга рухсат беришингизни сурайман.

Илова: 1. Рейтинг дафтари (академик маълумотнома)нинг нусхаси

2. Бола тугилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси / Қуролли кучларда хиз-
мат қилганлиги ҳақидаги тегишли гувоҳнома нусхаси

Фамилияси, имзоси, манзили _____

Мурожаат этган сана « » 2010 й.

Текширди: _____

Худудий ишчи гуруҳ масъул ходими имзоси, Ф.И.Ш. _____

Ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш бўйича муружаат этган талабалар рўйхати

(1-5-шакллар бўйича)

№	Талабанинг фамилияси, исми ва отасининг исми	Талаба ўқиётган ОТМ, курси, таълим йўналиши (мутахассислиги) шифри ва номи	Талаба ўқишини кўчираётган ОТМ, таълим йўналиши (мутахассислиги), шифри ва номи	Талаба ўқишини кўчириш (тиклаш) сабаблари
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Изох: Мазкур жадвал талабалардан қабул қилинган аризалар бўйича 1-5 шаклларга мувофиқ умумлаштирилади. Ҳар бир шакл бўйича умумлаштирилган жадвал мавжуд бўлиши лозим.

Таълимнинг махсус сиртқи шакли бўйича таҳсил олган талабалардан қабул қилинган аризалар тўғрисидаги умумлаштирилган маълумот алоҳида тақдим этилиши лозим.

3.2. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ТАЛАБАЛАРИГА АКАДЕМИК ТАЪТИЛ БЕРИШ

3.2.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабаларга академик таътил бериш ва ўқишга тиклашни тартибга солиш тўғрисида»ги 2006 йил 16 майдаги 100-сонли

БУЙРУҒИ

Олий таълим муассасаларида талабалар контингенти ҳаракатини ўрганиш натижасида турли мақсадларда хорижий сафарларга борувчи талабаларга академик таътиллار берилиши, хорижий таълим муассасаларидан талабалар ўқишини ўрнатилган тартибга зид равишда кўчириш ва тиклаш ҳолатлари мавжудлиги аниқланди. Бундай ҳолатлар таълим сифатини пасайишига олиб келибгина қолмай, таълим муассасаларида ички тартиб-қоидалар ва Низомларнинг барча учун ягона ва мажбурийлик тамойилларига путур етказмоқда.

Талабаларга академик таътил бериш ва хорижий таълим муассасалардан ўқишини кўчириш ва тиклашни тартибга солиш мақ-

садида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Талабаларга академик таътил бериш «Олий таълим тўғрисида Низом»га мувофиқ фақат тиббий комиссия кўрсатмасига асосан соғлигини тиклаш учун берилишига қатъий амал қилинсин.

Республика олий таълим муассасалари талабаларини хорижий таълим муассасаларида таълим олган ёки ўқув курсларини ўтгандан сўнг ўқишини кўчириш ва тиклаш «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасалари талабаларини ўқишини кўчириш, қайта

тиклаш ва ўқишдан четлатиш тартиби ва қоидалари тўғрисида Низом»га асосан амалга оширилсин.

1.3. Хорижий таълим муассасаларидаги ўқув даврини ўқишга йўллаган ОТМдаги ўқув даврига тўғридан-тўғри тенглаштириб ўқишга тиклаш ҳолатларига йўл қўйилмасин.

2. Таълим муассасасининг хорижий таълим муассасалари билан ўзаро ҳамкорлик ва талабалар алмашуви шартномалари доирасида ташкил этилган, ўқиш муддати бир семестр давомида 10 ҳафтадан ортамаган ҳамда хорижий таълим дастури ва йўналиши (мутахассислиги) ОТМ таълим дастурларига мос

келган ҳолларда жорий ўқув йилида ўқишни давом эттириши идоравий бўйсунувига мувофиқ вазирликлар ва идоралар томонидан ҳал этилиши белгилаб қўйилсин.

3. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га академик таътилларни ўрнатилган тартибда берилиши ва хорижий таълим муассасаларида маълум муддат ўқиб келган (курсларни ўтган) талабалар ўқишини кўчириш ва тиклаш амалиётлари устидан назорат ўрнатиш топширилсин.

4. Ушбу буйруқ ижросининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

3.3. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ИККИИЧИ ВА УНДАН КЕЙИНГИ ТАЪЛИМНИ ОЛИШ

3.3.1. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИССИЯСИНИНГ

2008 йил 13 августдаги 15-сонли

БАЁНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ИККИНЧИ ВА УНДАН КЕЙИНГИ ТАЪЛИМНИ ОЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

(Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2008 й., 34-сон, 341-модда)

[Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 21 августда 1844-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди]

[Кўчирма]

13. «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни олиш тартиби тўғрисидаги низом» 5-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Адлия вазирлиги мазкур Низомни белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказсин.»

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг 2008 йил 13 августдаги 15-сонли баёнига 5-илова

3.3.2. Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни олиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 9-сон, 225-модда) ва «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури тўғрисида»ги

(Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 11-12-сон, 295-модда) қонунларига мувофиқ, барча олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига тегишлидир.

I. Умумий қоидалар

1. Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 9-сон, 225-модда) мувофиқ, олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумотга эга бўлган шахслар мазкур Низомнинг 2-бандида белгиланган тартибда иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумотни олиш ҳуқуқига эга.

Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот бўйича ўқитиш тўлов-контракт (шартнома) асосида амалга оширилади.

Тўлов-контракт асосида ўқиш учун контракт (шартнома)ни тузиш тартиби ва шартлари «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида ўқитишнинг тўлов-контракт шакли ва тушган маблағларни тақсимлаш тартиби тўғрисида»ги Низом (рўйхат рақами 795, 1999 йил 6 август) билан белгиланади.

2. Олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумотга эга бўлган шахслар қуйидаги иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумотни олишлари мумкин:

-ўрта махсус, касб-хунар маълумотли мутахассис даражасига эга бўлган шахслар — ўрта махсус, касб-хунар таълим йўналишлари бўйича;

-бакалавр ва дипломли мутахассис даражасига эга бўлган шахслар — бакалаврият таълим йўналишлари бўйича;

-магистр даражасига эга бўлган шахслар — бакалаврият таълим йўналишлари ва турдош магистратура мутахассисликлари бўйича.

Иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олиш мумкин бўлган турдош магистратура мутахассисликлари рўйхати Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланади.

3. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот олиш бўйича кадрлар тайёрлаш ҳуқуқига эга таълим муассасалари рўйхати ҳамда олий таълим муассасаларида уларнинг бакалаврият ва магистратурасига қабул кўрсаткичлари реал иқтисодиёт тармоқлари ва соҳалари учун малакали кадрларга бўлган талаб-эҳтиёжга ҳамда таълим муассасасининг илмий-педагогик салоҳияти

ва моддий-техник базасини ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси томонидан белгиланади.

Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот олиш учун абитуриентлар қабулини таълим муассасаси қабул комиссияси амалга оширади. Иккинчи ва ундан кейинги олий таълим бўйича қабул кўрсаткичлари таълим муассасаси учун муайян таълим йўналишлари (мутахассисликлар) бўйича ўрнатилган қабул режасидан (мувофиқ равишда бакалаврият ва магистратура бўйича) ортиқ бўлиши мумкин эмас.

4. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот олмакчи бўлган шахслар таълим муассасасининг қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар:

таълим муассасаси ректори (директори) номига ариза;

олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот тўғрисида давлат намунасидаги диплом (асл нусхаси) иловаси билан (хорижий давлатлар таълим муассасаларининг 1992 йил 1 январдан кейин берилган дипломлари ўрнатилган тартибда нострификациядан ўтказилган бўлиши лозим);

3,5 x 4,5 см ҳажмдаги 6 дона фотосурат;

№ 086-У шакл бўйича тиббий маълумотнома;

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат нусхаси.

Паспорт ҳамда ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

5. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот олиш учун ҳужжатлар 20 июндан 20 августгача қабул қилинади.

6. Таълим муассасасининг қабул комиссияси кирувчиларнинг билим даражасини баҳолаш мақсадида шакли ва тартиби Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишиладиган синовлар ўтказиш ҳуқуқига эга.

7. Таълим муассасаси қуйидагиларни мустақил ҳал қилади:

- ҳужжатлар қабул қилиш;

- ҳужжатларни қабул қилишда ва улар-

нинг ҳақиқийлигини аниқлашда қабул комиссияси масъулиятини ошириш;

-иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот олиш бўйича кирувчининг биринчи маълумоти билан таққосланган ҳолда, ўқув режалари ва дастурларидаги фарқларни аниқлаш;

-ўқув режалари ва дастурларидаги аниқланган фарқлар асосида таълим муассасасида ўқитиш курсини белгилаш (биринчи ёки иккинчи курсдан юқори бўлиши мумкин эмас);

-кирувчининг тегишли курсда ўқиш учун ўқув режалари ва дастурларидаги аниқланган фарқларни топшириш тартиби ва муддатларини белгилаш.

8. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот бўйича ўқишга кирувчиларни талабалар сафига қабул қилиш таълим муассасасининг қабул комиссияси қарорига асосан ўқиш учун контрактда белгиланган маблағ миқдори белгиланган тартибда ўтказилгандан сўнг, 15 сентябрдан кечиктирилмай таълим муассасасининг ректори (директори) буйруғи билан расмийлаштирилади.

9. Иккинчи олий маълумот олиш бўйича ўқув жараёни мазкур таълим муассасасида амалда кадрлар тайёрланаётган таълим

йўналишлари (мутахассисликлари) ва таълим шакли бўйича, шунингдек, талаба қабул қилинган курсга оид амалдаги норматив-услубий ҳужжатлар ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланган қоидалар асосида ташкил этилади.

10. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумот бўйича талабалар сафига қабул қилинган шахслар ўзлаштириши уларнинг билимини назорат қилишнинг рейтинг тизимига асосан баҳоланади.

11. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумотини олган шахсларга, давлат аттестацияси якунлари бўйича, давлат намунасидаги ҳужжат (диплом, илова билан) берилади.

12. Иккинчи ва ундан кейинги олий (ўрта махсус, касб-хунар) маълумотини олиш бўйича қабулни ташкил этиш ва амалга ошириш масъулияти таълим муассасасининг ректори (директори) зиммасига юклатилади.

II. Якуний қоидалар

13. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат тест маркази билан келишилган.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири
Тошкент ш., 2008 йил 19 июль

Халқ таълими вазири
Тошкент ш., 2008 йил 19 июль

Молия вазири
Тошкент ш., 2008 йил 20 июль

Давлат тест маркази директори
Тошкент ш., 2008 йил 19 июль

**3.3.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда
Ўзбекистон Республикаси Давлат тест марказининг
“Республика олий таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги
таълимни ташкил этилишини ўрганиш тўғрисида”ги 2008 йил
29 августдаги 269/01-291-сонли**

ҚУШМА ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси томонидан 2008 йил 13 августдаги 15-сон баён билан тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2008 йил 21 август куни 1844-сон билан рўйхатга олинган “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни олиш тартиби тўғрисида Низом”га мувофиқ ташкил этиш ҳамда ушбу таълимни олаётган талабалар таркибини таҳлил қилиш мақсадида

ҚАРОР ҚИЛАМИЗ:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

- бир ҳафта муддатда олий таълим муассасасида иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олаётган талабалар контингентини барча таълим йўналишлари ва шакллари кесимида таҳлилдан ўтказиш;

- таҳлил натижалари бўйича янги ўқув йили бошланишигача тегишли чоралар кўриш ҳамда иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олиш бўйича ўқув жараёнини “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни олиш тартиби тўғрисида Низом” талабларига мувофиқлаштириш;

-иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олаётган талабаларни фақат амалдаги кундузги таълим шаклида ўқитишни таъминлаш вазифалари юклатилсин.

2. Иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олаётган талабалар контингентининг “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни олиш тартиби тўғрисида Низом” талабларига мувофиқ шакллантирилганлигига шахсан ректор масъуллиги таъкидлансин.

3. Олий таълим муассасаларидаги мавжуд махсус сиртқи бўлимларда иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олиш бўйича ўқитиш ташкил этилмаслиги белгилаб қўйилсин.

4. Давлат тест маркази директорининг ўринбосари З.Тожихўжаев ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари У.Бегимқуловга жорий йилнинг 15-30 сентябригача бўлган муддатда келишилган жадвал асосида Давлат тест маркази ва Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги вакилларида иборат ишчи гуруҳи томонидан республика олий таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги олий маълумот олиш Низом талабларига мувофиқ йўлга қўйилганлигини ўрганишни ташкил этиш вазифаси топширилсин.

5. Ушбу қўшма қарор ижросининг назоратини ўз зиммамизда қолдирамыз.

**Олий ва ўрта махсус таълим вазири,
Давлат тест маркази директори**

IV БОБ

4.1. ОТМларида Ўқув-Тарбия ишларини ташкил этиш. Таълим йўналишлари ва мутахассисликлари. Таҳсил олиш муддатлари

4.1.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон тарихини ўрганиш ва ўқитиш самарадорлигини ошириш маркази тузиш тўғрисида»ги 1998 йил 7 июлдаги 172-сонли

БУЙРУҒИ

1. Вазирлик қошида Ўзбекистон тарихини ўрганиш ва ўқитишнинг самарадорлигини ошириш бўйича 4 штат бирлиги (бошлик, бош илмий ходим, етакчи илмий ходим ва илмий ходим)дан иборат Марказ тузилсин. Марказ таркибига иқтидорли ёш тарихчи олимларни жалб этиш белгилаб қўйилсин.

Марказ қуйидаги асосий йўналишларда фаолият кўрсатиши белгилаб қўйилсин:

- ўқув юртларининг «Ўзбекистон тарихи» кафедраларида олиб борилаётган илмий тадқиқот ишларини Республика Президентининг тарихчи олимлар билан бўлган суҳбатида қўйилган масалалар нуктаи назардан қайта кўриб чиқиш;

«Ўзбекистон тарихи»ни ўқитишда олий ўқув юртларида фойдаланилаётган адабиётларни аниқлаш ва Вазирликка таклифлар тақдим этиб бориш;

Ўзбекистон тарихини ўрганиш ва ўқитишнинг долзарб масалаларига багишланган минтақавий ва республика конференциялари ва семинар-кенгашларини ўтказиб бориш;

- «Ўзбекистон тарихи»ни ўқитиш бўйи-

ча ўқув адабиётларини тайёрлаш, уларни ўрнатилган тартиб бўйича экспертиза ва тақриздан ўтказиш, чоп эттириш ва ўқув юртларини таъминлаш;

- ўқув юртларидаги тарихчи профессор-ўқитувчиларнинг малакасини оширишни назорат қилиш, улар учун Ўзбекистон тарихининг долзарб масалалари бўйича услубий семинар-кенгашларни мунтазам ўтказиб бориш;

- олий ўқув юртларининг «Ўзбекистон тарихи» кафедралари қошидаги мазкур йўналишдаги Марказлар фаолиятини мувофиқлаштириш;

- ёш ва қобилиятли тарихчи олимларни танлаб топиш, уларнинг хорижий тилларни ўрганишини ташкил этиш, чет мамлакатларга соҳа бўйича хизмат сафарларини режалаштириш;

- ёш (40 ёшгача) тарихчи олимлар ҳақида маълумотлар банки яратиш, уларни тарихимизнинг долзарб масалалари бўйича илмий тадқиқотларга жалб этиш.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.2. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV сессиясидаги маърузаси асосий қоидаларини амалга ошириш чора тadbирлари тўғрисида» ги 1999 йил 9 июлдаги 230-сонли

БҮЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 10 июн 296-сонли «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV сессиясидаги маърузаси асосий қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорида белгиланган кўрсатмалар, топшириқлар ва тadbирларни Республика олий ва ўрта махсус таълим тизимида амалга оширишни таъминлаш мақсадида

БҮЙОРАМАН:

1. Ислохотларни янада чуқурлаштириш ва жамиятни янгилash стратегиясининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV сессиясидаги «Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда» маърузасида белгилаб берилган асосий устувор йўналишларнинг амалга оширилишини таъминлаш олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV сессиясидаги маърузаси асосий қоидаларини амалга ошириш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирли-

ги томонидан ишлаб чиқилган ва Ўзбекистон Республикаси бош вазирининг ўринбосари Х.С. Кароматов томонидан тасдиқланган чора-тадбирлар асосида иш олиб борилсин (1-илова).

5. Назорат ва мониторинг бўлими бошлиқлари (О.Абдувахобов, Ш. Шохамидов): чора-тадбирлар асосида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида вазирлик бўйича йилнинг ҳар чорагида Вазирлар Маҳкамасига ахборот бериш юклатилсин.

Ушбу қарор бажарилишини мунтазам равишда вазирлик аппарати йиғилишларида муҳокама қилиш, вазирликнинг ҳайъат йиғилишларида қарор бажарилишининг бориши ҳақида доимий ахборот бериб туриш таъминлансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV сессиясидаги маърузаси асосий қоидаларини амалга ошириш бўйича ушбу қарор билан белгиланган чора-тадбирларнинг бажарилишини вазирлик ҳайъат мажлисида ҳар йили 2 марта (ярим йиллик ва йиллик якунлари бўйича) муфассал кўриб чиқилсин.

Т/р	Қарор банди	Дастурлар номи	Дастурларнинг асосий мазмуни	Ишлаб чиқиш	Ишлаб чиқиш учун масъуллар муддаглар
5.	Илова 2,1.1	Фуқаролар ҳуқуқларини ва эркинлигини ҳимоя қилишни таъминлаш, аҳолининг ҳуқуқий маданиятини ошириш	Инсон ҳуқуқлари соҳасидаги халқаро ва конун ҳужжатларида риоя қилиниши устидан мониторинг тизимини яратиш	Ҳар чоракда	К.Р.Аллаев Д.Н.Ғаниев Ш.Ш.Шохамидов П.С.Бобомухамедов
6.	Илова 2,1.2.4.	Сиёсий ташкилотлар, партиялар, ҳукуматга қарашли бўлмаган ташкилотлар ва жамоат бирлашмаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш	Янгича шароитларда сиёсий партиялар фаолият услубларини такомиллаштириш мақсадида «Сиёсий тизимни ислоҳ қилиш шароитларида сиёсий партияларнинг роли», «Сиёсий партиялар ва сайловлар», «Сиёсий партиялар тўғрисидаги Қонунни амалга ошириш амалиёти» мавзуларида мунтазам равишда давра суҳбатлари ўтказиш	Доимо	К.Р.Аллаев Д.Н.Ғаниев М.Ф.Лафасов Э.З.Имамов

7	Илова 2, 2.2	Болалар, ўқувчи ёшлар онгида муқаддас ахлоқий ва маънавий тушунчалар, инсоний ва демократик қадриятларни мустаҳкамлаш	Ўзлуксиз таълим тизимида «Ўзбекистон XXI асрга интиломда» махсус ўқув курсини амалга ошириш. Давлат ва қасаба уюшмалари ўртасидаги ижтимоий шериклик тамойилини изчил жорий этишга йўналтирилган чора-тадбирлар	Ўқув режалари бўйича	Д.Н.Ғаниев М.Ф.Лафасов Э.З.Имамов
9.	Илова 2,4.2	Янги поғонадаги дарсликлар, замонавий педагогика ва ахборот технологиялари билан таъминлаш, улар ўз вақтида ишлаб чиқарилиши ва жорий этилиши назорат қилиш	Ўзлуксиз таълимнинг барча тури учун янги поғонадаги ўқув методика комплекслари (дарсликлар, ўқув қўлланмалари, дидактик материаллар), прогрессив педагогика ва ахборот технологиялари танлов асосида танлаб олинисини таъминлаш	Босқич-ма-босқич	Р.Х.Жўраев К.Р.Аллаев Э.З.Имамов Х.Ф.Рашидов
10.	Илова 2,4.3.	Юқори малакали педагог кадрларни тайёрлаш ва уларни қайта тайёрлаш чора-тадбирлари	Халқ таълими вазирлиги, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг педагог кадрларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш бўйича мақсадли дастурларини амалга ошириш, бунда қуйидаги йўللار назарда тутилади: - базавий университет ва институтлар (Наманган муҳандислик-педагогика институти, Бухоро озик-овқат ва энгил саноат институти, Тошкент давлат педагогика университети) га талабалар қабул қилиш ва ўқитиш; - мактаб, хунар-техника билим юртлари ва техникумлар ўқитувчиларининг малакасини ошириш; - олий маълумотга эга бўлган амалиётчи-мутахасисларни қайта тайёрлаш; - “Ўстоз” жамғармасининг грантлари ва таълим курслари бўйича малака ошириш	Босқич-ма-босқич	Р.Х.Жўраев К.Р.Аллаев Э.З.Имамов Т.М.Магруппов Б.Ҳ.Раҳимов Х.Р.Раимов
12	Илова 3, 1.2.2.		Демократик оммавий ахборот воситаларини, фуқаролик жамияти институтларини ривожлантириш ҳамда жамият ҳаётини ва давлат қурилишини демократлаштириш соҳасидаги қонунчиликни такомиллаштириш муаммолари бўйича мунтазам илмий-амалий ва ўқитиш семинарларини ўтказиш амалиётини ривожлантириш	Мунтазам равишда	Д.Н.Ғаниев М.Ф.Лафасов Ш.О.Бугаев

15.	Илова 3,4.1.		<p>Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқариш, шу жумладан молиявий ва техникавий кўмаклашишни қуйидагиларга жалб қилган ҳолда:</p> <p>- касб-хунар ва техника ўқув юртлари (академик лицейлар ва коллежлар) ни жиҳозлаш, шу жумладан ўқув асбоб ускуналарини ва материаллар (компьютерлар, дастурий таъминот, лаборатория асбоб ускуналари, таълим материаллари) ни маблаг билан таъминлаш, ўрта махсус касб-хунар таълимини бошқариш самарадорлигини ва сифатини такомиллаштириш, шу жумладан дастурларни нашр этиш, замонавий шароитларга мансуб предметларни жадал ривожлантириш</p>	<p>Доимо, 1999 йил сентябр охиригача ишлаб чиқиш</p>	<p>Р.Х.Жураев</p>
-----	-----------------	--	--	--	-------------------

**4.1.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
«Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Олий Мажлиснинг
иккинчи чақириқ, биринчи сессияси иккинчи йиғилишида сўзлаган нутқи ва
Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги «Иқтисодий эркинлаштириш
ва ислохотларни чуқурлаштириш – энг муҳим вазифамиз» маърузасидан
келиб чиқадиган вазифалар ҳақида»ги
2000 йил 17 февралдаги 43-сонли**

БУЙРУҒИ

Президент Ислом Каримов Олий Мажлиснинг иккинчи чақириқ биринчи сессияси иккинчи йиғилишида сўзлаган нутқида мамлакатимизда барча ижтимоий соҳаларда амалга оширилаётган ислохотларга раҳбарлик қилаётган шахсларнинг маънавий-ахлоқий ва ишбилармонлик хусусиятларига тўхталиб, улар Ватан тараққиёти, юрт тинчлиги, халқ фаровонлигини амалга оширишда ҳақиқий фидойи бўлишлари, халқимизнинг эртанги ҳаётдан кутаётган орзу-умидларини рўёбга чиқаришлари, қуруқ савлат ва баландпарвоз гаплар билан эмас, ўз вазифасини ҳалол меҳнат ва юқори малака билан, виждонан бажаргандагина жамиятда юксак обрў-эътибор қозониши, хурматга сазовор бўлишлигини уқтириб ўтди.

Давлатимиз раҳбари Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йилда мамлакатни ижти-

мой-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2000 йилда иқтисодий эркинлаштириш ва ислохотларни чуқурлаштиришнинг устувор йўналишларига бағишланган мажлисидаги маърузасида эса, кичик ва ўрта бизнесни мамлакатимиздаги аҳволи устида тўхталиб, бу соҳада кўп ҳолларда мулкчилик шаклининг ўзгариши расмийлик учун бўлаётгани, иш тўғри ташкил этилмагани, раҳбарларда янгича фикрлаш етишмаслиги каби масалаларга эътиборни қаратди.

Шу билан бирга Президент Ислом Каримов ҳақиқий мулкдорлар синфини шакллантириш, эркин тадбиркорликка ғов бўлаётган буйруқбозлик ва сансоларликка барҳам бериш, чет эл сармоясини жалб этишни кўпайтириш, бозор инфратузилмаси институтларининг фаолиятини такомиллаштириш, ўзгариб бораётган бозор муносабатлари

талабларига жавоб берадиган юқори малакали ва юксак маънавиятли мутахассисларни тайёрлаш борасидаги вазифаларга алоҳида тўхталиб ўтди.

Тараққиёт йўлидан бормокчи бўлсак, эртанги куннинг заминини бугун яратмоғимиз керак, бунинг учун эса аввало иқтисодни эркинлаштириш зарур, деди Президент Ислom Каримов.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислom Каримовнинг Олий Мажлисининг иккинчи чақириқ биринчи сессияси иккинчи йиғилишида сўзлаган нутқи ва Вазирлар Маҳкамасининг \ мажлисидаги «Иқтисодиётни эркинлаштириш ва ислохотларни чуқурлаштириш – энг муҳим вазифамиз» маърузасида белгиланган вазифаларни бажариш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Президент Ислom Каримовнинг Олий Мажлисининг иккинчи чақириқ, биринчи сессияси иккинчи йиғилишида сўзлаган нутқидан ва Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги «Иқтисодиётни эркинлаштириш ва ислохотларни чуқурлаштириш энг муҳим вазифамиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар дастуриламал сифатида ижро учун қабул қилинсин.

2. Вазирликининг Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш бўйича 2005 йилгача бўлган тадбирлар режасида кўрсатилган вазифаларни босқичма-босқич ҳаётга тадбиқ қилиш мониторинги таъминлансин.

4. Илм-фан ва педагог кадрлар тайёрлаш бош бошқармаси (Х. Раимов, Ш. Бўтаев)га ўн кунлик муддатда:

4.1. Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалга ошириш борасидаги ислохотларни янада чуқурлаштириш мақсадида йўналишлар ва соҳалар бўйича кадрлар малакасини ошириш дастурлари ишлаб чиқилсин.

4.2. Вазирлик тизимида фаолият кўрсатаётган бизнес-мактабларининг самардорлигини ошириш мақсадида Низомда кўрсатилган вазифалар қайта таҳлилдан ўтказилиб, уларнинг қаторига эркин тадбиркорликни янада ривожлантиришга омил бўла оладиган вазифалар киритиш ҳақида таклиф

тайёрлансин.

Вилоятлар олий ўқув юртлари бизнес-мактабларида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш бўйича семинарлар ўтказиш режаси тузилсин.

5. Иқтисод, илм-фан ва таълимни молиялаштириш бош бошқармаси (М. Саидов)га икки ҳафталик муддатда:

5.1. Вазирлик тизимида чет эл сармояларини жалб қилишнинг аниқ йўл-йўриқлари ҳамда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилсин.

5.2. Олий ўқув юртлари раҳбарлари иштирокида ушбу масалага бағишланган семинар-кенгаш ўтказилсин.

6. Олий ўқув юртлари бош бошқармаси (Б. Раҳимов)га икки ҳафталик муддатда:

2000 ва ундан кейинги йилларда олий ўқув юртларига кира олмаган абитуриентлар учун бандлик масаласини ҳал қилиш бўйича таклиф киритилсин.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ олий ўқув юртларида магистрлар тайёрлаш бўйича кенг қамровли режа ишлаб чиқилсин.

7. Гуманитар таълим ва шахс камолоти бош бошқармаси (Д. Ғаниев) га:

7.1. Президент Ислom Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишидаги «Иқтисодиётни эркинлаштириш ва ислохотларни чуқурлаштириш – энг муҳим вазифамиз» маърузасидаги маърузасини ўқув юртларида ўрганиш бўйича махсус курс дастури ишлаб чиқилсин ва ўқув юртларига тарқатилсин.

10. Назорат бўлими (О. Абдувахобов) ва Мониторинг бўлими (Ш. Шохамидов)га:

10.1. Ўқув юртларида ҳукумат қарорлари, вазирлик ҳайъатининг қарорлари ва буйруқларини ўз вақтида ва сифатли бажарилиши доимо назорат этилсин, ушбу ҳужжатларда белгиланган топшириқларни бажариш бўйича услубий ёрдам кўрсатиш ташкил қилинсин.

12. Олий ўқув юртлари ректорларига:

12.2. Олий ўқув юртида раҳбар лавозимга тавсия этиладиган кадрлар ўз касбкорининг чинакам устаси, шу ишнинг чинакам билимдони, бу борада бошқаларга ўрнак бўла оладиган, она юртини чин қалбидан севадиган ва унинг тинчлиги тўғрисида до-

имо кайгурадиган, фидоий инсон бўлишига алоҳида эътибор берилсин.

13. Мазкур қарорнинг бажарилиши назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.1.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири
«Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси тўғрисида»ги
2004 йил 6 февралдаги 1/3-сонли**

ҚАРОРИ

4. Олий ўқув юртлири бош бошқармаси (Ш.Д.Жонбоев)га:

4.1. Олий техника таълими Концепциясининг лойиҳаси бўйича келиб тушган таклиф-мулоҳазаларни жамлаш, таҳлил этиш ва Концепция лойиҳасига тегишли тузатишлар киритиш топширилсин.

4.2. Концепциянинг якуний таҳририни тасдиққа киритиш ва Вазирлар Маҳкамасига келишув учун тақдим этиш вазифаси юклатилсин.

5. Кадрлар ва илм-фан бош бошқармаси (Ш.О.Бўтаев)га:

5.1. Техника соҳаларида кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларининг илмий тадқиқотларини замонавий ва долзарб муаммолар ечимига қаратишни таъминлаш топширилсин.

5.2. Техника ва технология ихтисосликлари бўйича аспирантурага қабул қилиш режаларининг бажарилишини ва диссертациялар ҳимояларини алоҳида назоратга олиш вазифалари юклатилсин.

5.3. Илмий-педагогик кадрлар тайёрлашда халқаро ҳамкорлик кучайтирилсин, Россия ва Европада аспирантларни мақсадли тайёрлаш бўйича амалий таклифлар ишлаб чиқилсин.

6. Ташқи алоқалар бош бошқармаси (Д.Расулев)га:

6.1. Республика олий таълим муассасаларига турдош соҳалар бўйича кадрлар тайёрловчи хорижий таълим муассасалари билан алоқа боғлашларига амалий ёрдам кўрсатиш топширилсин.

6.2. Хорижий таълим муассасалари билан талабалар алмашуви бўйича тузиладиган шартнома ёки битимларда техника йўналиши

ва мутахассисликлари учун квоталарни кўпайтиришни ҳисобга олиш вазифаси юклатилсин.

6.3. Техникага оид Халқаро ва хорижий илмий лойиҳалар ва грантлар бўйича ахборотларни тўплаш ва мунтазам равишда олий таълим муассасаларига етказиш топширилсин.

7. Маркетинг хизмати маркази (А.Маназаров)га: техника ва технология соҳаларидаги корхоналарнинг олий маълумотли кадрларга бўлган эҳтиёжлари алоҳида таҳлил этилсин, уларда жаҳон техника ва технология ривожининг 5-10 йиллик истиқболи инobatга олинсин.

8. Иқтисод, инвестиция ва маркетинг хизмати бош бошқармаси (В.В.Алехина)га:

8.1. Техника олий таълим муассасаларининг бюджетлари ва сметаларига мувофиқ таълим жараёнини моддий-техника таъминотини (дарсликлар ва бошқа ўқув адабиётлари, лаборатория анжомлари, дарс ўтишнинг техник воситалари, кутубхона жиҳозлари ва хужжатлари) кучайтиришга қаратилган харажатларнинг бажарилиши назоратга олинсин.

8.2. Олий таълим муассасаларининг чорак, ярим йиллик ва йиллик молиявий ҳисоботларида актив (дарсликлар яратиш, нашр қилиш, малака ошириш, ўқитишнинг техник воситалари, лаборатория анжомлари ва ускуналари, тарқатма материаллар, дастурлар, компьютер дастурлари, дискеталар) ва пассив (биноларнинг қимматбаҳо ашёлар билан таъмирланиши, мебеллар, гилам-поёндозлар, люстралар, паннолар, юбилейлар, зиёфатлар ва бошқа дабдабали тадбирлар) харажатлар нисбатлари талаб қилинсин ва ҳайъат мажлисига етказилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг ҳукумат мажлисларида сўзлаган нутқларида белгиланган дастурий вазифаларни бажариш тўғрисида»ги 2004 йил 2 мартдаги 48-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг 2003 йил 11 декабрдаги ҳамда 2004 йил 7 февралдаги ҳукумат мажлисларида сўзлаган нутқларида белгиланган дастурий вазифаларни бажариш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ижтимоий комплекси раҳбари котибияти мудирининг 2004 йил 23 феврал 07-1-20 сонли топшириқ хатини амалга ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Вазирликнинг барча бошқарма ва бўлим бошлиқларига:

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг ҳукумат мажлисларида сўзлаган нутқларида кўрсатиб ўтилган камчиликларни танқидий нуқтан назардан таҳлил этиш, ҳайъат мажлислари муҳокамасига пухта тайёрланган ва мавжуд аҳвол танқидий таҳлил этилган долзарб масалалари киритиш ҳамда уларнинг ижросини қатъий назоратга олиш вазифалари топширилсин.

1.2. Ҳар бир раҳбар ва ходимнинг 2004 йил 1-йрим йиллиги бўйича шахсий иш режаси тузилсин ва бир ҳафта муддатда тасдиққа тақдим этилсин.

1.3. Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 12-сонли қарорининг бажарилишини танқидий таҳлил этиш ва мазкур ҳужжатда белгиланган вазифаларнинг тўла бажарилиши таъминлансин.

1.4. 2004 йилнинг 15 мартига қадар бошқарма ва бўлимларнинг тегишли маълумотлар бўйича архив базаси ташкил этилсин ва уни йилнинг ҳар чорагида янгилаб туриш амалга оширилсин.

2. Олий ўқув юртлари бош бошқармаси (А.Каримов)га:

2.1. Олий таълим муассасалари про-

фессор-ўқитувчилари касбий малака даражасини аниқловчи ягона кўрсаткичларни ишлаб чиқиш ва унинг асосида ҳар ўқув йили якунида профессор-ўқитувчилар рейтингини ҳолисона аниқлаш ва эълон қилиш, шунингдек, рейтинг натижалари бўйича профессор-ўқитувчиларни табақалаштирилган ҳолда моддий ва маънавий рағбатлантириш тўғрисида зарурий меъёрий ҳужжатлар лойиҳасини топширилсин.

2.2. Бир ой муддатда, ўқув жараёни сифатини мунтазам равишда ошириш учун, ўқув йили давомида олий таълим муассасаларидаги профессор ва доцент илмий унвонларига эга бўлган педагогларнинг очик маърузаларини ўтказиш ташкил этилсин. Очик маърузаларни ўтказиш тартиби ишлаб чиқилсин ва олий таълим муассасаларига етказилсин.

2.3. Бир ой муддатда, Давлат тест маркази билан ҳамкорликда олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлаш сифатини оператив ташқи назоратини (давлат аттестациясидан ташқари) ўтказиш ва уни амалга ошириш тартиби, шакли ва жадвалини ишлаб чиқиш вазифаси юклатилсин.

3. Ахборот технологиялари ва масофавий ўқитишни ривожлантириш бошқармаси (А.Абдуллаев)га:

3.1. Ишлар бошқармаси (И.Йўлдашев) билан биргаликда 2004 йилнинг 1 мартдан бошлаб, Вазирликнинг бошқарма ва бўлимларига тегишли маълумотларнинг архив базасини яратиш ва уни йилнинг ҳар чорагида янгилаб туриш бўйича ташкилий, техникавий ва услубий ёрдам бериш вазифаси топширилсин.

3.2. Мониторинг бўлими (М.А.Хўжаева) билан биргаликда Вазирликда йиғилган маълумотларни қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш алгоритми ишлаб чиқилсин.

3.3. Олий таълим тизими маълумотлар базасини ўз таркибига олувчи автоматлаштирилган бошқарув тизимини (АБТ) яратиш

бўйича техникавий топшириқ ишлаб чикувчи Ишчи гуруҳ фаолиятини мувофиқлаштириш ва мазкур гуруҳга амалий ёрдам кўрсатиш вазифалари юклатилсин.

4. Мониторинг бўлими (М.Хўжаева)га:

4.1. Вазирлик фаолиятига доир маълумотларнинг электрон базаси яратилсин.

- маълумотлар базасини яратиш ва ундан фойдаланишда қуйидаги босқичлар ҳисобга олинсин:

- маълумотлар базасини яратиш мақсади, юритиш ва фойдаланиш тартибини аниқ белгилаш;

- кўрсаткич ва маълумотларни гуруҳларга бўлиш, уларнинг тақдим этилиш шакли ва тузилишини белгилаб бериш (маълумотнома, жадвал, диаграмма ва бошқа шакллар);

- ахборот манбаларини аниқлаш;

- маълумотлар базасини мунтазам янгилаб бориш учун масъул шахсларни белгилаш;

- ахборотларни йиғиш механизмини ишлаб чиқиш (модем, электрон почта, дискеталар ва бошқалар);

- маълумотларни мунтазам ва тизимли сақлинишни таъминлаш.

5. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Вазирликнинг 2004 йил 20 февралдаги «Талабаларни Интернет тармоғида ишлашга ўргатиш тўғрисида»ги 38-сонли буйругининг бажарилиш ҳолати назоратга олинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг ҳукумат мажлисларида сўзлаган нутқларида белгиланган дастурий вазифаларни бажариш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилсин ва унинг бажарилиши қатъий назоратга олинсин.

6. Ушбу буйруқ бажарилишининг назорати Вазир ўринбосари Ш.Аюпов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Журналист кадрлар тайёрлаш тўғрисида»ги 1999 йил 12 мартдаги 66-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 26 февралдаги «Журналист кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорини эълон қиламан.

Республика олий таълим муассасаларида журналист кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг бугунги ҳолати қониқарсизлиги, таълим ва тарбия тизими, журналистика мутахассислиги бўйича ўқув режа ва дастурлари, дарслик ва ўқув қўлланмалари ҳамда бошқа турдаги адабиётларнинг жаҳон андозаларига жавоб бермай қолганлиги, шунингдек, соҳа моддий-техник базасининг заифлиги сабабли ўқув жараёнини ташкил этишда, ўқитиш усулларида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Мавжуд нуқсонларни бартараф этиш, журналист кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш ҳамда дунё андозалари даражасига кўтариш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университети журналистика факултети замон талабларига мувофиқ тарзда қайта ташкил этилсин, Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университетида халқаро журналистика факултети очилсин ва 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб олий маълумотли журналист кадрлар тайёрлаш ана шу ўқув юртларида амалга оширилиши, бошқа олий ўқув юртларидаги (Қорақалпоқ Давлат университети-дан ташқари) журналистика факултетлари (бўлимлари) тугатилиши белгилаб қўйилсин.

Журналистлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш Тошкент Давлат университети ва Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети журналистика факултетлари негизда мақсадли усулда амалга оширилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

...1999/2000 ўқув йилидан бошлаб журналистика факултетлари қошида иккинчи мутахассислик бўйича тўлов-контракт асо-

сида бир йиллик махсус ўқув курсларини ташкил этиш;

Мазкур курслар тингловчилари бошқа ихтисосликка эга бўлган, журналистика соҳасида камида икки йил мобайнида ўз ижодий қобилияти ва истеъдодини кўрсатган тажрибали мутахассислар орасидан танлаб олиниши таъминлансин;

Бу ишга мамлакатимиз ва хорижий давлатлардаги чуқур билим ва катта тажрибага эга бўлган таниқли амалиётчилар ҳамда соҳа мутахассислари кенг жалб этилсин;

Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси билан келишилган ҳолда 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб Тошкент давлат университетининг журналистика факултети қошида ўқув-услубий қўлланмалар, дарсликлар, соҳани яхшилаш бўйича таҳлилий тавсиялар тайёрлаш, журналистика истиқболларини прогнозлаш масалалари билан шуғулланувчи хўжалик ҳисобидаги илмий-услубий марказ ташкил этсин.

Давлат тест маркази билан биргаликда 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб:

- журналистика факултетларига қобилиятли талабалар қабул қилиш мақсадида абитуриентларни тест синовлари билан бир қаторда ижодий имтиҳонлардан ўтказиш ташкил этилсин;

Ҳар йили янги меъзонлар асосида журналистика факултетларининг рейтингини аниқлаш ва таҳлил этиш, улардаги таълим-тарбия жараёнини такомиллаштириш бўйича таклифлар тайёрлаш ва амалий иш олиб боришни йўлга қўйилсин.

3. Давлат матбуот қўмитаси, «Ўз-телерадио» компанияси, ЎЗА, «Жаҳон» ахборот агентлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда:

- журналистика факултетларида юқори босқич талабалари учун ихтисослик-

лар бўйича машҳур ва таниқли журналистларнинг ўқув студияларини ҳамда ўз таҳририятлари қошида журналистика факултетларининг ҳаракатдаги филиаллари ёки ўқув марказларини ташкил этсинлар;

- қобилиятли ва ўз маҳоратларини намоён эта бошлаган талабаларнинг амалий тажрибаларини ошириб бориш мақсадида уларни иш ўрганувчи сифатида таҳририятларга ижодий ходимликка қабул қилиш чораларини кўрсинлар;

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1993 йил 5 февралдаги «Ўзбекистоннинг ўқувчи ёшларини рағбатлантириш чоралари тўғрисида»ги Фармони мувофиқ 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб мустақил Ватанга ва миллий истиқлол гоёларига садоқатли, юқори журналистик иқтидорни намоён этган, фаол жамоатчи, хорижий тилларни яхши биладиган талабалар учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг қўшимча Давлат стипендияси таъсис этилсин;

Давлат стипендиясининг совриндорларини аниқлаш ва стипендияни молиялаштириш Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 25 мартдаги 157-сонли қарорида кўрсатилган тартиб бўйича амалга оширилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фан ва техника давлат қўмитаси, «Умид», «Устоз», Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармалари ва бошқа манфаатдор идоралар журналистика факултетларининг илгор педагоглар ва иқтидорли талабаларининг хорижий давлатларнинг етакчи ўқув ва илмий марказлари, оммавий ахборот воситалари таҳририятларида ҳамда халқаро ташкилотларнинг матбуот хизматларида мақсадли ўқув амалиёти ва стажировкалар ўтиши учун шарт-шароит яратсин ва амалга оширсин.

**Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
Ислом КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1999 йил 26 февраль

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 26 февралдаги «Журналист кадрлар тайёрлаш ва қайта

тайёрлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори дастур сифатида ижро учун қабул қилинсин.

2. ТошДУ ва ҚҚДУ «Журналистика», ЎзДЖТУ «Халқаро журналистика» таълим йўналишлари бўйича республикада малакали кадрлар тайёрловчи олий ўқув юрглари деб белгилансин.

3. Самарқанд давлат университетининг ўзбек филологияси факултети таркибидаги Журналистика бўлими тугатилсин.

4. «Журналистика» ва «Халқаро журналистика» факултетларининг тузилиши иловага мувофиқ тасдиқлансин.

«Журналистика» ва «Халқаро журналистика» факултетлари ташкил этилиши муносабати билан қайд этилган университетлар уставига тегишли ўзгартиришлар киритилсин.

5. Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети (Бўронов Ж.Б.)га:

5.1. ЎзДЖТУда 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб «Халқаро журналистика» таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлашга киришилсин.

5.2. «Халқаро журналистика» таълим йўналиши бўйича мутахассислар тайёрлашни жадаллаштириш мақсадида 1999/2000 ўқув йили бошланишига қадар 1-курсни тугатган, журналистика соҳасида қобилиятга эга бўлган талабалар сафидан икки гуруҳ (ўзбек ва рус) ташкил этиш мақсадга мувофиқ деб топилсин.

6. СамДУ ректори (Сатторов Ж.)га:

6.1. «Ўзбек филологияси» таркибидаги «Журналистика» бўлими тугатилиши муносабати билан белгиланган тартибда «Тугатиш комиссияси» ташкил этилсин.

Журналистикага оид фанлардан дарс берувчи професор-ўқитувчилар амалдаги қонунчиликка мувофиқ қисқартирилсин.

6.2. «Журналистика» бўлими тугатилиши муносабати билан ушбу йўналишда таълим олаётган талабалар истакларига мувофиқ 1999/2000 ўқув йили бошланишига қадар СамДУнинг «Ўзбек (славян) филологияси», ТошДУ, ҚҚДУ «Журналистика» ва ЎзДЖТУ «Халқаро журналистика» (хорижий тилларни талаб даражасида билувчилар) факултетларига кўчирилсин.

7. ТошДУ (Т.Долимов), ЎзДЖТУ (Ж.Бўронов) ва ҚҚДУ (Қ.Ўтениёзов) ректорларига:

7.1. ТошДУ журналистика факультети қайта тузилиши сабабли факультетда фаолият кўрсатаётган профессор-ўқитувчилар билан тузилган шартномалар амалдаги қонунчиликка мувофиқ бекор қилинсин.

7.4. ТошДУ қошида ташкил этилаётган хўжалик ҳисобидаги марказ учун ТошДУ, ЎзДЖТУ ва ҚҚДУ ҳар йили 1 млн. сўмдан ажратиб турсин.

7.7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат стипендиялари таркибига журналистика таълим йўналиши киритилиши муносабати билан ҳар йили ўтказиладиган танловга номзодларни тавсия этиш топширилсин.

7.8. 1999/2000 ўқув йилидан журналистика факултетлари қошида журналистика соҳасида камида икки йил мобайнида ўз ижодий қобилияти ва бир йиллик махсус ўқув курслари ташкил этилсин.

7.9. ТошДУ «Журналистика» факултетининг декан лавозими проректор лавозими мақомига тенглаштирилсин.

8. Вазир ўринбосари (Аллаев Қ.)га:

8.1. Журналистлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлашни ТошДУнинг «Журналистика» ва ЎзДЖТУнинг «Халқаро журналистика» факултетлари негизида ташкил этиш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилсин ҳамда ТошДУ хўжалик ҳисобидаги илмий-услубий марказга Давлат фан ва техника қўмитаси томонидан мақсадли грантлар ажратиш дастури мазкур қўмита билан келишилсин.

9. Кадрлар, фан ва иқтисодиёт, малака ошириш ва қайта тайёрлаш Бош бошқармаси бошлигининг ўринбосари (Бўтаев Ш.) ва ТошДУ ректори (Долимов Т.)га:

9.1. Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси билан келишилган ҳолда 20 кун муддат давомида белгиланган тартибда ТошДУнинг журналистика факултети қошида дарслик, ўқув-услубий адабиётлар, соҳани яхшилаш бўйича таҳлилий тавсиялар тайёрлаш, журналистика истиқболини башорат этиш билан шуғулланувчи, хўжалик ҳисобидаги марказ ташкил этилсин. 1999/2000 йилдан бошлаб ҳар йили ушбу марказга учта махсус грант ажратилиши сўралсин. Марказнинг Низомини иш-

лаб чиқиш ва Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказиш ТошДУга юклатилсин.

10. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Рахимов Б.Х.)га:

10.1. Журналист кадрлар тайёрлаш вазифаси юклатилган олий ўқув юртларига мунтазам равишда услубий ва амалий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

10.2. «Журналистика» ва «Халқаро журналистика» таълим йўналишларида ўқиётган қобилиятли, ўз маҳоратларини намоён эта бошлаган талабаларнинг ўқув амалиётини Давлат матбуот қўмитаси, «Ўзтелерадио» компанияси, ЎзА, «Жаҳон» ахборот агентликлари тармоқларида ташкил этиш мақсадида, улар билан тегишли шартномаларни расмийлаштириш топширилсин.

10.3. 1999/2000 ўқув йили қабулида ТошДУ, ЎзДЖТУ ва ҚҚДУларда ижодий имтиҳонга тайёргарлик кўришларида услубий ёрдам кўрсатиш ва имтиҳон жараёнини назорат этиш топширилсин.

10.4. Ягона мезонлар асосида журналистика факультетларининг рейтингини аниқлаш ва таҳлил этиш, улардаги таълим тарбия жараёнини мунтазам равишда такомиллаштириб бориш топширилсин.

11. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммо-

лари институти (Иминов Т.) ТошДУ (Долимов Т.), ЎзДЖТУ (Бўронов Ж.), ҚҚДУ (Утемиёзов Қ.) ректорлари билан ҳамкорликда:

11.2. ТошДУнинг журналистика факультети қошида дарслик, ўқув-услубий адабиётлар, соҳани яхшилаш бўйича таҳлилий тавсиялар тайёрлаш, журналистика истиқболларини башорат этиш билан шуғулланувчи, хўжалик ҳисобидаги марказнинг фаолиятига услубий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

12. Ташқи алоқалар Бош бошқармаси (Бобомухамедов П.С.)га:

12.1. 1999/2000 ўқув йилдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Фан ва техника давлат қўмитаси, «Умид», «Устоз», Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармалари билан келишилган ҳолда журналистика факультетларининг илғор педагоглари ва иқтидорли талабаларининг хорижий давлатларнинг етакчи таълим ва илмий марказлари, оммавий ахборот воситалари таҳририятларида ҳамда халқаро ташкилотларининг матбуот марказларида мақсадли ўқув амалиёти ва стажировкалар ўташи учун квоталар ажратилиши таъминлансин.

Олий ва ўрта махсус талим вазири

4.1.7. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Хукумат қарорини бажариш тўғрисида”ги 1999 йил 8 июлдаги 228-сонли

БУЙРУҒИ

3. Халқаро туризм факультетининг тузилиши иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Халқаро туризм факультети ташкил этилиши муносабати билан Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг Уставига тегишли ўзгартиришлар киритилсин.

9. Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг ректори (Р.Алимов) га:

...9.3. Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси билан келишилган ҳолда «1999/2000 ўқув йилидан бошлаб туризм факультети қошида ўқув-услубий қўллан-

малар, дарсликлар, соҳани ривожлантириш бўйича таҳлилий тавсиялар тайёрлаш, туризм иқтисодиётини ривожлантириш ҳамда унинг истиқболларини башорат этиш масалалари билан шуғулланувчи хўжалик ҳисобидаги илмий-тадқиқот марказини ташкил этсин.

9.5. «Ўзбектуризм» миллий компанияси билан ҳамкорликда ТошДИУ нинг халқаро туризм факультети қошида, махсус туристик фирма ташкил этилсин ва унинг фаолиятида профессор-ўқитувчилар ва талабаларнинг кенг иштироки таъминлансин.

9.6. Халқаро туризм факултети қошида Республика ҳудудида фаолият кўрсатаётган туристик ташкилот ва фирмалар ходимлари учун малака ошириш ва маиший хизмат кўрсатиш курсларини ташкил этиш топширилсин.

12. Олий ва ўрта махсус мактаб муам-

олари институти (Э.З.Имомов) ва ТошДИУ ректорати (Р.Алимов) билан ҳамкорликда:

12.2. ТошДИУ нинг халқаро туризм факултети қошидаги хўжалик ҳисобидаги марказнинг фаолиятига услубий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус талим вазири

4.1.8. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент Ислом Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида»ги 2000 йил 27 январдаги 19-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессиясидаги маърузасида XXI асрнинг дастлабки йилларида мамлакатимизда сиёсий, иқтисодий, давлат қурилиши ва бошқаруви, маънавий-маърифий, ҳуқуқий, ташқи ва ички соҳаларда амалга оширилиши лозим бўлган истиқбол режалари чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилиб берилди. Ватанимизнинг келгуси тақдирини белгилаб берувчи мазкур масалаларни аҳолининг, шу жумладан, ёшларнинг пухта ўрганишини таъминлаш, уларнинг бу жараёнларда ташаббус кўрсатиб фаол иштирок этишига эришиш, ҳар бир кишида бу вазифаларни бажаришда фуқаролик масъулиятини шакллантириш ҳозирги куннинг долзарб масалаларидан биридир.

Президент Ислом Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги маърузасида белгиланган вазифалардан келиб чиққан ҳолда уларни олий ва ўрта махсус ўқув юртлири профессор-ўқитувчилари ва талаба-ўқувчилари орасида атрофлича ва чуқур ўрганиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Вазирлик ҳузурида «Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ юқори

билимли ва юксак маънавиятли мутахассисларни тайёрлашнинг долзарб масалалари»га бағишланган, доимий фаолият кўрсатадиган республика амалий семинари ташкил қилинсин. Семинарда қуйидаги масалалар бўйича шўбалар иш олиб бориши назарда тутилсин:

- таълимнинг бакалаврият ва магистратура босқичларида ўқув-услубий жараёнларни ва бошқарув тизимини янада такомиллаштириш вазифалари;

- талаба-ёшларни маънавий-ахлоқий тарбиялашнинг муҳим вазифалари;

- узлуксиз таълим тизимининг узвийлигини таъминлаш масалалари;

- олий таълим тизимидаги кадрлар тарқибини ўрганиш, уларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишнинг долзарб масалалари;

- таълим тизимида фаннинг ўрни, аҳамияти, салмоғини ошириш, олий таълим тизимида фан йўналишлари бўйича илмий-тадқиқот ишларини жадаллаштиришга, иқтидорли талабалар ва ёш олимларни унга жалб этишга қулай шароит яратиш масалалари;

- малакали кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш механизмининг янада такомиллаштириш масалалари;

- олий таълим тизимида маркетинг хизматини такомиллаштириш вазифалари;

- вазирликда ва олий таълим муассасаларида илғор хорижий мамлакатлар билан ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш, инвес-

тициялар жалб қилинишини кенг йўлга қўйиш масалалари;

- олий ўқув юртлари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ўқув юрти жамоасини ижтимоий муҳофаза қилиш механизмларини такомиллаштириш масалалари;

- таълим тизимини замонавий дарслик, ўқув қўлланмалари, дастурлар ва бошқа услубий адабиётлар билан таъминлаш механизмини яратиш.

2. Семинар машғулотларига ўқув юртлари раҳбарлари, юқоридаги муаммолар бўйича етакчи мутахассислар, истеъдодли ёшларнинг бевосита иштирок этишлари таъминлансин. Семинар кун тартибига қўйилган масалалар юзасидан унинг қатнашчилари ўзлари реферат тайёрлашлари ва шу рефератларни семинар машғулотларида ўқиб эшиттиришлари белгилаб қўйилсин. Мазмуни ва кўтарилган масалалар бўйича таклифлари амалий аҳамиятга эга деб топилган рефератлар танлаб олинсин ва нашрга тавсия этилсин. Рефератлар муаллифлари моддий рағбатлантирилсин.

3. Амалий семинар материаллари таҳлилини изчил ёритиб бориш мақсадида вазирликнинг мунтазам равишда чоп этиладиган бир босма табоқ ҳажмида «Бюллетени» чиқарилсин.

4. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ректорлари ва директорларига:

4.1. Мазкур буйруқнинг 1 ва 2-бандларида қўйилган вазифаларни олий ўқув юрти имконияти ва йўналишларидан келиб чиқиб амалга ошириш таъминлансин.

4.7. Маъруза ва семинар машғулотларини ўтказишга, асосан «Ўзбекистонда демократик жамият куриш назарияси ва амалиёти» кафедраларининг профессор-ўқитувчилари, шунингдек, дастурда қайд этилган махсус мавзулар бўйича ижтимоий-гуманитар кафедраларининг етакчи мутахассис ўқитувчилари жалб этилсин.

4.8. Ўқув юртларида «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» махсус курси бўйича дарс берувчи профессор-ўқитувчилар таркиби аниқлансин ва тасдиқлансин.

4.9. «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» махсус курсида дарс берувчи профессор-ўқитувчилар учун уюштириладиган илмий-услубий семинар дастурида қайд этилган масалалар бўйича мулоқот ўтказилишини назарда тутиб, унинг қатнашчилари мавзулар бўйича тайёрланиб келишлари таъминлансин.

4.10. Ўқув юртидаги ижтимоий-иқтисодий ва гуманитар кафедралари профессор-ўқитувчилари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» номли нутқида илгари сурилган вазифаларни талаба-ўқувчиларга етказиш мақсадида ўз маъруза ва амалий машғулотларида ундан тўлиқ фойдаланишлари таъминлансин.

5. Гуманитар таълим ва шахс камолоти Бош бошқармаси (Д.Ғаниев)га;

5.1. Бошқарма тавсия этган «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» махсус курсининг ўқув режаси ва дастури тасдиқлансин (илова қилинади).

6. Ўқув адабиётлари, журналлар ва бюллетенларни нашрга тайёрлаш Маркази (Н.Халилов)га:

6.1. «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» махсус курсини ўқув режаси, дастури ҳамда мазкур мавзуга бағишланган илмий-услубий семинар дастурини етарли нусхада чоп этиш ва улар билан барча олий ўқув юртларини таъминлаш юклатилсин.

7. Иқтисод, илм-фан ва таълимни моли-ялаштириш Бош бошқармаси (М.Саидов)га:

7.1. Республика вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикаси олий ўқув юртларидан «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» илмий-услубий семинарига қатнашувчиларни турар-жой билан таъминлаш ва уларга бошқа зарур шароитлар яратиш юклатилсин.

8. Ушбу буйруқнинг бажарилиш назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус талим вазири

4.1.9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Фан дастурларини тасдиқлаш ҳамда ўқув адабиётларини нашр этишга рухсат бериш тўғрисида”ги 2011 йил 17 сентябрдаги 392-сонли

БУЙРУҒИ

Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2011 йил 9 сентябрдаги 3-сонли баёнига мувофиқ олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимини ўқув-услубий мажмуа, фан дастурлари ва замонавий ўқув адабиётлари билан таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қошидаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2011 йил 9 сентябрдаги 3-сонли баёни 1-иловага мувофиқ маълумот учун қабул қилинсин.

2. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг янгиланган таркиби 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Олий таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган фан дастурлари 3-иловага, олий таълим тизими учун яратилган дарслик ва ўқув қўлланмалари 4-иловага, ўрта махсус, касб-

хунар таълими муассасалари учун тайёрланган ўқув адабиётлари рўйхати 5-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Тасдиқланган дарслик ва ўқув қўлланмаларни чоп этишга рухсат берилсин ҳамда муаллифларига ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган вазирликнинг гувоҳномаси тақдим этилсин.

5. Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг янгиланган Классификаторига мувофиқ таянч олий таълим муассасаларининг рўйхати 6-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 31 мартдаги “Таянч олий таълим муассасалари фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида” ги 88-сонли буйруғи билан тасдиқланган 2-иловадаги “Олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича республиканинг таянч олий таълим муассасалари рўйхати” ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари М.Арипджанов ва вазирнинг биринчи ўринбосари – Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази директори Ж.Исмоиловлар зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**Олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича республиканинг
таянч олий таълим муассасалари
РЎЙХАТИ**

№	Билим ва таълим соҳалари, таълим йўналишлари номи	Таълим йўналишлари шифри	Таянч олий таълим муассасалари	Кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасалари	Изоҳ
1	2	3	4	5	6
	ГУМАНИТАР СОҲА <i>Педагогика</i>	100 000 110 000			
1.	Таълим йўналиши: <i>Математика ўқитиш методикаси</i>	5110100	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
2.	Таълим йўналиши: <i>Физика ва астрономия ўқитиш методикаси</i>	5110200	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
3.	Таълим йўналиши: <i>Кимё ўқитиш методикаси</i>	5110300	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
4.	Таълим йўналиши: <i>Биология ўқитиш методикаси</i>	5110400	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
5.	Таълим йўналиши: <i>География ўқитиш методикаси</i>	5110500	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
6.	Таълим йўналиши: <i>Тарих ўқитиш методикаси</i>	5110600	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
7.	Таълим йўналиши: <i>Информатика ўқитиш методикаси</i>	5110700	ТДПУ, ТАТУ	ТДПУ,ТАТУ, НукДПИ, ҚўқонДПИ	
8.	Таълим йўналиши: <i>Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i>	5110800	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
9.	Таълим йўналиши: <i>Педагогика ва психология</i>	5110900	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
10.	Таълим йўналиши: <i>Касбий таълим (йўналишлар бўйича)</i>	5111000		ТДПУ, ТДТУ,ТДИУ, ТАҚИ, ТАЙИ, ТошФМИ, ТТЙСИ, ТКТИ, АндМИ, АндДУ, БухДУ, БЮТМТИ, ГулДУ, ЖизПИ, ҚҚДУ, ҚарДУ, ҚарМИ, НамДУ, НамПИ, СамДУ, СамИСИ, ТерДУ, ФарПИ, УргДУ, ТошФМИ, ТДМИ, ТАТУ, ТТЙМИ, ТИМИ, ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ	
11.	Таълим йўналиши: <i>Мусиқа таълими</i>	5111100	ТДПУ, ЎзДК	ТДПУ, ЎзДК, НавДПИ НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
12.	Таълим йўналиши: <i>Ўзбек тили ва адабиёти</i>	5111200	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
13.	Таълим йўналиши: <i>Она тили ва адабиёти (тиللар бўйича)</i>	5111300	ТДПУ, ЎЗМУ	ТДПУ, НавДПИ НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	

14.	Таълим йўналиши: <i>Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича)</i>	5111400	ТДПУ, ЎзДЖТУ	ТДПУ, ЎзДЖТУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
15.	Таълим йўналиши: <i>Чақириққача урбий таълим</i>	5111500	ТДПУ	ТДПУ	
16.	Таълим йўналиши: <i>Миллий гоа, маънавият асослари ва ҳуқуқ таълими</i>	5111600	ТДПУ, ЎзМУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
17.	Таълим йўналиши: <i>Бошланғич таълим ва спорт-тарбиявий иш</i>	5111700	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
18.	Таълим йўналиши: <i>Мактабгача таълим</i>	5111800	ТДПУ	ТДПУ, НавДПИ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
19.	Таълим йўналиши: <i>Дефектология</i>	5111900	ТДПУ	ТДПУ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
20.	Таълим йўналиши: <i>Жисмоний маданият</i>	5112000	ТДПУ	ТДПУ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
21.	Таълим йўналиши: <i>Меҳнат таълими</i>	5112100	ТДПУ	ТДПУ, НукДПИ, ЖизДПИ, ҚўқонДПИ	
Гуманитар фанлар		120 000			
22.	Таълим йўналиши: <i>Филология ва тилларни ўқитиш (тиллар бўйича)</i>	5120100	ЎзМУ, ЎзДЖТУ, ТДШИ	ЎзДЖТУ, ТДШИ, ЎзМУ, АндДУ, БухДУ, ГулДУ, ҚҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, УргДУ, СамДЧТИ	
23.	Таълим йўналиши: <i>Таржима назарияси ва амалиёти (тиллар бўйича)</i>	5120200	ЎзДЖТУ, ТДШИ	ЎзДЖТУ, ТДШИ, ҚҚДУ, СамДЧТИ,	
24.	Таълим йўналиши: <i>Тарих (мамлакатлар ва минтақалар бўйича, Ислон тарихи)</i>	5120300	ЎзМУ, ТИУ, ТДШИ	ЎзМУ, ТИУ, ТДШИ, АндДУ, БухДУ, ГулДУ, ҚҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, УргДУ	
25.	Таълим йўналиши: <i>Археология</i>	5120400	ЎзМУ	ЎзМУ, СамДУ	
26.	Таълим йўналиши: <i>Фалсафа</i>	5120500	ЎзМУ	ЎзМУ, ҚҚДУ	
27.	Таълим йўналиши: <i>Диншунослик</i>	5120600	ТИУ	ТИУ	
28.	Таълим йўналиши: <i>Жаҳон сиеcати</i>	5120700	ЖИДУ, ТДШИ	ЖИДУ, ТДШИ	
Математика		130 000			
29.	Таълим йўналиши: <i>Математика</i>	5130100	ЎзМУ	ЎзМУ, АндДУ, БухДУ, ГулДУ, ҚҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ,	
30.	Таълим йўналиши: <i>Амалий математика ва информатика</i>	5130200	ЎзМУ	ЎзМУ, БухДУ, ГулДУ, ҚҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, УргДУ	
Табиий фанлар		140 000			
31.	Таълим йўналиши: <i>Биология</i>	5140100	ЎзМУ	ЎзМУ, АндДУ, БухДУ, ГулДУ, ҚҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, УргДУ, ФарДУ	
32.	Таълим йўналиши: <i>Физика</i>	5140200	ЎзМУ	ЎзМУ, АндДУ, БухДУ, ГулДУ, ҚҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, УргДУ, ФарДУ	
33.	Таълим йўналиши: <i>Механика</i>	5140300	ЎзМУ	ЎзМУ, СамДУ	
34.	Таълим йўналиши: <i>Астрономия</i>	5140400	ЎзМУ	ЎзМУ, СамДУ	

35.	Таълим йўналиши: <i>Кимё</i>	5140500	ЎЗМУ	ЎЗМУ, АндДУ, БухДУ, ГулДУ, КҚДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, УргДУ, ФарДУ	
36.	Таълим йўналиши: <i>География</i>	5140600	ЎЗМУ	ЎЗМУ, АндДУ, БухДУ, КҚДУ, НамДУ, СамДУ, ТерДУ, ФарДУ, УргДУ	
37.	Таълим йўналиши: <i>Гидрометеорология</i>	5140700	ЎЗМУ	ЎЗМУ, СамДУ	
38.	Таълим йўналиши: <i>Геология</i>	5140800	ЎЗМУ	ЎЗМУ	
39.	Таълим йўналиши: <i>Геофизика</i>	5140900	ЎЗМУ	ЎЗМУ	
40.	Таълим йўналиши: <i>Тупроқшунослик</i>	5141000	ЎЗМУ	ЎЗМУ	
41.	Таълим йўналиши: <i>Гидрология (тармоқлар бўйича)</i>	5141100	ЎЗМУ, ТИМИ	ЎЗМУ, ТИМИ	
	Санъат	150 000			
42.	Таълим йўналиши: <i>Бастакорлик санъати</i>	5150100	ЎЗДК	ЎЗДК	
43.	Таълим йўналиши: <i>Санъатшунослик (турлари бўйича)</i>	5150200	ЎЗДСИ, ЎЗДК, МРХОМ	ЎЗДСИ, ЎЗДК, МРХОМ ЎЗДСИ (Нук.фил)	
44.	Таълим йўналиши: <i>Актёрлик санъати (турлари бўйича)</i>	5150300	ЎЗДСИ	ЎЗДСИ, ЎЗДСИ (Нук.фил)	
45.	Таълим йўналиши: <i>Режиссёрлик (турлари бўйича)</i>	5150400	ЎЗДСИ	ЎЗДСИ, ЎЗДСИ (Нук.фил)	
46.	Таълим йўналиши: <i>Дирижёрлик (турлари бўйича)</i>	5150500	ЎЗДК	ЎЗДК	
47.	Таълим йўналиши: <i>Вокал санъати (турлари бўйича)</i>	5150600	ЎЗДК	ЎЗДК	
48.	Таълим йўналиши: <i>Чолғу ижрочилиги (турлари бўйича)</i>	5150700	ЎЗДК	ЎЗДК	
49.	Таълим йўналиши: <i>Рангтасвир (турлари бўйича)</i>	5150800	МРДИ	МРДИ	
50.	Таълим йўналиши: <i>Дизайн (турлари бўйича)</i>	5150900	МРДИ	МРДИ, ТДТУ, ТАҚИ, ТТЕСИ, СамДАҚИ	
51.	Таълим йўналиши: <i>Графика (турлари бўйича)</i>	5151000	МРДИ	МРДИ	
52.	Таълим йўналиши: <i>Ҳайкалтарошлик (турлари бўйича)</i>	5151100	МРДИ	МРДИ	
53.	Таълим йўналиши: <i>Амалий санъат (турлари бўйича)</i>	5151200	МРДИ	МРДИ	
54.	Таълим йўналиши: <i>Хореография (турлари бўйича)</i>	5151300	МРХОМ	МРХОМ	
55.	Таълим йўналиши: <i>Техноген санъат (турлари бўйича)</i>	5151400	ЎЗДСИ	ЎЗДСИ, ЎЗДК	
56.	Таълим йўналиши: <i>Кино-телеоператорлик</i>	5151500	ЎЗДСИ	ЎЗДСИ	
57.	Таълим йўналиши: <i>Халқ ижодиёти (турлари бўйича)</i>	5151600	ТДМИ	ТДМИ	
	ИЖТИМОИЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ	200 000			
	Социология ва психология	210 000			

1.	Таълим йўналиши: Социология	5210100	ЎзМУ	ЎзМУ	
2.	Таълим йўналиши: Психология (фаолият турлари бўйича)	5210200	ЎзМУ	ЎзМУ, АндДУ, ҚарДУ, НамДУ, СамДУ, БухДУ, УргДУ, ФарДУ	
	Журналистика ва ахборот	220 000			
3.	Таълим йўналиши: Журналистика (фаолият турлари бўйича)	5220100	ЎзМУ	ЎзМУ, ЎзДЖТУ, ҚҚДУ	
4.	Таълим йўналиши: Ахборотлаштириш ва кутубхонашунослик (соҳалар бўйича)	5220200	ТДМИ, ТАТУ	ТДМИ, ТАТУ	
5.	Таълим йўналиши: Архивишунослик Иқтисод	5220300	ЎзМУ	ЎзМУ	
		230 000			
6.	Таълим йўналиши: Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230100	ТДИУ	ТДИУ, БухДУ, ГулДУ, АндМИ, СамДУ, ҚҚДУ, КарДУ, ФарДУ, УргДУ, СамИСИ, ТИМИ, ТДАУ, СамДЧТИ, ТТЙМИ	
7.	Таълим йўналиши: Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230200	ТДИУ	ТДИУ, ҚарМИИ, ТАҚИ, ТАЙИ, ТошФарМИ, ЖизПИ, НамМПИ, БЮТМТИ, СамДАҚИ, СамИСИ, ФарПИ, ТАТУ, ТИМИ, ТТЙМИ, ТДТУ, ТДАУ,ТКТИ	
8.	Таълим йўналиши: Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташқил этиш (тармоқлар бўйича)	5230300	ТДИУ	ТДИУ, ЎзМУ, ТошФМИ, ҚҚДУ, ТМИ	
9.	Таълим йўналиши: Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230400	ТДИУ	ТДИУ, ТДТУ, ТАЙИ, НамМТИ, СамИСИ, ТДАУ	
10.	Таълим йўналиши: Божхона иши (фаолият турлари бўйича)	5230500	ТДИУ	ТДИУ	
11.	Таълим йўналиши: Молия	5230600	ТМИ	ТМИ, ҚҚДУ, СамИСИ, ТерДУ	
12.	Таълим йўналиши: Банк иши	5230700	ТМИ	ТМИ, ТДИУ, СамИСИ	
13.	Таълим йўналиши: Солиқлар ва солиққа тортиш	5230800	СА	СА, ТДИУ, ТМИ	
14.	Таълим йўналиши: Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	5230900	ТМИ	ТМИ, ТДИУ, ТТЕСИ, ҚҚДУ, СамИСИ, ТТЙМИ, ТИМИ, ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ	
15.	Таълим йўналиши: Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлақатишунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)	5231000	ТДШИ	ТДШИ	
16.	Таълим йўналиши: Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)	5231100	ЖИДУ	ЖИДУ, ТИУ	
17.	Таълим йўналиши: Суғурта иши	5231200	ТМИ	ТМИ	
18.	Таълим йўналиши: Пенсия иши	5231300	ТМИ	ТМИ	
19.	Таълим йўналиши: Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5231400	ТДИУ	ТДИУ	
20.	Таълим йўналиши: Баҳолаш иши	5231500	ТМИ	ТМИ	
21.	Таълим йўналиши: Меҳнат иқтисодиёти ва социологияси	5231600	ТДИУ	ТДИУ	

	Ҳуқуқ	240 000			
22.	Таълим йўналиши: <i>Юриспруденция (фаолият турлари бўйича, Халқаро ҳуқуқи фаолияти)</i>	5240100	ТДЮИ, ЖИДУ	ТДЮИ, ЖИДУ, ЎзМУ, ҚҚДУ, СамДУ	
	ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИК СОҲА	300 000			
	Муҳандислик иши	310 000			
1.	Таълим йўналиши: <i>Энергетика (тармоқлар бўйича)</i>	5310100	ТДТУ	ТДТУ, КарМИИ	
2.	Таълим йўналиши: <i>Электр энергетикаси (тармоқлар ва йўналишлар бўйича)</i>	5310200	ТДТУ	ТДТУ, БЮТМТИ, ЖизПИ, ҚҚДУ, КарМИ, НамМТИ, ФарПИ, НавДКИ,	
3.	Таълим йўналиши: <i>Металлургия</i>	5310300	ТДТУ	ТДТУ	
4.	Таълим йўналиши: <i>Авиасозлик ва ҳаво кемаларидан техник фойдаланиш</i>	5310400	ТДТУ	ТДТУ	
5.	Таълим йўналиши: <i>Автомобилсозлик ва тракторсозлик</i>	5310500	ТДТУ, ТАЙИ	ТДТУ, ТАЙИ, АндМИ	
6.	Таълим йўналиши: <i>Ерусти транспорт тизимлари ва улардан фойдаланиш (транспорт турлари бўйича)</i>	5310600	ТДТУ, ТТЙМИ, ТАЙИ	ТДТУ, ТТЙМИ, ТАЙИ, АндМИ, ЖизПИ, ҚарМИИ, НамМПИ, ФарПИ, ТерДУ, ТТЙМИ	
7.	Таълим йўналиши: <i>Электр техникаси, электр механикаси ва электр технологиялари (тармоқлар бўйича)</i>	5310700	ТДТУ	ТДТУ, ТАЙИ, АндМИ, ҚҚДУ, ФарПИ, ТТЙМИ, НавДКИ,	
8.	Таълим йўналиши: <i>Электроника ва асбобсозлик (тармоқлар бўйича)</i>	5310800	ТДТУ	ТДТУ, БЮТМТИ, ФарПИ	
9.	Таълим йўналиши: <i>Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)</i>	5310900	ТДТУ	ТДТУ, ТКТИ, ЖизПИ, ФарПИ, ТТЙМИ	
10.	Таълим йўналиши: <i>Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (тармоқлар бўйича)</i>	5311000	ТДТУ	ТДТУ, АндМИ, БЮТМТИ, ҚарМИ, ТТЕСИ, ТКТИ, НавДКИ, ТИМИ	
11.	Таълим йўналиши: <i>Радиоэлектрон қурилмалар ва тизимлар (тармоқлар бўйича)</i>	5311100	ТДТУ	ТДТУ, БЮТМТИ	
12.	Таълим йўналиши: <i>Телевидение, радиоалоқа ва радиозиштириш</i>	5311200	ТАТУ	ТАТУ	
13.	Таълим йўналиши: <i>Телекоммуникация</i>	5311300	ТАТУ	ТАТУ, ТТЙМИ	
14.	Таълим йўналиши: <i>Мобиль алоқа тизимлари</i>	5311400	ТАТУ	ТАТУ	
15.	Таълим йўналиши: <i>Геодезия, картография ва кадастр (тармоқлар бўйича)</i>	5311500	ТАҚИ, ЎзМУ, ТДТУ	ТАҚИ, ЎзМУ, ТДТУ, ҚҚДУ, КарМИ, СамДАҚИ, ФарПИ, ТИМИ	
16.	Таълим йўналиши: <i>Кончилиқ иши</i>	5311600	НавДКИ	НавДКИ, ТДТУ, ҚарМИИ	

17.	Таълим йўналиши: <i>Фойдали қазилма конлари геологияси, қидирув ва разведкаси (кон турлари бўйича)</i>	5311700	ТДТУ	ТДТУ, ҚарМИИ	
18.	Таълим йўналиши: <i>Гидрогеология ва муҳандислик геологияси</i>	5311800	ТДТУ	ТДТУ	
19.	Таълим йўналиши: <i>Нефть ва газ конларини ишга тушириш ва улардан фойдаланиш</i>	5311900	ТДТУ	ТДТУ, БЮТМТИ, ҚарМИИ	
20.	Таълим йўналиши: <i>Нефть-газни қайта ишлаш саноати объектларини лойиҳалаштириш, қуриш ва улардан фойдаланиш</i>	5312000	ТДТУ	ТДТУ,	
	Ишлаб чиқаришлар технологияси	320 000			
21.	Таълим йўналиши: <i>Материалунослик ва янги материаллар технологияси</i>	5320100	ТДТУ	ТДТУ, АндМИ, БЮТМТИ	
22.	Таълим йўналиши: <i>Машинасозлик технологияси, машинасозлик ишлаб чиқаришини жиҳозлаш ва автоматлаштириш</i>	5320200	ТДТУ	ТДТУ, АндМИ, НамМПИ, ФарПИ, НавДКИ	
23.	Таълим йўналиши: <i>Технологик машиналар ва жиҳозлар (тармоқлар бўйича)</i>	5320300	ТДТУ	ТДТУ, ТТЕСИ, ТКТИ, БЮТМТИ, ҚарМИ, НамМТИ, НамМПИ, ФарПИ	
24.	Таълим йўналиши: <i>Кимёвий технология (ишлаб чиқариш турлари бўйича)</i>	5320400	ТКТИ	ТКТИ, ТТЕСИ, БЮТМТИ, ЖизПИ, ҚарДУ, ҚарМИ, НамМТИ, ФарПИ, УргДУ, НавДКИ,	
25.	Таълим йўналиши: <i>Биотехнология (тармоқлар бўйича)</i>	5320500	ТКТИ	ТКТИ, ТДТУ, ТошФМИ,	
26.	Таълим йўналиши: <i>Аудио-видео технологиялар</i>	5320600	ТАТУ	ТАТУ	
27.	Таълим йўналиши: <i>Махсус ёритиш технологиялари</i>	5320700	ТАТУ	ТАТУ	
28.	Таълим йўналиши: <i>Матбаа ва қадоқлаш жараёнлари технологияси</i>	5320800	ТТЕСИ	ТТЕСИ, НамМТИ	
29.	Таълим йўналиши: <i>Енгил саноат буюмлари конструкциясини ишлаш ва технологияси (тармоқлар бўйича)</i>	5320900	ТТЕСИ	ТТЕСИ, БЮТМТИ, ЖизПИ, ҚарДУ, НамМТИ	
30.	Таълим йўналиши: <i>Озиқ-овқат технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)</i>	5321000	ТКТИ	ТКТИ, БЮТМТИ, ҚарМИ, НамМПИ	
31.	Таълим йўналиши: <i>Нобъ ва радиоактив металллар рудаларини қазиб олиш, қайта ишлаш техникаси ва технологияси</i>	5321100	НавДКИ	НавДКИ	
32.	Таълим йўналиши: <i>Табиий толаларни дастлабки ишлаш технологияси</i>	5321200	ТТЕСИ	ТТЕСИ, НамМТИ	

33.	Таълим йўналиши: <i>Нефть ва нефть-газни қайта ишлаш технологияси</i>	5321300	ТДТУ	ТДТУ, ТКТИ, БЮТМТИ, ҚҚДУ
	<i>Компьютер технологиялари ва информатика</i>	330 000		
34.	Таълим йўналиши: <i>Информатика ва ахборот технологиялари (тармоқлар бўйича)</i>	5330200	ТАТУ	ТАТУ
35.	Таълим йўналиши: <i>Ахборот хавфсизлиги</i>	5330300	ТАТУ	ТАТУ
36.	Таълим йўналиши: <i>Компьютер графикаси ва дизайн</i>	5330400	ТАТУ	ТАТУ
	<i>Архитектура ва қурилиш</i>	340 000		
37.	Таълим йўналиши: <i>Архитектура (турлари бўйича)</i>	5340100	ТАҚИ	ТАҚИ, ҚарДУ, СамДАҚИ, ФарПИ, УргДУ
38.	Таълим йўналиши: <i>Бино ва иншоотлар қурилиши (турлари бўйича)</i>	5340200	ТАҚИ	ТАҚИ, ЖизПИ, ҚарДУ, НамМПИ, СамДАҚИ, ФарПИ, ТТЙМИ
39.	Таълим йўналиши: <i>Шаҳар қурилиши ва хўжалиги</i>	5340300	ТАҚИ	ТАҚИ, ҚарДУ, СамДАҚИ, УргДУ
40.	Таълим йўналиши: <i>Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (турлари бўйича)</i>	5340400	ТАҚИ	ТАҚИ, ЖизПИ, ҚарДУ, НамМПИ, СамДАҚИ, ФарПИ, ТТЙМИ
41.	Таълим йўналиши: <i>Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш</i>	5340500	ТАҚИ	ТАҚИ, НамМПИ, СамДАҚИ
42.	Таълим йўналиши: <i>Транспорт иншоотларидан фойдаланиш (транспорт турлари бўйича)</i>	5340600	ТАЙИ, ТТЙМИ	ТАЙИ, ТТЙМИ, ЖизПИ
43.	Таълим йўналиши: <i>Гидротехника қурилиши (турлари бўйича)</i>	5340700	ТАҚИ, ТИМИ	ТАҚИ, ТИМИ
44.	Таълим йўналиши: <i>Автомобиль йўллари ва аэродромлар</i>	5340800	ТАЙИ	ТАЙИ, ЖизПИ, ҚарДУ, СамДАҚИ
45.	Таълим йўналиши: <i>Кучмас мулк экспертизаси ва уни бошқариш</i>	5340900	ТАҚИ	ТАҚИ, СамДАҚИ
46.	Таълим йўналиши: <i>Қишлоқ ҳудудларини архитектура-лойиҳавий ташкил этиш</i>	5341000	ТАҚИ	ТАҚИ, СамДАҚИ
	ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ	400 000		
	<i>Қишлоқ, урмон ва балиқ хўжалиги</i>	410 000		
1.	Таълим йўналиши: <i>Агротимъ ва агротупроқшунослик</i>	5410100	ТДАУ	ТДАУ, СамҚХИ
2.	Таълим йўналиши: <i>Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)</i>	5410200	ТДАУ	ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ
3.	Таълим йўналиши: <i>Ўсимликлар ҳимояси ва карантини</i>	5410300	ТДАУ	ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ
4.	Таълим йўналиши: <i>Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги</i>	5410400	ТДАУ	ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ

5.	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси	5410500	ТДАУ	ГулДУ, ЖизПИ, ҚарМИ, НамМТИ, ФарПИ, ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ
6.	Таълим йўналиши: Зоотехния (турлари бўйича)	5410600	СамҚХИ	СамҚХИ
7.	Таълим йўналиши: Ер тузиш ва ер кадастри	5410700	ТИМИ	ТИМИ
8.	Таълим йўналиши: Урмончилик ва аҳоли яшаш жойларини кукаламзорлаштириш	5410800	ТДАУ	ТДАУ
9.	Таълим йўналиши: Ипакчилик	5410900	ТДАУ	ТДАУ
10.	Таълим йўналиши: Мева-сабзавотчилик ва узумчилик	5411000	ТДАУ	ТДАУ, АндҚХИ
	Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш	420 000		
11.	Таълим йўналиши: Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш	5420100	ТДАУ	ТДАУ, АндҚХИ, СамИСИ
	Қишлоқ хўжалик техникаси	430 000		
12.	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш	5430100	ТДАУ	ҚарМИИ, ТДАУ, АндҚХИ, СамИСИ
13.	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш	5430200	ТДАУ	ТДАУ
	Ветеринария	440 000		
14.	Таълим йўналиши: Ветеринария	5440100	СамҚХИ	СамҚХИ
	Ирригация ва мелиорация	450 000		
15.	Таълим йўналиши: Ирригация тизимларида сув энергиясидан фойдаланиш	5450100	ТИМИ	ТИМИ
16.	Таълим йўналиши: Сув хўжалиги ва мелиорация	5450200	ТИМИ	ТИМИ, АндҚХИ
17.	Таълим йўналиши: Сув хўжалиги ва мелиорация ишларини механизациялаштириш	5450300	ТИМИ	ТИМИ
18.	Таълим йўналиши: Гидротехника иншоотлари ва насос станцияларидан фойдаланиш	5450400	ТИМИ	ҚарМИ, ТИМИ
	СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ	500 000 510 000		
	Соғлиқни сақлаш			
1.	Таълим йўналиши: Даволаш иши	5510100	ТТА	ТТА, ТПТИ, АндДТИ, БухДТИ, СамДТИ
2.	Таълим йўналиши: Педиатрия иши	5510200	ТПТИ	ТПТИ, АндДТИ, СамДТИ
3.	Таълим йўналиши: Тиббий профилактика иши	5510300	ТТА	ТТА, ТПТИ
4.	Таълим йўналиши: Стomatология	5510400	ТТА	ТТА, БухДТИ, СамДТИ
5.	Таълим йўналиши: Фармация (турлари бўйича)	5510500	ТошФМИ	ТошФМИ

6.	Таълим йўналиши: <i>Саноат фармацияси (турлари бўйича)</i>	5510600	ТошФМИ	ТошФМИ	
7.	Таълим йўналиши: <i>Олий ҳамишралик иши</i>	5510700	ТТА	ТТА, АндДТИ, СамДТИ, БухДТИ	
	<i>Ижтимоий таъминот</i>	520 000			
8.	Таълим йўналиши: <i>Ижтимоий иш (фаолиятнинг турли соҳалари бўйича)</i>	5520100	ТДМИ	ТДМИ, УзМУ, СамДУ, ФарДУ	
	<i>ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ</i>	600 000			
	<i>Хизмат кўрсатиши соҳаси</i>	610 000			
1.	Таълим йўналиши: <i>Хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича)</i>	5610100	СамИСИ	СамИСИ, ТДИУ, ТАҚИ, ТАЙИ, ЖизПИ, НамМПИ, СамДАҚИ, СамИСИ, ФарПИ	
2.	Таълим йўналиши: <i>Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиши ва бошқариши</i>	5610200	СамИСИ	СамИСИ, ТДИУ, БухДУ, УргДУ	
3.	Таълим йўналиши: <i>Туризм (фаолият йўналишлари бўйича)</i>	5610300	СамИСИ	СамИСИ, НамДУ, УргДУ	
4.	Таълим йўналиши: <i>Ижтимоий-маданий фаолият</i>	5610400	ТДМИ	ТДМИ, НамДУ	
5.	Таълим йўналиши: <i>Спорт фаолияти (фаолият турлари бўйича)</i>	5610500	ЎзДЖТИ	ЎзДЖТИ	
6.	Таълим йўналиши: <i>Хизмат кўрсатиш техникаси ва технологияси (хизмат кўрсатиш тармоқлари бўйича)</i>	5610600	ТДТУ	ТДТУ, ТТЕСИ, ҚарМИ, ТАТУ, ТТЙМИ	
	<i>Транспорт</i>	620 000			
7.	Таълим йўналиши: <i>Ташишни ташкил этиши ва транспорт логистикаси (транспорт турлари бўйича)</i>	5620100	ТТЙМИ, ТАЙИ	ТТЙМИ, ТАЙИ	
8.	Таълим йўналиши: <i>Ҳаводаги ҳаракатни бошқариши</i>	5620200	ТДТУ	ТДТУ	
9.	Таълим йўналиши: <i>Почта алоқаси технологияси</i>	5620300	ТАТУ	ТАТУ	
	<i>Атроф-муҳит муҳофазаси</i>	630 000			
10.	Таълим йўналиши: <i>Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (тармоқлар бўйича)</i>	5630100	ТДТУ	ТДТУ, ТАҚИ, ТКТИ, АндДУ, БухДУ, ЖизПИ, ҚКДУ, ҚарМИИ, НамДУ, ТАЙИ, СамДУ, ТерДУ, ФарДУ, ТИМИ	
	<i>Ҳаётий фаолият хавфсизлиги</i>	640 000			
11.	Таълим йўналиши: <i>Ҳаётий фаолият хавфсизлиги</i>	5640100	ТДТУ	ТДТУ, ТИМИ	

**4.1.10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳайъатининг
«Таълим сифатини оширишга киритилган 100 инновациялар тўғрисида»ги
2003 йил 28 майдаги 5/5-сонли**

ҚАРОРИ

...Олий ўқув юртлари ички резерв хисобига янгиликларни жорий қиладиган янги фикр ва фан ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув жараёнин натижаси ва даражасини кўтариш ҳисобига инновация таълим муассасаларига айланиши керак. Фойдали натижа берадиган педагогик ва касбий инновацияларни олий ўқув юртларида ўзлаштириш ва улардан фойдаланиш – ўқув сифатини ошириш резервларидан биридир.

Кадрлар сифатини таъминлаш мақсадида вазирлик ҳайъати

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Кадрлар, илм-фан ва педагогик кадрлар тайёрлаш Бош Бошқармаси (Бўтаев Ш.О.)га ОЎМММИ (Имамов Э.З) билан биргаликда 2004 йилда “Олий ўқув юртлари ин-

новацион фаолияти натижалари” мавзусида ҳамма олий ўқув юртларидан маърузачилар иштирокида республика илмий-амалий семинари ўтказилсин.

2. ОЎМММИ (Имамов Э.З)га:

2.3. Янги ўқув йили бошланишига аспирантлар ва магистрантлар учун “Ижодий фикрлашни ривожлантириш” бўйича ўқитувчилар (психология кафедраси ўқитувчилари) тайёрлаш бўйича таклифлар ишлаб чиқилсин.

3. ОЎЮ ректорларига:

3.2. Профессор-ўқитувчилар ва талабаларни Интернетдан касбий ва педагогик инновациялар ҳақида маълумотлар олишни кенгайтириш йўллари ишлаб чиқилсин.

4. Ушбу қарорни бажарилишини назорат қилишни ўз зиммамга оламан.

Олий ва ўрта махсус талим вазири

**4.1.11. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Олий техника таълимини такомиллаштириш тўғрисида»ги
2004 йил 12 январдаги 8-сонли**

БУЙРУҒИ

Мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий соҳаларда юз бераётган жадал ўзгаришлар, юртимиз иқтисодий тараққиётини янада тезлаштириш масалалари ва бу борада Президент И. Каримовнинг кўрсатмалари Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, жумладан, олий техника таълими олдида янги вазибаларни кўймоқда.

Техника соҳасида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш сифатини замон талаблари даражасига кўтариш, янги техника ва технологияларни яратиш, уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ва улардан унумли фойдаланиш қобилиятига эга бўлган кадрларни тайёрлаш, техника таълимини ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграциясини янада кучайтириш, мазкур кадрларни тайёрлашнинг

минтақа ҳудудида фаолият кўрсатаётган ишлаб чиқариш корхоналари эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда режалаштириш ва шу каби масалаларни амалга ошириш, олий техника таълимини такомиллаштиришнинг муҳим вазибаларидан биридир. Юқоридагилардан келиб чиқиб

БУЮРАМАН:

1. Республикада ва хориздаги олий техника таълими ҳамда техника ва технология йўналишларида кадрлар тайёрлаш бўйича мавжуд тажрибаларни таҳлил этиш ва унинг асосида олий техника таълимини такомиллаштиришга қаратилган масалаларни ўзида мужассамлаштирган Концепция лойиҳаси ишлаб чиқилсин.

2. Республикада олий техника таълимини такомиллаштириш концепциясини тайёрлаш бўйича комиссия ташкил этилсин ва унинг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. «Республикада олий техника таълимини такомиллаштириш» масаласи Вазирлик Ҳайъат мажлисининг феврал ойида муҳокама этилсин. Мазкур масалани тайёрлашда қуйидаги муаммоларни ечиш механизми тўғрисидаги таклифлар атрофида ўрганиб чиқилсин:

- олий техника таълимида янги педагогик технологиялар;

- олий техника таълимини фундаменталлаштириш;

- фундаментал ва ихтисослик фанларининг ўзаро боғлиқлиги ва уларни ўқитиш кетма-кетлиги;

- ижтимоий-иқтисодий фанларни ўқитишни такомиллаштириш;

- талабанинг билим олишдаги фаоллигини ошириш;

- мустақил таълимнинг ташкилий-услубий таъминотини яратиш;

- замонавий ўқув адабиётлари, маълумотномалар, давлат стандартлари, илмий-техник журналлар билан таъминлаш;

- моддий-техник таъминотни кучайтириш, лаборатория асбоб-ускуналари, сарфланувчи (расходные) ашёлар ва реактивлар билан мунтазам таъминлашни ташкил этиш;

- малакавий амалиётни илғор технологиялари мавжуд бўлган корхоналарда ташкил этиш;

- курс иши, малакавий битирув иши, магистрлик диссертациялари мавзуларини амалий эҳтиёжлардан келиб чиқиб белгилаш;

- ишлаб чиқариш корхоналари билан интеграцияни кучайтириш ҳамда кафедралар филлалларини ташкил этиш;

- техника фанлари педагоглари малакаларини мунтазам равишда ишлаб чиқариш корхоналарида ошириш масалалари;

- устувор йўналишларда таълим олаётган талабаларга имтиёзли стипендиялар тайинлаш;

- таълим ва илм-фан интеграциясини кучайтириш;

- минтақанинг истиқболий тараққиётни ҳисобга олинган ҳолда кадрлар тайёрлаш;

бюджетчи корхона ва ташкилотлар билан ҳамкорлик;

- кадрлар тайёрлаш, таълим хизматлари кўрсатиш, илмий-технологик ва конструкторлик ишлари бўйича маркетинг хизматини такомиллаштириш;

- иқтидорли талабаларни ва техника соҳасидаги ижодиётни рағбатлантириш;

- ОТМ да молиявий-ташкилий бошқарувни ислоҳ қилиш;

- халқаро алоқаларни ривожлантириш;

- талабаларнинг ўзини-ўзи бошқариш тизимини ташкил этиш.

4. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Б.Ҳ.Раҳимов)га:

4.1. 2004 й. 28 январгача олий техника таълими соҳасида республикада ва хорижда тўпланган тажрибаларни таҳлил этиш, унинг асосида ДТС, ўқув режа ва дастурларини қайта кўриб чиқиш ва комиссияга тақдим этиш топширилсин.

5. Етақчи техника олий таълим муассасалари (ТДТУ, ТТЕСИ, ФарПИ, НамМИИ, НавДКИ, ТАЙИ, ТИҚХМИ) ректорларига :

5.1. 2004 й. 28 январгача ривожланган хорижий давлатлардаги таълим тизими тажрибаларини инobatга олган ҳолда олий техника таълимнинг давлат таълим стандарти, ўқув режа ва дастурларининг муқобил вариантларини тайёрлаш ва комиссияга топшириш вазифалари юклатилсин.

6. Олий таълим муассасалари ректорларига комиссия таркибига киритилган профессор-ўқитувчиларни жорий йилнинг 12 январидан Вазирлик ихтиёрига бир ҳафта муддатга хизмат сафарига жўнатиш топширилсин.

7. Ахборот технологиялари ва масофавий таълим бошқармаси бошлиғи А.Абдуллаевга комиссия фаолиятига зарурий бўлган маълумотларни Интернет тармоғидан олишга амалий ёрдам кўрсатиш топширилсин.

8. Олий ўқув юрлари Бош бошқармаси (Ш.Д.Жонбоев)га тўпланган материалларни умумлаштириш ва унинг асосида республика олий техника таълимини такомиллаштириш концепциясининг якуний таҳририни тайёрлаш, уни рўёбга чиқариш механизмларини ишлаб чиқиш ҳамда ҳайъат қарори лойиҳасини тайёрлаш вазифалари топширилсин.

9. Вазирлик ишлар бошқармаси бошлиғи И.Йулдошевга комиссия фаолияти учун махсус иш жойини ажратиш ва компьютер

билан таъминлаш вазифалари юклатилсин.

10. Ушбу буйруқ ижросининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг

2004 йил 12 январдаги 8-сон буйруғига

1-илова

Олий техника таълимини такомиллаштиришга қаратилган концепция лойиҳасини ишлаб чиқиш бўйича ижодий гуруҳ таркиби

1. Аюпов Ш.А. – Вазир ўринбосари, комиссия раиси
2. Жонбоев Ш.Д. – ОЎЮББ бошлиғи в.б., комиссия раиси ўринбосари
3. Рўзиёв Қ.И. – ОУЮББ бошлиғи ўринбосари, комиссия масъул котиби
4. Аллаев К.Р. – ТДТУ ректори
5. Тожиёв Р.Ж. – ФарПИ ректори
6. Райимжонов Б. – НавДКИ ректори
7. Ахматхўжаев Х.Т. – НамМИИ ректори
6. Абдуллаев П. – ТДТУ проректори
8. Норов Ю.Ж. – НавДКИ декани
9. Тошпўлатов С.А. – доцент, ТАҚИ декани
10. Ш.Расулов М.Х. – доцент, ТТИТМИ декани
11. Эргашев К.Э. – ТТЕСИ кафедра муdiri
12. Комилова Х.Х. – ТТЕСИ декани
12. Зоиров И.У. – ТДТУ кафедра муdiri
13. Қодиров Т.М. – ТДТУ кафедра муdiri
14. Ортиқов А.О. – ТКТИ декани
15. Перегудов Л.В. – ОЎММИ директори ўринбосари
16. Тўйчиев Х.А. – ЎЗМУ проректори
17. Абдуллаев А. – АТ ва МТ бошқармаси бошлиғи

Мамлакатдаги олий техника таълимини таҳлил этиш бўйича саволнома

1. Охириги уч йил давомида техника ва технология йўналишларига қабул қилинаётган талабаларнинг тест синовларида тўплаган баллари таҳлили, шу жумладан давлат гранти ва тўлов-контракт бўйича.

2. Техник йўналишлардаги кафедраларни услубий меъёрий ҳужжатлар (давлат таълим стандартлари, намунавий ўқув режалари ва фанлар дастурлари, Олий таълим меъёрий ҳужжатлари 1 ва 2-қисм), кадрлар ва лаборатория анжомлари билан таъминланганлиги.

3. Техника ва технологияга оид фанлар бўйича дарсликлар, ўқув қўлланмалари ва қўшимча ўқув адабиётлари (справочниклар,

стандартлар, луғатлар, лойиҳалаш меъёрлари, рисоалар, техник журналлар) билан таъминланганлик.

4. Техника ва технологияга оид фанлар бўйича дарсликлар ва ўқув қўлланмалари яратишни режалари ва уларнинг бажарилиши (уч ёклама шартнома асосида) Вазирлик грифи билан нашр этилган адабиётлар ва электрон дарсликлар яратиш ҳолати.

5. Техника ва технология соҳасида олиб борилаётган илмий тадқиқотлар, уларнинг натижаларини республика ва халқаро миқёсда тан олинганлиги, ишлаб чиқаришда қўлланилаётганлиги ва самарадорлиги.

6. Курс ишлари ва лойиҳалари, битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертацияларида долзарб ва амалий масалаларнинг қўйилиши ва ечилиши.

7. Профессор-ўқитувчиларнинг ишлаб чиқаришда тажриба ва малака орттириши, у ердаги техник ва технологик масалаларни ҳал қилишдаги иштироки.

8. Техника ва технология мутахассис-

ликлари бўйича илмий педагогик кадрлар тайёрлашнинг истиқбол режаси ва унинг амалга оширилиши.

9. Техника олий таълими мавқеини ошириш ва ёшларни техник ижодиётга жалб этиш бўйича режалаштирилган ва амалга оширилаётган тадбирлар.

10. Битирувчиларнинг ишга жойлашуви ва кейинги фаолиятлари мониторинги.

2-илова

Республикада олий техник таълимни такомиллаштириш Концепцияси (тузилиши)

11. ОТМ нинг техник олий таълимни ривожлантириш бўйича фаолиятига баҳо бериш.

1-бўлим. Эришилган даража (Расулов М.Х., Комилова Х.Х.)

Таълим йўналишлари ва тайёрланаётган кадрлар миқдорининг эҳтиёжга мослиги абитуриентларнинг савияси, ўтиш баллари, таълим сифати, меъёрий-услубий ҳужжатлар ва дарсликлар, профессор-ўқитувчиларнинг сифат ва ёш таркиби, илм-фан ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш, ишлаб чиқариш корхоналари билан алоқалар, инвестициялар, халқаро ҳамкорлик.

2-бўлим. Камчилик ва муаммолар (Расулов М.Х., Комилова Х.Х.)

Ёшларда техникага қизиқишнинг пасайиши, тест синовлари ва ўтиш балларининг пастлиги, айниқса тўлов-контракти бўйича, профессор-ўқитувчиларни ёшнинг ортиб бориши, техника мутахассисликлари бўйича аспирантурага кирувчиларнинг камайиши, илм-фаннинг орқада қолиши, ишлаб чиқаришнинг кадрлар тайёрлашдаги иштироки камлиги, дарсликларнинг камлиги ва сифатсизлиги, кадрлар тайёрлашнинг тарққлиги ва кам сонли гуруҳларнинг мавжудлиги ва унинг оқибатида бир ўқитувчининг кўп сонли фанлардан дарслар ўтиши, фанларнинг майдалиги ва кўплиги, моддий-техниканинг эскилиги, лаборатория анжом ва ашёларининг йўқлиги ва ш.ў.

3-бўлим. Концепциянинг мақсади ва вазифалари (Аллаев Қ.Р., Эргашев К.Э.). Республикада замонавий техника ва технологияларни ярата оладиган ва улардан сама-

рали фойдалана оладиган миллий кадрлар тайёрлаш. Яқин 5-10 йилда амалга оширилувчи стратегик ва тактик вазифалар, олий техника таълимининг республика учун устувор йўналишлари, уни регионаллатириш ва соҳалаштириш, ишлаб чиқариш корхоналарини кадрлар тайёрлашдаги фаоллигига эришиш, устувор йўналишлар бўйича амалий тадқиқотлар ўтказиш, натижаларни жорий этиш ва экспорт қилиш.

4-бўлим. Концепцияни амалга ошириш босқичлари ва муддатлари (Жонбоев Ш.Д., Рўзиев Қ.И.)

Концепцияни босқичлари ва бўлимлари, уларни амалга ошириш муддатлари ҳамда кутилаётган натижалар.

5-бўлим. Техник олий таълимнинг меъёрий-услубий ва ахборот таъминоти (Тўйчиев Х.А. Перегудов Л.В., Абдуллаев А.). Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва дастурлари (Ўзбекистон, Россия ва Европа мамлакатлари тажрибасига асосан), дарсликлар, ўқув қўлланмалари, электрон ўқитиш воситалари, масофавий таълим, кутубхоналар, таълимда ахборот-коммуникация технологиялари, мустақил таълим ва унинг меъёрий-услубий таъминланганлиги ва ташкил этилиши ва б.

6-бўлим. Техник олий таълимнинг кадрлар билан ва моддий-техник таъминоти (Қодиров Т.М., Норов Ю.Ж.). Илмий-педагогик кадрларнинг тайёрлаш ва уларни малакаларини ошириш истиқболи, малака оширишда ишлаб чиқариш корхоналарининг ролини кўтариш, хорижий тажриба орттириш, малака ошириш тизими, профессор-ўқитувчиларни

даврий аттестацияси, ижтимоий ҳимояси, мавқеи ва нуфузини кўтариш, ёш педагоглар ва юқори тажрибага эга мутахассисларни педагогик фаолиятга жалб қилиш.

Моддий-техника таъминотини тубдан янгилаш, замонавий лаборатория асбоб-ускуналари билан таъминлаш, амалий дарслар учун зарурий ашёлар, материаллар ва реактивларни, кўргазмали куруллар, макетлар ва моделларни ишлаб чиқаришни ташкил этиш, техник ходимлар ва лаборантларни малакасини ошириш ва ижтимоий ҳимоялаш ва б.

7-бўлим. Техника ва технология соҳасидаги илмий тадқиқотлар, илмий ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш (Абдуллаев П., Ортиқов А.С.). Амалий йўналишларда илмий тадқиқотлар ўтказиш, корхоналарнинг буюртмалари бўйича реал илмий, конструкторлик ишлари бажариш, ўқув ишлаб чиқариш ва конструкторлик бюрларини ташкил этиш, диссертациялар ва илмий ишларни корхоналар ва илмий тадқиқот институтларида ҳимоя қилиш, ёшларни илмий-техник ижодга қизиқтириш ва жалб қилиш, танловлар ва кўргазмалар уюштириш, техник йўналишдаги аспирантларга ва тадқиқотчиларга имтиёзлар белгилаш, аспирантлар раҳбарларини рағбатлантириш, долзарб мутахассисликлар бўйича илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш истиқбол ва жорий режалари ва б.

8-бўлим. Техник олий таълим ва ишлаб

чиқариш (Зоиров И.У., Тошпўлатов С.А.)

Ишлаб чиқариш корхоналарининг олий техника таълими соҳаларида кадрлар тайёрлашдаги ролини ва жавобгарлигини оширишнинг иқтисодий ва ҳуқуқий усуллари, таълим муассасаларида корхоналар очиш, маҳсулотлар ишлаб чиқариш, тажриба базалари барпо этиш, корхоналарда кафедралар ва лабораториялар ташкил этиш, ҳамкорликда илмий ва конструкторлик ишлари бажариш ва ш.ў.

9-бўлим. Техника ва технология соҳасида кадрлар тайёрлашда халқаро ҳамкорлик (Тожиёв Р.Ж., Ахматхўжаев Х.Т.). Хорижий тажрибаларни ўрганиш, ҳамкорликда кадрлар тайёрлаш, малака ошириш, илмий тадқиқотлар ўтказиш, кафедра, факультет ва институтлар очиш, илмий симпозиумлар ўтказиш, лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ва б.

10-бўлим. Жамиятда техника ва технология соҳасидаги фаолият ва ижоднинг обрў-эътиборини кўтариш (Рўзиев Қ.И., Раимжонов Б.,) Оммавий ахборот воситаларида, бадий асарларда, киноларда техник ижодиёт ва шу соҳадаги фаолиятни тарғиб қилиш, техника соҳасидаги ижодкорлар учун фахрий унвонлар, давлат мукофотлари таасис этиш ҳақида таклифлар, муҳандислик академиясини ташкил этиш, ихтирочиликни кенг ёйиш, бу ҳақда киножурнал ва тележурналлар ташкил этиш ва б.

4.1.12. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳайъатининг «Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси тўғрисида»ги 2004 йил 6 февралдаги 1/3-сонли

ҚАРОРИ

Мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий соҳаларда юз бераётган ўзгаришлар, юртимиз тараққиётини янада жадаллаштириш масалалари, бу борада Президент И.Каримовнинг кўрсатмалари ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни тўла бажарилишини таъминлаш олий техника таълими олдида янги вазифаларни қўймоқда.

Техника соҳасида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш сифатини замон талаб-

лари даражасига кўтариш, янги техника ва технологияларни яратиш, уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ва улардан унумли фойдаланиш қобилиятига эга бўлган кадрларни тайёрлаш, техника таълимини ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграциясини янада кучайтириш, мазкур кадрларни тайёрлашда ҳар бир минтақа ҳудудида фаолият кўрсатаётган ишлаб чиқариш корхоналарининг истиқболий ривожланишини назарда тутган ҳолда режалаштириш ва амалга оши-

риш, бугунги кунда олий техника таълими-ни такомиллаштиришда муҳим масалалардан бири бўлиб қолмоқда. Вазирлик буйруғига (12.01.2004 й.8-сон) мувофиқ ташкил этилган ижодий гуруҳ мазкур вазифаларни чуқур англаган ҳолда “Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси” лойиҳасини ишлаб чиқди. Унда олий техника таълимининг бугунги ҳолати таҳлил этилиб, шу соҳада эришилган жаҳон тажрибалари асосида республикамызда олий техника таълимини такомиллаштиришнинг истиқболлий йўналишлари келтирилган.

Концепция лойиҳасининг дастлабки муҳокамасида бир қатор кафедра мудирлари, ишлаб чиқариш корхоналарининг етакчи мутахассислари ва илмий тадқиқот институтлари олимлари иштирок этдилар. Уларнинг таклиф ва мулоҳазалари эътиборга олинди, лойиҳага тегишли ўзгартиришлар киритилди. Концепция лойиҳасининг сўнгги муҳокамасида техника йўналишидаги барча олий таълим муассасалари ректорлари, манфаатдор вазирлик ва идоралар вакиллари иштирок этиб, олий техника таълимини такомиллаштириш тўғрисидаги Концепция бугунги куннинг энг долзарб масаласи эканлигини алоҳида таъкидлаб, уни ҳайъат мажлиси муҳокамасига киритиш ҳақида таклиф киритдилар.

Концепция лойиҳасини тайёрлаш бўйича ижодий гуруҳ раҳбари, ТДТУ ректори Қ.Р.Аллаевнинг ахборотини тинглаб ва муҳокама этиб, Ҳайъат мажлиси

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. “Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси” лойиҳаси маъқуллансин ва жамоатчилик муҳокамаси учун оммавий ахборот воситаларида эълон қилинсин.

2. Техника олий таълими йўналишларида кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасалари (ТДТУ, ТАҚИ, ТАЙИ, ТДАИ, ТТЕСИ, ТКТИ, ТАТУ, ТТЙТМИ, ТМҚХММИ, ТДАУ, АндМИИ, БухООЕСТИ, ЖизПИ, ҚарМИИ, НамМИИ, НамМГТИ, СамДАҚИ, СамКОО-ПИ, ФарПИ, НавДКИ, АндҚХИ, СамҚХИ) ректорларига:

2.1. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти билан ҳамкорликда бакалавр

рият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари давлат таълим стандартларига ва ўқув режаларига Концепция талабларидан келиб чиқиб, тегишли ўзгартиришлар киритиш топширилсин ва уларда куйидагилар албатта назарда тутилсин:

– фанларни ўқитишдаги узвийлик ва узлуксизлик;

– техника олий таълимини фундамен-таллаштириш;

– таълимни инсонпарварлаштириш;

– кадрларни илдам (истикбол учун) тайёрлаш;

– мустақил таълимни ролини ошириш;

– амалий ва тажриба дарслар ҳажмини кўпайтириш;

– амалиётларни меъёрий-услубий таъминлаш;

– таълим сифати назоратида холисликни таъминлаш;

– ўзлаштириш тўғрисидаги баҳоларнинг халқаро тан олинishi;

– таълимни замонавий ахборот ресурслари билан таъминлаш;

– профессор-ўқитувчиларнинг салоҳиятини кўтариш;

– таълимни ишлаб чиқариш ва фан билан интеграциясини кучайтириш;

– Болония жараёни иштирокчилари - Европа кенгаши талабларини инобатга олиш.

2.2. Худудий ишлаб чиқариш корхоналари эҳтиёжини инобатга олиб зарурий кадрларни тайёрлаш бўйича техника соҳасидаги олий таълим муассасалари билан ўзаро ҳамкорлик шартномаларини тузиш топширилсин.

2.3. Ахборот технологиялари йўналишлари ва мутахассисликлари таълим дастурларида миллий дастурчилар (программистлар) тайёрлашга катта эътибор қаратилсин.

2.4. Умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари ўқувчилари орасидан иқтидорли болаларни излаб топиш, уларни олий техника таълимига жалб этиш ишларини ташкил қилиш вазифаси юклатилсин.

2.5. Техник олий таълимни аҳоли ва айниқса ёшлар ўртасида мавқеини кўтаришга қаратилган тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш топширилсин.

3. ОТМ ректорларига: Концепциянинг иккинчи босқичини амалга ошириш билан

боғлиқ бўлган вазифаларнинг бажарилиш механизмлари ишлаб чиқилсин, уларда куй-дагилар албатта инобатга олинсин:

замонавий технологиялари мавжуд бўлган корхоналарда талабаларнинг амалиёт ўташи;

халқаро миқёсда тан олинадиган даражадаги амалий илмий тадқиқотларни бажариш;

олий техника таълимини моддий техника таъминоти учун бюджет, бюджетдан ташқари маблағлар ва хорижий инвестициялардан самарали фойдаланиш.

9. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Б.Ҳ.Раҳимов)га:

9.1. «Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси»га мувофиқ. «Мухандислик, ишлов бериш ва қурилиш тармоқлари» (500.000) таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, давлат таълим стандартлари, ўқув режаларини қайта кўриб чиқиш бўйича техника олий таълим муассасалари фаолиятларини мувофиқлаштириш вазифаси юклатилсин.

9.2. Жорий йилнинг биринчи августига қадар 500000-чи бакалавриатура таълим йўналишлари классификатори давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларининг янги таҳрири Вазирликка тасдиққа киритилсин.

9.3. Хорижий тажрибаларга асосланиб, мустақил таълимни ташкил этиш бўйича услубий тавсияномаларини ишлаб чиқиш топширилсин.

9.4. Олий техника таълимини такомиллаштиришнинг илмий-услубий, ижтимоий-иқтисодий муаммоларига бағишланган тадқиқотлар ўтказиш бўйича Фан ва технологиялар марказига таклиф киритиш топширилсин.

9.5. Тошкент давлат техника университети ва бошқа техника олий таълим муассасаларини жалб қилган ҳолда «Талабалар техник ижоди(ТТИ)» кўрик-танловларини ўтказиш низоми ишлаб чиқилсин.

10. Гуманитар таълим ва шахс камолоти бош бошқармаси (Э.Ғ.Набиев)га:

10.1. Техника ва технология соҳаларидаги бакалаврият йўналишлари давлат таълим стандартларини қайта ишлаш жараёнида таълимни гуманитарлаштириш ва инсонпар-

варлаштириш, фанларга миллий истиқлол ғоясини сингдириш масалаларини назоратга олиш топширилсин.

10.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни режалаштиришда мавзулар ва фанларнинг (курсларнинг) асоссиз такрорланишига йўл кўймаслик вазифалари юклатилсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қошидаги Давлат тест марказидан олий техника таълимига билимдон абитуриентларни саралаб олишни таъминловчи қабул тест синовларини жорий этиш сўралсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигидан мактабгача ва умумий ўрта таълим дастурларига болаларни кичик ёшдан техникага қизиқтирувчи дастурларни киритиш, ёш техниклар клублари фаолиятларини жонлаштириш сўралсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш вазирлигидан олий техника маълумотли бакалавр ва магистрларнинг эгаллашлари мумкин бўлган лавозимлар рўйхатини қайта кўриб чиқиш сўралсин.

14. Ўзбекистон Фан ва технологиялар марказидан:

14.1. «Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси»ни рўёбга чиқаришни таъминлаш мақсадида идоралараро мувофиқлаштирувчи Комиссияни ташкил этиш сўралсин.

14.2. Илмий-техник журналлар нашрларини қўллаб қувватлаш, техника соҳаларидаги хорижий янгиликларни реферат-ахборотлар шаклида нашр этишни ташкил этиш сўралсин.

15. Тошкент Давлат Техника университетида Республика Политехника музейини ташкил этиш масаласи манфаатдор идоралар билан ўрганиб чиқилсин.

16. Ўзбекистон Миллий ва Жаҳон тиллари университетларининг журналистика йўналишидаги бакалаврлар таркибидан техника соҳаларини ёритиш кўникмаларига эга бўлган магистрлар тайёрлаш топширилсин.

17. Ушбу Ҳайъат қарори ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Ш.А.Аюпов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.13. Ўзбекистонда 2010 йилгача бўлган даврда Олий техник таълимни такомиллаштириш

КОНЦЕПЦИЯСИ

Кириш

Жаҳон фани, техникаси ва технологияси жуда тез ривожланмоқда. Кўп мамлакатлар XXI-асрнинг биринчи чорагида жаҳон бозори учун рақобатбардош маҳсулот етказиш ва хизмат кўрсатиш йўлини белгилаш учун олтинчи технологик тузумни ишлаб чиқмоқдалар. Техник кадрлар ялпи ички маҳсулотнинг асосий қисмини яратадилар ва иқтисодиётнинг барча тармоқларини ривожланишини белгилайдилар. Ўзбекистон ушбу жараёнга қўшилши учун барча имкониятларга эга. Республиканинг илмий салоҳиятини хом ашё ва инсон ресурслари билан бирлаштириш жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўринни эгаллаш имкониятини яратади.

Ўзбекистонда таълим соҳасида, жумладан, олий таълим соҳасида амалга оширилаётган ислохотлар «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» вазифаларини босқичма-босқич амалга оширилишининг натижаси бўлиб, мамлакатда бир неча ўн йиллар давомида тўпланган сиёсий, иқтисодий, мафкуравий тизимни тубдан ўзгартиришнинг ва иқтисодиётнинг янги асосини яратиш шароитида амалга оширилмоқда. Бозор иқтисодиёти олий таълим, жумладан, техника таълими олдига янги талабларни қўймоқда, чунки мамлакатни замонавий цивилизациянинг илғор марраларига етказиш вазифасини юқори сифатли техник кадрларни тайёрлаш тизимини яратмасдан туриб бажариб бўлмайди. Жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўринни эгаллаш ва юксак турмуш даражасига эришишда такомиллашган sanoat ишлаб чиқаришининг ўрни муҳим аҳамиятга эгадир.

1. Олий техник таълим ривожланишининг долзарблиги

1.1. Жамият тараққиётида олий техник таълимнинг роли

XXI асрда, яъни информацион технологиялар, биотехнологиялар, кибернетика ва

квант техникаси асрида цивилизация тараққиётининг устувор йўналишларини қуйидагилар ташкил этади:

-фанлараро фундаментал ва амалий тадқиқотлар;

-«инсон яшаш муҳити» тизимини ривожлантиришда узокқа мўлжалланган башоратлаш;

-ген инженерияси асосидаги биотиббиёт ва биотехнологиялар (геобиотехнология, экобио-технология, тўқималарни ўстириш, инженерлик тиббиёти ва ҳ.к);

-чуқур илмга асосланган ва авиакосмик технологиялар;

-микрорэлектроникани ривожланиши билан боғлиқ критиктехнологиялар (нано-, био-, опто- ва акустозэлектроника, сунъий интеллект-тизими ва атоматлаштирилган таржима);

-амалий йўналтирилган энг янги ахборот технологиялари ва тизимлари, умумтизими ва тадбиқий дастурлаш;

-ноанъанавий энергоресурслар, ресурс ва энергия тежаш технологиялари;

-табiiй ресурслар ва техник материалларни қайта ишлашнинг янги технологиялари;

-белгиланган хусусиятли мутлоқ янги материаллар (ўта мустаҳкамлик, иссиқбардошлилик, ейилишга бардошлик, хотирага эга бўлган ва бошқа);

-машина ва ишлаб чиқариш мажмуалари тизимининг янги авлоди (мослашувчан ишлаб чиқариш тизимлари, роботлар ва робототехник мажмуалар ва бошқалар);

-транспорт ва алоқа воситаларининг янги авлоди (юқори тезликка эга, энергия тежовчи ва экологик тоза хусусиятли транспорт, глобал телекоммуникации ва экомониторинг глобал тизимлари).

XXI аср цивилизациясини янада тараққий эттиришда юқоридаги устувор жиҳатларни амалга ошириш учун барча иқтисодиёт соҳаларини тезкор ривожлантириш имкони-

ни берадиган техник кадрларнинг янги авлодини кенг қўламда тайёрлаш зарур.

Рақобатбардош техник мутахассисларни тайёрламасдан туриб рақобатбардош иқтисодий ёнбарпо этиш мумкин эмас.

Ўзбекистонда узлуксиз таълим, жумладан, олий техника таълим тизимини такомиллаштириш ва ислох қилиш бўйича концептуал ҳужжатлар, 1997 йилда Олий Мажлис томонидан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ги ва «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури тўғрисида» ги қонунлари ҳисобланади. Улар юксак умумий ва касбий маданиятга эга бўлган, ижодий ва ижтимоий фаол, ижтимоий-сиёсий ҳаётда мустақил ҳолда ҳаракат қила оладиган, келажакка қаратилган вазибаларни қўя олиш ва уларни ечишга қодир бўлган кадрларнинг янги авлодини шакллантиришга йўналтирилган. Миллий дастурнинг муҳим вазибалардан бири «У мамлакат социалистик тарққиёти истиқболлари, жамият талаблари, фан, техника ва маданиятнинг замонавий ютуқларидан келиб чиқадиган кадрлар тайёрлаш мазмуни ва структурасини қайта ташкил қилишдан иборатдир».

1.2. Ўзбекистонда олий техника таълимнинг аҳволи

Ўзбекистонда 1995 йилдан буён икки босқичли олий техника таълими тизими амалда қўлланилмоқда, жумладан:

- бакалаврият – ўқиш муддати тўрт йилдан кам бўлмаган;

- магистратура – бакалаврият негизда ўқиш муддати икки йилдан кам бўлмаган.

Бу тизим ўз тузилишига қўра инглиз тили мамлакатлар, Жанубий-Шарқий Осиё мамлакатлари тизимларига, шунингдек, Болонья жараёни доирасида яратилаётган Европа тизимига ўхшашдир. Олий техник таълимнинг икки босқичли тизими қўшлаб мамлакатларнинг илмий техник ва иқтисодий ютуқлари учун самарали асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўзбекистонда техника соҳаси бўйича бакалавр ва магистрлар тайёрлаш 2 университет ва 16 та институтларда 50 таълим йўналиши ва 500 дан ортиқ мутахассислар бўйича олиб борилмоқда:

- нефт ва газ тармоқлари;

- энергетика;

- тоғ-кон ва қайта ишлаш тармоқлари;

- агросаноат мажмуаси;

- кимё саноати;

- енгил ва тўқимачилик саноати;

- транспорт ва транспорт тизимлари;

- ахборот – коммуникация тармоқлари;

- қурилиш саноати;

- юқори технологияли машинасозлик;

- жаҳон стандартларига жавоб берувчи туризм ва сервис соҳаси.

Сўнгги 6 йил ичида юқорида қайд этилган тармоқлари учун 32754 бакалаврлар ва 1660 магистрлар тайёрланди. Бакалавр ва магистрларнинг ишлаб чиқаришда касбий мослашуви, уларни замонавий техника ва технологиялар билан таъминланган ишлаб чиқаришга кенг жалб қилиниши билан таъминланади. Лекин айрим тармоқларда маҳсулот ва хизматларнинг рақобатбардошлигини таъминлай оладиган чуқур таркибий технологик ўзгаришлар рўй бермаган, яъни:

- чуқур илмга асосланган ахборот технологиялари амалиётга кенг қўламда киритилмаяпти (автомобилсозлик бундан мустасно), шунингдек, ишлаб чиқаришнинг замонавий автоматлаштирилган воситаларидан фойдаланилмаяпти ёки амалиётга жорий этиш суст амалга ошириляпти;

- минерал хом ашё (нефт, газ, тошқўмир ва б.)ларни чуқур қайта ишлаш қўлланилмаяпти;

- мураккаб юқори технологик маҳсулотлар кам тайёрланмоқда;

- ривожланган мамлакатлар билан таққослаб қўрилганда, ўхшаш маҳсулотлар бирлиги учун сарфланаётган масса ва энергия харажати ғоят катта;

- қишлоқ хўжалик хом ашёларини чуқур қайта ишлаш кам қўлланилмоқда;

- Ўзбекистондаги олий техника таълимини паст суръатларда ривожланишининг сабаблари қуйидагилардан иборат:

- Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурда белгиланган олий техника таълими соҳасида олиб борилаётган ислохотларнинг Ўзбекистонда кечаётган динамик ривожланиш жараёнидан ортда қолиши;

- таълим тизимидаги маънавий эскирган

инфраструктуранинг XXI аср муҳандислиги ва ишлаб чиқариши талабларига жавоб бермаслиги;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчиларининг «Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур»да белгиланган мақсад ва вазибаларни бажаришда номуносиб иштироки.

1.3. Концепциянинг мақсади ва асосий вазибалари .

Олий техника таълими тизимини такомиллаштириш давлат, жамият ва шахс манфаатларини қондириш, бозор иқтисодиётига ҳос рақобатбардошликни кучайтириш ҳар бир инсонга таълим олишнинг шакл ва муддати, мазмун ва даражасини кенг танлаш имкониятини беради.

Ўзбекистонда олий техника таълимини такомиллаштиришдан мақсад, уни XXI аср муҳандислиги ва ишлаб чиқариш талаблари доирасида барқарор ва самарали фаолият кўрсатиши учун ривожланиш механизмлари ва шарт-шароитларини яратишдир. Олий техник маълумотли кадрлар қуйидагиларни амалга оширишлари зарур:

- ўзига тегишли ва турдош йўналишлар бўйича тобора ўсиб бораётган барча илмий-техник ахборотлар оқимида осон ва тез иш юрита олиши;

- компьютер технологиялари имкониятларидан кенг фойдалана олиши;

- касбий мослашувчанликка эга бўлиш, яъни фундаментал тайёргарликка суянган ҳолда амалий ва илмий фаолиятда доимо содир бўлиб турадиган ўзгаришларга тезкор муносабатда бўлиш;

- ўз раҳбарлигидаги жамоанинг фаолиятини оқилона ташкил этиш ва бошқариш каби фазилатларга эга бўлиш.

Такомиллаштиришнинг прагматик мақсади олий техника таълимининг фан ва ишлаб чиқариш билан ўзаро мустаҳкам алоқаси асосида малакали кадрлар тайёрлаш орқали рақобатбардош маҳсулот ва хизматларни таъминлашдан иборатдир.

Олий техника таълимини такомиллаштиришнинг мазмуни иқтисодиётнинг асосий тармоқлари, хавфсизлик тизими, давлат хизмати, хизмат кўрсатиш соҳалари ва шу қабиларнинг талабларига мос бўлиши керак.

Кўрсатилган мақсадларга эришиш учун

биринчи навбатда қуйидаги устувор ва ўзаро боғланган масалаларни ечиш зарур:

- техник кадрлар тайёрлашни жадаллаштирилган усулда ташкил этиш ва уни амалга ошириш бўйича меъёрий-ҳуқуқий асосларни яратиш;

- таълим тизимини самарали ташкил этувчиларни тайёрлаш;

- олий техника таълимини фундаменталлаштириш, инсонпарварлаштириш ва гуманитарлаштиришни таъминлаш;

- илмий-педагогик кадрлар ва талабаларнинг илмий тадқиқот ва ижодий фаолиятлари орқали фан, техника, чуқур илмга асосланган ва ахборот технологияларини ривожлантириш;

- олий техника таълими тизимида таъсирчан менежмент ва маркетинг, самарали иқтисодий муносабатларни шакллантириш;

- иқтисодиётнинг таянч тармоқлари муҳандис кадрлари малакасини ошириш ва қайта тайёрлашда, рақобатбардош маҳсулот ва хизматларни яратишда қўлланилаётган замонавий фан, техника, технология ва иқтисодиёт ютуқларини тадбиқ этиш.

Натижада, янгиланган олий техника таълими, қуйидагиларни таъминлаши керак:

- фуқароларнинг муайян даромадларини ошириш ва яшаш шароитларини яхшилаш;

- чиқиндисиз, кам чиқиндили, ресурс ва энергияни тежовчи технологияларни ўзлаштириш, шунингдек, янги материалларни қўллаш;

- мамлакат ва унинг аҳолиси хавфсизлигини ҳамда экологик хавфсизликни мустаҳкамлаш.

2. Олий техника таълимининг устувор йўналишлари

2.1. Давлат таълим стандартларини такомиллаштириш тамойиллари

Давлат таълим стандартлари (ДТС)ни такомиллаштиришнинг ҳуқуқий асослари қуйидагилардан иборат:

- «Таълим тўғрисида»ги қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури», Ўзбекистон Республикаси қонунлари.

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Таълим тизимини ва кадрлар тайёрлаш, барқарор авлод тарбиясини тубдан ислоҳ қилиш ҳақида»ги 1997 йил 6 октябрдаги Фармони;

- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Узлуксиз таълим тизими учун Давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва киритиш ҳақида»ги 1998 йил 5 январдаги 5-сон қарори;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш ҳақида»ги 2001 йил 16 август № 343-сонли қарори.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига ва хорижий мамалакатлар тажрибасига мувофиқ ДТСни ишлаб чиқишнинг асосий тамойиллари қуйидагилардан иборат:

- Олий техника таълимнинг фундаменталлаштириш, гуманитарлаштириш ва инсонпарварлаштириш;

- техник таълимнинг узвийлиги ва узлуксизлиги;

- техник кадрларни жадаллаштирилган ҳолда тайёрлаш;

- мустақил таълим, танқидий фикрлаш ва ижодий фаолият кўникмаларини ҳосил қилиш;

- таълим дастурларининг ҳаракатчанлиги;

- талабаларнинг академик ҳаракатчанлиги;

- таълимни давом эттириш имкониятларини кенгайтириш;

- техник кадрлар тайёрлашда кўп босқичли таълим сифати ва назорат.

Олий техник таълимнинг фундаменталлаштириш. Техник таълимнинг янгича парадигмаси нафақат юқори малакали мутахассисларни тайёрлашни, балки кенг маълумотли ижодий шахсларни шакллантиришни назарда тутди. Буни эса ўқув жараёнининг фундаменталлаштиришни кучайтирмасдан туриб, амалга ошириб бўлмайди.

Биринчидан, сўнги йилларда фундаментал фанлар муҳандислик ва ишлаб чиқаришда доимий таъсир этувчи ва самарадор кучга айланди.

Иккинчидан, техник таълимнинг фундаменталлаштириш танқидий фикрлаш ва ижодий фаолиятни шакллантиришга самарали ёрдам беради.

Учинчидан, фундаментал фанлар табиий-илмий, касбий ва гуманитар билимларни самарали интеграциясини таъминлайди.

Таълимнинг фундаменталлаштириш олий техник маълумотли кадрларга жонли ва жонсиз табиатдаги жараёнлар ва ҳодисалар тўғрисидаги яхлит тасаввурлар, билишнинг илмий усуллари ва тизимли ёндашув асосида билимларни яратиш, илгари суриш ҳамда оммалаштириш учун зарурдир. Чуқур илмга асосланган ва ахборот технологияларни, биотехнологияларни, микродаражадаги технологиялар (нанотехнологиялар, оптотехнологиялар, микротехнологиялар ва ҳ.к), берилган характеристика ва хоссаларига эга янги материаллар (шу жумладан, композит асосидаги), робот техникаси ва робот техникаси тизимларини ишлаб чиқиш, ўзлаштириш ва самарали қўллаш учун мутахассисга жиддий фундаментал тайёргарлик зарур.

Техника таълимнинг инсонпарварлиги инсонни энг олий ижтимоий қадрият сифатида қарор топишига, унинг қобилиятларини намоён бўлиши ва турли таълимга бўлган эҳтиёжини қондирилишига, умуминсоний қадриятларни устуворлигига, инсоннинг атроф-муҳит билан муносабатларини уйғунлашувини таъминлашга қаратилган бўлиши керак.

Техник таълимнинг гуманитарлаштириш таълим олувчиларда оламнинг яхлит манзараси, юқори маънавият, маданият ва самовий тафаккурни шакллантиришга йўналган бўлиши лозим. Замонавий мутахассис унинг маънавияти ва маданиятини белгиловчи кенг гуманитар билимларни эгаллаши лозим.

Олий таълимнинг гуманитарлашуви этик (ахлоқий), эстетик, эргономик, экологик, иқтисодий ва ҳуқуқий тарбия каби ташкил этувчиларини қамраб олиши лозим.

Узвийлик техника таълимни олдинги босқичидан чиқиш, кейинги босқичига кириши билан «туташиши»ни табиий бўлишини билдиради. Узвийлик натижасида ўзаро алоқа ва ўзаро боғлиқлик техник таълим тизимининг барча босқичларида таъминланади. Биринчи навбатда бу қуйидаги босқичлар занжирига тегишли: ўрта махсус, касбий таълим-олий таълим (бакалаврият, магистратура)-олий таълимдан кейинги таълим (аспирантура, докторантура)кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш.

Техника таълими босқичлари узвийлигининг меъёрий ва илмий-услубий асослари куйидагилардан иборат бўлиши керак:

- мавзуларо ва фанларо узвий алоқаларни таъминловчи давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурларининг интеграллашуви;

- техника таълимнинг турли босқичларида таълим дастурлари таркибини аниқлашга тизимли ёндашиш;

- техника таълимнинг турли босқичларида таълим муассасаларидаги ўқув-тарбия жараёнини рухий-педагогик ва ташкилий-услубий асосларининг мувофиқлиги.

Ташкилий ва функционал техника таълими узвийлиги унинг узлуксизлигининг асоси бўлади. Бу борада иқтидорли болалар ва истеъдодли ёшлар мониторингини олиб бориш зарур.

Техник кадрларни илдам ҳолда тайёрлашнинг пировард мақсади мамлакат иқтисодиётининг рақобатбардошлигини таъминлаш, ҳозирги ва келгуси ижтимоий-иқтисодий ривожланиш шароитида мутахассисларнинг ижтимоий ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларига самарали кириб боришига йўналтирилган. Жадаллаштирилган ҳолда тайёрлашни таъминлаш учун, ДТС нинг тегишли элементлари фан, техника, технология, иқтисодиёт, таълим ва бошқаларни ҳисобга олган ҳолда таълим йўналиши ва мутахассисликни ривожлантиришга қаратилмоғи зарур. Муҳандисликдаги ва ишлаб чиқаришдаги кадрларга қўйиладиган илмий башоратланувчи малакавий талаблар жадаллаштирилган тайёрлашнинг асослари бўлади.

Техник кадрлар тайёрлашда мустақил таълим кўникмаларини ҳосил қилиш куйидаги масалаларни ечишга қаратилган:

- бўлажак мутахассисларда ижодий фаолият кўникмаларини ривожлантириш учун талабаларни мустақил ишлашга ўргатиш;

- бутун ҳаёт давомида ўзининг касбий, маънавий ва маданий даражасини тақомиллаштириш учун талабаларни мустақил билим олишга ўргатиш.

- педагогика фанининг сўнги ютуқларига асосланган ҳолда, талабаларнинг билим олиш фаолигини ривожлантириш.

Таълим дастурларининг мослашувчанлиги шахс, жамият, давлат ва меҳнат бозори талабларини кузатишни таъминлаш учун зарур. Бу ҳаракатчанлик Давлат таълим стандартларидаги фанлар ва курслар, Олий ўқув юртлари кенгашида қабул қилинган, кадрлар буюртмачилари талабларига кўра олий ўқув юртлари аниқлайдиган махсус фанлар блокида таъминланади. Таълим дастурининг ҳаракатчан қисмлари вариантларини таълим оловчи мустақил танлайди.

Техник таълим сифатининг кўп босқичли назорати рақобатбардош кадрлар тайёрлашга йўналтирилган ва олий таълим бошқарувининг уч босқичида амалга оширилади.

Биринчи босқичда Вазирлар Маҳкамаси қошидаги Давлат тест маркази томонидан амалга оширилади:

- олий ўқув юрти, унинг раҳбари ва илмий педагогик кадрларини таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича аттестация, унинг асосида техника Олий ўқув юртини аккредитацияси масаласи ечилади;

- ўқув тарбия жараёнининг самарадорлигини ва техник кадрлар тайёрлаш сифатини эксперт баҳолаш.

Иккинчи босқичда ваколатга эга бўлган таълимни бошқариш давлат органи олий ўқув юртларига эга бўлган вазирликлар ва идоралар билан ҳамкорликда:

- давлат таълим стандартларида кўзда тутилган мазмун ва тайёргарлик даражасини таъминланишини;

- давлат таълим стандартида кўзда тутилган касбий вазибаларни ечиш асосида кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қиладилар.

Учинчи босқичда олий ўқув юрти томонидан ўқув жараёнида талабаларнинг билими, малакаси ва кўникмалари рейтинг-назорати, шунингдек, Давлат аттестация комиссиялари томонидан уларнинг билими таянч фанлар ва битирув малакавий ишлар бўйича назорати амалга ошириш.

2.2. Олий техник таълим сифатининг омиллари

Олий таълим сифати серқирра концепция бўлиб, унинг барча функциялари ва фаолият турларини: ўқув ва академик дас-

турларни, илмий-тадқиқотлар ва стипендияларни, кадрлар билан таъминлашни, таълим олувчиларни, бинолар, моддий техник база ва жиҳозларни, жамият манфаати ва академик муҳит учун фаолиятни ўзида қамраб олиши керак (XXI аср учун олий таълим тўғрисидаги декларация. ЮНЕСКО).

Таълим сифати ва кадрларнинг касбий тайёргарлиги-таълим тизимининг асосий якуний натижаси бўлиб, у қуйидагиларни ўз ичига олади:

- одамларни: профессор-ўқитувчилар таркиби, таълим олувчилар, ўқув-ёрдамчи ходимлар, маъмурий-бошқарув ходимлари ва бошқалар;

- технологияларни: педагогик, тарбиявий, ахборот, бошқарув, назорат қилиш ва бошқалар;

- моддий-техник таъминотни: бинолар, жиҳозлар, лаборатория-амалиёт базаси ва ҳоказо.

- меъёрий-ҳуқуқий ва ўқув-услугий таъминот;

- рағбат ва хоҳишлар;

- ташқи таъсирларни: бозор иқтисодиёти, шахс, жамият ва давлат талаблари.

Таълим тизимининг таркибий элементлари таълим сифатига ва касбий кадрлар тайёрлашга муҳим таъсир қилувчи устувор омиллар мажмуасини белгилаб беради:

1. Олий ўқув юртигача таълим омиллари: умумий ўрта, ўрта махсус касбий таълим битирувчиларини тайёрлаш сифати ва унинг олий таълим билан узвийлик даражасини ҳозирги кунда абитуриентларнинг тайёргарлик даражаси паст савияда бўлиб қолмоқда. Техника таълим йўналишларига давлат грантлари асосида қабул қилишдаги ўтиш (50 га яқин йўналишлар) балли умумий тўплаш мумкин бўлган (226 балл атрофида) балнинг 46% ни, тўлов шартнома асосида қабул қилишда эса 25% ни ташкил этмоқда.

2. Меъёрий-ҳуқуқий омиллар: давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фанларнинг дастурлари, ўқув-услугий таъминот, моддий-техник таъминот, малакавий амалиётларни. Фан, техника, технология, экология, иқтисодиёт ва таълимнинг сўнги, башорат қилинаётган ютуқларини ҳисобга олган ҳолда техник кадрлар сифатининг ра-

қобатбардошлигини таъминлаш учун меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг янги авлодини яратиш зарур.

3. Профессор-ўқитувчилар таркиби билан боғлиқ омиллар: касбий малака, психологик-педагогик тайёргарлик, маънавият ва маданият, хоҳиш ва рағбатлар, таълим олувчилар билан ҳамкорлик даражасини. Олий техника таълими тизимида юқори малакали кадрлар (фан номзодлари ва докторлари) тайёрлаш улушини камайиши билан бир қаторда илмий педагогик кадрларнинг ёшини улғайиш жараёни ривожланмоқда. Техникавий мутахассислик бўйича диссертация ҳимоя қилаётганларнинг улуши (барча ҳимояларга нисбатан 9% атрофида) ушбу мутахассисликларнинг (барча мутахассисликларнинг 26 % га яқини) умумий улушидан уч баробар камдир.

4. Таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси омиллари: ўқув жараёнида малакали мутахассислар ҳамда фан ва ишлаб чиқаришнинг замонавий моддий-техника базасидан фойдаланиш, уларнинг муаммоларини ҳал этишда қатнашиш. Ушбу интефация жараёни ҳозирча тикланиш босқичида бўлиб, унинг омиллари рақобатбардош кадрларни тайёрлашда сезиларли ўрин эгаллаганича йўқ.

5. Менежмент ва маркетинг омиллари: бошқарув тизими, бошқарув услуги ва услулари, раҳбарларнинг индивидуал ва ижтимоий психологик фазилатлари.

6. Рақобатбардош бозор муҳити омиллари: шахс эҳтиёжлари ва манфаатлари, уларни қондириш имкониятлари, меҳнатни моддий ва маънавий рағбатлантириш, ижтимоий ҳимояси.

Таълим сифати на касбий кадрлар тайёрлаш муаммоларини ҳал қилишда тизимли ёндашувдан фойдаланмоқ зарур. Барча омиллар мажмуасини уларнинг ўзаро боғлиқлиги ва ҳамкорлиги ҳолида бошқариш керак.

Таълим сифатини ошириш ва таълимнинг конструкторлик, технологик ва эксплуатацион йўналишлари бўйича рақобатбардош кадрларни тайёрлаш мақсадида қуйидагилар зарур:

- бакалавриат йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари рўйхатини мақбул-

лаштириш;

- юқори даражадаги ва чуқур илмга асосланган технологиялардан фойдаланган ҳолдаги чуқур мавзулар ва фанлараро алоқаларга эга бўлган интеграциялашган таълим дастурларини яратиш ва тадбиқ қилиш;

- техник кадрлар тайёрлаш сифатини таъминловчи асосий омиллардан бири бўлган фаннинг мақомини ошириш;

- талабаларни муҳандислик ва ишлаб чиқаришнинг долзарб тадқиқий ҳамда амалий вазифаларини ҳал этишга кенг жалб қилишни таъминлаш;

- умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунара ҳамда олий таълим интеграллашувининг турли хил моделларини кенг қўллаш;

- олий техник таълим муаммоларини ҳал қилишда иш берувчилар ва бошқа ижтимоий ҳамкорларнинг кенг иштирокини таъминлаш;

- тармоқлар бўйича илмий техникавий бирлашмаларни яратиш.

2.3. Бакалаврларни ихтисослаштирилган тайёргарлиги.

Бакалаврни касбий йўналтирилган мутахассис бўлиб етишиши тез мосланувчан бозор механизми ҳаракатига мувофиқ ҳолда рўй бериши зарур, бу бир томондан ихтисослашувнинг муайян турлари ва даражалари хилма-хиллигига олиб келса, иккинчи томондан эса, уларни у ёки бу ташкилий шаклларда юзага чиқаради. Бунда, бакалаврнинг олий ўқув юртида мукамал назарий тайёргарлик олишига таянишидан келиб чиқиш керак.

Бакалавр махсус тайёрлов ёки қайта тайёрловни, меҳнат бозори талабларига боғлиқ ҳолда малака ошириш ва қайта тайёрлаш тизимида ўтиши лозим, бунда:

- бакалаврларнинг муайян муаммони ҳал этишга йўналтирилган мутахассис сифатида шаклланишини таъминлаш;

- бакалаврларни касбий билими, қобилияти, кўникмаларини рақобатбардош даражада сақлаб туриш.

У ёки бу мутахассислик бўйича бакалавр тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг ҳуқуқий асоси бўлиб, таълим йўналишига мувофиқ равишдаги эгалланган мутахассислик билан боғлиқ бўлган касбий фаолиятни олиб бо-

ришга ҳуқуқ берадиган давлат намунасидаги сертификат ҳисобланади.

2.4. Техник кадрлар тайёрлашнинг амалий-лаборатория ва илмий базасини такомиллаштириш

Рақобатбардош кадрларни тайёрлашда рақобатбардош техника ва чуқур илмга асосланган технологияларни яратиш, фойдаланиш ва лойиҳалаштиришнинг ижодий билим ва кўникмаларини талабаларда ҳосил қилишга мўлжалланган фундаментал, умум-касбий ҳамда махсус фанлар бўйича амалий-лаборатория базаси алоҳида ўрин тутди.

Қуйидаги йўналишлар бўйича мавжуд амалий-лаборатория базаларини чуқур замонавийлаштириш зарур:

- ўқув устахоналари ва лабораторияларини замонавий технологик жиҳозлар, асбоблар, ҳаракатланувчи макетлар, тренажёрлар ва ҳоказолар билан таъминлаш;

- ўқув жараёнига виртуал амалий-лаборатория воситаларини ҳамда ўқув амалий-дастурий маҳсулотларни яратиш ва кенг жорий этиш;

- замонавий техник ўқитиш воситалари бўлган компьютерлар, проекторлар, аудио ва видео воситалар, электрон намойиш материаллари кабилар билан таъминланган маъруза, семинар ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш учун махсус аудиториялар барпо қилиш;

- локал ахборот тармоқларини яратиш ва INTERNET тармоғидан кенг фойдаланиш;

- ўқув бўлинмаларини, талабаларни таркатма материаллар, маъруза матнлари ва бошқалар билан таъминлаш учун зарур бўлган нусхалаш аппаратлари билан жиҳозлаш.

Масофавий таълим имкониятларидан фойдаланиш технологияси бўйича илмий муассасалар ва ташкилотларнинг ноёб асбоблари, чуқур илмга асосланган жиҳозлари олий техник ўқув юртларнинг амалий-лаборатория базаларининг муҳим элементи ҳисобланади. Бунда, амалий аҳамиятга эга бўлган ва иқтисодиёт соҳаларини кадрлар техник даражасини мустаҳкамлашга ҳал қилувчи таъсир кўрсатадиган илмий изланишлар ва тадқиқотлар тараққиётига алоҳида эътибор бериш зарур.

2.5. Олий техника таълими тизинини юқори малакали кадрлар билан таъминлаш

Олий техника таълиминини такомиллаштиришнинг муҳим вазифаларидан бири талабаларда табиий-илмий ва умумқасбий фанлар бўйича мустақкам асос ярата олишга қодир бўлган, уларни мустақил таълим олишга ўргата оладиган ҳамда илмий-тадқиқот ишлари кўникмаларни ҳосил қила оладиган профессор-ўқитувчилар таркибини яратиш ҳисобланади.

Бундай профессор-ўқитувчиларни тайёрлашда малака ошириш ва қайта тайёрлаш тизими алоҳида рол ўйнаши лозим. У XXI аср ишлаб чиқариш ва муҳандислик талаблари даражасидаги ўқитувчилар кўникмалари ва қобилиятлари, касбий билимларини таъминлаб туриши керак.

Педагогик маънода ўқитувчилар талабаларга танқидий фикрлаш ва ижодий фаолият кўникмаларини ривожлантира оладиган ўқитиш усуллари ва технологияларини эгаллаган бўлишлари керак. Хусусан:

- ахборот ва телекоммуникация технологиялари;
- креатив ўқитиш технологиялари;
- лойиҳалаш усуллари қўлланган ўқитиш технологиялари;
- муаммоли ўқитиш технологиялари;
- ўқитишнинг ўйинли технологиялари;
- ўқитишнинг инновация технологиялари.

Ривожланган мамлакатлар таълим муассасалари ва илмий марказларида ўқитувчиларнинг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тажрибасидан, шунингдек, уларнинг замонавий ишлаб чиқариш бирлашмаларидаги стажировкасида кенг фойдаланиш керак.

Муҳандислик ва ишлаб чиқариш соҳасида XXI аср учун техник кадрларни тайёрлаш ва махсус фанларни ўқитишда юқори малакали мутахассисларни жалб қилиш мақсадга мувофиқдир.

2.6. Олий техника таълимининг ахборот ресурслари

Олий техника таълимининг ахборот ресурсларига ҳос алоҳида хусусиятлари, айниқса, махсус фанлар бўйича фан, техника ва технологиянинг ўта тезкор тараққиёти, улар мазмунининг маънавий жиҳатдан тез

эскириши билан боғлиқ. Бундай шароитда ахборот ресурслари мазмунининг доимий ўзгариб туриши талаб қилинади.

Дарслиklar, ўқув қўлланмалар, техник журналлар ва оммавий ахборот воситаларининг электрон маълумотлар мажмуаси (CD)-ROM, дискетлар, аудио-видео кассеталар ва бошқалар) таклиф этувчи янги авлод электрон кутубхоналарини яратиш мақсадга мувофиқдир. Махсус фанлар бўйича ахборот ресурслари, асосан, уларнинг мазмунини фан, техника ва технология ютуқларини доимий ҳисобга олган ҳолда янгилашга имкон берадиган электрон базада шаклланиши лозим.

Техника олий ўқув юртларида хорижий техника олий ўқув юртлари электрон ресурсларига кириш учун имкон бера оладиган INTERNET тармогидан кенг фойдаланган ҳамда локал тармоқларни яратган ҳолда таълим олувчиларнинг электрон ахборот ресурсларига кенг миқёсда жалб қилинишига эришмоқ лозим.

Техника соҳасида барча тоифадаги кадрларни тайёрлаш борасида ҳал этувчи ахборот ресурси сифатида мавжуд ва янги яратилаётган республика миқёсидаги ҳамда тармоқ илмий-техник журналлари хизмат қилиши керак.

2.7. Таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси

Рақобатбардош кадрларни тайёрлашда таълим, фан ва ишлаб чиқаришни ташкил қилишнинг ўз ичига олган интеграция тизимлари муҳим рол ўйнайди (масалан: ўқув-илмий ишлаб чиқариш марказлари, технополислар, технопарклар ва б.). Бундай тизимларда малакали кадрларни тайёрлаш вазифалари, илмий тадқиқотлар ўтказиш ва уларнинг натижаларини тажрибавий-ишлаб чиқариш сифатида ўзлаштирилиши бирлашади.

Таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси қуйидаги йўналишлар бўйича ривожланмоғи лозим:

1. Касб-ҳунар коллежи ва (ёки академик лицей) олий ўқув юрти типидagi таълим муассасаларининг тармоқларини ривожланиши. Бунлай таълим муассасалари:

- касбий таълим даражалари ва босқичларига мувофиқ тарздаги ташкилий ва услубий узвийликни таъминлаш;

- кичик мутахассислари тайёрлаш учун олий ўқув юртлари амалий-лаборатория базалари ва профессор-ўқитувчилар таркибидан фойдаланиш имконини беради.

2. Ўқув-илмий (ОЎЮ-ИТИ), ўқув-ишлаб чиқариш (ОЎЮ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ) ва ўқув-илмий-ишлаб чиқариш (ОЎЮ-ИТИ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ) бирлашмаларини яратиш.

Бундай бирлашмалар:

- бирлашаётган ташкилотларни педагогик, илмий ва моддий техник имкониятларидан самарали фойдаланиш;

- таълим жараёни билан академик ва тармоқ фанининг самарали ҳамкорлигини таъминлаш;

- илмий ходим, ўқитувчилар, аспирантлар ва студентларнинг биргаликда фойдаланишлари учун фундаментал ва амалий тадқиқотлар, тажриба, тадқиқот ҳамда прибор базаларини ривожлантириш;

- илмий тадқиқотлар, ихтиролар ва патентларнинг натижаларини рақобатбардош махсулоғларга айлантириш;

- ўқув жараёнида фойдаланиш учун фундаментал тадқиқотларнинг ахборот базасини яратиш;

- касбий таълимнинг барча bosқичларида узоқ муддатли интеграциялашган ма-лакавий амалиётларни ўтказиб туриш имконини беради;

- элита техник кадрларни тайёрлаш учун алоҳида ўқув бўлиmlарини ташкил этиш.

3. Касбий таълимнинг халқаро интеграциясини амалга ошириш йўллари:

- чуқур илмга асосланган технологиялар, биотехнологиялар, микродаражадаги технологиялар (нано, опто, микротехнологиялар ва бошқалар), муайян характеристика ва хусусиятларга эга бўлган янги материаллар (жумладан: композит асосда), робот техникаси ва робот техникаси тизимлари соҳаларида кадрлар тайёрлаш бўйича ҳамкорликдаги таълим муассасаларини яратиш;

- иқтидорли ёшларни ривожланган мамлакатларнинг етакчи таълим муассасаларида ўқитиш;

- талабалар, аспирантлар ва ўқитувчилар билап ўзаро алмашишни кенг йўлга қўйиш мақсадида чет элдаги таълим муассасала-

ри ва тадқиқот марказлари билан тўғридан-тўғри алоқаларни ривожлантириш;

- олий техника таълим муассасаларини халқаро таълим ва илмий дастурларга кириштиш.

2.8. Олий техника таълимида самарали иқтисодий муносабатларнинг шаклланиши олий техника таълимини такомиллаштиришда самарали иқтисодий муносабатлар шаклланишининг асосий элементлари:

- кадрлар буюртмачиларидан, турли таълим хизматларидан, жамғармалардан, донорлардан, илмий лойиҳалар учун ички ва ташқи грантлардан, ҳомийлардан ва бюджетдан тушадиган маблағлар;

- олий техника таълимини такомиллаштириш талабларини ҳисобга олган ҳолда, уни молиявий қўллаб-қувватлаш механизмларини ривожлантириш;

- олий таълимни ҳамкорликда таъсис этишни ва кўп тармоқли молиялаштиришни рағбатлантириш, тўлиқ миқёсда шартнома асосида молиялаштиришга bosқичма-bosқич ўтиш;

- олий техника таълими тизимида қўшимча маблағларни жалб қилиш учун шароит яратиш, имтиёزلарни, шунингдек, солиқларни тизимлаштириш;

- таълимни инновациялашув жараёнини рағбатлантириш, таълимга бўлган юқори талабни қондириш ва ички молиявий манбаларни маблағ билан таъминлаш мақсадида олий техника муассасалари заминида қўшимча пуллик таълим хизматларини кенгайтириш;

- олий техника ўқув муассасалари зами-нида ихтисослашган ўқув ишлаб чиқаришни қўллаб-қувватлаш кабилардан иборат бўлиши керак.

Олий техника таълим тизими нафақат давлатдан бериладиган топшириқларни ба-жаришга, балки ўсиб бораётган ижтимоий таълим эҳтиёжига ҳамда муҳандислик ва ишлаб чиқаришнинг аниқ талабларига қаратилиши лозим. Таълим хизматларида аниқ эҳтиёжларни қўзда тутиш, қўшимча молиявий ва моддий-техника манбаларини жалб қилиш учун асос яратиш керак.

2.9. Олий техника таълимини бошқариш

Олий техника таълимининг ҳуқуқий ва бошқарув онд масалаларини ишлаб чи-

қишда, қабул қилишда ва амалга оширишда жамоатчилик, кадрларнинг буюртмачилари, ташкилот ва муассасалар иштирокини кенгайтириш зарур. Бу жараён тегишли меъёрий-ҳуқуқий асос, шунингдек, техник кадрларни тайёрлашда жамоатчиликнинг амалий қатнашувини аниқ механизмлари билан таъминланиши зарур.

Амалий фанни, техника, технологияни, иқтисодиёт ва экологияни ривожлантиришда муҳим рол ўйновчи олий техника таълимини жамият ҳар томонлама қўллаб-қувватлаши зарур.

Пуллик таълим хизмати турларини шаклланишини таъминловчи, касбий йўналишлар ва техник сиёсатни аниқловчи, кадрлар масаласини ҳал қилувчи, донорларни жалб қилувчи, таълим муассасаларининг бюджетдан ташқари маблағларини сарфлашни жамоатчилик назоратини ташкил қилувчи техника олий ўқув юртларининг Васийлик кенгашлари ҳуқуқий мақомини мустаҳкамлаш зарур.

Олий техника таълимини бошқаришнинг асосий тамойиллари куйидагилар бўлиши керак:

- муаммоларни ҳал қилишга ижодий ёндашув;

- сифатли натижаларга эришиш учун тизимни режалаштириш;

- вазиятдан келиб чиққан ҳолда бошқаришнинг энг мақбул услуби;

- техника таълимининг мақсад ва вазифаларига ўзаро тушуниш ва бир хил муносабат;

- жамоа аъзолари ва коммуникацияларнинг ўзаро ҳамкорлиги;

- техник кадрлар ва таълим хизматлари бўйича буюртмачиларнинг талабларини таъминлашни кўзда тутиш;

- соғлом муҳит ва бир-бирини тушуниш;

- ходимларнинг касбий ўсишига имкон ва ваколат бериш.

Бошқаришни такомиллаштиришнинг пировард мақсади ўқитишнинг юқори даражасини таъминлаш, кадрлар тайёрлаш ва илмий-тадқиқотлар, шунингдек, жамиятга хизмат қилиш йўли билан олий техника ўқув юртлари муассасавий вазифасини мустаҳкамлашдан иборат бўлиши лозим.

3. Халқаро ҳамкорлик

Олий техника таълими тизими соҳасида халқаро ҳамкорлик-рақобатбардош кадрлар тайёрлашнинг устувор йўналишларидан биридир. Ўзбекистонда бундай ҳамкорлик куйидаги йўналишларда ривожланиши лозим:

- чуқур илмга асосланган ва ахборот технологиялари бўйича ҳамкорликдаги олий техника таълими муассасаларини барпо этиш;

- олий техника таълими муассасаларида таълим фаолияти учун хорижий олимлар ва ўқитувчиларни таклиф қилиш;

- Ўзбекистон ва хорижий мамлакатлар техника олий ўқув юртлари билан талабалар ва аспирантларининг ўзаро алмашувини йўлга қўйиш;

- ўқитувчиларни хорижий олий ўқув юртлари ва илмий марказларга малака ошириш ҳамда қайта тайёрлаш мақсадида юбориш;

- амалий фанларнинг турли соҳаларида, шунингдек, олий таълимда, ҳамкорликда тадқиқот ўтказиш;

- муҳандислик ва ишлаб чиқариш соҳасида хорижий мутахассислар билан ҳамкорликда ўқув адабиётларини яратиш;

- чуқур илмга асосланган ва ахборот технологиялари, муҳандислик ва ишлаб чиқаришда, саноат экологиясида ресурслар ва энергия тежамкорлиги, инсон омиллари бўйича халқаро конференциялар ва семинарлар ташкил қилиш.

4. Олий техника таълимини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари, босқичлари ва чора-тадбирлари

Олий техника таълимини такомиллаштириш ХХI асрда муҳандисликда ва ишлаб чиқаришда илмий-техника тараққиётини белгилайдиган янги сифатга эга бўлган кадрларни тайёрлашга олиб келиши лозим. Бу давлатнинг кенг қамровли дастури бўлиб, бозор иқтисодиёти ва жамиятнинг фаол ҳамкорлигида амалга оширилади.

Биринчи босқич 2004-2005 йилларда, шунингдек, муҳандислик ва ишлаб чиқаришнинг устувор йўналишлари учун ҳозирги замон даражасида кадрларни тайёрлашни кўзда тутадиган меъёрий ва ўқув услубий ҳужжатларнинг (Давлат таълим стандартла-

ри, ўқув режалари, фан ва курс дастурлари, ўқув услубий таъминот ва ҳ.к.) янги авлодини ишлаб чиқиш ва ҳаракатга келтиришдан иборатдир.

Рақобатбардош техник кадрларни тайёрлашдаги асосий воситалар:

- ташкилий жиҳатдан таълим мажмуалари (касб-ҳунар коллежлари ёки академик лицейлар-ОЎЮОлари) ўқув-илмий (ОЎЮ-ИТИ), ўқув ишлаб чиқариш (ОЎЮ-ишлаб чиқариш) ва ўқув-илмий-ишлаб чиқариш (ОЎЮ-ИТИ-ишлаб чиқариш) бирлашмалари;

- мазмуний жиҳатдан юқори ва чуқур илмга асосланган, ресурс ва энергия тежовчи технологиялар, чиқиндисиз ва экологик тоза жараёнлар, компьютерлаштирилган муҳандислик, ишончли юқори меҳнат унумдорлигига эга техника, инсон омиллари ва бошқалар;

- ахборот жиҳатдан-ахборот ва телекоммуникация технологиялари;

- педагогик жиҳатдан бўлажак мутахассисларда танқидий фикрлашни ва ижодий фаолият қўникмаларини ривожлантирадиган таълим усуллари ва технологиялар;

- ижтимоий жиҳатдан таълим жараёни объектлари фаолиятининг афзаллиги, интилишлари, ижтимоий ҳимоя;

- ресурс жиҳатдан компьютер технологиялардан кенг фойдаланилган замонавий лаборатория амалиёт ва илмий база;

- сифатни назорат қилиш жиҳатидан олий ўқув юртлари аттестацияси, давлат ижтимоий бошқарув тизими органларидан мустақил бўлган таълим сифатини бошқарув тизими ва мониторинги;

- молиявий жиҳатдан бюджет ва бюджетдан ташқари молиялаштиришни кенгайтириш ва молиялаштириш тизимини такомиллаштириш;

тириш ва молиялаштириш тизимини такомиллаштириш;

- менежмент ва маркетинг жиҳатдан-олий техника таълими тизимидаги ҳуқуқий ва бошқарув қарорларини ишлаб чиқиш, қабул қилиш ва жорий этишда жамиятнинг фаол қатнашуви, техник кадрларнинг таълим бериш ва илмий йўналишлардаги амалий маркетингини таъминлаш.

Яратилиши зарур:

- техник олий ўқув юртлари битирувчиларини, уларда иш танлаш, жумладан, шахсий фаолиятини бошлаш масалаларида мустақил бўлишига тайёр бўлишларини шакллантирувчи ишга жойлаштиришга ёрдам берувчи самарали тизим;

- меҳнат бозорининг турли малакадаги ва мутахассисликдаги кадрларга бўлган жорий ва истиқболли доимий мониторинги тизими.

Иккинчи босқич давомида, яъни 2006-2010 йилларда техника олий ўқув юртларининг илмий, лаборатория-амалиёт базаларининг такомиллаштирилиши тўла тугалланган бўлиши керак.

Концепция лойиҳасини тайёрлаш бўйича ижодий гуруҳ таркиби: Аюпов Ш.А. (раҳбар), Жонбоев Ш.Д. (раҳбар ўринбосари), Рўзиев Қ.И.(масъул котиб), Аллаев Қ.Р., Тожиев Р.Ж., Райимжонов Б., Ахматхўжаев Х.Т., Перегудов Л.В., Абдуллаев П., Комилова Х.Х., Расулов М.Х., Зоиров И.У., Ортиқов, Концепция лойиҳасини тайёрлашда Фанлар Академияси, Фан ва технологиялар маркази, Давлат тест маркази, Олий аттестация комиссияси ва йирик саноат корхоналари, вазирликлар мутахассисларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифлари инобатга олинди.

4.1.14. Ўзбекистон Республикаси Олий ва Ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида таълим-тарбиявий ишлар жарёнини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2004 йил 31 мартдаги 88-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Ватанимиз мустақиллигига таҳдид солаётган хавф, жумладан диний экстремизм ва террорчилик ҳаракатларига мурасиз бўлиш, уларнинг ғайриинсоний ва ғайри-қонуний моҳияти ва мазмунини, мақсад ва фаолиятларида ислом динининг маънавий-ахлоқий қадриятларига алоқаси йўқлиги ва зидлиги тўғрисида аҳоли орасида ва айниқса ёшлар орасида ишонарли далиллар билан тушунтириш ишларини олиб бориш ҳақида доимо уқтириб келмоқда.

Президентимизнинг бу кўрсатмалари ва унга мувофиқ қабул қилинган ҳукумат қарорларини, жумладан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ижтимоий-маънавий муҳитни янада соғломлаштириш, диний ақидапарастликнинг олдини олиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги (1998.26.03. №130) ҳужжатида белгиланган вазибалар ва топшириқларни бажариш юзасидан вазирликда бир қатор самарали тадбирлар амалга ошириб борилмоқда.

Республика олий таълим муассасаларининг диншунос ўқитувчиларини ҳозирги вақтда динларда кечаётган айрим жараёнлар билан яқиндан таништириш, диний экстремизм, террорчилик, «Хизбут таҳрир», «Ваҳҳобийлик», «Нурчилар», «Диний фундаментализм» ҳаракатларининг моҳиятини очиб ташлаш ҳамда бу борада талаба-ёшлар орасида олиб борилаётган тарбиявий ишларни янада такомиллаштириш мақсадида республика миқёсида бир қанча семинарлар, конференциялар, малака ошириш курслари ташкил этилди. Уларда республикаимз давлат арбоблари, етакчи олимлар, педагоглар, мутахассислар ўз маърузалари билан қатнашдилар. Бундай тадбирлар барча олий таълим муассасаларида ҳам ташкил этилди.

Олий таълим муассасалари раҳбарияти, деканлари, кафедра ва марказ мудирлари,

профессор-ўқитувчилар ва талабалар учун ҳар ойда бир марта дин ва сиёсат, дин ва қонунчилик ҳамда диний экстремизм ва фундаментализм, ақидапарастлик каби масалаларга бағишланган «Мустақиллик ва дин» мавзусида маърифий ўқувлар ўтказилмоқда.

Олий таълим муассасалари жамоалари ва талаба-ўқувчиларнинг жойлардаги ҳуқуқ-тартибот идоралари масъул ходимлари билан учрашувлари, давра суҳбатлари, савол-жавоб тадбирлари ташкил қилинмоқда.

Талаба-ёшлар ва профессор-ўқитувчилар учун «Ислом: бағрикенглик ва мугассиблик», «Ислом: ханафийлик ва ваҳҳобийлик», «Дунёвий давлат ва дин», «Кўнгилдаги бузилиш», «Қонун, виждон эркинлиги ва дин», «Терроризм-инсоният душмани», «Терроризм - тараккиёт кушандаси» каби оммабоп рисоалар кўп нусхаларда нашр этилди ва барча таълим муассасаларига тарқатилди.

Ўқув режасида мавжуд бўлган «Диншунослик» фани ҳажми оширилди, барча таълим муассасаларида «Диний экстремизм ва фундаментализмнинг ижтимоий моҳияти» умумий мавзуси остида 10 соатлик курси ўқитилмоқда.

Олий таълим муассасаларининг етакчи мутахассис педагоглари республика диний ва ҳуқуқ-тартибот идораларининг масъул ходимлари билан биргаликда марказий матбуотда, радио ва телевиденияда маънавий-ахлоқий ва миллий қадриятлар мавзуларида, шунингдек, диний экстремистик ва ақидапарастлик ҳодисалар, ғайри қонуний ҳатти-ҳаракатлар тўғрисида, ёшлар орасида жиноятчиликнинг олдини олиш тадбирлари ҳақида маърузалар, суҳбатлар ўтказмоқдалар. Талаба-ўқувчиларнинг дарсдан бўш вақтларини сифатли ва самарали ўтказиш мақсадида олий таълим муассасаларида «Қувноқлар ва зукколар», «Ниҳол», «Ўзбекистон кўшиқ байрами»,

«Универсиада» каби бадий, маданий спорт мусобақалари мунтазам ўтказилмоқда.

Ана шундай амалий ишлар олиб борилган бир пайтда жорий йилнинг 28, 29 март кунлари мамлакатимизда содир этилган террористик ҳаракатлар ҳаммани диққат эътиборини ўзигартирди.

Воқеа содир этилган кундан бошлаб Бош вазир ўринбосари А.Азизхўжаев бошчилигида барча таълим муассасаларида ўқув жараёни ўрнатилган тартибда олиб борилмоқда. қолаверса, 2004 йилнинг 29 март куни А.Азизхўжаев Вазирликда Тошкент шаҳар олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари раҳбарларига, бўлиб ўтган воқеалар ҳусусида ахборот бериб, ҳаммани огоҳликка даъват этди ва тегишли кўрсатма ва топшириқлар берди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, олий таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёнини янада такомиллаштириш ҳамда ички тартиб-интизомни амалдаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ тўла-тўқис таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

1.1. Тошкент шаҳри ҳамда Бухоро вилоятида содир этилган террористик ҳаракатлари тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг оммавий ахборот воситаси (29.03.2004 йил) ходимига берган интервьюси олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари, талаба-ёшлари ва ишчи ходимлари ўртасида ўрганилсин, атрофлича таҳлил қилинсин ва тегишли чора-тадбирлар белгилансин.

1.2. Вазирликнинг «Февраль воқеаларининг сабоқлари ва ўқув юртларида таълим-тарбиявий ишларни такомиллаштириш, ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишда уларнинг тарбиявий-маърифий имкониятларидан кенг фойдаланиш вазифалари тўғрисида» (16.03.1999й. №77), «Диний экстремизм ва фундаментализмнинг ижтимоий моҳияти» курсини ўқитиш тўғрисида (31.03.1998й. №78), «Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ётоқхоналарида паспорт тартиби ҳамда хорижий фуқароларнинг яшаш қондаларига риоя

қилиш масъулияти ҳақида» (05.02.1999й. №34), «Талабалар уйларида тартиб ва интизомни кучайтириш тўғрисида» (22.03.1999й. №81), «Хусусий хонадонларда ижарада яшовчи талабалар билан олиб борилган ишларни янада кучайтириш тўғрисида» (07.06.1999й. №190), «Ўқув муассасаларида тарбиявий ишларни такомиллаштиришнинг ташкилий масалалари тўғрисида» (22.09.1999й. №279), «Талабалар орасида жиноятчиликнинг олдини олиш тўғрисида» (14.10.1999й. №304), «Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг Москвада нашр этиладиган «Время МН» газетасига берган баёнотини ўқув юртларида ўрганишни ташкил этиш тўғрисида» (19.10.1999й. №306) каби Вазирлик буйруқларининг ижроси қайта танқидий кўриб чиқилсин ва мазкур ҳужжатларда қайд этилган топшириқларни бажариш бўйича қўшимча тадбирлар ишлаб чиқилсин.

1.3. Талабалар уйларида кечаю-кундуз тинчлик ва осойишталикни сақлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг шаҳар ва туман бўлимлари билан ўзаро шартномалар тузилсин ҳамда ҳуқуқ-тартибот ходимларининг назорати ўрнатилсин.

1.4. Дарс вақти тугагандан сўнг ўқув хоналари ва залларида раҳбариятнинг руҳсатисиз йиғилишлар ўтказилмасин, шунингдек, олий таълим муассасалари бинолари ва талабалар уйлари худудида кечаю-кундуз навбатчилик ташкил этилиб, навбатчиликни қайд этиш журналларининг тўғри юритилишига эътибор кучайтирилсин.

1.5. Дарс жараёни давомида талабаларнинг давомати мунтазам назорат остига олинсин.

1.6. Хусусий хонадонларда яшовчи талабалар аҳволдан хабар олиб туриш учун мураббийлар масъулиятини ошириш ва уларнинг одоб-ахлоқи, тарбияси тўғрисида хонадон эгалари билан суҳбатлар уюштириш вазифалари юклатилсин.

1.7. Кам таъминланган, ижтимоий муҳофазага муҳтож талаба-ёшларга мунтазам равишда моддий ва маънавий ёрдам бериб борилсин.

1.8. Барча олий таълим муассасалари ректорларининг вақтинча хориж сафарларига чиқишлари тўхтатилсин.

1.9. Мазкур вазифалар юзасидан амалга оширилган ишлар тўғрисидаги маълумот буйрук кучга кирган кундан бошлаб бир ҳафта

муддат ичида Вазирликка тақдим этилсин.

2. Ушбу буйруқнинг ижро назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2004 йил 1 апрелдаги 88-сонли буйругига илова

Ўқув бинолари ва талабалар уйлари ҳудудида хавфсизликни таъминлашда амалга оширилаётган чора-тадбирлар доирасида қуйидагилар амалга оширилсин:

1. Президент И.А.Каримовнинг Ўзбекистон ахборот агентлиги мухбири саволларига берган жавобларидан талабалар хабардор қилинсин.

2. Олий таълим муассасаси раҳбарияти талабалар билан суҳбатлар ўтказсин.

3. Ташкил этилган навбатчиликларда проректор ва деканлар шахсан фаол иштирок этсинлар.

4. Бинолар атрофига навбатчи-назоратчилар тайинлансин.

5. Навбатчи талабаларнинг ҳар бири қўлбоғ (повязка) билан таъминлансинлар.

6. Умумий овқатланиш жойлари ва санитария тармоқлари (душхона, ҳожатхона) доимий равишда тоза тутилсин ҳамда мунтазам ишлаши таъминлансин.

7. Маиший чиқиндиларни олиб чиқиш кетиш жадвали тузилсин ва унинг бажарилиши таъминлансин.

8. Ўқув ва талабалар уйлари биноларининг ертўла ҳамда чордоғи эшиклари доим қулфланган ҳолда сақлансин.

8.1. Маънавий-маърифий ишларни ташкил қилиш

4.1.15. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарорини эълон қилиш тўғрисида»ги 1998 йил 12 январдаги 7-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 1998 йил 5 январдаги 5-сонли «Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида»ги Қарорини

ЭЪЛОН ҚИЛАМАН:

“Таълим тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини ижро этиш, кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ таълим мазмунини тубдан ислоҳ қилиш, тайёрланаётган кадрлар сифатининг республикада амалга оширилаётган чуқур иқтисодий ва ижтимоий ислохотлар талабларига, шунингдек таълим, фан-техника ва технологиялар ривожланишининг илғор жаҳон даражасига мувофиқлигини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. “Давлат таълим стандартлари тўғрисида”ги Низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалга ошириш бўйича Республика комиссияси ҳузурида таълимнинг тегишли турлари бўйича Давлат таълим стандартлари лойиҳаларининг ҳуқуқий ва техник экспертизаси бўйича эксперт гуруҳ ташкил этилсин (2-илова).

3. Таълим муассасалари Уставини ишлаб чиқиш тартиби тасдиқлансин (3-илова).

4. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат вазирлиги, Макроиқтисодий ва статистика вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Фан ва техника давлат қўмитаси, Фанлар Академияси, Олий аттестация комиссияси билан биргаликда

мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш истиқболларини ва касб-хунар меҳнати бозори талабларини ҳисобга олган ҳолда:

- касб-хунар таълим турлари бўйича йўналишлар, мутахассисликлар ва касблар классификаторини;

- ўрта махсус, касб-хунар таълим ва олий мутахассисларнинг малака тавсифларини;

- таълимнинг тегишли турини тамомлаганлик тўғрисидаги Давлат ҳужжатлари намуналарини икки ой муддатда ишлаб чиқсинлар ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсинлар.

5. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Давлат стандартлаш, метрология ва сертификация Маркази, таълим муассасаларига эга бўлган вазирликлар, идоралар билан ҳамкорликда «Давлат таълим стандартлари тўғрисида»ги Низомга мувофиқ таълимнинг тегишли турлари учун давлат таълим стандартларини

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги 5-сонли «Узлуксиз таълим тизими учун давлат стандартларини ишлаб чиқиш ва уни тадбиқ этиш ҳақида»ги Қарорини бажариш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ушбу қарор бевосита ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий ва ўрта махсус мактаблар муаммолари институти (С.З.Ғуломиддинов) Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (П.Р.Исматуллаев) ва ўрта махсус, профессионал таълим Бош бошқармаси (Р.К.Ниматов) билан ҳамкорликда икки ой муддат давомида қуйидагиларни ишлаб чиқиш ва тасдиқ учун тақдим этиш топширилсин:

профессионал таълим турлари бўйича, йўналишлар, мутахассисликлар ва касб классификатори;

ўрта махсус, профессионал ва олий таълим мутахассисларининг квалификациян таснифномаси.

3. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (П. Р.Исматуллаев) ва ўрта махсус, профессио-

ишлаб чиқсинлар ва:

- ўрта умумий таълимда 1999-2000 ўқув йилида тугаллаган ҳолда;

- ўрта махсус, касб-хунар таълимида 1999-2000 ўқув йилида тугаллаган ҳолда;

- олий таълимда 1998-1999 ўқув йилида тугаллаган ҳолда босқима-босқич жорий этсинлар.

6. Молия вазирлиги давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш бўйича инновация лойиҳаларини Фан ва техника давлат қўмитаси тақдим этадиган ҳисоб-китобларга мувофиқ маблаг билан таъминлашни назарда тутсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 12 августдаги 406-сон қарорининг 1, 2 ва 3-бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

8. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси Ислом КАРИМОВ

нал таълим Бош бошқармаси (Р. К. Ниматов) 1998 йил 1 мартга қадар ўрта махсус, профессионал ва олий таълимни битириш ҳақида бериладиган давлат ҳужжатларининг намуналарини ишлаб чиқсинлар ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсинлар.

4. Давлат стандартлари, намунавий ўқув режа ва дастурларни ишлаб чиқиш ва босқичма-босқич тадбиққа киритиш мақсадида олий таълим бўйича 1998-1999 ўқув йилидан ва ўрта махсус, профессионал таълим бўйича 1999-2000 ўқув йилидан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қошида альтернатив муваққат ижодий жамоалар ишларини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш бўйича ишчи гуруҳлар (илова 1, илова 2) га мувофиқ ташкил этилсин.

4.1. Қуйидагилар ишчи гуруҳларга юклатилсин:

- альтернатив муваққат ижодий жамоалар фаолиятига илмий-услубий раҳбарлик қилиш ва уларни олий ва ўрта махсус, профессионал таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотлар бўйича зарурий материаллар билан таъминлаш;

- давлат таълим стандартлари, намунавий ўқув режа ва дастурлар лойиҳалари экспертизасини ташкил этиш.

4.2. Олий ва ўрта махсус мактаблар муаммолари институти (С.З. Фуломиддинов) га:

- 10 кунлик муддат давомида альтернатив муваққат ижодий жамоаларни ташкил этиш ва тасдиққа тақдим этиш топширилсин;

- альтернатив муваққат ижодий жамоалар билан шартномалар тузишни ташкил этиш топширилсин.

5. Вазир муовини У.А. Усмоновга:

- тузилган шартномаларга мувофиқ альтернатив муваққат ижодий жамоалар ишларини молиявий таъминлаш учун бюджетдан

ташқари фонддан зарурий маблаг ажратиш топширилсин;

- альтернатив муваққат ижодий жамоалар зарурий оргтехника (икки шахсий компьютер, лазер ва матричный принтер, ксерокс) билан таъминлансин.

6. Фан ва иқтисодиёт Бош бошқармаси бошлиғи (Ш.А. Бўтаев) Давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш бўйича инновацион лойиҳаларини молиявий таъминлаш учун Фан ва техника давлат қўмитасига таклиф билан чиқиш топширилсин.

7. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммада қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.16. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Фанларни модул тизими бўйича ўқитиш тўғрисидаги 1998 йил 11 мартдаги 58-сонли

БУЙРУҒИ

Олий ўқув юртларида ўқув жараёнини такомиллаштириш ҳамда хорижий давлатларнинг етакчи олий ўқув юртларида талабаларга фанларни Модул тизими бўйича ўқитиш борасида тупланган тажрибаларни республикамиз олий ўқув юртларида қўллашни тажрибадан ўтказиш мақсадида

БУЮРАМАН:

3. ФарДУ, ТошДУ, БухООЕСТИ, ТошДУ ва ТТЕСИ ректорларига:

3.1 Модул тизимини қўллаш мумкин бўлган фанлар аниқлансин ва уларни ўқитишда мантиқий кетма-кетликка амал қилинсин.

3.2 Ўқув режалар ва дастурларга тегишли ўзгартиришлар киритилсин ва профессор-ўқитувчиларнинг шахсий иш режаларини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш жараёнида улар томонидан бажариладиган ўқув-услубий, илмий ва маънавий-маърифий ишларнинг бажарилиши назарда тутилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.17. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти фаолиятини такомиллаштириш тўғрисидаги Қароридан қўйилган талабларга мувофиқ олий таълим тизимида юқори малакали тарихчи-кадрларни тайёрлаш вазифалари тўғрисида»ги 1998 йил 3 августдаги 220-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг тарихчи олимлар, ёзувчи ва журналистлар билан бўлган суҳбатида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар

Маҳкамасининг 1998 йил 27 июл 315-сонли «Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги Қароридан

белгиланган вазифаларда келиб чиқиб ва олий ўқув юртларида тарихчи кадрларни, хусусан, «Ўзбекистон тарихи» бўйича тайёрланаётган мутахассисларни янги талаблар асосида ўқитишни ташкил этиш, ўзбек халқи ва унинг давлатчилиги тарихи, ўзбек халқи этногенезиси масалаларини чуқур илмий тадқиқ этиш ва улар бўйича дарслик ва ўқув қўлланмаларни яратиш, ёшларни мустақиллик мафкураси билан суғорилган янги ва объектив билимлар билан қуроллантириш мақсадида

БУЮРАМАИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида”ги Қарори ижро учун қабул қилинсин ва “Ўзбекистон тарихи” бўйича малакали мутахассисларни тайёрлаш олий ўқув юртларининг бош масалаларидан бири этиб белгилансин.

2. ТошДУ, ТошДПУ ва ТошДШИ ректорларига:

2.2. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси билан биргаликда олий ўқув юртларининг “Тарих” таълим йўналишининг 2 ва 3 курсларида таҳсил кўраётган талабалар сафидан иқтидорлиларини танлаб олиш, уларни ТошДУ, ТошДПУ ва ТошДШИнинг Тарих факультетларида “Ўзбекистон тарихи” бўйича мақсадли тайёрлашни ташкил этиш ҳамда талабаларига манбашунослик, этнография, археология, антропология ва бошқа ноёб ихтисосликлар, шунингдек, араб, форс, инглиз ва бошқа тилларни ўргатиш бўйича янги услубларни ишлаб чиқиш, маъруза ўқишга юқори малакали йирик тарихчи-олимларни кенг жалб этиш вазифалари юклатилсин.

2.3. Махсус гуруҳлар талабаларининг ўқув амалиётини ўтказишни тегишли вазирлик ва ташкилотлар билан мувофиқлаштириш топширилсин.

3. Фан ва иқтисодиёт Бош бошқармаси (Бўтаев Ш.О.)га:

3.1. Ўзбекистон Республикаси Олий аттестация комиссияси томонидан ишлаб чиқилган «Ўзбекистон тарихи» бўйича диссертация ишларига қўйиладиган талаблар мезони олий ўқув юртлари аспирант ва докторантларига

ҳамда уларнинг илмий раҳбарларига етказишни таъминлаш топширилсин.

3.2. Янги талаб ва вазифаларга мувофиқ «Ўзбекистон тарихи» соҳаси бўйича олиб борилаётган илмий-тадқиқот ишларининг мавзулари қайта кўриб чиқилсин ва зарурий ҳолларда уларга ўзгартиришлар киритилсин.

3.3. Янги талаб ва эҳтиёжлардан келиб чиқиб, «Тарих» мутахассислигини имтиёзли диплом билан тугатганларни аспирантурага кенг жалб этиш бўйича тегишли тадбирларни амалга ошириш, аспирантура ва докторантурага қабул режаларини ошириш топширилсин.

3.5. 1998/99 ўқув йилидан бошлаб, барча мутахассисликлар бўйича, хусусан, «Тарих» бўйича белгиланган муддатга ёки ундан эртароқ ҳимоя қилган аспирант ва докторантларни 5 та стипендия миқдоридан ҳамда уларнинг илмий раҳбарларини 5 ойлик маош миқдоридан моддий рағбатлантириш бюджетдан ташқари тушган маблағ ҳисобидан амалга оширилсин.

5. Илм-фан ва таълимни молиялаштириш Бош бошқармаси (Саидов М. Ҳ.)га:

5.1. Аспирант ва докторантларга ахборот ва илмий манбалардан кенг фойдаланишлари учун зарурий имкониятлар яратиш мақсадида, олий ўқув юртларининг бюджетдан ташқари тушган маблағлари ҳисобидан ҳар бир аспирант учун бир йилда 2-3 мартагача республика ҳудудида илмий сафарга боришини таъминловчи маблағ ажратиш бўйича тақлиф киритсин.

6. Олий ва Ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Ғуломиддинов С.З.)га:

6.3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мазкур қарорига мувофиқ Олий таълимнинг йўналишлар ва мутахассисликлар классификаторини қайта кўриб чиқиш ва тегишли ўзгартиришлар киритиш топширилсин.

6.4. Кутубхоналараро абонент фаолияти ва янги адабиётлар рўйхати (каталоги)ни қайта тиклаш, адабиётлар ва ахборотлар билан таъминлаш бўйича Интернет алоқасини йўлга қўйиш чора-тадбирларини амалга ошириш юклатилсин.

9. Олий ўқув юртлари ректорларига:

9.1. Тарих соҳасидаги диссертация

ишлари ва илмий тадқиқотлар мавзулари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарорида белгиланган вазифалар ва устувор илмий йўналишлар ҳисобга олинган ҳолда шакллантирилсин.

9.2. Олий ўқув юр்தларининг «Тарих» факультетлари қошида эски ўзбек тили, араб, форс ва бошқа хорижий тилларни ҳамда эски ноёб қўлёзмаларни ўрганиш тўғараклари ташкил этилсин.

9.3. Тарих, археология ва шу каби фанлардан талабаларнинг ўқув амалиётини яхшилаш бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ҳамда уни мамлакатимизда олиб борилаётган йирик илмий экспедициялар ва археологик қазилмалар фаолияти билан уйғунлаштирилсин.

9.4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мазкур қарорининг 10 бандига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати, Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг архиви ва «Ўзбошархив», ФА Тарих институти ва шу қарор доирасида фаолият кўрсатаётган илмий тузилмалар учун зарур тарихий ҳужжатлардан фойдаланишга имконият яратишга тегишли кўрсатма берилганлиги тарих соҳасида изланишлар олиб бораётган мутахассис-олимлар, аспирант ва докторантлар эътиборига етказилсин.

9.5. Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури талабларига мувофиқ олий таълим тизимининг тарихга тааллуқли йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича юқори малакали кадрлар, айниқса, магистр ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлашда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг Тарих институти ва минтақавий бўлимларининг илмий-педагогик салоҳиятидан кенг фойдаланишга эришиш, Фанлар Академиясининг тегишли илмий муасасалари билан бевосита илмий ва ижодий ҳамкорликни ўргатиш, уларда педагогик ва илмий-тадқиқот жараёнларини уйғунлаштириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилсин.

9.6. Профессор-ўқитувчилар, мутахассис-олимлар, аспирант ва докторантларни тарихимизнинг долзарб масалаларига бағишланган илмий мақолалари билан

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти томонидан нашр этиладиган «Ўзбекистон тарихи» илмий журналида фаол иштирок этишини таъминлаш юклатилсин.

9.7. Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг Тарих институти илмий салоҳиятини ёш ва истеъдодли, замонавий фикрловчи олимлар билан тўлдиришга ёрдам бериш мақсадида аспирантура ва докторантурани тугатган малакали мутахассисларни белгиланган тартибда ишга жойлаштириш учун, тегишли ташкилий ишларни амалга ошириш топширилсин.

9.8. Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг Тарих институти томонидан мунтазам равишда ўтказилиши режалаштирилган «Ўзбек халқи давлатчилиги тарихи» республика илмий семинари ишида ўқув юр்தларининг тарихчи-олимлари, аспирант ва докторантларнинг фаол иштироки таъминлансин.

9.9. Вазирликнинг «Ўзбекистон тарихи»ни ўрганиш ва ўқитиш самарадорлигини ошириш марказини тузиш тўғрисида»ги буйруғи (1998 йил 7 июль 172-сонли) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг Тарих институти фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги Қарори ва олий таълим тизимида юқори малакали тарихчи-кадрларни тайёрлаш вазифалари» семинар-кенгашининг мажлис баёни (1998 йил 5 август) да қайд этилган топшириқлар иноватга олинсин ва уларни амалга ошириш таъминлансин.

9.10. Буйруқнинг бажарилиши бўйича батафсил ахборот ҳар йилнинг январь ва июль ойларида Олий ўқув юр்தлари Бош Бошқармасига тақдим этилсин.

10. Олий ўқув юр்தлари Бош бошқармаси (Раҳимов Б.Х.)га:

10.1. Ўзбекистон тарихи» бўйича кадрлар тайёрлаш жараёнини мунтазам равишда назорат этиб бориш ва услубий ёрдам кўрсатиш юклатилсин.

11. Ушбу буйруқ бажарилишининг назорати Вазирнинг биринчи ўринбосари Р.И.Холмуродов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирини

4.1.18. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Республика Президенти Ислом Каримовнинг тарихчи олимлар билан учрашуви ва унда «Тарихий хотирасиз келажак йўқ» мавзусидаги суҳбати материалларини ўқув юртларида ўрганиш тўғрисида»ги 1998 йил 27 августдаги 238-сонли

БУЙРУҒИ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг тарихчи олимлар билан учрашуви ва унда Ўзбекистон тарихини ўрганиш билан боғлиқ масалалар юзасидан илгари суртилган ғоялар, кўтарилган масалалар ва муаммолар ҳамда уларнинг ечимлари тўғрисидаги фикр-мулоҳазалар бу соҳада фаолият кўрсатувчи муассасалар, ташкилотлар, илмий ходимлар ва бутун халқимиз учун муҳим дастурамал бўлди. Президентимиз ўз суҳбатида Ўзбекистонда тарих фани тараққиётининг янги йўналишларини белгилаб берди. Миллий тарихимизни ўрганишнинг янги тамойилларга асосланган йўл-йўриқлари бўйича илғор ғояларни илгари сурди. Президентимиз Ислом Каримовнинг тарихчи олимлар билан учрашуви ва унда (Ислом Каримов, «Тарихий

хотирасиз келажак йўқ», Тошкент, «Шарк» нашриёт-матбаа бош таҳририяти, 1998 йил) мавзусидаги суҳбати материалларини талаба-ўқувчиларга ўқитиш мақсадида

БУЙУРАМАН:

1. Олий ва ўрта махсус ўқув юрти ректори ва директорига:

1.1. Президент Ислом Каримовнинг тарихчи олимлар билан учрашувига оид материалларни ўқув юртининг барча гуруҳларида ўрганиш ва ўқитиш мақсадида 1998 йил 2 сентябрдан бошлаб, ўқув режасига факультатив соатлар ҳисобидан «Тарихий хотирасиз келажак йўқ» мавзусида 4 соатлик (2 соат маъруза, 2 соат амалий машғулот) махсус курс киритилсин ва уни амалга ошириш таъминлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.19. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» курсини жорий этиш тўғрисида»ги 1998 йил 2 сентябрдаги 241-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистонда демократик жамият қуришга, унинг давлат мустақиллигини мустаҳкамлашга қаратилган туб ислохотларнинг амалий ва назарий қондаларини ўрганиш ва ўзлаштириш самараларини ошириш ҳамда талаба-ўқувчиларга, аспирантларга мамлакатда янги жамият қуриш бўйича кенг ва чуқур назарий-амалий билимлар беришни йўлга қўйиш мақсадларидан келиб чиқиб, Вазирлик ўз Ҳайъатининг 1995 йил 17 ноябрдаги 101-рақамли қарорига ҳамда 1995 йил 20 ноябрдаги 254-рақамли буйруғига кўра ТошДУ, ТДТУ, ТДИУ, ҚорДУ» СамДУ, АндДУда 1996 йил январдан бошлаб тажриба сифатида «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» кафедра-

ларини ташкил қилган эди. Ўтган 2 йил мобайнида мазкур кафедра 72 соатлик ўқув дастури асосида «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» курси бўйича талаба-ўқувчиларга Республика Президентининг нутқ ва рисоалари, асарлари, Олий Мажлис ва Ҳукумат фармойишлари, қарорлари, шунингдек вақтли матбуотнинг мамлакатимизда кечаётган туб ислохотлар тўғрисидаги материалларидан маърузалар ўқидилар ва амалий машғулотлар ўтказдилар. Ортирилган тажрибалар мазкур курс борасида Вазирлик қабул қилган қарорнинг тўғри эканлигини тасдиқлади ва бу курсга бўлган қизиқишни янада кучайтирди. Мамлакатимизда демократик жамият қуришнинг на-

зарий ва амалий масалалари билан талаба-ўқувчиларни янада кенгроқ таништиришни ва уларни бу борада фундаментал билимлар билан қуроллантиришни кенг йўлга қўйиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Тошкент Давлат университети, иқтисодиёт ва техника университетлари, Қорақалпоғистон, Самарқанд ва Андижон Давлат университетларида “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” курси бўйича олиб борилган назарий ва амалий машғулотлар тажрибалари ўзини тўла оқлади деб ҳисоблансин.

2. 1998-99 ўқув йилидан бошлаб “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” курси республиканинг барча олий ўқув юртлирида асосий курс сифатида жорий этилсин.

3. Олий ўқув юртлири ректорларига:

3.1. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” янги кафедраси ўқув юртининг штатдаги ходимлари миқдоридан келиб чиқиб ташкил этилсин ва унга “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” курсини белгиланган тартибда ўқитиш топширилсин.

3.2. Янги кафедра учун тегишли хоналар, жиҳозлар, ўқув хоналари, таълимнинг техник воситалари ва бошқа зарур асбоб-ускуналар ажратилсин.

3.3. Мазкур курс профессор-ўқитувчиларининг йиллик соат юкламалари 2-3 ўқув йили давомида кўпи билан 550 соат ҳажмида бўлиши назарда тутилсин.

3.4. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” кафедраси мудири лавозимига лойиқ номзодлар олий ўқув юртлири ректорлари тавсиясига кўра вазирликнинг Ҳайъати томонидан тасдиқланиши инobatга олинсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

4.1.20. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон буюк келажак сари» китобини ўқув юртлирида ўрганиш тўғрисида»ги 1998 йил 4 ноябрдаги 307-сонли

БҲЙРУҒИ

Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон буюк келажак сари» (Тошкент, «Ўзбекистон» нашриёти, 1998) янги китобида мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётида содир бўлаётган туб ўзгаришлар, истиқболдаги улкан вазифалар кенг ва чуқур таҳлил қилинган. Ўзбекистоннинг дунё ҳамжамиятида ўз ўрнини топиши, республикамиз ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари, амалга оширилаётган ислохотларнинг манбалари ва ҳаракатлантирувчи кучлари баён этиб берилган. Мазкур китобда илгари сурилган буюк гојаларни, чуқур фикр-мулоҳазаларни, кўрсатмалар ва тақлифларни талаба-ўқувчилар орасида кенг ва атрофлича ўрганиб чиқишни ташкил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов-

нинг “Ўзбекистон буюк келажак сари” китобини республика олий ва ўрта махсус ўқув юртлири талаба-ўқувчилари орасида ўрганиш учун 24 (12 соат маъруза, 12 соат амалий машғулот) соат миқдорида махсус курс киритилсин. Махсус курснинг 12 соати Ижтимоий-гуманитар блокка кирган фанларга ажратилган соатлар ҳисобидан (курслар бўйича), қолган 12 соати факультатив соатлар ҳисобидан таъминлансин.

Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг “Ўзбекистон буюк келажак сари” китобини ўрганиш бўйича ўқув дастури тасдиқлансин.

3.1. Олий ўқув юртлири ректорларига:

3.1. Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг “Ўзбекистон буюк келажак сари” китобини ўрганишга бағишланган 24 соатлик махсус курс ўқув юртида 1998 йил 9 ноябрдан бошлаб жорий этилсин. Курс-

ни ўқишга юқори малакали профессор-ўқитувчилар жалб этилсин. Маърузалар потоклар бўйича ташкил қилинсин. Курс баҳоли синов билан яқунлансин.

3.2. Курсга жалб этилган профессор-ўқитувчилар учун ҳар бир ўқув юртида китоб юзасидан ўқув-услубий семинар ташкил

қилинсин.

3.3. Ўқув юрти кутубхоналари, кироатхоналари ва тегишли кафедралар Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг “Ўзбекистон буюк келажак сари” китоби билан тўла таъминлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

4.1.21. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Оилани ҳаётга тайёрлаш курсини киритиш тўғрисида»ги 1998 йил 17 декабрдаги 348-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 27 январдаги 45-сонли “Оила манфаатларини таъминлаш борасида 1998 йилда амалга ошириладиган тадбирлар Давлат дастури тўғрисида”ги қарорини ҳамда Вазирликнинг 1998 йил 17 феврал 29-сонли буйруғи билан тасдиқланган «1998 йил-Оила манфаатлари йили» муносабати билан Республика ўқув юртларида баркамол авлодни тарбиялаш масалалари бўйича тадбирлар режасини амалга ошириш мақсадида.

БУЮРАМАН:

1. Жорий ўқув йилнинг 2-семестридан барча олий ўқув юртларида “Оилавий ҳаётга тайёрланиш” курси киритилсин ва унинг дастури иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. “Оилавий ҳаётга тайёрланиш” курси “Маънавият асослари” фани туркумида ўқитилсин.

3. “Оилавий ҳаётга тайёрланиш” курси соатлари Илмий кенгаш томонидан белгиланадиган фанларга ажратилган соатлар ҳисобидан ажратилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

4.1.22. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг «Туркистон» газетаси ва «Туркистон-пресс» агентлиги мухбирларининг саволларига жавоблари, Тошкентда содир бўлган февраль воқеалари ҳамда Халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқида илгари сурилган ғоялар, берилган кўрсатмалар муносабати билан Республика олий ўқув юртларида таълим-тарбия жараёларини такомиллаштириш бўйича қилинган ишлар ва истиқболдаги долзарб вазифалар тўғрисида»ги 1999 йил 2 апрелдаги 101-сонли

БУЙРУҒИ

1. Ўқув юртлари ректор ва директорларига:

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг юқорида баён қилинган масалалар бўйича оммавий ахборот воситалари вакилларининг саволларига берган жавобларида, шунингдек Халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқида илгари сурилган ғоялар ва белгиланган вазифалар

асосида талаба-ўқувчиларни мустақиллик мафқураси заминида, ҳозирги вақтда мамлакатимиз тинчлигига хавф солаётган мафқуравий таҳдидларнинг кўринишлари ва уларнинг моҳияти ҳақида ҳаётий мисоллар асосида мунтазам равишда тарбиявий тадбирлар амалга оширилсин.

1.2. Тошкентда малака ошириш курсини битирган «Диншунослик асослари» ўқитувчилари фаолиятдан фақат дарс

машгулотлари жараёнидагина эмас, балки, шу билан бирга, ўқув юртида, шунингдек, маҳаллаларда, меҳнат жамоаларида диний экстремизмга қарши ўтказиладиган барча тадбирларда унумли фойдаланилсин. Уларнинг бу масала юзасидан вилоят, туман, кишлоқ, маҳалла меҳнат жамоалари аҳоли орасида чиқишлари режаси тузилсин ва унга қатъий риоя қилинсин. Уларнинг маҳаллий ахборот воситаларида-масала юзасидан мунтазам равишда фаол иштирок этишлари таъминлансин.

1.3. Ўқув гуруҳлари сардорларининг талабалар орасидаги обрў-эътибори ва мавқеини, маънавий-ахлоқий фазилатларини, ташкилотчилик қобилиятларини ва бошқа сифатларини ҳисобга олган ҳолда уларнинг таркибини амалдаги қоидалар асосида қўриб чиқиб мустаҳкамлансин.

Талабаларнинг дарс машгулотларида ва бошқа тарбиявий тадбирларда давомати қатъий назорат остига олинсин. Талабалар уйларида паспорт режимига риоя қилиш, рухсатномалар орқали киришчиқишни назорат қилиш йўлга қўйилсин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ижтимоий ва маънавий муҳитни янада соғломлаштириш, диний ақидапарастликнинг олдини олиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 1998 йил 16 мартдаги 130-сонли қарори ва Вазирликда шу масала юзасидан ишлаб чиқилган тадбирлари ҳамда Вазирликнинг «Февраль воқеаларининг сабоқлари ва ўқув юртларида таълим-тарбиявий ишларни такомиллаштириш, ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишда уларнинг тарбиявий-маърифий имкониятларидан кенг фойдаланиш вазифалари тўғрисида» 1999 йил 16 мартдаги 77-сонли буйруғини бажариш бўйича тадбирларни қатъий назорат остига олиш, ҳар чоракда Вазирликка ахборот беришни ташкил этиш шахсан ўқув юртлари ректори ва директорлари зиммасига юклатилсин.

2. Тошкент Давлат шарқшунослик институти ректори (Н. Иброҳимов)га:

2.1. «Диншунослик асослари» ўқитувчиларини малака ошириш курсларида ўқилган маърузаларнинг видео-ёзув материалларини кўпайтириб, ўқув юртларига тарқатиш сўралсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.23. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг олий мажлиси XIV сессиясидаги маърузаси асосида «Ўзбекистон XXI асрга интиломқда» махсус курсини ўқув дастурларига кириштириш тўғрисида»ги 1999 йил 24 апрелдаги 126-сонли

БУЙРУҒИ

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг XIV сессияси материаллари ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг унда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларни ўрганиш олий ўқув юртлари профессор-ўқитувчилари ва талабалари ўртасида атрофлича ташкил этилсин.

2. Олий ўқув юртлари ректорларига:

2.1. Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Олий Мажлиси XIV сессиядаги маърузаси асосида «Ўзбекистон XXI асрга интиломқда» махсус курсини 16 соат ҳажмда (10 соат маъруза, 6 соат семинар машгулоти) ўқув юртлари барча

гуруҳларининг дарс жадвалига 1999 йил 1 майдан бошлаб киритилсин ва дастур асосида ўрганишни ташкил этилсин. Маъруза ва семинар машгулотлари ўқув режадаги факультатив соатлар ҳисобидан қоплансин.

2.2. «Ўзбекистон XXI асрга интиломқда» курс мазмунининг сифатли ўзлаштирилишини таъминлаш мақсадида унинг якуни бўйича талабалар орасида коллоквиум ўтказилсин.

2.3. «Ўзбекистон XXI асрга интиломқда» курси бўйича машгулотлар олиб боровчи профессор-ўқитувчиларнинг меҳнат ҳақлари соатбай ҳисобидан тўлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.1.24. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги
1999 йил 8 июлдаги 228-сонли**

БҲЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1999 йил 15 апрелдаги “2005 йилгача бўлган даврда Ўзбекистонда туризмни ривожлантириш Давлат дастури тўғрисида” ва 1999 йил 30 июндаги “Ўзбекистонда туризм соҳаси учун малакали кадрлар тайёрлаш тўғрисида”ги Фармонлари юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 2 июлдаги “Ўзбекистонда туризм соҳаси учун кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарори дастуруламал сифатида ижро учун қабул қилинсин.

2. Тошкент Давлат иқтисодиёт Универ-

ситети таркибида халқаро туризм факультети ташкил этилсин ва 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб, қуйидаги таълим йўналишлари бўйича кадрлар тайёрлашга киришилсин:

A.341100 - Туризм менежменти

B.341200 - Туризм маркетинги

B.310300 - Туризм сервиси

12. Олий ва ўрта махсус мактаб муамолари институти (Э.З.Имомов) ва ТошДЙУ ректорати (Р.Алимов.) билан ҳамкорликда:

12.3. Туризм соҳаси бўйича янги таълим йўналишлари ва мутахассисликларни белгиланган тартибда Классификаторга киритиш топширилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирини

**4.1.25. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Олий таълим тизимида намунавий ўқув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-
иқтисодий фанлар блокинн ўқув жараёнига татбиқ этиш тўғрисида»ги
1999 йил 2 сентябрдаги 255-сонли**

БҲЙРУҒИ

Олий таълимнинг бакалаврият ва магистратура босқичларида юқори малакали ва юксак маънавиятли, ватанпарвар мутахассис кадрларни тайёрлаб етиштиришда гуманитар, ижтимоий-тарбиявий, педагогик аҳамиятини янада ошириш ҳамда бу блокдаги фанлар бўйича таълим-тарбиянинг юқори даражадаги сифати ва самарадорлигига эришишни таъминлаш мақсадида

БҲЮРАМАН:

1. Олий ўқув юрти ректорига:

1.1. Биринчи блокнинг мазкур тузилмаси 1999-2000 ўқув йилида олий ўқув юртида ўқиб турган барча курслар учун тавсия этилсин;

1.2. Биринчи блокда кўрсатилган фанлар бўйича назарий ва семинар машғулотларни соатлари тақсимои масаласида ўқув юртига ўз имкониятларидан келиб чиқиб, маъ-

руза соатларини семинар (амалий машғулот) соатлари ҳисобига камайтирилишига рухсат этилсин;

1.3. Мазкур блокдаги фалсафа фани бўйича дарс машғулотлари режалаштирилганда ва назорат шакллари белгиланганда бу фан таркибидаги этика, эстетика, мантик фанларининг ҳар бири учун айрим-айрим дарс машғулотлари, назорат шакллари, рейтинг-балл кўрсаткичлари алоҳида белгиланиши зарурлиги пазарда тутилсин;

1.4. Биринчи блокдаги талабалар танлаб ўқийдиган фанлар қаторига киритилган Педагогика фани Республикадаги барча университетларда асосий фанлар қаторига киришиб ўқитилсин ва дарс соатлари, машғулот турлари, назорат шакллари, рейтинг-балл кўрсаткичлари асосий фанлар учун белгиланган тартибда амалга оширилсин;

1.5. Факультатив курслар, талабалар

танлаб ўқийдиган фанлар бўйича машгулотларнинг юқори даражада ва самарали ташкил қилиниши таъминлансин;

1.6. Биринчи блокдаги гуманитар, ижтимоий-иқтисодий фанлар бўйича профессор-ўқитувчиларнинг йиллик соат юктамалари барча олий ўқув юртларида кўпи билан 650 соатдан оширилмаслиги белгилаб қўйилсин ва таъминлансин;

1.7. «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» курсини жорий этиш тўғрисида»ги вазирликнинг 1998 йил 2 сентябрдаги 241 рақамли буйруғининг 3.3 банди ўз кучида қолганлиги эътиборга олинсин.

2. Ушбу буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирнинг биринчи ўринбосари Ш.Қурбоновга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.26. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент Ислам Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида»ги 2000 йил 27 январдаги 19-сонли

БУЙРУҒИ

4. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ректорлари ва директорларига:

...4.4. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги маърузаси бўйича 12 соатлик махсус курс (6 соат маъру-

за, 6 соат амалий машгулот) ўқув юртлари барча гуруҳларининг дарс жадвалига жорий ўқув йилининг 2 семистри бошидан бошлаб киритилсин ва махсус ўқув дастури асосида ўрганиш ташкил этилсин. Маъруза ва семинар машгулотлари ўқув режасида белгиланган факультатив соатлар ҳисобида қоплансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.27. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Соғлом авлод» Давлат дастури бўйича янги тиббиёт курсларини жорий қилиш тўғрисида»ги 2000 йил 30 мартдаги 89-сонли

БУЙРУҒИ

«Соғлом авлод» Давлат дастурида белгиланган вазифаларни бажариш, ёш авлодни жисмонан соғлом, маънавиятли, баркамол этиб тарбиялаш, уларни зарур тиббий билимлар билан қуроллантириш, оилавий ҳаётга тайёрлаш, оилада бола тарбиясига боглиқ масалалар билан таништириб бориш, турли касалликларнинг олдини олиш йўллариини ўргатишни ташкил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан ҳамкорликла ишлаб чиқилган «Тиббиёт билимлари асослари» ва «ОИТС» (СПИД) «ОИВ» (ВИЧ) профилакти-

каси» янги курслар бўйича ўқув дастурлари тасдиқлансин.

Жорий ўқув йилида Республика олий, ўрта махсус ва касб-ҳунар ўқув юртларининг битирувчи курсларида, 2000-2001 ўқув йилининг сентябридан бошлаб барча курслар ва ўқув гуруҳларида «Тиббиёт билимлари асослари» (16 соатлик) ва «ОИТС (СПИД) «ОИВ» (ВИЧ) профилактикаси» (10 соатлик) янги курсларни ўқитиш жорий этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан келишувга мувофиқ мазкур янги курсларни республика олий ва ўрта махсус ўқув юртларида юқори савияда ўқитишни ташкил этиш мақсадида ви-

лоятларнинг ҳар бирида курсни ўқитишга жалб қилинадиган вилоят, туман соғлиқни сақлаш бошқарма ва бўлимлари мутахассислари олий ва ўрта тиббиёт ўқув юртларининг ўқитувчилари, «Соғлом авлод» жамғармалари мутасадди ходимларининг 2000 йил апрель-май ойларида икки кунлик малака ошириш машғулоти ташкил этилсин.

Вилоятларда малака ошириш машғулотларини ташкил этиш бўйича Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тавсия этилган мутасадди ходимларнинг рўйхати маъқуллансин ва маълумот учун қабул қилинсин (1-илова).

5. Вилоятларда малака ошириш машғулотларини юқори савияда ўтказишда маъсул этиб Вазирликнинг Гуманитар таълим ва шахс камолоти Бош бошқармаси (Д.Н. Ғаниев), ўрта махсус, касб-хунар таълим марказининг маънавият ва маърифат, гуманитар таълим ва ахборот бўлими (М.Ф.Лафасов), Кадрлар, илм-фан ва кадрлар тайёрлаш Бош бошқармаси бошлиғи муовини (Х.Райимов) тайинлансин.

6. ЎАЖБНТМ директори (Н.А.Халилов) га:

6.1. Мазкур курс дастурлари ва улар бўйича қўшимча адабиётларни етарли нусхада нашр этиш, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига тарқатиш юклатилсин.

7. Олий ўқув юртлари ректорлари, ўрта махсус, касб-хунар таълими худудий бошқармаларига:

1999-2000 ўқув йилидаги битирувчи курс талабаларига «Тиббиёт билимлари асослари» ва «ОИТС» (СПИД) «ОИВ» (ВИЧ) профилактикаси» янги курсларини ўқув жадвалига киритиб, ўқитиш таъминлансин. Курс-

ларни ўқитишга вилоят ва туман соғлиқни сақлаш бошқармалари ва бўлимларининг мутахассислари, олий ва ўрта тиббиёт ўқув юртларининг ўқитувчилари, «Соғлом авлод» жамғармалари мутасадди ходимлари жалб этилсин.

2000-2001 ўқув йилининг сентябридан бошлаб ўқув юртининг барча курс ва гуруҳларда мазкур курсларни ўқитиш йўлга қўйилсин. Маъруза ва амалий машғулотларни ўтишда мазкур курс бўйича ихтисослик малакасини оширган мутахассислардан фойдаланилсин.

Янги курс ўқитувчиларига ҳақ тўлаш ўриндошлик ёки соатбай шаклида амалга оширилсин.

2001-2002 ўқув йилидан бошлаб «Тиббиёт билимлари асослари» ва «ОИТС» (СПИД) «ОИВ» (ВИЧ) профилактикаси» дарсларини ўқув юртларининг биринчи курсларида ўқитиш белгилаб қўйилсин.

Мазкур курсларни ўқитишга ажратилган вақт ўқув режасидаги факультатив соатлар ҳисобидан қоплансин.

8. Гуманитар таълим ва шахс камолоти Бош бошқармаси (Д.Н.Ғаниев) ва ўрта махсус, касб-хунар таълим марказининг маънавият ва маърифат, гуманитар таълим ва ахборот бўлими (М.Ф.Лафасов)га:

8.1. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг ўқув услубий идораси билан ҳамкорликда мазкур курслар бўйича ўқув қўлланмалар ва қўшимча адабиётларни тайёрлаш ва нашр эттириш юклатилсин.

9. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирнинг биринчи ўринбосари Ш.Қурбонов ва Р.Жўраевларга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.28. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фанини Республика таълим тизимида жорий этиш юзасидан кўрилган тайёргарлик ҳақидаги маълумотнома» ва мазкур масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг топшириқлари ҳақида 2001 йил 15 январдаги

8 «а»-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов томонидан Маълумотномада баён этилган тадбирларнинг тўла қўллаб-қувватлаганлигини қайд этган ҳолда, “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанини республика таълим тизимида жорий ташкилий, илмий-педагогик жиҳатдан юқори савияда амалга ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанини таълим тизимида жорий этиш, дарслик ва дастурларни, ўқув-методик ва тажрибавий ҳужжатларни тайёрлашни ташкил этиш ва назорат қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси қошида махсус методологик комиссия тузилганлиги эътиборга олинсин.

2. Олий ўқув юртлари ректорларига:

2.2. Бакалаврлар учун назорат шакли сифатида семестр якунида жорий синов ва ўқув йили охирида ижтимоий фанлар билан уйғунлашган давлат аттестацияси белгилансин.

2.3. Магистратура босқичида назорат шакли сифатида “Фаннинг фалсафий муаммолари” ҳамда “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанлари уйғунлаштирган ҳолда давлат аттестацияси ўтказилсин.

2.5. Бакалаврият босқичининг куйи курсларида “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фани ижтимоий-гуманитар фанлар таркибига сингдирилган ҳолда ўқитилсин.

2.6. «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фани бўйича маъруза матнларини Вазирликда тайёрланган компьютер (дискет) варианты билан 25 январдан бошлаб ўқув юртларини таъминлаш ва уларни кўпайтириб профессор-ўқитувчилар ва

талабаларга етказиш топширилсин.

2.7. Ўқув юртларининг “Маънавият ва маърифат” бўлимлари қошида тузилган “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанини ўрганиш ва тарғиб қилиш Маркази”нинг таркиби ва раҳбари тўғрисида буйруқ билан расмийлаштирилган ҳужжат ҳамда рўйхат, Марказнинг иш режаси, шунингдек, ўқитувчиларнинг дарсларга ўзаро таширф жадвали Вазирликка тақдим этилсин.

3. Гуманитар таълим ва шахс камолоти Бош бошқармаси (Д. Ғаниев)га:

3.1. “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанини ўқитиш сифати ва савиясини тажрибадан ўтказиш мақсадида республика олий ўқув юртларида Тажриба майдонларини ташкил этиш ва уларнинг фаолияти билан танишиш бўйича эксперт ишчи гуруҳи таркиби тўғрисида бир ҳафта ичида таклиф киритсин.

3.2. Олий ўқув юртларида “Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанини ўқитиш сифати ва савиясини мунтазам равишда ўрганиш ва уларга амалий-услубий ёрдам кўрсатиш топширилсин.

4. Кадрлар, илм-фан ва илмий-педагогик ходимлар тайёрлаш бош бошқармаси (Ш. Бўтаев)га:

4.1. Олий ўқув юртларида белгиланган ва олиб борилаётган илмий тадқиқотлар мавзулари Истиқлол ғояси асосида қайта кўриб чиқилсин ва уларнинг таркибига Миллий истиқлол ғоясининг асосий тушунча ва тамойиллари ўзида акс эттирган янги мавзулар киритилсин ҳамда уларнинг юқори савияда бажарилиши таъминлансин.

4.2. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанидан дарс берувчи профессор-ўқитувчиларни қайта тайёрлаш ва уларнинг ихтисослик малакаларини янада ошириш тадбирлари белгилансин ва амалга оширилсин.

5. Вазирлик қошидаги Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Э. Имомов)га:

5.1. Миллий истиқлол гоёси: асосий тушунча ва тамойиллар” фанини олий ўқув юртлирида ўқитиш жараёнларини чуқур ва атрофлича ўрганиб, бу фан бўйича янги дидактик технологияларни қўллаш услубларини яратиш, қўшимча дидактик ва кўргазмалли ўқув материаллари ва адабиётларни тайёрлаш режасини гузсинлар ва амлга оширсинлар.

6. Вазирликнинг 2000 йил 17 октябрдаги

279-рақамли бўйруғининг 2.1., 3.5. бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин, 2000 йил 24 ноябрдаги 319 рақамли бўйруғининг 3.1. бандидаги “бакалавр босқичининг биринчи ва битирувчи курслари” сўзлари “бакалавр босқичининг тўртинчи битирувчи курси” сўзлари билан алмаштирилсин. Шу бўйруқнинг 3.2. бандидаги “бакалавр босқичи 44 соат”) сўзлари “бакалавр босқичи 52 соат”) сўзлари билан алмаштирилсин.

7. Ушбу бўйруқ бажарилиши назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.29. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратурада чет тилларни ўқитилиш ҳолати ва такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 8 февралдаги 34-сонли

БҮЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш Миллим дастурининг иккинчи босқичи таълим сифатини ошириш, замон талабларига жавоб берадиган юқори малакали рақобатбардош кадрларни тайёрлаш, ривожланган мамлакатларнинг етакчи олий таълим муассасалари билан ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган. Магистратура босқичида таълим сифатини ошириш, ўқув жараёнида INTERNET глобал тармоғидан самарали фойдаланиш, хусусан чет тилларни ўқитишда талаба томонидан дастурларни тўла ўзлаштирилишини таъминлаш билан боғлиқдир.

Магистратурада таълим олаётган ҳар бир талаба чет тилида эркин мулоқот қила олиши, мутахассислиги бўйича чоп этилган адабиётлар тушиниши ва ўз фикрини ифода этиш даражасига эришишини ҳамда ўқув жараёнини замонавий ахборот технологиялари билан таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАИ:

1. Магистратура талабаларининг чет тиллар бўйича билим даражасини аниқлашга мўлжалланган талаб ва мезонларни ишлаб чиқиш, ёзма тестлар намуналарини тайёрлаш ва талабаларни билим даражасини таҳлил қилиш ҳамда магистратурада «Чет тили»ни ўқитилишини мониторинг натижаларини умумлаштириш учун, доимий амалдаги Бош

гуруҳ куйидаги таркибда тузилсин:

Ирискулов М. – ЎзДЖТУ,

гуруҳ раҳбари;

Абдуазизов А. – ЎзМУ;

Сатгарова З. – ТДШИ;

Ҳамдамов Т. – ТДИУ;

Ҳошимов У. – ЎзДЖТУ.

2. Олий таълим муассасалари магистратурасида «Чет тили» фанининг мазмуни, ўқув жараёнини ташкил этилиши, замонавий техник воситалардан фойдаланиши ва магистратура талабаларининг ушбу фандан билим даражаларини Вазирлик томонидан аттестациялаш бўйича гуруҳлар таркиби ва жадвали иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Доимий амалдаги Бош гуруҳ (Ирискулов М.)га магистратура талабаларини аттестация натижаларини таҳлил этиб, чет тилларни ўқитилишини такомиллаштириш бўйича таклифлар тайёрлаш вазифаси юклатилсин.

4. Магистратурада чет тилларни ўқитиш ҳолати ва уни такомиллаштиришга бағишланган масала Вазирликнинг навбатдаги Ҳайъат мажлиси кун тартибига киритилсин.

5. Ушбу бўйруқ бажарилишининг назорати Олий ўқув юртлири Бош бошқармаси бошлиғи Б.Х. Раҳимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.1.30. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Вазирлик тасарруфидаги олий таълим муассасаларида ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш тўғрисида»ги
2002 йил 12 февралдаги 42-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”да белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, ҳамда ўқув жараёнида ўқитиш услуб-шакллари такомиллаштириш ва Фарғона водийсида ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, марказлаштириш ва мавжуд профессор-ўқитувчилар салоҳияти ҳамда моддий-техника базасидан унумли фойдаланиш мақсадида

БУЙОРАМАН:

1. Фарғона водийсида 2002/2003 ўқув йилидан бошлаб “Ҳуқуқ” таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш марказлаштирилган ҳолда, белгиланган қабул квоталари доирасида Наманган давлат университетида амалга оширилсин.

2. Андижон ва Фарғона давлат университетларининг “Ҳуқуқ” таълим йўналишларига 2002/ 2003 ўқув йилидан бошлаб талабалар қабули тўхтатилиши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклиф

киритилсин.

3. АндДУ (С.З.Зайнобидинов) ва ФарДУ (А.А.Ўринов) ректорларига:

3.1. «Ҳуқуқ» таълим йўналиши бўйича талабалар қабули тўхтатилиши сабабли, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 16.08.2001йилдаги 343-сонли қарори билан тасдиқланган Классификаторга мувофиқ 2002/2003 ўқув йилидан бошлаб мактаб, академик лицей ва касб-хунар коллежлари учун «Миллий истиқлол ғояси, ҳуқуқ ва маънавият асослари» таълим йўналиши бўйича бакалавр даражасидаги педагог-кадрларни тайёрлашга тўлиқ ўтилсин.

4. Олий ўқув юрғлари. Бош бошқармаси (Б.Ҳ.Раҳимов)га: Тошкент давлат юридик институти билан ҳамкорликда Наманган давлат университетига мунтазам равишда ўқув-услубий масалалар бўйича амалий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

5. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.31. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим йўналишлари бўйича Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш тўғрисида» ги 2002 йил 21 февралдаги 54-сонли

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг иккинчи босқичи кадрлар тайёрлаш сифатини оширишга қаратилганлигини назарда тутиб ҳамда мазкур Дастурнинг биринчи босқичида тўпланган тажрибаларни амалда татбиқ этилишини жадаллаштириш, ўқув жараёнига оид асосий метъерий ҳужжатларни такомиллаштириш ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги

343-сонли қарорининг бажарилишини таъминлаш мақсадида

БУЙОРАМАН:

1. Таянч олий таълим муассасалари иш-тироқида тайёрланган, Мувофиқлаштирувчи кенгаш экспертизасидан ўтган таълим йўналишлари бўйича Давлат таълим стандартлари ва ўқув режалар иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.32. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ижтимоий-гуманитар фанлардан давлат таълим стандарти бўйича бакалаврга қўйиладиган талабларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2002 йил 3 апрелдаги 108-сонли

БУЙРУҒИ

Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар бўйича бакалавр йўналишида таҳсил олаётган талаба-ёшларнинг зарурий тайёргарлик даражаси, уларнинг билимлари мазмунига қўйиладиган талаблар ҳамда умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълим негизида олинган билимларни тўлдириши, ривожлантириши, Миллий истиқлол гоёси ва демократия, миллий-умуминсоний қадриятлар негизида илмий ҳамда гуманитар дунёқарашини шакллантириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Вазирлик, Республика “Устоз” жамгармаси ҳамда Олий ва ўрта махсус мактаб

муаммолари институти ҳамкорлигида тайёрлаган “Ижтимоий-гуманитар фанлардан давлат, таълим стандарти бўйича бакалаврга қўйиладиган талаблар”и (иловага мувофиқ) тасдиқлансин.

4. Гуманитар таълим ва шахс камолоти Бош бошқармаси бошлиғи (З.Тошматов)га:

4.1. «Ижтимоий-гуманитар фанлардан давлат таълим стандарти бўйича бакалаврга қўйиладиган талаблар» чоп этирилгандан сўнг таълим муассасаларига тарқатишни ташкил этиш тошширилсин.

5. Ушбу буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирнинг биринчи ўринбосари Р.С.Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.33. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратура босқичида чет тилларни ўқитишни такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 15 апрелдаги 119-сонли

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини белгиланган вазибалардан келиб чиқиб ҳамда Вазирликнинг “Магистратурада чет тилларни ўқитиш ҳолати ва уни такомиллаштириш тўғрисида”ги 34-сонли буйруғига (8.02.2002 й.) биноан ташкил этилган махсус гуруҳ жорий йилнинг феврал ойида Тошкент шаҳридаги олий таълим муассасалари магистратурасида таълим олаётган талабаларнинг инглиз тили бўйича эгаллаган билимларини аниқлаш мақсадида олий таълим муассасаларининг ихтисослиги ҳисобга олиниб тузилган ёзма ва оғзаки тестларни ўтказиб, натижаларини Вазирликка тақдим этди.

Инглиз тили бўйича магистратура талабалари билимларининг саёзлиги бевосита профессор-ўқитувчиларнинг махсус матнлар устида кам ишлашлари, талабаларда оғзаки нутқни ривожлантиришга етарли эътибор қаратилмаслиги, янги педагогик технологияга асосланган замонавий услублар кенг

тағбиқ этилмаганлиги, малака ошириш жараёнида мутахассислик бўйича таълимнинг старли эмаслиги, шунингдек, замонавий тестлар (TOEFL, GMAT, GRE кабилар) билан талабалар таниш эмасликларининг оқибатидир.

Қайд этилганлардан келиб чиқиб ҳамда магистратура босқичида чет тилларни ўқитишни такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

3. Олий таълим муассасалари ректорларига:

3.2. Магистратурада таълим олаётган ҳар бир талабанинг чет тилларидан эркин сўзлашиши даражасига етказиш, чет тиллари кафедраларининг асосий вазибалардан этиб белгилансин.

3.3. Чет тиллари кафедраларини малакали профессор-ўқитувчилар билан кучайтириш, чет тиллари ўқитилиши учун ажратил-

ган аудиторияларни замонавий техника воситалари билан жиҳозлаш, дарслик ва ўқув-услубий қўлланмалар билан таъминлашга ҳамда уларнинг янги авлодини яратишга алоҳида эътибор қаратилсин.

3.4. Чет тили машгулотларида янги педагогик технологияларни қўллаш, чет элларда нашр этилган адабиётлар, газета ва журналлардан ҳамда Internet материалларидан кенг фойдаланиш ташкил этилсин.

3.5. Талабаларда TOEFL, GMAT, GRE каби тестларни ишлаш, хорижий адабиётлар-

ни ўқиш, тинглаб тушуниш, реферат ёзиш ва баҳс юритиш кўникмаларини шакллантириш топширилсин.

3.6. Инглиз тили профессор-ўқитувчиларини ЎзДЖТУ қошида ташкил этилган хўжалик ҳисобидаги бир ҳафталик малака ошириш курсларига жўнатиш ҳамда сарф-харажатларни бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан ажратиш вазифаларни юклатилсин.

4. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммада қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.34. ПРИКАЗ

Министерства высшего и среднего специального образования Республики Узбекистан № 171 от 10 июня 2002 года Об одобрении «Методики развития критического (аналитического) мышления в системе высшего образования»

В целях реализации положения Национальной программы по подготовке кадров о формировании нового поколения кадров с высоким общей и профессиональной культурой, творческой и социальной активностью, умением самостоятельно ориентироваться в общественно политической жизни, способных ставить и решать задачи на перспективу необходимо обеспечить развитие у студентов навыков критического (аналитического) мышления. В демократическом обществе сбалансированное критическое мышление граждан является важной предпосылкой способности принятия ими обдуманных, взвешенных решений. Обоснованное критическое мышление должно стать одной из главных характеристик конкурентоспособных бакалавров и магистров, которые будут обеспечивать рост экономики и благосостояния народа. Развитие критического мышления студентов является одной из важных задач профессорско-преподавательского состава. Основной метод решения этой задачи - непрерывное развитие навыков критической мышления студентов на учебном материале каждой дисциплин, прежде всего при выполнении учебных и контрольных письменных работ курсовых проектов и выпускных работ, магистерских диссертаций. Именно из числа людей, владеющих критическим (аналитическим) мышлением, формируются успешные

бизнесмены, политические лидеры деятели науки. Это требует модернизации учебного процесса, повышение конкурентоспособности вузов на рынке образовательных услуг и выход их на уровень подготовки кадров в развитых странах с учетом вышеизложенного.

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Одобрить «Методику развития критического (аналитического) мышления в системе высшего образования» (далее «Методика») согласно приложения.

2. Институту проблем высшей и средней специальной школы (Имамов Э.З.):

Довести до высших учебных заведений «Методику» для апробирования среди профессорско-преподавательского состава и студенчества с целью получения отзывов и предложений по дальнейшему ее совершенствованию.

По результатам апробирования в течение 2002/2003 учебного года на основе данной «Методики» разработать соответствующее Положение и представить на утверждение.

Совместно с Республиканским фондом «Устоз» (Исаходжаев А.А.) разработать к 15 июня 2002 года программу апробирования «Методики» в 2002/2003 учебном году и последующей разработки Положения о развитии критического (аналитического) мышления в системе высшего образования.

Редакции журнала «Таълим муаммолари» ввести рубрику о работе по развитию критического мышления учащихся и студентов с 2002 года с целью публикации материалов об опыте работы преподавателей и учеб-

ных заведений по этому направлению.

Контроль за исполнением приказа возложить на первого заместителя министра Р.С. Касимова.

МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО (АНАЛИТИЧЕСКОГО) МЫШЛЕНИЯ В СИСТЕМЕ ВЬШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Развитие рационального, критического мышления является одной из общепризнанных в зарубежной педагогике образовательных целей на протяжении десятилетий. Обучение студентов навыкам критического мышления соответствует требованиям Национальной программы по подготовке кадров об ориентации «на формирование нового поколения кадров с высокой общей и профессиональной культурой, творческой и социальной активностью, умением самостоятельно ориентироваться в общественно-политической жизни, способных ставить и решать задачи на перспективу». Содействие решению этих задач, лучшую подготовку молодежи к жизни в условиях демократического общества и рыночной экономики, обеспечит развитие навыков критического мышления. В демократическом обществе сбалансированное критическое мышление граждан является важной предпосылкой способности принятия ими обдуманных, взвешенных решений. Обоснованное критическое мышление должно стать одной из главных характеристик конкурентоспособных бакалавров и магистров, которые будут обеспечивать рост экономики и благосостояния народа. Развитие критического мышления студентов является одной из важных задач профессорско-преподавательского состава. Основной метод решения этой задачи – непрерывное развитие навыков критического мышления студентов на учебном материале каждой дисциплины, прежде всего, при выполнении учебных и контрольных письменных работ, курсовых и дипломного проектов, магистерской диссертации. Именно из числа людей, владеющих критическим (аналитическим) мышлением, формируются успешные бизнесмены, политические лидеры, деятели науки. Это требует модернизации учебного процесса, повыше-

ния конкурентоспособности вузов на рынке образовательных услуг и выхода их на уровень подготовки кадров в развитых странах.

Настоящая «Методика» предусматривает поэтапное решение этой задачи. В первой его части приведены краткие теоретические сведения об основах развития критического мышления. Остальные части посвящены практической деятельности вузов по освоению профессорско-преподавательским составом и студентами этого инновационного направления в образовании.

1. Краткие сведения о критическом мышлении

1.1. Критическое мышление – это активный процесс рассмотрения идей с многочисленных точек зрения, включая их значение и сравнение с другими идеями. Это мышление высокого уровня - умственная деятельность, при которой особое внимание уделяется анализу, сравнению, толкованию, применению, дебатам, инновациям решению проблем или оценке хода мыслей. Критические мыслители менее подвержены манипуляциям и они находятся в большей безопасности, поскольку у них есть собственная система взглядов. Обладая критическим мышлением, человек знакомится с теми или иными идеями, и рассматривает возможные последствия их реализации. При этом он воспринимает их с разумной долей вежливого скептицизма и сопоставляет с противоположными точками зрения. Для их обоснования он выстраивает вспомогательные системы рассуждений и на этом основании вырабатывает свою позицию. Критическое мышление – сложный процесс интегрирования идей и возможностей, переосмысления и перестройки концепций и информации. Это активный и интерактивный процесс, происходящий одновременно на нескольких уровнях.

Существуют четыре главных основания в пользу активных форм обучения в высшей школе:

-активное обучение и критическое мышление дают приложимые к жизни результаты;

-активное обучение развивает навыки самообразования, активное обучение способствует развитию толерантности и навыков социального взаимодействия;

-при использовании активных форм обучения заинтересованность студентов выше.

1.2. Критическое мышление есть мышление самостоятельное. Когда занятие строится на принципах критического мышления, каждый формулирует свои идеи, оценки и убеждения независимо от остальных. Следовательно, мышление может быть критическим только тогда, когда оно носит индивидуальный характер.

Информация является отправным, а не конечным пунктом критического мышления. Благодаря критическому мышлению традиционный процесс познания приобретает индивидуальность и становится осмысленным, непрерывным и продуктивным.

Критическое мышление начинается с постановки вопросов и уяснения проблем, которые нужно решать. При подготовке к занятиям преподаватель должен определить круг стоящих перед студентами проблем, а в дальнейшем, когда студенты будут к этому готовы, помочь им сформулировать эти проблемы самостоятельно. Собирая данные, анализируя тексты сопоставляя альтернативные точки зрения, используя возможности коллективного обсуждения, они ищут и находят ответы на волнующие их вопросы.

Критическое мышление стремится к убедительной аргументации. Критически мыслящий человек находит собственное решение проблемы и подкрепляет это решение разумными, обоснованными доводами. Он также сознает, что возможны иные решения той же проблемы, и старается доказать, что выбранное им решение логичнее и рациональнее прочих.

Критическое мышление – это мышление социальное. Поэтому преподаватели, работающие в русле критического мышления, уделяют большое внимание выработке качеств,

необходимых для продуктивного обмена мнениями: терпимости, умению слушать других, ответственности за собственную точку зрения.

Критическому мышлению можно научить, это результат хорошо построенного учебного процесса, где целью преподавателя (подготовленного обучать критическому мышлению) является, во-первых, реализация программы обучения студентов и, во-вторых, развитие у них критического мышления на базе учебного материала преподаваемой учебной дисциплины. Могут также проводиться целевые курсы по развитию критического мышления.

Сочетание системного метода создания, применения и определения всего процесса преподавания и усвоения знаний (педагогической технологии) и ОСНОБ критического мышления создает новую возможности повышения качества учебного процесса. «Ядром» педагогической технологии является проектирование целей преподавателя и задач обучающихся, а методом развития критического мышления позволяют эффективно реализовать запланированные цели в конкретной учебной дисциплине, развить и расширить способности студентов индивидуально принимать хорошо аргументированные решения.

1.9. Методология обучения критическому мышлению включает три уровня общеметодологический, частнометодологический, уровень конкретных методик.

1.10. Общеметодологический уровень обучения критическому мышлению представляет собой универсальные основы, трехфазную модель «Вызов – Осмысление содержания – Размышление», имеющую высокий философский психологический уровень обоснований и реализующую современные взгляды и механизмы глубокого понимания информации в процессе обучения. Эта модель имея концептуальную базу, которая может быть реализована независимо от года обучения и содержания дисциплины.

Она включает следующие фазы:

ВЫЗОВ (активизация полученных прежде знаний).

Фаза вызова преследует три цели:

1) обращение к тем сведениям, которым человек уже владеет по данной проблеме;

2) активная мыслительная деятельность студента с ее демонстрацией (себе или партнеру) с помощью устной или письменной речи;

3) вызвать интерес и сделать так, чтобы цель занятия стала личной целью обучающегося, так как цели, выбраны самостоятельно, являются лучшим стимулом, чем цели, навязанные извне.

ОСМЫСЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ (усвоение новой информации). Фаза осмысления содержания обеспечивает отслеживание собственного понимания. Процесс самопознания субъектом внутренних психических акте и состояний называют рефлексией (иногда – метапознанием).

РАЗМЫШЛЕНИЕ (рефлексия - размышление о своем мышлении по поводу содержания, закрепление новой информации).

Фаза размышления (рефлексии) представляет собой мышление о процесс своего познания новой информации, ее закрепление и соответствующую перестройку своих представлений по изучаемому вопросу, которая приводит к заданному «привращению» обученное, т.е. переводу студентов с более низкого уровня обученности на более высокий. Это происходит, если студенты пробуют выразить новые идеи и информацию собственными словами. Такое понимание носит долгосрочный характер.

Частнометодологический уровень обучения критическому мышлению наиболее целесообразно реализовать как «надпредметную» деятельность на учебном материале преподаваемой дисциплины.

Уровень конкретных методик обучения критическому мышлению представляет собой универсальный набор подходов и интерактивных методов создающих обучающую среду.

Основы создают преподавателю условия, в рамках которых он сможет:

- повышать мотивацию учения;
- активизировать мышление студентов;
- сформулировать цели занятия совместно со студентами;
- обеспечить активную учебную дея-

тельность каждого студента;

- способствовать активной дискуссии;
- стимулировать перемены;
- стимулировать рефлексию;
- давать студентам возможность услышать разные мнения;
- стимулировать студентов задавать свои вопросы;
- способствовать самовыражению;
- обеспечивать обработку информации студентами;
- способствовать критическому мышлению.

1.14. В рамках Основ студента занимают активную учебную позицию, преподаватель становится партнёром. Во время взаимного обмена мнениями студенты в определённой мере выполняют фрагменты деятельности преподавателя, а учебная группа становится сообществом.

2. Организация работы в вузах по развитию критического мышления студентов

Ключом к развитию критического мышления студентов является освоения этого инновационного направления в образовании профессорско-преподавательским составом вузов.

На первом этапе подготавливаются квалифицированные тренеры для проведения занятий семинаров по развитию критического мышления в своих вузах. Как показывает международный опыт, только самостоятельная подготовка преподавателей по литературным материалам недостаточна. Будущий тренер вначале должен «пропустить через себя» основы критического мышления, в качестве обучаемого опробовать изученное в своей преподавательской деятельности и только после этой, пройти сертификацию.

Методическое обеспечение подготовки тренеров и обучения профессорско-преподавательского состава основывается на учебных материалах программ ЧПКМ (чтение и письмо для развития критического мышления) и «Стратегии для использования в любых предметных областях», которые адаптируются ИПВССШ и фондом «Устоз».

Учебные заведения системы повышения квалификации профессорско-преподаватель-

ского состава вузов адаптируют рекомендованную учебную программу курса «Критическое мышление преподавателей и студентов университетов» (КМПСУ) и вводят этот курс в учебные планы как обязательную дисциплину. Занятия по этой дисциплине проводят подготовленные тренеры.

2.6. Для координации методической работы образовательных учреждений системы повышения квалификации профессорско-преподавательского состава вузов по развитию критического (аналитического) мышления в качестве головной определяет межвузовская кафедра «Аналитическое мышление и педагогические технологии» ИПВССШ.

Педагогические вузы вводят курс КМПСУ в учебные планы на обязательную дисциплину для бакалавров педагогических направлений. Этот курс также является обязательным для магистров всех специальностей.

При наличии сертифицированных тренеров вузы могут вводить пилотный курс КМПСУ объемом 40-50 часов для студентов (преимущественно первых курсов любых направлений и специальностей).

2.9. Ректоры вузов планируют и реализуют комплекс мероприятий, имеющие своей целью последовательное обеспечение освоения всеми преподавателями критического мышления к концу 2005 года.

3. Организация работы преподавателей по освоению студентами критического мышления

Развитие критического мышления студентов является одной из важных задач профессорско-преподавательского состава.

Основной метод решения этой задачи – развитие навыков критического мышления студентов на учебном материале каждой дисциплины.

Занятия преподавателей сфокусированы на студентах, каждый из которых ценится как личность.

Преподаватели планируют и организуют учебный процесс так, чтобы стимулировать активное обучение и самообучение студентов критическому мышлению, используя богатый арсенал методических инструментов.

К настоящему времени в рамках программы «Развитие критического мышления через чтение и письмо в системе высшего образования». Проект ЧПКМ разработано свыше шестидесяти стратегий, методов и приемов развития критического мышления студентов. Ниже приведены наименования некоторых из них:

Чтение и письмо являются важнейшими инструментами развития критического мышления.

3.5.1. Развитие навыков письменной речи у студентов чрезвычайно важно для будущих специалистов любой отрасли. Выпускник вуза должен уметь составить хороший письменный отчет о выполненном задании, написать деловое письмо, предложение, рапорт, служебную записку и др. письменные документы. Частое выполнение письменных работ коренным образом меняет навыки мышления студентов, развивает творческие способности, подготавливает к написанию итоговых, курсовых, дипломных и диссертационных работ. В развитии навыков письменной речи важную роль играет непрерывность этой работы, обеспечиваемая участием в ней преподавателей всех учебных дисциплин.

Письменная речь позволяет зафиксировать и оформить мысль или образ, удерживать их, пока они рассматриваются со всех сторон, заострить и выразить идею наиболее точно. По письменному тексту можно отслеживать особенности мыслительной деятельности студента. Многие самые лучшие мысли приходят обучающимся в процессе письма. Регулярные занятия письмом дают студентам дополнительные возможности для формирования новых идей. В письменных работах автор занимает определенную позицию и пытается с помощью аргументов убедить других принять эту точку зрения. Письменная работа обеспечивает документальность контроля результатов учения.

Преподавателям всех учебных дисциплин целесообразно максимально использовать возможности письменной речи для развития критического мышления студентов. Традиционно, письменные работы обучающимся были связаны с их проверкой и оцен-

кой преподавателем. И сейчас при проведении письменного промежуточного и итогового контроля это необходимо. Без оценивания могут выполняться часто применяемые на современных лекциях, практических и семинарских занятиях небольшие эссе (5-10 минутные письменные работы), например, «Что я думаю проблеме...». В таких ситуациях целесообразно использовать громадный образовательный потенциал студентов, поручив им разбиться на пары и взаимно обсудить написанные работы. Преподаватель при этом может выборочно проверить 2-3 эссе, прокомментировать их вслух, при необходимости обсудить со студентами и сделать заключение.

Преподаватель также может, например: поручить описать 1-2 новые для студентов идеи, встретившиеся в изучаемом тексте; записать вопрос на классной доске и дать студентам время, чтобы написать ответ; рекомендовать студентам вести двойные дневники (на левой стороне страницы разделенной вертикальной линией пополам, пишутся те идеи, факты, события которые привлекли внимание студента, а справа - собственные комментарии к ним):

поручить описать, где можно применить на практике изученные методы и т.д.;

применять многие другие методы и приемы, развивающие письменную речь.

С целью повышения качества дипломных работ и проектов и непрерывной работы над ними в течение нескольких лет установить, что темы этих работ вручаются студентам бакалавриата в четвертом семестре, студентам магистратуры - в первое семестре.

3.5.3. Чтение и реакция на прочитанное являются основными путями критического анализа. Мало просто уметь читать, необходимо научиться читать вдумчиво.

Студент, который только пересказывает информацию, представленную в тексте не может считаться понявшим текст. Под пониманием имеется в виду восприятие идей представленных в тексте, включение этих идей в собственный контекст, в свои знания по какому-то вопросу или предмету, решение возникающих противоречий, применение

этих идей и информации в своей собственной реальной жизни.

Совершенно недостаточно лишь прочитать и запомнить содержание. Читатели должны думать о том, что хотел им дать автор, и соотносить идеи автора со своими собственными идеями и действиями. Необходимо осознать значение чтения, участия в процессе чтения и различие между чтением для понимания содержания и чтением для размышления о нем.

Важным инструментом вдумчивого чтения является письменные отзывы на прочитанное. Отзыв должен отразить, чем явился прочитанный материал для студента в плане личного опыта, т.е. в нем должно содержаться не его описание, а несколько оценочных утверждений, например, «Мне нравится это учебное пособие, потому что ...», «Эта статья эффективна, поскольку она прояснила для меня ...» или «Не думаю, что я согласен с автором, так как ...».

Для развития навыков вдумчивого чтения преподаватель может использовать например, следующие вопросы:

Какие места в параграфе остались непонятными ?

Какие пять ключевых слов наиболее полно могут охарактеризовать прочитанный параграф ?

Какие новые мысли или идеи появились у вас после чтения ?

Какие вопросы вы задали бы автору? и др.

Вдумчивое чтение позволяет содержательно выступить в ходе дискуссии развернуть и дополнить прочитанные высказывания, оттачивать ораторское искусство и умение убеждать.

Преподаватели:

Поощряют развитие мышления высокого порядка и высказывания собственной точки зрения, используя для этого хорошо продуманные «открытые» вопросы и вопросы высокого уровня.

Используют разнообразные стратегии развития мыслительной деятельности с целью представления учебного материала в разных вариантах, контекстах, связях зависимости.

Понимают и ценят разнообразие идей и опыта студентов. Критическое мышление невозможно при обучении общественным наукам, принимающем «единственно правильный ответ».

Создают для студентов атмосферу поиска, используя разнообразные ресурсы для продолжения учебной деятельности, выходящей за стены учебной аудитории.

3.10. Отслеживают эффективность собственного преподавания, подводя самооценку своей деятельности, знаний и отношений.

Заранее информируют студентов относительно критериев оценки и включают их в процесс выработки этих критериев.

Предоставляют студентам достаточное время и возможности для полного, не прерываемого педагогом ответа.

Соблюдают нижеследующие условия, способствующие эффективности обучения:

- ясно выраженные ожидания;
- частые письменные задания;
- множество проектов в отличие от одной курсовой работы;
- интерактивные вопросы;
- обучение и работа сообща;
- установление связи учебного курса с реальной жизнью.

4. Мониторинг освоения студентами критического мышления

4.1. К настоящему времени накоплен еще недостаточный опыт комплексного оценивания успешности развития критического мышления студентов в комплексе.

Ниже приводятся методы оценки качественного роста рефлексии студентов в процессе развития критического мышления.

Уровень 1.

Дает примеры наблюдаемого поведения или характеристик клиента или обстановки, но не делает попытки их проанализировать и понять.

Наблюдения в основном количественные, типовые или просто неосмысленное копирование того, что студент слышал на занятиях или от товарищей.

Имеет тенденцию сосредоточиваться только на одном аспекте ситуаций.

Использует ничем не подкрепленные личные убеждения в качестве доказательств.

Может признавать существование разных точек зрения, но не очень хорошо в них разбирается.

Уровень 2.

Наблюдения довольно тщательные и нюансированные, но студент не помещает их в более широкий контекст.

Дает убедительный критический анализ с определенной точкой зрения, но не в состоянии взглянуть на ситуацию шире и учесть другие факторы, которые могут усложнить положение.

Использует ничем не подкрепленные личные убеждения, и действительные свидетельства, но постепенно начинает отличать одни от других.

Чувствует законность существования различных точек зрения.

Проявляет зарождающуюся способность интерпретировать свидетельства.

Уровень 3.

Рассматривает ситуации с многих точек зрения; способен наблюдать многогранные аспекты ситуации и поместить их в контекст.

Чувствует конфликт цели среди лиц, вовлеченных в ситуацию, и признает, что эти различия может оценить.

Использует и ничем не подкрепленные личные убеждения, и действительные свидетельства, но постепенно начинает отличать одни от других.

Чувствует законность существования различных точек зрения.

Проявляет зарождающуюся способность интерпретировать свидетельства.

4.2. Редакция журнала «Таълим муаммолари» вводит рубрику о работе по развитию критического мышления учащихся и студентов с целью публикации материалов об опыте работы преподавателей и учебных заведений по этому направлению.

ИПВССШ

Фонд «Устоз»

ВЫЗОВ	ОСМЫСЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ	РАЗМЫШЛЕНИЕ (РЕФЛЕКСИЯ)
<ul style="list-style-type: none"> • Организатор-авангард • Фокусирующие вопросы • Обдумайте/ Разбейтесь на пары/ Обменяйтесь мнениями • Спутник ожиданий • Парная мозговая атака • Кластеры • Свободное письмо • Предварительные термины и др. 	<ul style="list-style-type: none"> • Графические организаторы • Продвинутая лекция • Взаимное обучение • «Вопросы к автору» • Знаю/ Хочу знать/ Узнал • Чтение/ Суммирование в парах • Спутники обучения • Двойной дневник • Другие типы дневников с реакцией на прочитанное • Чтение методом Зигзаг • Инсерт (метод вставки) 	<ul style="list-style-type: none"> • Совместный поиск • Введение в кооперативное обучение (обучение сообща) • Перекрестная дискуссия • Учебная дискуссия • Синквейн • Линия ценностей • Десятиминутное эссе • «Один-на кон, трос-вон» • Оставьте за мной • Последнее слово • Трехступенчатое интервью • Зигзаг 2 • Критические дискуссионные группы • Ролевые критические дискуссионные группы

4.1.35. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълимнинг магистратура босқичи ўқув дастурларига «Реклама ва товарлар ҳаракати курсини киритиш тўғрисида»ги 2002 йил 5 ноябрдаги 313-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ишчи Раёсати мажлисининг баёни (04.09.2002 йил №0148 ДСП) билан тасдиқланган «Республикада ишлаб чиқарилаётган товарларни кенг реклама қилишни ташкил этиш тадбирлари»нинг I қисм 3-бандига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига «Иқтисодиёт», «Бизнес» ва «Маркетинг» таълим йўналишлари доирасидаги магистратура мутахассисликлари, шунингдек, «Оммавий ахборот тизимида реклама» мутахассислигининг ўқув дастурларига «Реклама ва товарлар ҳаракати» қисмини киритиш ҳамда мазкур тадбирларнинг II қисм 9-бандида Ўзбекистон Республикасида реклама индустриясини ривожлантириш бўйича илмий-амалий конференция ўтказиш ва бу ишларни янада такомиллаштириш бўйича тавсияларни ишлаб чиқиш вазифалари топширилган. Мазкур топшириқларни белгиланган муддатларда бажарилишини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон миллий университети ректори (Т.Н.Долимов)га: Олий таълимнинг магистратура босқичидаги «Оммавий ахборот воситаларида реклама» мутахассислигида 2003/2004 ўқув йилидан бошлаб «Реклама ва товарлар ҳаракати» курсининг ўқитилиши ташкил этилсин.

«Реклама ва товарлар ҳаракати» курси бўйича ўқув дастури ишлаб чиқилсин ва белгиланган тартибда тасдиққа тақдим этилсин.

«Реклама ва товарлар ҳаракати» курси бўйича маъруза матнларини тайёрлашга муаллифлар белгилансин.

«Реклама ва товарлар ҳаракати» курсини ўқитиш соатлари «Оммавий ахборот воситаларида реклама» мутахассислиги ўқув режасининг мутахассислик фанлари (танлов фанлари) блоки ҳисобидан ажратилсин.

2. Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори (Р.Х.Алимов)га: 2003/2004 ўқув йилидан бошлаб, «Иқтисодиёт», «Биз-

нес» ва «Маркетинг» таълим йўналишлари доирасига кирувчи магистратура мутахассисликлари бўйича кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларида «Реклама ва товарлар ҳаракати» курсининг ўқитилиши ташкил этилиши муносабати билан қуйидаги ишларни амалга ошириш топширилсин:

«Реклама ва товарлар ҳаракати» курси бўйича ўқув дастурини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиққа тақдим этиш;

«Реклама ва товарлар ҳаракати» курси бўйича маъруза матнларини тайёрлаш ва мутахассислар тайёрловчи олий таълим муассасаларига етказиш;

«Реклама ва товарлар ҳаракати» курсини ўқитиш соатлари мувофиқ мутахассисликлар бўйича тасдиқланган ўқув режаларининг мутахассислик фанлари (танлов фанлари) блоки ҳисобидан ажратиш.

3. «Иқтисодиёт», «Бизнес» ва «Маркетинг» таълим йўналишлари доирасига кирувчи магистратура мутахассисликлари бўйича кадрлар тайёрловчи олий ўқув юртлари ректорларига:

3.1. Магистратура босқичининг мазкур мутахассисликларида «Реклама ва товарлар ҳаракати» курсини 2003/2004 ўқув йилидан бошлаб ўқитишни ташкил этиш вазифаси юклатилсин.

Олий ўқув юртлари бош бошқармаси (Б.Ҳ.Раҳимов)га: Магистратура босқичида «Реклама ва товарлар ҳаракати» курсини ўқитишни ташкил этишда олий таълим муассасаларига услубий ёрдам кўрсатиш вазифаси топширилсин.

Ушбу буйруқнинг бажарилишини назорат этиш Вазирнинг биринчи ўринбосари Р.С. Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.36. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳужжатларини талабаларга ўқитиш ҳақидаги 2002 йил 27 декабрдаги 376-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28-ноябрдаги 414-сонли «Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорининг 7-бандида белгиланган вазифаларнинг бажарилишини таъминлаш ва республика олий таълим муассасалари талабаларига истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги Қонун ҳужжатларини ўқитиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. 2003/2004 ўқув йилидан бошлаб барча олий таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикасининг «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳужжатларини ўқитиш бўйича махсус курс ташкил этилсин.

2. «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳужжат-

ларини талабаларга ўқитиш бўйича махсус курс «Ҳуқуқшунослик» фани дастурига 4 соат ҳажмда (2 соат маъруза ва 2 соат семинар машғулоти) киритилсин.

3. Ўзбекистон миллий университети ректори (Т.Н.Долимов)га:

«Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳужжатларини талабаларга ўқитиш бўйича махсус курс дастурини ишлаб чиқиш ва барча олий таълим муассасаларига етказиш вазифаси топширилсин.

4. «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳужжатларини ўқитиш махсус курси бўйича маъруза матнини тайёрлаш, чоп этиш ва барча олий таълим муассасаларига етказиш вазифаси юклатилсин.

5. Ушбу буйруқ бажарилишининг назорати Вазирнинг биринчи ўринбосари Р.С.Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.37. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Лотин ёзувига асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш курсларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2003 йил 18 сентябрдаги 232-сонли

БУЙРУҒИ

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 16 июндаги 304-сонли, 1996 йил 19 мартдаги 104-сонли қарорларига илова қилинган «Лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунини амалга оширишни таъминлаш юзасидан қабул қилинган давлат дастурини бажариш мақсадида ҳамда 2006 йилдан бошлаб таълимнинг барча турларида лотин ёзувига асосланган янги ўзбек алифбосининг тўла жорий этилиши муносабати билан олий таълим муассасаларидаги профессор-ўқитувчиларнинг лотин имлосида ўқув-услубий қўлланмалар яратиш, дарс

бериш ва иш юритиш намуналарини тайёрлаш билан боғлиқ тадбирларни амалга ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Лотин ёзувига асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш мақсадли курсининг намунавий дастури тасдиқлансин (илова-1).

Олий таълим муассасаларида лотин ёзувига асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосида ўқув услубий қўлланма дастур ва дарсликлар яратиш режалари ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.38. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Очиқ лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида»ги 2004 йил 26 мартдаги 79-сонли

БУЙРУҒИ

Олий таълим муассасаларида очик лекцияларни мунтазам ва юқори даражада ўтказиш Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг сифат босқичида ниҳоятда долзарб масала ҳисобланади. 2003 йилда ўтказилган иқтисод кафедралари мудирларининг аттестацияси натижалари, мазкур кафедраларда олиб борилаётган ўқув, услубий ва илмий ишлар республикада амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлардан орқада қолаётганлигини кўрсатди. Ўтказилган таҳлиллар, бошқа умумқасбий ва ихтисослик фанлари кафедраларида ҳам аҳвол шунга ўхшашлигини кўрсатмоқда. Айрим профессор-ўқитувчилар ўз лекцияларини соҳалардаги сўнгги илмий-техник янгиликлардан беҳабар ҳолда 20-30 йил муқаддам нашр этилган адабиётлардан фойдаланиб, эскирган маълумотлар асосида ўқийётганликлари ачинарли ҳолдир.

Республика олий таълим муассасаларида таниқли профессор-ўқитувчилар ва олим-

ларнинг очик лекциялари кам ўтказилмоқда, ўтказилаётган очик лекцияларнинг савияси, илмий-услубий сифатлари эса талаб даражасида эмас. Натижада, очик лекцияларнинг таълим сифатини ошириш, рақобатбардош кадрлар тайёрлашдаги роли ва аҳамияти паясий кетмоқда.

Фан ва ишлаб чиқаришдаги энг сўнгги ютуқ ва янгиликлар асосида замонавий педагогик ва ахборот-коммуникацион технологиялардан самарали фойдаланган ҳолда лекцияларни тайёрлаш ва ўтказиш, олий таълим муассасаларида ёш педагог кадрларнинг касбий маҳоратини мунтазам ошириш, таълим сифатини кўтариш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. «Олий таълим муассасаларида очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида Низом» 1-иловага мувофиқ, очик лекцияларни ўтказиш жадвали 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Фан ва технологиялар маркази, Олий аттестация комиссияси, Давлат тест маркази, тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларга маълумот учун юборилсин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Бир ҳафта муддатда «Олий таълим муассасаларида очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида Низом» барча кафедраларга етказилсин, педагогик жамоаларда ўрганиб чиқилсин ва ўқув жараёнига татбиқ этилсин.

Кафедралар бўйича профессор-ўқитувчиларнинг очик лекцияларини ўтказиш жадвали 2004/2005 ўқув йили кузги семестри учун ишлаб чиқилсин ва жорий йилнинг 25 августига қадар Олий ўқув юртлари бош бошқармасига тақдим этилсин.

Очик лекцияларда тегишли фан соҳаси бўйича етакчи олимлар ва ишлаб чиқаришдаги юқори малакали мутахассисларнинг эксперт сифатида иштирокини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

Очик лекцияларнинг илмий-услубий савияси, уларга берилган эксперт баҳолари ка-

федраларда, факультетларнинг илмий-услубий кенгашларида ҳамда олий таълим муассасаси Илмий кенгашида кенг ва атрофлича муҳокама этиб борилсин.

Юқори баҳоланган очик лекциялар матнлари ва уларнинг электрон версиялари олий таълим муассасалари кутубхоналарига етказилсин.

3. Олий ўқув юртлари бош бошқармаси (А.Каримов)га:

Очик лекцияларни ўтказиш жадвалларига мувофиқ, уларнинг ижроси ва муҳокамалари бўйича мониторинг олиб бориш вазифаси юклатилсин.

Очик лекцияларда Вазирлик масъул ходимларининг иштирокини режалаштириш ва таъминлаш топширилсин.

Олий таълим муассасаларида ўтказилаётган очик лекцияларнинг таълим сифатини оширишга бўлган таъсири мунтазам таҳлил этилсин ва натижалари йилига икки марта (ҳар семестр якунида) ҳайъат мажлиси муҳокамасига киритилсин.

4. Ушбу буйруқ ижросининг назорати Вазир ўринбосари Ш.Аюпов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2004 йил 26 мартдаги 79-сонли буйруғига 1-илова

Олий таълим муассасаларида очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида

НИЗОМ

1. Умумий қоидалар

1.1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури тўғрисида»ги қонунарига мувофиқ ишлаб чиқилган ва унда олий таълим муассасаларида очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби белгиланган.

1.2. Муайян фан бўйича ўқув дастурдаги мавзуни талабалар, шунингдек, шу мавзуга қизиқиш билдирган ва махсус таклиф этилган профессор-ўқитувчилар, олим ва мута-

хассислар аудиториясида лекция шаклида ўтказиладиган дарслар «очик лекциялар» деб аталади.

Очик лекцияларни ўтказишдан мақсад, профессор-ўқитувчиларни тегишли фан, техника ва технологиялар соҳалари бўйича жаҳонда эришилган ютуқ ва янгиликлар билан хабардор бўлишларига эришиш ва улар асосида замонавий педагогик ва ахборот-коммуникацион технологиялардан самарали фойдаланган ҳолда лекцияларни тайёрлаш, ўтказиш ва шу тариқа таълим сифатини

ошириш ҳамда тайёрланаётган кадрларнинг рақобатбардошлигини таъминлаш.

Очиқ лекцияларни ўтказиш вазифаларига қуйидагилар киради:

- талабаларга фандаги сўнги ютуқ ва янгиликларни етказиш;

- таълим сифатини бошқаришда фан, ишлаб чиқариш ва жамоатчилик иштирокини таъминлаш;

- илмий-услубий жиҳатдан етук лекцияларни тарғиб этиш;

- ёш ва бўлажак педагог кадрларнинг касб маҳоратини ошириш;

- илмий унвонларга эга бўлган профессор-ўқитувчиларнинг, ўз касбий маҳоратини ошириш устида мунтазам ишлашларини таъминлаш ва уларда ўқув жараёнидаги масъулиятни ошириш;

- юқори савиядаги лекция муаллифларини рағбатлантириш ва тақдирлаш.

Очиқ лекциялар, одатда, ўз соҳаси бўйича таниқли ёки илмий мактаб яратган, илмий даража ва унвонларга эга бўлган тажрибали профессор-ўқитувчилар томонидан ихтиёрий равишда ўтказилади.

Олий таълим муассасаларида профессор ва доцент илмий унвонларига ўрнатилган тартибда даъвогарлик қилаётган педагог кадрлар учун очиқ лекцияларни ўтказиш мажбурий ҳисобланади.

Очиқ лекцияларни ўтказиш олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларининг малака ошириш шаклига киради.

2. Очиқ лекцияларни ташкил этиш тартиби

Олий таълим муассасаларида очиқ лекциялар ўқув режадаги барча фанлардан ўтказилиши мумкин. Умумасбий ва ихтисослик фанларидан ўтказиладиган очиқ лекцияларга алоҳида эътибор бериш тавсия этилади.

Очиқ лекцияни ўтказиш тўғрисидаги таклиф профессор, доцент ёки айрим ҳолларда катта ўқитувчи лавозимида фаолият кўрсатаётган профессор-ўқитувчилар, шунингдек, профессор ва доцент илмий унвонларига даъвогарлик қилаётган педагог кадрлар томонидан ўқув семестри бошланишига қадар кафедра мудирига маълум қилинади.

Таклифда ўқув семестри мобайнида ўқув режадаги муайян фан, мавзу, талабалар курси ва академик гуруҳлар, шунингдек, дарслар жадвалига мувофиқ очиқ лекция ўтказиладиган кун, жой ва вақт кўрсатилади.

Кафедра мудири очиқ лекцияга таклиф этилиши мумкин бўлган тажрибали педагоглар етакчи олим ва юқори малакали мутахассислар (ташки экспертлар) рўйхатини тузади ҳамда белгиланган жадвал шаклида очиқ лекцияга оид зарур маълумотларни олий таълим муассасаси ўқув ишлари бўйича проректорга топширади.

Очиқ лекцияларни ўтказиш тўғрисидаги кафедралар таклифлари, олий таълим муассасаси бўйича умумлаштирилиб, ректор томонидан тасдиқланади ва ўқув семестри бошида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига маълумот учун тақдим этилади.

Очиқ лекциянинг матни (ёки унинг қисқа мазмуни – тезислари), аввалдан ўрнатилган тартибда барча талаба ва таклиф этилганлар (экспертлар)га тарқатилган бўлиши шарт.

Очиқ лекция, одатда, икки академик соатга мўлжалланади. Лектор, савол ва жавоблар учун, камида 5 дақиқа вақт захирасига эга бўлиши тавсия қилинади.

Лекция мавзуси, услуги, техник воситалари лектор томонидан ихтиёрий танланади.

3. Очиқ лекцияларни эълон қилиш

Очиқ лекция ўтказилиши ҳақидаги ахборот, олий таълим муассасасида мавжуд бўлган оммавий ахборот воситалари орқали бир ҳафта олдин эълон қилинади. Эълонда очиқ лекция мавзуси, лекторнинг фамилияси, исми-шарифи, илмий даражаси ва унвони ҳамда лекцияни ўтказиш кuni, жойи ва вақти кўрсатилади.

Очиқ лекцияга бошқа олий таълим муассасаларидаги турдош кафедраларининг тажрибали профессор-ўқитувчилари, ишлаб чиқаришнинг тегишли соҳаларида фаолият юритаётган илгор корхоналар, айниқса, қўшма корхоналарнинг юқори малакали мутахассислари, илмий - тадқиқот муассасаларининг етакчи олимлари ҳамда мутасадди давлат органлари - Фанлар академияси, Фан ва технологиялар маркази, Олий аттестация комиссияси, Давлат тест маркази таркиби-

даги Кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилиш, педагог кадрлар ва таълим муассасалари аттестацияси бошқармасининг вакиллари, лекция ўтказилишидан икки ҳафта олдин, ёзма равишда таклиф этиладилар.

Очиқ лекцияга олий таълим муассасасининг Васийлик кенгаши аъзолари ҳам ўрнатилган тартибда таклиф этилади.

3.3. Очиқ лекцияда, лекцияни ташкил этаётган кафедранинг ёш педагоглари, магистрант ва аспирантларининг қатнашиши мажбурий ҳисобланади.

4. Очиқ лекциялар муҳокамасини уюштириш

4.1. Очиқ лекциянинг мазмун-моҳияти ва илмий-услубий савияси бўйича муҳокама лскциядан сўнг, кафедрада давом эттирилади. Очиқ лскциянинг муҳокамаси кафедра мажлислари баённомасида қайд этилади.

Очиқ лекция ҳақидаги ташқи тақриз ва фикр-мулоҳазалар ёзма равишда олий таълим муассасаси ректорига юборилади ва матбуот орқали эълон қилиниши мумкин.

Очиқ лекцияни баҳолашда Фанлар акаде-

мияси, Фан ва технологиялар маркази, Олий аттестация комиссияси, илғор технологиялар жорий этилган йирик корхоналар, Давлат тест маркази таркибдаги Кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилиш педагог кадрлар ва таълим муассасалари аттестацияси бошқармаси мутахассисларининг тақризлари асосий ҳисобланади.

4.4. Очиқ лекцияларни муҳокама қилишга бағишланган кафедра мажлиси қарорларининг нусхалари таҳлил учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилади.

5. Очиқ лекциялар муаллифларини рағбатлантириш

Профессор-ўқитувчиларнинг муваффақият билан ўтказган очиқ лекциялари, уларни ўрнатилган тартибда моддий ва маънавий рағбатлантиришда инobatга олинади.

Профессор-ўқитувчилар томонидан муваффақиятли ўтказилган очиқ лекциялар, уларни рейтингини аниқлаш, малака ошириш курсларига жалб этиш ва аттестациядан ўтказишда инobatга олинади.

2-илова

да очиқ лекциялар ўтказиш жадвали

ОТМ номи

№	Кафедра ва фан номи	Лекция мавзуси	Лекция муаллифи, илмий даража ва унвони	Таклиф этилган ташқи экспертлар, лавозими, иш жойи	Лскция ўтадиган академик гуруҳ, кун, жой ва вақт
1	2	3	4	5	6

Ректор имзоси

4.1.39. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Конституциясини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2001 йил 19 февралдаги 38-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг жамият ҳаётидаги ўрни ва аҳамиятини, унинг мазмуни ва моҳиятини талабалар орасида атрофлича чуқур ўрганишни ташкил этиш ҳамда талаба-ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини, онги ва тафаккурини янада такомиллаштириш мақсадларидан келиб чиқиб

БУЮРАМАН:

5. Олий ўқув юртлири Бош бошқармаси (Б.Раҳимов), Гуманитар таълим ва шахс камолоти Бош бошқармаси (Д.Ғаниев),

ОЎМММИ директори (Э.Имомов)га:

5.1. Ўзбекистон Республикаси Конституциясини олий таълимнинг бакалаврият ва магистратура босқичларида ўқитиш ва ўргатиш билан боғлиқ ташкилий-услубий ишларни амалга ошириш топширилсин.

5.2. Ўзбекистон Республикаси Конституциясини олий таълимнинг бакалаврият босқичида 40 соат ҳажмида, магистратура босқичида 18 соат ҳажмида ўқитиш бўйича махсус курсни 2001-2002 ўқув йилидан бошлаб жорий этиш юзасидан тегишли чора-тадбирларни ишлаб чиқиш юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.40. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбек тили фанидан давлат аттестациясини жорий этиш тўғрисида»ги 2001 йил 22 февралдаги 46-сонли

БУЙРУҒИ

1. Олий таълим бакалаврият босқичининг дарс машғулотлари давлат тилидан бошқа тилларда олиб бориладиган ўқув гуруҳларида Ўзбек тили фанидан давлат аттестацияси (имтиҳон) 2000/2001 ўқув йилидан бошлаб жорий этилсин.

1.1. Давлат аттестацияси (имтиҳон) ба-

калаврият босқичида дарс машғулотлари давлат тилидан бошқа тилларда олиб бориладиган ўқув гуруҳларида ўзбек тили бўйича белгиланган 148 (100 соат амалий машғулот) соатлик курс ўқиб тугатилганидан сўнг (2-курсда) ўтказилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.41. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик» фани бўйича тажрибавий ўқув Дастурини жорий этиш тўғрисида»ги 2003 йил 20 августдаги 206-сонли

ҚЎШМА БУЙРУҒИ

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўнинчи сессиясида “Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида”ги қонуннинг қабул қилиниши муносабати билан Мудофаа, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази ва бошқа вазирлик ҳамда мутасадди ташкилотлар ҳамкорлигида ишлаб чиқилган Академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари учун “Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик” фани бўйича тажрибавий ўқув Дастурини 2003-2004 ўқув йилида ўқув жараёнига татбиқ қилиш мақсадида

БУЮРАМИЗ:

1. “Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик” фани бўйича ишлаб чиқилган тажрибавий ўқув дастури 2003-2004 ўқув йили учун қабул қилинсин.

2. Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази ўқув адабиётлари, ахборот ва таҳлил бошқармасига жорий йилнинг биринчи сентябрига қадар мазкур фан бўйича тажрибавий ўқув дастурини 1000 нусхада чоп этиш ва тарқатиш топширилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар, Самарқанд, Андижон ва Сурхондарё вилоятлари ўрта махсус, касб-ҳунар таъ-

лими бошқармаларига юқорида кўрсатилган ҳудудий бошқармалар тажриба-синов майдонлари деб белгиланганлигини эътиборга олган ҳолда ҳар уч ойда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими марказига мазкур фан бўйича қабул қилинган Дастур хусусида таклиф ва хулосаларни бериб борсинлар.

4. Мудофаа вазирлигининг ҳарбий таълим бошқармасига ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими марказининг Махфий сафарбарлик бўлимига:

- тажриба-синов майдонларидан келатган таклифларни умумлаштириб ишчи гуруҳига киритиш;

- “Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик” фанининг ўтилиши ҳамда ёшлар орасида олиб бориладиган ҳарбий ватанпарварлик тарбияси борасидаги ишларни ўрганиш ҳамда уларга амалий ёрдам бериш мақсадида юқорида кўрсатилган бошқармаларга қарашли ўқув юртларига хизмат сафари ташкил этилсин.

5. Ушбу буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари – Марказ раҳбари ҳамда Мудофаа вазирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.42. Об организации военной подготовки студентов Международного Вестминстерского университета г. Ташкента на военной кафедре Ташкентского Государственного технического университета

ИЗ СОВМЕСТНОГО ПРИКАЗА

№ 236 от 23 сентября 2003 года

В связи с необходимостью в квалифицированных офицерах - специалистах, знающих иностранные языки и с целью создания качественного мобилизационного резерва для Вооруженных Сил Республики Узбекистан

ПРИКАЗЫВАЕМ:

1. С 2003-2004 учебного года организовать военную подготовку студентов Международного Вестминстерского университета г.Ташкента на военной кафедре Ташкентского Государственного технического университета в соответствии с закрепляемой родственной военно-учетной специальностью - «Боевое применение частей и подразделений дивизионной артиллерии».

2. Ректору Ташкентского Государственного технического университета:

- организовать подготовку студентов Международного Вестминстерского университета г.Ташкента на военной кафедре по

программе офицеров запаса в строгом соответствии с «Инструкцией по организации и проведению учебного процесса на военных кафедрах высших учебных заведений»;

- внести необходимые изменения в учебные планы и в расписание военной кафедры.

3. Ректору Международного Вестминстерского университета г.Ташкента:

- совместно с военной кафедрой ТГТУ провести конкурсный отбор студентов на военную подготовку согласно совместно-му приказу Министра обороны и Министра высшего и среднего специального образования Республики Узбекистан № 183/108 от 2 апреля 2002 года.

4. Контроль за выполнением настоящего приказа возложить на заместителя Министра обороны по воспитательной работе и заместителя Министра высшего и среднего специального образования Республики Узбекистан.

4.1.43. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фанининг ўқитилиши ва унинг ўқув-услугий таъминотини такомиллаштириш тўғрисида 2003 йил 7 ноябрдаги 274-сонли

БУЙРУҒИ

8. Барча олий таълим муассасалари ректорларига доимий равишда:

8.5. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида тайёрланган «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фани бўйича мультимедиа дастурлари ва махсус электрон қўлланмалар билан тажриба-синов майдончалари сифатида

белгиланган олий таълим муассасаларини таъминлаш ва компьютер ва мультимедиа воситаларидан, электрон версиялардан ўқув жараёнида кенг фойдаланишга эътибор қаратиш;

8.11. Таълим муассасаларида миллий истиқлол ғояси махсус бурчакларини ташкил этиш ҳамда уларни етарли адабиётлар ва кўргазмалар воситалар билан таъминлаш...

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.44. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий техника таълимни такомиллаштириш Концепцияси тўғрисида»ги 2004 йил 6 февралдаги 1/3-сонли

ҚАРОРИ

...3. ОТМ ректорларига: Концепциянинг иккинчи босқичини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган вазифаларнинг бажарилиш механизмлари ишлаб чиқилсин, уларда куйидагилар албатта инобатга олинсин:

- замонавий лаборатория анжомлари ва ускуналарини сотиб олиш ёки тайёрлаш;
- замонавий технологиялари мавжуд бўлган корхоналарда талабаларнинг амалиёт ўташи;
- яратилаётган ёки импорт қилинаётган

янги техниканинг дастлабки нусхаларини тегишли техника олий таълим муассасаларига etkazилиши;

- профессор-ўқитувчиларни шахсий компьютерларнинг сўнгги авлоди билан таъминлаш;
- олий техника таълимни моддий техника таъминоти учун бюджет, бюджетдан ташқари маблағлар ва хорижий инвестициялардан самарали фойдаланиш...

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.45. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Бакалаврлар тайёрлашни такомиллаштириш ва магистрлар тайёрлашни ташкил этиш ҳақида»ги 1999 йил 15 мартдаги 94-сонли

БУЙРУҒИ

1. Вазирликлар, идоралар, ҳокимиятлар ва корхона-ташкilotларнинг сўровномаларини инобатга олган ҳолда, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 30 октябрдаги № 305-сон буйруғи билан тасдиқланган Магистратура тўғрисидаги Низомнинг 1.2. банди куйидаги тахрирда ифодалансин:

“Магистрларни тайёрлаш белгиланган тартибда аккредитациядан ўтган, юқори маалака кадрлар ва замонавий лаборатория-изланиш базасига эга бўлган олий таълим муассасаларида амалга оширилади.

Магистрлар тайёрловчи кафедранинг профессор-ўқитувчилари таркибида кафедранинг ихтисослиги бўйича камида бир фан доктори ва икки фан номзоди илмий даражасига эга бўлган шахслар мавжуд бўлиш шарт.

Олий таълим муассасасига магистр мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлаш ҳуқуқи Вазирликнинг 1998 йил 14 июлдаги 262-сон “Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртларида таълим йўналишлари (мутахассисликлар) бўйича

кадрлар тайёрлашга рухсат бериш тартиби ҳақида”ги йўриқ хатда белгиланган тартибда амалга оширилади.

2. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Б.Раҳимов) га:

2.2. Олий ўқув юртлараро илмий-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаш (Долимов Т.) билан биргаликда бакалаврият йўналишлари, магистратура мутахассисликларини очиш бўйича тақдим этилган материалларни экспертизадан ўтказиш ва тегишли хулосаларни тайёрлаш вазифаси топширилсин.

3. Таълим тизими маркетинги Бош бошқармаси (Т.Маърупов)га:

3.2. Магистрлар тайёрлашга вазирликнинг рухсати бўлган олий ўқув юртларининг магистратура мутахассисликларига 1999/2000 ва кейинги ўқув йилларига талабаларни қабул қилиш учун ўрин ажратиш тўғрисида ўрнатилган тартибда тақлиф киритилсин.

4. Олий ўқув юртлари ректорларига: Бакалаврият йўналишлари ва магис-

тратура мутахассликларини очиш бўйича таклифлар белгиланган тартибда Вазирликнинг олий ўқув юртлари Бош бошқармасига

тақдим этиш юклатилсин (муддат ҳар йили 31 декабрга қадар).

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.46. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабаларнинг қишки таътили даврида педагог кадрлар учун мақсадли курслар ташкил этиш ҳақида»ги 2000 йил 25 декабрдаги 349-сонли

БУЙРУҒИ

Талабаларнинг қишки таътили даврида вақтдан унумли фойдаланиш учун профессор-ўқитувчилар педагогик маҳоратини ошириш, янги педагогик ва ахборот технологиялари такомиллаштиришга йўналтирилган тадбирларни амалга ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. ОУЮлари ректорларига талабаларнинг қишки таътиллари даврида педагоглар учун Олий Мажлиснинг Ўзбекистон халқига мурожаати ва Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари олдидаги «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»ни амалга ошириш юзасидан ХХI асрдаги стратегик вазифалари ҳақида ҳамда

янги педагогик ва ахборот технологияларни ўқув жараёнида кенг қўллашга қаратилган мақсадли семинарлар ташкил қилиш ва ўтказиш топширилсин.

2. Кадрлар, илм-фан, илмий педагогик кадрлар тайёрлаш бош бошқармаси (Ҳ.Р.Раимов), ОУМММИ (Э.З.Имамов) ва малака ошириш институтлари директорлари (Г.Н.Охунова, Ш.Ш.Шаропов, С.А.Абдурахимов, Ф.Ш.Шамсутдинов)га вилоят университетлари билан келишилган ҳолда мақсадли сайёр семинарлар ўтказиш топширилсин.

4. Мазкур буйруқ ижросини назорати вазир ўринбосари Қ.Р.Аллаевга топширилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.47. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратура босқичида чет тилларни ўқитишни такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 15 апрелдаги 119-сонли

БУЙРУҒИ

1. ЎзДЖТУ ректори (Р.Б.Шоумаров)га:

1.1. ЎзДЖТУ ва Ўзбекистон инглиз тили ўқитувчилари ассоциациясининг ЎзДЖТУ қошида инглиз тили бўйича хўжалик ҳисобидаги бир ҳафталик инглиз тили ўқитувчиларининг касбий малакасини ошириш курсларини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи асосида икки ҳафта муддатда хўжалик ҳисобида бир ҳафталик касбий малака ошириш курсининг Низоми, жадвали ва сарф-харажатлари сметасини ишлаб чиқиш вазифалари топширилсин.

1.3. Профессор-ўқитувчиларнинг касбий малака ошириш курслари «Битирув иши»ни ёзиш ва уни ҳимоя қилиш билан якунланиши

белгилаб қўйилсин.

1.4. Малака ошириш курсларида профессор-ўқитувчилардан ҳар бир мутахассислик хусусиятлари эътиборга олинган терминологик луғатларни тузиш, инглиз тили фанидан амалий машғулотларга услубий қўлланмалар яратиш каби ишларни йўлга қўйиш вазифаси юклатилсин.

Малака ошириш курсларида тайёрланган услубий қўлланмаларни мавзулар бўйича тўплаш, умумлаштириш ва улар асосида дарслик, ўқувғуслубий қўлланмаларни яратиш масаласига алоҳида эътибор қаратилсин.

3. Олий таълим муассасалари ректорларига:

3.6. Инглиз тили профессор-ўқитувчиларини ЎзДЖТУ қошида ташкил этилган хўжалик ҳисобидаги бир ҳафталик малака ошириш курсларига жўнатиш ҳамда сарф-

ҳаражатларни бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан ажратиш вазифалари юклатилсин.

4. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.48. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Лотин ёзувиг асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш курсларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2003 йил 18 сентябрдаги 232-сонли

БУЙРУҒИ

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 16 июндаги 304-сонли, 1996 йил 19 мартдаги 104-сонли қарорларига илова қилинган “Лотин ёзувиг асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга оширишни таъминлаш юзасидан қабул қилинган давлат дастурини бажариш мақсадида ҳамда 2006 йилдан бошлаб таълимнинг барча турларида лотин ёзувиг асосланган янги ўзбек алифбосининг тўла жорий этилиши муносабати билан олий таълим муассасаларидаги профессор-ўқитувчиларнинг лотин имлосида ўқув-услубий қўлланмалар яратиш, дарс бериш ва иш юритиш намуналарини тайёрлаш билан боғлиқ тадбирларни амалга ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

3. Олий таълим муассасаларининг ректорларига:

3.1. Малака ошириш институтлари, факультетлари, марказлари қошида барча

профессор-ўқитувчилар учун 2003-2004 ўқув йили давомида лотин ёзувиг асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш мақсадли курслари ташкил этилсин.

3.2. Ташкил этилган курсларда асосий шатдаги ходимларни бепул ўқитиш ва харажатларни бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан қоплашга рухсат берилсин.

3.3. Лотин ёзувиг асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш мақсадли курслари ёзма битирув имтиҳон олиш билан якунлансин ва курсни муваффақиятли таомлаган тингловчиларга сертификат бериш ташкил этилсин.

3.4. Лотин ёзувиг асосланган янги ўзбек алифбосини ўргатиш бўйича жалб қилинган педагогларга соатбай иш ҳақи тўлаш учун таълим муассасалари бюджетдан ташқари маблағларидан фойдаланишга рухсат берилсин.

...5. Ушбу буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш вазирнинг ўринбосари Ш.Аюпов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.49. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўқув жараёнига оид меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 1999 йил 21 декабрдаги 379-сонли

БУЙРУҒИ

БУЮРАМАН:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 4 июндаги 282-сонли “1999/2000 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида”ги қарорининг магистратурага оид бандларини бажариш ҳамда ўқув жараёнини такомиллаштириш мақсадида

1. Олий таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотларни назарда тутиб ҳамда олий таълимнинг II босқичи-магистратура бўйича кадрлар тайёрлашга кирилиши муносабати билан қайта кўриб чиқилган “Олий таълим муассасалари профессор-

Ўқитувчилари томонидан бажариладиган ўқув-услубий, илмий-тадқиқот ва бошқа ишлар ҳажмини белгилаш бўйича вақт меъёрлари” иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Республика олий таълим муассасалари ректорларига:

2.1. Профессор-ўқитувчилар юкломаларини белгилашда ушбу буйруқ билан тасдиқланган вақт меъёрлари ва ишларнинг асо-

сий турларига амал қилиш топширилсин.

2.2. Вақт меъёрлари профессор-ўқитувчиларнинг сони ва иш ҳақи фонди доирасида, 1999/2000 ўқув йилидан жорий этилсин.

3. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 10 июлдаги 188-сонли буйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан бажариладиган ўқув-услубий, илмий-тадқиқот ва бошқа ишлар ҳажмини белгилаш бўйича Вазирликнинг 1999 йил 21 декабрдаги 379-сонли буйруғи билан тасдиқланган ВАҚТ МЕЪЁРЛАРИ

№	Иш турлари	Юклама Белгилаш учун вақт меъёр- лари	Эслатма
1	2	3	4
1	Бакалаврият ва магистратура босқичларида маъруза ўқиш	1 акад. соат учун 1 соат	1 акад. соат 45 мин. ҳисобида
2	Бакалаврият ва магистратура босқичларида лаборатория ишлари, амалий ва семинар машғулотларини ўтказиш.	1 гуруҳга (гуруҳчага) 1 акад. соат учун 1 соат	Бакалавриятда акад. гуруҳ 15-20, гуруҳчада 8-10 та талабадан иборат бўлиши мумкин.
3	Бакалаврият ва магистратура ўқув режаларида назарда тутилган яқка тартибдаги машғулотларини ўтказиш	1 гуруҳга (гуруҳчага) 1 акад. соат учун 1 соат	
4	Бакалаврият ва магистратура босқичларида фанлар бўйича жорий консультацияларини ўтказиш	Ўқув режада ҳар бир фанга ажратилган маъруза соатлари ҳисобидан: кундузги ўқув шаклида – 5% гача; сиртки ўқув шаклида – 15% гача	
5	Рейтинг тизими: бакалаврият ва магистратурада таълим олувчилар билимини баҳолаш.	Бир талабага фан бўйича ёзма шаклдаги баҳолашда – 1 соат; қолган ҳолларда – 0,5 соатгача.	Олий таълим муассасаси Илмий (Илмий-услубий) Кенгашнинг қарори билан машғулот турлари ва хусусиятларидан келиб чиқиб, фан бўйича дифференциялашган меъёрлар белгиланиши мумкин.

6	Ўқув дастурларида назарда тутилган ҳисоб чизма ишлари, контрол ишлари ва уй вазифаларини қабул қилиш ва текшириш: Бакалавриятда Магистратурада	- 1 вазифага 0,4 соатгача, лекин бир семестрда фан бўйича 1 талабага 1 соатдан ошмаган ҳолда: - 1 вазифага 0,5 соатгача, лекин бир семестрда фан бўйича 1 талабага 1,5 соатдан ошмаган ҳолда:	
7	Курс ишларига раҳбарлик қилиш, консультация бериш, тақриз ёзиш, химиясини қабул қилиш, рейтинг назорати	1 ишга 3 соатгача	
8	Курс лойиҳасига раҳбарлик қилиш, консультация бериш, тақриз ёзиш, химиясини қабул қилиш, рейтинг назорати	1 лойиҳага 4 соатгача	Шу жумладан, тақриз учун 0,5 соатгача ажратиш мумкин
9	Битирув иши, магистрлик диссертациясига раҳбарлик қилиш, тақриз ёзиш, консультация бериш ва ДАК ишида қатнашиш	Ҳар бир талаба ва магистрантга 30 соат (ижодий мутахассисликлар учун 35 соат). ДАКнинг ҳар бир аъзоси учун 1 соатгача (ДАК аъзоларининг сони 8 киши, раис билан биргаликда)	Соатлар тақсимооти: ДАК раиси ва аъзолари учун 4 соатгача: тақриз (оппонентлик) – 4 соатгача. қолган соатлар раҳбарлик ва консультация учун
10	Давлат аттестация комиссиялари	Ҳар бир аттестациядан ўтувчи шахс учун Комиссия аъзоларининг ҳар бирига 0,5 соат.	Комиссиянинг ҳар бир йиғилиши 6 соатгача давом этиши мумкин
11	Магистратурага, аспирантурага кириш ва номзодлик синовларини қабул қилиш	Ҳар бир синов оловчига ҳар бир магистрант, аспирант ёки тадқиқотчи учун 1 соат	Синов оловчилар сони 4 тагача
12	Магистрант, аспирант ва тадқиқотчига раҳбарлик қилиш	Йилига ҳар бир аспирантга 50 соат, магистрантга – 30, тадқиқотчига 25 соат.	Профессор ёки фан докторига 5 тагача, фан номзодига 3 тагача магистрант ва аспирант бириктирилади
13	Докторантга илмий раҳбарлик қилиш	Ҳар бир докторантга 100 соат.	
14	Стажерга раҳбарлик	Стажировканинг ҳар ойи учун 8-10 соат, йилига 25 соатгача.	
15	Шахсий режа асосида ўқиётган магистрантга яқка тартибдаги оғзаки ва ёзма консультациялар бериш	Ҳар бир фан бўйича ўқув режасида ажратилган жами аудитория соатларини 10%гача	
16	Малакавий ва битирув олди амалиётига раҳбарлик қилиш, ҳисоботларни текшириш ва назорат шакли билан биргаликда	Бир гуруҳга (гуруҳчага) бириш куни учун 4-6 соат, меҳнат сафарига 6-8 соат	Ректорат қарори билан гуруҳ амалиёти ҳар хил базаларда ўтказилганда, ихтисослашган талабалар бригадаси тузилганда ёки бошқа асосланган ҳолларда гуруҳ иккига бўлиниши мумкин
17	Шахсий режага мувофиқ ўтказиладиган амалиётга раҳбарлик қилиш	Ҳар бир талабага 1 ҳафтага 1 соатгача	

18	Олий ўқув юртларга кириш имтиҳонларини (профил, ижодий) қабул қилиш	Ўзма имтиҳон учун (поток буйича) 4 соат. ҳар бир ўзма ишни текшириш учун 0,3 соатгача, ҳар бир огзаки имтиҳон топширувчига 0,5 соат	
19	Олий ўқув юртларга кириш тест синовлари олдидан ўтказиладиган профил (ижодий) имтиҳонлар фанларидан консультациялар ўтказиш	Ҳар бир шакланган поток (гуруҳ) учун ҳар бир фан буйича 2 соат	Иш буйича суҳбатга 0,25 соат
20	Аспирантурага киришда ихтисослик буйича ёзилган рефератларга тақриз ёзиш	Бир босма табоқ ҳажмдаги иш учун 3 соат	
21	Сиртки бўлим талабаларининг назорат ишларига тақриз ёзиш	1 ишга 0,75 соат, лекин 1 семестрга 1 фанга 1,5 соатгача	Иш буйича суҳбатга 0,25 соат.
22	Сиртки бўлим талабалари учун яқка тартибдаги огзаки ва ўзма консультациялар бериш	Бир фан буйича йилига бир талабага 1 соатгача	Консультация ўтказиладиган фанлар рўйхати ўқув бўлими томонидан белгиланади
23	Кафедрага раҳбарлик қилиш	Кафедра профессор-ўқитувчилар штат бирлиги 10 тагача бўлса 60 соат, ундан ортиқ бўлганда 100 соат	
24	Ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда маъруза матнларини тайёрлаш	Ўқув режа учун –20 соат: янги киритилаётган фан дастури учун –20: маъруза матнлари тайёрлаш (бир босма табоқ учун) – 20 соат	
25	Малака ошириш институти ва малака ошириш факультетида дарс бериш	Алоҳида низом билан белгиланади	Кафедра юкламасига штат бирлиги ёки малака ошириш институти ва малака ошириш факультетидан соатбай ҳақ тулаш ажратилган ҳолда киритилади

1 – банд буйича изох

1. Маъруза соатларини имконият даражасида муайян курс талабалари ва талаба-магистрантларни тўла қамраб оладиган потокларда ўқитишни режалаштириш тавсия этилади. Курсни потокларга бўлиб ўқитиш, фақат ўқув дастури ҳар хил тилларда олиб борилганда ҳамда катта сифимли аудиториялар мавжуд бўлмаган ҳоллардагина рухсат этилади.

2. Ўта мураккаб махсус фанлардан (ректорат томонидан белгиладиган) маърузалар, лаборатория ва амалий машғулотлар

ўтказувчи ўқитувчиларнинг йиллик ўқув юкламаси, қайд этилган машғулотларнинг ҳажмига қараб, 30 % гача қисқартирилиши мумкин.

3. Амалий машғулотлар соатларини ҳисоблаш жараёнида асосий ўқув бирлиги бўлиб, академик гуруҳ ҳисобланади:

бакалавриятда 15-20 киши;
магистратурада 3-4 киши.

Бакалавриатура босқичида чет тиллари, муҳандислик графикаси чизмалари, чизмачилик, чизма геометрия буйича амалий машғулотларни ҳамда лаборатория иш-

лари, компьютер синфларида машғулотлар ўтказиш жараёнида гуруҳлар 8-10 талабадан иборат гуруҳчаларга бўлиниши мумкин.

4. Битирув ишини бажарувчи ҳар бир талабага ажратиладиган умумий соатлар сонини айрим кафедралар ўртасида тақсимланиши, мутахассис чиқарувчи кафедра-ларнинг тақдими бўйича ректорат (деканат)нинг қарори билан амалга оширилади.

Худди шундай тартиб магистрик диссертациясини бажарувчи ҳар бир магистрантга ажратиладиган умумий соатлар сонини айрим кафедралар ўртасида тақсимланишида қўлланилади.

Ўқув-услубий ишлар

1. Маъруза, амалий семинар, лаборатория машғулотларига ва ўқув амалиётига тайёргарлик кўриш.

2. Маъруза матнларини ёзиш ва қайта тахрир этиш. Маъруза матнларини, машқ ва масалалар тўплами, лаборатория амалиёти ва бошқа ўқув-услубий материалларни, жумладан, курс ва битирув ишлари ҳамда магистрик диссертациясини бажариш бўйича қўйиладиган талабларга оид услубий қўлланмаларни чоп этишга тайёрлаш.

3. Контроль ишлари ва тест саволлари вариантларини ҳамда ўзлаштиришни аниқлашга доир рейтинг назоратининг бошқа турларини ишлаб чиқиш.

4. Проекция воситалари эскизлари (диапозитивлар, диафильмлар ва шунга ўхшашлар)ни ишлаб чиқиш. Ўқув теле ва кинофильмлар сценарияларини яратиш.

5. Талаба ва магистрантларнинг ишлаб чиқариш амалиётига тайёргарлик кўриш.

Педагогик малакани ошириш бўйича қилинадиган жорий ишлар (ўқув-илмий-услубий адабиётларни ўқиш, илғор ишлаб чиқариш тажрибасини ўрганиш ва ҳоказо) натижаси бўйича ҳисобот тақдим этилади.

Кафедранинг ўқув ва ўқув-услубий ишларига раҳбарлик қилиш.

Амалиётни ўтказиш бўйича календар жадвалларни тузиш.

9. Маърузалар матнига, машқ ва масалалар тўплами, лаборатория амалиётини ўтказиш бўйича услубий қўлланмаларга ва бошқа ўқув-услубий қўлланмаларга тақриз ёзиш.

Ўқув жараёнида техника воситалари ва ЭХМ ни қўллаш бўйича услубий қўлланмаларни ишлаб чиқиш.

Амалдаги лаборатория ишларини замонавийлаштириш ва янгиларини жорий этиш.

Малака ошириш институти, малака ошириш факултетининг махсус факултетлари тингловчилари учун топшириқлар ва услубий кўрсатмаларни тузиш.

Контроль ва уй вазифалари, индивидуал лаборатория ишлари, амалиётда илмий-тадқиқот ишлари бўйича топшириқ ва ҳар хил материалларни тўплашни ташкил этиш.

Талаба ва магистрантлар билан олимпиадаларни тайёрлаш ва ўтказиш.

Ишбилармонлар ўйини, ишлаб чиқариш масалалари ва муайян ўқув услубий материалларни тайёрлаш.

16. Кафедра раҳбарлари ва ўқитувчиларининг ўзаро дарсларга киришни ташкил этиш.

17. Ўқув жараёнига ЭХМни татбиқ қилиш билан боғлиқ бўлган (вазифаларни ишлаб чиқиш, программаларни созлаш ва ҳоказо) ишларни ташкил этиш ва натижаси бўйича ҳисобот бериш.

18. Видео-маърузаларнинг қисқа мазмунли (аннотированный) тематик режаларини тузиш, барча расм, чизма ва схемалар бажарилган аннотациявий режа бўйича видео-маърузалар матнларини ёзиш.

Телевизион маърузанинг сценариясини ишлаб чиқиш ҳамда унинг адабий сценариясига тақриз ёзиш.

Телемаърузаларни кўриш ва муҳокама этиш бўйича услубий комиссия ишида иштирок этиш. Кафедра мажлисида (услубий комиссия) телевизион маърузалар курсининг аннотациявий тематик режаларини ва телевизион маърузалар сценарияларини кўриб чиқиш ва тасдиқлаш.

Фан бўйича талаба ва магистрантлар ўқув адабиётлари билан таъминланганлик даражасини кўрсатувчи хариталарни тузиш.

Илмий-тадқиқот ишлари

Режалаштирилган илмий тадқиқот ишларининг бажарилиши (илмий тадқиқот мавзуйига раҳбарлик қилиш, илмий тадқиқот ишларининг бевосита бажарилиши, илмий тадқиқот ишлари натижаларининг татбиқ

этилиши бўйича бажарилган ишлар, ҳисобот тақдим этиш).

Дарслик, ўқув қўлланмалар, монографиялар, илмий мақола ва маърузаларни ёзиш ва нашрга тайёрлаш.

Дарслик, ўқув қўлланмалар, монографиялар, илмий мақола ва маърузаларни илмий таҳрир қилиш.

Дарслик, ўқув қўлланмалар, монографиялар, илмий мақола, маъруза ҳамда диссертацияларга ва ҳоказо материалларга (кафедранинг топширигига биноан) тақриз ёзиш.

Авторефератларга, муаллифлик ихтиро ва тақдирларга тақризлар ёзиш.

Докторлик ёки номзодлик диссертациясини ҳимоя қилишга тайёргарлик кўриш.

Ихтиро ва рационализаторлик тақдирлар бўйича ҳужжатларни тайёрлаш ва расмийлаштириш.

Илмий журналлар таҳририятида, илмий мақолалар тўпламлари таҳририят кенгашларида ва ҳоказо органларда ишлаш.

Илмий-техникавий бўлимларда ва илмий-услубий кенгашлар ҳамда олий мактаб, вазирликлар ва ташкилотларнинг бошқарув органлари қошидаги комиссияларда ишлаш.

Олий таълим муассасасининг ихтисослашган кенгашлари, илмий-техникавий ва илмий-услубий комиссиялари ишларида иштирок этиш.

Кафедрада, КБ факултетида, олий таълим муассасасида талаба ва магистрантларнинг илмий-тадқиқот ишларига раҳбарлик қилиш.

12. Илмий-тадқиқот лабораториясига раҳбарлик қилиш.

13. Илмий-тадқиқот ва илмий-услубий ишларнинг бошқа турлари, ишлаб чиқариш, олий таълим муассасалари ва бошқаларнинг ходимларига консултациялар бериш.

Ташкилий-услубий ишлар

1. Олий таълим муассасаларига кирувчи ёшларга касбий йўналтириш бўйича ишларни амалга ошириш ва натижаси бўйича ҳисобот тақдим этиш.

2. Қабул комиссиясида ишлаш.

3. Материаллар тайёрлаш ва кафедра мажлисларида, олий таълим муассасаси (фа-

культет) кенгашида, илмий-услубий кенгашларда ҳамда семинарларда иштирок этиш.

4. Олий мактаб ва малака ошириш тизимини бошқарув органлари топшириқлари бўйича ташкилий-услубий ишларни бажариш.

5. Дарсдан ташқари вақтларда спорт тадбирларини ташкил этиш ва ўтказиш (спорт-соғломлаштириш лагерлари ва ўқув-машқ йигинларида талаба ва магистрантлар билан жисмоний тайёргарлик бўйича машгулотлар, спорт байрамлари, кечалар ва спорт мусобақаларини ўтказиш).

Маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишлар

1. Академик гуруҳларда маънавий-ахлоқий, тарбиявий ва индивидуал ишларни амалга ошириш.

2. Мураббийлик иши (устоз ва шогирд тарзида).

3. Конференцияларни тайёрлаш ва ўтказиш бўйича ишлар.

4. Кечки вақтларда ва дам олиш кунларида ётоқхоналарда талаба ва магистрантлар билан тарбиявий ишларни амалга ошириш.

Академик гуруҳларда, потокларда ва ётоқхоналарда қизиқарли мавзуларга бағишланган маърузалар билан чиқиш ҳамда суҳбатлар ўтказиш.

Талаба ва магистрантларни қизиқтирувчи соҳалар бўйича клублар, ижодий тўғараклар, спорт секциялари ва ҳоказоларни ташкил этиш ва уларни бошқариш.

Умумий эслатмалар

1. Юқоридида қайд этилган намунавий вақт меъёрлари ва иш турлари, малака ошириш ва қайта тайёрлаш институтлари ва факультетларнинг профессор-ўқитувчилари фаолиятига ҳам тарқалади.

2. Тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва ташкилотлар, ўз соҳалари талабаларидан келиб чиқиб Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда, иш турлари ва вақт меъёрларига айрим ўзгартиришлар киритишлари мумкин.

3. Ўқув юкламаси ва барча бошқа иш турлари ўқитувчиларнинг шахсий режаларида тўла ва аниқ акс эттирилган бўлиши керак.

4. Профессор-ўқитувчиларнинг илмий ва ўқув-услубий фаолиятини (дарслик, монографиялар, ўқув кўлланмалар ва ҳоказоларни ёзиш) рағбатлантириш мақсадида олий таълим муассасаси ректорига, зарурий ҳолларда кафедранинг таклифига биноан, олий таълим муассасаси Илмий Кенгаши (факультете-

ти)нинг қарори билан, ўқитувчининг ўқув юкласини камайтириш ёки муайян муддатга унга ўқув юкласини режалаштирмаслик ҳуқуқи берилади. Ушбу ҳолатда, ўқитувчининг ўқув юкласи кафедранинг бошқа аъзоларининг амалдаги ўқув юкласига қўшимча равишда тақсимланади.

4.1.50. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент Ислам Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт – пировард мақсадимиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида»ги 2000 йил 27 январдаги 19-сонли

БУЙРУҒИ

4. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ректорлари ва директорларига:

4.4. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги маърузаси бўйича 12 соатлик махсус курс (6 соат маъруза, 6 соат амалий машғулот) ўқув юртлари барча гуруҳларининг дарс жадвалига жорий ўқув йилининг 2 семестри бошидан бошлаб киритилсини ва махсус ўқув дастури асосида ўрганиш ташкил этилсин. Маъруза ва семинар машғулотлари ўқув режасида

белгиланган факультатив соатлар ҳисобидан қоплансин.

4.6. Махсус курс бўйича машғулотлар олиб боровчи профессор-ўқитувчиларнинг меҳнат ҳақлари соатбай ҳисобидан тўлансин.

...7.2. «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт-пировард мақсадимиз» илмий-услубий семинарда ўз маърузалари билан қатнашган юқори малакали мутахассисларнинг ҳар бирига Вазирликнинг бюджетидан ташқари маблаглари ҳисобидан 5000 (беш минг) сўмдан ҳақ тўлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.51. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий таълим муассасаларида академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректор лавозимини киритиш тўғрисида”ги 2005 йил 2 мартдаги 39а-сон

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 2005 йил 28 январ куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги ҳамда 2005 йил 7 февраль куни Оқсарой қароргоҳида Ҳукуматнинг янги тайинланган аъзолари билан ўтказилган амалий кенгашдаги нутқларида узлуксиз таълим тизими олдида қўйилган вазифаларни руёбга чиқариш, шунингдек вазирлик Ҳайъатининг ушбу масалаларга бағишланган 2005 йил 14 февралдаги қарорини бажариш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 4 октябрдаги 400-сон қарори билан тасдиқданган ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими педагог ва муҳандис-педагог кадрлари қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш учун белгиланган ихтисослаштирилган базавий ва етакчи олий таълим муассасаларининг (олий таълим муассасалари рўйхати мазкур Қарорнинг 2-иловасига мувофиқ тасдиқланган) ташкилий тузилмасига, тасдиқланган бошқарув хо-

димларининг умумий сони ва иш ҳақи фонди доирасида, академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректор лавозими киритилсин.

2. Академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасаси проректори зиммасига қуйидаги асосий вазифалар юклатилсин:

- академик лицей ва касб-хунар коллежларининг мурожаатлари асосида олий таълим муассасасининг профессор-ўқитувчилари, магистрантлари ва аспирантларини академик лицей ва касб-хунар коллежларида ўриндошлик асосида педагогик фаолият олиб боришларини ташкил этиш;

- олий таълим муассасасининг илмий-педагогик салоҳиятидан келиб чиққан ҳолда, академик лицей ва касб-хунар коллежларига зарурий ўқув адабиётларини яратиш борасида кўмаклашиш;

- олий таълим муассасаси кутубхоналарида мавжуд бўлган анъанавий ва электрон ўқув адабиётларидан академик лицей ва касб-хунар коллежлари фойдаланиши учун шарт-шароитлар яратиш бериш;

- академик лицей ва касб-хунар коллежларига келтирилган замонавий асбоб-ускуналарни ишга тушириш, янги лаборатория ишларини йўлга қўйиш ва ўқув жараёнига жорий этиш, лаборатория ва амалий машгулотларни услубий қўлланма ва кўрсатмалар билан таъминлашда амалий ёрдам кўрсатиш;

- олий таълим муассасасининг ихтисослаштирилган кафедраларида касб-хунар коллежлари педагоглари ва муҳандис-педагогларига тажриба алмашиш ва малака ошириши учун шарт-шароитлар яратиш.

3. Қуйидагилар:

- академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасаси проректори хизматининг намунавий ташкилий тузилмаси 1-иловага мувофиқ;

- академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасаси проректори тўғрисида низом 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари учун базавий ва етакчи ҳисобланган олий таълим муассасалари ректорларига:

4.1. Бир ҳафта муддатда академик ли-

цей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректор лавозимига номзодлар аниқланиб, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ҳужжатлар вазирликнинг Кадрлар бошқармасига тақдим этилсин.

4.2. Бир ой муддатда ҳамкор академик лицей ва касб-хунар коллежлари базасида олий таълим муассасаси тегишли кафедраларининг филиалларини ташкил этиш бўйича тақлифлар киритилсин.

5. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (А.Каримов), Тошкент давлат техника университети (Қ.Аллаев)га 2005 йил 1 апрелигача Тошкент давлат техника университети базасида академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасалари проректорлари фаолиятини ташкил этишга бағишланган республика семинари ўтказилсин.

6. Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази раҳбари (Ж.Хусанов)га:

6.1. Ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари учун базавий ва етакчи ҳисобланган олий таълим муассасалари ректорлари билан биргаликда, икки ҳафта муддатда, ҳамкор академик лицей ва касб-хунар коллежлари аниқлансин ва уларнинг директорлари олий таълим муассасалари Илмий кенгашлари таркибига киритилсин.

6.2. Икки ой муддатда академик лицей ва касб-хунар коллежларининг базавий ва етакчи олий таълим муассасалари билан ҳамкорлик қилиш дастурлари ишлаб чиқилсин, тегишли шартномалар расмийлаштирилсин ва булар ҳақида вазирликка аҳборот берилсин.

6.3. 2005 йил давомида вазирлик Ҳайъати мажлислари кун тартибига ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқларининг олий таълим муассасалари билан ҳамкорликда амалга оширилган ишлари тўғрисида ҳисобот бериши амалиётга киритилсин.

7. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (В.Алехина)га академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасаси проректори лавозими ўрнатилган тартибда олий таълим муассасаси намунавий штатлари рўйхатига киритилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2001 йил 31 майдаги 125-сон буйруғи ўз кучини

йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Мазкур буйруқ ижросининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2005 йил 2 мартдаги 39а-сонли буйруғига ИЛОВА

Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасаси проректори тўғрисида

НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан ишлаш бўйича олий таълим муассасаси проректори лавозими (бундан кейин – проректор) олий таълим муассасаси ташкилий тузилмасига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2005 йил 2 мартдаги 39^а-сон буйруғи асосида киритилади. Проректор лавозими киритиладиган олий таълим муассасалари рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 4 октябрдаги 400-сон қарорининг 2-иловасига мувофиқ белгиланади.

2. Проректор ўз фаолиятини Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими ҳудудий бошқармаси ҳамда ҳамкор академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан биргаликда олиб боради. Ўқув-услубий масалаларнинг ечимини топишда олий таълим муассасасида ташкил этиладиган Ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий таълим интеграцияси бўйича мувофиқлаштирувчи кенгаш, шунингдек олий таълим муассасаси муайян кафедраларининг ҳамкор академик лицей ва касб-ҳунар коллежларидаги филиалларининг таклиф ва тавсияларига таянади.

II. Проректорнинг асосий вазифалари

3. Проректорнинг асосий вазифалари куйидагилардан иборат:

- ҳамкор академик лицей ва касб-ҳунар коллежларининг мурожаатлари асосида олий таълим муассасасининг профессор-ўқитувчилари, магистрантлари ва аспирантларини ушбу академик лицей ва касб-ҳунар

колежларида ўриндошлик асосида педагогик фаолият олиб боришларини ташкил этиш;

- олий таълим муассасасининг илмий-педагогик салоҳиятидан келиб чиққан ҳолда, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларига зарурий ўқув адабиётларини яратиш борасида кўмаклашиш;

- олий таълим муассасаси кутубхоналарида мавжуд бўлган анъанавий ва электрон ўқув адабиётларидан ҳамкор академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари фойдаланиши учун шарт-шароитлар яратиш бериш;

- ҳамкор академик лицей ва касб-ҳунар коллежларига келтирилган замонавий асбоб-ускуналарни ишга тушириш, янги лаборатория ишларини йўлга қўйиш ва ўқув жараёнига жорий этиш, лаборатория ва амалий машғулотларни услубий қўлланма ва кўрсатмалар билан таъминлашда амалий ёрдам кўрсатиш;

- олий таълим муассасасининг ихтисослаштирилган кафедраларида касб-ҳунар коллежлари педагоглари ва муҳандис-педагогларига тажриба алмашиш ва малака ошириш учун шарт-шароитлар яратиш;

- ўрта махсус, касб-ҳунар таълими ва олий таълим ўртасида узвий алоқани ўрнатиш, ҳамкор академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида таълим сифатини ошириш ва малакали кадрлар тайёрлашга қаратилган аниқ чоратадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

- педагог ва муҳандис-педагогларни тайёрлаш учун ишлаб чиқилган давлат таълим стандартлари, ўқув режа ва дастурларини мамлакатимиз ва чет эл таълим муассасала-

рида орттирилган ижобий тажрибалар асосида такомиллаштириб боришни ташкил этиш;

- академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан расмийлаштирилган ҳамкорлик шартномалари ижросини назорат қилиш;

- академик лицей ва касб-хунар коллежларига самарали таълим хизматларини кўрсатаётган олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларини маънавий ва моддий рағбатлантиришга тавсиялар бериш;

- ҳамкор академик лицей ва касб-хунар коллежларида олий таълим муассасаси кафедралари филиалларини очиш учун таклифлар тайёрлаш, уларнинг ишини ташкил этиш ва назорат қилиш.

III. Проректор фаолиятини ташкил этиш

4. Проректорнинг фаолияти ушбу Низомда белгиланган асосий вазифаларига мувофиқ ҳамда муайян академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ўрнатилган

тартибда тузилган ва расмийлаштирилган ҳамкорлик шартномалари асосида ташкил этилади.

5. Ҳамкорлик шартномаларининг ижроси мунтазам равишда олий таълим муассасаси Илмий кенгашида ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармаларида муҳокама этиб борилади.

6. Проректор Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази раҳбарининг таклифига биноан ушбу марказ Ҳайъат мажлисларида иштирок этади.

7. Проректор лавозимига номзодлар ўрнатилган тартибда кўриб чиқилади ва тасдиқланади. Олий таълим муассасасида проректор фаолияти учун тегишли шартшароитлар яратилади.

8. Проректор ўз ваколати доирасида иш юритади ва зиммасига юклатилган вазифаларни амалга ошириш бўйича шахсан ўзи жавоб беради.

4.1.52. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Меъёрий ва услубий ҳужжатлар сифатини таъминлаш жараёнини такомиллаштириш тўғрисида”ги 2006 йил 7 мартдаги 51-сонли

БУЙРУҒИ

Меъёрий ва услубий ҳужжатлар, ўқув адабиётларини тайёрлаш ҳамда экспертизадан ўтказишда тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар ходимлари, етакчи педагог ва олимлар, тажрибали мутахассислар салоҳиятидан кенгроқ фойдаланиш, ДТСлари, ўқув режалари ва фан дастурларида жамиятимизда кечаётган демократик ўзгаришлар, ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий ва иқтисодий ислохотларни тўлақонли ақс эттириш, таълимнинг узлуксизлиги ва узвийлиги, инсонпарварлиги, дунёвийлиги ҳамда миллий истиқлол ғояси билан уйғунлигини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими илмий-услубий ва ўқув-услубий бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар

таълими ўқув-методик бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш» деб юритилсин.

2. Меъёрий ва услубий ҳужжатлар, ўқув адабиётларини яратишда узлуксиз таълимнинг демократлашуви, инсонпарварлашуви, ижтимоийлашуви, миллий йўналтирилганлиги ва комил инсонни шакллантиришга қаратилганлиги каби тамойилларига амал қилинишини таъминлаш мақсадида Мувофиқлаштирувчи кенгаш, ўқув-методик бирлашмалар ва шўъба раисларининг маънавий-маърифий масалалар бўйича ўринбосарлари лавозими киритилсин.

3. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими ўқув-методик бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш таркиби 1-илова, Мувофиқлаштирувчи кенгаш тузилмаси 2-илова, ўқув-методик бирлашмалар тузилмаси 3-илова ва Мувофиқлаштирувчи

кенгашнинг бошқарув тизими 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Мувофиқлаштирувчи кенгаш раиси (М.Зиёев)га:

4.1 Билим соҳалари бўйича ўқув-методик бирлашмалар таркиби тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар ходимлари, етакчи педагог ва олимлар ҳамда тажрибали мутахассисларни жалб этган ҳолда қайтадан шакллантирилсин.

4.2 ДТСлари, ўқув режалари, фан дастурлари ва ўқув адабиётлари сифатининг замон талаблари даражасида бўлиши таъминлансин.

4.3 Ўқув-методик бирлашмалар фаолиятини ўрганиш, илгор тажрибаларни таълим тизимига жорий этиш, таълим, фан ва ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш ҳамда мавжуд камчилик ва муаммоларни кенг жамоатчилик фикри асосида бартараф этиш мақсадида Мувофиқлаштирувчи кенгаш мажлисларида ўқув-методик бирлашмалар ҳисоботини эшитиш тажрибаси жорий этилсин.

5. Ўқув-методик бирлашмалар раисларига:

5.1. ДТСлари, ўқув режалари, фан дастурлари ва ўқув адабиётларини ўз вақтида сифатли экспертизадан ўтказиш таъминлансин.

5.2. Экспертиза жараёнида меъёрий ва

услубий ҳужжатлар, ўқув адабиётларида мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ислохотларнинг акс эттирилишига эришилсин.

6. Шўъбалар раисларига:

Экспертизадан ўтказилган меъёрий ва услубий ҳужжатлар, ўқув адабиётларининг мазмун-моҳияти учун масъуллиги кўрсатиб ўтилсин.

Шўъба мажлисларида режа асосида ба-жарилган ишлар сифати, экспертларнинг фаолияти таҳлил қилиб борилсин.

6.3. Шўъба фаолиятига оид барча ҳужжатларнинг тартибли ёритилиши, экспертиза хулосаларининг Мувофиқлаштирувчи кенгашга ўз вақтида топширилиши таъминлансин.

7. ОУМКХТРМ (Б.Раҳимов)га:

7.1. Меъёрий ва услубий ҳужжатлар, ўқув адабиётларининг мавжуд тартиб-қоидаларга риоя қилган ҳолда шакллантирилиш таъминлансин.

8. Вазирликнинг 2004 йил 12 ноябрдаги 270-сон буйругининг 1-банди билан тасдиқланган 4, 5 ва 6-иловалар ҳамда 2005 йил 20 майдаги 109-сон буйруғининг 1-банди билан тасдиқланган 1-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари М.Зиёевга юклатилсин.

(ушбу буйруқ ўз кучини йўқотган)

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.53. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида «Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим» номли махсус курсни ўқитишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2006 йил 18 майдаги 104-сонли

БҲЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 10 февралда ўтказилган «2005 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якуналари ва 2006 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг муҳим устувор йўналишлари»га бағишланган мажлисида мамлакатимиз Президенти И.А.Каримов маъруза

қилиб, ўтган йилда эришилган ижобий натижалар, мавжуд муаммо ва камчиликларга танқидий баҳо берди. Шунингдек, 2006 йил ва ундан кейинги йилларда мамлакатни иқтисодий ривожлантириш бўйича режа ва мақсадлар, ислохотларни янада чуқурлаштиришга қаратилган устувор вазифалар белгилаб берилди.

Президентимиз томонидан иқтисодиётимизни ривожлантириш борасида белгилаб берилган устувор вазифаларни таълим жараёнида ўрганишни ташкил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Барча олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида 2005/2006 ўқув йили дарс жадвалларига «Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим» номли 8 соатлик (6 соат маъруза, 2 соат семинар) махсус курс киритилсин ва унинг жорий ўқув йили якунига қадар ўқитилиши таъминлансин.

«Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим» мавзусидаги махсус курснинг ўқув дастури иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Вазирликнинг Маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси (Э.Набиев), Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг Маънавий-ахлоқий тарбия ва спорт бўлими (А. Қирғизбоев) га мазкур махсус курсдан дарс берадиган профессор-ўқитувчиларни жойларда 2006 йилнинг 20 майгача малакаларини ошириш ишларини ташкил этишга амалий ёрдам кўрсатилсин.

Олий таълим муассасалари ректорлари, ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқлари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари директорларига:

Жорий йилнинг 20 майгача олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида махсус курсни гуманитар, ижтимоий-иқтисодий фанлар ҳамда махсус курслар учун ажратилган ва таълим муассасалари их-

тиёридаги соатлар ҳисобидан ўқитилишини юқори савияда ташкил этиш чоралари кўрилсин.

Махсус курсни ўқитишда ўқувчи-талабаларнинг мустақил фикрлаш малакаларини шакллантириш, ундаги фикр ва ғояларни пухта ўзлаштиришига алоҳида эътибор қаратилсин.

Махсус курс ўқитилишининг натижалари 2005/2006 ўқув йили якунида таълим муассасаларининг илмий (илмий-педагогик) кенгашларида атрофлича муҳокама қилинсин.

Махсус курс бўйича машғулотларни ўтган ўқитувчиларга соатбай ставкаси бўйича ҳақ тўлансин.

2006-2007 ўқув йилида ижтимоий-гуманитар фанларнинг ўқув дастури ва услубий қўлланмаларига «Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим» мавзусидаги маъруза ғояларини сингдирган ҳолда дарс ўқитилишини таъминлаш чоралари кўрилсин.

Вазирликнинг ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг ишлар бошқармалари (Б.Мавлонов, А.Жонузоқов)га, жорий йилнинг 15 майгача «Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим» номли махсус курс ўқув дастурининг электрон варианты таълим муассасаларига етказиб берилсин.

Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари М.Қурунов ва Ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази директорининг биринчи ўринбосари Р.Ниматовлар зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.1.54. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Услубий-меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида”ги
2006 йил 14 августдаги 189-сонли**

БУЙРУҒИ

Узлуксиз таълим тизимини меъёрий ҳужжатлар ва замонавий ўқув адабиётлари билан таъминлаш, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъкамасининг 2006 йил 7 августдаги «Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар таёрлаш Давлат дастури тўғрисида»ги 163-сон қарори ижросини таъминлаш мақсадида ва Вазирликнинг Олий ва ўрта махсус, касб-хунара таълими ўқув-методик бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2006 йил 13 майдаги 12-сонли ва 8 июлдаги 14-сонли баёнларига мувофиқ

БУЮРАМАИ:

1. Олий таълимнинг бакалавриати учун ишлаб чиқарилган «Очиқ ахборот тизимида ахборот-психологик хавфсизлик» курси дастури 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Юридик таълим йўналиши бўйича Тошкент давлат юридик институти томонидан ишлаб чиқилган ва қўшимча экспертизадан ўтган намунавий фан дастурлари тасдиқлансин (2-иловадаги рўйхат).

3 «Очиқ ахборот тизимида ахборот-психологик хавфсизлик» 36 соатли курси 3-иловага мувофиқ Олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ишчи ўқув режаларига киритилсин ва 2-курсларда 2006/2007 ўқув йилининг баҳорги семестридан бошлаб

ўқитилсин.

4. 3-иловада кўрсатилган Олий таълим муассасалари ректорларига:

4.1. «Очиқ ахборот тизимида ахборот-психологик хавфсизлик» курсини олиб бориш учун тавсия этилган (27.06.2006 й. № 87-02-496 —сон модемномага мувофиқ) педагогик кадрларни малака оширишини ташкил этиш;

4.2. Намунавий дастур асосида «Очиқ ахборот тизимида ахборот-психологик хавфсизлик» курси бўйича ишчи дастур ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;

4.3. «Очиқ ахборот тизимида ахборот-психологик хавфсизлик» курси бўйича талабаларни ўқув адабиётлари, кўргазмалари куруллар билан таъминлаш чораларини кўриш вазифалари юклатилсин.

5. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га «Истеъдод» жамғармаси билан ҳамкорликда «Очиқ ахборот тизимида ахборот-психологик хавфсизлик» курсини олиб бориш учун тавсия этилган педагогик кадрларни малакасини ошириш дастури ва жадвалини ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва 2006 йилнинг 1 октябридан амалга ошириш юклатилсин.

5. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Парпиев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.55. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тўғрисида”ги 2006 йил 13 сентябрдаги 210-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 7 августдаги 163-сонли “Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш Давлат дастури тўғрисида”ги Қарори ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 7 августдаги 163-сонли “Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш Давлат дастури тўғрисида”ги Қарори асосий ҳужжат сифатида ижро учун қабул қилинсин.

2. 2006-2010 йиллар даврида оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш Давлат дастурини олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан амалга ошириш бўйича тадбирлар режаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин ва унинг ижроси таъминлансин.

3. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га:

3.1. Журналист кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасалари (Ўзбекистон Миллий, Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия ҳамда Қорақалпоқ Давлат университетлари) мутахассисларини жалб қилган ҳолда 2 ой муддатда Оммавий ахборот воситалари учун кадрлар тайёрлашнинг янги йўналиш ва мутахассисликларини очиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш ва ўрнатилган тартибда олий таълим йўналиши ва мутахассисликлари классификаторига киритилсин;

3.2. Янги йўналиш ва мутахассисликлар

бўйича намунавий ва ишчи ўқув режалари, замонавий талаблар асосида такомиллаштирилган ўқув дастурлари ўрнатилган тартибда тасдиқдан ўтказилсин.

4. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоботи бошқармаси (С.Бузрукхонов)га:

Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш Давлат дастури асосида ўзлаштириш учун белгилаб берилган маблағларни 2-иловага мувофиқ вазирликнинг Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармасидан ўз вақтида мақсадли сарфлаш ва ҳар йили ўзлаштирилиши лозим бўлган маблағлар назоратини олиб бориш вазифалари юклатилсин.

5. Ўзбекистон Миллий (Ф. Мухамедов), Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари (Ф. Шоумаров), Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия (Х.Кароматов) ва Қорақалпоқ Давлат университетлари ректорларига:

Давлат дастурида белгиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш;

Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича ўқув режаси ва дастурларини қайта ишлаб чиқиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқдан ўтказиш;

Давлат дастурини бажариш мониторингини олиб бориш ва бу ҳақида ҳар чоракнинг охириги 10 кунлигида вазирликнинг Олий таълим муассасалари бош бошқармасига маълумот бериб борилишини таъминлаш вазифалари топширилсин.

6. Ушбу буйруқ ижроси назорати Вазирнинг биринчи ўринбосари А.Парпиев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

2006-2010 йиллар даврида оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш Давлат дастурини Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан амалга ошириш бўйича тадбирлар режаси

Т/р	Тадбирлар номи	Бажариш муддатлари	Молиялаштириш манбалари	Масъул бажарувчилар
I. Норматив ва ўқув-методик базани такомиллаштириш, олий ўқув юртлари журналистика факультетларининг тузилмаси ва фаолиятини мақбуллаштириш				
1.	Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш масалаларини тартибга солувчи барча базавий норматив ҳужжатларни бакалаврият йўналишлари, магистратура мутахассисликлари классификаторини; бакалаврият, магистратура, икки йиллик Олий журналистика курслари учун давлат таълим стандартларини, ўқув режалари ва дастурларни; олий таълим муассасалари учун ўқитувчи кадрларни танлаб олиш, олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилар таркиби малакасини ошириш бўйича низомини қайта кўриб чиқиш ва такомиллаштириш.	2006-2007 йиллар	Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси, олий таълим муассасаларининг ўз маблағлари	ОУМТВ (И.Мажидов, К.Рузиев), ОЎМКХТРМ (Б.Раҳимов)
2.	Магистратуранинг янги мутахассисликлари: Жамоатчилик билан алоқалар; Оммавий ахборот воситаларида реклама; Таҳририят-матбаа иши; Интернет-журналистика бўйича ўқитиш учун зарур бўлган намунавий дастурларни тайёрлаш.	2006-2007 йиллар	Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси, олий таълим муассасаларининг ўз маблағлари	ОУМТВ (И.Мажидов), ОЎМКХТРМ (Б.Раҳимов)
3.	Қуйидагилар: «Оммавий ахборот воситалари иқтисодиёти ва менежменти»; «Ахборот-психология хавфсизлиги», «Оммавий ахборот воситалари социологияси» «Оммавий ахборот воситалари психологияси» мутахассисликлари бўйича ўқув режаларини ва намунавий дастурларини ишлаб чиқиш	2006-2007 йиллар	Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси, олий таълим муассасаларининг ўз маблағлари	ОУМТВ (И.Мажидов), ОЎМКХТРМ (Б.Раҳимов)

4.	<p>Қуйидагилар: Журналистик ижодиёт технологияси ва методикаси; Адабий таҳрир; Мағбуот хизматлари ишини ташкил этиш; Жамоатчилик билан алоқалар; Режа иши масалалари бўйича дарсликлар ва ўқув қўлланмалари, шунингдек электрон-ўқитиш ва бошқа билим берувчи ресурсларнинг янги авлодини яратиш.</p>	2006-2010 йиллар	<p>Ҳар йили олий таълим муассасаларига ажратиладиган бюджет маблағлари доирасида</p>	<p>ОЎМКҲТРМ (Б.Раҳимов) ОЎМТВ (А.Мараҳимов), ЎзМУ (Ф.Мухамедов) ЎзДЖТУ (Ф.Шоумаров), КҚДУ (О.Мағчанов)</p>
5.	<p>Очик ахборот тизимларида ахборот-психология хавфсизлиги масалаларини ўрганиш бўйича ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва олий ўқув юрғларни гуманитар (психология, социология, философия, журналистика, юриспруденция, сиёсатшунослик, тарих, филология) факультетлари ўқув жараёнига жорий этиш.</p>	2006-2007 ўқув йилининг иккинчи ярмидан бошлаб	<p>Олий таълим муассасаларининг ўз маблағлари, грант асосида маблағ билан таъминлаш, ҳар йили олий таълим муассасаларига ажратиладиган бюджет маблағлари доирасида</p>	<p>ОЎМТВ (И.Мағидов, Э.Набиев) ЎзМУ (Ф.Мухамедов), ЎзДЖТУ (Ф.Шоумаров),</p>
6.	<p>Ўзбекистон миллий университетида қуйидаги мутахассисликлар бўйича магистратура очиш: «Сиёсий шарҳ»; «Оммавий ахборот воситалари иқтисодиёти ва менежменти»; «Ахборот-психология хавфсизлиги»; «Оммавий ахборот воситалари социологияси»; «Оммавий ахборот воситалари психологияси».</p>	2007-2010 йиллар даврида босқичма-босқич	<p>Ҳар йили олий таълим муассасаларига ажратиладиган бюджет маблағлари доирасида, Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси</p>	<p>ОЎМТВ (И.Мағидов), ЎзМУ (Ф.Мухамедов)</p>
7	<p>«Оммавий ахборот воситалари иқтисодиёти ва менежменти»; «Оммавий ахборот воситалари социологияси ва психологияси» кафедраларини ташкил этиш.</p>	2008 йилгача	<p>Ҳар йили олий таълим муассасаларига ажратиладиган бюджет маблағлари доирасида. Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси</p>	<p>ЎзМУ (Ф.Мухамедов)</p>

II. Ўқув жараёнларига замонавий ахборот ва педагогик технологияларни жорий этиш			
8.	Ўқитишнинг интерактив методларини кенг жорий этиш тажрибали амалиётчи журналистлар раҳбарлигидаги «уста-синф»лар сонини кўпайтириш; мажбурий тартибда ўқув газетасини чиқарган ҳолда таҳририятнинг кундалик ишига жуда яқин бўлган амалий ўйинлардан фойдаланиш; радиотелеэшиттиришлар тайёрлаш, ўқув жараёнига ўқув ҳужжатли фильмларни жорий этиш; муаммоли лекциялар ўқиш учун турли мутахассисларни таклиф этиш.	2006-2007 йиллар	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ОЎМКХТРМ (Б.Раҳимов), ЎзМУ (Ғ.Мухамедов), ЎзДЖТУ (Ғ.Шоумаров), ҚҚДУ (О.Магчанов)
9.	Ўқув жараёнларига «ZiyoNET» тармоғи ахборот ресурсларини жалб этиш, унинг илмий-ўқув, маданий-маърифий ва маълумотнома-тахлили материаллар билан бойитилишида журналистика факультетлари талабаларининг иштирок этиши учун шарт-шароитлар яратиш. Талабаларни чет эл мутахассислари ва хорижий олий ўқув юрглари ўқитувчилари олиб боришлари мумкин бўлган айрим махсус курслар бўйича масофадан туриб ўқитиш учун глобал Интернет тармоғидан фойдаланиш.	2006-2007, 2007-2008 ўқув йиллари	Молиялаштириш Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 28 декабрдаги 282-сон қарорига мувофиқ амалга оширилади. 2006 йилда тармоққа улаш билан боғлиқ харажатлар ҳар йили олий таълим муассасаларига ажратиладиган бюджет маблағлари доирасида амалга оширилади. 2007-2010 йилларда тармоққа улаш ва алоқа хизматларига ҳақ тўлаш учун зарур маблағлар ҳар йили ОЎМТВ (А.Марахимов), ОЎМКХТРМ (Б.Раҳимов), Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги билан ҳамкорликда

4.1.56. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича такомиллаштирилган давлат таълим стандартларини яратиш тўғрисида”ги 2006 йил 16 ноябрдаги 262-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунларини бажариш, таълимнинг узлуксизлиги ва узвийлигини таъминлаш, мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш истиқболларига мувофиқ кадрлар буюртмачиларининг юқори малакали рақобатбардош мутахассисларга бўлган эҳтиёжини қондириш, тўпланган тажрибалар ҳамда олий таълимни ривожлантиришнинг жаҳон тенденциясини таҳлил этиш ва умумлаштириш асосида ўқув-методик ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар базасини тако-

миллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича такомиллаштирилган давлат таълим стандартларини яратиш тамойиллари Мувофиқлаштирувчи Кенгаш тавсиялари асосида 1-иловага мувофиқ тасдиқдансин.

2. Таянч олий таълим муассасалари ректорларига:

бир ҳафта муддатда бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича такомиллаштирилган дав-

лат таълим стандартлари ва ўқув режаларини ишлаб чиқувчи ижодий ишчи гуруҳлар таркибига киритиладиган ўқув ишлари бўйича проректорлар, мутасадди ва тажрибали мутахассисларнинг номзодларини (таълим йўналишлари бўйича) ОЎМКХТРМга тақдим этиш;

икки ой муддатда тасдиқланган таълим йўналишлари асосида бириктирилган таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ҳамда фан дастурларини ишлаб чиқишишни яқунлаш;

бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ҳамда фан дастурларини ишлаб чиқишда бевосита иштирок этган ижодий ишчи гуруҳ вакиллари буюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан рағбатлантириш;

яратилган меъёрий ҳужжатларни кадрлар буюртмачилари ва турдош таълим муассасаларида экспертизадан ўтказиб, ўқув-методик бирлашмаларга тақдим этиш учун ОЎМКХТРМга топшириш вазифалари юклатилсин.

3. Олий ва ўрта махсус, касб-хунара таълимини ривожлантириш маркази (Б.Х.Рахимов)га:

3.1. Таянч олий таълим муассасаларининг таклифлари асосида бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини ишлаб чиқувчи ижодий ишчи гуруҳлар тузиш;

Ижодий гуруҳлар фаолиятини мувофиқлаштириш, уларга амалий-услубий ёрдам кўрсатиш, таянч ва турдош таълим муассасалари ҳамда кадрлар буюртмачилари

мутахассислари иштирокида мунтазам семинарлар ўтказиш, такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари экспертизасини ташкил этиш ҳамда мониторингини олиб бориш;

Ўн кун муддатда такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларининг намунавий шаклини (бакалавриат йўналиши, магистратура мутахассислиги) вазирликнинг тегишли бошқармалари билан келишган ҳолда ишлаб чиқиш ҳамда таянч олий таълим муассасаларига етказиш вазифаси юклатилсин.

Олий ўқув юртрлараро ўқув-методик бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашга давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурларини экспертизадан ўтказиш вазифаси топширилсин.

Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Маджидов)га давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурларини ўрнатилган тартибда тасдиққа киритиш, рўйхатдан ўтказиш, эталонни саклаш ҳамда юритиш топширилсин.

6. Вазирликнинг ишлар бошқармаси (Б.А.Мавлонов)га такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурларини кўпайтириш ҳамда олий таълим муассасаларига етказиш вазифаси топширилсин.

7. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов)га давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш, экспертизадан ўтказиш ҳамда нашр этиш билан боғлиқ бўлган харажатлар учун белгиланган тартибда маблағ ажратиш вазифаси юклатилсин.

8. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Парпиев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Давлат таълим стандартларини такомиллаштириш бўйича асосий тамойиллар

1. Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторида кадрларни илдам (опережающая подготовка) тайёрлаш, жаҳон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, таълим йўналишлари ва мутахассисликларини тегишли соҳаларга мувофиқлик нуқтаи назаридан имкон даражасида унификациялаш.

2. Бакалаврият таълим йўналиши ва унга тегишли магистратура мутахассисликлари ДТСлари бир вақтда ишлаб чиқилиши ва биргаликда экспертизадан ўтказилишига амал қилиш.

3. ДТСларини ишлаб чиқишда таълимни демократлаштириш, инсонпарварлаштириш, глобаллашув шароитида ўзига хосликни сақлаш ва жаҳон таълим маконига интеграллаштириш тамойилларига амал қилиш.

4. Ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассислиги бўйича малакавий талаблар мамлакатда ва хорижда мавжуд тажрибаларни инobatга олган ҳолда диққат билан қайта ишлаб чиқилиши, у тегишли соҳалар бўйича амалиётчи мутахассислар билан келишувлардан ўтказиш.

5. Малакавий талабларда келтирилган сифатларни шакллантирувчи энг зарур фанларнинг киритилиши, уларнинг ҳажмлари ва кетма-кетлиги узлуксиз таълим турлари билан узвийликни инobatга олган ҳолда илмий асослаш.

Бакалавриатура ва магистратура ДТСларидаги блоклар бўйича фанлар таркиби, уларнинг ўзаро нисбатларини битирувчиларнинг танлаган йўналиши ва мутахассислиги бўйича олган назарий билимларини амалиётда қўллай олиш кўникмасини кучайтириш нуқтаи назаридан қайта кўриб чиқиш. Бакалаврият ва магистратура босқичлари фанларини ўқитиш кетма-кетлиги 1-жадвалга мувофиқ тақдим этиш.

Ижтимоий-гуманитар ҳамда табиий-илмий фанлар таркиби ва мазмунини шакллантиришда ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳамда бакалавриатура ва магистратура фанларининг узвийлигини таъминлаш. Фанлар учун белгиланган вақт, бюджетининг назарий амалий, тажриба, мустақил ишлар учун тақсимооти битирувчининг назарий билимларини мустаҳкамлаш ва уларни амалиётда муваффақият билан қўллаш кўникмасини шакллантиришга қаратиш.

Ўқув режаларига киритилган фанлар сонини бир семестрда 5-7 тадан ортмаслик шартини инobatга олиб белгилаш. Ажратилган аудитория ўқув юкмааларини семестр ҳафталарига самарали (қолдиқсиз) тақсимланишига риоя этиш. Кичик ҳажмли фан аудитория соатларини бир семестр давомида мумкин қадар ҳафтасига камида икки академик соатдан белгилаш (яъни, $20 \times 2 = 40$).

ДТСларида белгиланган аттестация ва назоратларга мувофиқ бир фан ёки мавзу бўйича такрорий синовлар ўтказилишига йўл қўймаслик.

Малакавий амалиётлар сони, муддатлари ва белгиланиш даври таълим йўналиши ва мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрланаётган соҳадаги ишлаб чиқариш жараёни ва технологияларининг ўзига хослигини инobatга олиши шарт. ДТСларида малакавий амалиёт сифати ва нуфузини ошириш ҳамда ишлаб чиқариш ва уларнинг мазмунини буюртмачилар талаблари билан мувофиқлаштириш.

12. ДТСлар, ўқитиладиган фанлар таркиби ва мазмунига қўйиладиган талаблар муайян йўналиш, мутахассисликлар бўйича тайёрланаётган кадрларнинг асосий буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар билан келишиш.

Бакалаврият ва магистратура таълим босқичларида фанларнинг кетма-кетлиги жадвали намунаси

№	Фанлар	Бакалавриатура йўналишлари				Магистратура мутахассисликлари								
		Таълим йўналиши номи				Мутахас номи		Мутахас номи		Мутахас номи		Мутахас номи		
		I	II	III	IV	I	II	I	II	I	II	I	II	
1.	Умумий физика		*			*			*				*	
2.	Аналитик геометрия	*							*			*		
3.	Оптика			*			*						*	

Изоҳ: Такрорланган бўлим ҳажми (фоизларда %) ва мавзулар номи алоҳида келтирилади.

4.1.57. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим муассасаларида «Янгиланиш ва барқарор тараққиёт йўлидан янада изчил ҳаракат қилиш, халқимиз учун фаровон турмуш шароити яратиш асосий вазифамиздир» номи факультатив ва семинар машғулотларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2007 йил 13 мартдаги 53-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш йўналишлари ва 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида ислохотларни чуқурлаштириш ва иқтисодий эркинлаштириш чора-тадбирларини изчил амалга ошириш натижасида иқтисодий ўсишнинг барқарор юқори суратлари, инфляция даражасининг пасайиши ва халқ фаровонлигининг ошиши тенденциялари мустақамланганлиги, аҳолининг энг муҳтож тоифаларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича аниқ манзилли чора-тадбирлар ҳамда таълим, кадрлар тайёрлаш, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш соҳасидаги мақсадли умуммиллий дастурлар изчил амалга оширилаёт-

ганлиги қайд этилди ҳамда ҳал қилинмаган мавжуд муаммоларга эътибор қаратилди ва 2007 йил иқтисодий дастурининг энг муҳим устувор йўналишлари белгилаб берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги «Янгиланиш ва барқарор тараққиёт йўлидан янада изчил ҳаракат қилиш, халқимиз учун фаровон турмуш шароити яратиш асосий вазифамиздир» номи маърузаси моҳиятини ўқувчи-талабалар онгига сингдириш ва таълим тизимида факультатив дарс ҳамда семинар машғулотларини йўлга қўйиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Жорий ўқув йилининг иккинчи ярми давомида олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Янгиланиш ва барқарор та-

раққиёт йўлидан янада изчил ҳаракат қилиш, халқимиз учун фаровон турмуш шароит яратиш асосий вазифамиздир” мавзусидаги маърузасини ўрганиш бўйича 12 соатлик (8 соат маъруза, 4 соат семинар) факультатив дарс ва семинар машғулоти ташкил этилсин.

2. Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари учун тайёрланган “Янгиланиш ва барқарор тараққиёт йўлидан янада изчил ҳаракат қилиш, халқимиз учун фаровон турмуш шароити яратиш асосий вазифамиздир” мавзусидаги махсус курс ўқув дастурлари ва улар асосида тайёрланган ўқув қўлланмалари 1-2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

3. Олий таълим муассасалари ректорлари, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқлари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари директорларига:

3.1 Мазкур курсдан дарс берувчи профессор-ўқитувчилар таркиби белгилансин ва улар учун ўқув семинарлари ўтказилсин;

3.2 Таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ва ходимлари учун Ўзбекистон Республикаси Президенти нутқи юзасидан 4 соатлик семинарлар ташкил этилсин;

3.3 Факультатив дарс ва семинар машғулотларини гуманитар, ижтимоий-иқтисодий фанлар ҳамда махсус курслар учун ажратилган ва таълим муассасалари ихтиёридаги соатлар ҳисобидан жорий ўқув йилининг II семестри давомида ўқитилиши таъминлансин;

Машғулотлар ўқитилиши натижалари таълим муассасаларининг Илмий (педагогик) кенгашларида агрофлича муҳокама қилинсин ва ҳисобот вазирликка (МАТБ, МАТСБ) тақдим этилсин;

Факультатив ва семинар машғулотларидан дарс берган ўқитувчиларга соатбай ставкаси бўйича ҳақ тўлансин.

4. Тасарруфида малака ошириш таълим муассасалари мавжуд бўлган олий таълим муассасалари ректорларига:

Малака ошириш курсларида ўқиётган педагоглар учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг маърузасини ўрганиш ташкил этилсин.

5. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Х.Ҳайдаров ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим маркази директорининг биринчи ўринбосари Р.Ниматовлар зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазир

4.1.58. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Тошкент шаҳри «Ислом маданияти пойтахти» деб эълон қилиниши муносабати билан махсус дарс соатини ташкил қилиш тўғрисида”ги 2007 йил 10 майдаги 99-сонли

БУЙРУҒИ

Ислом конференцияси ташкилоти қошидаги таълим, фан ва маданият масалалари бўйича муассасаси (АЙСЕСКО) томонидан Тошкент шаҳрини 2007 йилда «Ислом маданияти пойтахти» деб эълон қилиниши жаҳоншумул эътироф бўлиб, мамлакатимизда ислом маданияти ва кадриятларини тиклаш ҳамда ривожлантиришда Президент И.А.Каримов раҳбарлигида амалга оширилаётган изчил сиёсатнинг ёрқин тантанасидир. Юртбошимиз бу воқеага “Ўзбек халқининг ислом маданияти ривожига қўшган беқиёс ҳиссасининг юксак эътирофи”, – деб таъриф бердилар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Тошкент шаҳри “Ислом

маданияти пойтахти” деб эълон қилиниши муносабати билан ўтказиладиган тадбирлар тўғрисида” 2007 йил 15 мартдаги 51-сон қарорида белгиланган вазифаларни бажариш ҳамда ўқувчи-талабалар ўртасида Тошкент шаҳри 2007 йилда “Ислом маданияти пойтахти” деб эълон қилинишининг мазмун-моҳиятини кенг тарғиб этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. 2007 йилда Тошкент шаҳри ислом маданияти пойтахти деб эълон қилиниши муносабати билан ўтказиладиган тадбирларни ташкил этиш бўйича ташкилий қўмита мажлисининг 2007 йил 22 март ва 7 апрелдаги

07/1-150-сонли баёнларининг тегишли бандлари ижро учун қабул қилинсин.

2. Барча олий таълим муассасалари ректорлари ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими худудий бошқармалари бошлиқларига:

2.1 Тошкент ислом университетида тайёрланган “Тошкент – Ислом маданияти пойтахти” номли 4 соатлик махсус курс ўқув дастури ва маъруза матни (1, 2-илова) тасдиқлансин.

2.2. “Ислом маданияти пойтахти” номли 4 соатлик махсус дарс ўқув дастури ва маъруза матни асосида 2007-2008 ўқув йилининг сентябр ойида (“Маънавият кунида”) барча академик гуруҳларда машғулотлар ўтилиши ташкил этилсин.

Ўқувчи-талабалар орасида “Тошкент – Ислом маданияти пойтахти” мавзусида олимлар, уламолар иштирокида учрашув ва суҳбат тадбирлари ўтказиш режаси ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

Таълим муассасасида аъло баҳоларга ўқиётган ўқувчи-талабаларни рағбатлантириш мақсадида имтиёзли равишда Тошкент шаҳридаги тегишли масканлар (обидалар, музейлар, кўргазмалар ва бошқалар)га йил давомида экскурсиялар уюштирилсин.

Ушбу буйруқ бажарилишини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази директори А.Каримов ҳамда вазир ўринбосари Х.Хайдаров зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги “Тошкент – ислом маданияти пойтахти” махсус курсининг

ЎҚУВ ДАСТУРИ

Олий таълимнинг бакалаврият ва магистратура йўналиши талабалари учун

Тошкент - 2007

Маълумки, Ислом конференцияси ташкилотини қошидаги таълим, фан ва маданият масалалари бўйича муассасаси (АЙСЕЕСКО) томонидан мамлакатимизнинг бош шаҳри – Тошкент 2007 йилда Ислом маданиятининг пойтахти деб эълон қилинди. Мазкур юксак мақомнинг берилиши истиқлол йилларида мамлакатимизда миллий ва диний кадрларни тиклаш, аждодларимиз меросини ўрганиш борасида амалга ошириляёт-

ган хайрли ишларнинг эътирофидир десак муболаға бўлмайди. Ушбу ўқув дастурида пойтахтимизга берилган ушбу мақомнинг илмий, тарихий ва замонавий асослари тўғрисида сўз юритилган. Шунингдек, Ўзбекистонда ислом дини, исломий маданият ва маърифатнинг ривожини, виждон эркинлигини ва диний эътиқодни тўлиқ таъминлаш масалаларида амалга оширилган муҳим ишларнинг қўламини қисқача факт ва рақамларда очиб берилган.

Тузувчилар:

Зоҳиджон ИСЛОМОВ, Тошкент ислом университети (ТИУ)
профессори, филология фанлари доктори,
Убайдулла УВАТОВ, ТИУ, тарих фанлари доктори
Неъматулло МУҲАМЕДОВ, ТИУ, тарих фанлари номзоди.

Такризчилар: т.ф.д., проф. М.Исҳоқов, Тошкент Давлат Шарқшунослик институти (ТДШИ), т.ф.н. Қ.Зоҳидов, ТДШИ,

“Тошкент - ислом маданияти пойтахти” бўйича махсус курс

ЎҚУВ ДАСТУРИ

КИРИШ

Ислом конференцияси ташкилоти қошидаги таълим, фан ва маданият масалалари бўйича муассасаси (АЙСЕСКО) томонидан мамлакатимизнинг бош шаҳри – Тошкент 2007 йилда Ислом маданияти пойтахти деб эълон қилинди.

Ислом конференцияси ташкилоти 1969 йилда Марокаш пойтахти Рабат шаҳрида тузилган. Ҳозирги вақтда асосан, Осиё ва Африка қитъаларидаги 57 мамлакатни бирлаштирган ушбу ташкилотнинг қароргоҳи Саудия Арабистонининг Жидда шаҳрида жойлашган. 1996 йилда Ўзбекистон Республикаси ҳам мазкур ташкилот аъзоллигига қабул қилинган.

Осиё қитъасининг минглаб шаҳарлари ичидан айнан пойтахтимиз Тошкентнинг шу юксак мақомга лойиқ кўрилганлигининг омили, бу юксак унвоннинг замирида, унинг мазмун-моҳиятида нималар асосий рол ўйнаганлиги ҳақида Президентимиз Ислом Каримовнинг “Туркистонпресс” ахборот агентлиги мухбирига берган интервьюсида мукамал равишда батафсил баён қилинган.

МАЪРУЗА МАШҒУЛОТЛАРИ

1-маъзу. “Тошкент – ислом маданияти пойтахти” мақоми берилишининг илмий-тарихий асослари.

Маълумки, ислом дини бизнинг юртимизда қарийб бир асрдан кейин, яъни VIII

асрнинг биринчи чорақларида муқим равишда қарор топиб, маҳаллий халқлар томонидан қабул қилинган. Улуғ аجدодларимиз бу янги диннинг асл манбалари Қуръон ва Муҳаммад алайҳиссаломнинг ҳадислари билан танишиб, уларнинг мазмун-моҳиятини атрофлича идрок этиб, чуқур англагандан кейин, бу дин инсонни маънавий камолотга, ижтимоий тараққиётга ундайдиган буюк бир таълимот, бекиёс ҳаётий фалсафа эканлигига комил ишонч ҳосил қилдилар. Исломнинг ҳақиқий инсонпарварлик, бунёдкорлик ғоялари, унинг юксак инсоний фазилатларни ўзида мужассам этганлиги ота-боболаримиз томонидан қалбан ва чин юракдан қабул қилиниб, уларнинг ҳақиқий эътиқодига замин яратди. Бинобарин, бизнинг юртда бу улуғ дин чуқур ўрганиб, унга амал қилиш илмий маърифий асосга таянган ҳолда олиб борилди.

Муҳими, юртимиздаги Бухоро, Самарқанд, Насаф (Қарши), Термиз, Шош (Тошкент) ва бошқа шаҳарлар бутун мусулмон Шарқидаги илмий-маданий марказлар қаторида машҳур бўлган. Шунинг учун Тошкент шаҳрига ушбу юксак мақом берилишининг ўзига хос илмий-тарихий ва замонавий асослари мавжуд.

Тошкент шаҳри ва воҳаси ҳақидаги дастлабки маълумотлар қадимги Хитой манбалари ва “Авесто”да учрайди. Милоддан аввалги II аср – милодий V асрларга мансуб Хитой манбаларида Тошкент вилояти Лююени,

Юни, сўнгра Чжеше, Чжечжи, Чжеси ва Ши деб номланган.

Қадимий Қанг давлати Хитой ёзма манбаларида Тошкент «Кангкия» («Канисзой») номлари билан тилга олинади. Қадимий тохарлар тилида «қанг» сўзи ҳам «тош» маъносини аниқлаган. Бу давлатнинг пойтахти – Битянь шаҳри бўлган. Битяньнинг бизгача сакланиб қолган харобалари маҳаллий аҳоли ўртасида «Қанкатепа» номи билан машхур.

Ўрта асрлардаги манбаларда Тошкент «Чоч», «Шош», «Шошкент», «Мадинат аш-Шош», «Бинкат» ва «Таркан» номлари билан аталган. Бу ҳақдаги маълумотлар Хоразмий, Табарий, Истахрий, Абу Райҳон Беруний, Махмуд Кошғарий асарларида учрайди.

Тошкент қадимдан илм-фан, маданият маркази бўлиб келган. Ушбу ҳудудда ўрта асрларда турли фан соҳалари бўйича фаолият юритган 100 дан ортиқ олимлар номлари аниқланган. Жумладан, «Ҳазрати Имом» деб улуғланган Абу Бакр Қафғол Шоший (904-976), ишончли муҳаддис сифатида танилган Абу Саъид Ҳайсам ибн Кулайб Шоший (ваф. 947) ҳамда «Фахр ул-ислом», «ал-Имом ал-кабир» номларига сазовор Абу Бакр Муҳаммад ибн Аҳмад Шоший (1038-1114) номларини алоҳида қайд этиш мумкин.

Тошкент воҳасида Занги ота, Қафғол Шоший, Шайх Хованди Тохур, Хожа Аламбардор, Юнусхон, Мўйи Муборак, Бароқхон, Абулқосим ва Қўқалдош мадрасалари ҳамда Тилла Шайх, Намозгоҳ, Хожа Аҳрори Валий, Шайх Зайниддин номлари билан боғлиқ ислом маданиятининг кўплаб тарихий обидалари мавжуд.

Чор Россияси ва советлар даврида ҳам Тошкент сиёсий, маданий ва диний-маърифий марказ ҳисобланган. Ушбу даврда минтақада бўлиб ўтган асосий воқеа-ҳодисалар Тошкент билан бевосита боғлиқ.

Шош воҳаси олимларининг ислом маданиятига қўшган ҳиссаси

Кўхна Шош ҳам Марказий Осиёдаги йirik маданият марказларидан бири сифатида қадим замонларданок сайёҳлар, географлар, тарихнавислар диққатини ўзига жалб этиб келган. Тарихий манбалар ва адабиётлардан яхши маълумки, IX–XII асрлар Ўрта Осиёда илм-фан ва маданият, айниқса, ислом илм-

лари тараққий қилган. Тошкент – ўрта аср манбаларида Шош деб номланиб, бу ердан ҳадис, фикҳ каби исломий илмларда кўплаб таниқли олимлар етишиб чиққан. Бу ерда туғилиб фаолият кўрсатган кўплаб буюк зотлар, олимлар “Шоший”, “Тошкандий” (XVI асрдан) нисбати (нисбат) билан бутун дунёга танилганлар.

Айниқса, ўрта асрларда фаолият кўрсатган Ҳайсам ибн Кулайб Шоший, Қафғол Шоший, Абу Бакр Муҳаммад ибн Аҳмад Шоший, Шайх Умар Боғистоний, Шайх Хованди Тохур, Хожа Аҳрор каби алломалар ислом маърифати ва маданияти тафаккурига бекиёс ҳисса қўшишган.

XIV – XIX асрларда Шош воҳаси ижтимоий-маънавий ҳаётида шоирлар, табиблар, хаттотлар ва тарихчи олимлар муҳим ўрин тутди. XIV асрда Шошда яшаган “Малик уш-шуаро” (“Шоирлар пешвоси”) сифатида танилган ҳамда кўзга кўринган муаррихлардан бири Абу Сулаймон Банокатийдир. Унинг қаламига мансуб “Равзат ул-албоб фит-таворих вал-ансоб” (“Улуғ кишиларнинг тарихи ва насаблари ҳақида оқиллар боғи”) асари “Тарихи Банокатий” сифатида машхур бўлган. Шу даврда яшаб ижод этган шоирлардан бири Бадриддин Чочий бўлиб, у умрининг аксарият қисмини Ҳиндистонда ўтказди. У гўзал шеър ва қасидалар битиб Дехлидек азим шаҳарда “Фахр уз-замон” даражасига эришади.

XIX асрнинг иккинчи ярмида Европа ва Шарқ мамлакатлари ижтимоий-сиёсий, маданий-маърифий ҳаётида рўй берган ўзгаришлар Туркистонга ҳам ўзининг таъсирини кўрсата бошлади. Халққа зиё тарқатиш, унинг маданий тараққиётини кўтаришда маърифатпарварлик характери катта рол ўйнади. Бу жараёнларда Тошкент маърифатпарварлари ҳам ўзига хос ўрин эгаллади. Бунга Мунавварқори Абдурашидхонов, Абдулла Авлоний, Тавалло, Сидқий Хондайлиқий, Хислат каби кўплаб шоир, олим ва зиёлилар фаолияти яққол мисол бўла олади.

2-мавзу. “Тошкент – ислом маданияти пойтахти” мақоми берилишининг замонавий асослари.

Тарихан ниҳоятда қисқа муддатда – атиги ўн беш йил мобайнида узоқ йиллар

дахрийлик (атеистик) мухитида яшаган Ўзбекистонда ислом дини, исломий маданият ва маърифатнинг ривожини, виждон эркинлигини ва диний эътиқодни тўлиқ таъминлаш масалаларида амалга оширилган муҳим ишларнинг қўламини қўйидаги омилларида қўриш мумкин:

– “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши (1991 йил июнь);

– Ҳар бир мўмин мусулмон учун муқаддас Руза ва Қурбон ҳайитларининг умумхалқ байрами сифатида дам олиш куни деб эълон қилиниши;

– Ислом маданияти ва меъморчилигининг бетакрор намуналарини ўзида мужассам қилган тарихий ва исломий осори атиқалар ва обидаларга бой Бухоро, Хива, Қарши, Шахрисабз каби қадимий шаҳарларимизнинг бир неча минг йиллик юбилейларини халқаро ЮНЕСКО ташкилоти билан ҳамкорликда дунё миқёсида кенг қўламда нишонланиши, шу муносабат билан бу шаҳарларда ислом тарихи, маданияти ва санъатига оид мавжуд иншоотларни қайтадан таъмирлаш ёки тамоман бошқатдан қуриш каби ободончилик ва бунёдкорлик ишлари амалга оширилиши;

– Исломий илмлар ва ислом фалсафасини ривожига ўзларининг ўлмас асарлари ва таълимотлари билан салмоқли хисса қўшган буюк алломаларимиз (Имом Бухорий, Имом Термизий, Имом Мотуридий, Маҳмуд Замахшарий, Бурҳониддин Марғиноний, Аҳмад Фарғоний, Баҳоуддин Нақшбанд, Абдуҳолиқ Ғиждувоний ва бошқалар)нинг таваллуд саналарини нишонланиши, улар ҳаёти ва асарлари ҳақида тадқиқотлар, рисоалар нашр этилиши ва бу буюк сиймолар мақбараларини батамом қайтадан қуриб, ислом меъморчилигини кенг қўламда қўллаган ҳолда бетакрор мажмуаларининг барпо этилиши;

– Республикамызнинг пойтахти Тошкентда, шунингдек, барча вилоятлар ва шаҳарларда фаолият кўрсатаётган беш юзга яқин каттакичик музейларда башарият тарихининг қадимий даврларига оид бир неча минглаб ашёвий буюмлар ва қадриятлар билан бир қаторда ислом тарихи, маданияти,

санъати, айниқса, меъморчилигига мансуб кўплаб бебаҳо моддий бойликлар давлат муҳофазасида бўлиб, уларни асраб-авайлаб сақланиши ва келгуси авлодларга етказилиши Ўзбекистонда давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади.

Мустақиллик йилларида Тошкент – пойтахт сифатида бутун дунёга танилди. Пойтахтдаги ислом маданияти обидаларининг аксарияти, жумладан, Қўқалдош, Абулқосим мадрасалари, Хожа Аҳрори Валий, Шайх Зайниддин масжидлари айниқса, Ҳазрати Имом (Ҳасгимом) мавзеидаги тарихий-маданий ёдгорликлар ўзининг иккинчи ҳаётини бошлади. Улар қайта таъмирланиб, ўзининг илгариги маҳобатли манзарасини кашф этди.

Тошкент шаҳрида ҳам дунёвий, ҳам диний соҳаларда билим берувчи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузурарида Тошкент ислом университети, Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг Имом Бухорий номидаги Тошкент ислом институти, “Ҳадичаи Кубро” хотин-қизлар ва “Қўқалдош” ислом ўрта махсус билим юрталари жойлашган, улар шаҳарнинг республика илмий, диний, маърифий, маданий ҳаётидаги тутган юксак мақомини белгилайди.

Маданий меросимиз дурдоналари – қўлёзма манбаларнинг аксарияти айнан Тошкент шаҳридаги қўлёзмалар фондларида, жумладан, ЎЗР ФА Шарқшунослик институти, ЎЗР ФА Адабиёт музейи, Ўзбекистон мусулмонлари идораси кутубхоналари ва Тошкент ислом университети Манбалар хазинасида жамланган. Жумладан, Қуръоннинг энг қадимий қўлёзма нусхаси “Усмон Мусҳафи” Тошкентда сақланади.

Миллий ҳунармандчилик ва халқ амалий санъати қадимдан ривожланган Тошкент ҳозирги кунда ҳам бу соҳадаги юксак салоҳиятини сақлаб қолган.

Мустақиллик йилларида илмий-маънавий, диний-маърифий адабиётларнинг чоп этилишига кенг имкониятлар яратилди. Айнан Тошкентда Қуръони карим ва ҳадиси шарифлар, шунингдек, ислом маънавий меросига улкан хисса қўшган алломалар асарларининг ўзбек тилидаги нашрлари амалга оширилди.

4.1.59. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш ҳақида»ги 2007 йил 25 сентябрдаги 195-сонли

БҲЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги № 190-сонли қарори ижросини таъминлаш, «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни ва кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ магистратура фаолиятини тубдан такомиллаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш ҳамда кадрлар рақобатбардошлигини кучайтириш, илгор халқаро таълим стандартлари даражасида юқори малакали мутахассислар тайёрлашни ривожлантириш ва такомиллаштириш мақсадида

БҲЮРАМАН:

1. Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги № 190-сонли қарори ижро этиш учун қабул қилинсин.

2. Магистратурани ислох қилиш ва янада ривожлантиришнинг тадбирлар дастури 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг биринчи ўринбосари (А.Парпиев)га:

жорий йилнинг 10 октябригача Магистратура тўғрисидаги низомга ушбу қарор талабларига мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиб, ўрнатилган тартибда тасдиққа киритилсин ҳамда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказиш учун тақдим этилсин;

қарорнинг 6-бандига мувофиқ 2008 йил 1 январига қадар вазирликлар, идоралар ва кадрлардан асосий фойдаланувчилар бўлган республика ташкилотлари билан уларнинг магистрлар тайёрлаш жараёнида фаол

қатнашишлари ҳамда магистрлар меҳнатидан самарали фойдаланишлари учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида ҳамкорликни ривожлантириш чоралари кўрилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири ўринбосари (А.Марахимов) га бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси билан биргаликда магистратура таълим жараёнини фундаментал ва амалий фанлар билан реал интеграллаш, Фанлар академиясининг етакчи олимларини ҳамда унинг моддий-техник базасини магистрантларни ўқитиш ва улар томонидан илмий-тадқиқот ишларини амалга ошириш, уларнинг натижаларини амалиётга жалб этиш бўйича ҳаракатлар дастури ишлаб чиқилсин ҳамда уни 2008 йилдан бошлаб амалга ошириш чора-тадбирлари белгилансин.

Олий таълим муассасалари ректорларига: магистрлар тайёрлаш жараёнига энг юқори малакали ўқитувчилар, фан доктори ва профессорлар, фан номзоди ва доцентлар, шунингдек, давлат ва жамиятни модернизация қилиш, бозор иқтисодиётини ривожлантириш, ишлаб чиқаришни ахборотлаштириш шароитларида иш тажрибасига эга бўлган амалиётчилар жалб этилсин;

-магистратурада машғулотлар олиб борадиган ўқитувчилар ва ёш олимларни мамлакатимиз ва чет эллардаги етакчи университетларда ва илмий марказларда тажриба орттиришларини ташкил этиш мақсадли режалари бир ой муддатда тузилсин ва вазирликка тақдим этилсин;

-хорижий мутахассислар билан биргаликда магистратура мутахассисликларида тажрибавий ўқув дастурлари асосида махсус курсларни ташкил этиш ҳамда ҳамкорликда дарслик ва ўқув қўлланмаларини яратиш ва нашр этиш тадбирлар дастури тузилиб, вазирликка бир ой муддатда тақдим этилсин;

-таълим муассасасида педагогик фаол

лият кўрсатаётган магистратура битирувчиларига уларнинг бошқа университетларда ва илгор технологияли илмий марказларда малака оширишлари учун зарур шарт-шароитларни, шунингдек, магистратура ўқув предметлари бўйича ўқув-методик материаллар ишлаб чиқирилишини ҳамда ўқув жараёнига замонавий илм-фан ютуқлари жорий этилишини таъминлаш бўйича амалий чоратadbирларнинг истиқболли дастурлари 2007 йил 10 октябргача ишлаб чиқилиб, вазирликка тақдим этилсин;

-магистратура мутахассисларида таълим-тарбия жараёни олиб бораётган педагог кадрлар салоҳияти, уларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш сифатини ўрганиш мақсадида 3 ой муддат ичида педагоглар ўз-ўзини баҳолаш мезонлари асосида ички аттестациядан ўтказилсин ва бу жараён ҳар ўқув йили бошланишида амалга ошириш режалаштирилсин;

-ҳар ўқув семестри якунида магистрларни ўқитиш ва тайёрлаш сифати кадрлар истеъмолчиси ҳамда ташқи экспертлар жалб этилган ҳолда ўрганилсин ва натижалари бўйича тегишли чора-таadbирлар белгилансин;

-магистратура мутахассисликлари рўйхати бўйича таклифлар 1 декабрга қадар вазирликка киритилсин;

-қарорнинг 5-банди ва 2-иловасига мувофиқ магистратура бўлимлари ташкил этилиб, у ўқув ишлари бўйича проректор бошқаруви тизимига бириктирилсин. Бўлимга юклатилган вазифаларни амалга оширишлари учун шарт-шароитлар яратилсин;

-магистрларга иш берувчи ташкилот ва идораларда амалий машгулотлар ўт-

казилиши, тааллуқли соҳалар етук мутахассисларини магистрлик тайёргарликларига раҳбарлик қилишларига жалб этиш, реал топшириқлар бўйича диссертациялар тайёрлаш учун зарур шарт-шароитлар яратилсин ва ташкилотлар билан тегишли шартномалар тузилсин.

Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га олий таълим муассасаларида Магистратура бўлими фаолияти ташкил этилиши таъминласин.

Олий таълим муассасалари магистратура бўлимларига кафедралар ва деканатлар билан биргаликда қуйидаги вазифалар юклатилсин:

магистрлар тайёрлаш бўйича ўқув жараёнини ташкил этиш ва таъминлаш, улардаги таълим ва ўқитиш сифатини назорат қилиш;

ўқув-изланиш ва илмий-таdqиқот ишлари амалга оширилишини таъминлаш;

олий таълим муассасаси барча бўлинмаларининг магистрлар тайёрлаш бўйича фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш;

магистрларни ўқитиш ва уларнинг ишга жойлашиши устидан мунтазам мониторингни амалга ошириш, магистрлар тайёрлаш масалаларини мунтазам равишда таҳлил қилиш ва улар юзасидан ҳисоботлар тайёрлаш.

8. Вазирликнинг 2005 йил 3 февралдаги № 21-сон буйруғи билан тасдиқланган Олий таълим муассасаларининг намунавий ташкилий тузилмасига Магистратура бўлими киритилсин.

9. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари А.Парпиев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.60. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазиригининг “Такомиллаштирилган Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тажрибадан ўтказиш тўғрисида”ги 2007 йил 8 октябрдаги 207-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сонли ва 2004 йил 20 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим

вазириги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида”ги 341-сонли қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш юзасидан барча соҳалар бўйича такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди.

Ушбу давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларининг самарадорлигини аниқлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари ва Тошкент давлат юридик институтларида амалдаги бакалаврият йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган такомиллаштирилган тажрибавий давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари тасдиқлансин ва 2007-2008 ўқув йилидан биринчи курслардан бошлаб тажриба синовдан ўтказилсин.

2. Тажриба-синов жараёнида куйидагиларга алоҳида эътибор берилсин:

ўқув жараёнини жорий этиладиган такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларига мос ўқув дастурлари, услубий ва ахборот базаси билан таъминлаш;

-тажриба ўтказиладиган академик гуруҳларда ўзлаштириш ва давомат кўрсаткичлари мониторингини олиб бориш;

-мустақил таълим жадвалларини кафедраларда ҳар бир фаннинг хусусиятидан келиб чиқиб, профессор-ўқитувчиларнинг шахсий иш режасидаги ўқув, илмий-услубий, илмий-тадқиқот ҳамда маънавий-маърифий ва тарбиявий ишларга режалаштирилган юктамалардан келиб чиққан ҳолда тузиш;

-олиб бориладиган маънавий-ахлоқий тарбия ишларини асосан академик гуруҳларда амалга ошириш ва индивидуал шакллари ривожлантириш ҳамда уларни алоҳида жадваллар асосида ташкил этиш.

3. ТТЙМИ ва ТДЮИ ректорларига:

-бир ҳафта муддатда такомиллаштирилган ДТС ва ўқув режаларини тажриба-синовдан ўтказиш дастурини ишлаб чиқиш;

-ўқув жараёнларини ташкил қилишга оид ўқув-услубий мажмуаларни ишлаб чиқиш ва самарали татбиқ этишни ташкил этиш;

-профессор-ўқитувчиларга тажриба-синов ишларини самарали ташкил этишлари учун шароитлар яратиш, уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш чора-тадбирларини белгилаш ҳамда амалга ошириш;

-ўқув йили якунида тажриба-синов натижаларини Илмий кенгашда муҳокама қилиб, хулоса ва таклифларни Вазирликка топшириш вазифалари юклатилсин.

4. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Маджидов)га:

-тажриба-синов натижалари бўйича барча олий таълим муассасалари ректорлари ва проректорлари иштирокида семинар ташкил этиш;

-2008-2009 ўқув йилидан янги ДТС ва ўқув режаларини олий таълим муассасаларида татбиқ этиш бўйича услубий кўрсатма тайёрлаш вазифалари юклатилсин.

5. ОЎМКХТРМ (Б.Ҳ.Раҳимов)га:

-такомиллаштирилган ДТС ва ўқув режаларини тажриба-синовдан ўтказиш бўйича семинарлар ташкил этиш, амалий ёрдам кўрсатиш ва ушбу жараён мониторингини олиб бориш вазифалари топширилсин.

6. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Парпиевга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.61. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Сифат менеджменти тизими асослари курсини ўқитиш тўғрисида»ги 2007 йил 10 декабрдаги 256-сонли

БУЙРУҒИ

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳамда хизматларнинг ташқи ва ички бозорларда рақобатбардошлигини янада ошириш, экспорт потенциални кўпайтиришга йўналтирилган “Ўзбекистон Республикасида халқаро стандартларга мос бўлган менеджмент тизимини татбиқ этиш ва

ривожлантириш Дастури”нинг “Кадрлар тайёрлаш (Сифат менеджерлари, консультантлар, аудиторлар)” бўлими тегишли бандлари (2.2 ва 2.4) ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН

1. 2008/2009 ўқув йилидан бошлаб

“Менеджмент” таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрланаётган барча олий таълим муассасаларида мутахассислик фанлари блокига танлов фанлари соатлари ҳисобидан “Сифат менеджменти тизими асослари” курси киритилсин

2. ТДТУ ректори (Ш. Шообидов) га:

- ушбу курсни ўқитиш билан боғлиқ бўлган ўқув-услубий материалларни яратиш режасини ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш вазифаси топширилсин;

- режага «Менеджмент» таълим йўналиши ўқув режаларига тегишли ўзгартиришлар киритиш, мазкур курснинг намунавий ва ишчи дастурларини ишлаб чиқиш, университетнинг тажрибали профессор-ўқитувчилари ва Ўзстандарт агентлигининг мутахассисларидан иборат муаллифлар жамоасини ташкил этиш ва улар томонидан “Сифат менеджменти тизими асослар” ўқув қўлланмасини яратиш, машғулот турлари бўйича тегишли услубий қўлланмалар, тарқатма материаллар ва саволлар тўпламини яратиш каби масалалар киритилсин; қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари

- ишлаб чиқилган ўқув-услубий материаллар ва норматив ҳужжатларни ўрнатилган тартибда тасдиқдан ўтказилсин ва турдош олий таълим муассасаларига етказилсин;

- «Сифат менеджменти тизими асослари» ўқув қўлланмасини яратишда иштирок этган муаллифлар ўрнатилган тартибда рағбатлантирилсин.

3. ОЎМКХТРМ директори (Б.Раҳимов) га “Сифат менеджменти тизими асослари” ўқув қўлланмасини мувофиқлаштирувчи кенгаш томонидан берилган гриф асосида нашр режасига киритиш, кўпайтириш ва олий таълим муассасаларига етказиш вазифаси топширилсин.

4. Олий таълим муассасалар бош бошқармаси бошлиғи (И. Маджидов)га 2008/2009 ўқув йилидан бошлаб “Менеджмент” таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрланаётган барча олий таълим муассасаларида «Сифат менеджменти тизими асослари курсининг ўқитилишини таъминлашда ташкилий-услубий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

5. Ушбу буйруқнинг ижросини назорат

А. Парпиевга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.62. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаси магистратура бўлими ҳақидаги Намунавий Низомини тасдиқлаш тўғрисида»ги 2008 йил 22 апрелдаги 34-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 190-сонли қарори ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. «Олий таълим муассасаси магистратура бўлими ҳақида»ги Намунавий Низомини иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Магистратура бўлими фаолиятини Низомга мувофиқ ташкил этиш;

олий таълим муассасаси магистратура бўлимини алоҳида хона, телефон, компьютер ва бошқа оргтехника воситалари ҳамда зарурий норматив ҳужжатлар билан таъминлаш;

ҳар ўқув йили давомида камида икки марта олий таълим муассасаси илмий Кенгашида магистратура фаолияти натижаларини муҳокама қилиш вазифалари юклатилсин.

3. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Мухитдиновга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Олий таълим муассасаси магистратура бўлими ҳақида

НАМУНАВИЙ НИЗОМ

1. Умумий қоидалар

1. Олий таълим муассасаси Магистратура бўлими (бундан кейин матнда бўлим деб юритилади) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 190-сонли қарорининг 5-бандига мувофиқ ташкил этилади.

2. Бўлим ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунлари, олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, шунингдек, ушбу Низомга амал қилади.

3. Бўлим тузилмаси ва штатлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги 190-сонли қарорининг 2-иловасига мувофиқ шакллантирилади ва олий таълим муассасаси ректори томонидан тасдиқланади.

II. Бўлим мақсади ва вазифалари

Бўлим мақсади олий таълим муассасасида Кадрлар тайёрлаш миллий модели вазифаларига мувофиқ мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши тенденцияларидан келиб чиққан ҳолда тегишли мутахассислик бўйича касбий, ҳуқуқий, педагогик ва психологик билимларни чуқур ўзлаштирган жамият, давлат ва оила олдида масъулиятини тушунган юқори малакали магистр-мутахассисларни тайёрланишини ташкил этишдан иборат.

Бўлимнинг асосий вазифалари:

магистратура мутахассисликлари учун давлат таълим стандартлари ва бошқа норматив ҳужжатларни ишлаб чиқиш, кадрлар буюртмачилари талаб ва таклифлари асосида

уларни мунтазам такомиллаштириб бориш;

магистрлар тайёрлаш бўйича ўқув жараёнини ташкил этиш, таълим ва ўқитиш сифатини назорат қилиш;

магистратура фаолиятини бошқариш, таълим жараёнларини ташкил этишнинг шакл ва механизмларини модернизация қилиш;

магистратура мутахассисликларини зарурий дарсликлар ва адабиётлар билан таъминлаш, бу ишга етук олимлар, юқори малакали мутахассисларни жалб этиш, илмий соҳани ривожлантириш;

магистратура талабалари томонидан ўқув-изланиш ва илмий-тадқиқот ишлари амалга оширилишини назорат қилиш;

олий таълим муассасаси барча бўлимларининг магистрлар тайёрлаш бўйича фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш;

магистрларни ўқитиш ва уларнинг ишга жойлашиши устидан мунтазам мониторингни амалга ошириш, магистрлар тайёрлаш ишларини мунтазам равишда таҳлил қилиш ва улар юзасидан ҳисоботлар тайёрлаш.

магистратурада дарс бераётган педагог кадрларга юклатилган вазифаларни амалга оширишлари учун мақсадга йўналтирилган шароитларни яратиш ва уларни ижтимоий-касбий ва шахсий фаоллигини ошириш, уларнинг рағбатлантириш тизимларини ишлаб чиқиш;

магистратура ахборот таъминоти тизимларини шакллантириш ва ривожлантириш;

республикадаги ва илғор хорижий ҳамкорлар билан биргаликда илмий-таълимий лойиҳалар ва дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш ишларида иштирок этиш;

мавжуд ҳолатни тизимли равишда таҳлил қилиш, аниқлаш, муаммоли ҳолат-

ларни аниқлаш, магистратурани ривожлантириш тенденциялари бўйича устувор йўналишларни аниқлаш;

магистрлар тайёрлаш соҳаси бўйича талаб ва таклифларни ўрганишни ташкил этиш, таълим хизматлари ва касбий меҳнат бозорида рақобатбардошлигини таъминлаш ҳамда магистрлар тайёрлаш соҳасида маркетингни шакллантириш;

бюджет асосида таълим олган магистратура талабаларини ишга тақсимлаш борасида меҳнат бозоридаги иш ўринлари тўғрисида ахборот банкни яратиш, иш берувчи ташкилотлар билан ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш;

магистрлар тайёрлаш жараёни иштирокчи-ҳамкорлар қизиқишлари акс этган таклиф ва кўрсатмаларни ишлаб чиқиш;

ҳалқаро, давлатлараро, республикадаги ва ҳудудий тузилмалар ҳамда ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш;

магистратурага қўйилган вазифалардан келиб чиқиб, уни ривожлантиришга қаратилган дастурлар, лойиҳалар, ташаббуслар тузиш ва амалга ошириш.

Ш. Бўлимни бошқариш

Бўлим олий таълим муассасасининг ташкилий тузилмаси таркибига кириб, олий таълим муассасасида магистратура фаолиятига оид бошқарувни деканат ва кафедралар билан биргаликда мувофиқлаштириб боради.

Бўлим ишига раҳбарликни бўлим бошлиғи амалга оширади. Бўлим бошлиғи олий таълим муассасаси ректори томонидан илмий даражали (унвонли), таълим жараёнини ташкил этиш бўйича амалий тажрибага эга ходимлар сафидан тайинланади.

8. Бўлим бошлиғи олий таълим муассасаси Илмий кенгашининг аъзоси ҳисобланиб, ҳар ўқув йили якунида Илмий кенгашда йиллик фаолияти ҳақида ҳисобот беради ва у бевосита ўқув ишлари бўйича проректорга бўйсунди.

9. Бўлим ўз фаолиятини ўқув, илмий-услубий, маънавий-маърифий, илмий-тадқиқот ва бошқа йўналишлар бўйича ишлаб чиқилган истиқболли ва йиллик (жорий) режалар асосида юритади.

10. Бўлим олий таълим муассасасининг

бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан иш ҳақи фонди ва маъмурий-бошқарув ходимлари сони доирасида ташкил этилади.

11. Бўлим бошлиғи магистратура фаолияти ҳамда магистратурада ижодий ва илмий муҳит яратиш учун шахсан масъул ҳисобланади.

IV. Бўлимнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

12. Бўлим ўзига юклатилган вазифаларни бажариш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

-олий таълим муассасаси раҳбариятига ва илмий Кенгашига магистратура фаолиятини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритиш;

-давлат органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлардан магистратура мутахассисликларга бўлган эҳтиёж тўғрисидаги ахборотни белги-ланган тартибда олиш;

-олий таълим муассасаси барча бўлинмаларининг магистрлар тайёрлаш бўйича фаолиятини мувофиқлаштиришни назорат қилиш.

13. Бўлим мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

-ўқув режа ва дастурларда кўзда тутилган ўқитишнинг ҳамма шакллари (маъруза, лаборатория, амалиёт, семинар ва бошқа ўқув машғулоти турлари) бўйича ўқув жараёнини ташкил этиш;

-магистрларни маънавий-маърифий жиҳатдан тарбиялаш, уларда илмий дунёқарашни шакллантириш жараёнини ташкил қилиш;

-тадқиқланган режа асосида илмий-тадқиқот ишлари, шунингдек, инновацион лойиҳалар, грантлар ва бошқалар бўйича ишларни олиб бориш, тугалланган илмий-тадқиқот ишларини муҳокама қилиш ва уларни ишлаб чиқаришга қўллаш, тугалланган илмий ишларни чоп этишга тавсия этиш, таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг самарали интеграциясини таъминлаш;

-магистрларни илмий-тадқиқот ишларини бажаришга йўллаш ва уларнинг илмий тадқиқот ишларини бажаришни координация қилиш;

-магистрларнинг малака амалиётлари,

лойиҳалари (ишлари), магистрлик диссертациялари, шунингдек, уларнинг мустақил ишларини сифатли ташкил этилишини назорат қилиш;

-магистрларнинг илмий раҳбарлари шахсий иш режаларидаги магистратурага оид ўқув, илмий, услубий ва тарбиявий ишлари бажарилишини назорат қилиш;

-республика ва хориждаги илғор тажрибалар, дунёдаги етакчи илмий ва таълим марказлари фаолияти, олимлар ва энг яхши педагогларнинг илғор ишларини ўрганиш, умумлаштириш ва татбиқ этиш;

-замонавий педагогик ва ахборот технологияларини ишлаб чиқишни ташкил қилиш ва ўқув жараёнига жорий этиш;

-ёш педагогларга педагогик маҳоратга эга бўлишлари учун ёрдам уюштириш ҳамда устоз-шогирд традицияларини ривожлантириш;

-ахборот базаларини яратиш, ўқув машғулотларида техник воситаларни қўллаш ва индивидуал ўқитиш, мустақил ўқиш воситаларини яратиш, масофадан ўқитиш тизимларини такомиллаштириш;

-ҳар хил шаклдаги халқаро ҳамкорликлар, ўзаро ахборотлар алмашинувини ривожлантириш, конференцияларда иштирок этиш, хорижий таълим муассасалари магистратуралари ишлари тажрибасини ёритиш;

-магистрлик диссертацияларининг мавзуларини кўриб чиқиш ва уларнинг ишлаб чиқариш ҳамда илм-фан муаммоларини ҳал этишга йўналтирилишини таъминлаш;

-магистрлар билимини рейтинг тизими бўйича назорат қилишни ташкил этиш, натижаларини таҳлил қилиш, уни такомиллаштириш чораларини кўриш;

-магистрларни аудиториядан ташқари ишларини асосан ижод қилиш, илмий ишлар билан шуғулланиш, тўғарак ва секцияларга қатнашишга йўналтириш;

-ўрнатилган тартибда магистратура мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартларига мувофиқ ўқув режа ва дастурлар ҳамда дарс жадвалларини ишлаб чиқиш ва тасдиққа киритиш;

-магистратура учун дарсликлар, ўқув, услубий ва кўргазмалар қўлланмалар тайёрлашни ташкил этиш;

-иқтидорли магистрлар билан ишлаш, уларни олимпиада ва танловларда, шу жумладан Президент ва Давлат стипендияси танловларида иштирок этишга тайёрлаш;

-магистратура битирувчиларини илмий-педагогик фаолиятга йўллаш, Устоз-шогирд тизимидан ҳамда «Истеъдод» жамғармаси имкониятларидан самарали фойдаланган ҳолда уларни аспирантурада ўқишни давом эттириш ҳамда кафедраларда педагогик фаолият олиб боришга тавсия этиш;

-ишлаб чиқариш ва кишлоқ хўжалиги корхоналари, деҳқон, фермер ва бошқа хўжаликлар билан алоқаларни кенгайтириш ҳамда уларга илмий-техник ёрдам уюштириш;

-магистратура битирувчилари билан тизимли, доимий алоқаларни ташкил этиш улар фаолиятининг мониторингини олиб бориш;

-магистратура мутахассисликлари бўйича профессор-ўқитувчилар, ёш олимлар малякаларини оширишларини таъминлаш;

-таълим хизматлари соҳасини ривожлантириш;

-чет эллик ҳамкорлар, илмий ва таълим муассасалари билан халқаро алоқаларни ривожлантириш, республика ва хорижий инвестицияларни таълим жараёнига жалб қилиш.

V. Бўлим ҳужжатлари

14. Бўлимда қуйидаги ҳужжатлар бўлиши лозим:

норматив ҳужжатлар:

Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг таълимга оид Фармон ва Қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг таълим, фан ва маданият соҳаларига оид қарорлари ва фармойишлари;

-бўлим йўналишига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар;

-Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда тасарруфида олий таълим муассасаси бўлган вазирлик ва идораларнинг магистратурага оид буйруқлари ва фармойишлари;

-Илмий кенгаш қарорлари, олий таълим муассасаси буйруқлари ва фармойишлари;

-магистрлар, илмий раҳбарлар, профессор-ўқитувчилар таркибининг шахсий иш режалари;

-ўқув, илмий-тадқиқот, услубий ва тарбиявий ишлар режалари;

-«Маънавият ва маърифат» марказлари, Талабалар турар жойлари, жамоат ташкилотлари ва фондлар билан биргаликда ўтказиладиган тадбирлар режалари;

-ўқув-услубий ва бошқа ўқув жираёни ташкил этишга тааллуқли хужжатлар;

-магистрлар ва уларнинг илмий раҳбарлари, магистратура фаолиятига жалб қилинган педагоглар рўйхати;

-бажарилган ишлар ҳисоботи ва йиғилиш баённомалари.

15. Бўлим олий таълим муассасаси илмий Кенгаши қарори асосида ректорнинг буйруғи билан тугатилиши мумкин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.63. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида таълим тарбия жараёни самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги 2008 йил 23 февралдаги 42-сонли

БУЙРУҒИ

Олий таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёни самарадорлигини оширишда вазирлик тизимидаги масъул ходимларнинг бевосита иштирокини, таълим муассасалари билан алоқаларни мунтазамлигини таъминлаш, жойларда ижро интазомини янада мустаҳкамлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Вазирликнинг масъул ходимлари иловага мувофиқ республика олий таълим муассасаларига бириктирилсин. Бириктирилган ходимлар тегишли олий таълим муассасалари филиалларига ҳам масъуллиги белгилаб қуйилсин.

2. Бириктирилган масъул ходимлар зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилсин:

2.1. Вазирлик буйруқлари, Ҳайъат қарорлари ва бошқа тезкор топшириқларни ўз муддатида бажарилишини, йил давомида ҳисоботлар, маълумотномаларни белгиланган тартибда тақдим этилишини назорат қилиш;

2.2. Таълим муассасадаги маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини таҳлил қилиш, ёшларнинг ғоявий-сиёсий фаоллигини ошириш, ҳуқуқбузарлик ҳолатларини олдини олиш мақсадида ҳуқуқ-тартибот органлари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликни кучайтириш чораларини белгилаш;

2.3. Олий таълим муассасасининг электрон паспортини тайёрлаш, ҳар йили паспортга тегишли ўзгартиришлар киритишга

эришиш;

2.4. Олий таълим муассасасининг интернетдаги сайти сифатини, ахборотларнинг тўлиқлигини, уларни мунтазам янгиланиб боришни назорат қилиш;

2.5. Олий таълим муассасасининг йиллик прогноз кўрсаткичлари бажарилиши мониторингини олиб бориш;

2.6. Ойлик ва чоралик ҳисоботлар натижаси бўйича мавжуд камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирларини амалга оширилишини назоратини олиб бориш;

2.7. Таълим муассасаси раҳбари таклифи бўйича Илмий кенгаш мажлисларида иштирок этиш ва аниқланган муаммоларни ҳал қилиш бўйича вазифаларни белгилаш ҳамда ижросини назорат қилиш;

2.8. Таълим муассасасида ўқув адабиётлари таъминотини ва Ахборот ресурс марказлари фаолиятини назоратга олиш;

2.9. Профессор-ўқитувчи ва ходимларга иш ҳақи, талабаларга стипендия тўловларини белгиланган муддатларда амалга оширилишини назорат қилиш;

2.10. Олий таълим муассасалари ўқув бинолари, талабалар турар жойлари ҳамда хўжалик биноларида иссиқлик тизимларини ва муҳандислик иншоотларини тўлиқ тафтишдан ўтказиб аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар белгилаш ҳамда уларни ижроси бўйича ҳисоботлар олиш, зарурат бўлганда амалий ёрдам кўрсатиш.

3. Олий таълим муассасалари ректорларига:

3.1. Олий таълим муассасасига бириктирилган вазирлик ходимининг текшируви натижалари зудлик билан, таълим муассасаси масъул раҳбарлари иштирокида муҳокама этилсин ва вазирлик ходими билан биргаликда белгиланган чораларнинг ижроси таъминлансин;

3.2. Олий таълим муассасасига бириктирилган вазирлик ходими мунтазам равишда илмий кенгаш мажлисларига таклиф қилинсин:

Масъул ходим томонидан аниқланган муаммолар Илмий кенгашда муҳокама қилинсин ва тегишли қарорлар қабул

қилиниб, ижроси таъминлансин.

Ҳар ҳафта шанба куни соат 14:00 га қадар шу ҳафта давомида амалга оширилган ишлар ҳамда камчилик ва муаммолар бўйича тасдиқланган шакл асосида вазирликка тезкор маълумот тақдим этиб борилсин;

Олий таълим муассасаларига борадиган ходимларнинг хизмат сафари харажатлари уларнинг асосий иш жойидан қоплансин;

Вазирликнинг 2005 йил 5 ноябрдаги “Олий таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёни самарадорлигини ошириш тўғрисида”ги 238-сонли буйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ушбу буйруқ ижроси назоратини ўз зиммада қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.1.64. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Олий таълим муассасаларида магистрлар тайёрлаш сифатини ошириш”
ҳақида 2008 йил 4 мартдаги 54-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 10 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 190-сонли қарориди белгиланган вазифалар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 14 февралдаги 07-13-18-сонли топшируғи ижросини таъминлаш, шунингдек олий таълим муассасаларида магистрлар тайёрлаш сифатини янада ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари (А.Мухитдинов), Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га:

Давлат тест маркази, тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда 15 мартгача бўлган муддатда «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлар классификатори» қайта кўриб чиқилсин ҳамда унга лозим бўлган ўзгартириш ва тўлдиришлар бўйича таклиф-

лар Вазирлар Маҳкамасига киритиш учун тайёрлансин;

тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар, Иқтисодиёт вазирлиги билан ҳамкорликда магистратура мутахассисликлари кесимида қабул кўрсаткичлари бўйича таклифларни талаб-эҳтиёждан келиб чиққан ҳолда жорий йилнинг 5 мартгача Вазирлар Маҳкамасига тақдим этилсин;

магистрлар тайёрлаш бўйича олий таълим муассасалари фаолиятини яхшилаш ва мавжуд камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Давлат тест марказининг магистрлар тайёрлаш ҳолати бўйича маълумоти (илова қилинади) олий таълим муассасаси илмий кенгашида танқидий муҳокамадан ўтказилсин, мавжуд камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, унинг ижроси таъминлансин. Чора-тадбирлар режаси 1-иловадаги шаклга

мувофиқ беш кунлик муддатда вазирликка (қоғоз ва электрон шаклда) тақдим этилсин; магистратура мутахассисликлари бўйича йиллар давомида қабул режаларининг бажарилмаётганлик сабаблари аниқлансин ва уларни бартараф этиш бўйича аниқ тадбирлар белгилансин;

магистратура мутахассисликларига қабул режаси бажарилмаганлиги учун тегишли факультет деканлари ва кафедра мудирларига нисбатан интизомий чоралар белгилансин.

3. Илмий даражасиз (унвонсиз), таянч маълумоти дарс бераётган фанига мос кел-

майдиган ўқитувчиларга магистратурада ўқув юкламалари берилганлиги учун ТДШИ, ТМИ, ҚҚДУ, СамДЧТИ, ТВДПИ, КуқонДУ, ТАҚИ, ТермДУ, БухДУ, ТДПУ ректорлари огоҳлантирилсин.

4. ТАҚИ, ТДТУ, ТДАИ, ТКТИ, БухОО-ЕСТИ, НамМПИ, СамДАҚИ, ТермДУ, ТТА, ТДМИ, ЎзДК, ТДСИ, МРДИ, ТТЙМИ, ТДАУ, АндҚХИ, СамҚХИ ректорларига 2007-2008 ўқув йилида магистратурага қабул режасининг бажармаганлиги кўрсатиб ўтилсин.

5. Ушбу буйруқ ижросини назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Муҳитдинов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 4 февралдаги 54-сонли буйруғига 1-илова

Давлат тест маркази томонидан магистрлар тайёрлаш ҳолати бўйича аниқланган камчиликларни бартараф этиш ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ РЕЖАСИ

т/р	Аниқланган камчиликлар мазмуни	Камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлари	Бажариш муддати	Масъуллар

4.1.65. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Таълим муассасаларида «Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш-барча ислохот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир» номли факультатив ва семинар машғулотларини ташкил этиш тўғрисида”ги 2008 йил 31 мартдаги 85-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 8 февраль куни Вазирлар Маҳкамасида 2007 йил яқунлари, 2008 йилнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида ислохотларни чуқурлаштириш ва иқтисодиётни эркинлаштириш чора-тадбирларини изчил амалга ошириш натижасида

иктисодий ўсишнинг барқарор юқори суратлари, инфляция даражасининг пасайиши ва халқ фаровонлигини ошириш тенденциялари мустаҳкамланганлиги, аҳолининг энг муҳтож тоифаларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича аниқ манзилли чора-тадбирлар ҳамда таълим, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш соҳасидаги мақсадли

умуммиллий дастурлар изчил амалга оширилаётганлиги қайд этилди ҳамда ҳал қилинмаган мавжуд муаммоларга эътибор қаратилди ва 2008 йил иқтисодий дастурининг энг муҳим устувор йўналишлари белгилаб берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги “Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш-барча ислоҳот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир” номи маърузаси моҳиятини ўқувчи-талабалар онгига сингдириш учун факультатив дарс ҳамда семинар машғулотларини йўлга қўйиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Жорий ўқув йилининг иккинчи яри давомида олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш-барча ислоҳот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир” мавзусидаги маърузасини ўрганиш бўйича 12 соатлик (8 соат маъруза, 4 соат семинар) факультатив дарс ва семинар машғулотлари ташкил этилсин.

2. Вазир ўринбосари Х.Ҳайдаров ва Ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази директорининг биринчи ўринбосари Р.Ниматовга жорий йилнинг 10 апрелига қадар “Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш-барча ислоҳот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир” мавзусидаги махсус курс ўқув дастурлари ва ўқув қўлланмаларини ишлаб чиқиб, ўрнатилган тартибда тасдиқдан ўтказиб барча олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига етказилишини таъминласин.

3. Олий таълим муассасалари ректорлари, ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқлари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари директорларига:

Мазкур курсдан дарс берувчи профессор-ўқитувчилар таркиби белгилансин ва улар учун ўқув семинарлари ўтказилсин;

Таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ва ходимлари учун Ўзбекистон Республикаси Президенти нутқи юзасидан 4 соатлик семинарлар ташкил этилсин;

Факультатив дарс ва семинар машғулотларини гуманитар, ижтимоий-иқтисодий фанлар ҳамда махсус курслар учун ажратилган ва таълим муассасалари ихтиёридаги соатлар ҳисобидан жорий ўқув йилининг иккинчи ярим йили давомида ўқитилиши таъминлансин;

Машғулотлар ўқитилиши натижалари таълим муассасаларининг Илмий (педагогик) кенгашларида атрофлича муҳокама қилинсин ва ҳисобот вазирликнинг Маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармасига тақдим этилсин;

Факультатив ва семинар машғулотларидан дарс берган ўқитувчиларга соатбай ставкаси бўйича ҳақ тўлансин.

4. Тасарруфида малака ошириш таълим муассасалари мавжуд бўлган олий таълим муассасалари ректорларига:

Малака ошириш курсларида ўқиётган педагоглар учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг маърузасини ўрганиш ташкил этилсин.

5. Мазкур буйруқ ижросини назорат қилиш вазир ўринбосари Х.Ҳайдаров ва Ўрта махсус, касб-хунар таълим маркази директорининг биринчи ўринбосари Р.Ниматовлар зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ҳамда Хукумат қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлашда, олий таълим соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга оширишда, таълим ислохотларини изчил олиб боришда Вазирлик томонидан муайян ишлар амалга оширилиб келинмоқда.

Олиб борилаётган ташкилий ишлар ўз самарасини бериши билан бир қаторда олий таълим муассасаларида таълим жараёнини самарали ташкил этиш, талаба ёшларда амалий кўникма ҳосил қилиш, билимларини ягона тизим асосида баҳолаш механизмни жорий этиш, кадрлар истеъмолчилари бўлган ташкилотлари билан ўзаро алоқаларни мустаҳкамлашда таянч олий таълим муассасаларининг турдош йўналишларда кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларига кўрсатаётган ўқув-услубий ёрдамлари мунтазам равишда олиб борилмаёпти, замонавий педагогик ва ахборот технологиялари ўқув жараёнига тўлақонли татбиқ этилмапти.

Олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлаш сифатини Давлат таълим стандартлари талаблари асосида дунё андозаларига жавоб берадиган рақобатбардош даражага кўтариш, тўпланган илғор тажрибаларни умумлаштириш асосида ўқув-методик ҳужжатлар базасини такомиллаштириш, етакчи олий таълим муассасаларининг илмий-педагогик салоҳиятидан унумли фойдаланиш, ўқитиш методларининг самарали воситаларини яратиш, уларни татбиқ этишни йўлга қўйиш, битирувчиларда амалий кўникма, малака ҳосил қилишни кучайтириш ҳамда бу борада таянч (базавий) олий таълим муассасалари фаолиятини қайта кўриб чиқиб, янада такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Таянч (базавий) олий таълим муассасаси тўғрисида Низом, таянч (базавий) олий таълим муассасаларининг қайта ишланган ва тўлдирилган рўйхати 1 ва 2- иловаларга

мувофиқ тасдиқлансин.

2. Таянч (базавий) олий таълим муассасалари ректорларига:

икки ҳафта муддатда таянч (базавий) олий таълим муассасаси қошида жамоатчилик асосида фаолият олиб боровчи таянч (базавий) олий таълим муассасаси Кенгашининг таркибини, амалий иш дастурини ишлаб чиқиб, Вазирлик билан келишилган ҳолда тасдиқласинлар.

3. Таянч (базавий) олий таълим муассасаси Кенгашининг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгилансин:

олий таълимнинг таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг такомиллаштирилган Давлат таълим стандартлари, таълим дастурлари мазмунига ҳамда битирувчиларнинг малакавий даражасига бўлган талаблар лойиҳаларини ишлаб чиқиш, муҳокама қилиш ва тавсиялар бериш;

ўқув жараёнига жорий этилган ўқув режа ва фан дастурларини, шунингдек, янги педагогик технологияларни бириктирилган турдош таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўлган олий таълим муассасаларида доимий татбиқ этилишида амалий ва услубий ёрдам кўрсатиш;

ўқув-тарбиявий ва маънавий-маърифий фаолиятни такомиллаштириш воситалари ва методларини муҳокама этиш;

замонавий олий таълим муассасаси моделини, ташкилий ва таркибий тузилмасини барпо этиш бўйича таклифларни умумлаштириш;

янги педагогик технологиялар ҳамда инновацион фаолият бўйича олимлар, педагоглар ва талабалар ўртасида давра суҳбатлари, ўқув семинар ва тренингларни ҳамда илмий конференцияларни доимий ҳамкорликда ташкил этиш механизмларини яратиш;

олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг педагоглари ва раҳбарлари малакасини ошириш ва қайта тайёрлашнинг замонавий ва самарали методларини яратиш ва жорий этиш бўйича тавсиялар киритиш.

4. Таянч олий таълим муассасаси ректорининг академик лицей ва ўрта махсус, касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректори лавозим вазифаларига таянч олий таълим муассасаси Кенгаши раиси ўринбосари ҳамда Кенгаш қарорларининг жойлардаги ижросини назорат қилиш вазифалари киритилсин.

5. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов), Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш

маркази (Б.Раҳимов)га:

таянч (базавий) олий таълим муассасалари фаолиятини доимий мувофиқлаштириш, уларга методик ва амалий ёрдам кўрсатиш ишларини ташкил этиш юклатилсин.

6. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2003 йил 17 апрелдаги 90-сон буйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Мазкур буйруқ ижроси назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.1.67. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари экспертизасини ташкил этиш
туғрисида”ги 2008 йил 1 апрелдаги 90-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида 2007 йил якунлари ва 2008 йилнинг устувор вазифалари бўйича ўтказилган йиғилишда қилган маърузасида ҳамда «Ёшлар йили» Давлат дастурида (30-бандида) кўйилган вазифаларни амалга ошириш ва кадрлар тайёрлаш сифатини янада кўтариш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Таянч олий таълим муассасалари ректорларига:

Такомиллаштирилган Давлат таълим стандартларини (бакалавриатура йўналишлари ва унга тааллуқли магистратура мутахассисликлари стандартлари билан биргаликда) тегишли ўқув-услубий бирлашмалар экспертизасидан ўтказиш ва 2008 йилнинг 10 апрелигача вазирликка ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун топшириш;

Турдош ОТМларида ўтказилган ДТС ва ўқув режалари муҳокамалари ҳақида ёзма хулоса ва таклифларини олиш вазифалари юклатилсин.

Ўқув-услубий бирлашма раисларига такомиллаштирилган Давлат таълим стандартларида практика ва амалий машғулотлар салмогини оширишга эътибор қаратилиб 1-иловада келтирилган шаклда эксперт хулосасини расмийлаштириш юклатилсин.

3. Такомиллаштирилган давлат таълим стандартларини қабул қилувчи ишчи гуруҳ таркиби 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин. Ишчи гуруҳ раҳбари (А.Мухитдинов)га таянч ОТМлари томонидан ДТСларини топшириш жадвалини ишлаб чиқиш ва ушбу жадвалда белгиланган муддатда ДТСларини тасдиққа киритиш вазифалари топширилсин.

4. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га экспертизадан мувоффақиятли ўтиб, Мувофиқлаштирувчи кенгаш томонидан тасдиққа тавсия этилган ДТСларини тасдиқлаш бўйича буйруқ лойиҳасини тайёрлаш, такомиллаштирилган ДТСларини 2008-2009 ўқув йилидан амалга киритишни ташкил этиш вазифалари юклатилсин.

5. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази (Б.Раҳимов)га такомиллаштирилган ДТСлари ва ўқув режаларини олий таълим муассасаларига етказишни ташкил этиш вазифалари топширилсин.

6. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов)га такомиллаштирилган ДТС ва ўқув режаларини зарурий миқдорда босмадан чиқариш харажатларини ўрнатилган тартибда молиялаштириш вазифаси юклатилсин.

7. Мазкур буйруқ ижросини назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Мухитдинов заммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Такомиллаштирилган давлат таълим стандартига бериладиган эксперт хулосасининг намунавий шакли

1. Меҳнат бозорининг мазкур таълим йўналиши ва мутахассисликларини битирган кадрларга бўлган эҳтиёжига баҳо берилади.

Битирувчилар билими, малака ва кўникмаларига қўйилган талабларда мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларнинг инobatга олинганлиги (амалдаги ДТСлар билан қиёсий таҳлил, жадвал-1).

Бакалаврият ва магистратурада ўқитилиши режалаштирилган фанларнинг самарасиз такрорланишига йўл қўйилмаганлиги (жадвал-2).

Режалаштирилган фанлар номларининг хорижий олий таълим тизимида қўлланиладиган атамалар билан мутаносиблиги, сунъий равишда киритилган фанлар (жадвал-2) мавжудлиги.

Фанлар блоклари юкламалари ҳажмининг Вазирлар Маҳкамасининг 16.08.2001 й. 343-сон қарори билан тасдиқланган нисбатларга мослиги (жадвал-3).

6. Семестр, ўқув йили ва таълим муддатида ўқитилиши режалаштирилган фанларнинг сони ва уларнинг ҳажмини Вазирликнинг 16.11.2006 й. 262-сон буйруғи билан

тасдиқланган тамойилларнинг 9-бандига жавоб бериши (жадвал-4).

Битирувчиларнинг амалий кўникмаларини кучайтиришга қаратилган ўзгаришлар: назарий машғулотлар ҳажмининг камайирилиши, амалий, лаборатория, семинар машғулотларининг ҳажми, шунингдек, амалиёт ва курс ишлари (лойиҳалари) сонининг кўпайирилиши даражаси (амалдаги ДТС ва ўқув режалар билан қиёсий таҳлили, жадвал-5).

ДТС ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда минтақавий олий таълим муассасалари таклиф ва тавсияларининг инobatга олинганлиги (жадвал-6).

ДТС лойиҳаларининг иш берувчилар билан келишилганлиги (жадвал-7).

Магистратура мутахассисликлари ДТСларини Давлат тест маркази экспертизасидан ўтказилганлиги.

11. Ўқув-услубий бирлашманинг такомиллаштирилган ДТСни тасдиқлаш ёки қайта ишлашга тавсия этиш ҳақидаги якуний хулосаси.

Изох: Илмий-услубий бирлашма муайян бакалаврият таълим йўналиши ва унга тегишли магистратура мутахассисликлари ДТСлари учун эксперт гуруҳини (таянч бўлмаган ОТМ вакиллари иштирокида) белгилайди. Эксперт хулосаси гуруҳ раҳбари ва аъзолари томонидан имзоланади. Тасдиққа тавсия қилинган ДТСлари сифатига бирлашма раиси шахсан жавоб беради.

Жадвал-1

Йўналиши (мутахассислиги) ДТСда кадрларнинг билим, малака ва кўникмаларига қўйилган талаблардаги янгиликлар

Т.р.	Эски таҳрир	Янги таҳрир

ДТС магистратурасида бакалаврият фанларининг самарасиз такрорланиши

Т.р.	Бакалаврият фани	Магистратура фани	Сунъий киритилган фанлар

ДТСда фанлар блоки нисбатларининг меъёрларига амал қилиниши

Т.р.	Фанлар блоки, %	Бакалавриятда, %	Магистратурада, %
1	1-блок 23-25		
2	2-блок 8-25		
3	3-блок 35-40		
4	4-блок 9-10		
5	5-блок 5-7		

Ўқитиладиган фанлар сони ва ҳажмининг тамойиллар талабига жавоб бериши

Т.р	262-буйрук, тамойил 9-банди	Бакалавриятда	Магистратурада
	Бир семестрда 5-7 та фан		
	Бир ўқув йилида 10-14 та		
	Ўқув муддатида 4 йил -40-56 та		
	40 соатдан кам фанлар		

ДТСда амалий кўникмани кучайтиришга қаратилган ўзгаришлар

Т.р.	Амалдаги ДТСда	Такомилаштирилган ДТС (бак.)	Такомилаштирилган ДТС (маг.)
1	Маъруза		
	1-блок соат, %		
	2-блок		
	3-блок		
	3-блок		
2	Амалий машгулотлар.		
	1 -блок соат, %		
	2-блок		

	4-блок		
3	Семинар машгулотлари.		
	1-блок соат,%		
	2-блок		
	3-блок		
	4-блок		
4	Лабор. машгулотлари.		
	1 -блок соат,%		
	2-блок		
	3-блок		
	4-блок		
5	Амалиёт, ҳафта		
6	Курс иши, та		
7	Курс лойиҳаси, та		

Жадвал-6

ДТСда минтақавий ОТМлар таклифини инобатга олинганлиги

Т.р.	Минтақавий ОТМ номн	Берилган таклиф мазмуни	Инобатга олинган банди, бўлими

Жадвал-7

ДТСнинг иш берувчилар билан келишилганлиги

Т.р.	ДТС яратган таянч ОТМ	Келишилган иш берувчилар корхона номи ва имзолаган раҳбар лавозими, фамилияси

2-илова

Такомиллаштирилган давлат таълим стандартларини қабул қилувчи ишчи гуруҳ таркиби

№	Ф.и.ш.	Лавозими
1.	Мухитдинов А.А.	Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари, раҳбар
2.	Арипжанов М.М.	ОТМББ бошлиғи ўринбосари
3.	Бекмуродов А.Ш.	ТДИУ ўқув ишлари бўйича проректори
4.	Тўйчиев Х.	УзМУ илмий ишлар бўйича проректори
5.	Норкулова К.Т.	ТДТУ илмий ишлар бўйича проректори
6.	Умаров А.	ОУМКХТРМ бўлим бошлиғи
7.	Холматов А.	ОУМКХТРМ бош мутахассиси
8.	Ҳабибуллаев А.	ТКТИ ўқув бўлими бошлиғи
9.	Ҳасанов В.	ТТЕСИ ўқув бўлими бошлиғи
10.	Умарова С.	ТДШИ ўқув бўлими бошлиғи
11.	Усмонов Б.	ТДИУ ўқув бўлими бошлиғи
12.	Абдураупов Р.	ТИМИ ўқув бўлими бошлиғи

13.	Умарова Ш.З.	ТошФарМИ ўқув бўлими бошлиғи
14.	Давронова З.	ЎзДЖТУ ўқув-услубий бошқарма методисти
15.	Эшонқулов А.	ОУМКХТРМ етакчи мутахассиси

**4.1.68. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Кадрлар тайёрлаш йўналишлари бўйича ўқув жараёнининг ўқув-услубий, моддий-техник таъминотиغا қўйиладиган талабларни амалиётга жорий этиш ҳақида”ги
2008 йил 16 апрелдаги 103-сонли**

БУЙРУҒИ

Давлат таълим стандартларига мувофиқ кадрлар тайёрлаш йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган ўқув жараёнининг ўқув-услубий, моддий-техник таъминотиغا қўйиладиган талаблар асосида таълим сифатини ошириш, ўқув жараёнининг ўқув-услубий, моддий-техник таъминотини такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Таълим йўналишлари гуруҳлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар томонидан маъқулланган «Кадрлар тайёрлаш йўналишлари бўйича ўқув жараёнининг ўқув-услубий, моддий-техник таъминотиغا қўйиладиган талаблар» (Талаблар) 1-иловадаги рўйхатга мувофиқ амалиётга жорий этилсин.

2. Таянч олий таълим муассасалари ректорларига:

- жорий йилнинг 21 апрелига қадар бириктирилган олий таълим муассасаларини Талаблар билан таъминланишини ташкил этиш;

- икки ҳафта муддатда таянч олий таълим муассасаси қошида жамоатчилик асосида фаолият олиб борувчи таянч олий таълим муассасаси Кенгашининг Талабларни амалиётга жорий этишга бағишланган йиғилиш (семинар)ни ўтказиш;

икки ой муддатда бириктирилган таълим йўналишлари бўйича турдош олий таълим муассасаларида Талабларни амалиётга жорий этиш ҳолатини ишчи гуруҳлар тузиб ўрганиб чиқиш, мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича таклифлар тайёрлаш ва амалга оширилишини ташкил қилиш;

- фан, техника ва технологияларнинг

сўнги ютуқлари, олий таълим ривожланишининг жаҳон тенденциясини ҳисобга олган ҳолда Талабларни мунтазам такомиллаштириб бориш вазифалари юклатилсин.

3. Ўқув режаларидаги «Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар» (ишчи гуруҳ раҳбари Э.Набиев) ҳамда «Математика ва табиий-илмий фанлар» (ишчи гуруҳ раҳбари Т.Абдурахмонов) блоклари бўйича ишлаб чиқилган Талабларни Вазирлик Ишлар бошқармаси (Б.Мавлонов) билан биргаликда олий таълим муассасаларига етказилиши ташкил этилсин.

4. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Жорий йилнинг 1 майгача бўлган муддатда олий таълим муассасасининг ўқув-услубий, моддий-техник базасини 2-иловадаги шаклларга мувофиқ инвентаризациядан ўтказиш, мавжуд ҳолатни аниқлаш ҳамда Талабларга мувофиқ етишмайдиган ўқув-услубий адабиётлар, моддий-техник жиҳозларни таъминлаш бўйича дастурий режалар ишлаб чиқиш вазифалари юклатилсин.

Дастурий режалар таянч олий таълим муассасалари билан келишилган ҳолда тасдиқланиб, жорий йилнинг 10 майгача бўлган муддатда Олий таълим муассасалари бош бошқармасига (ўқув-услубий материаллар билан таъминлаш бўйича) ҳамда Меҳнат ва ижтимоий муҳофаза хизмати (моддий-техник жиҳозларни таъминлаш бўйича) топширилсин.

5. Вазир ўринбосари А.Ғулумхўжаевга олий таълим муассасаларида талабларга мувофиқ етишмайдиган моддий-техник жиҳозлар билан таъминланиши бўйича тузилган дастур режаларининг бажарилишини

назорат қилиш вазифаси юклатилсин.

6. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га:

таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган Талабларнинг эталон нусхалари ўрнатилган тартибда вазирликда сақланишини таъминлаш;

олий таълим муассасаларида Талабларга

мувофиқ етишмайдиган ўқув-услубий материаллар билан таъминланиши бўйича тузилган дастур режаларининг бажарилишини назорат қилиш вазифалари топширилсин.

7. Ушбу буйруқнинг ижросини назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Муҳитдинов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.69. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Янгиланган Классификаторга мувофиқ ишлаб чиқилган олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2011 йил 16 сентябрдаги 387-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-1533-сонли ва 2011 йил 4 июлдаги “2011-2012 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида”ги ПҚ-1564-сонли қарорлари асосида республика иқтисодиёти ва ижтимоий соҳаларининг тармоқларига зарур бўлган олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг янгиланган Классификатори ишлаб чиқилди ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан келишилган ҳолда вазирликнинг 2011 йил 18 июлдаги 302-сонли буйруғи билан тасдиқланди.

Янгиланган классификаторга мувофиқ таянч олий таълим муассасалари иштирокида республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган мутахассислар тайёрлашни йўлга қўйиш мақсадида олий таълимнинг 6 та билим соҳалари бўйича бакалавриятнинг 165 та таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг 447 та Давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари Ўзбекистон Фанлар академиясининг тармоқ

илмий-тадқиқот институтлари, кадрлар истеъмолчиси бўлган йирик корхоналар ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан келишилган ҳолда такомиллаштирилди ҳамда вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаш томонидан тасдиққа тавсия этилди.

Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш ҳамда ўрнатилган тартибда давлат рўйхатидан ўтказиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг янгиланган Классификаторига мувофиқ ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари 1-иловага, тааллуқли олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг тармоқлар ва соҳалар бўйича давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Республика олий таълим муассасалари ректорларига:

- тасдиқланган давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини таълим муассасаларининг ўқув жараёнига 2011/2012 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич жорий этиш;

- улар асосида ҳар ўқув йили бошланишига қадар таянч олий таълим муассасалари

билан келишилган ҳолда ишчи ўқув режаларини ишлаб чиқиш ва Илмий кенгашнинг қарори билан тасдиқлаш;

- тасдиқланган давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари асосида таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг ўқув-услубий мажмуаларини ва фан дастурларини янгилаш, зарур бўлган ўқув адабиётлари билан таъминланганлик мониторингини олиб бориш, етишмаётганларини аниқлаш ҳамда уларни яратиш тўғрисидаги тавсияларини таянч олий таълим муассасалари билан келишилган ҳолда шакллантириш вазифалари юклатилсин.

3. Маънавий ва ахлокий тарбия бошқармаси (М.Комилов)га бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартлари, ўқув режаларининг гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий (1 - блок) фанлари таркибини оптималлаштириш, мазмунини бойитиш ва замонавийлаштирилишига эришиш вазифаси юклатилсин.

4. Илмий тадқиқотларни ривожлантириш бошқармаси (Р.Мусурмонов)га

тасдиқланган давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари асосида талабалар билимининг сифат кўрсаткичларини ошириш юзасидан илмий-тадқиқот лойиҳалари бажарилишига алоҳида эътибор қаратилсин.

5. Олий таълим муассасалари Бош бошқармаси (И.У.Маджидов)га:

- Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази билан биргаликда Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини таълим муассасаларининг ўқув жараёнига 2011/2012 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич жорий этилишида ташкилий ва услубий ёрдам кўрсатиш вазифалари юклатилсин.

6. Вазирликнинг Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов)га: тасдиқланган Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини «Узстандарт» агентлигида рўйхатдан ўтказиш ҳамда чоп этиш билан боғлиқ бўлган харажатларга молиявий маблағлар ажратилиши назарда тутилсин.

7. Мазкур буйруқ ижроси назоратини вазирнинг биринчи ўринбосари М.Арипджанов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

ОЎМТВнинг 2011 йил 16 сентябрдаги
387-сонли буйруғига 1-илова

Давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари қайта таҳрирда тайёрланадиган олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг

РЎЙХАТИ

Бак	Маг	Билим ва таълим соҳалари, таълим йўналишлари ва мутахассисликлари номи	Код		Таянч ОТМ
			Бакалаврият йўналишлари	Магистратура мутахассисликлари	
			5-босқич	5А-босқич	
		ГУМАНИТАР СОҲА <i>Педагогика</i>	100 000 110 000		
		Таълим йўналиши: <i>Математика ўқитиш методикаси</i>	5110100		ТДПУ
		• Математика ўқитиш методикаси		5А110101	ТДПУ
		Таълим йўналиши: <i>Физика ва астрономия ўқитиш методикаси</i>	5110200		ТДПУ
		• Физика ўқитиш методикаси		5А110201	ТДПУ

	• Астрономия ўқитиш методикаси		5A110202	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Кимё ўқитиш методикаси</i>	5110300		ТДПУ
	• Кимё ўқитиш методикаси		5A110301	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Биология ўқитиш методикаси</i>	5110400		ТДПУ
	• Биология ўқитиш методикаси		5A110401	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>География ўқитиш методикаси</i>	5110500		ТДПУ
	• География ўқитиш методикаси		5A110501	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Тарих ўқитиш методикаси</i>	5110600		ТДПУ
	• Тарих ўқитиш методикаси		5A110601	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Информатика ўқитиш методикаси</i>	5110700		ТДПУ
	• Таълимда ахборот технологиялари		5A110701	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i>	5110800		ТДПУ
	• Тасвирий санъат		5A110801	ТДПУ
	• Муҳандислик графикаси		5A110802	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Педагогика ва психология</i>	5110900		ТДПУ
	• Педагогика (фаолият тури бўйича)		5A110901	ТДПУ
	• Психология		5A110902	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (йўналишлар бўйича)</i>	5111000		ТДПУ
	• Касб таълими (муҳандислик тартиб бўйича)		5A111001	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Мусиқа таълими</i>	5111100		ТДПУ
	• Мусиқа таълими		5A111101	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Ўзбек тили ва адабиёти</i>	5111200		ТДПУ
	• Ўзбек тили ва адабиёти		5A111201	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Она тили ва адабиёти (тиллار бўйича)</i>	5111300		ТДПУ
	• Она тили ва адабиёти (тиллار бўйича)		5A111301	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича)</i>	5111400		ТДПУ
	• Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича)		5A111401	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Чақириққача ҳарбий таълим</i>	5111500		ТДПУ
	• Чақириққача ҳарбий таълим		5A111501	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Миллий гоё, маънавият асослари ва ҳуқуқ таълими</i>	5111600		ТДПУ
	• Маънавият асослари		5A111601	ТДПУ
	• Ҳуқуқ таълими		5A111602	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Бошланғич таълим ва спорт-тарбиявий иш</i>	5111700		ТДПУ
	• Бошланғич таълим		5A111701	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Мактабгача таълим</i>	5111800		ТДПУ
	• Мактабгача таълим		5A111801	ТДПУ

	Таълим йўналиши: Дефектология	5111900		ТДПУ
	• Дефектология (мутахассисликлар бўйича)		5A111901	ТДПУ
	Таълим йўналиши: Жисмоний маданият	5112000		ТДПУ
	• Жисмоний маданият		5A112001	ТДПУ
	Таълим йўналиши: Меҳнат таълими	5112100		ТДПУ
	• Меҳнат таълими		5A112101	ТДПУ
	Гуманитар фанлар	120 000		
	Таълим йўналиши: Филология ва тилларни ўқитиш (тиллар бўйича)	5120100		ЎзДЖТУ ЎзМУ
	• Адабиётшунослик (тиллар ва тадқиқот йўналишлари бўйича)		5A120101	ЎзДЖТУ ЎзМУ
	• Лингвистика (тиллар бўйича)		5A120102	ЎзДЖТУ ЎзМУ
	• Мумтоз филология (турлари бўйича)		5A120103	ТДШИ
	• Шарқ мумтоз адабиёти манбашунослиги ва матншунослиги		5A120104	ТДШИ
	• Риторика		5A120105	ЎзДЖТУ
	Таълим йўналиши: Таржима назарияси ва амалиёти (тиллар бўйича)	5120200		ЎзДЖТУ
	• Таржима назарияси ва амалиёти (тиллар бўйича)		5A120201	ЎзДЖТУ
	Таълим йўналиши: Тарих (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)	5120300		ЎзМУ
	• Ўзбекистон тарихи		5A120301	ЎзМУ
	• Тарих (йўналишлар ва мамлакатлар бўйича)		5A120302	ЎзМУ
	• Давлат бошқаруви ва маҳаллий ўз-ўзини бошқарув (фаолият тури бўйича)		5A120303	ЎзМУ
	• Тарихшунослик ва тарихий тадқиқотлар методлари (мамлакатлар бўйича)		5A120304	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Археология	5120400		ЎзМУ
	• Археология		5A120401	ЎзМУ
	• Этнология, ижтимоий (маданий) антропология		5A120402	ЎзМУ
	• Этногенез (Ўзбек халқининг этник тарихи)		5A120403	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Фалсафа	5120500		ЎзМУ
	• Фалсафа тарихи (йўналишлар бўйича)		5A120501	ЎзМУ
	• Фалсафа (қўллаш соҳаси)		5A120502	ЎзМУ
	• Этика ва эстетика		5A120503	ЎзМУ
	• Мантиқ		5A120504	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Диншунослик	5120600		ТИслУ
	• Исломшунослик		5A120601	ТИслУ
	• Диншунослик		5A120602	ТИслУ
	Таълим йўналиши: Жаҳон сиёсати	5120700		ЖИДУ
	• Халқаро муносабатлар		5A120701	ЖИДУ
	Математика	130 000		
	Таълим йўналиши: Математика	5130100		ЎзМУ
	• Математика (йўналишлар бўйича)		5A130101	ЎзМУ

	• Эҳтимоллар назарияси ва математик статистика		5A130102	ЎзМУ
	• Математик физика		5A130103	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Амалий математика ва информатика	5130200		ЎзМУ
	• Сонли методлар ва математик моделлаштириш		5A130201	ЎзМУ
	• Амалий математика ва ахборот технологиялари		5A130202	ЎзМУ
	Табиий фанлар	140 000		
	Таълим йўналиши: Биология	5140100		ЎзМУ
	• Биология (фан йўналиши)		5A140101	ЎзМУ
	• Тиббий микробиология ва вирусология (фан йўналиши)		5A140102	ЎзМУ
	• Ихтиология ва гидробиология		5A140103	ЎзМУ
	• Биотехнология		5A140104	ЎзМУ
	• Биофизика		5A140105	ЎзМУ
	• Биокимё		5A140106	ЎзМУ
	• Генетика		5A140107	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Физика	5140200		ЎзМУ
	• Назарий физика		5A140201	ЎзМУ
	• Физика (йўналишлар бўйича)		5A140202	ЎзМУ
	• Гелиофизика ва қуёш энергиясидан фойдаланиш		5A140203	ЎзМУ
	• Конденсацияланган муҳитлар физикаси ва материалшунослик (турлари бўйича)		5A140204	ЎзМУ
	• Атом ядроси ва элементар заррачалар физикаси		5A140205	ЎзМУ
	• Электроника		5A140206	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Механика	5140300		ЎзМУ
	• Назарий механика		5A140301	ЎзМУ
	• Деформацияланувчи қаттиқ жисм механикаси		5A140302	ЎзМУ
	• Суюклик ва газ механикаси		5A140303	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Астрономия	5140400		ЎзМУ
	• Астрономия (тадқиқот йўналиши бўйича)		5A140401	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Кимё	5140500		ЎзМУ
	• Кимё (фан йўналиши бўйича)		5A140501	ЎзМУ
	• Материаллар ва моддалар кимёси (материаллар бўйича)		5A140502	ЎзМУ
	• Нефть ва табиий газ кимёси		5A140503	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: География	5140600		ЎзМУ
	• Иқтисодий ва ижтимоий география (урганиш объекти бўйича)		5A140601	ЎзМУ
	• География (урганиш объекти бўйича)		5A140602	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Гидрометеорология	5140700		ЎзМУ
	• Метеорология ва иқлимшунослик (фаолият тури бўйича)		5A140701	ЎзМУ

	• Гидрометеорология (фаолият тури бўйича)		5A140702	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Геология	5140800		ЎзМУ
	• Геология (фан йўналиши бўйича)		5A140801	ЎзМУ
	• Геотектоника		5A140802	ЎзМУ
	• Геохимё		5A140803	ЎзМУ
	• Минералогия, кристаллография, петрография		5A140804	ЎзМУ
	• Уран геохимёси ва минералогияси		5A140805	ЎзМУ
	• Геологик съёмка ва фойдали қазилмалар конларини қидириш		5A140806	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Геофизика	5140900		ЎзМУ
	• Геофизика		5A140901	ЎзМУ
	• Сейсмология ва сейсмометрия		5A140902	ЎзМУ
	• Нефть ва газ геофизикаси		5A140903	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Тупроқшунослик	5141000		ЎзМУ
	• Тупроқшунослик (таджикот тури бўйича)		5A141001	ЎзМУ
	• Экспериментал агрохимё		5A141002	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Гидрология (тармоқлар бўйича)	5141100		ЎзМУ
	• Гидрология (ўрганиш объектлари бўйича)		5A141101	ЎзМУ
	• Гидрогеология (ўрганиш объекти бўйича)		5A141102	ЎзМУ
	• Сув ва сел омборларини ишлатиш		5A141103	ЎзМУ
	• Гидравлика ва муҳандислик гидрологияси		5A141104	ЎзМУ
	Санъат	150 000		
	Таълим йўналиши: Бастакорлик санъати	5150100		ЎзДК
	• Бастакорлик		5A150101	ЎзДК
	Таълим йўналиши: Санъатишунослик (турлари бўйича)	5150200		ЎзДСИ
	• Театршунослик ва драматургия		5A150201	ЎзДСИ
	• Муסיқашунослик		5A150202	ЎзДСИ
	• Санъат назарияси ва тарихи (турлари бўйича)		5A150203	ЎзДСИ
	• Музейшунослик; консервация ва бадий ёдгорликларни сақлаш		5A150204	ЎзДСИ
	Таълим йўналиши: Актёрлик санъати (турлари бўйича)	5150300		ЎзДСИ
	• Актёрлик санъати (турлари бўйича)		5A150301	ЎзДСИ
	Таълим йўналиши: Режиссёрлик (турлари бўйича)	5150400		ЎзДСИ
	• Режиссёрлик (турлари бўйича)		5A150401	ЎзДСИ
	• Продюссерлик (турлари бўйича)		5A150402	ЎзДСИ
	Таълим йўналиши: Дирижёрлик (турлари бўйича)	5150500		ЎзДК
	• Дирижёрлик (турлари бўйича)		5A150501	ЎзДК
	Таълим йўналиши: Вокал санъати (турлари бўйича)	5150600		ЎзДК
	• Вокал санъати (турлари бўйича)		5A150601	ЎзДК

	Таълим йўналиши: Чолгу ижрочилиги (турлари бўйича)	5150700		ЎзДК
	• Фортепиано (орган)		5A150701	ЎзДК
	• Чолгу ижрочилиги (турлари бўйича)		5A150702	ЎзДК
	Таълим йўналиши: Рангтасвир (турлари бўйича)	5150800		МРДИ
	• Рангтасвир (турлари бўйича)		5A150801	МРДИ
	• Кино ва телефильмнинг тасвирий ечими		5A150802	МРДИ
	• Мультфильм ва компьютер мультипликацияси		5A150803	МРДИ
	Таълим йўналиши: Дизайн (турлари бўйича)	5150900		МРДИ
	• Дизайн (турлари бўйича)		5A150901	МРДИ
	Таълим йўналиши: Графика (турлари бўйича)	5151000		МРДИ
	• Дастгоҳ ва китоб графикаси		5A151001	МРДИ
	• Графика (турлари бўйича)		5A151002	МРДИ
	Таълим йўналиши: Ҳайкалтарошлик (турлари бўйича)	5151100		МРДИ
	• Ҳайкалтарошлик (турлари бўйича)		5A151101	МРДИ
	Таълим йўналиши: Амалий санъат (турлари бўйича)	5151200		МРДИ
	• Амалий санъат (турлари бўйича)		5A151201	МРДИ
	• Санъат асарлари ва меъморий ёдгорликларни таъмирлаш		5A151202	МРДИ
	Таълим йўналиши: Хореография (турлари бўйича)	5151300		МРОХМ
	• Хореография санъати ва хореография (турлари бўйича)		5A151301	МРОХМ
	Таълим йўналиши: Техноген санъат (турлари бўйича)	5151400		ЎзДСИ
	• Овоз режиссёрлиги (турлари бўйича)		5A151401	ЎзДСИ
	Таълим йўналиши: Кино-телеоператорлик	5151500		ЎзДСИ
	• Кинооператорлик		5A151501	ЎзДСИ
	• Телеоператорлик		5A151502	ЎзДСИ
	Таълим йўналиши: Халқ ижодиёти (турлари бўйича)	5151600		ТДМИ
	• Анъанавий бастакорлик		5A151601	ТДМИ
	ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ <i>Социология ва психология</i>	200 000 210 000		
	Таълим йўналиши: Социология	5210100		ЎзМУ
	• Социология (йўналишлар бўйича)		5A210101	ЎзМУ
	• Ижтимоий тизим ва жараёнларнинг ахборот ва психологик хавфсизлиги		5A210102	ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Психология (фаолият турлари бўйича)	5210200		ЎзМУ
	• Психология (фаолият турлари бўйича)		5A210201	ЎзМУ

	Журналистика ва ахборот	220 000	
	Таълим йўналиши: Журналистика (фаолият турлари бўйича)	5220100	ЎзМУ
	• Журналистика (фаолият турлари бўйича)		5A220101 ЎзМУ
	• Халқаро журналистика (фаолият турлари бўйича)		5A220102 ЎзМУ
	• Телевидение ва радио эшиттириш		5A220103 ЎзМУ
	• Ноширлик иши ва муҳаррирлик		5A220104 ЎзМУ
	Таълим йўналиши: Ахборотлаштириш ва кутубхонашунослик (соҳалар бўйича)	5220200	ТДМИ
	• Ахборотлаштириш ва кутубхонашунослик (соҳалар бўйича)		5A220201 ТДМИ
	• Ахборот хизматлари технологиялари (фаолият тури)		5A220202 ТДМИ
	Таълим йўналиши: Архившунослик	5220300	ЎзМУ
	• Хужжатшунослик ва архившунослик		5A220301 ЎзМУ
	Иқтисод	230 000	
	Таълим йўналиши: Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230100	ТДИУ
	• Иқтисодий назария		5A230101 ТДИУ
	• Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230102 ТДИУ
	• Макроиқтисодиёт		5A230103 ТДИУ
	• Микроиқтисодиёт		5A230104 ТДИУ
	• Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти		5A230105 ТДИУ
	• Эконометрика		5A230106 ТДИУ
	• Иқтисодиётда ахборот технологиялари ва тизимлари		5A230107 ТДИУ
	• Монополияга қарши бошқарув ва рақобатни ривожлантириш		5A230108 ТДИУ
	• Иқтисодиётда математик методлар		5A230109 ТДИУ
	• Меҳнат иқтисодиёти		5A230110 ТДИУ
	Таълим йўналиши: Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230200	ТДИУ
	• Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230201 ТДИУ
	Таълим йўналиши: Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)	5230300	ТДИУ
	• Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)		5A230301 ТДИУ
	Таълим йўналиши: Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230400	ТДИУ
	• Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230401 ТДИУ
	• Лизинг		5A230402 ТДИУ
	• Логистика		5A230403 ТДИУ
	Таълим йўналиши: Божхона иши (фаолият турлари бўйича)	5230500	ТДИУ
	• Божхона иши (фаолият турлари бўйича)		5A230501 ТДИУ

	Таълим йўналиши: Молия	5230600		ТМИ
	• Давлат молиясини бошқариш		5A230601	ТМИ
	• Корпоратив молия ва қимматли қоғозлар бозори (соҳалар бўйича)		5A230602	ТМИ
	• Инвестицияларни бошқариш (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230603	ТМИ
	• Халқаро молия		5A230604	ТМИ
	Таълим йўналиши: Банк иши	5230700		ТМИ
	• Банк иши (фаолият турлари бўйича)		5A230701	ТМИ
	• Банк ҳисоби ва аудит		5A230702	ТМИ
	Таълим йўналиши: Солиқлар ва солиққа тортиш	5230800		Солиқ Академияси
	• Солиқлар ва солиққа тортиш		5A230801	Солиқ Академияси
	Таълим йўналиши: Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	5230900		ТМИ
	• Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар бўйича)		5A230901	ТМИ
	• Аудит (тармоқлар бўйича)		5A230902	ТМИ
	• Бюджет ҳисоби ва назорати		5A230903	ТМИ
	Таълим йўналиши: Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)	5231000		ТДШИ
	• Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)		5A231001	ТДШИ
	Таълим йўналиши: Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)	5231100		ЖИДУ
	• Жаҳон иқтисодиёти (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)		5A231101	ЖИДУ
	• Ташқи иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича)		5A231102	ЖИДУ
	Таълим йўналиши: Сугурта иши	5231200		ТМИ
	• Сугурта иши		5A231201	ТМИ
	Таълим йўналиши: Пенсия иши	5231300		ТМИ
	• Пенсия иши		5A231301	ТМИ
	Таълим йўналиши: Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5231400		ТДИУ
	• Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A231401	ТДИУ
	Таълим йўналиши: Баҳолаш иши	5231500		ТМИ
	• Баҳолаш иши ва риелторлик (объектлар бўйича)		5A231501	ТМИ
	Таълим йўналиши: Меҳнат иқтисодиёти ва социологияси	5231600		ТДИУ
	Ҳуқуқ	240 000		
	Таълим йўналиши: Юриспруденция (фаолият турлари бўйича)	5240100		ТДЮИ
	• Давлат ҳуқуқи ва бошқаруви (соҳалар бўйича)		5A240101	ТДЮИ

	• Хужалик ҳукуки (соҳалар бўйича)		5A240102	ТДЮИ
	• Фуқаролик ҳукуки; оила ҳукуки; фуқаролик процесси; халқаро хусусий ҳуқуқ		5A240103	ТДЮИ
	• Жиноят ҳукуки, жиноят процесси		5A240104	ТДЮИ
	• Халқаро ҳуқуқ (соҳалар бўйича)		5A240105	ТДЮИ
	• Дипломатик ва консуллик ҳукуки		5A240106	ТДЮИ
	• Давлат ва жамият қурилиши		5A240107	ТДЮИ
	Таълим йўналиши: Юриспруденция (Ислом ҳуқуқи)	5240200		ТИслУ
	• Ислом ҳуқуқи		5A240201	ТИслУ
	ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИК СОҲА <i>Муҳандислик иши</i>	300 000 310 000		
	Таълим йўналиши: Энергетика (тармоқлар бўйича)	5310100		ТДТУ
	• Гидроэлектрстанциялар ва қайта тикланувчи энергия манбалари		5A310101	ТДТУ
	• Гидравлик машиналар		5A310102	ТДТУ
	• Қозонхоналардан фойдаланиш ва уларни таъмирлаш		5A310103	ТДТУ
	• Иссиқлик энергетикаси		5A310104	ТДТУ
	• Иссиқлик техникаси (қўлланиш объекти бўйича)		5A310105	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Электр энергетикаси (тармоқлар ва йўналишлар бўйича)	5310200		ТДТУ
	• Электр таъминоти (тармоқлар бўйича)		5A310201	ТДТУ
	• Энергия тежамкорлиги (тармоқлар бўйича)		5A310202	ТДТУ
	• Электр станциялари		5A310203	ТДТУ
	• Электр энергетикаси тизимлари ва тармоқлари (фаолият турлари бўйича)		5A310204	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Металлургия	5310300		ТДТУ
	• Metallургия (металл турлари бўйича)		5A310301	ТДТУ
	• Metallургия машиналари ва жиҳозлари (ишлаб чиқариш тури бўйича)		5A310302	ТДТУ
	• Қуймакорлик ишлаб чиқариши технологияси (турлари бўйича)		5A310303	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Авиасозлик ва ҳаво кемаларидан техник фойдаланиш	5310400		ТДТУ
	• Авиация ва ер усти жиҳозларини монтаж қилиш ҳамда таъмирлаш		5A310401	ТДТУ
	• Авиация техникаларини тиклаш ва таъмирлаш		5A310402	ТДТУ
	• Пилотаж-навигация мажмуаларининг авиация электр тизимларидан техник фойдаланиш		5A310403	ТДТУ
	• Учиш аппаратларини синаш, уларнинг аэродинамикаси ва иссиқлик алмашув жараёнлари		5A310404	ТДТУ
	• Ҳаво кемалари ва авиация двигателларидан фойдаланиш		5A310405	ТДТУ

	• Парвоз хавфсизлиги ва сертификатлаш		5A310406	ТДТУ
	• Амалий космик технологиялар		5A310407	ТДТУ
	• Учиш аппаратлари двигателлари ва энергетик қурилмалари		5A310408	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Автомобилсозлик ва тракторсозлик	5310500		ТДТУ ТАЙИ
	• Автомобилсозлик ва тракторсозлик		5A310501	ТДТУ ТАЙИ
	Таълим йўналиши: Ерусти транспорт тизимлари ва уларнинг эксплуатацияси (транспорт турлари бўйича)	5310600		ТДТУ ТТЙМИ ТАЙИ
	• Ерусти транспорт воситалари ва тизимлари (транспорт турлари бўйича)		5A310601	ТДТУ ТТЙМИ ТАЙИ
	• Транспорт воситаларига техник хизмат кўрсатиш, таъмирлаш ва уларни ишлатиш (транспорт турлари бўйича)		5A310602	ТДТУ ТТЙМИ ТАЙИ
	• Темир йўл транспорти (турлари бўйича)		5A310603	ТТЙМИ
	• Автомобиллар ва автомобиль хўжалиги		5A310604	ТАЙИ
	• Ички ёнув двигателларини синаш ва улардан фойдаланиш		5A310605	ТАЙИ
	• Химмотология		5A310606	ТАЙИ
	• Машиналар, аппаратлар ва асбоб-ускуналар динамикаси, мустаҳкамлиги		5A310607	ТАЙИ
	Таълим йўналиши: Электр техникаси, электр механикаси ва электр технологиялари (тармоқлар бўйича)	5310700		ТДТУ
	• Электр механикаси (тармоқлар бўйича)		5A310701	ТДТУ
	• Электр изоляцияли ва кабелли техника		5A310702	ТДТУ
	• Электр ва электрон аппаратлар		5A310703	ТДТУ
	• Электротехник мажмуалар ва тизимлар (тармоқлар бўйича)		5A310704	ТДТУ
	• Кончилик машиналари ва жиҳозлари		5A310705	ТДТУ
	• Электротехнологик жараёнлар ва қурилмалар (тармоқлар бўйича)		5A310706	ТДТУ
	• Назарий электротехника		5A310707	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Электроника ва асбоб-созлик (тармоқлар бўйича)	5310800		ТДТУ
	• Электроника ва электрон техникаси (тармоқлар бўйича)		5A310801	ТДТУ
	• Ўлчаш ва назорат қилиш асбоб-ускуналари, методлари (турлари бўйича)		5A310802	ТДТУ
	• Ахборот-ўлчов тизимлари (тармоқлар бўйича)		5A310803	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)	5310900		ТДТУ
	• Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси		5A310901	ТДТУ
	• Метрология, стандартлаштириш ва сифатни бошқариш (тармоқлар бўйича)		5A310902	ТДТУ

	• Маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)		5A310903	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (тармоқлар бўйича)</i>	5311000		ТДТУ
	• Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш (тармоқлар бўйича)		5A311001	ТДТУ
	• Темир йўл транспортида автоматика ва телемеханика		5A311002	ТДТУ
	• Ҳаводаги ҳаракатлар навигацияси ва бошқарув		5A311003	ТДТУ
	• Тизимларни бошқариш (тармоқлар бўйича)		5A311004	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Радиоэлектрон қурилмалар ва тизимлар (тармоқлар бўйича)</i>	5311100		ТДТУ
	• Радиоэлектрон қурилмалар ва тизимлар (турлари ва тармоқлар бўйича)		5A311101	ТДТУ
	• Антенналар ва ўта юкори частотали қурилмалар		5A311102	ТДТУ
	• Радиотехник қурилмалар ва алоқа воситалари		5A311103	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Телевидение, радиоалоқа ва радиоэшиттириш</i>	5311200		ТАТУ
	• Телевидение, радиоалоқа ва радиоэшиттириш қурилмалари ҳамда тизимлари (турлари бўйича)		5A311201	ТАТУ
	• Телевидение, радиоалоқа ва радиоэшиттириш тизимларининг хавфсизлиги		5A311202	ТАТУ
	Таълим йўналиши: <i>Телекоммуникация</i>	5311300		ТАТУ
	• Ахборот узатиш қурилмалари ва тизимлари		5A311301	ТАТУ
	• Телекоммуникация тизимларининг дастурий таъминоти		5A311302	ТАТУ
	• Телекоммуникация тизимлари ва тармоқларида ахборот хавфсизлиги		5A311303	ТАТУ
	Таълим йўналиши: <i>Мобиль алоқа тизимлари</i>	5311400		ТАТУ
	• Мобиль алоқа тизимлари		5A311401	ТАТУ
	Таълим йўналиши: <i>Геодезия, картография ва кадастр (тармоқлар бўйича)</i>	5311500		ТАҚИ
	• Авиация-космик воситалари билан табиий ресурсларни тадқиқ қилиш		5A311501	ТАҚИ
	• Геодезия ва картография (функциялари бўйича)		5A311502	ТАҚИ
	• Бино ва иншоотлар кадастри		5A311503	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: <i>Кончилиқ иши</i>	5311600		НавДКИ
	• Фойдали қазилма конларини қазिश (қазिश усуллари бўйича)		5A311601	НавДКИ
	• Шахта ва ер ости муҳандислиги (фаолият тури бўйича)		5A311602	НавДКИ

	• Фойдали қазилмаларни бойитиш (қазилма турлари бўйича)		5A311603	НавДКИ
	• Портлатиш иши		5A311604	НавДКИ
	Таълим йўналиши: <i>Фойдали қазилма конлари геологияси, қидирув ва разведкаси (кон турлари бўйича)</i>	5311700		ТДТУ
	• Фойдали қазилма конлари геологияси, қидирув ва разведкаси (кон турлари бўйича)		5A311701	ТДТУ
	• Нефть-газ конлари геологияси		5A311702	ТДТУ
	• Фойдали қазилма конларини қидириш ва хариталаш методлари (методлар бўйича)		5A311703	ТДТУ
	• Нефть ва газ конларини қидирув-разведка ишларининг аэрокосмик методлари		5A311704	ТДТУ
	• Нефтли-газли қатламлар литологияси ва стратиграфияси		5A311705	ТДТУ
	• Нефть ва газ конларини қидирув-разведка ишларининг геофизик методлари		5A311706	ТДТУ
	• Кончилик геологияси ва геофизикаси		5A311707	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Гидрогеология ва муҳандислик геологияси</i>	5311800		ТДТУ
	• Гидрогеология		5A311801	ТДТУ
	• Муҳандислик геологияси		5A311802	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Нефть ва газ конларини ишга тушириш ва улардан фойдаланиш</i>	5311900		ТДТУ
	• Нефть ва газ конларини ишга тушириш ва улардан фойдаланиш		5A311901	ТДТУ
	• Нефть ва газ конлари машина ва жиҳозларидан фойдаланиш		5A311902	ТДТУ
	• Нефть ва газ кудукларини бургулаш		5A311903	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Нефть-газни қайта ишлаш саноати объектларини лойиҳалаштириш, қуриш ва улардан фойдаланиш</i>	5312000		ТДТУ
	• Углеводородларни транспортда ташиш		5A312001	ТДТУ
	Ишлаб чиқаришлар технологияси	320 000		
	Таълим йўналиши: <i>Материалшунослик ва янги материаллар технологияси</i>	5320100		ТДТУ
	• Материалшунослик ва материаллар технологияси (тармоқлар бўйича)		5A320101	ТДТУ
	• Микроэлектроника		5A320102	ТДТУ
	• Лазер тизимлари, техникаси ва технологиялари (тармоқлар бўйича)		5A320103	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Машинасозлик технологияси, машинасозлик ишлаб чиқаришини жиҳозлаш ва автоматлаштириш</i>	5320200		ТДТУ
	• Машинасозлик технологияси ва жиҳозлари (ишлаб чиқариш бўйича)		5A320201	ТДТУ
	• Иссиқлик двигателлари (турлари бўйича)		5A320202	ТДТУ
	• Энергия машинасозлиги (тармоқлар бўйича)		5A320203	ТДТУ

	• Гидравлик машиналар ва пневматик тизимлар		5A320204	ТДТУ
	• Қозонлар, буг генераторлари ва ёниш камералари		5A320205	ТДТУ
	• Машинасозликда технологик жараёнлар ва тизимларни автоматлаштириш		5A320206	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Технологик машиналар ва жиҳозлар (тармоқлар бўйича)</i>	5320300		ТДТУ
	• Технологик машиналар ва жиҳозларга техник хизмат кўрсатиш (тармоқлар бўйича)		5A320301	ТДТУ
	• Машинашунослик		5A320302	ТДТУ
	• Совутиш, криоген техникаси ва муътадиллаш тизимлари машиналари ҳамда агрегатлари		5A320303	ТДТУ
	• Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш машиналари ва жиҳозлари		5A320304	ТДТУ
	• Кимёвий ишлаб чиқариш ва қурилиш материаллари корхоналарининг машиналари ҳамда аппаратлари		5A320305	ТКТИ
	• Целлюлоза-қоғоз ишлаб чиқариш технологияси ва жараёнлари		5A320306	ТКТИ
	• Ёғочга ишлов бериш технологияси ва ёғочшунослик		5A320307	ТКТИ
	• Пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси ва жиҳозлари		5A320308	ТДТУ
	• Нефть-газ саноати машиналари ва жиҳозлари		5A320309	ТДТУ
	• Тўқимачилик ва енгил саноат машиналари ҳамда аппаратлари		5A320310	ТТЕСИ
	• Озиқ-овқат саноати машиналари ва агрегатлари		5A320311	ТКТИ
	• Электроника саноати технологик машиналари ва жиҳозлари		5A320312	ТДТУ
	• Тиббиёт ва биотехнология машиналари ва жиҳозлари		5A320313	ТДТУ
	• Эргономика (тармоқлар бўйича)		5A320314	ТДТУ
	• Пахта саноати машиналари ва жиҳозлари		5A320315	ТТЕСИ
	• Нефть ва газни қайта ишлаш саноати машиналари ва аппаратлари		5A320316	ТДТУ
	Таълим йўналиши: <i>Кимёвий технология (ишлаб чиқариш турлари бўйича)</i>	5320400		ТКТИ
	• Ноорганик моддалар кимёвий технологияси (ишлаб чиқариш турлари бўйича)		5A320401	ТКТИ
	• Органик моддалар кимёвий технологияси (ишлаб чиқариш турлари бўйича)		5A320402	ТКТИ
	• Тўқимачилик ва енгил саноат маҳсулотларини кимёвий тозалаш		5A320403	ТКТИ
	• Қурилиш материалларининг кимёвий технологияси		5A320404	ТКТИ
	• Юқори молекулали бирикмалар кимёвий технологияси		5A320405	ТКТИ

	• Доривор воситалар ва препаратлар технологияси		5A320406	ТКТИ
	• Кимёвий технология жараёнлари ва аппаратлари (ишлаб чиқариш тури бўйича)		5A320407	ТКТИ
	• Материаллар кимёвий қаршилиги ва занглашдан ҳимоялаш		5A320408	ТКТИ
	Таълим йўналиши: Биотехнология (тармоқлар бўйича)	5320500		ТКТИ
	• Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)		5A320501	ТКТИ
	• Тиббий-биологик аппаратлар, тизимлар ва мажмуалар (қўлланиш соҳаси бўйича)		5A320502	ТКТИ
	• Ген муҳандислиги		5A320503	ТКТИ
	Таълим йўналиши: Аудио-видео технологиялар	5320600		ТАТУ
	• Аудиотехнологиялар		5A320601	ТАТУ
	• Видеотехнологиялар		5A320602	ТАТУ
	Таълим йўналиши: Махсус ёритиш технологиялари	5320700		ТАТУ
	• Махсус ёритиш технологиялари		5A320701	ТАТУ
	Таълим йўналиши: Матбаа ва қадоқлаш жараёнлари технологияси	5320800		ТТЕСИ
	• Матбаа ишлаб чиқариши технологияси ва жиҳозларига хизмат кўрсатиш		5A320801	ТТЕСИ
	• Матбаа технологияси ва дизайни		5A320802	ТТЕСИ
	Таълим йўналиши: Енгил саноат буюмлари конструкциясини ишлаш ва технологияси (тармоқлар бўйича)	5320900		ТТЕСИ
	• Тўқимачилик хом ашёларини қайта ишлаш технологияси (хом ашё тури бўйича)		5A320901	ТТЕСИ
	• Тикув буюмлари технологияси ва конструкциясини ишлаш		5A320902	ТТЕСИ
	• Чарм ва мўйна буюмлари технологияси ва конструкциясини ишлаш		5A320903	ТТЕСИ
	• Тўқимачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)		5A320904	ТТЕСИ
	• Тўқимачилик ва енгил саноат маҳсулотлари материалшунослиги, экспертизаси ва сифат назорати (қўлланиш соҳалари бўйича)		5A320905	ТТЕСИ
	• Тўқимачилик саноати буюмларини бадий лойиҳалаш (диссинаторлар)		5A320906	ТТЕСИ
	Таълим йўналиши: Озиқ-овқат технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)	5321000		ТКТИ
	• Озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)		5A321001	ТКТИ
	• Озиқ-овқат саноати машиналари, агрегатлари ва жараёнлари		5A321002	ТКТИ
	• Озиқ-овқат хавфсизлиги		5A321003	ТКТИ
	Таълим йўналиши: Ноёб ва радиоактив металллар рудаларини қазиб олиш, қайта ишлаш техникаси ва технологияси	5321100		НавДКИ

	• Ноёб ва радиоактив металл рудаларини қазиб олиш, бойитиш ва қайта ишлаш технологияси		5A321101	НавДКИ
	• Ноёб ва радиоактив металл рудаларини қазиб олиш ва қайта ишлашни комплекс механизациялаштириш, электрлаштириш ва автоматлаштириш		5A321102	НавДКИ
	Таълим йўналиши: <i>Табиий тоаларни дастлабки ишлаш технологияси</i>	5321200		ТТЕСИ
	• Пахтани дастлабки ишлаш ва уруғ тайёрлаш технологияси		5A321201	ТТЕСИ
	• Табиий тоаларни дастлабки ишлаш технологияси (турлари бўйича)		5A321202	ТТЕСИ
	Таълим йўналиши: <i>Нефть ва нефть-газни қайта ишлаш технологияси</i>	5321300		ТДТУ
	• Нефть-газ саноатида ресурсларни тежаш технологияси		5A321301	ТДТУ
	• Нефть ва газни қайта ишлаш ва кимёвий технологияси		5A321302	ТДТУ
	• Нефть ва газни қайта ишлаш жараёнлари ва аппаратлари		5A321303	ТДТУ
	Компьютер технологиялари ва информатика	330 000		
	Таълим йўналиши: <i>Ахборот тизимларининг математик ва дастурий таъминоти</i>	5330100		ТАТУ
	• Ахборот тизимларининг математик ва дастурий таъминоти (фойдаланиш тури бўйича)		5A330101	ТАТУ
	Таълим йўналиши: <i>Информатика ва ахборот технологиялари (тармоқлар бўйича)</i>	5330200		ТАТУ
	• Компьютер тизимлари ва уларнинг дастурий таъминоти (тармоқлар бўйича)		5A330201	ТАТУ
	• Ахборот ва мультимедия технологиялари (қўлланиш соҳаси бўйича)		5A330202	ТАТУ
	• Амалий информатика		5A330203	ТАТУ
	• Ахборот тизимлари (тармоқлар бўйича)		5A330204	ТАТУ
	Таълим йўналиши: <i>Ахборот хавфсизлиги</i>	5330300		ТАТУ
	• Криптография ва криптоанализ		5A330301	ТАТУ
	• Ахборот хавфсизлиги		5A330302	ТАТУ
	Таълим йўналиши: <i>Компьютер графикаси ва дизайн</i>	5330400		ТАТУ
	• Компьютер графикаси ва дизайн		5A330401	ТАТУ
	Архитектура ва қурилиш	340 000		
	Таълим йўналиши: <i>Архитектура (турлари бўйича)</i>	5340100		ТАҚИ
	• Бино ва иншоотлар архитектураси		5A340101	ТАҚИ
	• Архитектура назарияси ва тарихи, архитектура ёдгорликларини тиклаш		5A340102	ТАҚИ

	• Шахарсозлик ва кишлок аҳоли яшаш жойларини комплекс куриш		5A340103	ТАҚИ
	• Ландшафтлар архитектураси		5A340104	ТАҚИ
	• Интерьер ва жиҳозларни лойиҳалаш		5A340105	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: <i>Бино ва иншоотлар қурилиши (турлари бўйича)</i>	5340200		ТАҚИ
	• Бино ва иншоотлар қурилиши (иншоотлар тури бўйича)		5A340201	ТАҚИ
	• Қурилишни ташкил этиш технологияси (турлари бўйича)		5A340202	ТАҚИ
	• Инфратузилма объектларини куриш (иншоотлар тури бўйича)		5A340203	ТАҚИ
	• Қурилиш конструкцияларини лойиҳалаш		5A340204	ТАҚИ
	• Кўприklar, тоннеллар ва метрополитен қурилиши (иншоотлар тури бўйича)		5A340205	ТАҚИ
	• Қурилиш иқтисодиёти		5A340206	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: <i>Шаҳар қурилиши ва хўжалиги</i>	5340300		ТАҚИ
	• Бинолар ва шаҳар ҳудудларини қайта куриш, тиклаш, ободонлаштириш ва улардан фойдаланиш		5A340301	ТАҚИ
	• Шаҳар транспорти хўжалиги ва алоқа йўллари		5A340302	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: <i>Муҳандислик коммуникациялари қурилиши ва монтажи (турлари бўйича)</i>	5340400		ТАҚИ
	• Сув таъминоти, канализация, сув ресурсларини муҳофаза қилиш ва улардан самарали фойдаланиш		5A340401	ТАҚИ
	• Махсус жиҳозлар ва муҳандислик тизимларини монтаж қилиш технологияси		5A340402	ТАҚИ
	• Иссиқлик-газ таъминоти, вентиляция, ҳавони муътадиллаш ва ҳаво ҳавзасини муҳофаза қилиш		5A340403	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: <i>Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш</i>	5340500		ТАҚИ
	• Қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш		5A340501	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: <i>Транспорт иншоотлари эксплуатацияси (транспорт иншоотлари турлари бўйича)</i>	5340600		ТҒИМИ ТАЙИ
	• Темир йўлдан фойдаланиш ва темир йўл хўжалиги		5A340601	ТҒИМИ ТАЙИ
	• Автомобиль йўллари ва аэродромларни таъмирлаш ва сақлаш		5A340602	ТҒИМИ ТАЙИ
	• Кўприklar ва транспорт тоннелларидан фойдаланиш		5A340603	ТҒИМИ ТАЙИ
	Таълим йўналиши: <i>Гидротехника қурилиши (турлари бўйича)</i>	5340700		ТАҚИ
	• Гидротехника иншоотлари (иншоотлар тури бўйича)		5A340701	ТАҚИ

	• Геотехника ва ер ости гидротехника иншоотлари		5A340702	ТАҚИ
	• Гидроэлектр ва насос станциялари қурилиши		5A340703	ТАҚИ
	• Гидравлика, муҳандислик гидрологияси		5A340704	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: Автомобиль йўллари ва аэродромлар	5340800		ТАЙИ
	• Автомобиль йўллари (тури бўйича)		5A340801	ТАЙИ
	• Аэродромлар		5A340802	ТАЙИ
	Таълим йўналиши: Кўчмас мулк экспертизаси ва уни бошқариш	5340900		ТАҚИ
	• Кўчмас мулкни баҳолаш ва бошқариш		5A340901	ТАҚИ
	• Шаҳар ҳудудидан фойдаланиш ва уни бошқариш		5A340902	ТАҚИ
	Таълим йўналиши: Қишлоқ ҳудудларини архитектура-лойиҳавий ташкил этиш	5341000		ТАҚИ
	• Қишлоқ аҳоли яшаш жойларини архитектура-лойиҳавий ташкил этиш		5A341001	ТАҚИ
	ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ <i>Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги</i>	400 000 410 000		
	Таълим йўналиши: Агрокимё ва агротупроқшунослик	5410100		ТДАУ
	• Агротупроқшунослик (соҳалар бўйича)		5A410101	ТДАУ
	• Агрокимё		5A410102	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)	5410200		ТДАУ
	• Агрономия		5A410201	ТДАУ
	• Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)		5A410202	ТДАУ
	• Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси		5A410203	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Ўсимликлар ҳимояси ва карантини	5410300		ТДАУ
	• Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)		5A410301	ТДАУ
	• Энтомология		5A410302	ТДАУ
	• Фитопатология		5A410303	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги	5410400		ТДАУ
	• Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)		5A410401	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси	5410500		ТДАУ
	• Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)		5A410501	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Зоотехния (турлари бўйича)	5410600		СамҚХИ
	• Паррандачилик		5A410601	СамҚХИ

	• Қоракул қўйлари селекцияси		5A410602	СамҚХИ
	• Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонларнинг турлари бўйича)		5A410603	СамҚХИ
	• Чорвачилик маҳсулотлари стиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси		5A410604	СамҚХИ
	Таълим йўналиши: Ер тузиш ва ер кадастри	5410700		ТИМИ
	• Ер ресурсларидан фойдаланиш ва бошқариш		5A410701	ТИМИ
	Таълим йўналиши: Ўрмончилик ва аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш	5410800		ТДАУ
	• Ўрмончилик		5A410801	ТДАУ
	• Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш		5A410802	ТДАУ
	• Ўрмон доривор ўсимликлари		5A410803	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Ипакчилик	5410900		ТДАУ
	• Ипакчилик		5A410901	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Мева-сабзавотчилик ва узумчилик	5411000		ТДАУ
	• Сабзавотчилик ва полизчилик		5A411001	ТДАУ
	• Мевачилик		5A411002	ТДАУ
	• Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш		5A411003	ТДАУ
	• Картошқачилик		5A411004	ТДАУ
	• Мева-сабзавотчиликда биотехнология		5A411005	ТДАУ
	Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш	420 000		
	Таълим йўналиши: Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш	5420100		ТДАУ
	• Фермер хўжалигини бошқариш ва юритиш		5A420101	ТДАУ
	• Иссиқхоналар ва уларнинг муҳандислик тизимлари		5A420102	ТДАУ
	Қишлоқ хўжалик техникаси	430 000		
	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш	5430100		ТДАУ
	• Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш (тармоқлар бўйича)		5A430101	ТДАУ
	• Қишлоқ хўжалик техникасини лойиҳалаштириш ва конструкциясини ишлаш		5A430102	ТДАУ
	• Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш жиҳозларига техник сервис хизматини кўрсатиш, автоматлаштириш ва улардан фойдаланиш		5A430103	ТДАУ
	Таълим йўналиши: Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш	5430200		ТИМИ

	• Агросаноат мажмуи электротехник ускуналари ва электр таъминоти		5A430201	ТИМИ
	Ветеринария	440 000		
	Таълим йўналиши: Ветеринария	5440100		СамҚХИ
	• Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш		5A440101	СамҚХИ
	• Ветеринария жарроҳлиги		5A440102	СамҚХИ
	• Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси		5A440103	СамҚХИ
	• Ветеринарияда акушерлик ва сунъий урчитиш		5A440104	СамҚХИ
	• Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси		5A440105	СамҚХИ
	• Ҳайвонлар патологияси, онкологияси ва морфологияси		5A440106	СамҚХИ
	• Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси		5A440107	СамҚХИ
	• Ҳайвонларнинг паразитли ва юқумли касалликлари		5A440108	СамҚХИ
	• Кинология		5A440109	СамҚХИ
	• От касалликлари ва тренинги		5A440110	СамҚХИ
	Ирригация ва мелиорация	450 000		
	Таълим йўналиши: Ирригация тизимларида сув энергиясидан фойдаланиш	5450100		ТИМИ
	• ГЭС қурилиши ва улардан фойдаланиш		5A450101	ТИМИ
	• Қайта тикланувчан энергия манбалари		5A450102	ТИМИ
	Таълим йўналиши: Сув хўжалиги ва мелиорация	5450200		ТИМИ
	• Гидромелиорация		5A450201	ТИМИ
	• Мелиорация ва сугорма дехқончилик		5A450202	ТИМИ
	• Сув кадастри ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш		5A450203	ТИМИ
	• Қишлоқ хўжалик сув таъминоти муҳандислик тизимлари ва иншоотлари		5A450204	ТИМИ
	• Гидромелиорация тизимларидан фойдаланиш		5A450205	ТИМИ
	Таълим йўналиши: Сув хўжалиги ва мелиорация ишларини механизациялаштириш	5450300		ТИМИ
	• Гидромелиорация ишларини механизациялаштириш		5A450301	ТИМИ
	• Мелиорация қурилиши машиналари ва жиҳозлари (турлари бўйича)		5A450302	ТИМИ
	Таълим йўналиши: Гидротехника иншоотлари ва насос станцияларидан фойдаланиш	5450400		ТИМИ

	• Гидротехника иншоотларидан фойдаланиш, уларнинг ишончилиги ва хавфсизлиги		5A450401	ТИМИ
	• Насос станциялари ва қурилмаларидан фойдаланиш ва ташхиси		5A450402	ТИМИ
	СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ <i>Соғлиқни сақлаш</i>	500 000 510 000		
	Таълим йўналиши: Даволаш иши	5510100		ТТА
	• Акушерлик ва гинекология		5A510101	ТТА
	• Эндокринология		5A510102	ТТА
	• Терапия (йўналишлар бўйича)		5A510103	ТТА
	• Оториноларингология		5A510104	ТТА
	• Кардиология		5A510105	ТТА
	• Офтальмология		5A510106	ТТА
	• Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича)		5A510107	ТТА
	• Дерматовенерология		5A510108	ТТА
	• Неврология		5A510109	ТТА
	• Умумий онкология		5A510110	ТТА
	• Психиатрия		5A510111	ТТА
	• Хирургия (йўналишлар бўйича)		5A510112	ТТА
	• Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича)		5A510113	ТТА
	• Нейрохирургия		5A510114	ТТА
	• Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича)		5A510115	ТТА
	• Тиббий психология		5A510116	ТТА
	• Урология		5A510117	ТТА
	• Морфология (йўналишлар бўйича)		5A510118	ТТА
	• Наркология		5A510119	ТТА
	• Анестезиология ва реаниматология		5A510120	ТТА
	• Травматология ва ортопедия		5A510121	ТТА
	• Оилавий тиббиёт		5A510122	ТТА
	• Суд-тиббиёт экспертизаси		5A510123	ТТА
	• Патологик анатомия		5A510124	ТТА
	• Шошилиш тиббий ёрдам		5A510125	ТТА
	• Фармакология		5A510126	ТТА
	Таълим йўналиши: Педиатрия иши	5510200		ТПТИ
	• Педиатрия (йўналишлар бўйича)		5A510201	ТПТИ
	• Болалар хирургияси		5A510202	ТПТИ
	• Болалар анестезиологияси ва реаниматологияси		5A510203	ТПТИ
	• Болалар кардиологияси ва ревматологияси		5A510204	ТПТИ
	• Болалар неврологияси		5A510205	ТПТИ
	• Неонатология		5A510206	ТПТИ
	• Болалар ва ўсмирлар гинекологияси		5A510207	ТПТИ
	Таълим йўналиши: Тиббий профилактика иши	5510300		ТТА

	• Гигиена (йўналишлар бўйича)		5A510301	ТТА
	Таълим йўналиши: Стоматология	5510400		ТТА
	• Стоматология (йўналишлар бўйича)		5A510401	ТТА
	Таълим йўналиши: Фармация (турлари бўйича)	5510500		ТошФарМИ
	• Фармацевтик кимё ва фармакогнозия		5A510501	ТошФарМИ
	Таълим йўналиши: Саноат фармацияси (турлари бўйича)	5510600		ТошФарМИ
	• Доривор ўсимликлар биотехнологияси		5A510601	ТошФарМИ
	• Иммунобиологик ва микробиологик препаратлар технологияси		5A510602	ТошФарМИ
	• Дориларнинг саноат технологияси		5A510603	ТошФарМИ
	Таълим йўналиши: Олий ҳамширалик иши	5510700		ТТА
	Таълим йўналиши: Ҳарбий тиббиёт	5510800		ТТА
	• Ҳарбий тиббий тайёргарлик		5A510801	ТТА
	Ижтимоий таъминот	520 000		
	Таълим йўналиши: Ижтимоий иш (фаолиятнинг турли соҳалари бўйича)	5520100		ТДМИ
	• Ижтимоий иш (фаолиятнинг турли соҳалари бўйича)		5A520101	ТДМИ
	• Аҳолига тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш		5A520102	ТДМИ
	ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ Хизмат кўрсатиш соҳаси	600 000 610 000		
	Таълим йўналиши: Хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича)	5610100		СамИСИ
	• Хизматлар соҳаси (фаолият турлари ва йўналишлари бўйича)		5A610101	СамИСИ
	Таълим йўналиши: Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш	5610200		ТДИУ
	• Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш		5A610201	ТДИУ
	Таълим йўналиши: Туризм (фаолият йўналишлари бўйича)	5610300		СамИСИ
	• Туризм (фаолият турлари бўйича)		5A610301	СамИСИ
	• Туроператорлик хизматини ташкил этиш		5A610302	СамИСИ
	Таълим йўналиши: Ижтимоий-маданий фаолият	5610400		ТДМИ
	• Маданиятшунослик		5A610401	ТДМИ
	• Ижтимоий-маданий фаолиятни ташкил этиш (турлари бўйича)		5A610402	ТДМИ
	Таълим йўналиши: Спорт фаолияти (фаолият турлари бўйича)	5610500		ЎзДЖТИ
	• Спорт фаолияти (фаолият турлари бўйича)		5A610501	ЎзДЖТИ
	• Жисмоний тарбия ва спорт менежменти		5A610502	ЎзДЖТИ
	Таълим йўналиши: Хизмат кўрсатиш техникаси ва технологияси (хизмат кўрсатиш тармоқлари бўйича)	5610600		ТДТУ

	Транспорт	620 000		
	Таълим йўналиши: Ташишни ташкил этиш ва транспорт логистикаси (транспорт турлари буйича)	5620100		ТҒЙМИ ТАЙИ
	• Ташишни ташкил этиш ва транспорт логистикаси (транспорт турлари буйича)		5A620101	ТҒЙМИ ТАЙИ
	• Ҳаракат хавфсизлиги ва уни ташкил этиш (транспорт турлари буйича)		5A620102	ТҒЙМИ ТАЙИ
	Таълим йўналиши: Ҳаводаги ҳаракатни бошқариш	5620200		ТДТУ
	• Ҳаводаги ҳаракатни бошқариш ва аэронавигация		5A620201	ТДТУ
	Таълим йўналиши: Почта алоқаси технологияси	5620300		ТАТУ
	• Почта хизматини ташкил этиш ва технологияси		5A620301	ТАТУ
	Атроф-муҳит муҳофазаси	630 000		
	Таълим йўналиши: Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (тармоқлар буйича)	5630100		ТКТИ
	• Атроф-муҳит муҳофазаси (тармоқлар буйича)		5A630101	ТКТИ
	• Экология (тармоқлар буйича)		5A630102	ТКТИ
	• Саноат чиқиндиларини тозалаш (рекуперация)		5A630103	ТКТИ
	• Оқова сувларни тозалаш ва сув ресурсларини муҳофаза қилиш		5A630104	ТКТИ
	Ҳаётий фаолият хавфсизлиги	640 000		
	Таълим йўналиши: Ҳаётий фаолият хавфсизлиги	5640100		ТДТУ
	• Меҳнат муҳофазаси, ишлаб чиқариш ва технологик жараёнлар хавфсизлиги (тармоқлар буйича)		5A640101	ТДТУ
	• Ёнгин хавфсизлиги		5A640102	ТДТУ
	• Фавқулудда вазиятларда аҳоли хавфсизлиги		5A640103	ТДТУ
	• Инсон ва атроф-муҳитнинг радиацион хавфсизлиги		5A640104	ТДТУ
	Ҳарбий таълим	650 000		

Олий таълимнинг билим соҳалари бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича ижодий Ишчи гуруҳ таркиби

Т/р	Ижодий ишчи гуруҳ аъзолари ф.и.ш.	Иш жойи ва лавозими	Вазифаси
1.	Мажидов И.У	ОТМ Бош бошқармаси бошлиғи	Ишчи гуруҳ раиси
2	Ражаббаев Р.	ОЎМКХТРМ директор ўринбосари	Ишчи гуруҳ раиси ўринбосари
3	Комилов М.	Маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармаси бошлиғи	Ишчи гуруҳ аъзоси
4	Умаров А.А.	ОЎМКХТРМ	Масъул котиб

Олий таълимнинг билим соҳалари бўйича ижодий Ишчи гуруҳ раҳбарлари

Т/р	Билим соҳаси шифри	Билим соҳаларининг номлари	Билим соҳалари бўйича ДТСларни ишлаб чиқувчи ижодий гуруҳлар раҳбарларининг ф.и.ш. ва лавозими	Бакалаврият йўналишлари сони	Магистратура мутахассисликлари сони
	100 000	ГУМАНИТАР СОҲА	Жумаев С.С. – ТДМИ, ўқув ишлари бўйича проректор	57	115
	200 000	ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ	Бекмуродов А.Ш. – ТДИУ, ўқув ишлари бўйича проректор, Абдуллаев А. – ТИСломУ, ўқув ишлари бўйича проректор, Ходжаев Б. – ЖИДУ, ўқув ишлари бўйича проректор, Зуфаров Р.А.– ТДЮИ, ўқув ишлари бўйича проректор	23	51
	300 000	ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИК СОҲА	Абдурахмонов А. – ТАЙИ, ўқув ишлари бўйича проректор	47	168
	400 000	ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ	Умурзоқов Ў. – ТИМИ, ўқув ишлари бўйича проректор	18	51
	500 000	СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ	Тешаев О. – ТТА, ўқув ишлари бўйича проректор	9	42
	600 000	ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ	Бекмуродов А.Ш. – ТДИУ, ўқув ишлари бўйича проректор	11	20
Жами				165	447

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг
давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш тўғрисида”ги
2012 йил 30 август 355-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 7 майдаги “2012-2013 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида”ги ПҚ-1715-сонли Қарори асосида республика иқтисодиёти ва ижтимоий соҳаларининг тармоқларига зарур бўлган кадрларни тайёрлаш учун олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг янгиланган классификатори мувофиқ ишлаб чиқилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш ҳамда ўрнатилган тартибда давлат рўйхатидан ўтказиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Республика олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг янгиланган классификаторига мувофиқ ишлаб чиқилган давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Республика олий таълим муассасалари ректорларига:

- тасдиқланган давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини таълим муассасаларининг ўқув жараёнига 2012/2013 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич жорий этиш;

- улар асосида ҳар ўқув йили бошланишига қадар таянч олий таълим муассасалари билан келишилган ҳолда ишчи ўқув режаларини ишлаб чиқиш ва Илмий кенгашнинг қарори билан тасдиқлаш;

- тасдиқланган давлат таълим стандартлари ва ўқув режалари асосида таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг

ўқув-услубий мажмуаларини ва фан дастурларини янгилаш, зарур бўлган ўқув адабиётлари билан таъминланганлик мониторингини олиб бориш, етишмаётганларини аниқлаш ҳамда уларни яратиш тўғрисидаги тавсияларини таянч олий таълим муассасалари билан келишилган ҳолда шакллантириш вазифалари юклатилсин.

3. Олий таълим муассасалари Бош бошқармаси (И.У.Мажидов)га:

тасдиқланган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг давлат таълим стандартларини “Ўзстандарт” агентлигида давлат рўйхатидан ўтказиш;

Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимни ривожлантириш маркази билан биргаликда давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини таълим муассасаларининг ўқув жараёнига 2012/2013 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич жорий этилишида ташкилий ва услубий ёрдам кўрсатиш вазифалари юклатилсин.

4. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов)га тасдиқланган бакалавриат ва магистратура мутахассисликларининг давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини “Ўзстандарт” агентлигида давлат рўйхатидан ўтказиш ҳамда чоп этиш билан боғлиқ бўлган харажатларга молиявий маблағлар ажратиш вазифаси топширилсин.

5. Мазкур буйруқ ижроси назоратини вазирнинг биринчи ўринбосари М.Арипджанов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг давлат
таълим стандартлари ва ўқув режалари рўйхати

Т/р	Билим соҳалари, таълим йўналишлари ва мутахассисликлар номи	Коди	Таянч ОТМ номи	Кадрлар тайёрлаётган ОТМлари
<i>Бакалаврият таълим йўналишлари буйича</i>				
100 000 - ГУМАНИТАР СОҲА				
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5150900 - Дизайн (либос дизайни))</i>	5111000	ТДПУ	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5330400 - Компьютер графикаси ва дизайн (либос))</i>	5111000	ТДПУ	ТДПУ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5320200 - Машинасозлик технологияси ва машинасозлик ишлаб чиқаришини автоматлаштириш)</i>	5111000	ТДТУ	АндМИ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5310800 - Электроника ва асбобсозлик)</i>	5111000	ТДТУ	СамДУ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5630100 - Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (фан ва таълим))</i>	5111000	ЎЗМУ	УргДУ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5520100 - Ижтимоий иш)</i>	5111000	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5610400 - Ижтимоий-маданий фаолият)</i>	5111000	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5150300 - Актёрлик санъати)</i>	5111000	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5150400 - Режиссёрлик)</i>	5111000	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5151600 - Халқ ижодиёти (чолгу жамоларига раҳбарлик))</i>	5111000	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Тарих (Ислом тарихи ва мамбашунослиги)</i>	5120300	ТИслУ	ТИслУ
	Таълим йўналиши: <i>Санъатишунослик (театр-шунослик)</i>	5150200	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Санъатишунослик (саҳна ва экран санъати драматургияси)</i>	5150200	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Журналистика (санъатишунослик журналистикаси)</i>	5150200	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Актёрлик санъати (эстрада актёрлиги)</i>	5150300	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Актёрлик санъати (драматик театр ва кино актёрлиги санъати)</i>	5150300	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Актёрлик санъати (муסיқали театр актёрлиги)</i>	5150300	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	Таълим йўналиши: <i>Актёрлик санъати (қувирчоқ театри актёрлиги)</i>	5150300	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ

Таълим йўналиши: Режиссёрлик (драматик театр режиссёрлиги)	5150400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Режиссёрлик (кўғирчоқ театр режиссёрлиги)	5150400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Режиссёрлик (эстрада ва оммавий томошалар режиссёрлиги)	5150400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Режиссёрлик (телевидение ва радио режиссёрлиги)	5150400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Режиссёрлик (мусиқали театр режиссёрлиги)	5150400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Техноген санъат (кино, телевидения ва радио овоз режиссёрлиги)	5151400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Кино-телеоператорлик	5151500	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Халқ ижодиёти (халқ ашула ва рақс ансамблига раҳбарлик)	5151600	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Халқ ижодиёти (фольклор - этнографи: жамоаларига раҳбарлик)	5151600	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Халқ ижодиёти (чолгу жамоаларига раҳбарлик)	5151600	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Халқ ижодиёти (вокал жамоаларига раҳбарлик)	5151600	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Халқ ижодиёти (оммавий байрамлар режиссёрлиги)	5151600	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Таълим йўналиши: Маданият ва санъат муассасаларини ташиқл этиш ва бошқариш	5151700	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
200 000 - ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ			
Таълим йўналиши: Психология (Психолог. Психолог консультант)	5210200	ТДПУ	ТДПУ
Таълим йўналиши: Психология (дин социопсихологияси)	5210200	ТИслУ	ТИслУ
Таълим йўналиши: Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар (Ислом мамлактлари ва фаолият турлари бўйича)	5231100	ТИслУ	ТИслУ
Таълим йўналиши: Менежмент (кичик бизнес ва тадбиркорлик)	5230200	ТДИУ	ТДИУ
Таълим йўналиши: Маркетинг (логистика)	5230400	ТДИУ	ТДИУ
500 000 - СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ			
Таълим йўналиши: Ижтимоий иш (ижтимоий таъминот тизими бўйича)	5520100	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
600 000 - ХИЗМАТЛАР СОҲАСИ			
Таълим йўналиши: Ижтимоий-маданий фаолият	5610400	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
Магистратура мутахассисликлари бўйича			
100 000 - ГУМАНИТАР СОҲА			
• Касб таълими: информатика ва ахборот технологиялари	5A111001	ТДПУ	ТДПУ
• Касб таълими: муҳандислик графикаси	5A111001	ТДПУ	ТДПУ
• Она тили ва адабиёти (карейс тили ва адабиёти)	5A111301	ТДПУ	ТДПУ
• Актёрлик санъати (эстрада актёрлиги санъати)	5A150301	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
• Актёрлик санъати (драматик театр ва кино актёрлиги санъати)	5A150301	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
• Актёрлик санъати (мусиқали театр актёрлиги)	5A150301	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
• Актёрлик санъати (кўғрчоқ театри актёрлиги)	5A150301	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ

	• Режиссёрлик (оммавий тадбирлар режиссёрлиги)	5A150401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Режиссёрлик (эстрада ва оммавий томошалар режиссёрлиги)	5A150401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Режиссёрлик (муסיкали театр режиссёрлиги)	5A150401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Режиссёрлик (драматик театр режиссёрлиги)	5A150401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Режиссёрлик (телевидение ва радио режиссёрлиги)	5A150401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Режиссёрлик (кўгучоқ театри режиссёрлиги)	5A150401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Кино ва телефильмнинг тасвирий счими	5A150802	МРДИ	МРДИ
	• Мультфильм ва компьютер мультипликацияси	5A150803	МРДИ	МРДИ
	• Овоз режиссёрлиги (кино, телевидения ва радио овоз режиссёрлиги)	5A151401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Овоз режиссёрлиги (театр томошалари овоз режиссёрлиги)	5A151401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Кинооператорлик	5A151501	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Маданият ва санъат соҳаси менежменти	5A171501	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
200 000 - ИЖТИМОЙ СОҶА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ				
	• Ахборотлаштириш ва кутубхонашунослик (соҳалар бўйича)	5A220201	ТАТУ	ТАТУ
300 000 - ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИК СОҶА				
	• Куймакорлик ишлаб чиқариши технологияси (турлари бўйича)	5A310303	ТДТУ	ТДТУ
	• Амалий космик технологиялар	5A310407	ТДТУ	ТДТУ
	• Электротехник мажмуалар ва тизимлар (автотранспорт)	5A310704	ТАЙИ	ТАЙИ
	• Радиоэлектрон қурилмалар ва тизимлар (турлари ва тармоқлар бўйича)	5A311101	ТДТУ	ТДТУ
	• Радиотехник қурилмалар ва алоқа воситалари	5A311103	ТДТУ	ТДТУ, ТАТУ
	• Тиббиёт ва биотехнология машиналари ва жиҳозлари	5A320313	ТДТУ	ТДТУ
	• Доривор воситалар ва препаратлар технологияси	5A320406	ТошФарМИ	ТошФарМИ
	• Компьютер графикаси ва дизайн	5A330401	ТАТУ	ТАТУ
	• Махсус жиҳозлар ва муҳандислик тизимларини монтаж қилиш технологияси	5A340402	ТАҚИ	ТКТИнинг Кунғирот филиали, СамДАҚИ, ФарПИ
500 000 - СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ				
	• Ижтимоий иш (ижтимоий таъминот тизими бўйича)	5A520101	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
600 000 - ХИЗМАТЛАР СОҶАСИ				
	• Меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш ва бошқариш	5A610201	ТДИУ	ТДИУ
	• Маданиятшунослик	5A610401	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Ижтимоий-маданий фаолиятни ташкил этиш (ижтимоий-маданий фаолият рекламаси)	5A610402	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Ижтимоий-маданий фаолиятни ташкил этиш (оммавий байрамлар режиссёрлиги ва халқ театрига раҳбарлик)	5A610402	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Ижтимоий-маданий фаолиятни ташкил этиш (халқ чолғу асбоблари ансамбли, ашула ва рақс жамоаларига раҳбарлик)	5A610402	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ
	• Ижтимоий-маданий фаолиятни ташкил этиш (ижтимоий-маданий фаолиятни ташкил этиш)	5A610402	ЎзДСМИ	ЎзДСМИ

**4.1.70. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2008 йил 3 ноябрдаги “Вазирликнинг 2006 йил
22 ноябрдаги 267-сонли буйруғига ўзгартириш киритиш
тўғрисида”ги 327-сонли**

БУЙРУҒИ

Олий таълим муассасаларида талабалар давомати ҳамда фанларни ўзлаштириш бора-сида ягона талабларга амал қилинишини таъминлаш, мазкур масалаларнинг деканатлар томонидан доимий назоратини йўлга қўйиш ва ижро интизомини янада мустаҳкамлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2006 йил 22 ноябрдаги № 267-сонли «Муддатли ҳарбий хизматни ўтаб талабалikka қабул қилинган ёшларни олий таълим му-

ассасаси ижтимоий ҳаётига кенг жалб қилиш тўғрисида»ги буйругининг 2.3. банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига:

ушбу буйруқ барча факультет ва кафедраларга ўз вақтида етказилиши;

талабалар давомати ва рейтинг тизимининг жорий этилишини доимий назоратини таъминлаш вазифалари юклатилсин.

3. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Бегимкулов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.71. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёни самарадорлигини таъминлашда амалий ёрдам кўрсатиш тўғрисида”ги 2008 йил 20 ноябрдаги 338-сонли

БУЙРУҒИ

Олий таълим муассасаларида маънавий-маърифий, ўқув ва илмий тадқиқот фаолиятини талаб даражасида ташкил этиш, ижро интизомини янада мустаҳкамлаш, вазирлик аппарати ходимларининг ушбу жараёнлардаги иштирокини янада кучайтириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Вазирлик аппаратининг раҳбар ходимлари иловага мувофиқ тегишли олий таълим муассасаларига (мавжуд бўлган ҳолларда уларнинг филиалларига ҳам) маънавий-маърифий, ўқув ва илмий тадқиқот фаолиятини ташкил этиш, ижро интизомини мустаҳкамлаш бўйича масъул этиб белгилансин.

2. Олий таълим муассасаларига бириктирилган масъул ходимлар зиммасига:

2.1. Олий таълим муассасаларининг истиқбол режаларини қайта кўриб чиқиш, уларнинг бугунги кунда республика раҳбарияти ва

вазирлик томонидан қўйилаётган талабларга мос бўлишига ҳамда изчиллик билан тўлиқ бажарилишига эришиш;

2.2. Илмий Кенгашлар фаолиятини олий таълим муассасаларида маънавий-маърифий, ўқув ва илмий тадқиқот йўналишларида мавжуд бўлган муаммолар ечимини топишга йўналтирилган ҳолда ташкил этиш, вазирлик раҳбарияти билан келишилган ҳолда Илмий Кенгаш йиғилишларида иштирок этиб бориш;

2.3. Олий таълим муассасалари Ички назорат ва мониторинг бўлимлари фаолиятини такомиллаштириш ва назоратга олиш;

2.4. Амалга оширилаётган ишлар юзасидан ҳар ойда бир марта вазирлик Аппарати Кенгаши йиғилишларида ҳисобот бериш;

2.5. Вазирликнинг 2008 йил 11 февралдаги “Олий таълим муассасалари фаолияти самарадорлигини ошириш тўғрисида”ги 29-сонли буйруғи билан тасдиқланган кўмак

гурухлари ва жорий йил 22 февралдаги “Олий таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёни самарадорлигини ошириш тўғрисида”ги 42-сонли буйруқ билан тегишли олий таълим муассасаларига бириктирилган масъуллар фаолиятини мувофиқлаштириб бориш юклатилсин.

3. Тегишли олий таълим муассасалари ректорларига:

- олий таълим муассасасига бириктирилган масъул ходимлар учун тегишли шарт-шароитлар яратиш;

- бириктирилган масъул ходимлар тавсиялари ва улар ёрдамида ишлаб чиқилган

дастурлар асосида таълим-тарбия жараёнининг сифатини ошириш бўйича амалий ишларни бажариш;

- ҳар ойнинг 25 санасига қадар амалга оширилган ишлар юзасидан ҳисоботларни тегишли масъулларга етказиш вазифалари юклатилсин.

4. Олий таълим муассасаларига бириктирилган масъул ходимларнинг хизмат сафарлари билан боғлиқ сарф-харажатлар ходимларнинг асосий иш жойидан ўрнатилган тартибда қоплансин.

5. Ушбу буйруқ ижроси назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.72. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида”ги 2009 йил 28 мартдаги 90-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 20 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобидаги материаллар, қондалар ва хулосаларни ўрганиш юзасидан чора-тадбирлар комплекси тўғрисида”ги 125-Ф-сонли Фармойишининг ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 20 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобидаги материаллар, қондалар ва хулосаларни ўрганиш юзасидан чора-тадбирлар комплекси тўғрисида”ги 125-Ф-сонли Фармойиши раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-

иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари, кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида ўрганишни ташкил этиш бўйича ҳаракат дастури 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин ва ижроси таъминлансин.

3. Жорий ўқув йилидан бошлаб “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобни ўрганиш олий таълим муассасаларининг ноиқтисодий бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларида 8 соат (6 соат маъруза, 2 соат семинар) иқтисодий таълим йўналишлари ва мутахассисликларида 12 соат (8 соат маъруза, 4 соат семинар), академик лицей ва касб-хунар коллежларида 8 соат (6 соат маъруза, 2 соат семинар) ҳажмда ўқув режаларида кўрсатилган танлов фанлари ёки факультатив соатлар ҳисобидан барча курслар талаба-ўқувчилари учун махсус курс сифатида ўқитиш ҳамда малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари тингловчилари, олий

ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари профессор-ўқитувчилари учун 4 соат ҳажмда (2 соат маъруза, 2 соат семинар) махсус курс сифатида жорий этилсин.

4. Вазирнинг биринчи ўринбосарлари (У.Бегимқулов, З.Сатторов)га:

4.1. Жорий йилнинг 10 апрелига қадар «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобни олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими, малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида ўрганиш бўйича махсус курснинг ўқув дастури ва ўқув материалларини тайёрлаш ва тегишли тасдиқдан ўтказиш;

4.2. Жорий йилнинг 2 апрель куни Тошкент давлат иқтисодиёт университетида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобидаги материаллар, қоидалар ва хулосаларни ўрганиш бўйича олий таълим муассасалари ректорлари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари директорлари, малака ошириш ва қайта тайёрлаш масканлари раҳбарлари, кафедра мудирлари ва профессор-ўқитувчилар учун семинар-тақдимотни ташкил этиш;

4.3. Таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобининг ўқитилиши бўйича доимий мониторингни олиб бориш;

4.4. «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўрганишни ташкил этиш бўйича ҳаракат дастурида белгиланган вазифаларнинг ўз муддатида ижросини таъминлаш вазифалари топширилсин.

5. Тошкент давлат иқтисодиёт университети (Б.Ҳодиев), Тошкент молия институти (А.Ваҳобов) ректорларига:

5.1. Таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбе-

кистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китоби асосидаги махсус курс бўйича ўқув-методик таъминотни яратиш бўйича ижодий гуруҳларни шакллантириш ва ишлаб чиқилган материалларни замонавий ахборот технологиялари асосида тайёрлаш;

5.2. Жаҳон молиявий-иқтисодий кризисини келиб чиқиши, оқибатлари ва уларни бартараф этиш йўналишлари бўйича монография ва ўқув қўлланмалар яратиш, китобнинг мазмунидан келиб чиқиб кўргазмали воситалар туркумини ишлаб чиқиш ва зарур нусхада нашр қилиш ишларини ташкил этиш;

5.3. Тошкент давлат иқтисодиёт университетида жорий йилнинг 2 апрель куни ўтказиладиган семинар-тақдимотни юқори савияда ташкил қилиш, ҳар бир иштирокчини тарқатма материаллар билан таъминлаш вазифалари юклатилсин.

6. Олий таълим муассасалари ректорлари, малака ошириш ва қайта тайёрлаш масканлари раҳбарлари ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқларига:

- китобнинг мазмун-моҳиятини таълим муассасаси ва кенг жамоатчиликка тушунтириш ишларини ташкил этиш, раҳбар ва педагог кадрлар учун мазкур китобни самарали ўқитиш билан боғлиқ ташкилий ишларни амалга ошириш;

- оммавий ахборот воситаларида таълим муассасасининг иқтисод йўналишидаги профессор-ўқитувчиларнинг йил давомидаги чиқишлари жадвалини шакллантириш ва вазирликка жорий йилнинг 30 мартга қадар тақдим этиш;

- махсус курсни ўқитишга жалб этилган профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати, шахсий-инсоний фазилатларига алоҳида эътибор қаратиш ва уларнинг пухта тайёргарликка эга бўлишини таъминлаш;

- «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» махсус курсини олий таълим муассасалари, академик лицей ва касб-хунар коллежларининг барча босқичларида сифатли ўқитилишини, машғулотларни юқори савияда ўтказилишини таъминлаш;

- таълим муассасалари ахборот-ресурс марказларини «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китоби билан етарли миқдорда таъминлаш;

- Тошкент давлат иқтисодиёт университетиде жорий йилнинг 2 апрель кунини ўтказиладиган семинар-тақдимотда таълим муассасасидан белгиланган ходимларнинг иштирокини таъминлаш;

- жаҳон молиявий-иқтисодий кризисини келиб чиқиши, оқибатлари ва уларни юмшатиш масалалари бўйича илмий-тадқиқот ишларини йўлга қўйиш;

- махсус курснинг ўқитилиши бўйича маълумотларни ҳар ойнинг 5 санасидан кечиктирмасдан Олий таълим муассасалари Бош бошқармаси (И.Мажидов) ва Марказнинг таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш ва назорат қилиш бошқармаси (Р.Ниматов)га тақдим этиш вазифалари юклатилсин.

7. Вазир ўринбосари А.Мараҳимовга:

7.1. Бир ҳафта муддатда жаҳон иқтисодий кризисини келиб чиқиши, оқибатлари ва уларни юмшатиш масалалари бўйича илмий-тадқиқот ишлари мавзуларини тузиш, ижодий гуруҳларни шакллантириш, амалга оширилиши режалаштирилган тадқиқотларнинг

режаси ҳамда дастурларини тайёрлаш ва вазирлик аппарати йигилишига тақдим этиш;

7.2. Бир ҳафта муддатда профессор-ўқитувчилар ва иқтидорли талабалар иштирокида жаҳон иқтисодий кризисини келиб чиқиши, оқибатлари ва уларни юмшатиш масалалари бўйича ўтказиладиган илмий-амалий анжуманлар рўйхатини тайёрлаш, ўрнатилган тартибда тасдиқлаш ва уларни белгиланган муддатларда юқори савияда ўтказилишини таъминлаш вазифалари топширилсин.

8. Вазир ўринбосари А.Фулумхўжаев ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими Маркази директорининг ўринбосари О.Жўраевларга:

8.1. Таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини етарли миқдорда бўлишини, ТДИУ ва ТМИ томонидан тайёрланган зарурий кўргазмали воситалар ҳамда тарқатма материаллар билан таъминлаш бўйича молиявий масалаларни ўз вақтида ҳал этиш топширилсин.

9. Мазкур буйруқ ижросини назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-
иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва
чоралари” китобини олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими
муассасалари, кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш
муассасаларида ўқитишни ташкил этиш бўйича**

ХАРАКАТ ДАСТУРИ

Тадбирлар	Бажариш Муддати	Масъул ижрочилар
Таълим муассасалари раҳбарлари ва профессор-ўқитувчилари иштирокида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш бўйича комплекс чораларни амалга оширишга бағишланган семинар-тақдиротни ўтказиш	2 апрель	У.Бегимкулов, ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов)
“Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” мавзусида Тошкент давлат иқтисодиёт университетидида илмий конференция ўтказиш	5 май	А.Марахимов, ТДИУ (Б.Ҳодиев)
Олий таълим муассасаларини Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китоби билан етарли даражада таъминлаш: Мазкур китобга бўлган эҳтиёжни аниқлаш; Олий таълим муассасалари учун асарга буюртмалар бериш; Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига китобни ва унинг электрон версиясини етказиш.	26 март 26 март 2 апрель	У.Бегимкулов, А.Ғуломхужаев, ОЎМКХТМ (Б.Рахимов)
Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш бўйича таълим муассасаларининг барча курсларида махсус ўқув курсини киритиш: Ноиқтисодий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)да: бакалаврият, магистратурада - 8 соат ҳажмида (6 соат маъруза, 2 соат семинар). Иқтисодий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)да: бакалаврият, магистратурада - 12 соат ҳажмида (8 соат маъруза, 4 соат семинар). Академик лицей ва касб-хунар коллежларида - 8 соат (6 соат маъруза, 2 соат семинар) Малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари тингловчилари, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари профессор-ўқитувчилари учун 4 соат ҳажмида (2 соат маъруза, 2 соат семинар). Харакатдаги ўқув режаларига махсус курсни киритиш; Таълим муассасалари тегишли кафедралари ўқув юктамаларини махсус курс соатларини ҳисобга олган ҳолда, қайта кўриб чиқиш ва қўшимча соатлар ҳажмини режалаштириш.	10 апрель	ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари

Махсус курсни ўқитишга жалб этилган профессор-ўқитувчиларни танлаб олиш ва уларнинг малакасини ошириш: Махсус курсни ўқитиш салоҳиятига эга бўлган профессор-ўқитувчиларни танлаш; Танланган профессор-ўқитувчиларнинг малакасини оширишни ташкил этиш ва уларни зарурий материаллар билан таъминлаш;	30 март 10 апрель	У.Бегимқулов, ОЎМКҚТРМ (Б.Рахимов), ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКҚТМ (Р.Ниматов), ИБХМОҚТИ (Г.Охунова)
Профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш бўйича таянч олий таълим муассасаларини белгилаш	5 апрель	И.Мажидов
Махсус курсни ўқитиш бўйича таълим муассасалари ахборот-ресурс марказларини ўқув, илмий ва ахборот материаллари, электрон ва мультимедиа дастурлари билан таъминлаш: Махсус курсни ўрганиш бўйича адабиётлар рўйхатини тузиб чиқиш ва улар билан ахборот-ресурс марказларини таъминлаш; Интернет тизимидан махсус курсга доир маълумотларни жамлаш ва улар билан ахборот-ресурс марказларини таъминлаш; Махсус курс бўйича электрон ва мультимедиа дастурларини яратиш ва уларни ахборот-ресурс марказларига жойлаштириш.	10 апрел 20 апрель 20 апрель	У.Бегимқулов, ОЎМКҚТРМ (Б.Рахимов), ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКҚТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов)
“Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни баргараф этишнинг йўллари ва чоралари” махсус курси дастурини ишлаб чиқиш: Ноиқтисодий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)да: бакалаврият, магистратурада - 8 соат ҳажмида (6 соат маъруза, 2 соат амалий машғулот); Иқтисодий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)да: бакалаврият, магистратурада - 12 соат ҳажмида (8 соат маъруза, 4 соат амалий машғулот); Академик лицей ва касб-хунар коллежларида - 8 соат (6 соат , 2 соат семинар); 4. Малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари тингловчилари, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари профессор-ўқитувчилари учун 4 соат ҳажмида (2 соат маъруза, 2 соат семинар).	10 апрель	ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКҚТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов)
Махсус курс бўйича ўқув қўлланма яратиш ва тақдимотларнинг электрон вариантини тайёрлаш: Ўқув қўлланманинг муаллифлари гуруҳини тузиш, ўқув қўлланма проспект-режасини ишлаб чиқиш ҳамда уни тайёрлаш; Махсус ўқув курси бўйича ўқув-услубий мажмуа таркибини аниқлаш ва уни яратиш. Ўқув қўлланма ва ўқув-услубий мажмуани яратган муаллифлар жамоасини рағбатлантириш.	5 апрель 28 март 5 апрель	У.Бегимқулов, ОЎМКҚТРМ (Б.Рахимов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов)
Махсус курс бўйича машғулотларни ташкил этиш мақсадида тарқатма, ёрдамчи услубий ҳамда ахборот материалларини ишлаб чиқиш: Мавзулар бўйича тарқатма назарий ва амалий материалларни жамлаш ҳамда уларни таълим муассасаларига етказиш; Мавзулар бўйича статистик маълумотларни жамлаш ҳамда уларни таълим муассасаларига етказиш; Жаҳон молия институтлари маълумотлари асосида рўй бераётган глобал иқтисодий ўзгаришлар таҳлиliga багишланган мақола ва тезисларни талабаларга етказиш.	10 апрель 1 апрель 5 апрель 10 апрель	ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов)

<p>Яратилган асарни ҳисобга олган ҳолда, битирув малакавий ишлари, магистрлик диссертациялари, номзодлик ва докторлик диссертация мавзуларини янгилаш:</p> <p>Ноиктисодий йўналишларда: жаҳон молиявий инкирозининг Ўзбекистон Республикаси тармоқлари иқтисодиётига таъсири.</p> <p>Иқтисодий йўналишларда: бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари хусусиятини эътиборга олган ҳолда молиявий инкирозни бартараф этиш ҳамда Ўзбекистон иқтисодиётини ривожланиш истикболларини белгилаш.</p> <p>Мазкур асардаги устувор вазифалардан келиб чиқиб битирув малакавий иш мавзуларини янгилаш, тасдиқлаш ва улар бўйича тадқиқотлар олиб бориш;</p> <p>Магистрлик, номзодлик ва докторлик диссертациялари мавзуларини мазкур асардан келиб чиқиб янгилаш, тасдиқлаш ва улар бўйича тадқиқотлар олиб бориш.</p>	<p>10 апрель</p> <p>5 апрель</p> <p>5 апрель</p>	<p>А.Марахимов, ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов)</p>
<p>Ташкилот раҳбарлари, профессор-ўқитувчилар, илмий ходим ва мутахассислар орасида асарни ва инкирозга қарши дастурни ўрганиш бўйича семинар ва тренинглар ўтказиш дастурини ишлаб чиқиш.</p>	<p>30 март</p>	<p>МАТБ (Э.Набиев), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Оммавий ахборот воситаларида асарнинг мазмунидан келиб чиққан ҳолда, илмий ва илмий оммабоп мақолалар чоп этиш, телевидение ва радиода етук иқтисодчи олимларнинг мазкур асарда келтирилган муаммолар бўйича чиқишларини ташкил этиш жадвалини тайёрлаш.</p>	<p>30 март</p>	<p>А.Марахимов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Йирик олимлар, мутахассислар, талаба ва ўқувчиларни жалб этган ҳолда, давра суҳбатлари, семинарлар, учрашувлар, мулоқотлар ҳамда баҳс-мунозараларни ташкил этиш жадвалини ишлаб чиқиш.</p>	<p>5 апрель</p>	<p>МАТБ (Э.Набиев), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>

<p>Мазкур асарда кўтарилган вазифалар бўйича ўқув, услубий, илмий ҳамда ахборот маълумотларини Ziyonet тармоғига жойлаштириш.</p> <p>Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси, мутасадди вазирликлар ва ташкилотларнинг жаҳон ва Ўзбекистон молия бозорлари тўғрисидаги расмий маълумотларини Ziyonet тармоғига жойлаштириш;</p> <p>Профессор-ўқитувчиларнинг глобал молиявий инқирозга қаратилган илмий-амалий мақолалари ва таҳлилларини Ziyonet тармоғига жойлаштириш.</p> <p>Ушбу асарни ўқитишга йўналтирилган ўқув қўлланмаси ва ўқув-услубий мажмуанинг электрон версияларини Ziyonet тармоғига киритиш.</p>	<p>30 март</p>	<p>У.Бегимқулов, ОТМББ (И.Маждов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Талаба ва ўқувчилар орасида жаҳон молиявий-иктисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларига бағишланган танловлар, викторина ва ишбилармон ўйинларини ташкил этиш:</p> <p>Талаба ва ўқувчиларни жаҳон молиявий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари бўйича ташкил этиладиган танловлар низомини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;</p> <p>Танловни ўтказиш дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, бунда етук иктисодчи-олимлар, амалиётчи мутахассисларни эксперт сифатида сафарбар этишга алоҳида эътибор бериш;</p> <p>Энг зукко ва билимдон талабалар ва ўқувчиларни тақдирлаш, танловлар, викториналар ва ишбилармон ўйинлар ғолибларини оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш.</p>	<p>5 апрель</p> <p>доимий</p> <p>доимий</p>	<p>МАТБ (Э.Набиев), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Жаҳон молиявий-иктисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларига бағишланган ўқув қўлланма ва монографияларни яратиш:</p> <p>Мазкур ўқув қўлланма ва монографияларни яратиш учун муаллифлар гуруҳларини тузиш, уларга тегишли шароитлар яратиб бериш;</p> <p>Яратилган ўқув қўлланма ва монографияларни вазирлик орқали белгиланган тартибда чоп этилиши ва таълим муассасаларига етказилишини таъминлаш;</p>	<p>10 апрель</p> <p>15 апрель</p>	<p>У.Бегимқулов, ОТМББ (И.Маждов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Банк тизимини қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник янгилаш ва диверсификация қилиш, инновацион технологияларни кенг жорий этиш бўйича илмий конференциялар ўтказиш.</p> <p>Асар мавзулари бўйича илмий конференциялар ва семинарлар ўтказиш режасини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;</p> <p>Конференция ва семинарларни режага мувофиқ ўтказиш, уларнинг материалларини чоп этиш, электрон версиялари таълим муассасалари ахборот-ресурс марказлари порталларига киритиш.</p>	<p>Йил давомида</p> <p>5 апрель</p> <p>Белги-ланган муддатларда</p>	<p>А.Марахимов, А.Даминов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Вахобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>

<p>Глобал молиявий-иктисодий инкирознинг ҳолати ва оқибатларига бағишланган фундаментал, инновацион ва илмий-амалий изланишларни ташкил этиш;</p> <p>Глобал молиявий инкирознинг сабаблари ва унинг оқибатларига бағишланган фундаментал, инновацион ва амалий тадқиқотлар мавзуларини ишлаб чиқиш ва ижодий гуруҳларни шакллантириш; Лойиҳаларни амал ошириш бўйича танловлар ўтказиш;</p>	<p>10 апрель</p> <p>5 апрель</p> <p>10 апрель</p>	<p>А.Марахимов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Ваҳобов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Ўзбекистон Республикасида олиб борилаётган иқтисодий ислохотлар ва китобнинг мазмуни бўйича кўргазмали плакатларни ишлаб чиқиш ва нашр қилиш:</p> <p>Плакатлар лойиҳасини тайёрлаш ва тасдиқлаш.</p> <p>Плакатлар мазмунини, унга киритиладиган материалларни йиғиш, таҳрир қилиш ва тайёрлаш.</p> <p>Плакатларни нашр қилиш ва таълим муассасаларига тарқатиш.</p>	<p>6 апрель</p> <p>17 апрель</p> <p>24 апрель</p>	<p>А.Ғуломхўжаев ТДИУ (Б.Ҳодиев), ТМИ (А.Ваҳобов)</p>
<p>Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий –иктисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни баргараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш бўйича комплекс чораларни амалга ошириш, жойларда янги киритиладиган курсни ўқитишни ташкил этиш бўйича ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасалари раҳбарлари ва профессор-ўқитувчилари иштирокида семинар-тақдиротларни ўтказиш.</p>	<p>2 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий –иктисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни баргараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини асосида Тошкент Банк коллежи базасида бўйича илмий конференция ўтказиш.</p>	<p>24 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида “Жаҳон молиявий-иктисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни баргараф этишнинг йўллари ва чоралари” деб номланган китоб билан етарли даражада таъминлаш:</p> <p>Мазкур китобга бўлган эҳтиёжни аниқлаш;</p> <p>Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими Маркази томонидан асарни олиш бўйича буюртмалар бериш;</p> <p>3. Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларига китобларни етказиб бериш.</p>	<p>30 март</p> <p>30 март</p> <p>5 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Асарни ўрганиш бўйича академик лицей ва касб-ҳунар коллежларининг барча курсларида махсус ўқув курсини - 8 соат ҳажмида (6 соат маъруза, 2 соат амалий машғулот) киритиш.</p> <p>Ҳаракатдаги ўқув режаларига махсус курсни киритиш;</p> <p>Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари бўлимлари ўқув юкмасини махсус курс соатларини киритиш муносабати билан қайта кўриб чиқиш ва қўшимча штатлар ажратиш.</p>	<p>10 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Махсус курсни ўқитишга жалб этилган ўқитувчиларни танлаб олиш ва уларнинг малакасини ошириш:</p> <p>Махсус курсни ўқита олиш салоҳиятига эга бўлган ўқитувчиларни танлаш;</p> <p>Танланган ўқитувчиларнинг малакасини оширишни ташкил этиш ва уларни зарурий материаллар билан қуроллантириш;</p> <p>Малака ошириб қайтган ўқитувчиларнинг бўлимларда (кафедраларда) маъруза қилишларини таъминлаш орқали билимларини тарғиб қилишни йўлга қўйиш.</p>	<p>30 март</p> <p>10 апрель</p> <p>15 апрель</p>	<p>ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>

<p>Махсус курсни ўқитиш бўйича академик лицей ва касб-хунар коллежларининг ахборот-ресурс марказларини ўқув, илмий ва ахборот материаллари, электрон ва мультимедиа дастурлари билан таъминлаш:</p> <p>Махсус курсни ўрганиш бўйича адабиётлар рўйхатини тузиб чиқиш ва улар билан ахборот-ресурс марказларини таъминлаш;</p> <p>Интернет тизимидан махсус курсга доир маълумотларни жамлаш ва улар билан ахборот-ресурс марказларини таъминлаш;</p> <p>Махсус курс бўйича электрон ва мультимедиа дастурларини яратиш ва уларни ахборот-ресурс марказларига жойлаштириш.</p>	<p>5 апрель</p> <p>15 апрель</p> <p>20 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” асарини ўқитилиш ҳолати мониторингини олиб бориш:</p> <p>Қатъий жадвал асосида махсус курсни ўқитилиши юзасидан назоратни олиб бориш;</p> <p>Махсус курснинг ўқитилиш савиясини ва талабаларнинг кизиқишларини билиш мақсадида, ўқув бўлими ходимларидан доимий вакилларни дарсларга киритишни таъминлаш;</p> <p>Дарс тугаши олдида талабалардан анкета сўровномаларини олишни йўлга қўйиш.</p>	<p>йил мобайнида</p>	<p>ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» махсус курси дастурини ишлаб чиқиш:</p> <p>Академик лицей ва касб-хунар коллежлари учун - 8 соат ҳажмида (6 соат маъруза, 2 соат амалий машғулот) ўқув дастурини ишлаб чиқиш;</p> <p>Махсус ўқув курси бўйича ўқув-услубий мажмуалар ишлаб чиқиш;</p> <p>Видеомаърузаларни тайёрлаш ва турли хилдаги кўргазмали такдимотларни яратиш.</p>	<p>10 апрель</p>	<p>ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» махсус курси бўйича ўқув қўлланмани яратиш ва такдимотларнинг электрон вариантини тайёрлаш:</p> <p>Муаллифлар гуруҳини тузиш; ўқув қўлланма режасини тасдиқлаш; ўқув қўлланмани тайёрлаш календар жадвалини ишлаб чиқиш;</p> <p>Ўқув қўлланмани тайёрлаш мониторингини олиб бориш ва тайёр бўлган вариантини вазирликка гриф олиш учун топшириш;</p> <p>Яратилган ўқув қўлланмани керакли ҳажмда чоп этиш;</p>	<p>1 апрель</p> <p>5 апрель</p> <p>10 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>

<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун «Жаҳон молиявий-иктисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» махсус курси бўйича машғулотларни ташкил этиш мақсадида таркатма, ёрдамчи услубий ҳамда ахборот материалларини ишлаб чиқиш:</p> <p>Мавзулар бўйича таркатма назарий ва амалий материалларни жамлаш;</p> <p>Мавзулар бўйича статистик маълумотларни тўплаш ва уларни талабаларга етказишни ташкил этиш;</p> <p>Жаҳон молия институтлари берган маълумотлар асосида рўй бераётган глобал иктисодий ўзгаришлар таҳлилига бағишланган мақола ва тезисларни талабаларга етказишнинг энг мақбул ечимларини ишлаб чиқиш.</p>	<p>1 апрель</p> <p>10 апрель</p> <p>15 апрель</p>	<p>ЎМКХТМ (Р.Ниматов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқитиладиган “Иктисодиёт асослари” фанига жаҳон молиявий инқирозига бағишланган махсус бўлим ва мавзуларни киритиш.</p> <p>“Жаҳон молиявий инқирозининг Ўзбекистон иктисодиётига таъсири ҳамда унинг оқибатларини олдини олиш ва юмшатишга асос бўлган омиллар” мавзусини киритиш;</p> <p>“Банк тизимини қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник янгилаш ва диверсификация қилиш, инновацион технологияларни кенг жорий этиш-Ўзбекистон учун инқирозни бартараф этиш ва жаҳон бозорида янги марраларга чиқишнинг ишончли йўлидир” мавзусида маърузалар тайёрлаш.</p>	<p>10 апрель</p> <p>5 апрель</p> <p>10 апрель</p>	<p>ЎМКХТМ (Р.Ниматов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими ташкилот раҳбарлари, лицей, касб-хунар коллежлари ўқитувчилари орасида асарни ва инқирозга қарши дастурни ўрганиш бўйича семинар ҳамда тренинглар ўтказиш:</p> <p>Ушбу асарни ўрганишга қаратилган барча ўқув-услубий, амалий ва илмий тадбирларни ташкил этиш режасини тузиш;</p> <p>Ушбу асар ва инқирозга қарши дастурни ўрганиш давомида юзага чиққан фикр-мулоҳазалар ва қарашлар мажмуаси акс этган маърузалар тўпламини чоп этиш.</p>	<p>Жадвал асосида</p> <p>2 апрель</p> <p>10 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида йирик олимлар ва мутахассисларни жалб этган ҳолда, давра суҳбатлари, семинарлар, учрашувлар, мулоқотлар ҳамда бахс-мунозараларни ташкил этиш жадвалларини ишлаб чиқиш:</p> <p>Жаҳон молиявий-иктисодий инқирози ва унинг оқибатларига бағишланган давра суҳбатларини ўтказиш дастурини ишлаб чиқиш;</p> <p>Ўқувчи ёшлар ўртасида мазкур курсни ўрганиш бўйича мустақил иш, реферат ёки эсселар ёзиб келишларини тарғиб қилиш;</p> <p>Энг яхши деб топилган реферат ва эссе учун талаба-ёшларни мукофотлаш тизимини ишлаб чиқиш.</p>	<p>28 март</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг Ziyonet тармоғида мазкур асарда кўтарилган вазифалар бўйича таълимий, илмий-услубий ҳамда ахборот маълумотларини жойлаштириш.</p> <p>Ўзбекистон Республикаси Статистика қўмитасидан олинган ҳамда тегишли ташкилотларнинг жаҳон ва Ўзбекистон молия бозорлари тўғрисидаги ишончли маълумотларини Ziyonet тармоғига жойлаштириш;</p> <p>Ўқитувчиларнинг глобал молиявий инқирозга қаратилган мақола ва аналитик таҳлилларни Ziyonet тармоғига жойлаштириш.</p>	<p>15 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>

<p>Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилар орасида жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларига бағишланган танловлар, викторина ва ишбилармон ўйинларини ташкил этиш жадвалини ишлаб чиқиш;</p> <p>Ўқувчиларни жаҳон молиявий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари бўйича ташкил этиладиган танловга тайёрлаш учун илмий раҳбарларни тайинлаш;</p> <p>Танловни ўтказиш дастурларини ишлаб чиқиш;</p> <p>Етук иқтисодчи олимларни, амалиёт мутахассисларни эксперт сифатида сафарбар этишни ташкиллаштириш;</p> <p>Энг эҳши билимдон ўқувчини аниқлаш мезонини ишлаб чиқиш.</p>	<p>4 апрель</p> <p>1 апрель</p> <p>2 апрель</p> <p>3 апрель</p> <p>4 апрель</p>	<p>З.Сатторов, ЎМКХТМ (Р.Ниматов), Таълим муассасалари раҳбарлари</p>
<p>Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобида белгиланган масалалар, кўрсатмалар ва хулосаларни ўрганиш бўйича комплекс чораларни олий таълим муассасалари, академик лицей ва касб-хунар коллежларида бажарилишини доимий мониторингини ташкил қилиш.</p>	<p>Йил давомида</p>	<p>У.Бегимкулов, З.Сатторов</p>
<p>Ишчи гуруҳга комплекс чоралар бажарилиши бўйича ҳар ойлик маълумот тақдим этиш.</p>	<p>Ҳисобот даврдан кейинги 5 санасига</p>	<p>ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Вазирлар Маҳкамасига ҳар ойлик маълумотларни умумлаштириш ва тайёрлаш.</p>	<p>Ҳисобот даврдан кейинги 7 санасига</p>	<p>ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>
<p>Жойларга бориш асосида комплекс чоралар бажарилишини тизимли назоратини ташкил қилиш.</p>	<p>Ҳар чоракда</p>	<p>ОТМББ (И.Мажидов), ЎМКХТМ (Р.Ниматов)</p>

4.1.73. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини ўрганиш юзасидан қўшимча чоралар тўғрисида”ги 2009 йил 20 апрелдаги 112-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 20 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобидаги материаллар, қоидалар ва хулосаларни ўрганиш юзасидан чора-тадбирлар комплекси тўғрисида”ги 125-Ф-сонли фармойишининг ижросини таъминлаш

бўйича Бош вазир ўринбосари раислигида Тошкент давлат иқтисодиёт университетида 2009 йил 2 апрелда ўтказилган мажлис қарорида белгиланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президен-

ти Ислом Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш юзасидан кўриктанловни ўтказиш тўғрисидаги намунавий Низом» 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин, кўриктанлов учун тузилган саволнома намуналари 2-иловага мувофиқ тавсия этилсин.

2. «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш юзасидан “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ва Ўзбекистон” мавзусидаги викторина ўтказиш тартиби тўғрисидаги Намунавий Низом» 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш юзасидан тузилган ўзбек ва рус тилларидаги тест саволлари намуналари 4 ва 5-иловаларга мувофиқ тавсия этилсин.

4. Олий таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобида ва инқирозга қарши дастурда баён қилинган материаллар, қоидалар ва ҳулосаларни таълим муассасалари раҳбар ходимлари, профессор-ўқитувчилари ўртасида ўрганиш бўйича семинар-тренингларни ўтказиш жадвали 6-иловага, намунавий дастури 7-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

5. Олий таълим муассасалари ректорларига:

5.1. “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш бўйича ўқув курсларининг самарали ўтказилиши устидан шахсан ректор, проректорлар ва деканлар томонидан доимий назорат ва мониторинг ўрнатиш;

5.2. Ўқув курси учун ўқитишнинг техник воситалари, компьютер техникаси, кўргазмалли намойиш материаллари билан жиҳозланган аудиториялар ажратиш, дарс жадвалларига тегишли ўзгартиришларни киритиш;

5.3. Ўқув курсларини олиб боришга фақат махсус малака ошириш курсларидан ўтган юқори савияли иқтисодиёт йўналишидаги профессор-ўқитувчиларни жалб этиш;

5.4. Ўқув курсларида фақат республика Ишчи гуруҳи қошидаги эксперт гуруҳи томонидан тасдиқланган материаллар (ўқув дастурлари, ўқув-методик қўлланмалар, плакатлар, электрон дарслик, видео маъруза ва бошқалар)дан амалда фойдаланиш;

5.5. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини олий таълим муассасаларида чуқур ўрганиш асосида тегишли фанларнинг ишчи ўқув дастурларини жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг Ўзбекистон иқтисодиётига таъсири ҳамда унинг оқибатларининг олдини олиш ва юмшатишга асос бўлган омиллар, банк тизимини қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник янгилаш ва диверсификация қилиш, инновацион технологияларни кенг жорий этиш, Ўзбекистон учун инқирозни бартараф этиш ва жаҳон бозорида янги марраларга чиқишнинг ишончли йўллари ёритиб беришга қаратилган билим, кўникма ва малакаларни ривожлантиришга йўналтириш;

битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертацияларининг кириш қисмини И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобидаги материаллар, қоидалар ва ҳулосалар билан боғлаш;

тадқиқотлар иқтисодий самарадорлигини республикамизнинг бугунги кундаги ҳолати ва уни яхшилаш нуқтаи назаридан асослаш;

иқтисодий йўналишлар бўйича ба-жарилаётган битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертацияларида иқтисо-

диётимизнинг турли соҳаларига жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг таъсир этиши мумкин бўлган жиҳатларини кенг ёритиш, уни Ўзбекистон шароитида бартараф этишнинг реал имкониятларини таҳлил қилиш ва башоратлаш;

ноиқтисодий таълим йўналишларида корхона, ташкилот ва муассасаларда инновацион технологияларни жорий этиш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник янгилаш ва диверсификация қилиш масалаларига бағишланган битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертациялари салмоғини ошириш, аниқ ҳисоб-китобларга

асосланган ечимларни ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш таъминлансин.

5.6. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш бўйича ўрнатилган мониторинг кўрсаткичлари тўғрисидаги маълумотлар 8-иловага мувофиқ ҳафтанинг ҳар чоршанба кунда вазирликка (daliey@edu.uz) электрон манзилига тақдим этиб борилсин.

6. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Бегимкулов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2009 йил 20 апрелдаги 112-сонли буйруғига 1-илова

4.1.74. Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш юзасидан кўрик-танловни ўтказиш тўғрисидаги Намунавий

НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 20 мартдаги “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобидаги материаллар, қоидалар ва хулосаларни ўрганиш юзасидан чора-тадбирлар комплекси тўғрисида”ги 25-Ф-сонли Фармойиши ҳамда Олий ва ўрта махсус таълими вазирлигининг 2009 йил 28 мартдаги “Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида”ги 90-сонли буйруғига мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари талаба-ўқувчилари орасида жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида

уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларига бағишланган кўрик-танловлар ўтказиш тартибини белгилайди.

2. Кўрик-танлов олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари талаба-ўқувчилари орасида ректор (директор)нинг буйруғи асосида ўтказилади.

II. Кўрик-танловнинг мақсад ва вазифалари

3. Кўрик-танловнинг асосий мақсади – талаба-ўқувчиларда Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёти, унинг жаҳон ҳамжамиятида тутган ўрни, ҳозирги кунда жаҳон иқтисодиётида юз бераётган ўзгаришлар, 2008 йилда бошланган ва бугунги кунда қўлами тобора кенгайиб ва чуқурлашиб бораётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини баҳолаш ва таҳлил қилиш кўникмасини ҳосил қилиш, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларини билиш, таълим муассасалари талаба-ўқувчилари ора-

сидан иқтисодиёт ва бизнесга қизиқадиган, иқтисодий билим ва маданият савияси юқори бўлган талаба-ўқувчиларни танлаш ҳамда уларни моддий ва маънавий рағбатлантиришдан иборат.

Юқоридаги мақсаддан келиб чиқиб, кўрик-танловда иштирок этаётган талаба-ўқувчилар қуйидаги вазифаларни билиш бўйича кўникма ҳосил қилишни кўзда тутати:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Исломи Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобидаги материаллар, қондалар ва ҳуқосаларни билиш;

иқтисодиёт ва бизнеснинг мазмун-моҳиятини тушуниш;

жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг келиб чиқиш сабабларини билиш;

Ўзбекистон шароитида молиявий-иқтисодий инқирозни бартараф этишнинг йўллари ва чораларини билиш.

III. Кўрик-танловни ўтказиш тартиби

4. Кўрик-танловни юқори савияда ташкил этиш ва ўтказишга таълим муассасаларининг ректор (директор)лари масъулдирлар.

5. Кўрик-танлов 2008/2009 ўқув йилининг 2-семестри апрель-май ойларида ҳар бир олий ва ўрта-маҳсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида 3 (уч) босқичда ўтказилади:

Биринчи босқич - гуруҳлар ўртасида бўлиб, унда 10 нафаргача талаба-ўқувчилар иштирок этади;

Иккинчи босқич – таълим муассасаси миқёсида (факультетлар, бўлимлар, йўналишлар бўйича) бўлиб, унда 10 нафаргача талаба-ўқувчилар иштирок этади;

Учинчи босқич - ҳудудий таълим муассасалари ўртасида бўлиб, унда 10 нафар талаба-ўқувчи иштирок этади.

6. Биринчи босқич гуруҳ миқёсида ўтказилиб, талаба-ўқувчилар тест саволлари билан текширилади. Энг юқори балл тўплаган талаба-ўқувчилар танлаб олинади ва ўн кишилик (факультетлар, бўлимлар, йўналишлар бўйича) жамоа ташкил қилиниб, уларга кейинги босқичда қатнашиш ҳуқуқи берилади.

7. Иккинчи босқичда танловнинг биринчи босқичида голиб бўлган (факультетлар, бўлимлар, йўналишлар бўйича) жамоалар таълим муассасалари биринчилиги учун ўзаро баҳслашадилар. Таълим муассасалари миқёсида голиб бўлган жамоа ҳудудий танловга йўлланма олади.

8. Учинчи босқичда ҳудудий (туманлар, шаҳарлар, вилоятлар, Қорақалпоғистон Республикаси) таълим муассасаларининг голиб жамоалари ўзаро баҳслашадилар.

9. Иштирокчилар(талаба-ўқувчилар)ни кўрик-танловда баҳолаб боровчи Ҳайъат аъзолари олий ва ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими муассасаси томонидан тузилиб, унинг таркибига муассасанинг масъул ходимлари ва юқори малакали профессор-ўқитувчилари киритилади.

10. Кўрик-танлов Ҳайъати аъзоларининг миқдорий таркиби биринчи босқичда 5(беш) нафар, иккинчи босқичда 7(етти) нафар ва учинчи босқичда 9(тўққиз) нафардан ошмаслиги керак.

11. Кўрик-танлов Ҳайъати аъзоларининг учдан икки қисми қатнашганда, унинг фаолияти вақолатли ҳисобланади.

12. Кўрик-танлов Ҳайъатининг иш муддати ва жадвали унинг раиси томонидан белгиланади.

IV. Кўрик-танлов шартлари

13. Биринчи босқичда талаба-ўқувчилар тест саволлари билан текширилади.

14. Иккинчи ва учинчи босқич иштирокчилари:

жамоани таништириш - 3 дақиқа, 5 балли тизимда баҳоланади;

иқтисодиёт тушунчаси, танлаган касбий йўналиши ва унинг иқтисодиётдаги аҳамиятини очиб бериш - 5 дақиқа, 10 балли тизимда баҳоланади;

жаҳон молиявий-иқтисодий инқироз тушунчаси ва унинг юзага келиш сабабларини тушунтириш - 5 дақиқа, 10 балли тизимда баҳоланади;

глобаллашув даврида Ўзбекистон Республикасининг жаҳон иқтисодиётида тутган ўрнини изоҳлаш - 5 дақиқа, 10 балли тизимда баҳоланади;

жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози,

Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларини изоҳлаб бериш - 5 дақиқа, 10 балли тизимда баҳоланади.

15. Кўрик-танлов иштирокчиларига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китоби материаллари ва хулосалари доирасида Ҳакамлар ҳайъати томонидан қўшимча йўналтирувчи саволлар берилиши мумкин.

V. Кўрик-танлов натижалари бўйича қабул қилинган қарорлар ва уларни расмийлаштириш

16. Кўрик-танлов Ҳайъатининг қарори талаба-ўқувчиларга кўрик-танлов якунлангандан сўнг эълон қилинади.

17. Кўрик-танлов натижаси тўғрисидаги қарор очик овоз бериш йўли билан, унда қатнашаётган Ҳайъат аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Овозлар тенг бўлган тақдирда Ҳайъат раисининг овози ҳал

қилувчи овоз ҳисобланади.

18. Кўрик-танлов Ҳайъатининг қабул қилинган қарорига кўра унинг ғолибларига биринчи, иккинчи ва учинчи ўринлар берилди.

VI. Кўрик-танлов ғолибларини тақдирлаш

19. Худудий кўрик-танловда ғолиб бўлган жамоалар Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг фахрий ёрликлари ва эсдалик совғалари билан тақдирланишади.

20. Таълим муассасалари микёсида ғолиб чиққан жамоалар эса таълим муассасалари фахрий ёрликлари ва эсдалик совғалари билан тақдирланишади.

21. Кўрик-танловни ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча сарф-харажатлар таълим муассасаларининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан қопланади.

2-илова

4.1.75. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” номли асарини ўрганиш юзасидан ўтказиладиган кўрик-танлови учун тузилган

САВОЛНОМА НАМУНАЛАРИ

I ҚИСМ

Жаҳон молиявий инкирозининг Ўзбекистон иқтисодиётига таъсири ҳамда унинг оқибатларини олдини олиш ва юмшатишга асос бўлган омиллар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» номли асари неча қисмдан иборат ва қандай номланади?

Жаҳон молиявий инкирозининг келиб чиқиши сабаблари ва унинг ижтимоий-иқтисодий оқибатлари нималардан иборат?

Етақчи мутахассислар ва экспертлик марказлари молиявий инкироз ҳолатини ва унинг юз бериши мумкин бўлган оқибатлари хусусида қандай хулосаларга келмоқдалар?

Асарда келтирилган экспертлик марказларининг молиявий инкироз ҳолатини ва унинг юз бериши мумкин бўлган оқибатларига доир материалларни ўрганиш натижасида берган биринчи хулосасини изоҳлаб бериш?

Асарда келтирилган экспертлик марказларининг молиявий инкироз ҳолатини ва унинг юз бериши мумкин бўлган оқибатларига доир материалларни ўрганиш натижасида берган иккинчи хулосасини изоҳлаб бериш?

Асарда келтирилган экспертлик марказларининг молиявий инкироз ҳолатини ва унинг юз бериши мумкин бўлган оқибатларига доир материалларни ўрганиш натижасида берган учинчи хулосасини изоҳлаб бериш?

Асарда келтирилган экспертлик марказларининг молиявий инкироз ҳолатини ва унинг юз бериши мумкин бўлган оқибатларига

доир материалларни ўрганиш натижасида берган тўртинчи хулосасини изоҳлаб беринг.

Глобал молиявий инқирознинг сабаблари ва жаҳон молия тизимини ислоҳ этиш принциплари қачон ва қерда бўлиб ўтган саммитда тасдиқланди?

Жаҳон молиявий инқирозининг ҳар бир мамлакатга таъсири, ундан кўриладиган зарарлик даражаси ва кўлами қандай омилларга боғлиқ бўлади?

Ўзбекистонда жаҳон молиявий инқирозининг таъсирини юмшатувчи қандай омилларни биласиз?

Асарда иқтисодиётнинг реал сектори корхоналари ва тармоқларининг барқарор ишлашини таъминлаш учун Республикамиз банк-кредит тизимидаги мустақкам захираларининг ва зарур ресурслар базаси мавжудлиги қандай мисоллар билан изоҳланган?

Асарда Ўзбекистоннинг ташқи қарзлари ва уни узиш билан боғлиқ масалалар қандай изоҳланган?

Ўзбекистон ўзининг ишончли ва тўлов қобилиятига эга ҳамкор эканлиги, мамлакатимизда чет эл сармоясини жалб этиш бўйича қулай шарт-шароитлар яратилганлиги асарда қандай изоҳланган?

Мамлакатимиз иқтисодиётига киритилган капитал кўйилмаларнинг таркиби ва умумий ҳажми ЯИМга нисбатан қандай даражада бўлмоқда ва жорий йилда қандай бўлиши режалаштирилмоқда?

Республикада юртимизнинг фаровонлигини юксалтириш, аҳолининг харид қобилиятини оширишда кўзда тутилган энг муҳим устувор мақсадларга эришишда қандай чоратадбирлар амалга оширилмоқда?

Ўзбекистон бугунги кунда халқаро ҳамжамиятнинг ва глобал молиявий-иқтисодий бозорнинг ажралмас таркибий қисми эканлигини нималарда кўришимиз мумкин?

Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ва унинг оқибатлари иқтисодиётимизнинг ривожланишига ва самарадорлик ҳолатларига қай даражада таъсир этади?

Қандай омиллар Ўзбекистон макро-иқтисодий кўрсаткичларининг ўсиш суръатларига салбий таъсир этади?

Жаҳон молиявий инқирозининг таъсирини камайтириш ва унинг оқибатларини

юмшатиш учун бизда қандай зарур шарт-шароитлар мавжуд?

Ўзбекистонда жаҳон молиявий инқирозга қарши чоралар дастурининг моҳияти, таркиби ва амалга ошириш йўналишларини айтиб беринг?

II ҚИСМ

Банк тизимини қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник янгилаш ва диверсификация қилиш, инновацион технологияларни кенг жорий этиш.

21. Ўзбекистон иқтисодиётига жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг таъсири борми?

22. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг таъсирини юмшатиш жараёнида мамлакатдаги макроиқтисодий ҳолат қандай баҳоланмоқда?

23. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини пасайтиришда мамлакат пул – кредит сиёсатининг ўрни қандай изоҳланади?

24. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози таъсирининг ташқи иқтисодий фаолиятга боғлиқлигини кўрсатиб беринг.

25. Мамлакатимиздаги инвестиция муҳитига халқаро иқтисодий ҳолатнинг таъсири даражасини тушунтириб беринг.

26. Мамлакатимизда давлат инвестиция сиёсати иқтисодиётнинг устувор тармоқлари ривожига қандай йўналтирилган?

27. Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, хусусан фермер хўжалиқларига бўлган зътиборни ифодалаб беринг.

28. Фермер хўжалиқларини қўллаб-қувватлаш мақсадида моддий ресурслар ва маблағлар ажратилиши тўғрисида маълумот беринг.

29. Фермер хўжалиқлари фаолиятини ривожлантириш юзасидан истиқболдаги вазифалар тўғрисида тушунча беринг.

30. Хўжалик юритувчи субъектлар учун мавжуд солиқ механизми ва уни такомиллаштиришдаги имтиёзлар нималардан иборат?

31. Иқтисодиётнинг ривожланиши ва аҳоли бандлиги муаммосини ҳал қилиш йўллари тўғрисида маълумот беринг.

32. Республикамизда касаначилик ва унинг ривожланиш истиқболларини қандай тушунасиз?

33. Мамлакатимизда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган тадбирлар нималардан иборат?

34. Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози шароитида банкларнинг капиталлашуви ва ликвидлигини оширишга қандай эътибор берилади?

35. Қайси етакчи банклар фаолиятида ўзгаришлар амалга оширилмоқда?

36. Республика ҳукумати томонидан банкларнинг ривожланишига оид қандай меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди?

37. Мамлакатимиз банк тизимининг капитал етарлиги даражаси ва Базель қўмитаси талаблари ўртасидаги боғлиқлик нималарда акс топади?

38. Республика банк тузилмасининг ликвидлиги ва активлар миқдори қанча баҳоланган?

39. Республика банк – молия тизими барқарорлиги тўғрисидаги халқаро агентликларнинг баҳолари қандай?

40. Халқаро мезонлар бўйича республикаимизнинг жами ташқи қарзи ҳолатига баҳо беринг.

41. Мамлакатимизда жаҳон молиявий-иқтисодий инкирозига қарши қандай чора-тадбирлар амалга оширилмоқда?

42. Инкирозга қарши чоралар дастурида қандай вазифалар қўйилган?

43. Дастурнинг биринчи вазифасида кўзда тутилган чора – тадбирлар қайси соҳаларга тааллуқли?

44. Экспортга маҳсулот чиқарадиган корхоналарнинг рақобатбардош бўлиши бўйича қандай конкрет чора – тадбирлар амалга оширилди?

45. Қатъий тежамкорлик тизимини жорий этиш нималарда ўз аксини топади?

46. Электроэнергетика тизимини модернизация қилиш қандай самаралар беради?

47. Маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш бўйича қандай чора – тадбирлар қабул қилинган?

48. Инкирозга қарши чоралар дастурини амалга оширишдаги қўшимча рағбатлантириш нималарга олиб келади?

49. Узоқ муддатга мўлжалланган ин-

кирозга қарши чоралар дастурининг мақсади нималардан иборат?

50. Инкирозга қарши чоралар дастурини амалга ошириш учун мамлакатимизда қандай салоҳият яратилган?

51. Инкирозга қарши чоралар дастури бўйича амалга оширилиши лозим бўлган инвестициялар ва уларни молиялаштириш манбалари тўғрисида маълумот беринг.

52. Режалаштирилаётган лойиҳаларни самараси қандай имкониятларни юзага чиқаради?

53. Иқтисодий дастурнинг иккинчи энг муҳим устувор йўналиши нималарни ўз ичига олади?

54. Дастурни амалга оширишда раҳбар ходимларнинг муҳим вазифалари нималардан иборат бўлади?

55. Қишлоқ турмуш даражасини юксалтиришда кенг қўламли чора-тадбирлар нималарни ўз ичига олади?

56. Дастурнинг принципиал аҳамиятга эга бўлган йўналишларини санаб беринг.

57. Инкирозга қарши чоралар дастурида кичик бизнес ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришга қандай аҳамият берилмоқда?

58. Ишлаб-чиқариш ва ижтимоий инфратузилмани янада ривожлантиришга эътибор берилаётганлигини асослаб берувчи сабабларни санаб беринг.

59. Иқтисодиётни барқарор ва изчил юксалтириш учун қандай махсус дастур қабул қилинган?

60. Транспорт инфратузилмасини ривожлантиришда қандай ишлар амалга оширилиши белгиланган?

61. Навоий эркин индустриал-иқтисодий ҳудудини ташкил этиш мақсади ва вазифалари нималардан иборат?

62. Ижтимоий инфратузилма объектларини ривожлантириш бўйича қандай режалар кўзда тутилган?

63. 2009 йилдаги банк секторидаги устувор вазифалар нималардан иборат?

64. Инкирозга қарши чоралар дастуридаги банк тизимининг вазифалари нималардан иборат?

4.1.76. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш юзасидан “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ва Ўзбекистон” мавзусидаги викторина ўтказиш тартиби тўғрисидаги Намунавий

НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 20 мартдаги “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобидаги материаллар, қоидалар ва хулосаларни ўрганиш юзасидан чора-тадбирлар комплекси тўғрисида”ги 125-Ф-сонли Фармойиши ҳамда Олий ва ўрта махсус таълими вазирлигининг 2009 йил 28 мартдаги “Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида”ги 90-сонли буйруғига мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари талаба-ўқувчилари орасида жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари га бағишланган викториналар ўтказиш тартибини белгилайди.

2. Викторина олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари талаба-ўқувчилари орасида ректор (директор)нинг буйруғи асосида ўтказилади.

II. Викторинанинг мақсади

3. “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ва Ўзбекистон” мавзусидаги викторинани ўтказиш талаба-ўқувчиларда Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёти, унинг жаҳон ҳамжамиятида тутган ўрни, ҳозирги кунда жаҳон иқтисодиётида юз бераётган ўзгаришлар, 2008 йилда бошланган ва бугунги кунда кўлами тобора кенгайиб ва

чуқурлашиб бораётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини баҳолаш ва таҳлил қилиш кўникмасини ҳосил қилиш, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чораларини билиш, таълим муассасалари талаба-ўқувчилари орасидан иқтисодиёт ва бизнесга қизиқадиган, иқтисодиётда таркибий ўзгартиришлар амалга ошириш, диверсификациялаш ва модернизация қилиш борасидаги билим ва маданият савияси юқори бўлган талаба-ўқувчиларни танлаш ҳамда уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш мақсадида ўтказилади.

III. Викторинани ўтказиш тартиби

4. “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ва Ўзбекистон” мавзусидаги викторина 2008/2009 ўқув йилининг 2-семестрида апрель-май ойларида ҳар бир олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида 3(уч) босқичда:

Биринчи босқич – гуруҳлар ўртасида ўтказилади. Ушбу босқичда ҳар бир гуруҳдан 10 нафаргача талаба-ўқувчи иштирок этади;

Иккинчи босқич – таълим муассасаси факультетлари ва бўлимлари ўртасида. Ушбу босқичда ҳар бир факультет ёки бўлимдан 15 нафаргача талаба-ўқувчи иштирок этади;

Учинчи босқич – ҳудудий таълим муассасалари ўртасида. Ушбу босқичда ҳар бир таълим муассасаси номидан 1 та жамоа қатнашади ва унда 15 нафаргача талаба-ўқувчилар аъзо сифатида иштирок этади.

5. Биринчи босқич гуруҳлар ўртасида ўтказилиб, сараланган талаба-ўқувчилардан ташкил топган 10 кишидан иборат жамоалар факультет биринчилиги учун ўзаро баҳслашади. Биринчи ва иккинчи ўринга эга бўлган гуруҳдан факультет жамоаси шаклланди.

тирилади ҳамда таълим муассасаси босқичига тавсия этилади.

6. Иккинчи босқичда факультетлар ва бўлимлар ўртасида таълим муассасалари биринчилиги учун ўзаро баҳшлашадилар. Жамоалар викторина мавзусидан келиб чиққан ҳолда ўз номига, рамзи ва шиорига эга бўлади. Таълим муассасалари миқёсида ғолиб бўлган жамоа ҳудудий танловга йўлланма олади.

7. Учинчи босқичда ҳудудий (туманлар, шаҳарлар, вилоятлар, Қорақалпоғистон Республикаси) таълим муассасаларининг ғолиб жамоалари ўзаро беллашадилар.

8. Иштирокчилар(талаба-ўқувчилар)ни викторинада баҳолаб боровчи Ҳайъат аъзолари олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаси томонидан тузилиб, унинг таркибига муассасанинг масъул ходимлари ва юқори малакали профессор-ўқитувчилари киритилади.

9. Викторина Ҳайъати аъзоларининг миқдорий таркиби биринчи босқичда 5(беш) нафар, иккинчи босқичда 7(етти) нафар ва учинчи босқичда 9(тўққиз) нафардан ошмаслиги керак.

10. Викторина Ҳайъати аъзоларининг учдан икки қисми қатнашганда, унинг фаолияти ваколатли ҳисобланади.

11. Викторина Ҳайъатининг иш муддати ва жадвали унинг раиси томонидан белгиланади.

IV. Викторина шартлари

12. Викторинанинг ҳар бир босқичи икки қисмдан иборат бўлиб, ҳар бир қисм учун максимал 10 балл, минимал 0 баллик тизимда баҳо қўйилади.

Биринчи қисмда: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобининг маз-

мун-моҳияти юзасидан тест саволларига жавоб берадилар. Ҳар бир жамоа 10 тадан тест саволига жавоб беради. Савол-жавобга жамоавий тайёргарлик кўриш учун 10 дақиқадан вақт берилади. Жамоа билан келишилган ҳолда жамоанинг битта аъзоси берилган тест саволларига жавоб беради. Жавобнинг жамоа томонидан тўлдирилишига йўл қўйилмайди.

Иккинчи қисмда: Жамоа сардорларига учтадан тезкор саволлар берилади. Жамоа сардорлари тезкор саволларнинг ҳар бирига 20 сониядан вақт сарфлаб жами бир дақиқа ичида жавоб беришлари шарт.

13. Ҳар бир босқичда жамоанинг якуний баллари умумлаштирилган ҳолда жамланиб, энг юқори балл олган жамоа кейинги босқичга йўл олади. Агар жамоаларнинг умумий тўплаган баллари тенг бўлиб қолса, Ҳайъат раиси томонидан ушбу жамоаларга биттадан савол берилиб, бир дақиқа давомида жавоб олинади. Берилган саволга тўғри ва тўлиқ жавоб берган жамоа ғолиб ҳисобланади.

14. Викторина Ҳайъатининг қарорига кўра, ғолиб жамоа талаба-ўқувчиларга викторина якунланганидан сўнг эълон қилинади.

V. Викторина ғолибларини тақдирлаш

15. Ҳудудий викторинада ғолиб бўлган жамоаларни Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг фахрий ёрлиқлари ва эсдалик совғалари билан тақдирланишади.

16. Таълим муассасалари миқёсида ғолиб бўлган жамоалар таълим муассасалари фахрий ёрлиқлари ва эсдалик совғалари билан тақдирланишади.

17. Викторинани ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча сарф-харажатлар таълим муассасаларининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан қопланади.

Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини ўрганиш юзасидан тузилган

ТЕСТ САВОЛЛАРИ НАМУНАЛАРИ

1. Иқтисодий инқироз нима?

- А) Оммавий ишсизликнинг вужудга келиши;
- Б) Инфляция, молиявий инқироз;
- В) Ишлаб чиқаришнинг кескин пасайиши;
- Г) Барча жавоблар тўғри.

2. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини келтириб чиқарган сабаблар?

- А) Ипотекали кредитлаш тизимида рўй берган танглик ҳолати; бу жараён миқёсининг кенгайиши;
- Б) Йирик банклар ва молиявий тузилмаларнинг тўлов қобилиятларини заифлашуви;
- В) Дунё етакчи фонд бозорларида энг йирик компания индекслари ва акциялари бозор қийматининг фалокатли даражада тушиб кетиши;
- Г) Барча жавоблар тўғри.

3. Ўзбекистонда бозор муносабатларига хос ҳар қандай иқтисодий тебранишларнинг мавжудлиги қайси жавобда тўғри кўрсатилган?

- А) Корхоналарни модернизация қилиш, ташқи савдо билан шуғулланувчи корхоналар экспортини рағбатлантириш, электро-энергетика тизимини модернизация қилиш, корхоналар рақобатбардошлигини ошириш, ички бозор талабини рағбатлантириш.
- Б) Ташқи савдо билан шуғулланувчи корхоналар экспортини чеклаш;
- В) Ички бозор таклифини кенгайтириш;
- Г) Корхоналар рақобатбардошлигини таҳлил қилиш.

4. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози қайси ҳудудларда кенгаймоқда?

- А) АҚШ, Япония;
- Б) Бутун жаҳон иқтисодиётини қамраб олаётганлиги: ривожланган ва ривожланаётган мамлакатлар;
- В) Ривожланаётган мамлакатлар;
- Г) Ривожланган мамлакатлар.

5. Глобал молиявий-иқтисодий инқирознинг кўлами кенгайиб бораётганлиги қаерда тасдиқланди?

- А) 2006 йил октябрь ойи Парижда ўтказилган саммитда;
- Б) 2007 йил ноябрь ойи Вашингтонда ўтказилган саммитда;
- В) 2008 йил ноябрь ойи Вашингтонда ўтказилган саммитда;
- Г) 2008 йил март ойи Парижда ўтказилган саммитда.

6. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози Ўзбекистон иқтисодиётига таъсирини камайтириш омилларини аниқланг?

- А) Ислоҳотларни изчил ва босқичма-босқич амалга ошириш;
- Б) Давлат томонидан бошқарув усулларининг қўлланилиши;
- В) Ўзбекистон молия-иқтисодий, бюджет, банк кредит тизими узлуксиз ишлаши учун захиралар яратилганлиги;
- Г) Барча жавоблар тўғри.

7. Ўзбекистонда аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтириш омиллари қайсилар?

- А) аҳолининг иш ҳақи ва даромадларини изчил ва олдиндан ошириб бориш;
- Б) истеъмол бозорида нархлар индексининг асоссиз тарзида ўсишининг олдини олиш;
- В) банк активларини ҳажмини сезиларли даражада ошиши;
- Г) Барча жавоблар тўғри.

8. Нима учун молиявий-иқтисодий инқироз мамлакатимизга таъсир кўрсатмайди дея олмаймиз?

- А) Ўзбекистон бугун халқаро ҳамжамиятнинг ва глобал молиявий-иқтисодий бозорнинг ажралмас таркибий қисми;
- Б) Ташқи дунё билан алоқаларимизнинг тобора кенгайиб бориши;
- В) Тараққий топган етакчи давлатлар кўмагида иқтисодиёт тармоқларини ривожлантириш;
- Г) Барча жавоблар тўғри.

9. Ўзбекистоннинг жами ташқи қарзи ялпи ички маҳсулотнинг неча фоизини ташкил этади?

- А) 10,2 фоиз;
- Б) 13,3 фоиз;
- В) 44,3 фоиз;
- Г) 98,0 фоиз.

10. Инқирозга қарши чоралар дастурида янги ташкил этилаётган кичик бизнес ва хусусий корхоналарни кредитлаш соҳасида қандай имтиёзлар кўзда тутилган?

- А) Имтиёзлар амал қилиш муддати 6 ойдан 12 ойгача оширилди;
- Б) Имтиёзлар амал қилиш муддати 12 ойдан 18 ойгача оширилди;
- В) Имтиёзлар амал қилиш муддати 8 ойдан 10 ойгача оширилди;
- Г) Имтиёзлар амал қилиш муддати 10 ойдан 18 ойгача оширилди.

11. 2009 йил 1 январдан саноат соҳасида фаолият кўрсатаётган корхоналар учун ягона солиқ тўлов ставкаси қанчага камайтирилди?

- А) 8 фоиздан 7 фоизга камайтирилди;
- Б) 10 фоиздан 8 фоизга камайтирилди;
- В) 8 фоиздан 5 фоизга камайтирилди;
- Г) 10 фоиздан 7 фоизга камайтирилди.

12. 2008 йилда ташқи савдо айланмаси неча фоизга ошди?

- А) 21,4 фоиз;
- Б) 24,3 фоиз;
- В) 33,4 фоиз;
- Г) 54,1 фоиз.

13. 2009 йил 1 январдан маиший, молиявий ва бошқа хизмат кўрсатаётган микрофирмалар ва кичик корхоналар ягона солиқ тўловида қандай ўзгаришлар бўлди?

- А) 2 йил муддатга ягона солиқ тўловидан озод этилди;
- Б) 3 йил муддатга ягона солиқ тўловидан озод этилди;
- В) 1 йил муддатга ягона солиқ тўловидан озод этилди;
- Г) Ўзгаришлар содир бўлмади.

14. Молиявий инқироз қайси мамлакатда, қайси ҳолатда бошланди?

- А) Россиянинг суғурта полиси ҳолатидан;
- Б) Хитойнинг сиёсий кризиси сабабли;
- В) АҚШнинг аграр кризиси сабабли;
- Г) АҚШда ипотекали кредитлаш тизими танглиги.

15. 2008 йилда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръати неча фоизни ташкил этади.

- А) 19,0 фоиз;
- Б) 9,0 фоиз;
- В) 12,7 фоиз;
- Г) 17,7 фоиз.

16. Корхоналарни модернизация қилиш, замонавий мослашувчан технологияларни жорий этиш деганда нимани тушунасиз?

- А) Корхона асбоб-ускуналари; жиҳозларни таъмирлаш;
- Б) Корхона асбоб-ускуналари ва жиҳозлари сонини кўпайтириш;
- В) Корхоналарга янги технологияларни олиб келиш, янгилаш замонавий жиҳозлар ва мослашувчан технологияларни кенг жорий этиш;
- Г) Корхоналарга чидамли ва эксплуатацион муддати узоқ бўлган асбоб-ускуна ва жиҳозларни олиб келиш.

17. Қатъий тежамкорлик тизимини жорий этиш учун нима қилиниши зарур?

- А) Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмини камайтириб, қиммат нарҳда сотиш;
- Б) Маҳсулот таннархини камайтириб, рағбатлантириш ҳисобидан корхона рақобатбардошлигини ошириш;
- В) Ишлаб чиқариш харажатларини камайтириб, маҳсулот ҳажмини кенгайтириш;
- Г) Маҳсулот ҳажмини кўпайтириб четга экспорт қўламини кенгайтириш.

18. “Мудис” рейтинг агентлиги республикамиздаги қайси банкларни кредит бериш қобилияти бўйича рейтингини ижобий баҳолади?

- А) Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки, “Ғаллабанк”;
- Б) “Асакабанк”, “Пахтабанк”;
- В) “Микрокредитбанк”, “Ипотекабанк”;
- Г) Марказий банк, «Ўзсавдогарбанк”.

19. Электроэнергетика тизимини модернизация қилиш ва энергия истеъмолини тежаш учун қандай ишлар амалга оширилиши керак?

- А) Электроэнергетика тизимида тавсия этилаётган янги замонавий қурилма, жиҳозларни мамлакатимизга олиб кириш, энергия тежашнинг самарали тизимини жорий этиш;
- Б) Мавжуд электроэнергетика тизимини қўллаб-қувватлаш, улардан самарали фойдаланиш;
- В) Жойларда вақти-вақти билан электр энергияни ўчириш йўли билан тежаш;
- Г) Аҳолидан ишлатилган электр энергия хизмати учун вақтида тўлов ундирилиши ва энергия истеъмолини камайтириш бўйича чора-тадбирлар уюштириш.

20. “Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили” Давлат дастури қандай вазифаларни ўз олдига қўяди?

- А) Қишлоқ аҳолисига моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш;
- Б) Фермер хўжаликлари ривожини қўллаб-қувватлаш;
- В) Қишлоқдаги турмуш даражасини юксалтириш;
- Г) Қишлоқ кифасини ўзгартириш, у ерларда баланд бинолар барпо этиш.

21. “Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили” Давлат дастурида қишлоқ ҳаётининг қайси соҳалари ривожланиши кўзда тутилган?

- А) Агросаноат мажмуида олиб борилаётган ислохотларни чуқурлаштириш;
- Б) Қишлоқ ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш;
- В) Сув ресурсларидан оқилона фойдаланишни тартибга солиш ва суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш;
- Г) Барча жавоблар тўғри.

22. Инкирозга қарши чоралар дастурида нималар кўзда тутилган?

- А) Маҳсулот (товар)ларни четга экспорт қилмаслик;
- Б) Ички бозорни яхшилаш, таннарх пасайтирилиб маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни рағбатлантириш, корхона рақобатбардошлигини ошириш;
- В) Маҳсулот ассортиментини кенгайтириш, баҳосини ошириш;
- Г) Ишлаб чиқаришни қисқартириш, тижорат ишларини ривожлантириш.

23. Модернизация нимани англатади?

- А) Асбоб ва жиҳозларни тозаликда асраш;
- Б) Янгиланиш, янгилликни татбиқ этиш;
- В) Жиҳозларни таъмирдан ўтказиш;
- Г) Муддати ўтган жиҳозларни ҳисобдан чиқариш.

24. Хўжалик юритувчи субъектларнинг инвестиция фаоллигини рағбатлантириш – бу...?

- А) хўжалик юритувчи субъектлардан сифатли ва катта ҳажмда маҳсулот ишлаб чиқаришни талаб этиш;
- Б) хўжаликнинг ликвидлашуви йўлида янги чора тадбирларни татбиқ этиш ва солиқ юкини камайтириш;
- В) хўжалик юритувчи субъект ходимлари хизматини рағбатлантириш;
- Г) Тўғри жавоб йўқ.

25. “2009 йилда ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”даги махсус дастурда қабул қилинган ишончли транспорт хизматини кўрсатиш бўйича чора-тадбирлар нималардан иборат?

- А) Автомобил йўлларини модернизация ва реконструкция қилиш;
- Б) Сифатли транспорт воситаларини келтириш;
- В) Ҳайдовчиларга транспортни тўғри ҳайдаш маданиятини ўргатиш;
- Г) Б ва В жавоблар тўғри.

26. Мамлакатимизнинг молиявий-иқтисодий барқарорлиги кўпроқ қайси соҳанинг самарали фаолиятига боғлиқ?

- А) Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилишига ;
- Б) Курилиш ташкилотлари фаолиятига;
- В) Банк тизими ривожига;
- Г) Тўқимачилик саноати ривожига.

27. Ҳозирда мамлакатимиз банк тизими капиталининг етарлилик даражаси қандай?

- А) Халқаро Базель қўмитаси талабларига кўра 0, бараварига кўп;
- Б) Халқаро Базель қўмитаси талабларига кўра 2 бараварига кўп;
- В) Халқаро Базель қўмитаси талабларига кўра 3 бараварига кўп;
- Г) Халқаро Базель қўмитаси талабларига кўра 5 бараварига кўп.

Примеры тестов по изучению в системе высшего и среднего специального образования произведения Президента Республики Узбекистан И.Каримова “Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана”

1. Что означает экономический кризис?

- А) Возникновение массовой безработицы;
- Б) Инфляция, финансовый кризис;
- В) Резкое снижение производства;
- Г) Все ответы верны.

2. Причины возникновения мирового финансово-экономического кризиса?

- А) Провал в системе ипотечного кредитования, распространения масштабов этого процесса;
- Б) Ослабление платежеспособности крупных банков и финансовых структур;
- В) Резкое падение индексов и рыночной стоимости акций крупных компаний в ведущих мировых рынках;
- Г) Все ответы верны.

3. В каком ответе правильно отражено наличие каких-либо экономических отклонений, присущих экономическим отношениям в Узбекистане.

- А) Модернизация предприятий, стимулирование предприятий экспортеров, модернизация электроэнергетической системы, стимулирование спроса внутреннего рынка.
- Б) Ограничение предприятий экспортеров;
- В) Расширение предложений внутреннего рынка;
- Г) Анализ конкурентоспособности предприятий.

4. Где расширяется мировой финансово-экономический кризис?

- А) в США, Японии;
- Б) в мировой экономике развитых и развивающихся стран;
- В) в развивающихся странах;
- Г) в развитых странах.

5. Где и когда было подтверждено расширение масштабов финансово-экономического кризиса?

- А) На саммите в Париже в октябре 2006 года;
- Б) На саммите в Вашингтоне в ноябре 2007 года;
- В) На саммите в Вашингтоне в ноябре 2008 года;
- Г) На саммите в Париже в марте 2008 года.

6. Укажите факторы, снижающие воздействие мирового финансово-экономического кризиса на экономику Узбекистана.

- А) Ускоренное и поэтапное проведение реформ;
- Б) Применение административных методов со стороны государства;
- В) Наличие резервов для бесперебойной работы финансово-экономической, бюджетной, банковской и кредитной системы;
- Г) Все ответы верны.

7. Факторы улучшения жизни населения Узбекистана – это?

- А) повышение заработной платы и доходов населения;
- Б) предотвращение бесосновательного повышения индекса цен на потребительском рынке;

- В) заметное увеличение объемов активов банка;
- Г) Все ответы верны.

8. Почему мы не можем сказать, что финансово-экономический кризис не окажет влияние на нашу страну?

- А) Узбекистан на сегодняшний день является составляющей частью международного сообщества и глобального финансово-экономического рынка;
- Б) Расширение связей с внешним миром;
- В) Развитие отраслей экономики при помощи развитых стран;
- Г) Все ответы верны.

9. Сколько процентов от ВВП составляет совокупный внешний долг Узбекистана.

- А) 10,2
- Б) 13,3
- В) 44,3
- Г) 98,8

10. Какие льготы предусмотрены в сфере кредитования для вновь создаваемых предприятий малого и частного бизнеса в программе мер против кризиса?

- А) Сроки действия льгот продлены с 6 месяцев до 12 месяцев;
- Б) Сроки действия льгот продлены с 12 месяцев до 18 месяцев;
- В) Сроки действия льгот продлены с 8 месяцев до 10 месяцев;
- Г) Сроки действия льгот продлены с 10 месяцев до 18 месяцев.

11. На сколько процентов понизилась ставка единого налога для промышленных предприятий с 1 января 2009 года?

- А) с 8 на 7 Б) с 10 на 8
- В) с 8 на 5 Г) с 10 на 7

12. На сколько процентов повысился внешний торговый оборот в 2008 году.

- А) 21,4
- Б) 24,3
- В) 33,4
- Г) 54,1

13. Какие изменения произошли с 1 января 2009 года при уплате единого налога для микрофирм и малых предприятий в сфере бытового, финансового и других видов услуг?

- А) Освобождены от уплаты единого налога в течение 2 лет;
- Б) Освобождены от уплаты единого налога в течение 3 лет;
- В) Освобождены от уплаты единого налога в течение 1 года;
- Г) Не было никаких изменений.

14. В какой стране и каким образом начался финансовый кризис?

- А) В России со страхового полиса;
- Б) В связи с политическим кризисом в Китае;
- В) В связи с политическим кризисом в Англии;
- Г) Несостоятельность ипотечной системы кредитования в США.

15. Сколько процентов составил рост ВВП в 2008 году?

- А) 19,0
- Б) 9,0
- В) 12,7
- Г) 17,7

16. Что вы понимаете под модернизацией предприятий, внедрением современных адаптационных технологий?

- А) Ремонт оборудования предприятия;
- Б) Увеличение количества оборудования на предприятии;
- В) Установка новой технологии на предприятии, широкое внедрение современного оборудования и адаптационных технологий;
- Г) Установка на предприятии оборудования с большим эксплуатационным сроком.

17. Что нужно сделать чтобы внедрить режим жесткой экономии?

- А) Уменьшить объем выпускаемой продукции и продавать по более выгодной цене;
- Б) Снизить себестоимость и за счёт стимулирования повысить конкурентоспособность предприятия;
- В) Снизить производственные издержки и расширить объемы продукции;
- Г) Увеличить объемы продукции и расширить экспорт.

18. Деятельность какого банка нашей республики была положительно оценена рейтинговым агентством “Мудис”?

- А) Национальный банк внешнеэкономической деятельности, “Галлабанк”;
- Б) “Асакабанк”, “Пахтабанк”;
- В) “Микрокредитбанк”, “Ипотекабанк”;
- Г) «Центробанк», «Узсавдогарбанк».

19. Какие мероприятия должны быть осуществлены для модернизации электроэнергетической системы и экономии энергопотребления?

- А) Ввоз в страну новых современных устройств и оборудования в электроэнергетическую систему, внедрение эффективной системы экономии энергетики;
- Б) Поддержка существующей системы электроэнергетики, и их эффективное использование;
- В) Путем кратковременного отключения электроэнергии на местах;
- Г) Своевременное взыскание с населения оплаты за электроэнергию и организация мероприятий по уменьшению потребления электроэнергии.

20. Какие задачи ставит перед собой Государственная программа “Год развития и благоустройства села”?

- А) Оказание материальной и духовной помощи жителям села;
- Б) Поддержка развития фермерских хозяйств;
- В) Кардинальное повышение качества жизни на селе;
- Г) Изменение облика села, строительство многоэтажных зданий.

21. Развитие каких сфер жизни села предусмотрено в Государственной программе “Год развития и благоустройства села”?

- А) Углубление реформ, проводимые в агропромышленном комплексе;
- Б) Развитие социальной и производственной инфраструктуры села;
- В) Разумное использование водных ресурсов и улучшение мелиоративного состояния орошаемых земель;
- Г) Все ответы верны.

22. Что предусмотрено в Антикризисной программе?

- А) Приостановление экспорта продукции (товаров);
- Б) Улучшение внутреннего рынка, снижение себестоимости и стимулирование отечественных производителей, повышение конкурентоспособности предприятий;
- В) Расширение ассортимента продукции, увеличение цен;
- Г) Сокращение производства, развитие коммерции.

16. Что вы понимаете под модернизацией предприятий, внедрением современных адаптационных технологий?

- А) Ремонт оборудования предприятия;
- Б) Увеличение количества оборудования на предприятии;
- В) Установка новой технологии на предприятии, широкое внедрение современного оборудования и адаптационных технологий;
- Г) Установка на предприятии оборудования с большим эксплуатационным сроком.

17. Что нужно сделать чтобы внедрить режим жесткой экономии?

- А) Уменьшить объем выпускаемой продукции и продавать по более выгодной цене;
- Б) Снизить себестоимость и за счёт стимулирования повысить конкурентоспособность предприятия;
- В) Снизить производственные издержки и расширить объемы продукции;
- Г) Увеличить объемы продукции и расширить экспорт.

18. Деятельность какого банка нашей республики была положительно оценена рейтинговым агентством “Мудис”?

- А) Национальный банк внешнеэкономической деятельности, “Галлабанк”;
- Б) “Асакабанк”, “Пахтабанк”;
- В) “Микрокредитбанк”, “Ипотекабанк”;
- Г) «Центробанк», «Узсавдогарбанк».

19. Какие мероприятия должны быть осуществлены для модернизации электроэнергетической системы и экономии энергопотребления?

- А) Ввоз в страну новых современных устройств и оборудования в электроэнергетическую систему, внедрение эффективной системы экономии энергии;
- Б) Поддержка существующей системы электроэнергетики, и их эффективное использование;
- В) Путем кратковременного отключения электроэнергии на местах;
- Г) Своевременное взыскание с населения оплаты за электроэнергию и организация мероприятий по уменьшению потребления электроэнергии.

20. Какие задачи ставит перед собой Государственная программа “Год развития и благоустройства села”?

- А) Оказание материальной и духовной помощи жителям села;
- Б) Поддержка развития фермерских хозяйств;
- В) Кардинальное повышение качества жизни на селе;
- Г) Изменение облика села, строительство многоэтажных зданий.

21. Развитие каких сфер жизни села предусмотрено в Государственной программе “Год развития и благоустройства села”?

- А) Углубление реформ, проводимые в агропромышленном комплексе;
- Б) Развитие социальной и производственной инфраструктуры села;
- В) Разумное использование водных ресурсов и улучшение мелиоративного состояния орошаемых земель;
- Г) Все ответы верны.

22. Что предусмотрено в Антикризисной программе?

- А) Приостановление экспорта продукции (товаров);
- Б) Улучшение внутреннего рынка, снижение себестоимости и стимулирование отечественных производителей, повышение конкурентоспособности предприятий;
- В) Расширение ассортимента продукции, увеличение цен;
- Г) Сокращение производства, развитие коммерции.

23. Что означает «Модернизация»?

- А) Технический осмотр инструментов;
- Б) Обновление, введение новшеств;
- В) Ремонт оборудования;
- Г) Списание старого оборудования.

24. Стимулирование инвестиционной активности хозяйствующих субъектов – это?

- А) требование от хозяйствующих субъектов производства качественной продукции в больших объемах;
- Б) внедрение новых мер и облегчение налогового времени в направлении ликвидности хозяйства;
- В) стимулирование труда сотрудников хозяйствующих субъектов;
- Г) нет правильного ответа.

25. В чем состоят мероприятия по оказанию доверительного транспортного обслуживания, принятые Программой «О дополнительных мерах по развитию производства и социальной инфраструктуры в 2009 году»?

- А) Модернизация автомобильных дорог, реконструкция дорог;
- Б) Импорт качественных транспортных средств;
- В) Обучение водителей культуре правильного вождения;
- Г) правильные ответы Б и В.

26. От эффективной деятельности какой отрасли зависит финансово-экономическая стабильность страны?

- А) Производство продуктов питания;
- Б) Деятельности строительных организаций;
- В) Развитие банковской системы;
- Г) Развитие текстильной промышленности.

27. Какова достаточность капитала банковской системы нашей страны на сегодня?

- А) не превышает требований международного Базельского комитета;
- Б) в два раза превышает требования международного Базельского комитета;
- В) в три раза превышает требования международного Базельского комитета;
- Г) в пять раз превышает требования международного Базельского комитета.

7-илова

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасарруфидаги олий таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишни йўллари ва чоралари” китобида ва инқирозга қарши дастурда баён қилинган материаллар, қоидалар ва хулосаларни профессор-ўқитувчилар ўртасида ўрганиш бўйича семинар-тренингни ўтказишни

ПАМУНАВИЙ ДАСТУРИ

9.00	Семинар-тренинг қатнашчиларини рўйхатга олиш.
10.00-10.10	Семинар-тренингни очилиши. Олий таълим муассасаси ректорининг кириш сўзи.
10.10-10.50	Жаҳон иқтисодий инқирозининг Ўзбекистон иқтисодиётига таъсири ҳамда унинг оқибатларини олдини олиш ва юмшатишга асос бўлган омиллар. Тренинг олиб борувчилар: 1. _____ 2. _____

10.50-11.30	Банк тизимини қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник янгилаш ва диверсификация қилиш, инновацион технологияларни кенг жорий этиш – Ўзбекистон учун инкирозни бартараф этиш ва жаҳон бозорида янги марраларга чиқишнинг ишончли йўлидир. Тренинг олиб борувчилар: 1. _____ 2. _____
11.30-11.50	Танаффус.
11.50-12.20	Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобини олий ва ўрта-махсус таълим муассасаларида ўрганишнинг илмий-педагогик, ўқув-услубий ва ахборот-техник таъминоти масалалари. Тренинг олиб борувчилар: 1. _____ 2. _____
12.20-12.50	Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” китобининг долзарб мавзулари бўйича олий ва ўрта-махсус таълим муассасаларида илмий-тадқиқот ишларини ташкил этишнинг устувор масалалари туғрисида. Тренинг олиб борувчилар: 1. _____ 2. _____
12.50	Семинар-тренинг натижаларининг таҳлили

Мавзулар бўйича тренинг олиб борувчилар ОТМ ихтисослик кафедралари профессор-ўқитувчилари ёки малакали амалиётчи-олимлар бўлиши лозим.

8-илова

Таблица 1

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения		
				Расчетное количество читателей	Количество приобретенных книг	Степень обеспеченности (количество читателей на единицу книг)
1.	Обеспечение высших образовательных учреждений необходимым количеством книги И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана».					

Таблица 2.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения	
				Количество образовательных учреждений	№ и дата приказа о введении специального курса по изучению книги на всех курсах образовательных учреждений
2.	Введение специального курса по изучению книги на всех курсах образовательных учреждений. Неэкономические: бакалавриат, магистратура - в объеме 8 часов (6 часов лекционных и 2 часа семинарских занятий). Экономические: бакалавриат, магистратура - в объеме 12 часов (8 часов лекционных и 4 часа семинарских занятий).				

Таблица 3.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения		
				Количество образовательных учреждений	Количество преподавателей образовательных учреждений отобранных для преподавания специального курса	Количество преподавателей прошедших повышение квалификации

3.	Отбор и организация повышения квалификации профессорско-преподавательского состава образовательных учреждений привлекаемых для преподавания специального курса.					
----	---	--	--	--	--	--

Таблица 4

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения						
				Количество ИРЦ	Расчетное количество читателей	Количество приобретенных в ИРЦ книг	Степень обеспеченности (количество читателей на единицу книг)	Количество научных материалов	Количество информационных материалов	Количество мультимедийных произведений имеющихся в ИРЦ
4.	Обеспечение Информационно-ресурсных центров образовательных и научных учреждений учебными, научными и информационными материалами, электронными и мультимедийными программами по изучению книги.									

Таблица 5.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения		
				Количество образовательных учреждений	Учебные программы специального курса, Неэкономические: Бакалавриат, магистратура - в объеме 8 часов (6 часов лекционных и 2 часа семинарских занятий).	Учебные программы специального курса, Экономические: Бакалавриат, магистратура - в объеме 12 часов (8 часов лекционных и 4 часа семинарских занятий).
5	Разработка учебной программы специального курса «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана». Неэкономические: Бакалавриат, магистратура - в объеме 8 часов (6 часов лекционных и 2 часа семинарских занятий). Экономические: Бакалавриат, магистратура - в объеме 12 часов (8 часов лекционных и 4 часа семинарских занятий).					

Таблица 6.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения				
				Подготовка и издание учебного пособия по данному специальному курсу			Подготовка электронной версии презентации по данному специальному курсу	
				Количество читателей	Количество (тираж) изданных учебных пособий	Обеспеченность (количество читателей на единицу учебного пособия)	Наличие в портале ZluoNETa	Наличие в портале МинВУЗа и вебсайтах ВУЗов
6	Подготовка и издание учебного пособия, а также электронной версии презентации по данному специальному курсу.							

Таблица 7.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения				
				Количество образовательных учреждений			Электронной версии раздаточных материалов по данному специальному курсу	
				Количество читателей	Количество (тираж) раздаточных материалов	Обеспеченность (количество читателей на единицу раздаточных материалов)	Наличие в портале ZiyonETA	Наличие в портале МинВУЗа и вебсайтах ВУЗов
7	Разработка раздаточных и вспомогательных учебно-методических и информационно-справочных материалов для организации занятий и самостоятельной работы студентов.	Апрель 2009 г.						

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения			
				Количество обновленных и дополненных тем выпускных работ, магистерских, кандидатских и докторских диссертаций			
				выпускных квалификационных работ	магистерских диссертаций	кандидатских диссертаций	докторских диссертаций
8	Обновление и дополнение перечня тем выпускных квалификационных работ, магистерских, кандидатских и докторских диссертаций с учетом положений и выводов, изложенных в книге.						

Таблица 9.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения							
				Количество образовательных учреждений			преподавателей, научных сотрудников и специалистов				
				руководителей	руководителей	руководителей	руководителей	руководителей	руководителей		
9	Организация семинаров и тренингов по изучению материалов, положений и выводов, изложенных в книге, и Антикризисной программы среди руководителей, преподавателей, научных сотрудников и специалистов.										

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения			
				Количество образовательных учреждений			
				Количество публикаций статей за период март месяц		количество выступлений по проблематике книги за март месяц	
				научных	научно-популярных	на телевидении	в радиовещании
10	Организация работы по опубликованию научных и научно-популярных статей, посвященных задачам, вытекающим из книги, на страницах средств массовой информации. Организация выступлений ведущих ученых-экономистов и специалистов по проблематике книги на телевидении и в радиовещании.	в течение года					

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Количество образовательных учреждений	Мониторинг исполнения					
					Количество организованных круглых столов, семинаров и дискуссий по материалам книги с участием ведущих ученых, специалистов, студентов и учащихся за период.					
					март	апрель				
					до 3-го апреля (всего)	с 4-го до 10 - го	с 11-го до 17 - го	с 18-го до 24-го	с 25-го до 1 мая	
11	Организация круглых столов, семинаров и дискуссий по материалам книги с участием ведущих ученых, специалистов, студентов и учащихся.									

Таблица 12.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения				
				Количество размещенных в сети Ziyonet				
				образовательных	методических	научных	информационно-справочных	
				ресурсов, посвященных положениям и выводам, изложенным в книге				
12	Размещение в сети Ziyonet образовательных, методических, научных и информационно-справочных ресурсов, посвященных положениям и выводам, изложенным в книге.							

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения			
				Количество организованных конкурсов, викторин и деловых игр среди студентов и учащихся, посвященных вопросам мирового финансово-экономического кризиса, путям и мерам по его преодолению в условиях Узбекистана за период:			
				с 4-го до 10 - го	с 11-го до 17 - го	с 18-го до 24-го	с 25-го до 1 мая
13	Организация конкурсов, викторин и деловых игр среди студентов и учащихся, посвященных вопросам мирового финансово-экономического кризиса, путям и мерам по его преодолению в условиях Узбекистана.						

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения																
				Количество разработанных учебников и монографий (по проблемам мирового финансового кризиса, его последствиям и путям и мерам по его преодолению в условиях Узбекистана) за период:																
				апрель		май		июнь		июль		август								
учебников	монографий	учебников	монографий	учебников	монографий	учебников	монографий	учебников	монографий											
14	Разработка учебников и монографий по проблемам мирового финансового кризиса, его последствиям и путям и мерам по его преодолению в условиях Узбекистана.																			

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицах, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения				
				Количество образовательных учреждений	Количество проведенных научных конференций, посвященных:			
					совершенствованию банковской системы	модернизации, техническому обновлению производств	диверсификации структуры экономики	внедрению инновационных технологий
15	Проведение научных конференций, посвященных совершенствованию банковской системы, модернизации, техническому обновлению производств и диверсификации структуры экономики, внедрению инновационных технологий.							

Таблица 16.

Комплекс мер по изучению материалов, положений и выводов, содержащихся в книге Президента Республики Узбекистан И.А.Каримова «Мировой финансово-экономический кризис, пути и меры по его преодолению в условиях Узбекистана» в вузах, профессиональных колледжах и академических лицеях, системе повышения квалификации преподавателей, научных учреждениях республики

№	Мероприятия	Сроки выполнения	Ответственные исполнители	Мониторинг исполнения						
				Количество образовательных учреждений	Организация проведения:			научных исследований посвященных причинам возникновения и возможным последствиям международного финансово-экономического кризиса, путям их преодоления.		
					фундаментальных	инновационных	прикладных			
					количество	объём, млн. сум.	количество	объём, млн. сум.	количество	объём, млн. сум.
16	Организация проведения фундаментальных, инновационных и прикладных научных исследований, посвященных причинам возникновения и возможным последствиям международного финансово-экономического кризиса, путям их преодоления.	в течение года								

*-суммы указаны на 2009 год

4.1.77. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Архившунослик йўналишида кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш ҳақида»ги 2010 йил 11 январдаги 16-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Раёсатининг 2009 йил 23 ноябрдаги «Давлат ва хўжалик бошқаруви органларида, маҳаллий давлат ҳокимияти органларида архив ишининг аҳволи ва уни такомиллаштириш масалалари тўғрисида»ги 53-сонли мажлис Баёни топириқлари ижросини таъминлаш ҳамда архившунослик йўналишида кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Раёсатининг 2009 йил 23 ноябрдаги «Давлат ва хўжалик бошқаруви органларида, маҳаллий давлат ҳокимияти органларида архив ишининг аҳволи ва уни такомиллаштириш масалалари тўғрисида»ги 53-сонли мажлис Баёни ижро учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон миллий университети (Ф.Муҳамедов), Тошкент давлат маданият институти (А.Тўраев) ректорларига «Ўзархив» агентлиги билан ҳамкорликда:

-архившунослик йўналишида кадрлар тайёрлаш таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг ўқув режаларига киритилган барча фан дастурларини модернизация қилиш, фанлараро узвийлик ва узлуксизликни таъминлаш бўйича тажрибали профессор-ўқитувчилар, олимлар, услубчилар ва амалиётчилардан иборат ижодий ишчи гуруҳлар ташкил этиш;

-бир ой муддатда Архившунослик йўналишида тайёрланаётган кадрларга бўлган талаб ва эҳтиёжни ўрганиб чиқиш ҳамда архившунослик йўналишида кадрлар тайёрлаш таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг қабул квоталари бўйича таклифлар тайёрлаш;

-вазирликнинг 2008 йил 30 майдаги «Фан дастурларини модернизация қилишни ташкил этиш тўғрисида»ги 160-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Фанларнинг ўқув дас-

турларини модернизация қилиш бўйича Йўриқнома» ҳамда «Фанлар бўйича ўқув дастурларини яратиш тартиби»га мувофиқ фан дастурларини модернизация қилиш;

-фан дастурларини модернизация қилишда олий таълим муассасаси битирувчиларида кадрлар буюртмачилари талаблари даражасида билим, амалий ва малака кўникмалари ҳамда касбий маҳоратини шакллантириш асосий мезон қилиб олиш;

-бир ой муддатда тўпланган илғор тажрибалар, кадрлар буюртмачиларининг фикр, талаб ва таклифлари асосида фан дастурларида амалий машғулотларнинг ҳажми қайта кўриб чиқиш ва амалий машғулотлар ўтказиш тизимини такомиллаштириш;

-фан дастурларини модернизация қилишни ўқув йили тугагунга (30 июнь) қадар амалга ошириш ҳамда ўрнатилган тартибда муҳокамадан ўтказиб, тасдиққа киритиш учун вазирлик қошидаги Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг таълим йўналишлари гуруҳлари бўйича ўқув-услубий бирлашмага тақдим этиш;

-икки ой муддатда архив иши соҳасида кадрлар (бакалавр ва магистрлар) тайёрлаш бўйича ўқув режа ва дастурларни қайта кўриб чиқиш, уларни такомиллаштириш бўйича таклифлар тайёрлаш ва ўрнатилган тартибда муҳокамадан ўтказиб, тасдиққа киритиш;

-архившунослик соҳасида давлат тилидаги ўқув адабиётларини яратиш учун муаллифлар гуруҳини аниқлаш, муаллифларни етарли шарт-шароитлар билан таъминлаш ва тайёрланган ўқув адабиётларни ўрнатилган тартибда Мувофиқлаштирувчи Кенгашга топириш ҳамда чоп этишга тайёрлаш;

-амалга оширилган ишлар тўғрисида вазирликка ахборот бериб бориш вазифалари топирилсин.

3. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов) ҳамда Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривож-

лантириш маркази (Б.Раҳимов)га:

-ижодий ишчи гуруҳлар фаолиятини доимий равишда мувофиқлаштириш, амалий ва услубий ёрдам кўрсатиш;

-модернизация қилинган фан дастурлари ва адабиётларни Мувофиқлаштирувчи Кен-

гашда кўриб чиқилиши билан боғлиқ ташкилий ишларга кўмаклашиш вазифаси белгилаб қўйилсин.

4. Ушбу буйруқ бажарилишини назорат қилиш вазир ўринбосари А.Мараҳимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълими вазири

**4.1.78. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Олий таълим муассасаларида махсус курс ўқитишни ташкил этиш тўғрисида”ги
2010 йил 4 мартдаги 101-сонли**

БУЙРУҒИ

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги “Ўзбекистон Конституцияси – биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамияти барпо этишда мустаҳкам пойдевордир” номли маърузасида демократиянинг муҳим жиҳатларига тўхталиб Утилган.

Маърузада илгари сурилган фикрларда юртимиз равнақи ҳамда фуқаролик жамиятини барпо этишга қаратилган ислохотларнинг самарадорлиги ушбу жараёнларда ҳар бир фуқаронинг фаол иштирок этиши билан бевосита боғлиқлиги ўз ифодасини топган.

Маърузада илгари сурилган долзарб вазифаларни олий таълим тизимида амалга ошириш, маърузанинг мазмун-моҳиятини талабалар онгига сингдиришга қаратилган таълим-тарбиявий ишларни янада кучайтириш ҳамда “Баркамол авлод йили” Давлат дастурининг 99-банди ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасаларида Президентимиз Ислом Каримов Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 17 йиллигига бағишланган маросимдаги “Ўзбекистон Конституцияси – биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамияти барпо этишда мустаҳкам пойдевордир” маърузаси бўйича 4 соатлик (2 соат маъруза, 2 соат семинар) махсус курс ўқитилиши йўлга қўйилсин.

2. “Ўзбекистон Конституцияси – биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик

жамияти барпо этишда мустаҳкам пойдевордир” номли махсус курс бўйича методик тавсиялар иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Олий таълим муассасалари ректорларига:

3.1. 3 кун муддатда махсус курсни ўқитишни юқори савияда ташкил этиш чоратадбирлари ишлаб чиқилсин.

3.2. Бир ҳафта муддатда махсус курсдан машғулотлар олиб борадиган профессор-ўқитувчилар таркиби энг тажрибали гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фан ўқитувчилари орасидан шакллантирилсин.

3.3. Махсус курсни бакалаврият ва магистратурада таълим олаётган барча курс талабалари учун 2009/2010 ўқув йилининг иккинчи семестрида Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанларга ажратилган соатлар ҳисобидан ўқитилиши ташкил этилсин.

Махсус курсни ўқитиш жараёнида янги педагогик технология ва мультимедиалардан кенг фойдаланиш, талабаларнинг ёш ва тил хусусиятлари, мустақил фикрлаш маъналарини шакллантириш ҳамда курсни тўлақонли ўзлаштирилишига алоҳида эътибор қаратилсин.

Махсус курс бўйича машғулотлар ўтган профессор-ўқитувчиларга «Профессор-ўқитувчилар таркиби меҳнатига ҳақ тўлашнинг ягона тариф сеткаси»да кўзда тутилган соатбай ҳақ тўлаш ставкаси бўйича ҳақ тўлансин.

Ушбу буйруқ ижросининг назорати Вазир ўринбосари А.Ғулумхўжаев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

**4.1.79. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳуқуқшунослик
факультети «Ўзбекистон конституцияси биз учун демократик тараққиёт йўлида ва
фуқаролик жамиятини барпо этишда мустаҳкам пойдевордир» номли ўқув дастури**

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси
Конституцияси қабул қилинганининг
17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасини
ўрганиш буйича

ЎҚУВ ДАСТУРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

ОЛИИ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУҚУҚШУНОСЛИК ФАКУЛЬТЕТИ

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳуқуқшунослик факультети ўқув-услубий кенгаши томонидан 2010 йил .. январь ..-сонли баённомаси билан тасдиқланган ва нашрга тавсия этилган.

Тузувчилар: доц. Р.Икрамов, проф. Р. Рўзиев, ю.ф.н, А.Тошпўлатов

Такризчилар: ТДЮИ 1-ҳуқуқ факультети декани доц. Н.Сабуров
Ўзбекистон Миллий университети ҳуқуқшунослик факультети «Давлат ва ҳуқуқ асослари» кафедраси мудири доц. Э.Р.Ҳайитбоев

ЎЗБЕКИСТОН КОНСТИТУЦИЯСИ – БИЗ УЧУН ДЕМОКРАТИК ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА ВА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИ БАРПО ЭТИШДА МУСТАҲКАМ ПОЙ- ДЕВОРДИР

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасини ўрганиш буйича

ЎҚУВ ДАСТУРИ

КИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган куннинг 17 йиллиги муносабати билан 2009 йилнинг 5 декабрида мамлакатимизнинг сиёсат ва жамоат арбоблари, фан, маданият ва санъат намояндалари, жамоатчилик вакиллари, юртимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатларнинг элчи-

хоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари иштирокида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг ушбу йиғилишдаги «Ўзбекистон Конституцияси - биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамиятини барпо этишда мустаҳкам пойдевор-

дир» деб номланган маърузасида мамлакатимизда рўй бераётган ўзгаришлар, яъни демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, адолатли фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида эришаётган барча ютуқларимизнинг туб моҳияти Конституциямизда мустақкамланган ҳуқуқ ва имкониятларни, асосий тамойилларни ҳаётга тўлиқ татбиқ этиш билан боғлиқ эканлиги таъкидланди.

Мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунни нишонлашда ўтган йилни сарҳисоб қилиш ва кириб келаётган янги йилдаги асосий вазифаларни белгилаб олишдек муҳим анъана шаклланди. Бунда биринчи навбатда давлатимиз ва жамиятимиз тараққиёти билан бевосита боғлиқ бўлган, кенг камровли мақсадларни амалга оширишда ҳал қилувчи ўрин тутадиган режа ва вазифалар ҳисобга олинади.

Ушбу йиғилишда Президентимиз кириб келаётган 2010 йилга «Баркамол авлод йили» деб ном беришни таклиф қилди.

Ушбу ўқув дастури Президентимизнинг «Ўзбекистон Конституцияси - биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамиятини барпо этишда мустақкам пойдевордир» деб номланган маърузасининг мазмун-

моҳиятини ҳамда ундан келиб чиқадиган долзарб вазифаларни чуқур ўрганишга ёрдам беришга хизмат қилади деган умид қиламиз.

Маърузани ўрганишда энг асосий вазифаларга эътибор қаратиш мақсадида 4 соатлик маъруза «Конституция-жамият ҳаётининг ҳуқуқий пойдевори», «Сайловлар – демократия кўзгуси:» «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» давлат дастури: яқунлар ва натижалар, «Баркамол авлод – олий мақсадимиз» деб номланган мавзуларга бўлинган.

Маърузани ўқитишда янги технологиялар. Ўқитиш жараёнида компьютер, информацион ва бошқа янги технологияларни қўллаш, ўқитишнинг анъанавий ва илғор услублари, яъни экспресс сўров, тест сўровлари, давра суҳбатларини ўтказиш ва бошқа усуллардан фойдаланилади.

Мазкур маъруза билан аксарият талабаларнинг таниш эканлигини инобатга олган ҳолда, машғулотларнинг сўнгги 15-20 минут вақтини ўзаро савол-жавоб шаклида ўтказиш, мавзунинг кенгроқ камраб олинишига, ёшларнинг мустақил фикрлаш ва ўз фикрини ҳимоя қила олиш кўникмаларини ривожлантиришга ёрдам беради.

Маъруза соатлари тақсимоти

№	Мавзу номи	Ажратилган соат
1.	Конституция – жамият ҳаётининг ҳуқуқий пойдевори. Сайловлар – демократия кўзгуси	2
2.	Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили давлат дастури: яқунлар ва натижалар. Баркамол авлод – олий мақсадимиз	2

Маъруза машғулоту 1-мавзу: Конституция-жамият ҳаётининг ҳуқуқий пойдевори.

Сайловлар – демократия кўзгуси (2 соат)
1.1. Мавзу бўйича эътибор қаратилиши лозим бўлган асосий масалалар.

Конституция–жамият ҳаётининг пойдевори.

Мамлакатда демократик давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини шакллантиришда

Конституциянинг ўрни ва аҳамияти. Конституция қоида ва принципларининг ҳаёт синовлари орқали исботланаётганлиги. Одамларнинг руҳияти ва дунёқарашу ўзгариб, сиёсий фаоллиги, фуқаролик бурчи ва масъулиятини ангалаш туйғуси ошиб боришида конституциянинг аҳамияти.

Давлат ҳокимиятиниинг ислоҳ қилиниши, жамоат ташкилотлари ролининг жамият ҳаётида ошиб бориши, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоялаш тизимининг тақомиллаштирилишида конституция яратган ҳуқуқий имкониятлар.

Конституция–демократик сайловларнинг ҳуқуқий пойдеворидир. Ўзбекистонда сайлов тизими. Ўзбекистонда сиёсий партияларнинг ролини кучайтирилиши. Миллий сайлов тизимимиз асосларини шакллантириш билан боғлиқ биринчи галдаги ислохот ва ўзгаришларни ўз ичига олган дастлабки босқич – 1991-2000 йиллар ва 2001 йил ва ундан кейинги йилларни ўз ичига олган иккинчи босқичда сайлов қонунчилиги. Сайлов ҳақидаги қонунчиликка киритилган ўзгаришлар. Сайловларни ўтказишда амал қилиниши лозим бўлган мезонлар. 2009 йил Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига ўтказилган сайловларнинг ўзига хос хусусиятлари.

1.2. Такрорлаш учун саволлар

1. Конституция–жамият ҳаётининг ҳуқуқий пойдевори эканлигини шарҳлаб беринг.

2. Конституция ва қонунларнинг устуворлиги деганда нимани тушунасиз?

3. Аҳоли сиёсий онги ва фаоллигининг ошишида Конституциянинг ўрни қандай?

4. Демократик янгиланиш ва фуқароларнинг давлат бошқарувидаги иштирокини амалга оширишда Конституциянинг аҳамиятини тушунтиринг.

5. Эркин бозор муносабатларига асосланган иқтисодий қуришнинг конституциявий асосларини тушунтиринг.

6. Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишда мамлакатимизда қандай ислохотлар амалга оширилмоқда?

7. Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритилган ўзгаришларни тушунтириб беринг.

8. Конституцияда сайлов ҳуқуқининг кафолатланиши;

Сайловларни очиклик, эркинлик ва ҳаққонийлик асосида ўтказиш деганда нималарни тушунасиз?

9. 2009 йилда ўтказилган сайловларнинг

ўзига хос хусусиятларини кўрсатинг?

10. Ўзбекистон сайлов тизимини тушунтириб беринг?

11. Сиёсий партияларнинг жамият ҳаётида тутган ўрнини кўрсатинг?

12. Сайлов ҳақидаги қонунчиликка киритилган ўзгаришлар ҳақида нималарни биласиз?

13. Президент И.Каримов сайловларни ўтказишда амал қилиниши лозим бўлган қандай мезонларни назарда тутганлар?

14. Ўзбекистон Республикаси Экологик ҳаракатининг мақсад ва вазифаларини тушунтиринг.

1.3. Адабиётлар

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2009

Каримов И.А. Ўзбекистоннинг 16 йиллик мустақил тараққиёт йўли. – Т.: Ўзбекистон, 2007

Каримов И.А. Мамлакатимиз тараққиёти ва халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтириш – барча демократик янгиланиш ва иқтисодий ислохотларимизнинг пировард мақсадидир. – Т.: Ўзбекистон, 2007.

Каримов И.А. Юксак маънавият–енгилмас куч. - Т.: Маънавият, 2008.

Каримов И.А. Ватанимизнинг босқичма-босқич ва барқарор ривожланишини таъминлаш-бизнинг олий мақсадимиз. // Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 16 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. «Халқ сўзи» газетаси, 2008 йил 6 декабрь.

Каримов И.А. Ўзбекистон Конституцияси – биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамияти барпо этишда мустаҳкам пойдевордир. // Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. «Халқ сўзи» газетаси, 2009 йил 6 декабрь.

Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий қонуни. Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил 4-сон. 162-модда.

Ўзбекистон Республикасининг «Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонуни, 2008 йил 4 декабрь.

2-мавзу: Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили давлат дастури: яқунлар ва натижалар. Баркамол авлодни тарбиялаш – олий мақсадимиз

2.1. Мавзу бўйича эътибор қаратилиши лозим бўлган асосий масалалар

2009 йилнинг «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» деб номланишининг аҳамияти. Қишлоқнинг Ўзбекистон тараққиётида тутган ўрни. Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлигини таъминлаш – Ватанимиз барқарор ривожланишининг муҳим омили. «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили»да амалга оширилган ишлар. Қишлоқ инфратузилмаси тармоқлари ва уни ривожлантириш. Қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислохотларнинг ҳуқуқий негизи. Фермерлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашнинг устуворлиги. Қишлоқда турмуш маданияти ва сифатини ошириш масалалари.

2010 йилнинг «Баркамол авлод йили» деб эълон қилиниши аҳамияти «Баркамол авлод йили» дастури ўзига қамраб оладиган йўналишлар, амалга оширилиши зарур бўлган асосий чора тадбирлар. «Соғлом она – соғлом бола» ғоясининг мазмуни. Таълим соҳасини замонавий технологиялар билан таъминлаш. Битирувчи кадрларни иш билан таъминлаш, уларни бизнес соҳаларига жалб қилиш. Таълим ва илмий тадқиқот муассасаларининг илмий ҳамкорлигини ривожлантириш. XXI аср – интеллектуал бойлик ҳукмронлик қиладиган аср.

2.2. Такрорлаш учун саволлар

1. 2009 йилнинг «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» деб номланишининг аҳамияти нимада?

2. «Қишлоқ тараққий топса, юртимиз обод, ҳаётимиз янада фаровон бўлади» деган ғоянинг мазмунини тушунтиринг.

3. Қишлоқда уй-жой қурилиш соҳасида қандай ишлар амалга оширилди?

4. Қишлоқ инфратузилмасини ривож-

лантириш борасида 2009 йилда қандай ишлар амалга оширилди?

5. Фермерлик ҳаракатининг Республикамиз иктисодиётидаги ўрни қандай?

6. Қишлоқда янги иш ўринларини яратиш борасидаги тадбирлар.

7. Қишлоқ мактаблари ва касб-хунар коллежлари ўқув сифатини ва моддий-техника базасини такомиллаштириш борасида амалга оширилган ҳақида нималарни биласиз?

8. 2010 йилнинг «Баркамол авлод йили» деб эълон қилиниши аҳамияти нимада?

9. «Баркамол авлод йили» дастури ўзига қамраб оладиган йўналишлар, амалга оширилишга зарур бўлган асосий чора тадбирларни тушунтиринг?

10. “Соғлом она – соғлом бола” ғоясини ҳаётга татбиқ қилиш борасида амалга оширилаётган ишларни кўрсатинг.

11. Таълим муассасалари моддий-техник базасини такомиллаштириш борасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

Битирувчи кадрларни иш билан таъминлаш, уларни бизнес соҳаларига жалб қилишда нималарга эътибор қаратиш керак?

XXI аср – интеллектуал бойлик ҳукмронлик қиладиган аср – мазмунини тушунтиринг.

Таълим ва илмий тадқиқот муассасаларининг илмий ҳамкорлигини ривожлантиришда нималарга эътибор қаратиш керак?

15. Маърузадаги илм-фанни ривожлантириш ҳақида фикрлар.

2.3. Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. -Т.: Ўзбекистон, 2009.

2. Каримов И.А. Ватанимизнинг босқичма-босқич ва барқарор ривожланишини таъминлаш–бизнинг олий мақсадимиз. // Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 16 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. «Халқ сўзи» газетаси, 2008 йил 6 декабрь.

3. Каримов И.А. Ўзбекистон Конституцияси – биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамияти барпо этишда мустаҳкам пойдевордир. // Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза

за. «Халқ сўзи» газетаси, 2009 йил 6 декабрь.

4. Каримов И.А. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари. – Т.: Ўзбекистон, 2009.

5. «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастури 2009 йил 26 январь.

6. Ўзбекистон Республикасининг қонуни «Қишлоқ ва сув хўжалигида иқтисодий ислохотлар чуқурлаштирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва

қўшимчалар киритиш тўғрисида». 2009 йилнинг 25 декабрь.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармойиши «Баркамол авлод йили» давлат дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида. 2009 йил 9 декабрь

8. Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги қонуни 1997 йил 29 август
Ўзбекистон Республикасининг «Кадрлар тайёрлаш Миллий Дастури» 1997 йил 29 август

4.1.80. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Давлат таълим стандартларининг бажарилиши ҳамда талабалар билим сифати кўрсаткичларини ошириш тўғрисида 2010 йил 26 мартдаги 128-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фан, таълим, соғлиқни сақлаш ва спортни ривожлантириш масалалари бўйича Давлат маслаҳатчиси Хизмати ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий муҳофаза, ахборот тизимлари ва телекоммуникация масалалари бўйича Комплексининг “Умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасаларида Давлат таълим стандартларининг бажарилиши ҳамда ўқувчи ва талабалар билим сифати кўрсаткичлари тўғрисида”ги қўшма мажлиси Баёни ижросини таъминлаш, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасаларида Давлат таълим стандартларининг бажарилиши, талабалар билим сифати кўрсаткичлари ҳамда ўқув-тарбия жараёнининг ташкил этилиш ҳолатини танқидий ўрганиш натижасида аниқланган камчиликларни бартараф этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фан, таълим, соғлиқни сақлаш ва спортни ривожлантириш масалалари бўйича Давлат маслаҳатчиси Хизмати ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий муҳофаза, ахборот тизимлари ва телекоммуникация масалалари бўйича

Комплексининг “Умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасаларида Давлат таълим стандартларининг бажарилиши ҳамда ўқувчи ва талабалар билим сифати кўрсаткичлари тўғрисида”ги қўшма мажлиси Баёни ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг ўқув-тарбия жараёнини ташкил этиш бўйича ишлари, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасаларида Давлат таълим стандартларининг бажарилиши ҳамда ўқувчи ва талабалар билим сифати кўрсаткичларининг қониқарсиз деб топилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

3. Қўшма мажлис Баёни асосида ишлаб чиқилган «Олий таълим тизимини такомиллаштириш бўйича тадбирлар режаси» иловага мувофиқ тасдиқлансин ва унда куйидаги масалалар назарда тутилганлиги белгилаб қўйилсин:

-вазирлик ва унинг таркибий бўлинмалари фаолиятини танқидий ўрганиш;

-юқори даражада профессионал бошқарув кадрлари, таълим муассасалари раҳбарларини шакллантириш ва жой-жойига қўйиш ҳамда реал кадрлар потенциалини яратиш;

-таълим муассасалари тузилмаларини такомиллаштириш;

-олий таълимда ўқув жараёнини такомиллаштириш бўйича меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

-таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнини самарали ташкил этиш;

-талабаларни маънавий-маърифий тарбиялаш борасида олиб борилаётган ишларни такомиллаштириш,

-таълим муассасалари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва ундан самарали фойдаланиш;

-таълим сифати назорати ва мониторингга ҳамда таълим муассасаларини бошқариш тизимини такомиллаштириш.

4. Вазир ўринбосарлари, бошқарма ва бўлим бошлиқлари, олий таълим муассасалари ректорларига:

-талабалар давомати ва ўзлаштиришини таъминлашга асосий эътибор қаратилган ҳолда «Олий таълим тизимини такомиллаштириш бўйича тадбирлар режаси»нинг ижроси қатъий назоратга олинсин;

-ёшларни ватанпарварлик, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялашга, уларнинг онгини маънавий ва гоъвий таҳдидлардан мустаҳкам ҳимоя қилиш ва гоъвий иммунитетини шакллантиришга, бўш вақтини мазмунли ташкил этишга асосий эътибор қаратилсин;

-спорт иншоотларидан фойдаланиш самарадорлиги оширилсин;

-жисмонан бакуват, юксак маънавиятли, мустақил фикрлайдиган, ҳар томонлама ривожланган баркамол ёшларни шакллантириш таъминлансин.

5. Вазирнинг биринчи ўринбосари, Кадрлар бошқармаси (К.Ғофуров) ва олий таълим муассасалари ректорларига икки ҳафта муддатда:

-кафедра мудири лавозимларига ўрнатилган тартибда тўлиқ штатда ишлайдиган шахсларнинг тайинланиши таъминлансин;

-2009 йил қабули натижаларига кўра Академик лицейлар битирувчиларининг олий таълим муассасаларига кириш кўрсаткичлари ниҳоят паст даражада бўлганлиги учун Андижон давлат университети, Андижон муҳандислик-иқтисодиёт институти, Термиз давлат университетининг академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича

проректорлари (Ш.Исраилов, Т.Алматаев, Ҳ.Тўраев) ўрнатилган тартибда лавозимларидан озод этилсин, ректорлари (Т.Мадумаров, А.Сотиболдиев, М.Ҳайдаров)га, шунингдек, Гулистон давлат университетининг академик лицей ва касб-хунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректори (Г.Саматов) га ҳайфсан эълон қилинсин.

6. Вазирликнинг Назорат ва мониторинг бошқармасига ҳар чорак охирида «Олий таълим тизимини такомиллаштириш бўйича тадбирлар режаси»нинг ижроси юзасидан амалга оширилган ишлар ҳақида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ахборот киритиб бориш вазифаси топширилсин.

7. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га:

-Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 26 февралдаги 95-сон буйруғи билан ташкил этилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари дастурларининг узлуксизлиги ва узвийлигини танқидий таҳлил қилиш бўйича ишчи гуруҳлари фаолиятини мувофиқлаштириш;

-уч ой муддатда талабалар билимини баҳолашнинг рейтинг тизимини соддалаштириш нуктаи назаридан қайта кўриб чиқиш вазифалари топширилсин.

8. Вазирнинг биринчи ўринбосари, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (Ш.Жавлонов), Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов), Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази (Б.Раҳимов), Ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими кадрлари малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш институти (Х.Рашидов), Тошкент давлат педагогика университети (Ф.Ҳайдаров), Наманган муҳандислик педагогика институти (П.Матқаримов), Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологиялари институти (М.Ҳожиев) га:

-бир ой муддатда олий таълим муассасалари раҳбарларининг таълим сифатига масъулиятини белгилаган ҳолда ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими учун педагогик кадрлар тайёрлаш, малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тизими муассасалари фаолиятини тубдан қайта кўриб чиқиш вазифалари оқлатилсин.

9. Олий таълим муассасалари ректорларига:

-2010 йил 1 майгача бўлган муддатда ўқув-услубий мажмуалар, ахборот-таълим, электрон ресурсларнинг мазмунини ва сифатини бакалаврият ва магистратурада кадрлар тайёрлашнинг узлуксизлиги ва узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратган ҳолда таҳлил қилиб чиқиш ва умумлашган маълумотларни Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш марказига белги-ланган шаклларда тақдим этиш;

-10 майгача бўлган муддатда таянч олий таълим муассасалари билан бакалаврият ва магистратура фанлари бўйича ўқув дастурларининг узлуксизлик ва узвийлик талабларига мувофиқлигини таҳлил қилиш вазифалари топширилсин.

10. Вазирнинг биринчи ўринбосари, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (Р.Ниматов), Олий таълим муассасалари Бош бошқармаси (И.Мажидов), Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази (Б.Рахимов)га Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда:

-бир ой муддатда умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг умумтаълим ва махсус фанлари бўйича ҳамда бакалаврият ва магистратура таълим йўналишлари ва мутахассисликлари дастурларининг узлуксизлиги ва узвийлигини таъминлаш бўйича комплекс ишларни ташкил этиш, шунингдек, таълим муассасалари кадрлар захирасини шакллантиришга кўмаклашиш мақсадида Худудий таянч олий таълим муассасалари қошидаги Му-

вофиқлаштирувчи Кенгаш тўғрисида Низом ишлаб чиқилсин ва тасдиқлансин;

-таълим муассасаларини бошқариш тизими қайта кўриб чиқилсин. Бунда: муассасалар ўқитувчилари ва маъмурий ходимларининг кўп вақтини оладиган топшириқлар ва турли ҳужжатлар сўрови, шунингдек, вазирлик ва Марказ томонидан ўтказиладиган текширувлар сонини камайитириш чораларини кўриш; таълим жараёнини ташкил этишга амалий, ўқув-услубий ёрдам кўрсатишни ташкил этиш назарда тутилсин.

11. Маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармаси (Э.Набиев)га: Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимиятлари ва бошқа вазирлик, идоралар билан биргаликда талабалар томонидан ҳар ойда музейлар, театрлар ва бошқа маданий-маърифий муассасаларга бориш дастури ишлаб чиқилсин ва доимий равишда амалга оширилсин.

12. Олий таълим муассасалари ректорлари ва проректорлари, Ўрта махсус, касб-хунар таълими худудий бошқармалари бошлиқлари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари директорларига:

-ўқув машғулотларига доимий кириш (ҳафтасига камида 4 марта), ўқув жараёнини таҳлил қилиш, натижаларини педагогик ва илмий кенгашлар ҳамда Ҳайъат мажлисларида танқидий муҳокама қилиш амалиётга жорий этилсин.

13. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосарлари зиммаларига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.1.81. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

ЧЕТ ТИЛЛАРНИ ЎРҒАНИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(«Халқ сўзи» газетаси, 11.12.2012 й., 240 (5660)-сон)

Қайд этиб ўтилсинки, мамлакатда Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонунини ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга оши-

риш доирасида чет тилларга ўқитишнинг комплекс тизими, яъни уйғун камол топган, ўқимишли, замонавий фикрловчи ёш авлод-ни шакллантиришга, республиканинг жаҳон

ҳамжамиятига янада интеграциялашувига йўналтирилган тизим яратилди.

Мустақиллик йилларида 51,7 минг нафардан зиёд чет тиллар ўқитувчилари тайёрланди, умумтаълим мактабларининг 5 — 9 синфлари учун инглиз, немис ва француз тиллари бўйича мультимедиа дарсликлари, бошланғич синфларда инглиз тилини ўрганиш бўйича электрон ресурслар тайёрланди, умумтаълим мактабларида, касб-хунар коллежлари ва академик лицейларда 5 мингдан кўпроқ лингафон кабинетлари жиҳозланди.

Шу билан бирга, чет тилларни ўрганишни ташкил қилишнинг амалдаги тизимини таҳлил этиш шуни кўрсатмоқдаки, таълим стандартлари, ўқув дастурлари ва дарсликлар замон талабларига, хусусан, илгор ахборот ва медиа-технологиялардан фойдаланиш борасидаги талабга тўлиқ жавоб бермаяпти. Таълим асосан анъанавий услубларда олиб борилмоқда. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш, шунингдек, ўқитувчилар малакасини ошириш ҳамда замонавий ўқув-услубий материаллар билан таъминлаш янада такомиллаштирилишини тақозо этади.

Замонавий педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда ўқитишнинг илгор услубларини жорий этиш йўли билан, ўсиб келаётган ёш авлодни чет тилларга ўқитиш, шу тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ҳамда бунинг негизида, уларнинг жаҳон цивилизацияси ютуқлари ҳамда дунё ахборот ресурсларидан кенг қўламда фойдаланишлари, халқаро ҳамкорлик ва мулоқотни ривожлантиришлари учун шарт-шароит ва имкониятлар яратиш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, 2013/2014 ўқув йилидан бошлаб:

республиканинг барча ҳудудида чет тилларни, асосан, инглиз тилини ўрганиш умумтаълим мактабларининг биринчи синфларидан ўйин тарзидаги дарслар ва оғзаки нутқ дарслари шаклида, иккинчи синфдан бошлаб эса, алифбо, ўқиш ва грамматикани ўзлаштиришдан босқичма-босқич бошланади;

олий ўқув юртларида айрим махсус фанларни, хусусан, техник ва халқаро мутахассисликлар бўйича ўқитиш чет тилларда олиб борилади;

умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг ўқувчилари ва ўқитувчиларини чет тиллар бўйича дарсликлар ва ўқув-услубий комплекслар билан таъминлаш, уларни белгиланган муддатларга рияз этилган ҳолда қайта нашр этиш, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Республика мақсадли китоб жамғармасининг айланма маблағлари ҳисобидан бепул амалга оширилади.

2. Ўзбекистон Республикаси таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни ўрганишни кенгайтириш чора-тадбирлари дастури 1-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

* 1-илова берилмайди

Дастурга киритилган чора-тадбирлар белгиланган муддатларга мувофиқ сифатли ва ўз вақтида бажарилиши юзасидан шахсий жавобгарлик Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, бошқа вазирликлар, идора ва ижрочи-ташкилотлар раҳбарлари зиммасига юклатилсин.

3. Чет тилларни ўрганишни янада ривожлантириш бўйича доимий ишлайдиган Мувофиқлаштирувчи кенгаш (кейинги ўринларда — Мувофиқлаштирувчи кенгаш деб юритилади) 2-иловага мувофиқ таркибда ташкил қилинсин, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети унинг ишчи органи этиб белгилансин.

* 2-илова берилмайди

Мувофиқлаштирувчи кенгаш (А.Икромов) манфаатдор вазирликлар, идоралар билан биргаликда ҳамда етакчи олим ва мутахассисларни жалб этган ҳолда:

2013 йилнинг 1 мартигача бўлган муддатда ҳар бир таълим босқичида чет тилларни билиш даражасининг аниқ мезонларини назарда тутувчи янги таълим стандартлари тасдиқланишини таъминласин;

2013 йилнинг 1 майигача бўлган муддатда умумтаълим мактабларининг биринчи синфидан бошлаб чет тиллар таълимини узлуксиз жорий этилишини, шунингдек таълимнинг барча босқичларида унинг давомий-

лигини назарда тутувчи умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хунар ва олий ўқув юртларининг янги ўқув режалари ва дастурлари тасдиқланишини таъминласин;

таълим стандартлари, ўқув дастурлари ва режалари, дарсликларни ишлаб чиқиш, шунингдек, таълим жараёнини ташкил этиш учун етакчи хорижий ўқув марказларини, чет тиллар бўйича халқаро экспертлар ва мутахассисларни жалб этсин;

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда чет тилларни ўқитиш тизими тубдан қайта кўриб чиқилиши ва кучайтирилишини, ўқув якунлари бўйича умумэътироф этилган тестлар (имтиҳонлар) топширилишини таъминласин.

4. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази таркибида Чет тилларни билиш ва эгаллаш даражасини баҳолаш бошқармаси ташкил қилинсин, Марказ ходимларининг сони 12 кишига кўпайтирилсин ва унинг вазифалари қуйидагилардан иборат этиб белгилансин:

халқаро эътироф этилган стандартларнинг талабларига мувофиқ чет тилларни билиш даражасини баҳолашнинг Миллий тест тизимини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

ўрганувчиларни чет тилини билиш ва эгаллаш даражасини аниқлашни тўлов асосида тест ўтказиш (жумладан, Интернет орқали масофавий) ва давлат намунасидаги тегишли малака сертификатини беришни ташкил этиш;

ўрганувчиларнинг мустақил равишда, чет тилини билиш ва эгаллаш даражасини аниқлаш учун, тестга тайёрланишларига зарур маълумотларни тайёрлаш ва Интернет тармоғига жойлаштириш.

Марказнинг бюджетдан ташқари даромадлари ҳисобидан унга юкланган вазифаларни бажариш учун Марказга тўлов асосида мустақил экспертларни ва имтиҳон олувчиларни жалб этиш ҳуқуқи берилсин.

5. Давлат тест маркази манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда, икки ой муддатда, 2015/2016 ўқув йилларидан бошлаб, барча олий таълим муассасаларига кириш тестлари блокига хорижий тилни киритиш бўйича таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

6. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ:

умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хунар ўқув муассасаларида чет тиллар ўқитувчиларига зарур эҳтиёжи бўлган узоқ туманлар ва қишлоқ аҳоли пунктларида яшаётган аҳоли ичидан маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг тавсияномалари асосида чет тиллар ўқитувчилари ихтисослигига олий таълим муассасаларига мақсадли қабулни амалга оширишга рухсат этилади;

мақсадли қабул асосида олий таълим муассасасига ўқишга қабул қилинган шахслар, ўқишни битирганларидан сўнг, ўзлари яшайдиган жойларда жойлашган ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари тавсияномаларида кўрсатилган таълим муассасаларида 5 йилдан кам бўлмаган муддатда олинган мутахассисликлари бўйича ишлаб беришлари шарт.

7. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Молия вазирлигининг чет тиллар ўқитувчилари ва муаллимларига қонун ҳужжатлари билан белгиланган рағбатлантирилувчи тўловлар ва қўшимчаларни ҳисоблашда, уларнинг лавозим маошлари таркибига киритган ҳолда қишлоқ жойларда жойлашган таълим муассасаларида уларнинг тариф ставкаларига 30 фоиз ва бошқа таълим муассасаларида 15 фоиз ставкалари миқдорига ҳар ойдаги қўшимчалар қўшиб беришни белгилаш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази уч ой муддатда, молиялаш манбалари Давлат бюджети ва бюджетдан ташқари жамғармалар, хорижий кредитлар ва халқаро грантлар, шунингдек, ҳомийлар ва хайриячилар маблағлари кўзда тутилган ҳолда, 2013 - 2016 йилларда таълим муассасалари хорижий тиллар кабинетларини замонавий ахборот-коммуникация ва ўқитишнинг техник воситалари ва анжомлари билан (қўшимча жиҳозлаш) жиҳозлашнинг жадаллаштирилган дастурини ишлаб чиқсин ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда уни Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритсин.

9. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Давлат алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари қўмитаси, Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳамда Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, болалар ва ёшларнинг манфаатлари ҳамда қизиқишларини инобатга олган ҳолда, куйидагиларни таъминласин:

телевидение, шу жумладан маҳаллий телеканаллар орқали болалар ва ўсмирларни хорижий тилларга ўргатиш бўйича кўрсатувлар тайёрлаш ҳамда уларни трансляция қилиш, бошқа халқларнинг тарихи ва маданияти, жаҳон илми ва техникасига бағишланган илмий-оммабоп хорижий бадий ҳамда мультипликациявий фильмларни ўзбек тилидаги субтитр ёрдамида, мунтазам кўрсатиб боришни амалга ошириш;

«ZiyoNet» тармоғи орқали таълим муассасаларининг халқаро таълим ва билим олиш манбаларига кириш имкониятларини сезиларли орттириш, унинг ресурс марказини мультимедия ресурслари, шахсий компьютерлар ва мобиль ускуналар учун иловалар билан бойитиш, шунингдек, инглиз тилида

ўқув ва бадий адабиётлар, ихтисослаштирилган расмлар билан безатилган газеталар ва журналларни чоп этиш, уларга махсус рунклар ҳамда иловаларни ташкил қилиш.

10. 2013 йилдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги мазкур қарорда назарда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш учун асосланган ҳисоб-китоблар бўйича ҳар йили бюджет маблағлари ажратилишини назарда тутсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар ҳақида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар, шунингдек идоравий меъёрий ҳужжатларга тегишли ўзгартишлар киритсин.

12. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Икромов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ**

Тошкент ш.,
2012 йил 10 декабрь,
ПҚ-1875-сон

4.2. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ТАЛАБАЛАРИНИНГ ЎҚУВ АМАЛИЁТЛАРИ

4.2.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий мактабнинг меъёрий ҳужжатларини тасдиқлаш тўғрисида» ги 1998 йил 30 октябрдаги 305-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан келишилган ҳолда (1998 йил 20 октябр № 07/108-83), биринчи босқич тадбирларининг бажарилишини ҳуқуқий таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан мувофиқ ҳуқуқий ҳужжатларнинг қабул қилинишига қадар, меъёрий ҳужжатлар тасдиқлансин ва амалда қўлланишга киритилсин:

...Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиёти тўғрисида Намунавий Низом (Илова 5)...

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

4.2.2. Ўзбекистон республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиёти ҳақида

НИЗОМ

1. Умумий қоидалар

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисидаги қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талабларига мос равишда ишлаб чиқилган. Унда олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиётини ўтказиш шакллари, тартиби ва услублари белгиланган.

1.1. Бакалаврият йўналишлари ва магистратура ихтисосликлари бўйича мутахассислар тайёрлашнинг муҳим қисми бўлган талабалар амалиёти – илгор корхона, муассасалар ва ташкилотларда ўтказилади.

Талабалар амалиёти бакалаврият йўналишлари ва магистратура ихтисосликлари фанларининг назарий қисмини мустаҳкамлаш учун зарур бўлган, ўқиш жараёнининг бевосита ишлаб чиқариш шароитларида ўтказиладиган давомидир.

Малакавий амалиётлар бакалаврият йўналишлари ва магистратура ихтисосликлари давлат таълим стандартларида (ДТС) кўзда тутилган турли шаклларда ташкил қилинади.

Олий таълим муассасаси таълим йўналишларининг ўзига хослигини ҳисобга олиб, кадрлар буюртмачилари талабларига биноан, илмий кенгаш қарорига мувофиқ амалиётнинг бошқа гуруҳларини киритиш ҳуқуқига эга.

1.2. Ҳар бир амалиётнинг мақсади, маздати ва мазмуни ДТС, ўқув режалари ва амалиёт дастурларида белгиланган.

1.3. Амалиёт дастурлари танланган йўналиш (ихтисослик) нинг малакавий талабалари, корхона, муассаса, ташкилотларнинг (бундан буён – амалиёт объектлари) тавсифи ҳисобга олинган ҳолда тегишли ўқув муассасалари томонидан ишлаб чиқилади ва уларни олий ўқув юртлиари ректорлари тасдиқлайди.

2. Амалиётни ташкил қилиш ва унга раҳбарлик

2.1. Талабалар амалиёти олий таълим муассасаларининг давлат ва акциядорлик корхоналари, муассаса, ташкилот, фирма, қўшма корхоналар ва бошқалар билан тузган шартномалари асосида ташкил қилинади.

2.2. Юридик шахслар билан тузилган контракт асосида ўқийдиган талабалар амалиёт ўтиш учун тегишли амалиёт объектларига юбориладилар.

2.3. Амалиётни ташкил қилиш ва ўтказиш учун жавобгарлик олий ўқув юртининг ректори зиммасига юкланади.

2.4. Амалиёт жойлари, талабаларнинг катта гуруҳлари ўтишини ҳисобга олиб, олий таълим муассасаси яқинида жойлашган амалиёт объектларидан танланади.

Мазкур таянч жойда талабалар амалиёт ўтгайдиган корхона йўқ бўлса, амалиёт объектлари сифатида олий таълим муассасасига яқин жойлашган корхоналардан фойдаланилади.

Икки томонлама битимлар асосида амалиётни хорижий давлатлар корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида ўташ мумкин.

2.5. Олий ўқув юртлари:

- ҳар йили, 1 дскабрдан кечикмаган ҳолда, навбатдаги календарь йили учун амалиёт объектлари билан шартномалар тузади. Амалиёт бошланишидан икки ой олдин талабалар амалиётини ўтказиш дастури ва календарь жадвалини амалиёт объектлари билан келишиб олади;

- амалиёт раҳбари тажрибали профессор, доцент ва ўқитувчилардан тайинланади;

- фан, техника ва маданиятнинг энг янги ютуқлари, ишлаб чиқариш иқтисодиёти, уни илмий ташкил этиш, бошқариш ва шунга ўхшаш масалалар бўйича амалиёт объектлари маъмурияти билан биргаликда мутахассисларнинг маърузаларини ташкил этади;

- талабалар ва амалиёт объектларини амалиёт дастурлари билан таъминлайди;

- объектлардаги талабалар амалиётининг ташкил этиш тартиби ва ўтказилишини ҳамда амалиёт муддати ва мазмунига риоя қилинишини назорат этади.

2.6. Олий ўқув юрти тайинлаган амалиёт раҳбари:

- талабалар келишига зарурий тайёргарлик ташкил этиш учун объектларга амалиёт бошланишидан олдин боради;

- талабаларнинг амалиётга боришидан олдин ташкилий тадбирлар (амалиёт ўтказиш тартиблари, хавфсизлик техникаси ҳақида кўрсатмалар бериш ва ҳ.к.) ни ўтказишни

таъминлайди;

- талабаларнинг кафедра топшириқларида кўзда тутилган илмий-тадқиқот ишларига раҳбарлик қилади;

- амалиёт объектлари талабаларнинг меҳнат ва маиший хизмат шароитлари меъёрагидек таъминланганлигини назорат қилади;

- талабаларнинг ички меҳнат тартибқоидаларига риоя қилишларини назорат қилади;

- амалиёт якунлари бўйича талабалар илмий анжуманлари тайёрланишида ва амалиёт натижаларини баҳоловчи комиссия ишида иштирок этади;

- талабаларнинг амалиёт бўйича ҳисоботини кўриб чиқади, уларнинг иши ҳақида тавсиянома беради. Талабалар амалиёт ўтганлиги, уларнинг амалий тайёргарлигидаги камчиликлар кўрсатилган амалиётни такомиллаштириш ҳақида таклифлар киритилган ёзма ҳисоботни кафедра мудирига тақдим этади;

- барча ишларни амалиёт объекти томонидан бириктирилган раҳбар билан биргаликда ўтказилади.

2.7. Талабалар амалиётининг умумий раҳбарлиги амалиёт объекти раҳбарининг буйруғи билан масъул ходимларнинг бирига юклатилади.

Цех, бўлим, лаборатория кабиларда талабалар амалиётининг бевосита раҳбарлиги амалиёт объекти бошлиғининг буйруғи билан кўрсатилган таркибий бўлимнинг юқори малакали мутахассиси зиммасига юкланади.

2.8. Шартнома мажбуриятларига мувофиқ амалиёт объектлари:

- талабалар амалиётини амалиёт дастури ва мазкур Низомга мувофиқ ташкил қилади ва ўтказилади;

- дастурга мувофиқ талабалар амалиёт ўтказишининг самарадорлигини таъминловчи иш жойлари билан таъминлайди;

- талабалар таълим йўналишлари бўйича бўш иш жойлари мавжудлигида, амалиётчиларни тегишли иш ҳақи билан лавозимларга қабул қилади;

- амалиётни ўташда олий таълим муассасаси билан келишилган ой-кунлик иш жадвалига амал қилади;

- талабаларга мавжуд адабиётлар, техник ва бошқа ҳужжатлардан фойдаланиш имкониятларини беради;

- курс иши ва малакавий битирув ишлари учун мавзулар танлашда ёрдам кўрсатади;

- ҳаёт фаолияти хавфсизлиги бўйича мажбурий кўрсатмалар беради, зарур бўлган ҳолларда талабаларни меҳнатнинг хавфсиз усуллариغا ўргатади ва бу ҳақда ҳужжатлар расмийлаштирилади;

- амалиётчи талабаларнинг мазкур амалиёт объектида жорий қилинган ички меҳнат тартиб қоидаларига риоя қилишларини таъминлайди ва назорат қилади;

- яқин атрофда жойлашган бошқа корхона, муассаса, ташкилотларга биргаликда таширфлар ўтказилади;

- талабаларнинг амалиёт ўташ вақтида мазкур амалиёт объектининг тегишли ишчилари учун жорий қилинган шахсий ҳимоя воситалари ва махсус овқат, пойабзал, ҳимоя кийимлари билан таъминлайди;

- шартнома асосида талабалар яшаши учун қулай шароитли ётоқхоналар билан таъминлайди. Зарур бўлганда уларни жойлаштириш учун турар жойларни ижарага олади;

- зарур бўлган ҳолларда, ички меҳнат интизомини бузган амалиётчи талабаларга амалиёт объекти раҳбарининг буйруғи билан жазо чоралари кўради ва бу ҳақда олий таълим муассасаси ректорига хабар қилади;

- амалиёт ўтаётган талабалар бахтсиз ҳодисага учраган ҳолда тўла жавобгарликни олади.

2.9. Талаба амалиёт ўташда:

- амалиёт дастурида кўзда тутилган топшириқларни тўлиқ бажариши;

- амалиёт объектининг ички меҳнат тартиб-қоидаларига бўйсунуши;

- меҳнат муҳофазаси, хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитарияси қоидаларини ўрганиши ва қатъий риоя қилиши;

- бажарилган иш ва унинг натижалари учун шу корхона ишчилари қатори жавобгарлик олиши;

- кундалик дафтар юритиши, чизмалар, тасвирлар ва бошқаларни бажариши;

- амалиёт раҳбарига барча топшириқлар бажарилгани ҳақида ёзма равишда ҳисобот

бериши ва амалиёт бўйича синов топшириши шарт.

3. Амалиёт натижаларини яқунлаш

3.1. Амалиёт якунида талаба ёзма равишда ҳисобот тайёрлайди ва уни бевосита амалиёт объектидан тайинланган раҳбар имзолаган кундалик дафтар билан бирга олий таълим муассасасидан тайинланган раҳбарга топширади. Ҳисобот талабанинг амалиёт даврида бажарган муайян ишлари тўғрисидаги маълумотлар, амалиёт объекти бўлимларининг қисқача изоҳи (цех, бўлим, лаборатория ва бошқалар), улар фаолиятининг ташкил қилиниши, ҳаёт фаолиятининг хавфсизлиги тўғрисидаги масалалар, амалиёт натижалари бўйича хулоса ва таклифларни ўз ичига олиши лозим.

3.2. Амалиёт якунида талаба ўз ҳисоботини олий таълим муассасаси томонидан тайинланган комиссия олдида ҳимоя қилади.

Комиссия таркибига ўтилаётган амалиёт фанини олиб борувчи ўқитувчи, олий таълим муассасаси томонидан бириктирилган раҳбар ва имкони бўлса, амалиёт объектидан тайинланган раҳбар ҳам киритилади.

Амалиёт натижаси баҳоси талабанинг курсдан курсга ўтиши ва стипендия белгилашда ҳисобга олинади.

Амалиёт якуни олий таълим муассасасининг илмий-услубий анжумани ва амалиёт объектининг ишлаб чиқариш кенгашида муҳокама қилинади.

Олий таълим муассасаси ва факультет илмий кенгашида амалиётнинг натижаларига яқун ясалади.

3.3. Амалиёт дастурини бажармаган, иши ҳақида қониқарсиз тақриз ёки ҳисобот, ҳимоясида қониқарсиз баҳо олган талаба таътил вақтида ўз ҳисобидан қайта амалиёт ўташга жўнатилади.

Айрим ҳолларда, бундай талабанинг келгусида олий таълим муассасасида ўқиши мумкинлиги масаласи ректор томонидан кўриб чиқилади.

4. Моддий таъминот

4.1. Амалиёт объекти ходимларига амалиётга раҳбарлик қилгани учун иш ҳақи олий таълим муассасаси билан тузилган шартно-

мада кўзда тутилган маблағлар ҳисобига тўланади. Бунинг учун бутун муддат давомида тегишли талабалар гуруҳига битта раҳбар ҳисобидан қуйидаги меъёрлар бўйича ҳар ойда ҳақ тўланади (асосий иш жойининг ўртача иш ҳақидан фоиз ҳисобида);

а) амалиётчи талабаларнинг сонига қараб умумий раҳбарлик қилувчи амалиёт раҳбарига:

11 дан 20 кишигача - 25%

21 дан 30 кишигача - 35%

31 дан 40 кишигача - 45%

41 дан 50 кишигача - 50%

б) амалиётчи талабаларнинг сонига қараб амалиётга бевосита раҳбарлик қилувчи раҳбарга;

Кишигача - 20%

1 дан 7 кишигача - 35%

8 дан 10 кишигача - 50%

Фермер хўжалигидаги амалиёт раҳбари, ҳамда педагогик амалиёт учун раҳбарлик қилган мактаб ходимининг иш ҳақи олий таълим муассасасининг амалиёт учун кўзда тутган маблағлар ҳисобидан берилди. Уларнинг иш ҳақи меъёрлари Ўзбекистон Республикаси Сув ва қишлоқ хўжалиги ва Халқ таълими вазирликлари биргаликда тузган махсус кўрсатмалари асосида Молия, шунингдек Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари билан келишилган ҳолда жорий қилинади.

Талабалар амалиётига раҳбар бўлмаган мутахассислар томонидан амалиёт объектида ўтказилган маъруза, маслаҳат ва ташрифлар учун тўловлар, олий таълим муассасаларининг амалдаги тартибда кўрсатилган, соатбай тўлов маоши бўйича, ишлаб чиқариш амалиёти учун кўзда тутилган маблағлар ҳисобидан олий таълим муассасаси амалга оширади.

4.2. Талаба амалиёт даврида амалиёт ўтиш жойидан иш ҳақи олиш-олмаслигидан қатъий назар, унинг умумий қоидалар асосида стипендия олиш ҳуқуқи сақланиб қолади.

4.3. Сиртдан ўқийдиган охириги босқичдаги талабаларга, танланган йўналиш (ихтисослик) бўйича бевосита ишлаб чиқаришда иш билан танишиш ва битирув иши (лойиҳа) га зарур маълумотларни тайёрлаш учун, тегишли ўқув юртининг тавсиясига қўра, муассаса раҳбарлари иш ҳақи сақланмаган ҳолда

бир ойлик қўшимча таътил берадилар.

Ушбу талабаларга кўрсатилган таътил даврида умумий қоидалар асосида стипендия берилди.

4.4. Олий таълим муассасаси ҳудудидан кетиш билан боғлиқ амалиётга жўнатилган кундузги талабаларга олий ўқув юртининг сарф-харажатлар жадвали ҳисобидан бутун амалиёт даври учун кунбай-сафар пули тўланади. Сафар пули тўлаш амалиётчи талабаларнинг объектга бориш ва қайтиш вақти ҳисобга олинган ҳолда амалга оширилади.

Амалиёт даврида экспедиция ва геологик гуруҳларнинг мансаб лавозимларига қабул қилинган ва иш ҳақи, дала таъминоти ёки текин овқат бериладиган талабаларга сафар пули тўланмайди.

4.5. Кундузи ўқувчи талабаларнинг амалиёт объекти жойлашган жойга бориш ва келиши учун йўлқира ҳақи олий ўқув юрти маблағи ҳисобидан тўланади.

4.6. Амалиёт даврида маош оладиган лавозимларда ишлайдиган талабаларга шу мутахассис учун тегишли меъёрда навбатдаги таътил товони тўланади. Аввал ишламаган талабаларга лавозими, ишнинг бошланиши ва тугалланишини кўрсатувчи буйруқ, нусхаси ва меҳнат шартномаси тузилганлиги ва тўхтатилганлиги ҳақида саналари кўрсатилган маълумотнома берилди.

Талабалар амалиёт даврида тўловли иш жойи ва лавозимга қабул қилинган вақтдан бошлаб, амалиёт объектидаги умумий меҳнат қонунлари, меҳнат хавфсизлиги ва ички меҳнат тартиб қоидаларига амал қилади. Иш жойига қабул қилинмаган талабаларга ҳам меҳнат ва иш кунининг тартиб-қоидалари тааллуқлидир.

4.7. Амалиётга раҳбарлик қилишга кетган ўқитувчи хизмат сафарининг тўлови, хизмат сафарида бўлган бутун давр учун хизмат сафари тўлови ҳақидаги қоида асосида олий таълим муассасалари томонидан амалга оширилади.

4.8. Амалиётни ўтиш давридаги талабалар бошқа корхоналарга ташрифларини ўтказиш билан боғлиқ бўлган харажатлар олий таълим муассасаларининг амалиётни ўтказиш учун харажатлар рўйхатида кўзда тутилган маблағлар ҳисобидан қопланади.

4.9. Тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар, таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат идораси билан келишилган ҳолда ўз тасарруфидаги

олий таълим муассасаларининг талабалари амалиёт ўтиши учун йўл-йўриқларни мазкур низом асосида ишлаб чиқадилар ва тасдиқлайдилар.

4.2.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 8-июлдаги 228-сонли

БҮЙРУҒИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1999 йил 15 апрелдаги “2005 йилгача бўлган даврда Ўзбекистонда туризмни ривожлантириш Давлат дастури тўғрисида”ги 1999 йил 30 январдаги “Ўзбекистонда туризм соҳаси учун кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори дастуруламал сифатида ижро учун қабул қилинсин.

2. Тошкент Давлат иқтисодиёт Университети таркибда халқаро туризм факультети ташкил этилсин ва 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб, қуйидаги таълим йўналишлари бўйича кадрлар тайёрлашга киришилсин:

А.341100 - Туризм менежменти

В.341200 - Туризм маркетинги

В.310300 - Туризм сервиси

1999/2000 ўқув йили бўйича туризм факультетининг қабул квотаси 80 деб белгилансин (40 та давлат грантлари, 40 та тўлов-контракт асосида).

3. Халқаро туризм факультетининг тузилиши иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Халқаро туризм факультети ташкил этилиши муносабати билан Тошкент давлат иқтисодиёт университети Уставига тегишли ўзгаришлар киритилсин.

4. Вазирнинг биринчи ўринбосари (Р. Х. Жўраев)га:

Тошкент шаҳар ҳамда вилоятларнинг ўрта махсус ва касб-хунар таълими бошқармалари билан ҳамкорликда:

4.1. Ўн кун муддатда Тошкент шаҳар меҳмонхона хўжалиги ва туризм лицейи негизида Тошкент туризм касб-хунар коллежини ташкил этиш юзасидан таклифлар киритиш топширилсин.

4.2. Бир ой муддатда Ўзбекистон Респуб-

ликаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 23 сентябрдаги “1999-2005 йилларда академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг моддий-техник базасини ривожлантириш ҳамда маблаг билан таъминлаш дастури тўғрисида”ги 400 сонли қарори доирасида ҳамда 2000-2005 йиллар мобайнида педагогик кадрлар тайёрлашнинг назарда тутилган ҳолда Самарқанд, Бухоро, Хива, Фарғона, Термиз ва Шахрисабз шаҳарларида туризмга ихтисослашган касб-хунар коллежларини ташкил этиш тўғрисида таклифлар киритиш вазифаси юклатилсин.

5. Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг Давлат таълим стандартлари ва талабалари ҳамда янги педагогик технологияларни илмий-амалий ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўлими (О.Д. Мусурмонов) ва Ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш институти (Х. Рашидов)га жорий йилнинг 1 августига қадар Тошкент туризм касб-хунар коллежининг таълим йўналишлар ва мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартлари, намунавий ўқув режалари ва дастурларини ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиққа тақдим этиш вазифаси топширилсин.

6. Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг касб-хунар коллежлари бошқармаси (Х. Маъсудов)га жорий йилнинг 1 августига қадар Тошкент туризм касб-хунар коллежининг Устави, тузилмаси ва штат бирликларини ишлаб чиқиш ва тасдиққа тақдим этиш юклатилсин.

7. Ўрта махсус, касб-хунар таълими марказининг Академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари таъминоти Бош бошқармаси (Х. Саидкулов)га туризм бўйича ташкил эти-

лаётган касб-ҳунар коллежларини зарурияти асбоб-ускуналар, мебел, компьютер техникаси ва чет тилларни ўқитиш воситалари билан жиҳозлаш топширилсин.

8. Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими марказининг ўқув адабиётлари нашрини режалаштириш, нашр ва таъминот бўлими (С. О. Бобожонов)га туризмга оид дарслик ва ўқув адабиётларини яратиш ва чоп этиш ҳамда етакчи хорижий давлатларнинг нуфузли таълим муассасаларида қўлланилаётган дарсликларни чуқур ўрганиб чиқиш ва улардан унумли фойдаланиш вазифалари юклатилсин.

9. Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг ректори (Р. Алимов)га:

9.1. 1999/2000 ўқув йили бошланишига қадар халқаро туризм факультетини малакали кадрлар билан шакллантириш мақсадида профессор-ўқитувчилар лавозимига танлов эълон қилинсин.

Профессор-ўқитувчилар таркибини шакллантириш жараёнида мамлакатимиз ва хорижий давлатларда чуқур билим ва тажрибага эга бўлган амалиётчилар ва соҳа мутахассисларини кенг жалб этиш назарда тутилсин.

9.2. Жорий йилнинг 15 июлига қадар халқаро туризм факультетини жойлаштириш масаласи ҳамда унда ўқув жараёнини юқори савияда ташкил этиш учун зарурий бўлган техник воситаларнинг номлари ва нархлари кўрсатилган рўйхат тузилсин ва Вазирликка тақдим этилсин.

9.3. Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси билан келишилган ҳолда “1999/2000 ўқув йилидан бошлаб туризм факультети қошида ўқув-услубий қўлланмалар, дарсликлар, соҳани ривожлантириш бўйича тахлилий тавсиялар тайёрлаш, туризм иқтисодиётини ривожлантириш ҳамда унинг истиқболларини башорат этиш масалалари билан шуғулланувчи хўжалик ҳисобидаги илмий-тадқиқот марказини ташкил этилсин.

9.4. Халқаро туризм таълим йўналишлари бўйича малакали мутахассислар тайёрлашни жадаллаштириш мақсадида 1999/2000 ўқув йили бошланишига қадар олий таълим муассасаларининг 1-курсини тугатган, туризм

соҳасига қизиқиш билдирувчи талабалар сафидан икки гуруҳни (Ўзбек ва рус) ташкил этиш мақсадга мувофиқ деб топилсин.

9.5. “Ўзбектуризм” миллий компанияси билан ҳамкорликда ТошДИУнинг халқаро туризм факультети қошида махсус туристик фирма ташкил этилсин ва унинг фаолиятида профессор-ўқитувчилар ва талабаларнинг кенг иштироки таъминлансин.

9.6. Халқаро туризм факультети қошида республика ҳудудида фаолият кўрсатаётган туристик ташкилот ва фирмалар ходимлари учун малака ошириш ва маиший хизмат кўрсатиш курсларини ташкил этиш топширилсин.

10. Кадрлар, фан ва иқтисодиёт, малака ошириш ва қайта тайёрлаш Бош бошқармаси бошлигининг ўринбосари (Ш.О. Бўтаев)га:

10.1. Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси билан келишилган ҳолда 20 кун муддат давомида белгиланган тартибда ТошДИУнинг халқаро туризм факультети қошидаги хўжалик ҳисобидаги марказга 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб ҳар йили учун грант ажратилиши сўралсин.

11. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Б.Х. Раҳимов)га:

11.1. ТошДИУнинг халқаро туризм факультетига мунтазам равишда услубий ва амалий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

11.2. Туризм таълим йўналишларида ўқиётган қобилиятли ва ўз маҳоратини намоеън эта бошлаган талабаларнинг ўқув амалиётини “Ўзбектуризм” миллий компанияси ва унинг хориждаги туристик тармоқларида ташкил этиш мақсадида тегишли шартномаларни расмийлаштириш топширилсин.

11.3. Халқаро туризм таълим йўналишлари бўйича малакали мутахассислар тайёрлашни жадаллаштириш мақсадида 1999/2000 ўқув йили бошланишга қадар олий таълим муассасаларининг 1-курсини тугатган, туризм соҳасида қизиқиш билдирган талабалар сафидан халқаро туризм факультетида икки гуруҳни (Ўзбек ва рус) ташкил этиш масаласини назорат этиш юклатилсин.

12. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Э.З.Имомов) ва ТошДИУ ректори (Р.Алимов.) билан ҳамкорликда:

12.3. Туризм соҳаси бўйича янги таълим йўналишлари ва мутахассисликларни белгиланган тартибда Классификаторга киритиш топширилсин.

13. Ташқи алоқалар Бош бошқармаси (К. Т. Қосимов)га:

13.1. 1999/2000 ўқув йилидан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирлиги, Фан ва техника давлат қўмитаси, «Умид», «Устоз» ва «Ўзбектуризм» миллий компанияси билан келишилган ҳолда халқаро туризм факультетининг илгор педагоглари ва иқтидорли талабаларини хорижий давлатларнинг туризмга оид етакчи таълим ва илмий марказлари ҳамда туристик ташкилотларида амалиёти ва стажировкалар ўташи учун квоталар ажратилиши таъминлансин.

14. Режа-иқтисод ва таълимни молиялаштириш Бош бошқармаси (М.Х. Саидов) га:

14.1. Жорий йилнинг 15 июлигача халқаро туризм факультетига ажратилган бинони таъмирлаш учун тузилган сарф-харажатлар сметасини молиявий таъминлаш вазифаси юклатилсин.

14.2. Халқаро туризм факультетига ўқув жараёнини замон талаблари даражасида ташкил этиш ҳамда илмий-тадқиқот маркази ва малака ошириш бўлимининг фаолияти учун зарурий бўлган техника воситаларининг рўйхатини умумлаштириш ва белгиланган тартибда жорий йилнинг 20 июлига қадар Молия вазирлигига таклиф киритиш топширилсин.

14.3. Халқаро туризм факультетининг ташкил этилиши муносабати билан ТошДУнинг штат бирликлари жадвали қайта кўриб чиқилсин ва тегишли ўзгартиришлар киритилсин.

15. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.3. МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР. КУРС ЛОЙИХАЛАРИ (ИШЛАРИ)

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2005 йил 21 февралдаги 34-сон буйруғига илова

4.3.1. Талаба мустақил ишини ташкил этиш, назорат қилиш ва баҳолаш тартиби тўғрисида

НАМУНАВИЙ НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1.1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сон қарорига мувофиқ кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилишда талабаларнинг мустақил ишларини ташкил этиш, назорат қилиш ва баҳолаш тартибини белгилайди.

1.2. Талабанинг мустақил иши ўқув режасида муайян фанни ўзлаштириш учун белгиланган ўқув ишларининг ажралмас қисми бўлиб, у услубий ва ахборот ресурслари жиҳатидан таъминланади ҳамда бажарили-

ши рейтинг тизими талаблари асосида назорат қилинади.

1.3. Олий таълим муассасасида талабанинг ҳафталик мустақил ишларининг умумий ҳажми бакалавриятнинг кундузги бўлимида 22 соатни ташкил этади.

1.4. Ўқув семестри якунида талабанинг мустақил иши бўйича тўплаган рейтинг баллари ҳар бир фан бўйича аудиториядаги ўқув ишларига берилган рейтинг баллари билан биргаликда гуруҳ рейтинг қайдномасида, талабанинг рейтинг дафтарчасида ва ўқиш якунида битирувчига тақдим этиладиган диплом иловасида қайд этилади.

II. Талаба мустақил ишининг мақсад ва вазифалари

2.1. Талаба мустақил ишининг асосий мақсади ўқитувчининг раҳбарлиги ва назорати остида талабада муайян ўқув ишларини мустақил равишда бажариш учун зарур бўлган билан ва кўникмаларни шакллантириш ва ривожлантиришдир.

2.2. Талаба мустақил ишининг вазифалари куйидагилардан иборат:

- янги билимларни мустақил тарзда пухта ўзлаштириш кўникмаларига эга бўлиш;
- керакли маълумотларни излаб топиш қулай усуллари ва воситаларини аниқлаш;
- ахборот манбалари ва манзилларидан самарали фойдаланиш;
- анъанавий ўқув ва илмий адабиётлар, меъёрий ҳужжатлар билан ишлаш;
- электрон ўқув адабиётлар ва маълумотлар банки билан ишлаш;
- интернет тармоғидан мақсадли фойдаланиш;
- берилган топшириқнинг рационал ечимини белгилаш;
- маълумотлар базасини таҳлил этиш;
- иш натижаларини экспертизага тайёрлаш ва эксперт хулосаси асосида қайта ишлаш;
- топшириқларни бажаришда тизимли ва ижодий ёшдашиш;
- ишлаб чиқилган ечим, лойиҳа ёки ғояни асослаш ва мутахассислар жамоасида химоя қилиш.

III. Талаба мустақил ишининг ташкилий шакллари

3.1. Талаба мустақил ишини ташкил этишда муайян фан (курс)нинг хусусиятларини, шунингдек, ҳар бир талабанинг академик ўзлаштириш даражаси ва қобилиятини ҳисобга олган ҳолда куйидаги шакллардан фойдаланилади:

- айрим назарий мавзуларни ўқув адабиётлари ёрдамида мустақил ўзлаштириш;
- берилган мавзу бўйича ахборот (реферат) тайёрлаш;
- семинар ва амалий машғулотларга тайёргарлик кўриш;
- лаборатория ишларини бажаришга тайёргарлик кўриш;

- ҳисоб-график ишларини бажариш;
- курс иши (лойиҳаси)ни бажариш;
- малакавий битирув иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш;
- назарий билимларни амалиётда қўллаш;
- амалиётдаги мавжуд муаммоларнинг ечимини топиш (кейс-стади);
- макет, модель, бадий асар, мусика ва намуналар яратиш;
- илмий мақола, анжуманга маъруза тезисларини тайёрлаш.

Ўқитилаётган фаннинг хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда, талаба мустақил ишини ташкил этишда бошқа шакллардан ҳам фойдаланилиши мумкин.

3.2. Ўқув фанлари бўйича намунавий ва ишчи дастурларда талаба мустақил ишининг шакли, мазмун ва ҳажми ифода этилади.

3.3. Талаба мустақил иши учун ажратилган вақт бюджетига мос равишда ҳар бир фан бўйича тегишли кафедраларда мустақил ишнинг ташкилий шакллари, топшириқлар вариантлари ишлаб чиқилади ва факультет илмий-услубий кенгашда тасдиқланади.

3.4. Мустақил ишни бажариш учун фанлар бўйича талабаларга зарурий методик қўлланма, кўрсатма ва тавсиялар ишлаб чиқилади.

VI. Талаба мустақил ишининг ахборот таъминоти

4.1. Талаба учун муайян фан бўйича мустақил иш топшириқлари тегишли кафедра профессори (ёки етакчи доценти) томонидан ўқув машғулотларини бевосита олиб боровчи ўқитувчи билан биргаликда тузилади ҳамда кафедра томонидан тасдиқланади. Талабага берилган топшириқда мустақил ишни бажариш бўйича дастлабки кўрсатма ва тавсиялар қайд этилади.

4.2. Мустақил ишни бажариш учун талабага ахборот манбаси сифатида дарслик ва ўқув қўлланмалар, методик қўлланма ва кўрсатмалар, маълумотлар тўплами ва банки илмий ва оммавий даврий нашрлар, Интернет тармоғидаги тегишли маълумотлар, берилган мавзу бўйича аввал бажарилган ишлар банки ва бошқалар хизмат қилади.

4.3. Кафедра мудири ва тегишли факультет декани тақдимномаси асосида олий

таълим муассасаси раҳбарияти талабаларга мустақил ишларни бажариш учун зарурий ахборот манба ва воситаларини белгилайди, талабаларга турли кутубхоналар, музейлар, тармоқ муассасалари ва корхоналаридан мустақил иш учун зарурий маълумотлар тўплаш юзасидан сўровнома хатларини расмийлаштириб беради.

4.4. Олий таълим муассасаси раҳбарияти томонидан талабаларга мустақил ишларни ўз вақтида бажариш учун компьютер техникаси ва Интернет тармоғидан самарали фойдаланиш учун шарт-шароитлар яратиб берилади.

V. Талаба мустақил ишини назорат қилиш ва баҳолаш

5.1 Ҳар бир фан бўйича талаба мустақил ишига раҳбарлик қилиш юклагаси ишчи ўқув режасининг 10-устунида келтирилган) профессор-ўқитувчи шахсий иш режасининг ташкилий-услубий бўлимида (1540 соат доирасида) қайд этилади.

Талаба курс иши (лойиҳаси)ни ҳамда малакавий битирув иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлашга ажратилган соатлар, профессор-ўқитувчи шахсий иш режасининг ўқув ишлари бўлимида қайд этилади.

5.2. Талаба мустақил ишига раҳбарлик қилиш кафедрада тузиладиган ва факультет декани томонидан тасдиқланадиган консултациялар жадвали асосида амалга оширилади.

5.3. Талабанинг мустақил иши бўйича консултация соатлари гуруҳ журналида қайд этиб борилади.

5.4. Талаба мустақил ишини назорат қилиш ўқув машғулотларини бевосита олиб боровчи ўқитувчи томонидан амалга оширилади.

5.5. Талабанинг мустақил иши, муайян

фан ишчи дастурида ажратилган соатларга мос рейтинг баллари билан баҳоланади ва натижаси фан бўйича талабанинг умумий рейтингига киритилади.

Талабанинг рейтинг кўрсаткичлари, шу жумладан мустақил иши бўйича, анъанавий гуруҳ рейтинг ойнасида ва (ёки) факультетнинг махсус электрон тармоғида ёритиб борилади.

5.6. Талаба мустақил ишини назорат қилиш турлари ва уни баҳолаш мезонлари тегишли кафедра томонидан белгиланади ва факультет Илмий кенгашида тасдиқланади. Мустақил ишларни баҳолаш мезонлари талабаларга ўқув йили (семестри) бошланиши олдидан методик материаллар билан биргаликда тарқатилади.

5.7. Мустақил иш бўйича белгиланган максимал рейтинг балининг 55%дан кам балл тўплаган талаба фан бўйича якуний назоратга қўйилмайди.

5.8. Фанлар кесимида талабаларнинг мустақил ишлари бўйича ўзлаштириши мунтазам равишда талабалар гуруҳларида, кафедра йиғилишлари ва факультет Илмий кенгашларида муҳокама этиб борилади.

5.9. Талабанинг мустақил иши кафедра архивида рўйхатга олинади ва ўқув йили мобайнида сақланади.

Талабанинг курс иши (лойиҳаси)ни ҳамда малакавий битирув иши ёки магистрлик диссертациясини рўйхатга олиш ва сақлаш тартиби тегишли меъёрий ҳужжатлар асосида амалга оширилади.

5.10. Олий таълим муассасасида юқори даражада баҳоланган талабаларнинг мустақил ишлари маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантирилади.

4.4. ТЕСТ СИНОВЛАРИ, РЕЙТИНГ НАЗОРАТИ ВА АТТЕСТАЦИЯСИ

4.4.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабалар билимни рейтинг тизими бўйича баҳолашнинг «Таянч» ибораларга асосланган ёзма иш усули тўғрисида»ги 1999 йил 12 мартдаги 67-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 5

октябр 87-01-392 сонли “Талабалар билимини рейтинг тизими бўйича баҳолашнинг

таянч” ибораларга асосланган ёзма усулини тадбиқ этиш бўйича йўриқ хати”га мувофиқ барча олий ўқув юртларида “таянч” ибораларга асосланган ёзма иш усули кенг тадбиқ этилмоқда. Ушбу шаклнинг амалда қўлланиши билан яқиндан танишиш, аксарият олий ўқув юртларида бу услуб ижобий натижалар бераётганлигини, хусусан, талабаларга ўз билимини доимий равишда ошириб боришга интилиш кучайганлиги, мустақил ишлаш, вазифага ижодий ёндашиш, қўшимча адабиётлардан фойдаланиш, ўз фикрини ёзма равишда аниқ ва лўнда ифода-далаб бериш каби хусусиятлар шаклланиб, тез ривожланиб бораётганлиги, шунингдек, профессор-ўқитувчилар ўз фанларини янада чуқурроқ эгаллашга бўлган масъулият ортиб бораётганлигини кўрсатмоқда.

Талабалар билимини баҳолашда “таянч” ибораларга асосланган ёзма иш шаклини янада такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ўқув юртлари ректорларига:

1.1. Жорий ўқув йилидан бошлаб, таълим йўналишлари бўйича ўқув режалардаги фанларни ўқитиш жараёнида, ҳар бир фаннинг муайян блоклари ўқитилаётган семестр якунида «таянч» ибораларга асосланган, 2 соатга мўлжалланган, ёзма иш назоратини ўтказиш ташкил этилсин.

1.2. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма иш ҳажми 800-1000 сўздан иборат бўлиши белгилаб қўйилсин.

1.3. Фанлардан «таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ўтказиш жараёнига, ушбу фанларга алоқадор бўлмаган шахслар жалб этилсин.

1.4. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ҳоли шахслар томонидан текширилиши ва баҳолалишини таъминлаш мақсадида бошқа олий ўқув юртларининг профессор-ўқитувчилари, шунингдек, Фанлар Академияси тасарруфидаги институтларнинг олимлари ҳамда таълим йўналишларига алоқадор бўлган ишлаб чиқариш корхоналарининг етакчи мутахас-

сислари жалб этилсин.

1.5. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни баҳолаш критериялари 15 кун давомида ишлаб чиқилсин ва Олий ўқув юртлари Бош бошқармасига тақдим этилсин.

1.6. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларнинг натижаларини талабаларга эълон қилиш муддати 2 ҳафта деб белгилансин.

1.7. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни текшириш ва баҳолашда субъектив ёндашиш ҳолларини олдини олиш учун, тскширилган ёзма ишларнинг 8-10% Вазирлик томонидан белгиланган экспертлар томонидан қайта кўриб чиқилиши ва баҳолалиши ташкил этилсин.

1.8. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма иш натижалари талабаларнинг мазкур фан бўйича тўплаган баллари билан солиштирилсин ва қатта тафовут бўлган ҳолда, талабанинг мазкур фандан тўплаган баллари бекор қилинсин ҳамда фанни ўқитган профессор-ўқитувчидан вазиятни изоҳлаб бериш бўйича тушунтириш хати (ёзма равишда) олинсин ва тегишли чора кўрилсин.

1.9. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни сақлаш муддати 2 йил деб белгилансин ва масъулият факультет деканлари зиммасига юклатилсин.

2. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Раҳимов Б.Х.)га:

2.1. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Иминов Т.К.) билан ҳамкорликда олий ўқув юртларига «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ўтказишда услубий ва амалий ёрдам кўрсатиш топширилсин.

2.2. 1998/99 ўқув йили ниҳоясида олий ўқув юртларида «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ўтказилиши натижаларини таҳлил этиш ва уни такомиллаштириш бўйича таклифлар киритиш топширилсин.

2.3. Ривожланган хорижий давлатларнинг етакчи таълим муассасаларида талабалар билимини баҳолашда тадбиқ этилаётган ёзма назорат шаклларини ўрганиш юклатилсин.

3. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

таянч” ибораларга асосланган ёзма усулини тадбиқ этиш бўйича йўриқ хати”га мувофиқ барча олий ўқув юртларида “таянч” ибораларга асосланган ёзма иш усули кенг тадбиқ этилмоқда. Ушбу шаклнинг амалда қўлланиши билан яқиндан танишиш, аксарият олий ўқув юртларида бу услуб ижобий натижалар бераётганлигини, хусусан, талабаларга ўз билимини доимий равишда ошириб боришга интилиш кучайганлиги, мустақил ишлаш, вазифага ижодий ёндашиш, қўшимча адабиётлардан фойдаланиш, ўз фикрини ёзма равишда аниқ ва лўнда ифодаб бериш каби хусусиятлар шаклланиб, тез ривожланиб бораётганлиги, шунингдек, профессор-ўқитувчилар ўз фанларини янада чуқурроқ эгаллашга бўлган масъулият ортиб бораётганлигини кўрсатмоқда.

Талабалар билимини баҳолашда “таянч” ибораларга асосланган ёзма иш шаклини янада такомиллаштириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ўқув юртлари ректорларига:

1.1. Жорий ўқув йилидан бошлаб, таълим йўналишлари бўйича ўқув режалардаги фанларни ўқитиш жараёнида, ҳар бир фаннинг муайян блоклари ўқитилаётган семестр якунида «таянч» ибораларга асосланган, 2 соатга мўлжалланган, ёзма иш назоратини ўтказиш ташкил этилсин.

1.2. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма иш ҳажми 800-1000 сўздан иборат бўлиши белгилаб қўйилсин.

1.3. Фанлардан «таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ўтказиш жараёнига, ушбу фанларга алоқадор бўлмаган шахслар жалб этилсин.

1.4. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ҳоли шахслар томонидан текширилиши ва баҳоланишини таъминлаш мақсадида бошқа олий ўқув юртларининг профессор-ўқитувчилари, шунингдек, Фанлар Академияси тасарруфидаги институтларнинг олимлари ҳамда таълим йўналишларига алоқадор бўлган ишлаб чиқариш корхоналарининг етакчи мутахас-

сислари жалб этилсин.

1.5. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни баҳолаш критериялари 15 кун давомида ишлаб чиқилсин ва Олий ўқув юртлари Бош бошқармасига тақдим этилсин.

1.6. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларнинг натижаларини талабаларга эълон қилиш муддати 2 ҳафта деб белгилансин.

1.7. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни текшириш ва баҳолашда субъектив ёндашиш ҳолларини олдини олиш учун, текширилган ёзма ишларнинг 8-10% Вазирлик томонидан белгиланган экспертлар томонидан қайта кўриб чиқилиши ва баҳоланиши ташкил этилсин.

1.8. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма иш натижалари талабаларнинг мазкур фан бўйича тўплаган баллари билан солиштирилсин ва катта тафовут бўлган ҳолда, талабанинг мазкур фандан тўплаган баллари бекор қилинсин ҳамда фанни ўқитган профессор-ўқитувчидан вазиятни изоҳлаб бериш бўйича тушунтириш хати (ёзма равишда) олинсин ва тегишли чора кўрилсин.

1.9. «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни сақлаш муддати 2 йил деб белгилансин ва масъулият факультет деканлари зиммасига юклатилсин.

2. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Раҳимов Б.Ҳ.)га:

2.1. Олий ва ўрта махсус мактаб муаммолари институти (Иминов Т.К.) билан ҳамкорликда олий ўқув юртларига «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ўтказишда услубий ва амалий ёрдам кўрсатиш топширилсин.

2.2. 1998/99 ўқув йили ниҳоясида олий ўқув юртларида «Таянч» ибораларга асосланган ёзма ишларни ўтказилиши натижаларини таҳлил этиш ва уни такомиллаштириш бўйича таклифлар киритиш топширилсин.

2.3. Ривожланган хорижий давлатларнинг етакчи таълим муассасаларида талабалар билимини баҳолашда тадбиқ этилаётган ёзма назорат шакллариини ўрганиш юклатилсин.

3. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.4.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш жараёнини самарали ташкил этиш ҳақида”ги 2007 йил 13 январдаги 6-сонли

БЎЙРУҒИ

Талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш жараёнини такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш ҳамда унда ҳолилик ва ҳалолликни таъминлаш мақсадида вазирлик ва олий таълим муассасалари томонидан маълум тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, жорий ва оралиқ назоратларнинг нуфузини ошириш мақсадида рейтинг тизими низоми қайта ишлаб чиқилди, фанлар бўйича талабалар билимини баҳолаш мезонлари киритилди, баҳодан норози талабаларга апелляция тартиби жорий этилди, оғзаки, тест ва ёзма назорат турларидан самарали фойдаланиш имконияти берилди. Деканат, кафедра ва ўқув бўлимларида талабалар рейтингини компьютерлашган тизимларда қайд этиш, уларни мунтазам ва очиқ намоёйишлари йўлга қўйилди. Юқорида келтирилган чора-тадбирларга қарамай, айрим таълим муассасаларида талабаларнинг юқори натижаларга интилишини сўндириш, яқуний назорат нуфузини сунъий равишда ошириб, имтиҳон даражасига келтириш ҳолатлари учрамоқда.

Талабалар билимини рейтинг тизими асосида назорат қилиш ва баҳолаш ҳақида Низомнинг жойлардаги ижросини самарали ташкил этишда олий таълим муассасаларига услубий ва ташкилий ёрдам кўрсатиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. 2006-2007 ўқув йилдан битирувчи курс талабалари ўртасида таълим сифатини кўтариш, профессор-ўқитувчилар таркибини, фанларнинг ўқув-услубий таъминотини яхшилашга қаратилган ижтимоий сўровлар ўтказиш йўлга қўйилсин.

Ижтимоий сўровларни ташкил этиш ва ўтказиш, натижалари бўйича хулоса ва таклифлар ишлаб чиқиш олий таълим муассасалари ички назорат ва мониторинг бўлимлари томонидан амалга оширилиши белгилаб қўйилсин.

2. Вазирлик қошидаги Таълим-тарбия жараёнларини социологик, педагогик

ва психологик қўллаб-қувватлаш хизмати (М.Бекмуродов)га олий таълим муассасаларида ўтказилувчи ижтимоий сўровларни ташкил этишга услубий ва ташкилий ёрдам кўрсатиш вазифаси юклатилсин.

3. Олий таълим муассаса ректорларига:

3.1. 2006/2007 ўқув йилининг кузги семестр давомида жорий ва оралиқ баҳолашларнинг ташкил этилиши ва натижаларининг яқуний баҳолашга таъсири таҳлилдан ўтказилсин.

3.2. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати фаоллари, муддатли ҳарбий хизматдан қайтган талабалар иштирокида талабалар фикрларини ўрганиш, уларнинг билимини назорат қилиш ва баҳолашдаги негатив ҳолатларни аниқлаш ташкил этилсин.

3.3. Битирувчи курс талабалари ўртасида яқуний давлат аттестациясигача бўлган даврда ижтимоий сўровлар ўтказилсин, уларнинг натижалари ўқув-тарбиявий жараёни режалаштириш ва ташкил этишда инобатга олинсин.

3.4. Таҳлиллар ва ижтимоий сўровлар натижасида аниқланган ижобий тажрибалар оммалаштирилсин, камчиликларни бартараф этиш чоралари кўрилсин, жиддий камчиликка йўл қўйган педагоглар ва раҳбарлар фаолиятига баҳо берилсин.

3.5. Талабалар билимини баҳолашда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга риоя қилмаслик ҳолатларига йўл қўймаслик чоралари белгилансин.

4. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га: «Талабалар билимини назорат қилиши ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисидаги муваққат Низом»ни олий таълим муассасалари таклифларини инобатга олиб такомиллаштириш вазифалари юклатилсин.

5. Талабалар билимини рейтинг тизими асосида назорат қилиш ва баҳолашни самарали ташкил этиш масалаларига бағишланган семинарлар ўтказиш мақсадида вазирлик

масъул ходимлари 1-иловада келтирилган жадвалга мувофиқ хизмат сафарига юборилсин. Худудий семинарлар ўтказиш бўйича йўриқнома 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

6. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов)га ило-

вага мувофиқ вазирлик ходимлари хизмат сафари харажатларини ўрнатилган тартибда қоплаш топширилсин.

7. Мазкур буйруқ ижросини назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Парпиевга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

2-илова

Худудий семинарлар ўтказиш бўйича йўриқнома

1. Талабалар билан норасмий суҳбатлар ўтказиш, таълим сифатига салбий таъсир этган ҳолатларни муҳокама қилиш.

2. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ва ҳарбийдан қайтган фаол талабалар билан мулоқот, уларнинг таълим-тарбия жараёнини такомиллаштириш борасида амалга ошираётган ишлари ва долзарб масалалар муҳокамаси.

3. Профессор-ўқитувчилар билан норасмий суҳбат, таълим-тарбия самарадорлигини ошириш йўллари ва муаммолари муҳокамаси.

4. Кафедрада ўқитилаётган фанларнинг услубий таъминланганлиги, фанга ажратилган рейтинг балларини машғулот турлари бўйича тақсимоти, жорий, оралик назоратларни ўтказиш шакллари, саволномалар, вазифа вариантлари, баҳолаш мезонлари мавжудлиги (айрим кафедларда) текширилади.

Айрим педагогларнинг оралик ва жорий назоратлар бўйича журнали, якуний назорат учун тайёрлаган саволномалари, вазифа вариантлари, баҳолаш мезонлари текширилади.

Кафедра мудирининг жорий, оралик ва якуний назоратларни ташкил этиш, адолат ва ҳалолликни таъминлаш борасидаги ишлари ўрганилади.

5. Деканатдаги жорий, оралик ва якуний назоратлар бўйича ахборот-таҳлил хизматини ташкил этилиши, таълим сифатини бошқариш жараёни ўрганилади.

6. Олий таълим муассасасининг ўқув бўлимида таълим сифатининг бошқариш жараёни. Негатив ҳолатларни аниқлаш ва чоралар кўриш.

7. Вилоятдаги олий таълим муассасалари ўқув ишлари проректорлари, ўқув бўлими бошлиқлари, деканлар ва кафедра мудирлари иштирокида семинар ўтказилади. Семинарда рейтинг тизими, жорий ва оралик баҳолаш натижалари, якуний баҳолашдаги негатив ҳолатлар (сунъий равишда баҳоларни пасайтириш, якуний назоратни имтиҳонга айлантириш, талабалар учун ноқулай иш жадваллари тузиш, таъмагирликни олдини олиш, ўтган йилдаги таъмагирлик билан боғлиқ жиноятлар муҳокама этилади.

Мазкур масала бўйича олий таълим муассасалари таклифлари тингланади ва муҳокама қилинади.

Худуддаги олий таълим муассасаларида аниқланган камчиликлар, уларни бартараф этиш йўллари ҳақида тавсиялар берилади.

Аниқланган камчилик ва муаммолар, амалга оширилган ишлар ҳақида ҳисобот тузилади ва ОТМББга тақдим этилади.

4.4.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг “рейтинг” тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”

2009 йил 11 июндаги 204-сонли

БУЙРУҒИ

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2009 й., 28-сон, 330-модда; 2010 й., 34-сон, 297-модда)

[Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2009 йил 10 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1981]

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 9-сон, 225-модда) ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 11-12-сон, 295-модда) қонунларига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 20 июлдаги 341-сон «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари

тўплами, 2004 й., 29-сон, 332-модда) мувофиқ, шунингдек, олий таълим муассасалари талабаларининг билим савияси, кўникма ва малакаларини назорат қилиш ҳамда баҳолаш жараёнларини такомиллаштириш мақсадида буюраман:

1. Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг «рейтинг» тизими тўғрисидаги низом иловача мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ 2009 йил 3 сентябрдан қучга қиради.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг
2009 йил 11 июндаги 204-сон буйруғига
ИЛОВА

Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг “рейтинг” тизими тўғрисида

НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 9-сон, 225-модда) ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 й., 11-12-сон, 295-модда) қонунларига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сон «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2001 й., 15-16-сон,

104-модда) мувофиқ олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг «рейтинг» тизимини тартибга солади.

I. Умумий қоидалар

1. Талабалар билимини назорат қилиш ва «рейтинг» тизими орқали баҳолашдан мақсад таълим сифатини бошқариш орқали рақобатбардош кадрлар тайёрлашга эришиш, талабаларнинг фанларни ўзлаштиришида бўшлиқлар ҳосил бўлишини олдини олиш, уларни аниқлаш ва бартараф этишдан иборат.

2. «Рейтинг» тизимининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

а) талабаларда Давлат таълим стандартларига мувофиқ тегишли билим, кўникма ва малакалар шаклланганлиги даражасини назорат қилиш ва таҳлил қилиб бориш;

б) талабалар билими, кўникма ва малакаларини баҳолашнинг асосий тамойиллари: Давлат таълим стандартларига асосланганлик, аниқлик, ҳаққонийлик, ишончлилик ва қулай шаклда баҳолашни таъминлаш;

в) фанларнинг талабалар томонидан тизимли тарзда ва белгиланган муддатларда ўзлаштирилишини ташкил этиш ва таҳлил қилиш;

г) талабаларда мустақил ишлаш кўникмаларини ривожлантириш, ахборот ресурслари манбаларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш;

д) талабалар билиминини ҳолис ва адолатли баҳолаш ҳамда унинг натижаларини вақтида маълум қилиш;

е) талабаларнинг фанлар бўйича комплекс ҳамда узлуксиз тайёргарлигини таъминлаш;

ж) ўқув жараёнининг ташкилий ишларини компьютерлаштиришга шароит яратиш.

3. Фанлар бўйича талабалар билиминини семестрда баҳолаб бориш «рейтинг» назорати жадваллари ва баҳолаш мезонлари асосида амалга оширилади.

II. Назорат турлари ва уни амалга ошириш тартиби

4. Назорат турлари, уни ўтказиш тартиби ва мезонлари кафедра мудирини тавсияси билан олий таълим муассасасининг (факультет) ўқув-услубий кенгашида муҳокама қилинади ва тасдиқланади ҳамда ҳар бир фаннинг ишчи ўқув дастурида машғулот турлари билан биргаликда кўрсатилади.

5. «Рейтинг» назорати жадваллари, назорат тури, шакли, сони ҳамда ҳар бир назоратга ажратилган максимал балл, шунингдек жорий ва оралиқ назоратларнинг саралаш баллари ҳақидаги маълумотлар фан бўйича биринчи машғулотда талабаларга эълон қилинади.

6. Талабаларнинг билим савияси ва ўзлаштириш даражасининг Давлат таълим стандартларига мувофиқлигини таъминлаш учун қуйидаги назорат турларини ўтказиш назарда тутилади:

жорий назорат – талабанинг фан мавзулари бўйича билим ва амалий кўникма даражасини аниқлаш ва баҳолаш усули. Жорий назорат фаннинг хусусиятидан келиб чиққан ҳолда, семинар, лаборатория ва амалий машғулотларида оғзаки сўров, тест ўтказиш, суҳбат, назорат иши, коллоквиум, уй вазифаларини текшириш ва шу каби бошқа шаклларда ўтказилиши мумкин;

Олдинги таҳрирга қаранг.

оралиқ назорат – семестр давомида ўқув дастурининг тегишли (фаннинг бир неча мавзуларини ўз ичига олган) бўлими тугаллангандан кейин талабанинг билим ва амалий кўникма даражасини аниқлаш ва баҳолаш усули. Оралиқ назоратининг сони (бир семестрда икки мартадан кўп ўтказилмаслиги лозим) ва шакли (ёзма, оғзаки, тест ва ҳоказо) ўқув фанига ажратилган умумий соатлар ҳажмидан келиб чиққан ҳолда белгиланади;

(6-банднинг учинчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

якуний назорат – семестр якунида муайян фан бўйича назарий билим ва амалий кўникмаларни талабалар томонидан ўзлаштириш даражасини баҳолаш усули. Якуний назорат асосан таянч тушунча ва ибораларга асосланган «Ёзма иш» (тиббиёт олий таълим муассасалари учун «Ёзма иш» ёки ОТКС (объектив тизимлаштирилган клиник синов) шаклида ўтказилади.

Таълим йўналиши ва мутахассисликлари айрим фанларининг хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда факультет Илмий кенгаши қарори асосида кўпи билан 40% фанлардан якуний назоратлар бошқа шаклларда (оғзаки, тест ва ҳоказо) ўтказилиши мумкин.

7. Оралиқ назоратни ўтказиш жараёни кафедра мудирини томонидан тузилган комиссия иштирокида даврий равишда ўрганиб борилади ва уни ўтказиш тартиблари бузилган ҳолларда, оралиқ назорат натижалари бекор қилинади ҳамда оралиқ назорат қайта ўтказилади.

8. Олий таълим муассасаси раҳбарининг буйруғи билан ички назорат ва мониторинг

бўлими раҳбарлигида тузилган комиссия иштирокида якуний назоратни ўтказиш жараёни даврий равишда ўрганиб борилади ва уни ўтказиш тартиблари бузилган ҳолларда, якуний назорат натижалари бекор қилинади ҳамда якуний назорат қайта ўтказилади.

III. Баҳолаш тартиби ва мезонлари

10. Талабаларнинг билим савияси, кўникма ва малакаларини назорат қилишнинг «рейтинг» тизими асосида талабанинг ҳар бир фан бўйича ўзлаштириш даражаси баллар орқали ифодаланади.

11. Ҳар бир фан бўйича талабанинг семестр давомидаги ўзлаштириш кўрсаткичи 100 баллик тизимда бутун сонлар билан баҳоланади.

Ушбу 100 балл назорат турлари бўйича қуйидагича тақсимланади:

Олдинги таҳрирга қаранг.

якуний назоратга – 30 балл;

(11-банднинг учинчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда).

Олдинги таҳрирга қаранг.

жорий ва оралиқ назоратларга – 70 балл (фаннинг хусусиятидан келиб чиққан ҳолда 70 балл кафедра томонидан жорий ва оралиқ назоратларга тақсимланади).

(11-банднинг тўртинчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда).

Олдинги таҳрирга қаранг.

(12-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғига (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) мувофиқ ўз кучини йўқотган – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда).

13. Талабанинг «рейтинг» дафтарчасига алоҳида қайд қилинадиган курс иши (лойиҳаси, ҳисоб-график ишлари), малакавий амалиёт, фан (фанлараро) бўйича якуний давлат аттестацияси, битирув малакавий иши ва магистратура талабаларининг илмий-

тадқиқот ва илмий-педагогик ишлари, магистрлик диссертацияси бўйича ўзлаштириш даражаси – 100 баллик тизимда баҳоланади.

14. Талабанинг фан бўйича ўзлаштириш кўрсаткичини назорат қилишда қуйидаги намунавий мезонлар (кейинги ўринларда намунавий мезонлар деб юритилади) тавсия этилади:

а) 86 – 100 балл учун талабанинг билим даражаси қуйидагиларга жавоб бериши лозим:

хулоса ва қарор қабул қилиш;

ижодий фикрлай олиш;

мустақил мушоҳада юрита олиш;

олган билимларини амалда қўллай олиш;

моҳиятини тушуниш;

билиш, айтиб бериш;

тасаввурга эга бўлиш.

б) 71 – 85 балл учун талабанинг билим даражаси қуйидагиларга жавоб бериши лозим:

мустақил мушоҳада юрита олиш;

олган билимларини амалда қўллай олиш;

моҳиятини тушуниш;

билиш, айтиб бериш;

тасаввурга эга бўлиш.

Олдинги таҳрирга қаранг.

в) 55 – 70 балл учун талабанинг билим даражаси қуйидагиларга жавоб бериши лозим:

(14-банд «в» кичик бандининг биринчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда).

моҳиятини тушуниш;

билиш, айтиб бериш;

тасаввурга эга бўлиш.

Олдинги таҳрирга қаранг.

г) қуйидаги ҳолларда талабанинг билим даражаси 0 – 54 балл билан баҳоланиши мумкин:

(14-банд «г» кичик бандининг биринчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда).

аниқ тасаввурга эга бўлмаслик;
билмаслик.

15. Намунавий мезонлар асосида муайян фандан жорий ва оралик назоратлар бўйича аниқ мезонлар ишлаб чиқилиб, кафедра мудири томонидан тасдиқланади ва талабаларга эълон қилинади.

Олдинги тахрирга қаранг.

16. Намунавий мезонларга мувофиқ му- тахассислик фанлар бўйича таянч олий таъ- лим муассасалари томонидан якуний назорат учун баҳолаш мезонлари ишлаб чиқилиб, олий таълим муассасаси Илмий-услубий кенгаши томонидан тасдиқланади ва турдош олий таълим муассасаларига етказилади.

(16-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) тахририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

17. Талабаларнинг ўқув фани бўйича мустақил иши жорий, оралик ва якуний на- зоратлар жараёнида тегишли топшириқларни бажариши ва унга ажратилган баллардан ке- либ чиққан ҳолда баҳоланади.

Олдинги тахрирга қаранг.

18. Талабанинг фан бўйича бир семес- трдаги рейтингни қуйидагича аниқланади:

(18-бандининг биринчи хатбоши Ўз- бекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августда- ги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) тахририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

$$R_r = \frac{V \times Q^1}{100}, \text{ бу ерда:}$$

100

V – семестрда фанга ажратилган умумий ўқув юкламаси (соатларда);

Q¹ – фан бўйича ўзлаштириш даражаси (балларда).

Олдинги тахрирга қаранг.

19. Фан бўйича жорий ва оралик назо- ратларга ажратилган умумий баллнинг 55 фоизи саралаш балл ҳисобланиб, ушбу фоиз- дан кам балл тўплаган талабалар якуний на- зоратга киритилмайди.

Жорий ва оралик назорат турлари бўйича 55 ва ундан юқори баллни тўплаган талаба фанни ўзлаштирган деб ҳисобланади

ва ушбу фан бўйича якуний назоратга кир- маслигига йўл қўйилади.

Тиббиёт олий таълим муассасаларида фан бўйича жорий, оралик ва якуний назо- ратларнинг ҳар бирига ажратилган баллнинг 55 фоизи саралаш балл этиб белгиланади ва бунда жорий ва оралик назоратларнинг ҳар бирига ажратилган баллнинг 55 ва ундан юқори фоизидаги баллни тўплаган талабалар ушбу фан бўйича якуний назоратга кирити- лади.

(19-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) тахририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

20. Талабанинг семестр давомида фан бўйича тўплаган умумий бали ҳар бир назо- рат туридан белгиланган коидаларга мувофиқ тўплаган баллари йигиндисига тенг.

IV. Назорат турларини ўтказиш муд- дати

21. Оралик ва якуний назорат турлари календарь тематик режага мувофиқ деканат томонидан тузилган «рейтинг» назорат жад- валлари асосида ўтказилади. Якуний назорат семестрнинг охириги 2 ҳафтаси мобайнида ўтказилади.

22. Талаба фан бўйича курс лойиҳаси (иши)ни ушбу фан бўйича тўплаган балла- ри умумлаштирилишига қадар топшириши шарт.

23. Жорий ва оралик назоратларда сара- лаш балидан кам балл тўплаган ва узрли са- бабларга кўра назоратларда қатнаша олмаган талабага қайта топшириш учун, навбатдаги шу назорат туригача, сўнги жорий ва оралик назоратлар учун якуний назоратгача бўлган муддат берилади.

Олдинги тахрирга қаранг.

(23-бандининг иккинчи хатбоши Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта мах- сус таълим вазирининг 2010 йил 25 августда- ги 333-сон буйруғига (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) мувофиқ чиқарилган – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

Касаллиги сабабли дарсларга қатнаш- маган ҳамда белгиланган муддатларда жо- рий, оралик ва якуний назоратларни топши- ра олмаган талабаларга факультет декани

фармойиши асосида, ўқишни бошлаганидан сўнг икки ҳафта муддатда қайта топширишга рухсат берилади.

Олдинги таҳрирга қаранг.

24. Талабанинг семестрда жорий ва оралиқ назорат турлари бўйича тўпланган баллари ушбу назорат турлари умумий баллининг 55 фоизидан кам бўлса ёки семестр якунида жорий, оралиқ ва якуний назорат турлари бўйича тўпланган баллари йиғиндиси 55 баллдан кам бўлса, у академик қарздор деб ҳисобланади.

Тиббиёт олий таълим муассасаларида семестр якунида фан бўйича жорий, оралиқ ёки якуний назорат турларининг ҳар бири бўйича саралаш балидан кам балл тўплаган талаба академик қарздор ҳисобланади.

Академик қарздор талабаларга семестр тугаганидан кейин қайта ўзлаштириш учун бир ой муддат берилади. Шу муддат давомида фанни ўзлаштира олмаган талаба факультет декани тавсиясига кўра белгиланган тартибда ректорнинг буйруғи билан талабалар сафидан четлаштирилади.

(24-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (руйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

25. Талаба назорат натижаларидан норози бўлса, фан бўйича назорат тури натижалари эълон қилинган вақтдан бошлаб бир кун мобайнида факультет деканига ариза билан мурожаат этиши мумкин. Бундай ҳолда факультет деканининг тақдимномасига кўра ректор буйруғи билан 3 (уч) аъзодан кам бўлмаган таркибда апелляция комиссияси ташкил этилади.

Апелляция комиссияси талабаларнинг аризаларини кўриб чиқиб, шу куннинг ўзида хулосасини билдиради.

26. Баҳолашнинг ўрнатилган талабалар асосида белгиланган муддатларда ўтказилиши ҳамда расмийлаштирилиши факультет декани, кафедра мудири, ўқув бўлими ҳамда ички назорат ва мониторинг бўлими томонидан назорат қилинади.

V. «Рейтинг» натижаларини қайд қилиш ва таҳлил этиш тартиби

27. Талабанинг фан бўйича назорат турла-

рида тўплаган баллари семестр якунида «рейтинг» қайдномасига бутун сонлар билан қайд қилинади. «Рейтинг» дафтарчасининг «Ўқув режасида ажратилган соат» устунига семестр учун фанга ажратилган умумий ўқув юклама соатлари, «Фандан олинган баҳо» устунига эса 100 баллик тизимдаги ўзлаштириши кўйилади.

Талабанинг саралаш балидан паст бўлган ўзлаштириши «рейтинг» дафтарчасига қайд этилмайди.

Олдинги таҳрирга қаранг.

28. Ҳар бир фан бўйича ўтказиладиган назорат турларининг натижалари гуруҳ журнали ҳамда қайдномада қайд этилади ва шу куннинг ўзида (назорат тури ёзма иш шаклида ўтказилган бўлса, 2 (икки) кун муддат ичида) талабалар эътиборига етказилади.

(28-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (руйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

Олдинги таҳрирга қаранг.

29. Якуний назорат натижаларига кўра фан ўқитувчиси талабаларнинг фан бўйича рейтингини аниқлайди ҳамда «рейтинг» дафтарча ва қайдноманинг тегишли қисмини тўлдиради.

(29-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (руйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) таҳририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

30. Талабанинг рейтингини унинг билими, кўникмаси ва малакалари даражасини белгилайди. Талабанинг семестр (курс) бўйича умумий рейтингини барча фанлардан тўпланган «рейтинг» баллари йиғиндиси орқали аниқланади.

31. Талабалар умумий рейтингини ҳар бир семестр ва ўқув йили якунлангандан сўнг эълон қилинади.

32. Диплом иловаси ёки академик маълумотномани деканат томонидан расмийлаштиришда фан бир неча семестр давом этган бўлса, рейтинглар йиғиндиси олинади.

Олдинги таҳрирга қаранг.

Талабага имтиёзли диплом белгилашда унинг ҳар бир семестр якунидаги фанлар бўйича ўзлаштириш кўрсаткичи ҳисобга олинади.

(32-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғига (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) мувофиқ иккинчи хатбоши билан тўлдирилган – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

Олдинги тахрирга қаранг.

33. Талабаларнинг назорат турлари бўйича эришган натижалари кафедралар, деканатлар ва ўқув-методик бўлиналарда компьютер хотирасига киритилиб, мунтазам равишда таҳлил қилиб борилади.

(33-банд Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2010 йил 25 августдаги 333-сон буйруғи (рўйхат рақами 1981-1, 26.08.2010 й) тахририда – ЎР ҚХТ, 2010 й., 34-сон, 297-модда)

34. Жорий, оралик ва якуний назорат натижалари кафедра йиғилишлари, факультет ва олий таълим муассасаси Илмий кенгашларида мунтазам равишда муҳокама этиб борилади ва тегишли қарорлар қабул қилинади.

VI. Якуний қоидалар

35. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази тест баҳолари ва рейтинг балларининг ҳолислигини текширишни ташкил этади ва назорат қилади.

36. Ушбу Низомда белгиланган масалалар бўйича келиб чиққан низолар қонун ҳужжатлари асосида ҳал қилинади.

37. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази, Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» ДАК, Давлат солиқ қўмитаси, Ўзбекистон Бадий академияси ва Навоий кон-металлургия комбинати билан келишилган.

Давлат тест маркази директори **Б. ИСМАИЛОВ**

2009 йил 9 июнь

Халқ таълими вазири **Ғ. ШОУМАРОВ**

2009 йил 9 июнь

Соғлиқни сақлаш вазири **А. ИКРОМОВ**

2009 йил 9 июнь

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири **С. ИСМОИЛОВ**

2009 йил 9 июнь

Маданият ва спорт ишлари вазири **А. ЖАББОРОВ**

2009 йил 9 июнь

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги Бош директори
А. АРИПОВ

2009 йил 9 июнь

«Ўзбекистон темир йўллари» ДАК раиси **О. РАМАТОВ**

2009 йил 9 июнь

Давлат солиқ қўмитаси раиси **Б. ПАРПИЕВ**

2009 йил 9 июнь

Ўзбекистон Бадий академияси раиси **Т. ҚЎЗИЕВ**

2009 йил 9 июнь

Навоий кон-металлургия комбинати бош директори
Қ. САНАҚУЛОВ

2009 йил 9 июнь

4.5. БИТИРУВ МАЛАКАВИЙ ИШЛАР. МАГИСТРЛИК ДИССЕРТАЦИЯСИНИ ТАЙЁРЛАШ НАМУНАВИЙ ТАРТИБИ

4.5.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1999 йил 31 декабрдаги 392-сонли

БУЙРУҒИ

Магистрлик диссертациясини тайёрлаш намунавий тартиби Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 30 октябр 305-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Магистратура тўғрисидаги Низом»га асосланган ҳолда ишлаб чиқилган бўлиб, унинг бандларини тўлдирувчи ва изохловчи ҳужжат ҳисобланади.

Магистрлик диссертацияси (кейинчалик-диссергация) магистратурада таълим олаётган талабанинг якунловчи иши ҳисобланади.

Диссертация магистрантнинг ўқиш даврида эгаллаган назарий ва амалий билимлари асосида бажарган илмий тадқиқот ишларининг натижасидир.

Диссертация мавзуси ишлаб чиқаришда, таълим, иқтисодиёт, фан-техника тараққиётида, ижтимоий соҳаларда илғор ва долзарб масалаларга бағишланиб муайян бир вазифанинг илмий асосланган ечимини топишга, тавсиялар ишлаб чиқишга, статистик маълумотлар таҳлиliga қаратилган бўлиши шарт.

Диссертациянинг мазмуни мутахассисликнинг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиқиб албатта натижавий ечимга эга бўлиши талаб этилади.

Диссертация мавзулари магистрантларга танлаш учун биринчи ўқув йилининг иккинчи семестри (иккинчи ярми) бошлангандан кейин икки ҳафта давомида тақдим этилади. Контракт бўйича таълим олаётган магистрантларнинг диссертация мавзулари буюртмачи томонидан таклиф этилиши мумкин. Мавзу кафедрада магистрант ва унинг илмий раҳбари иштирокида муҳокамадан ўтказилади.

Кафедра тақдимномасига мувофиқ магистрантларнинг диссертация мавзулари, илмий раҳбарлари олий ўқув юртининг Магистратура Кенгаши қарори билан тасдиқланади.

Магистрантнинг амалиёт ўташ жойи ва

тартибини кафедра аниқлайди.

Магистратура раҳбарининг тақдимномаси асосида магистрантларнинг диссертация мавзулари, илмий раҳбарлари, амалиёт ўташ жойлари ва тартибини тасдиқлаш тўғрисида олий ўқув юрти ректорининг буйруғи иккинчи семестр бошлангандан кейин 2 ойдан кечиктирилмасдан чиқарилади. Шундан кейин икки ҳафта муддатда диссертация ишининг ўрнатилган шаклдаги топшириги илмий раҳбар томонидан ишлаб чиқилади ва кафедра йиғилишида тасдиқланади.

Магистрлик диссертацияси куйидаги тузилишдан иборат бўлади:

Титул varaғи (илова 1);

Мундарижа;

Кириш;

Асосий қисм боблари (2-3 боб тавсия этилади);

Хулосалар;

Фойдаланилган ва ўрганилган адабиётлар рўйхати;

Иловалар.

Мундарижада, кириш, боблар ва уларга тегишли параграфлар номлари, уларнинг бошланиши бетлари рақами, диссертациядаги бошқа бўлимлари кўрсатилади.

Кириш қисмида тадқиқотлар мавзунинг долзарблиги, диссертациянинг мақсад ва вазифалари, амалий аҳамияти, илмий янгилик ёки муаммоли томонлари, тадқиқот предмети, тадқиқот объекти, диссертациянинг тузилиши ёритилади.

1-бобда тадқиқот олиб борилган объект бўйича қисқача характеристика бериш билан бирга мавзунинг умумназарий муаммолари ёритилади.

2-бобда диссертацияга оид вазифа қўйиш, илмий изланишлар, амалиётлар жараёнида тўпланган материаллар, статистик маълумотлар, иқтисодий кўрсаткичлар таҳлили, услубиёт, таклифлар келтирилади.

3-бобда олиб борилган тадқиқотларнинг таҳлили асосида эришилган натижалар, янгиликлар, ихтиролар, меъёрий кўрсаткичлар, илгари сурилаётган ғоя ва фикрлар илмий жиҳатдан асосланади, исботланади.

Хулоса ва таклифлар қисмида диссертация иши бўйича чиқарилган хулосалар ва аниқ таклифлар, магистрант диссертация устида ишлаш даврида ўзи иштирок этган изланишларда эришган натижалари мужасамлаштирилади. Хулоса ва таклифлар диссертация боблари якунида ҳам берилиши мумкин. Қатъий назар, ушбу қисм якун сифатида бўлиши шарт.

Фойдаланилган ва ўрганилган адабиётлар рўйхатида диссертация ишини бажариш жараёнида фойдаланилган ва ўрганиб чиқилган адабиётлар, меъёрий хужжатлар, нашр қилинган илмий мақолалар, олинган патентлар рўйхати келтирилади. Адабиётлар рўйхати алфавит тартибида тузилади. Хорижий адабиётлар рўйхати охирида берилади.

Иловалар қисмида диссертация матнидаги айрим қисмлар учун зарур бўлганда кўргазмалар чизмалар келтирилади.

Диссертация магистрантнинг ўқиган тилида, кафедра тавсиясига мувофиқ хорижий тилларда ёзилиши мумкин. Хорижий тилда бажарилган ишга давлат тилида аннотация илова этилади ҳамда ҳимояси таржима билан ўтказилади.

Диссертация хажми 60-80 варақдан (иловаларсиз) иборат бўлиб, А4 (21x29) формат қоғозга компьютерда (2 интервалда, 12-14-ўлчамли шрифтга мос) терилган ҳолатда тайёрланади (матн қоғоз варағига чапдан 2.5 см, юқоридан ҳамда пастдан 2 см

четлаб туширилади).

Диссертация ҳимояси учун зарур кўргазмалар чизмалар мувофиқ стандартлар (шартли белгилар, шрифт, масштаб ва ҳ.к.) талабларига жавоб бериб А2 формат қоғозда (5-6 тагача) бажарилиши ёки техник воситаларда экранда намойиш этилиши мумкин. Архитектура, техника, муайян санъат мутахассисликлари бўйича чизмаларга талаблар мувофиқ Илмий-услубий бирлашмалар томонидан ишлаб чиқилади.

Диссертациянинг қўйилган талабларга амал қилиниб, берилган топшириққа мувофиқ тўла ҳажмда бажарилишига магистрант шахсан жавобгардир.

Зарур ҳолларда илмий раҳбарнинг тавсияси билан диссертация ишининг алоҳида қисмларига, диссертацияга раҳбарликка ажратилган вақт бюджети ҳисобидан маслаҳатчилар таклиф этилиши мумкин.

Тайёр диссертация иши илмий раҳбарнинг имзоси, тақризи билан кафедрага тақдим этилади. Кафедра муҳокамасидан ўтган ва маъқулланган диссертация ишига кафедранинг қарори билан оппонент тайинланади. Оппонент соҳа мутахассислари, илмий муассасаларнинг ходимлари, бошқа олий ўқув юртлирининг профессор ўқитувчилари бўлиши мумкин. Оппонент илмий даражали бўлиши шарт.

Магистратура марказининг раҳбари диссертация ишини илмий раҳбар ва оппонент тақризлари билан Давлат аттестация комиссиясига йўллайди.

Диссертация ҳимоядан кейин 10 кун давомида магистратура марказига топширилади ва ўқув юртида 10 йилгача сақланади.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлигининг 1999 йил 31 декабрдаги
392 сонли буйруғига 1-илова

_____ (вазирлик)

_____ (Олий ўқув юртининг номи)

кўлёзма ҳуқуқида _____

_____ (Магистрантнинг фамилияси, исми-шарифи)

_____ (Магистрлик диссертациясининг мавзуси)

_____ мутахассислиги

_____ (Мутахассислик шифри)

бўйича магистр даражасининг олиш учун

_____ (Мутахассислик номи)

МАГИСТРЛИК ДИССЕРТАЦИЯСИ

Раҳбар: _____

_____ (илмий унвони, ф.и.ш.)

ТОШКЕНТ _____ й

4.5.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фанини Республика таълим тизимига жорий этиш юзасидан кўрилган тайёргарлик ҳақидаги маълумотнома» ва мазкур масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг топшириқлари ҳақида 2001 йил 15 январдаги 8 а-сонли

БУЙРУҒИ

2. Олий ўқув юртлири ректорларига:
2.2. Бакалаврлар учун назорат шакли сифатида семестр якунида жорий синов ва ўқув йили охирида ижтимоий фанлар билан уйғунлашган давлат аттестацияси белгилансин.
2.3. Магистратура босқичида назорат шакли сифатида «Фаннинг фалсафий муаммолари» ҳамда «Миллий истиқлол ғояси:

асосий тушунча ва тамойиллар» фанлари уйғунлаштирган ҳолда давлат аттестацияси ўтказилсин.

2.5. Бакалаврият босқичининг қуйи курсларида «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фани ижтимоий-гуманитар фанлар таркибига сингдирилган ҳолда ўқитилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.5.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Битирув малакавий иши ва магистрлик диссертациялари сифатини ошириш ва ҳимоясини ташкил этиш ҳақида”ги 2008 йил 5 майдаги 120-сонли

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифалардан келиб чиққан ҳолда таълим сифатини ошириш, битирувчиларнинг назарий ва амалий билимларини мустақкамлаш, уларни ижодий ишлаш ҳамда битирув малакавий ишлари (БМИ) ва магистрлик диссертациялари (МД)ни бажариш ва ҳимоя қилишда масъулиятни ҳис этиш, мустақил ишлашга ўргатиш, шунингдек ушбу жараёнда олий таълим муассасалари раҳбарлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва профессор-ўқитувчилари масъулиятини ошириш ҳамда БМИ ва МДлари ҳимояларини юқори савияда ўтказишни таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

10 кун муддатда олий таълим муассасалари битирувчилари томонидан БМИ ва МДларини бажарилиш ҳолатини фоизларда аниқлаш ва ҳимоягача бўлган муддат давомида ҳар ҳафтада БМИ ва МДларининг бажарилиш мониторингини олиб боришни ташкил этиш (ҳар бир кафедрада мудир-

нинг назорати ва иштирокида битирувчи ва раҳбарнинг ҳафталик ҳисобот бериб бориши бўйича аниқ санаси, соати ва аудиторияси кўрсатилган жадваллар асосида ҳисоботни баҳолаб (фоизлаб) бориш тартибида);

БМИ ва МДларини бажаришда белгиланган муддатлардан кечикиш ҳоллари аниқланганда уларни бартараф этиш бўйича тегишли чора-тадбирлар белгилаш;

кафедраларда махсус жадвал асосида ўтказилаётган битирувчилар ҳисоботларини шахсан ва ўқув, маънавий-маърифий ҳамда илмий ишлар бўйича проректорлар томонидан масъулиятни белгилаб назоратга олиш;

БМИ ва МДларини бажариш учун зарур жиҳозлар ва техника билан таъминланган махсус хоналар ажратиш (шу жумладан, кафедра филиалларида);

- якуний давлат аттестацияси (ЯДА) комиссиялари таркибини қайта кўриб чиқиш, ЯДА комиссиялари раислари ва аъзолари билан ҳимояларни юқори талабчанлик, ошкора-лик ва адолатли ўтказиш масаласида махсус йиғилиш ўтказиш;

- БМИ ва МДларининг бажарилиш, ташкил этилиш, ҳимоя қилиниш жараёнларини

ўрганиб бориш, тавсиялар ишлаб чиқиш, ўрнатилган талаб ва тартибга риоя этилишини назорат қилиш бўйича ОТМ комиссияси ишини ташкил этиш;

- архив, ахборот-ресурс маркази ва кафедраларда сақланаётган БМИ ва МДларидан нусха кўчиришни олдини олиш чораларини кўриш;

- натижаларни Илмий кенгашда муҳокама қилиш ва қабул қилинган қарорни жорий йилнинг – 10 майга қадар вазириликка етказиш вазифалари юклатилсин.

2. Ўқув ишлари бўйича проректорларга:

- кафедраларда битирувчилар ҳисоботларини юқори талабчанлик руҳида ўтказишни ташкил этиш;

- битирувчиларга раҳбарликни таъминламаётган профессор-ўқитувчилар ва кафедра мудирига нисбатан қатъий чоралар кўриш, жумладан раҳбарликдан четлаштириш бўйича таклифлар киритиш;

БМИ ва МДларини бажариш ва ҳимоясини ўқув жараёни жадвалида белгиланган муддатларда ўтказишни таъминлаш вазифалари юклатилсин.

3. Факультет деканларига:

- битирувчилар томонидан БМИ ва МДларининг мустақил бажарилаётганлиги устидан назоратни ташкил этиш;

БМИ ва МДлари бўйича консультация жадвалларига амал қилинишини назоратга

олиш;

битирувчилар томонидан белгиланган муддатларда кафедраларда ҳисоботлар бериб борилишини назорат қилиш таъминлансин.

4. Кафедра мудирига:

- БМИ ва МДларига раҳбар бўлган ўқитувчиларнинг битирувчилар билан фаол ишлашини назорат қилиш;

- БМИ ва МДларини бажаришда кечикиш ҳолларини олдини олиш бўйича чоратадбирлар ишлаб чиқиш;

- битирувчилар томонидан БМИ ва МДларини бажарилиш ҳолати ҳақида ҳисобот бериш жадвалини ишлаб чиқиш ва унга қатъий риоя қилиш;

- ЯДА таркибига ва тақризчи сифатида тажрибали профессор-ўқитувчилар, олимлар ва ишлаб чиқариш ходимларини жалб этиш;

- БМИ ва МДларнинг ҳимоясини замонавий ахборот технологиялари воситасида презентация шаклида ташкил этиш;

- ЯДА ҳулосасига мувофиқ юқори даражада бажарилган БМИ ва МДлари (илмий, амалий, лойиҳалар асосида, хорижий тилларда бажарилган ишлар) муаллифларини рағбатлантиришга тавсия этиш ва ОАВларида ёритиш вазифалари юклатилсин.

5. Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Мухитдиновга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.5.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Таълим соҳалари бўйича «Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика танлови ғолибларини тақдирлаш тантаналарини ўтказиш тўғрисида”ги 2008 йил 18 сентябрдаги 290-сонли

БҮЙРУҒИ

Истеъдодли ва билимли ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг илмий-ижодий фаолияти ривожлантириш, шунингдек, таълим соҳалари бўйича «Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика танлови ғолибларини тақдирлаш тантаналарини юксак савияда ўтказилишини ташкил этиш мақсадида

БҮЮРАМАН:

«Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика танлови ғолибларини тақдирлаш тантаналарини ўтказиш бўйича ташкилий қўмита таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

«Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика тан-

лови ғолибларини тақдирлаш тантаналари 2008 йил 27 сентябрь куни Ўзбекистон давлат консерваториясида ўтказилсин.

Ўзбекистон давлат консерваторияси ректори (Д.Муродова)га: танлов ғолибларини тақдирлаш тантаналари ўтказиладиган жойлар тадбирга тайёрлансин ва жиҳозлаш ишлари амалга оширилсин.

«Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика танлови ўтказиладиган олий таълим муассасалари ректорларига:

- жорий йилнинг 20 сентябригача танловни Низомга мувофиқ ўтказиш ва натижаларини олий таълим муассасаларига етказиш;

- 2008 йил 22 сентябригача танлов натижалари бўйича ғолиблар ва совриндорлар рўйхати ҳамда ҳисоботни вазирликнинг Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этиш вазифалари юклатилсин.

5. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га: танлов иштирокчилари рўйхатини олий таълим муассасалари билан келишиш;

танлов ўтказиладиган жойларда кўргазмали материаллар намойиш этилишини ташкил этиш;

энг яхши битирув малакавий иши (магистрлик диссертацияси) республика босқичи танлови ғолиби бўлган талабани илмий раҳбари билан биргаликда Танлов ғолибларини тақдирлаш тантаналарига келишини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

6. Вазир ўринбосари (А.Марахимов) Маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармаси (Э.Набиев) билан биргаликда:

- «Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика танлови ғолибларини тақдирлаш тантаналари ўтказиш тартиби (сценарияси)ни жорий йилнинг 20 сентябригача ишлаб чиқиш;

- олий таълим муассасалари ректорла-

ри билан биргаликда танлов ғолибларига ҳомийлар томонидан бериладиган совгаларни аниқлаш ва тақдирлаш тантаналарида уларни ғолибларга тақдим этиш чораларини кўриш;

- танловда иштирок этувчи ва ғолибларни тақдирловчи таниқли фан ва маданият арбоблари рўйхатини тузиш, уларга таклифномалар йўллаш ҳамда иштирокини таъминлаш;

- танлов ғолибларини тақдирлаш тантаналари бадий қисмида республиканинг таниқли халқ артистлари иштирокини ташкил этиш;

- танловни ўтказиш жараёнини республика оммавий ахборот воситалари (телевидение, радио ва газеталар)да ёритилишини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

7. Тошкент давлат техника университети ректори (Ш.Шообидов)га: 50 нафар танлов иштирокчилари учун 26-27 сентябрь кунлари (2 кунга) университет профилакториясидан жой ажратилсин.

8. Олий таълим муассасалари ректорларига ғолибларни рағбатлантириш учун олий таълим муассасасининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан қимматбаҳо совгалар харид қилиш вазифаси юклатилсин.

9. Вазир ўринбосари А.Ғулмуҳажевга совгалар тури ва таркибини аниқлаш ҳамда уларни жорий йилнинг 24 сентябригача тайёрланишини ташкил этиш вазифалари юклатилсин.

Вазирликнинг Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (С.Бузрукхонов) ва Ишлар бошқармаси (Б.Мавлонов)га республика танлови ғолиби ва совриндорларига бериладиган дипломларни ҳамда совгаларни тайёрлаш вазифаси топширилсин.

10. Мазкур буйруқнинг ижросини назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Бегимқулов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.5.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий таълим муассасаларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талабларни тасдиқлаш тўғрисида” 2010 йил 9 июндаги 225-сонли

БҲЙРУҒИ

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 31 декабрдаги «Меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 362-сонли буйруғи билан «Олий ўқув юртларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талаблар» тасдиқланган. Ўтган давр мобайнида битирув малакавий ишларни бажариш тартиби, мавзуларини танлаш ва ҳимоя қилиш тартибига қўйиладиган талабларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш борасида таълим муассасаларидан таклифлар тушмоқда. Битирув малакавий ишларни бажаришни олий таълим муассасаларидаги ўқитишнинг замонавий техник воситалари ва услубларга мувофиқлаштириш, ишларни ҳимояга тайёрлаш жараёнида кафедра ва раҳбарнинг масъулиятини ошириш ҳамда янги тахрирдаги

талабларни тасдиқлаш мақсадида

БҲЮРАМАН:

«Олий таълим муассасаларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талаблар»нинг янги тахрири иловага мувофиқ тасдиқлансин.

1. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 31 декабрдаги «Меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 362-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Олий ўқув юртларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талаблар» ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

2. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Ташкенбаев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 9 июндаги 225-сонли буйруғига илова

4.5.6. Олий таълим муассасаларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган

ТАЛАБЛАР

1. Битирув малакавий ишни бажаришнинг мақсад ва вазифалари

Битирув малакавий ишни бажариш олий таълим муассасаси бакалавриатида талабаларни ўқитишнинг якуний босқичидир.

Битирув малакавий ишни бажаришдан мақсад:

- таълим бўйича назарий ва амалий билимларни мустахкамлаш ва кенгайтириш, олинган билимларни муайян илмий, техникавий, ишлаб чиқариш, иқтисодий, ижтимоий, маданий вазифаларни ҳал этишда қўллаш;

- ижодий ишлаш, ҳал этилаётган масаланинг (муаммонинг) қўйилиш жараёнидан

бошлаб, уни тўла нихоясига етказиш бўйича қарор қабул қилишда бўлган масъулиятни ҳис этишга ўргатиш;

замонавий ишлаб чиқариш, иқтисодиёт, техника ва маданиятнинг ривожланиши шароитида талабаларни мустақил ишлашга тайёргарлигини таъминлашдан иборат.

- Муҳандислик, ишлов бериш ва курилиш тармоқлари таълим йўналишларида битирув малакавий иши унинг шаклларида бири бўлган диплом лойиҳаси сифатида тайёрланиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 29 апрелдаги «Лойиҳа-тадқиқот ташкилотлари фаолияти-

ни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПК-847-сонли қарорига мувофиқ ишлаб чиқилган ва Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг 2008 йил 31 июлдаги №16/226-сонли қўшма қарори билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаларида диплом лойиҳасини тайёрлаш ва химоя қилиш тартиби тўғрисида»ги Низомга асосан бажарилади.

2. Битирув малакавий ишларнинг мавзуси

Битирув малакавий ишлар мавзуси муаммонинг замонавий ҳолатини ва иқтисодиёт, ишлаб чиқариш, техника, ижтимоий соҳалар, фан, таълим ва маданиятнинг истиқболий ривожланишини акс эттириши керак.

Битирув малакавий ишлар мавзуси мутахассис чиқарувчи кафедра томонидан белгиланади ва олий таълим муассасаси ёки факультетнинг Илмий кенгаши томонидан тасдиқланади ҳамда ҳар ўқув йили бошида қайта кўриб чиқилади.

Битирув малакавий ишлар мавзусининг йиллик рўйхати битирув амалиёти бошланишига қадар ёки битирув курсининг бошида эълон қилинади.

Талабаларга (рейтинглари бўйича камайиш тартибида) битирув малакавий ишларнинг мавзуларини танлаш ҳуқуқи берилади. Талаба ёки талабанинг ўқиши учун тўлов-контракт маблағини тўлаётган буюртмачи зарурий асослар билан битирув малакавий ишлар мавзуси бўйича ўз вариантларини таклиф этишлари мумкин.

Битирув малакавий иш мавзуси ва раҳбарни талабага бириктириш кафедранинг тақдимномаси бўйича ректорнинг буйруғи билан расмийлаштирилади.

Иш раҳбари, битирув малакавий ишнинг мавзусига мувофиқ талабага битирув малакавий ишга тегишли материалларни тўплаш бўйича (жумладан, малакавий амалиёт ўтказиш даврида ҳам) топшириқ беради. Топшириқнинг шакли олий таълим муассасасининг ўқув бўлими томонидан белгиланади. Топшириқ битирув малакавий иш билан биргаликда Давлат аттестация комиссиясига тақдим этилади.

3. Битирув малакавий ишини бажаришга раҳбарлик қилиш

Битирув малакавий ишларга раҳбарлар ушбу олий таълим муассасасининг профессор ва доцентлари ёки илмий ходимлари, бошқа муассаса ва корхоналарнинг юқори малакали мутахассислари сафидан тайинланади.

Битирув малакавий иш раҳбари:

- топшириқ беради;
- битирув малакавий ишнинг бажарилиш жадвалини режалаштиради;
- асосий адабиётлар, маълумот ва архив материалларини ҳамда мавзу бўйича бошқа манбаларни тавсия этади;
- талабалар билан мунтазам равишда консультациялар ўтказиши;
- битирув малакавий ишнинг бажарилиш жараёнини назорат этади;
- талаба бажарган битирув малакавий ишнинг сифати ва муаллифлигига жавоб беради, мавзуларнинг қайтарилишига ёки бошқа манбалардан айнан кўчирилишига йўл қўймайди.

Битирув малакавий иш раҳбарининг таклифига биноан, кафедра битирув малакавий ишга раҳбарлик қилишга ажратилган вақт бюджети ҳисобидан ишнинг айрим бўлимлари бўйича консультантларни таклиф этиши мумкин.

Битирув малакавий ишнинг бўлимлари бўйича консультант (маслаҳатчи)лар этиб, олий таълим муассасасининг профессорлари ва доцентлари, илмий ходимлари ҳамда бошқа муассаса ва корхоналарнинг юқори малакали мутахассислари тайинланиши мумкин. Консультантлар талаба бажарган ишнинг мувофиқ қисмини текширади, тегишли кўрсатмалар беради.

Мутахассис чиқарувчи кафедра битирув малакавий ишга қўйиладиган талабалар ҳажмини белгиллаган ҳолда битирув малакавий ишни бажариш бўйича услубий қўлланмаларни ишлаб чиқади ва улар билан талабаларни таъминлайди.

Битирув малакавий иш берилган топшириқ асосида шахсан талаба томонидан бажарилади.

Битирув малакавий ишнинг ҳар бир бўлими мувофиқ асослар, қарорлар, ва хуло-

салар билан ёритилади. Битирув малакавий ишда, илгари бажарилган мустақил ишларнинг натижалари ёки бошқа муаллифларнинг (илмий маърузалар ва мақолалари, ҳисоб-графика ишлари, курс ишлари ва лойиҳалари, албатта, номлари кўрсатилган ҳолда) ишлари, таҳилий-киёсий маълумотлар сифатида акс этирилиши ёки улардан фойдаланиш мумкин.

Тушунтириш қисми (пояснительная записка) битирув малакавий ишнинг мазмунини киска ва муайян шаклда ифодалашни лозим. Зарурий ҳолларда тушунтириш қисмига графиклар, расмлар, эскизлар, диаграммалар, схема ва бошқалар, шунингдек, зарурий кўшимча ахборот ёзилган электрон шаклдаги маълумотлар илова этилиши мумкин.

Битирув малакавий ишларнинг таркибига битирув малакавий ишнинг мавзуси, мақсади ва вазифаларидан келиб чиққан ҳолда электрон шаклдаги тақдимот материаллари киритилиши мумкин.

Тушунтириш қисми камида 10-15 минг сўз ҳажмида белгиланади.

Чизмаларнинг формати, шартли белгилари, шрифт ва масштаблари амалдаги стандартлар талабларига қатъий мувофиқ келиши зарур, одатда чизмалар А2 форматли қоғозда (5-6 варақ ҳажмида) қаламда бажарилади ёки техника воситалари орқали тайёрланиб, экранда электрон доскада кўрсатилади. Архитектура йўналишидаги чизмаларга кўйиладиган талаблар уларга мувофиқ келувчи ўқув-услубий бирлашмалар (ассоциациялар) томонидан белгиланади.

Кафедранинг тавсиясига биноан битирув малакавий иш чет тилларининг бирида бажарилиши мумкин. Чет тилда бажарилган ишга давлат тилидаги аннотация илова этилади ва ҳимоя вақтида таржима таъминланади.

4. Битирув малакавий ишнинг бажарилиши

Битирув малакавий иш олий таълим муассасасининг, одатда, ушбу мақсадда махсус ажратилган хоналарда бажарилади. Айрим ҳолларда, битирув малакавий иш корхоналар, муассасалар, илмий, лойиҳалаш ва бошқа муассасаларда бажарилиши мумкин.

Битирув малакавий ишнинг бажарилиши бўйича талабанинг ҳисобот бериш муддатларини деканат назорат этади. Деканат

белгилаган муддатларда, талаба битирув малакавий ишнинг бажарилиш ҳолати ҳақида раҳбар ва кафедра мудирини олдида ҳисобот беради. Кафедра мудирини битирув малакавий ишнинг тайёрлик даражасини белгилайди. Шу мақсадда кафедрада ҳар бир битирувчи кесимида битирув малакавий ишларнинг бажарилиш мониторингини ташкил этилиб, унинг бажарилиш ҳолати раҳбарнинг ҳафталик ҳисоботлари асосида фойзаларда аниқлаб борилади.

Талаба – иш муаллифи, танланган қарорнинг тўғрилигига ва унинг топшириққа мувофиқлигига, битирув малакавий ишда кўчирмачилик ҳолатини йўқлигига жавоб беради.

Битирув малакавий ишларни бажариш босқичларида белгиланган муддатлардан кечикиш ҳоллари аниқланганда уларни бартираф этиш бўйича тегишли чоралар кафедра мудирини томонидан белгиланади.

5. Битирув малакавий ишни ҳимоя қилиш

Белгиланган тартибда расмийлаштирилган битирув малакавий иш (компьютерда бажарилган ҳолда унинг электрон варианты билан бирга) талаба томонидан раҳбарга тақдим этилади. Раҳбар, битирув малакавий иш талаб даражасида бажарилганлигига ишонч билдиргандан сўнг, ишни ўз тақризи билан бирга кафедра мудирини тақдим этади. Тақризда талабанинг фаоллиги, қабул қилинган қарорлардаги янгиликлар ва битирув малакавий ишнинг бошқа ижобий томонлари тавсифланади. Кафедра мудирини, тақдим этилган материаллар асосида, битирув малакавий ишни талаба томонидан Якуний давлат аттестация комиссиясида ҳимоя қилишга киритиш ҳақида қарор қабул қилади.

Агар, кафедра мудирини талабанинг битирув малакавий ишини ҳимояга киритиш мумкин эмас деб ҳисобласа, масала кафедра мажлисида, раҳбар иштирокида муҳокама этилади. Кафедра мажлисининг баённомаси факультет декани томонидан тасдиқ учун ректорга тақдим этилади.

Ҳимояга киртилган битирув малакавий иш тақризга юборилади.

Тақризчилар таркиби битирувчиларга иш берувчи соҳа мутахассислари сафидан

танланади. Такризчилар сифатида бошқа олий таълим муассасасининг профессор ва ўқитувчилар ҳам жалб этилиши мумкин.

Факультет декани малакавий ишни такриз билан химоя учун Якуний давлат аттестация комиссиясига такдим этади.

Битирув малакавий ишни химоя қилиш тартиби Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларини якуний давлат аттестацияси тўғрисидаги Низом билан белгиланади.

Битирув малакавий ишлар химояси замонавий ахборот технологиялари воситасида такдимот (презентация) шаклида ташкил этилади ва ўтказилади.

Битирув малакавий ишлар мавзуси, мазмун-моҳияти ва хусусиятларига мувофиқ, уларнинг химоясини ташкил этиш ва ўтказишнинг бошқа шакллари олий таълим муассасаси Илмий кенгаши томонидан ўрнатилиши мумкин.

Архив, ахборот-ресурс маркази ва кафедраларда сақланаётган ёки интернет ресурс-

ларидан фойдаланиб айнан кўчириб олинганлиги расмий химоягача аниқланиб тасдиғини топган битирув малакавий ишлари кафедра мудири такдимномасига асосан ректор буйруғи билан бекор қилинади ва битирувчига қониқарсиз баҳо қўйилиб, иш раҳбари кейинги уч йил давомида битирув малакавий ишларга раҳбар этиб тайинланмайди.

Олий таълим муассасасида ахборот технологиялари воситасида такдимот шаклида битирув малакавий ишлар химоясини ташкил этиш учун етарли даражада махсус жиҳозланган аудиториялар белгиланади.

Битирув малакавий иш химоясидан сўнг (камида 10 йил) олий таълим муассасасида сақланади. Ҳар хил сабаблар бўйича битирув малакавий ишни бошқа ташкилот ёки ходимларга топшириш зарурияти мавжуд бўлган ҳолда (тадбиқ этиш, танловлар ва ҳоказо), ишдан нусха олинади ва уларни мазкур нусха берилади, ишнинг асл нусхаси олий таълим муассасасида қолдирилади.

4.6. БИТИРУВЧИЛАРНИНГ ДАВЛАТ АТТЕСТАЦИЯСИ

4.6.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида»ги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2009 йил 22 майдаги 160-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Қонунининг 26-моддасига мувофиқ ишлаб чиқилган, олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси жараёнларини такомиллаштириш ва олий таълим муассасаларини меъёрий ҳужжатлар билан таъминлаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 9 октябрдаги «Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар меъёрий ҳужжатларининг қонунийлигини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 469-сонли қарорига мувофиқ

БУЮРАМАН:

1. «Ўзбекистон Республикаси олий таъ-

лим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида»ги Низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан давлат рўйхатидан ўтказилгандан сўнг 2009 йил 2 сентябрдан кучга қиради.

3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1996 йил 26 апрелдаги 106-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикасида олий ўқув юртлари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида»ги вақтинчалик низом (рўйхат рақами 242, 1996 йил 2 май) мазкур буйруқ кучга киргандан сўнг ўз кучини йўқотган деб топилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг
яқуний давлат аттестацияси тўғрисида**

НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунлари ва Олий таълимнинг Давлат таълим стандартига мувофиқ олий таълим муассасалари битирувчиларининг яқуний давлат аттестациясини ўтказиш тартибини белгилайди.

I. Умумий қоидалар

1. Олий таълим муассасалари битирувчиларининг яқуний давлат аттестацияси бакалаврият йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари ўқув жараёни жадвалига мувофиқ ўтказилади.

2. Яқуний давлат аттестацияси олий таълим муассасасидаги ҳар бир таълим йўналиши (мутахассислиги) бўйича ташкил этиладиган яқуний давлат аттестация комиссиялари томонидан амалга оширилади.

3. Яқуний давлат аттестацияси комиссияларининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- битирувчининг билим, малака ва кўникма даражасининг давлат таълим стандартлари талабларига мувофиқ келишини комплекс баҳолаш;

- яқуний давлат аттестацияси натижалари бўйича битирувчиларга бакалавр (магистр) академик даражасини бериш масаласини ҳал қилиш;

- комиссия фаолияти натижаларини таҳлил қилиш ва улар асосида олий маълумотли кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.

4. Яқуний давлат аттестацияси комиссиялари ўз фаолиятларини мазкур Низом ҳамда бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича битирувчиларнинг тайёргарлик даражаси

ва таълим мазмунига қўйилган Давлат таълим стандартлари талабларини бажаришга йўналтирилган бошқа ҳужжатларга таянган ҳолда олиб борадилар.

II. Яқуний давлат аттестацияси синовлари

5. Яқуний давлат аттестацияси қуйидаги кўринишдаги бир ёки бир неча аттестация синовларидан иборат:

- айрим фан бўйича яқуний аттестация синови;

- таълим йўналиши (мутахассислиги) бўйича фанлараро яқуний аттестация синови;

- битирув малакавий иш (магистрлик диссертацияси) ҳимояси.

6. Айрим фан бўйича яқуний давлат аттестацияси синови мазкур фаннинг мувофиқ давлат таълим стандартида белгиланган зарурий мазмундан келиб чиққан ҳолда ўқув дастурида назарда тутилган материалларни талаба томонидан ўзлаштирилганлик даражасини аниқлашга йўналтирилган бўлиши керак.

7. Таълим йўналиши (мутахассислиги) бўйича фанлараро яқуний аттестация синови айрим фанлар мазмунига қўйиладиган талаблар билан бир қаторда, талаба тайёргарлигининг мазкур йўналиш (мутахассислик) бўйича давлат таълим стандартида битирувчига нисбатан назарда тутилган умумий талабларга ҳам жавоб бера олиш даражасини аниқлашга йўналтирилган бўлиши керак.

8. Яқуний давлат аттестациясига албатта битирув малакавий ишнинг (магистрлик диссертацияси) ҳимояси киритилади. Айрим йўналишлар учун бу тартибга истисно қилиниши фақат Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан ҳал этилади.

ди ва ушбу тартиб олий таълим муассасаси Илмий кенгаши қарори асосида таълим муассасаси ректори томонидан белгиланади ҳамда якуний давлат аттестацияси бошланишидан олти ой илгари талабалар эътиборига етказилади. Талабалар дастурлар билан таъминланадилар, уларга тайёргарлик кўриш ва маслаҳатлар бериш учун зарур шароитлар яратилади.

18. Таълим йўналиши (мутахассислиги) бўйича фанларро якуний аттестация синовларига ва битирув малакавий иш (магистрлик диссертацияси) ҳимоясига тегишли таълим дастурларини тўлиқ тугатган ва ўқув режасида назарда тутилган барча синовлардан муваффақиятли ўтган талабалар қўйилади.

Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчилари тегишли таълим дастурларини тўлиқ ўзлаштиргандан кейин якуний давлат аттестациясидан ўтишлари мажбурийдир.

19. Якуний давлат аттестацияси синовлари ва битирув малакавий иш (магистрлик диссертацияси) ҳимояси якуний давлат аттестация комиссияларининг очиқ мажлисларида, аъзоларнинг камида учдан икки қисми иштирок этган ҳолда ўтказилади.

Якуний давлат аттестациясига киритилган барча турдаги аттестация синовлари бўйича ўзлаштириш кўрсаткичи талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизимига мувофиқ аниқланади ҳамда якуний давлат аттестацияси комиссиясининг мажлис баёни белгиланган тартибда расмийлаштирилгандан сўнг, шу куннинг ўзида эълон қилинади.

20. Якуний давлат аттестация комиссияси битирувчиларнинг якуний давлат аттестацияси синовлари натижалари асосида уларга таълим йўналиши (мутахассислиги) бўйича бакалавр (магистр) даражаси бериш ҳақида қарор қабул қилади.

Якуний давлат аттестация комиссияларининг қарорлари очиқ овоз бериш йўли билан, мажлисда иштирок этувчиларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Овозлар тенг бўлган ҳолда, раиснинг овози ҳал қилувчи ҳисобланади.

21. Олий таълим муассасаси битирувчиси якуний давлат аттестацияси таркиби-

га киритилган аттестация синовларининг барча турларидан муваффақиятли ўтгандан сўнг унга мувофиқ даража ва олий маълумот тўғрисидаги диплом берилади.

22. Ўқув дастурларини ўзлаштиришда катта ютуқларга эришган ва ўқув режасидаги барча фанларнинг камида 3/4 қисми бўйича 86 балл ва ундан юқори ўзлаштириш кўрсаткичларига эришган, (бошқа фанлар бўйича ўзлаштириш кўрсаткичи 71 баллдан кам бўлмаган), шунингдек, якуний давлат аттестацияси синовларининг ҳар бири бўйича камида 86 балл ўзлаштириш кўрсаткичларига эга бўлган бакалаврият битирувчисига «имтиёзли» диплом берилади.

23. Якуний давлат аттестацияси синовларидан (ёки аттестация синовлари турларидан бири бўйича) ўтолмаган талаба уч йил ичида якуний давлат аттестациясига (ўтолмаган аттестация синовларининг ҳар бир тури бўйича бир марта) қайтадан киритилади.

Муддатли ҳарбий хизматда бўлиш ва 3 ёшга тўлмаган бола парвариши бўйича таътил кўрсатилган 3 йиллик муддатга кирмайди.

Якуний давлат аттестацияси синовидан иккинчи марта ҳам ўта олмаган талабалар масаласи уларнинг аризасига мувофиқ Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан кўриб чиқилади.

24. Якуний давлат аттестацияси синовларидан (ёки аттестация синовлари турларидан бири бўйича) қайта ўта олмаган талабага академик маълумотнома берилади ва у ўрнатилган тартибда, тўлов-контракт асосида тегишли курсга ўқиш учун қайта тикланиши мумкин.

25. Айрим фан (ёки фанларро синовлар) бўйича якуний давлат аттестацияси синовидаги қониқарсиз кўрсаткич (55 баллдан кам) талабани бошқа фанлар (ёки фанларро синовлар) бўйича аттестация синовларидан ўтиш ҳуқуқидан маҳрум этмайди.

26. Узрли сабаб билан якуний давлат аттестацияси синовларига келмаган талабалар ректорнинг буйруги билан якуний давлат аттестация комиссиясининг иши яқунланишига қадар бошқа муддатларда ўтказиладиган якуний давлат аттестацияси синовларига киритилиши мумкин.

27. Якуний давлат аттестацияси синовларида олган баҳосига эътироз билдирган битирувчиларнинг аризаларини кўриб чиқиш учун ректор буйруғи билан апелляция комиссияси тузилади.

28. Якуний давлат аттестацияси жараёнида кўйилган баҳодан норози бўлган битирувчилар якуний давлат аттестацияси баҳолари эълон қилинган кундан эътиборан уч кун муддат ичида апелляция комиссиясига муурожаат қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

29. Апелляция комиссияси ўз хулосасини битирувчига бир кун муддат ичида маълум қилиши лозим.

30. Якуний давлат аттестацияси комиссиясининг иши бўйича йиллик ҳисобот олий таълим муассасаси Илмий кенгашида кўриб чиқилади. Мазкур Илмий кенгашга якуний давлат аттестацияси комиссиялари раислари таклиф қилинади.

31. Якуний давлат аттестацияси комиссиясининг ҳисоботи якуний аттестация

синовлари тугаганидан сўнг бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган тегишли вазирлик, идораларга тақдим этилади.

V. Якуний қоидалар

32. Мазкур Низомда белгиланган қоидалар бўйича низолар қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳал қилинади.

33. Ушбу Низом Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» ДАК, Давлат солиқ қўмитаси, Бадий академия, Навоий кон-металлургия комбинати, Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази билан келишилган.

4.7. МАХСУС СИРТҚИ ТАЪЛИМ

4.7.1 Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Сиртқи таълим шаклига оид меъёрий ҳужжатни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2000 йил 15 ноябрдаги 307-сонли

БУЙРУҒИ

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, ҳамда олий таълим муассасалари сиртқи ўқув шаклини меъёрий ҳужжатлар билан таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

“Олий таълимнинг сиртқи ўқув шакли тўғрисидаги Низом” иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 15 ноябрдаги 2000 йил 307-сонли буйруғи билан
ТАСДИҚЛАНГАН

4.7.2. Олий таълимнинг сиртқи ўқув шакли тўғрисида муваққат НИЗОМ

1. Умумий қоидалар

1.1. Сиртқи ўқув шакли олий таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олиш, турли соҳаларда фаолият кўрсатаётган шахсларга бакалавр ва

магистр даражаларига эга бўлиш имкониятини берувчи шакллардан биридир.

1.2. Муайян таълим йўналиши бўйича сиртқи ўқув шаклидаги ўқув жараёни, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан

кундузги ўқув шакли учун тасдиқланган Намунавий ўқув режа асосида тузилган, Вазирлик билан келишилган ҳамда олий ўқув юртининг Илмий Кенгашида тасдиқланган ўқув режага мувофиқ ташкил этилади.

1.3. Сиртки ўқув шаклига ўқишга кирган талабалар, одатда, танланган ёки турдош йўналишлар бўйича ишлашлари мақсадга мувофиқдир.

1.4. Сиртки ўқув шаклига ўқишга кирган шахсга талабалик гувоҳномаси ва рейтинг дафтарчаси берилади.

1.5. Сиртки ўқув шаклида таълим олаётган талабалар олий таълим муассасасининг лаборатория, аудитория, ўқув заллари, кутубхоналари, ҳисоблаш маркази ва бошқа ўқув ҳамда ёрдамчи муассасаларидан бепул фойдаланиш ҳуқуқига эга.

1.6. Олий таълим муассасасининг ректори сиртки ўқув шаклида таълим олаётган талабаларни ўқув жадвали, услубий кўрсатма ва қўлланмалар, дарсликлар билан таъминлашга ҳамда ўқишлари учун тегишли шароитлар яратишга масъулдир.

2. Курс аттестацияси

2.1. Ўқув режасидаги фан ёки унинг бир қисми бўйича, курс аттестацияси, талабанинг ушбу фандан олган назарий билимларини ва уларни амалий масалаларини ечишда қўллай олишини, ижодий фикрлаш доирасини баҳолашга йўналтирилган.

2.2. Фан бўйича талабанинг лаборатория машғулотлари, ҳисоб-графика ишлари, курс лойиҳалари (ишлари) муваффақиятли бажарилишини, назарий билимларини, амалий ва семинар машғулотларини ўзлаштириш ҳамда битирув олди амалиёти тасдиқланган дастурга мувофиқ, бажарилганлиги баҳолаш шакли ҳисобланади.

Талабалар билими, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган Низомга мувофиқ баҳоланади.

2.3. Талаба, тасдиқланган ўқув режага мувофиқ, барча аттестация ва синовларни топширишга мажбурдир.

2.4. Сиртки ўқув шакли талабалари учун, ҳар ўқув йили давомида ўтказиладиган аттестация синовларнинг вақти ва сони ўқув юрти томонидан тасдиқланган ўқув жараёни графигида акс эттирилади.

2.5. Олдинги курс бўйича академик қарзлари бўлмаган, аттестация синовлари бошланишига қадар, барча назорат ишлари ва курс лойиҳаларини (ишларини) топширган талабалар, синовларга киритилади.

2.6. Таълим олинаётган курсдаги ўқув режани тўлиқ бажарган ва муваффақиятли ўқиётган талаба олий ўқув юрти ректорининг буйруғи билан кейинги курсга ўтказилиши мумкин.

2.7. Ўқув режасида белгиланган барча синовларни топширган талаба ўқув йили ўртасида кейинги курсга ўтказилиши мумкин.

2.8. Касаллик туфайли ёки корхона, муассаса томонидан тақдим этилган ҳужжат асосида (оилавий аҳволи, узоқ муддатли хизмат сафари, табиий офат ва ҳ.к.), белгиланган муддатда аттестация синовларини топшира олмаган талабаларга факультет декани аттестация синовларни топшириш учун шахсий график белгилайди. Шахсий график ўқув ишлари бўйича проректор томонидан тасдиқланади.

2.9. Сиртки ўқув шакли талабаси учун шахсий варақа очилади ва унда, талаба ҳақидаги асосий маълумотлар, аттестация синовлари натижаси, синовлар топширилган муддат, синов қабул қилган ўқитувчини исми-шарифи қайд қилинади. Талабани курсдан курсга ўтказиш ҳамда якуний давлат аттестациясига киритиш буйруқлари ҳам шахсий варақага киритилади.

2.10. Муваффақиятли ўқиётган талабаларга аттестация синовлари бошланишга қадар, ўрнатилган шаклдаги (илова-1) чақирув маълумотномаси юборилади.

2.11. Муваффақиятли ўқиётган талабалар сафига қуйидагилар киради:

а) академик қарзи бўлмаган ва жорий аттестация давомида ўтилган фанлар бўйича барча назорат иши ва курс лойиҳаларини (иш) топширган талабалар;

э) шахсий жадвал асосида ўқиётган талабалар.

2.12. Жорий курс ўқув режасини бажармаган ва ҳақ тўланадиган қўшимча таътил олиш ҳуқуқига эга бўлмаган, лекин аттестация синовларига мустақил ёки олий ўқув юрти чақириғига мувофиқ келган талаба-

ларга лаборатория амалиётларини бажариш, ўқитувчилардан маслаҳат (консультация) олиш ва ўрнатилган тартибда синовларда қатнашишга рухсат берилади. Бундай талабаларга белгиланган тартибдаги ҳақ тўланмайдиган маълумотнома берилади.

2.13. Талабалардан аттестация синовларини қабул қилишга тажрибали профессор-ўқитувчилар тайинланади.

2.14. Талабага бир курсда иккинчи марта қайта ўқишига, тиббий-консультация комиссиясининг хулосаси асосида рухсат берилиши мумкин.

2.15. Сиртки ўқув шаклида таълим олган талабаларга Давлат аттестация комиссиясининг қарори билан давлат намунасидаги диплом берилади.

Диплом иловаси намунавий ўқув режасидаги фанлар ва уларнинг ҳажмига мувофиқ равишда тўлдирилади.

3. Сиртки ўқув шакли талабаларининг имтиёзлари

3.1. Биринчи ва иккинчи курс талабаларига лаборатория машғулотларини бажариш, аттестация синовларни топшириш учун ўқув йили давомида 30 календар иш кунлик, ўртача маош сақланган қўшимча таътил берилади.

3.2. Учинчи ва ундан кейинги курс талабаларига лаборатория машғулотларини бажариш, аттестация синовларини топшириш учун ўқув йили давомида 40 календар иш кунлик, ўртача маош сақланган қўшимча таътил берилади.

3.3. Яқуний давлат аттестацияси даврида камида 15 календар иш куни, битирув маалакавий ишни бажариш ва уни ҳимоя қилиш учун амалдаги ўқув режада белгиланган муддатга ўртача маош сақланган қўшимча таътил берилади.

3.4. Битирув олди амалиёти даврида корхона ва муассаса маъмурияти талабага 30 календар кун муддатга маош сақланмаган ҳолда таътил бериши зарур. Бу муддатда талабага олий ўқув юрти умумий тартибда стипендия белгилайди. Талаба иш жойидан корхона раҳбари ва бош ҳисобчи имзоси билан мазкур даврда ҳақ тўланмайдиган таътилда эканлиги тўғрисида деканатга маълумотнома тақдим этиши шарт.

3.5. Талаба ишлайдиган корхона талабга жавоб берадиган даражада жиҳозланган бўлса, битирув олди амалиёти ўша корхонада ўтказилиши мумкин.

3.6. Битирув олди амалиёти юзасидан талаба кафедрага белгиланган шаклда ҳисобот топширади.

1-илова

(корхона, ташкилот номи)

ЧАҚИРУВ МАЪЛУМОТНОМАСИ

Амалдаги “Олий таълимнинг сиртки ўқув шакли тўғрисидаги Низом”га мувофиқ _____

(олий ўқув юртининг номи)

Сиртки ўқув шаклининг талабаси _____
_____ курснинг _____ семистри ўқув Машғулотлари ва аттестация синовларда
иштирок этиши учун 2000 йил “ _____ ” _____ дан 2000 йил “ _____ ” _____ гача иш
сақланган ҳолда, қўшимча таътил беришингизни сўрайди.

Факультет декани _____

(имзо) (Ф.И.Ш.)

ТАСДИҚ МАЪЛУМОТНОМАСИ

Талаба _____ дан
(Ф.И.О.) (иш жойи)

2000 йил “ ___ ” _____ дан кўшимча таътилга чиқарилди.
Корхона ташкилот раҳбари _____
(имзо) (Ф.И.Ш.)

М.Ў.

Талаба _____ 2000 йил « ___ » _____ дан
(Ф.И.Ш.)

2000 йил « ___ » _____ гача _____ курс _____
(уқув амалиёти, аттестация)

синовлари битирув малакавий ишни тайёрлаш, ҳимоя қилиш)

Факультет декани _____
(имзо) (Ф.И.Ш.)

М.Ў.

Талаба _____ 2000 йил « ___ » _____ да кўшимча
(Ф.И.Ш.)
таътидан қайтди.

Корхона, ташкилот раҳбари _____
(имзо) (Ф.И.Ш.)

М.Ў.

**4.7.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Олий таълимнинг махсус сиртки бўлимига оид меъёрий ҳужжатларни
тасдиқлаш тўғрисида”ги 2001 йил
3 октябрдаги 241-сонли**

БУЙРУҒИ

“Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури” ва Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 12 июндаги “2001-2002 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида”ги 250-сонли Қарорининг 5-бандида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб ҳамда махсус сиртки бўлимни меъё-

рий ҳужжатлар билан таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. “Олий таълимнинг махсус сиртки бўлими тўғрисидаги Низом” Иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**Олий ва ўрта махсус сиртки бўлими тўғрисида
НИЗОМ**

**1. Махсус сиртки бўлимнинг фаолияти
ни белгаловчи ҳужжатлар**

2001-2002 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 12 июндаги 250-сонли қарори.

2001-2002 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг махсус сиртки бўлимларига қабул квоталари тўғрисида. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 28 июндаги 279-сонли қарори.

Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарори.

«Олий таълимнинг сиртки ўқув шакли тўғрисида Низом». Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2000 йил 15 ноябрдаги 307-сонли буйруғи.

2. Умумий қоидалар

2.1. Махсус сиртки бўлим ўрта махсус билимга эга бўлган ва камида 3 йил педагогик иш билан шуғулланиб турган, тест-синов натижалари ҳамда талабаларни қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг қарори асосида олий ўқув юртига қабул қилинган шахсларни бакалавр даражасида ўқитиш фаолият кўрсатадиган олий ўқув юртининг тузил-

масидир.

2.2. Махсус сиртки бўлимда «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори»га кирган йўналишларнинг давлат таълим стандартлари асосида тайёрланган ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган таянч ўқув режалари ва шу режага мувофиқ ОУЮнинг Илмий Кенгашида маъқулланган жорий (ишчи) ўқув режаси бўйича таълим жараёни ташкил этилади.

2.3. Махсус сиртки бўлимда ўқиш муддати 3 йилдир.

2.4. Махсус сиртки бўлимга кирган шахсларга талабалик гувоҳномаси ва рейтинг дафтарчаси бепул берилди.

2.5. Олий таълим муассасаси ректори махсус сиртки бўлим талабаларини ўқув-методик адабиётлар, ўқув-меъёрий ҳужжатлар, тарқатма материаллар билан таъминлашга ва билим олишлари учун зарур шароитларни яратишга масъулдир.

3. Таълим жараёнини бошқариш

3.1. Махсус сиртки бўлимни факультет декани мақомидаги мудир бошқаради.

3.2. Махсус сиртки бўлимнинг ўқув-ёрдамчи ходимлари штат жадвали ўрнатилган тартибларда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва олий ўқув юрти ректорати билан келишилган ҳолда белгиланади ва тасдиқланади.

Махсус сиртки бўлим мудирини қошида ўқув жараёнини такомиллаштириш, унинг илмий методик муаммоларини муҳокама қиладиган ўқув-методик комиссия ташкил этилади ва бу комиссия факультет Илмий Кенгаши мақомида бўлади.

4. Ўқув жараёни

4.1. Махсус сиртки бўлимда ўқув жараёни графиги жорий ўқув режаси асосида тузилади ва ҳар йили ректор буйруғи билан тасдиқланади.

4.2. Талаба тасдиқланган ўқув режасидаги барча фанлар бўйича ўқув дастурларидаги билим, малака ва кўникмаларни эгаллашга мажбурдир ҳамда уларни бевосита амалий фаолиятга, мустақил ижодий фикрлашга йўналтира олиши зарур.

4.3. Махсус сиртки бўлим мустақил билим олиш шакли сифатида амалда бўлиб, унинг аудиторияларида ўқиладиган маъруза, ўтказиладиган тажриба ва лаборатория, семинар ва амалий машғулотлар талабага ўз мустақил ишини, сессия оралиғи ишини, асосий ва қўшимча адабиётлар билан ишлаш методлари, технологиялари билан қуроллантиришга қаратилади.

4.4. Махсус сиртки бўлимда маъруза ўқиш, амалий, лаборатория ва семинар машғулотларини ўтказишда илгор метод ва технологиялардан фойдаланилади, жумладан, муаммоли, интерактив, ижодий фаолиятни ривожлантириш, ижодий вазифаларни гуруҳ бўлиб ечиш, ҳамкорлик педагогикаси, табақалаштириш, индивидуаллаштириш ва ҳоказолар.

4.5. Махсус сиртки бўлим ўқув жараёнида талабанинг сессия оралиғи ишлари энг асосий компонент сифатида иштирок этади. Сессия оралиғи ишлари мазмуни, уни бажариш усул ва тартиблари тўғрисида ҳар бир фан бўйича тайёрланган жорий (ишчи) ўқув дастурларида белгилаб бериледи.

Сессия оралиғи вазифалари мазмунидан қуйидаги мустақил иш турлари ўрин олади:

- курс (лойиҳаси) иши;
- савол ва топшириқлар рўйхати;
- тест-синов саволлари;
- машқлар, мисол ва масалалар;
- тажриба натижалари;
- методик ишланмалар, тавсияномалар;

- график ишлар ва ҳ.к.

Сессия оралиғи вазифаларини бажаргандан сўнг талаба уни тегишли кафедрада қайддан ўтказиши ва у мутахассислар томонидан текширилиб, рейтинг талаблари асосида баҳоланади. Талаба текширув натижаларига кўра уни ҳимоя қилади ҳамда фан бўйича якуний баҳоланга кириш ҳуқуқини олади.

4.6. Махсус сиртки бўлимда ҳам талабалар билимини баҳолаш Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1999 йил 8 июнда 194-буйруқ билан тасдиқланган «Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳоланишнинг рейтинг тизими тўғрисидаги намунавий Низом» асосида амалга оширилади, лекин махсус сиртки бўлим рейтинг тизимида оралиқ ва якуний баҳоланш модуллари жорий қилинади ҳамда оралиқ баҳоланш фанга ажратилган баллнинг 70%, якуний баҳоланш эса 30% ини ташкил этади.

4.7. Муайян босқич фанларини тўлиқ ўзлаштирган талабалар кейинги босқичга ОУЮ ректори буйруғи билан ўтказилади.

4.8. Узрли сабаблар туфайли муайян босқич ўқув режасидаги фанларни ўрнатилган муддатларда ўзлаштиришга улгурмаган талабаларга муддати қўйилган шахсий жадвал бериледи. Узрли сабабларга ҳужжат билан тасдиқланган қуйидагилар киритилади: касаллик, табиий офат, хизмат сафари, оғир оилавий аҳвол ва ш.к.

Шахсий жадвал тегишли проректор томонидан тасдиқланади.

Шахсий жадвални бажара олмаган талаба олдинги босқичда қолдирилади.

4.9. Талабалар биринчи босқичда ва такроран (икки марта), бир босқичда қолдирмайди, балки у ОУЮ талабалари сафидан чиқарилади.

4.10. Махсус сиртки бўлимда ҳар бир талаба учун шахсий варақа очилади ва унинг шахсияти ҳақидаги маълумотлар ёзилади ҳамда олий ўқув юртидаги фаолиятини тўлиқ мониторинги юритилади: сессия оралиғи вазифаларининг бажарилиши, жорий ва давлат аттестацияси, битирув малакавий ишининг баҳоланиши ва умумий рейтинг балли.

4.11. Махсус сиртки бўлим талабасига ўқув сессиясига қадар ўрнатилган шаклда

хабарнома маълумотнома юборилади.

4.12 Махсус сиртки бўлим талабаларига маъруза ўқиш учун ўз соҳасининг етук, салоҳиятли профессор-ўқитувчилари жалб қилинади.

5. Давлат аттестацияси

5.1. Давлат аттестацияси Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 31 декабрдаги 362-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий ўқув юртли битирувчиларининг якуний давлат аттестациялари тўғрисида Низом»га мувофиқ ташкил этилади.

5.2. Давлат аттестациялари махсус сиртки бўлим таянч ўқув режасида кўрсатилган фан ва фанлар мажмуаси бўйича ўтказилади.

5.3. Битирув малакавий иши олий ўқув юрти бакалавриатида ўқитишнинг якуний босқичи ҳисобланади ва махсус сиртки бўлимда битирув малакавий иши бевосита уларнинг амалий фаолияти билан боғлиқ мавзулар бўйича бажарилади.

5.4. Махсус сиртки бўлим таянч ўқув режасини тўлиқ бажарган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган битирувчига давлат аттестацияси комиссиясининг қарорига кўра ОЎЮи ректори уларнинг олий таълим муассасани битирганлиги ва бакалавр даражасининг берилганлиги тўғрисида буйруқ эълон қилади ҳамда уларга ўрнатилган нусхада диплом берилади. Диплом Иловасида таянч ўқув режасидаги фанлар рўйхати ва улар бўйича тўпланган рейтинг кўрсаткичи, малакавий битирув иши мавзуси, унга қўйилган баҳо акс этади.

6. Махсус сиртки бўлим талабаларининг ҳуқуқ ва имтиёзлари

6.1. Махсус сиртки бўлим талабалари олий ўқув юрти муассасасининг барча ўқув жиҳозлари, аудитория, лаборатория, кутубхона, ҳисоблаш маркази ҳамда ўқув-ёрдамчи тузилмалар хизматидан бепул фойдаланади.

6.2. Махсус сиртки бўлимда бир йўналишдан иккинчисига ва бир шаклдан бошқа шаклларга ўтиш ва ўтказишга йўл қўйилмайди. Махсус сиртки бўлимнинг муайян босқичида олий ўқув юртидан чиқарилган талабани қайта тиклашда Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш

бўйича 1999 йил 24 июндаги 3 сонли қарори билан тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида (1999 йил 6 август 793-рақам) рўйхатга олинган «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасалари талабалари (ўқувчилари) ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидалари тўғрисида Низом»га асосан амалга оширилади.

6.3. Ҳар бир босқичда талабага ўқув сессияларида иштирок этишлари учун 40 календарь кунлик ўртача ойлик маоши сақланган қўшимча таътил берилади. Ўз босқичида қайта ўқиётган талабалар бундай ҳуқуққа эга эмас. Уларга ҳақ тўланмайдиган таълим-маълумотнома берилади.

6.4. Бир босқичда қайта ўқиш имконияти талабага махсус сиртки бўлимда ўқиш давомида фақат бир мартагина берилади.

6.5. Махсус сиртки бўлим битирувчиси якуний давлат аттестацияларидан ўтиш, битирув малакавий ишини ҳимоя қилиш учун ўқув жараёни жадвалида белгиланган муддатларда 15 календарь кунлик ўртача маоши сақланган қўшимча таътил берилади.

6.6. Битирув малакавий ишини яқунлаш даврида битирувчи хизмат қилаётган ўқув муассасаси унга 30 календарь кунлик маоши сақланмаган қўшимча таътил бериши зарур. Бу муддатда талабага олий ўқув юрти умумий тартибда степендия белгилайди. Талаба иш жойидан муассаса раҳбари ва ҳисобчи имзоси билан шу давр учун ҳақ тўланмайдиган таътилда эканлиги тўғрисида махсус сиртки бўлимга маълумотнома тақдим этиши жоиз.

6.7. Битирув малакавий ишининг яқунланганлиги тўғрисида унинг ҳимояси белгиланган кундан 30 кун аввал махсус сиртки бўлим бошлиғи ва мутахассис тайёрловчи кафедра мудири номига билдирги ёзилади ва у тегишли ҳужжатда қайд қилинади. Билдирги талаба ёки унинг илмий раҳбари томонидан берилиши мумкин.

6.8. Битирув малакавий иши очик ҳимоя қилинади.

6.9. Юқоридаги қоидалар мос келмайдиган ҳолатларда талаба ўз имтиёзлари ва ҳуқуқларини олий таълимга ваколатли давлат органларига юборилади ва тегишли чоралар кўрилади.

**4.7.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 13 апрелдаги
“Кўнғирот сода заводи учун кадрларни мақсадли тайёрлашни ташкил
этиш тўғрисида”ги ПҚ-49-сонли қарорининг бажарилишини
таъминлаш ҳақида”ги 2005 йил 23 апрелдаги 84-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 13 апрелдаги “Кўнғирот сода заводи учун кадрларни мақсадли тайёрлашни ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-49-сонли қарорига мувофиқ, Кўнғирот сода заводини юқори малакали олий ва ўрта махсус маълумотли кадрлар билан узлуксиз таъминлаш, корхонага жалб этиладиган мутахассисларни мақсадли тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш учун зарур шарт-шароитларни яратиш мақсадида

БУЙОРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 13 апрелдаги “Кўнғирот сода заводи учун кадрларни мақсадли тайёрлашни ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-49-сонли қарори ижро учун қабул қилинсин.

2. 2005/2006 ўқув йилидан Тошкент кимё-технология институтининг таркибида махсус сиртки бўлим ташкил этилсин. Тошкент кимё-технология институтининг тузилмаси ва Уставига тегишли ўзгартиришлар киритилсин.

3. Тошкент кимё-технология институти махсус сиртки бўлимининг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгилансин:

-Кўнғирот сода заводининг жорий ва истиқбол эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда юқори малакали муҳандис-техник кадрлар тайёрлаш;

-профессор-ўқитувчилар ва талабаларга бевосита корхонада ишлаб чиқариш технологиялари билан танишиш ва улардан фойдаланишни ўрганишга имкон яратиб берувчи ўқув жараёнини ташкил этиш;

-олий таълим, илм-фанни институтининг профессор-ўқитувчилари ва заводнинг етакчи амалиётчи-мутахассисларини жалб қилиб, ишлаб чиқариш билан кенг интеграллашган ҳолда ривожлайтириш.

4. Тошкент кимё-технология институти ректори (С.Туробжонов)га:

-2005 йил 30 апрелгача ТДТУ ва ТАҚИ билан биргаликда махсус сиртки бўлим учун “Кимёвий технология», «Технологик машина ва жиҳозлар». “Муҳандислик коммуникациялари қурилиши”, «Электротехника, электромеханика ва электротехнологиялар» таълим йўналишлари бўйича уч йиллик ўқиш даврига мўлжалланган ўқув режа ва дастурлари амалдаги давлат таълим стандартларига мувофиқ ишлаб чиқилсин ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиққа киритилсин;

-2005 йил 30 июнгача махсус сиртки бўлимда фаолият кўрсатишга тавсия этилаётган профессор-ўқитувчилар таркиби шакллантирилсин ва ўқув машғулотларини сифатли олиб бориш учун зарурий шарт-шароитлар яратилиши назарда тутилсин;

- махсус сиртки бўлимга ҳар йили қабул режаларини шакллантиришда Кўнғирот сода заводининг эҳтиёжлари асос қилиб олинсин;

- 2005 йил 30 майгача махсус сиртки бўлимининг 2-3-курсларини шакллантириш бўйича тушган мурожаатлар ва буюртмалар умумлаштирилиб, вазирликнинг Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этилсин;

-уч ой муддатда Тошкент кимё-технология институти махсус сиртки бўлимининг ўқув-лаборатория базаси Кўнғирот сода заводи ҳудудида муҳандислик корпуси биносида жойлаштирилиши таъминлансин;

-2005 йил 5 майгача махсус сиртки бўлим ўқув-лаборатория хоналарини ўқитишнинг техник ва ахборот воситалари, лаборатория, кўргазмали ва бошқа зарурий жиҳозлар билан таъминлаш бўйича эҳтиёж аниқлансин ҳамда ўрнатилган тартибда вазирликка тақдим этилсин;

-ҳар ойнинг 5-қунига қадар ёзма равиш-

да вазирликка Қўнғирот сода заводининг муҳандислик корпусида ўқув биносининг қурилиши ва ўқув жараёнини ташкил этиш учун шарт-шароитлар яратилиши, ўқув-услубий ва тарқатма материаллар тайёрланиши ҳолати ҳақида маълумот тақдим этиб борилсин.

5. Олий таълим муассасалари ректорларига:

-бир ой муддатда кундузги бўлимларнинг 2-3, сиртки бўлимларнинг 3-4 ҳамда турдош таълим йўнатишларида ўқиётган талабалар сафидан ТКТИ сиртки бўлимида, мос равишда 2-3 курсларда ўқишни давом эттириш;

-Қўнғирот сода заводида шартнома бўйича ишлаш истагини билдирган талабалар рўйхати Тошкент кимё-технология институтига тақдим этилсин.

6. Бош ҳуқуқшунос (Р. Сулейманова), Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (А. Каримов)га:

-икки ҳафта муддат ичида ТКТИ махсус сиртки бўлимига талабалар қабул қилиш тартиби ҳақидаги Низом ишлаб чиқилсин;

-Қўнғирот сода заводи, Тошкент кимё-технология институти ва махсус сиртки бўлимга ўқишга кирувчилар ўртасида имзоланадиган, битирувчиларни 5 йил заводда ишлаб бериши мажбурияти белгиланадиган уч ёқлама шартнома шакли ишлаб чиқилсин.

7. Илмий тадқиқотларни ривожлантириш бўлими (Э. Имамов)га:

Тошкент кимё-технология институти махсус сиртки бўлимига ўқув-тарбиявий жараёнини сифатли ташкил этиш, зарур илмий-педагог кадрлар танлаш ва ўқув адабиётлар яратиш борасида Ўзбекистан Республикаси Фанлар академияси ҳамда Фан ва технологи-

ялар маркази билан ҳамкорликда зарурий илмий-услубий ва амалий ёрдам кўрсатилсин.

8. Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази (Х. Масудов)га:

-Қўнғирот саноат коллежида сода заводи эҳтиёжларига мувофиқ техник кадрлар тайёрлаш таъминлансин;

-Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, «Ўзкимёсаноат» ОАК, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги билан келишилган ҳолда касб-ҳунар коллежларини аввал битирган ва иш билан бандлар сафидан Қорақалпоғистон Республикаси касб-ҳунар коллежларида малакали ишчиларни икки ойлик тезлаштирилган курсларда тайёрланиши учун шароитлар яратилиши таъминлансин.

9. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (А. Каримов) ва Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази (Х. Масудов)га:

Тошкент кимё-технология институтининг махсус сиртки бўлими ва Қўнғирот саноат коллежида ўқув жараёнининг мазмуни ва сифати доимий назоратга олинсин.

10. Молиялаштириш ва бухгалтерия ҳисоби бошқармаси (В.Алехина)га:

Тошкент кимё-технология институти махсус сиртки бўлими ўқув-лаборатория хоналарини ўқитишнинг техник ва ахборот воситалари, лаборатория, кўргазмали ва бошқа зарурий жиҳозлар билан таъминланиши учун таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармасидан молиялаштириш Макроиктисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлиги билан келишилсин.

11. Мазкур буйруқ ижросиинг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари М.Зиёев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

4.8. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИДА ТАҲСИЛ ОЛГАНЛИК ВА ТУГАТГАИЛИК ТЎҒРИСИДАГИ РАСМИЙ ҲУЖЖАТЛАР

4.8.1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “1999/2000 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул туғрисида”ги 1999 йил 2 июндаги 282-сонли

ҚАРОРИ

...3. Олий маълумот туғрисидаги бакалавр ва магистр дипломларининг давлат намуналари 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
Ислом КАРИМОВ

4.8.2. Олий маълумот туғрисида давлат намунасидаги дипломлар (тасвири)

БАКАЛАВР ДИПЛОМИ

Бакалавр дипломининг муковаси томонлари 111x151мм ўлчовда яхлит қопланган тўқ ҳаво-ранг бумвинилдан тайёрланган кўринишга эга. Унинг юз томонида босма нақш усулида олтин рангдаги Ўзбекистон Республикаси Давлат Герби тасвири тушурилган ва пастроқда лотин ёзувидаги ўзбек тилида BAKALAVR DIPLOMI сўзлари ёзилган.

Дипломнинг ички қисми қалин оқ қоғозда офсет босма усулда беш хил: матн қисми учун-қора, оч сариқ ранг, ҳаворанг; тасвирий элементлар учун яшил ва қизил рангда босилади.

Саҳифа марказининг оқ қисмига томонлари 55 мм дан 45 даражали бурчак қиялигида айланаси 60 мм фигура кўринишидаги ҳаворанг бўёқда туширилган Ўзбекистон Республикасининг Давлат Герби жойлаштирилади. Унинг атрофи нақшли растрдан ташкил топган оч сариқ рангдаги фондан иборат. Фон устига 3 мм энликда ҳаворанг ҳошия туширилган, ҳошия саҳифанинг марказини тўртта - саҳифанинг юқори қисмида учта ва унинг пастки қисмида битта, саккиз қиррали юлдузлар кўринишида миллий нақш ясаб ўрайди. Юлдузлар томонлари 23 ммдан иборат бўлган квадратлар туширилиши орқали ташкил этилган ҳошия ҳам нақшли растр шаклида ташкил қилинган. Учта (саҳифанинг юқори қисмидаги иккита ва пастки қисмида

битта) юлдузнинг ҳар бирининг ичиди кичикроқ ўлчамда:

- нақшли растр билан яшил рангли бўёқда туширилган, ҳошияси 4 мм (квадрат ўлчови 14 мм) энликда ташкил топган юлдуз;

- нақшли растр билан қизил рангли бўёқда туширилган, ҳошияси 1 мм (квадрат ўлчови 5мм) энликда ташкил топган юлдуз. Саккиз қиррали юлдузнинг ичига қизил рангли бўёқда туширилган ярим ой ва беш қиррали юлдуз тасвири жойлаштирилади.

Имтиёзли дипломлар учун «O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BAKALAVR DIPLOMI ва «REPUBLIK OF UZBEKISTAN BACHEORS DIPLOMA» сўзлар пастига қизил бўёқда лотин ёзувидаги Ўзбек тилида «IMTIYOZLI» ва инглиз тилида «WITH HONOURS» сўзлари ёзилган.

Дипломнинг иккала саҳифасига В лотин ҳарфи ва олти хонадан иборат бўлган рақам муҳрланади (босилади).

Диплом 7 даражали ҳимояга эга:

1) икки хил усулда чоп этишдан фойдаланиш: асосий қисми учун офсет босма усули, рақамларни чоп этиш учун юқори усул;

2) машинада нусха кўчиришни қийинлаштирадиган нимтатир бўёқлардан фойдаланиш;

3) ҳар хил шаклдаги растр сеткаларидан

фойдаланиш;

4) ҳар хил шаклдаги растр сеткалари-ни тушириш натижасида янги ранг ҳосил қилиш;

5) махсус қоғоз ишлатиш;

6) Давлат Гербини оч ҳаворанг бўёқда тасвирлаш;

7) Олти шаклли ўзгарадиган рақамдан фойдаланиш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
1999 йил 2 июндаги 282-сонли қарорига
4-илованинг давоми

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
BAKALAVR
DIPLOMI

B №000000

(ta'lim muassasi)

Davlat attestatsiya komissiyasining 199__yil__dagi
Qaroriga binoan

(bitiruvchining familiyasi, ismi, otasining ismi)

ga

(yonalish nomi)

BAKALAVR
darajasi berildi

Davlat attestatsiya
Komissiyasi raisi: M.O.
Rektor

Ro'yxatga olish raqami

(tartib raqami)

(shar nomi va sana)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
1999 йил 2 июндаги 282-сонли қарорига
4-илованинг давоми

**REPUBLIK OF UZBEKISTAN
BACHELORES
DIPLOMA**

B №000000

(the educational institution)

In accordance with decision of
The State Attestation Commission Of _____ 199__

(graduates surname, name, first name)

(in the specialty)

is awarded Bachelors degree

Chairman of State Attestation
Commission: P.S.
Rektor

Regd № _____

(name of cite date)

(oily ta'lim muassasasi)

BAKALAVR DIPLOMIGA ILOVA
(reyting daftachasidan ko'chirma)

Familiyasi _____

Ismi _____

Otasining ismi _____

O'qishga kirgan yili: _____

O'qishni tugatgan yili: _____

Yo'nalish _____

Diplomni ro'yhatdan olish raqami № _____

Ushbu ilova diplomsiz kuchga ega emas.

Oqish davomida quyidagi fanlar o'zlashtirildi:

Oqish davomida quyidagi fanlar o'zlashtirildi:

№	O'quv rejasiga muvofiq fanlar nomi	Oquv rejada belgilangan soatlar miqdori-maksimal ball	To'plagan ballar miqdori-reyting
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			

8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			

Kurs ishlari:

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

Amaliyot:

1			
2			
3			
4			

Yakuniy Davlat attestatsiyasi:

1			
2			
3			
4			

Malakaviy bitiruv ishi (loyiha)ning mavzusi va reyting ball:

Bitiruvchining umumiy reytingi: _____

Rektor _____

M.O'. Dekan _____

Kotib _____

Toshkent shahri

“ ” 200 y

МАГИСТР ДИПЛОМИ

Магистр дипломининг муковаси томонлари 111x151 мм ўлчовда яхлит қопланган қизғиш мармар нақшли тўқ жигаранг бумвинилдан тайёрланган кўринишга эга. Унинг юз томонида босма нақш усулида олтин рангдаги Ўзбекистон Республикаси Давлат Герби тасвири туширилган ва пастроқда лотин ёзувидаги Ўзбек тилида MAGISTR DIPLOMI сўзлари ёзилган.

Дипломнинг ички қисми қалин оқ қоғозда офсет босма усулда беш хил: матн қисми учун - қора, оч сарикранг, ҳаворанг; тасвирий элементлар - учун яшил ва қизил рангда босилади.

Саҳифа марказининг оқ қисмига томонлари 55 мм дан 45 даражали бурчак қиялигида айланаси 60 мм диаметрга эга бўлган квадрат туширилиши туфайли ўзича бир фигура кўринишидаги ҳаворанг бўёқда туширилган Ўзбекистон Республикасининг Давлат Герби жойлаштирилади. Унинг атрофи нақшли растрдан ташкил топган оч сарик рангдаги фондан иборат. Фон устига 3 мм энликда ҳаворанг хошия туширилган, хошия саҳифанинг марказини тўртта - саҳифанинг юқори қисмида учта ва унинг пастки қисмида битта, саккиз қиррали юлдузлар кўринишида миллий нақш ясаб ўрайди. Юлдузлар томонлари 23 ммдан иборат бўлган квадратлар туширилиши орқали ташкил этилган. Хошия ҳам нақшли растр шаклида ташкил қилинган.

Учта (саҳифанинг юқори қисмидаги иккита ва пастки қисмида битта) юлдузнинг ҳар бирининг ичида кичикроқ ўлчамда:

- нақшли растр билан яшил рангли бўёқда туширилган, хошияси 4 мм (квадрат ўлчови 14 мм) энликда ташкил топган юлдуз;

- нақшли растр билан қизил рангли бўёқда туширилган, хошияси 1 мм (квадрат ўлчови 5мм) энликда ташкил топган юлдуз. Саккиз қиррали юлдузнинг ичига қизил рангли бўёқда туширилган ярим ой ва беш қиррали юлдуз тасвири жойлаштирилади.

Дипломнинг иккала саҳифасига М лотин ҳарфи ва олти хонадан иборат бўлган рақам муҳрланади (босилади).

Диплом 7 даражали ҳимояга эга:

1) икки хил усулда чоп этишдан фойдаланиш: асосий қисми учун офсет босма усули, рақамларни чоп этиш учун юқори усул;

2) машинада нусха кўчиришни қийинлаштирадиган нимтатир бўёқлардан фойдаланиш;

3) ҳар хил шаклдаги растр сеткалардан фойдаланиш;

4) ҳар хил шаклдаги растр сеткаларини тушириш натижасида янги рапг ҳосил қилиш;

5) маҳсус қоғоз ишлатиш;

6) Давлат Гербини оч ҳаворанг бўёқда тасвирлаш;

7) Олти шаклли ўзгарадиган рақамдан фойдаланиш.

REPUBLIC OF UZBEKISTAN
MASTERS
DIPLOMA

B №000000

(the educational institution)

In accordance with decision of
The State Attestation Commission Of _____ 199__

(graduates surname, name, first name)

(in the specialty)

is awarded Bachelors degree

Chairman of State Attestation

Commission: P.S.

Rektor

Regd № _____

(name of cite date)

(oliy ta'lim muassasi)

MAGISTR DIPLOMIGA ILOVA
(reyting daftachasidan kochirma)

Familiyasi _____

Ismi _____

Otasining ismi _____

O'qishga kirgan yili: _____

O'qishni tugatgan yili: _____

Mutahassislik _____

Diplomni ro'yhatdan olish raqami № _____

Ushbu ilova diplomsiz kuchga emas.

Oqish davomida quyidagi fanlar oozlashtirildi:

Oqish davomida quyidagi fanlar o'zlashtirildi:

№	O'quv rejasiga muvofiq fanlar nomi	O'quv rejada belgilangan soatlar miqdori-maksimal ball	To'plagan ballar miqdori-reyting
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

**OZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAGISTR
DIPLOMI**

B №000000

_____ *(ta'lim muassasi)*

Davlat attestatsiya komissiyasining 199__ yil _____ dagi
qaroriga binoan

_____ *(bitiruvchining familiyasi, ismi, otasining ismi)*

_____ ga

_____ *(yo'nalish nomi)*

**MAGISTRI
darajasi berildi**

Davlat attestatsiya
Komissiyasi raisi: M.O'.
Rektor
Ro'yxatga olish raqami _____

_____ *(tartib raqami)*

_____ *(shahar nomi va sana)*

10			
11			
12			
13			
14			
15			

Kurs ishlari:

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

Amaliyot:

1			
2			
3			
4			

Yakuniy Davlat attestatsiyasi:

1			
2			
3			
4			

Magistrlik dissertatsiyasining mavzusi va reyting ball:

Bitiruvchining umumiy reytingi: _____

Rektor _____

M.O'. Dekan _____

Kotib _____

Toshkent shahri

“ ” 1999y

АКАДЕМИК МАЪЛУМОТНОМА НАМУНАСИ

Ўзбекистон Республикаси

.....
шаҳарнинг ва

.....
ўқув юртининг

.....
номи

АКАДЕМИК
МАЪЛУМОТНОМА
ВА 000000

Рўйхат номери

Берилган сана

.....
(четлаштириш сабаби)

2000 й. « »
йил кун ой

.....
сонли буйруқ билан

ўқув юртидан четлаштирилди

Ректор _____
(имзо)

Котиба _____
(имзо)

«Гербли муҳр»

Фамилияси, исми, шарифи

.....
Туғилган йили ва санаси

Маълумоти ҳақидаги ҳужжат.
.....

Кириш имтиҳонлари

(тестда тўплаган бали _____
минимал ўттиш) бали _____

ўқишга қабул қилиниб,
200 ____ й. « » _____ дан
йил кун ой

200 ____ й. « » _____ гача
йил кун ой

.....
(Ўқув юртининг номи ва
..... да ўқиди.
ўқув шакли)

200 ____ й. « » _____ дан
йил кун ой

200 ____ й. « » _____ гача
йил кун ой

.....
(Ўқув юртининг номи ва
..... да
ўқув шакли)
давом эттирди.

Таълим йўналиши

(Мутахассислик)

Ихтисослик

(Фамилияси исми шарифи)

Ўқиш давомида қуйидаги фанлардан синов ва якуний имтиҳонларни топширди:

№	Фанларнинг номи	Соатлар миқдори (Жами\ шундан аудитория машғулотлари учун)	Баҳоси
1	2	3	4

1	2	3	4

Жами _____
(умумий соат / шундан аудитория машғулотлари учун)

Декан: _____

Котиба: _____

Академик маълумотнома қатъий ҳисоблик ҳужжатдир. Уни сохталаштирганлар
Ўзбекистон Республикаси қонунлари бўйича жавобгарликка тортилди.

**4.8.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги
1999 йил 11 июлдаги 199-сонли**

БУЙРУҒИ

...2. Кадрлар, илм-фан ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш Бош бошқармаси (О.С.Бухоров)га Вазирлар Маҳкамасининг 282-сонли қарори билан тасдиқланган бакалавр ва магистр дипломларининг давлат

намуналарига мувофиқ, тегишли миқдорда дипломларни чоп этишга буюртмалар бериш ва олий таълим муассасаларини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.8.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари магистратурасини
битирганлар учун академик кўкрак нишонини киритиш тўғрисида»
2001 йил 20 февралдаги 41-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисидаги”ги қонуни ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб ҳамда республика олий таълим тизимида кўп босқичли таълимнинг жорий этилганлиги ва амалдаги қонунчиликка мувофиқ

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари магистратурасини битирувчилари учун академик кўкрак нишонининг янги шакли киритилсин.

2. Олий таълим муассасаларини би-

тирувчи шахсларга бериладиган академик кўкрак нишонининг матни ва Низоми 1 ва 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

3. Иқтисодиёт, инвестиция ва маркетинг хизмати Бош бошқармаси (М.Х.Сандов) га:

3.1. Академик кўкрак нишонини тайёрлаш билан боғлиқ бўлган сарф-харажатларга маблағ ажратиш вазифалари юклатилсин.

4. Академик кўкрак нишонининг миқдори олий таълим муассасаларининг буюртмасига биноан белгилансин.

5. Ушбу буйруқ бажарилишининг назорати Вазирнинг биринчи ўринбосари Р.С.Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2001 йил 20 февралдаги 41-сонли буйруғига
1-илова

**Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари магистратурасини
битирганларга топшириладиган академик кўкрак нишонининг**

ТАВСНИФИ

1. Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари магистратурасини битирган шахсларга топшириладиган академик кўкрак нишони, оқ ва ҳаво ранг эмал билан қопланган, сал бўртган эллипс шаклига эга. Эллипснинг четлари ва рангларини бир-биридан ажратиш турувчи чизиқлар олтин рангда ёрқин бажарилган бўлиб, унинг ўртасида ҳаво ранг эмал фоңида олтин рангда ёрқин ифодаланган Ўзбекистон Республикаси гербининг элементи «қуёш чиқиши фоңида Семурғ қуши» жойлаштирилган.

Оқ эмал билан қопланган нишон периметрининг юқори қисмида олтин рангда сал

бўрттирилган ҳолда «O'ZBEKISTON» ва пастки қисмида «MAGISTR» сўзлари ёзилган. «O'ZBEKISTON» ва «MAGISTR» сўзлари ўртасида олтин рангли саккиз қиррали юлдузлар ва лавр барглари жойлаштирилган.

Нишон кийимга тақилиши учун, унинг орқа томонига винт ва гайка ўрнатилган.

Нишоннинг миқёси вертикал бўйича 35 мм, эни 26 мм. Нишон силикат эмалли силлиқлаштирилган томпақдан тайёрланади.

2. Академик кўкрак нишони қутичага жойлаштирилади. Қутича тўқ-қизил рангли ледеринга ўралган бўлиб, унинг асосига шойи ёстиқча жойлаштирилган.

Приложение № 1
к приказу Министра высшего и
среднего специального образования
Республики Узбекистан
от 20 февраля 2001 г. № 41

Описание нагрудного академического знака для окончивших магистратуру высших образовательных учреждений Республики Узбекистан

1. Нагрудный академический знак для лиц окончивших магистратуру высших образовательных учреждений Республики Узбекистан имеет форму слегка выпуклого эллипса, покрытого эмалью белого и голубого цветов, причем края эллипса и разделительная полоска между цветами, выполнены в форме окаймления золотистыми бортиками. В середине знака на фоне голубой эмали помещается накладное золотистого и цвета изображение элемента герба Республики Узбекистан «Птица Семург на фоне восходящего солнца».

По периметру знака покрытого белой эмалью помещаются выпуклого золотистого цвета надписи: в верхней половине «O'ZBEKISTON» и нижней части «MAGISTR», разделенные золотистыми восьмиконечными звездочками и лавровыми ветвями.

На оборотной стороне знака, имеется винт с гайкой для прикрепления знака к одежде.

Размер знака по вертикали 35 мм., по ширине 26 мм. Знак изготавливается полированный из томпака с силикатными эмалями.

2. Нагрудной академический знак помещается в коробочке, облицованной темно-бордовым ледерином, на шелковой подушке.

2-илова

4.8.5. Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг магистратурасини битирганларга топшириладиган академик кўкрак нишон туғрисидаги

НИЗОМ

1. Академик кўкрак нишони Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг магистратурасини битирган ва олий таълим муассасаси магистратурасини битирганлик ҳақидаги мувофиқ ҳужжатнинг (диплом) асл нусхасига эга бўлган шахсларга берилди.

Мазкур олий таълим муассасасида таълим олганлигини билдирувчи бошқа ҳужжатлар, жумладан, маълумотнома, муваққат гувоҳнома, диплом нусхаси академик кўкрак нишони бериш учун, асос бўлиб ҳисобланмайди.

2. Олий таълим муассасалари магистратурасини битирганларга академик кўкрак нишонлари тантанали равишда диплом билан биргаликда бошқа таълим муассасасининг ректори ёки унинг топшириги билан бошқа масъул шахс томонидан топширилади.

Магистрлик дипломини илгарирок ол

ган шахсларга академик кўкрак нишонини топшириш, олий таълим муассасаси ректорининг номидан факультет декани томонидан бевосита ўзларига ёки ишончнома орқали амалга оширилиши мумкин.

3. Академик кўкрак нишони, истисно тариқасида олий таълим муассасасида 20 ва ундан ортиқ йил фаолият кўрсатган ва унинг ривожига катта ҳисса қўшган профессор-ўқитувчиларга олий таълим муассасаси Илмий Кенгашиининг қарорига мувофиқ берилиши мумкин.

4. Академик кўкрак нишони кўкракнинг ўнг томонига Ўзбекистон Республикасининг ордени ва медалларидан пастроққа тақилади.

5. Олий таълим муассасаси академик кўкрак нишонини олувчидан, кўкрак нишонининг таннари қийматини ундиради.

6. Олий таълим муассасалари академик кўкрак нишонига бўлган зарурий микдорни

аниклаб, ўз тасарруфликлари бўйича вазирликларига буюртма берадилар, Вазирликлар олий таълим муассасаларидан тушган буюртмаларни умумлаштириб, ўз навбатида Молия вазирлигининг Давлат Белгисига кўкрак нишонларини белгиланган намунада тайёрлашга буюртма берадилар.

7. Академик кўкрак нишони берилганлиги ҳақидаги маълумот махсус дафтарчада ёки диплом берилганлиги ҳақидаги дафтарчада рўйхатга олинади.

8. Академик кўкрак нишони берилган-

лиги тўғрисидаги маълумот, дипломнинг юкори чап бурчагига «Академик кўкрак нишони топширилган» – деган штампни қўйиш билан белгиланади.

9. Академик кўкрак нишони топшириш тартиби тўғри амалга оширилишини назорат этиш масъулияти, тасарруфида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар зиммасига юклатилади.

10. Йўқотилган академик кўкрак нишони ўрнига янгиси берилмайди.

4.9. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ҲУЖЖАТ ЮРИТИШ. МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАР

4.9.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Фуқаролардан тушаётган ариза ва шикоятлар билан ишлаш жараёнини такомиллаштириш тўғрисида”ги 2000 йил 9 мартдаги 72-сонли

БУЙРУҒИ

Вазирликка фуқаролардан тушган ариза ва шикоятларнинг мазмунини бўйича ўтказилган таҳлил, аксарият ҳолларда, фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва амалдаги меъёрий ҳужжатлардан беҳабарликлари ёки билмасликлари сабабли ёзилганлигини кўрсатди.

Жумладан, 1999 йил давомида Вазирликка ёзилган аризаларнинг 850 дан ортиги тўлов-контрактдан озод этиш, имтиёз бориш масаласига, 270 таси олий таълим муассасасига ўқишга киришда ёрдам бериш, шунингдек, 300 га яқини тест синовлари натижаларидан норозилик, дипломларни тан олинishi ва бошқа мавзуларга бағишланган.

Ушбу ариза ва хатларда кўтарилган масалаларнинг барчасига жойларнинг ўзида тегишли жавоб олинishi мумкинлигига қарамасдан, муаллифларга ёзма жавоб йўллаш зарурияти, Вазирлик мутасадди ходимларининг кўп вақти сарфланишига ва оқибатда, эгаллаб турган вазифалари талаб этадиган ишлар билан шуғулланишларига бевосита салбий таъсир кўрсатмоқда.

Мазкур масалаларга нисбатан олий таълим муассасаларида масъулиятни ошириш,

эълон бурчакларини ташкил этиш ҳамда абитуриент ва уларнинг ота-оналарига тушунтириш ишларини кенгайтириш, шунингдек, Вазирлик ходимлари фаолиятини ўқув жараёнини меъёрий ва услубий ҳужжатлар билан таъминлаш ишларига кенг жалб этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий ўқув юртларининг таълим муассасаларида доимий ишловчи қабул комиссиясини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин. Доимий ишловчи қабул комиссиясининг таркиби, ички имкониятлардан келиб чиққан ҳолда, 3 ходимдан иборат деб қабул қилинсин.

2. Доимий ишловчи қабул комиссиясининг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгилансин:

- олий таълим муассасаларининг бакалаврият ва магистратурасига қабул қилиш тартиб ва қоидалари, тест синовини ўтказиш тартиби, тўлов-контракт асосида ўқиш шартлари, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва четлаштириш тартиби, олий таълим муассасасида иккинчи мутахассисликни олиш тартибини абитуриентлар, талабалар ва уларнинг ота-оналари эътиборига етказиш ва

тушунтириш ишларини олиб бориш;

- қабулга оид барча раҳбарий ҳужжатларни махсус лавҳаларда ёритилишини ташкил этиш;

- фуқароларнинг қабулга оид ариза ва мурожаатларини атрофлича ўрганиб чиқиш ҳамда асосланган жавобларни тайёрлаш;

- қабулга оид статистик маълумотларни тўплаш, таҳлил этиш ва таклифлар киритиш;

- таълим йўналишлари (ихтисосликлар) бўйича кўргазмали тарғибот лавҳаларини тайёрлаш;

олий таълим муассасасига ўқишга кира олмаган абитуриентларни банд этиш мақсадида, таълим муассасаси қошида меҳнат билан таъминлаш марказларининг бўлимларини, шунингдек, уларга пуллик таълим хизматлари кўрсатишни уюштириш.

3. Олий таълим муассасалари ректорларига:

3.1. Олий таълим муассасаларида доимий ишловчи қабул комиссиялар ташкил этилсин ва уларнинг тўлақонли фаолияти учун зарурий бўлган шарт-шароитлар (хона, замонавий компьютер принтери билан, телефон ва ҳоказо) яратилсин.

3.2. Олий таълим муассасасининг бакалавриат ва магистратурасига қабул қилиш тартиб ва қоидалари, тўлов-контракт асосида ўқиш шартлари, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва четлаштириш тартиби, олий таълим муассасасида иккинчи мутахассислик олиш тартиби тўғрисидаги Низомлар ҳамда бошқа меъёрий ва услубий ҳужжатлар кенг изоҳланган бурчаклар, шу-

нингдек, “Ишонч телефони” ва “Ишонч почтаси” ташкил этилсин.

3.3. Олийтаълим муассасаси раҳбарларининг фуқароларни қабул қилиш тартибига тўла рияз этиши таъминлансин.

4. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Б.Х.Раҳимов) га:

4.1. Олий ўқув юртларида доимий ишловчи қабул комиссияларнинг ташкил этилишини назоратга олиш ва унинг ҳолати тўғрисида бир ой муддат давомида Вазирликка ёзма маълумотнома тақдим этиш топширилсин.

4.2. Вазирликка тушаётган ариза ва шикоятларни доимий равишда таҳлил этиб бориш, уларни мазмунига қараб, олий таълим муассасалари доимий қабул комиссияларининг фаолиятини баҳолаш ва улар юзасидан йилнинг ҳар чораги охирида тегишли таклифлар киритиш вазифаси юклатилсин.

4.3. Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини такомиллаштиришга оид меъёрий ва услубий ҳужжатларни яратишга алоҳида эътибор қаратиш топширилсин.

4.4. Таълим тизими маркетинги бош бошқармаси (Т.М.Магруппов) билан биргалликда 2000 ва ундан кейинги йилларнинг қабул режаларини шакллантириш жараёнида янги ташкил этилган бакалавриат йўналишлари ҳамда магистратура ихтисосликлари бўйича қўшимчалар киритиш ва белгиланган тартибда тасдиққа киритиш вазифаси юклатилсин.

5. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

тушунтириш ишларини олиб бориш;

- қабулга оид барча раҳбарий ҳужжатларни махсус лавҳаларда ёритилишини ташкил этиш;

- фуқароларнинг қабулга оид ариза ва мурожаатларини атрофлича ўрганиб чиқиш ҳамда асосланган жавобларни тайёрлаш;

- қабулга оид статистик маълумотларни тўплаш, таҳлил этиш ва таклифлар киритиш;

- таълим йўналишлари (ихтисосликлар) бўйича кўргазмали тарғибот лавҳаларини тайёрлаш;

олий таълим муассасасига ўқишга кира олмаган абитуриентларни банд этиш мақсадида, таълим муассасаси қошида меҳнат билан таъминлаш марказларининг бўлимларини, шунингдек, уларга пуллик таълим хизматлари кўрсатишни уюштириш.

3. Олий таълим муассасалари ректорларига:

3.1. Олий таълим муассасаларида доимий ишловчи қабул комиссиялар ташкил этилсин ва уларнинг тўлақонли фаолияти учун зарурий бўлган шарт-шароитлар (хона, замонавий компьютер принтери билан, телефон ва ҳоказо) яратилсин.

3.2. Олий таълим муассасасининг бакалаврият ва магистратурасига қабул қилиш тартиб ва қоидалари, тўлов-контракт асосида ўқиш шартлари, талабалар ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва четлаштириш тартиби, олий таълим муассасасида иккинчи мутахассислик олиш тартиби тўғрисидаги Низомлар ҳамда бошқа меъёрий ва услубий ҳужжатлар кенг изоҳланган бурчаклар, шу-

нингдек, “Ишонч телефони” ва “Ишонч почтаси” ташкил этилсин.

3.3. Олийтаълим муассасаси раҳбарларининг фуқароларни қабул қилиш тартибига тўла риоя этиши таъминлансин.

4. Олий ўқув юртлари Бош бошқармаси (Б.Х.Раҳимов) га:

4.1. Олий ўқув юртларида доимий ишловчи қабул комиссияларнинг ташкил этилишини назоратга олиш ва унинг ҳолати тўғрисида бир ой муддат давомида Вазирликка ёзма маълумотнома тақдим этиш топширилсин.

4.2. Вазирликка тушаётган ариза ва шикоятларни доимий равишда таҳлил этиб бориш, уларни мазмунига қараб, олий таълим муассасалари доимий қабул комиссияларининг фаолиятини баҳолаш ва улар юзасидан йилнинг ҳар чораги охирида тегишли таклифлар киритиш вазифаси юклатилсин.

4.3. Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини такомиллаштиришга оид меъёрий ва услубий ҳужжатларни яратишга алоҳида эътибор қаратиш топширилсин.

4.4. Таълим тизими маркетинги бош бошқармаси (Т.М.Магруппов) билан биргаликда 2000 ва ундан кейинги йилларнинг қабул режаларини шакллантириш жараёнида янги ташкил этилган бакалаврият йўналишлари ҳамда магистратура ихтисосликлари бўйича кўшимчалар киритиш ва белгиланган тартибда тасдиққа киритиш вазифаси юклатилсин.

5. Ушбу буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**4.9.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
«Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва унинг тизимида
архив ишлари такомиллаштириш
хақида» ги 2002 йил 1 мартдаги 60-сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Архивлар тўғрисидаги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 30 октябрдаги «Архив иши бўйича меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида»ги 482-сонли қарорини амалиётга татбиқ этиш ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг идоравий архиви ҳақидаги Низом, архив иши бўйича вазирликнинг марказий эксперт комиссиясининг таркиби ва унинг низомни тасдиқлансин.

2. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш ИИМХББ бошлиғи М.Саидовга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2002 йил 1 мартдаги 60-сонли буйругига 1-илова

Идоравий архив ҳақидаги

НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Вазирлик фаолияти давомида ташкил бўлаётган барча ҳужжатлар идоравий архив таркибига қиради ва барча илмий-ижтимоий, маданий ҳамда тарихий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлар Ўзбекистон Миллий архив фонди таркибига қиради.

2. Ҳужжатларни сақлаш, уларни ҳисобга олишни таъминлаш, улардан илмий ва амалий мақсадда фойдаланиш ҳамда белгиланган маълум бир муддатдан сўнг Ўзбекистон Республикаси «Архивлар тўғрисидаги қонуни»га ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 30 октябрь 482-сон қарорининг иловасига мувофиқ, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида идоравий архив ташкил этилган.

3. Вазирлик архиви вазирлик ҳақидаги Низомга мувофиқ ҳужжатлар билан ишлашни йўлга қўйиш учун жавобгар бўлган ишлар бошқармаси раҳбарига ва вазирлик маъмуриятига бўйсунди.

4. Вазирлик архиви ўз иши фаолияти давомида Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар

Маҳкамасининг қарорлари, вазирликнинг буйруқ, фармон, фармойиш, кўрсатмалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Бош архив бошқармаси, Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архивининг қоида, йўриқнома, тавсия, кўрсатмалари ва мазкур Низом асосида иш олиб боради.

5. Архив мудирини Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири томонидан тайинланади.

6. Архив раҳбарият томонидан тасдиқланган иш режасига мувофиқ иш олиб боради ва ўз фаолияти ҳақида раҳбариятга ҳисобот беради.

7. Архив мудирини ходимларнинг хизма вазибалари, бажарадиган ишлари вазирлик раҳбарияти томонидан тасдиқланган мансаб йўриқномалари асосида олиб боради.

II. Вазирлик архиви ҳужжатларининг таркиби

1. Идора архиви ҳужжатлари таркиб куйидагилардан иборат:

2. Вазирлик таркибидаги таркибий бўлинмалар иш фаолияти жараёнида кели

чиққан, иш юритиш давомида тугалланган ҳамда амалий жиҳатдан архив ташкил этишга имконият бўлмаган ташкилотнинг куйи таркибий бўлинмалари ҳужжатлари;

3. Нашрий ҳужжатлар, архив иши, илмий тадқиқот ахборот ва маълумот мақсадида фойдаланиладиган ҳужжатлар;

Архив ҳужжатлари мазмунини тўлдирувчи, очиб берувчи ва маълумот сифатида қўлланиладиган ҳужжатлар (ҳужжатлар рўяхати, тарихий маълумотнома, кўрсатма, қўлланма, йўриқномалар).

III. Вазирлик архивининг асосий бажарадиган вазифалари

1. Архив куйидаги вазифаларни бажаради:

2. Иш юритиш хизмати томонидан тугалланган, «Иш юритиш ва архив ишини йўлга қўйиш» қисмининг ҳужжат бобидаги, «Идорага қарашли архивларниш асосий қоидалари» талабига риоя қилган ҳолда ташкилот таркибий бўлинмаларнинг тартибга келтирилган ҳужжатларини қабул қилади, ҳисобга олади ва сақлайди;

3. Шахсий таркибга эга бўлган ҳужжатларни қабул қилади ва сақлайди.

4. Архивда қабул қилинган йиғма жилд ва ҳужжатларга жамғарма тартиб рақами берилади;

5. Архивга сақланаётган ҳужжатларга илгари давлат сақловига топширилган илмий маълумот аппарати билан биргаликдаги ҳужжатларни ҳисобга олади ҳамда илмий маълумот қисмини тўлдиради, ташкил этади;

6. Ҳужжатларни илмий ва амалий аҳамиятини сақланишини ташкил этади, бўлинмалар иш юритишда ҳужжатлар қимматини аниқлашда услубий ёрдам кўрсатади;

7. «Идораларга қарашли архивларининг асосий қоидалари»да белгиланган муддатларга мувофиқ (15 йил ўтган) доимий сақланадиган ҳужжатларни тайёрлаб, Давлат сақловига марказий давлат архивига топширади;

8. Давлат архивига архивда сақланаёт-

ган ҳужжатлар таркиби ва ҳажми ҳақида тасдиқланган статистика шаклга мувофиқ доимий равишда маълумотлар тақдим қилади;

9. Ишлар бошқармаси билан биргаликда таркибий бўлимларнинг ҳужжатларини тўғри тартибга келтирилганлиги ва жиҳозланишини текширади, назорат қилади, йиғма жилдлар рўяхатини тузишда ёрдам беради;

10. Ҳужжатлардан фойдаланишни ташкил қилади ва белгиланган тартибга ташкилот ва алоҳида фуқароларга ижтимоий ҳуқуқий, меҳнат стажи ва маоши ҳақидаги маълумотнома, ҳужжатлардан кўчирма ва нусхалар беради;

11. Архив ходими куйидаги услубий ишлар олиб боради.

12. Тизим архив ишини ўрғанади.

13. Архив иши ва иш юритишда ҳужжатлар билан ишлаш қисми бўйича меъёрий-услубий ҳужжатларни (йўриқнома, тавсия, низом) ишлаб чиқишда иштирок этади.

14. Қуйи таркибий бўлинма, ташкилот ходимларига ҳужжатлар билан ишлашни ташкил қилиш ва архив иши масалаларига доир тавсиялар ишлаб чиқади.

15. Қуйи ташкилот иш юритиш хизмати ва архив ходимларини малакасини ошириш тадбирларини ташкил этади.

IV. Вазирлик архивининг ҳуқуқлари

1. Архивга бажарилиши лозим бўлган вазифаларни олиб бориш учун куйидаги ҳуқуқлар берилади.

2. Белгиланган тартибда таркибий бўлинмалар ва куйи ташкилот архивларига иш юритиш ва архив ишини йўлга қўйишни ҳужжатлар билан ишлаш қисмида белгиланган қонун, қоидаларга амал қилган ҳолда кўрсатмалар бериш.

3. Ташкилот таркибий бўлинмалари ва куйи ташкилот архивларидан архив иши учун зарур бўлган маълумотларни сўраш.

4. Зарур бўлган вақтларда эксперт ва маслаҳатчилар сифатида Марказий Давлат архивининг малакали мутахассисларини таклиф қилиш.

Марказий эксперт комиссияси (МЭК) ҳақида

НИЗОМ

I - Умумий қоидалар

1. Хужжатларни, шу жумладан бошқарув (иш юритувчи) илмий-техникавий хужжатларни қийматини, қимматдорлигини аниқлаш ва архив сақловига топширишга тайёрлашда услубий ва амалий ёрдам беришни ташкил этиш учун ҳамда эксперт комиссияси (ЭК) фаолиятини вазирлик қуйи ташкилотлари ва уларга тобе идора ва муассасаларни бошқариш ва мувофиқлаштириш учун доимий фаолият кўрсатувчи марказий эксперт комиссияси (МЭК) ташкил этилади.

2. МЭК маслаҳат берувчи орган ҳисобланади. Унинг қарорлари вазирлик раҳбарлари, зарур ҳолларда эса тегишли архив идораларининг тасдигидан сўнг кучга қиради.

3. МЭК вазирлик раҳбарининг буйруғи билан асосий тармоқларнинг юқори малакали мутахассислари орасидан бир раҳбар ходим раислигида сайланади. Комиссия таркибига албатта архив мудир ва вазирлик ҳисобидаги тегишли архив бўлинмаларидан вакил ҳамда қуйи ташкилотлардан вакиллар киритилиши мумкин.

4. МЭК ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонларига, Ўзбекистон Республикаси Вази­рлар Маҳкамасининг қарорларига РВМ ҳузуридаги Бош архив бошқармасининг қоидалари, низомлари ва кўрсатмаларига ҳамда вазирликда амал қи­лаётган буйруқ кўрсатмаларига, хужжатларнинг намунавий ва тармоқ рўйхатларига, Ўзбекистон Республикаси давлат архив хизматининг тегишли муассасаларининг меъёрий услубий хужжатларига, ушбу Низомга суянади, амал қилади.

5. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Марказий Давлат архиви билан келишилади ва вазирлик раҳбариятида тасдиқланади.

II. МЭК вази­фалари

Марказий эксперт комиссияси қуйидаги вази­фаларни бажаради:

1. Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фондининг вазирлик ва унинг тармоқ муассаса ва корхоналари фаолиятида ташкил топган хужжатлар таркибини такомиллаштириш мақса­дида фикр мулоҳазалар ва таклифларни ишлаб чиқади.

2. Бе­восита бўйсунувчи давлат архивининг жамлаш манбаи бўлган ва жамлаш манбаи бўлмаган идора-муассаса ва корхоналарнинг рўйхатини иш юритиш бўйича йўриқномалар лойиҳаларини, класси­фикаторларини, давлат архивларига топширилиши лозим бўлган рўйхатини, вази­рликлар ва идораларга тобе бўлган тармоқ идораларининг ЭК тўғрисидаги низомларини ҳамда бошқа иш юритишдаги хужжатларни ташкил этиш масалалари бўйича меъёрий-услубий қўлланмалар лойиҳаларини, уларни қимматдорлигини аниқлаш ва хуж­жатларни архив сақлови учун тайёрлашни кўриб чиқади ва тегишли давлат архивида тасдиқлаш учун тақдим этади.

3. Хужжатлар қим­матини экспертиза қилиш, иш юритишда хужжатларни таш­кил этиш (хужжатларни класси­фикациялаш) йиғма-жилдлар рўйхатини тузиш ва уларни вази­рликлар, бе­восита тобе идоралар, муас­сасалар иш тартибига киритиш, иш юритиш­да йиғма-жилдларни ташкил этиш ва уларни архив сақловчи учун тайёрлаш) услубий амалий масалалар бўйича маслаҳатлар беради ва ушбу тавсияномаларни тааллуқли архив муас­саса ЭТУК-эксперт текширув услубий комис­сиясида кўриб чиқиш учун тақдим этилади.

4. Архив ва вази­рлик иш юритиш хизма­ти билан бирга вази­рлик бўлимларида ва унга тобе муассасаларда хужжатларни сақлаш ва йўқ қилиш учун ажратишни ташкил этиш ва тартибга келтириш ишини белгилайди.

5. Белгиланган тартибда маъқуллаш

ва тасдиқлаш тўғрисида қарорларни кўриб чиқади ва тасдиқлайди.

6. Давлат томонидан сақлаш учун ҳужжатларни тайёрлаш ва топширишга оид жадвалларни;

7. Муассаса йиғма жилдлар номенклатурасини – иш юритиш бўйича йўриқномани;

8. Доимий ва узоқ муддатли (10 йилдан ортиқ) йиғма жилдлар жамланма рўйхатини (йиллик бўлимлари), шу жумладан, шахсий таркиб бўйича йиғма жилдларни;

9. Лойиҳалар рўйхатини, доимий сақловдаги илмий-техникавий ҳужжатлар мавзуларини;

10. Сақлов муддатлари тугаган вазирлик архивлари ва уларга тобе ташкилотларда сақланаётган ҳужжатларни йўқ қилишга ажратиш тўғрисидаги далолатномаларни;

11. Вазирликда ва тармоқ идораларида қидириш йўллари тугаган йиғма жилдларнинг топилмагани тўғрисидаги далолатномаларни;

12. Тегишли архив идораси билан келишилган ҳолда вазирлик таркибий қисмлар ва унга тобе муассасалар ЭКларига маълум даврга муносиб доимий ва узоқ муддатли сақланувчи йиғма жилдлар рўйхатини кўриб чиққандан сўнг мустақил равишда ҳужжатларни йўқ қилиш ҳуқуқи бериш тўғрисида қарор чиқара олади.

13. Амалдаги рўйхатларда кўзда тутилган ҳужжатларга сақлов муддатини белгилаш тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларни кўриб чиқади ва белгиланган тартибда уларни архив муассасалари кўриб чиқиш учун тегишли фикр-мулоҳазалар билдиради.

14. Вазирлик ва унинг тармоқ бўлимлари таркибий қисмлардаги ЭК аъзоларига кўрсатма ва маслаҳатлар уюштирилади. Вазирлик архиви билан ва иш юритиш хизмати билан биргаликда иш юритиш хизмати ва архивларнинг ишчиларининг тармоқ идораларига ЭК аъзоларининг иш тажрибасини ошириш бўйича ўтказилган тадбирларда иштирок этади.

15. Архив муассаса ҳисобида турмайдиган тобе идораларга йиғма жилдлар номенклатурасини тузишда, кўриб чиқишда ва

келтиришда, ҳужжатларни ташкил этишда, сақлаш ва ҳисоблаш бўйича қўлланмалар яратишда услубий ва амалий ёрдам кўрсатилади.

III. МЭКнинг ҳуқуқлари

1. Белгиланган тартибда вазирлик бўлимларига ва унинг тармоқ идораларига ҳужжатлар билан ишлашни ташкил қилиш масалалари бўйича ҳужжатлар қийматини экспертиза етишмаётган доимий ва узоқ муддат сақланувчи йиғма жилдларни қидиришни йўлга қўйиш ҳамда юритиш бўйича тавсиялар беради: йиғма жилдлар ва ҳужжатлар йўқлиги хусусида ёзма тушунтириш талаб қилади.

2. Ўз йиғилишларида таркибий қисмлар раҳбарларининг иш юритиш хизматларининг ва тармоқ идораларига архивларнинг иш юритишда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ташкил этиш сифати тўғрисидаги, доимий ва узоқ муддатли сақланувчи йиғма жилдларнинг ҳисоб ва сақланиш аҳволи тўғрисидаги ахборотларни тинглайди.

3. Вазирлик таркибий қисмларидан ва унинг тармоқ идораларидан ҳужжатларнинг сақлов муддатини аниқлаш учун зарур бўлган ҳулосалар ва бошқа материалларни талаб қилади.

4. МЭК йиғилишларига маслаҳатчи ва экспертлар сифатида вазирлик таркибий қисмлари ва унинг таркибидаги муассасалар мутахассисларидан, зарур ҳолларда тегишли архив идораларидан мутахассислар таклиф этилади.

5. Вазирлик тармоқ архивларида иш юритиш аҳволини текшириш, жамоатчилик кўрикларини ташкил қилиш ва ўтказишда иштирок этади.

6. Вазирлик ва унинг тармоқ муассасалари раҳбариятига МЭК, таркибий қисмлар ЭКСИ фаолияти масалалари бўйича маълумот беради.

IV. МЭК ишини ташкил этиш.

1. МЭК тегишли архив идораси эксперт-текширув услубий комиссияси билан биргаликда ишлайди ва ундан керакли ташкилий-услубий кўрсатмалар олади.

2. МЭК вазирлик раҳбарияти тасдиқ-

лаган режа бўйича ишлайди ва унинг олдида ўз фаолияти тўғрисида ҳисобот беради.

3. МЭК ечим доирасига кирувчи масалалар унинг зарур бўлган ҳолларда, лекин йилига 2 мартабадан кам бўлмаган йиғилишларида кўриб чиқилади.

4. МЭК қарорлари кўпчилик овоз билан қабул қилинади. МЭК йиғилишлари баённомалар билан олиб борилади.

5. МЭК иш юритишини олиб бориш ва унинг ҳужжатларини сақлаш комиссия котибига юклатилади.

4.9.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ва олий таълим муассасаларида ахборотлаштириш бўйича белгиланган асосий чора-тадбирлар тўғрисида 2003 йил 24 ноябрдаги 10/4-сонли

ҚАРОРИ

ОТМларда ахборотлаштириш ишларини жадаллаштириш, компьютерлаштиришни ривожлантириш ва АКТларини ўқув-таълим жараёнларига кенг жорий этиш, ҳамда тегишли ҳужжатларни ОТМларига вазирлик томонидан оператив етказилишини таъминлаш мақсадида Хайъат

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

3. Ахборот технологиялари ва масофа-

вий ўқитишни ривожлантириш бошқармаси (А.Абдуллаев)га:

3.2. Девонхона бўлими (С.Ўринова) билан биргаликда 2004 йил 15 январдан бошлаб вазирликдан ОТМларга юбориладиган ҳужжатлар мазкур Хайъат қарори билан тасдиқланган Муваққат Тартиб асосида юборилиши таъминлансин.

Приложение 2

ВРЕМЕННЫЙ ПОРЯДОК

рассылки основных расходных документов в системе высшего образования

1. Область применения

Настоящий Порядок устанавливает основные положения по управлению и обмену документацией в системе Министерства Высшего и Среднего Специального Образования рассылочных документов (далее документ), а также способы доставки (передачи) их Куратору по работе с информационными ресурсами и информационному взаимодействию в Высших Образовательных Учреждениях, а также ведение их учета.

2. Нормативные ссылки

Постановление Кабинета Министров от 6 июня 2002 года №200 «О мерах по дальнейшему развитию компьютеризации и внедрения ИКТ».

Постановление Кабинета Министров от 12 января 1999 года №12 «О мерах по укреплению исполнительной дисциплины».

Постановление Кабинета Министров от 29 марта 1999 года №140 «Об утверждении нормативных документов по делопроизводству и организации контроля исполнения в органах государственной власти и управления Республики Узбекистан».

Решение Коллегии Министерства высшего и среднего специального образования от 28 мая 2003 года.

О'z DST ISO 8402 1998. Управление качеством и обеспечение качества. Словарь.

3. Основные определения

Рассылочные документы – документы, предназначенные для оперативной и текущей передачи ВУЗам. Рассылочные документы делятся в две категории:

1-я категория. Документы подготавливающиеся с многосторонним согласованием (между управлениями и соответствующими

структурами министерства. К категории этих документов следует отнести решения Коллегии МВССО, раздаточные материалы по Коллегии, приказы министерства.

2-я категория. Документы подготавливающиеся без многостороннего согласования и подписывающийся одним уполномоченным лицом. К категории этих документов следует отнести вебограммы, модемограммы.

Вебограммы – документ, подписанный уполномоченным лицом в установленном порядке, размещаемый, после соответствующей регистрации, в электронно-цифровой форме в веб-страницу и (или) передаваемый на электронный адрес получателя через сеть Интернет (Интранет).

Модемограмма – документ, подписанный уполномоченным лицом в установленном порядке и передаваемый, после соответствующей регистрации, в электронно-цифровой форме на электронный адрес получателя через сеть Интернет (Интранет).

Администратор рассылочных документов – ответственное лицо для администрирования документа рассылки (размещение на веб-странице и (или) отправляющий по необходимым электронным адресам, архивирование документов после истечения установленного срока, ведения базы данных по архивным документам).

Жизненный цикл документа рассылки – совокупность всех последовательных этапов управления документом (подготовка, согласование, подписание, регистрация, размещение на Веб-сайте, отправка через электронную почту, получение, передача непосредственным исполнителям и архивации).

Отправитель рассылочного документа - официальное и уполномоченное для подписи лицо министерства.

Получатель рассылочного документа – Образовательное учреждение, к которому адресован документ, в лице ответственного по приему документов.

4. Общие положения

4.1. Настоящий документ устанавливает правила регистрации, учета, передачи и хранения рассылочных документов в системе

высшего образования.

4.2 Жизненный цикл рассылочного документа включает следующие этапы:

1-этап. Подготовка проекта документа.

2-этап. Согласование документа.

3-этап. Утверждение документа.

4-этап. Исходящая регистрация документа.

5-этап. Передача администратору копии и электронной формы документа.

6-этап. Размещение на веб-странице и (или) отправка через электронную почту электронной формы документа.

7-этап. Доставка документа из веб-страницы или электронной почты и добавление в базу документов.

8-этап. Распечатка документа, входящая регистрация, представление к руководству.

9-этап. Передача к ответственному исполнителю.

10-этап. Отметка о выполнении.

4.3. Документы для рассылки подготавливаются (1- и 2-этапы) ответственными лицами из структурных подразделений министерства в ранее установленном порядке, согласно требованиям к электронным документам п.1 Приложение 1.

4.4. После подписания документа (3-этап) уполномоченным лицом, производится исходящая регистрация документа в соответствии с ранее установленным порядком ответственным сотрудником канцелярии (4-этап).

4.5. Структура (руководитель структуры) подготовившая документ, передает в канцелярию электронную форму документа (оформление согласно требованиям, приведенным в п.1 Приложении 1). После регистрации документа и установления идентичности подписанного документа с его электронной формой, в электронную форму заносится номера исходящей регистрации, и копия документа с его электронной формой передается (5-этап) администратору по рассылочным документам.

4.6. За идентичность содержания оригинала документа и его электронной формы ответственность возлагается на руководителя структурного подразделения, где подготов-

лен документ и руководителя канцелярии.

4.7. Администратор рассылочных документов обеспечивает размещение электронной формы документа на веб-странице и (или) отправку (6-этап) на электронный адрес получателя (получателей), согласно п.2 Положению 1.

4.8. Документы, размещенные на веб-странице по рассылке документов, по истечении недельного срока подлежат архивированию и добавлению в базу данных. Ответственность за своевременное размещение документа и отправки по соответствующим электронным адресам, архивированию по истечении установленного срока и архивирование возлагается администратора по рассылке документов.

4.9. Получатель (Куратор по работе с информационными ресурсами и информационному взаимодействию) рассылочного документа получает документ путем регулярного, не менее два раза в день (утром и после обеда) просмотра и скачивания (7-этап) с веб-страницы или с базы по рассылочным документам, а также с электронной почты образовательного учреждения.

4.10. Ответственность за прием и учет полученных (скачанных) рассылочных документов, а также их доставку до исполнителей в печатном виде (7-, 8-, 9-, 10-этапы) возлагается на Куратора по работе с информационными ресурсами и информационному взаимодействию, назначенным приказом руководителя образовательного учреждения.

4.11. Относительно документов 2-й категории, не подлежащих многостороннему согласованию (вебограмма, модемограмма) 2-этап жизненного цикла не распространяется.

5. Порядок учета

5.1. На рабочем участке канцелярии, администратора и получателя ведется журнал учета и регистрации документов, который хранятся в специально отведенном для этого месте, согласно ранее установленному порядку ведения делопроизводства.

5.2. Контрольные экземпляры хранятся на ответственном хранении в канцелярии министерства и получателя, согласно ранее

установленному порядку ведения делопроизводства.

6. Хранение документов

6.1. Порядок и условия хранения документов (контрольных экземпляров и бумажных копий) осуществляется согласно ранее установленному порядку ведения делопроизводства.

6.2. Электронные оригиналы документов хранятся в специально созданных базах данных отвечающим оптимальным требованиям хранения, управления и контроля, на отдельном сервере или на специально отведенном для этих целей сервере образовательного учреждения.

6.2. По мере выполнения, следует проводить архивацию электронных рассылочных документов.

6.4 Условия хранения всех типов документации должно обеспечивать ее сохранность в течение установленного срока, а также ее конфиденциальность.

6.5 Оригиналы документов (электронная и печатная версия) 1-й категории подлежат бессрочному хранению. Документы 2-й категории следует хранить согласно ранее установленного порядку (печатные), а также согласно ранее приведенным пунктам.

7. Уничтожение рассылочных документов

7.1. Документы 2-й категории, утратившие практическую надобность, должны уничтожаться не ранее чем через 1 год после окончания срока действия.

7.2. Отбор и уничтожение архивных документов, всех видов с истекшими сроками хранения производятся ответственными исполнителями по ведению документации, по каждому виду документов отдельно. Результаты этих работ проверяются ответственным руководителем. Проверка правильности отнесения документов к делам с соответствующими сроками хранения проводятся путем полистного просмотра дел.

8. Контроль учета и хранения документации

8.1. Контроль за деятельностью по учету

и хранению документов осуществляет руководитель канцелярии, а также Куратором по работе с информационными ресурсами и информационному взаимодействию.

8.2. Периодически, как правило, не реже

чем два раза в год, проводится независимая внутренняя проверка деятельности по ведению документации. Комиссия и программа проверки формируются ответственным руководителем.

Приложение 1
к временному порядку
по рассылке документации

1. Требования к электронным версиям рассылочных документов, представляемые с целью размещения (Все указанные требования являются необходимым условием для правильного отображения электронной версии в сети Интернет и поиска информации):

1.1. Шрифт.

- Times New Roman, размер 12-14 (по необходимости), Кириллица или Латинский.

- Panda Times Uz, размер 12-14 (по необходимости).

- Гиперссылки. Текст гиперссылки выделяется подчеркиванием.

1.2. Таблицы. Необходимо избегать применения символов табуляции и структурированный текст желательно оформлять в виде таблицы Word или через Excel. При этом не следует использовать сложные элементы оформления таблиц.

1.3. Форматы файлов. Файлы подготовленные средствами Microsoft Office.

1.4. По передаче (приему): Все должно быть скомпоновано в виде файла(ов), пакованный(е) в zip, rar или ace – архив (без использования sfx). Просим не посылать за из большие файлы (не более 1 Mb). В случае

иллюстрирования текста рекомендуем использовать облегченные форматы графических файлов (jpg, gif и bmp).

1.5 Рассылочные документы, передаваемые ВУЗам считаются достоверными до тех пор, пока не доказано обратное. Ответственность за достоверность сведений несет автор (авторы) и структурное подразделение министерства, направляющая электронную версию.

2. Требования к оформлению и размещению (передаче) электронных версий рассылочных документов (Все указанные требования являются необходимым условием для правильного отображения электронной версии в сети Интернет и поиска информации):

2.1 Электронные версии рассылочных документов размещается (отправляется) ВУЗам в формате pdf.

2.2 Наименования файла идет в соответствии типа (Условное сокращение по типам прилагается, см. Табл. 1, рассылочного документа, на латинице. Например: Тип – модемограмма за № 98-03-64 от 2-10-03.

Имя файла – modem №98-03-64 from 2-10-03.pdf

Таблица 1. Условные сокращения по типам документов.

№	Тип документа	Условное сокращение	Образец именования файла
	Приказ	Buuruq	buuruq № ____ from ____ .pdf
	Решение коллегии	Kollegiy	kollegiy № ____ from ____ .pdf
	Модемограмма	Modem	modem № ____ from ____ .pdf
	Вэбограмма	Messweb	messweb № ____ from ____ .pdf

и хранению документов осуществляет руководитель канцелярии, а также Куратором по работе с информационными ресурсами и информационному взаимодействию.

8.2. Периодически, как правило, не реже

чем два раза в год, проводится независимая внутренняя проверка деятельности по ведению документации. Комиссия и программа проверки формируются ответственным руководителем.

Приложение 1 к временному порядку по рассылке документации

1. Требования к электронным версиям рассылочных документов, представляемые с целью размещения (Все указанные требования являются необходимым условием для правильного отображения электронной версии в сети Интернет и поиска информации):

1.1. Шрифт.

- Times New Roman, размер 12-14 (по необходимости), Кириллица или Латинский.

- Panda Times Uz, размер 12-14 (по необходимости).

- Гиперссылки. Текст гиперссылки выделяется подчеркиванием.

1.2. Таблицы. Необходимо избегать применения символов табуляции и структурированный текст желательно оформлять в виде таблицы Word или через Excel. При этом не следует использовать сложные элементы оформления таблиц.

1.3. Форматы файлов. Файлы подготовленные средствами Microsoft Office.

1.4. По передаче (приему): Все должно быть скомпоновано в виде файла(ов), упакованный(е) в zip, rar или ace – архив (без использования sfx). Просим не посылать за раз большие файлы (не более 1 Mb). В случае

иллюстрирования текста рекомендуем использовать облегченные форматы графических файлов (jpg, gif и bmp).

1.5 Рассылочные документы, передаваемые ВУЗам считаются достоверными до тех пор, пока не доказано обратное. Ответственность за достоверность сведений несет автор (авторы) и структурное подразделение министерства, направляющая электронную версию.

2. Требования к оформлению и размещению (передаче) электронных версий рассылочных документов (Все указанные требования являются необходимым условием для правильного отображения электронной версии в сети Интернет и поиска информации):

2.1 Электронные версии рассылочных документов размещается (отправляется) ВУЗам в формате pdf.

2.2 Наименования файла идет в соответствии типа (Условное сокращение по типам прилагается, см. Табл. 1. рассылочного документа, на латинице. Например: Тип – модемограмма за № 98-03-64 от 2-10-03.

Имя файла – modem №98-03-64 from 2-10-03.pdf

Таблица 1. Условные сокращения по типам документов.

№	Тип документа	Условное сокращение	Образец именования файла
1	Приказ	Buuruq	buuruq № _____ from _____ .pdf
2	Решение коллегии	Kollegiy	kollegiy № _____ from _____ .pdf
3	Модемограмма	Modem	modem № _____ from _____ .pdf
4	Вэбограмма	Messweb	messweb № _____ from _____ .pdf

**4.9.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Норматив ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида”ги
2008 йил 2 июндаги 159-сонли**

БҮЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 29 февралдаги ПҚ-805-сонли қарори билан тасдиқланган “Ёшлар йили” Давлат дастурида белгиланган вазифаларнинг бажарилишини таъминлаш, амалдаги норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш ва олий таълим муассасаларини меъёрий ҳужжатлар билан таъминлаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 9 октябрдаги «Вазирликлар, давлат кўмиталари ва идоралар меъёрий ҳужжатларининг қонунийлигини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 469-сонли қарорига мувофиқ

БУЮРАМАН:

1. «Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида», «Олий таълим муассасаси кафедралари тўғрисида», «Олий таълим муассасаси факультетининг Кенгаши тўғрисида» ва «Магистрлик диссертацияси-

ни тайёрлаш ва расмийлаштиришнинг намунавий тартиби» тўғрисидаги намунавий норматив ҳужжатларнинг янги тахрирлари 1-4-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига бир ой муддат ичида мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни амалиётга татбиқ этиш бўйича олий таълим муассасасининг барча бўлинмалари, факультет ва кафедраларида семинарлар ўтказилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1998 йил 5 декабрдаги 343-сонли буйруғи, 1999 йил 31 декабрдаги 392-сонли буйруғи (Магистрлик диссертациясини тайёрлаш намунавий тартибини тасдиқлашга оид қисми) ва 2000 йил 22 сентябрдаги 251 -сонли буйруғи ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ушбу буйруқнинг ижросини назорати вазирнинг биринчи ўринбосари А.Мухитдиновга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
2008 йил 2 июндаги 159-сонли буйруғига
ИЛОВА

**4.9.5. Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида
НИЗОМ**

1. Факультет – олий таълим муассасасининг ўқув-илмий ва маъмурий бўлинмаси ҳисобланиб, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ тегишли таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича талабаларни ўқитиш, таълим-тарбия жараёнларини узвий ва уйғунлашган ҳолда олиб боришни таъминлаш, илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш, малака ошириш ва қайта тайёрлаш, шунингдек, кафедраларнинг илмий-тадқиқот ишларини мувофиқлаштириш ишлари билан шуғулланади.

2. Олий таълим муассасасининг факультети таълим, фан ва ишлаб чиқариш инте-

фақиясини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш мақсадида йирик корхона ва муассасалар қошида, шунингдек, белгиланган тартибда тузилган битим асосида хорижий таълим муассасалари билан ҳамкорликда ҳам ташкил этилиши мумкин.

3. Факультет мутахассислар тайёрлашни ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда амалга оширади.

Кадрлар истеъмолчилари талаблари ва соҳа хусусиятларини инобатга олган ҳолда ўқув жараёни самарадорлигини ошириш

мақсадида факультет таркибида янги бўлимлар ташкил этилиши мумкин.

Факультет, одатда, Ўз таркибига киритилган бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари)га таалукли кафедра ва лабораторияларни, шунингдек, олий таълим муассасаси таркибидаги, фаолият мазмуни бўйича факультет ихтисослигига мос бўлган бошқа кафедраларни бирлаштиради. Факультет олий таълим муассасаси илмий Кенгашининг қарори асосида ректорнинг буйруғи билан ташкил этилади. Кундузги бўлим факультети талабалар сони 200 дан ортиқ бўлганда, махсус сиртки бўлим факультети ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олаётган талабалар сони 400 дан кам бўлмаганда ташкил этилади.

Факультет ишига раҳбарликни факультет декани амалга оширади. Факультет декани, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда, олий таълим муассасаси ректори томонидан фан доктори, профессор ёки фан номзоди, доцентлар сафидан 5 йил муддатга тайинланади. Декан лавозими мустақил штат лавозими ҳисобланади ва уни ўриндошлик тартибида эгаллашга руҳсат этилмайди.

6. Факультет деканининг асосий вазифалари:

- факультетда ўқув, илмий, маънавий-маърифий ва илмий-услубий ишларга бевоқиф раҳбарлик қилади;

- олий таълим муассасаси ва факультет илмий Кенгаши қарорларининг бажарилишини назорат қилади;

- ўқув-тарбиявий жараён ҳамда талабаларнинг битирув малакавий иши ва амалиёт устидан назоратни амалга оширади;

- ўқув машғулотлари жадвалини тузишга раҳбарлик қилади, унинг бажарилишини назорат қилади, талабалар давомати учун масъул ҳисобланади;

- талабаларнинг мустақил иши, шунингдек уларнинг билимини рейтинг тизими асосида баҳолаш устидан назоратни ташкил этади;

- талабаларни курсдан курсга ўтказиш, талабалар сафидан четлатиш, давлат аттестациясига ва битирув малакавий ишларини химоя қилишга киритиш, академик таътил

бериш ва стипендия тайинлаш тўғрисидаги буйруқ лойиҳаларини тайёрлайди, факультетда хорижий талабалар мавжуд бўлган ҳолларда, улар билан ишлашни таълим муассасасининг халқаро бўлими билан келишилган ҳолда амалга оширади;

- иқтидорли талабаларни излаш ва улар билан ишлаш, уларни Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат стипендияси, номли стипендиялар, «Истеъдод» жамғармалари, ҳамда фанлар бўйича ўтказиладиган олимпиадалар танловида иштирок этишга тайёрлаш билан боғлиқ бўлган тадбирларни ташкил этади;

- талабалар илмий-ижодий фаолиятини тизимли асосда ташкил этиш, иқтидорли талабаларни аниқлаш ва уларни илмий тадқиқотларга жалб этиш, илмий-тадқиқот ишларини индивидуал ва жамоа бўлиб бажаришга ўргатиш, уларнинг илмий-ижодий фаолиятини рўёбга чиқариш учун зарур ташкилий, услубий ва моддий-техникавий шарт-шароитлар яратиш;

- аспирантларни тайёрлаш, профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш бўйича ишларни мувофиқлаштиради, алоҳида ўрнатилган кўрсаткичларни турли танловларда иштирок этишлари учун тавсия этади;

- факультет таркибига кирувчи кафедраларнинг фанлари бўйича, шу жумладан хорижий олимлар билан ҳамкорликда, дарслик, ўқув ва услубий қўлланмаларни тайёрлашга умумий раҳбарликни амалга оширади, компьютер саводхонлиги бўйича машғулотлар ташкил этади;

- «Йилнинг энг яхши факультети» унвони учун ўтказиладиган кўрик-танловда факультет иштирокини ташкил этади;

- факультет илмий Кенгашига раҳбарлик қилади, кафедраларaro йиғилишлар, илмий-услубий конференцияларни (шу жумладан, хорижий мутахассислар иштирокида) ташкил этади;

- олий таълим муассасасининг маркетинг хизмати билан ҳамкорликда корхона ва муассасаларнинг факультет чиқараётган малакали мутахассисларга бўлган эҳтиёжини ўрғанади, шунингдек, педагог кадрлар, талабалар ва илмий ахборотлар билан ўзаро алмашиш учун бошқа таълим муассасалари билан

Ўзаро ҳамкорлик алоқаларни ўрнатади;

-таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга оширишга жавоб беради, бюджетдан ташқари маблағларни топиш ва улардан ўқув мақсадларида фойдаланишни амалга оширади;

-факультетда маънавий-маърифий ишларга раҳбарлик қилади, шу жумладан талабалар турар жойларида;

-факультетни тамомлаганлар билан алоқа ўрнатади, уларнинг амалий ишлари сифатини таҳлил қилади;

-факультет ихтисослиги бўйича халқ хўжалигида банд бўлган олий маълумотли мутахассисларнинг малака оширишини ташкил этади;

-ўз ваколати доирасида, факультетнинг барча ходимлари, талабалари ва бошқа ўқувчилари учун мажбурий бўлган фармойиш, йўриқнома ёки кўрсатмалар чиқаради.

- таълим мазмунини мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий тараққиёти истиқболлари, жамият эҳтиёжлари, фан, маданият, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқларини эътиборга олган ҳолда ишлаб чиқилган давлат таълим стандартлари асосида шакллантиради;

-факультетда ўқитиладиган фанларни мазмунан ва ўқув аудитория соатлари ҳажми бўйича ривожланган чет эл мамлакатлари даражасида мувофиқлаштириш учун фанларнинг анъанавий мазмунини сақлаган ҳолда замонавий ахборот, услублар, янгилик ва бошқалар билан бойитиш чораларини кўради;

-таълим тизимида кадрлар тайёрлаш сифатига таъсир кўрсатадиган асосий омиллардан бири бўлган ахборот-ресурс манбалари базасини кенгайтириш чораларини кўради;

-таълимни ривожлантириш бўйича устувор илмий-тадқиқотларни ривожлантиради ва истиқбол режаларини тузади;

талабалар турар жойларида яшаётган ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш ҳамда фойдали меҳнат машғулотлари билан шуғулланишларини таъминлашга йўналтирилган тадбирлар ташкил этади, талабаларни ҳар хил норасмий оқимларга қўшилиб қолишларининг олдини олади;

-вазирлик талабалари асосида талабалар-

нинг ҳафталик ўқув юктамалари ва мустақил иш соатлари ҳажмини ўқитиладиган фанлар тизимига мувофиқлаштиради;

-талабалар орасида ўқув интизомини яхшилаш механизмни янада такомиллаштириш, фаоллигини оширишга қаратилган тадбирларни амалиётга татбиқ қилади;

-факультет бошқарув кадрлари захирасини яратиш, тайёрлаш ва ўқитишни амалга оширади;

-касбий этикани шакллантириш масалаларига кенгрок эътибор беради, адолатли, фидойи, ватанпарвар ва эътиқодли ёш кадрларни тайёрлашни таъминлайди;

-факультет жамоаси ва талабалари орасидаги расмий ва норасмий муносабатларда ўзаро ишонч ва ҳурмат, самимийлик ҳамда меҳр-оқибат туйғуларини шакллантиради;

-ўқув-тарбия тизимига янги ахборот технологияларини жорий этилишини назорат қилади;

-факультет илмий-услубий Кенгаши қошида устозлар тажрибасини ўрганиш, янги педагогик технологияларни жорий қилиш ва малака ошириб келган профессор-ўқитувчиларнинг ҳисоботларини муҳокама қилиш бўйича семинарлар ташкил этади.

Низом бўйича факультет декани олий таълим муассасаси илмий Кенгаши ва қабул комиссиясининг аъзоси, шунингдек Давлат аттестация комиссиясн раисининг муовини ҳисобланади.

Факультет декани ҳар йили олий таълим муассасаси илмий Кенгашида ўтган ўқув йилида амалга оширилган ўқув, илмий ва илмий-услубий, маънавий-маърифий ва тарбиявий ишлар бўйича ҳисобот беради ҳамда факультет фаолиятининг натижалари бўйича тўла маъсулиятни ўзига олади. Кундузги ўқув шаклида талабалар сони 200 дан 300 гача бўлган ҳолатда, факультет деканига ёрдам тарикасида 0,5 штат бирлигига эга бўлган декан муовини штат вазифаси киритилади. Талабалар сони 300 дан ортиқ бўлса ҳар 150 талаба учун кўшимча равишда 1,0 штат бирлиги берилади.

Махсус сиртки бўлим факультетларида талабалар сони 400 дан ортиқ бўлганда декан муовини лавозими белгиланади.

Декан муовинлари, аксарият ҳолларда,

илмий даража ёки илмий унвонга эга бўлган шахслар сафидан, факультет деканининг тавсиясига кўра, олий таълим муассасасининг ректори томонидан тайинланади.

Факультет фаолиятининг асосий масалаларини кўриб чиқиш учун декан қошида

факультетнинг илмий Кенгаши ташкил этилади.

Факультетлар олий таълим муассасаси илмий Кенгашининг Қарори асосида ректорнинг буйруғи билан қайта ташкил этилади ва тугатилади.

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг

2008 йил 2 июндаги 159-сонли буйруғига

ИЛОВА

4.9.6. Олий таълим муассасаси факультетининг кенгаши тўғрисида НИЗОМ

(Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 30 майдаги 159 - сонли буйруғи билан тасдиқланган)

1. «Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида»ги Низомга мувофиқ, факультет декани қошида ва унинг раислигида факультет кенгаши ташкил этилади.

2. Факультет кенгашининг асосий вазифаси – факультет жамоасининг савий-ҳаракатларини бирлаштирган ҳолда унинг интеллектуал салоҳияти ва бошқа барча имкониятларни олий таълимнинг давлат таълим стандарти талаблари даражасида мукаммал билим, малака, кўникмаларга эга бўлган профессионал мутахассислар тайёрлаш ҳамда Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» қонунларида белгаланган вазифаларнинг бажарилишини таъминлашга йўналтиришдан иборат.

Кенгаш таркиби факультет декани (раис) ва унинг ўринбосарлари, факультетга бириктирилган кафедралар мудирлари, етакчи ўқитувчи ва илмий-педагогик ходимлари, жамоат ташкилотлари раҳбарларидан ташкил этилади. Шунингдек, кенгаш таркибига мувофиқ академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари, кадрлар буюртмачилари бўлган корхона, ташкилот, муассасаларнинг раҳбарлари ва мутахассислари киритилиши мумкин.

Факультет кенгаши аъзоларининг сони ва шахсий таркиби олий таълим муассасасининг ректори томонидан уч йил муддатга тасдиқланади.

Факультет кенгаши:

ишчи ўқув режа ва дастурлар лойиҳаларини, битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертациялари мавзуларини кўриб чиқади ва тасдиққа тавсия этади;

ўқув йили натижалари бўйича профессор-ўқитувчилар томонидан шахсий режаларининг бажарилиши, кафедраларнинг ўқув, илмий-услубий, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ва ташкилий фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни ҳамда талабалар билимини рейтинг тизимида баҳолаш натижаларини кўриб чиқади;

факультет профессор-ўқитувчилари илмий-тадқиқот ишлари ва малака ошириш режаларини муҳокама қилади;

факультетнинг ўқув, ўқув-услубий, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ишларига ва талабаларнинг малакавий ва бошқа турдаги амалиёт ишларига яқун ясайди;

факультет деканининг ўқув, ўқув-услубий, илмий ва маънавий-маърифий ишлар бўйича, шунингдек, хомийлар орқали бюджетдан ташқари маблағларни жалб этиш, таълим хизматларини кўрсатиш, корхоналар буюртмаларини бажариш ва бошқа соҳалардаги фаолияти юзасидан ҳисоботларини муҳокама этади;

белгиланган тартибда профессор-ўқитувчилар таркибидаги бўш ўринларга танлов ўтказади;

профессор ва доцент илмий унвонларини бериш учун тақдим этилган тавсияларни кўриб чиқади;

«Истеъдод» жамғармаси, Ўзбекистон

Республикаси Президенти Давлат стипендияси, Беруний, Ибн Сино, Улугбек ва Навоий Давлат стипендиялари танловларида иштирок этиш учун ёш ўқитувчилар, олимлар ва иқтидорли талабалар таркибидан кўрсатилган номзодларни муҳокама этади ва тавсиялар беради ҳамда иқтидорли ёшлар билан ишлаш режаларини муҳокама этади;

ушбу олий таълим муассасаси магистратурасини битирувчилар таркибидан аспирантурага қабул қилиш учун номзодларни муҳокама қилади;

аспирантларнинг шахсий иш режаларини тасдиқлайди ва ҳар йили уларни атгестациядан ўтказиш материалларини кўриб чиқади;

кафедраларнинг факультетни битириб кетган бакалаврлар, магистрлар, аспирантлар ҳамда «Истеъдод» жамғармаси орқали таълим олаётган талабалар билан алоқалари тўғрисидаги ҳисоботларини эшитади ва кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш бўйича тадбирларни ишлаб чиқади;

кафедралар профессор-ўқитувчилари томонидан дарслик, ўқув қўлланмалари, монография, рисоалар, маъруза матнларини тайёрлаш бўйича, шу жумладан, академик-лицейлар ва касб-хунар коллежлари учун ҳам, ҳисоботларни эшитади, уларнинг сифатини аниқлайди ва яхшиларини маънавий ва моддий рағбатлантиришга тақдим этади;

бюджетдан ташқари маблағларнинг тушиши ва улардан ўқув мақсадида фойдаланиш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилади;

олий таълим муассасасининг маркетинг хизмати билан биргаликда корхона ва ташкилотларнинг малакали кадрларга бўлган эҳтиёжини ўрганиш, бошқа таълим муассасалари билан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиш, ишлаб чиқариш билан интеграцияни такомиллаштириш, кафедралар филиалларини ташкил этиш ва шу каби бошқа долзарб йўналишлар боғлиқ бўлган масалаларни кўриб чиқади;

Ҳомийлар (Васийлар) Кенгашига ном-

зодларни тавсия қилади;

кафедраларнинг мувофиқ академик-лицейлар ва касб-хунар коллежлари билан ўқув-услубий соҳадаги ҳамкорликлари бўйича режа ва ҳисоботларини муҳокама қилади;

факультет фаолиятига тегишли бўлган бошқа масалаларни кўриб чиқади.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларнинг бажарилишини жадаллаштириш, факультет фаолиятини замон талаблари даражасига кўтариш, ўқув жараёнини такомиллаштириш бўйича ишлаб чиқилган дастур, режа ва чора-тадбирларни муҳокама қилади;

факультет ва кафедралар моддий-техник базасини ривожлантириш;

ёш илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш, диссертацияларни ўз вақтида ҳимоя қилишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқади.

6. Кенгашда муҳокама этилган масалалар юзасидан кенгаш қарори очик овоз бериш ва оддий кўпчиликнинг овози билан қабул қилинади. Профессор-ўқитувчилар таркиби бўйича ўтказиладиган танловларда ҳамда илмий унвонга тақдим этиш учун бериладиган тавсиялар муҳокамасида кенгаш қарори яширин овоз бериш йўли билан белгиланган тартибда қабул қилинади. Овозлар тенг бўлганда, кенгаш раисининг овози ҳал қилувчи бўлиб ҳисобланади.

7. Кенгаш мажлиси унинг таркибидаги аъзоларнинг 2/3 қисми иштирок этгандагина ҳақиқий ҳисобланади.

Кенгаш мажлиси баённома билан расмийлаштирилади. Баённомалар кенгаш раиси ва илмий котиб томонидан имзоланади.

Мажлисда қабул қилинган қарорлар илмий котиб томонидан факультет таркибидаги барча кафедраларга етказилади.

9. Кенгаш раиси мунтазам равишда қабул қилинган қарорлар бажарилишининг назоратини ташкил этади ва кенгаш аъзоларига уларнинг ижроси бўйича ахборот бериб боради.

4.9.7. Олий таълим муассасасининг кафедраси тўғрисида

Низом

(Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 30 майдаги 159 - сонли буйруғи билан тасдиқланган)

1. Кафедра олий таълим муассасаси ёки факультетнинг таркибий бўлинмаси ҳисобланиб унда бир ёки бир неча турдош фанлар бўйича ўқув, услубий, илмий-услубий, илмий-тадқиқот ишлари, шунингдек, илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш, малака ошириш ва қайта тайёрлаш ҳамда ташкилий, маънавий-маърифий ва тарбиявий ишлар амалга оширилади.

Кафедра факультет деканига ёки бевосита олий таълим муассасаси ректорига бўйсинади.

Кафедра таркибига педагог ходимлар тоифасига кирувчи кафедра мудири, профессор, доцент, катга ўқитувчи, ўқитувчи, (ассистент) лардан ташқари, катга ва кичик илмий ходимлар, докторант ва аспирантлар, шунингдек стажёр, инженер-техник ва ўқув-ёрдамчи ходимлар киради.

Кафедрани одатда фан доктори, фан номзоди илмий даражасига, шунингдек профессор ёки доцент илмий унвонига эга бўлган ҳамда белгиланган тартибда танловдан ўтган кафедра мудири бошқаради ва унга кафедра фаолияти учун шахсий масъулият юклатилади.

Кафедра мудири:

олий таълим муассасаси миқёсила кафедра фаолиятига тааллуқли масалалар муҳокамаси ва ҳал этилишида иштирок этади;

кафедра иш режаси, профессор-ўқитувчи ва ходимларининг шахсий иш режалари ҳамда кафедра фаолияти доирасидаги бошқа ҳужжатларни тасдиқлайди;

кафедра педагог ходимларига ўқув юкламаларни тақсимлайди ҳамда уларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини назорат қилади;

рат қилади;

кафедрага ишга олиш, ишдан бўшатиш ва ходимларни янги вазифаларга тайинлаш, уларни маънавий ва моддий рағбатлантириш, шунингдек, интизомий чора кўриш тўғрисида олий ўқув юрти раҳбариятига белгиланган тартибда таклифлар киритади;

олий таълим муассасасининг тегишли хизмат бўлинмаларидан ўқув-тарбиявий ва илмий-тадқиқот жараёнини талаб даражасида ўтказиш учун зарур бўлган шароитларни таъминлашни талаб этади;

белгиланган тартиб ва муддатларда ўқув йилидаги фаолияти бўйича кафедра ҳисоботини тайёрлайди, илмий Кенгаш мажлисларида ҳисобот беради.

6. Кафедра мудирининг шахсий режаси олий таълим муассасасининг ректори ёки ўқув ишлари бўйича проректори томонидан тасдиқланади.

7. Кафедра иши ўқув, илмий-услубий, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ва тарбиявий ҳамда бошқа фаолият турларини камраб олган истиқболлий ва жорий (йиллик) режаларга мувофиқ амалга оширилади.

Ушбу режалар ва кафедра фаолиятига тегишли бошқа вазифаларнинг бажарилиши кафедра мудири раислигида ўтказиладиган мажлисларда муҳокама этилади. Кафедра мажлисларига бошқа кафедралар ва олий таълим муассасаларидан ходимлар таклиф этилиши мумкин.

8. Кафедра зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилади:

барча ўқув шакллари (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолларда) бўйича олий таълимнинг давлат таълим стандартларига мувофиқ тузилган ўқув режаларидаги фанлар бўйича белгиланган машғулот турларини юксак назарий, илмий-услубий ва касбий даражада ўтказиш, таълим сифатини таъминлаш;

талабаларнинг малакавий амалиёти, курс лойиҳаларни (ишлари), битирув малакавий ишлари, магистрлик диссертацияларига, шунингдек, мустақил ишлари ва илмий-тадқиқот ишларига раҳбарлик қилиш;

талабалар билимининг рейтинг назоратини жорий этиш, талабаларнинг аудиториядан ташқари ишларини ташкил этиш бўйича тадбирлар ўтказиш;

ривожланган демократик давлатлар даражасидаги юксак маънавий ва ахлоқий талабларга жавоб берувчи юқори малакали рақобатбардош кадрларни тайёрлаш;

кафедра фанлари бўйича ўқув дастурларни ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиққа тақдим этиш, шунингдек турдош кафедралар томонидан тайёрланган ўқув дастурларга тақриз ва хулосалар тайёрлаш;

дарслик, ўқув, услубий ва кўргазмали қўлланмаларни тайёрлаш, қайта нашр этиладиган дарслик, ўқув қўлланма ва ўқув-услубий адабиётлар, шу жумладан хорижий олимлар билан ҳаммуаллифликда яратилган адабиётларга хулосалар тузиш;

кафедра йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича ДТС, ўқув режалари ва дастурларини ривожланган хорижий мамлакатларнинг таълим дастурлари билан қиёсий таҳлилини мунтазам равишда олиб бориш ва такомиллаштириш;

иктидорли талабаларни танлаш ва уларни тарбиялаш, олимпиада ва танловларда, шу жумладан, «Истеъдод» жамғармаси танловида иштирок этишга тайёрлаш, талабаларнинг мустақил ишлаш шакл ва услубларини такомиллаштириш бўйича чоралар кўриш;

талабалар илмий-ижодий фаолиятини тизимли асосда ташкил этиш, иктидорли талабаларни аниқлаш ва уларни илмий тадқиқотларга жалб этиш, илмий-тадқиқот ишларини индивидуал ва жамоа булиб бажаришга ўргатиш, уларнинг илмий-ижодий фаолиятини рўёбга чиқариш учун зарур ташкилий, услубий ва моддий-техникавий шартшароитлар яратиш;

тасдиқланган режага мувофиқ илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, тугалланган илмий-тадқиқот ишларини муҳокама этиш, нашр этишга тавсия бериш ва уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш,

таълим, фан ва ишлаб чиқаришнинг самарали интеграциясини таъминлаш;

кафедра ўқитувчиларининг шахсий иш режаларидаги ўқув, илмий- услубий, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий ва ташкилий-услубий ишларини кўриб чиқиш, тажрибали ўқитувчилар фаолиятини ўрганиш, умумлаштириш ва илғор тажрибаларини оммалаштиришга қаратилган ишларни ташкил этиш;

замонавий педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш, педагогик фаолият билан шугулланишни бошлаган ёш ўқитувчиларга педагогик малака ва кўникмаларни эгаллашда ёрдам бериш, ахборот базасини яратиш, ўқув машғулотида замонавий ўқув-техника воситаларидан, яқка тартибда ўқитиш ва мустақил таълим олиш услубларидан самарали фойдаланишни йўлга қўйиш, ўқитишни замонавий компьютер техникалари билан жиҳозланган махсус ўқув аудиторияларида ташкил қилиш, масофали ўқитиш элементларини ривожлантириш;

илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш, кафедра мутахассислигига мос ёки турдош ихтисосликлар бўйича номзодлик ва докторлик диссертацияларни илмий семинарларда муҳокама қилиш, таълим ҳужжатларининг меъёр талабларига жавоб беришини белгилаш бўйича эксперт гуруҳлари таркибида иштирок этиш;

бюджетдан ташқари маблағларни жалб этиш, шунингдек, илмий-техникавий ёрдам кўрсатиш мақсадида ишлаб чиқариш корхоналари ва бошқа хўжаликлар билан алоқа ўрнатиш;

олий таълим муассасаси ва мазкур кафедра аспирантурани битирганлар билан мунтазам алоқаларни ташкил этиш, битирувчилар мониторингини олиб бориш;

кафедра ихтисослиги бўйича мутахассислар малакасини оширишга йўналтирилган тадбирлар ўтказиш, таълим хизмати кўрсатиш тизимини ривожлантириш;

хорижий таълим муассасалари билан таълим соҳасидаги ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш;

талабаларнинг қизиқишларини эътиборга олган ҳолда турли мавзулар, йўналишлар ва ихтисосликлар, касб-хунар турлари бўйича тўғарақлар ташкил қилиш, кичик

корхоналарда, талабаларни дарсдан бўш вақтини унумли ва фойдали меҳнат билан банд қилишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш;

кафедрада ўқитиладиган фанлардан лаборатория ишларини тўлиқ ва сифатли ўтказилишини таъминлаш, ҳамда кафедра лабораторияларини замонавий ускуна, қурилма ва жиҳозлар билан жиҳозланишига ҳомийларни кенг жалб этиш;

институт ахборот-ресурс марказини кафедра таълим йўналишлари ва мутахассисликларига оид янги ўқув, илмий-техникавий ва даврий адабиётлар билан узлуксиз тўлдириб бориш ва янгиланишини доимий назорат қилиш.

9. Кафедра, камида еттига ўқитувчи мавжуд бўлганда уларнинг бири, одатда, профессор илмий унвони ёки фан доктори илмий даражасига ва камида иккитаси фан номзоди илмий даражаси ёки доцент илмий унвонига эга бўлганда ташкил этилади. Жисмоний тарбия, чет тиллари (нолисоний олий ўқув юртларида), графика ва чизмачилик, расм ва мусиқа кафедралари эса, одатда, камида икки ўқитувчи илмий даража ёки унвонга эга бўлган тақдирда, ташкил этилади.

Кафедра ўқув-тарбиявий ва илмий жараёни таъминловчи ўқув ва илмий лабораторияларга, кабинетларга, марказларга ва бошқа бўлинмаларга эга бўлиши мумкин.

Мутахассис чиқарувчи кафедралар кадрлар буюртмачилари бўлган корхона ёки ташкилотлар ҳудудида филиаллар ташкил этиши ва уларнинг моддий-техника базасидан фой-

даланиши мумкин.

Кафедра филиали фаолияти тегишли Низом асосида ташкил этилади.

12. Кафедра, олий таълим муассасаси илмий кенгашининг қарори асосида ректорнинг буйруғи билан ташкил этилади ва тугатилади.

Кафедранинг тузилиши ва унинг штатлари олий таълим муассасаси ректори томонидан тасдиқланади.

Олий таълим муассасаси кафедраларининг профессор-педагоглари таркиби «Таълим муассасаларида педагогик ходимларини танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида» Низомга мувофиқ ишга қабул қилинади.

Кафедрада қуйидаги ҳужжатлар бўлиши керак:

ўқув, ўқув-услубий, илмий-услубий, илмий-тадқиқот ва тарбиявий ишларни қамраб олган иш режалари;

талабаларда ватанпарварлик, ўз ватани билан фахрланиш, бой миллий анъаналарга, халқ меросига ва умуминсоний қадриятларга ҳурматни шакллантириш бўйича «Маънавият» марказлари, талабалар турар жойларида ўтказиладиган тадбирлар режалари;

кафедра фанлари бўйича амалдаги меъёрий, ўқув-услубий ва бошқа ҳужжатлар;

- анкета маълумотларига эга бўлган кафедра таркибининг рўйхати (докторант ва аспирантлар учун тадқиқот мавзулари, раҳбарлари ва тадқиқотнинг бажарилиш муддати кўрсатилган бўлиши керак);

- мажлислар баённомалари.

4.9.8. Магистрлик диссертациясини тайёрлаш ва режалаштиришнинг

НАМУНАВИЙ ТАРТИБИ

(Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2008 йил 30 майдаги 159 - сонли буйруғи билан тасдиқланган)

Магистрлик диссертациясини тайёрлаш намунавий тартиби Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2007 йил 29 декабр 269-сонли буйруғи билан тасдиқланган «Магистратура тўғрисида»ги Низомга асосланган ҳолда ишлаб чиқилган бўлиб, унинг бандларини тўлдирувчи ва изоҳловчи ҳужжат ҳисобланади.

1. Магистрлик диссертацияси (бундан кейин матнда – диссертация иши) магистратурада таълим олаётган талабанинг ўқиш даврида эгаллаган назарий ва амалий билимлари асосида бажарган илмий-тадқиқот ишларининг натижаси ҳисобланади.

2. Диссертация иши мавзуси ишлаб чиқариш, таълим, иқтисодиёт, фан-техника, ижтимоий соҳаларнинг долзарб масалаларга бағишланиши, муайян бир вазифанинг илмий асосланган ечимини топишга, тавсиялар ишлаб чиқишга, статистик маълумотлар таҳлилига қаратилган бўлиши шарт.

Тўлов-контракт асосида таълим олаётган талабалар томонидан бажариладиган диссертация ишлари мавзулари буюртмачи ташкилотлар томонидан таклиф этилиши мақсадга мувофиқ. Диссертация иши мавзулари мутахассислик кафедралари йиғилишларида муҳокамадан ўтказилади.

3. Диссертация иши мавзулари ва илмий раҳбарлар кафедра тақдимномасига мувофиқ «Магистратура бўлими» тавсияси асосида биринчи ўқув йилининг иккинчи семестри бошлангунича ректор буйруғи билан тасдиқланади.

Тасдиқланган диссертация иши мавзулари талабаларга биринчи ўқув йилининг иккинчи семестри (иккинчи ярми) бошлангандан кейин икки ҳафта давомида тақдим

этилади.

Диссертация иши мавзулари тақдим этилгандан кейин бир ҳафта муддатда илмий раҳбар билан биргаликда талаба (магистрант)нинг ўрнатилган шаклдаги «Шахсий иш режаси» ишлаб чиқилади ва ўқув ишлари бўйича проректор томонидан тасдиқланади.

Магистрлик диссертацияси таркиби: титул варағи (илова 1); мундарижа; кириш; асосий қисм (2-3 бобдан иборат) хулоса; фойдаланилган адабиётлар рўйхати ва иловалардан иборат.

7. Мундарижада кириш, боб ва параграфлар номлари, улар жойлашган саҳифа бетлари кўрсатилади.

Кириш қисмида мавзунинг долзарблиги, диссертация ишнинг мақсад ва вазифалари, амалий аҳамияти, илмий янгилиги, тадқиқот объекти, предмети ҳамда диссертациянинг тузилиши (ҳажми, расмлар ва жадваллар, фойдаланилган адабиётлар сони) ёритилади.

Диссертация ишининг асосий қисмида мавзу бўйича шу кунгача амалга оширилган ишлар, эришилган натижалар, янгиликлар, ихтиролар, меъёрий кўрсаткичлар таҳлил қилинади ҳамда уларга таянган ҳолда илгари сурилаётган ғоя ва фикрлар илмий жихатдан асосланиб тегишли ечимлар, таклифлар тавсия этилади.

10. Диссертация ишининг хулоса қисмида тадқиқот натижасида чиқарилган хулосалар ва аниқ таклифлар, шу жумладан, диссертация ишини бажариш даврида магистрантнинг шахсан эришган натижалари ҳам мужассамлаштирилади. Қисқа хулоса ва таклифлар диссертация ишининг айрим боблари якунида ҳам берилади.

11. Диссертация ишини бажариш жараёнида фойдаланилган ва ўрганиб чиқилган адабиётлар, шу жумладан, хорижий адабиётлар, меъёрий ҳужжатлар, нашр қилинган ил-

мий мақолалар, олинган патентлар рўйхати ва маълумотлари матнда ишлатилиш кетма-кетлигида берилади.

12. Иловалар қисмида диссертация ишининг айрим қисмлари учун зарур бўлган кўргазмали чизма, схема, жадвал ва расмлар келтирилади.

13. Диссертация иши талаба ўқиган тилда, кафедра тавсиясига мувофиқ хорижий тилларда ҳам ёзилиши мумкин. Хорижий тилда бажарилган ишга давлат (ёки рус) тилида аннотация илова этилади ҳамда диссертация ҳимояси хорижий тиллар кафедраси ўқитувчиси иштирокида таржима билан ўтказилади.

14. Диссертация ишининг ҳажми 60-80 варақ матндан (иловалардан ташқари) иборат бўлиб, А4 (21x29) формат қоғозда компютерда 1,5 интервалда, 14 шрифтда ёзилган бўлиши шарт. Матннинг чап томони 30 мм, юқори томони 2,5 мм, ўнг томони 1,5 мм ва қуйи томонида 2,5 мм бўш майдон бўлиши керак.

15. Диссертация ҳимояси учун зарур бўлган кўргазмали чизмалар мувофиқ стан-

дартлар (шартли белгилар, шрифт, масштаб ва х.к.) талаблари асосида А1 формат қоғозда (5-6 тагача) бажарилиши ёки техник воситалардан фойдаланган ҳолда экранда намоиш этилиши мумкин. Архитектура, техника, муайян санъат мутахассисликлари бўйича чизмаларга талаблар тегишли Илмий-услубий бирлашмалар томонидан ишлаб чиқилади.

16. Тайёр бўлган диссертация иши илмий раҳбарнинг имзоси ва тақризи билан кафедра мудирига тақдим этилади. Кафедра муҳокамасидан ўтган ва маъқулланган диссертация ишига кафедранинг қарори билан битта оппонент тайинланади. Оппонент сифатида соҳа мутахассислари, илмий муассасалар ходимлари, бошқа турдош олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари тайинланиши мумкин.

17. Магистратура бўлимининг бошлиғи диссертация ишини илмий раҳбар ва оппонент тақризлари билан ҳимоя қилиш учун Давлат аттестация комиссиясига йўллайди.

Диссертация иши ҳимоядан кейин 10 кун давомида магистратура бўлимига топширилади ва ўқув юртида 10 йилгача сақланади.

4.9.9. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ ВАЗИРИ ПРЕМЬЕР МИНИСТР РЕСПУБЛИКИ ЎЗБЕКИСТАН

Бош вазир ўринбосарларига,
Департамент мудирларига,
Бўлим мудирларига

1. Республика вазирликлари, давлат қўмиталари, идоралари ва хўжалик бирлашмаларида ҳужжатлар (қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ва Ҳукумат қарорлари) билан ишлаш ва уларнинг ижросини назорат қилишни ташкил этиш тизимини такомиллаштиришнинг илова қилинаётган тартибига розилик берилсин.

2. Республиканинг тегишли вазирликлари, давлат қўмиталари, идоралари ва хўжалик бирлашмаларида Тартиб талаблари бажарилиши, шунингдек улар томонидан ҳисобот маълумотлари ва зарур материаллар Вазирлар Маҳкамасининг тармоқ департаментларига тасдиқланган муддатларда тақдим этилиши устидан таъсирчан назорат ўрнатилсин.

Вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва хўжалик бирлашмалари раҳбарларига (рўйхат бўйича)

1. Қуйидагилар:

Тартиб талаблари вазирлик, давлат қўмитаси, идора ва хўжалик бирлашмаси тизимида ҳар бир раҳбар ва мутахассисга етказиш; тегишли бошқарув органининг бутун вертикали бўйича, айниқса шаҳар (туман)

ва вилоят бўлинмаларида ижро интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратган ҳолда, ҳужжатлар ижроси ҳақида ҳисобот бериш ва назоратни ташкил этиш тизимини жорий этишнинг илова қилинаётган Тартиби талабларини сўзсиз бажариш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрилишини таъминласинлар.

2. Ишларни ташкил этиш ва мувофиқлаштириш Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 7 августдаги 02-1-113-сон топшириғи 11-бандининг учинчи хат бошига мувофиқ вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва хўжалик бирлашмаларида ташкил этилган ижро интизомини мустаҳкамлаш масалалари бўйича махсус гуруҳларга юклансин.

Р.Абдукодиров, Ф.Ғайбуллаев, С.Ахуновга
Вазирлар Маҳкамаси Ижро этувчи аппарати бўлинмаларининг ишлари амалда мувофиқлаштирилишини ва умумлаштирилган таҳлил ҳар чорақда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Президиумига муҳокама қилиш учун тақдим этилишини таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири

2009 йил 28 август №11-10

Хурматли Шавкат Миромонович!

Ижро интизомини мустаҳкамлаш масалалари бўйича 2009 йил 5 августда бўлиб ўтган селектор йиғилиши протоколига мувофиқ Вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва хўжалик бирлашмаларида ҳужжатлар билан ишлаш ва уларнинг ижро-

сини назорат қилишни ташкил этиш тизимини такомиллаштириш тартиби лойиҳаси ишлаб чиқилди (илова қилинмоқда). Тартибда қуйидагилар назарда тутилади:

биринчи – давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг бутун вертикали: корхона ®

Босқичлар	Функция	Масъуллар	Бажариладиган тадбирлар	Муддати
1-босқич	Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасидан келатган ҳужжатларни рўйхатдан ўтказиш, ҳисобга олиш	Умумий бўлим (Девонхона)	Кириш журналларида ҳужжатни рўйхатдан ўтказиш, 1а, 2а-назорат карточкаларини 3 нусхада тўлдириш.	Ҳужжат олингандан кейин 30 дақиқа мобайнида
2-босқич	Раҳбарга ҳужжатни киритиш	Умумий бўлим (Девонхона), ёрдамчи	Раҳбарга ҳужжатни танишиш ва тегишли резолюция қўйиш учун киритиш.	Рўйхатдан ўтказилгандан кейин дарҳол
2а-босқич	Ижрочилар учун ҳужжатни қўлайтириш ва уларга бериш	Умумий бўлим (Девонхона), масъул ижрочи	Агар ҳужжат зудлик билан ижрога киритилиши зарур бўлганда, ҳужжатдан нусхалар олинади ва олдиндан танишиш мақсадида ҳужжат нусхаси ижрочига берилади.	Рўйхатдан ўтказилгандан кейин дарҳол
3-босқич	Раҳбар томонидан ҳужжатни кўриб чиқиш	Раҳбар (Вазир, раис, директор, бошқарувчи)	Раҳбар томонидан ҳужжат диққат билан ўрганиб чиқилади ҳамда масъул ижрочи ва топшириқнинг ижро муддати аниқ кўрсатилган ҳолда мақсадга йўналтирилган ўз муносабат белгисини (резолюциясини) қўяди.	Ҳужжатни олиши билан
4-босқич	Раҳбарнинг резолюциясидан кейин ҳужжатни Умумий бўлим (Девонхона)га қайтариш	Умумий бўлим (Девонхона), (ёрдамчи)	Раҳбарнинг резолюциясига кўра ҳужжат зарур миқдорда нусхада қўлайтирилади (нусха олинади).	Ҳужжатни олиши билан

5-босқич	Раҳбарнинг резолюциясига кўра хужжатни ижрочиларга етказиш	Умумий бўлим (Девонхона), Назорат гуруҳи, ижрочи	Умумий бўлим (Девонхона) томонидан назорат карточкаларида хужжатнинг ижрочиси ва олган вақти кўрсатилган ҳолда хужжатни тарқатиш. 1 нусха назорат карточкаси билан хужжатнинг асли асосий ижрочига* берилади. Хужжатнинг 1 нусхаси ва назорат карточкаси назорат бўлинмасига назорат гуруҳига (масъул ходимга) берилади. 1 нусха назорат карточкаси хужжатларнинг ҳисобини юритиш ҳамда хужжатнинг асли қайтарилишини назорат қилиш учун Умумий бўлимда қолдирилади. Хужжатнинг қолган нусхалари резолюцияда кўрсатилган бошқа ижрочиларга берилади.	30 дақиқа мобайнида
5а-босқич	Қарор лойиҳасини тайёрлаш ва қарор қабул қилиш	Ижрочи, тегишли бўлинма мудир Раҳбар (Вазир, раис, директор, бошқарувчи)	Аниқ чора-тадбирлар (назорат-режа, тадбирлар режаси, жадваллар ва ҳ. к.), ижро муддатлари илова қилинган ва қарорнинг тегишли бандларини амалга оширишни таъминлайдиган ижрочилар кўрсатилган ҳолда раҳбарнинг қарори лойиҳасини тайёрлаш. Қарор қабул қилиш.	3 кун муддатда (вилоят, туман ва шаҳар бўлинмалари 2 кун муддатда)
6-босқич	1а, 2а-назорат карточкаларини тулик расмийлаштириш 3а, 3б-назорат карточкаларини тўлдириш	Умумий бўлим (Девонхона), Назорат гуруҳи, ижрочи	Назорат карточкасига қарор қабул қилинганлиги тўғрисида тегишли ёзув киритиш. Хужжатнинг тарқатиш рўйхатини тузиш (1,2-жадваллар (3,4-жадваллар) ни тўлдириш). Қарор қабул қилингандан кейин назорат карточкасига ўз қарори қабул қилинганлиги тўғрисида тегишли ёзув киритилади. Хужжат ижросининг кейинги назорати қабул қилинган қарорнинг назорат-режаси ёки тадбирлар режаси ва 3а, 3б-назорат карточкалари асосида олиб борилади. Қабул қилинган қарор (назорат-режа ёки тадбирлар режаси) нинг ҳар бир назорат банди бўйича 2 нусхада 3а, 3б-назорат карточкалари тўлдирилади. Хужжатнинг асл нусхаси Девонхонага қайтарилади.	Қарор қабул қилинган кунда

7-босқич	Қабул қилинган қарорни: - тегишли бўлима ва бўлимларга;	Умумий бўлим (Девонхона)	Қабул қилинган қарор ижрочи томонидан тузилган тарқатиш рўйхатига асосан зарур нусхада қўпайтириш ва тегишли ижрочиларга жўнатиш. Бир нусхадан назорат карточкаси ва қабул қилинган қарор, назорат-режаси: а) Назорат гуруҳи (масъул ходим); б) ижрочининг бўлимасига берилади.	Қарор қабул қилинган вақтдан кейин бир соат мобайнида
	- бошқарувнинг ҳудудий тармоқ органларига; - Вазирлар Маҳкамасининг тегишли департаменти (бўлими) га етказиш	Умумий бўлим (Девонхона)	Раҳбарнинг қарори ва назорат-режаси шунингдек: а) бошқарувнинг ҳудудий тармоқ органларига етказиш; б) Вазирлар Маҳкамасининг тегишли департаменти (бўлими)га етказиш	Қарор қабул қилинган кундан бир сутка мобайнида
8-босқич	Қабул қилинган қарорнинг ижросини таъминлаш	Мансабдор шахс, Назорат гуруҳи	Назорат топшириқларини бажариш	Белгиланган муддатларда
8а-босқич	Тадбирларни амалга ошириш	Таркибий бўлима раҳбари, Ижрочи	Топшириққа мувофиқ белгиланган муддатларда ва вертикаль ҳамда горизонталь бўйича тўлиқ ҳажмда ҳужжатнинг ижросини таъминлаш: Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари, фармойишлари, Ҳукумат қарорларини диққат билан ўрганиб чиқиш ҳамда асосий устуворликлар, мезонлар ва йўналишларни белгилаб олиш.	Белгиланган назорат муддатларида
9-босқич	Ижроси юзасидан назорат	Назорат гуруҳи, ижрочи	Назорат бандлари бажарилишининг мониторингини олиб бориш, ҳар бир назорат банди бажарилишининг ҳолати тўғрисида раҳбарга ҳар куни, ҳар ҳафта ва ҳар ойда ахборот таяёрлаш, 1, 2 (3,4) – жадвалларни тўлдириш.	Ҳар куни, ҳар ҳафта, ҳар ойда
9а-босқич	Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамаси ҳужжатларининг бажарилиши бўйича ижро интизомининг ҳолатини мақсадли ва комплекс ўрганиш	Бошқарув органи, Ишчи гуруҳи ёки Вазирлар Маҳкамасининг Ишчи гуруҳи	Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамаси ҳужжатларининг бажарилишини ўрганиш учун режа-жадвал тасдиқлаш, вертикаль бўйича мақсадли ўрганишни амалга ошириш: вазирлик, идора, ҳужжалик бирлашмаси	Давр учун тасдиқланган иш режага асосан

96-босқич	Урганиш якунларини Хайъатда, умумий йиғилишда ва Вазирлар маҳкамасининг Президиумида куриб чиқиш	Вазир, Раис, Бошқарувчи, Директор, Ишчи гуруҳи	Ўзбекистон Республикаси Президентининг, Вазирлар Маҳкамасининг айрим хужжатлари ижросининг ҳолати, умуман вазирликда, давлат қўмитасида, идорада, хўжалик бирлашмасида, вилоят, туман, шаҳар бошқармаларида, корхоналар ва ташкилотларда ижро интизомининг аҳволи тўғрисида таҳлилий маълумотнома тайёрлаш	Давр учун тасдиқланган иш режага асосан
10-босқич	Йиғмажилдларни шакллантириш	Ижрочи, Умумий бўлим (Девонхона)	Қарорнинг ҳар бир банди бажарилиши бўйича йиғмажилдларни шакллантириш Йиғмажилдларни 2 йил мобайнида маълумотнома ишлари учун бўлинмада сақлаш	Хужжатнинг ижроси тугалланиши билан
11-босқич	Хужжатларни архивга топшириш	Ижрочи, Умумий бўлим (Девонхона)	Хужжатларни архивга тайёрлаш ва топшириш	Ҳар йили жадвал бўйича

- Раҳбар резолюциясида биринчи кўрсатилган мансабдор шахс асосий ижрочи ҳисобланади (8-босқич)

Вазирлик, давлат қўмиталари, идоралар, хўжалик бирлашмалари учун

3а-НАЗОРАТ КАРТОЧКАСИ

Рўйхатга олиш санаси _____

Карточка рақами _____ Рўйхатдан ўтказиш рақами _____

Хужжатнинг номи (Ҳайъат (йигилиш) қарори, вазир, раис фармойиши):

200__ йил «__» _____ лаги _____ - сонли

Назорат бандлари:

- № - _____
- № - _____
- № - _____
- № - _____

Масъул ижрочи:
(Ф.И.О., лавозими)
Ижро муддати:
(сана)

Хужжатларни бериш:

Т/р	Хужжатни олган шахнинг Ф.И.О.	Имзо	Сана	Вақти

Ижро ҳолати
назорат бандлари:

№ - _____

№ - _____

№ - _____

№ - _____

Ижро ҳолати қачон, қаерда муҳокама этилди, кимга нисбатан қандай ташкилий
ва интизомий чоралар кўрилди (Тартибга илова қилинаётган 3-жадвалнинг 10 ва
11-устунлари):

Назорат гуруҳининг масъул шахси (масъул ходим):

Ф.И.О. имзо сана

Бажарилган ҳужжатлар тикилган йиғма жилд рақами, масъул:

Бошқарувнинг ҳудудий (вилоят, шаҳар (туман)) тармоқ органлари, ташкилотлар
корхоналар учун

36-НАЗОРАТ КАРТОЧКАСИ

Рўйхатдан ўтказиш санаси _____
Карточка рақами _____ Рўйхатдан ўтказиш рақами _____

Ҳужжатнинг номи (раҳбарнинг буйруғи, фармойиши):

200__ йил « ____ » _____ лаги _____ - сонли

Назорат бандлари:

№ - _____
№ - _____
№ - _____
№ - _____
№ - _____

Масъул ижрочи:
(Ф.И.О., лавозими)

Ижро муддати:
(сана)

Ҳужжатларни бериш:

Т/р	Ҳужжатни олган шахнинг Ф.И.О.	Имзо	Сана	Вақти

Ижро ҳолати
назорат бандлари:

№ - _____

№ -

№

№ -

Ижро ҳолати қачон, қаерда муҳокама этилди, кимга нисбатан қандай ташкилий ва интизомий чоралар қўрилди (Тартибга илова қилинаётган 1-жадвалнинг 10 ва 11-устунлари):

Назорат гуруҳининг масъул шахси (масъул ходим):

Ф.И.О. имзо сана

Бажарилган ҳужжатлар тикилган йигма жилд рақами, масъул:

Чорак якуни бўйича кейинги ойнинг:

2-санасида – электрон шаклда;

5-санасида – чоп этилган ва вилоят бошқармаси (корхона-хўжалик бирлашмаси учун) раҳбари томонидан имзоланган ҳолда вазирлик, қўмита, идора, хўжалик бирлашмасининг Назорат гуруҳига тақдим этилади.

(вилоят бошқармаси (корхона-хўжалик бирлашмаси учун)

да

Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Президент фармонлари, қарорлари, фармойишлари, Ҳукумат қарорлари ва фармойишларининг бажарилиши юзасидан**МАЪЛУМОТ***

200 __ йил «__» чораги якуни бўйича

№	Хужжатнинг номи
1	
2	
3	Хужжат қабул қилинган сана ва тартиб рақами
4	Юқори ташкилот раҳбари (вазир, раис)нинг қарори (буйруқ, фармойиш), рақами, тадбири, санаси
5а	Хужжатнинг вилоят бошқармаси (корхона) девонхонасига кириш санаси, қайд этиш рақами
5б	Раҳбар резолюция қўйган сана
6	Резолюция мазмуни (тўлиқ ёзилсин)
7	Қабул қилинган қарор (буйруқ, фармойиш), тадбирлар рақами, санаси
8	Қабул қилинган қарор (буйруқ, фармойиш) бўйича назорат режаси (график, ҳаракат дастури ва б.), тасдиқланган санаси
9	Ўз қарорлари кимларга етказилган (таркатма реестр бўйича рўйхат), реестр рақами, санаси
10	Ижро ҳолати, топшириқларнинг ижроси қандай амалга оширилган, мақсадли курсаткичларнинг бажарилиши (ижро ҳолати қисқа, аниқ ва хронологик тартибда берилсин)
11	Ижро ҳолати қочон, қаерда муҳокама этилди, кимга нисбатан қандай интизомий чоралар қўрилди
Ўзбекистон Республикаси Қонунлари (Қаргоҳека №16)	
Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари (Қаргоҳека №16)	
Ўзбекистон Республикаси Президенти фармойишлари (Қаргоҳека №16)	

Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишлари (Картотека №16)

Вилоят бошқармаси (корхона) раҳбари: _____ /имзо/ _____ /Ф.И.Ш./

* - Чорак якуни бўйича кейинги ойнинг: 2 санасида – электрон шаклда, 5 санасида – чоп этилган ва вилоят бошқармаси (корхона хўжалик бирлашмаси учун) раҳбари томонидан имзоланган ҳолда вазирлик, кўмита, идора, хўжалик бирлашмасининг Назорат гуруҳига тақдим этилади.

Кўрсатмалар:

1. Жадвалда кўрсатилган ҳар бир устун мазмунига мос ҳолда аниқ тўлдирилади. Маълумотноманинг шаклини ўзгартириш маън этилади.
2. Жадвалда маълумотлар Times New Roman шрифтида 8 ўлчамда ёзилади.
3. Жадвалнинг электрон шакли А3 ўлчамли форматда бўлиши шарт, чоп этилган кўриниши А4 ўлчамли форматда берилди.

Чорак якуни бўйича кейинги ойнинг:

8-санасида – электрон шаклда;

10-санасида – чоп этилган ва вазирлик, кўмита, идора, хўжалик бирлашмаси раҳбари томонидан имзоланган ҳолда Вазирлар Маҳкамасининг тегишли Йигма ахборот-таҳлил департаментига тақдим этилади

3-жадвал

да

(вазирлик, кўмита, идора, хўжалик бирлашмаси)

Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Президент фармонлари, қарорлари,
фармойишлари, Ҳукумат қарорлари ва
фармойишларининг бажарилиши юзасидан

М А Ў Л У М О Т*

200__ йил «__» чораги якуни бўйича

№		Хужжатнинг номи								
1	2	Хужжат қабул қилинган сана ва тартиб рақами								
3	4	Хужжатнинг вилоят бошқармаси (корхона) девонхонасига кириш санаси, қайд этиш рақами								
5	6	Раҳбар резолюция қўйган сана								
7	8	Резолюция мазмуни (тўлиқ ёзилсин)								
9	10	Қабул қилинган қарор (бўйруқ, фармойиш), тадбирлар рақами, санаси								
11	12	Қабул қилинган қарор (бўйруқ, фармойиш) бўйича назорат режаси (график, ҳаракат дастури ва б.), тасдиқланган санаси								
13	14	Ўз қарорлари қимларга етказилган (тарқатма реестр бўйича рўйхат), реестр рақами, санаси								
15	16	Ижро ҳолати, топириқларнинг ижроси қандай амалга оширилган, мақсадли кўрсаткичларнинг бажарилиши								
17	18	(ижро ҳолати қисқа, аниқ ва хронологик тартибда берилсин)								
19	20	Ижро ҳолати қочон, қасрда муҳокама этилди, қимга нисбатан қандай интизомий чоралар қўрилди								
Ўзбекистон Республикаси Қонунлари (Картотека №1а)										
Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари (Картотека №1а)										
Ўзбекистон Республикаси Президенти фармойишлари (Картотека №1а)										
Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишлари (Картотека №2а)										

Вазир, Раис: _____ /имзо/ _____ /Ф.И.Ш./

* - Чорак якуни бўйича кейинги ойнинг: 8-санасида – электрон шаклда, 10-санасида – чоп этилган ва вазирлик, қўмита, идора, хўжалик бирлашмаси раҳбари томонидан имзоланган ҳолда Вазирлар Маҳкамасининг Йигма ахборот-таҳлил департаментига – тармоқ мутасаддисига тақдим этилади.

Кўрсатмалар:

1. Жадвалда кўрсатилган ҳар бир устун мазмунига мос ҳолда аниқ тўлдирилади. Маълумотноманинг шаклини ўзгартириш маън этилади.
2. Жадвалда маълумотлар Times New Roman шрифтида 8 ўлчамда ёзилади.
3. Жадвалнинг электрон шакли А3 ўлчамли форматда бўлиши шарт, чоп этилган

кўриниши А4 ўлчамли форматда бериллади.

Чорак якуни бўйича кейинги ойнинг:

8-санасида – электрон шаклда;

10-санасида – чоп этилган ва вазирлик, кўмита, идора, хўжалик бирлашмаси раҳбари томонидан имзоланган ҳолда Вазирлар Маҳкамасининг тегишли Йиғма ахборот-таҳлил департаментига тақдим этилади

4-жадвал

Намуна

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигида Ўзбекистон Республикаси Қонуллари, Президент фармонлари, қарорлари, фармойишлари ва Вазирлар Маҳкамаси қарорлари ва фармойишларининг ижроси тўғрисида

ҲИСОБОТ

2009 йил III чораги учун

№	Ҳисобот даврида қабул қилинган ҳужжатлар Ўз қарорларини, тадбирларини ишлаб чиқиш, мақсадли ўрганишлар	Жами	шундан:				
			Ўзбекистон Республикаси қонуллари	Президент фармонлари	Президент қарорлари	Президент фармойишлари	Вазирлар Маҳкамаси қарорлари, фармойишлари
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Вазирликда кирим қилинган ҳужжатлар	45	4	4	12	1	24
II	Кирим қилинган ҳужжатлар бўйича вазирликда ишлаб чиқилган						
	Умумий йиғилиш қарори	1	-	-	1	-	-
	Вазир буйруғи	37	3	3	9	-	22
	Вазир фармойиши	1	-	-	-	1	-
	Тадбирлар	6	1	1	2	-	2
III	Тегишли ҳужжатлар ижроси бўйича мақсадли ва комплекс ўрганишлар, жами* шу жумладан:	3	-	1	1	-	1
	Жиззах вилояти меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармасида	1	-	1	-	-	-
	Сурхондарё вилояти меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармасида	1	-	-	1	-	-
	Тошкент шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармасида	1	-	-	-	-	1

IV	<p>Топшириқ ижроси ҳолати қачон, каерда муҳокама этилди, кимга нисбатан қандай интизомий чоралар кўрилди **</p>	<p>2009 йил 20 июлда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳайъат йиғилишида Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш масаласи бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2009 йил 21 февралдаги селектор мажлиси протоколи қарорларининг бажарилиши тўғрисида масала кўриб чиқилди.</p> <p>Ҳайъат йиғилишида Қорақалпоғистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармалари бошлиқлари иштирок этди.</p> <p>Ҳайъатда Инкирозга қарши чора-тадбирларни амалга ошириш ва аҳолини иш билан таъминлаш ҳудудий дастурларининг юзасидан янги иш ўринларини ташкил қилиш, банд бўлмаган аҳолини ишга жойлаштириш ва уларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтиришга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиш масалалари кўриб чиқилди.</p> <p>Ҳайъат йиғилиши якунлари бўйича Тошкент шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари Б.Мирхоновга, Янгиқўрғон (Ю.Отахўжаев), Зангиота (Т.Жўрабоев), туманлари ҳамда Марғилон шаҳар (У.Юлдашев) бандликка кўмаклашувчи марказ раҳбарларига ҳайфсан эълон қилинди.</p> <p>Андижон (С.Юсуфов), Жиззах (С.Алмамедова), Тошкент (Х.Исамуҳамедов), Фарғона (Ф.Қосимов) вилоятлари бошқармалари ишлари қониқарсиз деб ҳисобланди.</p> <p>Ҳайъат йиғилиши протоколи Вазирлар Маҳкамасининг Иқтисодиёт ва ташқи иқтисодий алоқалар йиғма ахборот-таҳлил департаменти бош мутахассиси Э.М.Мухитдиновага тақдим этилди (2009 йил 21 июлдаги чиқиш рақами 01-10/1850-сонли хат).</p>
----	---	---

Изоҳ: * - Ўтказилган ўрганишлар якунлари бўйича якуний маълумотлар Вазирлар Маҳкамасининг ахборот-таҳлил департаменти томонидан талаб қилиб олинishi мумкин.

** - Ўтказилган мажлислар баёнлардаги қарорлар ушбу жадвалга илова қилинади ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг ахборот-таҳлил департаментига тақдим этилади.

Вазир в.б.: _____ /имзо/ Хаитов А. /Ф.И.О./ _____ /сана/

**4.9.10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг
“Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳамда Болаларни соғломлаштириш
ва дам олдириш бўйича республика доимий комиссиясининг кенгайтирилган мажлиси
ижросини таъминлаш ҳақида”ги 2010 йил
25 майдаги 200 - сонли**

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳамда Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича Республика доимий комиссиясининг 2010 йил 6 майда ўтказилган кенгайтирилган мажлиси (07-1-26, 15.05.2010й.)нинг 26-банди ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳамда Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича Республика доимий комиссиясининг кенгайтирилган мажлиси қарори ижро учун қабул қилинсин.

2. Олий таълим муассасалари ректорларига:

Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича мутасадди ташкилотлар бюрократлари ва ўрнатилган тартибда тузилган шартномалар асосида оромгоҳларни малакали педагог-тарбиячилар ва етакчилар билан таъминлаш;

-тарбия жараёнига оид услубий қўл-

ланмалар ишлаб чиқилишида амалий ёрдам кўрсатиш;

-болалар оромгоҳларига ишга жалб этиладиган олий таълим муассасаси талабаларининг якуний назоратларини олдин топширишларига имкониятлар яратиш;

-талабаларнинг болалар оромгоҳларида ишлаган даврини педагогик амалиётдан ўтиш дастурига киритиш вазифалари юклатилсин.

3. Вазирликнинг маънавий ва ахлоқий тарбия бошқармаси (З.Каримов)га:

-оромгоҳларда ишлашга маънавий жиҳатдан етук талабалар жалб этилиши;

-маънавият ва маърифат ишлари бўйича проректорлар билан биргаликда оромгоҳларда ишлайдиган талабалар ўқувини олий таълим муассасаларида ташкил этиш вазифалари топширилсин.

Ушбу буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосари У.Ташкенбаев зиммасига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

5.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ БИТИРУВЧИЛАРИНИ ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ

5.1.1 Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларини битираётган педагог ва муҳандис-педагог кадрларни академик лицей, касб-хунар коллежларига ишга жойлашишига қўмаклашиш тўғрисида»ги 2002 йил 16 апрелдаги 121-сонли

БУЙРУГИ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислоҳ Каримовнинг 2001 йил якунларига бағишланган йигилишда сўзлаган нутқида кадрлар тайёрлаш тизими олди-га қўйилган вазифаларни бажариш, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун педагог, муҳандис-педагог кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг Вазирлар Маҳкамасининг 4 октябр 2001 йилдаги 400-сон қарори ижросини таъминлаш ҳамда олий таълим муассасалари битирувчиларини мақсадли ишга жойлашишига маркетинг изланишлари асосида қўмаклашиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Олий таълим муассасалари ректорларига:

- охириги 3 йилда олий таълим муассасаларини битирган ёш мутахассисларнинг ишга жойлашганлиги мониторингини ўтказиш чораларини кўриш;

- академик лицей, касб-хунар коллежлари билан битирувчиларни ишга жойлаштириш борасида ҳамкорлик қилиш, мазкур таълим муассасаларида ишлашга йўналтирилган ҳамда тўлов контракт асосида битирувчиларнинг шу таълим муассасаларида ишлаш

ҳожишини билдирган ҳар бир номзоднинг исми-шарифлари рўйхати тузиш ва тегишли касб-хунар коллежлари раҳбариятига тақдим этиш;

- вилоят ҳокимликлари билан ҳамкорликда битирувчиларни академик лицей ва касб-хунар коллежларида ишлаб қолишлари учун қўшимча маънавий ва моддий рағбатлантириш тadbирлари ишлаб чиқиш;

- ишлаб чиқариш амалиёти бевосита замонавий янги типдаги лицей ва коллежларда, илғор технологияга эга бўлган ишлаб чиқариш корхоналарида ўтказилишини режалаштириш вазифалари юклатилсин.

2. Академик лицей ва касб-хунар коллежларининг директорлари, олий таълим муассасаларининг академик лицей, касб-хунар коллежлари ва маркетинг хизматлари бўйича проректорларига:

академик лицей ва касб-хунар коллежлари педагог кадрлар таркибини шакллантиришда биринчи навбатда олий таълим муассасаларининг тавсиясига эга бўлган иқтидорли магистр ва бакалаврлар устуворлигини таъминлаш топширилсин.

3. Мазкур буйруқ бажарилишининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

5.1.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ёш мутахассисни иш билан таъминлашга қўмаклашиш тўғрисида намунавий шартномани тасдиқлаш тўғрисида»ги 2002 йил 3 декабрдаги 350-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “2000-2003 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисидаги 2002 йил 4 июн 198-сонли қарорининг б-бандида қўйилган ёш мутахассисларни иш билан таъминланишига қўмаклашиш тўғрисидаги шартномалар тузиш вазифаси амалиётга жорий этиш мақсадида ҳамда Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси мажлисининг 2002 йил 9 октябрдаги 8-сонли баёни, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ва Адлия вазирликларининг келишув хатларига асосланиб

БУЮРАМАН:

1. Ёш мутахассисни иш билан таъминлашга қўмаклашиш тўғрисидаги намунавий шартнома шакли 1-Иловага мувофиқ тасдиқлансин ва ижро учун қабул қилинсин.
2. Олий таълим муассасалари ректорла-

рига:

- ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилотлар ва таълим муассасалари раҳбарлари билан давлат гранти асосида билим олувчи ёш мутахассисни иш билан таъминлашга қўмаклашиш тўғрисидаги шартномалар тузиш йўлга қўйилсин;

- умумтаълим, ўрта махсус ва касб-хунар, шунингдек, олий таълим муассасаларининг педагог-мутахассисларга бўлган катта эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда ёш мутахассисларни педагогик фаолиятга йўналтиришга алоҳида эътибор қаратилсин;

- амалга оширилган ишлар бўйича маълумот ҳар ойнинг 5-санасига, якуний маълумот 2003 йилнинг 1 мартигача вазирликка топширилсин.

3. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш Иқтисодиёт, инвестиция ва маркетинг хизмати бош бошқармаси бошлиғи М. Саидовга юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

**Вазирликнинг 350-сонли буйруғи билан тасдиқланган
ёш мутахассисни иш билан таъминлашга қўмаклашиш тўғрисида**

НАМУНАВИЙ ШАРТНОМА

(давлат гранти асосида қабул қилинган талаба, олий таълим муассасаси ва потенциал иш берувчи ўртасида ихтиёрий асосда тузилади) № _____ " ____ " _____ 200 й

(олий таълим муассасисининг номи)

(кейинги ўринларда «Олий таълим муассаси» деб номланади) номидан муассаса Уставига асосланиб иш юритувчи ректор _____ бир

(Ф.И.Ш.)

томондан, _____ номидаги корхона Уставига асосланиб иш кўрувчи _____

(ташкilot раҳбари, Ф.И.Ш.)

иккинчи томондан, (кейинти ўринларда «потенциал иш берувчи» деб номланади) ва олий таълим муассасасини мутахассислиги бўйича 200__ йилда битирувчи _____ да яшовчи _____

манзили (кейинги ўринларда (талабанинг Ф.И.Ш.)

“Битирувчи” деб номланади) учинчи томондан Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 4 июлдаги 198-сонли қарорининг 6-бандига асосан ёш мутахассисларни ишга жойлашишига қўмаклашиш мақсадида ушбу шартномани куйидагилар ҳақида туздилар.

I. ШАРТНОМАНИНГ ПРЕДМЕТИ

1.1. Давлат грантлари ҳисобидан олий таълимга эга бўлган ёш мутахассис (бакалавр, магистр)ларнинг интеллектуал салоҳиятидан унумли фойдаланиш ва уларни иш билан таъминлашда қўмаклашиш.

II. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ

2.1. Олий таълим муассасаси:

Ноёб таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича эҳтиёж кўп бўлган тақдирда Потенциал иш берувчиларни тендер асосида танлаш.

Талаба ўқув амалиётини ўташи учун «Потенциал иш берувчи»нинг интеллектуал ва моддий-техникавий базасининг имкониятларини ўрганиш ва шу асосда тегишли таклиф киритиш.

2.2. «Потенциал иш берувчи»:

2.2.1. «Олий таълим муассасаси» ўқув режа ва дастурлари билан танишиш уларни ишлаб чиқариш талабларига мувофиқлаштириш юзасидан ўз таклифларини бериш.

2.2.2. «Битирувчи»нинг Давлат имтиҳонларида аттестация комиссияси аъзоси сифатида қатнашиш.

2.3. «Битирувчи»:

2.3.1. Ўқиш фаолияти даврида белгиланган амалиётларни «Потенциал иш берувчи» корхонасида ўташ.

2.3.2. Таълим муассасасини битиргандан сўнг эга бўлган мутахассислиги доирасида иш билан таъминлашни талаб қилиш.

III. ТОМОНЛАРНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ

3.1. Олий таълим муассасаси:

3.1.1. «Битирувчи» Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунлари асосида ишлаб чиқилган меъёрий ҳужжатлар талабларига жавоб берадиган малакали мутахассис этиб тайёрлаш.

3.1.2. «Потенциал иш берувчи»га «Битирувчи» тўғрисида тегишли тавсияномалар бериш ҳамда «Битирувчи»нинг корхонадаги меҳнат фаолияти мониторингини олиб бориш.

3.1.3. «Битирувчи» иш жойлашгандан кейин 2 йил давомида унга зарур услубий ёрдам кўрсатиш.

3.1.4. Шунингдек, томонларнинг розилигига асосан қуйидаги шартларни бажариш мажбуриятини ҳам олади:

а)

б)

в)

3.2. «Потенциал иш берувчи»:

3.2.1. «Битирувчи»ни тегишли тартибда Ўзбекистон Республикасининг машғулотлар миллий стандарти Таснифлагичи (Классификатори)га мувофиқ иш билан таъминлаш.

3.2.2. «Битирувчи»га меҳнат фаолияти давомида услубий ёрдамлар кўрсатиш.

3.2.3. Қуйидаги ижтимоий ёрдам ва имтиёزلарни кўрсатиш:

а)

б)

3.3. «Битирувчи»:

3.3.1. Ўз мутахассислиги бўйича малака тавсифномасида назарда тутилган, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисидаги» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунилари талаблари асосида мустақил фаолият олиб бориш учун мустақил билим ва малакага эга бўлиш.

3.3.2. «Потенциал иш берувчи» корхонасига таълим муассасасини тўлиқ битиргандан сўнг 2 ой муддатда етиб келиш.

3.3.3. «Потенциал иш берувчи»нинг корхонасида камида 2 йил ўз мутахассислиги бўйича ишлаб бериш.

IV. ТОМОНЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

4.1. Томонларнинг бири ушбу шартнома мажбуриятларини бажармаган ёки лозим даражада бажармаган тақдирда бошқа тарафга етказилган зарарни амалдаги қонунчиликда белгиланган тартибда тўлайди.

V. ШАРТНОМАНING АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ ВА УНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТАРТИБИ

5.1. Тарафлардан бирининг талаби билан шартнома қуйидаги ҳолларда қонунда белгиланган тартибда бекор қилиниши мумкин:

5.1. «Битирувчи»нинг малакаси, билими ушбу мутахассис учун амалда ўрнатилган Давлат таълим стандартлари талабларига жавоб бермаса,

5.1.2. «Потенциал иш берувчи» (иш берувчи) томонидан шартнома мажбуриятлари бажарилмаган тақдирда.

5.2. Ушбу шартнома томонларнинг барчаси имзолаганидан сўнг кучга киради ҳамда шартнома тўлиқ бажарилгунга қадар амалда бўлади.

ТОМОНЛАРНИНГ РЕКВИЗИТЛАРИ

“Олий таълим муассасаси”

(номи)

Манзил _____

Тел.Факс: _____

х/р _____

код _____

ИНН _____

Имзо _____

Сана _____

“Потенциал иш берувчи”

(номи)

Манзил _____

Тел.Факс: _____

х/р _____

код _____

ИНН _____

Имзо _____

Сана _____

5.1.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий ва ўрта махсус таълим муассасалари битирувчиларида тадбиркорлик малакаларини шакллантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2010 йил 20 февралдаги 81-сонли

БУЙРУҒИ

Ўзлуксиз таълим тизимида ўқувчи ва талаба-ёшларимизнинг чуқур билим ва касбухунар эгаллашлари учун мустақкам замин яратиш, уларни бугунги кунда бутун дунёни қамраб олган молиявий-иқтисодий инқироз даврида иқтисодиётимизнинг барқарор ўсиш суръатларини таъминлашга муносиб ҳисса қўша оладиган, жумладан, тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун зарур кўникма ва малакаларга эга бўлган замон талаблари даражасида мутахассис кадрлар қилиб тайёрлаш ҳамда «Баркамол авлод йили» Давлат дастурининг 54-банди ижросини таъминлаш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Ўқувчи ва талабаларда тадбиркорлик фаолияти бўйича билим ва кўникмаларни шакллантиришга йўналтирилган махсус курслардан ўқув-услубий таъминотни яратиш ва такомиллаштириш бўйича Ишчи гуруҳлари таркиби 1- ва 2- иловаларга мувофиқ тасдиқ-

лансин.

2. Ишчи гуруҳлари (М.Болтабоев, А.Набиев)га:

-тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш асослари бўйича ўқувчи ва талабалар билим ва малакаларини шакллантиришга қаратилган ўқув курсининг дастурини тайёрлаш;

-таълим йўналишларига мувофиқ ўқув курсининг мазмуни, ҳажми, ўқитиш курслари ва ўқув режасидаги ўрнини аниқлаш;

-тадбиркорлик фаолияти бўйича ўқувчи ва талабаларда зарур билим, кўникма ва малакаларни шакллантиришга қаратилган ўқув-услубий қўлланма тайёрлаш;

-ўқув курси дастури ва ўқув-услубий материалларни ўрнатилган тартибда экспертизадан ўтказиш ва Мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига киритиш;

-ўқувчи ва талабаларда амалий машгулотлар, битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертацияларини бажариш жара-

ёнида тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, бизнес-режа тузиш ва шу каби бошқа мавзулар ва ишланмалар кўламини кенгайтириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш вазифалари топширилсин.

3. Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш асослари бўйича махсус курс 2010/2011 ўқув йилидан бошлаб жорий этилсин.

4. Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (З.Худойбердиев), олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Маджидов) ларга:

Ишчи гуруҳларига тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш асослари бўйича ўқув курсидан ўқув-услубий таъминотини ишлаб чиқишда ташкилий-услубий ёрдам кўрсатиш;

Мувофиқлаштирувчи кенгаш тавсияси асосида ўқув курси дастури ва ўқув-услубий материалларни вазирлик буйруғи билан тасдиқлаш ва амалиётга жорий этиш вазифалари топширилсин.

5. Мазкур буйруқ ижросининг назоратини ўз зиммамда қолдираман.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири

2-илова

Ўрта махсус, касб-хунар таълими мутахассислари ўқувчиларида тадбиркорлик фаолияти бўйича билим ва кўникмаларни шакллантиришга йўналтирилган махсус курслардан ўқув-услубий таъминотни яратиш бўйича Ишчи гуруҳи

ТАРКИБИ

1. А.Набиев - ЎМКХТМ касб-хунар коллежлари бошқармаси бош мутахассиси, гуруҳ раҳбари

2. А.Нуруллаев - Тошкент банк ҳисоб кредит коллежи директори в.б.

3. К.Хомитов - Тошкент банк коллежи «Банк иши» кафедраси мудири

4. М.Тожибоев - Идоравий метрологик назорати хизмати бош мутахассиси

5.1.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг бакалавр ва магистр кадрларга бўлган эҳтиёжларига мувофиқ битирувчиларни ишга тақсимлаш ва жойлаштиришни таъминлаш тўғрисида»ги 2010 йил 26 февралдаги 129 - сонли

БУЙРУҒИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тегишли фармонлари, қарорлари ва фармойишлари ижроси бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2010 йил 9 февралдаги 2/1-сонли Хайъат қарори билан тасдиқланган «Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бўйича 2010 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурининг энг муҳим устувор вазифалари сўзсиз амалга оширилишини таъминлаш бўйича аниқ чора-тадбирлар комплекси»нинг 44-бандига мувофиқ олий таълим муассасаларини 2009-2010 ўқув йилида битирувчиларни

академик лицейлар, касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасалари (корхона, ташкилот ва муассасалар) талаб-эҳтиёжларига мувофиқ ишга тақсимлаш (тавсия этиш) ҳамда уларнинг ишга жойлашиш жараёнини самарали ташкил этиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Республикада фаолият кўрсатаётган ва 2010/2011 ўқув йилида янгидан ишга туширилаётган академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг умумтаълим ва махсус фанлар ўқитувчилари ҳамда ишлаб чиқариш таълим усталарига бўлган эҳтиёжлари

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри кесимида 1-иловага мувофиқ кадрларга бўлган талаб сифатида қабул қилинсин.

2. Республика олий таълим муассасаларининг 2010/2011, 2011/2012 ва 2012/2013 ўқув йилларида кафедралар ва магистратура мутахассисликлари кесимида магистр кадрларга бўлган жорий ва истиқболдаги эҳтиёжлари 2-иловага мувофиқ кадрларга бўлган талаб сифатида қабул қилинсин.

3. Академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари директорларига:

3.1. Олий таълим муассасаларини 2009-2010 ўқув йилида битириб ишга тақсимланган (тавсия этилган) ёш мутахассислар учун жорий йилнинг 10 августига қадар ишга жойлашиш, ҳужжатларни расмийлаштириш ва бошқа тегишли шарт-шароитлар яратиш чоралари кўрилсин.

3.2. Таълим муассасаси раҳбари ишга тақсимланган (тавсия этилган) ёш мутахассиснинг педагогик лавозимларга сунъий тўсиқларсиз, маълумотига мувофиқ қабул қилинишига шахсан масъул эканлиги белгилаб қўйилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқларига:

4.1. Ҳудудий бошқарма тасарруфида фаолият кўрсатаётган ва 2010-2011 ўқув йилида янгидан ишга туширилаётган ҳар бир академик лицей ва касб-хунар коллежининг умумтаълим ва махсус фанлар ўқитувчилари ҳамда ишлаб чиқариш таълими усталарига бўлган эҳтиёжлари 2009-2010 ўқув йилида олий таълим муассасаларини битираётган ёш мутахассислар ҳисобидан тўлиқ қопланиши таъминлансин.

4.2. Ҳудудий бошқармада олий таълим муассасалари битирувчиларини ишга жалб этиш, қабул қилиш ва жойлаштириш масаласини ташкил қилувчи ва мувофиқлаштирувчи махсус ишчи гуруҳи шахсан бошқарма бошлиғи раҳбарлигида ташкил этилсин ва унинг зиммасига тасарруфидаги ҳар бир таълим муассасасининг педагог кадрларга бўлган эҳтиёжини аниқлашдан тортиб то уни тўлиқ қоплашгача бўлган барча вазифалар юклатилсин.

Ишчи гуруҳ тегишли олий таълим муассасалари билан ўзаро келишилган жадвал асосида тасарруфидаги академик лицей ва касб-хунар коллежларига ишга тақсимланган (тавсия этилган) ҳар бир битирувчи билан 2009 йилнинг 1 июнига қадар шахсий мулоқот ўрнатсин, бу жараёнда битирувчиларга белгиланган таълим муассасасига етиб келиш ва иш бошлаш муддатлари, манзили, боғланиш телефонлари, тегишли ҳужжатларни расмийлаштириш тартиби, режалаштирилган ўқув фанлари ва юкламаси, маоши ва бошқа маиший шарт-шароитлари ҳақида тушунчалар берилишини таъминлансин.

Академик лицей ва касб-хунар коллежларига ишга тақсимланган (тавсия этилган) олий таълим муассасалари битирувчиларини жорий йилнинг 10 августига қадар тўлиқ ишга жалб этиш ҳамда ҳар бир таълим муассасасида мутахассислиги бўйича педагогик кадрлар бутлигини тўлиқ таъминлашга ҳудудий бошқарма бошлиғи шахсан жавобгар эканлиги белгилаб қўйилсин.

5. Олий таълим муассасалари ректорлари ва филиаллари директорларига:

5.1. Жорий йилнинг 10 апрелига қадар академик лицей ва касб-хунар коллежларининг педагог кадрларга бўлган реал эҳтиёжларига (1-иловага) мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ўрта махсус, касб-хунар таълими ҳудудий бошқармалари билан алоқалар ўрнатиб, ҳар бир бакалаврият йўналиши ва магистратура мутахассислигини давлат грантлари асосида битирувчиларни дастлабки ишга тақсимлаш лойиҳаси ишлаб чиқилсин.

5.2. Жорий йилнинг 10 апрелига қадар республика олий таълим муассасалари кафедраларининг илмий-педагогик кадрларга бўлган реал эҳтиёжларига (2-иловага) мувофиқ тегишли олий таълим муассасалари билан алоқалар ўрнатиб, ҳар бир магистратура мутахассислигини давлат грантлари асосида битирувчиларни дастлабки ишга тақсимлаш лойиҳаси ишлаб чиқилсин.

5.3. Жорий йилнинг 1 майига қадар барча давлат гранти асосида битирувчиларни якуний ишга тақсимлаш жараёни тўлиқ амалга оширилсин ва унинг натижалари

бўйича 5 майга қадар Олий таълим муассасалари бош бошқармасига ёзма (электрон) ахборот тақдим этилсин.

5.4. Жорий йилнинг 10 майига қадар битирувчиларнинг якуний ишга тақсимооти натижалари ёш мутахассис ишга тақсимланган корхона, ташкилот ва муассасаларга ўз вақтида ўрнатилган тартибда етказилиши таъминлансин.

5.5. Олий таълим муассасасини тўлов-контракт асосида тугатаётган бакалавр ва магистрларни уларнинг аризаларига (хоҳишига, розилигига) мувофиқ Тақсимот комиссиясининг қарори билан ишга тақсимлаш ҳамда корхона, ташкилот ва муассасаларнинг сўровига (ёки тузилган шартномаларга) мувофиқ ишга тавсия этиш (йўллаш) мумкинлиги белгилаб қўйилсин.

5.6. Битирувчиларни дастлабки ишга тақсимлаш лойиҳасини ишлаб чиқишда, якуний тақсимотни ўтказишда ва уларни ишга жойлаштиришда мутахассислик кафедралари, факультет деканатлари ва маркетинг хизмати даражаларида буюртмачи – иш берувчи корхона, ташкилот ва муассасалар билан мунтазам алоқалар ўрнатилиб, амалий ҳамкорлик йўлга қўйилсин.

5.7. Жорий йилда битирувчиларнинг белгиланган муддатда иш жойларига етиб бориши ва жойлашишини тўлиқ таъминлаш чоратадбирлари ҳар бир битирувчи ва мутахассислик кафедраси кесимида ишлаб чиқилсин ҳамда амалга оширилсин, мазкур жараённинг натижаси бўйича 25 августга қадар Олий таълим муассасалари бош бошқармасига ёзма (электрон) ахборот тақдим этилсин.

6. Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази (Ш.Жавлонов)га:

6.1. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси билан ҳамкорликда жорий йилнинг 10 майига қадар олий таълим муассасаларини давлат гранти асосида битирувчиларнинг ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларига якуний ишга тақсимланиши натижалари барча ҳудудий бошқармаларга (тегишли академик лицей ва касб-хунар коллежларига) ет-

казилиши таъминлансин.

6.2. Ҳудудий бошқармаларда ташкил этилган олий таълим муассасалари битирувчиларини ишга жалб этиш, қабул қилиш ва жойлаштириш масаласини ташкил қилувчи ва мувофиқлаштирувчи ишчи гуруҳлар фаолияти қаттиқ назоратга олиниб, зарурий ҳолларда уларнинг фаолиятига тегишли тузатишлар киритиб борилсин.

6.3. Бўш иш ўринлари бўла туриб, олий маълумотга эга бўлган бакалавр ва магистр битирувчиларни ишга қабул қилмаган ёки унга тўсқинлик қилган ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари директорларига нисбатан қатъий интизомий чоралар қўрилсин.

6.4. Олий таълим муассасаларини 2009-2010 ўқув йилида битирувчиларнинг республикада фаолият кўрсатаётган ва янгидан ишга тушириладиган академик лицей ва касб-хунар коллежларига ишга жойлашиши тўғрисидаги маълумотлар жорий йилнинг 25 августига қадар Олий таълим муассасалари бош бошқармасига тақдим этилсин.

7. Олий таълим муассасалари бош бошқармаси (И.Мажидов)га:

7.1. Идоравий бўйсунитидан қатъий назар, барча олий таълим муассасаларини 2009-2010 ўқув йилида битирувчиларнинг академик лицейлар, касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасалари ва бошқа корхона, ташкилот ва муассасаларга ўзаро шартномалар асосида ишга тақсимланиш ва жойлашиш жараёни мунтазам назоратга олинсин.

7.2. Жорий йилнинг 28 августига қадар республика олий таълим муассасаларини давлат гранти ва тўлов-контракт асосида тугатган бакалавр ва магистрларнинг академик лицейлар, касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасалари ва бошқа корхона, ташкилот ва муассасаларга дастлабки ишга жойлашиш натижалари умумлаштирилсин.

8. Мазкур буйруқ ижросининг назорати вазирнинг биринчи ўринбосарлари У.Ташкенбаев ва Ш.Жавлонов зиммаларига юклатилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

Мундарижа

Сўз боши.....	4
---------------	---

I БОБ

1.1.ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ.....	6
1.1.1 Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни.....	6
1.1.2. Ўзбекистон Республикасининг «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Қонуни.....	12
1.1.3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги Қарори.....	30
1.2. ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИ БОШҚАРИШ.....	39
1.2.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасасининг Намунавий Ички тартиб қоидалари ҳамда Уставини тасдиқлаш ҳақида»ги 2010 йил 1 июндаги 257-сонли буйруғи.....	39
1.2.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирлик Регламентини тасдиқлаш ҳақида»ги 2011 йил 11 ноябрдаги 447-сонли буйруғи.....	88
1.2.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим тизимида бошқарув кадрлари захирасини узлуксиз тайёрлашни ташкил этиш тўғрисида»ги 2010 йил 25 февралдаги 86-сонли буйруғи.....	97
1.2.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Тасарруфда олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идораларнинг ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2010 йил 26 февралдаги 93-сонли буйруғи.....	99

II БОБ

2.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ, АТТЕСТАЦИЯ ВА ДАВЛАТ АККРЕДИТАЦИЯСИДАН ЎТКАЗИШ.....	108
2.1.1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2006 йил 10 февралдаги 21-сонли Қарори.....	108
2.1.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ўқув юртлари ректорларининг республика ва минтақавий кенгашлари таркибини тасдиқлаш тўғрисида»ги 1998 йил 22 апрелдаги 101-сонли буйруғи.....	116
2.1.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Меъёрий ҳужжатни тасдиқлаш тўғрисида»ги 1998 йил 9 декабрдаги 345-сонли буйруғи.....	127
2.1.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Биринчи проректор ҳақидаги Низомнинг тула амал қилишини таъминлаш тўғрисида»ги 2000 йил 26 июлдаги 206-сонли буйруғи.....	129

2.1.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълимга оид меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2000 йил 22 сентябрдаги 251-сонли буйруғи.....	130
2.1.6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирликнинг 1996 йил 26 апрелдаги 106-сонли Республика таълим муассасаларининг давлат аттестацияси самарадорлигини ошириш ҳақидаги буйруғига «Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқаришни мониторингини амалга ошириш тўғрисида қўшимча киритиш» ҳақида»ги 2001 йил 23 апрелдаги 88-сонли буйруғи.....	132
2.1.7. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъатининг «Республика олий ўқув юртларида академик лицей ва касб-хунар коллежлари ва маркетинг хизматлари бўйича проректор лавозимини жорий этиш ҳақида»ги 2001 йил 30 майдаги 5/6-сонли қарори.....	134
2.1.8. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Республика олий ўқув юртлари томонидан академик лицей ва касб-хунар коллежларига амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда маркетинг хизматини янада такомиллаштириш ҳақида»ги 2001 йил 30 майдаги 125-сонли буйруғи.....	134
2.1.9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъатининг «Болонья декларацияси ва дипломларни тан олиш муаммолари ҳақида»ги 2003 йил 28 май 5/6 сонли қарори.....	136
2.1.10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси узлуксиз таълим тизими муассасаларининг давлат аттестацияси ва аккредитацияси тўғрисида» ва «Ўзбекистон Республикаси узлуксиз таълим тизими педагог, профессор-ўқитувчи ва раҳбар кадрлар аттестацияси ҳақида»ги Низомлар лойиҳаларини апробациядан ўтказиш ҳақида»ги 2004 йил 14 майдаги 138-сонли буйруғи.....	139
2.1.11. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасалари, академик лицей ва касб-хунар коллежларининг фуқаро муҳофазаси бўйича 2010 йилги вазифалари ҳақида»ги 2010 йил 5 январдаги 5-сонли буйруғи.....	140
2.1.12. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «И.М.Губкин номидаги Россия давлат нефт ва газ университетининг Тошкент шаҳридаги филиали фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ҳамкорликдаги чора-тадбирлар мажмуаси режаси ижросини таъминлаш ҳақида»ги 2010 йил 15 январдаги 27-сонли буйруғи.....	153
2.1.13. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим муассасаларида спорт иншоотларидан самарали фойдаланиш, уларни зарур спорт инвентарлари, асбоб-ускуналари ҳамда малакали кадрлар билан таъминлашни яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2010 йил 8 майдаги 178-сонли буйруғи.....	154

2.2. ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИЛАРНИ ТАНЛОВ АСОСИДА ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ.....158

2.2.1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Олий таълим муассасаларига педагог ходимларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2006 йил 10 февралдаги 20-сонли Қарори.....	158
--	-----

2.2.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларини педагог кадрлар билан таъминлаш ҳақида»ги 2008 йил 10 мартдаги 62-сонли буйруғи.....162

2.3. ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ ИНТЕГРАЦИЯСИ.....169

2.3.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 24 февралдаги «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисида»ги 77-сонли Қарорини бажариш ҳақида»ги 1998 йил 27 февралдаги 50-сонли буйруғи.....169

2.3.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2001 йил 29 октябрдаги 263-сонли буйруғи.....171

2.3.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон инглиз тили ўқитувчилари Ассоциациясига амалий ёрдам кўрсатиш тўғрисида»ги 2004 йил 4 май 129-сонли буйруғи.....175

2.3.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирлик ва олий таълим муассасаларининг фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2008 йил 10 январдаги 2-сонли буйруғи.....177

2.3.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида кадрлар тайёрлаш ишларининг аҳолини инвентаризациядан ўтказиш, йўналишлар ва мутахассисликларнинг меҳнат бозори талабларига жавоб бериши ва уларга бўлган эҳтиёжни аниқлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2008 йил 18 февралдаги 36-сонли буйруғи.....180

2.3.6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази «ЎЗЭЛТЕХСАНОАТ» уюшмаси «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг мутахассисларга бўлган эҳтиёжларини аниқлаш, тармоқ корхоналари учун муҳандис-техник кадрлар ва ўрта махсус маълумотли техник мутахассислар тайёрлаш ҳамда таъминлаш дастурини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш тўғрисида»ги 2010 йил 18 январдаги 32/22 /кк/ 4-п қўшма қарори.....182

2.4. ЎҚУВ-ТАРБИЯ МАЖМУАЛАРИ, ЎҚУВ-ФАН-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИ ВА УЮШМАЛАРИ.....196

2.4.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўқув - илмий - ишлаб чиқариш мажмуаси тўғрисидаги намунавий Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2008 йил 4 апрелдаги 94-сонли буйруғи..... 196

2.4.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратура низомини тасдиқлаш тўғрисида» 2012 йил 29 октябрдаги 418-сонли буйруғи..... 200

2.5. ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ ЙЎНАЛИШЛАРИ (МУТАХАССИСЛИКЛАРИ) БЎЙИЧА МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ.....217

2.5.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2013 йил 13 март “Намунавий фан дастурларини тасдиқлаш ҳамда ўқув адабиётларини чоп этишга рухсат бериш тўғрисида”ги 82-сонли буйруғи.....	217
--	-----

III БОБ

3.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИГА ТАЛАБАЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ, ЎҚИШНИ КЎЧИРИШ, ЧЕТЛАТИШ ВА ҚАЙТА ТИКЛАШ.....	223
---	------------

3.1.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 11 июлдаги 199-сонли буйруғи.....	223
---	-----

3.1.2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Олий таълим муассасаларига қабул қилиш, талабалар ўқишнни кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш ҳақида»даги қарори.....	230
--	-----

3.1.3. Олий таълим муассасаларининг бакалавриятига талабаларни қабул қилиш тартиби тўғрисида Низом.....	231
---	-----

3.1.4. Олий таълим муассасаларида ягона кўп балли баҳолаш тизими бўйича касбий (ижодий) имтиҳонларни ўтказиш тартиби.....	237
---	-----

3.1.5. Ўқитиш тожик, қозоқ, туркман ва қирғиз тилларида олиб бориладиган айрим таълим йўналишлари бўйича кириш имтиҳонларини қабул қилиш тартиби.....	238
---	-----

3.1.6. Олий таълим муассасаларига кўзи ожиз абитуриентларни қабул қилиш тартиби.....	239
--	-----

3.1.7. Олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби тўғрисида Низом.....	240
---	-----

3.1.8. Олий таълим муассасалари талабалари ўқишнни кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисида Низом.....	244
--	-----

3.1.9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабалар ўқишнни кўчириш, қайта тиклаш бўйича ҳужжатларни жойларда қабул қилишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2010 йил 5 июлдаги 265-сонли буйруғи.....	248
---	-----

3.2. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ТАЛАБАЛАРИГА АКАДЕМИК ТАЪТИЛ БЕРИШ.....	255
--	------------

3.2.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабаларга академик таътил бериш ва ўқишга тиклашни тартибга солиш тўғрисида»ги 2006 йил 16 майдаги 100-сонли буйруғи.....	255
--	-----

3.3. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ИККИНЧИ ВА УНДАН КЕЙИНГИ ТАЪЛИМНИ ОЛИШ.....	256
--	------------

3.3.1. Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича давлат комиссиясининг 2008 йил 139 августдаги 15-сонли баёни	256
--	-----

3.3.2. Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни олиш тартиби тўғрисида	256
---	-----

3.3.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат тест марказининг «Республика олий таълим муассасаларида иккинчи ва ундан кейинги таълимни ташкил этилишини ўрганиш тўғрисида»ги 2008 йил 29 августдаги 269/01-291-сонли қўшма қарори.....	259
--	-----

IV БОБ

4.1. ОТМларида ЎҚУВ-ТАРБИЯ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ. ТАЪЛИМ ЙЎНАЛИШЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛИКЛАРИ. ТАҲСИЛ ОЛИШ МУДДАТЛАРИ.....	260
4.1.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон тарихини ўрганиш ва ўқитиш самарадорлигини ошириш маркази тузиш тўғрисида»ги 1998 йил 7 июлдаги 172-сонли буйруғи.....	260
4.1.2. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV-сессиясидаги маърузаси асосий қоидаларини амалга ошириш чора тадбирлари тўғрисида»ги 1999 йил 9 июлдаги 230-сонли буйруғи.....	261
4.1.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Олий Мажлиснинг иккинчи чақирик, биринчи сессияси иккинчи йиғилишида сўзлаган нутқи ва Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги «Иқтисодиётни эркинлаштириш ва ислохотларни чуқурлаштириш – энг муҳим вазифамиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар ҳақида»ги 2000 йил 17 февралдаги 43-сонли буйруғи.....	263
4.1.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси тўғрисида»ги 2004 йил 6 февралдаги 1/3-сонли қарори.....	265
4.1.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг ҳукумат мажлисларида сўзлаган нутқларида белгиланган дастурий вазифаларни бажариш тўғрисида»ги 2004 йил 2 мартдаги 48-сонли буйруғи.....	266
4.1.6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Журналист кадрлар тайёрлаш тўғрисида»ги 1999 йил 12 мартдаги 66-сонли буйруғи.....	267
4.1.7. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ҳукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 8 июлдаги 228-сонли буйруғи.....	270
4.1.8. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент Ислом Каримовнинг иккинчи чақирик Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида»ги 2000 йил 27 январдаги 19-сонли буйруғи.....	271
4.1.9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Фан дастурларини тасдиқлаш ҳамда ўқув адабиётларини нашр этишга рухсат бериш тўғрисида»ги 2011 йил 17 сентябрдаги 392-сонли буйруғи.....	273
4.1.10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳайъатининг «Таълим сифатини оширишга киритилган 100 инновациялар тўғрисида»ги 2003 йил 28 майдаги 5/5-сонли қарори.....	283

4.1.11. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий техника таълимни такомиллаштириш тўғрисида»ги 2004 йил 12 январдаги 8-сонли буйруғи.....	283
4.1.12. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъатининг «Олий техника таълимни такомиллаштириш Концепцияси тўғрисида»ги 2004 йил 6 февралдаги 1/3-сонли қарори.....	287
4.1.13. Ўзбекистонда 2010 йилгача бўлган даврда Олий техник таълимни такомиллаштириш Концепцияси.....	290
4.1.14. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида таълим-тарбиявий ишлар жарёнини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2004 йил 31 мартдаги 88-сонли буйруғи.....	301
4.1.15. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарорини эълон қилиш тўғрисида»ги 1998 йил 12 январдаги 7-сонли буйруғи.....	303
4.1.16. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Фанларни модул тизими бўйича ўқитиш тўғрисида»ги 1998 йил 11 мартдаги 58-сонли буйруғи.....	305
4.1.17. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти фаолиятини такомиллаштириш тўғрисидаги Қарориди қўйилган талабларга мувофиқ олий таълим тизимида юқори малакали тарихчи кадрларни тайёрлаш вазифалари тўғрисида»ги 1998 йил 3 августдаги 220-сонли буйруғи.....	305
4.1.18. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг тарихчи олимлар билан учрашуви ва унда «Тарихий хотирасиз келажак йўқ» мавзусидаги суҳбати материалларини ўқув юртларида ўрганиш тўғрисида»ги 1998 йил 27 августдаги 238-сонли буйруғи.....	308
4.1.19. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» курсини жорий этиш тўғрисида»ги 1998 йил 2 сентябрдаги 241-сонли буйруғи.....	308
4.1.20. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон буюк келажак сари» китобини ўқув юртларида ўрганиш тўғрисида»ги 1998 йил 4 ноябрдаги 307-сонли буйруғи.....	309
4.1.21. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Оилани ҳаётга тайёрлаш курсини киритиш тўғрисида»ги 1998 йил 17 декабрдаги 348-сонли буйруғи.....	310
4.1.22. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг «Туркистон» газетаси ва «Туркистон-пресс» агентлиги муҳбирларининг саволларига жавоблари, Тошкентда содир бўлган февраль воқеалари ҳамда Халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқиди илгари сурилган ғоялар, берилган кўрсатмалар муносабати билан Республика олий ўқув юртларида таълим-тарбия жараёнларини такомиллаштириш бўйича қилинган ишлар ва истиқболдаги долзарб вазифалар тўғрисида»ги 1999 йил 2 апрелдаги 101-сонли буйруғи.....	310

4.1.23. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг олий мажлис XIV сессиясидаги маърузаси асосида «Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда» махсус курсини ўқув дастурларига киритиш тўғрисида»ги 1999 йил 24 апрелдаги 126-сонли буйруғи.....	311
4.1.24. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 8 июлдаги 228-сонли буйруғи.....	312
4.1.25. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим тизимида намунавий ўқув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блокинни ўқув жараёнига татбиқ этиш тўғрисида»ги 1999 йил 2 сентябрдаги 255-сонли буйруғи.....	312
4.1.26. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент Ислоҳ Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида»ги 2000 йил 27 январдаги 19-сонли буйруғи.....	313
4.1.27. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Соғлом авлод Давлат дастури бўйича янги тиббиёт курсларини жорий қилиш тўғрисида»ги 2000 йил 30 мартдаги 89-сонли буйруғи.....	313
4.1.28. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фанини Республика таълим тизимида жорий этиш юзасидан кўрилган тайёргарлик ҳақидаги маълумотнома» ва маскур масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг топшириқлари ҳақида»ги 2001 йил 15 январдаги 8а-сонли буйруғи.....	315
4.1.29. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратурада чет тилларни ўқитилиш ҳолати ва такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 8 февралдаги 34-сонли буйруғи.....	316
4.1.30. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Вазирлик тасарруфидаги олий таълим муассасаларида ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 12 феврал 42-сонли буйруғи.....	317
4.1.31. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим йўналишлари бўйича Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 2002 йил 21 февралдаги 54-сонли буйруғи.....	317
4.1.32. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ижтимоий-гуманитар фанлардан давлат таълим стандартн бўйича бакалаврга қўйиладиган талабларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2002 йил 3 апрелдаги 108-сонли буйруғи.....	318
4.1.33. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратура босқичида чет тилларни ўқитишни такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 15 апрелдаги 119-сонли буйруғи.....	318
4.1.34. Приказ Министерства высшего и среднего специального образования Республики Узбекистан № 171 от 10 июня 2002 года Об одобрении «Методики развития критического (аналитического) мышления в системе высшего образования».....	319

4.1.35. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълимнинг магистратура босқичи ўқув дастурларига «Реклама ва товарлар ҳаракати курсини киритиш тўғрисида»ги 2002 йил 5 ноябрдаги 313-сонли буйруғи.....	326
4.1.36. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун ҳужжатларини талабаларга ўқитиш ҳақида»ги 2002 йил 27 декабрдаги 376-сонли буйруғи.....	327
4.1.37. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Лотин ёзувига асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш курсларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2003 йил 18 сентябрдаги 232-сонли буйруғи.....	328
4.1.38. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Очиқ лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида»ги 2004 йил 26 мартдаги 79-сонли буйруғи.....	328
4.1.39. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Конституциясини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2001 йил 19 февралдаги 38-сонли буйруғи.....	332
4.1.40. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбек тили фанидан давлат аттестациясини жорий этиш тўғрисида»ги 2001 йил 22 февралдаги 46-сонли буйруғи.....	332
4.1.41. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирилигининг «Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик» фани бўйича тажрибавий ўқув Дасгурини жорий этиш тўғрисида»ги 2003 йил 20 август 206-сонли қўшма буйруқлари.....	333
4.1.42. Об организации военной подготовки студентов Международного Вестминстерского университета г.Ташкента на военной кафедре Ташкентского Государственного технического университета из совместного приказа №236 от 23 сентября 2003 года	334
4.1.43. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар» фанининг ўқитилиши ва унинг ўқув-услубий таъминотини такомиллаштириш тўғрисида 2003 йил 7 ноябрдаги 274-сонли буйруғи.....	334
4.1.44. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий техника таълимини такомиллаштириш Концепцияси тўғрисида»ги 2004 йил 6 февралдаги 1/3-сонли қарори.....	335
4.1.45. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Бакалаврлар тайёрлашни такомиллаштириш ва магистрлар тайёрлашни ташкил этиш ҳақида»ги 1999 йил 15 мартдаги 94-сонли буйруғи.....	335
4.1.46. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабаларнинг кишки таътили даврида педагог кадрлар учун мақсадли курслар ташкил этиш ҳақида»ги 2000 йил 25 декабрдаги 349-сонли буйруғи.....	336
4.1.47. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Магистратура босқичида чет тилларни ўқитишни такомиллаштириш тўғрисида»ги 2002 йил 15 апрелдаги 119-сонли буйруғи.....	336

4.1.48. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Лотин ёзувига асосланган янги ўзбек алифбоси ва имлосини ўргатиш курсларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2003 йил 18 сентябрдаги 232-сонли буйруғи.....	337
4.1.49. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўқув жараёнига оид меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 1999 йил 21 декабрдаги 379-сонли буйруғи.....	337
4.1.50. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Президент Ислом Каримовнинг иккинчи чакириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги «Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз» маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида»ги 2000 йил 27 январдаги 19-сонли буйруғи.....	343
4.1.51. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари билан ишлаш бўйича проректор лавозимини киритиш тўғрисида»ги 2005 йил 2 мартдаги 39а-сон буйруғи.....	343
4.1.52. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Меъёрий ва услубий ҳужжатлар сифатини таъминлаш жараёнини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2006 йил 7 мартдаги 51-сонли буйруғи.....	347
4.1.53. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим номли махсус курсни ўқитишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2006 йил 18 майдаги 104-сонли буйруғи.....	347
4.1.54. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Услубий-меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2006 йил 14 августдаги 189-сонли буйруғи.....	349
4.1.55. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Оммавий ахборот воситалари соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тўғрисида»ги 2006 йил 13 сентябрдаги 210-сонли буйруғи.....	350
4.1.56. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича такомиллаштирилган давлат таълим стандартларини яратиш тўғрисида»ги 2006 йил 16 ноябрдаги 262-сонли буйруғи.....	353
4.1.57. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим муассасаларида «Янгилашни ва барқарор тараққиёт йўлидан янада изчил ҳаракат қилиш, халқимиз учун фаровон турмуш шароити яратиш-асосий вазифамиздир» номли факультатив ва семинар машғулотларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2007 йил 13 мартдаги 53-сонли буйруғи.....	356
4.1.58. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Тошкент шаҳри «Ислом маданияти пойтахти» деб эълон қилиниши муносабати билан махсус дарс соатини ташкил қилиш тўғрисида»ги 2007 йил 10 майдаги 99-сонли буйруғи.....	357
4.1.59. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарори ижросини таъминлаш ҳақида»ги 2007 йил 25 сентябрдаги 195-сонли буйруғи.....	362

4.1.60. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Такомиллаштирилган Давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тажрибадан ўтказиш тўғрисида»ги 2007 йил 8 октябрдаги 207-сонли буйруғи.....	363
4.1.61. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Сифат менеджменти тизими асослари курсини ўқитиш тўғрисида»ги 2007 йил 10 декабрдаги 256-сонли буйруғи.....	364
4.1.62. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаси магистратура бўлими ҳақидаги Намунавий Низомини тасдиқлаш тўғрисида»ги 2008 йил 22 апрелдаги 34-сонли буйруғи.....	365
4.1.63. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида таълим тарбия жараёни самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги 2008 йил 23 февралдаги 42-сонли буйруғи.....	369
4.1.64. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида магистрлар тайёрлаш сифатини ошириш» ҳақида»ги 2008 йил 4 мартдаги 54-сонли буйруғи.....	370
4.1.65. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг таълим муассасаларида «Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш барча ислохот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир» номли факультатив ва семинар машғулотларини ташкил этиш тўғрисида»ги 2008 йил 31 мартдаги 85-сонли буйруғи.....	371
4.1.66. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таянч (базавий) олий таълим муассасалари фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2008 йил 31 мартдаги 88-сонли буйруғи.....	373
4.1.67. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Такомиллаштирилган давлат таълим стандартлари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида»ги 2008 йил 1 апрелдаги 90-сонли буйруғи.....	374
4.1.68. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Кадрлар тайёрлаш йўналишлари бўйича ўқув жараёнининг ўқув-услубий, моддий-техник таъминотиغا қўйиладиган талабларни амалиётга жорий этиш ҳақида»ги 2008 йил 16 апрелдаги 103-сонли буйруғи.....	378
4.1.69. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Янгиланган Классификаторга мувофиқ ишлаб чиқилган олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг давлат таълим стандартлари ва ўқув режаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 2011 йил 16 сентябрдаги 387-сонли буйруғи.....	379
4.1.70. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Вазирликнинг 2006 йил 22 ноябрдаги 267-сонли буйруғига ўзгартириш киритиш тўғрисида»ги 2008 йил 3 ноябрдаги 327-сонли буйруғи.....	407
4.1.71. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёни самарадорлигини таъминлашда амалий ёрдам кўрсатиш тўғрисида»ги 2008 йил 20 ноябрдаги 338-сонли буйруғи.....	407
4.1.72. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2009 йил 28 мартдаги 90-сонли буйруғи.....	408

4.1.73. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини ўрганиш юзасидан қўшимча чоралар тўғрисида»ги 2009 йил 20 апрелдаги 112-сонли буйруғи.....	418
4.1.74. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини ўрганиш юзасидан кўрик-танловни ўтказиш тўғрисидаги намунавий низом.....	420
4.1.75. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» номли асарини ўрганиш юзасидан ўтказиладиган кўрик-танлови учун тузилган саволнома намуналари.....	422
4.1.76. Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари талаба-ўқувчилари орасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари» китобини ўрганиш юзасидан «Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ва Ўзбекистон» мавзусидаги викторина ўтказиш тартиби тўғрисидаги намунавий низом.....	425
4.1.77. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Архившунослик йўналишида кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш ҳақида»ги 2010 йил 11 январдаги 16-сонли буйруғи.....	450
4.1.78. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида махсус курс ўқитишни ташкил этиш тўғрисида»ги 2010 йил 4 мартдаги 101-сонли буйруғи.....	451
4.1.79. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон миллий университети ҳуқуқшунослик факультети «Ўзбекистон конституцияси биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамиятини барпо этишда мустаҳкам пойдевордир» номли ўқув дастури.....	452
4.1.80. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Давлат таълим стандартларининг бажарилиши ҳамда талабалар билим сифати кўрсаткичларини ошириш тўғрисида»ги 2010 йил 26 мартдаги 128-сонли буйруғи.....	456
4.1.81. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2012 йил 12 октябрдаги ПҚ-1875-сонли Қарори.....	458
4.2. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ТАЛАБАЛАРИНИНГ ЎҚУВ АМАЛИЁТЛАРИ.....	462
4.2.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий мактабнинг меъёрий хужжатларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 1998 йил 30 октябрдаги 305-сонли буйруғи.....	462
4.2.2. Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малявий амалиёти ҳақида низом.....	462

4.2.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 8 июлдаги 228-сонли буйруғи.....466

**4.3. МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР. КУРС ЛОЙИ-
ҲАЛАРИ (ИШЛАРИ)..... 468**

4.3.1. Талаба мустақил ишини ташкил этиш, назорат қилиш ва баҳолаш тартиби тўғрисида намунавий низом.....468

**4.4. ТЕСТ СИНОВЛАРИ, РЕЙТИНГ НАЗОРАТИ ВА
АТТЕСТАЦИЯСИ..... 470**

4.4.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Талабалар билимини рейтинг тизими бўйича баҳолашнинг «Таянч» ибораларга асосланган ёзма иш усули тўғрисида»ги 1999 йил 12 мартдаги 67-сонли буйруғи.....470

4.4.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш жараёнини самарали ташкил этиш ҳақида»ги 2007 йил 13 январдаги 6-сонли буйруғи.....472

4.4.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида»ги низомни тасдиқлаш ҳақида 2009 йил 11 июндаги 204-сонли буйруғи.....474

**4.5. БИТИРУВ МАЛАКАВИЙ ИШЛАР. МАГИСТРЛИК ДИССЕРТАЦИЯ-
СИНИ ТАЙЁРЛАШ НАМУНАВИЙ ТАРТИБИ.....480**

4.5.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 1999 йил 31 декабрдаги 392 сонли буйруғи.....480

4.5.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Миллий истиқдол гоёси: асосий тушунча ва тамойиллар» фанини Республика таълим тизимига жорий этиш юзасидан кўрилган тайёргарлик ҳақидаги маълумотнома ва мазкур масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг топшириқлари ҳақида 2001 йил 15 январдаги 8а)-сонли буйруғи.....483

4.5.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Битирув малакавий иши ва магистрлик диссертациялари сифатини ошириш ва химоясини ташкил этиш ҳақида»ги 2008 йил 5 майдаги 120-сонли буйруғи.....483

4.5.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Таълим соҳалари бўйича «Энг яхши битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси» республика танлови ғолибларини тақдирлаш тантаналарини ўтказиш тўғрисида»ги 2008 йил 18 сентябрдаги 290-сонли буйруғи.....484

4.5.5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талабларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2010 йил 9 июндаги 225-сонли буйруғи.....486

4.5.6. Олий таълим муассасаларида бакалаврларнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талаблар.....	486
4.6. БИТИРУВЧИЛАРНИНГ ДАВЛАТ АТТЕСТАЦИЯСИ.....	489
4.6.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида»ги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2009 йил 22 майдаги 160-сонли буйруғи.....	489
4.7. МАХСУС СИРТҚИ ТАЪЛИМ.....	493
4.7.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Сиртки таълим шаклига оид меъёрий ҳужжатни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2000 йил 15 ноябрдаги 307-сонли буйруғи.....	493
4.7.2. Олий таълимнинг сиртки ўқув шакли тўғрисида муваққат Низом.....	493
4.7.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълимнинг махсус сиртки бўлимига оид меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги 2001 йил 3 октябрдаги 241-сонли буйруғи.....	497
4.7.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 13 апрелдаги “Кўнғирот сода заводи учун кадрларни мақсадли тайёрлашни ташкил этиш тўғрисида»ги ПҚ-49-сонли қарорининг бажарилишини таъминлаш ҳақида»ги 2005 йил 23 апрелдаги 84-сонли буйруғи.....	500
4.8. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИДА ТАҲСИЛ ОЛГАНЛИК ВА ТУГАТ-ГАНЛИК ТЎҒРИСИДАГИ РАСМИЙ ҲУЖЖАТЛАР.....	502
4.8.1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “1999-2000 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул туғрисида”ги 1999 йил 2 июндаги 282-сонли қарори.....	502
4.8.2. Олий маълумот тўғрисида давлат намунасидаги дипломлар (тасвири) БАКАЛАВР ДИПЛОМИ.....	502
4.8.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Хукумат қарорини бажариш тўғрисида»ги 1999 йил 11 июл 199-сонли буйруғи.....	515
4.8.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари магистратурасини битирганлар учун академик кўкрак нишонини киритиш тўғрисида» 2001 йил 20 февралдаги 41-сонли буйруғи.....	516
4.8.5. Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг магистратурасини битирганларга топшириладиган академик кўкрак нишон туғрисидаги низом.....	517
4.9. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ҲУЖЖАТ ЮРИТИШ. МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАР.....	518
4.9.1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Фуқаролардан тушаётган ариза ва шикоятлар билан ишлаш жараёнини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2000 йил 9 мартдаги 72-сонли буйруғи.....	518

4.9.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва унинг тизимида архив ишини такомиллаштириш ҳақида»ги 2002 йил 1 мартдаги 60-сонли буйруғи.....	520
4.9.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ва олий таълим муассасаларида ахборотлаштириш бўйича белгиланган асосий чора-тадбирлар тўғрисида 2003 йил 24 ноябр 10/4-сонли қарори.....	524
4.9.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Норматив ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида”ги 2008 йил 2 июндаги 159-сонли буйруғи.....	528
4.9.5. Олий таълим муассасасининг факультети тўғрисида низом.....	528
4.9.6. Олий таълим муассасаси факультетининг кенгаши тўғрисида низом.....	531
4.9.7. Олий таълим муассасасининг кафедраси тўғрисида низом.....	533
4.9.8. Магистрлик диссертациясини тайёрлаш ва режалаштиришнинг намунавий тартиби.....	536
4.9.9. Вазирликлар, давлат кўмиталари, идоралар, ҳужалик бирлашмалари, уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлинмаларида ҳужжатлар билан ишлашни ташкил этиш ҳамда ижро интизомининг аҳволи мониторингини олиб бориш тартиби.....	538
4.9.10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳамда Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича Республика доимий комиссиясининг кенгайтирилган мажлиси ижросини таъминлаш ҳақида”ги 2010 йил 25 майдаги 200-сонли буйруғи.....	552

V БОБ

5.1. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ БИТИРУВЧИЛАРИНИ ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ.....	553
5.1.1 Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Олий таълим муассасаларини битираётган педагог ва муҳандис-педагог кадрларни академик лицей, касб-ҳунар коллежларига ишга жойлашишига кўмаклашиш тўғрисида»ги 2002 йил 16 апрель 121-сонли буйруғи.....	553
5.1.2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг «Ёш мутахассисни иш билан таъминлашга кўмаклашиш тўғрисида намунавий шартномани тасдиқлаш ҳақида»ги 2002 йил 3 декабрдаги 350-сонли буйруғи.....	554
5.1.3. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий ва ўрта махсус таълим муассасалари битирувчиларида тадбиркорлик малакаларини шакллантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2010 йил 20 февралдаги 81-сонли буйруғи.....	557
5.1.4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларининг бакалавр ва магистр кадрларга бўлган эҳтиёжларига мувофиқ битирувчиларни ишга тақсимлаш ва жойлаштиришни таъминлаш тўғрисида”ги 2010 йил 26 февралдаги 129-сонли буйруғи.....	558

МҲАММАДУЛЛА

МАМАДУЛЛАХОНОВНИНГ
ҲАҚИҚАТИ

1

Қўшма қўғилма

Маммадуллоҳ

Мамадуллоҳов

Мамадуллоҳ

Мамадуллоҳов

Қўшма қўғилма (1) қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма
Қўшма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма
Қўшма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма

Қўшма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма
Қўшма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма қўғилма

ОЛИЙ ТАЪЛИМ

МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

I

«Tafakkur-Bo'stoni» МЧЖ

Муҳаррир М.Аҳмедов
Техник муҳаррир А.Мамасолиев
Дизайнер Д.Ўринова
Компьютерда саҳифаловчи У.Воҳидов

Оригинал макетдан босишга рухсат этилди 15.05.2013 й. Бичими 70x100 $\frac{1}{16}$,
«Times New Roman» гарнитураси. Офсет босма. Шартли босма табоғи 36,0.
Адади 1000 нусха. Буюртма № 219.

«Niso Poligraf» ШК босмаҳонасида чоп этилди.
Тошкент ш., Ҳ. Бойқаро кўчаси, 51 уй.